Napredak

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1907**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:350576

Rights / Prava: Public Domain Mark 1.0/Javno dobro. Autorsko pravo je isteklo.

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

Croatian Emigrant Press - Repository

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JANUARY 9, 1907. BROJ I.

☞Od starine Hrvat jest bio na slavi, i na imenu ; staga mozemo i ovog puta sa slogom i ljubavi u tudjoj zemlji da dodjemo do casti, i slave. Predbrojimo se! Maknimo se, da u ovom velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime, i da budemo imati sedmnicnu novinu. Ovo mozemo postignuti samo ako hocemo?

Kako Se s'Dama Postupa.

Radi velikih poteskoca, sto nas narod u domovini podnosi, nemoguci zivjeti usilovan je da ostavlja svoj mili zavicaj i u njemu Otca, Majku, bracu, sestre i sve mile prijatelje, s kojima je, svoju mladost provodio. Zalosnim srdcem, snjima mora da se rastaje, te hrli preko pustih Oceana, uzburkanim silnim valovljem, gledajuc svakog casa, kad ce ga sinje more u se sazdrieti ; dok ne stigne na obale ove zemlje ; gdje se nada, svojim radom dobro uspjeti.

Svrh svih muka, stoje podnio u domovini, i u svome jadnom putovanju, covjek kad stigne u grad Auckland, obraduje se, kad dodje u naseg Hrvata gostionicu ; misleci da je dosao svojoj braci, koja ce ga liepo svjetovati, i upravit snjime, gdje ce bolji komad kruha zaradit, za sebe i tuznog Otca i Majku ili zenu i djecu ; koji hlepno ocekivaju svakog casa, kad ce im poslati koji novcic, da neskapaju od glada. Ljuto se svaki prevari, misleci ovo ; posto neki od gospode gostionicara, nema u sebi nikakove probude, ni osjecaja, da smo svi nikli iz jedne grudi ; da nas je Hrvatska Majka odgojila, niti goji u sebi ljubavi bratske, vec svojim pronevjerstvom nisti bracu Hrvate, Njekojim od njih stalo nije, da covjek stetuje 50 lira, kad oni mogu jednu dobit u svoj spag. Mjesto da covjeka uputi sto skorije iz grada, on ga zadrzi dulje vremena u svojoj gostioni, neka trosi! Kad vidi da vise nema novaca, opremi ga, gdi mu je lasnje, za manji trebul imat. Ako mu dade koju liru, trista ce ga puta prekoriti, i svakome kazati. Bolesnik kad mu dodje u kucu, te mu rece da bi zudio poci u bolnicu, on ga stane odbijat, kad vidi, da ima koju liru u spagu, "da" sto ce radit u bolnici ; da ga nece primit, "tako da mu je liecnik rekao i.t.d. te svojim slatkim riecima primata covjeka i uvjeruje ; posto nije sposoban ni izvjezban u Engleskom jeziku, sam da bi posao pitati. Covjek ostane, u njegovoj gostioni, da se lieci, gdi se truje hranom, i nista mu u redu nije ; sto za liecnika ; sto za ljekariju ; opet za hranu, potrosi sve sto je imao, i nemoze da se izlieci. Kad vidi, da je covjeku nestalo novaca, te nema njemu odklen placat, govori mu : sta ce vise stat u gradu ; da mu netriba liecnik, da je zdrav, te moze poc rabotat ; samo da ga se on izpriprosti. Prisiljen njegovim govorenjem, tuzni covjek, podje iz grada na rabotu, koju nemoguc uzdrzati, mora da se muci na svaki nacin, i moli svoje sudrugove, da mu dadu novaca ; te opet podje put grada. Jeli ovo za upropastit covjeka, u tudjem svietu, gdi nema Otca ni Majke, koji cega pogledat? A kad ga vidi, da je potrosio, sto je imao, za njim se ruga ; da nema nista ; da je ostao bez pene u spagu, te da ce po gradu, skapati od glada. Po ovome vidimo, da ovakovi ljudi, mogu ucinit svasta ; te se nije cuditi g Roglicu sto ih je napao u zadnjem broju naseg lista (Napredka).

Moje je srdce od davna uznemireno, gledajuc njihova barbarska djela, te sam hlepno ocekivao, kad cu uhvatit zgodu, da izjadujem neke jade, nanesene nasem Hrvatskom, narodu, od gospode gore spomenute! Koji uzdizu sami sebe, do stepena, koga nisu vriedni nigda postignuti. Kakova je uljudnost da covjek sam sebe hvali? Ima se ukazat u djelima, da ga ljudi pohvale, sto bi mu bila cast! A ne kao neki, sto se hvali : da je on Bog nas! Da moze ucinit sto hoce! Da se nitko snjim uzporedit nemoze!! bilo u pameti, snazi, ili imanju, svagdje da je prvi, i pok Sedon bijo je za nisto pram njemu : On je sto se hvali da konsula moze potrat iz ove zemlje!! Jednog da je prominio, te ce i drugog, ako mu nebude po volji!! S vrimenom mozda i sam dodje do te casti!! Neka nasih svagdje!

Kad ga cujes, gdi se razgovara, nemozes od milote slusati ; kako gromko zvoni, njegov slavni glas. Nas pobro, siplje jednu za drugom, kao iz rukava, pa kud sto ispadne. Pocme li se covjek s njim razgovarat, zazine ga svojim bucnim glasom, da mu neda ni zabilit, te vazda njegov razlog! Tko od njega bolji? Tko pametniji? "Jest" nije ga Majka rodila! Sto on misli. Samo kad stane pripovjedat, kaja je ucinio dobrocinstva, za nas Hrvatski narod, u ovoj zemlji ; boreci se protiv Inglezim ; a mozda je znao, zapitat kruha, u njihov jezik ; po svome izkazivanju, moga biti profesor!!

Neki pako ce reci, da se nikakova stvar u ovoj zemlji, nemoze ucinit, bez njega ; taman da crkvu sv. Marka poceli zidati, ako on svoga kamena nestavi u nju, mora da se srusi. Drustvo nikakovo da se nemoze ustanoviti, bez njega ; hoce da je on prvi. Cudni li prilika! Bas kao da smo pod Alaginim vladanjem, kad je ciela Bosna od njeg trepetala. Ovoje pak, najzadnja zemlja na svietu, da se u njoj takova sto, moze dogadjat Ovdje svaki covjek, ima svoju prostost, da se nitko nad njim nemoze gospodarit. Jos onaj koga je narod uzdigao, na noge, sad hoce da se razbasiva nad njim, i govori da potriban nije, niti mu vise moze itko naskoditi ; jer da je tvrdo zile zakopao; da su mu doprle do kvin strita mula. (Queen-street Wharf). A da ih narod stane podkopavat, te se osusi, sto bi onda nas pobro rekao?

Cuvajmo se braco Hrvati, ovakovih guja, koje nas iz potaje kolju! Nevjerujmo njihovim laskavim riecma ; vec gledajmo, kakva su im djela. Ona riec—svoj svomu—dobraje ; ali treba gledat, kako on stobom postupa. Zato podaj onome covjeku, koji s tobom covjecanski postupa.

Ova je novina, nekima veliki trun u oku, te gledaju, da je uniste ; posto vide, da su se pocele otvorat, stari griesi i opacine ; koji nista dobro za nje neslute. Ali je sada nase vrieme! Te slozno prihvatimo nas list, po kome ce izac sva djela na vidilo ; sto ce bit za nas nauk, kako ce mo se vladat u buduce.

Ako se tko god nadje uvriedjen molim da negovori svakih izmisljotina pred narodam ; vec nek se obrati cista obraza, na nas list ; te dokaze svoje opravdanje, sto zeljno ocekivam, da nastavim obsirnije moje govorenje!

S Hrvatskim pozdravom

PETAR KATAVIC.

NA ZAHVALNOST.

Citao sam Hrvatsku novinu Napredak, u drugom broju jedan istiniti dopis slozeno od gosp. Stjepana Roglica, u kojem dopisu jest naveo istinitih cinjenica od nase gospode Bordbasa. Sve je istinito kako u pocetku, i dandanas gospoda Bordbase rade prevare nasem narodu ; ali u onem dopisu nije sve navedeno, nego samo malo poglavitih stvari sto nas narod jest pretrpio od strane velikog dobrocinstva gospode Bordbasa.

Sada se uhvamo u slogu naseg naroda, dace mo svi skupa nastojati da budemo uzdrzati nasu Hrvatsku novinu 'Napredak' koja ce nam bite na cast, slavu, i nasu obranu. Dasmo bili sretni odma u pocetku u ovoj zemlji za imati nasu novinu onda nas narod nebi ovaka zalutao, niti bi se bilo dogodilo dase je narod varao, gore vise od stotine puta nego je navedeno u Br. 2 naseg Napredka.

Nadam se takodjer da u isto vrieme u vecini broja nasih domorodaca hoce potvrditi onaj istiniti dopis gosp, Roglica koji su bili uvredjeni za gadnim cinjenjen gospode Bordbasa. Svakom uvredjenom domorodcu jest prosto opisat, i dati tiskati u svoju novinu sve prevare gospode Bordbasa sa svrhom da narod dozna sve njihove nerednosti i bude se cuvao unaprid.

Vas domorodac

J. M. KATAVICH.

SLOGA JE UZPJEHA!

Slozno Braco, svi nasi Hrvati
Stos nahode u Novoj Zelandi,
Sad je vrieme dase predbrojimo
I. Hrvatsko nase ime proslavimo.

Uz, Napredak milu nam, novinu
Koja ce nas, dovest na istinu,
Te, nas vise nece skrivat tmina
Kao, uz proslih petnaest godina.

Nama, evo bolji danak svanu
Da, nam tminu odtjeraje tamnu,
Koja nas je, za dugo skrivala
I, u tudjoj zemlji zastradala.

Nismo znali, kamo se krenuti
Ili, tamnu tminu odtjerati,
Evo dana, evo sunce sjaje
Da, nam tmine, sve odtjera tamne.

Nas Napredak, mila nam novina
Sto, no ce nam biti na diku svima,
Zato sada, kasniti nemojmo
Da, u goru tamnost nestradamo.

Ako, li se sada obljenimo
I, novinu nasu ukinemo
Eto ruga, eto nam sramote
Daje grdje, imat se nemore.

T.P.

Od tisuce ljudi, koji citaju oglase devet stotina ih nadje u njima njesto potrebita.

Urednistvo "Napredak" ima stalne nade u nasim hrvatim, da ce se vecina ih zauzeti u pojedinim kotarim, da budu pravi povjerenici kao i dopisnici za ovu jedinu Hrvatsku novinu u cjeloj "Australesji" dakle tko zeli biti na obrana naroda, vjere, i domovine neka se obrati osobno, ili pismeno na Urecnistvo.

Svaki citatelj "Napredka" jest u Hrvatskoj duznosti da pomogne ovo narodno poduzece, da bude za vazda utemeljeno.

Mozebiti puta za uputit se; oli putovanje bez Boga nema napredka.

List Gospodina J. W. Kurte.

New Plymouth,
December 21st, 1906.

Gospodine Urednice!

Evo Vam saljem Liru za moju predplatu za cielu godinu. Suvise uklapam moju objavu u Englezkom jeziku, koju ce te mi tiskati za cielu godinu ; a kad dobijem od nas racun poslat cu podplatu za svako 3 meseca.

Moja materinska ljubav nutka me, da spomenem nekoliko redaka mog pisma, jer sam pun nade da nece nikakav nas domorodac zamiriti premda nisam skolan. Ali se spominjem kad sam bio u svojoj mladosti od 19 godina kada sam otisao iz svoga doma liepe Dalmacije, da nisam bio kadar svoje ime u redu zapisati. Moj dolazak u ovu zemlju jest bio na 26 Listopada god. 1896 kada sam stigao u Auckland. Odma sam otisao na kopanje gume, sa kojoj radnjom jesam se bavio do 15 Lipnja god. 1901. Kroz ono vrieme sto jesam radio na kopanju gume od moga znanja, i nauke nista vise nisam znao nego ono sto jesam sa sobom iz domovine donio. Na kopanju gume jesam prilicno zasluzivao nesto novca; ali sam tezko rabotao i svoj zivot svakojako morio. Englezki podniposto nisam znao govoriti, nego sam samo ocima gledao. Nije bilo srece dasam mogao dokucit kakvu nasu novinn da vidim stogod zanimljiva za moju korist.

Odlucio sam s'druzit se sa tudjim narodom od kojih sam vazda bio potreban znanstva, i pouke. Danas mogu zahvaliti milom Bogu da sada jesam sposoban izaci pred odlicnim osobam sa mojim naukom, i znanstvom.

Ali, da sam se vazda bavio sa kopanjem gume, bio bi izgubio cviet svoje mladosti pak zasto! U Boksi dosao, a opet u Boksi otisao kuci! Evo vam izgleda moj citaoce, i domorodce. U ovoj zemlji ima dosta prigoda, i prilika da mi tvrdi, i hrbri Hrvati mozemo se uzsporediti sa svakoj tudjoj? Je- nam se hoce vise pouke, i prolazak kroz sviet ; ali u visem broju nasi zemljaci misle, da mi vise znamo nego druge narodnosti. Ne! nije istina, jer se u ovom mnogo varamo. Nama se hoce dobra izvjesca, i pouke, sto stavno hocemo naci kod nase Hrvatske novine Napredak. Ali nami treba da svi budemo jednog skladnog srca, i jedne iskrene ljubave jedno prama drugome, ako hocemo ovo mozemo postignuti. Takodjer jesmo usilovani pripoznati da u svakoj novini na svietu ima stogod pouke, i nauke ; stoga ako sada priskocimo za pomagati nas "Napredak" nasu novinu budite uvjereni dace nam biti na svakoj buducoj koristi.

Poznato je prid nasim ocima da u visem broju nase brace na ovoj ostrvi koji neznaju ni stiti, ni pisati, koji neznaju poslati brzojav, koji neznaju staviti svoj novac na stedionicu, koji neznaju upitati kada parabrod, oli zeljeznica polazi, koji neznaju zapisati na listu adresu od mjesta Postarskog Ureda, koji neznaju na stotine drugih stvari za kojima nas covjek cezni znati. Sasvim maleni broj jest koji znaju citati i pisati u Englezkom jeziku pak stojimo kao izgubljene ovce. Dakle sada moja draga braco Hrvati sada nam se pruza prigoda da nebudemo vise trpiti ovakovih neprilika, jer kroz nasu novinu "Napredak" mozemo postignuti svako nase poboljsanje. Mozda dase tkogod od nas bude naci da njemu netreba nasa novina, jer da on znade Englezki govoriti. Ne! Braco ovo nije dobro ovako govoriti. Mi jesmo u nasoj duznosti da pomognemo onim koji neznaju, jer smo mi svi jedne krvi, i nase gore list.

Uniolja vam svakog citatelja neka procita ovaj list, i neka promisli jesam li ja ovo redovito kazao, te sam pun nade dace svaki Hrvat imati istu moju misao.

Ja danas zivem u Taranaki sa mojim obrtom, i jest mi cast izkazati dami idje u najboljem mojoj koristi, stobi zelio do svakom mome zemljaku njegov rad bude na korist, i slavu ; a navlastito nasim roditeljem u staroj domovini. Pomozimo Napredak ; a on ce pomoci svih nas, i prosvietliti nasu pamet i otvoriti pute da dodjemo do bolje slave, i imena. Prosao sam neki diel ove zemlje sa mojim putovanjem te po gradovim sasvim malo opazio sam dase Hrvat bavi sa obrtim. Na zalost opazio sam Taljane, Grke, Njemce, i divlje Kineze. nece ovaj narod gomu kopat nego svi bave sa trgovackim obrtim. U buduce sa ovih strana od Taranaki ja, cu poslati sve novine koje ce vazda vrieditи za nasega covjeka.

Sad zaklucujem ovaj moj dopis koji me je daleko zaveo, ali svome srcu nisam mogao zadovoljiti dokle nisam opisao svoje misli sto uhvam dace biti na koristi svima vami. A, Napredak nasa Hrvatska novina hoce pokazati nami svoju vriednost od naseg zivljena u tudjem svietu.

Ostajem sa stovanjem
Vas Hrvatski Domoradac
J. W. KURTE.

NA ZNANJE!

Nazad vremena nas Urednik jest imao prigodu od stranc Hrvatskog naroda da uradi tuzbu na Vrhovni Postarski Ured proti svima Postarskim Uredim kotara, i okolice Auckland. Ova tuzba jest bila opremljena sa uzrokom kako u velikom broju listovi, novine, jest bilo izgubljeno, a nigda neprimljeno od onog komu pripada. Ova tuzba bila je primljena te Vrhovni Postarski Ured jest izdao sluzbenu naredbu svima Postarskim Uredim da listove Hrvatskog naroda nebudu se nikomu dati osim onom komu pripada ; oli po njegovoj naredbi u pismenu.

Ova sluzbena naredba jest bila obdrzana za neko vrieme; ali opet primamo tuzbu od nekojih nasih domorodaca koji po kontri nemogu imati sveje listove ni novine. Za sada nas savjet jest, da nas domorodci budu se najprije potuzili osobno onim Postarskim Uredim gdje pripadaju da njihove listove, i novine nebudu se nikomu pridati osim Vami osobno u glavu; oli po vasoj naredbi u pismenu. Akoli pako u buduce nebude Postarski Ured vrsiti svoje sluzbene duznosti, onda slobodno posaljite nam Vasu tuzbu da mi budemo vrsiti nase duznosti prama vami sa svrhom da postavimo u red Postarski Ured zakonito kako treba.

FRED FRANICH.

Ingleske novine donasaju nekoliko clanaka, od naseg snaznog domorodca, Freda Franica ; kako se je izvanredno odlikovaou, svome predstavljanju, kad je putovao kroz North Wairoa, s —drustvom zvanim, Royal Speciolty Company.

Franic je izasao tako na glas, da je proglasen najjacim covjekom, od Australie i Zelande. Pod ruke mu nitko nesmi doc; zna sto bi mu se dogodilo ; isto kao i onim, sto su ga do sad kusali. Mjera njegova zivota jest : visina 5 nogu i 10 unaca, tezina 13 stona i 4 litre (okolo 84 nasa kil.) prsi u naravnom polozaju 44 unce, raztegnute 48, utegnute 37, vrat narovno 18, raztegnut 24, misnice 18, ruke 14¼, u pasu 34, bedre 25, listovi 16, Sigurno ovo je vellki kip covjeka, ali je svojom snagom zadivio cielu skupstinu, koja ga je gledala i nije ocekivala, da moze ucinit onakovih cuda! Dizuci jednom rukom 204 litre, povrh glave, i to kao od sale. Poslje toga stavili su na nj veliki glasovir, i suvise dva covjeka, od kojih je jedan zvonio u glasovir, a nas junacina, drzao sve to na sebi, ni malo se nemicuci, poput stupa.

Narod mu je dao, veliku pocast, pleskanjem ruku. Dosta je brace Hrvata bilo u kazalistu, za da vide naseg snoznog domorodca, ovog zadnjeg puta, sto ih je dosao posjetit, sa svojim predstavljanjem. G. Franic putuje ovih dana, u podalja mjesta, gdje malo naseg naroda zivi, te zahvaljiva svim nasim Hrvatom, na iskrenoj ljubavi. koju goje prama njemu.

BRITISH & AUSTRIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVOM STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Austrianski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Austrianski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATE NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU.....£1 2 6
ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & AUSTRIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

Novi Predbrojnice.

Zencich Andrija, Hikuai
Bucat Kuzma, Hikuai
Mirko Tony, Waipapa
Alac Mate, Waipapa
Devcich Ivan, Auckland
Patalich Petar, Tangaihi
Covich Ivan, Tangaihi
Nolan Frank, Makatote
Tolj Nikola, Tangatiki
Sarich Marin, Red Hill
Curin George Ivan v, Kaueranga
Katavich John, Papakura
Grubisha Marin, Waipu
Soljak Marko, Waipu
Vukovich Mate, Waipu
Maras Andrija, Waipu
Suvaljko Nikola, Waipu
Antunovich Ivan, Petrov Waipu
Antunovich Barisa, Waipu
Glavas Mate, Port Albert
Sunde Mate, Dargaville
Nola Mijo, Dargaville
Orhanovich Baldo, Babylon
Radich Nicholas, Babylon
Jakich Ivan, Babylon
Pivac Mate pok. Ivana Babylon
Jurinovich Ante pok. Pavla Babylon
Pivac Petar, Babylon
Balich Petar, Babylon
Jslash Steve, Babylon
Ancich Matthew, Babylon
Bakarich George, Babylon
Matutinovich Antich, Mangawai
Katavich Mate, Porote
Matijasevich Steve, Red Hill
Katavich J. M. Mangawai
Totich Ivan, Red Hill
Franich Mate, Dargaville
Roglich Stjepan, Pukekohe
Antunovich Ralph, Tangaihi
Kosovich Ante Zele, Apongo
Zivkovich Mate, Waipu
Grbich Dominko, Poroti
Jaksich Juraj, Aoroa
Medak Ivan, Poroti
Jtgovich Ivan, Auckland
Segedin Autun, Gumtown
Kosovich John, Gumtwon
Pivac Marino, Raurirnu
Babich Ivan, Waihopo
Rakich Jure, Waihopo
Vidak Kleme, Patamahoe
Jovanovich Paval, Tairua.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 9, 1907.

Savjet Hrvatskom Narodu.

NEMA vise nikakove sumnje, da ce Hrvatska novina (Napredak) pasti, stoga sada u pocetku nove godine 1907, jesmo u podpunoj duznosti, da Vam dademo naseg savjeta. Sa jedinim uzrokom nije bilo moguce do danas, izdati ovaj prvi broj ove godine; a to su smele ove svetkovine, te su slagari imali praznike. A opet smo ocekivali, odgovor Hrvatskog naroda, na drugi broj naseg lista: sto imaju rec na dopis g. Roglica i Katavica, koji su otvorili put istine.

Sada nam je milo saobciti, da narod jest jednoglasno odgovorio, da je sve istinito; i da je narod stotinu puta vise pretrpio od gospode Bordbasa, nego je bilo dokazano u dopisu g. Roglica. Takodjer nam je milo kazati, predbrojnika dolazi ako ce bit u malom broju, ali raste sve to bolje, te nadamose, da ce doc vrieme, da ce mo imati nasu stavnu novinu, ne svako petnaest dana, vec sedmicnu, a mogli bi svrimenom i dnevnu.

Pustili smo na narod, da nam prvi opise, od svih nevolja pretrpljenih od gospode bordbasa; ali kad nam dodje nase vrieme, iznicemo nase spise i podpuno svjedocanstvo, koliko nas siromaski narod jest pretrpio, i stete imao. Nemamo sada vremena, za bavit se od ovome, ali jesmo u podpunoj duznosti, za dokarat narodu; malo po malo, u dojducim brojevima iznit ce mo sve na svietlost.

Narode! Nemojte imati straha, da ce novina pasti, jer mi znamo, da ce te bit culi, da ce se to dogodit; ali to nije moguce, posto sve stvari od Napredak, idju u podpunom redu. Nemojte se dati varati, jer nitko vam ne zudi dobra za vas napredak. Oni koji vam bude kazat, da se nepredbrojite, ona gospoda bi zudila, da ste vazda u tamnosti. Nemojte se dati varati, kad neki od gospode, hoce vam gomu kupiti; nego citajte u vasoj novini, istinitu vriednost vaseg truda. Kako i sami znate ciena od gome prominjujese, te u nasem listu, bit ce pisana ciena svaki put, te se mozete vladati. Mi znamo da njeki kupovaoci, nece Vam dati naznacenu cienu gome, ali ako niste usilovani, nemojte podniposto dopustit, da vasi krvavi trudi budu poci za nisto. Ima takodjer trgovaca, koji gledaju samo za svoju korist, a jadnog kopaca da moze unistit. Ali smo se namirili na krscanske ljude, koji su kazali, da smolokopcu jest u podpunoj duznosti, znati istinitu vriednost svoje smole; stoga kako smo prije kazali, vladaj te se po noxini, a nikoga u obzir nemojte uzeti. Ovo je narodna novina, te sada kao i vazda, bit ce mo pripravni u svakoj stvari, da budemo za korist svoga naroda.

Ako Nam tkogod bude prititi, da mu dugujete, ili platite dug prija nego se pridbrojite u novinu; to nemojte pak u obzir uzimati, vec vrsite vase duznosti, dugovi su privatni posli; ako u ovakim ili slicnim, poslovima, nemozete sami sebe savjetovat, sto imate radit, tada vrata od Urednistva jesu Vam vazda otvorena, da dodjete na savjet bezplatno.

Sada se u ovu svrhu nadamo, da ce narod vrsiti svoje duznosti, te steci sebi slave i imena za vazda; a ne da budu prezirani, kao do sada.

Na Vase svjedocanstvo, u dojducem broju donit ce mo prepise Ingleski listova, sto smo primili od strane Vlade, i od strane odlicnih osoba, koji nam se raduju, da smo uzeli put od svakog naseg poboljsanja. Takodjer ova nasa mala novina, jest svejednako uzporedjena sa velikim Ingleskim novinam, u ovoj zemlji, kod Vlade; tako da nam je odobreno, ne onoliko svote novca, koliko Star ili Herald dobiva. Ali ipak nadamo se, da razmjerno od velicine novine, mi ce mo imati prilicnu svotu novca od Vlade, za njihove "Oglase" sto budu stavljat kroz godinu.

Imamo do sada liepi broj predplatnika, te se nadamo da ce i ostali priskociti, da podjemo snasim radom napried; da sagradimo Palacu bez kamena jednog "Borbase," koja zgradja kad se sagradi, da se nemoze uzdrmati i pasti na zemlju.

Sada braco Hrvati, novina je u Vasim rukamo, kao sto smo i Mi; zato sada izberite savjet kakov Vas volja; a Mi jesmo vazda spravni, za vrsiti nase duznosti prama Vama, i malo po malo, otvoriti pute istine.

KRATKE VIESTI.

Evo danas izlazi Prvi broj "Napredka" pocetkom ove Nove Godine. Sa uzrokom Svetkovina do danas nije bilo moguce da nas Hrvatski list prije izadje ali sada u buduce izlazit ce redovito svaku drugu Sriedu. Dao Bog, sada kada je novina utemeljena dase narod malo bolje makne, te po nasoj zelji da Hrvatska novina bude sto prije izlaziti svaku sedmicu.

Sada ovih Bozicnih svetkovina po obicaju doslo je bilo u grad Auckland veliki broj Hrvata, te sve Hrvatske gostione bile su pune naroda. Mnogi su stajali po Englezkim kucam. Ali sada opet svaki je otisao na razlicita mjesta za svojim radom te kuce gospode gostionacara mozda da budu prazne za koje vrieme posto narodu treba da dobije koji novac dokle ljeto traje.

Na Sv. Stjepana ovih proslih svetkovina Ivanu Vodanovicu kad izmedju mnogo naroda u tramu vozajuci se jest mu bilo pokradjeno iz zepa novcarna u kojoj je bilo od £5 do £6 sterlina.

Gospoda Bartulovich i Petricevich jesu mnogo ljepse ponapravili svoj ducan od rukotvorine tako da sada ima svakog znaka od njihovog napredka. Takodjer se radujemo i gosp Paski Cvitanovicu koji je sada svoju Gostionu sasvim dobro napravio, te Hrvatskom radniku ima boljeg stanovanja, i prostora nego je prije bilo u drugoj kuci. Naprid Hrvatska Gospodo! Napridujte, i otvorite pute za svoga domorodca od njegovog boljeg zivljenja; a nigda nemojte dopu stiti da narod nebude zadovoljan od Vami.

Na zadnjem koncertu kad je glasovita najbolja na svietu pjevacica Madam Patti pjevala jest mnogo naroda ganulo do suza. Kazaliste bilo je puno naroda od 9000 osoba.

U Victoria kod Australije vise nije dopusteno dase mogu izdavati, oli prodavati "Tikete od Resa" na Tattersall's.

U Proslom mesecu Prosincu mrzlog mesa za inostrane zemlje jest otislo iz grada Auckland 1. 500,000 litara od vriednosti £21,000 sterlina.

Zadnje Brzojavke donasaju viesti iz Beca do sada Sabor na Carevinskom viecu jest odobrilo "Generalno Glasovanje" tako da sada u Austriji moze svaka osoba imati svoj glas na glasovanju.

Racuna se da stanovnistva na cielom svietu ima po prilici do 1500 milijuna osoba.

Kralj Englezki potrosi svake godine ne manje od £3000 sterlina za dar vjencanja svojim poznamcim.

Thomas E. Edison glasoviti covjek od izuma telefona on nigda na svome zivotu nije nosio svoj satnik. On kaze dase njemu nemari koje jest vrieme od dana.

Nazad malo dana kod General Post Office, Wellington, lupezi jesu pokrali stanapa od vriednosti od £1000 sterlina. Lupezim nema traga, ali se racuna dasu oni pokrali koji su znali gdje su stampe bile sahranjene.

Kaze se da stanovnici od Havane jesu najbolji plivaci na svietu.

Razmerno svaka osoba opotrebuje 1600 litara tezine hrane svake godine.

Najprva Ruska zeljeznica jest bila otvorena god. 1837; koja onda bila je samo 16 milja u duljini.

Amerikansha najprva tiskarna jest bila postavljena u mjestu Haward god. 1639.

Dvadeset i osam milijuna osoba jest pohodilo Parizku Izlozbu god. 1809.

Odrasli slon tezi razmjerno do 6000 litara; oli jednako koliko skupa sest konja.

Seda ima 470,000 u Turskoj vejnici; oli 70,000 vise nego u Spanjoljskoj.

Poglavita Zudionski Sinagoga jest nojljepsa u Europi u gradu Amsterdam; ali najveca jest u Berlina.

God 1812 u Carigradu jest poginulo od bolesti kuge svega ukupno 144,000; oli kroz ono vrieme bolesti 11,000 svake sedmice.

Spanjoljska dobiva vise suncana zraka nego ikakva druga drzava u Europi. Razmjerno dobiva 3000 sati u godini dana, a Englezka dobiva samo 1400 sati.

Na novcu nije bila nikakva ljudska glava prije tiskana nego iza smrti Alexandra velikog. Sve slike na novcu prije ovog vremena jesu bile razlicite obozani kipovi.

Najskuplji trosak za svatbu vjencana jest bilo potroseno od gosp. John Jacob Astor godine 1891 u Americi. Potroseno je £10,000; a za cviece uresa stola jest potroseno £4000 sterlina.

Pun broj od 100,000 osoba rabota u Londonu u vrieme noci.

Za uhvatiti groznicu bolest jest najvise pogibeljno izmedju 15 i 25 godina.

Na cielom svietu ima 13,000 razlicitih vrsta stanapa (bula).

Za svotu od sest pena svaki domorodac ako zeli kad imao kojumudrago potrebu moze osobno govoriti u Hrvatskom jeziku sa Urednistvom "Napredka" kroz telefon. Ovo je mnogo bolje nego brzojavke poslati. Upamtite broj 1575 kad imali potrebu za govoriti iz kejegmudrago mjesta.

Kako nam je osvjedoceno od Hrvaskog radnika u velikom broju, da nitko drugi osim sama gospoda "Bordbasa" jesu uzrocni da nas Hrvatski narod u ovoj zemlji jest dandanas na krivom putu. Takodjer nam je dokazano da ima nekoje osobe (isti smolokopci) koji su se stavili na put od trgovackog polozaju kao "Gum Merchants, Brokers, i.t.d." ; te ove osobe stetuju mnogo svojoj istoj braci radnicim na kopanja gume. Sada je iskreno odluceno da ova narodna novina "Napredak" bit ce za interese svoga naroda; i na putu od svake istine. Za ciene gume, i svake druge vase potrebe Hrvatski rednici vladate se, i citajte vasu novinu.

Gospoda Ante Erstic i Petar Katavic, bili su uzeli kucu, spomenutu u zrdnjem broju. Kad je za to zacuo g. Josip Franic, svim naporom nastojao je oko njih da uzmu njegovu kucu a onu ostave; buduc da mu je dosadilo drzati dulje gostionicu. Oni su prestali no to, buduc da Franica kuca ima vise prostora. Kad je dosao dan da imajn ulisti u kucu, g. Franic preksio svoju riec (sa svim sto je govorio pred narodom, da je njegova besjeda postena i da joj nebi dosao su manje, za nisto) te im nlje htio dat kuce.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

BUMBA ZA KRADNJU DVA MRTVO UBILA, A MNOGO RANJENO.

Brzojavka iz New York od 7 tek. donasa da jedna osoba otisla u Narodnu Banku od Philadelphia i blagajnika zapitao damu se posudi £1000 sterlina u zajam.

Ovaj kad mu nije bilo uslisano da moze imati novca onda je pustio bombu, koja kad je pukla ubila njega, i blagajnika.

Blagajnik i onaj koji je pustio bombu njihova telesa etisli su u toliko komada ; ali mnogo drugih osoba jesu bili ranjeni, a koji smrtno.

IGRACI U PARIZU POTJERANI OD POLICIJE

Igraci od novcu u Parizu od razlicitih narodnosti jesu bili potjerani od Policije vanka Francuzke zemlje.

Racunalo se da ovi igraci jesu dobivali od Francuzkog naroda nista manje nego £1,080,000 sterlina na godina.

PALACA OD ZNANOSTI, I MIRA.

Brzojavka iz New York od 7 tek. donasa da milijunas Andro Carnegie jest odobrio dati £150,000 sterlina za zgradju u Washingtonu koja da bude kao srediste od svake znanosti i pocitka mira. Za ovu svrhu i Amerikanska vlada jest odobrila £40,000 sterlina, takodjer i Republika od Juzne Amerike jest odobrila £6,000 sterlina. Ova Palaca bit ce sagradjena pokraj Vladinovih zgradja u Washington gdje mudri ljudi, i svaki onaj koji ljubi svoj narod i njegove interese otice po svojoj volji razgovarat se medjusobno, gdje mirne bistre njihove pameti hoce doprinasati koristne stvari za dobrocinstvo svoje zemlje. Ovakova jos jedna Palaca sastoji kod Hague gdje gosp. Carnegie jest vec darovao £250,000 sterlinu.

CUDO U LIECNICKOJ PORABI CORAVI COVJEK PROGLEDA.

Brzojavka iz Beca od 20 p.m. donasa jedno cudo prije nevidjeno od glasovitog Austrianskog Liecnika Dr. Jirm koji je uradio u gradu Becu. Imao je prigodu da izvadi jedno oko jednom djecaku koje mu je bilo sasvim ozledjeno te uradio nenadani izvanredni pokusaj.

Sa velikom pomnjom uradio je operaciju, i digo djetetu oko, i napravio mjesto kod oka od corava covjeka ; u zdravo meso od corava covjeka usadio djetetu u oko. Sada ovaj pokusaj jest da coravi covjek jest progledo koji moze citati i raditi. Ovo cudo, oli mirakula jest prosireno kroz cieli sviet kako Austrianski liecnik jest iznasao svoju mogucnost u liecnickoj porabi.

Svakomu Hrvatskom. domorodcu kad bude osobno stogod potrebito za tiskati na svojim privatnim listovim, i sto drugo—obratite se na Vasu Hrvatsku novinu "Napredak" koja ce svakovrstnu tiskarnu radnju izraditi po svakom zadovoljstvu uz najmanju mogucu cienu.

Sada prid zakljucku doslo nam je razlicitih dopisa, te jesmo u duznosti javiti da sada nemamo prostora ; ali u dojducem broju zadovoljit ce mo svakomu jer je ovo narodna novina, a ne nigda Bordbaska.

Gosp. Andrija Katavich Vasi dopisi jesu stigli upravo danas, mnogo nam je zao da ovoga puta nemozemo zadavoljiti tiskati Vase vriedne dopise ; ali u dojducem broju tiskat ce mo jer poznamo da citateljem "Napredka" bit ce sasvim milo.

NAROD KOJI IGRA U ZIVOJ VATRI.

U proslom broju spomenili smo kako u Christchurch na Izlozbi jest bilo na veliko cudo svega narada gdje osobe rodom iz ostrve Fiji jesu prikozali njihovu mogucnost za otici u zivu vatru sa golim zivotom. Ovdje nije bilo nikakove prevare i narod se uvjerio da ovi ljudi jesu bili otisli u gorucu vatru. Na stotine hiljada naroda pokodilo je te ljude kok su bili u Christchurch na njihovim pcikazam na njihovim prikazam. Buduc da za ovo cudo glas jest otisao na daleko, te svaki bi ovo zelio viditi kako zivuci ljudi mogu u vatri stati. Narod grada Aucklanda jest zamolio druztvo od onih ljudi od Fiji da dodju u ovaj grad prikazati svoju mogucnost da mogu u gorucoj vatri igrati. Druzstvo ljudi od Fiji jest odobrilo, te sada se nalaze u gradu Aucklanda. Svi nasi domorodci koji se budu nalositi u gradu savjetujemo da otidju vidjeti ovo velika cudo gdje ljudska tjelesa budu stati u gorucoj vatri. Samo za dva puta u gradu Aucklandu prikaza cuda bit ce u Alexandra Park dojduce Subote 12 tek i dojduce Sriede 16 tek. Narod je toliko zanesen za viditi ovo cudo dase ocekiva na hiljade osoba koji ce otici vidjeti.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sliedece.

Ilija Dracevac pok. Antuna iz Korcule.

Nikola Unkovich Mravac pok. Nikole iz Racisce.

Ivan Zibilich pok. Ivana iz Dube.

Ilija Jujinovich Simunov iz Kozica.

Bozo Nejasnic iz Almize.

Stipe Matijasevich Ivanov.

Jure Bartulovich Jurinov iz Sucurja.

Mate Kakich Bartulovich sa Sucurja.

Ivan Kakich Bartulovich sa Sucurja.

Ante Pervan pok Ivana Igrane.

Josip Jerko Huljic Petrov.

STO SADRZAJE U COVJEKU.

U tielu covjeka koji tezi razmjerno 150 litara sadrzaje se toliko gasa dabi se moglo napuniti 3649 kubicnih noga. Ima dostatna gvozdja dabi se moglo napraviti 4 cavla. Ima dostatna loja dase moze napraviti 75 svjeca, i veliki komad sapuna. Ima dostatna sumpora dase moze napraviti 8094 skatulica zigica. Suvise u covjeku ima toliko leganog duha, da kad bi se metnilo u zrakoplov moglo bi ga uzdignuti u zrak.

Druge stvari ako bi upotrebilo sastoji u covjeku sest botiljica soli, litra sladora, i deset galuna vode.

Strasna nesreca na moru. Pisu iz Stona u Dalmaciji po noci okrutno more zavi u crno tri nevoljne porodice. Dne 12 Studenog zaplovise ladjom iz Hodilja kod Stona, Bajurin Antun pok. Gjura, Gluncic Ivo Marinov, Matija Kokotic pok. Mata i Ivan Buric put Metkovica, da kupe ciiepova i greda za gradnju kuce. Vracajuci se nakrcani tim materijalom, dodjose prama Kleku, ali sila bure nalije im ladju i ova potone. Recena cetiri nevoljnika drzahu se za gredu, ali smalaksavsi im sile, prva se trojica potopise, a jedini Ivan Buric, buduc snazan, spasi se. Ovaj nevoljnik cielu noc stajase na morskom kraju, izmoren, izprebijan. Kad je jutro osvanulo, podje u najblize selo Brest, gdje ga tezak Bozovic primi u kucu. — Jucer Burica dovezose u Hodilje, gdje lezi tozko bolestan. Trupla utopljenih nisu se jos nasla, premda su ih neprestano trazili i oblasti i priwatnici. Utopljeni su otci mnogobrobrojne nejake djecice.

Najmanja draca moze razkinuti najfiniji rubac; ali tako isto maleni grieh moze otrovati najcistiju dusu.

Bog nas dodje cesto pohoditi, ali nas nenadje spravanih za primit ga.

Svaki onaj koji bude slusao, a neznao citati jest u duznosti pomoze ovo narodno poduzece pak bilo u kojojmudrago svrhi.

Predbrojnici Hrvatske Novine "Napredka" nastojte i ostalu Vasu bracu pridbrojite za svrhom da budemo u buduce obserno opisali vase bijede sto ista nasa gospoda jesu s'Vami tiranski postupali u imaju nazove—gentleman i.

OTVORINI DOPISI.

(CORRESPONDENCE.)

Castni gosp. Urednice!

Sa veselim srcem javljam Vam, dasam primio dva broja na ogled naseg dicnog lista Napredak. Nije mi moguce opisati sa kojizim veseljem sam ih procitao. Prespodobilo mi se kao izgubljenom u kakvoj Africkoj pustari, koji je na srecu nabasao na pravu stazu koja ga vodi svomu cilju.

Neklonite duhom Vi, ni vase druzstvo jer nisu se Hrvati nigdi pokazali dasu zadnji; pak se uhvam u Boga da necete ni Vi, u ovom velikom podhvatu. Biti cu Vam, pri ruci za postignuti vise predbrojnika.

Nadalje vas molim dami izvoliti slati list za sest meseca na adresu P.O. Babylon. Istodobno izvolite slati na moj racun za staru domovinu na sliedecu adresu.

Slavnom Druzstvu
Hr Bratska Sloga
Podgora-kod Makarske
Dalmacija—Austria
Sa Hrvatskim pozdravom
Marko Jakic.

Babylon, Prosinca 23—1906.

Stovani Gosp. Urednice !

Naj stovaniji vas u moljujem da budete tako dobri te da ovo njekoliko redaka uvrsti tə u vas velecienji list Napredak.

Dalmacija je zemlja historicna koja je obdarena svim vrlinam, ne samo sto je ta Hrvatska zemlja darovala domoljubni patriota Filozofista i Historicara vec nam je ta sveta zemlja porodila tolike muzeve s kojizim se mosemo ponvalno dicit ne samo u obsegu mile a nigda nezaboravne domaje, Vec i udaljinosti kojih 15,000 suc milja, Daklem ta Majka zemlja Hrvatska rodila nam je osobu koja danaska na teritoriju Oustralesije bere slavodobitne Lovorvjence, i ta osoba kud god prolazi ostavlja u obcinstvu naj bolji utisak. Ne samo stocete svojim prisustvom biti obcarani u Kazalistim od Ingleske Puplike, vec se to cuje kakosmo ovi blagdana dozivili u naj boljem uvjerenju u North Wairoa! bi li na setnji, Hotelu na konjskim utrkam i kamo god se obrnete u vjek se cuje govor pohvalni o Gosp. Fredu Franicu, koji skazalistnim osobljem putuje od mista do mista !

Tako da smo i mi Hrvatski naseljinci bili sretni u Dargaville na Pogornici viditi to cudo u osobi Gosp. Franica, koji svojizim jednogodisnjim ongozovanjem zna onako majstorski barati, tako da ce nam onaj prisntru momenat uvjek neizbrisiv u pameti ostati. Nije mi od potribe da podjem svaku i naj manju sitnicu opisivat o uspjesim Gosp. Franica ali cu to letimice ne kao kriticar jer ni sam sposobau da vodim kritiku. Vec onako sto mi Patriotna duznost nalaze da u kratko svoj sud igrecem !

Gosp. Franich je svojim jednogodisnjim gobalistom kao spormau znao majstorski odigrati u sve tancice, gdjeje svakim svojim cinom od obcinstva znao izmamiti burni preneticki plesak. Naj pohvalni bijae mu vratne napregnute zile i treskavica u istih sas sa prsiman i misnicam, zatin divotan bijase pogled na gropove iz medju lopatica. Sto se tice baratauja cunjevim, tu se je vidilo da kod podizanja 204 funta u vis sjednom rukom ima naporni rad, glede nosenja cunjkai dva covjeka na Vratu tu napora ni naj manjig rnji imao a tako isto niji se snaporom posluzio ni kod podizanja Cunjka u vis na prestima desne noge tu je ocitno vidjino da je Gosp. Franich sposoban i tzjeg Vraga podignuti do potribe. Na dalje stose tice njigovog sportskog povaljivanja ni sam bio sretan da sam i to cudo mogao kostantirati; a to nije ni lako jer kobi mu izasao valjda bi mu odpjivali miserus, glede njegoveg stasa to mogu mirne duse reci da ni Sandov ni Pirss nejmaju sagradjen zivoti tjpa Gosp. Freda Franica.

Stose tice naseg obcinstva u kazalistu Vridnoji spomenut da recem u kratko svoj sudi, tobi molia gospodu prisutne da budu malo umjereniji, a ne da davaju zadovolj stinu onom seoskam uzgoju, jer glasno preko prestava voditi razgovore smihatise obazirat nije uljudno ni dostojno jer stizim izazivljemo sramotu i barbarstvo sami nase sto se tice oklamacija to sam uvidio da njeki oce deklamirati i ondaska kad to i nejma smisla, okoli smo ljubomorni na oklamaciju uztrpmose dok vidimo jeli pozoristna druzina zasluzna takove casti i cekajmo na kriticare stoce oni raditi.

JURE BURMAZ.

North Wairoa, 30/12/1906.

Gospudine Urednice.

Pitajuc broj 2 vaseg cienjenog lista, astao sam odvec radostan, videc u njemu dosta koristnih stvarih i liepih dopisa, nase brace Hrvata.

Moja bi zelja bila, da sva braca Hrvati, prihvate slozno nas Hrvatski list, koji ce biti za cast i korist nasu. Prihvatimo braco Hrvati ovaj plemeniti dar, jos dok smo na vrieme. Molim gospodina Urednika, da nastoji sto mogao bolje za nase napredovanje, i predbrojite me na vas list. Oestitain novu godinu svoj braci Hrvatom.

ANTE KOSOVIC ZELE.

Gospodine Urednice.

Buduc da mi je dosao do ruku vas list, pomnjivo sam ga procitao, i ostao sam radostan, posto u njegovu sadrzaju, ima dosta liepih stvarih. Novosti od svega svieta ; a suvise o cieni smole, sto nas narod vecinom zanima ; te po Vasem listu mozemo sve doznati, kako ce mo je bolje prodavati.

Uvjeren sam, da bez novine nemozemo postignuti nikakovo zajednicko dobro, te mislim, da ce je braca Hrvati dragovoljno prihvatiti ; a Vi svojim trudom nastojat sto mogli bolje, za nasu buducnost.

Molim da me predbrojite na vas cienjeni list Dao Bog da se nasi neogluse, pak ce sve bit dobro.

S velestovanjem vas domorodac
MATE ZIVKOVIC.

Cienjeni Gospodine.

Kad sam vidio da je izisao nas list u ovoj zemlji, ostao sam odvise radivljen, buduc da mi je to srdce od davna zudilo.

Hrvatska novina u Aucklandu ! Ah ! To je liepo, tako da mi se cini da nevjerujem svojim ocima. Tesko da opisem zadovoljstvo, koje me je u tom casu zaokupilo. Stvar je za kojom sam vjecito uzdisao. Novina koja bi trebalo da medju namu obstoji : jest korektno potrebita, za nas Hrvate u ovoj zemlji ; i evo je pocela da izlazi.

Braco Hrvati ! Ako nam je ista stalo, od naseg osobnog interesa, nesmijemo pustiti, da padne ova poput prvih. S novinom nam je otvoren obrazac, na kojem ce mo javno citati, nase medjusobne odnosaje ; pa bili dobri ili zli. Ako se zavedemo mislju u razmatranje nasih okolnosti, i dobro saberemo nase dozivljaje ; sto ce mo na posljetku zakljucit ? Nista drugo, vec da smo od glave do pete u velikom kalu. Dopis g. Roglica, upravo je jedna od zasluzni kretika ; koja nam obsirno odkriva nasu bijedu, u koju nas turaju, neki nasi "nazovi-gentlemani."

Pitanje : hoceli oni sada dok mi imamo uovinu imati toliko smionosti za snami onako postupaju ? Hoceli se ta nazovi-gospoda i nadalje baniti po Aucklandu i cieniti nas kao robove svoje toboznje "Inteligentnosti ?" Cudnovato; tamosnji glasoviti mudraci, a pitaj ih sto je prosta recenica, zapilji ti se u oci, kao kakoev kumin, pa kaze, to nije u Hrvatskom jeziku. Na nama se braco rodnici osniva nas boljak, da se trgnemo od sanka, i da se jednom pokazemo na polju spasa, kao ljudi kojima je stalo do svoje osobe. Evo i sada nam se pruza prigoda, da se priblizimo k tome cilju ; zato smiono hrlimo napried, jednom riecju svi koliko nas imade na ovom Ostrvu. Treba da se pribrojimo k ovoj novini, i da koliko je moguce podupremo ovo mlado drustvo, da ustraje u svojoj smionoj osnovi ; nebili cim prije postao evaj list sedmicni, te jednom "Dnevnik."

Moj liep pozdrav
ANTUM SEGEDIN.

Zena i higiena. Zena imade da bude svecenica higiene. Njoj se pruza prilika na svakom koraku, da cuva cistocu i time zdravlje naroda Ona je u kuci vladarica, daje direktivu cieloj administraciji kuci postivivaju svi higijenski zakoni. Moderna bi zene morala uviek imati na umu, da se svakova bolest.

Moderna zena mora da pazi, da sve sto donese sa trga, dobro opere. I voce i sav drugi zivez, i svoje vlastite ruke. Koliko ruku uhvati jednu stvar prije, nego li ju netko kupi. Koliko je sama primila sitnog novca, koji je mogao biti u rukama bolestnog covjeka. Dapace i limun, prije nego se rabi, mora se dobro oprati. Jelo ne bi se smjelo nikada spremiti, a da se ne pokrije.

Mnogo se griesi protiv higiene u kobasicarnama. Tu se reze odrezak i gotovo uviek mece u omot prstima. Svaka bi gospodja morala da bude odlucno protiv toga. Niti je to gustiozno a niti je higienski.

Mnogo se bolesti raznosi u onim zemljama gdje postoje velike knjiznice, to se posudjuju knjige. Na takove se knjige osobito mora prziti i nikada kod okretanja listova mociti prste· Svaki dan u svakom casu imade zena prilke, da uvede najstroze higijenske mjere.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 135 do 140 P.
Ista kao gore, ali iz plitka guma 150 P.
Dobra vrsta bez sitne gume od 115 do 120 P.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 125 P.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 do 100 P.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80 T.P.
Srednja vrsta 70 T.P.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 30 do 35 N.P.
Sitna iz plitka cista guma od 42 do 48 S.P.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 50 P.
Slaba srednja vrsta 40 T.P.
Srednja vrsta od swampa 30 N.P.
Dobra swampa izmisana, i bez praha 20 S.P.
Dobra swampa sa prahom 14 N.P.
Slaba swampa ostrugana 15 T.P.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 10 do 12 T.P.
Dobar chips bez praha 35 N.P.
Dobar chips sa prahom 25 N.P.
Dobar chips sa prahom ali slabiji 15 N.P.
Dobar prosijani prah 16 T.P.
Dobar neprosijani prah 14 T.P.
Slabi prah 10 T.P.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 110 do 115 P.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120 P.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95 P.
Srednja vrsta od 65 do 70 S.P.
Pola, i pola sa sitnom gumom 35 S.P.
Ostrugani sugar 25 S.P.
Sitna guma bez biti ostrugana 16 S.P.
Chips cist, i bistar 20 T.P.
Chips dobar, i cist 16 T.P.
Chips slabi, i necist 14 T.P.
Prah 5 S.P.
Zemljusina od gume 3 T.P.

P. znaci Pita se, prodaje se.
S.P. znaci Srednjo pitanje, srednja prodaja.
T.P. znaci Tiho pitanje, marketa mirna.
N.P. znaci Neprodaje se, marketa sasvim mirna.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu se imati. Dokazano nam je dase ciene nece poniziti, dapace ocekiva se dace se nekim vrstam gume ciena uzyisiti. Sada braco Hrvati imate pred ocim Marketu od gume, od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada, i u buduce vladate se sa cienam po Vasoj novine ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Promislite kakve koristi hocete imati samo i jedino po putu markete od gume, bez ostalih dobrih uputa koje ce te naci u Vasoj novini. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmnice kako nasa zelja jest.

Sada kada je Hrvatska novina po volji naroda utemeljena, jest nam milo spomenuti da ova sliedeca gospoda jesu se odazvali da budu kao nasi dopisnici i povjereneci "Napredka" : Gospoda—Ivan Petricevich 29 Wyndham-street, Auckland. Ivan Zibilich Aponga. Stjepan Roglich Pukekohe, Petar Soljak, Waimauku ; Ante E. Matutinovich, Awanui ; Marko Erstic, Waiharara; J. M. Katavich, Mangawai; M. D. Redley, Waipu; Jure Burmaz, Babylon.

U Krstjanskom svietu nema nijednog kralja koga zena jest manja od njega. Svaka je kraljica visa u visini od svoga muza. Car Ruski jest mnogo manji od carice. Njemacki car jest tako manji od carice da nigda nehoce se zadovoljiti skupa sa svojom zenom slikati izvan da ona sjedi, a on da stoji na nogam. Kralj od Italije nemoze doci ni do ramena svojoj Kraljici Eleni od Crnegore. Kralj od Portugalske jest mnogo manji od svoje zene. Kralja Englezkog sin Prince of Wales jest mnogo manji od svoje zene. Mladi Kralj Spanjolski jest mnogo manji od svoje zene. A Kraljica od Danske jest mnogo visocija od svoga muza.

Gospoda—Ivan Babich i Jure Rakich pisu iz Waihopa dne 5 tek. Evo Vam saljemo nasu predbrojbu, i cestitamo sretno "Napredku" koji ce oci otvoriti narodu zbog velikih prevara koje su do sada obstajale ; a navlastito zbog velike prevare od smole.

Hrvatski radnice! molimo da nam odgovorite da jeli moguce da nikakvo druzstvo nemoze obstajati izmedju Vas, niti nikakva novina bude uzdrzana ako nebude "ime" jednog Vaseg Bordbase u Vasem druzstvu; vec razrusena ako nebude njegovog kamena. Ovo je jedno veliko pitanje ?

ZENIDBA.

Nas vriedni domorodac g. Josip Kraljevic, rodom iz Komina u Dalmaciji; vjencao se je jucer na 8 tek. sa gdjicom Anom Stuart, rodjenom u ovoj zemlji. Sretni parovi putuju za Waiuku, gdje je g. Kraljevic nasao kucu, i misli se baviti kakovim prometom.

Cestitamo da sretno bilo, nasem domorodcu i njegovoj supruzi ; te zivjeli u ljubavi i skladu, u svome bracnom zivotu.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzco gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.

Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stave slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za

"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vssta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jast "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

J. A. COOPER,
. . KLOBUCAR, . .
234 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Cini Clobuke po omiri glave, jedino mjesto u Aucklandu gje se moze klobuk izmiriti po glavi da pristoji.

NICHOLAS GREEN,

Commission Agent and General Interpreter.

27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznasto od Hrvatskog naroda koji jl vazda pri ruci u svakoj potrebi.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma toeno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo.

Adresa :
7 SHORTLAND, oli 185 QUEEN ST.,
AUCKLAND.

Molimo svakog predbrojnika koji je imenovan a nije platio predbrojbu da nam izvoli poslati novac drugcije nemoremo sa novinom napredovati. Svaki koji posalje novac dobit ce svoj biljet na kome je naznaceni broj predplatnika. Neka takodjer svaki Hrvatski domorodac gleda pridruziti k'seki sto mogao vise predbrojnika. Oni koji nisu primili prvi, i drugi broj "Napredka" neka so javi da znademo za njihovu adresu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College

HIS MAJESTY'S ARCADE,

Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejskl jezikl tako isto (Shorthand) Dopisnicl za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna cieną.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje,

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,

General Storekeeper and Gum Buyer.

MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Ivan Segetin,

49 Hobson Street,
AUCKLAND.

Daje u obce znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandi, da sada uzdrzim onu dobro-poznatu kucu pok. Lui Kinkele. Kuca je ponapravljena u svakom pogledu. Jamcim da cisioca, i jelo jest takodjer u najboljem redu ciena 17/6 na sedmnicu. Za dalje potankosti obratite se na adresu kao gore.

Andrews and Ackerley,

KROJACI ..... WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

New Zealand Clothing Factory.

226 & 228 QUEEN STREET,
AUCKLAND.

Naj bolji ducan u coloniji za oprave, Klobuke, Kosulje, ovrtnice, i. t. d. gotovih po krojacu odjelah, od 50s do 63s takodjer odjelah po omiri krojaca u svakom zadovoljstvu, 63s i gori.

JOHN SCHISCHKA,

GRAIN AND PROVISION MERCHANT

CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gnmdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

FRANK KETTEG,
TRGOVAC RUKOTVORINA
.....
85 Victoria St. West.

Dajem na obce znanje, svim nasim domorodcem da sam otvorio gore spomenuto mjesto napunjeno svakovrstnom mjesovitom robon kao i naj (finijih) odjelah po krojacu.

Ko dodje u moj ducan Svaki ce se uvjeriti da kao mala cjena nigje u gradu, nemoże se prispodobit sa mojom bilo u jeftinoci ili, vrsti robe, a rozlog toga svega jest, mali su mi troskovi stog mogu prodavati cjene.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,

WELLESLEY ST. WEST.

(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znada, cjene sasvim umjerne.

Oglas.

Svim svojim domorodcim koji putuju kroz okolicu Waipu dajem na obce znanje da uzdrzim gpstionu u sredini mjesta Waipu sa 10 soba u najboljem redu. Takodjar jest izvrstna cistoca za dobro jestivo i spavanje. Imam u najam konje za svakog putnika, kao i staju za uzdrzanje konja. Uzdajuci se u naklonost svoih domorodaca.

Biljezim se
Sa Stovanjem
NILOLA SENTCH
Vlastnik (Proprietor).

W. M. Pritchard

Endean Buildings,
QUEEN ST. WHARF,
AUCKLAND.
(ova same, i jldina adresa).

Najbolje skladiste svake vrsti postola n gradu Aucklandu. Prima narucbe iz kontri.

NA PRODAJU FARMA

Od 114 (ekera) polovica u zice 800 loza posadjenih prosle godine 7 ekera posijani (oats) sve idje u najboljem redu kuca na zemlji stala i t. d tko zeli ciniti posao od (storekeeper) pruza mu se ljepa zgoda, jer ima dosta smole na zemlji spomenutoj i ublizini za daljne potankosti obratise na.

L. BAKALICH,
MANGONUI.

Kad dodjete u grad otidjite se slikati kod

TADEMA'S

SLIKARA KARANGAHAPE ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

Dobro Zemljiste za Smolu.

Dajem na obce znanje, da iman tri posebna zemljista kopanje smole, mjesto, na kojam sada radi, 30 ludi, druga dva mjesta, biti ce otvorana, jedan Srqnja, a drugi Rujna, doj duce godine. Za dalje potankosti, biti ce oglaseno, u novini Napredak, ilise obratiti na.

A. SINKOVICH,
KERIKERI, BAY OF ISLANDS.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.

Naj moderniie fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, JANUARY 9, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JANUARY 23, 1907. BROJ 2.

PUBLIC LIBRARY 15 JUL 1909 AUCKLAND

☞Od starine Hrvat jest bio na slavi, i na imenu ; stoga mozemo i ovog puta sa slogom i ljubavi u tudjoj zemlji da dodjemo do casti, i slave. Predbrojimo se ! Maknimo se, da u ovom velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime, i da budemo imati sedmnicnu novinu. Ovo mozemo postignuti samo ako hocemo ?

Castohlepljivost!

Vec godine 817 po Isusu, po smrti Hrvatskog i Posavskog Bana Vojomira Hrvatski narod imao je birati za svoga Bana, odabranog Ljudevita.

Prije nego odabrase Ljudevita za Bana, nadje se jedan castohlepljivac, imenom Boljedrag, komu je srdce bilo otvoreno za casti banske stolice. Castohlepljivi Boljedrag, bio je spravan izdati i rodjenu si grudu. Neposavsi mu toli za rukom, nego svojom prievarom izdade Ljubisavu sestru Bana Ljudevita, i predade je Franjevackom carskom poslaniku Kodalahu Nesretni izdajnik Boljedrag namjesto da sjedne na bansku stolicu, cim izvrsi cin izdajstva zadesi ga ogromna smrt, koju mu zadade isti kodolah, istoga dana kad je primio izdani plien.

Poput spomenutog Boljedraga, braco citatelji, nahodi se i kod nas Hrvata u ovoj zemlji, neki koji su za casti zudni, Cast i sluzba Austrianske krune u ovoj zemlji, staje ? Sto govori Sv. Evandjelje : Tko ima usi neka slusa, a oci za gledat, neka vidi.

Kako je izdajnik Boljedrag u velikoj pozudi ogromnom smrtju zaglavio, tako isto moze se dogoditi i onim koji su hlepmi Austrianske sluzbe u ovoj zemlji, posto u velikim pozudam, najvise se zla dogadja.

Valaj bi bilo liepo Boljedragu, sjediti na banskom priestolju ; a nebi bilo ruzno ni komu od gospode, biti za .... u Aucklandu. Jos vecma braco citatelji, imade nas na zalost Hrvata, u ovoj zemlji, koji se stide svoje rodjene grudi ! Koji govore : Ja nisam iz mjesta toga i toga (bas iz svoga rodjenog mjesta) Takovi govornici, nisu vriedni nositi Hrvatskog imena. A mozda da su (dakako svojim trudom) zadobili koji par lira, pak se sada i nesjecaju proslosti u svoja mladja doba, Nu ! kad bi se sjecali svoje proslosti, sjetili bi se, kako su i vise puta (i samlom zajedno) bosom nogom, stukli nokat od kamen Ne ! zbog dietinjeg obicaja, dali zbog neimanja. A jos imadu obraza onakovi, da reku mnogim, da su kozari, da nista neznadu, nego paziti koze ; a paziti koze svoje, nije stvar slaba, posto ih onda imade.

Novina jest, da kroz nju dakazemo jedan drugom bide i nevolje. Gosp. Stipan Roglic, jest kazao istinu, u svome dopisu. I odma su se neki od gospode, stali ljutit, na taj dopis te govore : odkada je postala pulitika kod nas ? Pulitika nije u tome, sto covjek kaze istinu. I kad tkogod kaze istinu u dopisu, tada nasa gospoda, komu se krene u zivac, pocmu psovati Bogove i Majke Bozije, Sv. Sakramente i t.d. Nece se naljutiti nitko, koga se netice, dali samo onaj, kumu se kako reko krene u zivac. Ali bre neljuti se na istinu, jer kako si zasluzio, tako ti se kaze. Cuo sam na moje usi, gdi neki govore, kad ga je badnio dopis g Roglica: Nece uztrajati vise "Napredak," ja cu tome posredovati ! ! Ja sam mu zatim rekao, da on nevlada svim narodom, u ovoj zemlji, nasto mi isti odgovara : Od svih nasih u ovoj zemlji, nema ih 50, koji mu nisu duzni ; te tko se misli predbrojit, da mu mora prije izplatit dug.

Daklen braco citatelji, koliko citatelji toliko slisaoci "Napredka." Edali bas u ovoj turobnoj koloniji, obstoji bivsi Franacki jaram ! ? Ili na zalost Madjarski ! Edali je pravo da jedna osoba vlada su ovoliko nas Hrvata ! ? Edali smo duzni vrsiti njihove zapovidi ! ? Ja sam mislio, da je davno strunulo tielo Napoleona Velikoga ; a bas sada vidim, da nije nego jos obstoji u zivotu, i priselilo se iz sredine Europe, u ovu (sto mislimo) slobodnu zemlju.

Kad bi upitao onakovih, sjecaju li se one dicne pjesmice, slavnoga Preradovica : Bijo proklet izdajica svaki domovine. Sto bi mi odgovorili ? Ako bi imali ljudskog osjecaja nebi mi smjeli nista odgovorit.

Daklen braco Hrvati ! Probudimo se iz dubokog sna ! te jednom kliknimo iz grla kao sto su klicali Hrvati u pokretu Hrvatske god. 1903. "Dolje s'Kuenom"! Dakle kliknimo vec i mi. Dolje sa onim, koji se stide rodjene grude, i koji hoce, da nam ukinu Napredak, sa da se vise kroz zanji negovori istina.

Ako bi se tkogod nasao, di bi se naljutio na ova moja dva retka dopisa, tad njemu ga govorim, i njemu ga naminjujem, te pozivljem onakove, neka mi odgovore na ovo, i neka mi izkazu, sto imadu ; na sto sam im spravan i na svako slovce dati odgovor.

ANDRIJA KATAVICH.

Waimauku, Siecnja 6, 1907.

Privarili Milostivog Franja Josipa.

Javlja ju iz Beca da dva siromaha jesu uzeli na prevaru od naseg milostivog cara i Kralja Franja Josipa 200 kruna oli £50 sterlina u razlogu dasu prikazali da oni jesu stari vojnici koji su se borili za njega u razlicitim ratovim. Prevara je bila iznadjena prije nego su ova dva siromaha izasla iz kraljevskog perivoja jer na njima jesu nasli falsu bradu i vlase. Obodvojica jesu metnuta u zatvor za iztragu.

Narodno Kazaliste u New York.

Sada se u New York gradi narodno Kazaliste (theatre) koja ce biti najbolja zgradja na svietu. Nekoliko milijunasa jesu darovali za ovu svrhu £600,000 sterline. Kazaliste bit ce dovrseno kroz godinu dana a u kazalistu biti prostara za 200 osoba.

Svaki citatelj "Napredka" jest u Hrvatskoj dusnosti da pomogne ovo narodno poduzece, da bude za vazda utemeljeno.

Od tisuce ljudi, koji citaju oglase devet stotina ih nadje u njima njesto potrebita.

Razderano Odielo.

Tuzio mi se osobno jedan mladic da nazad cetiri meseca kupio je jedno odjelo sa dvoje gace. Ovo odjelo na svome zivotu nije nosio nego samo 4 dana, a druge gace nije nigda na svoji zivot metnuo sto sve skupa jest ga zapadalo £6 5s. Kad je ovaj mladic odputvao iz grada ostavio je (kao po obicaju) svoju odjecu u gostionicara kod koga je stanovao damu ga sahrani dokle se on opet povrati u grad.

Proslih svetkovina vlastnik odjece dodje u grad, i zapitao damu dade gospodar gostione njegovo odielo, a kad tamo stoces viditi ? Na mjesto novog dobiva staro odjelo. Gace koje nigda nije obukao na njima je viditi piega od crvene ali suhe boje. Zepi iznutra sve su zamazini kao daje u njima rabota. Odzada, na siedalu vec su izsvitlane kao dasu godinu dana nosene. Jaketa, sva izbrljana, i izgrespana kao daje noseno cielu godinu dana.

Na zalost, kad se i ovakove sta pocelo ciniti te nije vise puta da pohadjamo ovakove nase gostione. Kada se gospodaru od Borda prida u njegove ruke za pohranu kakav predmet gospodar bi imao imati odgovornost vrhu predanog mu predmeta.

Mladic koji mi so tuzu jest veoma mirne naravi, i posve dobra cudorednog ponasanja pak stoga gospodaru od gostione nije thio nista zahtjevati, dali ga je u "brk" prikorio.

Gospodari od Hrvatskih gostianica pudite u buduce oprezni za daljne nerednosti, jer za svaki primljeni predmet imate biti odgovorni inace moze vas skupo stajati. Urednistvo ima podpuno pravo dati moje ime i prezime na svaki upit pismeno, oli osobno.

Hrvatski domorodac

DVA BRATA OSVETA ZA SESSRE POSTENJE.

Brzojavka iz New York javlja dva brata imenom Strother jesu zapritili jednom Bywaters sasvim bogato covjeku od Virginije dace ga ubiti za uvredu postenja njihove sestre. Dva brata bili su doveli popa, i usilovali Bywaters drzeci revolver u rukami da mora da ozeni njihovu sestru.

Iza vjencanje Bywaters pobjegao kroz prozor, ali dva brata Strother ubili su ga na mrtvo.

Komad zlata od 400 unaca nadjen. Sada je velika pohlepa, i govor od naroda za jedno bogato nadjeno mjesto zlata u Tarnagulla za 15 milja daleka od Bendigo u Australiji. Sretni ljudi koji su nasli bogato obdarenu zemlju sa zlatom jesu Smith, Stevens, i Rogers. Samo jedan komad zlata koji nije bio u velikoj dubini jest tezio 400 unaca. Druga brzojavka iz Melbourne donasa da narad je sasvim iznenadjen od suvise komada zlata nadjeno kod gore spomenutog mjesta. Druga dva covjeka imenom Stopheson, i Williamson jesu odkrili iz zemlje komad zlata koji je tezio 372 unce. Malo dalje drugo druzstvo radnika nakom malo casa jesu nasli drugi komad zlata koji je tezio 960 unaca. Oba gore spamenuta komada zlata jesu nadjena samo 18 unaca izspod zemlje u blizini gdje najprvi komad zlata jest nadjen. Za Tarnagulla veliki broj naroda odlazi, jer se sada racuna dajo ovo najbogatija zemlja sa zlatom obdarena u cieloj Australiji.

CUVAJTE SE PREVARE.

Kod Mangawai ima jedno privatno zemljiste za kopanje smole, koje zemljiste jest u velikom broju poznato osobno nasem narodu. Svakom domorodcu jest bilo prosto po svojoj volji otici obaci, i kusati sa kopanjem da mogu suditi imali stogod gume, oli ne. Njeki od naseg naroda koji su osobno obasli zemljiste jesu ponudili gospodaru 450 Lira sterlina, a njeki su bili ponudili do svote 550 Lira sterlina ; ali gospodar nije hotio dopustiti kopiti smolu manje od 800 Lira sterlina. Svaki od smolokopaoca koji se nalaze u Mangawai nije toliko nazad da nije vidio sa svojim ocima da ono zemljiste nevriedi onolika svotu novca stoga svaki je odstupio.

Gospodar kada je vidio da nemoze imati od Hrvatskog naroda onu veliku svotu novca, onda je snizio svoju cienu na 700 Lira sterlina. Svakoga kopaca u Mangawai jest nutkovao ; ali mu je bilo uzaludno jer narodu nije se svidljalo da polozi svoga krvavog trudu gdje bi bio na svome velikom gubitku, a nigda na koristi.

Nadje se jedan trgovac koji je uzeo na riec (ne sa svojom svotu novca) od gospodara ovo zemljiste za Lira 700.

Ovaj covjek kada je prosao riec sa gospodarom, onda je dao na glas Hrvatskom narodu daje on kupio gumfield za 800 Lira sterlina, te svaki od kopaoca, da mogu uzeti od njega ovo zemljiste su cienom od 850 Lira sterlina.

Ovom kamatniku na njegov zahtjev nijo nitko u Mangawai ni usta otvorio. Kad nas covo jest vidio dase je ljuto prevario poznajuci da nigda od Hrvatskog naroda nece moci dobiti onu svotu novca na njegovo zemljiste, a kamoli na njegovoj nepostenoj radnji dobiti svotu od £150 sterlina od krvavoj truda od Hrvatskog radnika.

Ovaj nas posteni covo sada nema kamo da okrene svoje misli na posteni nacin, stao obetavati da svaki pojedini koji se nadje od Hrvatskog naroda, i ako je vriedan sakupiti druzstvo na njegov gumfield dace mu dati Lira 50 u svrhu od 850 sterlinu koju svotu ima siromasni narod izmedju sebe sakupiti. Ah! zali Boze evo su se neki nasi domorodci nasli koji sa obecanjem od 50 Lira istog novca svoje brace radnika jesu se nasli da kamatniku sakupe druzstvo od Hrvatskih kopaca na njegov gumfield. Ovi ljudi koji su so zauzeli da prevare istu svoju bracu jesu razpisali svoje listove desno, i lievo hvaleci kamatnika zemljiste daga nigdi nema bogatijeg, dace narod uciniti srecu i.t.d. Kume, i mole na sve strane sad ovoj, sad onog da mogu da mogu od siromasnog naroda sakupiti svotu novca gore spomenutu ali nitko u obzir nehoce uzeti jer svaki poznade daje prevara. Za svrhu da malo Lira otidje u zep od iste svoje brace radnika ovakovi zlocinci nepromisljaju da ako uloze svoj novac, svoj krvavi trud da gumfield nevriedi onu svotu novca. Da oni nepromisljaju kako ce tuznom narodu biti kad izgube svoj dobri novac, i svoj trud uzaludno. Zasto ovakovi zlocinci od svoje brace Hrvata neuzmu od kamatnika gumfield pod svoj racun te posebno izmedju sebe sastaviti druzstvo.

Kad nemogu da prevare staroga kopaca, onda, se uhvate Novela koji su nedavno dosli iz stare domovine, i koji jos neznaju da im sunce izlazi u ovoj zemlji. Drago braco kada vas dodju pitati da uzmite gumfield na kojem nemozete uciniti prilicna zivljenja, onda ovakove zlocince nasa marite sto mozete bolje pak otidjito sa svojfm putem ; a vazda imato na pameti prevaru od iste vase brace.

Vas domorodac,

J. M. KATAVICH.

Urednistvo "Napredak" ima stalne nade u nasim hrvatim, da ce se vecina ihzauzeti u pojedinjm kotarim, da budu pravi povjerenici kao dopisnici za ovu jedinu Hrvatsku novinu u cjeloj "Australesji" dakle tko zeli blti na obrana naroda, vjere, i domovine neka se obrati osobno, ili pismeno na Urecnistvo.

Lujo Bakalich iz Ohia Lake 7 tek. Pise ovako. Su ovo malo redaka dase, i ja odazovem cestitajuci sklad, i ljubav mili domorodaca sa kojim se drage volje pridruzivam u njihovo druztvo. Sa radostnim srcem ocekivam sklad, i ljubav nasih mili domorodni junaka. Dakle naprid Braco svi u jedno kolo, skupa zajedno kolikogod nas je u ovoj zemlji, nek upoznaju Englezi, i ostale narodnosti sto mogu sinovi majke slavulja, majke mile Hrvatice. Dakle svi naprid u pomoc dok je vrieme Hrvatskom Napredku. Naprid, svi u pomoc, jer nam novina opotrebuje na hiljadu nacina. Mozemo se jedno sa drugim razgovarat, pitat, trazit, savjetovat, sastojat, kupovat, prodavat, zdruzivat druzstva i.t.d. Mosemo doznavat jedno za drugog za zivot, za zdravlje, za bolest, za nepravde i na hiljade i hiljade razlicitih nacina. Nasa novina svima nami vredi u ovim stranam svieta.

Spomenimo se, i upamtite povjest od slavnih Frankopana kako su u boju potukli crnog Avarina, i spomen svome rodu ostavili. Ali u isto vrieme da mili sinovi domovine nisu dosli u pomoc za tri dana prije nasi slavni Frankopani bili bi bez dvojbe stradali onog puta, i oslali na onom polju potuceni bez casti i uspomena. Po isti nacin mili Hrvatski sinovi mora da i "Napredak" strada, i brzo smalaksa ako mi svi skupa skladno nepruzimo pomoci. Svi skupa jesmo u duznosti da priskocimo u pomoc tko znao, i neznao citati ; jer svaki onaj koji nezna citati on isto dozna njegove potrebe kad slusa, te tako onaj bi imao sa dobrim srcem pruziti pomoe,

Naprid braco ! naprid za nasu cast, za buducu korist, nami i nasem potomstvu koje se priblizava u ovoj zemlji, Svak u jedan Brod, i svak za jedan stap. Sada u svrhu priporucujem kada kupujete zemljiste za kopanje gome gledajte da za vas novac budete kupiti i zemlju skupa sa gumom samo je vlastito na imenu gospodara.

Mozete kupovati pod ime "Dalmatim Sko Hrvatsko Druzstvo," nesmeta nista da necete vazda stati na zemlji neka se za isti novac kaze daje nasa zemlja i da necete vazda stati na zemlji neka se za isti novac kaze daje nasa zemlja i da moze nas svaki doci u buduce na zemlju svojih otaca. Ugledajmo se u lukave Engleze, i Njemce sto oni rade za buducnost svoga potomstva.

Sa ovim dovrsujem, i saljem moj iskreni pozdrav svim onim koji ljube sklad.

Ilija Mandich odgovora gosp. Kurte. Jabih zelio znati ako je ikako moguce sta vas je nagnalo na onako duhovito pisanje ? Jeli Vase moralno ili domace obrazovanje ? Po svoj prilici bice ovo zadnje, jer ja mislim covjek kao Vi, pun ljubavi, i naklonosti prama svojim zemljacima, nije se trebao tako daleko upustati i onako svoje zemljake gadno ponizavati, i glupe savjete davati, koji se samo mogu od tako spodobnih ljudi ocekivati. U ostalom jabih zelio da uzmete moj savjet i napisite na jednoj velikoj tabeli "Uobrazenje je najveca bolest" i objesite istu po vise Vase postelje, tako da uvjek kad lizete i ustanete imate tu tabelu pred ocima ; ako pak to ucinite imacete veliku korist u Vasoj buducnosti. Ako pak neprimite moj savjet cisto me je strah da Vam se svremenom neukazu znaci dusevne bolesti ! Sto bih mi bilo vrlo neugodno cuti. A Vasu boksu (sanduk) dobro sacuvajte, kako u istoj mozete se kuci povratiti.

Molimo svakog predbrojnika koji je imenovan a nije platio predbrojbu da nam izvoli poslati novac drugcije nemoremo sa novinom napredovati. Svaki koji posalje novac dobit ce svoj biljet na kome je naznaceni broj predplatnika. Neka takodjer svaki Hrvatski domorodac gleda pridruziti k'seki sto mogao vise predbrojnika. Oni koji nisu primili prvi, i drugi broj "Napredka" neka se javi da znademo za njihovu adresu.

Najmanja draca moze razkinuti najfiniji rubac ; ali tako isto maleni grieh moze otrovati najcistiju dusu.

BRITISH & AUSTRIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Austrianski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Austrianski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Anton E. Matutinovich,

GENERAL STOREKEEPER and GUMBUYER. . . .

Waihara and Awanui.

Imam ducan udobljem sa svakom potrebom od hrane, i rukotvorine. Sve stvari prodajem uz najnizu cienu stose moze imati po cielo okolici. Kupujem vazda smolu za gotov novac. Priporucujem svim Hrvatskim radnicim koji se nalaze po razlicitim mjestim po "North" da po njihovoj naredbi jesam zadovoljan pohoditi svakoga kad imaju. Obratite se na gore spomenutu adresu gdje svako zadovoljstvo hocete imati.

Novi Predbrojnice.

Maich Mate, Dargaville
Nizich Ante, Aranga
Roglich Mate, Babylon
Krzanich Stjepan, Babylon
Sale Ivan, Babylon
Sunich Mate L., Muka.
Sumich Jure, Muka.
Vranjes Jure, Muka
Letica Ivan, Muka
Rosandich Antun, Muka
Silich Bartul, Muka
Franich Jure, Dargaville
Franich Mate, Dargaville
Lendich Tony, Dargaville
Lendich Stipan, Dargaville
Raos Frane, Dargaville
Radich Ante, Dargaville
Dean Stimun, Dargaville
Lendich Frane, Dargaville
Erceg Mate, Dargaville
Milicich Jure, Dargaville
Jaksich Ivan, Aoroa
Letica Joze, Dargaville
Sirkovich Ivan, Dargaville
Orebicich Tony, Dargaville
Boksich M.P., Auckland
Opandzich Jakov, Babylon
Rosicich Marin, Babylon
Jelas Mate, Babylon
Majstorovich Ante, Babylon
Jaksich Ivan Grgin, Babylon
Tolj Ivan, Babylon
Roglich Joze, Muka
Begovich Ivan, Babylon
Katich Mate, Babylon
Erceg Filip, Dargaville
Raos Ante, Dargaville
Cvitanovich Ivan, Dargaville
Botica Ivan Kraich, Dargaville
Vuletich Joze, Dargaville
Botica Bartul, Dargaville
Botica Nikola, Dargaville
Sardelich Antun, Dargaville
Dragicevich Tony, Dargaville
Garea Ivan, Awanui
Pivac Stipe, Awanui
Pivac Marko, Mipipakou
Nidich Mijo, Waipapakauri.
Baletich Ivan, Te Kopuru
Totich Ivan A., Red Hill
Raos Jure, Auckland
Polich A. E., Aranga
Jerkusich Petar, Aranga
Tamburovich Mate, Aranga
Radich Tadija, Aranga
Lendich Ilija, Maropiu
Erceg Jerko, Maropiu
Erceg John, Maropiu
Ravlich Mick, Te Kopuru
Matkovich J., Tikinui
Jakich Visko, Red Hill
Pecar Ante, Red Hill
Marusich Petar, Red Hill
Alesich Josip, Aranga
Cepich Lovre, Aranga
Puharich Marin, Aranga
Jurisich Marko, Aranga
Glamuzina Ante, Aranga
Nizich Mate, Aranga
Raos Marko, Aranga
Mahmut Omerovich, Maropiu
Kreancich Jakov, Maropiu
Anelich Marko, Maropiu
Duhovich Jack, Maropiu
Erceg Andrija Jozin, Maropiu
Zurach Josip, Babylon
Katavich Mate, Babylon
Vuletich Toma, Te Kopuru
Dominkovich Ivan, Tikinui
Katich Ivan, Tikinui
Selak Marin, Te Kopuru
Ljubich Tony, Red Hill
Kurte Mate, Red Hill
Radojkovich Ante, Red Hill
Dean Luka, Red Hill
Berich R., Henderson
Curin and Curin, Kaueranga
Ravlich Miho, Maropiu
Despot Tony, Waipapa
Pervan Nikola, Matakana
Simich M., Red Hill
Sesto P., Red Hill
Bajelo Ivan, Waimauku
Kujis Luka, Hikuai
Milos Jure, Aranga
Bilcich Nikola, Tairua
Antunovich Joe Matin, Waipu
Petricevich and Bartulovich, Auckland.
Matutinovich A. P., Waiharara
Huljich Joseph, Hikutaia
Srhoj Peter, Hikutaia

LIST HRVATE NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU £1 2 6
ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 23, 1907.

Budite Na Oprezu!

Ovo je pretjeralo sve granice, sto se cini nasem biednom narodu, kako nam dokazuju g.g. dopisnici. Mi bi zelili, da se ovakove stvari nedogadjaju, posto znamo da nije liepo, kroz novine jedan drugog proganjati. Ali mora da ugodimo narodu, kome je vise dogorilo do kostiju, i klice sa svih strana, na zlostavljanja i pronevjerstva, koja su mu nanesena; te moramo spomenuti, neke poglavite stvari, da narod vidi, kako neki stradaju; a to od iste svoje brace, sto bi morali na dobro covjeka svjetavati, a ne onakove stvari ciniti,

Nas narod seli iz svoje domovine, da se izbavi onakovih okova, sto su mu njegove stare putili; te dolazi u ovu zemlju, gdje nije podlozan nikomu; a neki slavohlepljevci, gledaju mu se nametnuti, kao njegovi predpostavljeni; a mi znamo, da ima nase brace, koji kopaju smolu, mnogo sposobniji u svakoj stvari od onih nametara; koji se podrugivaju s rabotnim narodom, da nezna drugo nista vec kopati; mjesto sto bi imali gledat liepo s narodom, o cem im zavjesi zivljenje. Narod moze zivjeti bez njih; a oni nemogu bez naroda!

Sad braco Hrvati, sve ce Vam doci pred oci, te sudite sami sto imate ciniti. Nasih ima i dobri ljudi, koji ce bavi prometom; a ima i slabi, kako ste vidili u njekim dopisim; te gledajte skim djelite, nemojte da Vas varaju i sadiru.

U dojducem broju nastavit ce mo: (Veliki Rat,) a to ne od prolieca krvi, vec izmedju novine i njezini protivnika, koji su gledali na svaki nacin, da je ukinu, ali su se nasli prevareni i pobiedjeni, te na se sramotu iznieli, sto su posli proti svojoj narodnosti, i narodu kome bi zelili odstraniti novinu, da bi mogli bolje zlostavljat i sadirat narod. Oni bi rada, da mogu cinit sto hoce, a narod da ima mucati i podnositi, pak bila njihova djela pravedna ili ne, uljudna ili ne, istinita ili ne, to njima nesmeta. Ali mislima da to nije moguce.

KRATKI VIESTI.

Grad od Pariza uzimlje prostora za 19,000 ekera zemlje.

Kazaliste u Parizu (Opera House) sama zgradja zapada £1,600,000 sterlina.

Nikakva kamenica (ostriga) nije dobra za jestivo ako barem nije cetiri godine stara.

Sladki kumpir moze dati ploda pet tonelata po svakoj ekri zemlje.

U Sjedinjenim drzavam Amerike ima nasadjenog zemljiste za sami kukuruz 72,000,000 milijuna ekera.

U Francuzkoj vojnici samo pet na stotinu vojnika jesu visociji od 5 noga i sest unaca.

Bolnice u Parizu dobivaju od Opcine pomoci svake godine £360,000 sterlina.

U proslish osam stoljeca Englezka jest pretrpila 57 puta zestokog glada.

Kralj od Italije pocimlje svoju rabotu svaki dan na 6 sati jutrom. Njegovo Velicanstvo jest se vazda ranim jutrom dizao od svoga djetinstva.

Gosp. Pasko Cvitanovich zudio bi znati za ime, i za adresu od jednog naseg domorodca koji mu je poslao u listu jedan mali komadic papira na kojem nema nikakva podpisa, niti ikakva znaka od koga je poslano. Na jednoj strani papira jest naznaceno razlicite mjere od tezine gume, na drugoj strani jesu ove rieci sa olovkom napisano "A, viste primili jedan brzojav od drugoga i falsi i podpisa ime cija jebila goma i.t.d."

Knjiga od Generala Koropatkina napisana od zadnjeg Ruskog-Japaneskog rata jest sasvim ukinuta, i zabranjena od Vlade da nebude dato svietu na vidilo.

Novina "Worker" koja izlazi malo vise od godina dana za interese od Britanskih smolokopaoca jest nam dokaza no da duguje za samu tiskarnu £150 sterlina sto kroz ovo vrieme "Worker" jest prominuo tri razlicite tiskarne. Hrvatski Napredak vrsi redovito svoje duznosti da svakog puta pri izlazku placa u gotovu novcu za svoju tiskarnu.

U ovo vrieme godine sada Englezkoj vlada sasvim ruzno vreme i velika studen, tako da u njekim mjestim mnogo osoba jest poginulo od velike studeni.

Danska jest najprva zastava koja je pocela vijati godine 1219 t.j. prva od svih drugih narodnosti u Europi.

Tri stotine, i sestdeset hiljada osoba jesu na radnji kod ruda Njemacke drzave.

Najprvi milijunas na svietu jest covjek imenom Astor koji je umro god. 1848, i ostavio za sobom sest milijuna Lira sterlina.

Svaka milja zeljeznicke pruge u Englezkoj zapada £57,300 sterlina; a Svedska drzava po svakoj milji jest potrosila samo £5700 sterlina.

U Budim-Pesti po razlici grada nalazi se najvisa trgovista u Europi; pak onda dolazi biti u gradu Hamburg.

Kroz proslih stotinu godina u Bavarskoj Kraljevoj obitelji bilo je dvadeset i sedam ludih potomaka.

U Sadasnje vrieme ima vise od 500,000 milja zeljeznicke pruge na cielom svietu, od ovih jedna polovica pripada Amerikanskoj drzavi.

Englezki Kralji jesu razmjerno kraljevali samo 24 godine. A kraljevanje Turskih Sultana razmjerno 15 godina.

Gosp. Karlo Jugovich dosao je svojevoljno kod Urednistva te izkazao kako je bio prisutan na razgovoru izmedju Josipa Franica, i Antona Martinovica od prodaje i ciene kaurske smole. Franich daje govorio Martinovicu da zasto onako skupo placa gumu jer da njima nemoze biti velike dobiti, te daje Franich nastavio ja, cu ti dati trgovacke "Bile" te kazi narodu po Wairoa da ciena smole jest snizena te mi skupa zajedno dielicemo dobit. Na ovaj govor Martinovich kaze Franicu ovdje je snami Karlo Jugovich koji slusa, i koji moze dokazati drugomu za nasu stetu. Franich tada odgovori, Karlo je moj kum on nece nikomu nista kazati. Ali gosp. Jugovich koji je dosao do Urednistva vise od jednog puta u druzstvu drugim domorodcem te izkazao kao u duznosti da bude metnuto u novinu na znanje nasim Hrvatskim smolokopcim kada ih Martinovich dodje pohoditi sa kupovanjem smole. Suvise gosp. Jugovich jest nam dokazao dace u buduce napisati dopis sto on jest sa svojim ocima vidio stose radi u gosp. Franica gostionici na korist Hrvatskog naroda u ovoj zemlji.

Zatvorena je unaprid svakomu dopisnica sa prigovorim; nego svaki dopisnik mora da prikaze istinite dokaze te izadje vanka, sa imenom i prezimenom ako se tice stete nasem narodu. Osobne nerede moraju da budu izkljucene.

Domorodci koji zele putovati za staru domovinu daje se na znanje da parabrodi putuju iz Sydney dojduceg meseca valjace na 2, 9, 25, i 26. Za Ameriku San Francisco iz Auckland Veljace 1, i 22. Za ostale vase potrebe obratite se vazda na urednistvo.

Zeljeznica na ostrvi od Malte jest u putovanju najmanje brza na svietu.

U, norveskoj muz i zena mogu kad skupa zajedno putovati u zeljeznici za jedan i pol od ciene dva tiketa, takodjer isto na ovaj nacin moze se putovati kod zeljeznica u Ugarskoj.

Zene od dva brata imenom Donelly kod Drogheda jesu svaka porodila po dvoje muzke djece. Od strane matere, i od otca obe dvije strane djeca imadu jos u zivotu babu, djeda, prababu, i pradjeda. Ovim cetvero muzke djece odluceno je da budu imati ime na krstjenu, Mato, Marko, Luka, i Ivan.

Njemacki car izdao je naredbu da svi njegovi castnici moraju sprovoditi sebicni zivot od njihovog ponasanja. Takodjer za svrhu da njegova naredba bude riesena jest naredio da u vojnici svim castnicim budu umanjeni troskovi od njihove hrane.

Dr Laponi glasoviti osobni Papinski Liecnik jest umro nazad molo dana.

Petar Katavich koji putuje u ime "Napredka" jest povratjen iz Northern Wairoa, opet nastavlja svoje putovanje ove sedmice za Whangarei, Poroti, Kaikohe, Waipapa i.t.d. Dokle na putovanju u Northern Wairoa Englezka novina koja izlazi u Dargaville pod imenom "North Auckland Times" jest tiskano clanak od gosp. Katavica od njegovog putovanja u ime "Napredka" koja malena novina jest vec poznata po cieloj ovoj zemlji; a skoro uhvamo se dace biti poznata po svemu svietu.

Po volji i ljubavi Hrvatskog naroda "Napredka" jest vec utemeljen koji po Svemogucnosti Svemoguceg Boga nije se vise strasiti da bude ukinut. Takodjer crkva sv. Marka jest se pecela graditi, u kojoj se uhvamo da kad bude dovrsena bude mo se svi skupa otici Bogu pomoliti gdje nam je dopustio milosti da crkva sv. Marka jest dovrsena bez biti ulozen "kamen" gosp. Josipa Franica.

Iz Tokio glavnog grada Japana dolaze viesti da je njihova Vlada odlucila potrositi £7,500,000 sterlina kroz sedam buducih godina za povecanje ratnih brodovlja.

Ovoga puta doslo nam je sa svih strana dopisa, sto nije moguce da svakomu ugodimo da bude tiskano jer u svakom dopisu nije za interese naroda, dakle nekoji dopisi moraju da otidju u kos. Mozda ako nam ikako bude moguce da povecamo ovu mnogopotrebnu narodnu novinu u dojducem broju sa sest stranica. Ali bi bilo mnogo bolje dase nas narod malo makne na njegove Hrvatske duznosti te sto skorije zapocmemo sedmicnu novinu.

RUZNO VRIEME.

Prosle sedmice, za nekoliko dana, jest bilo tako ruzno i kisevito vrieme, da najstariji stanovnici ove zemlje, nepamte takovo, kroz njihov zivot—u ovo doba od godine. Za nekoliko dana, trajala je kisa u dnevu i noci bez pristanka, te sve livade i polja jesu poplutale. Velike su stete nanesene svima poljodjeljcim ; takodjer i nasim Hrvatskim radnicima, na kopanju smole; koji su bili prisilovani, uzeti pocinak za koje vrieme, nemoguci rabotati od veliki povodanja.

Parabrodi i zeljeznice, nisu mogli polaziti. Na pruzi od Waikata, za 40 milja bila je voda poplutala. tako daje bilo 4 noge vode, povrh zeljeznickog puta, te je izgledalo u duljinu i sirinu kao jedno veliko jezero.

Sada je vrieme okrenulo na bolje, te se uhvamo, da ce patrajati tecajem ovoga ljeta ; tako da siromasni poljodjeljci, budu imati stogod koristi, na svome trudu ; te zelimo, da nasi u velikom broju smolokopci, budu imati dobru srecu i liepo vrieme, da mogli svojim radom dobro uspjeti.

Predbrojnici Hrvatske Novine "Napredka" nastojte i ostalu Vasu bracu predbrojite za svrhom da budemo u buduce obserno opisali vase bijede sto ista nasa gospoda jesu s'Vami tiranski postupali u imaju nazove—gentleman i.

Svakomu Hrvatskom domorodcu kad bude osobno stogod potrebito za tiskati na svojim privatnim listovim, i sto drugo—obratite se na Vasu Hrvatsku novinu "Napredak" koja ce svakovrstnu tiskarnu radnju izraditi po svakovrstnu uz najmanju mogucu cienu.

Vise u buduce nikakvog dopisnika nec biti primljena dopisnica za tiskanje ako bude sadrzavuti "prigovore" jednom proti drugomu. Ovo neka upamti svaki dopisnik da njegovi "prigovori" u kojojmudrago svrhi nema mjesta u listu "Napredka." Ali svakomu dopisniku jest prosto pisati od novosti stose dogadja izmedju naseg naroda u njegovoj okolici, koristne stvari za narodno poboljsanje. Ako tkogod ima nepravde dase moze istinito potuziti jedno prama drugome onda moze svaki opisati bez osobne uvriede njegovu nepravde kroz nas Hrvatski list, ali u svakom slucaju mora da bude cisto i bistro opisano ime i prezime pisaoca i one osobe na komu ima protivstine.

Pisu iz Western Australije Velika nesreca jest se dogodila obitelji cuvara od Lanterne kod Luke Moore. Jedno diete cuvara od Lanterne Wilson upadne u vodu. Drugo njegovo dvoje djece otidju u pomoc, koji nisu mogli doci blizu nesretnika, te opet ovo dvoje djece nisu mogli doci natrag do Lanterne, tako da sve troje djece tuzne obitelji Wilson jesu utopljeni.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

POTRES U JAMAICI.

GRAD KINGSTON PORUSEN.

Brzojavka od 16 tek donasa iz Londona viesti da grad Kingston u Jamaici jest sasvim porusen sa potresom i vatrom. Mnogo je osoba izgubilo zivot, a veliki broj stanovnika sada pribivaju na otvorenom zraku. U prosli Ponedjeljak racuna se daje vise od 100 osoba poginulo. Sve poglavite gostione, i druge velike zgradje jesu razrusene. Svaki je obznanjen da idje vanka grada. Goruca tjelesa smrad nemoze da bude gore. Glad je veliki nastao, jer svi ducani jesu razruseni. Sve Banke jesu izgorene, ali podzemna sahrana novca nema stete. Nevoljno stanje od stanovnika nemoze se opisati. Steta racuna se od 2 do 3 milijuna sterlina. Zadnje brzojavke daje poginulo do 1000 osoba. Osam stotina poglavitih zgradja izmedju kojih jesu i crkve jest razruseno. Amerikanski i Englezki ratni brodovi idju na svu presu da priskoce u pomoc siromasnom narodu.

Zadnje viesti donasaju da potres i vatra jest ucinilo vise stete nego se je prije racunalo, istinitog broja od mrtvih nemoze se znati. Majke Zagrljaju u narucje svoju djecu, ostali na koljenim moleci Boga, i Isukrsta da tuzni narod spasi. Kako se do sada racuna steta ignosi preko 5 milijuna sterlina.

U tvornici od cigara 120 osoba jest poginulo. Skola kada se je srusila 98 djece jest ubijeno. Mrtvih osoba racuna se preko 700. Nije ni dvanaest kuca ostalo u gradu, koje nisu srusene oli izgorene. Doslo je pomoci sa hranom od svih strana, ali mnogo jos opotrebuje.

Na hiljade osoba nemaju kuce, ni kucista nego pribivaju na otvorenom zraku.

Klngston jest glavni grad Jamaika, koji ima racuna se najbolju luku za brodvolje na svietu. Broji 45,500 stanovnika.

BOGAT, ALI ISTO SIROMAH.

Brzojavka od 16 tek donasa viesti iz New New York da jedan prosjak umro je od velike nevolje u jednom malenom mjestu Findlay kod Ohio. Ovog prosjaka jesu pripoznali daje bio Konte od Crondhjelm Svedske obitelji. Putovao je od mjesta do mjesta pitajuc milostinju za samo prihranit se, kad bez njegovog znanja jest mu ostavljena sreca bogatstva jedan dohodak £30,000 sterlina na godinu.

Trazili su nevoljnog siromaha svuda po svietu, ali nitko zanj nije znao nego iza njegove smrti pripoznat daje bio od velike bogata kuce.

DAR FRANJA JOZIPA.

Brzojavka od 21 tek donasa viesti da z Londona jest otputovao parabrod Turakina za Auckland koji vozi 6 jelena kao dar Franje Jozipa ovoj Vladi od Nove Zelande.

NASI IZSELJENICI.

Kroz prosla dva mjeseca, dosloje 115 nasih zemljaka u ovu zemlju ; a u zadnji ponedjeljak 24, od koji g. Barbalic jest doveo svoju suprugu, te su odputovali put Thames.

Medju njima je dosao nas zemljak Joze Resetar, koji neznajuci pisat, bio je dva puta povracen iz Aucklanda u Sydney. Mucio se je na svaki nacin, napokon svoje ime prominjivao, da bi se kako promakao u ovu zemlju, ali sve uzalud.

KUGA U AUSTRALIJI.

Brzojavka od 21 tek donasa viesti iz Australije da u gradu Brisbane jest se bolest od kuge pojavila. Sada se nalazi 11 bolestnika u Bolnici Brisbane od bolesti od kuge.

RUSKI POLOZAJ.

Dvi stotine i trideset politickih tamni cara kod Odesse jesu odlucili patiti gladom do smrti, ako im Vlada nedopusti lasnje stroge zakone u kojima se nalaze. Vlada nije im uslisala njihovu molbu, ali kada se je uvidilo da trojicu jesu odveli u Bolnicu kao pri kraju smrt onda je Vlada odpustala one veoma stroge zakone.

Rear-Admiral Niebogatov, i druga tri zapovjednika od ratnih brodovlja koji su se u ratu kod Isushima svojevoljno pridali Japancem jesu bili osudjeni na smrt. U slucaju da Admiral, i druga tri zapovjednika jesu u mnogo proslih godina sluzili vjerno cara, onda je milostivi car naredio da odsuda smrti nebude riesena, nego da svaki gore spomenuti bude zatvoren za 10 godina tezke tamnice. Ostali officiri bili su osudjeni drugi pusteni na slobod.

General Andrieff glavni zapovjednjik od Gendarmarije u Petrogradu jest bio ubijen na smrt. Ubojica izmedju naroda pobjegne pak n u nema troga.

CIGLUN U COOKTOWN.

Brzojavka od 22 tek donasa viesti iz Brisbane (Australije) da veliki ciglun koji je zestoko puhao od proslog Petka do Subote veceri jest nanio nmogo stete u mjestu Cooktown. Crkve, i druge zgradje jesu srusene, a mnogo naroda ostalo bez kuca. Jedno malo diete u narucaju svoje majke jest ubilo. Vlada od Queensland salje pomoci nesretnim koji su ostali bez kuce.

Ubojstvo u Sydney Jedan covjek imenom Boadford jest bio nadjen na ulici ranjen sa nozem, koji je muro nakon malo casa. Njegova zena koja je prije bila u zavadi jest ujamcena ; ali ona je kazala daje cula svoga muza vikati za pomoc pa kad otisla daga je nasla na ulici ranjena. Na razpitanju kod Suda za ubojstvo jedna susjeda kao svjedok jest kazala da zena Bradforda jest Spanjolica koja je ozenjena manje od godine dana. Da muz, i zena jesu uvjek zivljeli u zavadi ; i da muz nije postupao sa svojom zenom kako bi trebalo. Malo prije ubojstva zena je prosila od strazara da metne u zatvor svoga muza jerbo daju je hotio zadusiti, ali strazar da nije hotio zena je kazala svojim susjedam da u njome ima Spanjolske krvi te daje probola sa nozem svoga muza. Na malom Sudu zenu su nasli krivcem, te stavljena da bude sudjena od Velikog Suda.

Srpsko Priestolje Gosp. M Mijatovich bivsi Ministar zastupnik u Londonu jest kazao da dva putu kroz godinu dana koklisari iz Biograda jesu dolazili u Londru za pitati Principr Artura od Connaught da bude metnut na Srpsko Priestolje netom budu usilovali Kralja Petra da se odrece sa svoga Priestolja. Ali se stavno drzi da Englezka. krv nece nigda pristupiti na Srpsko Priestolje.

Gosq. Stjepan Roglich pise nam sliedece. Vise se puta dogodi, da oni koji hoce varat narod, u svom neznanju, ocituju sami sebe ; te evo jednog slucaja : Na novu godinu sto se dogodio.

Prosle godine mjeseca Studenog, nahodio sam se u gradu, u ducanu Paske Cvitanovica, ter on neznajuc pisat, zamoli mene, da mu napisem cienu na cedulje, na kisobranim, sto sam mu i zapisao, na svaki kisobran cienu kako je on isti kazao. Na dan nove godine, bilo je vrieme kisovito u gradu, ter sam morao kupiti kisobran ili ostati cjeli dan u kuci. Zapitao sam u gore spomenutog, da mi dade jedan kisobran ; on mi je dao jednoga, na kom sam ja svojom rukom zapisao cjenu, sest selina i sest pena. Zapitaga za cjenu, a on mi odgovara, devet selina i sest pena. Ja sam mu rekao, da je ono moje pismo te da nije na njem 9/6 vec 6|6 a kada bi se okrenulo sto je gori, doli, onda nebi izgledalo 9/6 vec 9/9 ; ali to bijase sve uzalud. Mi sto kopamo smolu i znamo citat i pisat, nasa istina mora da se pretvori u neznanje i laz, a njegovo neznanje pretvori se u znanje a laz u istinu.

Trygovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 135 do 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 150 do 152.
Dobra vrsta bez sitne gume od I15 do120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 125.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 80 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 30 do 35.
Sitna iz plitka cista guma od 42 do 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 50.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha 20 do 21.
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 15 do 16.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12 do 13.
Dobar chips bez praha 35.
Dobar chips sa prahom 25.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosijani prah 14.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 110 do 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 36 do 38.
Ostrugani sugar 25.
Sitna guma ostrugana 25.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 20.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu se imati. Dokazano nam je dase ciene nece poniziti, dapace ocekiva se dace se nekim vrstam gume ciena uzvisiti. Sada breco Hrvati imate pred ocim Marketu od gume, od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada i u buduce vladajte se sa cienam po Vasoj novini ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Promislite kakve koristi hocete imati samo i jedino po putu markete od gume, bez ostalia dobrih uputa koje ce te nacl u Vasoj novini. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmice kako nasa zelja jest.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sliedece.

Ilija Dracevac pok. Antuna iz Korcule.

Nikola Unkovich Mravac pok. Nikole iz Racisce.

Ivan Zibilich pok. Ivana iz Dube.

Bozo Nejasnic iz Almize.

Stipe Matijasevich Ivanov.

Jure Bartulovich Jurinov iz Sucurja.

Mate Kakich Bartulovich sa Sucurja.

Ivan Kakich Bartulovich sa Sucurja.

Ante Pervan pok Ivana Igrane.

Josip Jerko Huljic Petrov.

Sada kada je Hrvatska novina po volji naroda utemeljena, jest nam milo spomenuti da ova sliedeca gospoda jesu se odazvali da budu kao nasi dopisnici i povjereneci "Napredka" : Gospoda—Ivan Petricevich 29 Wyndham-street, Auckland. Ivan Zibilich Aponga. Stjepan Roglish Pukekohe, Petar Soljak, Waimauku ; Ante E. Matutinovich, Awanui ; Marko Erstic, Waiharara ; ſ. M. Katavich, Mangawai ; M. D. Redley, Waipu ; Jure Burmaz, Babylon.

Bog nas dodje cesto pohoditi, ali nas nenadje spravnih za primit ga.

Svaki onaj koji bude slusao, a neznao citati jest u duznosti da pomoze ovo narodno poduzece pak bilo u kojojmudrago svrhi.

Ilija Mandich pise nam sliedece. Uz prijateljsko, moralno i materijalno potporu svih onih dobrotvora, koji su prilikom boravka c.k. Mornarice S.M.S. "Panther" krstas III reda, priskocili u pomoc, da bih se sto sjajnije odala pocast i oprostajna vecer-nasim zemljacima i miloj braci Hrvatima i Dalmatincima ! Hvala svima onim prijate ljima koji su covjecansku duznost ucinili, i pritekli moralno i materijalno u pomoc ! Ter se ujedno sva ona gospoda uctivo umoljavaju, koji su dobrovoljni prilog u tu svrhu dali ; da se prijave na Urednistvo Napredka pismeno, koliko je koji prilozio, kako bih se "zlim dusima" i gospodi poderanih peta na kraj stati moglo, i zigosati ih putem javnog glasila.

U Francuzkoj Posta pokrdajena Kod mjesta Foulose dokle kocijas jest opremao zadnje poslove kod Postarskog Ureda lupezi odnili su sa puta Postarsku kociju, i pokradose dvadeset hiljada franaka, oli £790 strlina. Bilo je i drugog novca na stotine hiljada u kociji, ali lupezim nije bilo srece da do ovog novca dodju.

Ubijo svoju zarucnicu Jedan mladic imenom ash kod Beanstaple u Devonshire u Englezkoj jest sa nozem ubijo svoju zarucnicu na smrt. Ranio takodjer sa nezem drugu osobu kojamu je bila na putu kad je trcao za pobjeci. Kasnje otisao na zeljeznicku prugu gdje zeljeznica je prosla priko njega, i sam sebi dao smrt.

Japanska vojnica Brzojavka iz Tokio donasa da vlada u Japanu jest odlucila da bude imala u ratno vrieme 740,000 vojnika. Ministar rata ovo je dokazao daje potrebito povecati vojsku za svrhu da bude uzdrzan mir ; a u isto vrieme da ostale narodnosti budu znati da Japan jest sasvim utvrdjen.

Ljubavno Ubojstvo Pisu iz Perth Western Australije da jedan mladic imenom Viskovich koji je bio na sluzbi kod Railway Hotel Dining Rooms, Coolgardie, jest ubio na smrt iz revolvera jednu djevcjku imenom Campbell od 20 godina kod mjesta Belmont sest milja daleko grada Perth. Ova djevojka jest bila na istom mjestu na sluzbi gdje Viskovich jest usao u ljubavno poznanstvo. Djevojka otisla sa sluzbe, i odputovala k'svome suri za mesec dana kod mjesta Belmont.

Viskovich dosao iz Coolgardie te odma otisao pohoditi svoju djevojku, koju netom je vidio odma zapali tri hitca iz revolvera, a dva hitca u se zapali te obodvojica pali mrtvi na zemlju. Do danas nezna se istinitog uzroka za koju svrhu Viskovic jest pocinio ovo ubojstvo ; ali se racuna od ljubavne prevare.

Na vise stotina malene djece poginulo Pulicija u Parizu jedno mjesto gdje Babice jesu primale novorodjenu djecu da budu smaknu ti. U ovoj kuci iznasli su jednu pec koja je bil upravo sagradjena za sprzfti malenu djecicu. U ovoj peci bilo je izgoreno na vise stotina djece, radi ove novosti jest mnogo narod uznemiren, i sada je veliki skandal u gradu Parizu.

Privarili zapovjednika tamnice Brzojavka iz Berlina donasa da dva brata Will jesu bili ujamcena u Bavarskoj za privaru velike svote novca. Treci brat koji je bio u druzstvu od lupeztine novca, a nije bio uhvacen jest oslobodio iz tamnice svoju bracu na ovaj nacin. Razlozio je zapovjedniku od tamnice da jedan od tamnicara jest nasljednik Austrianske krune a drugi daje njegov brat. Ako pusti tamnicare vanka na slobodu dace mu dati £17,000 sterlina a 100,000 sterlina nakon godinu dana, na koju veliku svotu novca zapovjednika tamnice jesu pedepsali sa dvije godine tamnice; a na novo ujamcili sva tri brata kojima su dali vise godina tezke tamnice.

Gospodin Josip Franich kao jedan od vlastnika od Hrvatskih gostionica u gradu Aucklandu zudio bi znati da dopis gosp. Roglica u broju 2 p.g. i dopisu gosp. Katavica u broju i o. g. jeli stogod namjeneno njemu posto dase gosp. Franich nenalazi krivac u nijednoj stvari. Da zasto gospoda dopisnici nisu stogod spomenuli u njihovim dopisim stose je dogodilo od novca i racuna kada su nasi Hrvati u ovem gradu pogostili svoju bracu Hrvate sa C.R. ratnog broda "Panther"? I zasto gospoda dopisnici nisu stogod spomenuli od nezakonitog prodavanja pica, i krive zakletve kod u Suda.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzco gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.

Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stave slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za

"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vssta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jast "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.

LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

J. A. COOPER,
. . KLOBUCAR, . .

234 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Cini Clobuke po omiri glave, jedino mjesto u Aucklandu gje se moze klobuk izmiriti po glavi da pristoji.

NICHOLAS GREEN,

Commission Agent and General Interpreter.

27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :

FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznasto od Hrvatskog naroda koji jl vazda pri ruci u svakoj potrebi.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma toeno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

OGLAS.

Dajem na znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandiji koji se misle nastanit, i dobro zivljenje u buduce imati da prodajem svoju zemlju od jedne ekere pak naprid koja je rajeljena z toliko komada. Svaka ekra £10 sterlina uz ove uvjete £2 odma platiti, pak kasnje £2 izsplacivati svako 3 meseca. Svaki koji se ovdje nastani, ili kupi zemljiste moze sa licencijom od 5 shillina kopati prosto gomu gdje moze ciniti dobro zivljenje, jer je sada svakomu zabranjeno ako nije nastanjenik da kopa gomu. Dat cu pocetak, i dobru cienu za gomu svakomu. Obratite se

A. AMMON,
Taheke.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College

HIS MAJESTY'S ARCADE,

Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejskl jezikl tako isto (Shorthand) Dopisnicl za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje,

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,

General Storekeeper and Gum Buyer.

MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Ivan Segetin,

49 Hobson Street,
AUCKLAND.

Daje u obce znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandi, da sada uzdrzim onu dobro-poznatu kucu pok. Lui Kinkele. Kuca je ponapravljena u svakom pogledu. Jamcim da cisioca, i jelo jest takodjer u najboljem redu ciena 17/6 na sedmnicu. Za dalje potankosti obratite se na adresu kao gore.

Andrews and Ackerley,

KROJACI .....WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

New Zealand Clothing Factory.

226 & 228 QUEEN STREET,
AUCKLAND.

Naj bolji ducan u coloniji za oprave, Klobuke, Kosulje, ovrtnice, i. t. d. gotovih po krojacu odjelah, od 50s do 63s takodjer odjelah po omiri krojaca u svakom zadovoljstvu, 63s i gori.

JOHN SCHISCHKA,

GRAIN AND PROVISION MERCHANT

CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gnmdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,

GUMBUYERS.

STOREKEEPERS and FARMERS.

PRODUCE A SPECIALTY.

Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov vovac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,

WELLESLEY ST. WEST.

(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znada, cjene sasvim umjerne.

Oglas.

Svim svojim domorodcim koji putuju kroz okolicu Waipu dajem na obce znanje da uzdrzim gpstionu u sredini mjesta Waipu sa 10 soba u najboljem redu. Takodjar jest izvrstna cistoca za dobro jestivo i spavanje. Imam u najam konje za svakog putnika, kao i staju za uzdrzanje konja. Uzdajuci se u naklonost svoih domorodaca.

Biljezim se
Sa Stovanjem
NILOLA SENTCH
Vlastnik (Proprietor).

W. M. Pritchard

Endean Buildings,
QUEEN ST. WHARF,
AUCKLAND.
(ova same, i jldina adresa).

Najbolje skladiste svake vrsti postola n gradu Aucklandu. Prima narucbe iz kontri.

NA PRODAJU FARMA

Od 114 (ekera) polovica u zice 800 loza posadjenih prosle godine 7 ekera posijani (oats) sve idje u najboljem redu kuca na zemlji stala i t. d tko zeli ciniti posao od (storekeeper) pruza mu se ljepa zgoda, jer ima dosta smole na zemlji spomenutoj i ublizini za daljne potankosti obratise na.

L. BAKALICH,
MANGONUI.

Kad dodjete u grad otidjite se slikati kod

TADEMA'S

SLIKARA KARANGAHAPE ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

Dobro Zemljiste za Smolu.

Dajem na obce znanje, da iman tri posebna zemljista kopanje smole, mjesto, na kojam sada radi, 30 ludi, druga dva mjesta, biti ce otvorana, jedan Srqnja, a drugi Rujna, doj duce godine. Za dalje potankosti, biti ce oglaseno, u novini Napredak, ilise obratiti na.

A. SINKOVICH,
KERIKERI, BAY OF ISLANDS.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,

NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.

SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, JANUARY 28, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, FEBRUARY 6, 1907. BROJ 3.

☞Od starine Hrvat jest bio na slavi, i na imenu ; stoga mozemo i ovog puta sa slogom i ljubavi u tudjoj zemlji da dodjemo do casti, i slave. Predbrojimo se! Maknimo se, da u ovom velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime, i da budemo imati sedmnicnu novinu. Ovo mozemo postignuti samo ako hocemo?

Komu Se Ima Ugodtì?

Nikakva novina na ovem svietu u nikakvom jeziku napisana nije moguce da ugodi svemu narodu. Tako isto nemozemo zahtjevati da ova nasa mala novina "Napredak" bude svakomu ugodila. Ali uzimajuci sve potankosti u obzir, i sve okolnosti u kojim se nas Hrvatski narod u ovoj zemlji nalazi mi mislima da u nijednoj strani svieta nije toliko opotrebito da jedna novina obstoji kao stoje opotrebito nasem narodu u ovoj zemlji od Nove Zelande.

Istina je da ovo nije prvi put dase je pokusalo Hrvatsku novinu ustanoviti ; ali sada kao upravo zadnji pokusaj mislimo da Hrvatska novina "Napredak" jest vjekovito ustanovljena. Nije opotrebito da imamo, ali zaliboze imamo i dandanas izmedju nas Hrvata u ovoj zemlji razlicitih stranaka i misli koji neimaju svoju naravnu prostu odluku sto da odluce. Ovaj maleni broj stranke naroda dade se voditi od njekojih gospoda kamogod oni hoce. A to su ona gospoda koji u malenom broju od naseg tezackog naroda mislu da oni puno vise znadu nego onaj narod koji se nalazi na kopanju gume. Ovo je uzrok sto nas narod nije gospodar od svoje pameti, ali kada bi smo svaku stvar dobro razmatrali mi nalazimo da ima u istinu mnogo bolji, mnogo pametniji, i mnogo posteniji naroda od naravske pameti i svoga samouka na kopinju smole nego jesu ista gospoda u gradu i izvan grada koji se predstavljaju kao njihovi "Field Marshall's" oli bolje kazati voditelji za naroda dobrocinstvo. Ovdje mi nedajemo nikomu od nase strane prigovora jer poznajemo vrlo dobro da Hrvatskom narodu koji se sada bavi sa kopanjem gume jest mu dobro poznato da ona ista gospoda jesu snjima zajedno kopali gomu a sada se stavljaju od prvih kada su prosli izpite u Englezkom jeziku sa odlikom.

Buduci da imamo za nasu stranku lepi broj Hrvatskih sinova koji su odlucili bolje buducnosti, bolje casti, i boljeg imena imati. Stoga ova novina "Napredak" jest namjenjen za Hrvatskog radnika i nikog drugog. Kao u pocetku, kao sada, tako i u buduce nas ; temolj jest za Hrvatskog naroda, te nikakvi novac na ovem svietu nece nam oci zacarati da prominemo pamet nego vazda goniti ono stoje pravedno i posteno negledajuci nikoga u "brk" pak bio od najviseg do najnizeg stepena.

Ova novina "Napredak" odma u pocetku jest imala svoj cilj za koristi Hrvatskog naroda, te nije se bilo ni cuditi da nekoje stranke sto oni dobro poznaju da njima nema koristi jesu se protivili da Hrvatska novina (ne samo ova, dali nikakva druga) nebude nigda obstajati. Nije nam opotrebito spomenuti pokusaje od proslih novina, ali sada kada se je ova novina po putu pravog temelja ustanovila, i narodu tako milo obljubjena bez daje narod u pocetku ni jednog novcica uzaludno potrosio, oli stete nanilo stavno i sigurno mislimo sada kada se novina u rukami naroda nalazi daju nece tako lasno pustiti da propadne. Imamo do sada 250 predbrojnika od kojih samo mozemo kazati da 143 jesu zabilizeni na knjigi od placenih predbrojnika ; ali svaki u pocetku jest se strazio pridruzit bojeci se dace novina propasti. Ali isto i sada ako nebude za Hrvatskog radnika nije moguce da novina bude obstajati jer kada je narodu u rukami svaki je u duznosti da bude predbrojnik. Ako nije moguce da bude jedna polovica, oli cetvrtina od naseg naroda ipak se za sigurno nadamo dace se jedna osmina predbrojiti sto bude moguce prvo. Ali ako narod bude malo bolje oci otvorio u buduce nadamo se dace se i jedna polovica sa vremenom predbrojiti

Nije moguce mi cienimo da igda budemo imati dnevnu Hrvatsku novinu u ovoj zemlji ; ali ce nam najvisa radost biti kad po nasoj zelji i volji budemo okrenuti da budemo imati sedmicnu novinu. Ako smo slozni, ako smo u ljubavi, ako smo pravi Hrvati ovo mozemo postignuti kroz malo dana? da dobijemo dostatni broj predbrojnika te podjemo sa nasim radom naprid.

Od gore spomenutih 143 predbrojnika koji su platiti jest na ovaj nacin

102 po 10 shillina	-	£51	0
30 po 5 shillina	-	7	10
11 po £1	-	11	0
		£69	10

Stoga sa ovo novca koji smo do sada primili nije moguce da idjemo sa nasim radom naprid. Od nase strane (izvan bolesti) necemo podniposto odpustiti nego vazda hoditi sa tezkim poduzecem naprid bez za nasu trudbu. Sto bude moguce mi jesmo vazda spravni za ugoditi narodu na njihovu korist te neprestano radimo svakog dana od 8 sati jutrom pak do 11 vecerom.

Mi nismo nadu izgubili dace narod ovog puta zapustiti svoju novinu, jer od nase strane sve ono sto bude moguce jesmo odlucili da ugodimo narodu tako da kroz malo dana bude nam doci nenadane pomoci i budemo 'okrenuti sedmicnu novinu koji nikakvi drugi temelj necemo imati nego vazda "Bog i Hrvati."

Svaki citatelj "Napredak" jest u Hrvatskoj duznosti da pomogne ovo narodno poduzece, da bude za vazda utemeljeno.

Od tisuce ljudi, koji citaju oglase devet stotina ih nadje u njima njesto potrebita.

Odgovor na Napadaj Hrvatskih Gostionicara u Auckland.

Kako smo dopustili dopisnicu proti Hrvatskim gostionicarim u zadnjim brojevim "Napredka"; tako na isti nacin jesmo u duznosti ovog puta otvoriti dopisnicu nasem predbrojniku na odgovor napadacim proti tako prozvanim "bordbasam." Ali sada svaki predbrojnik, citatelj, slusaoc, neka dobro upamti da vise nije nikomu otvore na dopisnica u nas list "Napredak" sa prigovorim jedno proti drugom. Ako budete imati istinitih dakaza o stvarim sto stetuje nasem Hrvatskom naroda, onda izadjite bez straha sa imenom i dokazim na polje jer stavno u Napredku hocete naci svake pomoci. Evo Vam sada sto pise gosp. Miho Ravlich iz Maropiu pak sudite—" Srce mi nemoze podnite dase nase domorodci za male stvari jedan drugom crne obraz kroz novine, negledajuci dali je to uljudno, nego samo dase izpuni zelja prkosa. Ali to se nasim ticam nije ni rugati, jer se ene nisu naucile letiti u jatu vec svaka za sebe. A, to jest nas narod nemoze da vidi svoga brata ako bolje zive od njega tebi zelio daga snizi makar na mjesto svoje akali nije moguce na nize.

Sto kazete u novini dasu takovi Hrvatski gostionicari, ja, ih nefalim ali ja nemogu ih ni kuditi. Sto kazete da gule ljude, u istinu ja nemislim dasu oni docekali na putu nijednu osobu pak je zauzdali i doveli kao u tamnicu ; kao sto Vi kazete da nije bilo za Alagina vladanja u Bosni i Hercegovini.

Kada covjek dodje on mora da potrosi pak bilo u kojemudrago mjestu, ali srce ga steze da potrosi u svoga domorodca, a ne u tudjinca.

Svaki zeli da dobije komad kruha ; ali na zalost ima nase gospode kojim je drago setati sa stapom u ruci, te ako ima koju penu ode je potrosit u tudjinca. A kada mu nestane novca onda dodje u svoga damu dade putni trosak za otici na radnju. Kad mu se posalje racun damu plati onda ga stane psovati i grditi, i stavljati u novinu na misto da mu zahvali.

Ja mislim da iste gostionicare nepodupire otcevina, vec jedino sa svoji deset prsti tuce koru kruha kao i svaki drugi. Mnogo gospode nesjeca se stoje bio proslih vremena te da mozda opet dodje do onog stepena. Ona zahvalnica gosp. J. M. Katavica mislim da onim ljudim nije drago koji se malo bave gradom, vec samo onoj gospodi kojim je drago stati po gradu. Ako je komu uvridno sve ono stosam gore spomenuo neka izadje na polje.

Gosp Ivan Ujdur sa Rehia pise ovako. Duznost mi nalaze da odgovorim na ovaj Vas zahtjev sto sam citao u "Napredku" broj 1, sto zudite znati da jeli istina da nikakvo druzstvo, ni novina nemore se uzdrzati bez da ime jednog naseg Bordbase bude na celu druzstva. Ja jesam vise nego sigur da mi braca Hrvati u ovoj zemlji jesmo kadri upravljati sa svakom vrstom druzstva, takodjer i novinom bez spomene od imena naseg Bordbase. Kad bi bilo opotrebito mozemo najbolju, i najvisu palacu sagraditi bez jednog kamena od naseg Bordbase, te ista zgradju moze ostati postojana kao klisurina, a ne nigda srusena kao stose je gosp. Bordbasa pred vise naseg naroda hvalio. Draga braco Hrvati vecinom Dalmatinci ja, jesam uvjeren daste se svi smijali na naseg Bordbase bulaskariji. Nu, samo se mi promislimo da jeli ono moguce stose nas Bordbasa hvali, te mislim dace te svi jednoglasno odgovoriti da nije moguce ; te dace te se jednom otresti onakizih te jednom danam osvane dan da ista gospoda budu reci da jesmo kadri sagraditi zgradju bez njegovog kamena koja ce biti tvrdja nego sa njegovim kamenom.

Samo svi skladno, svi za jedan stap kad nam je zgoda da more mo svi slozno poduprimo nasu novinu "Napredak" koji ce nas dovesti do bolje buducnosti, i koji ce nas probuditi iz dubokog sna. Sa pomoci ,'Napredka" ocemo moci odbaciti onu veliku Sporkicu stosu je gospoda Bordbase na nas navalili.

Ako mi svi nepodupremo sada, i nebudemo uzdrzati ovu nasu novinu micemo siguro dopustiti gosp. Bordbasi dase nasladi nasoj neslogi pak onda ce on mnogo jace vikati dase nasa zgradja nemoze uzdrzati kada nije u njoj njegovog kamena. Opet ponavljam da skladno uzdrzimo "Napredak" pak sa njegovom pomoci moc doci do bolje buducnosti ; ter onda ce mo moc u oci predloziti gosp. Bordbasi dasmo i mi kadri sagraditi crkvu sv. Marka sa onim velikim zvonikom u Mletcima koja vise nije moguce da bude srusena na zemlju. Zavrsujuci jesam pun nade dace mo se mi svi u ovoj zemlji sloziti smatrajuci dokle ovaj moj dopis doseze.

Cutstvo Prognanika.

Vaj! oh! stani sunce moje milo
Tvoje zlatno, zarko rumenilo,
Nek mi s duha gorku tugu skine
Te se lagan u oblake vine.
Te na sajci tmustoga oblaka
Sto bom hrli tamo put zapada ;
Nebil zrio ono omiljclo
Tlo domaje ; njeno zalo bjelo.
Jer dok gledam gdje se tamo skriva,
Tvoj zar ljubki nesmiljena strila;
Ostro koplje srcu mi zarine
A on bolan, u toj boli gine.
Slabe grudi hoce da pro lomi ;
Naglo : tik, tak, poput hitca zvoni.
Pun vcaja, sam se sobom pita :
On je sretan ! ! " Gle ! zavidna bica.
Poslje s haran, pun cutstvene boli
Dobrog Boga, vapi, zove, moli.
Kad noc gustu siri mrezu svoju
Kad priroda snjeva u po koju;
On se trgne, pa se naglo pita:
Da sam sunce oh! domajo lipa!
Ili mjesec srebrolika zara
Jal danica sjajnooka stara ;
Nikad puta ne bi nastavio
No vjecito nad Tobom bi bdio.
Sasao bi sa visine, doli
Te po Tvojom cvjetnom polju hodi;
Bra bi lijer, gjule i ruzice
Zlatno, milo Tvoje kiti lice.
Savio bi diadem od zlata
Snjim Tvojoga uresio vrata.
I sve ono sto bi Tvojoj volji
Bilo milo preda Te bi doni.
A Rad bi Te uresio tako,
Cuj, domajo, majko, sreco, zlato ?
Od milja bi tada zaplakao
Usta, ruke, sve Ti cjelivao.
Dosta!—nikad Ti nebi Kazala
Uz cjelovc ruke bi skladala
Materin s ki da blagoslov dades
Oh!—jadne li moga srca nade
Kud luta te ? ! . . . vaj ! utvaro pusta
Vaj sucuti! ah ! ah! nemoguca :
Sivog orla ti da imas krila
U oblake da bi se uzvila.
Ili da bi ko ranjanik hrab ri
Na kojoj se od svjezda posadi.
Il na stelji vapn enog obloga.
Jal na vjetru kojog svemir stvora.
Progon stvo je, ljucke zlobe vali
Ono ude s gorak tvojoj nadi."

—ANTUN SEGEDIN.

Najmanja draca moze razkinuti najfiniji rubac ; ali tako isto maleni grieh moze otrovati najcistiju dusu.

Kad Smo Pogriesili Moramo Sami Izspraviti.

(NAPISAO M. M. KULUZ).

Svakom je poznato da ozad 15 i vise godina Hrvati odlaze, i dolaze u New Zealand, te oni koji prvi dodjose tako i mi isti dandanas gazimo i trujemo cast i ponos Hrvata i Hrvatske. Evo na koji nacin. Netom je nas Hrvatski domorodac stupio na tlo od New Zealand Englez ga upita koje je on narodnosti, a on adgovori daje Austrianac (kakav Austria nac jezik mu usao) dakle on je na ovaj odgovor veliku pogresku uradio. Tako svaki pojedini od nas od prvog pak do posljednjeg svi smo kazali dasmo Austrianci (a gdje su Hrvati) te sa ovim samim uzrokom Englezi nepoznaju cast i ponos Hrvata i Hrvatske vec nas zovu Austriancim.

Braco Hrvati na ovaj grieh ustanimo i odbacimo ono gnjusno ime "Austrianac", vec prikazimo Englezim u svakom slucaju kad snjima govorimo dasmo mi slobodni i nezavisni Hrvatski narod. Narod koji je imao svoje Kraljestvo i svojih Kraljeva iz Hrvatske porodice ; i da Hrvate nije mogla nikakva sila slomiti jer Hrvati za Vjeru i domovinu uvjek su nosili mac pobjede.

Za koji uzrok imamo se naziva ti Austrianci? Vidimo na svoje oci kako nas stiti Austria i Austrianci. Nebi bilo potreba izselivanje Hrvata da nije uzroka Austrie. Nasa stara domovina Hrvatska zemlja ima mnogo prostora ; ali sa uzrokom Austrije potjeranismo po dalekom svietu da tamo pristedimo koju paru danam domaci ncskapaju od glada i.t.d.

Zato slozno braco Hrvati nastojmo zavjekoviti obstanak Hrvatske nezavitne novine "Napredak," u kojoj ce mo kako tko bude znao dopisivati cast i ponos Hrvata i Hrvatske; ali neka vam vazda bude napameti dasmo slobodni nezavisni Hrvati,

Sto Ima u Novoj Zelandiji.

Ima svega ukupno sa Maorim 936,431 stanovnika. Ima samo Maora 47,835. Ima 411 Puckih Citaonica, Ima ukupno 756 liecnika, od ovih jesu 18 zenske glave. Ima 9795 osoba koji su vazda na raboti kod zeljeznicke uprave. Ima u duljini 8355 milja Brzojavnih zica. Ima podneblje koje slici svejednako kao u Italiji. Ima puckog duga u svoti od £66,191,040 sterlina. Ima 50 Puckih Bolnica. Ima 885 milja u duljini Telefonski zica. Ima ljeznickog puta u duljinu od 2407 milja. Ima 80 zastupnika na Saboru kod vlade. Ima 70,403 radnika kod tvornicah. Ima ukupno Katolicki i Protestanski misnika svega 1148 koji su na sluzbi. Ima jedno jezero tako zvano Taupo koji je u velicini od 238 cetvornih milja. Ima vazda na radnji kod Postarskog Ureda 4929 osoba. Vlada ima 1037 Postarskih Ureda, i 520 Postarskih stedionica. Ima puckih Uciona 1806 sa 120,265 ucenika. Ima svega ukupno Pulicije (strazara) 667. Nikakva strana od Nove Zelande nije dalje morske obale preko 75 milja. Ima ukupno 479 dobrotvornih druztva sa 47,302 clanova. Do zadnjeg dana prosle godine rude od crnog-uglena jesu dali proizvod od 21,701,419 tonelata. Nova Zelanda sa njenim ostrvam uzimlje 104,050 cetvornih milja. Pensija za stare ljude placa se u broju od 12,582 osoba, od kojih jesu 667 maora. Svota placena za pensiju za samo proslu godinu iznosi £253,962 sterlina.

Molimo svakog predbrojnika koji je imenovan a nije platio predbrojbu da nam izvoli poslati novac drugcije nemoremo sa novinom napredovati. Svaki koji posalje novac dobit ce svoj biljet na kome je naznaceni broj predplatnika. Neka takodjer svaki Hrvatski domorodac gleda pridruziti k'sebi sto mogao vise predbrojnika. Oni koji nisu primili prvi, i drugi broj "Napredka" neka se javi da znademo za njihovu adresu.

Urednistvo "Napredak" ima stalne nade u nasim hrvatim, da ce se vecina ihzauzeti u pojedinim kotarim, da budu pravi povjerenici kao dopisnici za ovu jedinu Hrvatsku novinu u cjeloj "Australesji" dakle tko zeli biti na obranu naroda, vjere, i domovine neka se obrati osobno, ili pismeno na Urecnistvo.

BRITISH & AUSTRIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight), Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Austrianski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Austrianski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu

Makine za Sivenja Jesu

WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,

287, QUEEN ST., AUCKLAND.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

LIST HRVATE NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0

NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU..... £1 2 6

ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

NA ZNANJE.

Svim nasim Hrvatim koji zeli pusit dobar duhan. Nabavili smo najfinijeg Bosanskog duhana. Takodjer imamo druge vrsti dahana uz razlicite ciene. Obratite se.

BARTULOVICH & PETRICEVICH,
29 Wyndham St., Auckland.

Novi Predbrojnici.

Raos Toma, Poroti
Lulich Anton, Parengarenga
Mihaljevich Pave, Sucurje, Austria
Blaskovich Toma, Otamakitai
Musich Nikola, Dargaville
Jukich Anton, Saies
Bercich Dick, Otamakitai
Cvitanovich Jure pok. Mije Podaca Austria
Pobrica Srecko, Waipapakauri
Mialjevich Lovre, Hikuai
Cvitanovich Ivan, Dargaville
Radojkovich Ante, Red Hill
Boksich P. M., Auckland
Ribarovich Andro, Waipu
Ujdur Mate, Waipapa
Tolj Grgo, Matakana
Vieicich Jakov, Parenga
Banicevich Ivan, Whangapara, Great Barrier
Franich Toma, Waiharara
Lendich Blaz, Waipu
Urlich Ted, Helensville
Separovich Jakov, Hikuai
Borich Marin J. Pukekohe
Radonich Mate, Pukekohe
Babanac Mate Jurin, Poroti
Babanac Mate Audrijin, Poroti
Erceg Joe, Poroti
Lukich Boze, Poroti
Grbich Jure, Poroti
Medak Ivan, Poroti
Unkovich Grgur Nikolin, Poroti
Cvitanovich Tadija, Poroti
Viskovich Ante, Poroti
Borich Ivan, Poroti
Pecar Mate, Aponga
Katavich Jakov, Aponga
Urlich Joze, Aponga
Babanovich Toni, Aponga
Klarcich Jure, Kaitara
Klarcich Mate, Kaitara
Gluscina Jure, Kaitara
Farac Jerko, Kawakawa
Anticich Ivan, Kawakawa
Medak Joe, Kaikohe
Vujcich, Mijo Petrov, Kaikohe
Vujcich Mate pok. Ante, Kaikohe
Jurisich Ivan, Kaikohe
Fabris Visko, Kaikohe
Botica Ivan Troce, Kaikohe
Tvrdovich Ivan Loze, Kaikohe
Jelcich Ante Ivanov, Kaikohe
Sain Marko, Kaikohe
Unkovich Ivan Peso, Kaikohe
Vujcich Mate, Kaikohe
Cvitanovich Mate Jozin, Waipapa
Matich Mate, Waipapa
Sulenta Lovre, Okaihau
Roglich Stipe, Okaihau
Vukosov Marko, Okaihau
Tolich Nikola, Okaihau
Mihaljevich Ivan, Okaihau
Tolich Ilija, Okaihau
Kraljevich Stipan, Okaihau
Salinovich Nikola, Okaihau
Salinovich Ante, Okaihau
Vukosov Mate, Okaihau
Cikoja Petar, Okaihau
Stankovich Jure, Okaihau
Granich Pavao, Okaihau
Grljusich Mate, Okaihau
Katavich Ivan, Okaihau
Dujmovich Ante, Waipu
Mucalo Ante, Waipu
Markotich Mirko, Waipu
Pobrica Srecko, Waipapakauri
Srholj Matthew, Helensville
Pribicevich George, Auckland
Kuluz M. M., Hikuai
Vuletich Andrija, Mangawai
Ujdur John, Rehia
Barbarich Tony, Kaueranga
Kosovich George, Aponga
Antunovich Thomas J., Waipu
Suvaljko T. L., Waipu
Jerkovich Grgo, Aponga
Segedin Frano, Gumtown
Buncuga Ivan, Auckland

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 6, 1907.

Cuvajte se pravde.

Kako smo vidili, u staroj nasoj Domovini, sto pravda ucini; da neke ljude dotjera, do prosjackog stapa; te u ovoj zemlji, jos nas gore moze ucviliti. Doma bi nas nasi odrli do kosulje, a ovdje tudjin, nece nam ni kosulju ostavit; stoga braco cuvajmo se, sto bolje mozemo. Mi kad se medju sobom pravdamo, tad tudjincu srdce raste, i jedva ceka, da nas kroz novinu moze proglasati, i od male stvari skroje veliku. Ima njekoliko vremena Ingleska novina nije izasla a da u njoj nije bilo stogod od naseg naroda.

Na 25 pr. mj. nasi Hrvati imali su pravdu u Dargaville dobavili su bili Odvjetnika iz Aucklanda kome su dali 30 ginija. Protivna stranka je uzela Odvjetnika iz Dargaville i njemu su dali 7 ginija. Dobavili su dva Tumacnika iz Aucklanda, i ostalih stvarih, za svasto treba platit. A kada im je svrsila pravda, jedna strana jest dakako dobila svoje pravo stosu iskali, ali troske su platit imali iz svog spaga, sve osim 9 lira i nikoliko selina, sto im je sud odsudio, da imaju potegniti.

Daklen braco, ako ce te primit naseg savjeta, u buduce gubiti se u ovakovim slucajevima nemojte; posto sami vidite, da iz pravde nikome koristi nema, isti dobitnik izgubi. Bolje se je nagoditi medju sobom, pa da koji stogod i stetuje, bolje je nego se po sudu goniti; jer necenam oni dati nista, vec gledaju za svoju korist, a mi ostajemo praznih dzepa.

KRATKE VIESTI.

Odobravanje, i pleskanje rukami u Kazalistam u Ruskoj zemlji jest strogo zabranjeno.

Sest po stotinu kuca u Englezkoj jesu prazne sto nemaju stanovnika.

Za vaditi zivo-srebro iz ruda mnogo vise skoduje za zube nego ikakva druga radnja.

Pokojni Sir Richard Burton znao je cisto govoriti u 35 razlicitih stanapa (bula) sto ima u ekakvoj drzavi jest u Ijidinjenoj Americi.

Najvisi broj od razlicitih stanape (bula) sto ima u ikakvoj drzavi jest u sjedinjenoj Americi.

Racuna se da novac u zlatu na svietu gubi svoju vriednost svake godine stose promece od ruka do ruka u tezini 100 tonelata.

Sjedinjena Amerika proizvodi svake godine 2½ milijuna unaca zlata, i 60 milijuna unaca srebra.

Izmedju darova sto gospodja Astor jest primila na svome vjencanju jest jedna makina od sivenja koja je zapala £600 sterlina.

U jednu sedmicu godine 1894 proizvod glasovite srebrne rude u Broken Hill jest bilo srebra od vriednosti £84,375 sterlina olova £16,396, i rama £6000 sterlina.

Kod Svete Barbare u Kaliforniji ima jedan perivoj u komu ima 10,000 stabala maslina, 3,000 stabla oraha, 10,000 stabla mindula. i 4000 razlicitih drugih vocaka.

Profesur Pagisci jest iznasao da od smokve moze se porabiti dobra vrst vina, koja moze dati mnogo kreposti bolestnicim, i nejakim djecacim.

Sve rude koje se nalaze u Australiji imaju ukupno 120,000 radnika.

Englezki jezik ima vise rieci nego ika kvi drugi jezik.

Ruska ima 41 po svake 1000 osoba smrti, najvise u Europi.

Razmjerno svaka radnicka obitelj potrosi £56 sterlina za obiteljske troskove.

Godine 1882 gosp. Hazel u New York jest prevalio 660 milja u sest dana na noge.

Porez placati na kuce u Rimu jest mnogo vise skuplje nego u ikakvom gradu od Europe.

Godine 1460 Porez u Francuzkoj jest bilo samo 4 pene na svaku glavu, a sada je vise od £3 10 na glavu.

Dobra krava u Canada moze dati sira na godinu od vriednosti £7 sterlina.

Gledajte cienu od markete gume jer ovoga puta hocete naci nekoje vrsti uzvisenu od zadnjeg puta.

Montagna "Etna" na ostrvi Siciliji jest u prilici da razstvori veliku vatru od vulkana gdje se sada vidi ziva vatra izlaziti.

Njemacki Car ima najljepsu posebnu zeljeznicu na svietu. Ova zeljeznica zapada £200,000 sterlina, a uzelo je tri godine dok je bila dovrsena.

Sada dokle je otvorena Izlozba u Christchurch racuna se da dnevno polazi 13,000 osoba za viditi.

Najvisi komad zlata (nugget) stoje bio nadjen prosle sedmice kod Tarnagulla (Victoria(jest tezio 960 unaca u mjeri od 16 unaca duljine, 10 u debljini, a 5 unaca u sirini. Ostali jesu tezili do 50 unaca.

Racuna se da u kotarn Auckland proguca se ne manje od 3,000,000 pilula na godinu. Jedan ljekarnik koji je svjedocio na Sudu da on isti prodaje 208,000 hiljada, a druzi ljekarnik jest svjedocio da on prodaje ne manje od jednog milijuna na godinu.

Na 3 tek. jesu stigli a ovu zemlju tri domorodca iz stare domovine takodjer gospodja zivkovich zena vida zivkovica sa Visa, i gospodjica Marica Rokela sestra Ivana Rokele sada kod Babylon Northern Wairoa. Ovi nasi domorodci jesu nam takodjer dokazali da drugih devet domorodaca jesu se izkrcali u Fremantle (Western Australia) od koji su bili dvije zenske glave.

Gospodin Andrija Garnegie veliki milijunas predlaga da bi se imao staviti veliki porez na imanju svake osobe iza smrti. Ovaj je govor kazao u skupstini pred odlicnim osobam u New York. Mladost od bogatih kuca kaze gosp. Carnegie kad im se ostavi veliko imanje jesu mnogo nazad u svakoj stvari od sinova siromasnih obitelji. Ja, bi vise volio ostaviti proklestvo momu sinu nego mu ostaviti i jedan "novcic" govorio je gosp. Carnegie.

Predbrojnici koji su bili imenovani kroz "Napredak" a nisu poslali svoju predbrojbu uljudno se umoljavaju da vrse sto prije svoje duznosti, jer je ovo pocetak velikog podhvata za ime, cast, i interese svega Hrvatskog naroda.

Greyhound u Vatri.

Jucer malo prije 5 sati vecer skuna "Greyhound" vlastnika Subritzky jest bila u vatri jedreci u luci Auckland. Sa svih strana doslo pomoci te kroz kratko vrieme doveli skunu na plitku obalu. Skuna imala je na brodu preko 1000 komada vreca i kaseta kaurske smole, i 34 tonelate flax. Nezna se koliko stete vatra jest pocinila dokle danas bude izstraga; ali brod nije bio siguran, te u isto vrieme nezna se jeli guma bila sigurana.

Sada kada se skuna popravi prosliedit ce svoje putovanje kroz tri sedmice.

Ubojstvo malene djece. Elizabeta Miller koja je drzala kucu u Leeds za primanje novorodjenu djecu jest bila osudjena 5 godina tezke tamnice za uzrok stobi sprzila kad bi se djeca rodili. Jedan ljekarnik koji je bio u druztvu opakog djela babice jest sam sebi dao smrt prije nego je bio doveden do Suda za iztragu.

Poznao ga po obrazu. Jednog mladica kad su ga doveli u Sud te netom ga Sudac opazi odma mu rece da jeli prije igda bio ujamcen a ovaj odgovori-ne, nigda gospodine. Jesi li prije igda bio doveden u ovaj Sud? Ne, nigda gospodine. Jesili Ti sigur na ova sva pitanja? Jesam, gospodine vise nego sigur. Ali tvoj obraz jest mi nezaboravljen u mojoj pameti mislim dasam te prije negdi vidio. Jest gospodine ja jesam prodavao pivo u onoj gostioni gdje sam vas vidio dolaziti.

Neka svak ima na pameti. Opet ponavljamo da zakon obstoji da nitko nije slobodan doci u ovu zemlju izvan ako nezna stiti, i pisati pak bilo u kojemmudrago jeziku, Izseljenici u staroj domovini imalibi se prije u svome zavicaju nauciti stiti i pisati neg odputovati za ove strane jer tezke muke cekaju svakog izseljenika kada ovamo dodje a navlastito kad mu se treba opet nazad povratiti.

Do skora bilo je zenskim glavam prosto stupiti na obalu ove zemlje, ali zakon kako smo gere spomenuli obstoji svejednako za zensko i za muzke stoga nebi smo zudili da nase mlade Hrvatice budu imale naopaki docek kad stignu u ovu zemlju. Na 3 tek. kad je parobrod "Manuka" dosao jz Sydney tri muzka koji su znali stiti i pisati jesu bili slobodni izkrcat se ali gospodja Zivkovich i gospodjica Marica Rokela jesu bili zaustevljeni te cielu noc ostali na parabrodu bez svoga druzstva. Sutradan gospodin Konsul jest se mucio da oslobodi nase Hrvatice te mu otislo za rukom. Ali a buduce mozda da svakoj drugoj zenskoj bude zabranjeni ulazak stoga svaki od izseljenika neka ima ovo na pameti.

Neka svima citateljem "Napredka" bude na pameti da nasa Hrvatska novina jest registrana kao i ostale velike novine po cieloj Koloniji. Da nasa novina ima svakog podpunog prava sto i ostale velike novine dobivaju. Ako se u Vasim okolicam bude stogod novosti dogoditi nemozete sa listom imati vremena onda otidjete na Brzojavni Ured te kazite Postmaster da imate brzojaviti kao "Press News" onda imate podpuna prava napisati brzojav sa cienom 150 rieci za jedan shilling, a naslov metnite samo "Napredak," Auckland.

Imamo pri ruci razlicitih dopisa te rado bi ugodili svakomu, ali prostor lista nemoze dopustiti ovoga puta. Ima opet osoba koji nisu predbrojnici, a zele svoga dopisa u novinu metnuti. Opet ponavljamo da za sada kada nam nije moguce da imamo sedmnicu novinu u buduce necemo opaziti da ima novosti za narod. Nastoj mo da sakapimo dovoljan broj predbrojnika da otidjemo sedmnicno tiskati novinu, tako mozemo se u cesto jedno sa drugim razgovorati, i mozda povecati novinu sa vise prostora.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

STRAHOVITA SMRT.

Nenadana i strahovita smrt jest naslo jucer u Dunedin Willian Henry Hutcheson koji se kupao sa svojim sinom u 3 noge vode. Kazao je sinu hajde na obalu brzo jer me je nesto ujelo. Bio je ujeden u nogu od morskog psa koji je tezko dosao do obale ali je odma ostao mrtav. Ovom coviku bilo je 55 godina koji ostavlja zenu, i dva sina Nesreeu su gledali njegova zena, i majka.

VELIKA VATRA U ADELAIDE.

Najvisa vatra stose je dogodila u gradu Adelaide od nazad godina jest se dogodila jucer kad je trgovacka kuca gospode Harrold, Colton and Company jest sasvim izgorena. Zgradja je bila od 70 x 250 noga. Steta iznosi racunase £75,000 sterlina. Kuca je bila sigurana.

BATINE ZA NESRETNIKA.

Jucer na velikom Sudu u Wellington John Burke nasli su ga krivcem za pokusaj bludnosti od jedne male djevojcice od sedam godina. Osudjen je sedam godina tezke tamnice, i da mu se ima dati u dva puta po 25 batina. Sudac je izkazao da nigda prije nije prid njim doveden takav nesretnak koji da bude obranitelj djeteta jest kusao da djete otidje u propast.

RUSKI POLOZAJ.

General Andrieff (Poglavar Gendarmarije Lodz) jest bio ubijen na smrt na ulici u gradu Lodz. U navali naroda ubojica jest pobjegao.

Ruska Pulicija sadrzaje za uspomenu osjecene glave buntovnika, i od onih koji su sami sebi zadali smrt tako da Vlada bude poznala koje su osobe od Buntovnika.

Trgovacki Ugovori izmedju Ruske i Japanske Vlade jesu dovrseni i podpisani.

Sve tamnice i tvrdjave u Warsaw jesu potpune broja politickih tamnicara. Ali Namjestnik u onem gradu jest dao naredbu da svi oni tamnicari koji su uhvaceni za inad od strane Pulicije budu odpusteni na slobod.

KUGA U SYDNEY.

Kuga se pojavila sada u Sydney u velikom broju sto sve to vise i vise se povecava, Zdravstene Vlasti tako se boje da ako se narod nebude cuvati da Kuga se moze prosiriti kroz cieli grad. Veliki je rat od naroda da pobiju miseve od kojih se misli da bolest od kuge proizlazi.

U proslom broju spomenili smo dacemo iznieti od strane novine "Veliki Rat" izostalismo ovog puta sa uzrokom da u nasem doj du cem broju iznieti ce mo citateljem "Napredku" sve nase slavodobitne pobjede. Takodjer dojduci broj sastojati ce sve novosti od razlicitih strna svieta dopace nikakvi osobni dopisi.

GLAD U RUSKOJ.

Brzvjavka od 1 tek donasa iz Petrograda da sa uzrokom od velikog glada koji sada obstoji u ruskoj zemlji, i bolesti u kotaru Kazan nekoliko roditelja jesu prodali svoje kceri od sest do 12 ginija svaku. Druzstvo za pomagati siromahe Kazu da ima na stotine hiljada stanovinka koji patu sa gladom. A dva milijuna stanovnika da obstoje sa milodarim.

NOVA PUSKA.

Brzojavka od 5 tek. donasa viesti iz Beca da gosp. Lauber jest izumio jednu novu pusku koja moze paliti 15 puta u jednom casu. Ova puska tezi manje 2¼ litre od druge puske tako zvana Maunlicher.

VELIKI SNIEG U BERLINU.

Brzojavka iz Berlina donasa da veliki snieg jest napao u onem gradu da tako sva putnja voznja jest zaustavljena. Snieg je po cielom gradu i varosam napao 18 unaca u debljini po ulicam. U mnogim varosim narod je ostao bez rucka i objeda sa uzrokom da nisu mogli otici kupiti hljeba i mlika.

Na hiljade mladih djevojaka uzeli su prigodu balotati sa sniegom a najvise jesu jurisale na Puliciju gdje bio jedan izvanvredni prizor za gledati.

Kako je razdjeljeno bogastvo Milijunasa Gosp. Andrije Carnegie Amerikanskog milijunasa koji se jos nalazi u zivotu jest dosada razdjelio svoj novac na ovaj nacin—cetrnaest stotina puckih citavnica 44,000,000 dollara. Pedeset i dvi visoke skolem 8,000,000 doll. Carnegie Zavod 10,000,000. Carnegie pensija za profesure skola koji nisu u sluzbi 10,000,000 doll. Carnegie zavod za siromahe 4,000,000 doll. Carnegie zavod za proglasenih osoba od kakve vriednosti 5,000,000 doll. Za sveucilista 10,000,000 doll. za Pittsburg Teknicke Skole 10,000,000 doll. Za Hague Palacu mira 1,5000,000 doll. Za Club u New York 1,000,000 doll. Za Muzeo u Pittsburg 2,000,000 doll. Za buduce obecane darove 17,000,000 doll. ; sve ukupno iznasa 120,500,000 dollora, oli u Englezkoj vriednosti £24,100,000 sterlina.

Sada kada je Hrvatska novina po volji naroda utemeljena, jest nam milo spomenuti da ova sliedeca gospoda jesu se odazvali da budu kao nasi dopisnici i povjereneci "Napredka": Gospoda—Ivan Pretricevich, 29 Wyndham-street, Auckland ; Ivan Zibilich, Aponga ; Stjepan Roglish, Pukekohe ; Petar Soljak, Waimauku ; Ante E. Matutinovich, Awanui ; Marko Erstic, Waiharara ; J. M. Katavich, Mangawai ; M. D. Redley, Waipu ; Jure Burmaz, Babylon.

Bog nas dodje cesto pohoditi, ali nas nenadje spravnih za primit ga.

Svakomu Hrvatskom domorodcu kad bude osobno stogod potrebito za tiskati na svojim privatnim listovim, i sto drugo—obratite se na Vasu Hrvatsku novinu "Napredak" koja ce svakovrstnu tiskarnu radnju izraditi po svakovrstnu uz najmanju mogucu cienu.

Nas snazni domorodac Fred Franich, nahodi se u gradu Aucklandu, u drustvu zvanom "Fullers" gdi svaku vecer, predstavlja se svojom neizmjernom snagom. Odkada je nas domorodac poceo prikazivat u kazalistu, svaku je vecer puna kuca naroda, koji se cude i dive njegovoj snazl, i daju mu pocast, svelikim pleskanjem.

Pokusaj Samoubojstva.

Nas domorodac Mate Jelcich, rodom iz Padace, jest pocinio pokusaj samoubojstva. Uzeo je te popio otrov, koji mu nije naskodio mnogo ; tad je uzeo revolver te zapalio dva hitca, sebi u glavu, tad je pao na tle, iza toga su ga odnili u bolnicu, i drzi se da mu nece nista bit, posto mu idje na bolje.

On je stanovao u Kingsland u jednom bordu, sa svojom zenom, koju je ozenio nazad malo vremena, te ona dokaziva ; da je bio odvise ljubomoran. Ona da je sluzila u Hotelu, a on da je imao rabotu na putu, i svaku vecer, kad bi ona imala doci kuci iz Hotela, on dabi je dosao sresti. Kad bi je vidio da skim govori, da bi mu bilo zao, te da je nekoliko puta pritio, da ce ubit nju i sebe, a sve zbog ljubomo rnosti.

Ali ako je do ovog sto ona dokaziva, on je ludo posao ciniti. Svaki covjek, mora da ima dobro spoznanstvo, prije nego se ozeni, te dobro vidi, kakva je zenska, i sto cini. A ne kasnje kad nije na vrieme, da ima svoj zivot skoncati poradi nje.

Covjek Lahko Moze Propasti.

Na 23 pr. mj. po obicaju vecerom iza 10 satih, bilo je naseg naroda na kantunu od g. Bartulovica ducana. Jedan stari covjek imenom Rice, dosao je izmedju naseg naroda, te poceo psovati nase, sa svakojakim grdnim riecma. Mi nismo siguri, da li je stari bio udaren sakom od koga nasega, ali nakon malo vremena, Pulicija s jednim crnim covjekom dasao je tuci na g. Bartulovica vrata, koja im je otvorio Zore Pecar, koji se je nahodio u kuci. Tad onaj crni sto je bio s pulicijom kaze, ovaj je udrio staroga. Pulicija je odma hotila odvesti naseg domorodca u zatvor, ali na srecu da se je nas Urednik tu e dogodio, koji je rekao : mozda se crni vara, te mogu lahko pravedna covjeka uvesti u trebul, posto da je Pecar bio u kuci Bartulovica, a nije bio vanka. Posli su skocili nasi domorodci, koji su bili no kantunu i gdja Bartulovich, te su i oni dokazali, da Pecar nije udarijo staroga, posto da je bio u kuci, sve vrieme. Tako nisu odveli Pecara kud su mislili, vec su mu uzeli ime, sa svrhom da bude obtuzen.

Puno je zacudilo nas narod, kad stari Rice jest umrao, u bolnici treci dan. Kad je on umrao, Pecara su odma uhvatili i zatvorili. Urednik vracajuc se s. g. Petricevicem iz Dargaville, uzejo je Inglesku novinu Herald, u kumu je vidio, veliki dopis od smrti staroga, i da je zatvoren Pecar. U novini je bilo svega i svasta za uzbunit narod, kao da je najvece zlo pocinio. Urednik i g. Petricevich odma su odlucili, da ce nastojat sto mogli bolje, za oslobodit pravedna covjeka, jer kako su Ingleske novine dokazale, bilo je odvec tesko nasem domorodcu. Na iztragi od smrti, moze se zahvaliti ovim liecnicima Dr Moir, Bull i Savage, koji su pravo dokazali svoje svjedocanstvo, da stari Rice nije umrao od udarca, vec od svoje naravne smrti. Ovim ljudima nas domorodac moze ostati haran do svoje smrti, na njihovom pravednom svjedocanstvu, i koji su ga izbavili, od njegove propasti. Jucer na sudu, Pecar je bio doveden, te riesen od svake protivne tuzbe, sto se je ticalo starog Rice.

Mi se radujemo nasem domorodcu, gdi je ostao slobodan, ali u isto vrieme, priporucujemo svim nasim domorodcem, kad vide pijana Ingleza, da svaki stoji daleko od njegova drustva. Lahko bi se moglo dogoditi, da moze nanieti teski posljedica, za kojeg drugog naseg domorodca.

Vise u buduce nikakvog dopisnika nece biti primljena dopisnica za tiskanje ako bude sadrzavati "prigovore" jednom proti drugomu. Ovo neka upamti svaki dopisnik da njegovi "prigovori" kojojmudrago svrhi nema mjesta u listu "Napredka." Ali svakomu dopisniku jest prosto pisati od novosti stose dogadja izmedju naseg naroda u njegovoj okolici, koristne stvari za narodno poboljsanje. Ako tkogod ima nepravde dase moze istinito potuziti jedno prama drugome onda moze svaki opisati bez osobne uvriede njegovu nepravde kroz nas Hrvatski list, ali u svakom slucaju mora da bude cisto i bistro opisano ime i prezime pisaoca i one osobe na komu ima protivstine.

Ovoga puta nemozemo dalje sa dopisima rado ce mo zadovoljiti svakoga, ali prostora moramo da uzmemo za druge novosti. Izostavljeni dopisi tiskat ce mo drugog puta.

Svaki onaj koji bude slusao, a neznao citati jest u duznosti da pomoze ovo narodno poduzece pak bilo u kojojmudrago svrhi.

Odgovor Stjepana Roglica gosp. Josipu Franicu. U mome dopisu tiskano Br. 2 p.g. Za Vas se, moj gospodine nalazi dobar diel od vasih prevara ako ipak nije bilo dostatno sve opisano. Vase pitanje od sakupa novca S.M.S. Panther, i od neza konitog ¡ica, i krive zakletve evo Vam odgovora. Od sakupljenog novca meni nije nista poznato kako je stvar prosla, ali sam vise nego sigur da kada bi bili oni novci kod "Vas, da nebi bilo nista drucije nego kod onih drugib. Prodavanje pica, i krive zakletve ono su redarstveni i Sudbeni iztrage ; jer u mome dopisu sastoji samo stose tice prevare naroda. Opet i sada jest mi opotrebito dase obratim na vase neredno postupanje prama svome narodu premda se prikazujete da jeste najvisi prijatelj i dobrocinac naseg naroda. Evo Vam slucaja na vasem dolazku u Pukekohe kod ovog druzstva stose je dogodilo, i stoje bilo govora po gradu. Najprvo zudio bi te pitati jesmo li mi govorili o pogodbi smole ovdje oli u gradu ?

Od nase strane nije bilo govora niti jedna riec od ciene ove smole, nego samo jedino stoje vami pokazana jedna vrica a u tom ste govorili dabi mo te obznanili kada budemo hotjeti prodavat smolu jer dace biti bolje za nas buduc da ovaj trgovac stose sluzimo sa njim morat ce povisit cienu istog.

Sigurno mi jesmo prodali smolu ovom trgovcu i dobili cienu 82 po cwt. bez izabrati slabiju vrst. Ovaj je trgovac bio zadovoljan te ovim putem povecao cienu do 84 za istu vrst smole.

Gosp. N. P. Henry jest nam dokazao dasi mu Ti gosp. Franicu govorio u gradu da zasto je nami prevec veliku cjenu za gomu dao, jer daste Vi mogli dobit nasu izabranu gomu po 80 kao vazda kupujete samo izabranu dobru smolu od naseg naroda.

Jeli ono velika izmisljotina daste mogli dobit nasu gomu za onu cienu ? Mozdas te sigurni da cieli nas narod obstoji o takovim osobam te upravo jesmo usilovani dati Vama smolu uz najmanju cienu. Jeli iskrenost, ili zlo stavljanje naroda govoriti trgovcem da placaju sasvim preveliku cienu za smolu ? Dali je istinito da Vase krasno srce jest zaljubjeno u trgovce u ovoj zemlji ter polagate dusevnu nadzirnost dase koji trgovac nebi privario platiti nasem narodu zasluzenu cienu za svoj trud ? Ili je nas narod tako Vami tezko skrivio da imate pravo u svacem ga mrzit i zlostavljat ? Ili je sama vasa lukavost u smislu da morete ovdje, i na vise mjesta omraziti nas narod da trgovci obore cienu gume sa svrhom da svi budemo usilovani prodavat smolu samom branitelju Josipu Franicu ? Ili da sva guma od Hrvatskog rodnika bude samo Vami poslana u grad daje prodate za imati komesiju ?

Sigurno vami je narod dosta skrivio kada vam je dao dobro zivljenje pak u oholosti neznate kamo se nalazite ili u zraku, ili na zemlji. Vi mislite da jeste prekoracili cilj Napoleona Velikog, i sada zavladali sa cielim svietom kada ste Posjednik u Aucklandu. Kroz kratko vrieme Napoleon jest pao sa visoke casti ; a Vami se moze brzo dogoditi sa samim malim dahom kad Vas nas narod bude odbignuti, i nebude se vise dao varati i.t.d.

Pukekohe, Veljace 4, 1907.

Privatna kuca za Pribivaliste Kada tkogod od dobre Hrvatske mladosti dodje u grad za pocinak koje dan, ima prlvatna obitelj koja ce primiti na boravak od 3 do 4 osobe u svako vrieme. U ovoj kuci mir Bozji vlada, i svaki dobar izgled daje se. Za dalje potankosti obratite se na Urednistvo.

Primili smo od gosp. Stjepana Roglica jedan podulji dopis pod naslovom "Svak Pravedno," u kojemu nalazimo da mnogi dokazi jesu istiniti. Ali buduc da nemamo u dopisu ime i prezime od onih osoba koji su proslo vrieme, i koji sada nepravedno postupaju sa nasim narodom oli bolje reci istoj svojoj braci Hrvata nemozemo zadovoljiti da njegov dopis bude tiskan. Ako nas dopisnik ima istinitih dokaza da nekoji Hrvati nepravedno postupaju sa svojom bracom onda neka ga slobodno imenuje po imenu; jer i od nase strane imat ce pomoci sa svrhom da otvorimo put da svak sa svakim budemo pravedno postupati.

Molimo sve nase Predbrojnike da pitaju na Postarskom Uredu njihove novina, jer mi necemo izostaviti nikoga, a mnogo se puta dogodi da drugi listove i novine uzma komu nepripadaju.

Trygovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Guma—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 152 do 155.
Dobra vrsta bez sitne gume od I18 do 128.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 125.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 35 do 46.
Sitna iz plitka cista guma od 42 do 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 50.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha 20 do 21.
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 15 do 16.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12 do 13.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosijani prah od 12 do 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 110 do 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 70 do 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 36 do 38.
Ostrugani sugar 26.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 14.
Chips cist, i bistar 20.
Chips dobar, i cist 15.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu se imati. Dokazano nam je dase ciene nece poniziti, dapace ocekiva se dace se nekim vrstam gume ciena uzvisiti. Sada braco Hrvati imate pred ocim Marketu od gume, od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada i u buduce vladajte se sa cienam po Vasoj novini ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Promislite kakve koristi hocete imati samo i jedino po putu markete od gume, bez ostalih dobrih uputa koje ce te nacl u Vasoj novini. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmice kako nasa zelja jest.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sljedece.

1. Banicevic, Giorgio Gera di Giacomo iz Korcule.
2. Bartulovich, Jure Jurinov iz Sucurja.
3. Dracevac, Ilija pok. Antuna iz Korcule.
4. Kakich Bartulovich, Ivan iz Sucurja.
5. Kakich Bartulovich, Mate iz Sucurja.
6. Nejasnic, Bozo iz Almize.
7. Petkovic, Cosmo Pere fu Antonio iz Korcule.
8. Pervan, Ante pok. Ivana, Igrane.
9. Unkovich Mravac, Nikola pok. Nikole iz Racisce.
10. Mirko, Ivan nekad u Mata, P.O. Mangapai.
11. Mrdina Sale, Marin, nekad u P.O. Mangapai.
12. Botica Fene, Bartul Franov iz Korcule.

Antich Mitutinovich pise iz Mangawai. Da neka dopisnici "Napredka" izostave one svoje prkosanje, privatne interese, i posebne mrznje jer to upravo nije po zelji Boga ni naroda. Nama je valjda casnije i neodkrivat stare gribe jer mi nismo toliko glupi kao sto neki od dupisnika javno se izrazzuju, i cieli nas Hrvatski narod na ovom ostrvi takovim smatra.

Netreba se bavit dopisima mrznje, i gluposti jer ako tko koga mozi tajno a cemk posljedice ? Mi smo ovdje prosti mi mozemo vise krat zigosat, i protesat rane nase stare domovine—budit slobodu, budit ljubav, jer takava sta nasa stampa u Dalmiciji nesmije.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzco gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.
Posluje kod Velikog, i Malog Suda
Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stave slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.
Bolja vssta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac cdma na povratku Poste. Nasa Banka jast "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

J. A. COOPER,
. . KLOBUCAR, . .
234 QUEEN STREET, AUCKLAND.
Cini Clobuke po omiri glave, jedino mjesto u Aucklandu gje se moze klobuk izmiriti po glavi da pristoji.

NICHOLAS GREEN,
Commission Agent and General Interpreter.
27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznasto od Hrvatskog naroda koji jl vazda pri ruci u svakoj potrebi.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma toeno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

OGLAS.

Dajem na znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandiji koji se misle nastanit, i dobro zivljenje u buduce imati da prodajem svoju zemlju od jedne ekere pak naprid koja je rajeljena z toliko komada. Svaka ekra £10 sterlina uz ove uvjete £2 odma platiti, pak kasnje £2 izsplacivati svako 3 meseca. Svaki koji se ovdje nastani. ili kupi zemljiste moze sa licencijom od 5 shillina kopati prosto gomu gdje moze ciniti dobro zivljenje, jer je sada svakomu zabranjeno ako nije nastanjenik da kopa gomu. Dat cu pocetak, i dobru cienu za gomu svakomu. Obratite se

A. AMMON,
Taheke.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College

HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejskl jezikl tako isto (Shorthand) Dopisnicl za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.
Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
Ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje,

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,
64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,

General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Ivan Segetin,

49 Hobson Street,
AUCKLAND.

Daje u obce znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandi, da sada uzdrzim onu dobro-poznatu kucu pok. Lui Kinkele. Kuca je ponapravljena u svakom pogledu. Jamcim da cisioca, i jelo jest takodjer u najboljem redu ciena 17/6 na sedmnicu. Za dalje potankosti obratite se na adresu kao gore.

Andrews and Ackerley,

KROJACI .....WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

GEORGE S. URLICH,

GENERAL STOREKEEPER & GUMBUYER
GLORIT KAIPARA.

Dajem na znanje svemu Hrvatskom narodu da imam gumfield od 4000 ekera na kojem se placa 1s 6d na sedmnicu i nista vise. Na zemljistu jest sve dobra vrst bile gume za koju sam spravan platiti samo prilicno ostrugana od 120 pak gore ; a za sitnu gomu od 40 pak gore. Svaki put kada kupujem gomu placam u gotovu novcu. Imam ducan (store) udobljen za svakoj potrebitoj stvari od hrane i rukotvorine koliko za kopaca tiliko za nastanjenog. Imam malu ladju na paru koja idje 9 milja na uru, te svaki koji nebude zadovoljan mojoj cieni moze odvesti svoju gomu kamogagod bude volja uz privoz za 6 pena za svoko 112 litara. Na ovem zemljistu moze se kopati ze 3 godine, ljeti i zimi kroz cielu godinu.

Imam takodjer i DRUGI GUMFIELD od 800 ekera na kojem se moze sastaviti druzstvo od 20 osoba xa cienu of £100 sterlina. Ovdje je dobra vrsta gume, moze se kopati ljeti i zimi. Zemljiste zatvoreno od nazad 18 godina te nikakvom narodu nije bilo dopusteno kopati. Svaki koji dodje obaci zemljiste privozim iz Helensville njega i njegovu prtlagu muktice. Takodjer sam spravan pohoditi kroz Wairoa, Mangawai, i svu okolicu Auckland kad imaju namjeru prodati gornu jer sam vazda spravan platiti visoku cienu uz gotov novac.

Posta u Glorit dolazi jednom na sedmnicu t. j. Subotu. Za dalje potankosti obratite se na "adresu" kao gore.

JOHN SCHISCHKA,

GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kajt je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,

GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znada, cjene sasvim umjerne.

Oglas.

Svim svojim domorodcim koji putuju kroz okolicu Waipu dajem na obce znanje da uzdrzim gpstionu u sredini mjesta Waipu sa 10 soba u najboljem redu. Takodjar jest izvrstna cistoca za dobro jestivo i spavanje. Imam u najam konje za svakog putnika, kao i staju za uzdrzanje konja. Uzdajuci se u naklonost svoih domorodaca.

Biljezim se
Sa Stovanjem
NILOLA SENTCH
Vlastnik (Proprietor).

W. M. Pritchard

Endean Buildings,
QUEEN ST. WHARF,
AUCKLAND.
(ova same, i jldina adresa).

Najbolje skladiste svake vrsti postola n gradu Aucklandu. Prima narucbe iz kontri.

Kad dodjete u grad
otidjite se slikati kod
TADEMA'S
SLIKARA KARANGAHAPE
ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

JAMES CURRIE,
— **TAILOR** —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Anton E. Matutinovich,

GENERAL STOREKEEPER and GUMBUYER. . . .
Waihara and Awanui.

Imam ducan udobljem sa svakom potrebom od hrane, i rukotvorine. Sve stvari prodajem uz najnizu cienu stose moze imati po cielo okolici. Kupujem vazda smolu za gotov novac. Priporucujem svim Hrvatskim radnicim koji se nalaze po razlicitim mjestim po "North" da po njihovoj naredbi jesam zadovoljan pohoditi svakoga kad imaju prodati gomu. Obratite se gore na spomenutu adresu gdje svako zadovoljstvo hocete imati.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.
Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.
TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, VELJACE 6, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, FEBRUARY 20, 1907. BROJ 4.

☞Trazimo pucka prava narodno jedinstvo i jednakost! Takodjer tko ista moze razumije kako je to tezak posao, i kolika se trositi mora za ovaj veliki zauzeti podhvat. Nadamo se dace se svaki pobrinuti da nam odma posalje za svoju predplatu "Napredak" ovaj jedini List u cieloj Australasia jest koji zeli svom narodu pomoci, da se digne do boljeg stanja. Primite na dusu i srce, a za svoje dobro ovaj poziv na pretplatu, kojim svu nasu bracu Hrvate pozivamo da budu predbrojnici. "Kad procitate "Napredak" podaj ga drugomu, pa oba budite predbrojnici!"

Veliki Rat i sveukupni

odgovor gospodi dopisnicima.

Kako smo kazali u proslim brojevim, da ce mo se stogod baviti, od "Velikog Rata," sada izpunjamo nasu duznost, da citateljim Napredka, dokazemo sto to znaci. Ali prije nego se toga prihvatimo, duznost nam je, da od strane Urednistva, dademo odgovor gospodi dopisnicima, kojim se zelja nemoze izpuniti. Imamo u rukama, veliki broj dopisa, od razliciti dopisnika, te da novina sastoji u velicini kao "Weekly News," bila bi se napunila, s' primljenim dopisima. U istinu, moramo kazati. da od strane, koji su protivni gospodi Bordbasam, imamo u mnogo visemu broju, nego onih koji su za njihovu obranu! Trebalo bi biti kod Urednistva, te imati pred ocima, sve dopise, napisane od naroda, koji je protiv njima; ali ne njima, vec njihovim djelima, s'kojim su cinili, da je nas narod dosta nazadovao; pak da je ove dopise razgledati, onda bi svaki mogao suditi, da nije ni najmanje lazi u navedenim dopisima. Imamo takodjer od maloga broja, koji mozda nisu bili prevareni osobno, ali ova gospoda dopisnici, jesu na krivom putu, uzimajuc ih u zastitu. Vise nije potrebito nikome, bavit se protivno ili u obranu gospode spomenute, jer ova sada nasa odsuda, mislimo da ce razgrijati pamet, svakog postenog Hrvata, te zdruzit se snama zajedno, da odolimo svakom napadniku Hrvatskih sinova, i koji se stidi svog imena! Imamo samo sest dopisnika, koji su na krivom putu, te uzimlju u obranu gospodu Bordbase; ali imamo sto i dvadeset razlicitih dopisnika, koji imaju ciste dokaze od prevara, sto je dotuzilo narodu, od svih strana!

Neka bude svakome vrlo dobro u pameti, da mi osobno, nemamo nikakove protivstine, proti nijednom, tako zvanom, Hrvatskom Bordbasi; ali njihovo postupanje, koje nam je samo u malom dielu poznato. jest protivno Bogu i svietu. Na koji su nacin, sisali krv jadnog radnika, da imaji toliko godina sto su u svietu, bez novcica u spagu. Govorili smo osobno, sa nlekom vriednom Hrvatskom mladosti, koji se sada nalaze, na kopanju gome, te su nam rekli: da nije bilo, nikakvog Hrvatskog Bordbase u gradu Aucklandu, nas narod, bi sasvim drugcije napredovao; imao vise svoga novca u dzepu, i bolje ime kod Ingleskog naroda. To nam je vrlo milo, da su se sami sjetili, ako i jest nakon dugo vremena, ali je vazda na vrieme!

Ima tkogod koji ce kazati, kad nas covjek, stigne iz domovine, da bi posao izgubljen, kad nebi dosao u svoga; ali se puno vara, jer on ceka tuznog novela, radosnije nego da mu Bozic idje, jer se nada omasniti brk. Naravno, primi ga u svoju kucu, ali opet za njegovu veliku stetu, jer ako ima brata, prijatelja ili koga od krvi, da ce platiti troske zanj, onda ga drzi u svojoj gostioni, vise nego mu je treba stati; a naplati mu, kako ga je volja. Kad ga odvede u koji ducan, da mu kupi stogod robe za rabote, novel mora, da skupo svaku stvar plati; a Bordbasi dodje taj dan, kao Uskrs! Dobije od deset do dvadeset postotka, na istome svome bratu novelu. Ako pak novel nema svoga, koji ce zanj platiti, onda ga uputi iz svoje kuce, sto moze prije; pa nesmeta kako je tuznom, kud posao, da posao! Srdce nam se grozi, na dokaze, sto su nam pred ocima, videci, sto je nas narod pretrpio; ali hvala Bogu, radujemose, da ima u velikom broju, Hrvatskog radnika kojima su oci otvorene, te isti vide, kako je njima bilo u pocetku; te uhvamo se, da ce i ostalu bracu, na pravi put okrenuti, koji su zalutali, bez znanja ili kakova interesa, sto ih priteze; i da bi se najednom zajedno zdruzili, te dielili pravicu, svakom kako tko mirita!

Novina—koji nepravedno postupa, i koji su prije zlo postupali—nije nijednom po cudi, jer od nje, nemoze se nista sakriti. Mi nemozemo niti nam je moguce, dokazati nove grihe, sto narod misli pociniti; ali jesmo u podpunoj duznosti, spomenuti stare griehe, tako da narod, bude se znati vladati. Novina nije za uzbunjivati narod, nego samo predociti, ono sto se je prije dogadjalo, sa svrhom, da se nebude vise opetovati. Do sada sto je novina izlazila, nitko se nije toliko protivio, kao g. Josip Franich. Svakim izdanjem lista, njega bi stala buka i vika, u njegovoj kuci i u biljardi, koju on pohadja. Ali ono malenoga broja, s kojima je g. Franich govorio, u istinu nemoze se kazati, da zastupa nas narod. Mi smo mu opetovano rekli, da je njemu prosto, kao i svakom drugom dopisniku, odgovorit kroz nas list na sve stvari, u kojim on misli da se nalazi uvriedjen. Mi bi smo zeljno, svaki njegov dopis tiskali, ali neznamo uzroka, radi cega nece da odgovori; za to priporucujemo g. Franicu, kad nije htio izaci, na polje od knjizevnosti, da uzkrati svoj jezik, i protivno govorenje, medju narodom; inace novina se nece ostaviti, njega niti ikog drugog, dok budemo znati, da jesu na stetu i prevaru svoga naroda.

Eto sada, nek se svaki bavi sa svojim radom, ali u isto vrieme, jest u duznosti, da postupa kako treba, jer sa lazi zivjeti, nema duga zivljenja. Mi mislimo, da je norod oprostio, sve prevare nanesene, ali ih nigda nije moguce zaboravit, jer stetu koju su pretrpili, nece nigda oporavit. Narod vrlo dobro znade, da oni koji su prije bili, i koji se sada nalaze, od gospode Bordbasa, nisu vriedni sami sobom upravljat; a kamoli se stavljati, za upravljat nasim svim narodom, u ovoj zemlji. Dobre izglede za dati svome narodu, nisu nigda bili vriedni; dapace naputiti ga, na svako zlo. U staroj domovini narod ce misliti, po listovim od velike oholosti, pisanim od iste gospode, da oni jesu veliki izobrazeni ljudi, sa velikim bogastvom; ali kad bi istinu doznali, grohotom bi se nasmijali, njihovoj izpraznosti i castohlepljivosti jer u ovoj zemlji ima dosta nasih radnika, da se nalaze na boljem polozaju, od onih samohvalislava. Bilo ih je koji su sisali tezacku krv, a mislili su, da imaju velikog bogastva; pa kad su izdahnuli, sto su iza sebe ostavili? Malo ili ni malo novca; a oni mora da Bogu odgovaraju.

Opet ponavljamo, da ga nemamo nista protiv nikome, vec bi nam bilo milo, da se ovakovo postupanje ukine za vazda; tako da drugi nebude imati, opakog izgleda. Nasi domorodci, koji su pohadjali Ingleske gostione, nasli su mnogo bolje ponasanje, nego u nasih. Nije se nicudit, da njeki nasi domorodci, duguju gospodi Bordbasam, za hranu sto su im stali u kuci, jer opaki izgledi, sto bi vidili u njihovim kucam, narav bi ih pritegla za njima, te ostali u gradu, vise vremena nego bi im trebalo. Evo kakve bi izglede, nas narod imao, u svoga gostionicara: U visem broju, nesretnih bludnica, pak ljekari liepa bi novca dobili, od naseg naroda. Na mjesto poci na svetu misu, kad dodje nedilja, onda da se igra i pije, a opet u toliko puta, "Monte Karlo" igra za novce i dan i noc neprestano, za toliko mjeseca, sad u jednog, sad u drugog. Ovo su izgledi, sto imaju biti za vazda ukinuti, jer sa ovim, ne samo sto nas narod stetuje u ovoj zemlji, da li mozda, i njegovi stari roditelji, gladuju zbog svojih sinova, sto su posli opakim putem.

Ljudska narav priteze na slabocu, stoga je narod u pocetku uzimao krivi put, od svoga zivljenja; ali da nije desnica stroga zakona, koji obstoji u ovoj zemlji, ipak bi i dandanas gospoda Bordbase, svoj narod zlostavljali Sada je mnogo mirnije, nego je prije bilo, te mislimo, da vise nece onoga biti.

Mi ovog nista nebi spominjali, da nije Oholosti g. Franica, sto misli u nedozreloj pameti, da je on Bog naseg naroda, u ovoj zemlji, te da se nista bez njega nemoze. Bas kada se je g. Wilson bio zauzeo, da sastavi Hrvatsko dobrotvorno drustvo, kupio na listu imena od jednog do drugog, nepoznajuci nikoga osobno. Kad je vidio g. Franich, da njegovo ime nije prvo na listi, stao je vikati, i razglasio po svemu gradu, da on u to drustvo nece, kad nije prvi imenovan. Te osim sto je govorio pred nasim narodom, dosao je kod ovog Ureda, te nasao g. Wilsona, i druge osobe prisutne, i nas Franich u svojoj oholosti, nastavio je u Ingleskom jeziku, da mogu razumiti:—Nikakova zgradja; nikakovo drustvo; taman da crkvu svetog Marka poceli, graditi; nemoze se dovrsiti, bez njegova kamena, vec mora da se srusi!! Suvise je rekao g Wilsonu da Franica ime jest tako dobro poznato u Novoj Zelandi, isto kao pok. Seddona prvog Vladinog Ministra u Welengtonu. Iza ovog razgovora, Franich je posao iz Ureda; a g. Wilson ostao zacudjen odvise, i govori: Kakav je taj narod, koji broji blizu do cetri hiljade dusa, a nemoze bez jednog covjeka ucinit nista?'

Sad opet kad je novina zasnovana, nema ni jednog protivnika, vec Josipa Franica; jeli to pravo? Eto sad necemo se baviti od njemu, jer je vec novina utemeljena, bez njegove pomoci; a stavno je mislio u pocetku, da ce bit od njegove strane, te da opaka djela budu pokrivena, stoga je dao ime kao predbrojnik. i stavio svoj Oglas od trgovine; a kad je uvidio, da novina nestedi nikoga, anda je kroz telefon naredio, da se ukine njegov Oglas, koga ni do danas nije podplatio. Mislimo da ce novina sada obstojati, bez g. Franica pomoci, te kada mu nije poslo za rukom, ukinuti novinu, neka se bavi sad sa svojim radom, te zelimo iz svega srdca, da mu bude sretno, i postenim radom na glas izasao; za cim mu zelja tezi; a novinu nek pusti u miru, za svoje dobro.

Nastavit ce se.

Hrvatski Nastanjenici.

Na 18 tek. Ingleska novina "Herald," izasao je sa poduljim dopisom. "Kako se prolazi u North." A navlastito, nije izostavio nase domorodce u Herekino. Ondje je dokazao, kako se nasi domorodci bave, sa vinogradarstvom; te kako je plemenito viditi, njihovu rabotu oko loza. Dopisniku nije bilo moguce, a da nepohvali nase; ali u isto vrieme, nije mu se svidjalo, kako nas narod napreduje, kaze: da bi mogli tako i njihovi Inglezi raditi, da nema nikakove tajne nauke, za obradjivat lozu, vec samo teska rabota. Takodjer bilo mu je zao, da nas narod tamo, zeni se sa njihovim zenskim; te tako s'ovog dopisa, ipak sto je pohvalio, zudio bi, naniti stetu, nasem narodu u druge svrhe.

Kroz malo vremena, nas Urednik jest pripravan, da odgovori dopisu, kroz istu njihovu novinu; jer mu to duznost donosi, da bude na obranu, naseg naroda, pa bio nastanjenik ili ne. Ali kada zaviri u svoje knjige, upravo nema ni jednoga pridbrojnika, od svih nasih nastanjenika; sto bi imali biti prvi.

Obitelj u vatri izgorena—Brzojavka od 13 tek donasa viesti iz Londona da se je jedna gostiona zapalila kod jezera Constance u Steinach. Jedna Englezka obitelj imenom Watson jesu u vatri svoj zivot izgubili, Otac, majka sa petero svoje djece.

Zenske kao kocijas—Sada je u Parizu dopusteno da svaka zinska glava moce dobiti svoju Licensiju da bude sluziti kao kocijas. Ali prvi Nadzornik od Pulicije grada Pariza jest izdao naredbu da svaka zenska prije nego bude imati dopust za biti kocijasem mora da odluci nositi muzko odjelo, i tvrdi od patente klobuk.

Priporucujemo svim nasim predbrojnicim koji su naredili da im se novina salje da posalju svoju predbrojbu stoje moguce prvo, da budu ubiljezeni u knjigi od placinih predplatnika. Nemoj te zaboraviti daje ovo veliki podhvat na Vasu korist, cast, i slavu.

Cudna li Branitelja gg. Bordbasa!

(OVO JE NAPISAO MARKO GLAMUZINA).

Uljudno bi Vas umolio, da u buduce neuzimate u obzir, dopis onoga koji hoce da narodu zasliepi oci, a svojih jos raztvorio nije, kako svaki covjek moze suditi, po dopisu istoga; posto u onome nema nikakova smisla, vec sa svojim nerazmisljenim govorenjem, pokazuje se neznalicom, koji nevidi dalje nasa. On je pravo poput sliepca, sto je g. Katavich spomenio u listu broj 2 pr. god. Kud oni s okom; tud i on skokom; pa neskodi da vrat i ulomi, to mu ni na kraj pameti nije. Ali kad bi vidio, pred ocima buducnost, u koju je napucen od istih, i on bi u druge gusle udarao; a nebi pravdao neke, koji su dosta siromaski suza prolili; a gledaju da narod muci i podnosi! A zasto nam je nas Hrvatski list, vec da se cuvamo od napadnika?

Ako tko ima svoga interesa snjima, neka ga gleda, a ne ljudim predbacivat, ocitu laz za istinu, govoreci; da istina nije, sto je dokazano od gg. dopisnika u nasem listu. Govori da oni nedocekivaju ljude na putu, te zauzdavaju, daklen bi i to trebalo onakovim, da im se ucini; tada mozda bi se cemu dosjetio.

Kamo srece, da je nas Hrvatski list, ustanovljen nazad deset do petnaest godina, i vise bi ih samnom raztvorilo oci, te bili napredniji u svakoj stvari. Nebi ni mene tokalo platiti g. Josipu Franicu, za tri ure tri lire, sto je samnom posao u trgovca; a g. Ravlich kaze, da sa svojih deset prsta, tuku koru kruha!

Narodne Izreke i Poslovice.

Veli se Ako i nosi perjanicu, nije caus.
,, Ako je i lovac, nije gotov novac.
,, Ako je i osnovano, jos nije ispuceno.
,, Ako imas brata, cuvaj i pobratima.
,, Ako zelimo biti prije gotovi, zrtvujmo redom.
,, Ako nemozemo kako bi htjeli, a micemo kako mozemo.
,, Ako tko srecu nesrete, nesteze ju nikada.
,, Ako nebudemo gosti biesni, nece nam kiti buca tiesna.
,, Ako je pseto pitu izjeo, ostala je tepsija
,, Ako laze nesmeta mu brada.
,, Ako mozes biti svoj, nebudi tudj.
,, Ako je tko i jaci, no Bog je svacij.
,, Ako je Bog sve ubio, nije slogu, trpez i liepu riec.
,, Ako je trista, bez sloge je nista.
,, Ako je i mlad, ucio je stare knjige.
,, Tko zna bolje, eto mu polje.

U Mangawai o Krnevalu 1907.

Antich.

Sluzba Bozja.

Na slledeca mjesta, Sveta Misa bit ce obdrzana, od Don Joze Zanna, za Hrvatski narod:

21 Veljace Mangawai
24 Veljace Waipu
25 ,, Ruakaka
26 ,, Parua Bay.
3 Ozuljka Poroti
4 ,, Kaitara
5 ,, Aponga.

Don Jozo Zanna.

Opet kisovito vrieme — Prosle sedmice opet navalila velika kisa koja je trajala za tri dana, u danu i u noci i mnogo stete pocinila po cieloj okolici Auckland. Jedna kocija sa dva konja jesu se podusili kod Wairua Creek blizu Whangarei. Kocija sa kocijasem William Webb jest polazio iz Poroti za Whangarei koji nije mogao podniposto spasiti konje, jer kocijasu jest bilo tezko da spasi svoj isti zivot. Vlastnik kocije jest gosp. S. Rawnsley. Kod Maungaturoto jest velika voda navalila tako da ondjesnji starci nespominju se od ove velike kise. Mnogo mostova koji su na visoko sagradjeni sada su pod vodom za cetiri noge. Jedno diete sin gosp. George Knight jest utopljen kod Brynberwyn Creeek te buduc daje navala od velike vode do sada tielo utopljenika nije nadjeno. Takodjer kod mjesta Dargaville velika voda jest navalila da mnogi ducani jesu pod vodom ali nema nikakve stete pocinjene. Zeljeznica izmedju Dargaville i Kaibu jest bila zaustavljena sa uzrokom da diel od zeljeznickog puta jest za vise milja pod vodom.

BRITISH & AUSTRIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make speclal arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Austrianski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude

bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Austrianski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu

Makine za Sivenja Jesu

WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,

287, QUEEN ST., AUCKLAND.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

LIST HRVATE NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU £1 0 0

NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane svieta :

ZA CIELU GODINU..... £1 2 6

ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

NA ZNANJE.

Svim nasim Hrvatim koji zeli pusit dobar duhan. Nabavili smo najfinijeg Bosanskog duhana. Takodjer imamo druge vrsti dahana uz razlicite ciene. Obratite se.

BARTULOVICH & PETRICEVICH,
29 Wyndham S.,t Auckland.

Ovoga puta salje se samo "Napredak', onim koji su platili za svoju predbrojbu Novina je na putu od pravog temelja, ti ono sto jest Hrvatskom narodu no koristi i slavi nadamo se dokucit lepi broj predbrojSika za otice bolje sa nasim radom. Predbrojnici, Povjereneci, i prijatelji za Hrvatsku cast nastojte ovoga puta dase budemo proslaviti-pridruzite svak svoga u ovem velikom podhvatu.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

Tranze se.

50 Kopaca na novo izdrenjeni swanap od 120 ekera kod Taupiri, Waikato dvije milje daleko od stacije. Ima mnogo dobre vrsti svake gume. Placa se Lira u za sest meseca. Moze se i dalje kopati po mome ugovoru. Poznata sam od Hrvatskog naroda od nazad godina. Obraiite se

GOSPODJA J. A. WILSON,
Taupiri, Waikato.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

Novi Predbrojnici.

Martinac Mijo, Waipu
Mustapich Cvitan, Waipu
Bulog Marko, Matakana
Glamuzina Marko, Pakiri
Separovich Jakov, Hikuai
Vukovich Ivan, Josipov, Matakana
Djugum Andrija, Waipu
Erstico Marko, Waiharara
Roglich Toma, Waiharara

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 20, 1907.

Prvi Tromjesec.

Evo sada izlazi prvi tromjesec, od kad se je nasa Hrvatska novina ustanovila ; te mislimo po mogucnosti Boga, i Hrvatski radnika u ovoj zemlji, da ce obstojat, za mnogo godina !

U pocetku vise Hrvata mislilo je, i bojali su se, da nece ni tri broja izaci, te u ovome, jesu se prevarili : jer u obce, svakog Hrvatskog sina, ova nasa novina jest obljubila, te mislimo, da nije moguce, da ju pusti propasti, kad smo dosli do ovog stepena.

Premda nismo spomenuli u novini, da ce se primati predplata, za tri mjeseca, ipak za narodu ciniti vidit, primali smo od njekoliko, njihovu predplatu, za prvi tromjesec ; sa uzrokom, da ce nzrokom, uztrajati, ne samo za prvi tromjesec, dali i nadalje, kako smo gore spomenuli. Mnogi su nam ebecali, kad su piatili, za prvi tromjesec, netom izadje njihova predplata, da ce nam odma poslati, za sest mjesecih i vise ; stoga sada ocekivamo, od nase brace Hrvata, hoceli uzdrzati svoju iskrenu i postenu riec ?

Neka svima bude na pameti, da prije nego mi dovrsimo nas dopis, sto se tice sveukupnog odgovora, necemo od nikoga u obzir nikakav dopis uzesti, sto se tice gospode Bordbasa, pak bilo protivno oli na njihovu obranu. Mi koji smo na polozaju, i imamo u rukam veliki broj dopisa svakovrstnih, i istinitih dokaza, hocemo dati, nasu pravu odsudu, kad budemo dovsrili, onaj dopis. Mi znamo, da mozda u malom broju, njekoji nebudu zadovoljni, nasoj odsudi, ali vecina glasova, mora da pridobije, ne samo u ovoj nasoj svrhi, dali u svakoj stvari.

Ovoga puta donasamo, prepise sa originalnog pisma, koje smo primili od strane Vlade, pak u ovom mozete vidit, koliko je i njima drago, da Hrvatska novina obstoji u ovoj zemlji. Opet sudimo, po velikom broju dopisa, da svakom nasem radniku, jest milo, da im novina izlazi, u svom jeziku te upravo, ako ima u sebi, prave Hrvatske krvi, nemoze nitko zanikati, da ovo nije plemeniti i koristni podhvat, za koji smo se zauzeli.

Sadu u svrhu braco Hrvati, mi jesmo na Vasu obranu, i svaku potrebu, stoga sada kada je prvi tromjesec izasao, nastojte, da ovog puta nasa slava u Novoj Zealandi, ode siroko i daleko po svietu. Pokazite se u djelim, a ne u govoru, te metnite ruke u dzep. bez straha, jer stavno necete pozaliti, sto svog novca date u ovu svrhu, jer sto prija budete se uzmnoziti, nasa opetovana zelja jest, da budemo imati nasu sedmicnu novinu. Mi necemo zaliti naseg truda ako je opotrebito, radit za korist naroda u danu i noci, ali u isto vrieme moze te se spomeniti, da Urednik mora da zive, koji je svaku stvar sada odbacio za vase interese ; takodjer mora da se promislite, da bude stogod za njegova suradnika, jer je ovo opotrebito, opet troskovi od Urednistva sto bez Vase pomoci, nista nemoze da bude. Sada smo dovrsili i nadamo se, da Hrvati ovoga puta, hoce se proslaviti, kao nigda prije.

KRATKE VIESTI.

Najprva novina koja je bila tiskana u New Zealand jest bilo u Rujnu mjesecu godine 1840.

Hrvatska novina "Napredak" jest sada uzporedjena izmedju ostalih velikog broja Englezkih novina za citanje kod Pueke Citaonice (Public Library) u Wellesley Street, Auckland. Svaki nas domorodac kad dodje u grad moze otici bezplatno citati kod Pucke Citaonice ne samo "Napredak" dale i ostale novine, jer ce mu biti vise koristi nego dangubiti svoje uzaludno vrieme od Gostionice do Gostionice.

Kod Pucke Citaonice u Auckland ima na hiljade svakovrstnih koristnih knjiga za citanje u vise razlicitih jezika ali nijedne knjige nema u Hrvatskom jeziku. Sada je Upravitetjstvo Pucke Citaonice odlucilo dobaviti knjiga iz stare domovine na Hrvatskom jeziku sa svrhom da nasim domorodcem bude koristno. Ovo su dobre prigode da bezplatno moze se svaki okoristiti. Citaonica otvorena je svakog dana od 10 sati jutrom do 10 sati vecerom.

U pouzdanoj nadi dace se svi Hrvatski sinovi odazvati ovog puta da budu pomagati "Napredak" jesmo kako mnogo opotrebjue povecali. Urednistvo sa vise prostora tako dase sada nestidi svoga Hrvatskog imena, niti nikikva drugog Ureda u gradu Auckland. Za radnju prosirenja Urednistva imalismo naseg domordca Petra Okmasica sa Korcule, u kojemu smo imali podpuna zadovoljstva u naseg domorodca radnji.

U Njemackoj svake se godine izradi 60,000 komada makina za sivanje robe.

Razmjerno svaka krava moze dati 400 galluna mlieka.

Vrata grada Jeruzalema jos i dandanas zatvara ju se netom sunce zapadne.

Proizvoz ulja od Bakalara jest po prilici 900,000 galluna svake godine.

Trideset i osam po svakoj stotini Englezka zemlja ima osoba koji su prosli 65 godina koji nemaju ni kuce ni kucista.

Kinezka sada po svim svojim tvrdjavam namista kanule od Krupp.

Kroz trumpetu od 20 noga dugo covjecki glas jest se cuo za tri milje daljine.

Zenske u Bayanzi kod Congo nose svoj prsten od tuca u znak vjencanja prikovano okolo vrata.

U vrieme neumrlog Kolomba samo sedam razlicitih vrsta ruda jest bilo poznato. A sada ima 51 razlicita vrsta.

Kod vojnistva od svake narodnosti ima vise samoubojstva negoli u ikakvom drugom zanatu.

U Mongolia ima neka vrst trave koja kad konj oli druga zivotinja pase odma se opiju.

U danasnje vrieme Europejske drzave potrose svaki dan £800,000 sterlina za uzdrzanje vojnistva od mora, i od kopna.

Razmjerno kise pada na cielom svietu 36 unaca.

Kinezka narodnost jest prva na svietu koji su izumili papir i to 220 godina prije Isukrsta.

Kucice od listova (envelopes) jesu bile izumljene od gosp. M. de Vallyer god 1653.

Ima po prilici 170,000,000 kubicnih milja vode u Pacifickom Oceanu.

Pucanstvo sjedmjenih Drzava Amerike povceava se 1½ milijun na godinu.

Prva pucka skola na svietu za sliepe jest ustanovljena u Parizu god. 1784.

Originalno u pocetku za preporuciti list jest zapadalo 2/6 pak kasnje jedan shillin, a sada tri pene.

Svi Postarski Uredi na svietu svaki povecava svoje poslove za 7 o/o svake godine.

Ivan Juretich koji se sada nalazi u ludnici Avondale drago nam je dokazati da idje na bolje, te do malo dana bit ce odpusten na slobodu.

Racuna se da putnici kod Svajcarske potrose svake godine £6,000,000 sterlina.

Najvisa vojnicka glasba jest u Belgiji. U glasbi ima 100 glasbenika.

Godine 105 kralj Trojan jest sagradio izvrstan most preko rieke Dunava koji je u duljince 4770 noga.

Godina na zviezdi "Neptun" jest malo dulja od 166 godina na nasoj zemlji, to jest 60,000 dana.

Faraunska Lanterna kod Alexandrije jest sagradjena 285 god. prije Isukrsta, U visinu jest 550 noga, a vidi se u daljini 42 milje.

Za siromasnu djecu bez roditelja zavod u Moski od Rusije uzdrzi se samo na porezu igrackim kartom.

U Norveskoj nije zakonito da svaki mora privrnuti patule ; ali je zakonito da nitko nesmije glasovat ako mu nisu patule privrnute.

Francuzka vlada ima na raboti 17,148 osoba u tvornicam duhana ali od ovog broja ima vise zenskog spola.

Jedan ljekarnik savjetuje da tine od voca imale bi se otvoriti prije dva sata nego se imaju pojesti, jer kada zrak dodje daje mnogo bolje za zdravlje.

U Kinezkoj zakon obstoji da nikakva osoba nemoze ostaviti po svojoj odluci svoje imanje komu od rodbine, oli tudjincu. Iza smrti mora da bude cielo imanje razdjeljeno sinovim svakom svejednako.

U Japanu ima 200 privatnih mjesta za zgradju brodovlja.

U Englezkoj ima vise od jednog milijuna udovica.

Glasovita na svietu pjevacica Madam Adelina Patti jest joj bilo samo 16 godina kada je prvi put izasla u Kazaliste.

Preko 90,000 zenskih glava jesu na raboti u tvornicam kod rekama u Ruskoj.

Jedna unca kise kad padne na zemlju jest svejednako kao stotinu tonelata vode na svaku ekru zemlje.

U New York ima jedon Banak koji je otvoren za poslovanje u dnevu, i u noci.

Racuna se da na svemu svietu ima 4,000,000,000 knjiga za citanja.

U Njemackoj u visem broju naroda zudili bi da djeca koji pohadjaju skolu, nebi imali vise nista ucit se vanka skole.

U Svajcarskoj jedno mjesto jest bilo okiceno sa zastavam u proslavi stoje jedna kokos snila tisucu jaja.

Danas dajemo oglas za imati Hrvatskog slagara iz stare domovine jer nam je zelja da ovog puta kada je novina utemeljena dase Hrvatsko ime bude prosiriti na siroko i daleko po svemu svietu sto mogu uraditi Hrvatski radnici u Novoj Zelandiji.

Netom smo doznali za nesrecu koja se dogodila na Great Barrier da tri nasa domorodca jesu utopljena sa ovom proslom kisom, odma je Urednistvo poslalo goluba dase izspita potanko imena od utopljenih domorodaca. Netom budemo imati istinite dokaze javit ce mo na drugom mjestu ovog lista.

Francuzki ratni-brod "Catinat" hoce stignuti u luku od Auckland na 25 tek. u dojduci Ponedjeljak.

Jedan lupez koji je hotio posjeci zicu izmedju dva telefona u Biogradu jest ga munjevina ubila na smrt upravo kada je imao nozice u ruci za posjeci zicu.

Najdulji most na svietu jest u mjestu Sangong u Kinezkoj tako zvan "Lion Bridge" koji je 5½ milja u duljini.

Zakon na ostrvi Cuba obstoji da nikakva zivotinja nesmije se vanka zemlje proizvoditi.

Novina "Napredak" ima u svakom broju vise novosti, nego Nekoliko novina sto izlaze u staroj domovini. Mogla bi i bolja biti samo ako nas bude volja, kad se dobavi tiskarna, i nasi slagari. Naprid ! naprid, Hrvatski junaci pokazimo se da jesmo u djelu, a ne u govoru.

Oni koji znadu najbolje iz puske sgadjati jesu oni koji imaju na modro, oli sarene oci.

Do sada na cielom svietu ima 1,500,000 ekera posadjeno sa duhanom.

Jedan Zubar u Becu jest izumio kako so moze vaditi zubovi sa munjevinom.

U Buenos Ayres u Juznoj Americi ima najbolja zgradja, i najskuplja novina na svietu koja zapada £500,000 sterlina.

Armand Gautier glasoviti Francuzki liecnik kaze da Europi nije moguce uzdrzati svoj zivot bez imati mesa jesti

Racuna se da po prilice u Sjedinjenoj Americi svake godine vatra pocini stete do 40,000,000 milijuna sterlina.

U Francuzkoj ima jedan zavod tako zvani "kaplja mlieka" t.j. za uzdrzanje male djece zivot za prvo sest meseca svoga rodjenja.

Jedan dragi-kamen jest bio nadjen od jednog radnika u Kimberley kod Afrike, koji ga je prodao za cienu od £2691 sterlina.

U Njemackoj zeljeznicki vlakovi imaju svejednako boju kao i njihove tikete, Prvi razred ima zutu boju, drugi razred zeleno, a treci razred od biele boje.

Brkovi u zenskom spolu na danasnje vrieme rastu sve to vise, i vise, nego od starine. U Carigradu ima 10 o/o zenskih koji imaju brkove, takodjer na ostale strane svieta ima zenskih koje se dandanas briju.

OPOMENA.

Dokazano nam je, da u proslu nedjelju priko svete mise, u gostionici Paske Cvitanovica, igrali su na karte, njeki nasi, i medju njima gdja. Cvitanovic. Vrata su bila otvorena, te Inglezi koji su hodili iz Crkve, rugali su se, videci onake slabe izglede, posto oni ne cine onakovih djela. U buduce imale bi se ostavit ovakove stvari, vec poci na svetu misu, i pomolit se Bogu, kako cine i ostale narodnosti u ovoj zemlji.

RAT JE ZAPOCEO.

Kad nemore biti pri ruci gosp. Josipu Franicu da ukine Hrvatsku novinu na nikakvi nacin, onda kao zadnji njegov pokusaj priti nam od strane Suda. Eto smo jucer primili list od strane odvjetnika gosp. Franica stose tice kupovanja gume sto nas dopisnik iz Pukekohe gosp. Stipan Roglich jest dokazao. Mi neznamo dali je nas dopisnik istinu, oli laz dokazao ; ali neznamo uzroka zasto je uputio da otvori pravdu proti novini. Od nase strane mi netrazimo parnice ; ali ako ipak gosp. Franich otvori nam parnicu nista se nebojimo jer sa Bogom i narodom vriedni smo silu vraga paklenoga slomiti.

Odgovor gosp. Ujduru. T. L. Suvaljko pise iz Waipu dne 15 tek. Neka Vam je dobro poznato da covjek kad ima otici na ispovjed mora dase dobro promisli sto ima kazati Ispovidniku ako zeli da bude sto bolje ispovidjen. Tako vi porad onog dopisa u zednjem broju Nepredka prije nego ste poslali zasto ga niste dobro procitali za vidjeti dali je komu sa uvriedom ili ne. Sto kazete da svi skladno i sa "Napredkom" dace mo odbaciti onu veliku Sporkicu stosu je gospoda B. na nas navalili. Oprostite sto vam odgovaram, ali to vas nije odilo za uvrstiti u dopis. Ja sam bio u doticajem toliko puta sa gospodom sto ih vi nazivljete Bordbasam i nikada nisam opazio ni vidio da na ikog navaljaju sa tom vasom spomenutom. Neznam sto vas je nagnalo da uvrstite onu neuljudnu riec u vas vriedni dopis, jerbo izgovarajuci riec Spokica moze biti kozna sto. Zato drugi put ako biste imali nakanu dopisati koju necudorednu, dajte se savjetu i ne spominjite mnozinu.

Waiharara na 15 tek. dodje nam ovo kratko pismo. Pozdrav gosp. Stjepanu Roglicu ostavi stat gosp. Josipa Franica kada ga vise nemores potrat da kopa. Nije korist nemam ni ja vrag pene koliko ni ti, pa nije nam on kriv. Franich pije dosta, ma on vise dobije negoli popije. A ja i ti vise popijemo nego mozemo dobiti, a nebi nam bilo dosta da cetiri kopaju. Nama nije nitko kriv nego nasa velika pamet i.t.d Primi susjedski pozdrav.—Toma Franich.

Bog nas dodje cesto pohoditi, ali nas nenadje spravnih za primit ga.

Svakomu Hrvatskom domorodcu kad bude osobno stogod potrebito za tiskati na svojim privatnim listovim, i sto drugo—obratite se na Vasu Hrvatsku novinu "Napredak" koja ce svakovrstnu tiskarnu radnju izraditi pe svakovrstvu uz najmanju mogucu cienu.

Svaki onaj koji bude slusao, a neznao citati jest u duznosti da pomoze ovo narodno poduzece pak bilo u kojojmudrago svrhi.

Molimo sve nase Predbrojnike da pitaju na Postarskom Uredu njihove novine, jer mi necemo izostaviti nikoga, a mnogo se puta dogodi da drugi listove i novine uzmu komu nepripadaju.

Privatna kuca za Pribivaliste Kada tkogod od dobre Hrvatske mladosti dodje u grad za pocinak koji dan, ima privatna obitelj koja ce primiti na boravak od 3 do 4 osobe u svako vrieme. U ovoj kuci mir Bozji vlada, i svaki dobar izgled daje se. Za dalje potankosti obratite se na Urednistvo.

Trygovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 152 do 155.
Dobra vrsta bez sitne gume od 116.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 125.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38 do 46.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 50.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha 20 do 21.
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12 do 14.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosijani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 110 do 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 70 do 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma ostrugana 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 35.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu mati. Sada braco Hrvati imat pred ocim Marketu od gume, od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada i u buduce vladajte se sa cienam po Vasoj novini ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmice kako nasa zelja jest.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sljedece.

1. Banicevic, Giorgio Gera di Giacomo iz Korcule.
4. Kakich Bartulovich, Ivan iz Sucurja.
5. Kakich Bartulovich, Mate iz Sucurja.
6. Nejasnic, Bozo iz Almize.
7. Petkovic, Cosmo Pere fu Antonio iz Korcule.
8. Pervan, Ante pok. Ivana, Igrane.
10. Mirko, Ivan nekad u Mata, P.O. Mangapai.
11. Mrdina Sale, Marin, nekad u P.O. Mangapai.

Gosp. Josip Franich jest nam osobno dokazao dace se dati slikati, i njegove slike doprineti u "Napredak" na ogled Hrvatskom narodu u Novoj Zelandiji, a navlastito da vide njegovi vrgorcani kako je gosp. Franich od stepena do stepena prolazio sto njegovim mjescanim u ovoj zemlji nije moguce da do njegovog stepena dodju. Ove slike gosp. Franica kako nam je od njega istog dokazano bit ce na ogled u "Napredku" na sliedeci nacin.

"Slika kad u staroj domovini
Slika kad u Vojnistvu
Slika kad je odputovao za inozemstvo
Slika kad je dosao u sviet
Slika kad je bio na kopanju smole
Slika kad je radio u perivoju
Slika kad radi u gum store
Slika kad je obucen u dobrom odjelu
Sa patentom na glavi kao "gentleman."

Kad ovo dokazano od gosp. Franica budemo imati u rukami onda ce mo zadovoljiti gosp. Franicu da bude imati cielu stranicu u "Napredku."

OTVORENI DOPISI.

Prije nego je Hrvatska novina "Napredak" pocela izlaziti nasem Uredniku nije bilo nista opotrebito opomenuti koje duznosti treba uraditi pram zakonu i svome narodu. Najrvo novina jest bila registrana kod Velikog Suda (Supreme Court). Kasnje obratio se na vladu u Wellingtonu za imati stogod pomoci za oglase i putne troskove, i da novina bude registrana kroz General Post Office, Wellington, medju ostale novine koje izlaze u ovoj zemlji.

Evo vam sada prepise od listova koje smo primili od strance Vlade, i kako nismo sigurni od koga jedan nas dobrocinac jest po putu Dvokata protivio se da novina nebude registrana. Uzaludno hoditi proti nasem Uredniku jer sve njegove molbe jesu bile uslisane. Sada braco Hrvati sudite sami koliko se brigamo za vase koristi.

Government House,
Wellington, 27 Prosinca, 1906.

Gosp. M. A. Ferri.

Tvoj list od 21 tek. sa Hrvatskom novinom "Napredak" mogu ti zahvaliti dasi se spomenuo poslati novinu na ogled.

Mini je vazda milo da Hrvatski narod jest odlucio napredovati, jer po putu svoje novine imat ce Hrvatski narod buduceg boljeg imena.

Tvoj vjerni,
PLUNKET,
Namjestnik.

Bili smo poslali molbenicu da novina bude registrana kroz General Post Office, Wellington, ali evo vam odgovora kojeg smo primili od Prvog nadzornika vladine zeljeznicke pruge.

Head Office, Wellington,
28 December, 1906.

Gosp. M. A. Ferri.

Stose tice tvoje molbenice za putovanje na zeljeznickoj prugi od 21 tek. u ime Hrvatske novine "Napredak" imam cast javiti da novina nije jos registrana kod General Post Office, Wellington ; ali netom se registar dovrsi, bit ce mi vazda milo odobriti tvoju molbenicu da mozes putovati uz malenu cienu na svaku zeljeznicku prugu.

J. ROAYNE,
General Manager.

Iza gore spomenutog lista dodje nam opet sliedece pismo od Chief Postmaster, Auckland, na koga je doslo od Vlade iz Wellingtona dome upita kako sliedi.

Chiefal Post Office,
Auckland, Jan. 7th, 1907.

Gosp. M. A. Ferri.

Na odgovor tvoje molbenice od 27 p.m. stose tice registra od Hrvatske novine "Napredak," Imam naredbu upitat te da hoceli novina uztrajati, i kakve novosti hoce sadrzavati.

T. D. HOLDENWORTH,
Chief Postmaster.

Na ovaj gore primljeni list Urednik jest odgovorio da dok bude Hrvatskog sina u Novaj Zelandiji dace Hrvatska novina uztrajati. Od novosti dace biti uvjek na korist naroda i.t.d. i da neka se registar dovrsi.

Evo vam sada priklapam u Englezkom jeziku odgovor od ukinutog registra nase Hrvatske novine koja je vodjena od vrol dobro poznatog pera.

M. 07/239.
Post and Telegraph Department,
General Post Office,
Wellington, 17th January, 1907.

Sir,—I have the honour to inform you that, in accordance with your request of the 27th ultimo, the "Napredak" has been registered at this office for transsion through the post office as a newspaper.

I have the honour to be
Sir,
Your obedient servant,
W. GRAY.

To M. A. Ferri, Esq.

Imamo i drugih listova od Vlade kao od Prvog Ministra Sir Joseph Ward, i drugih njegovih Ministra, ali prostor lista nedonasa vise mjesta ovo je ovo je za danas dosta nasim citateljem, da vide kako je protivniku islo za rukom, za ukinuti nasu Hrvatsku novinu, koja ce biti sa pomociv Boga i naroda jedna od prvih na Hrvatskom jeziku u stranom svietu.

Pokusaj Samoubojstva.

Mate Jelicich iz Podace kako smo spomenuli u proslom broju od njegovog pokusaja samoubojstva jest sada na slobodi od svoga zivota. Bio je kod Auckland Bolnice sve vrieme gdje su mu svoj zivot spasili. U proslu Subotu na 16 tek bio je doveden na malom Sudu da dokaze uzrok zasto je sam sebi hotio dignuti zvoj zivot ; ali ga nisu hotili odma suditi nego po naredbi Pulicije jesu ga zastavili za sedmnicu dana da idje do tamnice za svoje pokajanje. Na 25 tek. Jelicich bit ce opet doveden do Suda gdje mora da dokaze na sto ga je nagnalo da pokusa samoubojstvo, ili je bilo ljubomornost, oli stogod drugo.

Nezna se kakvu pedipsu nas domorodac hoce imati od Suda ; ali ako se tkogod bude nasao dace jamciti za Jelicica buduce dobro postupanje i njegovo odluceno pokajanje Jelicich bit ce odpusten na slobodu.

Imamo u velikom broju dopisnika koji zele da njihovi dopisi budu tiskani ali njihova pisma nevriede za novinu. Mi ce mo rado svakomu ugoditi, ali dopisi moraju da budu u kratko napisano i to samo od novosti stose tice za interese naroda a podniposto osobne viesti. Opet da novina "Napredak" ima prostora kao "Weekly News" nekoje dopise koje smo primili nebi bilo mjesta. Dopisnici neka imaju na pameti da svaki dopis za tiskanje mora da bude na jednoj strani papira napisano i dase moze stiti jer ovako zastedi se vremena i bezpotrebnog truda.

Gosp. Antich Matutinovich iz Mangawai jest se odazvao dace sluziti kao clanom povjerenika i dopisnika. Rado primamo svakog vriednog rodoljuba da bude raditi na cast i slavu svoje Hrvatske novine "Napredak" i svoga imena. Nastoj moj povjerinice da budes ubrojio veliki broj svojih domorodaca tako da cim prije "Hrvatski Napredak" izlaziti sedmnicno i i vise prostora imati. Ovo se cudo moze dogoditi da Hrvatska novina u Novoj Zelandiji moze doci do onog imena kao i ostale velike novine na svietu.

Bit ce ista ciena kao i sada svakom predbrojniku "Napredka" kad novina bude izlaziti redovito svake sedmnice ; stoga iskreno priporucujemo dase nastojite predbrojiti sto mozete prvo jer nam je opotrebito ovog puta Hrvatsku cast, i ime proslaviti u Novoj Zelandiji.

Priporucujemo svakom dopisniku "Napredka" da samo u kratko bude svoje dopise napisati, i to samo novosti za interese naroda, a ne nigda osobne viesti. Kad se bude novina prosirila, i cesto izlazila onda ce mo zadovoljiti svakog naseg dopisnika. U nikakvom slucaju rukopisi nepovracaju se.

Na 18 tek. Nas vriedni glasoviti i snazni domorodac Fred Franich jest odputovao za Sydney da trazi izmedju viseg naroda svoje Hrvatske slave i imena. Kako se je nas domorodac proglasio kroz cielu Novu Zelandu tako smo stalni u nasoj nade dace se proglasiti kroz Australiju dapace kasnje po cielom svietu. Takodjer druga dva nasa domorodca jesu odputovali za staru domovinu imenom Josip Radich, i Vidak Druzkovich.

Na 18 tek. doslo je iz stare domovine 8 nasih domorodaca koji su odma odputovali po razlicitim mjestim na kopanje gume.

Gosp. M. M. Kuluz, Hikuai, Vasa predbro'ba za koju pisete daste poslali do danas nije nista primljeno.

Ljubavno Ubojstvo. Za prevaru svoje rieci za zenitbu jest mnogo iznenadila kada se je culo za ubojstvo od mladih zarucnika kod grada Lubeck u Njemackoj. Jedna mnogo lepa mlada djevojka keer odvjetnika imenom Betty Schulz bila je zarucena za jednog zastupnika milijunasa gosp. Stiller. Jednog dana kad ga sretne na ulicu pozdravi ga, te odma zapali hitac iz revolvera koji padne mrtav, kasnje zapali sebi drugi hitac koja takodjer padne mrtva kod svoga zarucnika. Ovo je bio uzrok da obodvojica jesu izgubili zivot jer Stiller jest prekrsio svoju riec od postenja stose tice zaruke od zenitbe.

Dick Brcich pise iz Otamakitai ; Na 5 ov. mj., pohodio nas je, nas vriedni duhovni pastir, Don Josip Zanna, koji je rekao svetu misu, u najboljem sjaju, i dao vriedni govor u Hrvatskom milom jeziku ; kako imamo izbjegavat, svakoj dusevnoj i i tjelesnoj pogibelji. Duznost nam je obavjestit, da nas duhovnik jest pun ljubavi, za nas katolicki narod ; i rekao nas je opet pohoditi, ovih blagi dana, te podjelit nam svete sakramente, kako nas vjera zapovjeda ; sto mi zeljno ocekivamo.

Mi mu svi srdacno zahvaljujemo ; i zelimo sto skorije, njegovo pohadjanje.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

SLOMILA SE SILA TURSKOG FEHMI PASE.

Sila oholog nevjernog Turskog Fehmi Pase jest sada potpuna slomljena. Ovaj je bio najprvi Pasa kod Sultana ; ali ovaj isti po naredbi Europejske Vlasti dade svoga zlocestog Pasu staviti u robstvo za cielog svoga zivota. Europejske Vlasti sada su zadovoljne kada je najgoreg, i opakog covika u Turskom carstvu sila slomljena.

SRPSKI NEMIR.

Tri castnika koji su bili u druzstvu od ubojstva pokojnog kralja i kraljice jesu sada se zavadili sa zastupnicim Srpskog Sabora ovo donasa brzojavka od Biograda 18 tek. U zavadi kod Sabora jesu jedno drugog kruto ranili. Ovo je bio uzrok sto novine u Srpskoj zemlji jesu uzimale stranku za zastupnike, a ne za castnike.

KUGA U SYDNEY.

Bolest od kuge koja sada vlada u Sydney jos nije prestala. Svaki dan se pojavlja nove bolestnike od kojih sasvim malo ostane u zivotu. Takodjer ima bolesti od Kuge u Queensland gdje nekoji u gradu Brisbane, i Ipswich jesu smrtno obolili. U jednoj gostioni u Sydney sest osoba jest poginulo od bolesti kuge. Strogi zakoni sada bit ce ustanovljeno za brodovlje koji stignu u luku Auckland.

RUSKA SPIJA.

Brzojavka iz Berlina donasa da u gradu Leipsic jedna Ruska osoba jest bila ujamcena, i tri godine tamnice osudjena.

UBOJSTVO MALENE DJECE.

Brzojavka iz Perth (Western Australija) donasa da ubojstvo malene djece kod nekojih primljenih kuca sasvim se u cesto dogadja. U jednoj kuci jesu iznasli da babica jest pogubila 30 malene djece kroz malo vrieme. Babica imenom Mitchell jest ujamcena za ubojstvo novo rodjeno malu djecu.

RUSKI POLOZAJ.

Brzojavka od 15 tek donasa veisti iz Petrograda da knjiga od povjesti Ruskog-Japanskog rata napisana od Generala Kuropatkina jest bila dovrsena proslog Prosinca te netom tiskana odma je knjiga bila ukinuta po naredbi vlade.

U ovoj knjigi jest sastojalo nevjerovani dokazi kako nista nije bilo spravno, niti nikakva stvar u redu od strane vlade. Da officiri nisu bili sposobni za svoju sluzbu. Takodjer du otisli zepovjednici, i Generali nisu hotili slusoti njegove zapovidi kad u potrebi, u navlastito da General Kauibars da nije bio sposoban za nista u koja se je General Kuropatkin najvise uzdao na obranu mukden. Knjiga je dokazivala du i General Gripenberg nije bio sposoban u nikakvoj stvari.

Sin glasovitog Ruskog Konta Tolstoi jest obtezen kao izdajnik na njegovim krivim dopisivanjem stose tice za koga se ima glasovati da bude u Ruskom Saboru Duma.

Brzojavna viest od 18 tek donasa iz Petrograda da sada veliki glad u Ruskoj jest napao u odlici Ufa gdje ima 150,000 osoba koji patu sa gladom Sa spasiti narod sada opotrebuje £200,000 sterlina u novcu.

STRASNA VELIKA NESRECA.

Sa velikom kisom, koja je ucinila mnogo stete, jest se dogodila, kelika nesreca, na Great Barrier Tri od nasih domorodaca, jesu izgubili svoj zivot ; a to jesu : Pasko Prlenda, Nikola Cvitanovic i Ivan Simic svi iz Padace.

Velika kisa, koja je pala po briegovim, prodrla je tako strasno, kroz prodolicu, gdi nasi nesretnjaci, bijahu sagradili, svoje kuce, pokraj jednog potoka ; te svojom snagom, odnila kuce i njih, u potok. Kasnje su ih nasli mrtve u glibu, malo podalje mjesta, gdi su stanovali. Ante Simic brat gore spomenutog utopljenika, stao je snjima zajedno, ali nijo se nahodi domao toga dana, i take je izbjegao ovoj strasnoj nesreci. Mi mu se zalujemo, na zalosti za izgubljenim brotom ; takodjer svoj rodbini, nasih nesretnih utopljenika. Bog im se dusi smilovao !

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzco gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
[93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.

Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stave slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vssta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jast "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

J. A. COOPER,
. . KLOBUCAR, . .
234 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Cini Clobuke po omiri glave, jedino mjesto u Aucklandu gje se moze klobuk izmiriti po glavi da pristoji.

NICHOLAS GREEN,

Commission Agent and General Interpreter.

27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznasto od Hrvatskog naroda koji jl vazda pri ruci u svakoj potrebi.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma toeno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

OGLAS.

Dajem na znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandiji koji se misle nastanit, i dobro zivljenje u buduce imati da prodajem svoju zemlju od jedne ekere pak naprid koja je rajeljena z toliko komada. Svaka ekra £10 sterlina uz ove uvjete £2 odma platiti, pak kasnje £2 izsplacivati svako 3 meseca. Svaki koji se ovdje nastani, ili kupi zemljiste moze sa licencijom od 5 shillina kopati prosto gomu gdje moze ciniti dobro zivljenje, jer je sada svakomu zabranjeno ako nije nastanjenik da kopa gomu. Dat cu pocetak, i dobru cienu za gomu svakomu. Obratite se

A. AMMON,
Taheke.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College

HIS MAJESTY'S ARCADE,

Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejskl jezikl tako isto (Shorthand) Dopisnicl za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje,

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,

General Storekeeper and Gum Buyer.

MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Ivan Segetin,

49 Hobson Street,
AUCKLAND.

Daje u obce znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandi, da sada uzdrzim onu dobro-poznatu kucu pok. Lui Kinkele. Kuca je ponapravljena u svakom pogledu. Jamcim da cisioca, i jelo jest takodjer u najboljem redu ciena 17/6 na sedmnicu. Za dalje potankosti obratite se na adresu kao gore.

Andrews and Ackerley,

KROJACI .....WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

GEORGE S. URLICH,

GENERAL STOREKEEPER & GUMBUYER

GLORIT KAIPARA.

Dajem na znanje svemu Hrvatskom narodu da imam gumfield od 4000 ekera na kojem se placa 1s 6d na sedmnicu i nista vise. Na zemljistu jest sve dobra vrst bile gume za koju sam spravan platiti samo prilicno ostrugana od 120 pak gore ; a za sitnu gomu od 40 pak gore. Svaki put kada kupujem gomu placam u gotovu novcu. Imam ducan (store) udobljen za svakoj potrebitoj stvari od hrane i rukotvorine koliko za kopaca tiliko za nastanjenog. Imam malu ladju na paru koja idje 9 milja na uru, te svaki koji nebude zadovoljan mojoj cieni moze odvesti svoju gomu kamogagod bude volja uz privoz za 6 pena za svoko 112 litara. Na ovem zemljistu moze se kopati ze 3 godine, ljeti i zimi kroz cielu godinu.

Imam takodjer i DRUGI GUMFIELD od 800 ekera na kojem se moze sastaviti druztvo od 20 osoba xa cienu of £100 sterlina. Ovdje je dobra vrsta gume, moze se kopati ljeti i zimi. Zemljiste zatvoreno od nazad 18 godina te nikakvom narodu nije bilo dopusteno kopati. Svaki koji dodje obaci zemljiste privozim iz Helensville njega i njegovu prtlagu muktice. Takodjer sam spravan pohoditi kroz Wairoa, Mangawai, i svu okolicu Auckland kad imaju namjeru prodati gomu jer sam vazda spravan platiti visoku cienu uz gotov novac.

Posta u Glorit dolazi jednom na sedmnicu t. j. Subotu. Za dalje potankosti obratite se na "adresu" kao gore.

JOHN SCHISCHKA,

GRAIN AND PROVISION MERCHANT

CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,

GUMBUYERS.

STOREKEEPERS and FARMERS.

PRODUCE A SPECIALTY.

Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom narodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,

WELLESLEY ST. WEST.

(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znada, cjene sasvim umjerne.

Oglas.

Svim svojim domorodcim koji putuju kroz okolicu Waipu dajem na obce znanje da uzdrzim gpstionu u sredini mjesta Waipu sa 10 soba u najboljem redu. Takodjar jest izvrstna cistoca za dobro jestivo i spavanje. Imam u najam konje za svakog putnika, kao i staju za uzdrzanje konja. Uzdajuci se u naklonost svoih domorodaca.

Biljezim se
Sa Stovanjem
NILOLA SENTCH
Vlastnik (Proprietor).

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Kad dodjete u grad otidjite se slikati kod
TADEMA'S
SLIKARA KARANGAHAPE ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Anton E. Matutinovich,

GENERAL STOREKEEPER and GUMBUYER. . . .

Waihara and Awanui.

Imam ducan udobljem sa svakom potrebom od hrane, i rukotvorine. Sve stvari prodajem uz najnizu cienu stose moze imati po cielo okolici. Kupujem vazda smolu za gotov novac. Priporucujem svim Hrvatskim radnicim koji se nalaze po razlicitim mjestim po "North" da po njihovoj naredbi jesam zadovoljan pohoditi svakoga kad imaju prodati gomu. Obratite se gore na spomenutu adresu gdje svako zadovoljstvo hocete imati.

G. GREGORY,

PHOTOGRAPHER,

NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.

SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,

Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, VELJACE 20, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, MARCH 6, 1907. BROJ 5.

☞Za istu cienu sto sada obstoji imat ce mo sedmicnu novinu, takodjer isto i Hrvatsku nasu Tiskarnu sa dva nasa domorodna slagara netom budemo imati 1000 godisnjih predbrojnika. Hrvati, u Novoj Zelandiji ovo nije nemoguce, jer ovoga puta zelimo vidjeti Hrvatsku zastavu vijati nad Hrvatskoj Tiskari i nasoj novini. Dakle braco Hrvatj virujmo u Svemoguceg Boga, dase sada proslavimo, jer sada imamo prigodu kada nam je tudja majka nase "Mezince" odgojila.

Veli Rat i Sveukupni Odgovor.

Buduc da je ostao nedovrsen, ovaj gore spomenuti naslov, kojega smo mislili nastavljat ; ali smo odlucili za vise nebavit se od gospodi Bordbasam; za to cemo sto u krace da od ovom zavrsimo. Nasa zelja jest, da ugodimo svakome ; ali se jos nije rodio, tko bi nasem narodu ugodijo.

Mi poznamo vrlo dobro, da ima veliki broj, koji sa naravskom pameti stogod dokucuju, i drze se nase strane; koji se drzimo, kako je svakom vrlo dobro poznato, za korist i pravo naroda. Ali na zalost ! ima ih prem u manjem broju, koji nije moguce, da progledaju, te da mogu opaziti. u kome se skripcu nahode, uzimajuc u obranu svoga podkopajnika ; pisuci, da im drago nije, da se protresaju stari grisi i opacine.

Obracamo se, svemu nasem narodu, prijateljim i citateljim, neka sude : odkad je novina pocela izlaziti, jesmo li mi, za zlo ili dobro naroda, one Bogu mrske i narodu nepristojne cine, objelodanili u nasem listu. Neistinite jedne rieci nema, da je novina dokazala od svoje strane ; a od dopisnika, mi nemamo nikakove odgovornosti ; pak pisali istinu ili laz.

Opet ce mo spomenuti, da nasu misao i nasu lozinku necemo nigda prominuti, vece se drzat vazda, onog pravog puta, sto bude ukupno za korist, svega naseg naroda, u ovoj zemlji. Ali nam je veoma zao, da ima naseg naroda, kojem su oci zatvorene, te nemoze prosuditi, vec drze gospodu Bordbase za njihove Bogove ! Mi nemozemo razumiti, za koji uzrok, narod ima upitu pamet, te ih drzi za neke izvrstne osobe ; buduc da oni nisu u nicem sposobniji nego i ostali rabotni narod. Kad su dosli u Novu Zelandu, dosli su kao i svaki ostali covjek, za kopati gomu. Kad im je dodijalo kopati, tad su uzeli komad kuce u gradu, za napravit gostionicu ; te postali veliki ljudi, kako oni drze u pameti. Ni car im do kolina ! !

Sada dragi domorodci, promislite, jesuli zasluzni casti i obozavanja, kako neki sude. Hvale i slave od njih istih, nije se moglo vise trpiti ; te ovo su bili uzroci, da je novina hotila predociti, svim Hrvatom u ovoj zemlji i staroj domovini, njihova samohvalna iztjecanja, prama nasem narodu ; skojim bi ga htili zavoditi, kamo oni hoce, predstavljajuci se, kao glave u svakom nacelu ; a neznajuci tko njegovu nosi !

Vise se o njima nebavimo, ali ce doci vrieme, i to ne za dugo, da oni isti, koji su u njih upiti, imati ce uzroka, za potuziti se, pram njihovim djelima. Bog je svjedok, da nismo hotili nikoga krivo savjetovati, te mislimo, da narod nemoze uhvatiti za zlo, ono sto se na njegovu korist cini.

Dokazano nam je. da se g. Josip Franich hvali, da je on veliki covjek, kad se onako kroz novinu spominje ; za to nam je duznost, prispodobit stogod od njegove uzvisenosti :

Nas beg se pozna dobro, sa nekoliko Ingleske gospode ; a to sve trgovaca, sto on i oni s nasim narodom zivu. Poznaju ga sasvim dobro u nekim ducanim, gdje bi znao majstorski namigivat, te nebi mu ostali duzni, za nedati komisiju, kad bi doveo koga od nasih domorodaca, za kupiti koju potrebitu stvar. Ingleski je narod najpohlepniji za novcem, te se nije cuditi, da ga drzi za prijatelja, u svome interesu, kako bi zudili imati svakoga na onaj nacin, pak teman bio Kinez. Ali smo siguri, da ova ista gospoda, nisu ga nigda pozvali u svoju kucu, i pogostili kao pravog prijatelja, sto prijateljstvo zahtjeva.

Kad se je bio ustanovio nas list "Bratska Sloga," kojega su neprijatelji cinili da padne : Urednik je pozvao gospodu grada Aucklanda t. j. : Nacelnika, zastupnike Sabora u Wellengtonu, Liecnika, Trgovaca, Zupnika i ostale uljudne gradske gospode. Na proslavu otvorenja, nas vrieni Konsul, bio je kao presjednik. Gozba je bila u kuci g. Franica, koji se je predstavio gospodi, kada se bude skoro zeniti, da ce ih pozvati na svoje veselje. Vrieme je doslo, od njegove zenitbe, te on u svojoj oholosti, za bolje docekati gospodu. Njegova mu kuca nije bila dosta prostrana, vec je unajmio jednu veliku dvoranu, u jednoj od odlicnih ulica, zvanoj Symond Street u kojoj ima dosta prostora, za plesanje. Kupio je najfiniji papir, za pozive, sto je gospodi pisao, koje je drzao za prijatelje, i pozvao na svoje veselje. Pozvao je gg L. D. Nathan, Patridge i ostale trogovce.

Velika dvorana jest bila sjajno nakicena. Stol napunjen svakovrstnim pivom i jedivom. Sve su uresili, sto su mogli bolje, za pricekati Inglesku gospodu ; kad napokon, sta ces viditi ! nitko od njih ni pomolio se nije ! Ono ti je bilo : Razanj se dilja, a golub na dubu. Ovo vam je narode dokaz, kakvo je spoznanstvo i uzvisenost naseg Franica, izmedj Ingleskog naroda. Nebi mu bilo ni uspomene od vjencanja, da isti nas Urednik nije napisao dopis u Ingleske novine.

Svi se mozemo izkazati da jesmo nesretni kada do sada nismo vriedni razlucit, i znati stoje dobro a stoje zlo. Sramotno je od nase strane dase imamo strasiti od falsog zemaljskog lazljivog Boga da nam zabranjuje predbrojiti se na nasu Hrvatsku novinu. Zaboravili smo dase nalazimo u prostoj zemlji da nismo nikomu robovi.

MILODARI.

Sakupljeno za Udovicu pok. Nikole Unkovica koji je umro u Towai. Kako nam je dokazano ova svota novca jest bila sakupljena od Mate Viskovica :

		£	s	d.
1	N. Boyanich		10	
2	M. Viskovich		10	
3	F. Jurasovich		10	
4	John Barbir		6	
5	P. Lindsay		5	
6	H. Morgan		2	6
7	Frogbrook Bros.		5	
8	F. Keogh		5	
9	F. Dabro		5	
10	F. Sharp		10	
11	J. Smith		10	
12	F. Montague		3	
13	D. Dabro		10	
14	Ante Jerkovich		5	
15	Mate Divich		5	
16	Ante Alac		5	
17	Ilija Fesvich		10	
18	John Martinovich		10	
19	John Grego		10	
20	Mate Matich		10	
21	Mate Vujevich		5	
22	Ante Cikoja		5	
23	Ivan Tolich		5	
24	Paul Franich		5	
25	Mate Granich		5	
26	Mate Grljusich		5	
27	Ivan Rakich		5	
28	Ivan Rakich		5	
29	Marko Culjak		5	
30	Ivan Grljusich		5	
31	Nikola Salinovich		10	
32	Ante Salinovich		5	
33	Ivan Salinovich		5	
34	Petar Cikoja		5	
35	Mate Vukosov		5	
36	M. Balero		3	
37	McMaster		2	6
38	Kristy		10	
39	B. Alexander		2	6
40	Allwood		2	6

Na dokazanoj Listi od broja 23 do 27 jesu imena zabilizena kako obecana svota novca ali nije placeno, stoga ovi nasi domorodci mogu poslati na Urednistvo, sto mi od nase strane postat ce mo na ruke siromasne udovice. Takodjer koji drugi nas domorodac koji poznaje siromasnu udovicu sa nejakom djecom moze pruziti svoj milodar te svakoga hocemo javiti kroz novinu. Od gore sakupljene svote novca Urednistvo neuzima nikakve odgovornosti.

Frano Modrich i OtamaKital pise sliedece na 15 tek. Molim dame u buduce uvrstite medju vase predbrojnike jer novine "Napredak" koje sam dobio jesu meni dosta povoljne, te da vam za iztu cestitam jer to zasluzujete. Zelim da svi ovamo boraveci Hrvati slozno ko jedan postanu predbrojnici "Nepredka" jer uvjeren sam dace za stalno urodit dobrim plodom za sav nas narod, samo treba da bude naravno sklada, ljubavi, i pozrtovnosti izmedju nas pa eto stvar je gotova. Nadalje zivo ocekujem kad ce "Napredak" postat sedmicno te dnevno. Liepa je ziec dnevnik. Bilo u sto dobrih casa te se sgodilo prije nego se navrsi 6 meseca ovo gori spomenuto.

Bez imati nijednog troska od nase strane za istu cienu sto sada dajemo samo ako se budemo predbrojiti da budemo imati 1000 predbrojnika od jedne Lire evo nam primjera za najvisu cast i slavu sto nas ceka. Imat ce mo sedmicnu novinu. Imat ce mo nasu Hrvatsku Tiskarnu sa dva Hrvatska slagara. Imat ce mo vjekovitu uspomenu gdje Hrvatska zastava hoce se vijati. Virujmo u Svemoguceg istinitog Boga pak ce mo nasu slavu docekati.

Na 25 p. mj. primili smo postal note od 10s impostano u Dargaville gdje nema nikakvog znaka od koga je poslano. Molimo naseg domorodca da nam se jevi za svoje ime i prezime u svome privatnom listu.

Cisti Dokaz Od Nesrice Na Great Barrier.

Na 14 Veljace, strasan poplav kojeg smo imali ovde na Great Barrier, ucinio je veliku nesrecu, u kojoj su tri nasa domorodca zaglavila, u kampu zvanom "Dumbars."

Na 13 istog mj. kisa je pocela padati u 9 satih u jutro, koja je trajala cieli dan i noc, te opet sutradan. Kad je bilo sutradan oko 9 satih u jutro, poceli se slipi oriti, sa strasnim drvljem i kamenjem. Prva nesreca sto se je dogodila nasem domorodcu Juri Marticicu, koji je imao kucu blizu jednog krika. S drugu stranu prama njegovoj kuci, oborio se je jedan slip, koji je svu vodu navratio na kucu. Marticic pristrasen izkocio je vanka u vodu, koja mu je bila do pasa. Kuca je bila sagradjena od drvlja, i tako je voda nije mogla odma odnieti. U to su priskocila dva brata Banicevica i drug im Jure Sumic, te su prolomili kucu s dojne strane, te sve stvari sahranili.

Kisa je sve to jace napredovala, kad oko pol dana, dogodi se uzasna nesrica, Anti Simicu i njegovoj druzini, koji su imali svoju kucu, izmedju dva potoka. Iznenada strasni slip obori se s lieve strane. Strasna voda navrne vukuci drvlje i kamenje. Oni prestraseni izkoce iz kuce, neznajuci, odklen dolazi veliki sum, samo da mogu svoj zivot sacuvati. Ante'Simic jest prvi izasao, a za njim drugovi. Kad u isto vrieme, obori se slip, koji se baci njima prid kucu, i ponese u potok sliedece : Pasko Prlenda u 45 toj godini, Ivan Simic u 34 toj godini i Nikola Cvitanovic u 18 toj godini. Ante Simic sam spasi svoj zivot, buduci da se je prebacio priko potoka prvi, i uhvatio se jedne gore, koja mu je spasila zivot. Kad se je ovaj obazreo, nevideci nikoga za sobom, placnim glasom zavice ! gdi mi je brat? gdi su mi drugovi ? Kad su to zaculi, u drugom kampu, skocili su u pomoc, ali uzalud nisu mogli nijednog viditi.

Sutradan g Jure Sumic podje da obznani puliciju, o nesreci koja se je dogodila. A ostali dva brata Banicevica, Jure Marticic i Ante Simic, kojega se je brat utopio, podjose da potraze mrtva tjelesa. Za nesrecu su doculi bliznji naseljenici, koji su dosli u pomoc za traziti. I nadjose ih okolo cetri milje daleko od kampa. Sada su ih prinili u bliznjeg seljaka zemlju, gdi su ih i sahranili, posto na onom ostrvu nema pravog ukopista. Nasi domorodci jesu bili ukopani na 16 Veljace.

Buduc da pokojnici jesu skupa dosli iz stare domovine otrag 14 meseca nemozemo znati za ikakov njihov imetak te sada se umoljava kroz novinu da svi poznanci, i ostali dobrovoljni domorodci budu po mogucnosti udiliti koji milodar dabi se metmila ograda fence ; ili bar koji znak gdje se krstjanske kosti nahode, buduc da ondje blizu pokojnika nema nikakvog grobista. Pokojnika kosti jesu zakopane u prostu zemlju stoje dao gosp. Paddison u mjestu zvano Okupu.

Svi milodari koji se posalju na Urednistvo bit ce javljeno kroz novinu. Postal notes jest najbolje uklopiti, a u listu neka bude naznaceno "Milodar za nesrecu od Great Barrier." Lista je sada otvorena te ovo su milodari koje se nalaze kod Urednistva.

SAKUPLJENO OD URENDISTVA.

M. A. Ferri 5s, Petar Katavich 5s, Anton Biles Scarrotts 2s, Jure Urlich, Glorit 5s, Anton Jurasovich, Auckland, 5s, Marian Vodanovich, Auckland, 2s, Petar Curkovich, Tangatiki, 3s, Anton Gugich, Babylon, 4s.

SAKUPLJENO OD JOHN PETRICEVICH.

Petricevich & Bartulovich 10s, Dick Erceg 5s, Philip Matich 2s 6d.

SAKUPLJENO OD PASKA CVITANOVICA.

Paul Cvitanovich iz Drasnica £1, Ivan Jelcich Podaca 10s, Ivan Miosich 10s, Jure Miosich Brist 10s, Petar Skokandich 2s, Ivan Despot Zaostrog 10s, Paval Sain Korcula 2s, Jakov Sain Korcula 2s, Marko Blitvich Korcula 2s, Petar Radovanovich 2s, S. Ban Podgara 2s, Stipe Roscich Podgora 5s, Ivan Barbarich 5s, Mate Ban 10s, Petar Pivac 3s, Nikola Borich Podgora 5s, Ivan Borich Podgora 5s, Nikola Grbin 2s 6d, Anton Stanisich 2s Andrija Segedin 3s, Mate Hulich 2s 6d, Ivan Belicich 2s, Stjepan Jelicich 4s, Mate Lupis 1s, Svega ukupno £8 10s 6d.

Pisalismo na Great Barrier da bude napravljena gvozdjena ograda (fence) ; kad se bude vise novca sakupiti onda ce mo iza troska spomen grobista poslati ce mo novce udovicam pokojnika u staru domovinu.

HRVATSKI LIECNIK.

Primili smo privatno pismo od jednog sasvim vriednog Hrvatskog Liecnika rodom iz grada Zagreba koji bi zelio doci u ovu zemlju i nastanit se izmedju nas Hrvata.

Pisao nam je damu objavimo sve stoje i kakoje u ovim stranam, ali prije nego bude odluciti za odputovati u ove strane damu podniposto nebudemo objaviti njegovo ime i prezime.

Nas Urednik sada je u privatnom dopisivanju sa Hrvatskim Liecnikom u Zagrebu, te mozda da kroz kratko vrieme bude nas doci pohoditi i bude ostati izmedju nas. Mi od nase strane nalazimo daje mnogopotrebno da budemo imali u ovoj zemlji kojeg vriednog Hrvatskog Liecnika.

Racunajuci po nasem znanju koliko naseg naroda ima u ovoj zemlji, i koliko uzaludno novca jest bilo potroseno od naseg naroda u razlicite bolesti bez ikakve koristi dati ce nam svaki pravo da ako kroz Urednika dopisivanje budemo dobaviti vriednog Hrvatskog liecnika.

Imamo naseg zupnika, imamo nasu utemeljenu Hrvatsku novinu, pak kad budemo imati Hrvatsku Tiskarnu, i Hrvatskog Liecnika eto nam upravo velike casti i slave da nemozemo nista za sada bolje dostignuti. Nase je srce veliko ziveci u nadi za Hrvatsku slavu i cast ; ali koja je opet korist da ziyemo u velikoj nadi kada na nesrecu ima stranaka izmedju nas istih, te sa uzrokom dase dademo voditi od Austrijanskog zemaljskog falsog Boga nemozemo, niti nam je moguce jos postignnti casti i slave koje nas cekaju. Od nase strane mi jesmo ulozili sve nase sile da odstranimo narod od falsog Boga, jer ako budemo njega slusati stavno necemo nigda nista postignuti. Ako se sada nadjemo prevareni sa lazivim govorenjem vraga paklenoga u istinu bio bi jedan tezki udarac za cieli narod da od bolesti nebi nigda ozdravio. Takova bi bolest bila da nikakvi na svietu Liecnik nebi nas izliecio, dakle budimo na oprezu.

Samoubojstva u Becu.

Nema nijednog grada u Europi koji je tako na glasu za Samoubojstvo kao stoje grad Bec. Upravo u prosloj godini 1906 jesu 425 osoba pocinili samoubojstva, od ovih je bilo 313 muzkih, a 112 zenskih glava. Istodobno jest bilo 707 muzkih i zenskih osoba koji su pokusali samoubojstvo, a nije im otislo za rukom dovrsiti svoj zivot.

Cudnovato, ali je istinito da vise jest pocinjeno samoubojstva u ljeti, nego u zimi, kao 48 u svibnju, a 28 studenog meseca.

Ovi nesretnici jesu od razlicitih godina kao od 87 godina do male djevojcice od 8 godina. Uzrok samoubojstva jest na ovaj nacin razdjeljeno. Bolest u 100 slucajeva, prevara ljubavi 63, obiteljske zavadi 23, dodijalo zivljeti 33, a siromastvo 31. Dvanaest zenskih, i 118 muzkih ubili se iz revolvera—19 muzkih i 32 zenskih jesu uzeli otrov ; a 10 muzkih i 58 zenske jesu se bacili niz prozor sa visokog tavana Ovaj posljednji nacin jest mnogo obicajan baciti se niz prozor.

Mi smo se naucili da sami sa sobom necemo, ili neznamo upraviti, a po prilici nije ni jedno ni drugo nego nehajemo za uciniti sebi dobra nego se pustamo da nas drugi vode po krivom putu.

BRITISH & AUSTRIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Austrianski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Austrianski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu

Makine za Sivenja Jesu

WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,

287, QUEEN ST., AUCKLAND.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

NA ZNANJE!

Bilo je razglaseno po cielog okolici Dargaville da ja nemogu vise zastupati na Sudu kao tumacnik (Interpreter) stoga nemogu znati uzroka od ovim lazim? Kada je potriba za naseg covika onda Pulicija dodje do mojih vrata sa kocijom, jer oni isti kazu da boljeg covika do mene nema za biti kao tumacnik.

NICHOLAS GREEN, Dargaville.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

LIST HRVATE NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU.....£1 2 6
ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

Novi Predbrojnici.

Prodan John, Puni
Bilis Anton, Te Kopuru
Jurasovich Tony, Auckland
Zurach Marko, Otamakitai
Vuksich Jrzo, Matakana
Marticich Jure, Whangapara
Sumich Jure, Whangapara
Pobrica Srecko, Waipapakauri
Gareja Tony, Pukekohe
Hillich Charley, Waiuku
Kuzmrnid Ahiro, Waiuku
Major Mate, Waiuku
Andrijasevich Tony, Puni
Tamburovich Luka, Puni
Vodinovich Petar, Hikuai
Ancich Matthew, Babylon
Jelash Stephen, Babylon
Ivicevich Anton, Babylon
Milicich Ante, Wade.
Botica Bob, Dargaville

"Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 6, 1907.

UPUTA.

NOVINA je utemeljena za sveukupnu korist naseg naroda, koji se nalazi u ovoj zemlji ; te barem u ovoj svihi, nebi imalo biti nikakovih stranaka, vec svak bi imao prihvatit, kao za jedan stap ; te na jednom iztaknuti se, da smo pravi Hrvati, koji sliedimo stope nasih hrabrih pradjedova, sto no su mogli svakoj sili odoliti. Ali na zalost ! u ovoj zemlji, izostali smo, iza sve ostale nase brace, po sirokom svietu. Nismo se ukazali u nikakvom pogledu, pa kako da budemo ljubljeni od naroda tudjinskoga, medju kojim zivimo. Promislimo vrlo dobro ; tko je ovome svemu kriv? Nitko drugi vece mi isti, koji se s velikom povjerljivosti spustamo, u dosta stvarih, gorem od sebe, kao da ce nas na dobro naputiti. A kako covjek moze od onakovih ga zahtievati, koji ni pucke skole prosao nije. Ali nu ! po njegovom hvalenju, ni sveucilistarac dostigao ga nije. To je po cemu se neki od naseg naroda vladaju. U njegovo laskavo hvalisanje, upije se, pak Bog ga ociepiti nemoze. Ako se koja stvar dobra za narod pocme ciniti, a nasem komsi po cudi nije, prihvate za njegovu stranu, nepromisljajuc, dali sebi istomu stim stetu nanosi.

Ima njekih sto ih u glavu znamo, koji ni na novinu nece da se pridbroji, da nebi na zac ucinio svome "Begu." A da ovo znadu Inglezi, i ostale narodnosti, za sto bi drzali nas narod? Drzali bi nas gore nego Kineze, kao sto bi i miritali ; posto poradi jednog covjeka, da novinu svoju imaju zapustiti ; ta da je to bilo i u staro vrieme, kada se je u robstvu sluzilo, toga je dosta ; a kamoli sada, kad smo u XX tom vjeku, sto prosvjeta svud po svietu vlada, a robovanja ni za lieka nema. Nije nitko cuo Ingleza govoriti : necu uzeti novinu, jer tiska proti mome prijatelju, (kao sto se u svakoj novini nahodi,) vec on je isto dragovoljno prima, te cita druge stvari, sto su njemu drage ; tako bi i nas narod imao ciniti !

Nemislimo da ce novina propasti, ali bi bio teski udarac, za nas narod, u ovoj zemlji, kad bi se dogodilo ; posto je novina—kako je svakom poznato—od svakog obljubljena, te ako bi ovog puta propala, nebismo mogli kriviti nikoga, vec sami sebe.

Tudja nam je Majka nase cedo podgojita, te nam ga smiono u ruke pridala, pak kako da ga nebi milo zagrlili, i u dobrom uzgoju odgojili, koje kad odraste, moze nam bit na obranu, u svakoj njevolji. Ali gojimoga dok je prenejako, i stitimo od dusmana, jer samo, sebe nemoze obraniti, a ono nas nece zaboravit.

U slobodnoj se zemlji nahodimo, stazu izeti mozemo koju hocemo, te se jednom ukazimo, da smo hrabri Hrvati dusom i tjelom, koli riecju toli djelom !

KRATKE VIESTI.

Kako smo dokazali u proslom broju predbrojba za prvi tromjesec jest svakomu izstekla, te sada se stavno nadamo dace se opet nasi domorodci na novo predbrojiti, jer sada svaki jest uvjeren da novina jest utemeljena, i dace se sa pomocju Hrvatskih predbrojnika uzdrzati doklegod bude Hrvata u ovoj zemlji.

Na 25 p. mj. odputovalo je za staru domovinu preko 20 domorodaca sa parobrodom "Wimmera" ; ali u buduce bit ce nam sasvim milo tiskati ime i prezime svakog naseg domorodca kad putuje za staru domovinu ako po svojoj zelji dodje nas pohoditi do Urednistva. Bilo bi sasvim dobro da svaki domorodac prije svoga putovanja dodje nam dokazati svoje ime i prezime, tako da ostali njegovi znanci i prijatelji budu doznali za njihov odlazak.

Dokazano nam je da jovi gore domorodci kada jesu odputovali da nekoji jesu bili koji su nosili u staroj vrecetini svoju prtljagu kao da idju na kopanje gume. Kada je Svemoguci Bog podilio zdravlje nasim domorodcem da otidju sa svojim trudom u staru domovinu, ipak bi imali dati dobrog izgleda kad na odlazku iz ove zemlje da uzmu stogod prilicna za nositi prtljagu, a ne nigda u staroj vrecetini.

Ciena od markete gume jest opet povisena stoga vladate se po naznacenoj cieni. Svaka bolja vrsta jest na zeljnom pitanju.

Izraga smrti na Sudim zepada Englezku Vladu £110,000 sterlina na godinu.

Victoria (Australia) jest izdala stampe do vriednosti od £100 sterlina.

Canada kroz buducih 20 godina misli potrositi sestdeset milijuna sterlina za novi zeljeznicki put od 10,000 milja.

Od 212,876 zenskih u Novoj Zelandiji koji imaju pravo za glasovati samo 174,615 jesu na zadnjem glasovanju dale svoj glas.

Uprava zeljeznickog puta u Indijam koja do sada ima preko 30,000 milja povecava 1000 milja svake godine.

Osamdeset i sedam po stotinu u Canadi seljaka jesu vlastiti gospodari od svoje zemlje. Svaki putnik koji po svojoj volji otidje u Canadu moze imati od Vlade muktice 160 ekera zemlje.

Po morskom putu od Liverpool do u San Francisco ima sada 14,084 milje. Kada bude dovrsen Kanal od Paname ondi ce bit 8034 milje t.j. pokraceno vise od 6000 milja.

Panama Kanal sada se radi koji ce zapasti 28 milijima sterlina. Kanal je u duljini 49 milja, a bit ce dovrsen do god. 1915.

Iz Velike Britanske 82,347 osoba jest odputovalo za Canadu prosle godine; 26,307 odputovalo za South Afriku, a samo 15,139 putnika za Australiju i New Zealand.

U Englezkoj ima 45,202 strazara od Pulicija.

U samom gradu Londonu ima 70,000 osoba koji su na Opcinskoj sluzbi ; a u Englezkoj zemlji blizu do dva milijuna.

Englezko kraljestvo zauzimlje 12 milijuna cetvornih milja ; sa 43,000 milja morske obale i 400 milijuna stanovnika.

Najvisa poznata vatra na svietu jest bila u Bangkok (Kinezkoj) steta pocinjena jest bila deset milijuna tikala, oli u Englezkoj vriednosti £583,333 sterlina.

Molimo sve predbrojnike koji su bili imenovani kroz novinu da posalju svoju predbrojbu tako da budu ubilizeni u knjigu od placenih predbrojnika.

Prosle godine statitika dokazuje da pucanstva ima u Francuzkoj 39,252,267 stanovnika t.j. povecalo se 290,322 od god 1901.

U Englezkoj ima ne manje od 385,835 osoba od tudje narodnosti. A dolazak putniko jest preko 2000 sedmnicu.

U visem broju Ruski narod nosi bradu vise nego druga narodnost. Zakon koji je obstajao god. 1015 pod velikom pedepsom jest bilo zabranjeno brijati se.

Zlatni kamen na kruni Ruske carice jest u vriednosti od £80,000 sterlina. Takodjer ima u broju 2536 drugih kamena, i veliki Ruby.

I ovoga puta tiskarna jest pogriesila na oglasu gospodje Wilson u Taupiri stose tice njezinog zemljista za kopanja smole. Trazi se 50 ljudi za izplatu Lira 5 za sest meseca kopanja. Moze se otici osobno te ugovarati sa gospodjom Wilson jer onamo moze se prilicno zivljenje ciniti.

Gosp. Stjepan Roglich kada si bio sigur dati je gosp. P. Henry dokazao prid cetiri nasa domorodna svjedoka neistinito protiva Josipu Franicu onda gosp. Henry kada je na krivom putu imao bi metnuti Oglas kao "Apology" da Franish jest pravedan od tvoje strane nije opotrebito. Mnogo nam je milo dasi otisao pod drugu zastavu te sada sa "Begom" jesi veliki prijatelj i snjime pivo pijes.

Dokazao nam je gosp. Franich da kada se njegovo ime postuje u novini daje Urednik posjekao sam sebi svoju desnicu sa lievom. Evo moj narode desnice nije jos posjecena, nego ce se jos bolje uzgojiti da brani Hrvatsko pravo.

Kod Peru u Juznoj Ameriki u mjestu Galera nalazi se zeljeznicki Kolodvor u visini od 16,635 noga od mora. Ovo se racuna daje u visini najvise mjesto na svietu gdje ljudski narod pribiva.

Jedan satnik ima u njemu 150 komada.

Neprima se vise predbrojba od pet shillina, jer mi zelimo otici sa radom naprid da dostignemo nasu zelju za imati sedmicnu novinu.

Jest veoma castno da "Moorish" zenske u Afriki one iste neznaju koliko im je godina stoga izmedju njih rodjeni dan nije poznat.

Kinezka ima ukupno 426 milijima stanovnika, od ovih ima 8,500,000 u Manchu-ia, 2,180,000 n Mongolia i 6,430,000 u Tabiti.

U Berlinu jest sagradjena jedna velika zgradja za primanje rabotnika koji nemaju rabote sa cielom obitelji gdje imaju jesti i spavanje dokle im se nadje rabota. Ali nitko nesmije biti primljen vise od 5 puta u tri meseca.

U Kinezkoj svaka zenska glava ima podpuno pravo za otici u rat na isti nacin kao i muzki.

Od svih zivotinja na svietu jest sama Kamela koja nezna plivati.

Samo 24 po stotinu Liecnika dozivu do 70 godina svoga zivota ‡ a 42 po stotinu Popovi docekaju do 70 godina.

Popovi i Fratri zivu u Italiji mnogo dulje vremena nego ostali narod od drugog zanata.

"Takova" oli ovakova novina "Napredak" jest vec otisla po raznim stranam svieta. Tako isto dok u zivotu "Bratska Sloga" jest otisla da Carskog dvora ali "Danica" dok je pametni Ivan Segetin bio na upravi nije bila primljena ni od Urednistva "Narodnog Listu" u Zadru. Povratili su "Danicu" bez da su ju otvorili koja se sada nalazi kod ovog Ureda. Na dokaz istini vidili su u visem broju nasi domorodci, te i drugomu je slobodno doci vidjeti.

Privatna kuca za Pribivaliste Kada tkogod od dobre Hrvatske mladosti dodje u grad za pocinak koji dan, ima privatna obitelj koja ce primiti na boravak od 3 to 4 osobe u svako vrieme. U ovoj kuci mir Bozji vlada, i svaki dobar izgled daje se. Za dalje potankosti obratite se na Urednistvo.

Priporucujemo svakom dopisniku "Napredka" da samo u kratko bude svoje dopise napisati, i to samo novosti za interese naroda, a ne nigda osobne viesti. Kad se bude novina prosirila, i cesto izlazila onda ce mo zadovoljiti svakog naseg dopisnika. U nikakvom slucaju rukopisi nepovracaju se.

Odputovali za staru domovinu Na 4 tek. ovo su domorodci koji su odputovali. Petar Kuluz, Mate Kacich Bartulovich, Stjepan Jelicich, Stipe Jelicich Nikola Juricevich, Ivan Bilcich, Mate Lupis, Sabo Crjenka, Marijan Krivich, Zelimo nasim domorodcem sretni odlazak.

Na 25 Veljace Mate Jelicich jest na malom Sudu odpusten na slobodu kako smo vec dokazali u proslom broju. Brat Jelicica jest podpuno platio sve troskove.

Nas domorodac Frano Jovich nalazi se sada u Bolnici ucinili su mu operaciju te nam je dokazano damu idje na bolje.

Gosp. Mate Lunjevich koji je bio otisao u Bolnicu za uciniti operaciju sada je vanka na slobodi.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

PENSIJA U ENGLEZKOJ ODOBRENA.

Vlada u Englezkoj jest odobrila da svaki gradjanin bude imati pensiju od pet shillina na sedmicu kad dodje u 65 godinu svoga zivota. Za ovu svrhu trebovat ce od 10 do 13 milijuna Lira sterlina.

VJERNI POSLANIK.

Kralja Englezkog poslanik gosp. Arthur Herbert koji je izgubio zivot na potonutom parobrodu "Berlin" jesu nasli njegovu skrinjicu praznu. Ovaj poslanik imao je naredbu sa tajnim pismenim da pohodi Dansku, Njemacku, Rusku, i Persiju. Uzrok dase je skrinja sa tajnim pismenim nasla prazna jest da poslanik kad je uvidio pogibelj svoga zivota jest tajna pisma razkidao.

RAZBIO SE JE AMERIKANSKI PARABROD.

Amerikanski ogromni veliki parabrod "Dakotu" od preko 20,000 tonelata od druztva "Great Northern Railway Company" jest se razbio, ali svi zivoti jesu spaseni. Parabrod je putuvao iz Seattle za Yokohama i Hongkong a razbio se je kod punte Noshima u Japanu.

Sami brod bio je osiguran za £500,000 sterlina a vozarina za £50,000 sterlina.

"Dakota" bio je gvozdjeni parobrod duljina 622 noge, sirini 73.5 noga, dubjina 41.5 noga, a teret vozio je 20.714 tonelata. Bio je sagradjen god. 1905.

NJEMACKO-RATNO BRODOVLJE.

Konte Reventlow dokazao je u svome dopisu da mnogo njemacko-ratno brodovlje nevriedi za nisto te nisu dobri za mora u nijednu svrhu. Sedamnaest brodovlja kaze Konte da plutaju na moru kao "mrtvacki liesovi." Da uz ovaj polozaj Njemacka nije vriedna voditi rat na moru sa dobitkom.

KUGA U SYDNEY.

Bolest od kuge jos traje u Sydney te svakim danom pojavljaju se novi bolestnici. Sasvim malo od bolestnika ostane u zivotu.

VELIKA UPALA PRAHA.

MAGAZINI, I DRUGE ZGRADJE SRUSENE.

Brzojavka od 4 tek. donasa iz New York da velika upala praha jest se dogodila kod Riekz Hudson tunela u New Jersey. Cieli prah sa dinamitam jest se upalio i velika tresnja cula se za 60 milja daleko.

Dvadeset osoba jest bilo ranjeno.

Gosp. M. M. Kuluz, Hikuai, vasa je predbrojba stigla u redu. Ugledali se i ostale domorodci od vaseg izgledu Hrvatski pozdrav.

CRKVA I DRZAVA U SPANJOLSKOJ.

Kralj Spanjolski jest sada omeksao usuprot molbenica Biskupa da nebude vise civilna zenitba kako je on isti prije bio naredio u proslom Listopadu. Sada zenitbe moruju da budu po crkvenim zakonim.

VELIKI GRAD U SYDNEY.

Brzojavka od 4 tek. donasa iz Sydney da u okolici Sydney jest napao veliki grad te tako daje sva cakla na prozorim ruzbijena na kucam koje su bile prama vitru. Sila od grada na nekim kucam jest probuzala i pokrov. Grad je ucinio silnu stetu na svim poljanam ; a kada je prestao padati bilo je na zemlji 18 unaca grada u debljini.

STRAHOVITI PARABROD.

Brzojavka iz Londona donasa da druztvo "Hamburg-American Shipping Company jest naredilo od Harland and Wolf u Belfast jedan veliki ogromni parabrod koji da bude u velicini najvisi na svietu. Ovaj Veliki parobrod bit ce na njemu kupaliste dase moze plivati.

VELIKA NESRECA.

UCIONA U VATRI.

Velika nesreca donasa brzojavku iz Ottawa koja se je dogodila u gradu Montreal gdje uciona od 250 djecaka jest se zapalila u zivu vatru. Prije nego je moglo doci pomoci uciona bila je u magli od dima te odrasli djecaci jesu spasili zivot, a meleni u broju cetrdeset jesu izgoreni. Uciteljica Maxwell jest najvise spasila djece te u svome velikom zrtvovanju i ona ista izgubila zivot.

Kada su je mrtvu nasli bilo je okolo nje okruzeno mrtvih telesa od male djece.

RUSKI POLOZAJ.

TVORNICA OD BOMBA IZNADJENA.

Brzojavka od 4 tek. donasa iz Petrograda da pulicija jest iznasla tvornicu od Bumba sakrivena kod skole djaka. Nasli su veliki broj napravljenih bumba, i petdeset osoba muzkih i zenskih ujamceno. Od tamnicara nema nikakvog djaka.

Baron Budberg clan od Cesarske kuce i jednom prvi clan od visoke gospode jest bio usmrtjen od sest buntovnika u njegovoj istoj kuci. Takodjer prvi poglavica od Gendarmarije jest bio ubijen na smrt na ulici kod mjesta Tiffis.

Kroz prosli Siecanj mesec ne manje od 2000 Politickih tamnicara jest bilo odvedeno iz Ruske u Siberiju.

Racuna se da u devet Kotara u Ruskoj zemlji gdje veliki glad sada obstoji jest opotrebito dase potrosi £3,750,000 sterlina za pomoci gladnim nevoljnim ; a samo £70,000 sterlina jest do sada sekupljeno.

Svakog puta do sada jesmo poslali novinu u velikom broju onim koji nisu zabilezeni u knjigi od placenih predbrojnika u nadi dase i on i budu predbrojiti. Oli ovoga puta puta nemejte se nista zacuditi ako novina nebude primljena od onog koji nije platio.

Trygovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Guma—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 155.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 130.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38 do 46.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 52.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 22
Dobra swampa sa prahom 15.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 16.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 15.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosijani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 98.
Srednja vrsta od 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 40.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 30.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 22.
Chips dobar, i cist 19.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu se imati. Sada braco Hrvati imate pred ocim Marketu od gume od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada i u buduce vladajte se sa cienam po Vasoj novini ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmice kako nasa zelja jest.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sljedece.

1. Banicevic, Giorgio Gera di Giacomo iz Korcule.
2. Kakich Bartulovich, Ivan iz Sucurja.
3. Kakich Bartulovich, Mate iz Sucurja.
4. Nejasnic, Bozo iz Almize.
5. Pervan, Ante pok. Ivana, Igrane.

Sluba Bozja.

Na sliedeca mjesta, Sveta Misa bit ce obdrzana, od Don Jose Zanna, za Hrvatski narod :

8 Ozujka, Kankapakupa Swamp, Aoroa
9 ,, Scarrots.
10 ,, Red Hill.
11 ,, M. Franic Camp, Mangawhare
12 ,, Spider Camp, Flaxmill
13 ,, Welcome Camp, Babylon
14 ,, Fish Camp, Babylon
15 ,, Horse Gally, Maitahi
17 ,, Aranga
19 ,, Maropiu.

Don Jezo Zanna.

Gospodja Filomena Pavletich sestra Petara Franceskovica jest se ozenila nazad 17 dana za jednog mladog Engleza imenon E. A. Stacey. Zelimo od nase strane svaku srecu, te dao Bog dase budemo nasli prevareni ali nasa odsuda jest daje slaba buducnost. Mladi parovi sada su na povratku iz Rotorua.

Zao nam je dokazati da Simun Beros jest bio za kratko vrieme u Bolnici koje mu nije otislo na bolje nego su ga sada metnuli u ludnicu.

PORUKE I ODGOVORI

Gosp. M. E. Waiharara.—Vas dopis bit ce tiskan u dojducem broju.

Gosp. Ante Lulic.—Parengarenga. Rado bi vam ugodili tiskati ; ali nas vriedni i snazni domorodac Fred Franich jest ostavio ovu zemlju kako ste vec vidili u zadnjem broju. Stavni smo dace se nas Franich odlikovati i biti na glasu gdje bio da bio. Mi bi smo zudili da "Napredak" dolazi u visem broju kod vaseg mjesta i okolice.

Fosp. Stjepan Roglich—Pukekohe. Tvoji dopisi u proslim brojevim "Napredka" jesu bili tiskani na tvoju odgovornost. Zadnji tvoj dopis nema danas prostora ; ali ako zelis dati bude tiskan u dojducem broju mora da platis u novcu za tvoj oglas, jer ono nisu novosti nego privatno izmedju tebe i Bega. Zao nam je dasi se poplasio tvoga zemaljskog Boga, i da u tebi nema Hrvatske krvi. Trebalo bi ti dati savjeta ali je uzaludno.

Gosp. M. D. Redley odgovorit ce mo privatno u listu.

NA DOKAZ.

Primili smi sliedeci list :

49 Hobson St., Auckland,
Mar. 5, 1907.

Go. upravitelju Napredak.

Cujo jesam da Vi tiskate Napredak novinu moje Ime i stan tje borujen ! toga vi niste smieli bez moga Dopusta uh Vam da u naprid necete tako postupati Jer Ja necu Da moji ime ide kroz taku Novinu.

Ostajem
John Segetin.

Kako je god knjiga gore naznacena, onako je napisana, od naseg veleucenog Bordbase ; te po istoj, mozete ga suditi. Pobro pise, da je cuo, da mu se ime tiska ; ma kad je opazio u prvom broju, naseg lista Napredka, "Oglase" g. Franica, Cvitanovica i ostalih, bilo mu je zao, sto ga g. Mate Cvitanovic nije dosao obznaniti, jer da bi i on svoj "Oglas" uvrstio, buduc da ima gostionu. Ovo se je potuzio nasem Uredniku, koji mu je odgovorio : da mu je vazda na vrieme, stavit "Oglas" za placu, kao sto su i ostali. Urednik je bio u kuci istoga, na 13 Prosinca pr. god. vecerom na 8½ satih, te je dokazao g. Segetinu, kako se placa za Oglase ; koji je na sve pristao. Kako bi mi mogli znati, sto se radi u njegovoj kuci, i koja je placa, bez njegove naredbe. Segetin je zapovidio, svojoj recenoj, ali nezakonitoj zeni : da dade komad papira, nasem Uredniku, na kom je napisao, "Oglas" za dvi unce mjesta. A sada g. Segetin, kad je primio racun, sto ga idje platiti, pise da njegovo ime, neidje kroz ovakovu novinu.

Oglasi su kao trgovina, te mi svakome tiskome ih za placu ; ali njegovo ime u drogoj svrhi, nije nigda spomenuto. Sada ukidivamo njegov Oglas, sto u buduce necemo ga staviti, teman da placa liru za uncu. Sada opominjemo g. Segedina, da se pokrije po glavi, jer je i prije bio nazvan "Tovarom" u "Bratskoj Slogi." Novina nije sramotna, ali nam je zao, da je njegovo ime u njoj oglaseno po svietu.

Slabo vrieme sva naokolo. Francuzka prorocica, Madam De Thebes, u Parizu, jest prorokovala, za god 1907 slabo za svaku Drzavu. U Ingleskoj, velike bitke, izmedju zastupnika obiju kuca, koje ce biti pomireno, nastojanjem kralja Edwarda. Borbe izmedju manjih klasa i vecih, da ce biti zestoke. U Francuskoj, da ce biti vrlo slabo vrieme. U Njemackoj, da ce imat skroz slabo vrieme, s financialnim katastrofam, i svake vrste skandala. Dosta veliki kuca, da ce biti u koroti. U Austriji, da ce biti cigluna, u rieci Dunavu ; i stari Vladar, da nece ostaviti krune, ocekivanom nasljedniku. Prorocica kaze : da vidi unaprid, slabo vrieme za Sjedinjene Drzave i Beldjiju, moze se ocekivat. ozbiljnih pelitickih i socialnih dogodjaja.

Bit ce ista ciena kao i sada svakom predbrojniku "Napredka" kad novina bude izlaziti redovito svake sedmnice ; stoga iskreno priporucujemo dase nastojite predbrojiti sto mozete prvo jer nam je opotrebito ovog puta Hrvatsku cast, i ime proslaviti u Novoj Zelandiji.

Kako se Posluzuje Novac u Crnojdori.

Spiro sin od Tsutsa, prihvatio je svoj "jatagan," i poletio na Cetinje, kao jedan dragun, te dosao u banak, za uzesti stogod novaca u ime jatagana.

"Hej sinovi od banka !" zagrmi kako je ulizao. "Dobro dosao i dobra sreca," odgovori bankir. "Slaba me je sreca dotrala pridate," odgovori Spiro. "Treba mi novaca, i hocu da mi dades njesto, uz ovaj jatagan."—"Vrlo dobro Spiro, ako ces ga ovdje ostaviti, mogu ti dati, jedan forint."

"Sto govoris nesreco? Neznas jedan crnoobraznice, vriednost ovog jatagana, u Spirovim rukama?"—"Tko to nezna Spiro ?"—"Ako znades, onda gdje ti je razlog, i gdje ti je dusa, te si se usudio ponudit jedan forint? Neznas, da je ovaj jatagan osjekao 16 Turskih glava ?"—"Jest Spiro ja znam, ali je star-vidis da je sasvim zahrdjao ?"

"To nije hrdja, ti gnjielcino ! To je Turska krv. Daj mi dva forinta."—"To je nemoguce Spiro."—"Valja da bude moguce, ili ce jatagan osjeci i sedamnaestu glavu." I Spiro je dodio, svoja dva forinta.

Cin Njemackih Djaka u Berlinu

Trideset djaka od Njemackih veliki skola, koji pripadaju velikih vodja obitelji, sastali su se u cete, te su orobili njeke zlatarije. Ovoje izaslo na svjetlost po tome, sto su njeki od njih, darivali dosta skupih bozicnih darova. Jos nisu nijednog zatvorili. Pulicija radi sasvim potajno, u razlici, velikog stalisa njihove obitelji. Ali 13 od djaka, jest odpusceno iz skole, i nece ih primiti niujednu drugu veliku skolu u Prusiji. Pokradjene stvari, jesu u velikoj vriednosti.

Nadjeno tjelo u jednoj gori. Kod Waimata u jednoj supljoj gori, nasli su kosti jednog covjeka, jednu pusku uzranj i torbak. Nema nista, po cemu bi se mogao poznati, ali mora biti dosta godina, da je umrao. Racuna se, da ima bit bio ranjen, u trebulu sto su Maori imali, nazad mnogo godina, i tako ulizao u goru, gdi je i umrao.

Gos. Ujdur odgovara T. L. Suvaljku. Dragi zemljace, mogao si i na drugi nacin izkazat se sposobnim, za uvrstit tvoj dopis u novinu, bez da se ijedna osoba s tobom krozanju titra.

Meni se nije drago s nikim kroz novinu prigovarat, posto nije liepo, osobito s onim koga nepoznajem, sto mislim, da ni ti mene nepoznas. Ali ti se nije ni cudit, posto ce ti biti zao vasega "Bega Bordbase" i. t. d.

Sada imaj na pameti, da covjek kao ti, koji znades stoje izpovid, cudorednost, i savjet, neima se mecati u one stvari, koje njega neinteresaju, jer mozda bi mu bilo izpod casti. U naprid mozes pisati, kako ti se dopada, u tome necu obzira vec uzesti. Zakljucujuci ostajem tvoj nepoznati zemljak.

Ivan Ujdur.

Na 25 pr. mj, nas domorodac Anton Stanisich, uputio se je bio za staru domovinu. Kad je bio na Vaporu, dosao je knjemu Jure Curin, sa pulicijom ; te ga je povratio nazad, posto da mu duguje, sest lira, sto mu ji nije htio dati, s uzrokom, da ih nije njemu zajao, vec njegovu neputu. Kad je bilo na sudu ostao je Stanisic prost, a Curin da ima platiti troskove.

Upravo danas primilismo Amerikanske novine te u dojducem broju dokazat ce mo sto govore o nasoj novini "Napredak." Pametnjak Ivan Segetin kaze da njegova ime nehoce da bude tiskano u ovakovu novinu. Zao nam je daje njegov Oglas bio u novini za kojeg ni do danas nije platio uz poslati racun. Pametnjak moze poslati svoju sliku u "London Times."

Culi smo dase je Josip Franich izkazao daje velika grehota da svi Hrvatski gostionicari u gradu Aucklandu nisu u skladu, jer da jesu da novina nebi izlazila. Upravo veoma cudnovato da ova gospoda mogu Zapoviedati sa cielim narodom. Mi mislimo da izvan sama Boga nigdi na svietu nemoze se sa narodom zapovidati. Stobi bilo od nas kad bi se ovakova dogodilo ?

Cekamo nase domorodce na izsplatu svoje predbrojbe one koje je gosp. Anton E. Matutinovich ubrojio iz Waiharara i Waipapakauri.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzco gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.

Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stave slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vssta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jast "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

PRODAJE SE.

Jedna dobra kuca blizu Queen Street sa 24 sobe koja vazda ima naroda za spavanje i jestivo. Nas domorodac koji kupi ciniti ce dobro zivljenje. Ciena nije velika, Obratite se.
CHARLES SIMICH,
"Otago House" Wellesley St., Auckland.

NICHOLAS GREEN,

Commission Agent and General Interpreter.

27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznasto od Hrvatskog naroda koji jl vazda pri ruci u svakoj potrebi.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma toeno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

OGLAS.

Dajem na znanje svima Hrvatim u Novoj Zelandiji koji se misle nastanit, i dobro zivljenje u buduce imati da prodajem svoju zemlju od jedne ekere pak naprid koja je rajeljena z toliko komada. Svaka ekra £10 sterlina uz ove uvjete £2 odma platiti, pak kasnje £2 izsplacivati svako 3 meseca. Svaki koji se ovdje nastani, ili kupi zemljiste moze sa licencijom od 5 shillina kopati prosto gomu gdje moze ciniti dobro zivljenje, jer je sada svakomu zabranjeno ako nije nastanjenik da kopa gomu. Dat cu pocetak, i dobru cienu za gomu svakomu. Obratite se
A. AMMON,
Taheke.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College

HIS MAJESTY'S ARCADE,

Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejskl jezikl tako isto (Shorthand) Dopisnicl za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.
Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,

General Storekeeper and Gum Buyer.

MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Tranze se.

50 Kopaca na novo izdrenjeni swanap od 120 ekera kod Taupiri, Waikato dvije milje daleko od stacije. Ima mnogo dobre vrsti svake gume. Placa se Lira u za sest meseca. Moze se i dalje kopati po mome ugovoru. Poznata sam od Hrvatskog naroda od nazad godina. Obraiite se

GOSPODJA J. A. WILSON,
Taupiri, Waikato.

Andrews and Ackerley,

KROJACI .....WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

GEORGE S. URLICH,

GENERAL STOREKEEPER & GUMBUYER

GLORIT KAIPARA.

Dajem na znanje svemu Hrvatskom narodu da imam gumfield od 4000 ekera na kojem se placa 1s 6d na sedmnicu i nista vise. Na zemljistu jest sve dobra vrst bile gume za koju sam spravan platiti samo prilicno ostrugana od 120 pak gore ; a za sitnu gomu od 40 pak gore. Svaki put kada kupujem gomu placam u gotovu novcu. Imam ducan (store) udobljen za svakoj potrebitoj stvari od hrane i rukotvorine koliko za kopaca tiliko za nastanjenog. Imam malu ladju na paru koja idje 9 milja na uru, te svaki koji nebude zadovoljan mojoj cieni moze odvesti svoju gomu kamogagod bude volja uz privoz za 6 pena za svoko 112 litara. Na ovem zemljistu moze se kopati ze 3 godine, ljeti i zimi kroz cielu godinu.

Imam takodjer i DRUGI GUMFIELD od 800 ekera na kojem se moze sastaviti druzstvo od 20 osoba xa cienu of £100 sterlina. Ovdje je dobra vrsta gume, moze se kopati ljeti i zimi. Zemljiste zatvoreno od nazad 18 godina te nikakvom narodu nije bilo dopusteno kopati. Svaki koji dodje obaci zemljiste privozim iz Helensville njega i njegovu prtlagu muktice. Takodjer sam spravan pohoditi kroz Wairoa, Mangawai, i svu okolicu Auckland kad imaju namjeru prodati gomu jer sam vazda spravan platiti visoku cienu uz gotov novac.

Posta u Glorit dolazi jednom na sedmnicu t. j. Subotu. Za dalje potankosti obratite se na "adresu" kao gore.

JOHN SCHISCHKA,

GRAIN AND PROVISION MERCHANT

CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,

GUMBUYERS.

STOREKEEPERS and FARMERS.

PRODUCE A SPECIALTY.

Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,

WELLESLEY ST. WEST.

(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znada, cjene sasvim umjerne.

Oglas.

Svim svojim domorodcim koji putuju kroz okolicu Waipu dajem na obce znanje da uzdrzim gpstionu u sredini mjesta Waipu sa 10 soba u najboljem redu. Takodjar jest izvrstna cistoca za dobro jestivo i spavanje. Imam u najam konje za svakog putnika, kao i staju za uzdrzanje konja. Uzdajuci se u naklonost svoih domorodaca.

Biljezim se
Sa Stovanjem
NILOLA SENTCH
Vlastnik (Proprietor).

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Kad dodjete u grad
otidjite se slikati kod
TADEMA'S
SLIKARA KARANGAHAPE
ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Anton E. Matutinovich,

GENERAL STOREKEEPER and GUMBUYER. . . .

Waihara and Awanui.

Imam ducan udobljem sa svakom potrebom od hrane, i rukotvorine. Sve stvari prodajem uz najnizu cienu stose moze imati po cielo okolici. Kupujem vazda smolu za gotov novac. Priporucujem svim Hrvatskim radnicim koji se nalaze po razlicitim mjestim po "North" da po njihovoj naredbi jesam zadovoljan pohoditi svakoga kad imaju prodati gomu. Obratite se gore na spomenutu adresu gdje svako zadovoljstvo hocete imati.

G. GREGORY,

PHOTOGRAPHER,

NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.

SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,

Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, MARCH 6, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, MARCH 20, 1907. (NO. 6.) BROJ 6.

PUBLIC LIBRARY 15 JUL 1909 AUCKLAND

☞Za istu cienu sto sada obstoji imat ce mo sedmicnu novinu, takodjer isto i Hrvatsku nasu Tiskarnu, sa dva nasa domorodna slagara netom budemo imati 1000 godisnjih predbrojnika. Hrvati, u Novoj Zelandiji ovo nije nemoguce, jer ovoga puta zelimo vidjeti Hrvatsku zastavu vijati nad Hrvatskoj Tiskari i nasoj novini. Dakle braco Hrvati virujmo u Svemoguceg Boga, dase sada proslavimo, jer sada imamo prigodu kada nam je tudja majka nase "Mezince" odgojila.

NASE MEZINCE!

Evo srecom docekasmo dana, da se mozemo po mogucnosti ruzumit izmedju sebe, i znati na cemu stojimo. Pak ovo njekoliko redaka cu zabiljezit dakako nece biti svakome po volji, a nije se ni rodio tko je svjetu ugodio. Ako se ovo bude kome svidjat, neka i cita, ako ne, nismo mnogo ni stetovali sovim.

Daklen kako gori reko, nase mezince jest zato, jer nemamo nego ovo jedno. Nastojmo da ga uzgojimo, onako kako treba, nebili nam po mogucnosti bilo na cast i diku; a nedaj Boze, da se s njim budu rugati! Kako se cesce puta dogodi, kad je jedno djete u roditelja, bilo musko ili zensko, ako mu se pusti da cini sto hoce, pokvari se, i postane, roditeljim i svim svojim za rugo i sramotu; a ano samo sebe najposlje upropasti! Spomenuto mezince, to nam nije nista drugo nego ova nasa Hrvatska novina "Napredak." Buduc da mu se jos zile nisu utvrdile, treba da se brigamo, daga vise puta pohodimo i zalievamo, sa onom vodom, koja ce mu dati snagu i i sok; tako da s vrimenom, bude od koristi sebi i svojima. Nebi bilo liepo ni casno kad bi propao: Ima nas hvala Bogu liepi broj, pak mozemo ucinit od njeg sto nas volja, sve o nami zavjesi. Ako recemo, da novina "Napredak" jest narodna novina, onda ima svaki od nas duznost, da nesmimo zatajat nista, sto bi maglo u kakvoj mu drago stvari pomoc nasemu narodu. Ne gledajmo ako je jednome krivo, bez icije stete, kad mozemo pomoc stotici. Buduc da vecina dobiva svagdi, a opet pravica po sridi!

Za ovo njekoliko brojeva, sto su do sada na svjetlo izasli, nemozemo se u istinu snjima mnogo pohvalit, buduc da dobar dio onih dopisnica, po pravi, nebi imalo imati mjesta u listu, jer novina daleko idje, pak vanjski sviet ce nam zamjeriti obima strankama. A sto ja mislim, da je ovako: Ako se tko napadne kroz novinu, da je sto skrivio komu ili vecini, pak to bilo istinito ili ne, to ona dva mogu se izmedju sebe nagodit. A nije moguce, da ce tko sto lazna izmislit, pak kroz list napast pravedna covjeka. Nego sam vidio, kroz ovo malo vrieme, da njeki htilibi opravdat ove napadnute; kao sto onaj dopis iz Maropiu, N.W. Ovde nebi zelijo u prepirke s nikim ulaziti, ali ovo mi nije propustit, buduc da u istome dopisu pise: da nisu gospoda Gostionicari nikoga docekali na ulici, pak ga zauzdali, i poveli sa sobom. Ova nam je sve zacinila! Jeli ovo, da se covjek su obe ruke krsti? A sta bi zelio onaj dopisnik, da ima bas i onakog naroda, na koga se moze oglav bacit? Odstupi vraze od krscene duse! Bog bio s nami!

Da ovu pucku ranu oplacemo, nije bilo moguce drugcije, nego kazati puku, kako se s'njim postupa; jer svak nije po gradu u cesto, pak nezna sto se dogadja. Sto bi imali zahvalit onizim, sto nam kazu, da se cuvame prevare, zato im placamo sa korbom; ali nece bit svak ovaki!

Za ovome stati na kraj, mi smo po sridi, pak kada hocemo stogod na javnost iznieti, a za korist naroda, treba da sto u krace i jasnije pisemo. Jer kada bi svaki dopis sto dodje na Urednistvo, trebalo pretresat, bila bi puna kapa jednom covjeku. A valja nam razumiti; da treba i drugi novina tiskati, jer list nije za same otvorene dopise. Valja iz tudji novina vaditi, da znamo sto se i drugim zemljam dogadja. Ako bi mi slali svaku malu, sto se zbiva po mjestima, gdje stanujemo, a opet svaki napose, scim se bavimo, i kako prolazimo, onda bi to poslo daleko, da bi nemoguce bilo ista drugo tiskati.

Ako nam je novina liepsa, nami je casnije; a od svake novine pak kakva ona bila, mozemo stogod iz nje nauciti. Neki nam "Mrkogledi" prieti, da ce nam novina propasti, (sto se babi htilo, ono joj se snilo), jer ona tese pravicu, pa nemoze bit svakom po volji. Nekim gazdam to smeta, a kako mi se cini, istom se je igra zaigrala, svaka ce doc na svoje vrime. Jer koga manje koga vise, svakoga je mal da ne oparila vrela voda, sto gogolja u kotlovim, njihovi (akoji smidemo zvati), gostiona.

Bilo je od ovome dosta govora, u ovo zadnjih brojeva, za to necemo se od njima bavit cielu godinu, jer imamo mi nasih posala. Ali nebi smjeli, ni da na nase gazde sasvim zaboravimo; a po prilici, da i necemo. Na zalost nasu, nemamo nikakve zadruge, kao u staroj nam domovini, da je se mozemo sjetit, za pripomoc. U svim nasim novinam, sto su mi do sada do ruke dosli, vazda sam vidio, kao na pr.: "Sjetite se Druzbe SS. Cirila i Metoda!" Ili "nezaboravite uboge ucenike u kojoj skoli," kao u Zadru i.t.d. Buduc da nemamo od ovakih dobrotvornih druztva, mozemo sa ovim ako i nepristoji, zamjenit i na celu lista sa velikim slovima zapisat: "Nezaboravite na narodne izilice, u ovoj dalekoj zemlji!" Nemojmo ih zaboravit, a netreba nam se karat, prijatelji kao i vazda. A ovo cu pamtit: da u starom dusmaninu, nigda prijatelja!

Sto se tice nase novine, 'Napredka,' ako ga mi uzgojimo, u strahu Bozijemu, i nauku krscanskomu, onda nam se netreba bojat, da ce ga itko urec; stono se rece: Ni corava Joza, ni sevasta Manda, ni debeli kumko, ni mrsavi Ujko, nece ga uklet, A treba nam ovo mezince dobro pazit, jer samo je u Otca, pak vazda je na skokcu.

(Nastavit ce se).

NAPREDKU!

Hrvatskoj Novini u Aucklandu N.Z.

Vec davne, mracne tmine
—Ko na vjetru prasak—zginu
Kada zarko—poput sunca—
Tvoje svijetlo medj nam sinu.

Da!—proslost nam tamna je bila
U tudjini:—robstva kletom.
Al sad ukaz tvoj ce vodit
Nas, ti prosvijeti:—cilju svetom.

Ti si ona zlatna ruka!
Ka si perom—pravde svete
Bez pogleda:— sto, do koga
Izniela nase biede.

Ti si ona sto si nama
Dugo vrieme:—grozne dace
Izniela lihvarenje,
Zali, Boze nase brace.

Od pobjede zastava se
Nam na celu svakog vije;
Svak Te ljubi u kom samo
Dah Hrvatske krvi vrije!

Ti narodu jesi mila!
Jer za narod tu obstojis.
Ti s' narodom—narod s' Tobom
"Prott svakom"—moz's da bori!!

Ka sdruzenju Ti nas vodi,
Te kad jednom sine sveza:
Nitko prot nam!!—pa bi silan
—Poput nekad mocnog Kreza.

Za to, napred!—napred rode!
Poduprimo ono—sto nam
Buducnosti: lijepsoj, sjajnoj,
—Ko hljeb dani—sluzi svim—nam

Napred! napred! napred zivo!
Svi k' ovome poduzecu;
Napred!—nebil jednom nami
Skladna ljubav svila srecu.

Koje onaj—koj' bi reko
Da novina nam nevrijedi?
Taj je prosti lazac, koji:
Samo pravac himbe slijedi.

Slozno napred! pa kazimo samo:
"Na ovakve osvrtat se nije"—
Samo napred!—a neka se zraku
Nas—Napredak "pobjeditelj" vije.

ANTUN SEGEDIN.

HRVATSKOJ BRACI!

Ustani, Brate Hrvate!
I, razberi sanak tvoj,
Brani nase Hrvatstvo,
Jer, u zemlji si tudjoj:
Otca, majke, nemamo,
U, ovim stranam svieta,
Niti, imamo rodbine
Da nam dadu savjeta.
Cujem, netko gdje kaze
Sto ce meni savjeti;
Cast, ti dakle "Sokole"
Kad znas svaku, savjetuj ti.
Al, te zelim zapitat,
Dami dades odgovor
Jeli, nama potribno,
Ovdje od novini ovoj?
Ako, kazes da nije,
Nam potriba od novine
Ti, slobodno kazi mi,
Al nemoj mi rec ime
Jer bih svakog pokarao,
Pak bio moj najveci prio.
Da "Napredak" ne vriedi nam
Koji bi mi odgovorio.
Ugledaj mo se u drugi narod
Koji cita, koji znade
Dakle nuzda, i nama je
Od novine u ove strane
U Hrvatskom nam jeziku
Eto List, nam sad izlazi
O! Hrvati, sirimoga
I, zlotvore neka gazi.
Ima dosta ovdje svieta
Sto nas ljube, sto nas branu,
Ali ima zlotvornika;
Koji bi nam, odsjekli glavu.
Dakle eto nam novine
Pred zlocincem da nas brani,
I, novine sto govoru;
Da nas ljepa sve obznani.
Pravo dase svi dicimo
Jer nam je svima za diku,
Da novinu mi imamo,
U Hrvatskom nam jeziku;
U dalekim stranam svieta,
Izmedj tudjega naroda
Da "Napredak" se razsiri
Sve se more gdje je sloga
Gdje je sloge tu jest svega,
I, nesmije mrznje biti
Dakle Napried! i mi ovdje
Kano braca u Americi.
Gledaj nase Amerikane
Hrvatska ih Majka rodi.
Vidjeni su, i hvaljeni
U, one strane od narodi
Nebudimo ni, mi straga
Uzdrzimo nase ime,
Napried! dakle draga braco
Za cast nase domovine.
Evo moram da zakljucim
I, svrsivam sada pisat,
Al, u drugim brojevima,
Cinit cu Vam se nasmijat.

MARIAN SEGEDIN.

O, Pohadjanju Svete Mise.

Iz Waiharara dne 5 Ozujka o.g. stiglo nam je sliedece pismo, podpisano od Poboznih Krscana—Bogu ce mo ugodit, ako skrusenim srcem slusamo sv. Misu, pak govorio je misnik u crkvi koja je naresena svakovrstnim dragocienostim, ili u najmanjoj siromasnoj podzemljusici. Isto vrieme bit ce pristupna molitva kod Boga, ako nepomicnim ocima gledamo u sliku Majke Bozije ili koji drugi svetaca. Premda ovo nemozemo imat pri ruci, svaku kako bi se htilo, ali Bog ce prostit, kad nastojimo kako da bolje njemu ugodimo.

Nego na nasu stetu, imamo nesto ovdje, sto nam smeta, da pohadjamo svetu misu, i stizim neobvrsivamo zapovjedi Bozje; a da nismo krscani, ni pol jada. Dakako rece tko, da nismo pravi katolici, kad neuzdrzimo svoju vjeru. To bi svaki pomislio, koji nezna kakove prilike ovde obstoje: Nas m. p. Otac Zanna, kad dolazi ovamo obredit sluzbu Bozju, ili on svojevoljno ili ga tko ustavi, (bilo jedno ili druga, nami ga nema,) nece da dodje u kanap, gdje smo svi na okupu; a da je tko i podalje, za ove Bogoljubne stvari, nece nitko truda pozalit. Ali ovdje gdje nas pop ostaje govorit Misu, nije po volji narodu, na vise nacina. Prva je stvar, da u onoj kuci svake subote, po cielu noc se plese, svake vrste naroda, kao i svake zive vjere, pak to nije liepo ni Bogu ugodno; a da nije moguce bas na drugi nacin, nac mjesto, gdje bi misnik mogao glavu zaklonit, nebi smrtno sagriesili; Bog bi prostio. A culismo, da se moze reci Misa, i pod vedrim nebom. Nebi ni u ovome sve bilo, narod bi pobozno dolazio k Misi, da je i dalje, ali mu se nemili zbog drugi dosta necudorednih stvarih!

Ovo je ovako slabo svakako, jer da nam zupnik dolazi svake nedilje, pak da koju i propustimo, Bog je milostiv prostiobi, nego nam dolazi dvaput u godini, a sad izgubi jednu od ovih, Turci gotovi! Ovako vam je stanje u ovim krajevima, nece bit svagdje ovako, a Boze i zakloni! Vec liepo molimo nasega Don Jozu, kad nas dodje obac, to ce bit o Uskrsu, ter neka nam dodje reci sv. misu, na veliko flat, gdje i jest srediste, i najveci broj ljudi; tako ce ugodit Bogu i narodu, a i za svoju korist. Mi smo moguci sve napravit, sto je od potrebe, i suvise bit ce mo u miru sa svakim i bez prikora.

Molimo nase domorodce, da ako im dodje na zgodu Pop, neka mu ovo procitaju, jer tko zna kad ce njega novina stignut.

Gosp. T. L. Suvaljko—Waipu pise nam dase je i on zauzeo sakupljati nekoliko "milodara" za poginute na Great Barrier. Kada primimo imenicu od Milodara onda ce mo obaviestiti kroz novinu.

Martin Lovich ucena osoba od Waitakerei sam sebe pozvati kao 'storekeeper' jest dovrsio racun od svoga znanja od trgovine. Sada se je nas domorodac obratio na Bankruptcy Court, te prvi sastanak od Lovica povjerenika za dugove bit ce iztraga u dojduci Ponedjeljak na 25 tek.

Mozeli se i ovo Izostaviti?

Spomenili smo u zadnjem broju, kako je bilo radi pravde, izmedju Ante Stanisica i Jure Curina. Poslje one pravde t.j. na 11 ov. mj. dosao je Stanisic u ovaj Ured, te se je potuzio: da ga je gostionicar Ivan Segetin na sve nasvjetovao. "Neplacaj, nemozeti ucinit nista, jacu se starati," da mu je rekao Kad je bilo na Vaporu, staroga je sakrio, ali su ga isto nasli. Tad je Segetin navalio na Pasku Cvitanovica, da je on zanj kazao. Stao ga je grditi u Ingleskom i nasem jeziku. Ali sto no se rece: Ne laje kuca da selo brani, vec da ga svoju . . . . .

Tako i Segetin, nije govorio od milosrdja prama starcu Stanisicu,—posto ga u njih nema,—vec da ga primami iz Cvitanovica kuce u svoju. Tako se je i dogodilo, stari je prisao u Segetina.

Kad je bilo na sudu, Stanisic je rekao, da njemu Curin nije dao nista, vec njegovu neputu. Dakako, stim je pravdu razbio; ma sto je dobio? Stao je u gradu dvi sedmice, te zadnju vecer kad je posao kuci, prid svjedocim se je tuzio Urednik u: da je dao Segetinu 11 lira, osim sto mu je platio za bord. Te kaze da bi rada znati, sto je ucinio od tih novaca. A nas Segetin govorio je prid g. C. Zimicem: da stari nema novaca, vec da mu je on isti zajao 10 lira: samo da narod nezna, kako je medju njima. Ali stari, buduc da je otisao u staru domovinu, oslonio se je na Pasku Cvitanovica, da mu izvidi; u sto su novci potroseni; koji mu je zadao postenu riec, da ce ga o svem obznaniti.

Stanisic se je pokajao, sto se nije s'Curinom nagodio, buduc da nije slab covjek, te bi mu stogod i pustio. A onako zapolo ga je cetri puta vise, nego bi njemu dao; a opet natrao i Curina u viliki trosak, sve po tudjem interesnom savjetovanju!

Moci sv. Petra. Radi toga nastala je ucenjacka svadja, jer neki misle da je su, a neki da vise nisu te sv. moci u Petrovoj crkvi u Rimu, mislec da su ukradene. S toga je sv. Otac papa odlucio otvoriti grobnicu i vidjeti, koji imaju pravo, jer moglo bi biti da su te sv. moci i ukradene, kada su godine 846 navalili Saraceni i kad su opet carski vojnici plackali Rim.

Hrvat spasio talijanski brod. More bilo vrlo uzbrkano. „Tibor" parobrod ug. parob. druztvo „Adria" plovio nekih 40 morskih milja daleko od talijanske obale prema luci Bari. Na morskoj pucini vidio se jedrenjak, kojim nabacivali se morski valovi po volji. Vidjelo se, da je brod nemocan. Imao je skrsene jarbole. Jedara nije bilo na njem. Odnio ih silni vjetar. Na brodu leprsala talijanska zastava, a vidili se na njem i znaci, kojim iste pomec. Zapovjednik „Tibora", kapetan Kiselic odmah dao nalog, da se plovi prema jadrenjaku. Doplovivsi blizu, bude bacen konop na brod, koji se zvao „Fratelli Scalabrini". Bio to brigantin-goietta iz Trappani. Mornari na jedrenjaku morali izbaciti oko 400 tunelada, eda se spas njegov olakoti. Konacno nakon odlucnog rada bude jedrenjak privezan na parobrod „Tibor", koji ga odveze u luku Bari.

Cestitamo kapetanu Kiselicu!

Dokazano nam je da gospoda 'Bordbase' kod njihovih prijatelja trgovaca gdje oni dobivaju svoju komesiju jesu kazali da "Napredku" nebudu dati svoje "Oglase." Savjetujemo nase citatelje dase budu drzati svoje novine; a kad imaju potrebu za narediti, oli kupovati kojimudrago stvari da budu slobodni otici po svome znanju, jer drugcije bit ce prevareni ako otidju u druzstvu gospode Bordbasa.

Nasi domorodci pisu nam iz Waipu da onamo ima rezervano zemljiste za kopanja smole prosto svakomu kopati koji jest kao Englezki podanik. Zemljiste jest daleko za sest milja od Marsden Point, na kojem jesu dva stora. Moze se ciniti prilicno zivljenje.

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobsa stvar.)

—o—

Sve " Kaiapoi " stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte " Kaiapoi Brand " svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu

Makine za Sivenja Jesu

WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,

287, QUEEN ST., AUCKLAND.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,

Tangaihi, Northern Wairoa.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

LIST HRVATE
NOVE ZELANDIJE

" Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to " The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane svieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
BOX 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

Novi Predbrojnici.

Dervish Kleme, Parengarenga
Despot A. D., Parengarenga
Skorput Ivan, Parengarenga
Katavich Tony, Okahukura
Sumich Mate, Waipapakauri
Jelcich Ante, Ivanov, Kaikohe
Karazich Micko R., Crnogorac Rieka
Segedin & Ostoja, 65 Pitt Street, Auckland
Nikolich Luka, Wade
Huljich Ivan, Waipapakauri
Soljak Ante, Waimauku
Grljusich Ivan, Towai
Modrich Frano, Otamakitai
Brasich Nikola
Simich Ante P.
Franciskovich Petar, Ponsonby

" Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 20, 1907.

Razgovor S'Narodom.

NALAZIMO se u podpunoj duznosti, da od strane Urednistva, izvedemo jedan razgovor, nasem Hrvatskom narodu, u ovoj zemlji. Ali na prvo nam je spomenuti, da ima dobar dio naroda, koji je obljubio novinu ; zato ovaj razgovor, nesadrzaje toliko za one, koliko za ostale, koji nas nisu mogli podpuno shvatiti u proslim brojevim ; vec sami pod sobom kopaju jamu ; a onog tko jih u nju turka, gledaga osloboditi !

Mnogo protivnika novini imade, te mi bi rada znati, u ime cega to mora biti? Eto kad nisu po volji narodu, one stvari sto su bile kazivane, za njihovu korist, mi smo sad odlucili, o teme se nebaviti, (premda nam je zao pucke rane neoplakati,) samo da mozemo, na koji mu nedrago nacin, narodu ugoditi. Ali bojat se je, na koji god nacin da pocmeno, jer koliko god osoba dodje do Urednistva, i knjige pisu, svaka hoce na svoj nacin, nikako se nemogu sudariti. Ako vidi najmanju neugodnu njemu stvar, kaze, ja se necu pridbrojiti.. A zasto braco Hrvati ? Zasto bi ovake stvari imale obstojat izmedju nas ? Ako digod vidis koju stvar, protiv svome prijatelju, nemoj odma planuti ; i govorit, nevalja novina, i mraziti drugi narod ; vec prije izvidi, da li nije ona osoba zasluzna priekora ? Posto valja promisliti, tebi samom nije draga jedna stvar, a drugi dvadeset ljudi jedva ocekivaju cuti, jer je njima za korist. Mozeli se radi jednog covjeka dvadeset odstraniti ? Radi ovoga nijedan covjek nebi se imao odbijati. Svaki je u duznosti, da podupre svoj list ; a ne se osvrcati, i na najmanje potankosti ! Mi mislimo, da nisu objelodanjene njeke zloporabe, za stetu naroda, dapace za veliku korist, kako ste sami osvjedoceni. U istinu, svakome nije moglo biti drago, te mora da stogod govori protivno. A zastobi ti posao sliediti stope onoga, koji te gleda zasliepiti, djelim istom tebi pocinjenim ? Zasto smo dosli u ove stane svieta, a ostavili svoj mili Hrvatski zavjecaj ? Mislimo, da nismo za nazadovati, vec svaki misleci za bolje zivljenje, i slobodu zivota. Njeki su pobjegli izpod uprave nase premilostive Austrianske Vlade, koja izlieva obilnu blagodat,—ali s' obecanjem—nad krasnam zemljom Dalmacijom. Ali sto od jedne, sto od druge strane, narod nemoze podnositi ni zivjeti, te mora da bjezi, i trazi zakloniste medju tudjim narodom, gdi no slobodstina vlada. Daklen, zasto se neugledamo u ovaj narod, kako je slozan, za svako poduzece. A mi gdi smo ? Sto cinimo ? Zaliboze nemamo nikakove zajednicke stvari, vec ovu velepotrebnu novinu u ovoj zemlji. Ipak se nadje koji nam govore da novina netreba. Da, netreba novina ! A sto bi onda onome trebalo ? Po cemu je najbolje izobrazenje naroda ? Po novinam, buduc da uci jedan drugoga, dokazujuc razlicitih dogodjaja. Covjek kad vidi sto se drugome narodu cini, cuvat ce se, da i on nenastrada. Mozda je i vami poznato od dogodjaja, koji je ne samo uzdrmao Francesku Drzavu, dali cieli izobrazeni narod od svega svieta. Nazad malo godina, kapetan " Dreyfus " bio je osudjen, za toliko godina teske tavnice, za izdajstvo ; te su ga poslali na skolj zvani (Devil's Island) gdino salju najvece zlocince. Daje ovo bilo izmedju nas, mi bi smo mozda kazali : neka izdajica crkne ! Ali " Dreyfus " imao je svoga prijatelja " Zolu," koji je iznasao. da kapetan jest pravedan ; a da su krivci i izdajice isti Ministri i Generali. Bilo je nemoguce jednome covjeku, da obrati Francezku Vladu da bi se iztraga na novo otvorila. Ali novine od svega svieta, u svakom jeziku, jesuse pocele buniti, da se pravda ima priotvorit, jer da je " Dreyfus " pravedan.

Kad su Generali i Ministri vidili ; sto njihove i tudje novine govore, poplasili se iztrage, te njeki sami sebe ubili, da njihova sramotna djela, neizadju na vidilo. Vlada Franceska bila je mucna priotvorit pravdu, jer je to bilo proti njima istim. Ali novine nisu se mogle umiriti. Tako je trebalo pokazati svietu, da u Franceskoj zemlji ima pravednosti, i odlucili priotvorit pravdu.

Pravda je bila otvorena, te ona gospoda Ministri i Generali, koji su ostali u zivotu, da neostane krivnja na njima, opet su ga nasli krivcem. Ali ovog puta nisu ga stavili u tavnicu, vec samo da bude smatran od naroda, kao krivac. Prijatelj mu " Zola " i novine, nisu bili zadovoljni ovoj odsudi, nega da bude pravedna odsuda data. Videci to velika gospoda opet se dva Generala ubiju, od koji jedan jest izpovidio prid smrt, da je on krivac, a ne kapetan " Dreyfus."

Tako je trebalo treci put otvoriti pravdu, u kojoj su riesili kapetana " Dreyfusa." Nakon Velike patnje sto je pretrpio, zadobio je veliku pocast. Isti President prid 25 tisuca vojnika, povratio mu je izgubljenu cast. Sada sudite narode da nije bilo novina bili ova sramotna djela igda izasla na vidilo ?

Zbog prostora lista, nastavit ce mo drugi put.

KRATKE VIESTI.

Kada nam nije moguce sa malim barjem predbrojnika po nasoj zelji tiskati sedmicnu novinu ipak od nase strane nastojimo kako bolje da ugodimo narodu. Kroz 15 dana ako nam se povisi broj predbrojnika za izplatiti troskove dojduci broj " Napredka " sastojat ce od sest stranica.

Izvan bielog chipsa svaka vrsta gume pita se na marketi, i moze se lasno prodati po naznacenim cienam.

U gradu Londonu svaki dan upotrebu je se 217 milijuna galuna vode.

Sada se nalazi u Africi na zlatnim rudam 54,000 Kineza

U sjveru kod ledenih zemalja jjudi se poljube na sastanku, ali covik veoma riedko poljubi zensku glavu.

Njemacki jezik jest govoren od vise od 75 milijuna stanovnika koji dolazi biti treci od cetiri poglavita jesika u Europi. Prvi je Englezki, drugi Ruski, a cetvrti Francuzki.

U Ruskoj nemoze nitko biti slikar bez imati licensiju. U Turskoj kad je jedan slikar hotio slikati Sultana hodeci na putu u Mosku, odma je njegova sprava bila razbijena, postavljen u tamnicu za tra sedmnice, pak onda potjeran iz zemlje.

Turci kad -pozdravljaju jedno drugogi vazda sa lievom rukom.

Naslo se da od jednog velikog " Morskog pasa " jesu izvadili jednu tonelatu ulja od sama jezika.

U Luku Londona svake godine udje ne manje od dvadeset i sedam hiljada brodovlja.

Za ocistiti luku od New York od vriednosti cetiri shillina za svako dvadeset i pet tonelata vode.

Belgijski narod jest najprvi kojima su dragi krumpiri pak onda dolaze Irski (Irish).

Siberia kaze se da prilici pustinji, ali u istinu jest veoma dobra zemlja od svakog ploda, sa velikim riekam, i svakih ruda.

Najstarije Sveuciliste na svietu jest u Pekinu Kinezkoj koje je imenovan " Skola za drzavnih sinova "– nezna se upravo kad je Sveuciliste bilo otvoreno ali je proslo kroz Sveuciliste 60,000 profesura.

Mjesta za uzimati novac (Pawnshops) u Italiji jesu uzdrzani od Vlade, te na posudjenom novcu neuzimlje se nikakva interesa.

Englezki narod pije pet puta vise caja (tea) nego kave. Ali Amerikanski pije osam puta vise kave nego caja.

Jedan Amerikanac koji je umro nazad malo vremena jest ostavio £5000 sterlina cetrima zenskim glavam svakoj kojih je pitao za zenu a bio je odbijen.

U Budim—Pesti ima jedna ulica u kojoj su sada 23 kuce vazda prazne sa uzrokom da velike smrti jest bilo u ovim kucam nazad vremena.

Jedna zenska koja je umrla u Chicago nazad malo vremena jest za mnogo godina drzala male piplice. Ostavila je u svojoj odluci &200 dase ima sagraditi jedna dobra kuca za uzdrzanje piplica.

U Ruskoj na velikim pozvanim Objedim sve gospodje iza obroka popuse po jedan cigaret jer da im to cini sasvim dobro.

U Englezkoj zemlji protestanskim popovim nije bilo dopusteno dase mogu ozeniti prije god. 1547.

U Portugaljskoj ima najvise naroda u Europi koji neznaju citati ni pisati.

Racuna se da u cielom svietu porodi so 36,000,000 svake godine.

Zena jednog rabotnika u Ceskoj jest porodila proslog Bozica 23 ce diete, a zena je samo 42 godine stara.

William Wilson u San Francisco jest sada zapoceo parnicu proti svojoj zeni koja je govorila u snu kad spava. Spavajuci izdala sama sebe daje prije bila ozenjena, i daje njezin prvi muz jos u zivotu.

Sada sa nalazi 100,000 odvjetnika u Americi.

Cesar Julius jest bila prva osoba na svietu koji je postavio svoju sliku na novac.

Dragi-kamena u vriednosti od 5,362,000 jest doneseno u Europu iz Afrike.

Nikakvi drugi narod na svietu izvan Kineza nije iznasao slador (sugar) ima 1000 godina daje njima slador poznati.

General Booth (Salvation Army) kaze dace za svoga zivota docekati da njegovo druzstvo bude povecano za jedan milijun osoba. Sada mu ima 76 godina te kaze dase cuti kao u srednoj dobi svoga zivota.

Alfabet u razlicitim jezicim svieta pocimlje od 12 slova pak do 212. Hawanan jezik pocimlje od 12 slova, a Tartarski sa 212 slova.

Sveti Otac Papa sva svoja privatna pisma pise sa zlatnim perom ; ali Papinski podpis podpise sa perom goluba krila.

Ovi gradovi imaju preko jednog milijuna stanovnika Petrograd 1,265,000 ; Moscow 1,039,000; Berlin 1,889,000; Paris 2,714,000; Bec 1,675,000 ; Tokio, 1,819,000; New York, 3,437,000 ; Chicago, 1,699,000; Philadelphia 1,594,000 a London 5,684,000.

Chicago jest sada cetvrto mjesto u svietu od stanovnika i bogastva. Sami i jedini gradovi koji nadmasuju Chicago jesu Dondon, New York, i Paris. Grad Chicago raste vise nego New York u svakoj stvari te kroz malo godina dace proci grad New York.

Gosp. Ivan Skansi sa Sv. Martina iz Braca koji je i prije bio u ovoj zemlji jest na 11 tek. opet se povratio, ali ovog puta u druztvu sa svojom suprugom i malom k' cerkom.

Na 11 tek odputovalo je 15 nasih domorodaca za staru domovinu. Sa uzrokom da neznamo svakoga po imenu opisujemo samo broj putnika. Ali kako smo spomenuli u proslom broju da domorodci dodju do Urednistva prijavit se na njihovom polazku svakoga bi rado tiskali tako da bude na znanje njihovim prijateljim koje za sobom ostavlja ju.

Kad budemo imali u rukam visi broj od inostranih novina koje se ocekivaju onda ce mo sve ukupno sakupiti te dokazati narodu sto pisu od nasoj novini " Napredku."

Pretvoreni kao Studenti. Sest oruzani ljudi preobuceni kao Studenti od sveucilista, orobili su od Blagajne kasu u Moskvi. Odnili su £6000. Lopovi su skapulali, posli kad su ubili inspektora od pulicije, koji je bio pozvan unutra.

Veliki su troskovj te sa ovakovim napredovanjem od predbrojbe nemozemo napredovati.

Takodjer zao nam je kroz novinu opominjati da narod vrsi svoje Hrvatske duznosti jer su vec ovetovano bili obaviesteni u privatnim listovim da plate za svoju predbrojbu i za svoje "Oglase." Narodu je milo biti proglasen kroz novinu od njihove trgovine, ali ovakove mora se platiti.

Za ugoditi narodu mi zelimo od nase strane da postane " Napredak " sedmnicna novina ; ali uvidjaju ci kako se domorodci staraju za pred brojbu nemislimo da za sada ovo mozemo postignuti. Svokomu je novina obljubljena i drago im je citati muktice. Do sada smo slali novinu onim koji su obecali za predplati se, te od njih nemama nikakva glasa, stoga ovoga puta salje se novina onim koji su platili, i osobnim prijateljem koji nece uzmanjkati sto skoro predbrojit se.

OTVORENI DOPISI.

Nikoli Green, Dargaville.

U prislom broju "Napredku" citajuc Vas oglas gdi izrazujete vasu tuzbu zbog nepravednog i po vami nazvanom laznom oglasenju, po svoj okolici, Dargaville, da vam jest zabranjeno zastupati, kao tumacnik, (Interpreter) pred sudom.

Docim podpuno jesam osvjedrocn, ako prem da me po imenu neobielodanujete, u Vasem oglasu, ipak dobro poznajem, da me po imenu cesto spominjete, zbog istog uzroka, stog zelim da u kratko svim citateljim "Napredka" priobcim sliedece :

U proslom mjesecu lipnju, putujuci iz Auckland do u Dargaville, na istom parobrodu, jesam se sretnuo sa Gospodinom R. W. Dyer, sudcem od ove Colonije.

Posli njekoliko medjusebnog razgovora, od raznim stvarim, za koje me je upitao, istodobno me je opomenuo i u podpuno uoblastio, da dokazem svim mojim zemljacim, ne samo u okolici u Dargavillu, dali svim drugim u ovoj Coloniji, da u buduce Nikolu Greena podpuno zabranjuje, da pred sudom zastupa kao tumacnik (Interpreter.)

Na zahtjev gori spomenutog, Gospodina Sudca, ja jesam vecem broju mojih domorodaca izjavio. sto mi je receno, ne samo u Dargaville, dali na vise razlicitih mjesta, gdi jesam dohodio.

Sto jesam izjavia, sada u podpuna isto potvrdjujem, da je sve istinito.

Molim Gospodina Nikolu Greena, da se cuje napred za isto, i neka me tuzi.

Svjedoka imate dobra ovdi spomenutog, Gosp. Sudca, mislim da boljega vam netrebuje, da se bolje moreti pouzdati i istinu i pravicu traziti.

Suvise zelim opomenuti sve citatelje, "Napredka," da ni najmanjem smislu ovo nepisem, da ikakova zlo cuvstvo ili himbenost imam proti istom. Jedina jesom potaknut i usilovan,, da ovo izjavim i iste uvjerujem, da jesam istinu izjavio, buduc da za isto podpunu odgovornost uzimljem, i da nemogu podnieti sa lazim biti predobijen. i sam za lazca ostati.

Nezelim dulje za ovog puta, do potrebe u naprid biti cu spravan za dulje.

JOHN S. PETRICEVICH,
29, Wyndham Street.

PORUKE I ODGOVORI.

Gosp. Antich Matutinovich—Mangawai. Primljeno bit ce Vam tiskano u dojducem broju. Hrvatski pozdrav.

Gosp. Ante Raos Antin, Dargaville, vasa je predbrojba podmirena za sest meseca. Bili ste imenovani u Listu od novih predbrojnika. Nastojte i drugoga predbrojiti jer ovo su Hrvatski duznosti za podupirati narodno poduzece—Zivili !

Gosp. Jakov Bozikovich dajte nam znati za vasu adresu jer ima nesto novca kod vaseg Odvjetnika za imati na tvoju korist.

Grozna nesreca. Poginuo je jedan nas domorodac, imenom I. Lepsich, u Puketaiake busku, blizu Warakawa. Posao je sa stricom Josipom Lepsicem, i Antom Bakarict, za usjeci malo drva. Kad su posjekli jednu goru, oborila se i udarila u drugu mrtvu, od koje je komad odskocijo, i ubio nevoljnika, odma na mjestu. Pokojnik je bio mlad covjek, dobi 26 god., a ima 10 god. da je u ovoj zemlji. Poginuo je na 18 ov. mj.

Weliki zlocim. Na 16 Prosinca pr. god. u selu Spineto blizu Turina, poludio je seljak Dominice Maddio, koji u nenadnoj biesnoci, najprije je napao svoju svast, pak onda njezino djete, i obodvoje ubio, Poslje toga skocio je, na drugo dvoje djece, te ih smrtno ranio. Cujuci kriku djece, sestra ubijene, skocila je u pomoc. Ona takodjer bila je ranjena, od Moddia. Njegova zadnja zrtva, bio je njegov brat, Achille Maddio, koga je uboja, kako je ulizao u kucu, u nadi da ce osloboditi djecu od ubojnicke ruke. Onda se je Maddio mirno pridao puliciji.

G. Ante Simic rekao nam je, da ce on dati za svoga brata dio, sto zapadne za ogradu grobista. A sto se skupi dobrovoljno od naroda, da idje za dio onih drugih. Sto pritece, da se poslje udovicam i sirotcadi pokojnika.

Milodari od nesrece na Great Barrier.

SAKUPLJENO OD UREDNISTVA.

John Tomason 5s, Luka Lendich 5s, Mirko Karagich 5s, Andrija Ferri (Manjarim) Maropiu 2s, Pasko Cvitanovich od strane Nikole Juricich 2s, Antich Matutinovich 5s.

SAKUPLJENO OD JURE KOSOVICA, APONGA, A PRIDANO OD JURE MARTICICA.

Geo. Kosovich 5s, James Kosovich 5s, Petar Kosovich 5s, Ante Erstich 5s, Mate Pecar 2s 6d, Jure Andrijasevich 2s, Mate Andrijasevich 2s, Joze Andrijasevich 4s, Filip Kosovich 2s 6d, Ante Kosovich Zele 2s 6d, Joze Urlich 3s, Ivan Urlich 2s, Joze Urlich 2, Grgo Jerkovich 2s, Lovre Jerkovich 2s, Petar Urlich 2s, Jure Viskovich 2s, Grgo Jekovich 2s 6d, Nikola Gluscina 2s 6d. Svega ukupno do danas Lira 12 11 0.

BRZOJAV NAPREDKA.

Thames 19 Ozujka—Nenadno poginuo sahranjeno mrtvo tielo u Nedjelju na 17 tek. nas domorodac Ilija Lepsich iz Vrucice Lepsica u Puketaikoroje se dogodilo fatalno rava je pok. Ilija dosao nasao je dva domorodca gdje sieku stabal on je stao tu i gledao. Njegov stric zvao ga vise puta da dodje popit casu caja, ali je odgovoria dace cekat dok padne stablo. Kad je palo poslje malo vremena i ubilo pok. Iliju na smrt. Pak smo ponili u Puriri na ramenim 16 od nas, i tad smo javili redarstvu u Thames. Dosli su redari sa kocijom, i ponilisu ga u Thames i mi svi takodjer smo ga pratili. Danas bio mu je sprovod ucestvovalo nas je 18. Svi domorodci klicemo pokoj vjecni a svojti u ovoj, i staroj domovini nase sazaljenje.

HUICH I MODRICH.

Nas dopisnik iz Waipu pise nam sliedece. Na 26 Siecnja o.g. Englesko jedinstvo tako zvano (Gumdiggers Union) obdrzala je svoj meeting kod Waipu, u kojem su nastavili da niti jedan Austriak nemoze biti kao member od druztva sa slucajem da je drustvo protiva nama Austriacima.

Jedan nas domorodac prijavio se je da ce i on stupiti u druztvo, ali nije mu bilo uslisano i stoga njihov tajnik (secretary) ustao je i nastavio ovakovo govorenje. Mi necemo podniposto Austriaka u nase druztvo, jer mi jesmo se slozili za iztirati Austriake sa Vladine zemlje navlastito one koji imaju karte kao podanikom od New Zealand a nisu rodjeni u ovoj zemlji.

Suvise je govorio daje bolje imati Kineze, i svaku drugu narodnost negoli Austriaka posto dasu oni najneizobrazeniji narod na svietu i.t.d.

Englezko "Gumdiggers Union" jest u sasvim slabom stanju, te nadamo se da nece imati duga svoga zivota. Prije je njihovo druztvo obstajalo, te otislo u nisto, jer svi njihovi clanovi od druztva jesu osobe kojim se sasvim malo njihova pitanja uslise kod Vlade u Wellington. Takodjer novina "Worker" jest sasvim u slabom stanju te mozda da bude zaspati duboki san, ako sada svi radnici okolice nebudu skociti u pomoc te izmedju sebe uraditi posebno druztvo.

Sada je nasa prigoda dase mi budemo sloziti te svaki pojedini da nastoji da "Napredak" bude se uzdrzati jer jesmo u mogucnosti da od "Gumdiggers Union" nikakva ujihova molba nebude uslisana, te svakom Hrvatskom radniku koji imaju "Letters of Naturalisation" bude im prosto kopati na svakom zemljistu smole koje pripadaju vladi.—Urednistvo.

Za osvetu sestrina postenja. Razprava je svrsila, od dva brata Strother, koji su zadnjeg Prosinca obznanili bogatasa Bywaters, da ce ga ubiti, ako ne ozeni njihovu sestru, koju je privario. Dokazano je, da su oni doveli svecenika, i prisilili s' pistolam u ruci Bywaters, da vjenca njihovu sestru, docim je ona lezala bolestna u postelji.

Posli je Bywaters htio uteci kroz prozor, te su ga braca Strothers ubili.

Kad je sudac cuo slucaj koji je bio, odpustio je oba brata slobodna.

Narodne Poslovice.

"Tko u mladosti radi, i uci pod starost se taj ne muci."

Gdje ces mediti, kad ne mozes ni soliti

Gdje ces dieliti, kad i sam gledas da ti se dade ?

Ko hoce uviek mesa, moze lako biti i bez kruha.

Ko ce uvick novo, pozelit ce i staro Ne vjeruju mi, jer na meni nije srebro !

Gdje ce vrag vragu oci izvaditi ? Bolja je smrt, nego dug, jer kad si duzan onda si rob nepravednih. Dug neda ici u Napredak, nego u nazadak.

Dug cini tezaka siromahom, a gospodina bogatasem. s'toga je danas tezak nista, a gospodin sve.

Sluzba Bozja.

Na sliedeca mjesta, Sveta Misa bit ce obdrzana, od Don Jose Zanna, za Hrvatski narod :

24 Ozuljka, Kaukapakapa Swamp, Aoroa
27 ,, Maori Swamp, Aratapu
31 ,, Kaueranga

Svakomu tko mu je drago izspoviditi se u u gradu (Auckland) moze to u Sriedu do Subote jutro Velike Nedjelje. Svaki moze pitati za mene kod Sv. Patrika Presbytery.

Don Jezo Zanna.

Najveca ladja na svietu. Ogromni osobni Inglezki parobrod, — pusten je u more, a zove se ,,Lustiana" i pripada Gunard-dliniji. Englezka vlada dala je za gradnju ovoga parobroda velikih svota pod uvjetom, da joj se u slucaju pomorski ratova ustupi parobrod. Parobrod tieraju turbine plovi brzinom od 25 milja u jednoj uri' Strojevi posjeduju 68,000 konjskih sila, drz 38,000 tona, dug je 232 metra, a visok 9 sprata. Posada sastoji od 800 momcadi, i castnika. Osoba moze brod uzeti 2350.

Potomce jedne pijanice. Pijanstvo ubija ne samo onoga, tko mu se poda, nego i potomstvo njegovo. Od pijanih roditelja radjaju se slabunjava bolesna, sumahnita djeca i moralne propalice. Koliko se pijanstvo starijih na djeci moze osvetiti, pokazuje ovaj uzasan primjer. Na izmaku 18 i pocekom 19 vieka zivjela je u Engleskej neka zena, koja bijase kao pijanica i skitnica svugde poznata. Od nje se vremenom izrodilo 834 osobe. Sta je s njima svima bilo, ne zna se, ali se tocno zna za sudbinu njih 709. Od njih je bilo vanbracne djece 100, javnih bludnica 181, prosjaka 188, zlocinaca 76, medju kojima i 7 ubojica. Ukupnosu clanovi te porodice 116 godina u tamnici proveli. U cetvrtom koljenu su gotovo svi muskarci bili zlocinci, a sve zene bludnice. Drzava i obcine su za tu porodicu izdali (u obliku potpore, uzdrzavanja u zatvoru, troskova oko sudjenja itd.) oko 5 milijuna kruna.

T. L. Suvaljko odgovara gosp. Ujduru. Sto kazete, da sam se i na drugi nacin mogao izkazati, sposobnim za dopis, dakako da jesam, ali da vam niesam odgovorio, mogli bi se naci prevareni, misleci, da vam je dopis prosao sa uspjehom sve naokolo. Da ste vas dopis, takodjer i mislenu imenicu, oslonili samo na vase ime nebiste nikada imali nepovoljna odgovora. Sto kazete poradi "Bega," da mi ga je zao, premda neznam koga znacite, ali mozdu onog sto je "Rat i sveukupni odgovor" od njemu se bavio. Ali kad je onolikim silam odolio, uprovo je "Veliki Beg" i mojeg mu sazalenja niji treba. Nu poslusaj prijo, meni je sve isto, da ste i Vi jedan od g. P. N. Bordbasa, i s vama bi postupao prama vasem ponasanju. Zato ako se smatram ja i dosta drugi, kao glupi i zasliepljeni, zbog neprotivnosti spomenutim, takove smatranje nedosize do nikakvog postignuca.

Dopisnica je sada dovrsena.

Primilismo brzojavku iz Thames od nesrece Ilije Lepsich iz vrucice koju ulagamo na drugom miestu. Milo nam je spomenuti dasu se nasi domorodci sjetili posliti bezojavku "Napredku." Svakim putem kada se stogod vazna dogodi izmedju naseg naroda nemojite zaboraviti daste slobodni poslati brzojavku "Napredku" 150 rieci za jedan shillin.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 155.
Dobra vrsta bez sitne gume od 118.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 128.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 35.
Sitna iz plitka cista guma od 46.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 50.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 20
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosijani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 26.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 20.
Chips dobar, i cist 15.
Chips slabi, i necist 12.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Ovo su ciene od markete za vriednost gume koje za sada mogu se imati. Sada braco Hrvati imate pred ocim Marketu od gume od kojoj se uzdrzi Vase zivljenje, i Vasa korist. Sada i u buduce vladajte se sa cienam po Vasoj novini ; jer ce ona vazda istinu dokazati. Dakle za biti dionikom na vasu korist, cast, i slavu zapada Vas samo jedna Lira na godinu. Maknite se, otvorite oci da mozete imati cienu markete od gume svake sedmice kako nasa zelja jest.

C. i K. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Trazi sljedece.

1. Banicevic, Giorgio Gera di Giacomo iz Korcule.
2. Kakich Bartulovich, Ivan iz Sucurja.
3. Kakich Bartulovich, Mate iz Sucurja.
4. Nejasnic, Bozo iz Almize.
5. Pervan, Ante pok. Ivana, Igrane.
6. Luka Lupis.
7. Antonio Paretovich iz Pitve (Zaca).

+

Ljubomir Peric Frankovic Petrov iz Zivogosca, posao je put Californije prosle godine. Kad je dosao u mjesto Sosangeles, onde se je nastanio u Omeliji St. broj 417. U pocetku zadesi ga nemila bolest groznica, od koje je bolovao dva mjeseca dana, a kad se je oporavio, posao je na radnju u istom gradu. Radnja mu je bila dubsti jedan prokop, za staviti podzemni telefon. Na radnji se je dobro podnosio, tako da su se unj zaljubili njegovi nadglediteljі, zbog njegove marljivosti ; ali nopotraja dugo vrieme, jer hoti svemoguca desnica, da ga odieli od ovog svieta !

Tuzan Ljubomir, rabotao je jednog dana u prokopu, neznajuci sudbinu koja ga ceka kad na jednom obori se jedan brieg zemlje, povrh njegove glave, i satra biednika, koji se odieli sovog svieta ! Nagla smrt pokosi ga, u najljepsoj dobi njegovog zivota, t.j. u devetnaestoj godini. Pokojniku nazivljemo pokoj vjecni, i da mu bude lahka crna zemlja, pod kojom pociva. Negovim roditeljim, takodjer svoj braci, a osobito Fra Vici Pericu, od srdca se zalujemo, i djelimo im veliku tugu, koja ih je zadesila, po smrti mladog im ljubimca.

Ostajemo njihovi tuzni prijatelji i rodijaci.
Braca Frankovici pok. Mate
U Novoj Zealandi.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

POSTARSKI AMERIKANSKI PAROBRODI.

Brzojavke iz San Francisco donasaju da druztvo "Oceanic Steamship Company" jest odlucilo zaustaviti da njihovi parobrodi budu plovili "Sierra, Sonoma, i Ventura" izmedju Auckland i San Francisco.

PARIS U TAMNOSTI.

Brzojavka iz Pariza donasa da ljudi koji rabotaju na "electrical light" jesu otisli na strajk. Kazalista jesu zatvorena, i toliko novina nemogu se sada tiskati.

Ljudim na strajku jesu odobrili sve ono sto su zahtjevali.

UBOJSTVO U BULGARIJI.

Brzojavka iz Sofie donasa da prvog Ministra M. Petkoff jesu smrtno ubili. Ubioga je jedan pisar od Banke koji je bio potjeran od sluzbe uzrokon prvog Ministra. Drugi Ministar koji je bio u druztvu jest bio ranjen buduc otisao na obranu prvsm Ministru Zlocinac je ujamcen.

STRAHOVITO UBOJSTVO.

Brzojavka iz Berlina donasa da Herr Wilsdorf prvi nadglednik carskog perivoja u Dresden jest ubio svoju zenu sa petero djece pak onda sam sebe.

KRADNJA.

Henry Douglas Anderson rodom iz Manchester jest ujamcen za kradnju Englezkom Banki od £5400 sterlina.

RUSKI POLOZAJ.

Brzojavki iz Petrograda donasaju daje Car opet odobrio dase sabor sastane tako u Ruskoj zvano "National Duma" bilo je svecano otvoreno. Narod je mislio dace Car osobno otvoriti Sabor, ali se je bojao doci, a narodu je sasvim zao bilo. Kaze se da Presidenat Sabora M. M. Golovin i vecina Zastupnika jesu izabrani od strane Vlade kojim narod nije zadovoljan. Od 458 clanova Duma jesu 442 clana koji u prvoj Duma nisu sada bili izabrani clanovi. Ova sadasnja Duma nece dugo potrajiti jer clanovi nisu postenjaci za korist naroda i svoje zemlje.

Zastupnici koji nisu od strane vlade na Duma jesu proglasili dace mir u cieloj Ruskoj zemlji i boljeg zivljenja, oli da Duma nemoze napredovati.

Iztraga proti Iliji Mandicu tuzeno od Martina Lovica daga je hotio ubosti sa nozem po zadnjin viestim doznajemo daje Mandich ostao pravedan od svake tuzbe i svoje postenje od strane Suda povratio.

Najbogatiji covjek. Gosp. J. D. Rockefeller izdana je naredba daga imaju arestati za uzrok sto nije dosao svjedociti kad pozvan od Suda u New York.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.
Posluje kod Velikog, i Malog Suda

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

NICHOLAS GREEN,
Commission Agent and General Interpreter.
27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznato od Hrvatskog naroda koji je vazda pri ruci u svakoj potrebi.

Paul Covitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako isto (Shorthand) Dopisnice za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST — AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,
General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Trazi se.

50 Kopaca na novo izdrenjeni swanap od 120 ekera kod Taupiri, Waikato dvije milje daleko od stacije. Ima mnogo dobre vrsti svake gume. Placa se Lira 5 za sest meseca. Moze se i dalje kopati po mome ugovoru. Poznata sam od Hrvatskog naroda od nazad godina. Obratite se

GOSPODJA J. A. WILSON,
Taupiri, Waikato.

Andrews and Ackerley,

KROJACI ..... WAIPU.

Preporucuju svoju najmoderniju krojacku radnju snabdjevenu sa velikim izborom pravih Englezkih stofa. Bolje vrsti sa najnovijem fasonu.

Svako zadovoljstvo u podpunom redu.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 — 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,
GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

Na prodaju.

Prodaje se zemljiste od 145 ekera 80 ekera pod travom i ogradjeno, 2 ekera vocnjaka, 1 eker posadjen jagodama, 5 ekera pod gomom, kuca sa 5 soba i izvanka mali zgradjica. Ima konja 7 glava od marve. Zemljiste je dobro za lozu, daleko dvi milje of Kaihu iza Dargaville. Ima se platiti guvernu za zemlju £52, a ostalo dati dolje podpisanom, u sve svota £120.

A. WATSON,
Kaihu.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Kad dodjete u grad otidjite se slikati kod
TADEMA'S
SLIKARA KARANGAHAPE ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. Simpson 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najnizu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrsti staklenih posuda, gvozdjenih posuda za kuhanje piruna, noza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako narucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MARCH 20, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, APRIL 3, 1907. (No. 7.) BROJ 7.

☞Za istu cienu sto sada obstoji imat ce mo sedmicnu novinu, takodjer isto i Hrvatsku nasu Tiskarnu, sa dva nasa domorodna slagara netom budemo imati 1000 godisnjih predbrojnika. Hrvati, u Novoj Zelandiji ovo nije nemoguce, jer ovoga puta zelimo vidjeti Hrvatsku zastavu vijati nad Hrvatskoj Tiskari i nasoj novini. Dakle braco Hrvati virujmo u Svemoguceg Boga, dase sada proslavimo, jer sada imamo prigodu kada nam je tudja majka nase "Mezince" odgojila.

NASE MEZINCE!

(NASTAVAK).

Ako do sada nismo vriedni razlucit i znati. stoje dobro, a sto je zlo, makar za ovu stvar, onda i nismo zasluzili drugo, nego da nas varaju i robe; a nije korist plakat, za prolivenim mliekom!

Mi smo se naucili, da sami sobom (racunajuc ukupmo nas narod), necemo ili neznamo, a po prilici nije jedno ni drugo, nego nehajemo, za ucinit koju stvar, pak to bilo kupovanje ili prodavanje, nego se drugome spustamo na postenje, pak vise puta ostanemo prevareni, premda smo mogli istu stvar sami opremit. Ovi nasi sto se sami nam namecu, da su "Vodje," treba nam prije dobro razpitati: jesuli ljudi posteni? Jer kada nam je prigoda, da imamo sto kupiti ili prodati, ondje nam tribuje posten covjek. Kod ovakih slucajeva, treba oprez imat. Vise smo poznati izmedju sebe, svaki od nas i u svakom mjestu imamo znanaca, i prijatelja, pak upitaj mo se, kako da cinimo. Ovde nema srama; imao bi se onaj sramit, ako nam nebi kazao istinu, i za nase dobro. Ovo sam samo spomenio onim, koji nisu sposobni u tudjem jeziku, za svoju potrebu, sto kupit ili prodat. A nemoze svak ni znati, tvrd je ovi jezik, kao kremen za zgrist, pak nemoze nam svima u glavi ostat. A ima ljudi sto nisu odavna u ovoj zemlji, pak kod ovih jest najteze; ali Bog ce upravit, nije svaka muka za vika.

Ima njekoji i misle da znadu Inleski govorit, a shvatiliga Inglez svaku, to je sa svim drugo pitanje. Reci ce tkogod sto je nami stalo, ili zna ili nezna. Stani prijatelju moj, pak se upitaj: Kad covjek nije ucio u skoli Ingleskoj, a cujemo kad snami nas jezik govori, pak da se tice pol dana tog razgovora, na zadnju neznas, di je glava, dili rep. A Majka ti vesela! Kad ovi isti, ovaki govor prinese na Ingleski jezik, kako to izgleda onome trgovcu ili ikakvu Inglezu? Nekazem da su svi ovaki: ima ljudi dosta pametni, i naucni ovome jeziku, da mu nece mnogo riecih ostati nerazumljivi, ali ovi nemogu biti svagdi. Zato kako sam rekao, propitaj prije nego se oparis!

Svi znamo, da nas Inglezi mrze; njima smo mi kao kuga po Indijam, a dosta su nam u ovom krive nase "Kolovodje" Kad koga zamolis, da podje stobom sto kupit, netom si stupio na vrata od ducana, odma ti trgovac na noge skace, zna da nisi zaludu dosao. Pita za zdravlje tebe i onoga stobom, kao da te poznaje, ima dvanaest godina. Druga mu je riec: ocesli sto kupit, i onda dodje razgovor, pak u razgovoru pozna trgovac, skim ga ima, i tako nas krsti, po svih sedan zakona. A isto tri govac ce u sebi reci: Biednog naroda! Od svakoga ti je zapuscen! Nece ovo reci od sazalenja, jer u njega je srdce tvrdo, kao da si ga od ocala skova. U sebi ce promislit, kad je ovaki ovi sto je u gradu, i na zgodi, da moze sto naucit, a kakvi su, oni, sto zavire, u grad kad i pristupna godina? A mi ni krivi ni duzni, moramo ovu su, po drugom nanesenu sramotu, da trpimo! Zato smo slabo gledani i po gradu i po selima, a koliku nam ovo stetu nanese, to mi najbolje znademo.—Glasi su hodalica, kad Cook kaze Smitu, a Smit obznani Tailora, a ovi Drapera, a potonji svugdi i svakoga; te ovi nezasluzni glasovi, cekaju te i na moru i na kopnu, i u sudu i u crkvi, i svugdi gdi god dopres. Daklen da ovo od sebe otresemo, treba da pomozemo jedan drugomu u svakog prigodi. Buduc da smo svi braca po krvi, a jezik nas veze, da budemo slozni. Nemoj mo se ciepat u nikakve stranke, jer vidimo u miloj nam domovini, do cega ih doyede stranka. Nisu ni oni snjimam obogatili, nego vazda ostaje ona: Glas vapijuceg! Neobzirimo se na one, koji nam mrze novinu, ili bolje rekuc kartu, jer karat je biela i cista, pak na njoj se sve vidi, ili dobro ili zlo; a ovo obadvoje nemoze bit ni po volji svakomu. Stara je riec: da voli oru, a konji zoblju; ali sada su drugacija vrimena, buduc pametniji ljudi, pak naucili i privikli i konje orat, i tako konji i voli rade i hranese.

Mislim da smo se razumili, jer da od ovomu idjem naprid, odvelo bi me daleko, pak se bojim da nebi izpliva; zato cu skratiti, jer i ovako sam oduljio, a nek mi citaoci oproste. Dosta ce ih reci, da su ovo znali i sami, i da nije bilo potreba ovliko klapat. Ja znam i nemam sumnje, svi znamo ali neobvrsivamo, nije dosta znat, a ne cinit!

Meni je zao, da ovo nemogu bolje opisat, tesko je pero za me, pak nisam sposoban snjim vladat; ali ljudi moji, nemoze se kantat ni kriz nosit. Ja sam samo od ovom napomenio, a mozda se nadje koji rodoljub, pak da ovo majstorski prokrese, da ga mozemo bolje razumit.

Necu se privarit ako kazem, da i za ovo nekoliko redaka, sto sam ovde zapisa, bit ce tkogod sto se na me krivo gledati; ali da se kovac plasi iskrica, nebi nikada ugrija gvozdje. Kako bilo da bilo, istinu tesi, pak neboj se nikoga!

A sada moj Napredce z Bogom! Ako nam Bog podili zdravlje, do prve zgode javit cu ti se opet, ako ti vjestice srdce ne izgule!

Zagorac.

Velika kradnja od Registranih listova—Jedna vreca od registranih listova u kojoj je bilo vriednosti £80,000 sterlina jest bila pokradjena izmedju New York i Pariza. Jedan covjek sa cielom svotom kod sebe od £80,000 sterlina jest bio ujamcen u Londonu te sve istinito izpovjedio daje on bio u druzstvu od ove velike kradnje.

HRVAT U UTUDJINI!

Onamo, onamo, sinjeg prek' mora!
Govore da je "Hrvat" nam rob!!
Krstovoj ljubi—onamo vele:
Do malo bit ce izkopan grob!!
Onamo sile, pakleni ruka
Prietu nam gorko cuje se glas!
Varaju bracu, do veci muka
Otese zezlo, zar jos i cast?
Onamo majke sinovi iste
Vrebaju vicu zele je strt!
Biesno ko lavi odavno bliste
Raztrgitu zele, njoj zadat smrt!
Onamo, onamo, zlokobne duse
Samoga pakla zabo se prst!
Paklene misli, onamo vele
Da Hrvat nije branio krst!
Onamo, onamo, silnik se dere!
Zesti se pjeni ko biesan pas!
Strielom se hita, u ceda nasa
U krvi nasoj kupa se vas!
Onamo, onamo, pako se napro
Slobode stablo da zgrabi nam!
Cast nam jos osta. jeli se nadro
Unistit to nam nije ga sram?
Onamo zloduh, nehaja kobni
S'nasim se baste a mrzu nas!
Gore nam pale, pliene sto rodi
Oh sloboda gdi je, gdi je taj spas?
Onamo, onamo, nama se srde
Samotan bo, riga sav bisa jal
Nepamte nasi, rane nam grdne
Kad da ce pakla zazdriet ga val?
Srusili bo, zezlo nam bice
Krunu i zlato odnieli nam!
Oh nece, nece, sokola ptice
Onamo, onamo, lezi nam ban!
Onamo kroje, po sebi sve
Krune se nama, onamo tvrde,
A pravo nase ne dadu ne!
I vece rane zadat nam grdne!
Onamo oci vape u moru
Pogibo spasi gospodo nas!
Trpi, joj u domu svomu
Kucnuo jos nije, jos zudjen cas!
Cemerih case, prekipi kada
I mjera krivda, prekipi tih!
Slobode cas ce udarit njih
Vjecni na zator silnika svih!
Onamo, onamo, krstovoj ljubi
Vjecno se jamci Hrvatski tiek!
Sve nek se mienja, Hrvatska grudi
Njoj kazi stobom ja bit cu viek!
Onamo zaman, zub svoj tupi
Mac maca ljuta krivda bih!
Ko val, o hrid, se na nas spusti
Kraljeva bana nestade svih!
Onamo zlodup, Evrope tuste!
Guta nam meso, pije nam krv!
Pobro nam cviece i jele guste!
Oh dizi se rode, trosi joj strv!
Kolievka nesa Hrvatska bi
Zrinski bani, sto smo mi?
Neman ju srusi, znademo mi
U boj; u boj, spravni smo svi!
Brani mo krsta, brani mo dom
Trazimo zezlo, kraljestva svog!
Napred braco, u borbi toj:
S'nama je vazda svemogi Bog!
Onamo, onamo, pred Svabom mre
Razdra nam vjeru izide sve!
Svabski sine, stan malo bre!
Slobod il smrt, nes dalje ne!
Onamo ljuta, guja bo grize
Domovinu trulu, masti i lize
Na riec rek bi, evoje blize
Krivdu, danjak, sve joj to nize!
Onamo, onamo, gdje leze trupla
Slavnih dvaju bana nasi!
Neman ih zastri, a rana ljuta
Tisti nas zove, osveta pita!
Onamo, onamo, dizi se rode
K' slobodi cilja, krv ti vre!
Slavulj ti pjeva, vjenac ti sjeva
Vjekom Ban ti kazo je bre!
Onamo, onamo, krstovoj ljubi
Ori se pjesma iz srdca sveg!!
Nebo i zemlja, neka se mienja
Ne mienja Hrvat uba uz njeg!

ANTICH MATUTINOVICH.

Tajno bogastvo jednog siromaha Nazad malo dana jedan odvise prosti siromah imenom James R. Garvey nadjen je mrtav kod Waiotahi Creek blizu Thames koji je vazda zivio u nevoljnom stanju. Pulicija kad je potrazila po njegovoj kucici iznasli su da ovaj siromah jest ostavio prilicnu svotu novca. Ovaj covjek zivukao je u samoci, a tajnost svoga imanja nije nikomu kazao. Naslo se da ima £1250 na Banki sa kamatom (fixed deposit); takodjer isto na Saving's Bank svega skupno £1600 sterlina. Garvey umro je bez svoje zadnje odluke; ali se racuna da ima brata u Waihi, i jednu sestru u Englezkoj

DOBRA VIEST.

Doslo nam je do ruka da kroz kratko vrieme budemo dati Hrvatskom narodu jedan gumfield od 350 ekera na kojemu siguri smo dase moze sasvim dobro zivljenje ciniti. Ovo je zemljiste sve ogradjeno sa fensom te ne samo da nije nigda prije bilo kopano od nikakvog naroda, dali nikakva ljudska noga od naseg naroda nije preko zemlje prikoracila. Zemlja je u istinu sasvim bogato obdarena sa dobrom vrsti gume, od ovom podpuno smo osvjedoceni jer imamo istinitih dokaza.

Gospodar od zemljista jest bogata osoba, te nije napresan da pusti svoju zemlju kopacim gume; ali sa nastojanjem naseg Urednika gospodar ce njegov zahtjev odobriti. Ponavljamo daje ovo izvrstan gumfield, dapace jedan od najbogatijih sto igda prije jest bilo nadjeno; oli da u buduce igdi drugi bolji bude obstojati kroz cielu ovu zemlju.

Evo vam istinitog dokaza kako se doznalo za ovo bogato zemljiste sa gumom. Urednik jest clan vise nego jednog Englezkog druzstva, te na sastanku (meeting) dosao je u razgovor sa gospodarom od njegovog zemljista. Ova vriedna osoba dokazala je Uredniku da njegovi sinovi jesu mnogo protivni dase zemlja dopusti kopati, jer da oni mogu u buduce srecu uciniti. Ali stari otac ovako predlaga—Za moje smrti mozda da moji sinovi otidju po krivom putu, te medjusobno nebudu sebi ni drugomu dobra uraditi. Novac sto primim za dopust kopanja gume, dati cu sinovim na dar; ali sto mislim od zemlje po svojoj volji uraditi, to mora da bude za moga zivota da vidim prije nego umrem. Ovo su rieci staroga.

Urednik ce stavno nagovoriti gospodara za svoga naroda koristi, te buduc da nema jos nikakvog utvrdjenog ugovora nemozemo dalje sa govorom.

Ali za sada izabrat ce mo deset postenih osoba od naseg poznanstva komu ce mo sve povjeriti; a ovi opet bit ce prosti sakupiti ostali narod na istu cienu, uz iste uvjete kako bude povjereno prvim deset osobam. Za ovu svrhu obratite se osobno oli pismeno.

Od gumfilova, i drugih stvari za naroda koristi mogli bi smo i dalje otici sa govorom, ali koja je hvajda kada u visem broju koji budu ovo citati narod nije gospodar od iste svoje pameti. Samo na dokaz, da ako je prije bilo koji dobar gumfield, ili ikakva stvar za koristi naroda kako sami mozete znati da u svakom slueaju jest najprvo bilo poznato, i proslo kroz ruke Vaseg Urednika. Necemo uzimati prostora lista, ali ona mjesta gdje ste bili priporuceni od Urednika nemozete nigda zaboraviti te u mnogim slucajevim dase njegov savjet uzimali bili bi ste na mnogo boljem putu nego se sada nalazite.

Neznamo koliko ce te vremena od vase strane dopustiti dase bude uzdrzati "Napredak" jer zelimo biti vam na korist u svakoj vasoj potrebi. Eto takodjer mozemo dokazati da ima ih jedan lepi broj od nasih domorodaca koje smo do sada priporucili na razlicite Englezke radnje. Imali, i jeli igda bilo u proslo vrieme, i hoceli sada, ili igda u buduce, biti moguce da ikakvi vas "Bordbasa" bude u polozaju bez prevare postavit vas na kakvo zemljiste gdje mozete prilicno zivljeti, ili na koju izvanjsku rabotu osim kopanja gume. Ovo je vazno pitanje? Sudite sami kakvi su vasi dobrocinitelji koji su veomaizobrazene osobe.

Velika Buna u Ramanije—U gradu Bolosani nastala je velika buna izmedju seljaka i zudila. Seljaci su popalili kuce zudijske i navalili na vojnike koji su ubili cetiri od buntovnika.

Bjezanje Austrianske Nadvojvodkinje.

Povjest od drugog pobjegnuca, jednog clana od Carske Obitelji u Austriji, izasla je na svjetlost.

Na svrsetku mjeseca Studenog, nestalo je jedne mlade i liepe Nadvojvodkinje. Nije se moglo naci traga, od njezinih kretnja, do na 3 Prosinca, kad je prispjela u Hotel Bellevne, Geneva, (Svajcerska) pracena s' odlicno vidjenim covjekom, koji se je na registru podpisao kao Ferdinand de Szuyni. Nadvojvodkinja koja je nosila skupocieno odielo, nije se htila podpisat na registar. Za tri sedmice, mladi parovi zivili su u najvecoj rasipnosti. Odili su na plesove, i na svake zabove. Cetvrte sedmice dosao je k' njima u Hotel, gdje su zivili, jedan Odvjetnik iz Beca, imenom Stanz. Dosao je s' njima u ostri dotjecaj, nastojeci i nagovarajuc, Nadvojvodkinju, da se povrati u Bec. Ali sve uzalud, ona je odbila, i tako se je Odvjetnik povratio nazad bez nje.

Malo iza toga, Dr. Josip Fleischmann isto iz Beca, prispio je u Hotel, gdje se je Nadvojvodkinja nahodila. Stao je deset dana, i poslo mu je za rukom nagovoriti je, te se je povratila s'njim u Bec.

Szuyni se je snjom oprostio, i posao u Montreux. Ostao je veci dio njihovi stvarih u Hotelu, medju kojima je bilo, vriednih pasa i krasnih ptica, koji su pripadali Nadvojvodkinji. Gospodar od Hotela primio je iz Beca namjernicu, za sve racune, te je odpremio Nadvojvodkinji, sve stvari koje su njoj pripadale.

Buna se siri te 20,000 zudija naslo je zakloniste u Austriji. Opet zadnje viesti donasaju daje polozaj izmedju naroda sasvim uzbrkan. Vlada od Rumanije bojeci se rata jest pozvala 30,000 vojnika za aktivnu sluzbu. A zadnje brzojavne viesti donasaju daje buna po cieloj zemlji vec u zivoj vatri. Sakupilo se vise od cetiri hiljade seljaka svi dobro oruzani te uputili hoditi put glanog grada Bukaresta gdje ga misle opoliti. Po drugim mjestim vec je bitka zapocela.

Bogata zena. Jedna od najbogatijih a mozda i naj bogatija zena na svijetu jest gospodja H. M. King, iz Santa Gurtrudes Tev. Ona posjeduje ogromno imanje, koje obuhvaca 1,000,000 akera zemljista. Na svom ogromnom imanju ona ima preko 100,000 glava marve a zeljeznice jure kroz njezino zemljiste preko 100 milja. Ona je sada udovica, te se mnogima otimlju oci za njom ili pravnije za njezinim ogromnim bogastvom.

Mladezi hrvatska, ne trosi svoje zlatno vrieme i novac u taman, ded trgni se jednom iz nehaja, te svojim naukom i izobrazbom polozi temeljne kamene preporodu zapustenog i nemilo izrabljivanog hrvatskog izseljenika.

Dokazano nam je privatno od Englezke gospode dace kroz kratko vrieme nekoju nasu gospodu "trgovce" usilovati da traze put od Martina Lovica. Dakle budite na oprezu, i radite pametno sa postenim Hrvatskim duznostim.

Mismo bili spravni da izspunimo nasu duznost da ovoga puta "Napredak" bude povecam sa sest stranica, ali koja je hvajda kada narod jos spava. Takodjer bi mo zelili da od strane Hrvatskog naroda pomoci u ovoj zemlji budemo se prosiriti, a ne vazda stajati na jednom mjestu. Koliko novih predbrojnika dolaze, i. koliko na novo jesu se predbrojili oni kojim je prvi tromjesec izceznuo mi mislimo da sedmicna novina jest na dalekom putu. Ali do kratko vremena uhvamo se povecati "Napredak" sa osam stranica, jer nenadano od nase strane eto vec do sada ova novina jest razglasena siroko i daleko. Primili smo privatne listove iz Beca, Praga, Budim-Pest, Zagreba, i Trsta. Srce bi vam od milote plakalo citajuci kako velika gospoda u staroj domovini zude nami Hrvatim u inozemstvu svakog napredka. A, mi gdje smo? Sto mislimo odluciti?

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobsa stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make speclal arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

W. B. HALL,
CHEMIST,
QUEEN STREET WHARF, AUCKLAND
(Opposite Railway Station.)
Hrvatski veliki Prijatelj.

JAVNA ZAHVALA.

Svim Hrvatim, i Hrvatskoj braci u ovoj zemlji iz svega srca najtoplije zahvaljujem koji su se pismeno, riecim, i djelom sazalili na velikoj nesreci kod Great Barrier na gubitku moga brata Ivana P. Simica, i druga dva pokojnika Paska Prlenda, i Nikola Cvitanovich. Od srca svima zrhvaljujem sa kojim nije mi moguce doci osobno, jer vazda ce mi ostati nezaboravno uz svako najmanje sazalovanje a pokojnicim Bog dao viecni pokoj.

ANTON P. SIMICH,
Ucviljeni brat, i domorodac.
Auckland, Travnja 2, 1907.

Dajem na obce znanje svim mojim domorodcim da imam pjesmicu pod naslovom "Nove Zelande Domovini" sa deset krasni slika u razlici kopanja smole. Svakom domorodcu jest opotrebito da nabavi ovu knjizicu za poslati u domovinu da vide nase bide i nevolje sto trpimo u ovoj zemlji. Ciena knjigi 2s 6d. Moze se nabaviti kod gosp. Mate Stula, P.O. Taupiri, Waikato.

LIST HRVATE
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane svieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

Novi Predbrojnici.

Stula Mate
Pivac Stjepan, Pukekohe
Alfirovich Mate, Waiharara
Viskovich Bozo, Waiharara
Jurisich Mate, Waiharara
Berich Toma, Waiharara
Posinkovich George, Herekino
Kostanich Ante, Drvenik (Austria)
Pandzich Jakov, Babylon
Matkovich Ivan, Raurimu
Bilich Andrija, Okahukura
Sarich Stjepan, Red Hill

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 3, 1907.

Razgovor s' Narodom

Spomenuli smo u zadnjem broju da nemamo prostora za produljit nas razgovor, te sada da zavrsimo od ovom; a da u buduce otidjemo o drugim stvarim sto svima nami da bude od koristi. Nama ce vazda biti milo razgovarat se sa narodom, jer da uputimo nista drugo, nego da izvedemo istinite dokaze za naroda koristi sto im opotrebuje nebi smo dosli nigda kraju. Ali u mnogo, i mnogo svrha razgovori nevriede nista, jer bi smo se imali pokazati u djelim; ter ako nam nisu djela na vidilo nemozemo nikakve casti, ni slave postignuti. Dase osobno nalazimo s' vami u druzstvu pak da imamo vremena cielu noc se razgovarati bilo bi slusaoca koji se nijedan nebi smio protiviti, ali u jutro stono se kaze, "u vecer trista, a u jutro nista." Ovakovi smo mi, ne samo u ovem slucaju, dali u svakoj drugoj stvari.

Mismo dobri u razgovoru dabi mo to i ovo uradili, ali za pokazat se izvanskom svietu to nismo nista vriedni do sada dasmo se pokazali u ovoj zemlji. Nigda prije kao sada nismo imali bolje i zlatne prigode dase jednom proslavimo kao sto mozemo kroz nasu novinu. Da bi vas hotili upitat imamo li potrebu od novine, to jesmo sigurni da u vecini broja rekli bi ste da vam je novina potrebna.

Nemoj te nem kazati da vas silujemo za predbrojbu jer to je vasa volja, ali mozete sami znati da bez vase predbrojbe novina nije moguce da obstoji, te sada kao zadnja opomena dokazite nam jeli nam potrebno od novine, ili ne?

Nije se ni cuditi da u staroj domovini "Narodni List" u pocetku jest bio sasvim u slabom stanju, jer kod nasih strana nije dopusteno da imamo izobrazenosti kao u stranom svietu, a opet razlicite stranke sto obstoje izmedju istog Hrvatskog naroda bilo je sasvim neugodno "Narodnom Listu" dase moze uzdzati. Takodjer vam je poznato da u visim mjestim koji su brojili preko hiljadu stanovnika "Narodni List" bi dohodio samo za dvi do tri obitelji, te sa ovo malog broja predbrojnika nije se bilo ni cudit da vise puta dosao bi do zadnjeg casa svoga zivota. Ali za neizgubit cast i slavu Hrvatskog imena naslo se je njekog broja koji su na dar dali dvista, trista, i petstotina fiorina da tako "Narodni List" bude se uzdrzati i razsirit. Dan danas drago nam je spomenuti daje sasvim utvrdjen i razsiren po svim stranam svieta.

Mi ovdje u ovoj zemlji kada smo zdravi mnogo nam. je lasnje zastedit Liru nego kod stare domovine, a ima nas dovoljni broj sto mozemo stavno uzdrzati ako hocemo jednu novinu. Neznamo jeli nam od koristi obratit se na sadasnje nase predbrojnike da oni isti podupru sto mogu bolje, ali imamo predbrojnika koji su nam obecali svoj novac pak se jos ocekiva, a imamo opet 80 predbrojnika koji su platili za prvi tromjesec pak isto njihovo obecanje ostaje nazad. Dakle su ovo malo predbrojnika sto nam je u rakami nije nam moguce da idjemo naprid jer mozete i sami znati da mora svaki da zive. Kad nam dodju do Urednistva da se plate racuni zatu, za ovu, za onu stvar mi se nemozemo izgovarat da nemamo novca da cekaju, vec treba nam svoje duznosti vrsiti, a odklen kad se nema u rukami. Sudite sami da nemamo od vas makar 100 Lira na banci od predbrojbe za hoditi naprid i ukrasivati novinu sve to bolje. Bili smo obecali u proslom broju dace mo ovog puta izniti novinu sa sest stranica samo ako nam dodjc novac za tiskarnu, a kad tamo koliko se je oglasilo? Kad smo do ovog stepena dosli nebi bilo veliko rugo i sramota na jedan dio naroda, dali na sveukupni narod buduci daje ova novina sada razglasena po svemu svietu. Srce bi vam od radosti plakalo vidjeti one listove koje nam dolaze od odlicnih osoba iz velikih Amerikanskih gradova, kao isto iz Beca, Praga, Peste, Zagreba, Rieke i Trsta. Ako budemo uztrajati naprid uvidit ce te kroz kratko vrieme da ova novina oce sastojat od osam stranica, jer odlicni i bogati ljudi pisu da im se ucini mjesta za njihove oglase. Dakle imat ce mo dvojstruku velicinu sa mnogo citanja, a sa vremenom jedna od najboljih Hrvatskih novina u svietu. Drugo vami neostaje vec masite se u zep te predbrojite se sto prije, pak ce te uvidit da sve ovo stosmo spomenuli hocete postignut: Velika je cast i slava u tudjoj zemlji imati posebnu novinu, ali pustiti je da propadne to nebi moglo vise sramote biti. Dakle sada sve obstoji u vasim rukam te odlucite zudili te biti zivi, oli mrtvi? Eto isti divlji Kinezi u ovom gradu pak imaju svoju novinu od nazad 15 godina, a ima ih malo vise od stotine dusa. Eto opet Francuzki narod koji takodjer u malenom se broju nalazi pak imaju svoj "Club;" a da ih ima onoliko koliko nas stobi onda oni imali?

Sada ovog puta necemo se bavit sa dokazim sto novine vriede narodu jer to sami znate da vriedu, i da je najpotrebitija stvar svakoj narodnosti na svietu. Kako smo spomenuli od kapetana "Dreyfusa" tako ce mo u buduce sponemuti stose radi u Turskom carstvu, u Ruskoj, Spanjoljskoj i.t.d.

Ako se ovoga puta nadjete ogluseni sto vam opotrebuje za vase koristi onda svi jednoglasno zavapite netreba nam—Netreba nam novina! Oli protivno odlucite ovoga puta napred braco Hrvati! Napred! Na noge svi! Nek se Hrvatski barjak za vazda vije jur kada je dobar pocetak utemeljen.

KRATKE VIESTI.

Najprva makina za sivenje jest bila izumljena godine 1841.

Poznato je da nekoja vrst simena od dvije hiljade godina staro jesu kad usadjeno iznikli iz zemlje.

Pucanstvo ciele Amerike povecava se sa 7000 osoba svaki dan.

Svaka Svedska djevojka koja nije rodjena u bogastvu jest ucena da izabere kojimu drago zanat za svoju buducnost.

U Arabskoj na sastanku sve osobe pridruze lice sa licem u znak pozdrava.

Indijani u njihovom jeziku nemaju riec "Prijatelj"; ali na mjesto ove rieci izgovaraju riec "Brat.,'

Najvisa dubina u Atlanskom oceanu racuna se da je sestnaest tisuca noga.

Kada kisa pada jest poznato da 4 sata poslje podne jest najvise kisovito vrieme kroz dvadeset i cetiri sata.

U cielom svietu racuna se da ima vise udovica nego udovaca t. j. ima tri udovice na jednog muzkog.

U Persiji sve zenske od boljeg stanja narese svoj obraz sa narisanjem slika od crva, i drugih malih zivinica.

Svaka osoba kojoj prezime slici drugoj osobi pa ipak ako nisu nista u krvi jedno drugom u Kinezkoj obstoji strogi zakon da nitko nemoze biti u braku zenitbe.

Loza ima sasvim dugi viek jer u mnogim slucajevim iznaslo se je daje loza davala ploda za 400 godina.

Hrvatski narod stanujuci u Novoj Zelandiji racuna se da popuse duhanu u vriednosti od £15,000 sterlina na godinu.

Grad Herat u Afagastanu jest najvise puta a svietu bio razrusen. Pedeset i sest puta njegovi zidovi jesu bili razruseni, o pedeset i sest puta opet sagradjeni.

Veliki Zid u Kinezkoj jest najvisi na svietu. Zauzimlje 1500 milja u duljini, a u visini od 15 do 30 noga. Sagradjen je od nazad 2000 godina.

U Europi govori se 587 razlicitih jezika.

Jedna brza zeljeznica potrosi 10 gulluna vode za svaku milju puta.

Francuzke seljakinje u cesto operu svoj obraz u maslu.

U zudionskoj zenitbi zenska je vazda postavljena na desnu stranu od svoga muza.

U Ruskom carstvu sestdeset razlicitih jezika govori se.

Jezero Garda koje je najvise u Italiji zauzimlje 35 milja u duljini, i 10 u sirini, a ima 1900 noga u dubini.

Jezero Ladoga jest najvise u Europi koje zauzimlje 7000 cetvornih milja. U ovem jezeru sedam rieka tecu.

Sjedinjene Drzave od Amerika imaju u razmjeru pucanstva vise djece koji pohadjaju skolu nego ikakva druga narodnost na svietu. Po prilici 100 po svakoj 1000 ima koji idju na skolu; a u Ruskoj samo 20 po svakoj 1000.

Profesor S. B. McCormick od Sveucilista u Pensalvanije jest prorokovao, i kazao, da od sada do 50 godina zcne u Americi hoce nadvladati ljude u trgovini, i svakim drugim puckim poslovim.

Kokos sto pripada gosp. T. Tanner u Njcmackoj snila je jedno jaje koje je tezilo 12 unaca; ali kada su ga razbili nasli su u njemu drugo pravo jaje.

Sud u Philadelphia jest odlucio da zena moze zakonito prometnuti muzeve dzepe, ali da muz nema nikakva prava gledati njezin od zepa libar bez damu ona nebude ista dopustila.

San Francisco racuna se kao jedini grad na svietu koji ima najvise osoba u jednoj obitelji. Ima 30 obitelji svaka vise od cetrnaest osoba. A 65 obitelji svaka ima vise od osmero djece.

U Njemackoj putni povratni tiket jest dobar za 45 dana.

Dokazano je dase u cielom svietu porodi do 36,000,000 malene djece na godinu, a od ovih svaka majka kaze daje njezino najbolje od svih.

U Rimu ima kazaliste tako zvano "Emilius Scauras" koje za prostor nadmasnje sva druga kazaliste u Europi, i u Americi. U ovem kazalistu moze se lasno sjediti do 80,000 osoba, a sagradjen je od nazad 1950 godina.

U Japanu uzraste duhana svake godine 40,000,000 milijuna litara tezine.

Francuzka jest prva narodnost na svietu koja u broju ima vise kazalista, ima ih 394

U Svajcarskoj od svako 5 djaka na sveucilistu jest jedna zenska koja pohadja visoku skolu.

Taljanski vojnici primaju od Vlade svaki 2 cigara dnevno kad u sluzbi.

Kod celgerije jest gdje se najbolje pluto radja. Ima 2,500,600 akera gdje kod one zemlje pluto se uzdrzi.

Kod "Klondyke" god 1905 kod zlatnih ruda naslo se je dvadeset i pet tonelata zlata.

Brodovlje na svemu svietu jest osigurano u svoti od £950,000,000 milijuna sterlina.

Rizi (pirinac) imaju u sebi visu snagu nego zito, zob, oli jecam. Moze uzdzati mnogo vise naroda u zivotu nego sve ovo gore spomemito.

Jedna obitelj od 5 osoba dandanas u zivotu zive u gradu Tillis kod caucasus sto svi skupa imadu 395 godina. Otcu ima 105 godina, materi 95, u tri sina svakomu jest preko 60 godina.

U Moskvi (Raskoj) ima marketa za zenitbu, te se racuna da svake godine ozeni se kroz ovu marketu 1000 osoba.

Francuzka Vlada uzdriz na radnji 1550 muzskih, a 15,000 zenskih glava kod drzavnih tvornica duhana. Svake godine vlada ma cista dobitka £16,000,000 sterlina.

U Englezkoj Boja ima £10 po svakoj glavi za visanja zlotvora, a u slucaju da zlocinca oproste smrti te bude metnut za dozivotnu tamnicu onda boja prima £5 po glavi.

Draga nam je citati i slusati novosti, ali u isto vrieme imali bi smo odluciti da postanemo sa predbrojnicim.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

VOLI IMATI MUZA NEGO MILIJUNE

Gospodja Gelihennen udovica jednog Bankiera u New York donasa brzojavka viesti daje odlucila prigoriti dva milijuna lira sterlina za dase moze opet zakonito vjencati, jer u odluci pok muza bilo je ostavljena ova ogromna svota novca dase opet nesmije zeniti.

SMRT UZROK KRALJEVSKI MOTOR

Kraljica Portugaljska sa Principom Alfonsom brata kraljeva jesu se vozili u motor za otici na kazaliste. U putu su napali na jednu zenu sa djetetom na ruci. Djete je bilo ubijeno, a majka kruto ranjena.

RAT U CENTRAL AMERICI

Brzojavka iz New York donasa da Presidenat od Honduras jest sa parobrodem pobjegao, jer neprijatelji jesu se razsirili po njegovoj zemlji. Nicaraguans jesu u potjeru za Predsjednikom.

CIVILNI RAT U ROMANIJI

Brzojavke iz Bukaresta donasaju daje sada nastala velika buna po cieloj zemlji od Rumanije, i civilni rat jest vec proglasen. Narod se siri po svim okolicam te kud idju svuda pale, robe, i biju, te velike strahote pocinjaju.

Austrianska vlada salje velikog broja vojnika na medjase jer su se pristrasili da buntovnici nebi izasli preko granice.

Polovica vojnika nehocu pucati na svoga istog brata, a kada im je opetovana naredba data da pucaju onda su ubili svoga Kolonela pak svi vojnici sdruzili se sa narodom.

Buntovnici napali su na sve bogate kamatnike, i posjednike. Na jednog posjednika grdno su navalili, i krnto ga ranili. Vapio je damu dovedu popa, ali buntovnik odgovori mu sa ubodom noza—evo ti oprost tvoga zivota—ostali odsjekli su mu noge, i ruke, a drugi pjevali su okolo njega.

Mnogo ih je izgubilo zivota racuna se preko 200 seljaka, a mnogo vise od vojnika. Steta pocinjena iznosi vise od £4,000,000 sterlina.

Jmo mnogo od Ruskog naroda i od drugih drzava koji su u druzstvu seljaka. Dosta ih je dokazalo dase budu bacati bombe izmedju vojnika.

Amerikanski Zidovi jesu otvorili milodare za njihovu bracu u Rumaniji te do sada su im poslali 200,000 dollara.

RUSKI POLAZAJ.

Brzojavka iz Petrograda donasa da jedna cetvrtina od jednog milijuna kroz malo vremena jest se izselilo iz Ruske zemlje. Opet novina "Grashdanin" donasa da vlada je odlucila jos za jeden mesec dana uzdrzati narod pod sablju i vatru, pak onda opet kasnje dace zatvoriti Duma, oli njihov Sabor. Ako se ovako uradi da Sabor bude po drugi put zatvoren tesko ti ga Ruskom narodu. Sto rieke sa vodom teku, onda bi sa krvi.

NEZAKONITO PRODAVANJE PICA.

Brzojavka iz New York donasa daje veoma zacudilo ondjesni narod kada se iznaslo od glanog upravitelja Policije i sudca Whitman koji stvari obstoje u gradu. Ona gore dva spomenuta jesu otisli vecerom kasno te skupa u druzstvu obasli pivnice. Izmedju toliko naroda koji su bili gdje se nezakonito pice pije jesu nasli toliko Oficiala od iste Pulicije. Kad je ovo sudac opazio onda je naredio da svi budu ujamceni.

UKRALI DJETE U TURSKOJ.

Brzojavka iz Carigrada donasa da sin jednog bogatog Englezkog trgovca u Saloniku jest ukradjen kad se je nalazio sasvim blizu Konsula Ureda. Turci ovog djeteta sada drze jer zahtjevaju mnogo novca zanj.

TURSKA TRAGEDIJA.

Carigard 1 Travnja. Jucer na kaznenom Sudu u Stambolu, bio je doveden jedan covjek imenom Mustapa, na razpravu, da je ubio Arifa Bey, te po prilici ostao bi prost. Za da neostane prost od kazne, Arifov brat zapali cetri hitca unj, i ubije ga na mjestu.

KUGA U INDIJAM.

Kalcutta 2 Travnja. Kuga strasno hara, sve to vise kresiva mrtvaca. Umrlo je 41,667 od 49,743 bolestnika, kroz jednu sedmicu.

Oglasi iz Amerikanskih novina.

Trazim svoju zenu Bozicu Macesic, koja me je ostavila pred 15 dana te nekamo odmagila se sa Milosem Macesicem Molimi bracu zemljake, koji bi znali za ovu dvojicu da mi izvole javiti. Tko mi javi boraviste njeziuo dobiti ce 50 dollara nagrade. Macesic je visokog uzrasta, kestenjivih kosa i brkova, ide malo pognuto. Docim Bozica je kratkog uzrasta i debela. Ima crne kose, kratki i siroki nos. Stara je oko 30 godina a on oko 31. Nick Macesich—Woodville, Johnstown Pa.

Mozebiti dasu ovdje u Novoj Zelandiji, jeli sreca da tko god bude imati 50 dollara nagrade?

Da, da, zelimo li, da jednom budemo ljudi, moramo uloziti sve sile, da prosvijeti otvorimo sirom vrata i da se jednom proglasimo casti i slave jer do ovog puta nismo prije nigda bolje prigode imali.

U jednom odlicnom zboru ne oplakani pok Strossmayer rekao je ove rieci "Gospodo nije dosta da nosimo zdravu misicu i srce junacko. Danas se vise vojuje i odlucuje "Oruzjem duha" nego oruzjem materialnim.

Kinezi koji broje malo vise od stotine osoba imaju svoju novinu. Takodjer Francuzi maleni broj od njih pak imaju svoj "Club"; nemoj mo dopustiti da mi budemo zadnji.

Dogodjaji u Staroj Domovine.

ORUZNICI UBILI COVJEKA.

Jedan covjek, koji se je povratio iz Amerike u staru domovinu, imao je sa sobom svotu novca, 36 hiljada kruna. Dosao je u Jajce u Hercegovini, te bojeci se da ga nebi orobili, nije htio nociti nigdje, vec je pasao u oruznicki stan. Oruznika su bila samo dva doma, a ostali posli u sluzbu. Nesretni covjek izkazao je sve, radi cega je dosao u njih, i sto ima uzase, misleci da je kod njih sigur. Kad su to vidila ova dva oruznika, pohlepni za novcem, ubiju biednika i odnesu mu novac. U istodobno, prispije postovodja i drugi oruznici, te odma svezu ubojice, i pridadu ih u ruke zakona.

DOBAR IZGLED.

Sasvim nam je bilo milo vidjeti na Uzkrs otici slusati veliku misu u velikom broju od nasih domorodaca. Ovo je sasvim dobar izgled, te upravo kad u gradu imao bi svaki Hrvatski sin otici u Nedjelju slusati svetu misu. Nismo vidjeli u crkvi na Uzkrs gospodu "Gostionicare," a gdje su oni bili? Vazda su prvi u svakom izgledu. Od nase strane necemo nista govoriti, ali nam je obecano da nasi dopisnici kao na dobar izgled oce opisati dase narod bude ostaviti onih veiikih psosti, i grditi Boga stose cuje govoriti po Hrvatskim gostionicam. Uzmimo ovaj izgled te da nam ostane vjekovita uspomena. Dosao nam je pop kod Ureda od strane Biskupa te nam kazao da do malo dana na sv. Jozipa bit ce crkva Sv. Patrika svecano otvorena koja je u velicini nadogradjena. Malo kranje doce Kardinal iz Moran iz Sydney te posvetiti crkvu uz veliku svecanost. Biskup je dobavio nove slike "Put Kriza" koja svaka slika zapada £17. Crkva je u ovim stranam sasvim siromasna te Biskup se je obratio na bogoljubni nasod za milodare za slike "Put Kriva." Ima 14 slika, jesmo li mi vriedni, mi hrvatski katolici sakupiti izmedju sebe za trosak od jedne same slike "Put Kriza"? Biskup je obecao kad bi mo mi sakupili za jednu sliku dabi naznacio izpod slike na mramornu plocu ovu su poklonili Hrvatski radnici u Novoj Zelandiji.

Evo nam vjekovite uspomene dakle pokazimo se sada u djelim. Lista dokle se sakupi za jednu sliku "Put Kriza" jest sada kod Urednictva otvorena, i budemo pridali imenicu milostivom Biskupu da sahrani za buducu povjest.

Vise od jednog pohadjalo je odlicnih osoba ovaj Ured, te su nam dokazali da Englezki narod jest u tudjini sa ovoliko broja koliko nas Hrvata ima u ovoj zemlji, da oni nebi zalili dati Lira 5 na godinu za svoju novinu kad im je bilo za njihovu korist.

Iztraga za dugove Martina Lovica jest bila kod Bankruptcy Court u Ponedjeljak na 25 p.m. kako smo spomenuli proslom broju. Gosp. Pullen odjetnik jest zastupao Stjepana Mihaljevica kojemu Lovich duguje £12. Gosp. J. Alexander jest zastupao gosp. Klette kojemu Lovich duguje £65. Na izstragi prid official assigne, i prid duznicim Lovich je dokazao da on sveukupno duguje £150 7s 9d ; a da njegovo imanje obstoji u vriednosti od £78 8s—a da kad bi se odbilo vriednost njegovog imanja dabi samo dugovao £71 19s 9d. Lovich takodjer dokazao daje on poslovao kao storekeeper kod Waitakerei, kao isto kod radnje zemlje i kopanja gume. Uzrok daje otisao u dugove jest krumpiri i crvene jagode nisu dali ploda uzrokom bolesti i ruzna vremena. Official Assignee jest dokazao da on ima samo u svojim rukam vriednosti od Lovica imanja £50 15s 11d koja svota jest ostavljena u njegovim rukam da on razpolozi a izstraga je za sada zatvorena.

Kraljica Majka Maria Pia, od Lisbone (Portugaljska) a tetka kralja od Italije ostavlja Portugalsku za otice zivljeti u Italiju. Njome sada ima 60 godina a ima 17 od kada je udovica.

U proslom broju bila je pogreska od strane tiskarne da Andrija Ferri jest dao 2 shillina za milodar od Great Barrier, imalo je biti 5 shillina. Ali u iznosu svote novca isto dolazi biti £12 11s kako je javljeno kroz prosli broj.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Guma—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 135.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 46.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici 52.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 22
Dobra swampa sa prahom 15.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 16.
Dobar chips bez praha 32.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosijani prah od 14.
Slabi prah 11.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 120.
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 30.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 35.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Sluzba Bozja.

Na sliedeca mjesta, Sveta Misa bit ce obdrzana, od Don Jose Zanna, za Hrvatski narod :

7	Travnja	Taita
11	,,	Kaikohe
12	,,	Kaikohe
14	,,	Waipapa
17	,,	Ohia Lake
18	,,	Awanui

Ova gore obznana nije sigurna, jer mozebiti da nemogu stignut u North prije 21 tek. Ako prominem ondacu dokazat.

Don Jezo Zanna.

Obznana od Austrianskog Lloyda.

Odlazak iz Port Saida.	Dolazak u Trst
Svibnja 12	Svibnja 16
,, 27	,, 31
,, 30	Lipnja 4
Lipnja 13	,, 17
,, 17	,, 21
Srpnja 1	Srpnja 5
,, 16	,, 20
,, 19	,, 23

U dojducem broduljivat ce mo nadalje.

Kod druzstva New Zealand Cannig Co. Ltd., ima mjesta za dva tri Hrvata koji zude ribovati. Za ribu placa se u gotovu novcu. Ako ribari neimaju svoju ladju za loviti ribu, druzstvo ce naci sve stoje opotrebito. Moze se dobivati dobra nadnica. Obratite se u Battley kod gore spomenutog druzstva, oli kod upraviteljnog ureda u Fort Street.

No 1 tek. odputovali su za staru domovinu gospoda—Mate Bakalic, Ante Kostanich, Ivan Buljan, Stipan Buljan, Barisa Pirak, Josip Jurisich, Vicko Curin. Zelimo svakom nasem domorodcu sretan dolazak.

Primili smo pismo od crnogorca Mirka Karagich dasu svi domorodci sretno dosli u Sydney, i dasu imali veoma lepo vrieme. Iz Sydney odputovali su na 23 p.m. Sretan im dolazak u staru domovinu.

Milodari od nesrece na Great Barrier.

Sakupljeno od T. L. Suvaljko, Waipu.

T. L. Savaljko 5s, Mate Granich Grgin 5s, John Bozich 5s, Ivan Martinac 2s, Marko Miljak 2s, Thomas P. Antunovich 2s, Mijo Rasetar 1s, Mijo Bilich 2s 6d, Mijo Pavlovich 2s, Petar Culav 2s, Ante Soljak 2s, Nikola Suvaljko 2s, Ante Suvaljko 2s, Jure Dragicevich 2s, Petar Sarich 3s, Ivan Bradvica 2s, Mirko Markotic 2s, Mijo Dragicevich 2s, Josip Dragicevich 2s, John Erceg 2s, Bozo Spilanja 2s, Cvitan Mustapich 2s, Nikola Marsich 2s, Mate Marsich 2s, Ivan Marsich 2s, Ivan Culjak 2s, Jozo Antunovich pok. Ivana 2s, Jure Rudez Jakovljev 2s, Ante Antunovich 2s 6d, Joze Antunovich Matin 3s, Mate Antunovich 5s, Andrija Djugum 2s, Filip Vukovich 2s, Marko Soljak 2s, Ante Martinac 2s, Mijo Radalj 2, Mate Vukovich 2s, Mate Zivkovich 2s, Luka Radalj 2s, Marin Grubisa 2s, M. D. Redley 2s, Ante Vujicich 2s, Mate Maich 2s — Ukupno £5.

Sakupljeno od M. F. Cvitanovich.

Braca M. N. Cvitanovich £1, Braca Andrijasevich £1, Stipan Seljanich 10s, Jure Franicevich 10s, Jure Spanje 10s, Stipan Petricevich 10s, Jure M. Marticich 10s, Jure Jukich 5s, Ivan Grbich 2s, Nikola Petricevich 5s, Mijo Skender 2s, Frano Jurakovich 5s, Nikola Batistich 4s, Mijo Juran 3s, Marin Tomas 5s, Mijo Lalich 4s, Martin Lalich 3s, Ivan Luketina 2s 6d, Marin Pasalich 2s, Ivan Skender 5s, Anton Grzetich 2s, Marko Velebit 5s. — Ukupno £7 4s 6d. Do danas svega Ukupno £24 15s 6d.

Do danas gosp. M. F. Cvitanovich za pokojnike od gore spomenute nesrece na Great Barrier jest najvisu svotu novca sakupio od milodara. Nastoj zemljace dase budes u svakoj drugoj svrhi pozrtvovao na izgled svima domorodcim.

DOPISNICA UPRAVE.

Gosp. Antun Segedin, Gumtown.—Vasa pjesma "Pygmacjac" Argumentum od hominem, jest mnogo bolje daste pristedili truda za neotici na dugo, jer u kratko sto jeste poslali nemozemo zadovoljite, jer svakomu citaocu "Napredka" bilo bi tezko razumiti. Nemojte se vazda baviti sa pjesmam okrenite druge gusle. Zao nam je, ali znate li gdje idje 'Pygmacjac'? ....u....u....kos.

Gosp. Tony Despot, Waiharara — U dojducem broju bit ce tiskano "zlatna Pravila." Ocekivamo Vasu i ostale domorodce redbrojbu. Nemoj te spavati nego, na noge, na nogi svl jer ovoga puta "zlatna je prigoda" za svakoga.

Gospoda dopisnici petnajest u broju koji zahtjevate da Vam se nadje rabota osim kopanja gume bit ce Vam odgovoreno u privatnom listu kad imali dostatna vriemena. Zasto niste uklopili 'stampu' za odgovor kada su Vasa pitanja? Imamo oblasti priporuciti na Vladino, i na privatnu radnju, ali u svakom slucaju treba osobno doci do Ureda za preporuku radnje. Mozemo se pohvaliti da imamo lepi broj nasih domorodaca sada na razlicitim radnjam preporuceno od nase strane. Da, kusajte jednom zaprositi gospodu "Bordbase" jeli ikakvi u mogucnosti priporucit Vas na rabotu? Oni svi imaju drugog dobrocinstva za Vas

Gospoda dopisnici koji zele protivno "Bordbasam" da bude tiskano nemozemo nikomu zadovoljiti, ali sadrzajemo vase listove za buduce svrhe. Na vase tuzbe ima za svakoga lieka sto morete daga trazite sami po sebi. Istinaje, i mi priznajemo dasu gospoda svi jednaci, ali ipak u mnoge svrha gosp. Franich jest bolji od njih jer so je pokazao da pruzi ruku siromahu sa novcanom pomoci. On mnogo govori, ali isto u Franicu nema zla kao u ostalim uglenim pokrivenim. Nemoj te dalje pisati jer odgovor jest dostatno svakomu.

Gosp. Ivan Grljusich Nikolin, Towai.—Po Vasoj naredbi "Napredak" idje vam redovito na G.P.O., Auckland.

Gosp. Stjepan Sarich, Red Hill—Vasem bratu zabilizili smo njegovu adresu. Zavirite n novinu pak ce te opaziti cienu vanka Nove Zelandije, takodjer posaljite i Vasu predbrojbu.

Gosp. Ivan Matkovich, Raurimu.—Kad posaljete vasu Predbrojbu nastojte i drugoga predbrojiti Zivili !

Nazad sest sedmica poceli su druge dvije novine izlaziti u gradu New York pod naslovom "Hrvat Amerikanac" i Amerikanske Hrvatske Novine." Ovim novim listovim svaku dobru srecu, i svaki dobar napredak. Ovo su sada cetiri sedmnicne Hrvatske novine sto izlaze u gradu New York. A mi na kojem se stepenu nalazimo?

Zaludu mi se slavili kao najbolji radnici, zaludu paziti svaku krvavo zasluzenu krajcaru, ne cemo dalje dok kultura ne obasja nase redove.

Pri zakljucku lista primili smo jednu Liru kao milodar od nesrece na Great Barrier od Gosp. Jure Burmaza.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.
Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

NICHOLAS GREEN,
Commission Agent and General Interpreter.
27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznato od Hrvatskog naroda koji je vazda pri ruci u svakoj potrebi.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako isto (Shorthand) Dopisnice za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

PODJI KOD.

.....

SHALFOON & CO.,

64 VICTORIA ST., WEST AUCKLAND

Za svaku potrebnu stvar, kao zlata, dragulja i robe, na veliko i malo. . . . .

JOHN URLICH,
General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

NA ZNANJE.

Ljubezna Braco !

Evo danas na mome polazku zz staru domovinu prvo pitam u Boga oproscenje pak sveme Hrvatskom narodu koji ostaju u ovoj zemlji. Ako sam koga u sali uvridio, ili bilo ozbiljnog prigovora izmedju nas stoga pitam od srca, i duse dami svaki oprosti za ljubav Bozju.

Bog Vam boi u pomoci, bio 's' vami, i blagoslovio vase trude—Amen.

Ostanite zdravo i veselo, vazda bili u bratskoj ljubavi, i napredovali za vasu korist. Hrvatski pozdrav. Zivili !

MATE BAKALIC.

Auckland, Fravnja 1, 1987.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,
GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

Na prodaju.

Prodaje se zemljiste od 145 ekera 80 ekera pod travom i ogradjeno, 2 ekera vocnjaka, 1 eker posadjen jagodama, 5 ekera pod gomom, kuca sa 5 soba i izvanka mali zgradjica. Ima konja 7 glava od marve. Zemljiste je dobro za lozu, daleko dvi milje of Kaihu iza Dargaville. Ima se platiti guvernu za zemlju £52, a ostalo dati dolje podpisanom, u sve svota £120.

A. WATSON,
Kaihu.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Kad dodjete u grad
otidjite se slikati kod
TADEMA'S
SLIKARA KARANGAHAPE
ROAD NEWTON.....
(Prama Tabernacle).
Svako zadovoljstvo i nijbolji slikar.

JAMES CURRIE,
— **TAILOR** —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najnizu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrsti stakleniih posuda, gvozdjeniih posuda za kuhanje piruna, noza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako narucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, APRIL 3, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, APRIL 17, 1907. (No. 8.) BROJ 8.

☞Budimo gospodari od svoje pameti, ostavimo nehajstvo na stranu, i budimo slozni pak eto nam nasa zelja jest izspunjena. Mozemo ako hocemo dostignuti sedmnicnu novinu, i Hrvatsku Tiskarnu, dakle napred sada, napred zivo, i nemoj mo zapustit ovu zlatnu prigodu.

Budimo Gospodari od Svoje Pameti.

Za biti gospodari od svoje pameti ovo je jedan veliki upit, ne samo za nas hrvatski narod, dali isto se tice za sve druge narodnosti od svieta. Da uzmemo povjest od svieta u ruke, nigdi nebi mo mogli naci da narod od nikakve narodnosti jest gospodar od svoje pameti. Ali ipak sa izobrazenosti od velikih skola, i putovanje kroz razlicite strana svieta dosli smo do onog cilja da sada narod od svake narodnosti ima oci otvorene bolje nego je prije imao, usuprot da isto nisu ni dandanas mnogi gospodari od svoje pameti.

Amerika je prva drzava na svietu koja je svakomu otvorila put do izebrazenosti, pak onda po njezinom putu otisle su i druge narodnosti.

Jest istinito u Europi ima visoke izobrazenosti ali valja viditi za koga? Za siromaha, i za prosta tezaka nije nigda, kao ni dandanas nema. U svakoj narodnosti u Europi siromah, i prosti tezak ima se stogod potuziti od svoje nazadosti. Ali mi, svi mi koji govorimo sa hrvatskim jezikom imamo najvise mjesta za potuzit se od nase nazadosti. Nije opotrebito otici na dugo za raztumaiti koja je krivnja da mi koji se nazivljimo Hrvati da jesmo nazad u svakoj stvari. Kako sami znate u staroj domovini nije nitko drugi kriv, nego one iste osobe koje mi nazivljemo sa nasoj bracom. Za biti gospodari od svoje pameti, i za imati oci otvorene to nam nije dopusteno u staroj domovini ; niti nam se je nadati dace nam biti dopusteno za mnogo i mn6go godina.

Kada nam je bilo opotrebito izseliti se u strani sviet, i kada smo dosli u proste zemlje za koji uzrok mi sami sebi nedopustamo uzsporedit se sa onim narodom koji imaju oci otvorene? U svakoj strani svieta kako smo prije dokazali ima naroda koji nisu gospodari od svoje pameti ; ali u prostim zemljam svi jesu sa ocim otvorenim. Kada su oci otvorene onda se u svakom slucaju dodje do boljeg stepena, do boljeg zivljenja. A mi Hrvati u Novoj Zelandije stose, ili u kakvoj stvari mozemo se pohvaliti? Necemo na dugo otici, ali ugledajmo se u nasu bracu u Americi, i u druge narodnosti kako oni vazda napreduju, i to sa nikakvim drugim uzrokom nego sto imaju oci otvorene.

Dosla nam je sada zlatna prigoda da imamo nasu Hrvatsku novinu, sto sada oli vise nikada mozemo se proslaviti po svemu svietu. Ali za ovu svrhu postignuti treba nam imati oci otvorene, i da budemo dostatno gospodari od svoje pameti. Nismo se nadali, ali ova malena novina "Napredak" jest vec razglasena po svemu hrvatskom svietu, te usuprot da imamo malenog broja predplatnika ipak bit ce mo usilovani za ugoditi sa oglasivanjem odlicnih osoba, i trgovaca od Ameriko i stare domovine da povecamo ovu novinu sa osam stranica. Ovo ce se dogoditi prije nego od Vas dodje dostatne pomoci za izdavati sedmnicnu novinu.

Na zalost u ovoj prostoj zemlji ima razlicitih stranaka od pameti izmedju naseg naroda, i to koji su vodjeni od iste svoje braco, i to opet od onih pametnjaka koji neznaju ni sami sobom upraviti. Ako smo usilovani biti sa ocim zatvorenim u staroj domovini, sada kada se nalozimo u prostim zemljam mozemo ako hocemo vazda biti sa ocim otvorenim. Stose tice novine ovo je narodno poduzece, te svi jesmo u duznosti kada je novina utemeljena da bude uzdrzana od svoga istog naroda, i budemo se proslaviti. Sada je nasa zlatna prigoda da odlucimo biti gospodari od svoje pameti, i imati oci otvorene, jer drugcije ako nebacimo svaka nehajstvo sa sebe ostat ce mo za vazda sa ocim zatvorenim.

Jeli Dam Potrebita Novina?

Zelili bi primtii odgovor od Hrvrtskog naroda u ovoj zemlji, dali je potrebito od novine, da obstoji ili ne? Ovo smo prisiljem pitati, buduc da vidimo bas narod nece da se makne. Sa svojim nehajem, hoce da izostane najzadnji izmedj svih narodnosti, dapace i iza istih divljih Kineza! Njih ima mali broj u ovoj zemlji, pak uzdrze s svoju novinu. A mi koji brojimo blizu do cetri hiljade dusa, i brojimo se medju izobrazeni Europejski narod, da nismo kadri uzdrzat nas list! Kako ste vidili u listu, pridbrojilo se je dosta osoba, ali koja je hvajda od rieci, kad nece da se masi u spag. Na ovaj nacin nemoze se nikako napredovati!

Na zalost! nismo se odlikovali u nijednom pogledu, izmedju ovog izobrazenog naroda, pak kako da nas nepreziru? Zasluzni smo i gore. Nama je dosta sami sebe hvaliti jezikom, a djela nek stoje na stranu. Vidite koji mali broj jest Francezkog naroda u ovoj zemlji, pak imaju svoj "Club." A da ih ima u broju koliko nas, sto bi onda imali?

Vec molimo makar oni koji su se predbrojili, da nam salju predbrojbu, ako misle listu dobra, jer ako novina padne, bio bi teski udarac, za nas narod u ovoj zemlji!

Mladezi hrvatska, ne trosi svoje zlatno vrieme i novac u taman, ded trgni se jednom iz nehaja, te svojim naukom i izobrazbom polozi temeljne kamene preporodu zapustenog i nemilo izrabljivanog hrvatskog izseljenika.

Zaludu mi se slavili kao najbolji radnici, zaludu paziti svaku krvavo zasluzenu krajcaru, ne cemo dalje dok kultura ne obasja nase redove.

Da, da, zelimo li, da jednom budemo ljudi, moramo uloziti sve sile, da prosvijeti otvorimo sirom vrata i da se jednom proglasimo casti i slave jer do ovog puta nismo prije nigda bolje prigode imali.

Na 29 tek. U Nedjelju bit ce svecano otvoreno nadogradjene crkve Sv. Patrika u Auckland. Biskup Lenihan sa vise popova iz raznih kotara posveti ce zgradju. Na svecanosti bit ce velikog broja naroda ; ali u isto vrieme nasi domorodci koji se budu nalaziti u gradu bilo bi sasvim dobro dase idju Bogu pomoliti.

JACENJE.

U presli Petak vecerom na 12 tek. kod Olympia Skating Rink bilo je hrvanje od jacenja izmedju jednog naseg domorodca imenom C. Muska koji je u velicini svoga zivota Champion od ciele Austrianske drzave, tako isto i od Englezke zemlje sa gosp. Mr Leslie nedobiveni champion od Nove Zelande. Za ovu prigodu gospoda P. Potter, i J. H. Trudgeon kao upravitelji jesu pripravili dvoranu u najboljem redu. Gosp. C. H. Poole zastupnik kod Sabora jest sa lepim govorom, i docekom naseg vriednog domorodca jest otvorio program. Gosp. Plugge jest bio izabran za sudca, a gospoda A. Hamilton, i F. Burns jesu drzali vrieme. Dvorana je bila puna naroda za viditi koji ce koga nadvladati. Iza dvadeset casa poslje osam sati hrvanje je zapocelo izmedju naseg champion i vriednog domorodca Muska, i championa Leslie od Nove Zelande. U obodvojici jest bila jednaka tezina zivota t.j. 130 litara.

Nakon pet casa hrvanja nasem domorodcu neatidje za rukom prisobiti vec on isti padne. Ali kroz njihovo hrvanje svaki se je divio nasem domorodcu vjestini. Opet iza pocitka dva championa otidju na hrvanje, te nakon sest casa hrvanja nasem domorodcu neotidje za rukom nego opet padne tako da za ovu vecer izgubi zlatnu medalju koja je bila pripravna ze njega. Nas domorodac gosp. Muska putuje zabavno kroz cieli sviet. te za ovo jacanje njemu je bilo nenadano, te opet bez biti pripravan, jer nije imao obznane za hrvati se nego malo sati iza svoga tezkog, i dugog putovanja. Opet ce se na novo jaciti sa Leslie, jer njegovo srce junacko nemoze podniti, jer nas, vriedni domorodac kaze kada sam champion od Austrije, i Englezke, moram da budem i od Nove Zelande.

Spanjoljska Kraljica—Brzojavka iz Madrida donasa da Vlada Spanjolska jest sluzbeno naredlla da svaka crkva u drzavi mora reci specialnu svetu Misu sa molitvom uzrokom da noseca kraljica Victoria moze lasno poroditi svoje diete, i da bude muzko cedo.

Strahovita pogrdna djelja od ubojstva—Kod Perth (Western Australia) dolaze viesti od pogrdnog djela od ubojstva malene djece. Jedna zenska imenom Mitchell koja je primala malenu djecu naslo se je da ih je toliko ubila. Sada je ujamcena i iztraga traje na Velikom Sudu. Jedan covjek koji je stanovao u kuci ove krvolocne zene jest dokazao damu je kazala da dokle on bude imati svoje diete dace vazda biti siromah. Da ako njome dade £10 sterlina, dace ona na brzu ruku usmrtiti diete. Najprvo dace dati djetetu ljekariju za dobro se ocistiti, pak onda dace zabosti dugu iglu od klobuka u srce djeteta.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje dase obrati na svoju hrvatsku novinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni priporuciti. Takodjer ako neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Primili smo Cienik "tambura" iz tvornice Tomo Markus iz Siska. Cienik lepo izradjen u knjizici sa slikam od razlicitih tambura.

ZLATNA PRAVILA.

1. Gledaj da svakom tvome radu budes uredan. Budi tocan, i uredan u tvome pozivu; i kao covjek i gradjanin upravljaj se prama svakomu. Jedi i pij, spavaj, radi, i odpocini kad ti je vrieme pak ces biti sretan.

2. Budi viran, i posten u tvojoj radnji kao covjek i kao gradjanin. Svaki covjek koji svoje duznosti grama Bogu, i ljudima savjesno izspunjava tome je dusa mirna. A koji tako necini vec se poda svemu onome stoje nepravo i zabranjeno toga nadje nemir, i strah a od tud se radjaju razne bolesti kao—groznica, grcevi, kaplja i.t.d. Nemirna savjest jest misao daje nesto neprava uradio pak onda bojazan da nebude osramotjen, i da nedodje pod sud—sve ovo skodi nasim zivcim i na mozak covjeka odtuda mogu ne samo gornje bolesti proizici, dali i ostale koje se nemogu izljeciti.

3. Izostovljeno—jer se nemoze citali, niti sa velikom uzstrpljivosti nemoze mo doci kraju sto koja stvar znaci.

4. Drzi se cistoce, jer cista covjeka ciene i postuju. Necista covjeka drze ga za nisto. Cistoca tvoje kuce, tvoga tiela, i tvoga odjela cini te zdravim, a voda za pranje i umivanje nezapada ni pare. Sbog necistoce postaje covjek suh, jadan, trom, i mrgodan; a osim toga prouzrokuje na covjecem tielu razne bolesti kao—sugu, lisaj, kraste, kostobolju i.t.d.

Ljubeci Vas bratski

TONY DESPOT.

"Zlatna Pravila" rado bi mo tiskali do svrhe, ali nasem dopisniku treba da u buduce posalje nam malo tocnije pisano jer drugcije nemozemo gubiti vremena sa uzstrpljivosti od "Joba"—Ured.

SNAZNI FRANICH.

Novine iz Sydney koje smo primili donasaju viesti od 10 tek. da nas vriedni Fred Franich da sada se nalazi kod druzstva Foley's cerkeza. Svaku vecer na prikavivanju Franich jest najvise slavljen. Franich takodjer dokaziva dace se za £5 hrvati za 15 casa sa svakim materinom sinom koji mu izadje na jacanje, oli sa svakim na svietu koji moze uzdignuti visu tezinu. Nadje se jedan koji odgovori Franicu dace se hrvati za £25 jer daje £5 sasvim malo.

Franich na ovo pristane te sa svojim drugom imenom Gus Rennert otidju do ureda novine "Referee" za postaviti ugovore, i da u ovu Sriedu vecerom bude hrvanje, Obadvojica kako novina kaze jesu dobra junaka, Franich tezi trinaest i pol stona, a Rennert sestnaest stona. Novac od £25 svaki da bude metnuto kod Urednistva novine. Rennert novina dokaziva daje po posti poslao £25 ; a Franich daje dosao do Ureda kazati daje ostao prevarcu jer da nemoze naci potrebiti novac. Ali ako Rennert hoce da neka uzme sve novce od ulazska vrata. Rennert odgovori da ovako nije dobro, jer mozebiti da ulaznina novca nebude dostatna pa kamo onda jer moguce da naroda nedodje u velikom broju.

Sada vise neznamo naprid, jeli nasem domorodcu Franicu otislo za rukom naci novca da osvoji svoge neprijatelja kako smo stalni da hoce jer ovu vecer na 17 tek. kada je hrvanje imalo biti. Ali u dojducem broju javit ce mo sve istinito kako je ova stvar prosla. Ali u isto vrieme zalimo da od velikog broja nasih domorodaca koji se nahode u Sydney nisu mogli posuditi £25 nasem Franicu dase podigne na cast, i slavu koja ga ceka.

Naznaceno je da Mate Srhoj, Toma Jerkovich, Kuzma Matijevich, i Mate Hujich jednom vinogradjani kod Helensville jesu otisli kroz Bankruptcy Court. Za njihove velike dugove bit ce iztraga u dojducu Sriedu na 24 tek.

NOVI GUMFIELD.

U proslom broju spomenili smo kako nam je dobar gumfield dosao pod nasu obznanu. Sada smo opet na boljem polozaju za doqazati citateljem 'Napredka' i svim nasim domorodcim koji se bave sa kopanjem gume. Milo nam je spomenutj da Uredniku jest otislo za rukom, te vlastnika ovog novog gumfila jest dovco do svoga cilja sa svrhom da bude za koristi za one smolokopce koji budu imoli srecu da otidju kopati. Kad dodje stogod vazna do naseg Ureda, mi nezalima naseg truda da dobijemo nasem narodu boljeg zivljena u svakom sluceju. Urednik je radio pomnjivo i marljivo te vlastnika skupa sa njegovim sinovim jest doveo do medjusobnog sastanka. Bilo je svakog govora tako, ovoko, i onako ; ali je Urednik za buduce koristi svoga naroda sa svojoj vjestinom nadmasio vlastnika i njegovo sinove. Sada imamo u rukami u pismenu da Urednik jest imenovan kao izabrani specialni i jedini zastupnik za sest meseca od ovog novog gumfila. Buduc daje bilo napomenuto u proslom broju stose tice od ovog gumfila imali smo vec veliki broj listova od nasih domorodaca sa svih strana, kao isto osobnog pitanja te nikomu nismo mogli zadovoljiti dokle nismo na sigurnom putu. Mi nemozemo, niti smo spravni suditi sto ima u zemlji, ali po dokazim kako smo culi vjerujemo da boljeg, i bogatijeg gumfila do sada nije jos bilo nadjeno u ovoj zemlji. Ali kada stogod doznademo nismo nigda bili lieni prihvatiti u ruke prije drugoga. U proslo vrieme narod je bio u toliko svrha neharan prama nasem Uredniku ; ali buduc da ovog puta ima se sest meseca vremena vidit ce mo kokvu harnost narod oce izkazati, jer od nase strane istinito bez ikakve prevare pustit ce mo narodu u ruke da im bilo sretno sa blagoslovom. Evo Vam i ovog istinitog dokaza. Kada je Urednik bio na sastanku sa vlastnikom i njegovim sinovim, dosao je bio jedan poslanik od jednog bogatog trgovca sa napisanim "cekom" u ruci govoreci. Evo Vam sada depozit, a kroz sedmnicu dana bit ce te podpuno placeni dajte nam prodaju od vaseg gumfila. Vlastnik i njegov Odvjetnik odgovori—kasno je, sve je dovrseno. Ovaj se zacudi, te mrkogledo pogleda Urednika, i progovori ove rieci na Englezkom jeziku "Ferri is too smart for us" pak otidje preko vrata.

Sada neostaje nista drugo nego ruke na posao. Urednik ce izabrati dobre i postene ljude od svoga poznanstva, te ce skupa zajedno otici pohoditi zemljiste buduc da za sest meseca isti gospodar nemoze nikome svoju zemlju ni prodati, ni darovati. Ovdjo sada nece biti nikakve prevare jer ce so sasvim dobro prijo izviditi, a opet mislimo da nijedan put u nikakvom slucaju niste se nasli prevarcni od Urednika. Eto neka Vam bude sretno.

Prijateljski Sastanak.

U prosli cetvrtak na 11 ovoga mjesaca bio je priredjen, prijateljski sastanak u znak polazka, naseg domorodca Gosp. Nikole Lipanovich, iz ove zemlje za, San Francisco. Gostba i plesanje je zapocelo u 8 satih vecerom u Royal Albert Hall, Albert-street. Odbor je sastojao od sliedece Gospode : B. Wrathall, A. Winship, T. Foley, R. Heald, M. F. Cvitanovich, V. Nicholas, M. Segedin. W. Langley, B. Gick, W. Moore, J. Anderson, Leo. Light (Kolovodja) i, W. E. Gick, Tajnik, Vecer je istekla u najboljem zadovoljstvu Zabavi plesanju, u kojem je prisutovalo, do 150 parovah Plesanje je svrsilo u z sata jutrom, gje su se svi prijateljski rukovali, i odisli, zeleci nasem domorodcu dobar put, i srecu, kao sto mu i mi takodjer zelimo.

Na 9 tek. ovo su imena sto nam je poznato koji su odputovali za staru domovinu—Anton Bilcich. Nikola Bilcich, Mate Erceg, Stjepan Srhoj, Kuzma Andricich Marinera. Svima zelimo sretni dolazak u staru postojbinu.

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make speclal arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti bez ljekarija. Zenitbe sdruzuje mirno, i privatno.

OBZNANA.

Malazi se kod Northern Steam Ship Company, Ltd., Thames, na wharfu jedna valiza od nazad tri godine. U valizi ima razlicitih knjiga sa misane robe, suvise putni list pod imenom Mate Andrijasevich Ivanov. Ulastnik neka se obraii na J. M. Curin, oli na N.S.S. Co., Thomes, gdje po njegovom zahtjevu bit ce poslano.

Zemljiste za Kopanje Smole

Dajem na obce znanje da imam dobro zemljiste za kopati. Osim vlastnika na ovoj zomlji nije do sada nitko kopao, sma mnogo bicle, i crne gume. Prosto je doci obaci ovu zemlju i provati.

Hranu, i prodavanje smole jest svakome prosto gdje ga je volja. Zamljiste otvoreno je sedmog meseca. Obratite se.

A. SINKOVICH,
Kerikeri, Bay of Islands.

Novi Predbrojnici.

Bilich Andrija, Okahukura
Kurte Mate, Red Hill
Klarich Anton, Wharekawa
Srhoj Mate. Waihopo
Jerkovich Toma, Helensville
S. K., G.P.O., Auckland
Dominkovich John, Te Kopuru
Despot A. D., Parengarenga
Skorput Ivan, Parengarenga
Matkovich Ivan, Raurimu

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 17, 1907.

Sto Imamo Odluciti?

OVOGA puta nalazimo se svi u podpunoj duznosti da moramo odluciti sa kojim putem treba nam hoditi. Ljudska narav sa napastovanjem okrece vise na zlo, negoli na dobro, stoga moramo da budemo vazda na oprezu za biti na pravom putu. Nije vise opotrebito donasati pred oci nikakve druge izglede, kada sami po svojoj naravskoj pameti mozemo dokuciti stoje dobro, a stoje zlo.

Ako ne, u velikom broju imali ste nekoliko dokaza, i primjera u prosle brojeve "Napredka" za koje svrhe nami hrvatim vriede nam novina. Jest nami osobito u ovoj zemlji, gdje smo od svakoga prezirani, a navlastito izmedju nas istih gdje obstoji svaka mrznja, i nenavidost.

Stavno smo odlucili ne vise nigda u buduce od nase strane naganati vas na vase duznosti za uzdrzati ovu sada utemeljenu novinu. Ali od vase strane treba Vam da odlucite sa kojim putem mislite hoditi? Mi jesmo spravni za otici radom naprid, te na Vasu korist, cast, i slavu hocemo povecati novinu, i izdavat je svaku sedmnicu. Nije opotrebito, i grehota je da izmedju vas ima u ovoj slobodnoj zemlji stranaka. Svaki je u duznosti svoga brata do puta od istine voditi, a ne nigda od Vas istih da bude prevaren. Od naso strane istinito nedrzimo nikakva naseg brata hrvata za neprijatelja, niti upravo nikakve osobne protivstine proti nikomu. Ali mi nalazimo da ima gospode koji savjetuju istu svoju braou dase odstrane od onog puta gdje njima jest za koristi. Neznamo jeli upravo istinito, aii nam je dokazano da kada smo savjetovali nasu bracu dase budu cuvali od Bankruptcy Court da to nije bilo drago nekoj nasoj gospodi.

A sto mislite da Bankruptcy jesu postena djela? Mismo samo spomenuli dase narod cuva, jer istinito jesmo na dokazim dace se vise od jednom nasem hrvatu dogoditi. Spomenili smo Lovica u proslom broju, sada opet spomiujemo druge, a stavno nebi smo zudili nigda vise nikoga spomenuti. Oli zaliboze ako se narod nebude pametno cuvati, i posteno raditi ima ih na nasoj listi sest drugih osoba koji su na istom putu kao i oni prosli. Vi sami mozete znati da u svakoj strani svieta novina jest, ona najprva koja saznade sve novosti od svega svieta, sve stvari bilo privatno, ili javno pak bilo dobro, ili zlo. Svi trgovci odma saznadu netom tkogod otidje kroz Bankruptcy Court, pak se bole i drugih koji su oni uduzili. Kad nas domorodac otidje po slabom putu, a do koga ce doci za upite od svacigova stanja ako ne do Urednictva? Imali smo pred ocima imenicu od nekoliko nasih domorodaca kojih mi cienimo da jesu u slabu stanju od njihova polozaja. A nas narod koji nezna istinito svacigovo stanje misle, da svaki kada zapocme kakvu trgovinu jesu u bogatom stanju. Nasa je duznost bila savjetovati da neka se cuvaju, jer kada dodju neugodne nepriliko onda nije nikomu milo. A, opet kako mozemo suditi neki misle kada otidju kroz Bankruptcy Court, kao dasu uradili kakvu bravuru. A, zasto se svaki nepromisli da kada koji od nas otidje po krivom putu, onda mi svi ostali dobivamo dobro ime. Odlucimo sada unaprid drugcije postupati budimo posteni, budimo radisni, ostavimo se nepostenih djelja, ostavimo se svake igre i kartanje za novac, i nemoj mo vazda po katunim u vise osoba bezposleno stajati. Ljubimo se kao braca jednog druguga, nemojmo vazda misliti o privaram, te sa prevarom od nasem bratu zivljeti. Eto ce Vam sada doci svakovrstnih hrvatskih knjiga, pak mozete kad bezposleno u gradu otici muktice citati. Bezposlenost vodi svakog covjeka na grieh, i na svaku drugu opacinu. Eto imat ce mo razsirenu novinu, i idje nam nas hrvatski slagar sa nasim slovim. Eto je hrvatski Liecnik odlucio amo doci, eto u jednu riec imamo sve zlatne prigode samo ako budemo znati prihvatiti. Sada je nase vrieme sto imamo odluciti, sada oli vise nikada, jer ako neotidjemo po pravom istinitom putu za nas svih ukupno nema vise spasa.

KRATKE VIESTI.

U Londonu ima sveukupno 928,008 kuca Austria jest prva drzava no svietu koja je pocela upotrebovaljati postarske dopisnice.

Ciena od gume nije snizena nego dapace nekim vrstam od biele gume uzvisena.

Gosp. M. F. Cvitanovich idje na putovanje sa prodajom pravog zlata koji zastupa Anglo N.Z. Jewellery Company.

U svietu za izsplacivati porezninu jest najmanje u Cinezkoj, a najvise u Francuzkoj.

Svi castnici u Njemackoj—vojnistvu jesu prosti od poreza na pase.

U jednoj tonelati zlata ima 29,166,660 unaca, oli u vriednosti od £120,000 sterlina.

Kinezki mrtvacki—liesovi jesu uradjeni da voda nemoze ulaziti.

Za porabu konopa na jednom ratnon parabrodu hoce se najmanje 80 tonelata tezine.

Predsjednik od jedne malene Republike Andorra prima samo lire 3 na godina za svoju placu.

Sveukupni novac sto primaju vladari na svietu za njihovu placu racuna se da iznosi £16,000,000 sterlina.

Ugarska trosi na godinu 2,000,000 tonelata crnog-uglena, vise nego druge Europejske drzave.

Za posuditi novac u ime odjeca i.t.d. pawnbroker mora da plati licensiju £7 10s na godinu; ali za posuditi novac u ime zlata, i sreba valje platiti drugu licensiju suvise koja zapada £4 10s.

Longbeach farm blizu Ashburton u Novoj Zelandiji daje ploda 40 bushela zita po svakoj ekri zemlje. Ova je farma prozvana najbolja na svietu.

Zene, i k'ceri u toliko kotara u Indijam imaju sasvim neugodni polozaj. Ako je muzu opotrebito novca u zajam onda dade svoju zenu, oli k'cer u zalog te njegov duznik uzdrzi ih dokle se dug izsplati.

Abysinia jest prva u Europi stose tice zenskog prava. Kuca sa cielim pokucstvom pripada zeni, te u slucaju da muz stogod pogriesi onda ga zena potjera iz kuce, i nemoze se prije povratiti dokle nebude pokajen.

Svake godine uzdrzi se Dernek u Zlatnom Pragu gdje 3,000,000 gusaka prodade se. Ove guske dolaze iz dalekih strana ceske te za dalekog puta stavu katrama na noge za moci bolje hoditi.

U Belgiji neozenjeni ljudi preko 25 godina imaju jedan glas na izborim, ozenjeni ljudi, i udovci imaju dva glasa, a popovi imaju tri glasa.

Za sami grada London ima 1304 vatrogasaca.

Glasoviti Edison ima u sluzbi na svojoj radnji 200 zenskih.

U Londonu sa licenijom ima 7137 kocija su dva kola, a 3922 su cetiri kola.

Postoli za lievu, i za desnu nogu nisu prije bili izumljeni od godine 1472.

Pauk, u razmjeri svoga zivota jest sedam puta vise znajniji od lava.

U gradu Londonu ima ima 1023 Postarskih Ureda, te od ovih ovih 727,000,000 listova jest razdjeljeno na godinu.

Washington glavni-grad Sjedinjene Drzave Amerike ima najsirocije ulice od svakog drugog grada na svietu.

U morskog-vodi nadje mnogo srebra. Mnogo se puta nadje na brodovlju kad se prihvati rama (tuca).

Francuzka svake godine dobavlja 170 tonelata, vlasi, od ovih dolaze 100 tonelata iz Kinezke a 25 tonelata iz Taljanske.

Slovo 'i' nije bilopoznato sa kapicom prije cetruoestog stoljeca. Najprvo sa kapicom "i" jest poznato u rukopisu godine 1327.

Kada je punica kralja Japanskog Mikada nazad malo vremena bolovala, ne manje od 423 liecnika jesu bili pozvani na viece.

Prancuzka ima preko pet miljiuna ckera vinograda koja dolazi prva na svietu. Taljanska druga, a Austria treca.

Taljanska jest vazda bila prva drzava za ubojstva, sto ne manje od 2500 jest pocinjeno svake godine. Ali kroz ove zadnje dvije godine Ruska drzava jest postala sa ubojstvom prva na svietu.

Najvisa farma na svietu jest kod Lusiana (Amerika). Okruzuje jedan i pol milijuna zemlje. Na farmi ima 35 milja zeljeznice sa 300 milja vodene plovitbe na kojem putuju tri parobroda.

Njemacka ima vise u duljini brzojavnih zica nego ikakva druga narodnost. Ima ih 113,000 milja. Njemacka ima 30,000 brzv,avnih ureda, a Ruska samo 7000.

Kuga u Sydney jos nije prestala, nego isto otimelje svakog bez obzira, ali se vazda drzi tajno podpuni broj bolestnika. Nazad malo dana usmrtilo je jednog pisara od Banke. Ima takodjer slucajiva kod Brisbane (Queensland) i ostalim mjestim odne o zemlje.

Opcinstvo od grada Londona duguje £65,657,080 sterlina.

Prodaja od ljudskih vlasi ima najvjse na svietu kod Markete u Marselji (Francuzkoj).

Bozanski kipovi u crkvam Francuzke drzave jesu sveukupno od vriednosti £240,000,000 sterlina.

Kinezi imaju mnogo dulji zivot nego ikakva druga narodnost.

Ruska Vlada jest zabranila da budu se izdavati "oglasi" zenitbe kroz novinu.

Kuca za pribivaliste racuna se da ima u cieloj Europi 49,605,000.

Duhana u Austrianskom carstvu vise se poposi nego u nikakvoj drugoj drzavi od svieta.

Tapioca koja se uporablja za jestivo kao pudim, jest stablo od smrtnog—otrova.

Najstariji violin na svietu jest nadjen u grobistu kod Egypta, na njemu je bilo zabilizeno 3000 god. prije Isukrsta.

Djevojcice od 15 godina rastu vise nego prama mladicim od 17 godina.

DOPISNICA UPRAVE

Gosp. Petar Nola—Spljet—Hvala vam mnogo na vasem srdacnom izrazu, i na lepoj sa slikom dopisnicon. Rado ce mo primiti. j tiskati svake novosti koje nam budete poslali. Zivili!

Dopisnicim—Svakog Hrvatskog domorodca bez svoje ponude primamo kao dopisnika "Napredka" neka nam pise svake novosti stoje koriztno za narod. Ali molimo nase dopisnike da ako oni nisu vriedni sa njihovim rukopisom neka nadju kojeg drugog domorodca koji ce pisati, jer u istinu ima izmedju naseg naroda koji su dobro vriedni sa rukopisom. U svakom slucaju piste vazda na jednoj strani papira.

Gosp. Antun Segedin, Gumtown.—Kad budemo imali prosta vremena bit ce vam odgovoreno u privatnom listu. Sretno!

Gosp. Ivan Grljusich, Towai.—Po vasoj naredbi Listovi jesu vam poslani na G.P.O. Auckland. Ovoga puta saljemo gdje sxda pribivate.

Bez predhodne novcane doznake adluceno je da list nitko nebude primati. Opet imamo na knjigam vise od petdeset, koji su iskreno u svojim listovim obecali dace poslati za predbrojbu, ali narod isto u nehajstvu spava. Oni koji su se razglasili kroz novinu kao trgovci i.t.d. jesu sasvim ogluseni kad su primili racun za njihove oglase, i nase opetovano privatno pismo; ali nemojte ostati zacudjeni ako drugcije budemo postupati.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

VELIKI GLAD U KINEZKOJ.

Brzojavi od 13 i 14 tek. dolaze iz Pekina daje veliki glad napao po cieloj zemlji Kinezkoj. Tri milijuna naroda dosli su kraju svoje smrti od velikog glada koji sada vlada u zemlji. Narod je vec postao kanibal jer isti svoji roditelji poceli su jesti svoju djecu.

Na racun od petnajest milijuna dollora sto opotrebuje za ugasiti glad samo cetiri milijuna jest sakupljeno u zemlji, a polovicu od milijuna doslo je iz vanka. Ali se racuna dace biti nemoguce izskupiti potrebiti novac u zemlji Kinezkoj.

MILIJUNASA IZTRAGA.

Iztraga milijunasa Harry K. Thaw za ubojstvo drugog milijunasa Stanford White jest od nazad nekoliko vremena na Velikom Sudn u New York. Brzojavka od 13 tek. donasa viesti iz New York da giurati nisu mogli svi skupa doci do jednake odluke jeli Thaw krivac, ili ne te giurati jesu odpusteni na slobodu iza kako su bili zatvoreni cieli dan, i noc.

Za branit se ova velika parnica dosla je zapasti Thaw obitelj £200,000 sterlina, a Vladu od New York £20,000 sterlina.

Nazad deset meseca na 25 Lipnja 1906 : Thaw ubio je smrtno White sa uzrokom da White jest griesio sa zenom Thaw. Oba su milijunasa oli White dokazano je da prije zenitbe i kasnje jest, griesio sa Thaw zenom koja se racuna da od lipote nema je lepse u New York. Kad budemo imati Amerikanske novine onda ce mo bolje opisati od ovoj velikog panice koja jos nije na cistu putu, shog uzroka od velikog novca koji je po sridi.

RUSKI POLOZAJ.

Brzojavke od 5 tek. dolaze iz Petrograda da velikog broja vojnictva od Draguna, i Kozaka dolazi danomice u Pretrograd, na isti nacin kako je i prije vojska dolazila kada se je prvi Sabor, ili Duma zatvorila.

Opet druge brzojavke donasaju da dvije poglavite novine u Ruskoj zemlji "Novoje Vremnje" i "Gramya" jesu se u njihovim dopisim osudili izkazati da Vlada Ruska jest puna od izdajica, i krvolocnih osoba. Da prvi Ministar M. Stolypin, i svi Ministri skupa zajedno sa Patriarkom jesu nista drugo nego izdajice svoje brace, i svoje zemlje. Da narod imao bi se dignuti na noge i pomesti vanka sve izdajice gore spomenute. Ovo je zacudilo cieli izobrazeni sviet kako su iste Ruske novine mogle osuditi se istinu dokazati.

RAT U CENTRAL AMERICI.

Brzojarka od 15 tek. iz New York donasa viesti da General Bonilla Predsjednik od Honduras, koji je bio predobiven od vojske Nicaragua, i kojemu je trebalo iz zemlje jest nasao zakloniste na Amerikanskom ratnom brodu "Chicago," sada se je pridao u ruke neprijatelja kod mjesta Amnala.

Rat izmedju Honduras, i Nicaragua sada je dovrsen.

THAW UBOJACKA PARNICA.

Brzojarka od 16 tek. donasu viestu iz New York da milijimas Thaw za ubojstvo drugog milijnnasa sto gurati nisu mogli doci do odsude, sada je Vlada opet naredila da po drugi put bude bude iztraga za ubojstoo Stanford White. Iztraga bit ce otvorena u mesecu Listopadu, ali novac mozebiti nece vriediti usuprot da prvog puta Thaw obitelj jest potrosiia £200,000 sterlina. Ovoga puta bit ce postavljeni posteni, i dusevni ljude za gurate.

VELIKI RATNI BRODOVI.

Sabor (Reichstog) u Njemackoj brzojavke od 15 tek. iz Berlina donasa viesti dasu glasovali za zgradju od jednog velikog ratnog-broda koji da bude u velicini od 19.200 tonelata, sa 11 palca topova, i bude imati brzinu od 25 milja u jedan sat.

Veliki ratni-brod "Aki" od Japona jest bacen u more u mjestu Kure. Ovaj je brod u velicini od 19,000 tonelata.

Treci ratni-brod pripada Englezkoj imenSm "Invincible" u velicini od 19,500 tonelata jest bacen u more kod Newcastle-on-Tyne. Ovaj ce imati 12 palca topova, i biti u brzini od 25 milja u jedan sat.

TRESNJA U MEXICO.

Brzojavka iz New York od 16 tek. donasa viesti da Chilpacingo, i Chilapa oba ova dva mjesta jesu razruseni od tresnje. Jedanaest osoba jest ubijeno a 27 ranjeno. Ista tresnja cula se u grao Mexico ali je malo trajala ; ali kroz ono malo vremina zidovi od tamnice jesu pali, i nekoliko osoba bilo je ubijeno.

UBOJSTVO MALENE DJECE.

Brzojavka iz Perth od 16 tek. donasa viesti da ubojacka zena od malene djece koja je ona primila jest sada osudjena za pet godina tezke tamnice.

Kroz nazad 20 dana vremena jesmo od nase strane petnaest nasih domorodaca priporucili nu razlicite rabote. Svi nam javljaju da jesu zadovoljni.

Kako su odvjetnici sretni Dokazano je da Dr. Delmas "glasoviti krlminalni odvjetnik" jest odma u pocetku uzeo £20,000 sterlina za obranu Milijunasa Hazry Thaw za ubojstvo, a kasnje jos vise kako vidimo po brzojavnim viestim koliko Thaw ebitelj jest platila.

Gosp. Francis L. Wellman primio je £8000 sterlina za obranu dva brata bliznaka Hyam u Canada za ubojstvo. Gospoda—Austin Fox i D. Rollins jesu primili po £6000 sterlina za tuzbu Upravitelja Pulicije McLaughlin, a Colonel James za druga stranu jest primio £5000 sterlina. Jedano Englezki odvjeetnik gosp, Petersed jest primio 100,090 rupia za braniti jednog bogatog Indijana, a kasnje opet mu je darovao 10,000 rupia.

Jednog druzstvo od Duhana u Cuba za biti na njihovu obranu u sudu jesu platili £60,090 sterlina odvjetniku gosp. John C. Tomlinson. Opet odvjetnik gosp. Depew's jest primio £40,000 sterlina za obranu da jedna velika trgovina neotidji kroz Bankruptcy Court A, gospoda Robinson i Bright jesu primili 60,000 sterlina stosu zastupali jesno zeljeznicko druzstvo.

Primili smo za nesrecu od Great Barrier £1 od Brace Cvitanovica, i 10s od Mate Stule kod Taupiri. Uz ovaj gori spomenuti novac primili smo sliedeci list kojeg javno izdajemo na vladanje nasih citatelja.

Taupiri, Travnja 6, 1907.

Gosp. Ferri.

Evo vam saljemo £1 za pok na Great Barrier Braca Cvitanovich. Gosp. Ferri receno mi je daje Jure Sumich skupio £9, ali on nije dao za sve. vec je poslao osobno pok. Paske zeni. Nije pravo daje on privatno poslao jer ona nije naj potrebitija. Oni su svi isti u stanju nezna se koje od koga gori pak mozete razpitati. Ovamo ima nas 25 osoba koji svi znadu za njihove okolnosti.

Ako je Sumich samo jednoj zeni poslao, imalo bi se od ovoga odbiti stose posalje. Pravo je malomu pok. Nikoli dat kao i njima, jer on nije otcu ni pasag vratio, a oni ostali jesu. Njemu je otac u slabom stanju, mozda u gorem nego su oni svi.

Braca Cvitaovich.
Mate Stula.

Stoje gosp. Sumich privatno poslao neznamo nista, ali kad u slucaju nesrece koja se je nenadano slutila svi milodari bilo je zakonito da idju u jednu svotu. Spomen grobista koji je vec dovrsen jest sakupljeno svima trima pokojnicim jednako. Sve novce sto izostane poslat ce mo na ruke zupnika da on razdjelji; ali od danas do 14 dana nasi domorodci neka nam jave u listovim privatno ocelimo narediti gosp. Zupniku da dade novac trima jednako, oli samo dvojici.

Spomen grobista zapada £18 te kad gosp. Ante Simich plati nam njegovu trecinu, nema velike svote za domovinu, stoga koji dobrovoljni milodar primamo za dojducih 14 dana pak onda nasa lista jest zatvorena.

Urednistvo.

Gosp. Ivanu Bartulovich.—Buduc da sam saznao, da ste Vi stavili u nas list "Napredak," kiji je izasao na 20 Veljace, o igranju karata u nedilju, a to u mojoj gostioni. Medju ostalim spomenili ste i moju suprugu, sto da je i istinito bilo, nije uljudno spominjati. Za vasoj zeni nosim cast, i zahvaljujem koja me je upitala za zdravlje moje zene, svaki dan odkad je posla u bolnicu i ucinila operaciju. Ona sama od svih zena nasih domoradaca koji se nalaze u gradu Aucklandu, jest sto me je upitala. A vami, zao mi je, da ce se narod narugati, kao jednom koji se cini vise pametan nego je, gdi se mece u stvari koji se njega neticu. Za mislim da nisto vas drugo na ono nije natralo, vec velika oholost ili nenavidost. Prodajem i ja nisto gome, ali se nemogu osuditi reci, da cu slati gomu put Londona, i kupit zemljiste, te sagraditi kucu u Dargaville ; zasto ja nedobivam vec samo sest pena po liri, na prodavanju smole. Za ovaj put dosta, unaprid sto izpadne !

P. Cvitanovich.

Za gore spomenuto opisanje Urednistvo nenzima nikakve odgovornosti—Ured.

Gasp. Ivan Grljusich Nikolin pise iz Towai na odgovor gosp. Matutinovich od njegeve pjesme tiskane u poslom broju—nemojte biti uvridjeni jer nikakvi citoc nemoze raztumaciti iz vaseg skladnog sastanka; stoga morete opet poci u Busak najmanje za pet godina dok budete znati nasu buducnost koju zahtjevate.

Sasvim nam je zao bilo vidjeti gdje trpi bolesti nas vriedni domorodac Ivan S. Petricevich stomu se je nenadano dogodilo od nazad 15 dana. Ova bolest koju je trpio nas vriedni domorodac jest u nogi, te trebalo mu hoditi o stapu, i biti zaustavljen kod svoje kuce. Radujemo se da sada nasem vriednom domorodcu idje bolest na bolje, i moze ako ne sasvim podpuno otici na vlicu vanka kuce obavljati svoje poslove. Zelimo napredak, i svako podpuno zdravlje nasem vriednom domorodcu.

U prosli Ponedjeljak na 15 tek. u 10 sati vecerom Izlozba u Christchurch jest zatvorena od Namjestnika uz veliku svecanost, i mnogo prisutnog naroda.

Parobrod "Sonoma" jest zakasnio te nije odputovao kako smo na drugom mjestu spomenuli ; ali putuje danas vecerom.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Guma—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170.
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 135.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 115 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 52.
Sitna guma, ali ne veoma mali komad ic 57.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 40.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 22
Dobra swampa sa prahom 16.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 16.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosijani prah od 14.
Slabi prah 11.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 120.
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 32.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 35.
Chips dobar, i cist 25.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 6.
Zemljusina od gume 3.

Ako budete primati privatne listove da ciena gume jest snizena, vladate se po gore spomenutim cienam ; jer mi primamo redovito svake sedmnice ciene gume od dobro ustanovljeno trgovacke kuce, i od trgovacke-komore. (camera di commercio).

Obznana od Austrianskog Lloyda.

Odlazak iz Port Saida.		Dolazka u Trst
Kolovoza	1	Kolovoza 5
,,	16	,, 26
,,	23	,, 27
Rujna	1	Rujna 4
,,	15	,, 19
,,	17	,, 21
,,	30	Listopada 4

U dojducem produljivat ce mo nadalje.

U jednom odlicnom zboru ne oplakani pok Strossmayer rekao je ove rieci "Gospoda nije dosta da nosimo zdravu misicu i srce junacko. Danas se vise vojuje i odlucuje "Oruzjem duha" nego oruzjem materialnim.

Primili smo Cienik "tambura" iz tvornice Tomo Markus iz Siska. Cienik lepo izradjen u knjizici sa slikam od razlicitih tambura.

Ove tamburice mogle bi nasim domorodcem sluziti na kopanju smole te kad su svetkovine pjevati narodne milozvucne pjesme. Za ciene od tamburica obratite se direktno na Tomo Markus—Topolovac kod Siska, oli na Urednistvo.

Jucer na 16 tek. sa parabrodom "Sonoma" ovu su nasi domorodci koji su odputovali direktno za San Francisco—Nikola Lipanovich, Aute Soljak, Mate Katavich, Luka Pivac. Ovo je zadnji parabrod koji putuje direktno iz Auckland za San Francisco, jer je je druzstvo zaustavilo vise putovati. Sada treba hoditi preko Fiji, ista je ciena za poputbinu, ali uzimlje malo vise vremena dokle se dodje u San Francisco.

Nazad malo dana gospodja Mare zena Paske Cvitanovica koja je bila noseca jest se nahodila sasvim u slabom stanju. Otisla je u privatnu kucu od babice gdje se primaju novorodjena-djeca. Gospodja Cvitanovich bila je tako u slabom stanju daje trebalo da uradi veoma pogibeljnu operaciju. Muzko se je cedo porodilo te uz veliko pogibeljno stanje u kojem se za malo dana nalazila, sada nam je vrlo milo spomenuti da gospodja Cvitanovich jest vanka svake pogibelji, tako da majka i diete sasvim dobro napreduju.

GUMDIGGERS UNION.

Nazad malo dana Englezko Gumdiggers Union jest imao svoj veliki sastanak (meeting) u Waipu. Na ovem sastanku bilo je velikog broja Englezkih kopaca gume, te jesu bili pozvali prvog tajnika od strane Vlade od zavoda Rabota, i zastupnika od Sabora gosp. Stallworthy. Naravno tuzba Engleskih kopaca gume jest na dugo otisla stose tice kopanja smole. Fzveli su nekoliko clanaka od njihove tuzbe prama postupanju kopanja gume, i da ovo druzstvo jesu uslisani od strane Vlade stavno nasim domorodcem na kopanju smole bilo bi im slabo. Ali tuzba od Englezkoh kopaca nije se potriba poplasiti jer svaku stvar koji oni zele nece im biti uslisano. Gospodina E. Tregear prvog vladinog tajnika u Wellington kojeg osebno poznamo jesmo na njegovom povratku iz Waipu snjime govorili, i ono sto mozemo dokuciti nije se ni najmanje bojati dace stogod biti za stetu nasem narodu. Ali bi bilo dobro da uprava kopanja smole bude uzeta od vlade za upravljati, a ne kao sada data u ruke opcinam.

Da vrsta, i diena gume bude data u ruke Vladi da oni upravlja ju jer na ovnj nacin siromasni kopac nemoze nigda zadovoljno svoju cienu za svoj trud imati. Da budu ukinuti svi maleni trgovcici, i Gum Brokers jer ovi su koji kvare ciene gume.

Da kada je guma razdjeljena od Vlade da za svaku litru smole bude svakomu kopacu jednaka ciena. Da sada kako stoji marketa od gume da nije nista drugo nego jedno kolo od velike prevare za ciene nevoljnog kopaca smole.

Ovo je tuzba od Englezkih kopaca smole, i na ova zadnja pitanja kako docujemo bit ce odobreno od Vlade sa dojducim Saborom. Ako bude, onda ce i nasi domorodci primati postene ciene gume, a ne kao sada veoma razlicite jednog od drugoga.

Stose tice od milodara za sliku "Put Kriza" da bude doprineseno za crkvu sv. Patrika kao jedna vjekovita uspomena od naseg naroda, jos nismo ni jednog novcica za ovu svrhu primili. Ali nam je pisano da gosp. Antich Matutinovich u Mangawai jest se zauzeo sakupiti potrebitu svotu za sliku "Put Krinza." Nastojmo za ovu vjekovitu uspomenu imati ; a mogli bi smo samo da hocemo i prozor sa slikam crkui darovati koji zapada £100 sterlina.

Zloba od Englezkog Naroda.

Na 27 p.m. kod Suda Rawene bili su obtuzeni Mijo Jelavich, Andrija Kraljevich, Ilija Burich, Petar Matoga, Blaz Vlatokovich, svi rodom iz Komina kod Neretve za uzrok stosu kopali na vladinoj zemlji. Ali nasim domorodcim nije dopusteno ni kada su Englezki Podanici, te jesu gledani gore nego Kinezi.

Ovi gore spomenuti uzeli su zemlju kod gospodara, ali nisi bili utvrdili sa pismom, a Lugar koji je znao doveo ih do Suda. Gosp. V. H. Reed jest se dobro borio za nase domorodce obranu; ali su bili osudjeni da plate globe jednu Liru svaki, a tuzitelj mislio je dace biti po £10. Ovi su isti i prije bili obtuzeni na 26 Siecnja o.g. pak kao za prvi put bili su rieseni.

Ja dole podpisani
A. SINKOVICH,
Kerikeri.
Zastupao sam kao tumacnik na Hrvatskom, i Englezkom jeziku.

TRAZI SE!

GOSP. PETAR SIMUNDICH, marjanov iz Opanaku, Opcine Omis Kotara Spljeta.—48 god. star, visoka uzresta, crni vlasi dugi crni brkovi, butrastdg obraza, sirokog nosa, i nikakva oznaka na tilu. Ovaj je prosle godine bio kod Poroti, N.Z., i netragom neznam knd je posao. Zato molim svu bracu Hrvate u Nozoj Zelandiji, Australiji, i Kaledoniji kobi saznao za njegovo pribivaliste dami izvoli saobciti ; a tim vise gdje mu je obitelj zabrinuta za njegov bjeg.

Zahvaljujuc se osobno onom koji me obavjesti za pribivaliste trazenog. Spostavanjem.

JURE SIMUNCICH,
Poroti, New Zealand.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod ,Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.
Posluje kod Velikog, i Malog Suda.

Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.

Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

NICHOLAS GREEN,
Commission Agent and General Interpreter.
27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.

Speaks the following languages :
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.

IME GREENA jest dobro poznato od Hrvatskog naroda koji je vazda pri ruci u svakoj potrebi.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako isto (Shorthand) Dopisnice za one, koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.

Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

JOHN URLICH,
General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.
VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,
GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

Na prodaju.

Prodaje se zemljiste od 145 ekera 80 ekera pod travom i ogradjeno, 2 ekera vocnjaka, 1 eker posadjen jagodama, 5 ekera pod gomom, kuca sa 5 soba i izvanka mali zgradjica. Ima konja 7 glava od marve. Zemljiste je dobro za lozu, daleko dvi milje of Kaihu iza Dargaville. Ima se platiti guvernu za zemlju £52, a ostalo dati dolje podpisanom, u sve svota £120.

A. WATSON,
Kaihu.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najnizu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrsti staklenih posuda, gvozdjenih posuda za kuhanje piruna, noza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako narucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.

STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.

Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.

TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, APRIL 17, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, MAY 1, 1907. (No. 9.) BROJ 9.

☛Od nase strane odlucili smo izdavati sedmnicnu novinu, netom se dovrsi sest meseca od utemeljena ove zlatne prigode samo ako dobijemo dostatno predbrojnika. Mi zelimo otici sa radom naprid, da pokazemo pucka prava, i narodno jedinstvo. Ostavimo nehajstvo nazad, probudimo se, maknimo se, predbrojimo se, da u ovem velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime. Primite na dusu, i srce, a za svoje dobro ovaj poziv. Kad ovo procitate podajte drugome pak oba postanite predbrojnici.

Odgovor Paski Cvitanovicu.

Podpuno jesam uvjeren, da veci broj citaoca „Napredka" jesu opazili, i citali, u proslom broju dopis na mene napadnut, od Paske Cvitanovica ili da drugcije spomenom, tog naseg Velecenog, i samog po sebi prozvatog Glasovitog Trgovca u ovom gradu.

Gospodo Citaoci ! prije svega, zelim vas uvjeriti, da moja jest naj zadnja misal, i zelja, u ovako slicnim dopisim vrieme trositi, drugog ikog protresati, i u tudje poslove se dirati. Jedino milo mi je moje poslove obavljati, i cuvati, buduc da istih pune mi jesu ruke, bez da se u druge, nevrigljive ludovstine uplicem.

Nu, usprkos svem tomu, i proti istoj mojoj zelji, ipak jesam usilovano potaknut, da ovo malo redaka uvrstim na odgovor dopisa, gori spomenutog divljeg Purana.

U pogled igre karata u Nedilju preko. Svete Mise, ja se jesam potuzio Uredniku „Napredka" posto sram me je oblio, pazeci na ovdjesnje Stanovnike od Aucklanda, prohodeci u Crkvu, obziruci se na podpuno rastvorena vrata, i motreci unutra neuljudno postupanje. Nije bilo jedne osobe da se nisu cudili i rugali, da takova djela, i neuljudna postupanja imaju biti dopustena u vrieme Nediljnog Blagdana navlastito preko Svete Mise.

Ni malo se necudim, da ako prem ni jeste mozda bili, podpuna neoprezni, da takovo postupanje u obzir uzimljete.

Podpuno priznajem, da zasluzujes oprosti za isto, posto ni sam krivac nisi jedino buduc, da uljudnosti ni boljem postupanju, jos se naucio niesi.

Naravno, mene jest potaknulo, da vas od takovih postupanja obustavim, zbog uzroka, i ukora, veledobro poznato svoj Gospodi Citaocim, posto nece Engleski narod izjaviti, vidilismo neuljudno postupanje, u kuci Paske Cvitanovica dali ; sveukupno, svi jesmo ukoreni, ne samo koji jesmo u gradu nastanjeni, dali sva ostala nasa braca po cieloj Coloniji. Zar je malo nas Narod pretrpio nepravednih i sramotnih ukora ! Zar nije dosta sramotne ljage na sve nase Domorodce u ovoj zemlji podbacena ! A zbog koga ? Zbog njekoliko izroda neuljudnih covjecski neprilika.

Ni malo ne griesem, da vas zbog vaseg odlicnog postupanja, i kroz proslo vrieme vaseg dielovanja, izmedju gori one njeke slicne uvrstim, posto u svakom pogledu podpuno zasluzujete.

U drugom pogledu, opazio sam da me oholim nazivljes. Spomenise neizobrazeni Jelene, da u mojem cielom zivotu, nesmijem se usuditi ni u najmanje posumnjiti da se jesam ikakovom osobi tako sliecnim predstavio, niti ikada takovog ukora primio, ni zasluzio. Dapace vrtoglavna zvieri neima dana da sa takovim imenom niesi nazvan, i takove ime zasluzio.

Izjavljujes da ti prodajes gomu ali da samo, sest pena po Liri dobivas Drugi svi ostali Gum Brokers ovdi u gradu uzimlju 2½ po o/o tako i mi isto uzimljemo na gomu koju prodajemo. Nije cuda da jeste tako vjesti i brzi za izracunati na sest pena, posta sest pena jest bila vasa glavna proslo trgovina jedina trgovina kojoj si vriedan i sposoban, te nije nista smiesna do si tako dobro taj broj zapamtio.

Istinito da istrazivali jesmo zemljiste u Dargavillu, za gradnju kuce za Trgovinu, i dobro poznajem da vam jest u velike utazena vasa nezdrela i lukavno himbenost, buduc da zaliboze nismo uspjeli imati pogodno mjesto za nasu uporabu.

Pises da se ti nehvalis do ces ti slavati gomu put Londona. Puno bih mi se hotilo da ti u obsirno na svaku odgovorim, ali niji kuda, da se takovi divlji Purani cude. Ipak na tvoje divljane cudo, podpuno sam stalan da nami jest to sve puno lagje uporaviti, nego tebi otici do u Sydney, posto lasno bih mogao otici, ali moras da se mislis kako bih se mogao natrag povratiti.

Ako prem na zalost, u proslom vieku tako slicnim Glupanim, jest bio slobodon ulaz u ovu Coloniju, ipak u ovom dvadesetom vieku, jest strogo zabranjeno svakoj osobi, koja dostatno nije izobrazena u cietanju i pisanju, dakle ; kud, kamo, bih ti, neizobrazena, dvonozno zvieri.

Ima vec punih sest godina, do jesi sve sile ulozio, da se bar stogod naucis, i izobrazis : Ali jok ! tvrda u Glupana glava, kusaj i ne kusaj, sve uzalud, neda se pak neda, moguce nije da se pridje dalje kriza Svetog Andrije.

Divlja glava, tvrda, ko tvrda, promeksati se neda, pero tezje neg motika, olovka tezja neg poluga, Puran vidi da je divlji, i da moguce uspjeti nije, ali ipak predati se neda, isto se prepire, da stoje 6/6 da jest 9/6 na cedulji zapisana.

Nema do naseg Glupana, tko da sa Glupanom razlozi, u njega pamet, u njega znanstvo, u Glupana razlog, Glupan moguc uciniti, sto nikakova druga izobrazena osoba ni usuditi se nesmije.

Izrazi se Glupane na otvoreno polje pred izobrazenim osobam, dokazi tvoju odlicnost, tvoje znanje, tvoj nauk, tvoja mogucstva, i pohvali se onda kada slavodobitnim postanes.

Ti si onaj Glupan, koji po toliko mjesecih Money Order u dzepu nosis, a neznas stoje. Ti si onaj Glupan koji do postarskog ureda kada opotrebujes otici nemores svoje poslove u najmanje obaviti, bez da drugog covjeka ne zamolis i sa sobom povedes ! A na drugu ruku sam sebe sveucenim, i sveznanim, proglasujes.

Ti si onaj Glupan, koji koda si opazio, da njeka Gospoda ad nasih Domorodaca, u gradu i u gradskoj okolici, kupuju kuce, i ostale razlicite imovine ; Jesi u moje usi govorio, da se nebih ti onako dostoja kao oni, vec da ti mislis po sebi izvrstno mjesto odabrati izmedju najodlicnije gradske Gospode.

Ako prem dosta ostalih neizbrojnih vasih odlicnih dakaza imam spravno na ruci. Ipak jesam usilovan, zbog neuzimati dalje prostora, da za ovog puta, sa istim prekinem.

Ocekivajuc spravan za buduce Sada ostani mi S. Bogom, za ovog puta, moj mili i vriedni Glupane.

Biljezim se

IVAN KACICH BARTULOVICH,
29 Wyndham Street,
Auckland.

Brez Kormila !

Mnogi ce se cuditi kako to brez kormila, a ipak je nepobitna istina. Istina je tim vise gdje nekoja gosp. budi mi dovoljno nazvati ih s'kavalerim, bez neimati bilo kojih sredstva, vec jedino stojih je grlo nosilo znati nas elemenat od tudjih napadaja, i tudjih kletveta onim istim napadacim prikazat nas u pravom svietlu nepobitnosti. Kako i ne, ta od jedne smo krvi i mesa, pak nije cudo gdje su ta gosp. Kavaleri svoj vlastiti zivot na kocku mecali, gdje su ista gosp. svoja poplja neizmjereno puta izlomfli. A samo da nas ocuvaju od napadnuti urodjinicki progutljivi stumaka. Da oni su se pod najpogilbenije operacije podvrgali, a samo dase spasi ono stose spasiti dade, i to sve bez kormila.

Nu, ti isti Kavaleri od pocetka utemeljenog ovog jedinog obstojeceg naseg Hrvatskog glasila, pa sve do danas hoce svim silama daga u zametku uguse, da od ujega nebude pomoci ni Bogu ni vragu. A najmanje onima za koje su oni napotske krvi prolivali. Neznam ili Bog, ili vrag jih nuka, cini mi se dace biti ovo zadnje da igraju auteticnu ulogu nasem Napredku, te da ga spale u slavu Neronovim krivim bogovim. Ako li bas ta gosp. kako se osobno ogradju ju na Inteligenciju hoce sramotnu ulogu da igraju tad jim bude prosto, ali samo u obsegu njihove vlastite imovine. A nas s'nasim najsvetijom stecevinom neka puste u miru, jer inacije smili bi mo, i mi onu istu ulogu ne samo igrati, vec najzescu uzigrati te njih svih prije sest meseca Blokirati da nigda svjetla suncanog neopaze.

Ovdje, pa ni u domovini nikakovo strancarstvo neuradja obilatim plodom. Zato sada pozivljem svu bracu Hrvate komu je stalo do casti, i imena dase svi dojednoga okupimo u jednu cielinu te podupremo ovo najhumanitarnije poduzece u Hrvatskom kolonije, jer ovo nam je jedni i najbnlji temelj. Ako nam je milo budemo uzbok ostale civiiizacije, ne samo dace mo uzdrzavanjem naseg "Napredka" postici civilizaciju, nego ce nam biti prosto pri svakoj zgodi reci dasu i Hrvati jedan moderni i kulturni narod Europeeski. Zato kako gori reko uprimo svom silom, svom uztrajnoscu, budimo objektivni suproc nasim neprijateljem, te kad se jednom organiziramo u jednu skupinu oni moraju da padnu, moraju da kapituliraju kosto je i Port Arthur kaptulira !

Primorac.

Zivi mrtvac. Citamo u „Obzoru", da je kod drustva za posmrtnu pripomoc u Novom Sadu bio osjeguran Josip Subaric, lugar u miru, sada nastanjen u Glini. Za tu osigurninu je saznao njegov sin Adam, te je — da se docepa novca — zasnovao osnovu da prevari spomenuto drustvo. Pod konac prosloga mjeseca krivotvorio je Adam smrtovnicu, potpisav zupnika i krivotvoriv pecat zupnoga ureda, da je njegov otac umro. Priposlavsi krivotvorena dokazala u Novi Sad, dobio je od drustva 1164 R 86 fil. i sa tim je novcem odmaglio uci u trag. E pa da nema svasta na svijetu !

ZA "NAPREDAK."

Nastojmo, braco Hrvati,
" Napredak " svaki imati
Nemojmo one gledati
Koji ga, zele srusiti.

Tko, zeli biti utjesen
U svojin tugam, nevoljam
K "Napredku" neka pristupi,
Za, svjetske znati novosti.

Slusajte kako " Napredak "
Hrvate k' sebi dozivlje ;
Dodjite k' meni Hrvati
Dodjite da vas nadarim.

O, habri stari vojace
Uhvanje nase najvece ;
Rane nam stare ozdravi,
A srce novo usadi.

Ljubav te tvoja potaknu
Zestoku borbu podniti,
Da, nama kako popravis,
Sto zlotvor svima naprti.

Nemojmo dakle pustiti
" Napredka " naseg zatrti ;
Iskreno svi, mi nastojmo
Ljubav za ljubav vratiti.

—TONY DESPOT.

Nepravedna Komesija.

Gospodine Urednice ! Mi doli nize podpisani jesmo u podpunoj doznosti javit Vam da motreci Vas cienjeni list citajuc nekoliko clanaka od gospode Bordbasa od njihovim neprilikam proti svome narodu nalazimo daje bilo opisano istina, nista drugo nego istina. Ali najvisa neprilika jest izostavljena t.j. sto gospoda Bordbase imaju kod Upraviteljstva Parobrodarskih druzstva dobivaju po 5 shillina od svake osobe kada putuju iz ove zemlje. Sada mi molimo vas gosp. Urednice za svrhom za uciniti dobra velikom broju naseg naroda da razvidite kako ova stvar sastoji pod koje uvjete nasa gospoda Bordbase mogu dobivati nepravednu komesiju, sto kod druge nikakve narodnosti ovo nema. Mi doli podpisani molimo, i zelimo dase ove neprilike izviditi, i sasvim u buduce bude ukinuto. Gospode Bordbasam nije dosta jedna placa za uciniti tikete nego silovito pitaju od istih svojih domorodaca da im plate za njihovu trudbu za malo casa sto otidju do u Queen Street. Ova odlicna gospoda mnogo se trude za drugoga, i mnogo imaju pisanija obavljati, a kad tamo neznaju ni svoga vlastitog imena podpisati. Nama nije vise potriba da nas drugi vodi ono sto mozemo sami sebi obavljati. Dakle draga braco Hrvati za ovu gore "Nepravednu komesiju" dajte se i Vi cuti, pak smo stalni da Urednictvo "Napredka" hoce se za nase interese pobrignuti.

STJRPAN MIHALJENICH.
STJEPAN CVITANNVICH.
ANDRIJA BAKALICH.
M. ROGLICH.

Ova novina jest utemeljena za jedinu svrhu da bude Hrvatskom narodu na braniku, i za njihove interese. Ova gore spomenuta komesija jest obstajala od nazad vremena, ali po Vasem zahtjevu jesmo pripravni svaku istinito razviditi pod koje uvjete, i sa kojim razlogom ova gospoda dobivaju Vasn spomenutu komesiju. Nami je sasvim lasno da Vasa zelja bude izspnujena, jer na nikakvo nase pitanje do sada nije nam prosnja odbijena. Zelimo imati i drugih ovakovih slicnih listova kao gore, pok eto smo odmu stavili ruku na posao da vrsimo Vasu zelju. Mi znamo na koja vrata kucati za izprositi Vasu zelju, ali nam treba da narod ima vazda u nami pouzdanja. Ostali kad putujete za staru domovimo do onog vremena, dok vam ukinemo "nepravednu komesiju" dodjite do Urednictva, Vi koji neznate govoriti, ni pisati, bit ce mo vazda spravni za Vase interase uraditi svaku potrebitu stvar, bez da nam zahvalite, jer to jesmo u duznosti uraditi, i odstranit Vas od svakih prevara. Urednictvo.

Ubojica na sirokom moru Jedan parobrod koji je dosao u Sydney iz bliznih ostrva Australije donio je viesti da jedan putnik prigovarajuci se sa svojoj zenom jest je smrtno ubio. U svojo ljutoj naravi ovo mu nije bilo dosta vec i zeninu sestru djevojcicu od 12 godina ubije. Ubojica odma je pridan ondje gdje i zasluzuje.

Zenitba Naseg Vriednog Domorodca.

WEDDING BELLS.

The marriage took place at St. Joseph Church (R,C.), New Plymouth, on Monday 8th of April, of Miss Christina Agostinelli, daughter of Mr Giacabbe Agostinelli from Lombardy (Italy) to Mr Jacob Vincent Kurta of New Plymouth. The ceremony was a quiet one. The bride was prettily attired and was accompanied by Miss Caterina Agostinelli as bridesmaid. The bride was given away by her brother. Mr A. Batleth acted as best man, and the Rev. F. McManus as officiating clergyman. Numerous telegrams of congratulations were received and a large number of handsome presents were received.

Primili smo Vasu sliku skupa sa Vasoj lepoj suprogom na kojoj Vam zahvaljuje mo. Od strane Urednictva cestitamo Vase zdruzenje u najboljom ljubavi, i svakom zadovoljstvu, da bili sretni, i proslavili zlatni pir. Ured.

Atentat Na Narobne Svetinje.

Gosp. Mijo Nola iz Dargaville pise nam u svome listu od 19 p.m. da zasto neustanemo na obranu jer dase crni oblaci iz Rima i Beca uzdizu za ukimiti "Glagoljicu." Ovo daje bilo opisano u "Narodnom Listu" broj 12 o.g.

Mi jesmo vazda spravni svakog puta u svakom slucaju posvetiti koji clanak stose tice stare domovine ; ali za nas skupa zajedno jest mnogo opotrebitnije da mi koji se nalazimo u tudjoj zemlji da so najprvo postavimo na pravi put. Svako mu je vrlo dobro poznato kako snami postupaju u staroj domovini, i kako nam je u tudjoj zemlji dakle treba nam gdje jesmo, da postavimo temelj za svoje buducnosti. Buduc da sv. Stolica preko Beckog Nuncija jest vec odlucila da ukine ne samo slavensku sluzbu Bozju u Crkvam, nego i Evangdjelistar i Pistilar, a sto, i na koji nacin mi malo broja hrvatskog naroda moze se protiviti ?

Mi spoznamo da ovo nije pravedno kad bi nam ukinuli ono sveto djelo sto su nam od vjekova nasvi sveti Apostoli Ciril i Metod ostavili ; ali koja je hvajda kad smo vodjeni od neprijatelja bilo svjetovno, oli duhovno. Za pokazati svojoj braci u staroj domovini, i svema hrvatskom katolickom svietu ovo bi smo imali uraditi. Da iz daleko strane svieta od Nove Zelandije mi svi u velikom broju podpisani posaljemo protivnu molbenicu direktno na svetog Otca Papu da glaglicu na Slavenkum jeziku izmedju hrvatskog naroda nebude ukinuta. Da prepis ove malbenice bude poslano "Narodnom Listu" u Zadru sa svrhom da hrvatska braca u staroj domovini budu uvidili da mi Hrvati u Novoj Zelandiji jesmo takodjer protivni da nam glagoljica nebude ukimuta, nego dapace vjekovito utemeljena.

Lujo Bakalich iz Ohia Lake odgovara Kumu Antonu Sulenti. Na 23 Ozujka o.g. kod Waiharara Vi ste me ukorili sbog jednog moga dopisa kojeg ste citali u „Napredku" dasam se, i ja dao u puliiiku, i da cu Vas do malo cuti na polju od knjizevnosti. Ja ovo od vas zelim viditi i ocekivam od svoga kuma neka vidim koji ljubi sklad domorodca, i koji stogod znade. Mislim da moj kum nece ostati zadnji kao kukavica, jer sam ga i prije vidio u vise igra, i junastva koji nije bio ni zadnji ni prvi ; ali u vise svrha prvi nego zadnji. Mislim takodjer da moj kum nece biti u predbrojbi, ni u dopisnici zadnji skupa zajedno sa njegovim Club.

Pisu nam iz Waipu sliedece—Nazad par godina poginno je u Waipu nas domorodac Ivicevich. Za fensu i kriz bilo je novca proskrbljeno, ali na zalost tog uz ono nema nista vidjeti dali sami kriz. Ovaj kriz sto su ga neke sablasti krivo namistili, upravo stose kaze kao ni sebi ni svome. Braco, svakomu je smrt odlucena, ali nismo sigurni znati na koji nacin i mi isti mozemo zaglaviti.

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

GOLDEN GRID

RESTAURANT & OYSTER SALOON

(Opposite Theatre Royal),

DEVON STREET - NEW PLYMOUTH.

Hot Meals can be had at all hours between 7 a.m. and 12 p.m. (midnight). Sundays 5 p.m to 11 p.m. Nearest Supper Room to Railway Station. Fish, Luncheon Oyster and Supper Rooms are the best in Town for all meals. Rock Oysters can be had fresh every day; also Stewart Island Oysters kept in stock. Oysters on Shells, or cooked in any style. First-class Chef on hand. Grills to order.

NOTE: I am prepared to make special arrangements with customers requiring large quantities of Oysters daily. A large supply of Oysters Shells for Garden Parties, &c.

A TRIAL SOLICITED.

J. W. KURTA - - Proprietor.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Glasovito na Svietu

Makine za Sivenja Jesu

WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15

MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,

287, QUEEN ST., AUCKLAND.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0

NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU £1 2 6

ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti bez ljekarija. Zenitbe sdruzuje mirno, i privatno.

Zasto si tuzan zemaljski Mravu

Ajde kod Petra Sulente on ce te uciniti radostna—U njega ima bogato zemljiste za smolu—za zime, i za ljeto. Ocesli swampa prodrenuta — Ocesli nepodrenuta—Ocesli gdje je samo biela, oli gdje je biela, i crna guma—Ocesli na dozvolu, ili na royalty—Ocesli listat sa svojim druzstvom od jednog ekera do 1997 ekera—Ocesli doci kopat za Petra jer mu treba 30 ljudi—On ce svakomu placat £2 2s na sedmnicu svim sposobnim mladicim nevzenjenim. Smat ces svoje pravo kupovat i prodavat. Mozes doci provati. Dodji odma dok ti ju na vrieme.

PETAR SULENTA, Gospodor.
S. S. PIVAC, Agent.
Waipapakauri.

TRAZI SE!

GOSP. PETAR SIMUNDICH, marjanov iz Opanaku, Opcine Omis Kotara Spljeta.—48 god. star, visoka uzresta, crni vlasi dugi crni brkovi, butrastdg obraza, sirokog nosa, i nikakva oznaka na tilu. Ovaj je prosle godine bio kod Poroti, N.Z., i netragom neznam knd je posao. Zato molim svu bracu Hrvate u Nozoj Zelandiji, Australiji, i Kaledoniji kobi saznao za njegovo pribivaliste dami izvoli saobciti; a tim vise gdje mu je obitelj zabrinuta za njegov bjeg.

Zahvaljujuc se osobno onom koji me obavjesti za pribivaliste trazenog. Spostavanjem.

JURE SIMUNCICH,
Poroti, New Zealand.

Novi Predbrojnici.

Sarich Stjepan, Red Hill
Rubin Nikola, Hikuai
Bobanovich Tony, Mangatapere
Erceg Jure Markov, Mangawai
Katavich Tony, Okahukura
Matutinovich Misko Ante, Mangawai
Cvitanovich Joze, Mangawai.

"Napredak."

SRIEDA, SVIBNJA 1, 1907.

PUNISMO OBECANJA NISMO DJELOVANJA!

U vise brojeva Hrv. lista "Napredak' bilo je naglaseno dace biti povecan "Napredak" toga jos nevidismo? Ovemu smo uzrok mi sami, sa nasim nehajstvom je se nesiecamo prave duznosti jer nismo predbrojeni nego sami mali dio Hrvata u New Zealand.

Hrvati! predbrojimo se, i sjetimo se na podporu nased Hrvatskog lista "Napredak." Doli podpisani molimo gosp. Urednika, da u svakom slucaju bude na obranu Hrvata u New Zealand, i da negleda nikome u brk, vec kao u slobodnoj zemlji da pise naprotiv Magjara, Austrianaca, i Austrije od koje pretrpismo mnogo jada. Kao pravi Hrvati dostavljamo za podporu "Napredak"—Kuzma Bucat 10s., Nikola Rubin 10s., Sime Barbarich 10s., M. M. Kuluz 10s., Andro Lencich 10s., Toma Barbarich 10., Andro A. Fistanic 10s., Andro M. Fistanich 19s.,—Svi gore spomenuti Hrvati jesu sa otoka Hvara.

Po ovem dobrom izgledu od vriednih Hrvata uvidili smo kako je svakomu omilila ova Hrvatska novina, jer je ovo jedini temelj da osvietlamo nase ime, da pravica izadje vanka, i dase sve tajnosti doznaju. U jednom samom kampu od osam vriednih Hrvata povise svoje iste predbrojbe jesu se spomenuli poslati za podporu "Napredka." Da ovakov dobri, i lepi izgled uzmu ostala braca Hrvati nista drugo nego da postanu godisnje, ili sest meseca predbrojnici pak eto nasa, i Vasa zelja jest izvrsena za imati sedmnicnu novinu. Uzmite izgleda draga braco od gore spominutih osam vriednih Hrvata, budite u djelim, a ne obecanju. Mi imamo potrebu od Vas, a Vi od nami. Nemojte sada kloniti duhom nega se pokazimo vriedni Hrvati, a navlastito dada ce mo imati u nasem krilu, u nasem druzstvu odlicnu Hrvatsku gospodu t.j. Hrvatskog Lienika, i odvjetnika do kratko vremena. Ured.

KRATKE VIESTI.

"Zaklela se zemlja raju, dase sve potajne znaju" Sada ce citatelji ,,Napredka" doznati sve ono sto nisu prije znali, kada gospoda Gostionicari oni sami sebe izjave kakvi su, i jesuli sposobni za njihove trgovine koje uzdrze.

Kaze se da riba zive u morskoj dubini od 18,000 noga.

Englezki zakon obstoji da preko 63 vlastnika nemogu biti registrani u jednom brodu, oli parobrodu.

Vladajuca Hapzburska—kuca u Austrije jest najstarija dinastija u Europi. Pocela je vladati god 1276.

Bank of England jest od novca najbogatiji zavod na svietu. Sama zgradja uzimlje preko 3 ekera zemljista prostora.

Racuna se da pucanstvo od Sjedinjenih Drzava Amerike, u razlog koliko se danas povecava, da godine 1942 bit ce dvostruko pucanstva nego ga sada ima.

Racuna se da sveukupno 6800 milijuna osoba jest poginulo u razlicitim ratim od pocetka svieta.

,,Koran" Muhamedanstvo sveto pismo sastoji od 114 suras, ili clanaka. Na pocetku svakog clanka pocimlje—,,U ime najviseg, i milostivog Boga."

U stara doba racunalo se je da dan pocimlje u podne. Ali sada sve izobrazene narodnosti od svieta racunaju da dan pocimlje od pol-noci.

Zeljeznicki tunel izmedju iztocne i zapadne Rieke kod New York, kad radnja bude dovrsena zapasti ce ne manje od £20,000,000 milijuna sterlina.

Gosp. Peary iest dosao u Sjever do zadnjeg znaka 201 milja t.j. 35 milja dalje nego je dosao Abruzzi, oli 59 milja dalje nego je dosao glasoviti Nansen.

Jedno mjesto u Svajcarskoj tako zvano Elm, jest tako okruzeno sa visokim glavicam, da u vrieme zime nevide nimalo suncanog zraka.

U, Sjedinjenim Drzavam Amerike ima trideset sela, i gradova koji su prozvani Berlin, dvadeset i jedan Hamburg, dvadeset i tri Pariz, a trinaest London.

Pod Englezkom zastavom po svim zemljam svako diete koje se rodi pak roditelji bili inostranci, ili ne pripada kao Englezki podanik.

Racuna se da u svietu na jednu godinu pojede se £g30,000 vriednosti ribe od kamenica.

Crni tvrdi klobuci jesu najprvo bili izumljeni od jedne Svedske osobe, gdje je otvorio tvornicu u Parizu god. 1404.

Racuna se da novac jest se najprvo poceo kovati kod grada Ælgina godine 895 prije Isukrsta.

Juzna Amerika ima najvise na svietu ravnih poljana koje davaju svakog obilatog ploda.

Za sagraditi brod u Francuzkoj zapada £2 5s. vise po svakoj tonelati nego kada se gradi u Englczkoj zemlji.

Doba od dana, jesu ova kada se najmanje umiraju od polnoci do jednog sata jutrom; i od podne do jednog sata poslje podne.

Ruskog rata Plevne Englezka je izgubila od svoga broja vise od polovice konja; a Ruska je izgubila 22,000 od 66,000 konja.

Riec ,,Kamela" znaci u Arabskom jezíku draga. Kada Arab pozdravi svoju zarucnicu onda joj kaze O, moja kamelo.

U Belgiji dvadeset i jedan po stotinu jesu stanovnici vlastnici od svojih zemalja. Ali sasvim malenog broja farmah ima koje prolaze preko 100 ekera.

Munjevna (eletric) snaga sto moze potezati jest najvise 232 milje. A ovo jest Californiji gdje tram za najvisu daljina idje.

Devet stotina i trideset pet tamnicara od svake hiljade u Americi jesu muzki. U Sjedinjenim Drzavam Amerike ima sveukupno tamnicara 86,000.

Racuna se da od cielog pucanstva sto ima na svietu 1,500,000,000; ima ne manje od 3,500,000 stanovnika koji zive na vodi.

San Marino u Italji jest najmanja replubicka na svietu. Ima samo 22 cetvorne milje sa 8500 stanovnika. Godisnji dohodak jest £300 sterlina a nema nikakva duga. Vojnictvo sastoji od 130 officira i 900 vojnika.

Supruga gosp. Sime Bralica upravitelja Dubrovacke sudb. tamnice rodila je u Sriedu u jutro na 2 sata jednoga sina, na 2½ drugoga, a na 2½ trecega sina. Nadjenuli sn im ime Frano, Antun, i Tomislav. Nakon 4 sata njihova rodjena sva su trojica preminula.

Crkva sv. Patrika najdogradjene bila je svecano otvorena od Biskupa. Bilo je mnozstvo naroda na nigdi stoje mjesta nije bilo u Crkvi. Od poboznih krsetjana koji su slusali sv. Misu dali su milodara £730 sterlina, vecerom na Blagoslovu sakupili £80 sterlino. Ukupno za jedan dan £810 sterlina; ali crkva jos duguje £4500 sterlina Biskup svake nedjelje sa otara prosi milodare, te sa dojducim brojem kako jesmo obznanjeni doce nam lepa svota novca od Hrvatskog naroda na dar "Put Kriza" i ostale potrebe.

Gosp. Pasko Cvitanovich jest nam dokazao da kod njega nalazi se svota novca za ,,Put Kriza ali nekoji dasu samo obecali i podpisali svoje ime na listu bez dati novca. Sa ovim uzrokom izostavljimo imenicu do drugog puta, jer mislimo da Mangawai i ostala mjesta nece zadnja ostati.

U prosli Ponedjeljak na 29 p.m. ovu su nasi domorodci koji su odputovali za staru domovinu. Mate Marusich, Ivan Maich Mate Katich, Ivan Begovich, Ivan Radich, Ilija Ribicich, Lovre Vodanovich, Ivan Pavicich, Lovre Sumich, Simun Lucich, Ilija Juinovich. Svima zelimo sretni dolazak u svoj mili zavicaj.

Iz Amerikanskih Novina.

Po pismu, sto je iz Nove Zelande stiglo dalnatinskom zemaljskom odboru u Zadru, zasluge su izselienika u onim stranama znatno spale, te se u pismu preporucuje Zemaljskom Odburu, neka se zauzme, da dalmatinski sabor zabrani izseljivanje, osobito djecacima izpod 18 i ljudima preko 68 godina, jer da ovi ne mogu, dase ondje ni prehrane.

U tome se pismu jos veli, da u Novoj Zelandi ima preko 3000 izseljenika iz Dalmacije, da od tih nije ni 1000 sposobno za radnju, a da ni ovi, osim hrane, ne mogu sada dobiti vise od K 20 na mjesec. Stoga je Zemaljski odbor preporucio obcinama, da to tuzno stanje nasih ljudi u onim stranama predoce puku, a i mi ovim opominjenarod, da ne seli u one krajeve, gdje ga ceka glad i svaka nevolja.

Zudilibi mo znati da nam zemaljski odbor u Zadru javi od koga je stiglo pismo dase u ovoj zemlji ima glada, i svake nevolje. Dapace kao za tezackog radnika od svake narodnosti mi istinito nalazimo da Nova Zelanda jest najbolja zemlja na svietu. U dojducim brojevim od nasih isti dopisnika dokazit ce mo zivljenje Hrvatskih radnika u ovoj zemlji. Ured.

ZLATNA PRIGODA.

Ako ovoga puta svi Hrvati u Novoj Zelandiji budemo adluciti biti na imenu kako jesu nasi pradjedovl vazda bili onda nas ceka sliedece.

1. Mozemo imati sedmnicnu novinu, i to pocetkom dojduceg meseca Lipnja.
2. Mozemo imati hrvatsku tiskarnu, i knjiznicu sa nasim slagarom.
3. Mozemo imati hrvatskog Liecnika.
4. Mozemo imati vriednog hrvatskog odvjetnika koji misli ovamo doci, i koji je sasvim vriedan u Englezkom jeziku.
5. Mozemo imati Hrvatsku kuca, i svako drugo dobrovoljno druzstvo.

Za ovo gore spomenuto dostignuti treba nam odbaciti svako nase nehajstvo na stranu, jer sa ovoj zlatnom prigodom hocemo se prostaviti na sve strane svieta. Treba nam dasmo slozni, i da ljubimo jedno drugoga kao prava hrvatska braca. Svaku mrznju, i zlo govoriti jedno proti drugome moramo zakopati duboko u zemlju Sa nasim postupanjlm ovoga puta moramo pokazati svietu sto jesmo, i sto mogu vriedni hrvati uraditi kada smo slozni i kada zivemo u ljubavi. Nemojmo sada zapustiti ovu zlatnu prigodu i jer kasnjenecemo nigda vise ista biti vriedni uraditi.

Svakomu je mila novina, svakomu je drago citati, svakomu je drago slusati novosti; ali za postati predbrojnikom ovo je najzadnja stvar. Usuprot malenog broja od predbrojnika jest odluceno prosiriti novinu i izdavat je svake sedmnice. Dakle braco, jedan sami korak od vase strane, a mi jesmo vazda spravni za izvrsiti nase duznosti, i obecanje.

Svaki nas Hrvatski domorodac koji zeli biti u druzstvu od ,,Novog Gumfila" kako smo spomenuli u proslom broju neka nam posalje ime i prezime sa adresom, za svrhom da bude ubilizen u knjigi od buduceg druzstva. Kada se nekoliko od nasih domorodaca budu nalaziti u gradu neka dodju do Urednictva za dalje potankosti, i dase odluci onaj dan za otici obaci zemljiste

Slaboda stampe u Bosni. Nekidan su ministri Wekerle i Burian obecavali, da se u Bosni ozbiljno pripravlja reforma za slobodu stampe. Kod zemaljske vlade kao sredistu i kod okruznih poglavarstva u Banjaluci, Tuzli, Travniku i Mostaru bit ce ustrojeni posebni tiskovni uredi kod kojih ce uredovati ne samo politicki, nego i juridicki cinovnici. Zako se javlja, sadrzana je u ovom tiskavnom zakonu i ustanova o jamcevinima to ce izdavaci novina moroti poloziti relativno žnatne jamcevine. Zakon bi imao stupiti u kriepost danom 1. srpnja ove god.

Smrzao se Dunav. Dunav se je kod Zemuna tako cvrsto smrzao, da se moze e sice, d apase i kolima u Beograd.

ZAHVALA.

Moj nezaboravni gosp. Ferri!—Duznost mi donasa da prije moga polazska za staru domovinu dodjem ti osobno, kao isto kroz cienjeni list "Napredak" javno zahvalito na Vase dobre, i pametne savjete koje sam od Vas primio. Nazad deset godina meni istom sa uzrokom naseg naroda bili ste sasvim nizko u mojoj pameti; ali kada sam dosao do Vaseg osobnog poznanstva u istinu nasao sam velike razlike sto opaki narod jest od Vami govorio.

Kaka nisam znao za Vas u prvo mojih sest godina boravka bio sam nista, dapace nisam vriedio ni sebi, ni drugome.

Kada sam odstranio moju opaku misli o Tami, i uzeo postupati sa Vasim savjetim od onda jesam postao sa drugim covjekom. Sada sam zastedio koju stotinu Lira, te putujem u krilo svogu zavicaja, i svoje mile obitelji. Hvata Vam prije moga polazka na koji ste me nacin uputili, i moji novci dame cekaju na Banki u Trstu, jer sada putujem mirno, i mogu spavati bez pogibelji svoga zivota.

Evo Vam desnicu prujam na razstanku, a uz desnicu primite "Peticu" na dar kao za podporu "Napredka" da bude sto prije izlaziti sedmnicno. Nemejte moje ime na javnost donasiti, ali svaki iskreni Hrvat neka dobro promisli da svima novina vriedi, i neka sada, oli vise nikada priskoci u pomoc da novina izlaki sedmnicno, a kada ovo bude se izvrsiti moje ime neka bude na javnost dato. Kroz sest meseca opet sam na povratku sa mojoj obitelji.

ISKRENI HRVAT.

Dragi Upravitelju gosp. Ferri!—Mogu Vam javiti dasam dodio rabotu sve onako po Vasoj upravi izmedju Englezkog naroda na kojoj sam puno zadovoljam. Oprostite da Vam nisam prije pisao, i vruce zahvalio. Posoljite mi "Napredak" te sa prvom placom dobit ce te novac. Sve ono stosu mi nas narod protivno govorili dace mi biti naopako, sve su lagali jer se nalazim podpuno zadovoljan.

JAMES TRBUHOVICH.

Koliko Englez ljubi nas narod ako samo dobro postupamo mozemo se osuditi kazati da kroz malo vremena mozemo na stvtine nasih domorodrca priporucito na razlicte rabote. Racuna se da nas ima po prilici do 3000 i vise osoba, ali kada bi mo izabrali drugo postupanje, i drugu pamet da nas ima i deset hiljada nebi smo se ni vidili na ovoj velikoj ostrvi od Nove Zelande. Ako na druge strane svieta ima glada, i nevoljo, to nije u ovoj zemlji sada podniposto da bude, kada je osoba u zdravlju, a nije liena prihvatiti svaku rabotu moze se prilicno zivljeti na sva strane ove zemlje. Samo nase postupanje, i nista drugo jest krivo da smo izgubili nase vriedno ime izmedju Englezkog naroda. Ured.

Sretan Domorodac Nas vriedni domorodac gosp. R. Bragato koji je na Vladinoj sluzbi kao ucitelj od vinogradstva, jest se nozad malo dana ozenio sa lepom, i bogatom gospodjicom Condon stanujuci kod Mount Eden. Gdje se je nas vriedni Brogato ozenio nisu bile nego dvije sestre (jedna jos ceka zarucnika) i kojima su roditelji umrli od nazad godina i ostavili u bogatom polozaju. Svaka ova gospodjica dozivotnog--- imetka Lira 8 sedmnicu, tako da sada nas vriedni domorodac sa svojoj ukusnoj placi sto dobiva od Vlade, i dozivotnog—imetka od svoje supruge jest pribavio sebi dobru buducnost. Mladim parovim cestitamo da im bilo sretno za mnogo ljeta, i godina.

Savjet najbogatijeg covjeka. Ako se Vi svi cutite, kako sam se ja cutio kad sam zapoceo raditi onda vas svih zalim govori gosp. Rockefeller najbogatiji covjek na svietu. Razgovarajuci se od okolnostim za uspjeh, a stoje uspjeh? Jeli novac? Vi mozda da imati svaku potrebu za uzdrzat se. Ali koji je najsiromasniji covjek na svietu? Ja govorim daje najsiromasniji onaj koji ima nista drugo nego novca, nista na svietu za uprotrebiti svoju pamet, i misao. Ovakov covjek ja sudim daje najsiroma sniji na svietu. Novac jest dobar ako ga znate upotrebiti. Evo Vam moga savjeta. Drzite pisarnu knjigu kako sam je ja drzao. Napisi u knjigu ono stosi primio, i uemoj se sramiti napisati ono stasi izdao vanka. Napisi na onaj nacim da tvoja majka, i otac moze zaviriti u tvoju knjigu da vide stosi uradio od tvojih novaca. Ovo ce te pomoci zastediti novaca sto jesi u duznosti da uradis. Kada ja govorim od siromasnom covjeku sa novcem, ja kazem usuprot siromasna covjeka koji nema ljubavi za nikakvu stvar, i koji nemisli nista drugo nego o novcu. Ovakova vrsta covjeka nepomaze sebe, niti je moguce da moze pomoci drugoga. Jest pogreska svakog covjeka koji zudi za srecu za pomoci drugoga, misleci da prije treba mu imati mnogo noyca nego dade svoga novca u potrebite svrhe.

DOPISNICA UPRAVE

Gosp. Mate Sucich, Waihopo.—Ovako nam pise—Buduc da imate dosta predbrojnika za Hrvatsku novinu koja sada izlazi t.j. ,,Napredak''; te evo se i ja ubrajam k' ostalim predbrojnicim ako bi ste htjeli opremat novinu pod ovaj sami uvjet. Ja vam saljem podmiru svake pol godine moga primanja ,,Napredka."

Hvala Vam—Zasto nam niste pisali daste siromasni, da nemate novca, pak bi mo vam novinu redovito slali na dar. Istina je da imamo vriednih hrvatskih predbrojnika koji ce uzdrzati svoju novinu. Ali za imati takove predbrojnike onda nam treba dozvati ,,Bank of Englane'' u druzstvo, i mogli bi smo imati ,,dnevnu novinu'' sa takovim predbrojnicim—Ured.

Stovani gosp. Urednice! Molim vas liepo posaljite mi jedan broj Vaseg lista na uvid. Od vremena, do vremena mozete mi ga poslati bit ce isto u vasem interesu. Zelim vasem listu dug viek, i mnogo predplatnika. Jeste li vi sto u rodu sa mojim prijateljem Dr Jurom Ferrijen? Pozdrav vam topli, i svima tamosnjim Hrvatim.

Peroslav Paskievich
Podtajnik
Trgovacke—obrtnicke komore—Zagreb.

Gospodine Urednice! Ja doli podpisani obccajem dati u pomoc Urednistvu ,,Napredka'' dvije ginije (£2 2s) ako bude sloge Hrvatskog naroda da mozemo imati novinu svako dvije sedmnice uz ovaj pokret nemogu da dadem nista, jer novina izhodeci svako 2 sedmnice malo je od koristi cielom narodu.

Zelim da sav Hrvatski narod nezali Liru, oli dvije na godinu, darujuci Liru dobiva cast, i slavu, sebi i svojoj otacbini. Takodjer zelim da ova moja ista misao uspje u svakom Hrvatskom sinu. Ostajem sa stovanjem.

Hrvatski Rodoljub
J. W. KURTA.

Gosp. Jure Milos, Poroti. — Vas list primljem i svaka razumljena. Stose tice da tamodnji narod kaze dasmo mi kao Becka Vlada sa Dalmacijom da obecajamo prosiriti list, pak da toga jos nema. Usuprot ovemu govorenju mi nismo Becka Vlada koja sisa Dalmatinsku krv, pak joj kosti natrag daje, dapace nismo nista drugo nego ,,Narodna Vlada'' od koje slabog podpora jesmo do danas primili. Dajte nam praha i olova pak ce te uviditi dasmo vazda spravni jurisati na svakog hrvatskog neprijatelja. Kako sada poslovi obstoje nekoja gospoda koji ne zele sebe, ni svome hrvatskom listu dobra zudili bi muktice sluzit se nasoj pameti, i sa tudjim novcem. Ovo je Hrvatska Vlada, te u Vami sve obstoji ako zudite sebi dobra, da uzdrzite ovaj utemeljeni mnogopotrebni list. Uzmite izgleda od hrvatskih rodoljuba sa otoka Hvara pak eto nasa, i Vasa zelja jest dovrsena. Ured.

Antich Matutinovich na odgovor gosp. Ivanu Grljusicu Nikolinu—Dosta Vam je bilo kazat gdje ste se rodili, pak bi opeinstvo vjerovalo da Vi nerazumite moje pjesme. Moja se pjesma vama nedopada kao ni tuki. Dukat na pram kukuruzu ha, ha, ha! Po Vasem izrazu sudit je vi neznate za nikakvu Hrvatsku povjest, ni proslost, a kako rozumite o buducnosti? Za ovu svrhu vam oprastam. Ali ako vasu umnost moze oprati Sava, ili Drava neka vam bude sretno. Ako neumre te u toj vjeri citaj zemljace (bez krsta) knjige, a osobito novine koji su vam jedini liek prosvjete, i lasno ce te razumiti moju pjesmu koja ne cilja u buducnost dali sadrzi dozivljaj istine!!! Znaj zemljace nepada snieg da pobije sviet, nego da svaka zivinica pokaze svoj trag.

Mrsavo je ovo jagne trebamo li boljega!

Milodari za pokojne na Great Barrier—Mate Cvitanovich Jozin £1, Cibilich Ante 3s, Jurusich Marko 3s, Mate Marsich 2s 6d, Ivan Barbir 3s, Jure Vukovich 2s 6d, Mate Vukovich 5s, Ivan Vukovich3s, Ivan Grusich Nikolin 2s 6d. Ova gore svota novca jest bila sakupljena od Mate Cvitanovica Jozina kod Towai.

Odlikovan Dalmatinac, Talijanska kraljica Jelena pocastila je previsnjim priznanjem Dalmatinca dra. A. Barkanovica, liecnika u Trstu, radi njegove psihologicno-socijalne studije o zeni, koju je pred godinu dana izdao u talijanskom jeziku.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 130.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 115 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 55.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 24
Dobra swampa sa prahom 16.
Slaba swampa ostrugana od 18.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 17.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 14.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosijani prah od 11.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 98.
Srednja vrsta od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 44.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 33.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 32.
Chips dobar, i cist 26.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 5.
Zemljusina od gume —.

Obznana od Austrianskog Lloyda.

ODLAZAK IZ PORT SAIDA.	DOLAZKA U TRST
Listopada 14	Listopada 18
,, 24	,, 28
,, 30	Studenog 3
Studenog 14	,, 18
,, 16	,, 20
,, 29	Prosinca 3
,, 30	,, 4
Prosinca 14	,, 18
,, 24	,, 29
,, 27	,, 31

C. i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sljedece

1. Banicevich Jure, Gera Jokova iz Korcule.
2. Despot Stipe pok. Ivana iz Zovstroga
3. Kacich Ivan Bartulovich iz Sucurja
4. Lupis Luka
5. Nejasnic Bozo Filipov iz Almize
6. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
7. Parun Ante pok. Ivana iz Igrane
8. Richter George iz Selmiczbanija
9. Gaspodja Eleonara Spinischoff iz Ugarske
10. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Kultura talijanasa ni Rijeci. ,,Novi list'' donosi: Cesce se vidi na Rijeci razbijanje hrvatskih natpisa, nu da bude jos veca kruna zlocinstva nemoralne celjadi, poceli su i sa puskama strijeljati u prozore, kao sto se je dogodilo ove dane u ,,Via Molini'' kod tvornice koza gosp. G Ruzica u noci od 8 ne 9 pr. mj. Cuvar tvornice zacuje na 11 1:2 6 hitaca u prozore, a svaki hitac je bio odapet u drugi prozor, tako da je 6 prozora probito olovom. Srecom da iza pruzora nije bio nitko, inace bi covjek lako mogao nastraditi. Da se ovo dogodi kojem Talijanu na Susaku, bilo bi u talijanskome parlamentu interpelacija i neopisive vike u novinsvu, a nas bi Hrvate proglasili barbarima. A sto su ovi?

Sretan muz. Nedavno ozenio se je Ahmet Husevic iz Dzakula, 62 godine star sa udovom Mejrom Mujkanovic 50 g. starom iz Skahovice. Mladozenji je ovo trinquesta zena, od kojih je 9 umrlo, a sa 3 se je razvjencao. Ahmet nije nikada ljubio mnogozenstvo, te nije nikada imao 2 zene.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

SPRAVA RATA U INDIJAM.

Brzvjavka iz Calcutta od 29 p.m. donasa daje veliki nemir izmedju naroda u Indijam koji se spravlja ju za otici u rat proti Englezu. Englezi vec se za ovn svrhu pripravlja ju te vojnicim jest pridano prah, i olovo da budu pripravni. Pet sudaca od Supreme Court, Bankieri, i trgovci jesu se svojevoljno upisali u vojnistvo.

Bit se naopako Englezu ako se rat uputi.

POTRES KOD ITALJU.

Brzojavka iz Rima donasa da Stromboli jedan otok koji pripada Italiji jest u potresu Tresnja je ucinila veliku stetu, mnogo kuca razruseno, i brzojavna morska zica koja je spojena sa otokom Lipari jest razkinuta.

OSVETA LJUBOMORNE ZENE.

Brzojavka od jucer donasa viesti iz Sydney, da jedna zena imenom Riley jest pohodila ducan gdje je njezin muz rabotao, pak netom ga ugledala zapalila mu u prsi iz revolvera. Onda sebi drugi hitac zapalila u glavu. Obodvojica jesu u pogibeljnom stanju, a uzrok osvete jest sbog ljubormosti. Zadnja bozojavka doniela viesti daje zena umrla.

VELIKA VATRA KOD PHILIPPINES.

Brzojavka iz Manile donasa da u gradu Ilo-ilo, kod otoka Philippines jest izgoren od velike vatre. Cieli grad jest unisten jer mal da ne, sve zgradje jesu u pepelu. Preko 20,000 stanovnika jesu ostali bez buce, i kucista.

TALJPNSKI RATNI BROD.

Kralj Taljanski Emanuel kod grada Spezzia jest porinuo u more ratni—brod imenovan ,,Roma'' od 12:625 tonelata, a imat ce brzinu od 23 milje na jedan sat.

U TURSKOJ UKRALI DIETE

Brzojavka iz Londona donasa da Turci kod grada Salonika jesu ukrali sina jednog Englezkog trgovca imenom Robert Abbott, pak kasnje za izkupit ga traze £24,000 sterlina. Ovo malo diete jest se igralo prid kucom svoga otca, a blizu ureda Englezkog Konsulata.

Zadnja brzojavaka donosi viesti da diete od Zuluma Turskog jest pusteno na sloboda.

VELIKA VATRA U TOULONU.

Brzojavka iz Pariza donasa viesti da velika vatra jest se dogodila kod arsenala u Toulonu. Prije nego je bila zagasena ucinila je veliku stetu. Trideset vojnika jest kruto ozljedjeno dokle je vatra gorila. Steta iznosi nekoliko milijuna franaka. Uzrok vatri nezna se.

Zadnja brzojavaka donasa da pogana ljudska zvier jest izspod vrata od arsenala postavila paver za da se vatra dogodi. Nezna se koji je zlocinac ovo uradio.

RUSKI POLOZAI.

Brzojavke koje dolaze iz Petrograda donasaju viesti daje sada veliki nemir izmedju Ruske vojske. Car se je veoma uplasio, jer kada je vojnictvo u nemiru njema je pri glavi. Mnogi officiri jesu izstjerani iz sluzbe, a mnogo vojnika jesu metnuti u tamnicu sto pomagaju buntomvcim. Uplasilo je veoma da u velikoj tvrdjavi Cronstadt nebudu se vojnici uzbuniti kao prosle godine, jer onda upravo bi vatra ziva skocila po cieloj Ruskoj zemlji.

Doklegod Ruska Vlada nedade svome narodu Slobod nigda, pa nigda mira u zemlji. Ali je nepravedno dase pravedna krv prolije.

Glagoljica.—Primili smo sve potankosti od sastanka od sest Dalmatinskih Biskupa kod Zadra stose tice glagoljice. Na sastanku sest Biskupa nisu se mogli razumiti izmedju sebe, a sto da mi ovdje uradimo? U dojduce tisket ce mo obsirnije.

U proslu Nedjelju na 28 p.m. u 10 sati vecerom starica majka Petra Franciskovica jest umrla u 82 godine svoga zivota. Od naravne slabosti, i starosti bolovala je od nazad sest meseca. Pokoj vjecni Bog dao ovoj dobroj starici, koju osobno poznamo, i istog dana od njezine smrti jesmo ju pohodili.

Pamtite!—Nemoj te zaboraviti da sada, kao svakog puta vazda u buduce svako osobno dopisivanje jedno sa drugim, ili na odgovor jedno drugomu mora da bude placeno za prostor mjesta Nista drugo nego novosti sto potrebuje za koristi naroda bit ce tiskano muktice. Bezplatno nas maleni list nije nikomu moguce ugoditi, stoga na vladanje dopisnicim **dva shillina i sest pena** po svakoj unci mjesta mora da bude netom su dopisi dovrseni Englez nam za svoje ,,oglase'' placa redovito, pak isto zahljevamo od Hrvatskog naroda. Dopisi bez podpisa neprimaju se.—Ured.

Primili smo pismo od gosp. John Urlich iz Mangonui dne 22 Travnja o.g., u istom pismu nasli smo ukinuto od Englezke novine "North Auckland Age" stose tice sastanka od Gumdiggers Union kod Waipu. U ovem pismu gosp. Urlich kaze nam dase nista neborimo. Hotili smo cieli list gosp. Urlich gavno izvesti, ali prostor lista nedupusta, te opet ono sto zasluzuje da idje u kos nije nam so potrebito starati. Mi jesmo prije opazili od sastanka od Englezkih smotokopaca, te ono sve stoje bilo koristno znati za nas hrvatski narod to jesmo naznacili kroz prosle brojevo Napredka. Sve one 24 clanka sto Gumdiggers Union jesu naznacili od njihove strane vriede u Zraku, na isti nacin kao Urednik "Worker" vriedi za biti sa Nacelnikono grada Auckland.

Nas vriedni domorodac kaze dace on sbog ovog 'Gumdiggers Union' pokusat svoju desnicu kroz Englezke novine. Hajde pobro, nastoj sebi, i narodu uciniti koristi, jer to jesi u duznosti dase pokazed na polju od knjizevnosti.

Pri zakljucku ovog lista dosle su nam viesti iz Sydney od naseg snaznog Freda Franica koji je sada na prikazam u George Street. Gus Rennert drzi jos £25 kod novine ,, Referee" kao deposit, za da se moze ogledati sa Franicem. Novina kaze daje Rennert dosao do Urednictva te se izkazao na ovaj nacin---Moram predobiti Francica, moram se snjime jacite kad ga je volja. i gdje ga je volja, sada oli sutra. Ali ako nedodje mi na susret do Petka (proslog Petka) onda sam zadovoljan da hvalislava Franich nesmije mi izaci na polje. Ali je grehota da Franich nemoze naci potrebitnog novca za izaci na polje svome neprijatelju. Za £10 svaki u prosli Cetvrtak Franich se je jacio sa Ben Hur, a u prosli Petak sa Curnow. U dojducem broju javit ce mo nasim citaleljem jeli nas Franich ostao slavodobitan.

Gosp. Urednice!—Nemogu inace da izkazem toj gospodi sto sam cita u ,, Napredak" Br. 8, Braca Cvitanovich i Mate Stula. Istina je dasam posla Lira devet pok. Paske Prlende zeni, a toje bila zelja milodaritelja buduc dasam njim izkaza pokojnika kukavno zivljenje u ovoj zemlji. Sto kazu spomenuta Gospoda daje pravo i malom cvitanovicu dat dio, kao sto i drugima jer da on nije otcu ni pasaj posla. Da! tomi je dobro poznato da nije posla, a kako da poslje?

Nepoznam koji su braca Cvitanovici jer njih ima i vise u ovoj zemlji; ali onim kojima rastu zazubnice sbog ono devet Lira nek oni ako imaju coviskog osljecaja po krvi, ili po plemenu nek oni potraze druge stvari koje bi bile vaznije.—GEORGE SUMICH, Tangaihi.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. W. GITTOS,
ODVJETNIK.
Posluje kod Velikog, i Malog Suda.
Adresa—
SHORTLAND STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.
Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.
Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

NICHOLAS GREEN,
Commission Agent and General Interpreter.
27 WYNDHAM STREET,
AUCKLAND.
Speaks the following languages:
FRENCH, ITALIAN, CROATIAN, RUSSIAN, ARABIAN, ENGLISH & GREEK.
IME GREENA jest dobro poznato od Hrvatskog naroda koji je vazda pri ruci u svakoj potrebi.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND ALBERT STREET.
AUCKLAND.
Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).
Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.
Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako isto (Shorthand) Dopisnice za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.
Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !
ZA
Muske Oprave
Kosulje
Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.
GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za
"Dom i Sviet."

JOHN URLICH,
General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.
(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Na Prodaju.
Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.
GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.
VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.
Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.
M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.
Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.
Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.
Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.
Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.
JOHN SCHISCHKA.
WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,
GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.
Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.
Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.
J. BONNER - Proprietor.
Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)
Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

Na prodaju.
Prodaje se zemljiste od 145 ekera 80 ekera pod travom i ogradjeno, 2 ekera vocnjaka, 1 eker posadjen jagodama, 5 ekera pod gomom, kuca sa 5 soba i izvanka mali zgradjica. Ima konja 7 glava od marve. Zemljiste je dobro za lozu, daleko dvi milje of Kaihu iza Dargaville. Ima se platiti guvernu za zemlju £52, a ostalo dati dolje podpisanom, u sve svota £120.
A. WATSON,
Kaihu.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.
Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!
Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu
QUAY STREET, AUCKLAND.
Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.
S. RAWNSLEY.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.
Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najnizu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrsti stakleniih posuda, gvozdjenih posuda za kuhanje piruna, noza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.
Bit se vam koristno ako narucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.
Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.
STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.
Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.
TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MAY 1, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, MAY 15, 1907. (No. 10.) BROJ 10.

☞Od nase strane odlucili smo izdavati sedmnicnu novinu, netom se dovrsi sest meseca od utemeljena ove zlatne prigode samo ako dobijemo dostatno predbrojnika. Mi zelimo otici sa radom naprid, da pokazemo pucka prava, i narodno jedinstvo. Ostavimo nehajstvo nazad, probudimo se, makniuo se, predbrojimo se, da u ovem velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime. Primite na dusu, i srce, a za svoje dobro ovaj poziv. Kad ovo procitate podajte drugome pak oba postanite predbrojnici.

Austrijsko Pomorsko - Parobrodarsko - Udruzenje!

ZA UNAPREDJENJE RATNE I TRGOVACKE MORNARICE

1. Sta je cilj ovog udruzenja ?

Sto je i sta hoce Austrijsko pomorsko —Parobrodarsko Udruzenje ?

Zamisao Austrijskog—pomorskog—parobrodarskog—udrazenja, razume se samo po sebi, jest; da dodje do zeljenog cilja i to na prvom mjestu za pojacanje ratne mornarice ? Tako da bude u svako doba u stanju prokrciti put domacim a osobito trogovackim i putnickim brodovima, takodjer za zastitu narodnih i politickih interesa, koje se na zalost do danas malo u obzir uzimalo !

II. KAKOV POLITICKI I NACIONALNI PRAVAC IMADE OVO UDRUZENJE ?

Nikakvo ! Isto drzi u rezervi, pak bilo politicko ili unutrasnji neredi zemlje pitanje; i racuna za pomoc, svih zemalja, svih Narodnosti i svakog stanja.—

III. KOJA CE DUZNOST UDRUZENJU NA PRVOM MJESTU BITI ?

1. Borenje za prosirenje i odbranu nase zemajske pozornice, a osobito sto sa morem u dodir dolazi, i probudu u svim krajevima za veliki znacaj nase ratne i trgovacke mornarice, razjasnjenje i vriednost cjelokupnom pucanstvu, domacih proizvoda i interesa, vrijednost trgovacke mornarice s'obzirom na prenos prekomorske trgovine kao i prekomorskih putnickih brodova ! S'obzirom na prenos inostranog prometa u nasu Domovinu.

2. Za potpomaganje onesposobljene Momcadi i Invalida ratne i trgovacke mornarice.

Osnivanje jednog osiguravajuceg fonda za bolest i razne nesretne slucajeve, i podizanje mornaskog doma.

3. Izdavanje jednog periodicnog strucnog lista, komu ce biti zadaca izucavati statisticke podatke, kao sacuvati spomenice i gradnju redovitog prometa sa mjerodavnim strucnjacima i zakonodavnim faktorima, tor upravu za slicne svrhe sledeceg udruzenja u' Domovini i izvan Domovine !

4. Izvjesce o pomorskoj limji ; po volji mladezi koji imadu zelju odluciti se pomorskom zivotu i to bilo kod ratne ili trgovacke mornarice s'obzirom na molbenice upucene za gore imenovanu svrhu, daju se upustva i izvjesce: Peporuku ovakovih molbenica od strane doticne Oblasti.

Obratiti se za potporu i za zivotne namirnice pripravnika nautickog zavoda.

IV. KAKO CE UDRUZENJE SPROVESTI POTREBNI NOVAC ZA ISTU SVRHU.

Spomocu priloga od clanova, spomocu razni doprinosa od mjestni odbora i drzavne subvencije, kao i sa raznim u svezi stojecim udruzenjima i korporacijama ; dalje kroz razne poklone i ostavstine ; i svi literalni prihodi, poduzeca i izvjesca po volji pomorskog udruzenja.

V. KO SVE MOZE BITI CLANOM ISTOG UDRUZENJA?

Dozivohim clanom moze postati svaka licnost, koja prilozi sumu od 250 kr. jedan put za svagda!

Jednostavnim ili redovnim clanom postaje ona licnost, koja svake godine redovno placa sumu od 25 kr. ! Priloznim ili osnovnim clanom mogu postati samo ona licnost koji mogu jamciti za dva pretplatnika svake godine i takovi clanovi placaju samo po 5 kr. na godinu.

VI. KOCE SIRITI PROPAGANDA ZA ISTO UDRUZENJE ?

Svaki rodoljub, Gospodja ili Gospodin koji se u svakoj prilici zauzima i siri propagandu za Aust. pom. udr. bilo moralno ili mate rialno; bilo kroz zaslugu clanova, bilo po sposobnosti slicnih osnivanja itd.

Drustvena pisarnica stoji rado na raspolozenju dati svakom potrebitog izvjesca !

PREVOD IZ ORIGINALA SA NJEMACKOG JEZIKA DER OESTSRREICHISCHE FLOTTEN-VEREIN, ZUR FOERDERUNG DER OESTERRICHISCHEU SCHIFFAHRT"

in Wien (Bec)

Ova su nam pravila poslata od C.i.k. Austro-Ugarskog Konsulata u Aucklandu daga pustimo u javnost kroz nas List „ Napredak."

Primjedba :

Gore imenovani clanak, nadam se dace probuditi u svakom rodoljubu osjecaje, patriotizam i probuditi nas iza dubokog sna : Osobito kad malo bolje obratimo paznju kako ostale narodnosti imadu veliki uspjeh sa svojim „ Pomorskim Udruzenjima " n.p. Engleska, Francuska, Italia a osobita Njemacka; koja je sa svojim patriotizmom BEZ RAZLIKE VJERE, NARODNOSTI I POLITIKE, tako reci u osmogodisnjem svom radu, do danas najveci uspjeh polucila; isto udruzenje broji danas preko (1,800,000) jedan miliun i osam stotina tisuca clanova i svake godine tako naprednje da im se sve ostale narodnosti moraju diviti na njihovom patriotizmu i neumornom radu, i to sve za napredak njihove ratne mornarice i otacbine ! Njemacka skolska mladez bez razlike spola : U svoje slobodno vrijeme rasprodaje razne Romane, Novele, Slike i postanske dopisnice u bojama, sve u prilog njihove ratne mornarice.

Kad se mi upitamo, sta smo uradili za napredak, nase ratne ili trgovacke mornarice ? Bas nista i jos manje nego nista ! Vok druge norodnosti podizu Skole, Industrije Zeleznice, Puteve i ostale plemenite ustanove, kod nas je sve na nacrtu, prazno obecanje ili mrtvo slovo na papiru.

Memi je vrlo dobro poznato, dace mnogi reci a stame je stalo za Austriju i njenu ratnu i trgovacku mornaricu, i svaki onaj koji i pomisli na tako stogod jaga tvrdo uvjeravam da je na hrdjavom putu jer bez sloge i jedinstva neima napretka.

Novo osnovano Austrijsko pomorsko udruzenje kome je glavno sjediste u Becu, imade puno bolju zadacu i cilj; nego ikakovo udruzenje ostalih narodnosti : Utoliko sto sama drustvena pravila kazu dace udruzenje uloziti sve sile za napredak nase ratne i trgovacke mornorice, kako bih nasa otacbina bila sto vise popularnija i sto vece trgovacke mreze razvila.

Medjutim kod ostalih narodnosti takova udruzenja sire propagandu i bore se za napredak samo ratne mornarice.

U sretnom slucaju kad bih i mi ovde u „ Novoj Zealandi " mogli osnovati takozvani jedan „ Mjestni Odbor " onda nebih morali slati clanovi svoju pretplatu u Bec, nego cuvati sakupljeni novac na Banci dok se glavna skupstina nebi sastala i onda sama odlucila u koju svrhu dase imade isti novac utrositi, mi vrlo dobro znama da je nama po Hrvatskom i Dalmantiskom primorju vrlo potrebito za razne popravke luka, nabavke Svjetiljka i Glibodera itd.

Jer ako clanovi salju novac neposredno u Bec onda „ Mjestni odbor " nema nikakova prava traziti upravu drustvenog glavnog sjedista i zahtjevati od uprave da se poslati novac od pojedinih clanova imade upotrebiti za izvjestnu svrhu itd.

Svaki neka sude po svome cistom razumu i svojim osjecajima, na spram svoje mile otacbine; jer zaista, bilo bih dosta zalostno, kad bih i ova struja prosla sasvim neopozna ter nebih probudila osjecaje i patriotizam kod nas ovde daleko od nas otacbine u tudjoj zemlji nastanjenih.

U osdalom koji se neslaze sa mojim mnejem t. j. za „ Mjestni Odbor " moze slobedno poslati svoju clanarinu neposredno na Upravu glavnog sjedista udruzenja u Becu kome je slijedeca adresa „AN DEN OESTERREICHISCHEN FLOTTENVETEIN" IN WIEN I., Salvatorgasse 10.

ILI NA AUSTR. UGAR KONSULA AUCKLANDU

Otajem u nadi da ce ovo nekoliko redaka probuditi osjecaje i naci povoljnog odziva kod svih nasih rodoljuba koji se u ovoj zemlji nalaze.

ILIJA MANDICH.

POSLOVICE.

(NAPISAO A. D. DESPOT.)

Rugao se lonac loncu, a obadva crna.

Sto nemozemo ono hocemo, a sto mozemo to necemo.

Lezec se ustedit nemoze, neg valja dase kopa i ore.

Tko mnogo hoce, dosta mu biti nece.

Tko previse govori, njega malo slusaju.

Tko hoce naopako, taj dobra nece viditi lako.

Tko dracn sije, njemu ona prvom pod kozu rije.

Tko je proti skladu, taj ugadja vragu.

Svakomu se ugoditi nemoze, jer danas kada se i istina gudi ima njeki koji ju zudi.

Kome istina ne godi, taj med ljude nek ne hodi.

Tko u mraku rado zive, to me svietlo drago nije.

Tko je proti novini, taj je i prosti istini.

Novina jest sunce koje sjaje, koje grije, koje tmninu rastiraje.

Kada sunce sine, mraku traga nije.

Kad predbrojnika bude vise, neprijatelji " Napredka " tad ce tise.

Svi se slozimo, vragu odolimo.

Ako budemo slozni, bit ce mo i napredni.

Treba ucit, slozno radit, i molit se Bogu za dostignut rodu milu i dragu slobodu.

Ova nasa mila i draga narodu obljubjena hrvatska novina " Napredak " kome ne mirise, taj neodise duhom pravice, nego duhom svake pakosti, kao prevare, mrznje i i nenavidosti svoga naroda u ovoj zemlji.

Bielo ulazi—a mislit ne znade. Sareno izlazi—i stobom se razgovara Nauka ti dade —a usta neotvara. Stoje to ?

U proslu Sriedu na 24 p.m. bila je iztraga proti Mati Srhoj, Kuzma Matijevich, Toma Jerkovich stose tice Bankruptcy za njihove dugovc. Iztraga nije dovrsena, te sada nemozemo razsuditi na koji ce nasin otici za nase domorodce. Bilo je kroz Englezke novine samo sto jest sliedilo na iztragi u proslu Sridu; ali mi koji smo na putu od istine kako su poslovi hodili nasim domorodcem kroz proslih sedam godina dokazat ce mo nasim citateljem kada iztraga bude dovrsena.

Biti ce nam sasvim zao ako iztraga izpadne protivno nasim domorodcim; ali kako nam je dokazano poslovi jesu veoma oblacni.

Stavno je odluceno da iza ovog puta „ Napredak " nece biti primljen ni od nasih osobnih poznanaca, ako se nebude ubrojio izmedju ostale svoje brace od Hrvatskih predplatnika. Imamo neplacenih predbrojnika koji su nam osobno, i pismeno obecali dace poslati novac pak do danas cekamo da vrse svoje duznosti. Zacudilo bi svakog iskrenog Hrvata kad bi mo spomenuli koliko velikog broja jesu dopustili da njihovo ime prodje kroz novinu, kao predbrojnik a jos svoje duznosti nisu izvrsili.

Nenadana nesreca.—Nazad malo dana Rev. Father Gillan vicar-general od kotara Auckland jest se sasvim ozledio sbog nenadane nesrece. Bio je u kociji vozeci se, i konj mu se prepane i naseg vriednog duhovnika baci na zemlju u Queen street. U glavu i po obrazu nas duhovnik jest veoma ozljedjen, ali liecnik Dr Porter kaze da nije se bojati od pogibelji zivota. Vriednog popa odveti su ga u privatnu Bolnicu a mi mu od nase strane zelima da oporavio u podpunem zdravlju.

TUGA I UTJCHA!

NA OCJENU HRVATSKIH RADNIKA U N. ZEALANDI.

Braco radnici ! Svanula je gora, iza mracnih dana, sunce nas zrije, izgleda mo kao da smo sc probudili iz dubokog sna. Duznos je nasa da zrake ovog sunca—nasog „Napredka"—budu sjojne, ali regbi, te duznosti nema i ona kao da nas ne sjece da smo narod. Ne kao za pojedine osobe dali zaukupnu korist sviju nas, akopren nam je cijenjeno urednistvo Napredka mnogo put ob istoj stvari jezgrovito objavilo—pisem sto slijedi, molec istodobno i isto cijenjeno Urednistvo c bi bilo toliko dobro te bi i isto uvrstilo u svoj cijenjeni i nam opotrebiti hrvatski list „Napredak" :

Tuga, sama sadrzina ove dvoslovne rijeci izgovarajuc je pokazuje kako je neugodna; a koliko je neugodnija i teza onom covjeku kojog ona svojini tezkini plostom pokriva.—Covjek kojemu je dodijeljena sudbina tuge, on je izgubljeu; ili da bolje recemo, ziv za kopan u grobu u koji nevopire tracak Bozjega sunca.—Kakav se takovom bijedniku precinja ovaj svijet ?—To je tezak upit. Casovi tuge bezdvojbe su neiznijerno dugi—vjeciti tako uzasni, da je covjek prisiljeu—sto je najgrde—prezirati samoga sebe; a kako mu je tek onda, kad u tom kobnom polzaju dusevne i privodne boli, pristupi covjek i obilan plod utjehe donese ? Bez dvojbe, ali jos vise on je i njegov--Andeo Spasitelj. Kojem sam Bog je kador, da naplati ono sto je on takovom bijedniku utjesivsi ga uzajmio.

Svaki citaoc Napredka koji je pomnje popratio pisanje—ne od strane urednistva-dali od nas istih moze reci: Napredak je nas Andeo Spasitelj!—jer tajnosti koje su osvanucem istog na javno izisle svjedoce nam, da smo bili prekoracili vrhunac nevolje. Nesmiljena sudbina tuge sirila je svoja crna krila, i mi—kaka smo to zaliboze Hrvati vicni--sutili smo. A kako i ne: privatne svrhe su za pojedine osobe, a domovina je daleko: duboki jaz pucine nos rastavlja od nje i morali smo piti one case case otrova koje--kako smo sami izkazali —nalijevali su nasi ne ki nazovi—patriote.

Pojovc novine cini sa da je po njili strasna eksplozicija, koja im je unistila sanduke njihovih sramotnih zelja;—kao da je strijela udarila medju njih i prekinula im slatke sanje.

Izgleda, ti kukavni bohstapleri upiru sve sile da sruse ono sto ih je tako uzastno iznenadilo — da ukinu nasu novinu Napredak !

Braco Hrvati ! nami je ustati proti ovom drzkom i sramotnom zauzece. Lasna je borba proti njima: jedna lira na godinu—koju od nas svaki moze da uloži—i pobjeda je nasa.

Nijeli zalostno braco radnici, da, nase Hrvatsko glasilo Napredak, koji netom se je pokazao, da smo slozni mogao je biti sedmicni, a on sveudilj stoji na svojom mjestu ? Ja mislim da svakog pravog Hrvata, koje mu je stalo do sebe pobudjuje zalostno cutstvo, gledajuc gdje u svakom broju Napredka urednistvo je prisiljeno da nas paziolje na svoju duznost ?

Braco Hrvati trgnimo se jednom od sanka: nemoj mo koracati k ovom svetom cilju poput covjeka koji mora da ide do mjesta, u znade da ga tamo uzosan prizor ocekuje. Ustani mo na junacke noge slijedimo stope nasili preda (kamo srece da su oni na ovakovim prigodam bili!) Akopren je nevolja srasirenim krilima redbila nad nami to ipak nije bila dovoljno jaka da nas smrska i unisti. Predale su se one jedna za drugom, i vocivale u nasom zagrljaju i mi smo ih snosili. Tih nevolja nece biti, zauvjek ce ih nestati, i mi ce mo se pokazati na polju kulture i kao ljudi kojima je stalo do svoje osobe ako samo ono svijetlo kojo nam sada sija nedopustimo da potamni; jer ako bi do toga doslo vjerujmo da pomenute nevolje stvorile bi se u uzasau prizor a tad, sto bi nam drugo preostajalo dali vjecito tugovati !

Uz bratski pozdrav

ANTUN SEGEDIU.

KINEZKI MILODARI.

Englezka novina " Star " donasa clanak od pohvale, kako na sastanku (meeting) od clanova Upraviteljstva Auckland Bolnice jest bilo govoreno kad Kinezski stanovnici jesu poklonili svoj milodar u svoti od £24 16 6 sterlina Bolnici od Auckland. Imenica jest pridata Upraviteljstvu od svakog milodara, a gosp. Wah Lee jest bio prvi na listi koji je zapoceo sa Pet ginija. Ovo nije prvi put dasu se Kinezi pokazali za dati milodare u potrebite svrhe, dapace kada se je nadogradila visa zgradja od Bolnice Kinezi su darovati £80 sterlina. U Bolnici primanja djece Kinezi nisu bili zadnji sa milodarom, te jesu poklonili i drugih stvari u svake svrhe gdje milostinja opretrebuje. A, mi Hrvati sto jesmo do sada uradili ? Imali mo uzroka da nas Englezke novine mogu u koju svrhu pohvaliti ? Dobri smo po slabom putu hoditi, i opake savjete uzimati, a ono sto bi nam bilo koristno, i na pohvalu, u ovem smo vazda zadnji. Promislimo vrlo dobro kad bi nas Englezke novine pocele uzimati na pohvalu za kakvo dobro nase djelo, onda bi nas Englezki narod drugcije u obzir uzimao. Crkva jest potrebita, ali mi od nase strane nalazimo za biti na imenu, i za proglasit se jest vise opotrebitnije da pomozemo Bolnicu. Ima nas u dostatnom broju, u kojoj zemlji Svemoguci Bog jest nam dao zdravje da mozemo zastediti koji novac, nebi nam se ni poznalo kad bi mo odcipili, maleni dar iz ruku za Bolnicu.

Kad bi imenica od vriednih Hrvata, sa koju stolinu Lira dozvonilo kod Upraviteljstva Bolnice kod njihova sastanka (meeting) bilo bi o nami veselog govora; a opet kroz iste njihove Englezke novine sa svih strana od Nove Zelande nebi bilo kraja ni konca od dobrih dopisa. Racunajuci da nas hrvatski narod jest imao u velikom broju potrebu od Bolnice, da mnogi jesu spasili svoj ztvot, da mnogi u Bolnici jesu preminuli (Bogim dao vjecni pokoj), da mnogi jesu izostavili svoju duznost a ne platiti svoj racun, da mnogi nisu bili vrledni platiti, da mnogi kao sada tako vazda u buduce imat ce potrebu od Bolnice. Dakle uzmimo sve ovo u obzir da mi jesmo sada u duznosti pokazat se na polju od vriednosti mnogo bolje od „ Kineza," dapace mnogo bolje od svake druge narodnosti.

Evo na koji nacin treba nam uraditi. Svi slozno odcipimo po mogucnosti svaki po koji milodar, jer kad bi ukupno doslo znamo da Upraviteljstvo Bolnice moglo bi brojiti koju stotinu Lira. Mi od nase strane dajemo veselo i dragovoljno £1, u neka se nadje u svakom kampu jedan sakupljac pak eto stvar je gotova.

Novac sa imenicom neka se posalje na Urednistvo koji ce novac biti metnut na Banak dok se dostatna svota sakupi.

Kada bude vrieme za pokloniti novac na dar Upraviteljstvu Bolnice, onda ce nas Urednik napisati otvoreni list u Englezkom jeziku od strane svega Hrvatskog naroda u ovoj zemlji da bude tiskano kroz " Herald," " Weekly News," i " Star " sa imenicom od hrvatskih milodara.

Ali novac kad bude dolaziti na Urednistvo bit ce takodjer spomenuto kroz „Napredak." Srce nam je puno nade dace se Hrvatski narod odazvati za ovu vjekovitu uspomenu, jer ziveci u nadi nasem Uredniku srce place od veselja, i suze ga obarise ovo pisajuci na koji je nacin nas Urednik spravan da napise list u Englezkom jeziku od strane svoga naroda da bude kroz Englezke novine.

Vjerujte nam draga braco ako se sada pokazemo sa uzrakom da nam je utemeljena nasa Hrvatska novina „Napredak" da ce mi biti na pravom putu od svakog naseg poboljsanja, sada i nigda vise jest nasa prigoda.

Sve prosle napadnute nepravice koje su bile kroz Englezke novine proti nasem narodu, vjerujte nam daja Urednik spravan u Englezkom jeziku pokazat Vas na izgled od svake druge narodnosti mnogo bolji, i ako bude opotrebito sliedit ce sa dopisim i vise dana od povjesti hrvatskog naroda jer mudri Englez nezna sto jest, i sto moze biti Hrvat samo kad hoce. Za ovo sve izvrsiti treba dase pokazemo u u kojoj stvari sa nasim postupanjem, a u ittinu samo za pocetak druge bolje svrhe nema nego sakupiti i pokloniti svotu novca Bolnici. Svi mi oni koji jesu, i koji nisu nista poklonili imat ce mo svejednaku zahvalu.

Dopise u Englezkom jeziku sto Urednik jest spravan opisati za Hrvatski narod bit ce veoma krasno i gamutljivo, da kroz cielu Novu Zelandu bit ce citano. Moraju da nas svi od sada caste, slave, ali svi slozno sa nasim postupanjem vazda na provom putu pak eto smo povratili ime, i nasu buducu cast i slavu. Jesmo li ovo vriedni uraditi ?

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve " Kaiapoi " stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte " Kaiapoi Brand " svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

" Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to " The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane svieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

" THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

" NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti bez ljekarija. Zenitbe sdruzuje mirno, i privatno.

TRAZI SE.

Ja doli podpisani trazim Ivana Deana (Zelkic) iz Podgore, koji se je nalazio nazad dvije i pol godine kod Taipa (North Cape). Ako bi koji nas domorodac znao za njegovu adresu dabi mi izvolio javiti, na mene oli na Urednictvo ostao bi mnogo zahvalau.

LUKA DEAN,
P.O. Tikinui,
Northern Wairoa.

NA ZNANJE.

Ja nize podpisani potvrdjujem moj govor sto sam metnuo u proslom broju „Napredka" pod naslovom „zemaljski mravu." Svakog onog koga se stogod tice neka me trazi putem Suda vriedan jesam odazvati se.

S. S. PIVAC.

Poznato mi je vrlo dobro dase je veliki broj nase gospode nasao uvriedjen na moj oglas koji je bio tiskan u proslom broju „Napredka" sa uzrokom naslova „Zemaljski Mravu." Molim svu gcspodu hrvate dase sbog onog moga naslova nemaju ni najmanjeg prava za biti uvriedjeni, buduc da nije u nikakvom smislu stavljeno za metnuti uvriedu hrvatskom narodu jer nije imenovano nijedna narodnost. Sioje javljeno da imam razlicite filove, i dacu primit ljude ja potvrdjujem moj prosli oglas.

P. M. SULENTA,
Awanui.

SVEUKUPNI POZDRAV.

Na polazku iz ove zemlje, i na nasem razstanku saljemo sveukupni pozdrav svim nasim hrvatskim domorodcem od naseg osobnog poznanstva koje za sobom ostavljamo. Zelimo svaku srecu svakom hrvatskom prijatelju, kao i svakom nepoznatom hrvatu koje ostavljamo. Svem oguci Bog dopustio da svi kad u tudjini budu ljubili jedno drugoga, skladovali, i napredovali kao prava hrvatska braca.

Zahvaljujemo svome rodjaku Marinu Segedinu, i njegovom drugu Ostoji, koji prije naseg odlazka jesu nas iskreno pogostili. Sveukupni pozdrav svima Hrvatima, a „Napredka" nemojte zaboraviti jer novinu jest opotrebito dase izmedju vas uzdrzi.

MARIN SEGEDIN.
FRANJO SEGEDIN.

Na Znanje Svim Prijateljim.

Buduc da moguc nisam bio, sve u redu moje posle obavljati, kroz vrime bolesti moje supruge, koja je bila na smrtnoj postelji pod operacijom kujo je ucinila, 14½ unaca dugom ; od koju sam bio izgubio svako uhvanje, i nitko se nije nadao da ce ziva ostati ; za to sam obvezan, zamoliti moje prijatelje, da mi svaki oprosti ako mu nisam mogao koju uslugu uciniti. Osvrcucise na nesrecu koja me je zadesila, mislim da nitko nece svaku u obzir uzesti, u zalosti sto nisam mogao doprieti za opremiti. Unapried ce biti svaka narucba u redu opravljana, kako je bilo i prije, buduc da mi suprugi idje hvala Bogu nabolje.

PASKO CVITANOVICH.

DOBAR OSTANAK.

Svim mojim zemljacim na mome razstanku saljem hrvatski pozdrav, i svima dobra sreca meni i Vami bila. Vise puta citao sam u „Napredku," i cuo goporiti daje Josip Franich slab covjek. Sada ja osvjedocujem dasam bio dao sve moje imanje gosp. Franicu dami uzdrzi, i samnom se vazda u najboljem redu ponasao, kao sada na mome razstanku svaku posteno podmirio.

ANTON JURINA.

Novi Predbrojnici.

Despot Tony, Waiharara
Jelavich John, Aranga
Kumrich Marim
Erceg Filip, Tokatoka
Mihaljevich Stephen, Tuakau
Sulenta Petar, Awanui
Lipanovich S., Port Albert

" Napredak."

SRIEDA, SVIBNJA 15, 1907.

BUDIMO NA IMENU !

U svakoj stvari na ovem svietu za biti na imenu treba daje od vriednosti, i postupanju. Tako i mi isti, u ovoj zemlji treba se pokazati sa nasim postupanjem ako zelimo biti na imenu. U istinu mi Hrvati stanujuci u Novoj Zelandi do sada sa nasim postupanjem nemozemo se nazvati da jesmo na imenu u nikakvoj stvari. Mozemo samo ako hocemo, jer u prostoj zemlji gdje se nalazimo sa nasim postupanjem pak bilo u kojojmudrago svrhi mozemo zadobiti imena, i za sobom ostaviti vjekovitu uspomenu koja kasnje nigda neumire akoprem budemo zakopani.

Kod stare domovine svakomu je zivljenje poznato (brojili su na stotine zutica), i kako kod slobodne Vlade od Austrije jest nevoljnom radniku dopusteno da slobodno zive. Ako si siromah, vazda valja biti sa siromahom te siromasnom radnikn nemu u nikakvom slucaju otvorena puta do iz obrazenosti. Kada smo usilovani da otidjemo traziti koricu hljeba po sirokom svietu, onda braco hrvati jesmo u podpunoj duznosti da radimo svejednako uzspored postupanja od ostalih narodnosti. Veliki broj od nas istih, jesmo krivi od strane nase nemarnosti nismo dopustili da budemo gospodari od svoje pameti, jerbo sa uzrokom po tudjem nagovoru jesmo sami sebe zabacili da nemozemo biti na imenu. Sada je nasa prigoda kad je novina utemeljena da dodjemo do puta od istine, i svakog naseg poboljsanja.

Ima nas koji govorimo sa hrvatskim jezikom izmedju 3 i 4 hiljade osoba pak do dana sto jesmo uradili za biti na imenu ? Ako sada unaprid budemo odluciti drugcije postupati, uvidit ce te da su nam otvoreni putevi svejednako kao i ostalim narodnostim. Nemojte misliti da odlicne osobe od Englezkog naroda slabo nas gledaju, dapase njima bi vrlo milo bilo da mi izmedju sebe drugcije postupamo jedno sa drugim. A, kad tamo velika lazbenost, velika mrznja i nenavidost, i svako zlo na ovem svietu izmedju nas obstoji. Pravo je, i Bogu bi bilo milo da mi odvratimo nase postupanje na pravi put. Prostor lista nedopusta da otidjemo daleko sa nasim govorom jer bi mo zelili iz iskrenog srca da raztumacimo koje nam stvari opotrebuju da budemo na imenu. Ali, i bez nas nazajimo da ima sasvim dobre i vriedne hrvatske mladosti, koji su gospodari od svoje pameti, i koji zele ako je moguce dostignuti bolje buducnosti. Molimo od nase strane nase vriedne domorodce da sa njihovim dobrim savjetim budu obratiti i ostalu njihovu bracu za imati svi sveukupnu bolju buducnost.

Eto smo od nase strane stavno odlucili izdavati sedmnicnu novinu dojduceg meseca, samo ako se kroz ovo malo dana pokazete u Hrvatskim djelim, a ne u riecim, eto pobjeda, i slava jest Vasa. Ovo je sigurno moguce da bude, nemojte cekati zadnjeg casa jer mi jesmo pripravni biti na obranu svoga naroda u svakoj stvari. Kroz ovo proslih sest meseca od kada je novina utemeljena radili smo danu, i u noci uz velike okolnosti za bolje ugoditi narodu, te za uspjeti kako do sada jesmo uspjeli jest odvise tezko poduzece, i tezki rad. Za ugoditi svakomu to nije moguce pak isti " Isukrst " (slava mu, i hvala) da bio na nasem nijestu.

Svaki u pocetku jest se plasio dace novina propasti, ali za istinu dokazati nisu se plasili da novina propadne, vec su se plasili metnuti ruku u dzep da postanu predbrojnici. Da odma u pocetku habro i iskreno narod se je predbrojio mogli smo vec do sada imati sedmnicnu novinu. A, koja je hvajda za potrositi u opake svrhe to jesmo vazda spravni i deset puta vise, a stose tice za nasu izobrazenost to jesmo uvjek zadnji.

Mi sada se nadamo za naroda sveukupnu korist da kroz ovo malo dana da ne samo stari predbrojnici hoce se na novo predbrojiti, dali i veliki broj od novih predbrojnika doci u druzstvo i kao isto i oni koji su se proglasili da jesu kao predbrojnici, a do dandanas nisu svoje duznosti izvrsili.

Braco hrvati kad ste u samoci zavapite Svemoceg Boga i kazite „ Boze moj uputi samnom " pak ce te uviditi da stavno necete biti zaboravljeni. Sada je prigoda dase proslavimo, sada je prigoda da budemo na imenu, sada je prigoda da bude zakljucak od sve nase buducnosti. Nije nego samo jednu Liru odcipiti pak eta za cielu godinu dana imati sedmnicnu novinu i vise nikakve brige imati. Godina je duga te kroz ovo vrieme svega, i svasta moze se dogoditi, te sve novosti hocete imati kroz Vasu novinu.

Na prvi dojduceg meseca doci ce racunovodja za prigledati knjige kako novina okstoji kroz proslih sest meseca. Nije moguce drugcije a da nebude zacudjen kako hrvatski narod jest mnogo nazad od svojih duznostim. Kroz velikog broja naroda koji se nalazi u ovoj zemlji samo 17 osoba jesu platili za godinu, ostali su od sest, i tri meseca dana predbrojbe. Bili ste zudili da vam dokazemo racun kroz dojduci broj ? Usuprot svemu ovemu mi se neplasimo dace novina propasti, jer kroz malo vremena od kada novina obstoji narod je dosao spoznati damu novina opotrebuje, i to drugcije nesmije se nitko protiviti. Dakle ovoga puta odlucimo biti na imenu.

KRATKE VIESTI.

Sa svrsetkom sest meseca od utemeljenja Hrvatske novine „ Napredak " od Urednictva strane jest stavno odluceno izdavati novinu svaku sedmnicu, samo ako se Hrvatski narod pokaze u svojim duznostim.

Gosp. Marin Segedin dokazao nam je, da nije zaboravio svoje obecanje, jer da kroz buduce brojeve cinit se vise puta svome naroda nasmijat.

Ulaznina kod svih Kazalista u Londonu iznosi £8000 sterlina svake veceri.

U Londonu pojede se 400,000 tonelata mesa, kao isto 200,000 tonelata ribe.

Izmedju 500 do 1000 ucitelja iz Amerike imaju pohoditi Englezku zemlju dojduce Jeseni kao na praznike.

Kroz Suezski—Kanal prolazi 4116 parobroda svake godine, a od ovih jesu 2484 od Englezke zastave.

Iznaslo se da Subota jest najzgodniji dan za pociniti Ubojstva, i za ovo najvise opako djelo pociniti jest izmedju 10 sati do polnoci.

Poglaviti uzroci za pociniti ubojstva jesu ovi.—Ljubomorstvo, Pijanstvo, Svadnja, osveta, i lupezstina.

Sasvim malo ima osoba koji mogu dokuciti kako kod Londona moze biti 77,496 ekera vode, 2051 ekera rieka, 627 morske obale, i 855 ekera jezera i mocvara.

Kada su izbori u Sjedinjenim Drzavam Amerike za glasovati za Predsjednika svi clanovi koji zele biti da dodju do casti njihovi oglasi moraju da budu tiskani u dvanaest razlicitih jezika.

Novi zakon u Persiji koji je sada u kreposti svaka osoba moze glasovati izmedju 30 do 70 godina koja znade citati i pisati, i nikakvi drugi zakon prekrsila nije.

Od 365 dana, 161 dan jest kisovito u Londonu, ali isto kroz godinu dana ima 1420 sata suncanog zraka sa lepim vremenom. Da sva kisa u Londonu gdje padne neizlije se onda bi grad bio dvije noge izspod vode kroz godinu dana.

Ruska jest jedina drzava u Europi koja vlada sa troskovim manje od dvije Lire na glavu od svakog stanovnika. Englezka Francuzka, i Austria ove drzave ima troska vise od £3 na svaku glavu.

Jedan covjek u Johannesburg (Afrika) jest predlozio svietu na dokaz njegov izum „ stroj za letiti " kojemu stroju jest metnuo ime „ zrakoletilac." Ovaj izumni covjek kaze daje on sigur dase moze letiti vise od 100 milja u jedan sat. Kod ovo bude potvrdjeno onda drugog boljeg izuma nema na ovem svietu.

Nazad deset godina sveukupni broj doseljenika u Canada jest 14,406 osoba. A ove se godine racuna dace se doseliti preko 100,000 osoba.

Racunalo se je prije da Belgija sa njezina 589 stanovnika po svakoj cetvrnoj milji jest najvise napucena zemlja u Europi. Ali u kotarim Hanse (Njemackoj) ima 3327 stanovnika napuceno na svaku cetvornu milju.

Jedan radnik kod tvornice u South Norfolk (Americi) jest pokusao jednom velikom uhvacenom misu svezati zvoncic okolo vrata pak onda pustio misa na slobodu. Ovo je bio uzrok da svi misevi jesu pobigli iz velike tvornice jer zvuk zvonca jesu se poplasili

Jedan siromasni covjek nazad malo vremena zapitao je ulazak kod Zemlin Bolnice kazujuci liecniku dace umrieti onaj isti dan vecerom u sedam safi ; a da Car od Austrije hoce umrieti u mesecu Ozujku na 28. Liecnik je mislio daje ovo jedan ludjak, ali kada sve tocno izspitan nadje se daje bio zdrav u svojoj pameti. Bude primljen u Bolnicu ali kako je dokazao umre istog dana u 7 sati vecerom.

Svaki Turcin koji iskreno viruje u svoju vjeru nece za nikakvi novac prodati svoga „ Korana."

Bankanote od „ Bank of England " morajn da jesu poznate i primljene pak nesmeta nista koliko vremena jesu stare.

Poglaviti gradovi u Europi imaju po jednog „ strazara " na svako 500 stanovnika.

Od sveukupnog broja 21,580 sto ima tamnicara u Englezko' zemlji, od ovih samo jesu 257 zudinski tamnicari.

Kod drzave Utah razbojnik koji je osudjen na smrt jest zakonito ako hoce da bude izspaljen na mjesto biti objesen.

Buduc da zlato raste na ovem svietu u vecini, ali ciena ovog svakomu drago predmeta nije snizena.

U Britanskom carstvu Calcutta jest najvisi grad iza Londona, pak onda dolazi Bombay, a cetvrti Glasgow.

U Americi ima devet milijuna rodjenih—crnih. Ali ni polovica stanovnika od bilih ljudi nema koji su rodjeni u zemlji.

U Velikoj Britanskoj drzavi ima blizu 10,000,000 osoba koji ima'u na „ Saving's Bank " zastedjeno novca. Od ovog broja naroda koji imaju zastedjenog novca iznosi razmjerno u svoti od £15 5s 4d svaka osoba po glavi.

Indija, i ostale Britanske Kolonije placeju Englezkoj Vladi za podporu ratnog-brodovlja £431,000 sterlina. Ali samo Englezko ratno-brodovlje potrosi, crnog-ugljena u vriednosti od jednog i pol milijuna sterlina na godinu.

Prosle zime sve morski-kanali jesu se smrli od velike studeni. Ali god 1769 kolika je bila u ono vrieme velika studen da i Jadransko more jest bilo smrznuto, kao isto i luka od Genove u Italiji.

Ruska imo 56,000 milja njezinih rieka sa plovitbom, te po zadnjem racunanju dokazano je da 30,000,000 milijuna tonelata proizvoda jest proslo kroz ove rieke. Ruska takodjer ima 38,000 milja od zeljeznickih pruga otvoreno.

Za jedan dragi-kamen tako zvani " Cullinan " do danas jesu bile cetiri razlicite ponude za imati ovaj dragi-kamen ove ponude jesu izmedju £350,000, do £500,000 sterlina, pak jos vlastnik nehoce ga prodati.

Jest cudnovato da tri covjeka koji su najvise bili uzrocni da postave revoluciju za uzbuniti sviet jesu bili u slabom zdravlju. A ovi jesu Sveti Paval, Julius cesar, a zadnj Marat koji je bio od Francuzke revolucije.

U Americi jest potordjeni izum do putnik kad putuje u zeljeznici moze govoriti kroz telefon. Gosp. A. P. Jones koji je izumio ovu vriednu stvar jest govorio kroz telefon u zeljiznici kada je putovala 25 milja u jedan sat.

Primili smo pet shillina od gosp. Marka Glamuzine u svrhu slike " Put Kriza " kod crkve Sv. Patrika.

Svakomu je mila novina, svakomu je drago citati, svakomu je drago slusati novosti ; ali za postati predbrojnikom ovo je najzadnja stvar. Usuprot malenog broja od predbronjnika jest odluceno prosiriti novinu i izdavat je svake sedmnice. Dakle braco, jedan sami korak od vase strane, a mi jesmo vazda spravni za izvrsiti nase duznosti, i obecanje.

Da Uspomenu Herr Hajek.

Englezke novine u Sydney od 8 tek. donasaju viesti da jedan nas domorodac (neznamo iz kojeg mjesta rodjen) imenom Hajek jest umro u onem gradu na 15 Veljace god 1906 u dobi od svoga zivota 50 godina. Ovaj nas domorodac koji je rodjen u nasem carstvu dok u zivotu bio je daleko i siroko na glasu od svoje izvanredne snage i svakim drugim svrham. Nije mu bilo para kroz cielu Australasia, dapace u nijednoj strani svieta. Novine Englezke od Hajeku vazda su od pohvale govorili gdje putovao da putavao, bio na casti i slavi sebi i svojoj domovini. Imao je poznanaca, i prijatelja od odlicnih osoba na svakom mjestu, a dobra srca bio je pokojnik daje svakomu dobra cinio, i pomagao sa novcanom pomoci kad tkogod u potrebi. Hajek umro je u siromasnom stanju, i nije bio pokopan na mjestu od imena. Nasi domorodci u Sydney, kao na zalost ovdje i u Novoj Zelandi nismo da pripoznajemo jednog drugog vriednosti, nego kada je osoba siromasna onda smo mi svi jednaci nema razlike od jednog do drugog. Ali ime i slava premda osoba ukopana jest neumire nigda. Tako premda u grobu spavajuci, i ne na dobrom mjestu ukupan prijatelji i poznanci (ne svoji domorodci) od Englezke narodnosti jesu se obratili na Vladu u Sydney da izvade mrtvo tielo, te na drugo mjesto od odlicnih osoba kod ,, Rookwood " grobista bude ukopan. Ne samo ovo Englezki narod jest uradio, dali izmedju sebe sakupili veliku svotu novca i dobar spomenik od vriednosti na grob Hajeku postavili. Upravo u Nedjelju na 5 tek. u prisutnosti velikog broja naroda spomenik na grobistu jest bio otvoren. Nemamo mjesta za u nasu malu novinu opisati sto Englezke novine u Sydney od 8 tek. govore od ovoj velikoj svecanosti na uspomenu pokojnog naseg domorodca. Gosp. E. W. O'Sullivan zastupnik kod Vlade jest otvorio spomenik sa njegovim govorom koji je trajao jedan sat, i spomenuo sve vriednosti pokojnika kad u zivotu. Bilo je i drugih govornika od odlicnih osoba ali prostor mjesta ovog lista nedopusta sve tocno opisati. Mi koji imamo pred ocima Englezke novine sa slikom ,, spomenika " srce nam se jezi kako tudji narod casti sve one osobe koje vriede makar bilo u kojojmudrago stvari. A mi kakvu ljubav imamo prama svome bratu, i svome izskrnjemu? U Sydney gospoda nisu zalili dati po £5 i £10 za spomenik pok. Hajeku, tako da kod ,, Rookwood " grobista od 250,000 sto ima spomenika pokojnicim nasemu domorodcu jest jedan od najboljih. Ovo je jedan dobar izgled, pokazimo se i mi u kojoj stvari u ovoj zemlji? Sliku od spomenika imamo kod Tiskarne.

DOPISNICA UPRAVE

Gosp. J. M. Katavich, Mangawai. Ono je sasvim privatno na odgovor gosp. Anticu Matutinovicu, te Vi kao treca osoba savjetujemo sa uzrokom drugih citatelja budete se okaniti daljeg pisanja. Ali ako hocete da bude tiskano na vasu odgovornost, tada izvolite poslati deset shillina za prostor mjesta.

Gosp. John Vukovich, Towai.—Vas zahtjev da bude tiskano na odgovor Anticu Matutinovicu nemozemo zadovoljiti jer vi kao treca osoba, ono je sasvim privatno sa uvredom. Opet morate da nadjete pisara jer mi nemamo vremena ni uzstrpljivosti za popraviti ono sto narodu nista nekoristuje. Svako osobno tiskanje mora da bude predplaceno za prostor mjesta.

Gosp. Ivan Grljusich Nikolin, Towai.—Nemozemo razabrati komu upravljate Vase privatno pismo, molimo da nam bolje raztumaciie. Bez osobnih uvrieda na Vasu odgovornost tiskat ce mo svakog puta kada se posalje predplaceno za prostor mjesta.

Gosp. Tony Despot, Waiharara.—Vasu zelju zadovoljit ce mo kroz brojeve.

Veliki glad u Kinezkoj. Glad koji vlada u Kinezkoj jest po svoj zimlji. Danomicu nmiraju preko pet hiljada. Doslo je do skrajnosti da nekoji roditelji poceli su jests istu svoju djecu. Novcana pomoc, kao hrana, i ostale potrebe idje sa svfh strana svieta. Englezke novine u gradu Aucklandu jesu otvorile listu za milodare od novcane pomoci.

FRED FRANICH.

Zadnje viesti iz Sydney sto imamo u rukam od naseg domorodca donasaju da Franich je izgubio nadu za naci potrebitnog novca za hrvati se sa Gus Rennert; ali da nije izgubio srce junacko za docekati Rennert u svako vrieme samo ako ce pristati na ove uvjete. Da ako ga Dobije da neka uzme 75 po stotinu od ulaznine, a 25 per cent onem koji izgubi, oli onaj koji dobije neka uzme svu svotu novca od ulaznine. Ali Rennert nehoce na ovo pristati nego kaze kada Franich nije sposoban u novcu, da nije ni u djelu, i za ovaj uzrok Rennert kaze daje on Champion od sve Australasia proti svim koji mu izadju na polje.

Opet imamo u rukami jedan list koji je tiskano u novine od Sydney a podpi—sano od A. Leahy Queen's Chambers Queen's Place Sydney,—ovako je pisano Gosp. Urednice! Buduc da Franich se hvali kod Oxford Kazalista da pozivlje svakoga za bacit ga na zemlju kroz deset casa. Prosle veceri zvao Franich Curnow dace ga baciti i nijemu otislo za rukom da to uradi. Evo saljem £25 moj " cek " da Franich nije dobar baciti Curnow kroz 10 casa kako se on hvali. Ako Franich izgubi buduc daje siromah samo neka podlozi svojih deset Lira. Urednistvo novine " Referee " jest izgjavilo dasu primili £25 od gosp Leahy u svrhu gore spomenuto.

Pisu nam iz Hikuai. Na 30 proslog meseca Travnja o.g. jest ravnih 236 god. od kada padose u Beckom novom mjestu nasi mucenici " Zrinski " i " Prankopan." Nas nekoliko Hrvata u Hikuai ovog dana drzalismo na uspomenu " Narodni Blagdan' Hrvatskih mucenika. Liepo je bilo vrieme onog slavnog dana, te nam je zgodno bilo da proklinjemo Austriu. Slavni " Zrinski" i " Frankopan " padose kao mucenici, a mi nadobudni Hrvati, bit ce mo kao osvetnici nasih mucenika.

U prosli cetvrtak na 9 tek. bio je objed u cast polazka iz ove zemlje gospodi Martinu Segedinu, i Franju Segedinu u jednoj od najprvih gostiona u ovem gradu tako zvano " Strand cafe." Na ovem objedu jesu prisustvovali gospoda Segedin i Ostoja vlastnici od Vtctoria Billiard Saloon Wellesley street. Objed je zapoceo u 12 sati, a dovrsio do 2 sata p.p. sto sve jest bilo u podpunom redu i zadovoljstvu. Nazdravicu je napio gosp. Marin Segedin zeleci svojim rodjacim sretan dolazak u staru domavinu, dobro putovanje, i tisinu na moru. Takodjer u ime svih jest zahvalio upravitelju od druzstva gostione na spravi dogrog objeda kao isto i gospodjici Jager na njezinom sluzbom.

Sve cetiri izvrstna hrvatske mladost jesu ostavili " Strand Cafe " u podpunom zadovoljstvu.

Ovo je upravo jedan izvrstni izgled, i dobar pocetak kad na razstanku jednog drugog hrvatska mladost pocaste. Ima mnogo i drugih primjera kako bi se moglo prolaziti vrieme na casti i imenu kad se dodje u grad bez mnogo novca potrositi za pozdraviti jedno drugoga na razstanku. Vazda hoditi na isto mjesto ima Vam vise stete nego koristi, a sebi nemoze se pomaknuti korak do Vase potrebite izobrazenosti.

Ovo je cudno, sto svakomu jest cudnovato—Uzmi broj tvoje zivuce brace, sduplaj ovaj broj, nadodaj tri ovem broju, pak onda pomnozi sa pet, onda ovem broju nadodaj broj tvojih zivuci sestara, pak onda pomnozi sa deset, nadodaj broj od umrle brace, pak onda od ovog broja odbi 150. Sada u svrhu naces odgovor—desni broj bit ce broj smrti u tvojoj obitelji, u sredini bit ce broj zivuci sestara, a lievi broj bit ce zivuci broj od tvoje brace.

Malo muzko diete sin Englezkog Konsula kod Salouika sto Turski zulumcari jesu pokrali, i pitali od otca £26,000 sterlina dokle mu puste sina na slobodu. Od ovem jesmo javili nasim citateljem u proslom broju, ali zadnje viesti dokazuju da prije nego je diete bilo pusteno na slobodu da otac djeteta jest platio £13,000 sterlina. Turska Vlada ove novce nije platila zulumcarim; ali sada Englezka Vlada pita da novci budu povraeeni, oli dace se uciniti naprid.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

Biela Guma—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 135.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 118 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 60.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 14.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosijani prah od 10.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 33.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 5.
Zemljusina od gume —.

C.i k. Austro-Ugarski Konsnlat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sljedece

1. Despot Stipe pok. Ivana iz Zovstrog
2. Lupis Luka
3. Nejasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Parun Ante pok. Ivana iz Igrane
6. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje dase obrati na svoju hrvatsku novinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni priporuciti. Takodjer ako neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Neozenjeni kod Towa. Opcinstvo Upraviteljstvo jest izdalo zakon da svi neozenjeni muzsko, i zensko izmedju 25 i 45 godina moraju kroz ovo vrieme biti svi ozenjeni. Kad prodje vrieme a nebudu ozenjeni onda imaju mesec dana vremena, oli platiti multu od 20 do 100 dollora.

Milodari za Great Barrier sakupljeno od Ante Lulica—Parengarenga—Mate Puharic 5s, Joze Bakalich 2s 6d, Mate Pecar 2s 6d, Marijan Pasalic 2s 6d, Jakov Pasalic 2s 6d, Ivan Slako 2s 6d, Marija Slako 2s 6d, Joze Vujcich 2s, Ivan Skorput 2s, Kleme Devis 5s, Toma Juran 3s, Marian Mihaljevich 2s 6d, Marko Jakic 2s 6d, Ivan Simic 2s 6d, Joze Zimich 2s, Mijo Pervan 2s, Ante Radalj Jozin 2s 6d, Lovre Petricevich 2s 6d, Jozip Uujcich 2s, Ante Vujcich 2s, Marko Jovich 2s 6d, Mate Radalj 2s, Mate Jericevich 2s, Ante Palic 2s, Justin Kostanich 2s, Joze Kostanich 2s, Ante Kostanich 2s, Ivan Kostanich 2s, Ante Jelas 2s, Joze Majstorovich 2s, Jure Majstorovich 2s, Ante Radalj 2s, Jakov Vujcic 2s 6d, Ivan Pervan 2s, Mate Jovich 2s 6d, Jure Bajto 2s 6d, Mate Petricevich 2s, Mijo Vujcich 3s, Josip Culav 2s, Mijo Vujcich Matin 2s, Jure Jovich 2s 6d, Marko Radalj 2s, Sakupljac Lulic 5s—Ukupno £5 9s 6d.

Primili smo pismo iz Dargaville da dva nasa domorodca jesu se potukli jedno sa drugim. Ovo nije castno, niti Bogu ni svietu ugodno te bi mo zelili da bude sloge, i bratske ljubavi jedno prama drugome.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

NEMIR U INDIJAM.

Zadnje brzojavke od 14 tek. koje donasaju viesti iz Londona da svejednako nemir se siri po cieloj zemlji. Englezka Vlada odlucila je sve poglavite buntovnike poslati vanka zemlje na ostrvu kao tamnicare, ali ovo pustupanje uzbunit ce sve to vise narod u Indijam.

Sliedit ce mo ovaj sadasnji nemir u Indijam kroz buduce brojeve; ali nemislimo dace se rat dogoditi.—Ured.

POKUSAJ ZA UBITI RUSKOG CARA.

Brzojaka od 13 tek. donasa viesti iz Londona da druzstvo sastavljeno od 80 osoba jesu odlncili da ubiju Ruskog Cara te medju sebe ovako odredili. Da druzstvo bude razdjeljeno u tri strane za docekati cara, i prvog Ministra (M. Stolypin) koji nehocu da dadu pucka prava. Iznasao se je ovaj pokusaj te nekoliko osoba od druzstva jest vec ujamceno.

CIENA ZITA UZVISENA

Brzojavka od 14 tek. iz New York donasa viesti da ciena zitu u Americi jest mnogo uzvisena. Sada se placa jedan dollar po svakom bushelu, a mnogi trgovci jesu zakupili u velikoj velicini zita jer se nadaju da nemir koji obstoji u svietu ciena zita bita ce jos vise uzvisena.

Ova uzvisena ciena zita sto sada obstoji bit ce uzrok da u Novoj Zealandi dodje skuplji hljeb.

NESRECA KOD RUDE U MEXICO.

Brzojavka od 13 tek. iz New York donasa viesti da vatra kod rude od tuca u mjestu Vilaidama u Mexico jest veliku stetu pocinila. Bilo je 107 radnika kod rude i samo 17 osoba jesu koji su spasili zivot. Nema nikakvog uhvanja da ostalih 90 radnika budu se spasiti.

POSTARSKI PAROBRODI.

Brzojavka od 13 tek. iz Londona donasa viesti da prvi ministar Sir Wilfrid Laurier jest u dogovoru sa druzstvom od parobroda koji ce putovati izmedju Canada i New Zealand i dace se moci doci u London kroz 20 dana. Ovi parobrodi bit ce od prvog razreda, od iste vrsti kako oni sto putuju izmedju Liverpool i New York. Trebovati ce za uzdrzati ove parabrodo da Postarski Uredi budu izsplacivati pol milijuna sterlina, te stoga nezna se da tovarina i poputbina hoce biti dostatna za uzdrzati ove parobrode od prvog razreda. Sir Joseph Ward prvi ministar koji se sada nalazi u Londonu jest potvrdio da Nova Zelanda moze uzdrzati ove velike parobrode sa poputbinom i tovarinom.

Kaze se dase je Kuga pojavila u Aucklanda ali za ovo nije se ni najmanje bojati.

STRAJK KOD WARSAW.

Brzojavka iz Petrograda donasa da u gradu Warsaw jest generalni strajk i sve trgovacke kuce jesu zatvorene. Polozaj je veoma uzasan, a navla stito za siromasni narod koji nemogu kupiti ni hljeba, ni mesa Ocekiva se civilni rat.

POKUSAJ ZA UBITI PREDSJEDNIKA.

Brzojavka iz Guatemala (South Americi) daje bio pokusaj za dignuti zivot Predsjedniku od Guatemala (Senor Cabrera). Bumba je bila bacena pred kociju kada je Predsjednik prolazio kroz grad General Orellana, i kocijas jesu kruto ozledjeni a Predsjednik sretni covjek spasen bez ikakve ozlede.

MAGAZIN OD PRAHE IZGORIO.

Brzojovka iz Pekina donasa viesti da magazin od praha kod grada Canton (Kinezka) jest izgorio. Strahovita je bila pucnjava, i zid od grada jest srusen da zemlje za 200 noga dalecine Takodjer 15 kuca oboreno, a veliki broj kuca pokrov dignulo. Odma na mistu jest ubilo 21 osobu, a na stotine jest ranjeno.

CUDNOVATI DOGODJAJ.

Brzojavka iz Melbourne donasa da jednoj djevojci kad ju je jedan covjek tukao na ulici. Ovaj mladic udari ga tako zestoko da covjek padne na zemlju mrtav. Mladica su ujamcili ali kada bube na izstragi pred Sudom ostat ce slobodan.

Parnica izmedju domorodaca.—Jucer na 14 tek. bili su kod Suda dva domorodca za privatne duguve. Jozo Gagich tuzio je Ivana Mirka za svotu od £18 sterlina sto mu je dugovao. Gosp. E. Mahony zastupao je Gagica, a gosp. W. D. M. Glaister zastupao je Mirka. Kad u Sudu Gagic je prikazao potvrdjeno u pismenu jos od god. 1902 da Mirko duguje ovu svotu novca. Obtuzitelj nije se nista protivio, nego potvrdio njegovo pismo. Odsuda je data u razlog Gagica sa troskovim.

Kada je Mirko znao da Gagic ima u pismenu za njegovo dugovanjo, njemu nije bilo opotrebito daje zastupan od odvjetnika, te povise svoga dugovanja sebi nanicti vise bezpotrebne troskove.

Gosp. Marin Segedin odputovao ju u prvom razredu za Gisborne na praznike. Na svome putovanju obaci ce vise mjesta prije nego bude na povratku. Ali kako istinito doznajemo gosp. Segedin nije odputovao za praznike, vec da progleda da namisti koju trgovinu za sebe.

Na 6 tek. Odputovali su za staru domovinu—Luka Radalji, Ante Soljak, Marko Miljak, Josip Dragicevich, Mijo Dragicevich, Filip Vukovich, Mate Vukovich, Jure Dragicevich, Petar Culav, Mate Dragicevich, Svima zelimo dobru zabavu, i sretan dolazak u staru domovinu.

Na 13 tek. u prosli Ponedjeljak odputovali su za staru domovinv sliedeci—Marin Segedin, Frano Segedin, Lovre Covich, Ante Kokich, Joze Pavlinovich, Anton Martinovich, Mate Radonich. Svima dobra sreca, i sretan dolazak zelimo.

Za San Francisco preko Tahiti danas (Srieda) odputovali su siiedecj.—Anton Jurina, Mate Sumich, Mijo Culjak, Eduardo Vistica, Ivan Culjak, i Barisa Cutuk. Svima zelimo dobru srecu u zlatne krajeve od Amerika.

Na 3 tck. kod Awanni bio je bratski Hrvatski sastanak na uspomcnu polazka iz ove zemlje gosp. Ante Jurine. Na sastanku od hrvatske brace bilo je veselja da nije moguce opisati kako su dobro vrieme prosli. Skupa sa Hrvatim bilo je i Englezkog naroda koji su dosli da pozdrave naseg domorodcu. Ovo bi imao biti izgled da jednog drugog pocastimo kad se putuje za daleka mjesta. Ljubimo se, i napredujmo dok smo zivi da svaki budu znati za nas. Ugledajmo se u druge narodnosti kako oni jednog drugog caste sa pozdravom na razstanku.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.
Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako isto (Shorthand) Dopisnice za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.
Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !
ZA
Muske Oprave
Kosulje
Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za
"Dom i Sviet."

JOHN URLICH,
General Storekeeper and Gum Buyer.
MANGONUI.

(Store) udobljen sva kovrstnim potrebnim stvarima, takodjer kupujem smolu (Kauri Gum) sanaj boljom cjenom uz gotov novac.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.
VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Curin & Curin,
GUMBUYERS.
STOREKEEPERS and FARMERS.
PRODUCE A SPECIALTY.
Kaueranga Valley.

Gotov novac, visoku cjenu kupujemo smolu (kauri gum). Svu hranu, i rukotvorinu produjemo gradjansku cienu za gotov novac. Zelimo ove godine trgovati sav nas obrt uz gotov novac. Gotov novac jest najbolji prijatelji, duga ljubav, i svakomu mirna dusa.

Curin & Curin.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.
J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)

Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.
"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu
QUAY STREET, AUCKLAND.
Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.
S. RAWNSLEY.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najnizu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrsti staklenih posuda, gvozdjenih posuda za kuhanje piruna, noza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.
Bit se vam koristno ako narucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.
Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.
STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen St.
Naj modernije fotografije i naj boljem zadovoljstvu.
TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MAY 15, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, MAY 29, 1907. (No. 11.) BROJ 11.

☛Sa vjekovitom Slavom pobjedilismo "Bordbase," i neprijatelje novine. Dovrseno prvo Polu-Godiste, Na 12 Lipnja pripravni smo izdavati sedmnicnu novinu. Uz velike tezke okolonosti uzdigli smo Hrvatsku zastavu nad "Napredkom" za ovo prvih sest meseca. Sada vriedni Hrvati majke Hrvatice dopustite da i u buduce zastava hrvatska bude za vazda temeljno vijati. U Vami sada obstoji draga braco, jer nam srce igra od radosti, i suza radostnica na oci dosla da Vi podniposto necete dopustiti dase Hrvatska zastava bude skinuti. Prije sedmnicne novine evo Vam saljemo povecanu novinu sa sest stranica. Pomotrite, razaberite, i odlucite na svako citanje. Budite na putu od istine. Liecnik hrvatski, i vriedni Odvjetnik dolazi boraviti izmedju Vas, sve sa uzrokom ove novine. Slagar dolazi, slova hrvatska od strane tiskarne jesu naredjena. Neopisiva slava, cast, i ime ovoga puta ceka nas. Primite na dusu i srce a za svoje dobro, jer je pobjeda Vasa. Dajte nam praha i olova, borit se jesmo vriedni proti deset milijuna nepeijatelja. Svaki pod zastavu "Napredka" u svakoj potrebi, pak okupimo se u jedno kolo, i koracajmo naprido zivo po sredini Queen street pjevajuci "Zivila Hrvatska."

Iz Amerikanskih Novina.

Kako Amerikani o nami misle, tako na isti nacin Englezki narod o nami misli u Novoj Zelandi.

Nemoj mo biti svuda Jednaci.

Kad kada citamo u nekojim americkim hrvatskim novinamn, kako americko-engleska stampa sudi o nasem zemljaku. Clanak je pun hvale za njega, iztice njegovu izvanrednu sposobnost u pogledu businessa, cestita narodu na takovom covjeku i prorica njemu i narodu sjajnu buducnost.

Recimo, da ti clanci nisu "inspirirani" (t. j. "po redku placeni"), vec da pisac priopci s postenom nakanom ono, sto je svojim ocima vidio, sto zna iz vlastitog izkustva, ipak takove tirade nevriede za cielc narod, ako i odbijamo one zaliboze i onako prevelike postotke—propalica, koje ni u starom kraju nisu vriedile suplje pare jer ce bave jednim covjekom.

Nas covjek nemoze suditi o nasem narodu, jer rietko koji zapane medju Amerikance i tako nezna kako ini narodi zive. Oni pako, koji se Amerikancima neko vrieme pridruze, svome se narodu vise ne vracaju, jer im je tamo bolje!

Ako bi se pako koji od nasih zemljaka usudio, da nas narod njesto nauci, bolje rekuc ono uci sto je Ameriance dovelo na sadasnji njihov stepen kulture, a to jest SLOBODNO MISLJENJE, onda sa svijuh strana sipaju kamenje na njega. Sva moguca nacelja se uzimaju povodom tima napadajima: politika, vjera, narodnost, obicaji itd.—Sta?—Nije istina?—Sjecamo samo na napadaje na jednog srpsko-pravoslavnog svecenika, koji je svoj narod ucio citati i pisati latinicu, i na onog trgovca, koji je njega podupirao u tom radu.

Tko bi se pod ovakovim odnosajima jos usudio narodu njesto tumaciti? Ako ga ucis engleski kazat ce netko da mu uzmes narodnost; ako ga hoces upoznati sa raznim politickim strankama ove zemlje vicu: sta ce mu to, "jazbec" to i onako nerazumije; ako ga ucis da cita Sveto Pismo u svom jeziku--diras u vjeru itd. A pri svemu tome samo narod trpi, jer ostane—bedast kako je i dosao!

Cast i postenje iznimkama, ma hvala Bogu ljudi medju nama, koji sami vide sta im treba i premda su "radnickog stalisa" imaju vise pameti nego citav tucet fiskala.

A novina?—One se po gotovo neusudjuju kazati nasodu istinu! "Kvari biznes", pa: "vriedja bracu tu i tu", ili: "napada popove", onda: "nije u programu", a nojobicnija je izprika: "pa sta nas je briga!" i svrsen posao!—Sve ostane kod staroga.

Nece ne, ako Bog da!-- Ako te zub boli, onda ti je najbolje da otidjes doktoru zubaru pa da ga das izvuci. A to jos vise boli?—Da—ali ces imati mira kad je van! Tako je sada s nama. Njesto jest s nasim narodom sto nije u redu, a to mora van, VAN!—Ako mislis da je nasoj nevolji kriv Amerikanac, ili zemlja, ili jezik, ili odnosaji,—nije istina, SAMI smo si krivi, ali se bojimo priznats to.

Well,—da vidimo sto ce se iz ovoga izleci.

Medju Amerikancima popostoji jedno drustvo, koje se zove "Young Mens Christian Association", naprosto "Y. M. C. A." (Uaj Em Si E) ili "krscansko drustvo mladih ljudi". Ovi ljudi naucavaju na krscanskom temelju mlade ljude u svim mogucim strukama: ponajprije, dakako poznavanje Svetog Pisma kao temelj ne samo vjere, vec i citavog socialnog i moralnog zivota; onda engleski jezik, matematiku, risanje, knjigovodstva itd. Imaju posebne zgrade za clanove 19,000 zgrada samo u drzavi Pennsylvaniji—u kojim imaju citaonice, kupalista, gombaliste, skolske prostorije, u opce sve—osim birtije. Prima se svaki koji vjeruje u Boga i ljudski se ponasa. Ovo je druetvo po cijelom svijetu silno razgranjeno, broji vise milijun clanova, i naravno ucinilo je mnogo dobra, naucavajuc mlade ljude i time odvracajuc ih od zla.

Vodje i pokrovitelji tog drustva, medju kojim se nalaze najugledniji ljudi Sjed. Drzava, vec su odavno pazili na usejenike, osobito na nas Slavene, te prigodom jedne sjednice odredise komisiju od deset ljudi pod vodstvom Dra. Petra Robertsa, koja je imala prouciti nase odnosaje i predloziti odboru izvjesce.

Dr. Roberts rijesio se je svoje zadace i sastavio potanko izvjesce, koje je tiskano na 20 stranica u engleskom jeziku i razjasnjeno sa mnogo zemljovida crtanja, i.t.d.

Ovakovo izvjesce doslo je nama u ruke, i mi bs isto sigurno objelodanili. da nije tako veliko. Nu mislimo, da nam je duznost nas narod upoznati bar s izvjesca, je je u istinu ono sto Amerikanci o nama misle. Tim vise, sto izvjestitelj po svoj prilici nije ni sanjao o tom, da bi u nase ruke doci moglo.

Nebi se moglo kazati, da nas napada da je protiv nama, da nas hoce da iztjera iz ove zemlje, ne,—ali nas nemilo siba ondje gdje smo krivi.

Pise, da smo na "niskom moralnom i kulturnom stepenu", da "demoraliziramo (kvarimo) radnickle prilike", da smo smo "a supply of cheap labor" (jeftini radnici); da su nase kuce "kuce necistoce, smrada i pokvarenog zraka", da su "cesto prizori pijanstva i divljih zabava, bezboznosti i opacine". Nadalje da "trosimo na ono sta upropascuje ne samo kucu vec i dusu i tjelo, mjesto na ovakove stvari, koje blagoslove i poljepsavaju zivot".

Govorec o zlocinstvu veli: da u gradovima gdje nas ima 40 do 70 po sto stanovnika—trideset i pet po sto nas je zlocinaca!!!—U Luzerne County zatvoru 50 po sto zatvoreno je nasih ljudi, a u cieloj County nas neima nego 20 od svake stotine stanovnika. U Luzerne Schuykil i Lackawanna countyama u prosloj godini se dogodilo 40 ubojstva samo medju "foreignerima".

Nadalje veli da "nijedna zvier nije tako divlja, kao sto ona u grudima Slavjana, Litvama i Talijana, kad se jednom probudi".

U politici veli,, drzimo se i glasujemo za onoga covjeka koji toci iz najveceg bureta", a kad se koji docepa "gradske sluzbe" on vec zna kako da iztriebi novce iz svojih zemljaka!

Evo TO je po prilici sto Amerikanci misle o nama!

Imaju li pravo? Jeli to istina?

Promatrajte si zivot jednog Amerikanca, otidjite u njegovu kucu te se malo razgledajte: prispodobite sto ste tamo vidili sa nasim odnosajima, i sami si nadjite odgovor!—Ali neidite onome Amerikancu koji se skita, koji se s vama karta i koji nas uci engleski psovati. Ono su propalice, koji samo od vas zivi, a kad se u svoje drustvo vrati, Vas samo izsmjehava.

Ako i malo pravo sudite, da to izvjesce podpuno odgovara odnosajima!—Ima i dobrih ljudi medju nama—hvala Bogu!—ali se ovi zaliboze moraju brojiti medju iznimke. Covjek, koji se predplati na novinu ili kupi kakvu dobru knjigu, koji se trudi da nauci njesto,—onaj time vec pokazuje da njegove misli idu za visjim ciljevima, pa makar i imao mana, ipak putuje na dobrom putu i svrsit ce dobro!

Gore spomenuto drustvo predlozilo je neke mjere i za ista se pocelo naobrazivati nas narod: o tom cemo dojduceg tjedna pisati.

Milodari za Great Barrier. Sakupljeno od Petra Marusica Red Hill—Sakupljac 5s, Mate Jakich 2s 6d, Mate Kurte 3s, Ivan Orsulich 2, Ivan Vlatkovich 2s, Stipan Skurla 2s, Ivan Totich 3s, Domenik Fredatovich 2s, Ivan Matkovich 2s 6d, Ivan A. Totich 2s, Marko Cepo 2s, Ivan Ravlich 2s, Ivan Antunovich 2s, Ante Matkovich 2s, Jure Ravlick 2s, Ivan Rudez 2s. Ukupno £1 18s.

NESLOGA.

Mi svi koji jednim jezikom govorimo, jesmo sinovi jedne majke nase domovine. Dakle svi jesmo braca; a kada smo braca, tada smo u duznosti dase ljubimo, i da jedan za drugoga radimo, a ne dase grdimo i strancarimo.

Nas narod, i nasa domovina ima mnogo svojih neprijatelja i mnogo je od njih pretrpila, ali od svih neprijatelje nije stradala onoliko koliko je stradala od domace nesloge. Domaca nesloga, i nasa domovina dozivljela je mnogo zlih posljedica sbog domace nesloge, pak isto nas narod ovu otrovnu zmiju u njedrima goji.

Nasa domaca nesloga ucinila je Njemacke kolonije u nasoj istoj domovini, a nas je potjerala preko velikih oceana dase bijemo od nemila do nedraga. Nasoj neslogi tudjinci nazdravljaju i vesele se sto nami u domovini mirno po volji zapojedaju. Uz mnoge neprijatelje domaca nesloga jest mnogo puta dovela na rub crne, i velike propasti. Nesloga je podkopala mnoge temelje od velikih, i sjajnih vladavina, kao isto nesloga bacila je mnoge slobodne narode u suzanstvo u ruke neprijatelja, na isti nacin kao stoje bacila u suzanstvo milu nam Hrvatsku domovinu. U jednu riec nesloga je svagdje najveci neprijatelj svih dobara bilo u drzavi, u kuci, u tudjini, ili u domovini—dapace nesloga je najvise otrov i protivnica svete slobode, za koju narod radi, zive, i umire.

Kad je dakle grdna nesloga i toliko bezbrojnih zala pocinila kako i dandanas jos cini, zasto mi Hrvati a osobito mi koji se nalazimo u Novoj Zelandi hocemo da budemo neslozni? Nasa novina nije utemeljena uzrokom dase mi kroz nju prepiremo, grdimo, i strancarimo, nego je utemeljena dase svi kao braca okolo nje okupimo u jedno kolo, u kom kolu da odlucimo kao narod ici pravim putem sa svrhom da stavimo tvrdi temelj nasem preporodu tako da nam se vise nebudu rugati Englezi i druge narodnosti. Kada mi kao izobrazeni narod nadjemo se slozni i okupljeni na pravom putu okolo naseg "Napredka" tada ce mo na mjesto progonstva imati simpatije od Englezskog svieta i njihovih novina. Ovakovo postupanje nami ce, i nasoj Hrvatskoj vise vrieditl nego da mi sto godina cevrljamo nekoristne clanke i pjesme proti njeni dusmana. Dakle sloga je pravi put, a u slogi je nas spas, pak stoga jednokrvna braco, ovdje i u domovini od Crnoga do Jadranskog mora, od Drava i Dunava pa do Soluna i gdje nas ima svi koji jednim jezikom govorimo svi se slozimo, a neslogu najviseg naseg neprijatelja koji nas cipa izgulimo izmedju sebe. Kad ovako budemo uraditi kao slozna braca tada nece biti od od potrebe dase vele borimo proti nasim drugim neprijateljem—"jer ce oni viditi nas slozne, pobjegnuti glavom bez obzira, kao jednom sva sila Arapa, iz spred slavna Dubrovnika grada.

A. D. DESPOT.

Gosp. Ivan Slako, Parenga Javlja sa, brzojavom moleci svoje domorodce koji citaju „Napredak" da netom budu viditi nasega popa Don Joze Janna damu budu kazati da otidje sa prvom prigodom krstiti mu sina kako je vec obecao.

Veliko druzstvo parobroda—Hambursko—Amerikanski putni parobrodi jesu dosli do onog cilja da putnici koji putuju po oceanu nemogu bolje zahtjevati. Novi parobrod koji se sada grada bit ce imenovan "Europa." Bit ce dug 789 noga, a moci uzeti jednu hiljadu vise putnika nego ikakvi drugi parabrod. Telefon, i eletric svjetlost bit ce u svakoj sobi, kao isto velika dvorana za plesanje na razpolozenje putnicim u dnevu, i u noci. Da nikakva stvar nemoze uzmanjkati, jer sto osoba moze imati na suhu, damu bude dato na moru. Parobrod imat ce takodjer i kupaliste daze moze plivati, i roniti. Ovo kupuliste bit ce u duljini 75 noga i 25 noga siroka.

Sa Slogom se Svega moze! Imena darovatelja Crkvi Svi Sveti u Podgori-kod Makarske od mjestnih izseljenika u New Zealand za Stupe, i Hrvatski Sireg, i Orgulju.—ovo su darovatelji—Marko Jakich Nikole £1 10s, Ivan Jakich Grgin £1 10s, Ivan Krzanich p. Ivana £1 10s, Tome Vrsajko Petrov £1 10s, Vjekoslav Borich £1, Frane Sanko £1, Barjsa Krzanich £1 10s, Ivan Vranjos Jakovljev £2, Jure Sumich Mijin £1, Mate Sumich Lovrin £1, Ivan Sumich Lovrin £1, Emilio Letica £1, Jure Sumich Lovrin £1, Ivan Letica Nikin £1, Adam Juretick £1, Simun Dean Lovrin £1 2s, Ivan Vranjos p. Grge £1, Nikola Milicich Jozin £1 10s, Ante Lunjevich Jozin 10s, Ivan Sumich p. Grge £1, Ante Rosandich p. Ante £1, Bosko Borich 10s, Marin Roscich Matin £1 10s, Zvonimir Lucich £1 3s, Jure Jakich Antin £1 10s, Jakov Mlikota £1 10s, Lovre Roscich £1 5s, Petar Pivac Grgin 10s, Ivan Pivac Grgin 10s, Ante Kokich Mijin £1 10s, Grgo Kokich 15, Ciril Milicich £1 10s, Jure Borich P. Mariana £1 10s, Simun Milicich Markov £1, Simun Borich Lukin £1 10s, Domjan Jakich £1 10s, Mate Sumich Stipin £1, Joze Pavlinovich £1, Lovre Pavlinovich £1, Ivan Sunde P. Tome £1 10, Mate Sunde 17s 6d, Tome Sunde 17s 6d, Ivan Nola Lukin £1 5s, Lovre Nola Lukin £1 5s, Mijo Nola Lukin £1 5s, Cvitko Sunde P. Tome £1, Mijo Borich P. Mariana £1 10s, Damjan Dean £1 10s, Simun Dean Ivanov £1 10s, Joze Letica P. Ante £1 10s, Stipan Roscich £I, Nikola Vela Antin £1, Marijan Vrsajko Nikin £1 1s, Luka Dean Jakovljev £1, Ivan Nola P. Stipana £1, Ivan Sanko Simunov £1, Ante Radojkovich Matin £1 10, Jure Milicich Markov £1, Simun Pivac Jurin £1, Simun Lucich £1, Tome Vrsajko Simin £1, Petar Sumich Nikolin £1 10s, Joze Radojkovich Jurin £1, Kleme Radojkovich Jurin £1 10s, Visko Jakich £1, Jozip Grgich £2, Duje Rosadinch £1 10s, Bosko Rosandich £1, Kleme Marinovich £1, Ivan Sumich P. Lovre £1, Marian Sumich P. Lovre £1, Petar Babich £1, Ante Lucietich Pavin 10s, Luka Pivac Jozin 12s 6d, Mate Vrsajko Simin 10s, Mijo Jakich P. Kleme £1, Marian Radojkovich Matin £1 10s, Jure Letica Matin 10s, Ivan Sumich Antin 10s, Filip Juretich 10s, Joze Krzanich Ivanov 10s, Lovre Sumich Marianov 10s, Joze Kunac £1 10s, Ante Milicich Jozin £1 10s, Lovre Vodanovich £1, Marian Vodanovich Matin 10s, Silvestar Vodanovich 10s, Ivan Gareja p. Ivana £1, Mate Kurte p. Ante £1 7s 6d, Ivan Kurte p. Ante 17s 6d, Mate Radonich p. Jure £1 10s, Marian Borich Matin £1 10s, Joze Borich Ivanov £1 10s, Ante Gareja Jurin £1, Stipe Borich Iimunov £1, Ivan Radonich Matin £1, Cvitan Sinde Tomin £1, Devcioh Luka Svanov £1, Marian Kurte Petrov £1, Mate Sumich Simunov £2 10s, Marko Pivac Simunov £1, Marian Pivac p. Ante £1, Marian Radojkovich Ivanov £1, Ivan Jakich Antin £1 10s, Mirko Kokich 15s, Ivan Vodanovich Antin £1, Stipan Krzanich Rokov 10s, Ivan Vodanovich p. Joze 10s, Ante Borich Ivanov 13s 4d, Marko Borich Ivanov 13s 4d, Joze Borich Ivanov 13s 4d, Ivan Pivac Matin Vruja 10s, Kazimir Jakich 10s, Jure Radonich Matin 10s, Mate Dean Markov 10s, Joze Sumich Lovrin 10s, Visko Jutinovich 10s, Petar Dean Ivanov £1, Stanislav Dean 10s, Mate Dean Jokovljev 10s, Ivan Juretich Mijin 10s, Jure Juretich Matin 10s, Kleme Juretich Matin 10s, Svega ukupno do danas sakapljeno £131 17s 6d.

Nadalje nize podpisani obavjestujem svoje mjestcane do koga nije mi moguce doci osobno, oli pismeno dase i oni budu sjetiti svoje duznosti Zeleci u Boga dase u cielokupnosti u staroj domovini budemo sastati, i pod Hrvatskim Stiegom zaorimo „Liepa nasa domovino", i nek nam starodavna Glagoglica bude pracena milo—zvucnim orguljom.

Imenica bit ce otvorena do svrhe Lipunja o. g.

Sa iskrenim pozdravom ostajem vas domorodac.

MARKO JAKICH,
Babylon, Northern Wairoa.

Malazi se kod Urednistva list za Mate Marsic i Mate Granic oba pisana iz Sydney, poslat ce mo listove kad budemo doznali za adresa.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane svieta:

ZA CIELU GODINU.....£1 2 6
ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]
E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti bez ljekarija. Zenitbe sdruzuje mirno, i privatno.

NA ZNANJE.

Doli podpisani vlastnik zemljista gume od 1500 ekera kod Ohinewai (Waikato) dajem na znanje da moje zemljiste za kopanja gume jest za ljeto, i za zimu. Zemljiste je daleko 4 milje od stacije. Dobra vrsta gume na zemlji. Za daljo dalje potsnkosti dodjite osobno obaci zemljiste oli pismeno na.
JNO. HANSEN,
Ohinewai.

Novi Predbrojnici.

Lucietich Mate, Saies
Josipovich Ivan, Babylon
Vela Nikola, Babylon
Mihaljevich Stephen, Buckland
Matutinovich Misko, Mangawai
Cvitauovich Joze, Mangawai
Ante Martinac

"Napredak."

SRIEDA, SVIBNJA 29, 1907.

Prvo Polugodiste.

PORED teskih napora i borbe protiv dusmanu, ipak smo uztrajali u nasem radu, te evo smo prvo polugodiste preturili. Ali kada bi svaki citaoc svaku potanko razmotrio i prosudio, u kakovim smo se okolnostima nahodili, veoma bi se zadivio i rekao ako u sebi bratskog srdca imade; „Ovome narodu sam Bog nemoze ugoditi!" Evo kako se sami mozete osvjedociti. Neki veli: u listu prepirke nevaljadu; kako i sami priznajemo; drugi pak veli: „zasto mi je novina ako se krozanju nece opaka djela objelodaniti; „treci ce: "sta ce mi pjesme u novini:" cetvrti: "tako i tako;" peti: „nije vec ovako," te tako naprid: koliko ljudi toliki i cudi. Ako ugodis jednomu, nemozes drugomu, ako drugomu, treci te mrko pogleda, gledas umirit trecega, cetnrti iz kantuna rezi; i svaki ce reci: „novina je kriva!" Ako koji poslje dopis neutiskamu se: „ajde da! napredovat ce ti novina," reci ce te odma stane narod odvracati. Ako mu ga primis i utiskas, stotina ih grakne: „ono nevalja sta ce ono u listu: „stanu mu odgovarat, ako se netiska eto bune!" zasto ja nemam pravo kako i on recice, te tako jedan za drugim pise imora da mu se tiska: ako ne svaki priti pridbrojbom. Neki pak govore novina mora pasti, zato bi nam drago bilo, da nam dokazu razlog-koga neimadu-zbog cega bi to imalo biti? Ta lahko ti je to uciniti; „komarcu izkini noge i criva su vanka," taku i „Nepradku" nije mu triba mnogo, neka narod nepridbroji se, on je zaspa; a kad zaspe, komu je rugo vec opet nama? Cinimo inade a kad promislimo kome, nikome vec sami sebi, koji hocemo da izostanemo od ostali narodnosti, koje vazda nastoju, da jedna drugu mogu nadmasiti u izobrazenosti; a mi se drzimo nazadosti! Istina, nemozemo se mi uzporedit s Ingleskim narodom, posto on je u svojoj zemlji, ali mogli bi smo se ukazati makar u kojoj stvari, po kojoj bi nas mogli sudit, da smo izobrazeni Europejski narod. Da navina padne, sto nemislimo da ce se dogoditi, (ali u vami stoji), zasto bi nas imali smatrati? Neki ce reci: „meni nebi bilo rugo;" ali se varas zemljace! posto ako nece tvoje ime Inglez spomeniti, hoce cielu narodnost; pa kad ti tkagod narodnost grdi, ako imas imalo srdca za njom, mora date zaboli. Promisli dobro pak nam onda reci, ako smo na krivom putu?

Nasi stari, kako nam povjestdanasa, vazda su bili neskladni, od kako su dosli iza karpata, pa sve do danasnjeg dana. U staro vrime kad no se je oruzje pasalo, tukli su medju sobom, nedaduci jedan drogom gospodariti nad sobom, docim Rimljani i Bizatinsko carstvo to su i podbunjivali, te sad ji jedni podjarmi ksebi sad drugi; a hrvati se tuci zanje kao za otcevu bradu. Pa eto vidimo kako se dogadja s Austrijom i Ungarijom; Hrvati se diele na toliko stranaka, i kolju medju sobom, a Austria se izpod brka smije, i svojom lukavoscu podziga da se medju sobom koju, kako njoj bolji kolac na ruku izpada. Vidimo, svojih prava nemamo, tudjin nam vazda gospodari u u svojoj kuci! gospodari nismo progovorit svojim jezikom! tjeraju nas po svietu iz svog doma, nedaduc nam pravo, kako uzivaju bruge narodnosti! Pak zar u ovim stranam svieta, gde sveta sloboda vlada, da se imamo klati i prezirati; pred ovim narodom? Nemojmo toga ciniti! vec se ukazimo pred njima, da smo pravi hrvati, koja se nedamo voditi za tudjom pameti, koja nas na zlo nagoni; i da smo vriedni stogod uciniti! Vidimo one nevolje sto su nasi stari zbog nesloge pretrpili, te nas mogu ganiti i poboljsati nasu buducnost, u odnosajima i dotjecajina sa ostalim narodnostim. Budimo slozni u svakoj stvari, koja nas vodi poboljsanju i razvitku bolje kulturnosti.

Nemojmo pustiti, da nam novina propadne, posto bi to odvec slabo bilo. Od 12 dojduceg mj. pocetce izhoditi redovita svake sriede, tako ce narod imati novosti svake sedmice, uz to molimo nase predbrojnike, da se sjete svoje duznosti. Sest mjeseci vec je izaslo od kad je ustanovljena novina, te svi oni koji su platili za pol godine, molimo da nam izvole poslati na novo predbrojbu, tako da mozemo s radom napredovati. Iz neba mana nepada, svak pita svoje, a gol se svuci nemoze! Mi necemo zaliti truda u nijednoj stvari, samo se jednom trgnite iz sanka, te se ukazite djelom, a ne riecju, jer rieci su samo izpraznost. Ima 116 pridbrojnika, koji su se predbroijli jos u pocetku kad je novina pocela, pak ni dan danas da su podplatili; kako se moze naprid na ovaj nacin? Za to neka nebude nikome zao, kad sedmicna novina bude izhoditi, necemo je nikome slati, vec onome koji plati, posto vidimo da su neki malo ogluseni, te nam nije koristi slat je.

KRATKE VIESTI.

Ovoga puta sa vise troska nad nasoj pobjedom saljemo na dar svome narodu za citanje "Napredak" povecani sa sest stranica.

Sa uzrokom novine koja je za vazda utemeljena dolazi nam Hrvatski Liecnik i Odvjetnik.

Dva presna (koji zapada ju mnogo novca) brzojava primili smo iz Trsta da Hrvatski slagar ima doci.

Na 13 dojduceg meseca Lipnja "Napredak" pocimije izlaziti redovlto svake Sriede, a Tiskarna jest naredila Hrvatska slova.

Uredniku njegova dobra zena skupa zajedno sa troje nejake djecice boluje u postelji, te uz sve njegove obiteljske okolnosti Urednik vrsi do kasno doba noci svoje hrvatske duznosti da ovog puta ima za svakog dobrog citanja.

Primili smo list od gosp. Carlson sa Great Barrier stose tece ploce za spomen na grobiste pokojnih domorodaca, da nije moguce da ploca bude dovedena na mjesto prije nego parobrod otidje naokolo ostrve Kako vidite i u ovem listu milodari jos dolaze, stoga bi mo zudili imati boljio svotu novca (neg o ju imamo) za poslati sirotam kod stare domovine.

Za milodar "Put Kriza kod Sv. Patrika kako je vec bilo javljeno kroz prosle brojeve "Napredak", nasem presvietlom Biskupu (Dr Lenihan) jest mu poznato, jer smo mu i osobno pisali. Poznato nam je takodjer daje u gradu ostavljeno od nasih domorodaca nekoliko svota novca za ovu gore spomenutu svrhu. Ocekivamo imenicu sa svotom novca.

Milodare za Bolnicu kao mnogopotrebito za biti na imenu jesmo uputili sakupljati, ali mnogo priporucujemo Hrvatskom narodu da ponovno procitaju "Kinezki Milodari" u proslom broju 10 Napredka.

Nasa dva domorodca (predbrojnici stari) Mate Zivkovich, Marko Soljak koji se sada nalaze u gradu jesu dosli do Urednistva i platili na novo za svoju predbrojbu. Dobar pocetak od hrvatske duznosti.

Na ruznom vremenu oblaci putuju u brzini od trideset i sest milja na jedan sat.

Sve ljekarije u Njemackoj drzavi mora da budu naplaceno po cienam kako je Vlada naredila i naznacila.

Katredala (crkva) u gradu Exster imaju zvona sa najvisim zvukom od svih ostalih zvona na svietu.

Osamdeset hiljada stanovnika zive u blizini od pogibelji vulkana od Mount Vesuvius.

Holanda jest jedina drzava u Europi u kojoj kava dolazi bez placati ikakvog poreza.

Sa danasnjim izumom ima stroj sto jedan radnik moze za jedan dan rabote uraditi 10,000 komada od satnih kolica.

Kinezki veliki Kanal jest mnogo cudnovati i zanimivi na svemu szietu. Jest u duljini od 200 milja.

Glasoviti na svietu satnik (ura bijacica) koja pokaziva vrieme sunca, meseca, i zviedah jest u gradu Strasburg. Ova glasovita ura bijacica jest izradjena od nazad 550 godina.

Spanjolski tezaci i dandanas viruju da ako zenitbeni-prsten potopi u vodu, da ona voda jest sasvim dobra za bolestne oci.

Lavi, i tigre mogu se veoma lako pripitoiti sa mirisom od mirisave vode. Kaze se da dodju ove zivotinje mirne kao jedno janje.

Japanska drzava ima najcieniju postarski Ured. Za dva sena—ili sedmi dio od jedne pene moze se posleti list po cieloj drzavi.

Slabi vid od ociju jest mnogo puta uzrocan sa uzrokom noseci tiesne koselje okolo vrata jer prolazak krvi nemoze hoditi u glavir.

Najvisi podzemni put jest u Central Derbyshire (Englezkog) gdje moze se neprestano hoditi za sedam milja prije nego se dodje na povrsinu zemlje.

Veliku placu dobivaju u Japanu svi onj perivodje kojima je moguce uraditi od mladog korjena stabla da bude naliciti zivini, krodicam, kucam, i ostalim stvarim.

Svaka djevojka u Norvezkoj mora da znade siti, plesti, i kuhati prije nego njezini roditelji budu dopustiti da ima svoga zarucnika. Ali nekoje djevojke jesu tako zaljubjene u ove gore potrebite stvari da nauce prije nego judau citati i pisati.

U Danskoj drzavi imalnista manje od 220,000 hiljada vlastnika zemlje. Od ovih vise od polovice nemaju vise od jedne ekra zemlja, 96,000 hiljada imaju vise. A mali vlastnice zemlje uzdrze samo za kokosi.

Sa pocetkom sedmnicne svovine molimo nase dopisnike da nam nadare sa dobrim izvrstnim novosti, kao pocetak dugovjecnog uztrajanja ove novine.

Gos. J. Finny jest koji je dobio rekordu za stati pod vodon on se je zadrzao 4m. i 29¼ tr. najvise sto se je do sada naslo.

Rekorda silnog vjetra jest registrana u listopadu 1902 u Kalipornijiskoj kosti.

Feume Vinicole od Franceske stimaje provizvod vina u svjet u 3,775,060,000.

Londonski vatrogasci neimadu odpusta vec jedan dan u petnaest i malo gosdisnji blagdana Pocmu sluziti za 25 sel. na semicu i nekresi im podpuna placa od 35 sel. vec posli 10 godina sluzbovanja.

Trosak za vojne sprave u Europi nije bio vec 88,000,000 lira a danas 300,000,000. Po ovome ekresivanju god. 1950 bilo bi 800,000,000.

U Guatemala iznasli su ribe sto imadu dva para ociju. Jedan par im vriedi gledati povih vode drugi izpod vode.

U Petrovgradu glavne ulice grade jesu obicno pune naroda na jedan sat po polnoci Dosta kazalista nepocimlje njihove pred. stave prije polnoci.

Medju cudnovatom zlatarijom nosenom od Inglezica, nalazi se jedna kolajna 3000 god. stara, uzeta od od jedne Egipatske "momy," a darovana gospodji St. John Brodrick kao vjencani dar od g. John Ccott Murray.

Grcka jest najsiromasnija od Evropejski drzava Njezino bogastvo neiznosi vec dvi stotine milijuna lira oli ti polovicu Svajcerskoga. Svajcerska Portugalska i Denmark jesu blizu jednake u bogastvu.

Jedan vriedni pas, koji je pripadao jednoj gospodji u Haywards Heath, buduc da je krepao, sumnjili su da je otrovan. Rivinarski vidar pretrazio ga je, te mjesto naci otvor, uasao je u njem jednu spuzvu, jedan bruskin, komad crvene panele, njekoliko stina, siena, lisca i kamadica od drvetas Slaba probava bi je uzrok da je krepao.

Ruke zenskih "mumy" sto su se nasle u grobim u Egiptu, jesu prikrivene prstenjem, od dva do sest, na svakome prsto ualazi se prstenova.

Hrvatski generaliet. Danas ima hrvata u aktivnoj sluzbi: 5 generala topnnistva i konjenistva, 7 podmarsala, 16 generalmajora ukupno 28. Izvan sluzbe: 4 generala, 15 podmarsala, 18 generalmajora, ukupno 38.

Sto cini priljubodinstvo. Na Rieci, jedan radnik San Matto, koji je boravio dulje vremena u Americi, povratio se je nazad kuci, te ubio sebe i zenu. Njogova zena zaljubila se je u drugoga, za vrieme njegova odsuca, te mu se iznevjerila. To ga je tesko natjeralo u ocaj, da je uzeo revolver, te ubio nju i sebe.

Utamnicen zbog nasilja. Viesti iz Kotara: Otrag malo vremena. Irivun Gagich pok Prokopa iz gornji Biljana, izvsio je silovanje na stetn Cviete zene Krste Gagica, i za to odpracen u Benkovacke tamnice.

Takadjer i gosp. Marin Grubisha jest na novo predplatie za svoju predbrojbu.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije.

Propast Novine.

Pritnja Gospode Bordbasa.

Nije sada, vec odma u pocetku jest plac od malenog broja onog naroda koji neodise duhom pravice dace novina propasti. Zasto bi ovaj govor imao biti to nitko nije slobodan izrazit se protivno. Ali mrznja, i nenavidost koja obstoji izmedju malenog broja naseg naroda jest im tako u krvi da plac imaju u svome srcu od propasti ove sada dobro utemeljene Hrvatske novine. Ali mi koji sudfmo od velikog broja hrvatskih rodoljuba komu je novina obljubjena, i po istim izrazim nasih dopisnika nalazimo da plac onizih koji neodisu duhom pravice da nace nigda docekati da ova novina propadne. Dapace oni ce plakati, i tugovati do sudjenog dana, i doci prije do hladnog groba nego sa svojim ocima vidjeti ovu hrvatsku novinu propasti. Ima i sada u velikoj manjini zaliboze naseg naroda u ovoj zemlji sto nezna se da jeli im moguce progledati jos za drugih 100 godina ; ali sada se nalazimo u dobi od vremena kada je istinito u velikom broju nas narod gospodar od svoje pameti, te svi vise poznaju svoje buducnosti nego su bili u stanju poznati nazad petnajest godina.

Stavimo na jedan primjer da veliki plac, da velika himbenost, da velika prevara, da velika lazbenost bude odoliti ona srca od iskrenih hrvata te i oni budu se udruziti od placa propasti novine onda stobi se dogodilo ? Jest, u istinu bio bi uzdignut crveni barjak na maleni broj kuca od gospode Bordbasa i srce radostno bilo od izroda hrvatskih kada bi novina propala. Ali premda da u slucaju (sto nije moguce da bude) dogodi se da novina propadne, isto vjekovita uspomena od "Napredka" nemoze biti zakopana. Novina je vec razglasena po svemu svietu, te ako nami, oli Vami (u plucaju propasti) bude zaboravljena to podniposto drugomu nije moguce da bude, jer nasi potomci, kao i potomci od druge narodnosti nakon stotinu godina moci ce ovo trinaest brojeva "Napredka" uviditi sve skupa sdruzeno u jednoj knjigi.

Svakog izlazka novina po naredbi idje u Wellington, takodjer svakog puta tri iztiska kod Opcine Auckland, i Pucke knjiznice (Free Library) gdje ova nasa hrvatska novina premda u tudjem jeziku jest uzsporedjena izmedju mnogobrojnog broja od ostalih razlicitih novina. Dakle bili se ova sada dobro utemeljena nasa novina mogla igda zaboraviti ? Englezkom narodu sasvim je milo dasmo zapoceli napredovati, te oni njeguju ovu nasu novinu kod Pucke knjiznice bolje nego majka svoje diete kao nasu, i njihovu vjekovitu uspomenu. Dakle sada je pitanje kad bi novina propala komu bi vise skodovalo ? Stavno ne, u nikakvoj stvari nasem Uredniku jer Vam je vec (bez otici u povjest) vrlo dobro poznato daje Urednik sasvim vriedan i sposoban za sam sobom upravljati. Dakle kad bi se nas narod ovoga puta (u slucaju) dao privesti sa puta od istine, onda bi nikomu drugome vise skodovalo kada bi novina propala nego samo, i jedinom sveukupnom nasem hrvatskom narodu. Istinaje kako smo gore spomenuli dabi crvena zastava vijala povrh kuca nekoje nase gospode, ali istodobno nad najvisoj u visini planini Mount Cook u ovoj zemlji vijala bi vjekovito crna zastava nad zakopanoj novine "Napredak', koja slava, i uspomena neumrla ostaniva u Novoj Zelandi, kao isto vjekovita sramota za sveukupni Hrvatski narod. Sigurni smo dase ovo nesmije dogoditi, i tvrdo virujemo dace se narod barem ovoga puta odazvati dase podupre ovaj veliki podhvat, i zauzece na korist svega naroda, u navlastito sada kada smo od nase strane odlucili izdavati sedmnicnu novinu. Od ovomu smo dostatno kazali da novina nece ovoga puta propasti, jer smo stavni dace se narod iskreno zauzeti iz svega srca da hrvatska novina u Novoj Zelandi bude za vazda utemeljena, i po mogucnosti sa s'vremenom dodje najbolja na svietu u Hrvatskom jeziku. A, svi neprijatelji hrvatske novine da oni prvi dodju do hladnog groba prije nego vide ovu sada mnogo obljubjenu narodu novinu da propadne.

Sada, na pritnju gospode Bordbasa.

Ne, samo sto jesmo culi od drugoga, dali i osobno priete nasem Uredniku nekoja gospoda Bordbase da neka se cuva glave, jer da on radi molbenicu da sve njihove kuce budu zatvorene. Ovaje prietnja bez ikakva temelja, i sasvim nezakonita, jer nas Urednik nije nigda o tom ni pomislio za osobno uciniti ikakvu molbenicu da budu hrvatske gostionice zatvorene. Dapace nami, i nasem Uredniku bilo bi sasvim milo da u visem broju bude hrvatskih gostiona, i svakih drugih obrta, i prometa. Ali ne, nigda sa ovakovim dandanasnjim postupanjim, i uzdrzavanjem hrvatskih gostiona. Opet narode, i draga braco hrvati budite sada, i za vazda uvjereni da mi nemamo proti nijednom tako zvanom "Bordbasi" osobno nikakve protivstine : ali uzdrzanje i postupanje od njihovih kuca to nam na srcu lezi da bude buduceg poboljsanja, za napredak i koristi hrvatskog naroda. Doklegod nebude boljeg postupanja sa uzdrzavanjem hrvatskih gostiona jesmo u podpunoj duznosti poducavati svoj narod na njegovu bolju korist i svaku izobrazbu. Imamo u rukami nista manje od 350 privatnih listova od hrvatskih domorodaca koji imaju istinitog uzroka od postupanja "Bordbasa" i njihovih kuca. Ove listove koje su dobro Sahranjene (i sada vazda dolaze) nece biti na javnost dato kroz novinu, jer kada bi se ovo dogodilo najezilo bi, i zacudilo bi cieli izobrazeni sviet jer nebi se moglo virovati da ovakove "Kuge" obstoje u slobodnoj zemlji na propast, i sramotu svega hrvatskog naroda. Lasno je govoriti, i predikati u vitar po njihovim gostionam kakva dobracinstva jesu vriedni uraditi svome narodu. Ali kada bi smo dosli do povjesti od istinitih dokaza pa kud onda ? Kad bi bilo da potrebe sa vremenom kasnje u buduce mogli bi smo sastaviti same privatne listove bez nase ikakve primjetbe u sasvim dobru hrvatsku knjigu od citanja Takodjer bili bi mo spravni za svaki dokaz koji sastoji da gospoda dokazu daje protivno neistinit dati £10 na dar Bolnici od Aucklanda. Eto sada kada ce na njihovo cudo gospode Bordbasa izlaziti sedmnicno pozivljemo sve na knjizevno polje da dokazu u jednoj svrhi, u jednom slucaju ikakvo dobrocinstvo bez njihova interesa za nas narod.

Nema dokaza, niti je moguce da igda bude dokazano da u kojojmudrago svrhi nas Urednik jest bio na stetu svoga naroda; nego dapace ista povjest moze od pocetka dokazati daje vazda imao cilj za buducnost i svaku izobrazenost hrvatskog naroda. Takodjer nemoze se dokazati da Urednik ni jedan shillin nije naplatio nikomu u nijedsvrhi sto nije zakoniti. Ali u razlogu od njegove vriednosti, sposobnosti, i iskrenosti prama hrvatskom narodu gospoda "Bordbase" od nazad godina hotili su vjekovito (da im je otislo za rukom) zakopati ime "Ferri" duboko u zemlju. Nije vise hvajda gojiti u svome srcu velike himbenosti i lazljive protivstine proti Uredniku jer povjest zivljenja hrvatskog naroda dosla je do otvorenih ociju pak se nemoze vise dalje. Zaludu je vise nagovarati narod protivno, i hoditi osobno po kampin neistinito govoriti. Stavno oni koji nisu dosli do osvjedocenja, i Urednika osobnog poznanstva misle nekoliko broja naroda daje Urednik lupez, i slab covjek. Ali kad je komu stogod potriba, i kada mu je pri glavi za spasiti svoj zivot onda znade svaki za Ferri ime. Ista gospoda "Bordbase" neznaju naci vrata gdje "Ferri" stanije kada im je stogod od potrebo.

Nitko drugi (mozda i u svietu) nije vise pretrpio sto nas Urednik od strane istog svoga naroda sa uzrokom lazbenosti gospode ali sada kao i vazda jest spravan biti na braniku svoga naroda.

Bordbase dokazivaju da narod nema povjerenstva u Uredniku, a zasto, i za koji uzrok ? Sto jesu ova gospoda, i kakve vriednosii imaju ? Kako ocevidno mogu u pocetku hrvatski narod jest imao povjerenstva u Uredniku, dabi se njegovim dobrim savjetim dandanas vise bogatije, i napredniji bi bili. Moze se na stotine slucajeva spomenuti sto Urednik jest privatno bez svoga interesa dobrocinstva uradio nasem narodu ali izostavljamo, jer kada ovo bude citano po raznim kampim mora dase nadje, i damu se uzdahne akoje iskreni hrvat i kaze i meni je Ferri dobra ucinio. Od kada je novina utemeljena priporucili smo 25 domorodaca koji sada jesu zadovoljni na radnji Ima nekoji koji kazu da Englez nehoce na radju naseg covika, ali mi nalazimo da svaki onaj koji zeli biti na radnji osin kopanja gume daga mozemo lasno priporuciti samo ako nam istinito dokaze za koju je radnju posoban. Samo za jedan pokusaj kad je Jure Salacan iz opuzena dosao do Urednistva damu se nadje rabota Urednik od svoje strane jest napisao i metnuo oglas u Englezke novine da "Austria nac" trazi rabotu (jer Englez za sada nepozna drugcije nasu narodnost), pak iste veceri kada je novina "Star" izasla nas Salacan nadje rabotu kod Restauranta u Queen Street, jest ovaj djecko koji nezna ni slova Englezkog jezika, a nasi ga prozvali sa ludjakom. Eto ima vec nekoliko dana da rabota, i gospodor ga je uzeo kao za svoje diete dace ga uciti. Ali opet sto nam je vise za cudo sutra dan dosli druga dva gospodina kod Urednistva traziti maloga za dati mu rabotu. Opet vise cudo dosao nam je placeni za odgovor napresni brzojav (urgent telegram) iz Wanganui od jedne sasvim dobro poznate bogate kuce u kojem kaze "Ako mali nije nasao rabotu posalji ga odma, za placu lasno ce mo o tom govoriti nas jedini sin jest umro nazad sedmnicu dana zudimo tvoga priporucenika imati." Ovaj se brzojav nalizi kod Udrenistva. Dakle vidite kakvu srecu ludjak ima. Mali Salacan veselo rabota u gradu, te vise nije mislio povratiti se (ucinio je pogresku) u gostionu gdje je stanovao stoga sa ovim uzrokom dasu ga drzali za ludjaka gospodar od gostione da je u ruke Pulicije da trazu Salacana buduc da neznaju kamo je otisao. Pulicija traze ludjaka, a nas Salacan veselo i zadovoljno radi.

Za osvjedocenje nasemu narodu treba mu sve potanko raztumaciti, jos dva dokaza na istinu pak smo zavrsili. Ovo se dogodilo nazad malo vremena. Za privatni posao otisli smo do hrvatske gostione za stolom rucku bijase dva nasa domorodca sa zenam i svaki po dvoje malene djece. Kad eto dolazi covik od zakona koji bi zudio vidjeti ova dva nasa domorodca. Covjek od uljudnosti, i od humanitarnosti nije dosao u kucu jer je bilo mnogo naroda unutra, nego ih poslao zvati da izadju vanka. Drugi nije nista sumnjao, ali kada su nasi domorodci otisli vidjeti na ulicu covjeka od zakona iza njihovog nedovrsenog rucka odma im je kazano da neka idju staviti klobok na glavu pak da idju snjime. Naravno odma prestraseni dodje im na pamet "Ferri" koji se je ondje slucajno prigodio pak ga zovu k'sebi da jih stogod savjetuje u potrebi. Netom je Urednik opazio modru kartu i tocke zakona uvidio je da dva domorodca jesu tamnicari. Savjetuje da neku idju sa covikom od zakona jer dase njemu nemogu protiviti, a dace Urednik moci ih lako osloboditi kad se dodje do Suda. Domorodci prestraseni kazu nemojte kazati nasim zenam gdje smo otisli. Urednik kad su dva domorodca odputovali kao tamnicari sa covjekom od zakona on se je povratio nazad te kazao ne lazbeno, vec istinito gdje njihovi muzevi jesu otisli. Siromasne zene otvorile suze od plakanja, ali Urednik poznajuci zakon pod koju tocku jesu ujamceni kaze zalostnim zenam da neka se nista neplasu jer da njihovi muzevi bit ce opet skupa snjima na objedu. Duh se u njima od veslja povratio, i ostale zacudjene kad je Urednik njegove zadnje rieci izkazao. Nema vremena nego ruke na posao, jer se treba misliti osloboditi svoje domorodce po svome obecanju.

Urednik dodje presno do svoga Ureda prak znade „sviriti" kroz telefon onom komu treba sviriti. Kad se doslo do Suda domorodci ostali slobodni, tamnice te kao prosti hrvati dosli na objed u druzstvo svojih zena, i ostalih domorodaca. Za ovo nije ni jedna riec bila u Englezkim novinam u svrhu slabog imena od nasih domorodaca. Ovo je bila slucajna prigoda, a bili gospodar od gostione bio sposoban, i u mogu cnosti kroz dva sata vremena spasiti svoga covjeka od tamnice. Jest, ovo je svakomu proznati da jesu u mogucnosti.

Zadnji dakaz od istine jest ovaj. Kako vec znate da nam treba raditi u danu i u noci, jer mnogo se puta nahodimo kod Urednistva do kasnje doba noci. Samo nazad malo dana dogodi se da jedan mladi nas domorodac bude ujamcen od strazara u Queen Street, (jer nasi ljudi obicno setaju vecerom u ovoj ulici) te iznenadjen i prestrasen nezna sto da uradi. Na njegovu veliku srecu dodje mu na pamet ime „Ferri", kao spas svoga zivota kad u potrebi. Zamoli strazare od zakona da bili oni dobrovoljno izvolili prije nego ga imaju odvesti sa sobom, daga odvedu do Urednistva „Napredka" gdje mozebiti padju gosp. Ferri na radnji. Strazari poznajuci da nas domorodac nije prekrsio strogi kriminalni zakon poslusauga, i doveduga do Urednistva. Kad kucanje na vrata, i ulazak tri osobe veoma iznenadi i zacudi naseg Urednika. Netom su ulizli do privatnu Urednika sobu, nas domorodac u svome materinskom jeziku stao vapiti i plakati, spasi me gosp. „Ferri" imam otici u tamnicu sa ova dva covika, spasi me od sramote i ostalih prigoda, spasi mo Bog ti dao zdravjte od ove nenadane nesrece. Ovo su bile rieci naseg domorodca, ali ovo sve bilo je kao jedna magla nasem Uredniku jer je hotio istinilo saznati kako stvari sastoje. Upita strazare da koji je uzrok dasu do Urednistva dosli, a ovi mu ponude modru kartu na razgledanje. Urednik pomnjivo procita modru kartu, i opazi da nas domorodac jest obtuzen sa uzrokom jedne bludnice koja je mislila da nas domorodac misli pobjeci iz Nove Zelande, a nije za nju pripravio potrebite troskove za njezino nosece diete. Urednik odma opazi put zakona da ima spasa za naseg domorodca, i kaze obtuzenomu—" neboj se moj domorodce Ti se neces veceras pokrivati sa blanketom od tamnice. Ruke na posao, ostavi svoju presnju radnju, i svi cetvorica izadodjose iz Urednistva. Na brzu ruku nadje se kocija, te Urednik zapovidi dase vozi do privatne kuce gosp. Sudca. Vrata se od na odgovor kucanja otvore i budemo primljeni. „U potrebi nema zakona", ali na molbu i bratsku ljubav sto kad u druzstvu svejednako se goji jedno prama drugome gosp. Sudac uslisi molbu Urednika, i podpise potrebite stvari za slobod naseg domorodca. Ovakao se dogodi, a radosti i veselje nasem domorodcu neopisiva, jer sa puta od propasti ostane slobodan. Sutradan i po ugovoru bude privatni sastanik kod Suda izmedju naseg domorodca i njegove bludnice gdje nekoje privatne spise trebalo je podpisati. A, stose je sada dogodilo? Nas domorodac scta po velikim gradovim Sjedinjene Drzave Amerike, a njegova bludnica traki i seta po gradu Aucklandu za drugoga na opaki put postaviti.

Sada draga braco Hrvati pomislite jesu li ovo djela od nezaboravnog dobrocinstva, oli djela od Lupeza, koji u Vasoj pameti nas Urednik Vami nevriedi nista. Kad ove istinite dokaze budete citali, i slusali, mora da vam se koza najezi, i srce koje vam je tvrdge od kamena mora da proplace.

Sadu na pritnju o glavi nasem Uredniku od strane gospode Bordbasa hocete malo podalje doci do citanja stose tice **za ukupna korist Hrvatskog naroda,** sto oni kazu daje molbenica od strane Urednika da budu njihove gostione zatvorene.

U slobodnoj zemlji od Nove Zelande nemamo ni najmanje straha dabi se moglo koje zlo nasem Uredniku dogoditi, jer sa svima jednako pravedno i posteno. poslukamo. Ali u slucaju krvolockog napadaja jesmo se obratili na starije vlasti u Wellingtonu, i Auckland, sto vec jesmo dobili odgovara kako sa imamo vladati. Eto ovu molbenicu dajemo na javnost svemu Hrvatskom narodu u ovoj zemlji pak citate, sudite, i razmatra te.

Mozebiti mi drzimo u nasoj pameti da jedna velika Hrvatska Gostiona (na isti nacin kao jedan club oli sto drugcije) nemoguce obstajati u gradu Aucklandu. Ali ovo dabi moguce da bude, eto smo odma ubrojeni izmedju izobrazene narodnosti na svietu.

Sami znate, i promislite kakve su kuce u gradu od hrvatskih gostiona. Znate da u jednoj sobi ima mnogo vise postalja nego je prostora dopusteno za potrebito zdravlje —znate da spavate na jednoj postelji od dva, i tri covika kako smo na svoje oci vidili—znate da nemate kupalista—znate da jedua soba opotrebuje se za kuhanje, za jestivo „ za sjedanje, za pusenje, i kao isto za spavanje—znate da nije moguce da bude izvaredna cistoca—zuate da nije hrana od dobrog razreda—a najskasnje znate da ciena za vase bordovanje jest sasvim visoka.

Kad bi na drugo postupanje bilo moguce dase Hrvatske gostione uzdrze onda upitaj te sliedecu gospodu bili im bilo drago.

Upitajte gospodlna Langguth nasega Konsula i njegova tajnika gosp. Klette—upitaj te Presvietlog Biskupa, zupnika Don Jaze Zanna i sve ostale zupnike—upitajte sve zastupnike koji zastupaju Vladu—upitajte liecnike, i odvjetnike—upitajte nacelnika, i svu gradsku gospodu gradu Aucklanda i.t.d.

Do sada imamo u rukami svjedocnicu sto zastupa £150 sterlina ; gosp. Anton E. Matutinovich suvise on sam jamci £25. Ovo je izkazao njegovo cuvstvo pred svjedocim, i imamo u rukami njedovu Liru kao svjedocnicu. Sada citaj te naprid.

ZA UKUPNU KORIST HRVATSKOG NARODA.

Dosli smo u razgovor sa njekoliko vriednih nasih zemljaka, koji bi zudili, ako je mogce, da se ustanovi jedna velika hrvatska kuca u gradu Aucklandu. Ova kuca da bude sluziti, kao jedina hrvatska gostionica, te bude sastojat vise od dvadeset sobah : Jedna soba za biljardu ; jedna za privatne razgovore ; jedna za citanje, koja ce sadrzavati svakozrstnih hrvatskih knjiga i navina ; te soba za pusenje, i 20 spavaci sobah. Ovo se moze imati samo ako hocemo te bi bilo za diku svima, a osobito za korist, posto nije triba da vam svaku nabrajamo, kad sami sve znate, u ime cega je opotrebito Svaki vidi kakovoje postupanje sadanjih gostionicara, kako uzdrze njihove kuce, upravo nemoze se kazat, da zasluzuju ikakve pohvale, bilo od naseg ili Ingleskog naroda !

Ovi sto su s nama govorili, hoce dati svoje djelove sto ih zapada, te su nam rekli da obznanimo nase domorodce, nebi li se odazvali u dovoljnom broju, za ovu svetu stvar, te postali dionicari ovog drustva. Drustvo ce sastojat na sliedeci nacin :

1. Hocese pedeset osoba po 10 lira svaki; akoli se nebi moglo skupiti 50 onda dvadeset i pet osoba po 20 lira svaki :

2. Svaki covjek moze uzesti koliko hoce djelova, samo da se moze izkupit 500 lira.

3. Svaki koji misli ulisti u drustvo neka poslje l liru kao svjedocnicu, da je sugur za drustvo, koja ce mu biti isto na racun.

4 Kad se sakupi 50 ili 25 druga ucinit ce se dogovor na sastanku gdi se odluci; te ce dionicari izmedju sebe izabrati 10 osoba, koji ce vladat i upravljat drustvom.

5. Onih 10 osoba koji se izaberu, imat ce pravo za izabrat jednoga upravitelja vriedna i sposobna, koji ce stati i Upravljati kucom. Ako nebi jedan bio vriedan, da mogu drugog prominiti.

6. Da Upravitelj bude vladati kucom i placati sluge koje budu, i cist racun izdavati.

7. Da 10 odabranih osoba budu prigledali racune svako tri mjeseca, i prigledat kako se kuca uzdrzi.

8. Da jednom u godini bude generalna skupatina od svih dionicara, te ako bi ono 10 osoba bilo nepovoljni, da mogu druge prominiti.

9. Da budu uapisana "Pravila" i stavljena u okvir : Kako narod ima postupat.

10. Da nitko nebude primljen u drustvo od onih koji sad umaju gostione. Sa ovim znakom da ukazemo, da smo sposobni i bez njih sto ucinit.

11. Da otvorenje kuce bude svecano obdrzano, i odlicna gradska gospoda, kao Nacelnik, Zastupnici i ost budu pozvani kao gosti. Da bude vecera, plesanje i druge dobre zabave. Pozvati dopisnike "Herald" i "Star" tako da svecaoost bude proslavljena kroz Ingleske novine, u znak sto Hrvati jesu sposobni ucinit kad su slozni.

12. Da hrvatski barjak bude na kuci vijati, neka se zna, gdi je nase boraviste.

13. Ova obznanan jest otvorena za tri mjeseca, za izkupit dionicare ; ako li se neiskupi vratit ce se svakom onu lira sto je dade.

14. Svaki dionik ima oblast za prodati njegov dio ako ga je volja. Sad molimo svakoga Hrvata koji moze da se odazove i pristupi u drustvo braci, gdi ce biti za korist svakome. Ovde nitko nemoze izgubit novac, dali vazda ce mu stogod doniti dobiti. Bila bi nam cast i bolje bi se ponasali i u svacem napredniji bili.

Svaki koji misli u drustvo neka poslje liru na Urednistvo, koje ce stavit novac na Banak. Kad se izkupi broj onda ce svi clanovi biti pozvani i oni mogu stavit "Pravila" na koji nacin oni hoce.

Buduc da je ova stvar privatna, za privatno drustvo, nedonasamo imena onih koji su dali po liru i upisali se u drusivo. Sad koji hoce mose privatno doci u ovo drustvo. A kad bude izpunjen broj clanova, biti ce prozvani na sastanak, (meeting) da se postavi temelj drustva.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije.

Iz Amerikanskih Novina.

Sto Amerikani misle o nami Tako isto misle i Englezi o nami u ovoj zemilji.

U nasem zadnjem broju, donieli smo izvadke iz izvjesca Dr Roberis-a, i rekli smo da ce mo donjeti i mjere, koje je to druztvo (Y.M.C.A.) predlozilo, i kojim bi useljenike, a osobito nas Slavene, naobrazivalo i amerikani. ziralo.

Istina je, da smo iz onoga izvjesca izvadili sama ono, sto oni o nama ruzno govore. Treba stvar razumjeti. Ti ljudi sude nas svojimocima, a jos k tome sa njihovog vjerskog gledista. Amerikanski protestantski popovi, na primjer, kazu, da je zestoko pice ponajvise uzrok zlocina. Znadu, da se covjek lahko navikne na pice zato ga u obce zabacuju. Po njihovom mnijenju je birtija prag pakla, a dusa svakoga, koji se bavi pravljenje, prodajom ili tocenjem zestokih pica, ili onoga, koji ga pije, za sigurno ce u pakao. Prem da je ovo pretjerano, ipak je njesto na stvari. Istina jest i statistika dokazue, da je pice uzrok vecini zlocina, ali zato ne be trebalo osudjivati i one, koji umjerono piju.

Drugo je "psovanje." Ako se covjek hoce da pridruzi njihovoj crkvi, to se on mora kaniti svake vrsti psovanja, kletve i slicnoga, jer se oni strogo drze trece zapovjedi Bozje: "Ne izust, uzalud ime Gospodina Boga svojega; jer nece pred Gospodinom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud."*

Amerikanaca ima uvjek oko na nasi S njima radimo s njima trgujemo, a mnogi opet samo dolaze k nama, da vide sto smo i kako cinimo. Oni nas nerazumiju kad govorimo, ali brzo opazaju, da se medju nama neke rieci cesce rabe, oni si zampamte te rieci isto kao sto i mi zampamtimo njihove rieci, — te onda pitaju sta ta riec znaci. Mozete si pomisliti, kako to na njih djeluje, kad saznaju da ona riec koju je ponajvise cuo, znaci "Bog!" Kod njih je grieh — grieh, jer "koji sagriesi u jednome, kriv je za sve;"oni drze da je treca zapovied isto tako vazna kao ma koja od ostalih. Da li u tom svom mnienju imaju pravo ili, to sada ovamo nespada,—nu fakat jest, da smo mi dosli u njihovu zemlju, a posdravom razumu i uljudnosti, morali bi se ponasati onako, kako se njima svidja.

A da oni jos znaju sto ona drug a riec znaci, koju nas narod rabi u svezi sa imenon Bozjim,—nije se ni cuditi da nas nazivaju nemoralnim, a nase kuce "pozornicama bezboznosti opacine!" Necemo niti smijemo navesti onu riec, jer je sramota, a zakoni su takovi u ovoj zemlji, da bi nam drzava mogla zabraniti razasiljanje novina. —nu svaki zna sto mislimo. Istina jest, nas narod rabi te rieci, bez da si ista pri tom MISLI. To ne srmo sto nije izprika, vec i jasno pokazuje, da narod rietko ili nikad nemisli, one rieci uvjek rabi!

Cast i postenje iznimkama.

A sad si sve to slozite: nije se ni cuditi da oni o nama tako govore! Premda ima i medju njima naroda koji nije ni malo bolji, reko bi jos gori, ali oni samo vide sto m i radimo, i nas ce napasti i nas osudjivati i reci da m i njih kvarimo. Svjestniji ljudi medju njima ce gledati kako da odstrane one odnosrje medju nama. A to je, sto je i ovo druztvo nakanilo.

Prva tocka im je da se sjedine s nasim svecenicima, te zajedno s njima da rade na poboljsanju moralnih odnosaja medju nasim narodam.

2. Da njihovi ucitelji uce nase medjusobne politicke odnosaje, da nebi mozda bili uzrokom kakovih narodnih prepiraka.

3. Da njihovi ucitelji uce nasu povjest, nase narodne pjesme, da se upoznaju sa nasim naodnim junacima, itd. Pisac savjetuje,da nefdu se stanovista, da su Amerikanci jedini narod narod ovoj zemlji. vec da ima i inih, isto ta!o dobrih.

4, Neka paze, da nasu djecu ne udaljuju od nas. Nasa djeca uce americke skole, i lahko bi se moglo dogoditi, da zaborave, da su nasi potomci.

5. Veli, da se ovo ne moze moze postignuti u jednom danu i da ce trebati dulje vremena, dok sada posijano sjeme nikne.

U svemu tomu vidimo, da ti ljudi misle nam ciniti dobro, sam samo preostaje da vidimo kako ce oni to raditi.

* Neke vjeroizpovjesti racunaju da je ovo druga zapovied.

Hrvatske Gostione u Dargaville. Pisu nam iz Dargaville da ono malo broja sto ima gostiona u Dargaville uzdrzano od naseg naroda da nisu u podpununom redu, nitelu nikakvom zadovoljstvu u vecini broja, hrvatskog naroda. Da Kuce ueudrzu se u cistoci kako treba, a hrana svakojako, i nakojimudrago nacin kuha se. Da gospodari, i sluzkinje nemisle poboljsanja nasem narodu nego postupanju u najmanjem zadovoljstvu, govoreci — oni nesasluju bolje oni su (nas narod)samo kopaci i nista drugo. Da u njihavim kucam namiste postelje kao srdele jednu uz drugu, te kada je soba puna ljudi da svakojakog zraka od necistoce mora da bude. Da pijanstvo u mnogim slucajevim dopusta se u njihovim kucam, kao isto dopusta se psovati Boga Majku Bozju i.t.d. Da narod se zavede na kartanje za novce, i i druge opake igre, i namjesto stobi imao biti na radnji da izgube bezpotrebno, i bezkoristno tolika dana svoga rada. Da u mnogim svrham hrvatska mladost ako nebudu izabrati drugi put za svoje buduce zivljenje dace vazda biti na siromaskom putu.

Drago braco savjetuju nasi dopisnici nemojte ovakog izgleda imati, nego se molite Bogu, i drzite se vase radnje, jer nemojte dopustiti da vas bude pitati starost gdje vam je bila mladost.

Bolest uhvatila Slagara.—Upravo danas (Srieda) jutrom uhvatila nenadana bolest slagara ove novine. Dosao je jutrom na radnju kao obicno, ali nakon malo casa njegove radnje uhvati ga nenadana bolest, i trebalo dovesti kociju za povesti ga svojoj kuci Uhvamo se da nasem slagaru (gosp. Turner), koji je takodjer kao i jedan od vlastnika od Tiskarne nece dugo bolovati nego biti povracen na svoje ponovno zdravlje. Stoga nasi domnradci moraju da oproste ako svoju novinu nebudu primiti obicno u onaj dan svoga primanja. Opet drugi uzrok, Tiskarna je primila nenadanu naredbu od Urednika da se novina poveca sa sest stranica, stoga vise je radnje dopalo ovoga puta za Tiskarnu stose nisu nadali. Za citanje svoga naroda Urednik ovoga puta sa svojim troskovim dae je povecati novinu.

Sto se S Dovinom postize !

Novina je jedno sredstvo najpotrebitije za razvitak izobrazenosti, po kojoj se moze svaka stvar postici ; ipak treba veliku borbu imati, i na trista cuda udariti, za odrzati ovaj nas list "Napredak." Sa svih strana skocili su protiv novini, a po njoj nam svako dobro moze priskociti. Eto nam misli nas Odvjetnik doci, koji bi nam vriedio u dosta slucajeva ; opet nas lieanik, ito be sasvim potrebito bilo, za nas narod u ovoj zemlji. To sve ce po novim pestignut. Primili smo brzojav iz Tresta, u kome nam javljaju, da je posao nas slagar ; a opet tiskarna naredjiva nasa sleva, i tako ce mo imati cisto i i razumljivo sve u nasem hrvatskom jeziku. A sto nemozemo postignuti samo ako hocemo nek je sklape i ljubavi, pak eto svaga! Ali mi smo odvec tvrdokorni, nedajuci gusta jedan drugomu. Veli : sto je on bolji od mene, zajedno smo skolu ucili, nije prosao gimnazije. Ali togo nema medju Ingleskim narodom, vec svakome dadu njegovo pravo, u cemu zasluzuje, pa ucio skole ili ne. Treba se dati savjetu, a ne vazda samosvjetan biti, i neimati u nikome pouzdanja.

Njemacki Ministar Princ Bulow jest kupio krasno boraviste u Rimu, za koje je platio vlastnici kraljici Margareti 200,000 lira. Za dosta godina zelio se je odreci puckog zivota, te je nedavno rekao jednom prijatelju u povjerenstvu, ,,samo da je cekao da moze jednog vriedna naci, koji ce uzesti njegovo mjesto." On je vazda obecavao Princesi, (koja je liepa Talijanica), da se se jednog dana povratiti u zemlju, iz koje su zajedno pobjegli, kad je on bio mladi diplomatist.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje dase obrati na svoju hrvatsku novinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni priporuciti. Takodjer ako neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Miiolodari za sliku Put sv. Kriza Pri zakljucku lista primili smo od g. P. Cirtanovica, svotu sakupljenju u njegovoj kuci od gospode sliedece: Pasko Cvitanovich 1 lirn, George Curin 10s, Jure Bilis 5s, Tadija Rakich 10s, Stipe Brajkovich 10s, Mate Katavich 5s, Stipe Katavich 5s, Vide Franich 5s, Stanko Letica 10s, Ivan Katavich 5s, Marin Vodanovich 5s, Anton Jurasovich 5s, Frane Botica 5s, A. P. Silich 5s, Mate Gaspar 10s, J. Cvitanovich 5s, Toma Barbarich 5s. Ukupno £6 5s.

Ocekivamo od ostale brace hrvata da se odazovu i oni u velikom broju sto skorije

Buduci da ce sedmicna novina izhoditi, imati kocemo potrebu od dopisnika, ali samo molimo one, koji su vriedni opisati novosti, sto je za korist naroda, da nam pisu cisto i to na jednoj strani papira. Kome bilo zao ili nebilo, sto nije vriedno za tiskanja s onim ce mo u kos, posto smo do sad tiskali dosta stvari, sto nevriede ni supljeg boba. Ako se sto vazna dogodi, svaki moze javiti brzojavom 150 riechi za selin.

Primalismo za Auckland, Bolnicu Toma Barbarich 10s, Jure Radalj 10.

Kuga u gradu Aucklandu.

Bilo se je proglasilo da se je kuga pojavila u Aucklandu. Dvi zenske koje su rabotale u oficijam jesu umrle ali vise nista se ukazalo nije. Po grad ono je sasvim dobro bilo, posto smrad koji je u njemu bio, na mjestim se nigdo ocistio nebi. Odkad se ie ono pojavilo, to se cisti i zaviriva u svaki kantun. Na dosta mista bilo je smrade takoga, da se je upravo cuditi, kako kuga sve redom nehara Zao sto di su zivjele dvi stare sestre usjedilice, jedna 80 druga 84 god. stara. U Cook Stritu zivjele su za dosta godina, i velika ih je starost osvojila, da same sebe cistit mogle nisu. Posljedice su sad take, da je njihov stan dosao u takov polozaj, da se opisat nemoze.

Jedna od njih nazad dosta vremena polegla se je u postelju, i nije sama sebi mogla dati pomoci, druga zar malo i spameti sinila, te je bilo pogibeljne ikome i u kucu doci. Ono robe plisnavo, necisto, i ukocilo se na njima i postelji, tako da se ni prignjivat lahko mogla nije.

Redarstvenik Murphy vizitao je kucu, i nasao 10 lira zamotanih u jednoj krpi u jednom kantunu kuce. U drugom kantunu nasao je 4 sel. i 6p. u trecem 9/6. Drugi predmeta od koje vriednosti naslo se je, te se po tome sudi, da su se dobro uzdrzale u svoje mlade dane.

Paucina im je kucu cielu tako prikrila, daje visila kao zastori na prozorima, pokazujuc prizor, koji se nemoze zaboravit.

Kad im je redar rekao, da imadu kucu ostavite, obe su se stale protiviti te jedva su ih u ih u kociju stavili i odveli u siromasnu kucu, gdi ce se do smrti kranit.

Sada je opacina naredila poradi zdravlja u sudsjedstvu, da sve ovakove i slicne kuce imadu razvaliti, i ocistih sve do zemlje ; te sve podrume ducana koji su potavanjeni daskam, da imadu dignuti i sve cimentati.

Sad ce se makar uzivati cistoca od grada, stoje prije bilo zanemareno.

Englezka gosgoda koji se bave sa svojim obrtim dosli su nam kod Urednistva osobno kazati de gospoda ,,Bordbase" jesu bili kod njihovih ducana i kazali protivno ,,Ferri", i proti novini kada Urednik dodje pitati, oli posalje koga za oglase. Izobrazena gospoda jesu ostali zacudjeni za koji uzrok ,,Bordbase" jesu protivni gosp. Ferri; ali istodobno njihove kuzne oci hoce opaziti u dojducem broju ,,Napredka" one iste oglase od ducana gdje su protivno Ferri govorili. Ako ovako bude u buduce uztrajati govoriti protivno prid Englezkim narodom, onda oni isti sluzit ce nam kao vriedni svjedoci, i doci stavno do one kuce, gdje ce mo potresti u njima svih **sedam smrtnih grieha** koje u njima obstoje. Ovakove stvari nije moguce pravedno sa uzstrpljivosti podnositi te za ove nesrece bozje nema drugog lieka nego ih dobro sibati na knjizevnom polju. Uzrujani smo, jer je vise vrieme da njihovi kuzni jezici prestanu lazbeno, i himbeno govoriti. Mi ce mo se drzati (racunajuci kakvi nam listovi od Bordbasam dolaze) u vecini stranke naroda, jer poznajemo dace mo sa narodom pobjediti svu Bordbasku slavu i opakost.

Hrvatska Zastava.

Nemoze nam srce podniti od velike navale od strane samih ,,Bordbasa" za upropastiti novinu. Narode hrvatski budite oprezni, imaj te pamet ovoga puta nemoj te se dati varati od onih varalica koji zude vasu propast. Oni su svi izrodi hrvatskog imena kada govore proti novini. Zasto im imate virovati da novina nece izlaziti? Nebudite prestraseui sa Vasoj predbrojbom pak eto ste pobjedili vase osobne neprijatelje, i novinu za vazda utemeljili. Eto smo naredili Hrvatsku zastavu koja netom bude dovrsena hoce biti uzdignuta nad Urednistvom 'Napredak' Na zastavi bit ce napisano ove rieci "NAPREDAK" i "BOGI HRVATI," koja zastava od nase strane nece nigda biti snizena doli. Gradska gospoda, i veliki prolazak naroda kroz Coombe's Arcade od svake narodnosti hoce opaziti ovu nasu zastavu u svako vrieme danu, i u noci. Sa ovom svrhom gospoda ce ostati zacudjeni kako mislimo napredovati a znak zastave ucit ce mo Engleze da jesmo "HRVATI," a ne nigda "AUSTRIANCI". Dakle draga braca srce ce Vam biti radostno vidjeti hrvatsku zastavu nad Vasoj novini. Kad u kojoj mudrago potrebi bilo u zdravlju, ili u bolesti dodjite pod istinitu hrvatsku zastavu jer ce te naci lieka, i spasa svome zivotu. Kad je sada zastava uzdignuta nemoj te Vi od Vas strane dopustiti da bude skinuta, jer sa s'Vami vriedni smo i pripravni bite draga braco borit se, vojeuati, i umrieti skupa zajedno.

Majka paegorila zivot za sovje diete. Djeca sto su pohadjala skolu, vozili su se sa roditeljim i prijateljim u jednom lancu kod Kaiwhaike, provodeci liepo vrieme. Kad nanerrecu, nekolika djece stane se kupati u rieci. Jedan od djecaka sin gdje. Gieson, zapao je u duboko gdi tije mogao odastati, videci to gdja Gieson, skocila je za spasiti diete, docim i ona zapadne u duboko, preko svoje visine. Tada gospodjica Campbell nastojala je da bi skapulala gdiu Gieson, i tako obedve se utopise.

G. Fred Barns prispio je na vrieme za spasiti djecaka Kad su zalosni glasi prispjeli a grad Wanganui, poslan je jedan redarstvenik, da nadje mrtva tjelesa, i uspjeo je u svom radu. Tjelesa su se nasla od £1 do 30 nogu duboko, u jeduoj rupi kraj jednog banka.

Majka i diete utopljeni. Jedna zena imenom Bertha Ann Olonishaw, i ujezin od tri mjesca sin, utopili su se, kupajuc se u sobi u njihovom stana Maria Strit Newtown, predgradje Sidney.

Gos. Olenishaw kaze da je bio probudjen rano u jutro od njegove zene, koja mu se je tuzila, da je izidose komarci. Tad je on donio mrizu, i namjestio zbog kamaraca, i dao jo casu caja, tad je posao spati. Kad se je probudio okolo sest satih ujutro, vidi da mu nema zene ni djeteta; cujuci di voda tece u kupalistu, ulizao je u kupajucu sobu. te nasao mrtvu zenu i djete u vodi. Djete bijase zagrljeno u majcinim rukama. Gos. Olenishaw odma jest obznanio redarstvo.

Na 15 Ozuljka bio je jedan liecnik kod gospodje Olenishaw, koji je kazao, da on misli, da nije u pravaj pameti, te da se ima na nju paziti.

Opet primili smo privatne listove da nekoji nasi domorodci jesu poslali novce za predbrojbu ,,Napredka" (sto mi nismo odgovorni) na ruke Bordbasa, a ova gospoda nisu ni do dandanas svoje duznosti izvrsili. Mozeli se ovo trpjeti da gospoda imaju pravo sa Vami zapovjedati, i sa vasim novcem usuprot Vasoj naredbi?

U buduce posaljite svaki svoju predbrojbu direktno na Urednistvo

Kuga u Sydney svejednako hara nevoljne bolestnike. Svakog dana bolest od kuga pojavi se u razlicita mjesta od Australie.

Na znanje prijateljim i znancim.

Ureli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

NA SRID PUTA U KANADI.

Brzojavka iz Ottawa od 27 tek. donasa viesti da nazad malo dana u broju od 250 radnika koji su otisli u Kanadu za raditi na zeljeznicu. Kada su onamo dosli nasli se pravareni jer nisu mogli dobiti rabotu a sada ovi nevoljni jesu na sredini puta neznajuc gdje se okreniti.

NESRECA OD OTVORENOG GASA.

Brzojavka iz Sydney od 28 tek. javlja, da jedna zena imenom. Eva Millan Skupa sa njezinom Majkom i druge djevojke jesu se nasii otrovani od otvorenog Gasa u njihovoj istoj kuci kod Paddington. Zena Millen jest vec umrla, a ostali nalaze se u pogibeljnom stanju. Kaze se muz Millen pripada Novoj Zelandi.

GLAD U RUSKOJ.

Brzojavka iz Petrograda od 27 tek. donasa viesti da Duma (Sabor) u Ruskoj jest odredila 16,500,000 rubaja il £1,750,000 sterlina za gladne stanovnike koje obstoje izmedju razlicite u Ruskoj zemlji.

BRIGANDI U TURSKOJ.

Brzojavka iz Carigrada od 26 tek. javlja da jedan Grcki hajduk nazad malo dana jest odnio sa sobom jednog Holandezkog Baruna imenom Keemstra blizu Smirne. Ovaj hajduk zapitao je kasnje £6000 sterlina stomu je trebalo dati dokle je Baruna pustio na slobodu.

RIMO KATOLICKO SVEUCILISTE.

Brzojavka iz Londoua od 28 tek donasa viesti da Sveti Otac Papa jest dozvolio da bude ustanovljena sveucilista za zenske. Ova Sveucilista bit ce najprvo utemeljena kod Oxford i Cambridge u Englezkoj.

RESA ZA ZRAKOPLOVIM.

Brzojavka iz Londona od 27 tek. donasa viesti da resa u Londonu sa zrakoplovim jest sliedila. Deset zrakoplova jest bilo za resu. Na njihovom putovanju udara oluja, ali su se isto zrakoplovi dobro vladaii. Jedan, ili dva jesu pali blizu mjesta gdje su imali doci.

POKUSAJ ZA UBITI TALJANSKOG KRALJA.

Brzojavka iz Rima donasa viesti daje bio pokusaj za ubiti Taljanskog Kralja. Kada je kralj putovao sa zeljeznicom Padove za Bolognu na prugi izspaljena je bumba malo casa prije nego je zeljeznica dosla do onog mjesta.

Jednog covika na koga su imali sumnju jesu ga ujamcili.

ANARKISTI.

Brzojavka iz Copenhagen (Danska) od 27 tek. donasa viesti, da jedan Njemacki Anarkista imenom Nieziergh jest bio potjeran iz Danske zemlje. Na ovoga su imali sumnju jer daje dosao u Dansku zemlju za pokusaj ubojstva inostrani vladara koji imaju doci dojduceg ljeta.

Brzojavka iz Pariza 27 tek. takodjer javlja da jedan Ruski Njkilista jest dosao u Parizku Bolnicu ranjen od bumbe. Bumba se upalila upravo kada je ovaj napunjao. Sudi se daje ovaj namjeravao protivno prama cetiri Velikim Dukam koji se sada nalaze u Parizu za spalit ih kada otidju na zabavu od Ruskog koncerta.

CHAMPIONSHIP ZA VOZENJE.

Brzojavka od 28 tek. donasa vieste iz Sydney da onog dana jesu podpisana sva potrebita pisma izmedju Charlie Towns, i Webb od Wanganui ove zemlje. Pogodba jest podpisana izmedju ova veslaca za vidjeti koji ce od ove dvojice biti champion od vozenja na svietu.

OSUDJEN NA DOZIVOTNU TAMNICUi

ZA POKUSAJ UBNJSTVA.

Prosle sedmnice na velikom Sudu u Christchurch Hehir, drugcije prozvani Smithers jest bio obtuzen za pokusaj obojstva djevojke Nellie Jackson. Odvjetnik na obranu obtuzenoga kazao je daje bio pijau, stoga da u pijanstvu nije znao stoje radio. Daje djevojka i umrla od njezinih ozleda da tamnicar nebi bio krivcem od ubojstva.

Giurati nakon deset casa dogovora nasli su ga krivcem Ovo je bio slucaj kad je djevojku hotio zaklati sa nozem, i velika ranu ucinio na prvi proslog meseca Travnja.

Sudac je ovom prigodom izkazao da giurati nebi bili izvrsili svoju duznost dasu drugcije odsudili. Djevojka je spasila svoj zivot kad u Bolnici dobro nadgledana, ali daje bila umrla da obtuzenog nebi nitko spasio od vjesala. Obtuzenik osudjen je na svoju dozivotnu tamnicu.

NEMIR U TUDIJAM.

Brzojavka iz Calcutta od 27 tek. donasa viesti da nemir svejednako traje po cieloj zemlji. Englezka sve redom hvaca svakog buntovnika i 150 osoba metnula u tamnicu koji sada cekaju odsudu od Velikog Suda. Dva Urednika od Indianskih novina jesu ujamcena. Ali druge novine neprestano nagovaraju narod dase opriece Englezima sada ili vise nikada.

Neka Nebude Taboravljeno.

Eto sada svi Hrvati u Novoj Zelandi (prijatelji, i neprijatelji novine) mogu opaziti da jesmo prekoracili prvo polugodiste od utemeljenja ove hrvatske novine. Radili smo veoma tezko i marljivo uz velike okolnosti dana, i u noci za bolje uspjeti. Nitko nebi se nasao (mozda ni u cielom svieta) za poduzeti se na veliku odgovornost upravljati sa novinom bez imati u pocetku niti jednog stalnog predbrojnika. Za vremenom u dojducim brojevim opisat ce mo povjest od ustanovljenog ovog Lista. Svakomu na sve strane svieta izobrazenim osobam bit ce za cudo na koji nacin jesmo uspjeli.

Odma u pocetku od prvog izlazka imali smo protivnika od i tog hrvatskog naroda pak sve do dandanas.

Svaki se strasio predbrojiti sa uzrokom od velikog placa i gevora dace novina propasti. Ali zaliboze narod hrvatski odma u pocetku (isto kao i sada) nije u vecini bio gospodar od svoje pameti nego se dao zavesti po tudjom pameti. Daje bila sreca da nas narod odma u pocetku vrsio svoje hrvatske duznosti mogli smo od nazad vremena imati sedmnicnu novinu. Eto do danas nemamo nego 279 predbrojnika, a od ovog broja samo £128 sterlinu jesmo primili na racun predbrojbe. A, kazeti nam pravo uz kakve okolnosti jesmo Vam izdavali novinu uz ovu malenu svoticu novca od Vas primljeno. Usuprot ovemu imali smo 116 neplacenih predbrojnika koji nam i dandanas duguiu. Ovu su predbrojnici sto ne samo osobno, vec i pismeno jesu se izkazali za podupirati svoju uovinu. A gdje je sada njihova hrvatska duznost? Dasmo ove neplacene prebrojnike imali u knjigi od placenih predbrojnika mogli smo bolje napredovati sa novinom. Sada se uhvamo doce svi vrsiti svoje duznosti, i podupirati temeljno ovo cielokupno narodno poduzece. Mi jesmo spravni vazda raditi marljivo, ali neka nedude nikomu zao novina nece se poslati nikomu osim onemu koji se bude predbrojio.

Sada u Vami obstoji da podupirete ovo drugo polu—godiste jer mozete ako hocete da ova novina „Napredak" postane sa vremenom jedna od najboljih novina na svietu u hrvatskom jeziku.

Kitite sada sa doprim i koristnim dopisim Vasu novinu, i poduprite sto mozete bolje, jer ostajete vjekovito duzni ovem na poduzecu za Vaseg boljeg poboljsanja.

Odgrizao joj nos. Thomas Makai 25 god. sjar odgrizao je komad nosa Elizi Mari Hall 21 god. stara u subotu vecer. Mackai je odma bio ujamcen.

Mackai je bio zarucen s gospodjicom Hall koja je zivila s njerinim otcem i sestram u ulici Hanover u Dunedin Nazad njekoliko mjesecih poslisu obodvoje put Melbona gdi je Makai se radio da ce se tamo vjencati. Kad su tamo bili ona promine pamet i povrate se u Dunedin prosle subote Poslie podne prolazili sei ulicom zvanom Castle u prustvu s njezinom sestram Frances koja je samo kratko naprid hodila. O bazre se nazad i pogleda obodvojicu stati. Mlada djevojka stane plakati i tuzil se daju je Toma ugrizao za nos. Djevojku su kasnje odveli u Bolnicu, i liekari dokazali dace imati znak za svoga zivota. Mackay jesu ujamcili koje ga ce suditi na 4 dojduceg meseca.

Kakva su Nasa Gospoda..

Spomenuli smo u drugim clancim od nase gospode kako nastoje za upropastiti ovo cielokupno narodno poduzece, i to bez njihova uzroka jer su oni stavno uvjereni dase novini nemoze nista sakriti, i dabi se prije ili kasnje doslo obaznati njihova sramotna djela. Spomenuli smo da imamo veliki broj privatnih listova od himbenog postupanja nase gospode u gradu, i da bi se ovi listovi sakupili u jednu knjigu od citanja stobi onda nasa gospoda kazali? Ali nema (izvan protivne opakosti) u ovoj zemlji hrvatskog materina sina koji moze sa dokazim pokazati opako postupanje proti nasem Uredniku. Svakomu je vrlo dobro pozsato da on radi vazda marljivo za sveukupno poboljsanje naseg naroda; ali opaka gospoda nehocu spoznati Urednika vriednosti jer ova izvrstna gospoda hoce da ostanu kao zemaljski Bogovi za cieli Hruatski narod u ovoj zemlji.

Prije polazka za domovinu jedan nas domorodac dosao nam se osobno tuzitl, govoreci nemoj te me izdati za moje ime, ali da neidjem kuci nigda nebi vise otisao bordovati kod nasega covika gostionu. „Spavao sam na jednoj postelji sa drugom muzkem osobom. Nisam ni jednu noc mogao dragovoljno spavati, jer ne samo sto sam imao druga sa sobom u postelji, alj u istoj sobi bilo je i vise postelja sve pune, a soba nadahnuta smrdljivog zraka. Moj drug tezko je hropao, a iz grla mirisao onaj slodki vonj od daha. Hrana, i cistoca bila je u visokom razredu.

Evo vam i zadnjeg dokaza sto jesmo primili od vriednog domorodca pisano iz Melbourne na putu za svoju domovinu. Ovaj nae vriedni domorodac netom je bio dosao u grad dosao nas je pohoditi, i vrlo rado (kao svakog) primil njegovo poznanstvo. Kasnje nije vise dosao (mozda mu bilo zabranjeno), nego samo zadnjeg dana svoga putovanja za pezdravit se. Na bratinsku jesmo se pozdravili i skupa napili ali prije polazka jesmo ga ukoriti. Vriednom mladicu nije mozda moglo srce podnieti te evo vam dajemo na javnost njegov primljeni list.

On board the R.M.S. Ormuz,
Melbourne, 20 Svibnja, 1907.

Stovani Gospodine!

Bogu hvala smo sretno prispjeli jucer u 8 sati; a vrieme iz Sydney bilo nam je najpovoljnije.

Sada da Vam stogod prisem glede ukora sto ste mi ga stavili u usta na zadnjem casu kada sam bio kod Vaseg Ureda. Ja skreno priznajem da sam ga zasluzio buduc dasam se dao zavesti (u onoga u koga sam stanavao) od mnogo gorih neznalica od mene.

Ja za moga boravka u Aucklandu dosta sam puta bio na "konverzaciju" s'nasima ljudima o Vasog osobi, i oni su Vas napadali na sve strane tako, i ovako. Ja u istinu u Vastu cast iskreno sam Vas branio jer sam uvidio da nezasluzuje te nikakve uvriede. Dapace drugcije sam uvidio daste na hiljadu puta u svakoj stvari bolji od drugoga, stoga moja mi je duznost nalagala da Vas branim u pogled Vase osobe, i Vaseg stanovnista. Mnogo sam se borio snjima ali (kako Vam je vec poznat nas nard)nisam mogao uspjeti, jer na zalost nijedam od njih neznade za onu zanosnu melodiju naseg slavnog pjesnika.

Jedinstvo, rad, slobodo
Nek vode braco nas i. t. d.

Ja bi bio kad kada dosao do Vaseg Ureda, ali vjerujte mi dasam se sramio doci pred Vasu odlicnu osobu a istodobno Vas sazaljivao videci gdje se uztrajete za nas narod, i gdje ss starate da im otvorite jasn prozor svietlssti u njihovovoj tmnini—a oni ni da Vam se zahvale. Narod (opaki narod vazda proti Vama svasta govore na sto sam sjeguran da Vi ni deset-tisuci dio ne zasluznjete.

Evo Vam uzroka da Vas nisam dosao pohadjati, a na onaj ukor nisam Vam odgovorio buduc da ih je bilo mnogo kod Vas posto sam pomislio da pred njima nemogu Vam reci ono sto sam Vam mislio kazati. Sada mi je palo na um da Vam pisem list, sto evo sada i pisem.

Ja sam Vam pisao ovo ali Vas istodobno molim da Vi ovo nista u obzir neuzimljete posto Vam je poznata mana naseg naroda. A, kada Bog da zdravo prispijem u domovinu ja cu pripovjedati nasem narodu kako se Vi starate za preporod Hrvata u Novoj Zelandiji. Bio bi takodjer veoma radostan da bi ste me pocastili sa Vasim pismom, i kada bi mi opisali Vase mnjenje glede ove stvari.

Sada pri zakljucku izvolite uruciti pozdrav mome rodjaku Marinu, takodjer i Antuna kada dodje da Vas. Takodjer primite Vi ovom prigodom izraze moga podpunog pocitanja.

Vas iskreni
FRANCO SEGEDIN.

U kojoj je kuci ovaj domorodac stanovao? Neuzimamo u obzir nikakvi protivni govor, jer to od strane gospode u gradu taj plac cuje se govoriti od nazad godina. Kusali i prije pokvariti ime „Ferri," ali je nemoguce jer je tvrdje nego klisurina. A, koliko imamo u rukami istinitih dokaza mogli bi smo spustiti samo nas DAH na razlicite strane pak eto nekoja posgoda jesu otisli u propast. Kad bi „Napredak" zaspao nebi nista skodovalo nasem Urednikuu, nego kasnje bi manju zadacu izvrsivam, a vise novca imao sa boljim imenom nego mu ga sada svoj isti narod daje.

Nista se neplasimo da itko moze ista naskoditi nasem Uredniku, vec jedino PRIETITI MU O GLAVI.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 130.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 118 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 52.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 28.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobar chips sa prahom alislabiji 13.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosijani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 32.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 23.
Chips slabi, i necist 14.
Prah —.
Zemljusina od gume —.

C.i k. Austro-Ugarski Konsnlat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sledece

1. Pivac Marin, Wade
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga!

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

Kad polazite na (Store) upitajte vazda za
"NATIVE BRAND,"
WORCESTERSHIRE SAUCE.
Bolja vrsta nego druga dobavljena iz tudje zemlje.

Kauri Smola.
Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO., Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

Napredak.

PREVEDENO IZ ENGLEZKIH NOVINA.

Nazad malo meseca bilo je odlucemo u gradu Aucklandu izdvati novinu za Hrvatski narod u njihovom jeziku vazda u svakoj svrhi jest jedna velika tezka zadaca utemeljiti novinu, i da bude obstogati. Ali ova tezka zadaca jest u ruke zauzeta, da dandanas Hrvati u Novoj Zelandiji imaju najnovije viesti u svome jeziku. Ova novina jest imenovana „Napredak" jedno sretno i najbolje izabrani nastov. Ova novina sadrzaje dosta Englezkih oglasa, jer se vidi da mi jesmo zaljubjeni u Hrvatska napredovanje.

Cestitamo Uredniku, i njegovom narodu za najbolji uspjeh, i uhvamo se da Hrvatski sinovi budu uzdrzati njihovu novinu za njihvou veliku korist i izobrazbu.

Antauen ! Antauen ! Ne restu momenton !
(Naprid ! Naprid ! Nemojte te stati na mjestu).

Keesing's Cosmopolitan College
HIS MAJESTY'S ARCADE,
Na drugom podu Broj 27 Queen Street, Auckland.

Skola za svakog predmeta. Skola u Englezkom jeziku sa Hrvstskim za odraslu mladost. Dajem nauk u Esperanta, i ostale Europejske jezike tako listo (Shorthand) Dopisnice za one koji se naloze van grada. Skola je otvorena danam i veceri. Umjerna ciena.
Obrati te se na
MAURICE R. KEESING,
Upravitelj
ili na Urednistvo.

JEDINO MJESTO !
ZA
Muske Oprave
Kosulje
Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za
"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.
All Croatians like a Good Article
(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)
—o—
Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.
Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Na Prodaju.
Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.
GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.
VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.
Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.
Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.
JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.
MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10
Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.
W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.
J. BONNER = Proprietor.
Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

NICHOLAS & DASLEY,
WELLESLEY ST. WEST.
(Na pram Schamrock Hotel)
Naj moderniji krojaci u gradu to vec svak znade, cjene sasvim umjerne.

TRAZI SE.
Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.
"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.
Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!
Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu
QUAY STREET, AUCKLAND.
Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.
S. RAWNSLEY.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.
Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.
Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.
Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

G. GREGORY,
PHOTOGRAPHER,
NEKOC OD QUEEN & WELLESLEY STS.
SADA USTANOVLJEN.
STRAND STUDIO,
Strand Arcade, Queen st.
Naj moderniie fotografije i naj boljem
TELEPHONE 1165.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MAY 29, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JUNE 12, 1907. (No. 12.) BROJ 12.

☛ Evo braco Hrvati nazdravlje, ukaza nam lisce prvi broj sedmicne novine. Hrlite u krilo vasemu ljubincu! koji no ce vam ukazati tracak svakog poboljsanja. Za to sada na noge Slavski sine! sjeti se svoje duznosti! Bez praha i olova, boj se biti nemoze, tako i ovaj sada podhvat, bez vase pomoci uspjevati nemoze. Hrvatski barjak nad Napredkom vije; tko je pravi Hrvat nek mu se u krilo svije!

Naprid Slozno Hrvatski Sine!

OD davnih davnina od kada je pleme hrvatsko postalo, grozne tame vijuse nad hrvatskim narodom, kojino je vecekrat sebe zrtvovao, tukuci se za najveceg rodu dusmanina. Od kada su se nasi stari naselili na balkanski poluotok, liepog mira nauzivali se nisu. Sad se tuci s' jednim sada s'drugim, sklanjajuc se od nemila do nedraga. Sad se drzi jednog gospodara, sad drugoga, gledajuci sebi boljeg zastitnika. Medju sobom bi se klali i mrzili jedan drugoga, a svojeg neprijatelja zasjeti najboljom zadovoljnoscu!

Necemo se mnogo osvrcati na krvoprolica i one jade, koje nasi pradjedovi, prezirani od svih strana, podnosise. Ali danas kad sunce slobode, obasjaje sve izobrazene narode, a gdi je nasa domovina? Gdi su nasa prava sto nas priticu? Nema ih niti ih mozemo dobiti! Svud po svietu nauci se sire, a u nas da mogu od srama i ono bi unistili. S'kojom izobrazenom zemljom Dalmacija moze se usporedit? Uzmimo na pr. Novu Zelandu, koja no je sto se kaze od jucer postala, pa koje ce mo razlike viditi u izobrazenstvu. U ovoj zemlji neces viditi gdi ima skupa pet sest obitelji, a da nema svoje skole, te i postarske urede sve po malim selima. A u nas srdce da ti se grozi, kad redom pocmes brojiti toliko sela koji broje vise od hiljade dusa, a pucke skole neimaju! Postarski ured dakako ni potriban im nije. Ove i slicne stvari cine da nas narod nazaduje. Samo da nista drugo, vec kad niki nasi stignu u Sidney, za proci u ovu zemlju; neznajuc pisati nece da ga puste u Auckland. Neki su po dva tri puta dohodili do Aucklanda, i vratiga s'istim parobrodom nase. Tako biedni covjek ni kriv ni duzan (posto mu nisu dali prosvjete,) mora da se duzi u svojih znanaca, i udari na hiljade muka; a sve zaludu, nece da ga puste u ovu zemlju. A da nista drugo vec kad Inglez vidi onoliko nasih nepismeni ljudi, koji dolaze priko svega svieta, a sto ce reci od onih koji doma ostaju: „kakovi oni imaju biti?" Sto ces da im odgovoris kad znaju kakovo je nase stanje pod upravom Austrie!

Ono sto tobozna Austrijska Vlada nebi mogla doprieti, pomazu je iste neke roda izdajice, kojino joj daju ruku u svakoj stvari, za nistiti istog svoga brata! Ima nash dicni rodoljuba koji neumorno zrtvuju se, za spas i slobodu svoga roda. Gledaju da ga oslobode iz pandza grabezljive Austrie. Ali oni hrvatski izrodi zatjecu im pute, da nemogu uspjeti u svome radu. Tako Austria stoji mirno, i ispod brka se smije, gdi se oni sami izmedj sebe kolju. Digod im podbaci stogod, kao gladnu pasu kost, nek se zabavi. Ako pocme rezati, stanega mazati, i na lipo oko njega dok se malo smiri. Austria u obecavanju nije za pravo reci najzadnja, a od izvrsivanja stoces da otom i govorimo, mi najbolje znamo!

Koliko nasega naroda ostavlja svoju rodjenu grudu, a seli priko biela svieta, da izbjegne onima strastima? Koji jad i muku podnositi mora, u tudjini kad dodje, gdje ni kruha zapitati nezna. Nitko mu razumiti nemoze, vec opet onaj koji prova. Pored svih muka i nevolja koje se u svietu podnose, ipak hocemo da sliedime po isti nacin kao i u domovini. Nesloga i nenavidost vlada medju nama, sto bi imali ljubit se kao braca. Vidimo koje su nevolje nasi stari dozivili poradi nesloge. Sjetimose, te na jednom slozno kao braca prihvatimo za jedan stap. Do sada sto je bilo zaboravimo, te novim korakom koraknimo, koji ce nas dovesti sretnoj buducnosti.

Evo smo docekali dana da imamo nasu sedmicnu novinu, sto nam je svima na diku. Gledajmo je ukrasivati, svakim vrlinama, i izvorom izobrazenstva. A nemojino toga: sam uzvisivati, i sveznalicom proglasivati, a drugoga ponizivati a drugog pomizivati; u tome ce nam svaki zamiriti. Vec gledajmo koji stogod bolje znade, da na liepi nacin nauci onoga koji nezna, kako ce ga on sam pohvaliti.

Nad urednistvom sad hrvatska zastava vije, na kojoj su krasna slova napisana: **"Napredak, Bog i Hrvati."** Koje pravi Hrvat neka hrli pod svoju zastavu, i brani je od kletog dusmana. Ovo je liepa i za nas mnogopohvalna stvar prid tudjom narodnosti. Nemojmo da je za uvike zakopamo, vec se iztaknimo, te uvis podizimo nasu hrvatsku trobojnicu, te na jednoc kliknimo: **Zivila Hrvatska!** Ako Bog da danam novina bude obstojati, objelodanit ce mo sve po malo kobne dozivljaje hrvatskog naroda. Kako strada od krvolocke ruke, a na pragu svome otcinskome! Na noge hrvatski sine! Povrati svakome kako tko zasluzuje. Iztriebi naroda izrode, te nebili jednom danak dosao, da sine sunce slobode nad Hrvatskom nasom otacbinom, koja ga se nauzila nije!

IZPOD MATOKITA.

Nepravedna Komesija.

OD ovem gore naslovu bilo je spomenuto u br. 9, "Napredka," te kako do sada uvidjamo nije probudio osjecaje nijednom domorodcu dase upitamo zasto? Mozda sto nisu stvari bile raztumacene kako nepravedna komesija obstoji, evo Vam jednog slucaja. Nazad dvi godine bila su dva nasa sudruga koji su odputovali za staru domovinu i otisli smo snjima do Ureda. Upitalismo jednog cinovnika da mezeli propustiti svakomu pet shillina na njihovoj putnoj karti kako po obicaju drugim davaju. Ovaj nam odgovori da to oni nepropustaju nikomu od putnika nego da daju samo nasim gostionicarim kod kojega je koji stanovao. Da ova gospoda jesu rekli da nas narod nije sposoban doci do njihovog Ureda za platiti putnu kartu bez njihove uprave, i sa ovim uzrokom da nasa gospoda zahtjevaju da im se dade pet shillina za svakog putnika za njihovu tezku rabotu.

Opet nazad malo dana jedan od nasih "Bordbasa" govorio nam je u glavu da onu komesiju nije vise nitko moguc ukinuti. Mozda ce gospoda imati kakvo tvrdo pismo sa druzstvom. Dakle braco Hrvati kada je ovo ovako jeli nam plakati Bogu do nebesa da mi sami nismo sposobni opremiti ove stvari bez nase moguce, i vriedne gospode, nego da nas oni moraju voditi kao pse. Istina je da nismo svi sposobni sve stvari opremiti u tudjem jeziku kada nam je gdjegod potreba, a mi se obratimo na naseg Urednika gosp. M. A. Ferri koji znade u Englezkom jeziku i musicu podkovati. Stoga sada i po drugi put molimo sve nase domorodce neka svaki sudi po svojim licnim osjecajima i da svaki ustane proti svoje casti u smislu obrane naseg obrazovanja, jer kada bi slucajno ova liepa stvar dosla Englezkom javnom glasilu do usiju mislimo da bi vrlo hrdjavi pojam imali. Braco domorodci nastojmo, i borimo se da dodjemo do zeljnog cilja da ovakove neprilike u buduce budu za vazda pristati. Mismo tvrdo uvjereni da nas vriedni, i trudoljubni Urednik gosp. M. A. Ferri nece tako lako ovu stvar zabacit poznajuci njegovu radnicku desnicu da on nezali truda ni vremena vec svakog po zasluzenju na reseto prodrma. Sa ovim zakljucujemo.

S. MIHALJEVICH

S. CVITANOVICH

i ostali u devetom broju Napredka.

PROTI NEPRAVEDNE KOMISIJE.

Dole potpisani, slazu se u potpunom smislu sa clankom ustampanim u br. 9, "Napredka," koji je naperen proti nepravilnoj komisiji! Ter u smislu toga trazimo i odlucno i zahtjevamo od "Urednistva Napredka" da se obrati na mjerodavno mjesto i da zahtjeva od glavnog sjedista "Parobrodarskog Udruzenja u Dunedin da se doticnim Bordbasam jedan put za svagda ukine nepravilna komisija, i da se na istu duznost postavi pismena obrazovana, i postena licnost, koja ce svoju duznost tocno i savjestno na opce zadovoljstvo izspunjavati. Sto sa svojim rucnim potpisom potvrdjujemo u nadi dace se i ostala braca hrvati ugledati na dole podpisane i skociti sa svojim izjavama stoce nami svima u prilog biti—podpisani—Ilija Mandich, Lovre Beros, Jack Braicich, Ivan Muljat, Petar Perica, K. B. Vidak, Mate Pirak, M. Vrcan, T. M. Andrijasevich, Ivan Prodan, Jure Rakich, Tadija Rakich, Paul Erceg, Mick Jelash, Toni Lendich, Stipe Lendich, Mate Resetar, Marko Lendich, Mijo Vujicich, Jozo Domanzich, Luka Babich, Ivan Babich, Mijo Raos, S. Mihaljevich, S. Cvitanovich.

Opazka!—Vazda jesmo spravni da budemo na braniku, i koristi svoga naroda. Na zahtjev naroda otvorili smo dopisnica sa svima druzstvim od Parobroda sa kojim hrvatski narod putuje stose tice nepravedne komisije. Ne samo sto jesmo pisali na sve glavne Urede od Parobrodastvenih Druzstva u Sydney, i Dunedin, vec smo istodobno pisali na njihove Agente u gradu Aucklandu. Odgovora iz Sydney i Dunedin nemozemo jos dobiti, ali netom primimo javit ce mo kroz buduce brojeve. Za svaku nepravednu stvar sposobni smo sve vragove od pakla prestrasiti bez ikakve pomoci; ali kada bi mo imali stranku naroda od nase strane onda bi mo bili u mogucnosti uz nepravednosti velika cudesa raditi. Ako viseg broja hrvatskog naroda bude imati u nami povjerenstva nego jesu gore podpisani onda jesmo vise nego siguri da nepravedna komesija bit ce za vazda ukinuta Jest, ukinuta mnogo lasnje nego se otici sa vami napiti casu piva. Nas je narod (zaliboze) u pameti gospode Bordbasa drzan da nitko drugi nije sposoban osim oni sami upravljati sa poslovim, i za ovu svrhu svi ostali jesu coravi, i nepametni. Ali smo mi istinito izjavili, da ima hrvatske mladosti koji su u svakoj svrhi mnogo vise sposobniji nego gospoda gostionicari. Evo vam odgovore koje smo do sada primili od upravitelja od Union Steamship Company of New Zealand gosp. A. B. Irvine vlastnorucno potpisano.—Vas list primljen. te bez cekanja odma odgovaramo. Mislimo daste u Vasoj pameti naopako shvatili stose tice komesije hrvatskim gostionicarim Mi nezahtjevamo da nikakvi hrvat uzme svoju putnu kartu po putu nikakvog agenta. Hrvati od svoje dobre volje u svakom slucaju jesu imenovali svoje gostionicare kao njihove agente buduc da oni nisu sposobni brojiti novac, ni uzeti putnu kartu. Kada gostionicar dovede u velikom broju svoje ljude (moze se kazati kao sto neznaju nista) do ovoga Ureda za uciniti putnu kartu onda mu platimo 5s po glavi. Ovo smo usilovani raditi jer nam gostionicari priete dace povesti svoje ljude na drugo druzstvo od parobroda.

Vase pismo znaci kao da mi silujemo sve Hrvate da oni moraju uzeti njihove putne karte po putu njihovih gostionicara i.t.d.

Na ovaj list jesmo odma odgovorili, i nadalje svaku raztumacili kako nas narod kada putuje za staru domovinu na polazku plati svome gostionicaru vise nego mu je od potrebe. Da kako bi bilo kad bi saznali velike Englezke gostione kao Star Hotel, Grand Hotel, Royal Hotel, Central Hotel, i.t.d. dabi dosli njihovi gospodari pitati komesiju za njihove bordere koji putuju za England i ostate strane svieta. Da zasto sa uzrokom gospode hrvatske nas narod mora biti smatran kao neizobrazen. Da ako se komesija neukine dacemo biti usilovani otvoriti dopisnicu kroz „Star" i „Herald", i da jesmo pisali ne samo njemu (gosp Irvine) dali i glavnom Upravitelju kod Dunedin. Evo vam opet drugog odgovara kojeg smo dobili.

Odgovaramo odma na Vase ostro pismo, i pero koje nam je dobro poznato. Zasto mi imamo krivicu. Nismo imali, niti zudimo imati zapovjed za upravljati sa Hrvatskim narodom u Novoj Zelandi. Poslovi izmedju njih, i njihovih gostionicara to jesu izmedju njih sto istinito mi nista zahtjevamo. Vasi domorodci moraju, ili imali bi znati da nakon prostog ulazaka u ovu zemlju da oni svi jesu prosti uzeti njihove putne karte po kojem putu njima jest drago.

Na ovaj list jesmo opet odgovorili te kazali kada izadje ovaj broj „Napredka" dacemo poslati dopisnicu prevedeno na Englezki jezik za dase mogu uvjeriti sto zahtjeva hrvatski narod. Sada hrvatski narode uvidite kako ste prije bili smatrani od iste svoje brace. Kaka budete putovati za staru domovinu ako ste sposobni otidjite sami kupiti putnu kartu te kazite cinovniku da vi nedolazite od strane gostionicara. Ako niste sposobni tada mozete doci svojevoljno do ovog Ureda za dobiti putnu kartu jak vami, ni Nami nije opotrebito dase idje osobno do Ureda od Parobrodarskoj Druzstva nego kroz malo casa dobije sa putna karta. Na dokaz i izgled drugome uputili smo nekoliko domorodaca za Ameriku, za Australiju, i za domovinu evo na ovaj nacin. Nije bilo opotrebe otici nami, ni domorodcim do Ureda Parobroda nego putna karta jest bila donesena i sve potrebite naredbe. Prostor mjesta nedopusta dalje, ali u buduca bolje ce mo se razumiti kada se prime drugi odgovori. Ured.

Milodari za Sv. Patrika.

Spomenili smo u proslim brojevim kako smo pisali Presvietlom Biskupu stose tice za milodare za jednu sliku "Put Kriza." Na ovu objavu nas Hrvatski narod nije bio sasvim oglusen ali je zakasnio kad opotrebuje doci da budemo imenovani kao prvi, a mi vazda od zadnjih. U svakoj svrhi rieci i nasa opomena malo vrihi treba dase pokazemo u djelim. Imamo u ovoj zemlji svakih prigoda, i dobrih izgleda te mi kao jedna izobrazena narodnost jesmo vazda zadnji. Zasto bi ovako imalo obstojati izmedju nas mi nemozemo podniposto dokuciti.

Dosao nam je Don Joze Zanna od strane Biskupa kazati da za sliku "Put Kriza" (koja je samo vriedila £17) jesmo zakasnili da ciela svota novca jest sakupljena od Englezkog naroda. Ali sada ako hocemo da mozemo sakupiti za sliku od sv. Propeca koja slika jest povise Velikog oltara. Ova slika zapada £60 sterlina, te sada na mjesto slike "Put Kriza" mozemo sakupiti za ovu drugu svrhu i biti na imenu da hrvati jesu dali na uspomenu od preminutih u ovoj zemlji. Nemoj te gledati jedan drugog koji ce prvi zapoceti nego sjetite se hrvatske duznosti, te svaki po mogucnosti posaljite na brzu ruku sto mozete prije. Imamo sada u rukami £12 2s 6p. koju svotu uligamo na racun od slike Svetog Propeca. Nemojte dopustiti da nas i ovoga puta budu drugi nadmasiti nego posaljite sto mozete prije da mozemo objelodaniti kroz sedmicnu novinu i poslati Presvietlom Biskupu.

Prva hrvatska filatelistjcka izlozba 1 do 8 rujna 1907 u Zagrebu.—Hrvatsko filatelisticko druztvo u Zagrebu priredjuje ove jeseni prvu hrvatsku filatelisticku izlozbu u hrvatskoj metropoli. Prema razporedu priredjenja ovo je **prva izlozba ove vrsti na cijelom svijetu,** te ju svakolika strukovna stampa inozemstva kao takovu pozdravlja. Nacelnik zagrebacki Dr. Amrus ustupio je u tu svrhu drustvu "gradski umjetnicki paviljon," te je povrh toga obecao svaku podporu. Izlozba sama dijeli se u slijedece skupine: Skupina A (Zbirke clanova hrvat. filat. drustva"; skupina B) Izlozoci" hrv. filat druzstva"; "Skupina C) Zbirke mladezi; skupina D) Strukovna literatura, stampa, pomagala i potrebstine te skupina E) Hrvatska industrija razglednica. Kako se iz prednavedenog vidi pozeljna je medjunarodna konkurencija u skupini D.) Izlozba imade osim uzgojne svrhe jos i onu, da hrvatski narod stranom svijetu prikaze kao narod kulturno, povjestno i politicki samostalan. Hrv. fil. drustvo ulaze svu svoju imovinu u navedenu svrhu, a da izlozba bude sto sjajnijom hrvatskom narodu na diku prima drustvo darove otacbenika sa zahvalnoscu. Drustvo moli sve Hrvate sirom svijeta, da ovu vijest u stranim novinama sire, te da mu priposlju odnosni broj, koj ce biti u izlozbi izlozen.

Predsjednik

Viktor Racic v.r.

Prvi tajnik

Mijo pl. Philippovic.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti bez ljekarija. Zenitbe sdruzuje mirno, i privatno.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Ivaki Krvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj voljij volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovolistva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo.

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

"Napredak."

SRIEDA, LIPNJA 12, 1907.

Sedmicna Novina.

Eto da izpunimo svoje obecanje, Hrvati u Novoj Zelandi jesu docekali i dozivili sretnog dana, da imaju svoju sedmicnu novinu. Kroz ovo kratko vrieme, mora da bude na cudo ne samo vami dali i svim ostalim Hrvatim, na sve strane svieta, da smo ovaj plemeniti dar postigli. Necemo se osvrcati na pocetak utemeljenja ove novine, kojim je vama svima dobro poznato, dali sada kad imamo prigodu, da se ubrojimo i priskocimo na pomoc, da ova nasa novina nebude kraja imati, dok bude hrvatske omladine u ovoj zemlji !

Svaka novina na svietu, pa bilo u kojem mu nedrago jeziku, ima svojih prijatelja i neprijatelja ; pa stoga nemozemo se ni mi ubrojiti sa iznimkom. Imali smo protivnika u pocetku, pak tako se nadamo da ce mo imati i u buduce, ali jesmo vise nego siguri, da vecina broja od hrvatskog naroda bitce na stranu od novine i istine.

Evo nam sada hrvatska zastava vije nad Napredkom, gdi je veliki prolazak od Ingleskog naroda. Cudese i divu sto ova zastava znaci, a navlastito ona slova „Bog i Hrvati," koje je divno pogledati, te zude da im se raztumaci. Ako sada budemo slozni, nije potreba pojednom Inglezu raztumaciti, negoce oni svi u buduce uviditi, sto jesmo i sto mozemo biti, kada slozno napredujemo. Stavno necemo osobnosti jedan protiv drugomu pisati kroz novinu, ali gdje bude slabog postupanja i na stetu naroda, to smo u podpunoj duznosti i Bog nam zapovida, da budemo na braniku svoga naroda.

Sada je nase vrime, i zlatna nam se prigoda pruza, da opostenimo nase hrvatsko ime, i zadobijemo slavu u tudjoj strani svieta, gdi smo do sad bili prezirani. Nemojmo vise spavati, vec na noge, ukazimose da jesmo oni hrari Hrvati, kako nas ista povjest spominje. Nemojte govoriti : „novina ce pasti," jer to nije moguce niti li bi to smjeli uciniti. Istom bi se Bogu na to razzalilo !

Promislite vrlo dobro, da kroz ovo sest mjeseci, ne sa pomocu vaseg novca, dali uz veliki rad, sto nam je trebalo raditi u dnevu i noci, da uspijemo kako do sada i jesmo uspjeli. Govor jeste svakojaki culi, a mozda da budete ga cuti i unaprid, ali za ovo neuzmite nikakova obzira, jer smo odlucili dvojstruku radnju ciniti, da vam budemo na koristi i buducoj slavi, koja vas ceka. Ali dobro se promislite, za uspjeti jos bolje, treba nam vase pomoci, jer sada jesu dupli troskovi. A mozeteli zahtievati, da ovu veliku radnju i ovaj podhvat na vasu korist, budemo vazda rabotat muktice?

Predbrojite se na novo bez ikakva straha, a uzto pridruzite sebi i drugoga, jer mi imamo potribu od vas, a takodjer i vi od nas. Za istu cienu dobivat ce te sedmicnu novinu, stoga naprid hrvatski sinovi! Radite vasu duznost, a mi jesmo vazda spravni izvrsivat nasu.

KRATKE VIESTI.

Pocetak prve Hrvatske sedmicne novine.

Hrvatska zastava nad "Napredkom" sada vije sa krasnim slovim "Bog i Hrvati."

Ovoga puta salje se svima starim predbrojnicim koji su bili podmirili svoju predbrojbu za proslih sest meseca. Od 116 neplacenih predbrojnika nesalje se jer svaki bi imao raditi svoje duznosti nad ovem velikom podhvatu, a navlastito sada kada imamo dvostruki trosak za izdavati sedmnicnu novinu.

Velika je sada nami svima cast kada smo uzdigli Hrvatsku zastavu na "Napredkom" Englezkoj gospodi svima je milo dasmo odlucili drugcije postupati.

Zivotno-Osiguravanje druzstvo jest najprvo zapoceto u Englezkoj od god. 1762.

Vojnici od Afagastana nije im dopusteno nositi bradu.

Pet stotina od Amerikanskih bogalih zenskih jesu ozenjene za inostrance.

Grad New York povecava se sa 150,000 stanovnika svake godine.

Na svemu svietu god. 1830 bilo je samo 210 milja zeljeznickih pruga, a sada ima preko 350,000 milja.

Francuzka drzava dobiva u porezu 950,000 franaka na godinu na dvokolice (bicycles).

U Svajcarskoj svi djecaci od skola pocimlju ucit se vojnictvu od osam godina.

U kuci od Sabora u Londonu nalazi se £1000 sterlina vriednosti za potrebu svojih zastupnika.

Svaka svieca koja je bila udunuta nigda opet na novo uzize se kod nikakvog kraljskog dvora u Austriji.

Rimski—grad jest vise puta bio u rukami od neprijatelja nego ikakvi drugi grad u Europi. Neprijatelji jesu ulizli, i porobili grad nista manje od cetrdeset puta od god. 390 prije Isukrsta.

Gosp. M. Lalemant kao upravitelj jest otvorio skolu za uciti pagagale u razlicite jezike. U ovoj skoli ucit ce se Francuzki, Njemacki, i Taljanski.

Jedan Francez koji je dosao u Sud u Londonu kao tuzitelj od druge osobe koja ga je privarila. Bilo mu je kazano da pokaze prstom na onog covjeka koji ga je privario. Na dokaz poznanstva bilo je izredjeno vise ljudi, ali kada je dosao do onog covjeka na mjesto pokazat ga sa prstom on ga je udario sa dvije sake u glavu.

Kada je jutrom ranim farmer John Krider u Pennysivania usao u svoj kokosinjak jest bio zacudjen kad je vidio dasu mu osam tukaca prkrali. Ali se je jos vise zacudio kada je nasao vrecicu u kojoj je bilo £50 sterlina sto lupezim jest u presi izpalo.

Kod Argetinske Republike ima 14 pokrajina sa 10 kotara. A Predsjednik ima £6000 sterlina za svoju placu na godinu.

Japan jest jedina drzava na svietu sto zensko narodna—odjeca obicaj nije prominut od nazad 2500 godina.

Telefon izmedju Sydney i Melbourne bit ce dovrsen, i sluzbeno otvoren ovog tekuceg meseca.

Na Velikom Sudu u San Francisco Giurati jesu nasli sa krivcem Nacelnika, i ostale gradske upravitelje sa uzrokom od 89 tuzba proti njima sto jesu mito uzimali, i ostale svakojako opacine radili.

Jedan "Kriz" od slonove kosti, a uradjen od glasovitog Michel Angelo u vriednosti od £10,000 sterlina jest bio ukradjen gosp. K. W. Carter od New York.

U Velikoj Britaniji ima 5400 cetvornih milja zemlje od crnog-ugljena.

U Portugaljskoj sve ozenjene zene sadrzavaju njihova djevojacka imena.

U Englezkoj od svako sedam muzkih vlastnika od zemalja jest jedna zenska glava kao vlastnica.

Persia jest jedina drzava od Muhamedanskog vjerozakona koja je odobrila slobod svoga naroda da oni mogu sami sobom upravljati.

Od jednog milijuna zenske djece stose rodi 871,266 budu u zivotu kada im navrsi godina dana ; a od ovog broja 30,000 muzka djeca manje dozivu.

Prvi gvozdjeni Englezki ratni—brod dosao je zapasti £400,000 sterlina, oli za jednu cetvrtinu sto dandanas ratni-brodovi zapadaju.

Bogati ljudi u Japanu racunaju dabi bili sasvim ponizeni kada bi jahali na konjim brze nego je naravni kad na noge.

Jedno pice koje je imenovano "Rum" a sada dobavljeno u New York, jest u ovem picu sveukupno izmiesano rum, pivo, (bira) i soda.

Najtezi zlatni-kamen na svietu, kao isto od najvise vriednosti jest heirloom kod Portugaljske kraljeve obitelji.

Covjecanska osoba hoce umrieti kroz pet casa neimajuci zraka, kroz jednu sedmicu neimajuci vode, a kroz deset dana nespavajuci.

Racuna se da na cielom svietu ima 1,480,000,000 pucanstva, od ovih 421 milijuna zivu pod Englezkom zastavom.

Jedan grobnik rabotajuci kod grobista Rene u San Francisco jest iznasao zlatnu rudu sa zidom zlatnog kamena 4 noge siroko. Kada su kusali iznasli su da kamen vriedi £20 sterlina po svakoj tonelati.

U Brazilu imaju vazda veliku potrebu od Liecnika. Ondje su sasvim dobro placeni, ali je zivot u velikim potezkocam. Mnogo puta treba cieli dan jahati na konju za doci do bolestnika.

Kraljica Maud od Noverzke, i gospodja Fnlliers zena Francuzkog Predsjednika nije se vele hotilo da nisu bili utopljeni u jezero kod perivoja Versailles u Francuzkoj.

Jedna zena koja za punih 50 godina jest zivljela od postolarskog zanata kao neobicni rad izabrani od zenske glave, sada se nalazi u siromasnoj kuci Betnal Green u Londonu gdje ce proboraviti zadnje dane od svoga zivota. Ovoj starici jest sada 70 godina koja boluje od Reumatizme.

Brzojavne viesti dolaze iz San Francisca da za sada milijunasi nemisle sa gradjom grada otici na brzu ruku kako se u pocetku mislilo. Doslo je naroda sa svih strana svieta misleci da ima radnje za svakoga, te sada kako poslovi u San Francisco obstoje nalazi se 40,000 osoba bez radnja. Priporucujemo nasim Hrvatim od radnickog stalisa da za sada nebudu imati pamet za putovali u San Francisco.

FRED FRANICH.

Viesti iz Sidney donasaju, da nas snazni domorodac Fred Franich polazi put Queensland, gdi ce ostati pet mjeseca, te opet nazad se povratiti. On ima nadu za oboriti svakog dolaznika, koji mu dodje u susret.

Eda Bog dade, te mu poslo za rukom, te bio na cast svoje domovine.

Braco Hrvati !—Ako budete u kojojmudrago svrhi napadnuti od gospode Bordbasa dodjite za savjet kod Urednictva u svakoj vasoj potrebi. Kroz buduce brojeve pokazat ce mo put nasem narodu kako ce oni sami biti sposobni otici kupiti putnu kartu —kako ce biti sami sposobni kupovati sve njihove potrebite stvari—kako ce sami biti sposobni otici na Postarski Ured dignuti i metnuti svoj novac i.t.d. Mi ce mo svakog poducavati za svako Vase izobrazenje, i poboljsanje, a ne da vazda stojite u tamnosti kako bi Vasa gospoda zudili.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170 od 185
Dobra vrsta bez sitne gume 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 130.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 110 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 52.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 22.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 16.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 23.
Dobar chips sa prahom alislabiji 13.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosijani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 72.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 32.
Sitna guma bez biti ostrugana 26.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 23.
Chips slabi, i necist 14.
Prah —. 5.
Zemljusina od gume —. 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sliedece

1. Pivac Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Zabrana pusenja. U Danskoj je stigao komorama predlog zakona, po kojem bi se mladim ljudima ispod 16 godina zabranilo javno pusenje. Osobe, koje djeci prodaju duhan ili ih duhanom darivaju, bit ce kaznjene novcanim globama.

Neka svaki domorodac oprosti pak bio nam i osobni prijatelj ovoga puta nemozemo zadovoljiti poslati novinu neplacenim predbrojnicim. Za punih prvih sest meseca 116 hrvata primali su, i citali svoju novinu pak do danas samo dvojica jesu izvrsili svoje hrvatske duznosti.

Odma u pocetku trebalo je mrciti toliko knjiga za placene, i neplaceno predbrojnike. Ugodili smo po mogucnosti svakomu, a zaliboze nismo nasli u svakomu povjerenstva. Ocekivamo bez predbrojbe, i za oglase od nase hrvatske gospode, jer zelimo koracati naprid sa nasim radom.

Gospoda Ante Pecar, Frane Pecar, Tadija Borich svi iz Tokatoka—Vas novac jest primljen na racun Hrvatske Gostione. Naprid Hrvatski sinovi jer za ovu svrhu nemozete novac izgubiti nego ce vam biti na koristi i imenu u svakom slucaju.

Gosp. Marin Borich—Tokatoka pisali ste da saljete novac na racun Hrvatske gostione nismo jos nista primili molimo javi te nam na koji ste nacin poslali.

Prostor mjesta nedopusta nam sve tiskat sto imamo u rukami. Ali sasvim vaznih stvari imamo za dojduce brojove koje ce narodu biti na koristi.

NA IZGLED.

Kad je prvi broj Napredka izasao, nenadno ga primim u ruke. Procitam ga; te videci u njemu, da drugi broj nece primati onaj tko pridbrojbu neplati, makar za polugodiste. Rado sam taj glas " Napredak " primio, i prije no sto je drugi broj izasao, poslao sam vam pridbrojbu.

Danas kad eto primat cu sedmicnu novinu koli, za uspjeh Hrvatske novine, toli za sedmicno primanje, stoput sam veseliji, i rado vam saljem ponovnu predplatu. Ovu malu svoticu za hrvatsku novinu " Napredak " velepotrebnu u ovoj zemlji, svaki Hrvat moze na samim zigicam prlstediti. Uviren sam, da nit jedan neobzirese na tu jednu liru, osobito kad promisli, da je daje za svoju vlastitu korist, za slogu i hrvatsko ime izmedj tudjeg naroda! Al na zatost druga je izmedj nas ! A sto je? Mrzimo slogu. Svaki nas hoce bit boljim, jedan drugom mane nahodimo ; a svi smo griesnici.

Hrvati braco, skupimo se svi u jedno kolo. Jedan ma i najbolji nemoze nista. trita slozno, hiljada bez sloge. Nesloga je nase stare do propasti dovela. Poslovica veli : koliko ljudi, toliko i cudi. Istina je, neki od nas recemo : sto ce mi novina; novaca mi donit nece, a ja znam sve ono sto novine pisu. Varamo se ! A ziveli covjek za samo ono sto izjede i razkine? Koliko puta covjek se okoristi umom i bogastvom po putu novine? A sto je vece? Hrvatska novina " Napredak " razglasena je po cielom svietu; a na ovoj ostrvi nas Hrvata ima kakove tri (ili vise) hiljade.

Hrvati dusom srdcem i desnicom unaci, smiedemoli molat ovo remek-djelo? Ocemoli zakopat ime Hrvatsko, dali cemo svi slozno svi rado predbrojit se, i ukupitse pod Hrvatski barjak u Novoj Zelandi?

ANTICH MATUTINOVICH.

DOPISNICA UPRAVE.

Gosp. Toma B. Berich.—Waiharara Po vasem zahtjevu pisali smo na Chief Postmaster, ali u isto vrieme kazite vasem Postmaster da neka pazi svoje sluzbene poslove jer inace moglo bi se dogoditi da drugi bude na njegovom mjestu obstojati. Kazite mu od nase strane da nikomu listove, ni novine budu se dati osim onemu komu pripada, ili po pismenoj naredbi. Odgovorite nam jeli vam drucije postupanje na Postarskom Uredu, jer inace udarit ce mo u drugo zvonce.

Nasim Predbrojnicim—Molimo sve nase Predbrojnike i dopisnkie da nam cisto u sastavku od Englezkih slova budu napisati Postarske Urede jer po Vasem izgovoru nije nam moguce doci kraju. Takodjer kada saljete predbrojbu kazite nam jeste li od starih, ili od novih predbrojnika.

Gosp. Paval Jovanovich — Molimo javite nam jeli Vam prava adresa Whitianga, Mercury Bay, ili koje drugcije mjesto.

Nasim Dopisnicim—Spravni smo odgovarati svakom nasem domorodcu privatno za svaku njegovu potrebu, ali stampa za odgovor mora da bude uklopljena jer nije jedan list da treba odgovarati vec na stotine.

Na odgovor Dopisnicim—Ploca i fensa za grobiste Great Barrier jest vec dovrsena kako smo javili u proslom broju ali nije podnipo sto moguce da otidje prije nego parobrod otidje okolo ostrve. Platili smo za plocu ali ne podpuno buduc da ocekivamo treci diel od gosp. Ante Simica koji nam je opetovno izkazao prid svjedocim dace platiti za svoga brata njegov dio, i kada dodje vrieme dace on sa plocom putovati i platlti osiale troskove, Opet imamo dopisnicu da ima jos novca doci za nevoljne kod stare domovine. Bilo bi opotrebito dase budu zadovoljiti sa visom svotom nego kod sebe imamo stoga listu drzimo jos otvorenu dase nevoljni kod stare domovine budu bolje utjesiti.

Sasvim nam je milo spomenuti da stari predbrojnici od prvog polugodista jesu zapoceli na novo se predbrajati. Danomicem dolazi nam predbrojba za godinu dana. Ako ovako bude dolaziti te imali dovoljan broj onda ce mo povecati novinu mozda sa osam stranica. Dakle Hrvatski sine odluci stogod, i od tvoje strane, jer mi nase duznosti jesmo izvrsili. Kada nami date mi opet drugomu svedjer na Vase koristi i bolju buducnost.

SMIESICE.

" Siromasniji trgovac neg radnik "

Jedan covjek bijase ucinio uslugu jednom trgovcu, ovaj dovrsivsi svoju rabotu, zapita jednog dana trgovca :

Molim Vas gosp. trgovce, biliste mogli podmirit moj sedmicni rad?

Trgovac : Zar niste bili otrag dva dana kod Pos. Ureda?

Rad.: Dakako da jesam! ...

Trg.: Eh! Pa jasam ocekiva od Vas ...

Rad : Sta-a-a? od mene? uh! Zarste u takovom stanju?

E onda je to nesto drugo.

Posjednik susretnuvsi svojeg ovcara : Boze moj, jos nisam vidio tako mrsavih ovaca ta to je kost i koza ! Potuci te kukavne zivotinje !

Ovcar: Kazeteli to ozbiljno milostivi gospodine?

Posj: Pa dakako !.....

Ovcar: Milostivi gospodine, ali pomislite. Ovce su vase

Posj.: Sto-o-o? Moje ? E onda ih goni na bolju pasu, ti glupane ! Nevidisli da ovce neimaju sta zderati.

Uprav protivno

Liecnik ce seljaku: Ova izraslina na Vasoj glavi znaci, da se Vi premnogo srdite. Seljak smijucise: Sta vam na um pada gos. Doctore, tu se vidi da Vi sve neznate. Ova izraslina znaci samo to, da se moja cura vrlo lahko razljuti, i uprav mi je jutros razbila izuvac na glavi.

TONY DESFOT.

IZ KALIFORNIJE.

Pise nam prijatelj iz San Francisca :

Radnicki odnosaji su ovdje jako nezgodni. Ponajprije vrieme je nesnosno. Ljeto traje 6 do 7 mjeseci. Cielo ljeto vlada silna vrucina, docim u zimi je uvjek kisovito i maglovito. U ovakova doba dogodi se da kisa neprestano pada po 10 dana. Onda se grad potopi, osobito ona mjesta gdje radnici stanuju, jer kanali su u groznom neredu. Voda stoji gdjekad po vise stopa visoka na ulicama, te neda ljudima ni uci u kucu ni izaci iz nje.

Hrana i stan kostaju najmanje 1 dollar na dan, a za malu sobicu se plati 50 centi na noc ili $10 do $12 na mjesec. Zasluga je od $2 do $2.20 dnevno. Prije je covjek mogao ziviti sa 50 centi dnevno i premda je placa ista bila, moglo se je njesto pristediti, ali sada ne. Dobro je samo za one koji znadu kakav zanat, kao sto karpenter, plumber, itd., ali za prostog i neukog radnika ovdje je veoma tesko.

Poslije potresa su novine sirili viesti da ce u San Francisku biti dosta radnje i radnici su amo putovali cak iz Australije, a sada se brezposleni secu po gradu i rada bi vratiti se odakle su dosli da imaju novaca.

Medju radnicima i raznim kompanijama ima uvjek svadje. Ponajvise trubla ima sa elektricnom zeljeznicom. Inspektori nalozise kondukterima da trpaju sto vise mogu svieta u kare, jer time druzba potrebuje manje kara i namjestenika. Nu Svjestni narod za svoj novac hoce da se dostojno i vozi pak je sbog toga doslo do tucnjave prije nekoliko dana, prigodom koje je 6 kara bilo razbijeno i mnogo ljudi ranjeno a dva inspektora odvezena u bolnicu.

Neka se svaki dobro promisli prije nego sto putuje amo.—That's all!

S Bogom! Z.

Progon stampe u Rusiji. Na 2 ozujka nocu provalila je policija u redakeije listova ,,Slovo" i ,,Telegraf ", gdje je obavila premetacinu. Policija je zabranila izlazenje tih listova.

Prodaja djevojaka u Kazanu. Iz Petrograda javljaju, da u guberniji Kazan oskudni tatarski seljaci opet prodavaju svoje kceri, da se spase od gladi. U selu Danseva prodana je djevojka Hafiza u dobi od 19 godina za 100 rubaja. Na zeljeznickoj stanici Burnasevo prodane su djevojke od osamnaest i dvajest godina za 60 rubalja. U jednom drugom selu prodana je jedna sedamnaest godisnja djevojka za 100, a jedna druga za 120 rabalja. Po izkazima otaca te su djevojke kupili Turkmeni, te ih odpremili u Kavkaz. Nuzda je tako velika, da gotovo u svakom selu bjesni skorbut i tifus.

Lahko covjek u napast upasti moze. Na 30 pr. mj. nas domorodac Grgo Mcuketa, vracajuc se iz Ngaruavahia u svoj kanap s Jakovom Bozikovicem, bio je napadnut od dvaju Ingleza, skojima je dosao u ostri dotjecaj.

Idjuci doma, da prije dodju, okrenu priko jednog seljaka zemljista, koji ji sritne jos sjednim drugim, te pocme ih psovati, da priko njegove zemlje nesmidu prilazit. G. Grgo Mucuketa, nosio je jednu botelju u ruci, te mu odgovori, ali ce mu izisti zemlju sto priko nje pridju. Tute su se malo porickali te Macuketa oturi od sebe Ingleza, i podje s Bozikovicem naprid. Kad se je onaj Inglez podigao, otisne se s onim drugom za nasim domorodcim Macuketa imao je revolver uzase, te zapali u zrak, za poplasiti Ingleze da za njima netrcu. Uto Inglezi nisu htili naprid, vec odu na puliciju prijaviti. Pulicija dodje u kanap te povede Macuketu put grada, i zatvori ga u Mont Iden. Macuketa iz puta je javio na njekog naseg trgovca u gradu, da ga doceka na staciju, buduc da on nije vriedan, za izkazat svoje opravdanje u Ingleskom jeziku. Ali ovaj je pred drugim govorio, da on nece se mecati u one stvari, jer da ce mu kvariti trgovini, te ga nije posao ni viditi. Prijatelji se u nevolji poznaju. Gos. Pasko Cvitanovich i Petar Katavic, kad su culi da je Macuketa zatvoren u tavnici, odma su posli za gledat da ga izvade vanka. Ali ga nisu htili prije izpustiti nego su vidili sto ce im oni iz Ngaruawahia kazati posto jlm je dokazano, da je Macuketa pocinio dva velika prekrsaja; (1) daje udario Ingleza boteljom u glavu, (2) da je zapalio iz revolvera prama njemu. Tada suga povratili u kontri, te su ga tute izpitali, pak opet snjime put Mont Iden. Kad se se povratili nazad tada su ga izvadili vanka sa 50 lira depozita.

Na 10 ov. mj. bila mu je razprava u Ngaruawahia, te kad je sve izkazano kako je bilo, nas domorodac ostao je riesen. Po ovome se vidi da covjek lahko moze upasti u neprilike, a bez svoje krivine.

Milodari za Sv. Propece u crkvu Sv. Patrika.—Antich Matutinovich 5s, Toma Matutinovich 5s, Nikola Matutinovich 5s, Misko Ante Matutinovich 6s, Mate Despot Antin 5s, Ante Alach 5s, Jure Ivecevich 5s, Marko Didovich 5s, Sima Zena Marka Didovich 5s, Frane Gagich 5s, Jure Buljubasich 5s, Ante Ivicevich 5s, Petar Erceg 5s, Mate Borich 5s, Petar Sain 5s, Mate Blitvich 5s, Jure Prdija 5s, Nikola Perdija 5s, Luka Picula 5s, Andrija Vuletich 4s, Rajmond Lupis 5s, Jure Erceg 3s, Marin Franetovich 3s 6d. Ukupno £5 12s 6d.

Nastojte sakupiti za ovu sliku sto mozete prije koja zapada Lira 60.—nemoj te se oglusiti za ovu svetu stvar, i vjekovitu uspomenu, i nemojte dopustiti da nas drugi budu nadmasiti kao u slucaju slike ,,Put Kriza" sto druga narodnost jest sakupila a mi ostali zadnji--Ova gore svota novca jest sakupljena od gosp. Antich Matutinovich iz Mangawai. Ured.

Dosli su nam se potuziti kod Urednistva da jedan ,,Bordbasa" jest navalio sa ostrim jezikom, i nasrtao za udrati ga jednog neseg domorodca na sredini ulice Queen Street sa uzrokom nekog dugovanja. Dokazano nam je da trazenje dugovanje od gosp. Bordbase nije zakonito, pa da i jest, covjek duzan. Postupanje na ulici nije zakonito u ovoj zemlji ima druga kuca gdje se stvari sude. Ovakovi slicni napadaji u buduce dodjite do Urednistva pak ce mo znati savjetovati.

U Broju 11 Napredak u obznani milodara ,,Put Kriza" tiskano je Juro Bilis sto imalo bi se citati Jure Milos.

Sto Nam je Opotrebito za dobiti Hrvatsko Ime?

Najprvo nam treba da od strane Hrvatskog naroda bude se za vazda utemeljila hrvatska novina.

Treba nam da dademo dobar milodar za Bolnicu, jer neka znate da za svaku Liru sto dodje od hrvatskog naroda Vlada od ove zemlje daje onoliko Lira kolikogod bude sakupljeno. Vec su neki vriedni hrvati poceli sakupljati te se nadamo da za ovu mnogopotrebitu svrhu nece se nitko oglusiti. Clanak u broju 10 " Napredka " od ovoj stvari jest bolje raztumacen kada budete citati 'Kinezki Milodari" nego sada imamo prostora za ponovno pisati.

Treca kao najzadnja stvar jest ova, ako nam bude moguce da svi slozno uradimo. Od nase strane nemislimo daje moguce da bude sa jedinim uzrokom sto nam je u krvi (ne sa znanjem) sto bi mo hotili jednog drugog nadmudrivati.

Ako bi u slucaju moguca stvar bila da bude, evo Vam naseg savjeta i uputka za zadobiti vjekovito Hrvatsko ime i uspomenu.

Kako Vam je poznato po obicaju svake godine dolazi o Bozicu u grad velikog broja naroda za proci svoje vrieme. Takodjer jesu i praznici gospodi Englezkoj i gosp Namjestnik (Lord Plunket) dolazi u grad za ljetno boraviste. O, Bozicu izlazi prvo godiste od utemeljenja " Napredka " te imamo izvrstnu prigodu ako ce te prihvatiti naseg savjeta. Evo na koji nacin. Buduc da mi nemamo (na zalost nemamo nista) nasu bandu moze se za ovu prigodu pozvati koja izvrstna Englezka banda koja ce nas u "marci" pratiti. Sakupimo se za ovu prigodu u grad sto mozemo vise, te kroz Englezke novine dajmo na oglas dacemo na okupu itog, i toga dana marsirati kroz Queen st. sa pratnjom bande, i hrvatske zastave. Dajmo program u ruke odbora, kao isto nasem gosp. Konsulu Lungguth i njegovom tajniku gosp. Klette. Okupimo se svi na podanku Queen-street te uz bandu i na celu nase zastave, i naseg Konsula dajmo se marsirati kroz Queen street do one dvorane gdje ce mo imati svi skupa veceru. Ovo bi bio jedan uzrok i izgled da pokazemo Englezim da mi nismo Kinezi nego jedna izobrazena narodnost koja dolazi iz sredine Europe. Nadjimo jednu veliku dvoranu gdje ce mo svi skupa kao prava hrvatska braca sjesti za veceru, i nazdravit se sa casom crvenika vina. Za ove poslove mora da sve odbor vlada, i dase u najpoljem redu postavi program kako se imamo vladati, i postupati. Kad bi ovo sve moguce da bilo bude od Vase strane, onda mi od nase strane pozvalibi mo sliedecu Visoku Englezku gospodu da budu kao nasi gostovi na veceri- Ova gospoda nece uzmanjkati doci na nasem pozivu izvan osobnih zaprieka. Pozvatice mo—Namjestnika Lord Plunket—Sir Joseph Ward prvog Ministra Hon. Geo. Fowlds, Ministra od Education), gosp. W. F. Massey M.H.R. (Leader of the Opposition) zastupnika Baume, Kidd and Poole, M.H.R's, Nacelnika Arthur Myers, Presvietlog Biskupa Don Joze Zanna—trgovce i ostalu gradsku gospodu. Na veceri da bude uradjen program za izabrane govornike. Ova vecera bio bi jedan slucaj da nasi Visoki gostovi vide na okupu kakve osobe jesu Hrvati. U ovim osobam koje bi mo pozvali kao nase gostove obstoji u njihovim rukami svi zakoni od ove zemlje, te kada bi mo bili na okupu slozni kao prava hrvatska braca uvidili bi oni isti da nismo onakovi ljudi kako su nas prije smatrali. Ovo bi bila vjekovita uspomena, a Englezke novine sirom ove zemlje imali bi stogod dokazivat sto Hrvati jesu vriedni uraditi. Ovo je samo jedan savjet, te sada izmedju sebe mislite jeli Vam moguce uraditi? Ako je moguce mi od nase strane dajemo za ovu plemenitu svrhu £10 sterlina. Mi necemo od ovem nista vise kazati nego ce mo cekati drugog Hrvata pero da razbudi ovu buducu zlatnu prigodu.

Prsmilismo nekoliko listova stose tice osobnog pisma gosp. Bartnlovica na odgovor Paski Cvitanovicu. Mi necemo se baviti sa osobnosti, ili od priva tnih poslova nase gospode, ali kroz dojduce brojeve na zadovoljstvo nasim citateljem iztaknit ce mo nekoliko dokaza od istine.

Nasa gospoda jednog drugog kroz novinu zovu sa glupanim, i drugi dobre riecin, ali jesmo ocevidno vidili da oni koji su nazvani sa glupanim jesu sposobni osigurati svoje pokuctvo, i svoje imanje, a oni koji se nazivlju sa izobrazenim usuprot dasu hodili od vrata dovrata nemogu ni dandanas osigurati svoje imanje. Raztumacite kako je to !

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

VELIKA DEMOSTRACIJA U FRANCUZKOJ.

Brzojavka iz Pariza od 11 tek. donasa viesti da seljaci u Francuzkoj zemlji jesu sasvim uznemireni sa uzrokom dabi se imao postaviti zakon da zabrana od misturavanja vina bude obstojati. Za ovu svrhu 2,500,000 seljeka jesu ucinili molbenicu na Vladu da zakon bude u kreposti. Sastanci od seljaka jesu drzane u svakoj okolici, a u mjestu Montpellier imali su seljeci sastanak u broju ne manje 500,000 osoba. Na stotine specialnih zeljeznica jesu doveli seljake na skupstinu od dalecine od 24 milje, a drugi jesu dosli u kocijam i jahanju na konju. Biskup jest otvorio stolnu crkvu, i sve ostale crkve na razpolezenje naroda za one koji nemogu imati doraviste kod gostionicah. Macellin Albert zapovjednik od ovog velikog sastanka takodjer i on seljak kazao je svomu narodu da nitko nebude piti, nego da svaki bude triezan jer da njlhovo postupanje moglo bi pokvariti pitanje kod Vlade. Nikakvo pice nije se kupilo, ni popilo. Za ovaj veliki sastanak od seljaka u slucaju uzbune Vlada je stavila 10,000 vojnika za cuvati mir, a gosp. Albert protivio se je ovem postupanju kao neopotrebito.

U velikoj procesiji preko grada Montpellier seljaci su nosili liesoveguolitine-i crne zastave. Na zastavam bile su napisane ove rieci " Braco vojnici nemojte pucati na Vasu gladnu bracu"—. Kasnje procesije ova velika skupstina jest odlucila da ako Vlada nebude uslisati njihovu molbu da svi seljaci odluce placati Vladi nikakvog poreza, i svi nacelnici mjesta budu se odreci njihove casti.

Zadnja brzojavka donasa viesti po naredbi velikog sastanka naroda da sve Opcine jesu odpustite svoja upraviteljstva na zahtjev naroda. Sada se ocekiva sto ima Vlada odrediti.

NEMIR U INDIJAM.

Brozojavka iz Bombay od 10 tek. donasa viesti da nemir u Indijam svejednako traje izmedju naroda po raznim okolicam. Jednoj Indijanskoj novini Inglezka Vlada jest zaustavila. Ovo ce sada vise uzbuniti narod kada je njihova novina zaustavljena da nemogu imati novosti.

GUSTI KISOVITI OBLAK.

Brzojavka od 10 tek. iz New York donasa viesti da jedan gusti oblak jest se razstvorio povise mjesta Gradijville kod Kentucky. Naglost oblaka sa velikom kisom prouzrokovalo je da dvadeset osoba jesu izgubili svoj zivot.

Razgovor sa Mjnistrom. Kroz buduce brojeve tiskat ce mo privatni sastanak sa Ministrom od Vlade, i razgovor izmedju njega i naseg Urednika na Vase budnce koristi. Narode, nemoj te ovo uzeti za salu jer ovoga puta obstoje Vasa buducnost.

Jedan liecnik iz Zlatnog-Praga (Ceska) imenom Dr Theimer koji dobro razumije Hrvatskog jezika sada se nalazi na boravistu kod kuce gosp. Paske Cvitanovica. Svi koje budu imati potrebu od vriednog Liecnika mogu se obratiti na gore spomenutog.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Razvjencani roditelji i njihov sin

Dr George Krieger jedan Germaneski liecnik, nazad nekoliko vremena nastanio se je u gradu Chicagu u Americi, te ozenio jednog milijunasa kcer koja mu je donila veliko bogastvo. Buduc da zadovoljstva ni ljubavi nisu imali, god 1904 rastave se. Imali su samo jednoga sina, te sud je osudio da kod matere ima ostati, a otac dakako da ga moze posjecati. Jednom kad su se sastali, Dr. Krieger rece da ce poci s'djecakom za Canadu, te podje s'njim: ali mjesto u Canadu, okrene u Njemacku. Kad je dosao u jedan mali grad Neustadt izmedju Hanover i Bcemeu, on je tute ostao za liecenje. Eddy njegov sin stao je u gradu Hanover s'jednom obitelji, i pohadjao skolu Leibnitz.

Kroz vrieme mater, koja je ozenila jednog Dr. Macdonalds, s pomocu detectiva, iznasla je sve cisto kuda je njezin prvi muz pobjegao; te odma podje put Europe, za dobiti k sebi nazad sina. U Hamburg stigne na 13 Ozuljka, te odma se prijavi na sud u Hanover, i dobije naredbu da onaj dade joj sina, kod koga je stanovao. Tako na 20 Ozuljka Eddy je bio pridan materi, koja je stala u jednom Hotelu u Hanoveru. Mater se je povratila sa sinom u Hamburg. Kad su stigli tute, posli su stati u zaselku predgradja od Klein Flotbeck. Ovoje bilo u Sriedu vecer, a u Cetvrtak po poldana, kad se je djecak igrao u vrtu izpred kuce, jedna kocija stigne vanka u ulici. Dvi osobe u krinkama i kabanicam izadju iz kocije, i polete u vrt, uhvate maloga, i prije nego je itko u kuci doznao sto se je dogodilo, pobjegnu s njim, Drze da su ovi pobjegli preko granice u Holandiju. Dr Krieger nije odnio sina, ali mozda je koga nagovorio; on se sada nalazi u Americi, gdi ce na novo ciniti molbu na sud, da njemu dadu sina.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje dase obrati na svoju hrvatsku novinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni priporuciti. Takodjer ako neznate, dodjite direcktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Pisu nam iz Vaiharara. Njeki nasi domorodci, od velike oholosti proti Bogu, jesu posli kopati na dan Tjelova, koji no je zapovjedni svetac svem krscanstvu; a drugih dane daduse u liencarenje. Dosta nas ima, koji drzimo, da je Bog nista ; ali on neplaca svake subote, vec ceka na pokoru griesnika. Neobsluzujemo Bozje zapopovjedi nitli postupamo kako nas sveto pismo uci, vec zivemo kakono poganski narod, pa kako da Bogu budemo mili ?

Istoga dana kad su nasi posli na kopanje, prodju kroz moj kanap dva Ingleza, koji me upitase : Sto ce rec, da nisam posao kopati ? Ja odgovorim, da mi je svetac. Oni kazu, da kako je to, tvoji zemljaci kopaju, a ti ne, onda oni imaju biti druge vire ? Na sto im nisam znao, sto da odgovorim.

Ako ovako budemo uztrajati, kroz malo vremena, postacemo gori negoli negoli pogani. Nemojte braco toga cinite, spomenitese, da je jedan keji sve stvara i obara. Njegova je snazna desnica.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article
(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO., Fort Street, Auckland.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

Paul Covitanovich,
Sydney House,
COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u nij podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JOHN SCHISCHKA,
GRAIN AND PROVISION MERCHANT
CUSTOM AND FORT STREET AUCKLAND.

Naj vise cjene dobivamo za sve vrsti (Kauri Gum) sve prodaje jesu osobno pregledane od vlastnika kaji je u doticaju smole 25 godina naj prostranije i svjetlije podrumi u gradu.

Sko zeli imati novac na poslanu (Gum) ili ikoju drugu stvar moze dobiti.

JOHN SCHISCHKA.

WANTED at once 300 Gumdiggers for newly drained gum swamp—£4 to £5 per week to be made by fair diggers.—Apply to D. A. GRAY, Schischka's Buildings.

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Shakespeare Hotel,
Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.
"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY
COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.
VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, JUNE 12, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JUNE 19, 1907. (No. 13.) BROJ 13.

☞ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

Ljutita Navala Na Urednika.

Izobrazenost Bordbase.

—:o:—

U prosli Cetvrtak 13 tek. na 11 : 30 sati jutrom u Shortland Street prama Glavnom Postarskom Uredu nas Urednik bio je napadnut od zivinske ljudske naravi od gospode Bordbasa. Evo Vam istinitog dokaza kako se je dogodilo. Nami nije sramota istinu dokazati, ali nam je zao da nasi citatelji na ostale strane svieta gdje ova novina NAPREDAK dopire, hoce opaziti, i suditi nas da kakva izobrazenost obstoji izmedju nekoje nase gospode—oni koji se nazivlju kao izobrazeni. Nestrasimo se jer smo na istini, a sada draga braco, i svi citatelji hrvatske novine, citajte pak onda sudite.

Gosp. Vlaho Simich dosao je do Urednistva kao po obicaju za svoje privatne poslove te iza dovrsenog rada pozvao Urednika dase idje snjime napiti. Bili su otisli kod City Club Hotel, te na povratku upravo u Shortland Street dosli na susret gosp. Franicu i Maticu. Netom Franich ugleda Urednika pozove ga malo koraka dase ima snjime razgovarati. Urednik pristane, Matich odstrani se malo podalje, a Vlaho Simich otidje sa svojim putem.

Na razgovoru izmedju Franica i Urednika ono malo casaka nije bilo nista drugo nego od novine. Nije bilo opaziti na licu gosp. Franica velike naglosti ni srditosti, nego se je odgovaralo jedan drugom na upitne tocke. Na razgovoru Franich je izkazao da dopisnici „Napredku" jesu njegovi duznici—da oni podpisani za "Nepravilnu Komesiju" jesu svi nesretnjaci, da oni nece imati prigodu nigda uciniti putnu kartu za svoju domovinu—da Ilija Mandich jest prvi kojimu duguje £18 sterlina da gosp. Ivan Zibilich jest jedan od dopisnika, i da ovaj mu duguje jer damuje (Franicu) trebalo pisati cetiri lista pak na nijednom odgovora nemoze imati—da kako bi nas narod mogao otici na kopanje gume kad od kuce dodje ako im on neposudi novaca i. t. d. Na ovem kratkom razgovoru stvori se iznenadno izobrazeni gosp. Bartulovich. Bit ce bio daleko dva do tri koraka, te u svojoj srditosti i naglosti bez progovoriti ikakvu uljudnu riec pogleda na Urednika te izusti ovu Bogu nemilu psovku j..... Boga, pak onda pljuvakom Uredniku u obraz. Iznenadjen Urednik primi zahvalu kao mirno janje (jer su zidovi i na Isukrta pljuvali) pak odma ostavi gospodu Bordbase i otidje preko puta do glavnog Postarskog Ureda impostati nekoliko iztisaka "Napredka" koji su mu bili u zepu.

Vracajuci se sa Postarskog Ureda za otici svome Uredu sretne zastupnika (svog osobnog prijatetja) kod Vlade kojemu Urednik dokaze slucaj koji se je dogodio nazad malo casa. Ovaj gospodin Zastupnik ostane zacudjen govoreci „ja, nisam znao da takovih neizobrazenih osoba ima izmedju Vaseg stada." Sa uzrokom buduci posljedica zastupnik od svoje strane jest brzojavio u Wellington. Istog dana dodje odgovor da naputak zastupnika bit ce riesen, da gosp. Ferri ima vec obznanu kako se ima vladati.

Sada draga braco hrvati promislite kakvo je postupanje Vase gospode Bordbasa? Sto novina negleda nikoga u brk, te sa istinitim dokazim stavlja Vami pred oci njihovo postupanje na Vasu korist trpimo njihove izvanredne nasrtaje. Oprostili smo nasem Bordbasi jer u svome znanju i izobrazenosti znade sto radi; ali njegov cin nemoze biti nigda zaboravljen. U knjigi od naseg Dnevnika zapisano je ime gosp. Bordbase sa crvenim crnilom, sa onim crnilom koji nigda nemoze izgubite svoju boju

Zasto nemozemo spoznati da sada zivemo u izobrazenom vieku nismo vise pod Turskim zulumom, ili u Bukovici. Zasto se nemoze doci do mirnog i hladnog razgovora. Zasto se nemoze na ljudski nacin odgovoriti jedno drugomu kroz novinu, ako ne kroz ovu novinu ta ima ostalih novina. Zasto ako ovo gore nemoze uspjeti onda se moze Urednika i do Suda dovesti koji bi bio spravan kad krivcem iznanedjen svu pedepsu podnositi. Ali kada gospodi nemoze nista za rukom otici, onda neostaje nista nego prietiti o glavi.

Pamet naseg naroda sada je mnogo drugcija nego je bila nazad 15 godina, te sada gospodi, Bordbasam podniposto nemoze otici za rukom skloniti citav narod na njihovu stranu te jednoglasno svi zavapiti—ubijmo Ferri. Mozebiti dabi gospoda zudili opetovati njihovo izobrazeno djelo u Queen Street god. 1897. Ako niste znali tajnu evo Vam sada istinito dokazujemo. Ono djelo i napadaj na Urednika god. 1897 u Queen Street po naputku gospoda Bordbasa jest zapalo Vladu od ove zemlje u gotovu novcu £4000 sterlina, a nas siromasni narod preko £100,000 sterlina.

Ako nam Bog udjeli zdravlje doce vrieme daceme svo istinito dokazati od prvog dana od kada je Urednik stupio u ovu zemlju, pak ce te ocevidno uviditi dasmo bili vazda na koristi svoga naroda. Uvidit ce te da velika vika po kucam, i Biljiardi izmedju gospode sasvim malo vriede sve idje u zrak. Ali stvari koje ostaju na polju od knjizevnosti buduca povjest dokaziva. "Zaklela se zemlj a raju dase sve potajne znaju."

Melbourne Dnevna Novina Age.

Nikakva novina na svietu izmedju izobrazenog naroda koja ima temelj za koristi naroda nemoze, niti je moguce da propadne. Dapace ako je novina bez interesa nikakva stranka nemoze naskoditi. Sama i jedina Vlada moze svaku novinu zatvoriti. A stoje Vlada? Opet narod koji postavljaju i vladaju. Ali u privatnom zivotu, i odnosajim nema jos nikakva dokaza u svietu da jedna ili vise privatnih osoba moze upropastiti jednu novinu koja se drzi stranke naroda. A, sdruge strane ima u istinu mnogobrojnih dokaza da jedna novina moze sa pravicom sto no se kaze vise uraditi nego svi vragovi u paklu. Evo Vam jednog dokaza sto Englezke novine donasaju viesti iz Australije ovog tekuceg meseca.

Gosp. David Syme kao Urednik dnevne novine "Age" koja izlazi u gradu Melbourne jest jedna osoba koja dandanas moze se uzvati od prvih novinara na knjizevnom polju. Netom je David Syme stupio na Urednicku stolicu odma je u pocetku prihvatio put od pravice da nije nikoga gledao u brk, nego je sibao svakoga po svome zasluzenju. Kako mozda znate u gradu Melbourne izlazi veliki broj ostalih novina osim "Age" te svakoj novini nemoze se kazati da rade bez interesa. Ali novina "Age" na upravi svoga Urednika radila je marljivo za sveukupnu korist od svega naroda od velike Australije. Nitko u Australiji nije imao vise neprijatelja kao David Syme, i svega i svasta sa poganim jezikom o njemu govorili. U ulice, i na fensu stavljali bi njegova sliku i snjime se rugali ali ovaj u svakom ratu od svoga zivota ostao bi slavodobitan. Bio je vazda na obranu siromasnog tezaka, i vazda je zahtjevao da Vlada otvori bolje zivljenje za siromasni narod.

Jednom da Urednika od "Age" nazad godina Vlada od Australije nije uzela njegovog savjeta narod bi bio otisao u propast sto nigda kasnji nebi se mogao izbaviti od nevolje.

Dogodi se takodjer da nazad malo vremena gosp. Speight bude na upravi od svih Vladinih zeljeznica, te ovaj samosvitan covjek sa njegovim neznanstvom hotio je upropastiti cieli narod od Australije. Urednik "Age" odma je zapoceo kroz svoju novinu savjetovati da neznalicu budu sa casti dignuti. Ovaj gosp. Speight kao na visokoj casti kod Vlade imao je mnogo svojih osobnih prijatelja koji su zudili da neka Speight stoji na upravi i narod od Australije vrag nosi samo kada je njima u kesi.

Uredniku od "Age" trebalo je boj biti na knjizevnom polju ne samo sa gospodom od velikih varalica, dali i sa Vladom. Za uspjeti bilo je sasvim tezko, ali svoje postenosti i pravice nije se odrekao.

Za jednu osobu na visokoj casti kod Vlade za dignuti sa priestolja jest odvise tezki rad, ali Urednik od 'Age' sa dokazim prikazao je svemu narodu od Australije da onakog covika kao Speight budu dazati na upravi da narod je corav koji nevidi svoju buducu propast Sa istinitim dokazim "Age" novina nije se strasila kazati istoj Vladi da ako Speight nebude skinut sa casti, dace savjetovati narod da dignu sa sluzbe sve Ministre. Vladi je bilo dodijilo kako Urednik lupa na sve strane, te skrovito i tajno ista Vlada dosla do Urednika i obecala veliku svotu novca dase ostavi svoje pisarije.

Urednik posten na dusi, i srcu nije hotio primiti krvavi trud svoga naroda, nego ponovno grmio kroz novinu dase varalica iztjera iz sluzbe. Sa pravicom dodje vrieme da varalicu trebalo je poslati iz sluzbe.

Kad iz sluzbe gosp. Speight ucini pravdu novini "Age" zahtjevajuc £25,000 sterlina za njegovu cast stoje izgubio sluzbu. Urednik je sam vodio parnicu bez pomoci odvjetnika, a gosp varalica sa njegovim novcem imao je tri odvjetnika i potrosi u pravdu £50,000 sterlina, ali pravedan Urednik ostane slavodobitan sto gosp. Speight trebalo je platiti sve troskove. Kad je parnica bila dovrsena narod od Australije dosao je upoznati dasu na koristi £41,000 sterlina sto gosp. Speight bio je priporucio dase potrosi a Ministri odabrali.

Narod kad je uvidio kakve koristi jest dinio svojoj zemlji sakupili su mu dar od £100,000 sterlina, koju svotu Urednik poklonu siromasnim zavodim.

Dakle hrvatski narode u zemlji od Nove Zelande opazite koliko moze jedna novinu dobra i koristi doniti svome narodu. Ovaj gore dokaz jest preveden iz Englezkih novina. Nasa gospoda Vami daju znati da u Englezkin novinam nema prigovora, ako neznate, oli neznate citati mi znamo da nema ni jednog dana kada Englezke novine izlaze ako nije stogod od nepravednog postupanja pak bilo u kojojmudrago svrhi. Da kako bi se narod znao vladiti damu nije za njegove novine?

U crkvi se odobrava i pleskanje proti Hrvatima. U zadru je nazad malo vremena propovijedao u stolnoj crkvi neki fratar iz Italije i tamo po talijanskom obicaju se morao otrti o glagolicu. Hrvatske mu novine „Hrvatska Kruna") sutradan to predbacile i rekle, da u crkvu ne spadaju psovke (spotanje), a fratar opet u prodici stao jos vise psovati te hrvatske novine. Talijani su mu na to pljeskali i stali vikati po talijanski: „Zivio!" Zar Talijani misle, da je crkva — teatar? Sve je dozvoljeno, samo kad je proti Hrvatima, jer su oni u najtezim danima zapadne crkve bili u srednjem vijeku. „Predzidjem krscanstva" nazvani. To im je valjda sva placa zato, sto su nekoliko vijekova stali pod oruzjem, da obrane krscansku vjeru od poplave neprijatelja krscanstva. Pa i pravo je, kad smo ovaki!

Vise ubojstvah dogodi se u gradu Parizu kroz godinu dana nego u cieloj Englezkoj.

Covjeka najtopliji prijatelj jest studeni novac.

Pretvoreni Princ

Jedan Boemski pisar od banka koji je ukrao 40,000 lira u Mikowitz, uhvacen je u Travnju, pod imenom kao Princ Vladimir Klohocinsky. On se je nalazio sa "Princesom" krasnom zenskom u Rimu od pocetka ove godine, gdi su ji gledali kao odlicne osobe.

Princ je stigao u Rim u Siecnju, te nastanio se u jednom od najbolji Hotela, i pohadjao je najbolja drustva. Princesino krasno drugulje i princovo dobro podnasanje probudise u narodu divljenje, Najbolje kuce bile su im vazda otvorene; kad svrsetkom Travnja nenadno ih nestane iz Rima.

Malo dana poslie, brzojav iz Frascati stigne, da je princ zatvoren, koji je u Boemiji bio prosti Karl Wenzel. Nalazili su se u jednom najboljem Hotelu za obrokom, kad kapetan od Carabineri upadne u sobu, te pokucka ga po ramenu i pridade mu nalog od njegova aresta.

Princ se razljutio, te stane se odupirati pravdajucse. Princesa uzbuni se i izadje kriceci iz sobe, te pezovnise joj liecnika. Njezin muz privolio se je pridati, ali da vidi nju prije nego izadje iz kuce. Gospodja se cudno osviesti, kad joj je muz cvrsto progovorio njekoliko riecih njemacki, koje talijanski casnici nisu razumili. Drzi se da joj je dao nauke, kako ce upravit sa onim stoje ostalo od njegove kradje.

Dětektiv koji je pratio Wenzela i upoznao ga kao princa, primit ce nagradu od 200 lira, obetani za njegovu trudbu od banka u Mikowitz.

Franceska ljubavna drama.

Grozno privrzenstvo, jest priuzelo jednog trogovackog putnika, imenom Gustav Flambeau. Ovaj zivljase u jednom odjelu grada Pariza. Imao je zenu u Parizu, a putujuc po okolici, zaljubio se je u jednu djevojku, koju je drzao za vjerenicu. Jednog dana Flambeau izasao je u susjedstvo sa svojom zenom; kad eto ti njegove djevojke. Ova cim ga opazi poleti knjemu puna veselja, te zagleda se u njegovu zenu, misleci tko to ima biti. Njegovoj zeni nije bilo drago, te je zatjevala da joj raztumaci, sto je ima onako zagledati. „On je moj dragi," govori djevojka. „Zasto? on je moj muz," odvrati zena. I tako ti se one uhvate, te stanu jedna drugu lupati, dok nije pulicija skocija te ih svi troje povede do najblize njihove postaje.

Tute je Flambeau izkazao, da je on cinio sramezljivi cin, varajuci obe zenske. Sudac jih punudio da se pomiru. Njegova zena oprostila mu je i poslisu zajedno doma: Ali buduc da je bila slaba zivota za nekoliko vremena, a opet joj zasiklo u pamet sto joj je muz cinio, bacise sa drugoga poda kroz prozor. Njezin muz koji je bio n postelji probudi se snjezinim kricanjem, te skoci da ce joj u pomoc. Strasivi prizor koji je vidio prid ocima, ustrasi ga, tako da mu je pamet pomutilo. I tako su ga odveli i stavili cuvati, da nebi sam sebe ubio, sto je bio siguro namislio.

Znamenito samoubojstvo.

Jedan nepoznati covjek, pocinio jest samoubojstvo, na jedan izvanredni nacin, blizu Chartres u Franceskoj. Popeo se je na jedan veliki most, priko kojega je hodio ekspres iz Pariza, u onaj cas kad se je vlak priblizivao mostu. Ovaj se baci dace skociti na tracnice, prije neg vlak stigne, kako ce pod kola pasti. Ali neprosudivsi daljinu i brzinu vlaka, kad je skocio nepadne prid vlak, vec udre od lokomotiv, od kojeg odskoci te padne na jednog fogista. Na mjestu ostane mrtav, vrat i nikoliko rebara slomljeno. A onaj na koga je pao tesko je ozledjen.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje dase obrati na svoju hrvatsku novinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge rabote osim kopanja gume, jesme po nasem poznanstvu vriedni priporuciti. Takodjer ako neznate, dodijte direcktno do Urednistva nozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste. gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazit ce samo za sada, svaku drugu sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti sa izvostnom ljekarijam.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Novi Predbrojnici.

Katavich Lui, Mangawai
Delich Silvester, Babylon
Segedin Nikola, Raurimu
Matkovcih Sam, Raurimu
Alac Nikola, settler, Kaitaia
Erceg John, Waipu
Marsich Mate S., Parua Bay
Maras Marko Jozln, Parua Bay
Antunovich Mate Jozin, Parua Bay
Rudez Jure, Parua Bay
Antunovich Ante Jozin, Parua Bay
Brljevich Ivan, Okahukura
Vujicich Ante, Okahukura
Gluscina Lovre, Maropiu
Urlich Ivan pok Jure, Drasnice, Austria
Radojkovicu J. K., Babylon
Sain Nikola, Markov, Kaikohe
Divich Tony, Wharekawa
Vujicich Ante' Waipu
Mateljan Jakov, Kauaeranga
Kuzmicich Jakov, Kauaeranga
Bartulovich Ivan. Kauaeranga
Juretich J. A., Muka
Klinac Ante, Matakana

"Napredak."

SRIEDA, LIPNJA 19, 1907.

Izvor Izobrazenstva.

Kad bi smo zavirili u svjetske povjesti, nigda prija kao kroz zadnje stoljece, narod nije napredovao, i do bolje izobrazenisti dosao. Kako se moze dan danas dokazati, od svih narodnosti na ovom svietu, imase dati najbolja cast Americi, koja je otvorila pute, od svakog napredovanja. Ali od izobrazbe, Fraceska zemlja, jest od najprvi bila, kao sto se i dan danas nalazi. Sada se svud po svietu siri izobrazenstvo, gledajuc jedno drugo ; te ako nismo u svakoj stvari podpuno savrseni, ipak vrime se priblizuje, te da bi mogao doci casak, da se usporedimo s drugima !

Narodna nosnja i narodni obicaji, sto svuda svaka Drzava ima posebno, ipak dolazi vrieme da se mienja, te ce mo postati svi jednaci, pa nesmeta nista koje smo narodnosti kojegli jezika. Mozemo opaziti i u nasoj staroj domovini promjenu, gdje raste s dana na dan sve to vise, sa svim sto njeke "odrikese" usiplju narodu u glavu, da se drzi starih obicaju, (ruke u promaje pa neboj se) jer njima placa. A zasto ovo ima biti ? kada smo svi od ljudske naravi ; stoje drago jednomu, to je i drugomu ; daj mo se za ostalim izobraznim narodom.

Istina, da od velike njemacke gospode, koji su na Vladi Austrijskoj, nama Hrvatim nije dupusteno da napredujemo, u nikakvoj stvari, i nismo slobodni ni pitati, a kamoli traziti, da nam bace samo kosti sa njemackog stola. Ali vece su rane sto covjeka zadirkuje, nanesene od istih nasih izroda, kojim imamo malo kosti protresti u dojducim brojevima.

Sada baren kad se nalazimo u slobodnoj zemlji, i kad imamo izgleda obicaja drugih narodnosti, mislimo da nam je doslo vrieme, da se i mi ubrojimo medju izobrazeni narod svieta ; a to nam je moguce postignuti ovdje, kad nije u svojoj domovini, gdi no ona prokleta ruka oci nam zatvara da nevidimo sjajnosti ni prosvjete. Vidite ovdje izgleda druge vrsti : Hljeb koji idete nije razlicitiji od onoga, sto ga i Namjesnik ima ; i u svacem drugacije se pravica kroji nego u toboznoj nasoj domovini. Dakle samo ostaje nase postupanje, pak ce mo biti gledani i ubrojeni ako ne medju prve ma necemo ni najzadnji. Mozemo se svi veseliti kad smo dobili zlatnu prigodu, kad imamo nasu slobodnu stampu, te u svom jeziku mozemo razgovarat se, i prispodobljat jad i vapaj hrvatskog naroda, prama drugima !

Kroz novinu mozemo izmedju sebe svako dobro postignut, a nije se bojati, da se nam je „musilo" zaplieniti. Moze se kazati, da smo zivili kao u tminah tamnosti, te nismo znali od naseg napredovanja. Ali kroz ovo kratko vremena od kad novina obstoji, jeste se uvirovali, da se njeki pravi putevi otvaraju ; sto su prije bili zatvoreni. Ako budete uzdrzati novinu, te slogom kao braca hocete uvjediti : svi putevi zatvoreni, bit ce otvoreni. Za interesom se povesti necemo niti gledati ikakove stranke, vece ono sto je pravo i posteno !

Mnogo nam je drago, da se po malo odazivljete na svaku nasu opomenu. Kao sto za drustvo od Hrvatskog kluba, sto bi bila dika nasem narodu, kad bi smo imali takova sto. Te za milodare za bolnicu, ako bi se sakupila dovoljna svota, imali bi smo ime za vazda, koje jos nije osvjetlano. Opet milodari Sv. Patrika, i ono nam je na diku. Ali za osvitlati nase rane, poglavita stvar jest : „skupstina o Bozicu" sto u visem broju, te kao prava braca slozit se i nazdraviti jedan drugomu. Ali u ovoj prigodi moramo pozvati od visokog stalisa Ingiesku gospodu, te pred njima izkazat sto smo i zasto li nas drze ! Rieci i govorenje izmedju nas nevriedi nam nista, nego se moramo pokazati na sastanku i na knjizevnom polju, da nas drugi sude kakvi smo. Imali smo i prije prigoda, ali koja je hvajda, kad nismo bili slozni. Ali ako se ovog puta slozimo i odlucimo bolje napredovati, uvidit da ce te ce nam biti bolje. Mozemo ciniti molbenicu na Vladu za svevase potribe, te z Bogom i pravicom svaku stvar mozemo zadobiti. Bez kriza nema prita na nebo.

KRATKE VIESTI.

Napredak pocimlje izlaziti redovito svake Sriede, stoga bi trebalo da hrvatski narod redovito izvrsuje svoje duznosti.

Od pocetka sve do svrhe Kolovoza meseca stose bude primiti "Napredak" bit ce na Izlozbi u gradu Zagrebu od 1 do 8 dojduceg meseca Rujna.

Za uzdrzati siromasni narod zapada Englezku drzavu god. 1905 preko £32,000,000 milijuna sterlina.

Svi radnici na zeljeznici kod Wurtemberg mogu putovati u daljini od 5½ milja u vriednosti od jedne pene.

U svedskoj svi protestanti neuporabljaju prsten kao znak zenitbe.

Ruska i Taljanska jesu same od velikih drzava koje do sada nisu uzele program za gradnju velikih ratnih brodova.

Ptica Orao moze zivljeti za 28 dana bez hrane, a druga velika ptica tako zvana Condor moze zivljeti bez hrane za 40 dana.

Stotinu i dvadeset osoba opotrebuje za loziti vatru (fogista) na parabrodim od prvog razreda koji putuju kroz Atlantic.

Najvisa ruda na svietu jest kod mjesta Dolcoath, Cornwall, Proizvodi svake godine u vriednosti od £206,000 sterlina.

Racuna se da razmjerno srdce od covjeka tezi 9½ unaca, a u velicini jest kao zatvorena saka od one osobe komu pripada.

Velika Britanska ima po prilici 1,600,000 pasa. Njemacka malo manje od ovog broja ali Francuzka ima nista manje od 2,900,000.

Jedan zamotak od 1000 cigara koji je bio sakriven prije bune u Americi jest bio nadjen u jednoj praznoj kuci kod Reading u Pennsylvania.

Kaze se da pet stotina i osamdeset razlicitih jezika govori se u Europi, ali profesuri govore da nema vise od 50 jezika u kojem se razlikuju jedan od drugog.

Guska u Kinezkoj jest znak od ljubavi. Par gusaka jest najbolji dar sto mladic svojoj zarucnici moze dokazati u Kinezkoj zemlji.

Za dovrsiti prosjek kanala od Paname jos ostaje 95,000,600 jardi prije nego ova velika radnja bude dovrsena. Do sada 43,500,000 jarada jest prosjeceno.

Taljanska, i Spanjoljska imaju najmanje kuca na svietu prama svome pucanstvu.

Jedan profesor od Sveucilista u Belgiji doznaje dabi bilo mnogo bolje da mladici i djevojke budu se poceli zeniti od 20 godina.

Grad London sadrzaje 34,000 milja ulica u duljini, dvostruko vise nego ima ulica grad Paris.

Arabski narod promine svoje ime nakon prvorodjenog sina. Covjek se zove onda sa sinovljeim imenvom sa nastavkom "Abu" ili "Otac"

Thomas Topham rodjen god. 1710 jest bio najtvrdji covjek na svietu. U njegovo vrieme mogao je uzdignuti 1836 litara tezine.

Opomena na duznost. Evo smo uputili izdavati sedmicnu novinu tako da po svome obecanju budemo zadovoljiti hrvatski narod u svakoj stvari. Promislite i sjetite se svoje duznosti jer su nam sada dupli troskovi. Zudimo imati sve stare predbrojnike, kao isto od 116 neplacenih predbrojnika da budu u buduce za vazda u knjigi od placenih predbrojnika. Takodjer molimo nekoje nase domorodce koji nam duguju za njihove privatne oglase. Nemojte biti lieni za podupirati ovo narodno poduzece.

Za druzstvo hrvatske gostione—Milo nam je spomenuti da za druzstvo hrvatske gostione narod se je poceo odazivljati i uzeo naseg savjeta koji ce mu doniti koristi, i dobrog imena. Kad imamo nasu novinu, a opet svoju narodnu hrvatsku gostionu mozemo se nazvati sa sretnim dasmo odlucili drugcije napredovati. Mogli smo sa tudjim novcem ustanoviti hrvatsku kucu, ali nije opotrebito jer priznajemo da hrvatski narod moze samo ako hoce ustanoviti svoju vlastitu kucu bez pomoci tudjeg novca, i gospode Bordbasa. Za bolje se uvjeriti uz koje uvjete treba ustanoviti hrvatsku gostionu u gradu Aucklandu priporucujemo da ponovno procitaju od ovoj stvari sto jest u Br. 11 sve tocno raztumaceno. Netom se sakupi dostatni broj clanova za ove gore druzstvo javit ce mo kroz „Napredak" sa oglasom na mesec dana vremena kad ce biti sastanak od clanova za napraviti temelj druzstva i.t.d. Odma u pocetku kada je ova obznana izasla vanka jedan od gospode Bordbasa dokazao nam je da nece nitko od naseg naroda na ovo pristati, i dace dati £10 sterlina za svakog clana koji pristane u ovo narodno druzstvo. Savjetujemo sada naseg „Bordbasu" dase bude drzati svoje postene rieci da dade svoj novac za samo one clanove sto do sada imamo u rukam. Kada bi se ovo dogodilo onda bi mo na dar poklonili njegov novac Bolnici. Sada pri zakljucku lista ovo su imena od novih clanova sto njihove novce jesmo primili—Kleme Milich, Marian Borich, Tony Jurasovich.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 135.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 100 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 55.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 40.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 22.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 16.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 26.
Dobar chips sa prahom alislabiji 22.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosijani prah od 10.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.
Po drugi put ostrugana od 118.
Po drugi put ostrugana ali bistra 128.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednja vrsta od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 32.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sliedece

1. Pivaic Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Dokazano nam je da nekoja gospoda nastanjena u gradu jesu razpisali listove daje novina propala, i dasu gospoda primili nekoliko novca za predbrojbu "Napredka" te nisu hotili ugoditi na zahtjev svoga naroda. Ovo je jedan lepi izgled od strane Vase gospode. Ali usuprot svemu ovemu eto novina izlazi redovito svake sedmnice, ako budete gospodari od svoje pameti i od svoga novca ova sasvim dobro utemeljena novina nemoze nigda vise propasti. Evo Vam tajna viest kako ova novina obstoji. "Na Vasu korist, i izobrazenost imamo najprvo Svemoguceg Boga u pomoci, pak onda Vladu i ostalu visokog stalisa Englezku gospodu." Dakle su vasim hrvatskim duznostim sa slogom mozemo se boriti proti svim vragovim od pakla, da nitko nebude u mogucnosti uzdrmati temelj ove novine.

Hrvatski narode!—sve one stvari sto Vam opotrebuje od gospode "Bordbasa" mozete sami biti sposobni uraditi bez njihove ikakve pomoci. Uzmite savjeta sve one stvari sto Vasa gospoda jesu u mogucnosti i sposobni uraditi vjerujte nam draga braca nije za vasu korist, niti za Vase ikakvo izobrazenjo. Samo ako kocete svi mozete doci na hiljadu puta do boljeg stepina nego se Vasa gospode nalaze. Dajte se razlogiu, dajte se pameti da vi jesti sposobni sami kupiti prodati i. t. d. A koje su druge stvari da Vasa gospoda jesu Vam na koristi ?

Zenitbeni prsten jest najprvo izumljen u Egiptu kao vjekoviti znak.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

ZAKONITA ZENITBA.

Brzojavka iz Pariza donasa viesti da Vlada jest postavila zakon u krepost da svaki covjek u Francuzkoj zemlji moze zakonito vjencati sestru svoje pokojne zene, kao isto zena moze vjencati brata svoga pokojnoga muza.

VELIKI NEMIR U RUSKOJ.

VELIKU SPRAVU SAZNALI.

Brzojavka iz Londona od 15 tek. donasa viesti daje veliki nemir u Ruskom Parlamentu. Prvi Ministar (M. Stolypin) jest zapitao da 49 zastupnika koji su od strane naroda moraju biti skinuti sa casti, takodjer isto 16 drugih zastupnika dase imaju stavite u zatvor dokle iztraga bude dovrsena stose tice privatne sprave za srusiti Vladu za svrhu da bude utemeljena Repuplika. Ministar dokazao je zastupnika imena koji su se bili sastali u kucu gosp. M. Oksola, gdje je bilo ugovoreno na koji nacin imaju obaliti Rusko carstvo. Ovaj sastanak bio je za imati sve sprave gotove, i da bude buna u istoj vojski.

Ministar je zapritio Parlamentu da ako Duma nebude njegovo pitanje riesiti za skinuti sa casti zastupnike, i ostale budu se metnuti u tamnicu dace Vlada uzeti u obzir njihovo postupanje te sdruzit se sa Ministrim za odrediti sto imaju raditi. Velikog broja vojnika sada nadgledaju Parlamenat, a toliko zastupnika jest pobeglo.

NEZADOVOLJSTVO U RUSKOJ.

Brzojavka iz Petrograda od 17 tek. donasa viesti dase je sada Sabor zatvorio, te u buduce da nece vise poznati nego 442 zastupnika i to oni koji su imenovani od strane Vlade. A sto bude imenovano od strane naroda duse nece priznati. Sestnaest zastupnika koji su bili u dogovoru za srusiti Rusko carstvo da postave republiku jesu pobegli.

Brzojavka od 18 tek. iz Petrograda donasa viesti dase Ruskom narodu malo mari uzrokom stoje Duma zatvorena. Ali Englezke novine kazu da ima vise vatre u Ruskoj zemlji nego inostrani narod misli.

SPRAVA ZA SRUSITI CARSTVO NIJE ISTINA.

Brzojavka iz Londona od 18 tek. donasa viesti da nije istina daje Ruski narod mislio srusiti Rusko carstvo. Uzrok je da Ruska Vlada nije hotila uvrieditи Njemacku sbog dati Poljacim njihova prava u jeziku. Ruska Vlada uvidila je da nece odobriti Poljacim narodno pravo stoga je izmislila da zastupnici misle postaviti republiku.

RUSKA MORNARICA UZNEMIRENA.

Brzojavka iz Londona od 17 tek. donasa viesti da crnog—mora mornarica jest u nemiru. Nista manje nego 700 mornara jesu metnuti u tamnicu. Kada se je Admiral setao u svome yackt kod Sebastopola udari ga jedna tropediniera te u malo dase nije Admiral utopio. Svi castnici jesu ujamceni za ubojstva iztragu.

PRIKAZA KOD PARLAMENTA.

Brzojavka iz Petrograda od 17 tek. donasa viesti daje gosp. M. Purish kevitch kazao Dumi da svi protivni zastupnici imali bi biti objeseni. Ovaj govor jest veoma iznenadio cieli Parlamenat.

RAZBIO SE PAROBROD.

Parobrod Kia Ora, idjuci iz New Plymouth za Onehunga, kako je bila velika magla, zasao sputa, oblazeci manja mjesta, te kad je bio izpod Kawhia luke, udari o kraj i potone. Kapetan i dva druga potopila su se. Ostali skapulali su se na kraj, gdi su morali podnosit jad, neimaduci nista za isti. Mjesto gdi su izkrcani, odvec fe bilo slabo. Nije bilo blizu nikoga. Njesto Maora, koji su stali daleko, pribavili su im nesto hrane. Tada su obznanili u bliznje mjesto, dok je pomoc dosla i njih su skapulali.

ZLOCA SA DINAMITOM.

Brzojavka iz Londona od 17 tek. donasa viesti da kod jedne zgradje kod Covilha u kotaru Beira Portugalskoj dinamita jest puknula i svu zgradju srusila. Trideset osoba jest ubijeno. Kase se dasu dinamitu upalili nekoji rabotnici koji su bili iztjerani sa radnje.

NOVA KALEDONIJI NA PRODAJU.

Brzojavka iz Sydney od 18 tek donasa viesti da Australija misli kupiti Novu Kaledoniju od Francuzke Vlade za gotov novac. Kaze se dase sada nalazi u Parizu agent on Australije i dao ponudu Francuzkoj Vladi £60,000,000 franaka za ostrvo od Kaledenije. Francuzki Ministri mozda da pristanu na ponudu, kao isto oni bi zelili dase i ostrva Tahiti prodade.

AGITACIJA SELJAKA U FRANCUZKOJ.

Brzojavka iz Pariza od 18 tek. donasa viesti da jedan Ministar gosp. M. Sarrant jest dobrovoljno odstupio sa casti kod Vlade sa uzrokom da Franceska Vlada nije jos odlucila uslisiti molbenicu seljaka od misturavanja vina. Ovo dobrovoljno odstupljenje kaze se dace malaksati Vladinu snagu.

NACELNIK SAN FRANCISCA.

Brzojavka iz San Francisca od 18 tek. donasa viesti da Nacelnika Schmidt jesu potjerali sa Opcinske casti sa uzrokom stoje na prevaru uzimao novaca od gostionicara, i drugih Vlastnika od ducana.

Proti ovemu je sada iztraga na Velikom Sudu za prevaru velike svote novca.

Boj na zeljeznickom kolodvoru Viesti sa brzojavnom zicom dolaze iz Petrograda da buntovnici u velikom broju jesu navalili na Ured od stacije kod Warsaw. Branili su vojnici Urednictvo stacije te u biju dva vojnika a ostali protjerani. Onda buntovnicim otidje za rukom dasu pokrali 10,000 rubalja stosu nasli na Urednistvu kod stacije.

Memilosrdni — Vojnicki Sud. Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da gornja kuca od Sabora Ruskog carstva jesu unistili postavljeni zakon od donje kuce Sabora (Duma) dase ima ukinuti nemilosdni vojnicki Sud, i da iztraga od nepravednih osuda mora se na novo razviditi. Dakle nemilosrdni-vojnicki Sud u Ruskoj zemlji mora obstojati.

Jednom u Italiji kad se nalazila glasovita pjevacica Madam Patti dodje joj u pisinenu da jedna njoj nepoznata losoba zudi je rado vidjeti, koja je dopustita da dodje do njezine sobe. Kada nepoznata osoba unidje stvori se jedan star covjek malenog kipa koji je bio vec pocrvenio i od straha nemogao prosloviti ni jedne rici. Nanadano gospodja Patti ugleda dim od vatre iz njegove jakete, te bez progovoriti ni jednu riec uzme casu vode te polije po staromu. A stose je bilo dogodilo? Stari pusio je cigar te kako bi pozvan da unidje u sobu metnuo goruci cigar u zep te vtra se ucinila na njegovom odjelu.—Gospodine rece mu Madam Patti—Ja, sam imala mnogo ljubovnika koji su izkazivali gorucu ljubav prama meni, ali jos nisam imala prid moje oci nikoga koji je otisao toliko daleko za sebe postaviti u istinitu gorucu ljubav na dokaz.

Jedna djevojcica od 17 godina na izstragi od svjedocanstva kod suda u Brisbane dokazala je da rabota kod tvornice od postola za koju radnju prima sam.o devet shillina na sedmicu. Od ove svote placa sedam shillina za svoju hranu, jednu penu svakog dana za tram, a jedan shillin i sest pena za odjecu. Dakle nije se ni cuditi da sa ovom velikom svom novca sto djevojke primaju kad na radnji padnu u grieh.

Doznajemo da brodovi nase gospode jesu osteceni, te sada na svu snagu poceli pumpati vodu za dobavit se obale prije nego potoni. Ako budu sretno docekati Bozica mislimo da im nece biti u podpunom zadovoljstvu i veselju.

Novina "Tribune" donasa clanak od jednog dopisnika iz New York od gosp. John D, Rockefeller najbogatijeg covjeka na svietu. Ovako se pripovieda od ovem bogatom covjeku.

Po obicaju gosp. Rockefeller u gradu Cleveland dolazio bi na objed u jednu gostionu od niske ciene. Objed bi sastojao od pecena mesa i krumpira za koje bi platio 35 centi. Dogodi se jednom da ovoj hrani povise se ciena za 10 centi Gosp. Rockefeller koji je obicajno svakog puta dao na dar sluzbovniku 10 centi ovog puta dade mu samo 5 centi, na kojim slusbovnik kao nezadovaljan upita ga—gosp Rockefeller da sam ja tako bogat nebi stisnuo nikel tako tvrdo na kojem upitu milijunas mu odgovori—"Mladicu, da ti stinujes nikel na onaj nacin kako ga ja stisnujem nebi bio sluzbovnik ovdje."

MILODARI.

Za Bolnicu—Primljeno od Urednictva—Kleme Milich 5s, Tony Jurasvich 10s.

Za sv. Propece.—Kleme Milich 5s.

Za Zastavu—Nismo se nadali da za ovu svrhu bez opomene Hrvatski narod jest se odazvao da ulozi svoj maleni dar za hrvatsku zastavu koja sada u gradu Auckland vije nad njihovom novinom. Ovo je jedan znak, i dobar pocetak da hrvatska omladina u ovoj zemlji misli za vazda uzdrzati uzvisenu svoju zastavu, sa kojom mozemo se diciti dasmo otvorili sebi bolji put za nasu buducnost. Sada cemo priznati stoje narod dobrovoljno odredio dati, te kada novac dodje onda cemo napisati posebni clanak sa zahvalnoscu.—Primljeno od Stjepana Klinca 4s.—Kod Matakane ovo su dobrovoljni milodari—J. M. Katavich 4s, J. Vukovich Jozipov 2s, Mijo Katavich 2s, A. Erceg Markov 2s, Nikola Pervan 1s, Jure Pervan pok. Jakova 1s, Miho Jelavich Matin 1s, Mate Pervan 1s, Ante Jelavich 1s, Grgo Tolj 1s, Jure Pervan Mijin 1s, Miho Jelavich pok. Frane 1s, Mate Glavas 2s, Ante Klinac 2s, John Bajto 2s, Mate Grljusich Blazev 2s, Stipan Pervan 1s, Mate Grljusich Stojanov 2s. Ovim svim nasim domorodcem iz srca zahvaljujemo.—Ured.

Vitar obalio covjeka sa zeljeznice. Brzojavna viest dolazi iz Wellingtona da zestoki vitar duva na one strane. Jedan putnik koji je putovao sa zeljeznicom iz Wellington za Wanganui nalazio se je vanka na stanici, te upravo kada je hotio otici unutra uhvati ga siloviti vitar koji ga baci iz zeljeznice na zemlju. Zeljeznica se zanstavi te nesretnika nadju mnogo ranjena jer sa silom od vitra jest bio je brazen na fense sa ostrim bodezim. Kaze se dace morati izgnbiti desnu ruku.

Kuga u Melbourne. Bolest od kugo pojavila se u Melbourne, ima vec nekoliko bolestnika u Bolnici, Kaze se dasu nekoji dosli se parobrodomo iz Sydney.

Ruski Parlamenat. Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da veliki nemir jest bio u Ruskom Saboru (Duma) izmedju zastupnika. Zustupnici od Vladine stranke jesu zvali zastupnike od narodne stranke dasu izdajice. Za ovu svrhu tri Vladina zastupnika jesu ukinuti sa casti za petnaest sjednica.

Nikakvi dopisnik „Napredka" nemoze biti, dokazivaju Bordbase ako nije njima duzan. Pak daje istinito da svaki duguje sto nije istinito, u ovoj slobodnoj zemlji nebi ma imali biti robovi. A daje sreca (kad nisu znali upreviti) da nigda nije nijedan otvorio nikakve gostonu vidili bi ste kolike bi bilo razlike, Da nisu krivci pak makar u kojoj malenoj stvari, nebi se culo toliko govoriti u zrako za uprapostiti ovo temeljno narodno puduzece. Bila je pritnja dace se od gospode otvoriti dopisnica kroz Englezke novine. Ali kada se nemoze Uredniku Napredka naskoditi na knjizevnom polju, onda je njihova izobrazenost nasrtati na Ulicu. Sigurismo da narod koji je obljubio novinu bit ce u visem broju onim zapritjeno za dugove, ali je svaki dug posten a navlastito u ovoj slobodnoj zemlji. Kada vam je stogod opotrebite u kojojmudrago stvari dodjite na savjetovanje.

Parobrod izgorio na moru. Brazojavka i New York donasa da parobrod „Thornhill" putujuci iz New York za Brazil jest uhvatio vatru nazad malo vremena te potonu u sredini oceana. Mornari u broju od 29 osoba otisli su u cetiri brodice i putovali 879 milja dokle su dosli u mjesto Barbadoes nakon osam dana.

—

Thornhill bio je gvozdjeni parobrod dug 357 noga, sirok 45 noga, dubok 162 noge—Od 3251 tonelata, sagrdajen god, 1897.

Skandal u Carskom Dvoru.

Brzojavka iz Berlina od 14 tek. donasa viesti da Princip Filip van Eulenburg jest padnuo sa svoje casti uzrokom njegovih sramotnih djela.

Glavni—pucki Iztrazitelj jest naredio dase ima iztraga povesti proti Principu za tuzbe od sramotnog djela na muskom spolu sto nije naravno. Prije deset dana ovog iznasanja nesretnik bia je jedan obljubjenik na carskom dvoru, jer po njegovom naputku bio je odgovaran da otipje sa casti Conte von Caprivi. Takodjer isto ulozio je bio sva moguca sredstva za dignuti sa casti danasnjeg prvog Ministra Prince von Buelow.

"Tko pod drugim jamu kopa i sam u nju upadne."

Bitka s. roberom.

Pulicija dosla da uhvati jednog dobro poznatog zlikovca, imenom Stanilas Lis, u predgradu od Slavinch. Lis pobjegne u jednog kovaca kucu u susjedstvu, i naredi obitelji da izlazi vanka. Onda on zatvori vrata, i stane pucati na puliciju. Jednoga ubije, a drugoga ranio. Pulicija pozovne vojnike, i dodju dvi kumpanije infanterije nato mjesto, te obsidnu kucu. Oni su stali pucati, a on iznutra odvracao, i nemoguc ga prisiliti da se prida, donesu jedan top, sto brzo se puni i puca, i izpale osam hitaca u kucu, koju srusise. Infanterija tada je premetnula one rusevine, i nadju njega u onome smrtno ranjena, Bio je oruzan s jednim revolverom i 100 patrona.

Najgrdniji i najljepsi narod.

Najgrdji narod sto se nalazi na svietu jest u njekom dielu Afrike. Ovi ljudi zivu u sumam odakle ih nitko pripitomit nemoze. A najljepsi narod racunaju Talijance i Austriake snjima odma druge. Najbolji ures sto dici Talijance jest : crne i velike oci s liepim zavrnutim poklopcim, liepe crne trepavice, i krasne liepo odsjecene obrve. Osim ociju jos ga dici uski upravni nos, i liepa pristala usta, s mekim i liepim usnama ; te liepi poput jaja zaobljeni obradak. Jos stas ga dici nista manje negoli i lisce ; te njegova dragost u zamiranju jest najbolja na svietu.

Godine razliciti zivuci zivotinja.

Mnoge zivotinje docekaju velike starosti, docim njeke krepaju odma iza kako na sviet izadju. Sravljene godine od razliciti zivotinja kako zivu jesu : Slon zive 100 godina i vise, deva 100, lav 25 do 70, tigra 50, jelen 20, vuk 20, lisica 14 do 16, opica 16 do 18, zec 8, vjeverica 7, kunelj 7, gudin 25, konj 30, magarac 30, ovca 10, krava 20, vol 30 ; labud, papagaj i gavran 200, orao 100, guska 80, kokos i golub 10 do 16, paun 20, slavulj 15 ; bakalar 14 do 17, ugor 10, krokodil 1,000 ; pcela maticu 4 god. rabotna pcela 6 mjesecih.

Tvornica od bumba u Svedskoj. Brzojavna zica iz Stokolma glavnog grada Svedske donasa da strazar jesu iznasli tvornicu od bumba na Svedskoj zemlji blizu Ruske granice. Jedanaest Ruskih osoba jest ujamceno kod tvornice. Svi su imali bumba, i dinamita na svome zivotu.

Posta pokradjena kod Lodz. Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da buntovnici jesu jurisali na Postu kod Lodz te ubili strazu od kozaka i pokrali sve novce na posti. Kasnje za osvetu krvolocni kozaci jesu dosli u visem broju i ulizli kod jedne tvornice blizu kradnje pocinjene te poceli paliti lievo i desno. Iz revolvera ubili su 21 osobu od ovih 7 pisara kod tvornice, a 45 osoba jesu ranjeni.

Kuga u Indijam. Brzojavka iz Calcutta donasa viesti da bolest od kuge nemilo hara ondjesnje stanovnike. Smrtni broj bolestnika kroz sest sedmnica jest 450,892. Od ovog broja sadrzaje 286,777 bolestnika kod kotara Punjah.

Zena muzu—"Kada ja umrem Ti neces nigda naci drugu kakva sam ja."

Muz.—"Zasto si pomislila da ja moram naci drugu zensku kakva si Ti."

Racuna se da na cielom svietu opotrebuje se 3,000,500 pisaci pera.

Najvise napuceni grad u svietu jest Bambay u Indijam.

Nedaj mo se, neboj mo se.

Nedaj mose neboj mose
Dok nas svete jos uznose rieci :
Jezik, dom i rod
Rieci : Jezik, dom i rod !

S'trojstvom ovim na sve vrage,
Tu je koren nese snage,
Velicine preporod,
Velicine preporod !

Nedaj mose, neboj mose,
Dok se grudi jos ponose
Hrvatskijem imenom ;
Toje ono ime glasno,
Nama braco, sunce jasno,
Zlotvorima triesak grom.

Nedaj mose, neboj mose,
Dok na nebu blistaose,
Bude pravde britki mac ;
Strasan sud ce joster biti ;
Duh opaki problieditи,
Prestat u nas jauk plac
Sklonio Drag. Rakovac 1842.

Ovakove i slicne pjesme jesu jedino sredstvo, sto se meni dopada, da griju usi svakom onom, koji ljubi milu nam hrvatsku domovinu ; jer se moze po njima postignuti, ona cilj, da one zile, koje su zarasle nasu liepu zemlju, od dugih godina, a ne daju ploda nego dave nas narod, gore nego zilozdera loze, i koje vise samo o jednoj dlaci. A koja je to dlaka ? nasa nesloga ! Zato kad mi prekinemo ovu dlaku, koja se veze izmedju nas, onda smo njibovu prekinuli za uvike vika, da nece vise ozeleniti.

KLEME MILICH.

Gospodine Urednice. Molim da prosliedite slati nas hrvatski list Napredak, koga dragovoljno priman. Puno Vam se radujem da ste stali zmaju na zvale, buduc da ga se niste bojali, sto ima velike zvale. Sada Vam se raduju, da imate srdce Marka Kraljevica, a desnicu Milos Obilica.

Sovim zavrsujem, primite hrvatsku pozdrav od iskrenog hrvatskog sina.

JURE PRIBICEVICH.

New Plymouth, June 11TH, 1907.

Gospodine Urednice. Kako sam Vam bio javio, da je moja privatna kuca blizu Gos. Jennings, zastupnika od sabora u Wellingtonu, dosao sam snjim u razgovor. Gos. Jennings je me upitao : poznajemli Vas. Ja sam odgovorio, da poznam i da ste upravitelj hrvatske novine u gradu Auckland. Njemu je bilo odvec drago cuti, i stao mi je pripovjedati sve od Vama. Kako da ste se trudili do njega nazad go ina, da vam pomoze kod Vlade, za otvoriti zemlje za kopanje smole hrvatskom narodu. Gos. Jennings prikazao je bio sve vase prosnje u saboru, jos za vrieme pok. Sedona ; ali se je digao proti Vasem zahtjevu Gos. Houston zastupnik od Bay of Islands. Tad je pok. Sedon odgovorio ; mi necemo zabraniti Hrvatim dolazenje u ovu zemlju, jer da su marljivi ljudi i da mogu postati dobri nastanjenici u ovoj zemlji ; te da im se moraju otvoriti Vladina zemljista. Toga puta tako je i ostalo, jer da potla nitko nije otom ispitivao, posto nas narod da Vam nije htio pripomoci u troskovim.

Gos. Jennings kaze da Hrvati mogu dobiti Vladine zemlje za kopanje smole, samo da se obrate molbenicom i prikazu svoje dokumente, jer svaki moze dobiti pravo kao isti Inglez. Kaze da je najgore to sto neznadu svi Ingleska pravila, zbog da nisu uceni u Ingleskom jeziku.

Pokazao sam mu nasu novinu koju mu je bilo odvec drago viditi i govori. Po ovome moze Ingleski narod viditi, da su Hrvati dobri i prosvitljeni narod, te ako bude uzdrzati dobra lidera, (vodju) da ce dobiti svako pravo. Kad bi nas narod znao kako obstoji ova zemlja, nebi ih 10% povratilo se u staru domovinu ; jer da je ovo jedina slobodna zemlja za svakog covjeka, i svak moze dobiti mukte skole. On vam zeli svako dobro i napredak, kaze, da su mu Hrvati na srdcu, jer da su dobri katolici kao sto i on, i da ce pomoci u svakoj mogucoj stvari sto mogao.

Hrvatski rodoljub
J. W. KURTE.

Molimo da nam dokazu uzroka gospoda gostionicari da zasto nisu dosli platiti za predbrojbu ove novine na poslatom novcu od hrvatskog naroda. Takodjer da zasto su pisali listove daje novina pala, koja usuprot svim nastojanjem da bude navina ukinuta "Napredak" izlazi sada redovito svake sedmnice.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastalk i gostionicar.

Paul Cvitanovich, Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.

LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo.

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., *Auckland.*

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najncu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Glasovito na Svietu Makine za Sivenja Jesu WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JUNE 19, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JUNE 26, 1907. (No. 14.) BROJ 14.

☞ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

Uvriede Predbrojnicim i Citateljim Napredka.

Gospodine Urednice! Najuljudniji Vas umoljavam, da bi ste mi uvrstili ovo malo redaka, u Vas stovani list. A to jest, od uvriede sve nase brace, koji gledaju za bolju prosvjetu, podupiruci nas hrvatski list.

Na 31 Travnja, dovele su me neke okolnosti u Grovenor Brown Hetel, u Hobson strit. Ulizao sam u Biljardu, gdi sam nasao dovoljan broj nasih zemljaka, od kojih sam poznavao samo sliedecu gospodu: Ivan Bartulovich, Josip Franich, Jure Pecar, Marko Curach, Petar Lukas i Ivan Segedin gostionicar. Netom sam upao u sobu, razgovor je dosao u dotjecaj naseg lista "Napredka," i odma sam bio zivinski napadnut od Ivana Segetina. S' njegovom drzovitosti i zivinskim napadajem, nije mi dao ni zube zabiliti, kad je cuo da sam rekao, da simpativam za novinu i za gos Urednika.

Da donesem na javnost, sto je gos. Segetin rekao i pocastio gg. predbrojnike. Cujte braco citatelji njegova zvjerskog i brutalnog postupanja. Kaze: svi oni koji uzimlju novinu, i simpativaju za nju i za Urednika, jesu "Divljaci" i "Kozari!"

Sad promislite malko, na gore spomenute izreke, i zivinske uvriede, za nas koji nastojimo i neumorno se skrbimo, za nasu milu braniteljicu novinu, da nam uspije. A njezini protivnici gledaju da joj nestane traga. Kao ovaj gos. Ivan Segetin crn mu obraz bio, di se god okrenio, zasto buni i odvraca narod, da se nepribroji na "Napredak" ovo dobro narodno poduzece, i sto je cast svih Hrvata u Novoj Zelandi, te i istim protivnicima; ali je nezasluzuju. Onakove divlje zvieri zasluzuju. Stoga je u ono vrieme "Bratska Sloga" zigasala, ter ga je oslovila "Tovarom," Svakoga se stuje, kako zasluzuje. Tako i ja ovde konffirmavam njegov "Titul," sto mu je "Bratska Sloga" objelodanila: da je "Tovar."

Za sad drugo nista
Uz hrvatsku pozdrav
DICK BERCICH.

Dokaz gosp. Bercica nebi imao biti zaboravljen od hrvatskog naroda u ovoj zemlji na izrecenoj uvriedi od naseg vriednog pametnjaka gosp. Ivana Segetina. Njegov udarac otisao u zrak, jer svakomu je poznato gdje sada "Napredak" dopire, i dace biti razpolozen izmedju ostalih hrvatskih novina na Izlozbi u Zagrebu dojduceg meseca Rujna. Na obrnu hrvatskog naroda, i citatelja "Napredka" sada opetujemo isti naslov pametnjaka Segetina kako je bilo dokazano u "Bratskoj Slogi" Br. 2 Svibnja 29, 1899 damu ostane i u "Napredku."

———

Ziva pokopana.

Grozna sudba jest zadesila jednu mladu zensku, u Franceskom gradu Sabazan. Nazad nekoliko vremena ona premine, te je pokopaju. Tri dana posli, jedan seljak prolazeci kroz pokopiste, pogleda greb, te pomisli, da cuje neko kuckanje. Stavi uho blize k' zemlji, i cuje kuckanje sve to cistije, takodjer ocuje neko micanje. Poleti odma za pomoc i po liecnika, te kad su lies otvorili nadju mladu zensku zivu, sjednila je i trajala za progovoriti. Ali na njihov uzas, nije dugo prizivjela. Nastojali su na svaki nacin, da je pomogu, ali sve uzalud, jer je izpustila svoj zadnji dah, izbaci kasljom nesto krvi, i padne nazad u liecnikovim rukama. Ovog je puta za stavno mrtva.

Irska Osveta.

Divna gorska strana, koja se spustala na krasnu dolinu od Glenari ff. Antrim bila je srediste od grozne biteoljske osvete, koja je bila uzrocna smrti i ranama mnogih osoba. Tu se je krv proljevala izmedju dvije obitelji, jedna se je zvala McAuley a druga Delargey. Jednog jutra povracajuci se iz crkve, mladi McAuley pozove drugoga od Delargey da se pobiju. Ali jos vise nezgode; oko sest sati u vecer porodi se buna izmedju dvije obitelji. Delargey je imao u ruci komad drva, njegova zena je imala mlacic (cekic), a jedan od njegovih sinova veliku macu. Kada je Delargey udrio McAuley s drvetom, namah mu sin pridje u pomoc, te ga on jako udari s macom koje muje dalo naglu smrt Tu je bila trajna bitka s nozen, pulom, kamenom i svim ostalim, na sto su mogli ruke baciti. Glas se je podigao da je covjek ubijen i bitka je prestala. Imalo se je tu nesto vidjeti kada zena pogloda njezinog muza mrtva. Takodjer jedan od Delargey je bio jako ranjem i jedan od McAuley je prolomio njekoiiko rebara. Otac i sin bili su otuzeni za ubojstvo i oba dva dodjose na sud. podvezane glave.

Covjek koji se je borio sa tigrom

Javljaju nam is Indije da covjek boreci se sa tigrom, i tigra dodje pljen od indijanca To je bilo u obcini Banda Indijanac zacuvsi zamor od tigre odmah pobijeze te se Zavuce u rupu pokraj obale. Kada se tigra priblizi ka indijancu on ispali pusku i pogodi tigru u gubicu. Tigra rasrdjena navali na indijanca, ali boreci se sa tigrom oko 20 casa udari tigru sa sjekirom po glavi i tako pobijedi tigru. Indijanac je primio nekoliko rana po rukama ali nijednu po zivotu.

Majka uhvatila sina u lupestini.

Jedan dramaticni slucaj dogodio se je u selu Vileneuve le Roi, okolo dvanaest milja daleko od Pariza. Na 26 Travnja G. M. Vodel, posao je iz sela u Pariz, a njegova zena podje na pazar nesto kupovati. Gospodja Vadel, kad se je povratila kuci, nadje jednog bradata covjeka u svojoj dvorani, gdi razbija spremku u kojoj je ona drzala zlato i novac. Ona zakrici za pomoc, cuvsi lopov pobjegne kroz prozor. Jedan vrtlar skoci u potjeru, a lopov stane pucati iz male pistole; izpalio je pet hitaca za njim. Nekoliko osoba pridruzi mu se u potjeru, tad lopov pobjegne u jednu podzemnu kavu, kroz koju je bilo dosta prolazaka. Oni sto su bili unutra kad su videli stoje, stanu ga i oni facati; a ovaj se okrene, te stane pucati, i jednog obrani. Kad se je nasao u tisnu, okrene revolver prama sebi; ali nije zla ucinio. Brzo ga uhvate, te hrvuci se s njima padnu mu falsi vlasi i brada, i ostane mladic od sedamnaest do osamnaest godina. Odvedu ga puliciji, gdi su ga izveli prid gdju. Vadel. Ova probliedi kad je poznala svog vlastitog sina, koji je bio na sluzbi u Parizu.

Pisu nam iz Keri Keri. Na 21 Travnja, dva nasa domorodca imenom Marko Vukosov i Nikola Tolich, jesu kupili jednog konja od jednog Maora, Hiri Aperahana, kad sta ces viditi! nakon malo dana iznaslo se, da je Maor proda tudja konja. Ngapua Piripo, vlastnik konja kad je zacuo, javi na puliciju da mu je konj odveden. Pulicija ode iztrazivati, te nadju konja u nasih zemljaka; ali im je bila srica, da su imali od Maora receudu, premda nije svoje ime podpisao vec vlastnikovo. I tako uhvatili su onog varalicu i zatvoriliu tavnicu; te nakon malo bila im je parnica u Kawa Kawa. Kad je bilo na sudu Maor se zakleo, da im on nije proda konja; a pet nasih domorodaca zaklelo se je da jest on ga prodao. Ali Maor je imao devet svjedoka, koji su se zakleli, da je on bio na 21 Travnja kod svoje kuce cieli dan i noc. Razprava je trajala cetri dana, te sudac kad nije mogao snjima kraju, proslidio je na veliki sud u Auckland. Na 5 Kolovoza bit ce im razprava u Auckland.

Pazite sto cinite! Kad se ikakva stvar misli uciniti, prvo se izpita i izvidi svaka, pa onda se ima ciniti. Smali stvari covjek u zlo moze upasti, a kad nije na vrieme nije koristi kajatise.

Otac zarucic se sa svojom kceri.

Cudan dogodjaj dogodio se je kod Osaka, u kome se je Otac zaljubio u svoju vlastitu kcer, liepu djevojku od 20 god. Nazad 22 god. jedan bogati trgovac, imenom Sakamoto, ozenio se je, i kad mu je zena rodila kcer, malo posli zavadese, te on pobjegne, a nju ostavi u Omori blizu Yokohama. On je isao u jednu sjevernu pokrajinu gdi je otvorio veliku trgovinu. Njegova zena nakon dvi godine umre, a kcer mu uzme jedna obitelj u Osaka.

Nazad malo mjeseci, Sakomoto ostavi trgovinu, i podje u Osaka zivjeti. On se je sprijateljio sa ovom obitelji, i sve uredio za ozeniti njihovu recenu kcer. Ali on njekako doznao je, da je njegova vlastita kcer, koju je odbacio nazad 20 god. Sakamoto dao joj je svotu novca a njega opet nestane.

Kraljevicki samostan. U hrvatskom Primorju, nize od Rijeke iza Bakra stoji mjesto Kraljevica. Tu, u tom mjestu imali su slavni hrvatski junaci Frankopani nekoc svoj grad, kasteo. Taj se je grad uscuvao dosta dobro, te su u njemu do sada boravili isusovci ili jezuiti. Nu kako im ne prija to mjesto, nakanili su i odlucili otici iz Kraljevice i prodati taj kasteo, koji je bio pretvoren u njihov samostan. Cim se je to proculo, odmah je glavar mjesta Kraljevice obavjestio hrv. vladu, e bi taj kasteo uzela. Vlada je odmah pocela proucavati taj predlog. U najnovije vrieme pocele su se novine nesto vise zanimati tim pitanjem. Pisalo se u novinama da madzarska vlada kani kupiti taj kasteo, da u njem otvori novu bolnicu za bolesnu madjarsku djecu. Nu mislimo, da nasa vlada ne ce dopustiti, da taj kasteo kupe Madzari, nego dace ga ona kupiti bilo u istu svrhu bilo da u njem stvori trgovacku obrtnu skolu. Potreba te skole opaza se danomice, a osobito pogledom na podredjenost nasih Primoraca u Americi koji, premda marljivi i radini, bi vaju zavrgavani, i to jedino s toga, sto im nedostoje i visa strukovna izobrazba.

Zrtva svoje duznosti. Dne 16. p. m. vracali su se obhodnje iz sela Nebojana, obcina Gora, oruznici Dujo Matijevic iz Prizne kod Japjanca i Nikola Stojic iz Dabrine. U sumi izmedju Zupica i Selisca opaze Stjepana Hrastovskog iz Jame, kotar Glina, koji je vec odsjedio u Lepoglavi 1 godinu radi napadaja na ovogradsku redarstvenu strazu i koji je bio i sad u sumnji da je izveo opet neku kradju u Pokupskom. Posto su ga spomenuti oruznici na prvi pogled upaznali, i posto su znali, da je i opet zavrijedio, da se preda u ruke pravade, pozvali su ga, da stane, ali on se je dao u bijeg. Oruznici svjesni svoje duznosti razdjelese i potrcase za zlikovcem, da im ne umakne. Zlikovac je bjezeci drzao na oku oruznika Stojica u misli valjada, da je s njim i drugi, pa je bjezao na protivnu stranu. Nu tu ga na jednom iznenadi drugi oruznik, sada vec pokojni Dujo Matijevic. Cim ga je zlikovac ugledao na dva tri koraka pred sobom, strelimice odapne iz revolvera smrtonosni hitac na oruznika. Oruznik Stojic trceci s druge strane, sukobi brzo sa zlikovcem, scepa ga, ali ovaj htjede da ovoga ustrijeli, nu on je zgodnom kretnjom ruke odbio od sebe smrtonosni hitac, pa je zlikovca sabljom po glavi sasjekao tako, da se je srusio. Drug je poletio sad najprije svomu drugu, da mu pomogne, ali je tu vec svaka pomoc bila suvisna, jer je vec Matijevic izdisao zadnje trzanje svojega zivota. Drug je cuo jos samo rijeci: "Ja sam svrsio". Tezak je to polozaj bio za Stojica. Ovdje drug mrtav a tamo kuga ljudskog drustva. Nu duznost, da ona kuga ne bi dalje haracila u narodu, sjeti se, da pripazi, da mu ne umakne. Pogleda onamo, gdje je drzao, da zlikovac onesvjesten lezi, a kad tamo, ima sto vidjeti. Zlikovac vec bjezi kroz grmlje Stojic nagne za njim u potjeru, a kad je vidio, da bi mu mogao umaci, upotrijebi svoju pusku, iz koje je 5 hitaca opalio za zlikovcem. Peti ga je hitac sastavio sa zemljom. Tako je i pravo. Osvetio je svoga druga, a osvetio je i ljudsko drustvo, Kod ubijenoga zlikovca su nadjena dva revolvera i dugacak ostar noz. Drzimo, da mu nije bilo ovo zadnje zlodjelo, a valja ih je jos na misli imao, kada se ovako oboruzao.

Selenje u Ameriku. "N noci P." javljaju, da je iz Varazdinske zupanije u ova 3 i pol mjeseca izdano za Ameriku blizu 2000 putnica. U Ameriku odose nase najbolje, najmladje sile—a kuda to vodi, nemisle ljudi.

Tragicka svrha ljubovnika.

Dva mlada putnika Gustav Pliffer i Cvijeta Kulm susretose se u Rimu s tragickom svrhom. U zadnje dane od mjeseca Ozujka Austrijski Konsulat primi knjigu pucajuceg scrca od Gospodje Plifier, koja je zivjela u jednom malom selu u Bohemiji. Ona ga je vruce molila, ne bi li joj mogo stici jedinog sina, koji joj je bio pisao da ce se baciti u rijeku Tiber s njegovon ljubovnicon. Policija se je najednom obavjestila i slike od mladih Austrijanaca su se bile izrucile, ali pitanja i trazenje po cielome gradu Rimu bilo je uzaludno. Oko 12 Travnja brzojav iz Fiumicino malena mjesta pokraj Tiberia izjavi, da zivoti od dvije izgubljene osobe su se iznasle u rijeci, svezani zajedno s jakim konopom i steskim kamenon na nogama. Tako se kaze, da poslije su ljubovci uzeli adrijesenje u crkvi Svetoga Petra u Rimu, podjose u Fiumicino, gdje provedose dva dana. Na pocetku od trecega dana podjose na rijeku s brodom, te se izkrcase nakom malo vremena i prestanu u malu sumu pokraj obale. Kroz noc, nakon se svezase s jakim konopom i postavise teski kamen na noge ljubovci mala po malo strovale se u rijeku i kratko vrijeme se nadjoseu morskoj dubini. Prije nego li ucinise samoubojstvo poslase vas novac i mnoge darove svojin obiteljima u Austriju.

Covjek sa sto zena.

Izdatelj od Amerikanske novine iz New Yorka kaze, da James Marshal je bio uhvacen u Filadelfbiji nazad sednicu dana posto je cinio ljubav sa mnogim zenama. Druzio se je s djevoj kom Time, koja se je izjavila kao njegova kcer.

Kada su se hotjeli zdruziti po zakonu, namah se izjavu 200 zena, kaje su htjele biti njegove zene. Kada je bio pozvan na sud, nazornik od policije kaze," Imaden sada 18 knjiga iz razlicitih strana ali mislim da ih ima vise od stotine." Marshall je 60 godina star junackoga pogleda. Kada je polazia s njegovom kcerom put tamnice, jedna od ovih zena dade mu jaku zausnicu.

Poplava u Pozegi. U noci od 18. na 19. p.m. iznenada, kazu, oko pol noci, provalio se oblak u okolici pozeskoj. Voda navalila silna i Orljava se potocima razlila. Sa Kutjevom bio je jucer promet sprijecen. Zeljeznica nije mogla preko Orljavskog mosta. Ostadosmo bez poste juce i danas. Neki djecak naucnik g. Sameka, brao koprive, voda ga zanijela, i on se pomogao tim, da se popeo na drvo. Od 9 do 2 sata trpjelo je siroce najvisi strah. G. O Resetar, pomocnik g. Plechaty-a, na konju g. Gjure Blazicevica, spasio ga od gotove propasti. O vecem nesrecama nismo do sada culi. Ljudi su spasili sto se spasiti dalo. G. Kober i Kniffer, cujemo, imadu velikih gubitaka.—Nasi gradski oci morali bi ipak vec jednom pomisljati na to, kako ce regulirati potoke i Orljavu, da se godimice ne ponavljaju ovolike nesrece. Cudimo se, da grad ne posjeduje barem nekoliko camaca za spasavanje. Da nije bilo ovoga konja i hrabrog g. Resetara, da je voda prije 1 sat porasla eto—ode ljudski zivot samo zato, jer cijela Pozega, opkoljena u kotlini rijekom i potocima nema ni—kakve camca! Mozda bi poglavarstvo i pak moglo smoci toliko novaca!

Strajk u Gruzu. Ovdjesnli lucki radnici stupili su u strajk radi svojih nadnica. Kada su prispjeli bosanski radnici, zapriecili su im strajkasi, da poprimu rad. Oruznictvo je moralo posredovati, te je mnogo osoba uapseno.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti sa izvostnom ljekarijam.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

TRAZI SE.

Bio bi mnogo zahvalan onomu koji bi mogao kazati o Marinu Radonicu, gdje se nalazi. Na isti nacin bio bi zahvalan dabi mu kazali da njegov brat se nalazi ovdje koji je dosao iz Juzne Amerike. Molim pisite na Naprodek.

BLAGOSLAV RADONIC.

Novi Predbrojnici.

Lalich Mijo, Tikinui
Covich Ivan, Tikinui
Bosnich Tony, Tikinui
Lalich Marin, Tikinui
Pasalich Marin, Tikinui
Sumich John A., Muka
Ravlich Ivan Ban, Maropiu
Rosandich Duje, Muka
Lipanovich Mate, Maropiu
Antunovich M. J., Waipu
Mandich Ilija, Drury

"Napredak."

SRIEDA, LIPNJA 26, 1907.

Zadnja Opomena.

Uljudno Vas molimo, da se ne nadjete uvriedjeni, jer smo usilovani kao zadnji put da Vas opomenemo, da budete izvrsivat Vase duznosti. Zelimo s' radom napredovati, i jesmo ulozili sva moguca sredstva, kako bolje da Vam ugodimo, i budemo na bolju korist ; ali sve uzalud ! Kada bi smo znali, na kojem stepenu stojimo od Vase strane, te da imamo zasto, onda bi smo sve sile ulozili i svu pamet, kako da s vremenom, postane ova novina jedna od najbolji hrvatski novina. Ima jos uputa za otvoriti vasu izobrazbu, ali nije moguce sve odma postignuti, prije nego nam dopustite da novina bude od vase strane utvrdjena. Mi smo izpunili nase obecanje, ali kako nam se cini, da Vi ste jos u dubokom sanku ili nehajstvu. Prije toliko vremena naviestili smo kadce sedmicna novina poceti, pak eto brzo ce i mjesec dana da izhodi sedmicno, kako se nadamo dace i unaprid ; ali gdi smo ? Promislite vrlo dobro, da sa ovim velikim radom jesu i dvojstruki troskovi, neznamo sto bi ste jos htjeli od nas zaiskavat. Svjedocanstvo imate od nekoliko nasih zemljaka, koji su nas pohodili, te vidili, da se neprestano posluje u dnevu i noci ; pa sto se mozemo pohvaliti, da imamo koristi ili pomoci od Vase strane. Gledat ce mo se jos ustrpiti za koje vrieme, ali gubitak novca, vremena, te najpotla i zdravlja, mislimo toga nemozete nadalje zahtievati !

Ovo je narodno poduzece, te svaki pravi Hrvat, imao bi se postarat, kad smo uzdigli hrvatsku zastavu, da se nebi oborila na veliko rugo i sramotu hrvatskog naroda. Samo malko se osvrnite na nase amerikance, pak onda sami sobom prosudite, gdi smo mi, i u cem se nahodimo ! Jesmoli u dvadesetom ili u petnaestom vieku ? Sve nas je strah, da smo blize potonjega. Kako ne, kad moras i dan danas svasta viditi, jos ovdje gdi sveta sloboda vlada.

Primili smo njekoliko listova, u kojim nam dokazuju, da njeki bi se pridbrojili, ali da nebi zudio viditi svoga imena, da je kao predbrojnik, aa uzrokom da bi bio prikoren od nekoje gospode. Ma jesuli smiesne stvari i covjek bi se grohotom nasmijao, kad pocme samo malo promisljati, kako stvari obstoje ! Sta smo dakle tobozni robovi ? A gdi smo ? Ta nismo na obalama jadranskoga mora ! Ako nas je ustravila ona svabska riec "Mus," mora jednoc da izcezne iz nasih grudi, da nas strave nehvataju. Sloboda je sveta stvar.

Vidite sami, da boljeg puta nema za postignut bolje ime, vec sto je novina. Po njoj se svaka postigne. Vidite u ovoj svrhi od milodara za Sv propece ; na narodu nece se nista znati da je na steti, a do malo kad se izkupi jos ovo malo, za namirit 60 lira, koliko ce biti cast i uspomena nasem narodu, i bolje biti smatrani od ingleskog naroda u svakoj stvari. Ako opet sakupite dovoljnu svotu za bolnicu, i ova uputa nemoze biti nigda zaboravljena ; jer na svaku Vasu liru Vlada daje drugu. A opet ce mo biti spravni, od Vase strane napisati "Otvoreni list" kroz ingleske novine, neka se hrvatsko ime slavi sirom ove zemlje. Opet ako budemo sretni slozit se kao braca, te skupa ucinit jednu gozbu, te nazdravit se ; i ovo bi bila jedna od vjekovitih uspomena.

Sad u svrhu ako se budete pridbrojiti, Vas novac idje opet za Vasu korist, jer mozemo svrimenom povecati novinu, i s druzit se sa drugim novinama od brzojavni drustvo ; sto onda bi smo mogli imati direktno na Urednistvo, brzojavne viesti od cielog svieta. Ovo mislimo uciniti, te bi bila jedina hrvatska novina na cielom svietu, spojena brzojavnom zicom svega svieta.

Mi smo zadovoljni kako smo kazali, ustrpit se jos za kratko vrieme ; ali na 15 Srpnja, dolaze nam gospoda prividiti knjige, kako do sada novina obstoji ; te kada istinu dokazemo, nemojte nas kriviti, ako bude drugcije dovrseno. Kako Vam se vidi, ali nam je vise dojadilo opemenjivat. Ta nijednom covjeku, koji je sviestan, nebi trebalo dva puta napomenut, za ovakove stvari. Koja narodnost nece nam se narugati na uzgoju ? Mozda Maori nece, ali nas je strah, da nas nepriteku i oni, kakve slutimo prilike.

Nemojte zaboraviti da sto prvo budete na sastanku za ugovoriti temelj druzstva od Vase vlastitu kuce, jer dokle ovo nebudete postigli nigda biti necete zadovoljni na Vasem boravistu kad u gradu.

KRATKE VIESTI.

Tram u Englezkoj racuna se da ima dobitka samo 21 penu po svakoj milji.

Racuna se da ima ulozeno glavnice za samo poljodjeljstvo t.j. za jednu trecinu od svega drugog bogastva od svih drzava na svietu.

Kod Cape Colony (Africa) sada ima izradjeno 20,000. ekera vinograda sa 60 milijuna loza.

Sa jednom trumpetom od 20 noga u duljini covjecanski glas moze se cuti za tri milje u dalecini.

Racuna se da u Franzcukoj phylloxera jest pokvarila 1,900,000 ekera od vinegrada.

Brazil kao najbolje zemljiste na svietu za vocnjake, ipak potrose svake godine £200,000 za voce iz drugih kraja.

Kod Tangier (Africa) njemci jesu ustanovili svoju novinu na korist svoga naroda koji se onamo nalaze.

Brazil ima ukupno cetrdeset ratnih-brodova podpunoj spravi, ali u isto vrieme kaze se da ni pet brodova nemoze staviti na more kad u potrebi.

Jedna zenska koja je nastanjena kod San Joze u Kaliforniji jest jedina zenska glava na svietu koja znade napraviti violin.

Egypt idje opet pobrojiti svoje pucanstvo God 1897 bilo je 9¾ milijuna stanovnika, a sada se racuna da ima preko 13 milijuna.

U gradu Santa Rosa (California) ima jednu crkvu gdje mogu kleknuti 200 osoba sve klupe osjeceno od jednog samog stablu tako zvano crveno-drvo.

Uzme cetiri godine vremena za izvezbati lava za Izlozbu, ali od cetiri zivotinje bude samo jedan sposoban. Izvezbani lav vriedi za pet puta vise nego onaj koji nije izvjezban.

Najbolje stose moze imati oko od cakla zapada £5 svaki komad ; kao isto false nos moze se imati za istu cienu, a za falsi usi zapoda £6 sterlina. Ali za obe dvije false ruke sa kojima moze se jesti i pisati moze se kupiti za £25 sterlina.

U Meksik je usmrceno prosle sedmice 100 osoba od potresa. Streta je ogromna.

Na 24 pr. mj. umro je u Santaigo Kuba, najstariji covjek na svietu Antun Ajutnat crnac, Bilo mu je 150 godina.

Listovi iz Austrije donose viest da ce kralj Franjo Josip prigodom njegovog 60-godisnjeg jubileuma od kad je okronjen, podati amnestin svim bjeguncima koji su otisli u sviet prije novacenja.

Citava Dalmacija—prama najnovijoj statistici od 1900—broji pucanstva u oblim brojkama 584,000. Od ovih je Hrvata 486,000. Srba 92,000, a Talijanaca 15,000.

Na danasnjo vrieme Australasia jest najvisa na svietu koja Vunu proizvodi, pak druga Ruska dolazi. Argetina Republika dalazi biti treca, a cetvrta Sjedinjena Drzava od Amerika.

Za oklad prosle sedmnice Alfred Martin pojeo je 40 friskih jaja u 15 minuta. Za ovaj oklad dobio je cetiri shillina.

Iz Beca se javlja, da je sedam turskih bataljona potuceno u bitki sa arabskim ustasama u Gemenu. Ustanak u Gemenu proti Turcima odpoceto je pred godina, a turskoj vladi nije jos moguce taj ustanak ugusiti.

Pri zakljucku Lista primili smo od gosp. Ante Matutinovica svotu novca od £4 16 0, od strane Marka Erstica sa Waiharara kao milodar od poginutih na Great Barrier. Imenica primljena iznosi svotu od £5 13 0. A svota od 17s., ocekiva se od Stipe Katavica sa Te—Kopuru Northern Wairoa, te kad ova svotica bude primljena onda ce mo cielu Listu gosp. Marka Erstica imena milodara kroz novinu objelodaniti.

Dalmatinska zeljeznica. Mnogo se pise o izgradnji zeijeznicke pruge iz Ogulina u Knin, po kojoj bi Budimpesta bila spojena izravno sa Splitom preko Zagreba i Ogulina. Troskovi za izgradnju ove zeljeznice iznasali bi do 95 milijuna kruna.

Povraceni iz Amerike

Nazad malo vremena nasi domorodci koji su odputovali za Ameriku, cetverica od njih jest povraceno nazad u ovu zemlju. Kad su se uputili iz ove zemlje, liecnik ih je nasao u podpunom zdravlju, a tamo kad su stigli u San Francesco opet su ih vizitali, gdi su ih nasli da imaju bolest u ocima, te ih nisu htili pustiti u onu zemlju; a zdravi kao i puca. Dva od ovih ustavili su se u Australiji, a g. Mate Katavich i brat Petra Pavica, dosli su u Auckland podpuno zadovoljni zdravljem.

Tri Europejca proti Osam Kineza.

Na jednom kinezkom brodu koji polazi iz portugeskoga grada Macow za Kinesko mjesto Seki, osam Kineza se ukrca, svaki od ovih je imao tri revolvera i dva noza. Njihova namjera je bila da kada se odalecu od kraja navaliti na putnike i pograbiti novac. Ali njihova namjera se je izjalovila, posto jako i hrabro srce od tri europejca oslobodi putnike od grdnih lupeza. Europejci su bili, jedan Njemac drugi Englez a treci Hrvat. Ovi su bili oficiri od Kinezke Duvane koji su bili prepravni za svaku navalu Kineza. Kada je brod prejavio na kinezku Duvanu oficiri odmah podjose da prigledaju njegov karag. Kapitan od broda se je veselio kada su dolazili. posto je vec bio stalan da ce biti spasen. Odmah pripovjedi sve sto bi se moglo zgoditi i da ima osam lupeza na brodu, koji ce ga porobiti kad se odaleci od kraja, Nato europejci dadose naredbu da svi putnici moraju izaci na kuvertu. Jadni kinezi neznadu sto se je dogodilo. Nu kada lupezi vidjese ovo zbace sa sebe oruzje te se bace u vodu. Brzo oko i jake ruke europejaca uhvate osam koji su bili nauruzani, svezu jim ruke sa dugom kosom te ih posalju k Kinez kome sudcu. Sudac naredi da se svezu s tezkim verugama i da jim se glava od—sjece. Putnici su vruce zahvalili europejcima njihovom dobrocinu.

Dva crna proti jednom bijelom.

Nazad nekoliko dana zgodi se u juznoj Americi mjestu San Pedro, dva crna indijanca se zdruze da ubiju jednog bijelog covjeka. Bilo je u jutro oko deset sati, sakupi se mladost iz cijeloga mjesta te pocmu igrati za novac "la tava" Bijeli covjek koji se je zvao Emilio Suarez tog jutra imao srecu da dobije prilicnu svotu. Crni Antonio Flores i Juan Paulo iz gubise sve sto su posjedovali, te nastojase da ucine kakvu stvar Emilin Suarez, kako bi se mogo najediti i s njima bitku zapoceti. Toga dana je mislio da ga sreca prati, ali je bila prava nesreca. Oko cetiri sata popodne ova dva navale grdnim rijecima, te ga pozovu da se bije na nozeve, Kada je Emilia vidjeo da su dva proti njemu i da su se vec prepravili za bitku, upregne se svom silom, te zapocme bitku s dva neprijatelja. Iz pocetka dao im je dosta sto su mogli nositi, glava ruke i noge su bile krvave, ali Emilio niti jedan znak nije imao na licu. Kada vidi da su njegovi neprijatelji svi krvavi, preplasi se ; Antonio pograbi noz te pogodi Emilia u srce, koji ispusti duh nakom malo casa.

Citateljem i Predbrojnicim. Eto Vam sada ova mnogo obljubjena novina ,,Napredak" izlazi redovito svake sedmice sve bolja, i bolja jedna od druge Na Vasu korist da budete uzsporedjeni izmedju ostalog Englezkog naroda radimo neprestano te stoga za bolje otici sa radom naprid priporucujemo dase jednom svi probudite i dodjete pod Hrvatsku zastavu koja je vjekovito (mi mislimo) u ovoj zemlji uzdignuta na Vasu slavu i ime, sto prije niste imali. Nebojte se sa vikanjem protivnika proti ovoj novini jer ako budete gospodari od svoje pameti nece Vam, ni Vami ni nami nista naskoditi. Sada kada smo Vas podpuno zadovoljili imamo potrebu od svih starih predbrojnika, kao isto i velikog broja od novih predbrojnika jer promislite dase nemozete oduziti na ljubavi kada smo utemeljili sedmicnu novinu.

Novi doktor prava. Na hrvatskom Sveucilistu u Zagrebu promoviran je dne 25 pr. m. doktorom prava gosp. Nikola Zvonimir Bjelovucic veleposjednik iz Janine (na poluotoku Peljescu) u Dalmaciji.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

LUPESTINA NA MILIJUNASE.

Brzojavka iz New York od 24 tek donasa viesti da lupezi svake veceri pokradu kuce od milijunasa kod Long Island. Lupezi koji su u cetama, jesu od vrlo slabog imena. Svi su dobro oruzani sa revolverima i puskama. Milijunasi sada izmedju sebe organizavaju privatno posebno redarstvo od 85 osoba za - cuvati njihova imanja.

UPRAVA SAN DOMINGA.

Brzojavka iz Washingtona od 25 tek. donasa viesti da uzrokom Republika San Domingo jest otisla u veliki dug bile je opotrebito podpisati ugovor sa Predsjednikom Roosevelt da budu izbavljeni od nevolje Sada ce Amerika sakupljati poreze dokle se bude izsplatiti inostrani dug.

VELIKI POTOP U GRCKOJ.

Brzojavka iz Atene donasa viesti da veliki potop jest napadnuo Grcku zemlju. Rieke su poplavile te jedno mjeste zvano Trikkala jest sasvim unisteno. Stotinu osoba jest poginulo, a 14,500 ostalo bez kucista.

ZLATNA CASA ZA RESU POKRADJENA.

Brzojavka iz Londona donasa viesti da zlatna casa na dar tko dobije resu u vriednosti od 500 gineja jest ukradjena. Bila je ova casa izlozena kod Grand-stand i redarstvo je cuvalo ali isto je iznenadilo redara kad su casu ukrali pred njegove oci. Resa koja je imala trcati sutradan jest izostavljena.

DRUSTVENA VELIKA DOBIT.

Brzojavka iz New York donasa viesti da upravitelji od drustva od Adams Express Company of New York jesu odlucili dati jednu specialnu dobit od 200 po stotini dobitka. Ova svota za svoje clanove izdat ce druzstvo 24,000,000 milijuna dollara.

POKUSAJ BUMBA U AUSTRALIJI.

Brzojavka i Svdney donasa viesti da pokusaj sa bumbom jest bio ucinjen za unistiti redarstveni ured kod Wattle Flat blizu Bathurst.

Bumba bila je bacena na verandu te veliku rupu u zemlju pocinila, a malo stete zgradji. Zlocinca nemogu jos uhvatiti.

Domovini iz tudine.

O, ti more plavila ti tvoga !
Pocuj casom glasak srca moga.
Regbi bogce veselo je—Kuca.
Regbi sjajna da mu zora puca.
Mila tane u radosti pliva ;
Gnjezdo bolje buducnosti svija.
Sretan mene nutka i moli me :
Da se ktebi u dubine vinem,
Talasima ti da stvoris Krila
Nek odlete ko sto gorska vila :
Preko tvoje pucine siroke
Ka topragu domovine moje,
Dalmacle perle dosudjene
Za Hrvatsku svijest istvorene.
Nek joj Kazu : da se tjesi time
Gdje joj djeca u daleku svijetu
Odgrnuse crn plast ;—sudbu Kletu
Na polje se kulture sredili
I prosvjete barjak razavili :
Zlatan barjak Napredak novinu
Kako s'ne ba danica nam sinu
A i ljubav nek spovjede njojzi
Pojedino dijete sto joj goji
Koji i ako od nje su daleko
Neimade onog kojbi reko ;
Da u njemu za njoj ljubav nije
Niti miso za nje boljak vrije,
A i radost dokle samnom vlada
Nek odnesu preko oceana
Sa daleka sa ove tudjine,
Iskren pozdrav a u moje ime.

SIME BARBARIC.

Gosp. Ante Glamuzina iz Aranga pise nam sliedece—Draga Braco Hrvati ! Mnogo sam ostao zacudjen kada sam citao prosli broj Napredka, dase nije moglo sakupiti od Hrvata milodar za " Put Kriza" sliku od malene svote £17 ; nego dase Englezki narod slavi na mjesto mi sto smo mogli postignuti. Sa uzrokom dasmo bili neharni i propustili gore spomenutu prigodu, eto nas Urednik opet opominje da imamo drugu svetu prigodu da sakupimo za sliku sv. Propeca koja zapada £60 sterlina.

Sada draga braco Hrvati ovo nami nije velika stvar jer da svaki od nas dade po sest pena mislim dabi bilo dostatno. Mi koji se nalazimo u Aranga jesmo se svi odazvali drage volje na glas gosp. Urednika, i sakupili svotu od £4 15 0 —. Sada pozivljemo i ostalu hrvatsku bracu dase budu odazvali za milodare cim prije jer da nebi i ovoga puta Englezi skupili prvo nego mi te opet ostali sa zadnjim.

Do sada na nasim knjigam smatralismo sve stare predbrojnike kao buduce predbrojnici, ali istinito neka nebude nikomu zao iza ovog broja novina nece biti nikomu poslana osim samim i jedinim predplatnicim. Uzmite u obzir veliki rad, i velike troskove sto podniposto nije moguce nikakvom domorodcu njihovo obecanje u obzir uzeti. Spravni smo sa drugim radom naprid hoditi za vase koristi, a ne uzaludno na toliko strana mrciti knjige.

Grad Rieka imade danas 55,320 stanovnika.

U juznoj Chili pada kisa od pepela.

Nadamo se dacemo kroz malo dana imati cast pisati list od strane svega hrvatskog naroda u ovoj zemlji Presvietlom Biskupu skupa ulozeti Vas milodar za Sv. Propece koja ce Vam ostati vjekovita uspomena u crkvi Sv. Patrika. Dao Svemoguci. Bog da Vam bude blagoslovio Vase trude te u buduce bili vazda spravui za dati u potrebite svrhe.

Nemoj te zaboraviti Bolnicu jer u istinu nalazimo od nase strane daje potrebito dase proslavite sirom ove zemlje. Takodjer neka vam stoji u pameti da za svaku Liru sto Vi budete dati Vlada daje drugu Liru. A kada se sakupi dovoljna svota pripravno smo naostriti pero na Vasu obranu kroz inglezke novine.

Hrvatska braco !—Ako ovoga puta dopustite da vasa pamet nebude se razabrati sa uzrokom od velike vike, protivstine od gospode u gradu, da novina kao narodno poduzece bude ukinuta ; onda svima nami nije se potrebito nazivljati sa " Hrvatim " nego zakopano nase ime.

DOPISNICA UPRAVI

Stevani Gospodine Urednice !—Djelo ruku Vasih postade pohvalno, i neopisivom hvalom, koje niti jedan covjek nebi udielovao sto Vi. Svaki koji gradi kakovu zgradju pocimlje ju sa temeljem, a Vi jeste bili sposobni uzdignuti novinu " Napredak " bez ikakvog temelja. Uzrokom velikog Vaseg rada dolazim Vam cestitati iz svega srdca na uspjehu Vase djelatnosti, koje zelimo da i unapried bude u dobrom uspjehu stoce biti za korist cielom nam hrvatskom narodu. A, Vami ce biti za vjeciti spomen kojem Vam od srdca zelim. Vas odani Prijatelj.

ANDRIJA KATAVICH.

BABYLON LIPNJA 17, 1907.

Gospodine Urednice ! Danasnjom postom saljem Vam na racun moje predbrojbe, takodjer isto i za gosp. Dick Bercich. Oprostite dase nisam prije javio kao sto sam morao da ucinim, te molimo da nas obznanite kad dobijete novac za predbrojbu.

Napred Hrvatski sinovi komu je pak stalo do Hrvatskog imena. Sada je zgoda da stupamo boljom nadom u bolju buducnost ; uputa je dobra samo treba da ju svi slozno podupremo. ZIVIO NAPREDAK i njegovi podupiratelji.

Uz Hrvatski pozdrav, i vrucom simpatijom za nas Napredak. Bilje zim se Vami.

VEOMA ISTINITI.
FRANO MODRICH.

Njemacki Hotel u Dalmaciji. Jedno Berlinsko poduzece namjerava sagraditi u Dalmaciju 5-6 modernih hotela, te ako bi se trosak prilicno isplacivao sagradilo bi ih mnogo veci broj. Ukupno je pripravno u to uloziti do 5 milijuna kruna samo ako mu Vlada garantuje 4 po sto dobitak na ulozeni novac. Vlada je poduzecu vrlo sklona, jer drzi da bi se tim znatno podigao promet stranaca u Dalmaciji. Izmedju prvih sagradilo bi to poduzece jedan Hotel u Trogiru i jedan u Kastelima.

Zadar. Izborni pokret u Dalmaciji razvio se je veomo velikom zestinom. Urednik " Hrvatske Krune " Tucic bio je napadnut od placenih fakina od urednika " Zadarskog Lista " Josipa Modrica. Iste noci doslo je na obali do sukoba radi silovitog postupka redarstva. Usljed toga je jedna ceta ljudi izmrcvarila jednog redara jer ju je bezrazlozno napao. Drugi dan uapsen je po oruznictvu pravni vjezbenik Dr. Edmund Hoverth i njegov brat Dragutin te su izruceni sudu. I braca Alacevici, kao sto i pravnik Bucevic predani su sudu.

Koliko je odneseno novca u Ameriku ! Tecajem prosle godine uselilo se je u Sjedinjene drzave sjeveroamericke 44 tisuce i 272 Hrvata, koji sobom donieli 2 milijuna 847 tisua i 564 kruna gotova novca. Pribrojili se k'tomu za svakog izseljenika 200 kruna putnog troska to vidimo da je u samoj prosloj godini odneseno iz Hrvatske u Ameriku 11 milijuna, 701 tisuca, i 954 krune gotova novca. Tako bar biljezi izvjesce drzavnog povjerenika za useljivanje u americke drzave.

Dar siromasima. Ban dr. Teodor Pejacevich i gospodja banica Lila Pejacevic, darovali su prigodom proslih Uskrsnih blagdana za Zagrebacku sirotinju 800 kruna koja je svota zadnjih dana pred Uskrsne blagdane medju siromahe razdieljena.

Velika starost. U zagrebu je preminula prosle nedjelje Ivanica Hartman. Bilo joj je 106 godina. U samom glavnom gradu zagrebu imala je 140 zivih osoba koje su je nazivale majkom, babom, prababom, te praprababom.

U crnom moru ima najmanje ribe, mnogo manje nego u ikakvom drugom moru.

Najvisi vinograd na svietu jest za citire milje daleko kod San Gabriel u California.

Litanije izrecene od hrvatske brace kod Maropiu Boze dopusti da njihove molitve budu uslisane.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 132.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 118 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 52.
Slaba srednja vrsta 33.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 18.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosijani prah od 13.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.
Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednja vrsta od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 33.
Sitna guma ostrugana 36.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 28.
Chips dobar, i cist 25.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 6.
Zemljusina od gume 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sliedece

1. Pivaic Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.
6. Jakov Bozikovich Bartula, Taupiri.

Konte uzet za razbojnika.

Cudan zgodjaj, viesti donasaju iz San Francisco, u kome je zaglavio Konte Otto von Walderstein, od visoke kuce Wirtembeske, mjesto ubojice.

U Ponedjeljak na 29 Aprila, jedan covjek od zakona poslan je u potjeru jednog ubojice Namjeri se na Konta, koga u privarci uzme za zlocinca, i stane pucati. Konte u svome okretanju, pomosli da su lopovi, te stane i on odgovarat pucanjem ; gdi padne mrtav.

Slucajno iztrazivanje se povede, gdi se ima nahodit Konte, sto ima biti od njega. Posumnjaju odma na ubijenog, koga podju viditi i pripoznaju ga. Konte kazu da je ostavio Austriu u 1901 oj, zbog ljubavni posljebica, poslie je bio u ratu u juznoj Africi od Boerske strane.

Nije htio u postelju.

Fanny Madden, jedna postara zenska bila je obtuzena, sto je napala Vilima Tomsona.

Tuzitelj, koji je imao jedan omot okolo glave kaze, da je zivio sa Maddan, kao svojom zenom, za njeko vrieme; a prosli petak vecer, da ga je strasno zamlatila s komadicom od pokustva povrh oka, jer da nije htio poc u postelju.

Obtuznica kaze, da je Tomson dosao kuci pijan, i stao je grditi i da je ju oborio na pod u spavacoj sobi. A istina nije, da ga je udrila, vec da je sidnio na sjedalicu, te kad se je dizao privali se, i udre od kraj od trpeze.

Tomson niece da je bio pijan. Sudac se je uvjerio da ga je udarila, i osudi je sedan dana zatvora.

Dopisnik iz Drury pise: U zadnjem broju „Napredka," primjetio sam uzburkane talase gospodina Smail Age Cengica ; koji se daleko sa svojim zvucnim odjelom po samoj prirodi razlieru !

Take vrste talase (ili valove) valjalo bi sto prije po mogucnosti zaustaviti ! jer se u njima nalazi jedna vrsta otrovnog zraka ; koji bi u protivnom slucaju mogao veiiku stetu ne samo meni vec cjeloukupnom nasem naronu nanijeti.

Dragi moj Smail Aga Cengicu tebi je vrlo dobro poznato da niti ja tebi stogod dugujem niti ikakovo potrazivanje od tebe imadem ; a za uzrok moga potpisa u predproslom broju „Napredka," jest kriv sam nepismeni Murat i niko vise.—E.M.

Iseljivanje iz Dubrovnika.—Zovu ih Amerikancima ! A to nisu drugo, nego nasi ljudi iz okolice, pa Hercegovci, koji se spremaju tek na put za Ameriku. Pa, hrpe tih jadnika dolaze u Dobrovnik i Kotor, pracene od bezdusnih vodja—agenata, koji, kao i svi drugi trgovci opremaju i prodavaju svoju robu boljem nudiocu. Jest! Ovo je uprav negdasnje opremanje raje i robova u drugom obliku! !

Oprostivsi se sa rodnim krsom, navlace na se gradjansko odielo ne po mjeri, vec po broju, i prolaze ulicama grada, cekajuc parobrod. Izgubljeni koracaju nestalnim korakom. I, zabrinuti, bulje u sviet, da ih odmah prepoznajes. Pa nasi ih dobri gradjani iz sale zova „ Amerikancima".

Oko 400 putnih karata za Ameriku prodano je proslog mjeseca travnja u Dubrovniku i u Gruz. Kad bi tako svakog mjeseca bilo, to bi na godinu iznasalo 4800 izseljenika. Tocnu statistiku ove nase biede nije moguce drzati. A, bolje bi bilo u obce ne pratiti ju, da te strava ne spopadne. Jos toliko odveze ih se u druge gradeve, ba ondje obskrbljeni putnom kartom, bjeze bez obzira-- kao progonjeni—preko oceana.

Sto ih je do sada islo, islo je. Mozda ne ce biti sve za najgore, kad ih i tako ne mozemo povratiti. Ali, potraje li ovako jos koje vrieme, nase dalmatinsko primorje i Hercegovina ostati ce bez zive duse. Toliko smo uvjereni po tuznim viestima, sto nam s onih planina stizu.

Smiesan i zanimiv je nacin, kako se obavlja i sudjeluje u dubrovackoj luci oko te nove „ selitbe naroda". Pri odlazku parabroda dva oruznika straze na ulazu, da toboz drze red. Oh ! Neka se ne trudi ! Nek se ne boje ! Sve je u redu ! Ta, sve je po zelji beckih glavara !

Da Nasoj vladi u Becu to dobro dolazi. Ona u tom uziva. Nije ona nista jos poduzela, e bi ustavila izseljivanje. Nije skratila jos ama bas ni jednog putnog lista. Nije dala nikakove zarade. Nista, posve nista nije uradila za privredu i na podignuce gospodarstva.

Da Austrija jeftino prolazi, kad se rjesava na ovaj nacin svojih opasnih podanika.—Da, da; Amerika hrani njene Hrvate i Srbe.

Hrvatska braco!—Ako kojem Vasem Bordbasi ova istinita novina nije po cudi ipak podniposto nikakav nema pravo zlo govoriti nego se baviti sa svojim radom. Nesmijemo ozrokom svega naroda imena, ali bi mo bili spravni od nase strane poslati na vrata kuce pametnjaku Segetinu covika od zakona daga samo malo upita sto znaci one grdne uvriede izrecene prid svjedocim—" Da su svi divljaci i kozari koji primaju Napredak."—E istinito poznamo da ova uvrieda hrvatski narode od Vas nemoze biti nigda zaboravljeno. Nije dosta da vi svi jeste po racunanjanu pametnjaka Segetina " divljaci i kozari," dali u isto vriemo jesu visoka gospoda na upravi Vlade ove zemlje, koje osobe na Vasu izobrazenost i korist uzdrze ovo Vase narodno poduzece. Jesa. gosp. Klette tajnik kod C.S.K. Konsula u Aucklandu, i gosp Zupnik Don Jozo Zanna. Jesu sva gospoda Ministri na Upravi Vlade, jesu sva gospoda trgovci, jesu zastupnici, i profesori kod Sveucilista u Austrije, jesu svi koji primaju novinu a Americi, i na ostale strane svieta.

Nemojte draga braco primitovo za uvriedu jerbo onakovi tovari neznaju da jesu zivi na svietu. Onakovi ljudi zivu za stetu svakoga, i nista drugo nego smutljivac, Molimo ako zelite imati svoje bolje buducnosti izbrisajte za vazda sa Vase pameti Vaseg veleucenog dobrocinitelja, i kada mu dadjete u suret nisti drugo nemojtemu kazati nego " Dobar dan gosp. pametajace.

MILODARI.

Za sv. Propece. Iz Dargaville.—Andrija Katavich, 5s, F. Erceg 5s, Mate Radich Tomin 3s, Mate Radich Lukin 5s, Marko Radich Franin 5s, Mate Soljak 5s, Petar Jerkusich 2s 6d, Ante Radich Ivanov 2s 6d, Braca Dropulich 8s, Jure Stankovich Jozipov 5s, Ante Jerkusich 2s 6d, Jozip Soljak 2s, Ante Radich Antin 2s 6d, Mate Radich Ivanov 5s, Ivan Marsich pok. Mate 4s, Marko i Jure Radich braca 5s, Ivan Radich Antin 3s, Mate Katavich Brukich 2s 6d, Ante Radich Ivanov (drugi) 3s, Luka Radich 4s, Ivan Sumich 4s 6d, Martin Druskovich 3s, Ivan Bacich 6s, Bartul Silich 2s 6d, Petar Druzkovich Ivanov 2s 6d, Vicko Matich pok. Grge 5s, Marinovich 2s, Luka Lovich 5s, Barisa Lovich 5s, Mate Lulich 5s, Ivan Lovich 5s, Petar Curkovich 2s 6d, Jozo Antunovich 5s. Ova gore svota sakupljeno i primljeno od Andrije Katavich Dargavile £6 12s.

Iz Red Hill.—J. Matkovich 3s, Ivan M. Totic 3s, Stjepan Matkovich 3s, Ivan A. Totich 3s, Marko Cepo 2/6, D. Fredatovich 3s, Ivan Antunovich 3s, Ivan Orsulich 3s, Ivan Vlatkovich 2s 6d, Mate Kurte 4s, Petar Marusich 2s 6d, Ivan Rudez 3s, Toni Matkovich 2s 6d, Jure Ravlich 2s 6d. Ova svorte sakupljena i primljeno od J. Matkovich £2.

Iz Babylon Welcome Camp—Stipan Krzanich 5s., Mate Krzanich 5s., Ivan Krzanich Antin 10s., Mijo Jakich 10s., Vicko Jakich 10s., Ivan Lucich 10s., Ivan Josipovich 5s., Baldo Orhanavich 6s., Jure Prodan 5s., Marijan Puharich 5s., Marijan Zarnich 5s., Simun Dean 6s., Ivan Vodanovich 5s., John Sumich Antin 5s., Silvestar Vodanovich 5s., Marko Roglich 5s., Jure Vranjesh 5s , Nikola Vela 5s., Jure Garmaz 5s., Gojo Bogdanovich 5s., Joze Radojkovich 5s., Klement Radojkovich 5s., Bosko Rosandich 5s., Marka Salle Donkov 5s., Petar Salle pok. Marina 5s., Mijo Borich 5s., Mate Jurisich 5s., Marko Jakich 5s.' John Marelich 5., Petar Erstich 5s., Paul Radaich 5s., Ivan Jakich Antin 5s., Klement Marinovich 5s., Jure Jakich 5s., Ivan Tolj 5s., Josip Garmaz 5s., Tome Luetich 5s., Ivan Milos 5s., Ivan Vulinovich 5s., Vincent F. Mutuginovich 5s., Ante Radojkovich Matin 5s., Marijan 'Radojkovich Matin 5s, Duje Rosandich 5., Mirko Kokich 4s., Ova svota sakupljena i primljeno od Josipa Garmaza £12 6s 0d.

Iz Babqlon—Ante Majstrovich 5s, Ivan Juinovich 2s, Mate Jelas Stipanov 3s, Ante Gagic 6s, Ivan Tomas 5s, Ante Pivac Nikolin 4s, Ante Juinovich 5s, Mijo Tanburovich 5s, Jakov Mlikota 6s, Mate Pivac 5s, Tome Vrsaljko Petrov 5s, Ante Vrsaljko Petrov 5s, Ivan Krzanich pok. Ivana 6s, Filip Juretich 5s, Mate Jakich Grgin 4s, Lovre Roscic 5s, Ivan Pivac Ivanov 5s, Ante Maich 4s, Mate Maich 5s, Simun Lalich 4s, Frank Simoni 3s 6d, Mate Jelas 5s, Grgo Ravlich 4s, Ilija Ravlich 4s, Jure Majstrovich pok. Mate 4s, Ivan Radalj 5s, Braca Pivac Ivan i Marko 10s, Sakupljeno i primljeno od Ante Majstrovich £6 12s 6d.

Iz Aranga—Mate Nizich 5s, Filip Polich 5s, A. E. Polich 5s, Josip Erceg 5s, Marko Radonich 5s, Marko Jurisich 5s, Mijo Sunjich 5s, Ante Tolich Jurin 5s, Ivan Tolich Andrije 10s, Tadija Radich 5s, Ante Erceg Ivanov 10s, Ivan Jelavich 5s, Mate Jelavich 5s, Mate Bobanac 5s, Ivan Nizich 5s, Josip Alesich 5s, Ante Glamuzina 5s. Sakupljeno i primljeno od Ante Glamuzine £4 15s.

Iz Maropiu—Ovako pisu—Evo saljemo novac za sv. Propece povrh otara u crkvi Sv. Patrika da Isukrst po njegovom milosti izprosi u svoga otca da pomoze sve Hrvate u ovoj zemlji, kao isto i nasu bracu zensko i musko u staroj domovini.

Nikola Kosovich na dar 5s, Luka Vitezovich, Boze pomozi 5s, Andrija Ferri, Boze dopusti da bude tvoja milost vrhu sveg naroda 5s, Stipan Bilas, Boze stojimo u tvome uhvanju 5s, Ante Zivkovich, Boze blagoslov tvoj 5s, Joze Lulich, Uhvanje u tebe Baze 5s, Stipe Ivicevich, Boze blagoslovi 3s, Ivan Urlich, Boze dopusti mir medju Bracom 2s, Marin Tomich, Mir medju narodom 1s, Dick Trvdjevich, Boze u tvoje ruke 2s. Mate Lipanovich, Blagoslov vrhu svih 2s 6d. Primljeno £2 5s 6d. Do danas za ovu vjekovitu uspomenu imamo svega ukupno £46 18s.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.

SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.

WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.

GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.

WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

Paul Cvitanovich, Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 Queen Street, Auckland.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.
Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga!

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo,

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
Telephone No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Glasovito na Svietu
Makine za Sivenja Jesu
WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & Co.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 Shortland, oli 185 Queen St., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY
COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by William Morton and William Smith Turner, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JUNE 26, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JULY 3, 1907. (No. 15.) BROJ 15.

PUBLIC LIBRARY 15 JUL 1909 AUCKLAND

☛ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

Mogucnost Novine.

Nema do sada nikakva dokaza na cielom svietu, da jedna osoba, ili u broju od vise osoba u njihovim privatnom polozaju da jesu u mogucnosti ukinuti, oli nanieti stete ikakvoj novini pak bilo u kojemudrago zeziku. Za raztumaciti nasem hrvatskom narodu sto novina vriedi, i koliko u sebi ima mogucnosti u svakom pogledu trebalo bi potrositi mnogo vremena. Ali sa velikom nasom uzstrpljivosti sa buducim dokazim hoce mo vas uvjeriti da nikakva druga stvar nije vise uglednija na ovem svietu sto jest jedna novina. Sada kada je hrvatski narod zadobio svoju srecu da u tudjoj zemlji i u svome jeziku imaju svoju novinu mnogo nam je za cudo kako se narod nemoze razabrati od svoga nehajstva.

Opet nam je na vise cudo zasto bi imalo biti da u visem broju narod nije gospodar od svoje pameti, nego se daju zavesti sa nekoliko gospode u gradu od zlobnog savjeta sa svrhom da ovo plemenito narodno poduzece bude zakopano. Mislimo daje vise vrieme da protivna gospoda budu se zabavili sa svojim privatnim poslovim (jer u istinu imaju stogod paziti), a nigda kada im nije novina po cudi vikati u zrak sa oholosti protiva novini.

Jeli ovo za cudo svemu izobrazenom svietu da mi nemozemo napredovati u miru bez imati protivnika? A koji su ovo protivnici? Nitko drugi po nasem znanju nego tri gospodina gostionicara. Bili bilo pravo dabi se cieli hrvatski narod u ovoj zemlji dao zavesti za njima, te da oni na stetu (kao u proslo vrieme) naroda budu se gospodariti. Narod hrvatski moze se sa sretnim nazvati kada u svome jeziku mozemo se kroz novinu razgovarati. U svome jeziku izmedju naroda nema vise neznanja, jer prije kad stogod u Englezkom jeziku napisano nije bilo truda lazbeno i protivno pretvoriti sto ista gospoda tumacnici jesu usavrseni za razpoloziti na Englezkom jeziku. Izostavljamo od nase strane ista dokazati, jer na drugom mjestu ima Vam istiniti dokaz, i svjedocnica kako ponovno opet Urednik jest bio napadnut od dva gospodina gostionicara. Hotili bi mo znati gdje se, i u kojoj se zemlji nalazimo? Mi jesmo sve nase sile ulozili kako da budemo na koristi naroda, stoga bi mo zudili da budemo u miru sa nasim radom, jer nitko na ovem svietu izvan Svemoguceg Boga nemoze nam zabraniti istinu dokazivati.

Sa pravicom nestrasimo se ni cara ni kralja, te sa istinom oticemo usuprot istoj Vladi ove zemlje, a kamoli da nesmijemo proti nekojim nesretnjecim. Nikakvi novac za nikakvu stranku nece nas povesti, kao isto u zrak vikati, i psovati Boga sto cujemo, nista nas neplasi. Ali postupanje gospode gostionicara jesmo bili usilovani napisati podulji list nadzorniku Redarstva, kao isto prepis lista Vrhovnoj Vlasti u Wellington jest odaslano. U ovem nasem listu opisali smo toliko istinitih dokaza i bez ikakvag straha spomenuli njihova imena koji su uzbunitelji hvratskog naroda. Sada neka se gospoda paze jer stoje Vladinim knjigam napisano ono se nemoze vise skinuti. Prije polazka za Wellington dosao nas je pohoditi gosp. W. F. Massey M.H.R. (Leader of the Opposition) gdje nam je dokazao di ima na srcu hrvatski narod za njihovu izobrazenost, te svaku molbenicu stobi nas hrvatski narod zelio dace je on isti predstaviti Saboru. Naravno potuzili smo se gosp. Massey uz kakve okolnosti radimo za svako poboljsanje svoga naroda, koji je ostao zacudjen kako smo mi svi u neharnosti spavamo. Kad u istinu (kaze nam gosp. Massev) hrvatski narod u ovoj slobodnoj zemlji nehoce podupirati svoju novinu zu njihovo bolje ime, dabi onda bio tezki udarac za sveukupni narod u ovoj zemlji kad bi dopustili da novina padne. A isto vrieme dabi Vlada izgubila onaj narod u kojemu ima nade da budu na boljoj buducnosti sto sa s'vremenom mogu sebi, i ovoj zemlji mnogo koristi donieti.

Zivljeti u prostoj zemlji kao uzbunitelji, ili buntovnici to nije u nikakvoj zemlji podniposto dopusteno.

Mi sada neznamo da gospoda gube na sve strane ljubav od istog svoga naroda, te od nikog nece biti vise pedpesani kao od Boga, i od naroda. Mi ce mo se bez straha drzati stranke pravico, te neumorno raditi kao, i do sada, jer ako nas svaki pusti u miru, i mi ujima dajemo bozjeg blagoslova. Ali svako u zrak protivno vikanje nece nas nigda zaustaviti istinu tiskati. Ako smo na krivom putu u svako vrieme pripravni smo odgovarati na knjizevnom polju, ili ako ovo nemoze uspjeti jesmo spravni odgovarati na Sudu gdje pravica se daje se daje kako tko zasluzuje. Ali osobno napadati u ljutoj naravi otvarili smo put mora da stoji daleko. Sa Bogom, pravicom, i narodom, uz hrvatsku zastavu koju smo uzdigli pripravni smo svoj isti zivot zatvoriti

Auckland Hospital.

U praslim brojevim opisali smo kako bi bilo opotrehito da sakupimo izmedju sebe koji milodar te poklonimo na dar Auckland Bolnici. Kao zadnja opomena, i po zahtjevu naseg Konsula gosp. E. Langguth pisemo sa svrhom da probudimo narod nebili se odazvao za sebi dobiti mnogo boljeg imena, u bez nikakve nase ftete. Gosp. Konsul jest nas oblastio da njegovo ime metnemo u Listu za £1 kao milodar Bolnici.

Svakom nasem Hrvatu jest poznato sto znaci Bolnica, jer u visem broju imale su potrebu da traze uthjehe svoga zdravlja. Bozi nedopusti da nitko od nas nebude imao potrebu od Bolnice, ali ovoga mi nesmijemo kazati, jer dokle bude Hrvata u Novoj Zelandi svi jesmo opotrebiti da sacuvajmo zdravlje ako je moguce trazimo postelju od Bolnice.

Evo Vam na koji se nacin ova Bolnica uzdrzi. Svi posjednici placaju po imanju svoga stanja toliko pena po svakoj Liri od njegove vriednosti. Opet uz ovu svotu Vlada placa Liru u Liru od sakupljenog novca. Zakon je da bolestnici imaju placati kada su u stanju, ali ako nije isto je svjednako nadgledan, kao i oni koji placaju. Nas narod moze se kazati da kroz proslih deset godina vazda je imao potredu od Bolnice kao sto i dandanas ima. Promislimo malko da kroz sve ovo vrieme kada nam je Bog dao zdrnolje da u ovoj zemlji jesmo zaradili lepu svotu novca, a mi prama ovoj zemlji nismo do sada nikakve uspomene ostavili. Sjegurno Upraviteljstvo Bolnice jest sa svojih knjiga izbrisalo na stotine Lira dugovanja naseg naroda od onih bolestnika sto mozda nisu bili u stanju da plate. Ali ako bi ovako imalo vazda napredovati imati potrebu od Bolnice a neplacati, moglo bi se lasno dogoditi da nam zatvore vrata.

Istinaje dasmo uradili plemenitu svrhu kada smo za Sv. Propeco sakupili prilicnu svotu novca; ali imajte u pameti da za milodar u Bolnicu mnogo Vam vise vredi nego za crkvu. Ostat ce uspomena kod sv. Patrika sto hrvati jesu uradili, ali mnogo visa uspomena sirom ove zemlje na bolje Vase ime bit ce ostavljena kada bi ste milodar za Bolnicu sakupili. Sada drugo nista neostaje nego se nadjite te na svakom mjestu, u svakom kampu neka bude dovoljna svota sakupljena. Mi racunamo dabi smo hotili sakupiti nista manje od £300 sterlina. Kad bi ovo istinito bilo doslo bi od Vlade uz ovu svotu drugih £300, te mislimo veoma radostno primljeno od Upraviteljstva Bolnice.

Mi bi smo kako vec obecano napisali otvoreni list kroz Englezke novine od strane hrvatskog naroda da za njihovu obranu, cast, i slavu vjerujte nam bilo bi nam pero sasvim ostro. Nigda bolje uspomene do ovog dokaza nemozete imati. Evo i ovo Vam obecajemo. Ako bi se dovoljna svota sakupila izsprosilibi mo milost da vazda bude kod Auckland Bolnice dvije do tri postelje na razpolozenje hrvatskog bolestnika. Sada svaki ruku na posao pak smo nasu zadacu izvrsili. Evo Vam donasamo sveukupnu svotu novca sto do sada imamo u rukami, u unaprid kako bude dolaziti dati ce mo na javnost svaku primljenu penu. Ovo su milodari—gosp. E. Langguth c.i.k. Austro-Ugarski Konsul £1, gosp. M. A. Ferri (Urednik) £1, gospodja Ferri (zena Urednika) 10s, gospoda Toma Barbarich 10s, Jure Radalj 10s, Kleme Milich 5s, Tony Jurasovich 10s, Stephen Sarich 10s, Tony Lelekovich 2s 6d, Nikola Botica 2s 6d. Svega ukupno £5.

Hrvat iz Taranaki: Molem da uvrstite u Vas list ovo nekoliko redaka, u kojim od srdca cestitam na Vasem uspjehu; gdi Vam je poslo za rukom, za izdavati nas hrvatski list sedmicno. Uhvam, da ce probudit cudorednost svakom, da niste izostali iza Vasih obecanja; te pun sam nade, da ce svaki sin Majke hrvatice biti vjeran Vama i Vasim osnovam. Uhvam, da ce svaki po mogucnosti pripomocl; te s pomocu Boga i nas Hrvata, mogli bi smo i dnevnu novinu postignuti. Braco Hrvati! nista boljeg ni casnijeg nemozemo postignuti u ovoj zemlji, sto da imamo nasu hrvatsku novinu. Novina jest vodja nase casti i izobrazenosti.

Kroz prosle brojeve, opazili smo nekoliko vanredni dogodjaja, koji su pratili nas kroz proslosti. To je bio kao jedan crvic zemaljski s velikim trudom obradjivali. Dan danas izvjesceni smo, kako se moramo paziti skodljivi omana. Zelio bi znati, koliko je za korist nama hrvatim, po svim razlicitim mjestim, da znamo kako je nasa krv sisana. Hocemoli dopustiti, da nas ta neman u dojduce vrieme tlaci? Ja kazem, ne! tako i Vi braco Hrvati kliknite, ne! Spomenimo se riecih velikog franceskog Cara Napoleona: "Hrvati su prvi vojnici cielog svieta, jer su vierni, i odlikovali su se na svakom bojistu."

Da ime stari Hrvata nigda neumire, i mi njihovi nasljednici budimo vierni i odlikovani nasem Upravitelju, nek ostanu upisane nase rieci u knjigama dvadesetog stoljeca. Neopisiva cast jest za nas, kad dodjemo u grad Auckland, te opazimo nad Napredkom nasu hrvatsku zastavu. Reci brate Hrvate! kako ti srdce podigrava, videci znake Majke i Otca tvoga! Hocemoli dopustiti, da nam ga vjetar salomi? to nebi imali uciniti! Braco Hrvati! zalijmo ga srebrom, i predaj mo ga Uredniku naseg lista "Napredka." Cuvajmo Upravitelja nase koristi od dusmana, kako su Hrvati cuvali Napoleona!

Liepa riec otvara i gvozdena vrata.

Ja kao sviedok doista se ustrpiti nemogu, a da neopisem u malo rieci, kako gos. Ferri Urednik naseg stovanog lista "Napredka" bijase napadnut, od dva nam mnogo poznata gos. Franica i Bartulovica. Zgodi se na 27 pr. mj. vecerom oko 10½ sati u restauraciji naseg domorodca gos. Petra Franceskovica. Ja u drustvu s gos. Urednikom, podjosmo da pohodimo spomenutog domorodca, i u isto vrieme da se pomozemo stogod, prije negoli podjemo na pocinak. Tu se nalazise dva nam spomenuta prijatelja. Poslje malo casa kako mi zasjedosmo, navali gos. Franic na Urednika s' takovim riecima, da je i mene u srdcu zabolilo, kada zacuh take rieci, kakve niesam zacuo u dugo vremena. Ne samo da se je izracio gos. Franic u hrvatskom jeziku, ali tu se je culo malo njemackog turskog i ingleskog jezika. Kada je prvi bio vec umoren, i vidio da mi nemozemo zapoceti, sto nam je nas domorodac prepravio, tako ga nastavi drugi. Na isti nacin i on obsuje Urednika. Kroz sve ovo predstavljanje, gos. Urednik nije niti rieci kazao. Tu se nije znalo ni pocetka ni svrsetka, niti su zapitali Urednika, nebili mogli s njime govorit niti gospodara od kuce Jeli to ponasanje izobrazenog naroda? Zasto gospoda, ako imaju stogod proti Urednika nebiju se na polju knjizevnosti? Mislim da ovdje nebi ih se moglo naci, posto sto je daleko od ovog najboljeg polja. Ako ovdje nemogu ga stignuti, zasto nezamole ili se obrate k' sudu, koji ce sve na tanko i pravo kazati, koja strana ima pravo. Zasto su novine? Jesuli za izobrazenje ili da uzdrze narod zatvorenih ociju? Jesuli da kazu laz ili istinu! Jesu li da iznadju tajnosti, te ih predstave pred pucke oci? Ako nam poznati ljudi promotre ova pitanja mislim da nebi bacali pod noge Napredak i Urednika, vec bi nastojali da ga razsire i umnoze predbrojuike. Doista se dicim i zahvaljujem gos. Uredniku, da im nije niti jedno pitanje odgovorio, niti mu se je imalo marilo, sto je izlazilo iz praznih vrica!

BLAGOSLAV. RADONICH.

PUBLIC LIBRARY 15 JUL 1909 AUCKLAND

Sabor u Wellington.

Na 27 pr. mj otvoren je sabor u Weliingtonu. N. P. Namjesnik Plunket, otvorio je sabor i dao veliki govor, u kome je izkazao sve zelje i svoju sklonost, za bolju buducnost naroda od New Zealand.

U svome govoru spomenio je, da nekad prije New Zealand nije napredovala, kao u ovo zadnji 10 god. Populacija iznosi 888,579 osim Maorske race, docim 1901 god. brojilo je manje 115,859. Jos kaze: sad stoseje zvala New Zealand "colony" da ce joj biti ime "dominion," t.j. sama sobom da ce vladati i biti nezavisna od Englanda, i tako da ce steci bolje ime kod ostaloj naroda. Gos. J. Ward, ministar presjednik u Wellingtonu, nazozio je Vladi u Londonu, kad je bio onamo nazad malo vrimena, da se ova stvar riesi, na zahtjev sabora.

Daklen sabor je vec otvoren, te nama ce dolaziti novosti, sto bude se u svakoj sjednici riesavati; te ce mo na javnost donositi. Ako ikakovu stvar imate za predloziti od kakovi nepravica, obratite se na Urednistvo, koje ce slati molbenice, za vrieme dok sabor traje.

Pitanje: „tko ce postati biskupom u Djakovu", opet je sada izbilo na povrsinu. Sapuce se, da bi djakovackin biskupom imao postati mladi sveucilistni profesor dr. Mihalovic, rodjak nasega bana. Sve rezolucionaske novine protivne su tomu i pozivaju spregase, da to zapriece, jer da na biskupsku stolicu u Djakovu mora doci pravi Hrvat.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION OR WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti sa izvostnom ljekarijam.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Prvi posjet kod Dargaville na 14 tek. mj pak kasnje svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

OBZNANA.

CUVAJTE SE—Uzrokom osobnog napadanja na Urednika ove novine imamo naredbu od vrhovne vlasti da bude oglaseno, neka se budu paziti svi protivnici (oni koji su poznati, i imenovani) hrvatske novine svakog prekrsaja zakona jer u svakoj svrhi njihovog opakog misljenja bit ce potrazeni putem zakona. Takodjer se opominje da nikakvi protivnik novine nema razloga na nijednom mjestu u nikakvom slucaju doci blizu Urednikove osobnosti, jer ovakovo postupanje bit ce smatrano kao prekrsaj zakona.

Ova obznana ostaje u kreposti do onog dana, i do onog vremena dokle svi protivnici nisu uvidili da oni jesu na krivom putu uzrokom njihove ljutite navale za upropasiti hrvatsku novinu, i osobni napadaj na Urednika.

UREDNICTVO NAPREDKA.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Zao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

Novi Predbrojnici.

Banovich Jure, Papakura
Nobilo John, Tikinui
Borich Marin, Toka Toka
Krzanich B. J., Muka
Vrsaljko Marian, Tikinui
Vrsaljko Mate, Tikinui
Ban Mate, settler, Waiuku
Anich Peter, Auckland
Antunovich S. D., Hikurangi
Davlich Ilija, Babylon
Divich Nikola, Matakana.
Glucina G. J., Hikurangi

"Napredak."

SRIEDA, SRPNJA 3, 1907.

Zasto je novina utemeljena ?

Da nam je moguce dokazati sve svrhe, za koje je ova novina utemeljena, ipak mislimo, da se nebi mogao nace jedan hrvatski sin, koji bi mogao kazati, da mu nevriedi. Jest nama i svakoj drugoj narodnosti opetrebito da novinu uzdrze, jer po mogucnosti novine dobiva se svaka izobrazba i napredovanje. Mi se mozemo nazvati sretni, kako smo vec spomenuli u proslim brojevim, da imamo novinu u tudjoj zemlji. Za mnogo godina nemozete kazati, da niste bili u tamnosti, te ili na jedan ili drugi nacin varani, gdje bi bila prigoda. Za odma otvoriti Vam puteve do usavrsenosti to nije nami niti ikome moguce ; ali kroz kratko vrime sto ova novina izlazi, uvidili ste, da su Vam se poceli putevi kao i oci otvarati. Imali smo vas vazda na srdcu, za svako vase poboljsanje, ali nikako nije nam moguce bilo doci, do osobnog poznanstva, sto jesmo vriedni zrtvovati svoj zivot za Vas. Bilo je tesko utemeljiti novinu bez vasega temelja, kao isto i sasvim je tesko napredovati bez Vase podpore. Nebi imalo biti, ali zaliboze ima protivnika u svakoj stvari. Ako bi narod zanemario od svoga nehajstva podupirati, ono sto mu je za korist, bit ce te odgovorni prid svim izobrazenim narodom ; da kako nismo sposobni nista imati kao drugi.

Spomenimo se onog naslova „Bog i Hrvati," i nek nam u zila krv slavjanska vrije, te mora da dusman pred nam strada. Nemojte nas pustiti da budemo vazda okruzeni od neprijatelja, jer moglo bi se dogoditi kao Generalu Kuropatkinu, pomoc pitat, a nebit na vrime. Okruzeni smo, te nemozemo dalje, ne uzrokom novca dali vase neharnosti. Jeli grehota od ovoliko naseg naroda, da nemozemo uzdrzati svoju novinu, koji prije godine dana mogli bi smo imati i svoju tiskarnu. A Vi da bi se dali zavesti dvama trima pametnjacima ! Sad je vrime doslo da se probudime, te sa svojim postupanjem napred hrlimo.

Nije moguce da Uredniku ista naskode, ali smo nasli u zadnji ponedjeljak u jutro, vrata od Urednistva otvorena, a vecer su ostala zatvorena. Valjda kome sto pali, te se potrudio na taj liepi nacin. Malo kasnje dosao nam je prijatelj, koji je na Vladinoj sluzbi i dokazao nam, da su gospoda podmetnuli nam mrezu, za upropastit novinu, te da ce nam biti otvorena parnica, za uvriede sto smo nanili nasoj gospodi, kroz prosle brojeve. Nemamo jos nista u rukama, ali po svjedocanstvu covjeka od zakona, nadamo se imati modru kartu. Uz Boga i pravicu s narodom pod hrvatskom zastavom, spravni smo svoj isti zivot zrtvovati Dok budemo imati bistre pameti, necemo se pustiti vasim istim dusmanim, da vas tlace pod noge.

Kad bi ste sada u ovoj gorucoj potrebi priskocili u pomoc, samom jedinom vasom predbrojbom, eto smo svim zmajim gravu satrali. Ali ako nas pustite vojevati samim, moglo bi se lahko dogoditi, da podjemo u ruke vasih neprijatelja. Jur ste vec razglaseni po cielom svietu, nemojte se nazvati radi samog nehaistva izdajicam. Sto ce reci nasa braca po sirokom svietu? Imali u nama i malo hrvatske krvi?

KRATKE VIESTI.

U Kotaru Aucklandu ima 52 registranih novina, od ovih je i "Napredak" imenovana.

Ukupno u Novoj Zelandi do sada ima 228 registranih novina.

U prosli Ponedjeljak na 1. tek. jutrom na 8½ sati Urednik je nasao od Urendictva vrata otvorena, iza Nedjelje veceri n druzstvu Petra Katavica, i Aute Desi ota jesu od Urednictva za sigurno vrata bila zatvorena.

U Austriji mjeri se dva sa mjerom "kiafter" od dvije tonelate.

Francuzka goji mnogo duhana, svake godine 16,000 tonelata.

U Englezkoj zemlja racuna se da vriedi £52,250,000, a vriednost od kuca £201,500,000 sterlina.

Izmedju bogatog stalisa osoba na danasnje vrieme zene se ljudi izmedju 37 godina, a zenske od 28 godina.

Jedna ekra dobro izradjena zemlja sa ripom moze dati hrane za sest ovaca za cielu godinu.

Spanjoljska drzava odlucila je kovati sitni novac od nikela, u njemacka trgovacka kuca ima pogodbu za ovu radnju.

Predbrojnici Napredka ! Oprostite da ovoga puta neizlazi novina kako smo zelili da bude na svako zadovoljstvo, jer u istinu ove sedmnice bili smo napadnuti sa svih strana te uznemireni na nepravice koje nas ocekivaju.

Uz Hrvatsku zastavu 'Bog i Hrvati' spravni smo svoj zivot zrtvovati, ali nemojte nas odastraniti ovoga puta, jer pobjeda je Vasa, da sataremo sve Vase neprijatelje.

Taljanska dobiva u svoju blagajnu £2,500,000 sterlina sa porezom od soli. Tako isto i Austria dobiva £3,000,000 sterlina za istu svrhu.

Nazad sestdeset godina bilo je samo 150,000 Indijanskih djecaka koji su pohadjali skole, a dandanas ima ih vise od cetiri milijuna koji svaki dan pohadjaju skolu.

Najvisa morska dubina jest od 9427 metara

U Krimenskom-ratu trebalu je izpucati 740 uzaludnih hitaca za ubiti jednog covjeka Kod Francuzkog.Njemackog rata trebalo je izpucati 400 hitaca za istu svrhu.

Vise od sest hiljada zenskih glava jesu na sluzbi kao Vladine spije u Ruskoj drzavi. Imaju placu do dvije hiljade sterlina na godinu, a nekoje jos vise.

Na velikom Orsk zlatnom polju u Siberiji mogu svi slobodno kopati, ali svi moraju prodati zlato sa ustanovljenoj cieni.

U Europi 290 ekera zemlje jest izradjeno za svako 100 stanovnika. A kod Sjedinjene Amerike za 100 stanovnika jest izradjeno 890 ekera.

Na 13 tek. u Dargaville dolazi za prvi put u pohode hrvatski liecnik Dr. Theimer sa Sveucilista iz Zlatnog Praga. Hrvatski bolestnici mogu ga pohoditi Subotu vecerom i cieli sutradan Nedjelju.

Najdublja dva bunara na svietu jesu-jedan kod Buda-Pest, a drugi kod St. Louis u Americi. Prvi je u dubljini od 3180 noga, a drugi 3840 dubok.

Svake godine kod Muhamedanske dzamije u Mecca pokrivac na tavanu daruje Sultan koji zapada u vriednosti od £15,000 sterlina.

U gradu New York po cunanju statistike jesu za svako 100 osoba preko 21 godinu jesu 570 neozenjeni, trideseti cetiri ozenjena, a devet razvjercano.

Francuzki Banak ima na rezervi 86 milijuna sterlina u zlatu. Ova je najvisa svota na svietu, jer ima 30 po stotinu od sveukupne svote od svih drugih velikih Banaka u Europi.

Braneci Vase pravo hrvatski narode dusmani pripravlja ju pavnicu za unistiti ovu novinu, ali ako budete na oprezu sa Nasim pouzdanjem mozemo lasno svakoga predobiti.

Iskreno zahvaljujemo svim domorodcim koji su se spomenuli poslati nam svoj milodar u racun hrvatski zastave bez naseg ikakvog zahtjeva. Oprostite nam ako se smijemo izraziti da ovaj Vas nezaboravni dar ulagamo u drugu svrhu. Urednik vec Vam je izkazao da u znak svoje ljubavi prama svome narodu, jest neumorno radio danu i u noci da u tudjini nadvisi hrvatsku zastavu nad novinom "Napredak" koja nije moguce da vise bude skinuta. U znak svoje radnje sa svojim troskovim poklanja Urednik na dar zastavu svome narodu, daju sada budu stititi od svakog neprijatelja. Ako bi sad hrvatski narod hotio na drugi nacin izraziti na zahvalu utemeljenja i uspjeha ove novine onda evo Vam naputka. Dobavili smo najbolji od najboljeg izuma pisaci stroj (typewriter) za poslove koje obavljamo kod Urednictva. Ovaj pisaci stroj sluzit ce za mnogo godina napisajuci bezbrojni broj listova za Vase potrebe, i za vasu cast, slavu i ime sto skoro jesmo pripravni pisati Biskupu, Vladi, Upraviteljstva Bolnice, i na sve strane svieta. Ovaj stroj zapada £26, ali ako mislite da jesmo prikoracili za pokloniti ovaj stroj na dar nasem Uredniku molimo da oprostite jer smo sto spravni izvrsivati nase duznosti prama Vami.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145 do 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165 do 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 132.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 118 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48 do 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 52 do 56.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 35.
Dobar chips sa prahom 25.
Dobar chips sa prahom alislabiji 18.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosijani prah od 13.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.
Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 28 do 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sliedece

1. Pivaic Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Gosp. Mate Ancich—Maropiu—Za prvi tromjesec Vi jeste bili ubilizeni kao predbrojnik ali na odgovor Vaseg zahtjeva kasnje nismo nista primili na Vas racun od gosp Petricevica.

Gosp. Ivan Jurisich pise nam iz Kaikohe, dabi zudio znati za adresu Stipe Barbarica.

Primili smo pismo od nasih domorodaca iz Otamakitai u kojem svjedoce da im je vrlo milo da bude prava bratska gozba o Bozicnim Blagdanima kako je bilo spomenuto u proslim brojevim napredka. Nadalje pisu da kad ovaj sretni dan dodje dase sakupi veliki broj hrvata na sastanak onda dabi Borbasam puklo srce videci nas gdje se ljubimo, i kako napredujemo.

Nismo se nadali, niti smo zahtjevali od hrvatskog naroda nikakvog novcica za "Hrvatsku Zastavu" koju smo uzdigli nad Vasoj novini "Napredak."

Ovo je znak od Urednika strane da ljubi svoje hrvatsko ime, i da se nesrami u tudjini pokazati znak svoje ljubavi prama narodu.

Ovu je jedina zastava u gradu Aucklandu koja je na vidjelu danu i u noci mnogobrojnom prolazku naroda, te Svemoguci Boze dopusti i usadi u srce hrvatske brace bolju ljubav prama svojoj narodnoj zastavi, i svome Napredku da vise nigda nebude skinuta. Sa zahvalnoscu primili smo u racun zastave gosp. Tony Lelekovich 2s 6d, Nikola Botica 2s 6d, Marko Bulog 2s, Jure Rubic 2s, Andrija Ferri 5s, A. D. Despot 2s 6d.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

POBJEGLI RUSKI TAMNICARI.

Brzojavka iz Petrovgrada donasa viesti, da kroz vrieme, kad su se politicki tavnicari vjezbali u tavnickom dvoristu u Sebastopolu, jedna bumba razrusi jedan dio zida; te pobivsi strazu pobjegne dvadeset tamnicara.

NESRECA U BALUNU.

Iz Londona javljaju, da dva lajtmana, koji su se uputili iz Dunkirk u balunu, za prici u England, utopise se u Engleskom kanalu.

Tielo lajtmana Martin Leake, jest nasasto jednu morsku milju daleko od Bridport k' istoku, na obali od Dorsetshire. Druga mu Caulfied takodjer nasli su malo dalje obale.

AMERIKA I JAPAN.

Gos. Samuel, jedan clan od Queensland Legislative Council, koji je pohodio Kinu i Japan, kaze: da porad skolskog pitanja, veliko uzbudjenje uzdiglo se je u Japanu, proti Kaliforniji. Jaki ratni duh vlada medju trupam, koji misle da nista nema sto bi ih se moglo nauciti od umjetnosti rata; te se neplase Sjednjeni Drzava. Jos g. Samuel kaze: da Japan izgleda spravan za prisilit za priznanje njegovi prava, da se ima castiti kao i ostale velevlasti prvog reda.

NOVAC U TRGOVINI COCOA.

Brzojavka iz Londona da jedan trgovac koji je umro nazad malo dana a trgovao sa samom Cocoa pok. James Epps jest ostavio u gotovu novcu £700,000 sterlina.

VELIKI DUG BARUNA.

Brzojavka iz Londona donasa viesti da Barunesa von Eckharstein jest se obratila na Sud za biti odpustena od zenitbe u razlog da njezin muz nije postupao kako bi trebalo. U Sudu list je bio citan da otac baruna pok. Sir John Blundell Maple M.P. jest izsplatio Baruna dugovanje u svoti od £60,000 sterlina kroz vrieme 18 meseca njegovo k'cere zenitbe suvise dohodak njegove k'cəri od £70,000 sterlina.

Barunesa takodjer je izkazala dase je suvise obvezala izsplatiti svotu £200,000 svoga muza dugovanje. Barun Eckharstein jest kao prvi tajnik kod njemackog poslanika u Londonu.

Hrvatski narode! Vatra je u gradu od nazad godina, trebalo bi od Vase strane ovu vatru za vazda pogasiti sa Vasoj hladnoj-krvi od naravne bistre pameti.

Pozor.

Evo smo zapoceli i drugog meseca da novina sedmicno izlazi, koja kroz ovo kratko vrieme otvorila je put od prepporoda hrvatskom naroda u ovoj zemlji. Nemojte spavati jer ovo nije sala, nego nasa izobrazenost, na hrvatsko ime kroz ciele strane svieta. Priporucujemo svim nasim domorodcim koji zele za svoju bolju buducnost da nastoje kod ostale njihove brace, i budu se udruziti sa podporom tako da hrvatska novina bude vjekovito utemeljena, i hrvatska zastava koja nad novinom vije nigda nebude skinuta. Mozete ako hocete da budemo imati i hrvatsku tiskarnu netom se dovrsi godina dana od utemeljenja ove novine, jer nam dolazi iz stare domovine vriedne izobrazene osobe.

Pri zakljucku lista primili smo podulju listu od hrvatskih imena za njihove listove koje se nalaze na postarskom Uredu u Aucklandu. Na korist naroda pisali smo na Vrhovnu Vlast da ako ima na Postarskom Uredu listova za nase domorodce da nam posalje imenicu, te dace mo mi objelodaniti kroz hrvatsku novinu. Ovo je bio jedan stepen od naseg dobrocinstva jer poznajemo da na stotine listova otidje izgubljeno. Po naredbi data nam je imenica, od 151 imena hrvatskih domorodaca kojima leze njihovi listovi na Posti. U dojducem broju dati ce mo na javnost sva imena koji imaju listove na Posti. Opet drugu radostnu viest primili smo za hrvatski narod t.j. "Nepravilna komesija" otisla u zrak. Sa dojducim brojem donasamo "Oglas" od Parobrodarstvenog druzstva tako da nasi domorodci bit ce u polozaju znati kao i ostali izobrazeni narod.

Dodjite u svakoj potrebi do naseg savjeta jer jesmo sposobni raditi i ostala cudesa sto po samoj i jedinoj novini moze postignuti.

Znanost.

Najstarija tjeralica u grckom jeziku.—Javlja nam prijatelji Grk iz Carigrada: U proslom mjesecu nadjena je u izkopinama u Mileto vrlo cudna ali i jako dragocjena stara grcka izprava. Dr Wiegand priobcio ju je akademiji znanosti u Berlinu. I na akademiji u Parizu govorio je o njoj professor Glotz. Ta grcka izprava nalazi se posred velikog sjevernog trga na lavskoj luci u Miletu. Dakle bas ondje, gdje se je u ona stara vremena usredotocavao najzivlji trgovinski i drustveni zivot silnog i bogatog grada Mileta. Izprava potice iz g. 449 prije Hr Ona glasi proti clanovima glasovitog kodjena Nelida, koje je poticalo od homirovog kralja Nestora iz Pylosa. Iza vrlo krvavih gradjanskih bojeva bilo je te koljeno za uvjeke prognano iz Mileta. U izpravi razpisane su novcane nagrade za uhvacenje i za ubijstvo da iznosa od 100 statera (K 2550 po prilici). Ako se gradski usluzbenici decepaju kojeg Nelida sami, ima se odmah provesti usmrcenje uz kaznu od 50 statera za collegium i posebice 100 statera za njegova predsjednika. Tjeralica ima trajnu valjanost, dok god bude ijednog Nelida. Propuste li oblasti ponovljenje tjeralice od jednog uredovnog razdoblja do drugog, nastaju za nje iste visoka novcane kazne. Izprava pobudila je u pravnickim krugovima veliko zanimanje.*)

*) Grcka prica pripovjeda da je Neleus bio sin Posejdona i bolize Tyre a brat blizanac Peliasa. Mati njegova, bojeci se ljubomornosti svog muza kralja Kretheja iz Jolkosa, izlozila je Neleja. Nu, neki pastir nadje ga i odgoji ga. Nakon smrti Kretheja svade se braca radi vlasti. Nelej bude protjeran i ode u Poloponez, gdje sagradi Pylos. I kad je jednom dosa k njemu Herakles, da se ocisti ubojstva, sto ga je pocinio na Iphitosu zaniece mu to kajanje i ociscenje Neleus. Jer, Neleus bio je prijateljem oca Iphitosova. Radi toga digne se kasnje Herakles i udari na Pylos gdje ubije sinove Neleja izuzevsi jedinog Nestora. Poslje Pausadije uprilicio je Noleus sa Peliasom ponovice olympijske igre. Neleus umro je u visokoj starosti u Korintu.

U Subotici je hodocastilo 2000 naroda na brdo Kalvarije na veliki petak. U to se zaleti medju narod divlji bik, te je do 50 ljudi ranjeno. Bik je konacno ustreljen.

Citava Dalmacija—prama najnovijoj statistici od 1900.—broji pucan, stva u oblim brojkama 584,000. Od ovih je Hrvata 476,000, Srba 92,000 a Talijanaca 15,000.

Starac Dorfner u Neudorfu zadavio je svoju zenu, jer mu se pricinilo, da ocijuka s jednim mladicem. Starcu ima 83 godine, a starica je imala 81 godinu.

Za Vase koristi Urednik je nazvan Cobanom, i svakojakim grdnim riecima, ali nemojte se nista zacuditi ako primite novinu sa osam stranica od povjesti preporoda hrvatskog naroda. Osobni razgovor sa Ministrom kada izadje na vidjelo otvorit ce oci siroko, i daleko.

Nasli smo i kod tiskarne jednog gradjanskog gospodina na veliku srditost protiva novini. Dokazano je tiskarni da imaju tri odvjetnika kod radnje. Nebojimo se na junackom polju od knjizevnosti samo nemojte nas odstraniti sa srebrenim prahom.

NAPUTAK. Imamo u rukami svakojakih dobrih naputaka za koristi hrvatskog naroda, ali nemoze se nista napresno radit dokle nepostavimo temelj od naseg iskrenog odlucenja za bolje napredovati. Do onog vremena dokle po mogucnosti budete imali vasu vlastitu kucu mozete nas slobodno uoblastiti, te sposobni jesmo priporuciti kod privatnih kuca za stanoviste uz sliedece ciene od 14, 16, i 18 shillina na sedmnicu ukupno sa pranjem robe. Ostala vasa braca jesu pripoznali dasu zadovoljni, takodjer i vi mozete kusati da vidite velike razlike u svakom pogledu, i postupanju.

DOPISNICA UPRAVI

Gospodine Urednice!

Kroz moje kratko boravljenje jesam jedan od ocevidnih svjedoka kako neprijatelji naseg "Napredka" nastoje na svaku ruku da sruse svome narodu ovo zlamenito djelo. Bio sam ocevidac kada su se od Urednictva vrata nasla otvorena, koja su bila od Vas veceroma zatvoren. Vidio sam kako je gosp. Anich dosao k' Vama svrhom dase zeli predbrojiti, cuo sam takodjer kako se je izrazivao kao veliki prijatelj novine, i da stoga zeli imati sve stare brojeve od pocetka do svrsetka. Vidio sam na svoje oci malo kasnje kad je dosao covjek na Vladinoj sluzbi koji Vam je dokazao da nekoja nasa gospoda jesu se udruzila zametnuti parnicu proti novini "Napredak." Odma ste ostali zacudjeni, i odma ste se sjetili za koju je svrhu dosao gosp. Anich, i kupio stare brojeve "Napredka." Vi sta rekli sliedece —"Ja, znam dacu imati neprilika radi troska putem Suda; ali u ostalom ja s' pomocu Boga naroda i pravice hocu sve nadvladati. Dapace pravicu hocu i nadalje kroz novinu ljerati pa kud sto puklo, da puklo."— Kada sam cuo ove Vase rieci mnogo me je ganulo te evo Vam pruzam deset shillina za podporu ako bi doslo do razsprave. Uvjeren sam da ce i ostala braca Hrvati priskociti sada u pomoc da neprijatelji ne obore Hrvatsku zastavu na kojoj stoji napisano "Napredak," "Bog i Hrvati"

A. D. Despot.

Oproscen zivot ubojici.

Car je pomilovao lajtmana von Lamsberg, koji je bio opremljen u Siberiju i Saghalien za zivota. Povjest od zlocinstva sto ga je poslao u Siberiju, jest znamenita.

Mladi oficir, kao i mnogi drugi, zivio je veoma razsipno, i nalazio bi se vazda u Velikim poteskocam. U ono vrieme Drzavni Councillor Wlassoff, bogati nezenja, koji je imao dobar glas, da je dobre naravi prem nestalnog temparamenta, posluzivao je novac mladim aristokratim. Lamsberg ga je cesce pohadjao. Wlassoffu vise dojadilo, te je zelio da dobije stogod svoga novca nazad poslje mu racun; tako Lamsberg nadje se u slabom polozaju, kad mu se je srica pruzala da se ima zaruciti s jednom bogatom gospodjom, kcerom grofa von Totleben. Lamsberg podje Wlassoffu te mu rece, da se ustrpi i da protegne njegove mnogobrojne racune do posli vjencanja. Wlassoff koji je bio vrlo zaljubljen u mladog oficira, nasao se je na cudu, rece mu: "Cekaj moj mladicu i ja cu ti dati vjencani dar, da ce iznenaditi." Lamsberg misljase da Wlassoff zeliga unistiti i odluci ubit ga! Prvi dan prodre u njegove sobe, te prodje u knjiznicu iza zada Wlassoffa, te ga zakolje. Tada potrazi racune sto ih je dao Wlassoffu. Nadje ih cisto zamotane u jedan smotak i medju njima knjigu za sebe istoga, koju je pisao pokojnik. Wlassoff je pisao da zeli Lambergu najbolju srecu u njegovom buducom zivotu, i da mu vraca racun da jegodmiren, kao za vjencani dar. Kad je Lamsberg uvidio, koju je pogriesku ucinio, stane se u sebi gristi. Nije pokusao za pobjegnuti, vec sam izpovjedi svoj zlocin. Osuda mu je bila, teska rabota za zivota u Siberskim rudnicama. Nakon nikoliko godina pripomjeste ga u Saghalien. Lamsberg bio je obljubljen od svakoga i zbog njegova dobrog ponasanja, nakon nikoliko godina oproscen je svoji okova, i oblascen za nastanit se na otoku. Namjestio je grosariju i dobro mu napreduje i ozenio prostu seljakinju.

Kada je glava puna. U selu Baska Novska igrala se u sliviku selska mlada jarija. U to se pijan dovezao seljak Jos. Stimac i zavika: "Sad cu pucati". Mladjarija se stade ludovati s njim, te djevojka Anka Trasina porika: "Pu caj. kad te volja". Ovaj u istinu opali i zgodi 18-godisnjega momka Jos. Musaleka uledga Prizvani liecnik dr. E. Kostic pruzi unesrecenom prvu pomoc, dok se pijani Stimac izpricava time, da je glava bila puna, pa nije znao sto ardi.

Temelj Novog Druzstva u New York.

Proslih dana ucinio se je jedan vrlo vazni korak za Slavene, koji se doseljuju u ovu novu postojbinu. Poticatelji ove vriedne stvari jesu ljudi raznih slavenskih plemena kao: Slovaci. Hrvati, Srbi, Macedonci, Slovenci, itd., a ujedno su dobro poznati sirom ciele Amerike, Ovi bolji ljudi imali su proslih dana sastanak u New Yorku te jedan drugome izrazise potrebu, koja se mora dati slavenskim doseljenicima kad stignu u ovu zemlju. Njemci, Madjari i ini narodi imadu u New Yorku svoje zavode za doseljenike, samo Slaveni nemaju, pa ih se tako izvrgne svim proganjanjima po tudjincima, kao da su kakvi robovi. Dobra je dakle i hvalevredna nakana spomenutih pokretaca, da podigne jedan se slavenski zavod za doseljenike u New Yorku, te ovu dobru stvar trebao bi da svaki podupre. Nije zadaca ovom druztvu samo da bude na ruku putnicima koji dolaze iz starog kraja, vec im gledati takodjer da im nadje radnju, pa ce im dati dobre pouke i savjete. Kako smo najnovije obavjesteni, kod drugog sastanka vec i utemeljise i zavod pod imenom "Slavonic Immigrant Society." Ovaj zavod nije niti politicki niti sektarski, pak ce biti primljen u istog svaki Slaven bez razlike vjere.

Za uzdrzavanje ovog zavoda ucijene su sliedece uplate:

Utemeljiteljna druztva plate za pristup $100 a $25 na godinu za uzdrzavanje; pojedinci: £25 za pristup a $5 na godinu. Podupirajuca druztva i clanovi plate na godinu $10. Dozivotni clanovi ovog zavoda, bilo to druzstvo ili pojedinac, mora uplatiti $500 za uvjek. Na ovom drugom sastanku upisalo se odmah trideset utemeljiteljnih clanova. Slovacka zajednica dati ce u ovu svrhu *1,000. Vidit ee mo koliko ce dati Narodna Hrv. Zajednica iz kese sviju zajednicara. Osim toga nasa hrv. i srbska rodoljubna druztvao kao i pojedinci, neka ne ostanu zadnji u ovom pokretu jer tu su brojno i nasi zemljaci zastupani.

O ovom ce mo i u buduce govoriti.

Treba savjeta dopisnicim.

Procvilila u gori nesreca.
Pitaju je, sto je tebi bona?
A ona im tiho odgovara;
Mahniti mi dodijase ljudi;
Zlo ucine, pa nesrecu krive!

Kazao George Banovich.

Alamure

Igraj! Igraj! sije, sete, oto, tuti, vici! ali ce mi sutra doci, po rendit!

Zeljezne rude u Dalmaciji.—Nas zemljak, zauzetni i neumorni radnik na ekonomskom polju, gosp. Ante Deskovic, upisao je od nekoliko godina u odlomu Krusevu, ubcine Obrovac u Dalmaciji, na svoje ime nekoliko iztrazivanja kod takozvane „crljene zemlje". Dobiv i od obcinske uprave u Obrovcu dozvolu. da moze pokusajno kopati slobodno i bezplatno u tom predjelu i materijal izvazati, dao je ovih dana nakrcati dva broda beauxita (zeljezne rudace), te ih uputio na Rieku, gdje ce se u talionici zeljeza preduzeti prvi pokusaj talenja ovoga materijala. O vrsti ovoga beauxita znade se vec, da je vrlo dobra. Dapace izkusni i vjerodostojni inostrani rudari kazu, da je obrovacki beauxit mnogo bolji, nego li onaj, koji se iz juzne Francuzke u stotinama zljeznickih vagona svaki dan uvaza u Njemacku za porabu tamosnjih tvornica zeljeza i aluminija. Ako pak jos k tome postotak zeljeza iz te „crljene zelje" bude povoljan, onda ce se obrovacki kraj ubrzo ekonomski preporoditi, jer ce narod kod svoje kuce imati dovoljnoga rada i ne ce mu vise biti potreba, da se seli u Ameriku. Eto srece, ako ovaj prvi pokusaj dobro uspije i ako se k tome nadje ljudi u Dalmaciji, koji ce se svojim radom i svojom podbzetnoscu ugledat u g. Deskovica. Jer, nema sumnje, da se na ekonomskom i rudarskom polju u Dalmaciji mnogo sto dobra i koristna dade uciniti.

Zrtva ljubavi. U selu Slivno, kotara Imotskog, zivio je Marijan Jukic pok. Ivana, koji je po vladajucem obicaju bio doveo sebi Anicu Lezinn Jurinu, u svrhu da ju kasnje vjenca.

Posto je pak zupniku fra Petru Gnjecu uspleio nagovoriti Anicine roditelje, da istu odijele od Marijana, ovaj se tako rastuzi, da se je na 26. ozujka o.g. ustrijelio.

Zar se nije mogla stvar uredit sa malo vise krscanske ljubavi.

Dinamit u duhanu? Pisu iz Dubrovnika: culi smo pripoviedati ovih dana po gradu, kako se nasla u smotki duhana "sport" dinamita, te je grdno osakatila jednog vojnika i tad su svi "sportovi" po trafikama bili zaplienjeni. Popitali smo se na kompetentnom mjestu, pa su nas izvijestili: Jedan domobranac u Gruzu pripoviedao je, da je dobio na dar jedan "sport", pripalo ga, a onda da je cuo detonaciju kao od dinamita, i da ga je po licu vatra opekla. Vlast je stvar izvidjela, a po smotka, kojega je vojnik pusio, nije se moglo uztvrditi, da je u njemu bilo dinamati, niti ikakav drugi praskavi predmet jer je smotak nadjen normalan. Odkle detonacija i odkle neznatne opekline na licu vojnika. — nije se moglo doznati.

Utopio se. Jos. Krstulovic-Opara iz Splita dovezao u Imotsko nove orgulje za crkvu. Kad je obavio posao' ode da pogleda "Crljeno jezero". Nesrecom osklizne se i padne u jezero 130 m duboko, te se u njem utopio. Nekoliko se krajisnika spustilo u jezero i izvadilo mrtvo tielo unesrecenoga, koje je u Splitu sahranjeno.

Ubio otca. U Negoslavcima posvadise otac i sin iz bogate kuce Narangsica. Otac je ukoria sina Nedeljka, a ovaj uzeo nabijenu pusku i opalio u oca. Pogodio ga u glavu i na mjestu usmrtio. Ubijeni otac Marko bio se sasvim pokvario. Podao se picu i ljubakao po selu. Zaduzio silesiju novca do 30,000 K. Kad je dolazio iz kreme navaljivao je na sve ukucane i na sina Nedeljka. Toga dana otisao je i opet u kremu. Na vecer dosao pijan kuci i trazio Nedeljka. Kad je ovaj dosao od marve po obicaju s dvocjevkom, posao je susjede, gdje ga otac cekao. Na putu cuo je neciji glas i prema jeki opalio. Poslie je saznao, da je pucao na oca, ali nepogodio. Otac ga nozem na to cekao u sobi i nanj navalio. On je na to opalio i ubio ga.

Kako cemo ocuvati zdravlje i dug zivot.

Na ovo pitanje odgovara jedan americki ljecnik ovako: Ako hoces ostati posvema zdrav i ziv, to ne smijes nista jesti niti piti. Jer pijes li vodu, dobit ces posalinu; pijes li mlieko postati ces susicav; blagujes li juhu, mozes oboliti na bubrezima; uzivas li meso, postajes slabokrvan; hranis li se socivom i skodis si citavom ustrojstvu; pijes li vino, dobiti ces kostobolju, a kava i caj cine te uzrujanim. Dakle, ako hoces biti posvema zdrav i dugo zivjeti nema druge, nego nista ne jesti ni piti. — Ovo u istinu ne bi bilo sgorega, ali mi ovo preporucamo u prvom redu gg. liecnicima, a onda cemo se za njima i mi povesti.

Barbarstvo oruznika. Iz Rume javlju "P" o prapravom sredovjecnom barbarstvu, sto su ga tamo izveli olapanih prozora pristava Surme pohvatali su sve sumljivce, te odveli u oruznicku postaju, svukli im cipele i carape, pa in po golim tabanima nemilice tukli, a nekome Habenschussu razporise taban, posuse soli na ranu i onda stadose tuci. Dopisnik "P." veli, da je to ziva istina, jer je o svem tom razgovarao s onim ljudima, koji mu postenom rieci zajamcise, da je sve tako bilo, a Habenschuss pokazao i goli taban, na kojem je rezotina od 2 cm. Na ovu viest zapovjednictvo odredilo najstroziju iztragu.

Nastrielio ga. Rade Grubic iz Bingule na glasu tat vozio se ovih dana kuci s vasara iz Mitrovice. Nedaleko sela Lacarka, kad je pjesice za kolima isao izpalio mu je nepoznati covjek u obje noge hitac iz puske i nanio tezke tjelesne ozlede.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

Paul Cvitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

TRAZI SE.

Hrvatski slagar za Hrvatsku novinu koja izlazi u Auckland, New Zealand. Slagar mora da bude osoba od dobra ponasanja, i koji je ucio, i bio na radnji kod Hrvatske novine u staroj domovini. Odabranom slagaru bit ce placen putni trosak za Novu Zelandu. Za ugovor sluzbe, i za dalje potankosti obratite se kod.

"NAPREDAK,"
22 Combes' Arcade,
Queen St,, Auckland, N.Z

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.
LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo,

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Glasovito na Svietu Makine za Sivenja Jesu WHITE & QUEEN.

MAKINA NA NOGE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £5 15
MAKINA NA RUKE OD NAJZADNJEG IZUMA OD £3 10

Ove Makine jesu pucanstvu dale zadovoljstvo od nazad 32 godine. Knjizica sa slikam od Makina, Prama, i Go-Carts sa cienam noze se dobiti na pitanje badava kod.

W. A. THOMPSON & CO.,
287, QUEEN ST., AUCKLAND.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 3, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JULY 10, 1907. (No. 16.) BROJ 16.

☛ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

O Kostima Zrinjskog i Frankopana.

PISU SPLJISKOM, NASEM JEDINSTVU IZ BECA KAKO SLJIDI!

Jos nazad 15 godina u Hrvatskoj je zapodjenuta akkija o prenosu kostiju slavni mucenika Zrinjskog i Frankopana, te je na celu te akcje stajao pok. Fran Folnegovich. Odusevljenje za tu bilo je veliko. Jedne noci Dr P. Biankini, (sada liecnik u Chicagu) i Dezelic, posli su u Becko Novo mjesto i htjeli sabrati kosti, a bile su sahranjene u dva gvoz dena sandluka, ali nisu uspjeli, nego se docepase jedino njekoliko komadica, i to prsti krajljiznjaka i zubu, Ovi su i danas dielom u Dra, Biankineja, dielom kod gdje ndove Kumicic, a Dr Biankini darovao jih je pok. Kimicicu, kad je objelodanio svoju, Urotu Zrinjsko-Frankopansko," a njisto se je nalazilo i kod pokojnog Dra. Ante Starcevia; nego Veada razumjiv pokreti, naredila je da se kosti porazbacaju po groblju.

Akademsko drustvo „ Velebiti u Becu bilo je radi ove stvari razpusteno a kosti u prisustvu povjerenstva, jednog ranog jutra porazbacana u prostoru od 3-4 cetv. metra.

Djaci u Becu ipak nemirovahu nikada, iztrazujuc plan, djesu kosti, i u kojom dubljini, Taj plan bio je kod Folnegovica, ali se iza njegove smrti niji mogao vise nikako pronaci.

Na ane 30 travanja vise je djaka akademicara poslo na groblji, gdje im jedna djevojka rece da njena majka znade gdeje grob i djesu kosti, a to da je njozi saobcio pokojni njen muz," grobar. Njon da je bila dana naredba priji tri godine da o tim kostima nikomu nista nesmje kazati, ali nazad malo vremena da je pozvana da rece sve sto zna i da pamti, jer ce kosti u brzo biti odkopane, sakupljene i prenesine u Hrvatsku, na sto je starica duboko u zdahnula.

Kazala je i tu, da je ove godine na dan svih svati, dosla na groblje neka fina gospodja u crnini, zapalila na humku groba sviecu, i dala odsluziti sv. misu za mucenike. Starica se ova zove Julija Pulg, na vrhu konca nam je posljen dugoga izpitkivanja dala njezinu sliku koju su donjeli listovi i poslala je cerku, da nam pokaze grob, To je human pokriven brs'canom i travon, a tusu od prike u dubljini od 1. i pol metra kosti slavnih mucenika razbacane u prostoru od 3-4, metra cetv. iz pod ovih je, rece pomenuta starica naslaga pieska. J. eto akoje starica iskreno rekla a ne radi kakove koristi, sto se moze kanstatovati na licu mjesta uporedu sa naredbama i izvjestajima sluzbenini, ovdje, spomenutim.

Sada je na nasoj narodnoj Vladi, da se odmah makne, jer mislimo da sada nece vise vise biti nikakovih zapricka, posto se je prije opirao prenosu, propali gnjili Khuen.

Listovi na Posti.

Anich Petar Tomin, Alfirovich Mate, Antunovich Alf, Andrijasevich Jure, Barbatich John, Boroevic Ante Bilich Mick, Beros Ilija, Boksich Ivan (Franin), Burmaz G. F., Bilis Jack, Bilcich E. Nikola, Borich Stipan (pok. Tadije), Borich Stipan T, Borich George, Borovina Frank, Botica Joze (cvitanov), Berich John, Blaskovich Marin, Barbarich Anton, Cvitanovich Tadija, Dupnovich Ante, Dropuljich Petar, Divich Nikola, Despot Mate (pok. Stipana), Dervis Kleme, Delich Jakov, Erceg Josip, Erceg Ante (Jakvoljev), Erceg Mick, Glamuzina Tony, Glamuzina Ante, Glamuzina Marko, Gjikovich Ante (nikolin), Gojak Marin (pok. Jure), Gojak Slija, Govorko Grgo, Ivicevich Mick, Ivicevich Jure (Matin), Juranovich Ante, Jurjevich Frank, Jelas Ante, Jelavich Ante (Matin), Jerkovich Andrija, Jelas Mijo, Jelcich Ivan P., Janovich Mate, Jelavich Simun (Matin), Jelavich Milvavie, Jelavich Mihovil (Matin), Jizipir A. E., Jugovich Ivan, Jurisich Marko, Jelavich Mato Markov, Katavich Ivan Josipov, Katavich Luka, Klinac Jakov, Klinac Jakov (Jurin), Kosovich Jure (Ivanov), Komar Michel, Kosovich Jure, Krivich Krizan P.A., Kuluz Mate (Petrov), Kuzmanich Andrija, Kuljis Luka, Kumrich Marian, Kosaich Stephen, Kaporich Mate (pok. Simuna), Kriletich Nikola, Lucina M., Lucea Simun (Matin), Lipanovich J., Lelekovich A., Lumich J.. Livich Antonio, Letica Jozo (Antin), Letica Jnre (Matin), Lucich Simun (Matin), Marich Risto, Majstrovich Jure, Matkovich Ivan, Matutinovich Mihovil (Paskin), Matijasevich Ostarich Ante, Matutinovich Mijo (Paskin) Mateljan Jakov, Matkovich Ivan (Masin) Mihaljevich F., Morovich Marko, Melog Roko, Mateljan Jakov, Matkovich Simun, Michalich Mrs R., Mikalovich Steve, Matijasevich Toni, Obmasich Ante, Peselij M., Pavich Nikola (Ivanov), Poljanich Antun, Pivach Marin (Marinov), Pivach Ivan Grgin, Polich Ivan (Petrov), Polich John, Pecar Ante, Pivach Luka, Posalich Marijan (Bozin) Petricevich John, Pivak Frano Matin, Rudez Mate (pok Jure), Roglich Mate, Roglich Luka, Roglich Toma, Rakich Toni, Resetar Mate, Resetar M. K., Radalj Miho (Matin), Rakich Marko, Rasovich Nikola J. Simuna, Ravlich Mijo, Sumich M., Sunjich Micel, Slavich Luka F.. Sunjich Mijo, Segedin Frano, Simunovich Petar, Salle B, Stipusich Kuzma, Skender Ivan (Matin), Stankovich Jure pok Ivana, Skansi George Spilonja Bozo, Johan, Trbuvich, Tamburovich Mate, Tomas Ivan (Ivanov), Tolich Ivan, Tobi A. M., Vucich Tony, Veza Gergi (pok. Mate), Vujcich Tony, Vrsaljko Toma (Simunov), Vitali Mick, Vela Toma, Viskovich M. S., Vojkovich John, Vujcich Toney, Zaninovich Steve, Zarmich Marin, Zebas Ante.

Milodari Sv Propeca.

Evo Vam donasamo prepis lista prevedeno iz Englezkog jezika, kojeg smo uputili. Presvieltom Biskupu netom smo imali u rukami zakljucenu svotu novca za Milodare sv. Propeca. Ova danasnja novina nije jos iz tisk a izasla, a Presvietli Biskup ima vec Vase milodare u rukami. Mnogo nam je milo, daste se na nasu opomenu kao pravi Hrvati, na brzu ruku opostenuli, sto sada u ovoj zemlji jeste kao za prvi put ostavili sebi dobro ime za vjekovitu uspomenu prid Bogom, i prid svietom. Drago nam je u velike, daste se drzali naseg savjeta, te bez pomoci vasih vrlo dobro poznatih dobrocinitelja jeste dovoljnu svotu novca sakupili za sv. Propece, sto mislimo da ce Vam Svemoguci Bog dati blogoslova u Vasim trudim. Opet smo veoma radostni da od Vase strane iz nasih ruku poklanjamo Biskupu milodar sto lazbeno, i neistinito jeste culi od Vasih dobrocinitelja, dace mo mi sve novce pojesti, ili da se sa ovim uzrokom od novaca novina uzdrzi. Opet u svrhu veoma smo radostni da samo jedno imo obstoji listi milodara od Vasih Bordbasa, ostali ce otvoriti oci da zasto niste na njihovo ruka poslali, buduc da oni misle u njihovoj izobrazenosti da njihovo ime vise vriedi nego jedna novina. Sada citajte nas list.

Auckland, Srpnja 9, 1907,

Presvietlom Biskupu Lenihan

Biskupova Palaca,

Ponsonby.

Dragi nas Biskupe,

Kada smo bilo na svetoj Bozjoj sluzbi kod Sv. Patrika culi smo gdje ste zaprosili pomoc od puka za nagradu stolne crkve, druge potrebite stvari sto crkva opotrebuje

Odma smo promislili, i odlucili na istoj sluzbi Bozjoj, za doci Vam u pomoc, kako Vam je Presvietli Biskupo dobro poznato kada smo Vam pisali list da nase obecanje hocemo izvrsiti. Najprvo bilo je odluceno za sakupiti milodar za jednu sliku "Put Kriza," ali u isto vrieme Hrvatski narod nije odma u pocetku bio pripravon za izvrsevati svoje duznosti stoga svota za slike 'Put Kriza' bila je sakupljena od drugog naroda. Drugi put kada nas je dohodio pohoditi nas zupnik Don Joze Zanna, kazao nam je da ako Hrvati hocu, da mogu sakupiti milodar za sliku "svetog Propeca" koja slika zapada £60 sterlina. Da Vi jeste ostavili ovu sliku, na razpolozenje Hrvata u Novoj Zelandi, i dali vremena do dojduceg Bozica za sakupiti dovoljnu svotu novca.

Iza govora sa Don Joze Zanna kroz Hrvatski list "Napredak" mi jesmo opetovno tiskali clanke, da Hrvati koji svi pripadaju Katalicke vjere budu se odazvali sa njihovim milodarim na njihovu vjekovitu uspomenu.

Sada se veoma nalazimo radostni Presvietli Biskupe da Hrvatski narod sa gorucoj ljubavi jest odgovorio sa njihovim milodarim na sve strane od razlicitih kanapa. Evo nas spravnih za uklopit Vam svotu od £63 11s 6d kao milodar za sv. Propece od strane Hrvatskog naroda.

Takodjer Vas molimo Presvietli Biskupe od strane Hrvatskog naroda, da budete dati napisati izspod svete slike—na ovaj, ili slicni nacin—" "Sakupljeno od Hrvatskog naroda u Novoj Zelandi, na uspomenu njihove brace koji su preminuli u ovoj zemlji u dalekom svietu."

Ulagamo takodjer cielu imenicu od svakog pojedinog Hrvata koji je dao svoj milodar na Vase priznanje kako je svota novca od milodara sakupljena.

U svrhu Presvietii Biskupe prosimo od strane Hrvatskog naroda, dabi ste se za nas Bogu pomolili, za svaki hrvatski napredak na sve strane svieta, a mi kao vjerni katolici, i clanovi svete matere crkve obecajemo u svakoj stvari biti Vam pri ruci za koristi nase svete vjere, i crkve.

M. A. FERRI,

Od strane Urednictva i Hrvatskoj naroda u Novoj Zelandi.

Kad budemo primiti odgovor od Presvietlog Biskupa javit te mo kroz novinu; ali iza uputka lista sa novcem doznajemo da Biskup sada se nalazi u Wellingtonu.

MILODARI.

ZA SV. PROPECE--Frano Modrich 10s, Jakov Bilis 2s 6d, Jakov Bilis 3s, Frank Jericevic 5s, Ivan Sale 2s 6d, Anton Bakarich 3s, Dick Bercich 3s, Frank Tvrdevic 3s, Stipan Modrich 5s, Andrew Lencich 5s, John Vojkovich 5s, Kleme Vuljan 5s, Toma Blaskovich 5s, Mate Ban 5s, Ivan Ban 5s, George Vujnovich 5s, Nikola Rubin 5s, Primljeno i sakupljeno od gosp. Frano Modrich, Otamakitai ukupno £3 17s 0d.—Domorodci iz Bogomolja—Petar Matijasevich 5s, Ante Ostaric 5s, Petar Srhoj 5s, Visko Joze Huljich 5s,—Ante Divich Drvenik 5s, Ilija Klarich 2s, Andrija Tomich 5s, Grgur Tomich 5s, Anton Marelich 5s, J. Separovich 5s, Ante Klarich 5s, Joseph Tesvich 5s,—Primljeno i sakupljeno od gosp Vicka Huljica ukupno £2 17s.

IR MANGAWHARE STAROG KAMPA—Ivan Nola 5s, Lovre Nola 5s, Mijo Nola 5s, Domjan Dean 5s, Petar Dean 5s, Simun Dean 5s, Lovre Pavlinovich 5s, Milan Pavlinovich 5s, Cvitan Sunde pok. Tome 5s, Mate T. Sunde 5s, Nikola Stanicich 5s, Vicko Vulinovich 5s, Gospodja Ane Boskovich 2s 6d, Nikola Sokol 5s, Mijo Lukan 5s, Nikola Radisich 5s, Ante Radisich 5s, Stjepan Matijasevich 5s,—Primljeno, i sakupljeno od gosp. Ivan Nola ukupno £4 7s 6d.

IZ PARUA BAY—Mate Antunovich Jozin 5s, Braca Marsich Mate, i Nikola 10s, Ivan Culjak 5s, Andrija Maras 5s, Marko Maras Jozin 5s, Joze Antunovich Matin 5s, Ivan Marsich pok. Stjepana 5s, Ivan Grbavac pok. Ante 5, Jure Rudez 5s, Joze Antunovich pok. Ivan 5s, Ante Jurakovich 5s. Primljeno, i sakupljeno od gosp. Mate S. Marsich ukupno £3.

IZ WAIPU—T. L. Suvoljko 5s, Nikola Ante Suvaljko (bracu) 8s, Petar Sarich 4s, John Bozich 4s, Marko Stanko Jurakovich (braca 10s.—Primljeno, i sakupljeno od gosp. T. L. Suvaljko ukupno £1 11s.

AUCKLAND.—Marko Glamuzina 5s, Ivan Silich 5s, Braca Milicich Ante i Ivan pok. Petra 10s, Jure Spanje 6s. Boze Blagoslovisvega ukupno od pocetka do danas £63 11s 6d.—Amen!

AUCKLAND HOSPITAL—Petar Matijassvich 5s, Ante Ostarich 5s, Petar Srhoj 5s, Vicko Joze Huljich 5s, Ante Divich 5s, Andrija Tomich 5s, Grgur Tomich 5s, J. Separovich 5s, George Pribicevich 10s, Ivan Silich, 5s.—Primljeno, i sakupljenood gosp. Vicka Huljika ukupno £2 15s.

ZA NESRECU OD GRRAT BARRIER.—Spomenili smo u proslim brojevjm dasmo bili primili listu od gosp. Marka Erstica za Milodare od Great Barrier, te sada jesmo primili od gosp. Stipe Katavica sa Te Kopuru dostatnu svotu novca od liste, evo Vam sada priobcivamo kako ova svota sastoji—Marko Erstich 5s, Lovre Erstich 5s, Ante Tolich 2s 6d, Andrew Kleskovich Tuna 2s 6d, Grgo Granich 2s, Joseph Balich 2s, Stipe Balich 2s, Frane Balich 2s, Boze Nejasmich 2s, Marko Kapuralich 2s, Ivan Raos 2s, Mate Arbanasich 5s, Joze Raos 2s, Toma Rakich 2s, Jozip Domanzich 2s, Jerko Kapuralich 2s, Mate Buturovich 3s, Mate Sucich 2s 6d, Jure Rakich 2s, Tadija Rakich 2s, Mijo Raos 2s, Luka Babich 5s, Nikola Boksich 2s, Ivan Boksich 2s, Ivan Baletich 2s, Stipe Katavich 3s 6d, Frane Katavich 2s 6d, Jakov Boksich 2s, Ante Maich 2s, Ivan Marinovich 2s, Mijo Vuleta 2s 6d, Toma Franich 2s 6d, Joze, i Roko Jurisich 6s, Toma Roglich 3s, Mijo Roglich 2s, Mate Bebek 2s, Jure Pribicevich 2s, Kleme Milich 2s 6d, A. E. Matutinovich 5s, Ante Matutinovieh 5s, Ante Despot Petrov 5s, Marko Beksich 2s, Ukupno £5 16s.

Slavjani, Slavjani!

Slavjani, Slavjani
Vi, naroda sluge,
Vi, cuvari carstva
A, drugovi tege.

Tudji, Vi robovi,
Tudji, Vi vojaci
Gdje su, Vasa prava
Gdje su, Vasi barjaci?

Nigdje nista svoga,
Od nikud ljubavi.
Svi, Vas puci mrze
Svak, Vas pod se pravi.

Na nogo se, diz te,
Mac u ruke sada;
Dusmanstvo nek pada,
Slavjanstvo nek vlada.

Niemci, aj vi, Niemci,
Mudroznanstvujuci,
Pohlepni, Vi gosti
U, Slavjanskoj kuci.

Rad Vase nevjere,
Sami smo se klali,
Rad Vase prosvjete,
Jezik ubijali.

Prosvjetom ste glupost,
A, vjerom nevjeru
Slavjanstvu donieli,
Na, jugu, i sjeveru.

A, sad se zelite
Snami, Vi svezati
Znajte, dase zmijom
Zmija samo brati.

Poslao nam ILIJA KUKULJEVICH.

Prije izvjesnog vremena, bila je pustena jedna mala notica kros nas list, Napredak, odnosno sakupljenog novca za pocast nasih mornara; prilikom njihovog boravka u Gradu Auckland-u. Po svoj prilici biti ce po nekim citaocim i ova opazka nemile prirode? Ter ce i ova struja sa svim neopazna proci kao i sve ostale!

Kao sto je vecim dijelom nasim citaocim poznato; da je ona cast i sakupljeni novac gore prosla negoli „Murat" kad je pjesice u „Meccu" na cabu hodio; kad je neki od nasih domorodaca zapitao P., Panther—ovica x? Da pokaze liste od sakupljenog novca ter da se racun ucini i rezolucija donese kojoj humanitarnoj ustanovi ostatak novca dase preda kao poklon ili milodar od ovdasnjih hrvata. Sta mislite dragi citaoci sta je Mr Panther—ovic x? ! Odgovorio Jednostaono je nas premudri Solomon x odgovorio hm! hm! hm! Listo, kakve liste; cast mornarima jest ucinjena a liste je mala mara isparala, tu on misli da je s'otim resolucija svrsena, (u njigovu & cornf korist) a nas Panther—ovic x! Posten i pravedan; kao i svi grcki lazni Proroci: koji su spomo cu svoje perfidne lazi i prevari imali neopisivi uspjeh izmedju naroda u ono vreme! Ali danas jok vala!!

ostalo slijedi.—ELIJA MANDICH.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registrani) Liecnik, corner Wellington and Howe Street. Liecnik za svaku pogibeljnu, i zastaranu bolest od muzskog, i zenskog spola. Sa specialnim znanstvom lieci bolesti sa izvostnom ljekarijam.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Prvi posjet kod Dargaville na 14 tek. mj pak kasnje svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

OBZNANA.

CUVAJTE SE—Uzrokom osobnog napadanja na Urednika ove novine imamo naredbu od vrhovne vlasti da bude oglaseno, neka se budu paziti svi protivnici (oni koji su poznati, i imenovani) hrvatske novine svakog prekrsaja zakona jer u svakoj svrhi njihovog opakog misljenja bit ce potrazeni putem zakona. Takodjer se opominje da nikakvi protivnik novine nema razloga na nijednom mjestu u nikakvom slucaju doci blizu Urednikove osobnosti, jer ovakovo postupanje bit ce smatrano kao prekrsaj zakona.

Ova obznana ostaje u kreposti do onog dana, i do onog vremena dokle svi protivnici nisu uvidili da oni jesu na krivom putu uzrokom njihove ljutite navale za upropasiti hrvatsku novinu, i osobni napadaj na Urednika.

UREDNICTVO NAPREDKA.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Zao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

NAPUTAK. Imamo u rukami svakojakih dobrih naputaka za koristi hrvatskog naroda, ali nemoze se nista napresno radit dokle nepostavimo temelj od naseg iskrenog odlucenja za bolje napredovati. Do onog vremena dokle po mogucnosti budete imali vasu vlastitu kucu mozete nas slobodno uoblastiti, te sposobni jesmo priporuciti kod privatnih kuca za stanoviste uz sliedece ciene od 14, 16, i 18 shillina na sedmnicu ukupno sa pranjem robe. Ostala vasa braca jesu pripoznali dasu zadovoljni, takodjer i vi mozete kusati da vidite velike razlike u svakom pogledu, i postupanju.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

F. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Ovo gore spomenuto Druzstvo

Sadrzaje izvrstni broj Parobroda,
koji uzdrze regularnu plovitbu izmedju
Poglavitih luka od Nove Zelande i Australie vozi

Prvog, i drugog razreda putnike, kao isto svaku trgovinu.

SPECIALNI ZNAK od plovitbe izmedju SOUTH SEA ISLANDS

T.S.S. "Atua" i T.S.S "Navua"
koji parobrodi jesu specialno sagradjeni za ove plovitbe. Ovo druzstvo takodjer zastupa
KANADE-AUSTRALIJE plovitbu
Orient-Royal Pc starsko—plovitbu.

Knjizicu od putovanja, i opisanje drugih stvari daje sa na zahtjeo kad se obratite.

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo.

Novi Predbrojnici.

Antunovich Jure, pok. Ante, Maropiu
Jvicevich Ante, Maropiu
Chepich Lovre, Maropiu
Antunovich Ante, Jozin, Maropiu
Ancich Nikola, Maropiu
Juranovich T., Auckland
Kokich, Stjepan, Waipapakauri
Cebalo Bozo, Port Albert
Jerkovich Lovre, Aponga
Bilis, Jakov, Aponga
Milicich Ante, Wade
Scansie G. L. Z., Awanui North
Erceg Petar, Mangawai
Jelavich Ante Jozin, Matakana
Katavich Mijo, Matakana

"Napredak."

SRIEDA, SRPNJA 10, 1907.

Zahvala, i Sveukupni Odgovor.

NIGDA prije u svome zivotu, u nikakvom slacaju nije nas toliko ganulo kao goruca ljubav prama nami, i svoje novine, sto jesmo primili odgovor u Velikom broju od hrvatskog naroda u ovoj zemlji iz razlicitih mjesta. Nije moguce virovati kako kroz kratko vrieme svakog dana jesmo primili veliki broj listova, i brzojava sa svih strana na obranu hrvatske novine, a protivno lazbenim dobrociniteljem. Nije nam moguce kroz novinu svaki list tiskati, i dati na javnost, jer od novine trebalo bi da postane u velicini od jedne knjige. Ali iskreno zahvaljujemo svemu hrvatskom naroda koja je sa istininom probudila gorucu ljubav prama nami. Poznamo da Vasi himbeni dobrocinitelji nece nam vjerovati da nikakva lista nismo primili protiva njima, jer kao i vise puta jest dokazano da mi sve iz svoje glave protiva njima tiskamo. Ali za uvjerit se trebalo bi doci do Urednictva te razgledati listove primljene od iskrene hrvatske brace u kojima ima goruce ljubavi za hrvatsko ime. Iz svega srca zahvaljujemo Vami draga braco na odluci od Vase bistre pameti, sto vise nije moguce dase budete dati zavesti sa istinitog puta na komu se sada nalazite. Sada smo pripravni s'Vami, svoj isti zivot zrtvovati, i sa macem u ruci na knjizevnom polju sve Vase dobrocince nadvladati.

Pripravni smo uraditi s'Vami u druzstvu, u lievej ruci drzece hrvatsku zastavu, a u desnoj ostar mac od naseg pera, da svi dusmani prid nami padnu. Za Vase koristi istinito jesmo iznemoreni, jer veliki podhvat od nase strane jest zauzet. Nemamo u druzstvu nikakvog stalnog suradnika, te sami mozete znati kakav tezki rad imamo, i uz tezke okolnosti kako nam treba radite. Samo Vase hrvatsko pouzdanje treba nam imati, pak sebi jesmo olaksali tezki rad, a Vami svaku bolju buducnost.

Zelimo da Vasi lazbeni dobrocinitelji budu nas pustiti u miru. da otidjemo izvrsivati druge zadace koje nas ocekivaju, jer drugcije bit ce mo usilovani od strane naroda zapitati molbu od Vlade, da uzbunitelji budu nadareni po njihovom zasluzenju. Budeli te se drzati naseg savjeta mislimo, da nigda nebude Vam potriba u nikakvom slucaju doci do njihovih vrata. Sada znate na kakvom ste polozaju bili u proslo vrieme, kao isto znate kakva Vam se buducnost otvara, te podniposto nije Vam opotrebito savjeta od onih pametnjaka koji Vas misle u svako zlo postaviti. Ako vidimo u buduce da budete varani, onda ce mo sve listove sakupiti zajedno te sloziti u jednu knjigu da vam bude na izgled od sve povjesti sto jeste pretrpili sbog nikakvog drugog uzroka nego samih, i jedinih vasih lazbenih dobrocinitelja.

KRATKE VIESTI.

Svota novca za sv. Propece zakljucena, i poslano Prevsietlom Biskupu £63 11/6.

Na novom pisacem stroju napisali smo Biskupu list, koji prepis donasamo u danasnjoj novini.

Ako nam bude stignuti buduci milodari za sv. Propece, zelimo oblasti od Hrvatskog naroda da budemo zaustaviti za milodar Bolnice kao potrebito djelo.

Kada budete u gradu mozete naci dobrog jestiva, u svako vrieme od 8 sati jutrom do polnoci, kod Little Paris House.

U proslom broju od Milodara svetog „Propeca" uzrokom da tiskarna jest priskocila ime Nikola Tolj 5s, ali svota novca od £2 5s 6d jest priznata. Biskup ima u rukami cielu imenicu od pojedinog milodara.

Iskreni rodoljubi u kojima mozemo imati pouzdanja neka odma dodju direktno do Urednictva mozemo ih priporuciti da otidju obaci jedno maorske zemljiste od 1500 ekera zr kopanja gume koje se moze imati ne za veliku cienu. Nema velikog troska za obaci zemljiste.

Po zadnoj izstragi od stastitike dokazano je da u Sjedinjenoj drzavi od Amerika ima 10½ po sto od cielog pucanstva koji neznaju citati, ni pisati.

Dakazuju da ovaj broj od 6863 vojnika jest ubijeno u ratu koe South Afrike, kao 7807 jesu umrli od febre tako zvano „enteric fever", a 4926 od druge bolesti.

Iznasli su postole za porabu pasa, koje se sada prodavaju u Chicago. Pasi takodjer jesu nauceni da moraju ocistiti svoje postole prije nego imaju ulizti u kucu.

Francuzka pocela je raditi o duhanu god. 1816, koja sada ima godisnjo dobitka preko £12,000,000 sterlina. Najveca tvornica jest kod Lille, gdje se uporabi 6000 tonelata svake godine.

Godine 1876 bilo je samo 200 telefona u cieloj Europi, a 380 kod Sjedinjena Drzave od Amerika. A, nadasnjo vrieme ne u velikom gradu kao Genoa ima 3000 telefona.

Druzstvo je ustanovljeno u Grckoj za porabu spirita od suhog grozdja. Ovaj spirit sluzi za male makine od brodica.

Zviezda „Jupiter" jest jedanaest puta visa nego nasa zemlja.

Na Ruskim zeljeznicam ima mjesto za gospodje gdje mogu pusiti.

Ima stroj koji moze napraviti 2700 kucica od listova kroz jedan sat.

Povise smrti u Francuzkoj prosle godine jest bilo poroda u broju od 37,120.

Ovcevo mese u Australiji moze se cesto kupiti penu za svaku litru.

Godisnji porez na cielom svietu jest u ogromnoj svoti novca od £1,087,500,000 sterlina.

Rocuna se da na cielom svietu popusi se dahana nista manje od 800,000 tonelata svake godine.

Samo devete po stolinu vojnika bude ubijeno u vrieme rata na bojnom polju.

Poljodjeljstvo u Francuzkoj daje radnje 7,800,000 osoba, ili jedna petina od svega pucanstva.

Iznadjeno je kroz 20 godina da dobrocinitelji jesu u svojim zadnjim odlukam ostavili preko 50 milijuna sterlina siromasnim zavodim.

Grad Milan ima jednu osobitost naime ura, koja je nacinjena od kruha. Uru napravio neki Indijanac; prilicno je velika i dobra.

U Novoj Zelandiji, i Australiji ima ptica bez krila i zovu ih kivis.

Bugarska vlada proslavit ce na 2 koiovoza o.g. 20 godisnjicn stupanja kneza Ferdinanda na bugarski prijestol.

U Francuzkoj drzavi zemlja daje ploda 112 galuna vina po svakoj ekri vinograda. U Spanjolskoj povecava se do 130 galuna; ali u Algeriji kao najbolja zemlja daje 300 galluna po svakoj ekri.

Sada se sadi pod krovom duhan u Porto Rico sto zapada £100 sterlina troska po svakoj ekri; ali kada plod izadje ima vise koristi, i mnogo bolja vrsta izadje.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145 do 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165 do 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 132.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 118 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48 do 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 52 do 56.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 35.
Dobar chips sa prahom 25.
Dobar chips sa prahom alislabiji 18.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosijani prah od 13.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.
Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 28 do 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Auck landu.

Traze sliedece

1. Pivaic Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

Uco Primorac iz Waiharara—pise nam ovako.—Na 29 p.m., to jest na sv. Petra i Pavla opet nekoji od nasih domorodaca otisli na kopanje smole, ali nisu sve osobe koje se dandanas nalaze u Waiharara. U broju 12, Kada su vidili u "Napredku" kad je bilo opisano dasu bili ostisli kopati na "Tjelovo," onda su poceli psovati roditelje onog dopisnika koji je pisao, i suvise psovati bezpotrebno Boga njegovih otaca. Da oni jesu gospodari od sebe, stoga dace kopati i u Nedilju, jer da ako oni nebudu kopati da im. Bog nece dati nista i.t.d. Takodjer nas dopisnik opominje svakog domoorodca dase budu ostaviti kopanja u blagdane dneve, jer svaki jest u duznosti davati dobrog izgleda jednom drugim sa dobrim postupanjem. Psovati Boga jest sasvim ruzno cuti, a opet dajemo naopakog izgleda prid Bogom, i svietom od nase izobrazenosti.

DAJEM na znanje svim mojim domorodcim da danas na 10 tek. odlazim za San Francisco, i sa ovim uzrokom dolazim obznaniti moje domorodce da jos imam njeki broj pjesmica od Nove Zelande domovini koje ostavljam kod moga prijatelja Luke Nikolica gdje sada boravi kod Wade, N.Z. Svaki moj prijatelj moze se obratiti na gore spomentog za pribavu pjesmica. Molim takodjer moje domorodce da svi oni koji su dobili od mene pjesmice, a nisu imali dostatna vremena za poslati novac neka ga posalju na gore spomenutog koji ce meni uruciti, i zahvaliti narodu od moje strane. Ostali koji nemaju knjizicu neka se obrate gosp. Luki Nikolicu Wade koju mogu imati za cienu od 1/6. Nemojte zaliti pribaviti ovu knjiznicu koju mozete poslati u staru domovinu. Netom izvadim ulozeni novac vidit ce te, i drugu pjesmu od nase slavne Dalmacije. Ostavljam Vas u ovoj tudjini zeleci od srca Vam svima dobru srecu, zdravlje, i napredak u svakom Vasem radu, i napredovanju.

Biljem se—Vas zemljak i prijatelj
MATE STULA.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom stoji

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

STO GODISNJICA GARIBALDI,

Brzojavka iz Rima od 5 tek. donasa viesti da Taljanska Vlada jest uz mnogo veliku svecanost proslavila sto-godisnjicu od rodjenog-dana generala Garibaldi. Kralj Victor Emanuel prigodom ove veliki proslave jest odpustio na slobodu veliki broj politickij tamnicara. Veliko mnozstvo naroda otislo je na grob pokojniku kod mjesta caprera, tako sto kod sv. Stolice otisli su u samocu za bogaljubno Bogu se pomoliti.

Brzavka iz Londona takodjer donasa viesti da Taljanci u Londonu jesu ucinili demostraciju, i da svuda kud su prolązili njihovu zastavu jesu pozdravili. Na sastanku te u svome govoru Duka od Southerland Earl of Crewe, i Herbert Gladstone Ministar kod Vlade jesu u najvisu cast pohvalili slobodnjaka.

Joze Garibaldi jest rodjen god. 1807, a umro je 1882. Ovoj je oslobodio staliju, i sjedinio svoj narod koje imo jest neumrlo izmedju Taljana- Njegova dobrocinstva jesu nezaboravljena, a kod Englezkog naroda vise je proslavlfen nego ikakvi drugi dobrocinitelj na cielom svietu.

MIR, ILI, RAT?

Brzojavka iz New York od 9 tek. donasa viesti da Admiral Brownson od strane Predsjednika dokaziva, da sada kada je Sjedinjena drzava Amerike u podpunom miru, daje bila sasvim dobra prigoda uciniti manovru sa ratnim-brodovljem za pokazati svietu sto Amerika moze uraditi.

VELIKI TOPOVI NAREDJENI.

Brzokavka iz Berlina op 9 tek. donasa viesti da Japan jest naredio kod Krupps velike topove za njihove ratne-brodove. Ovi naredjeni topovi zapadaju £3,000,000 sterlina, te za ovu svrhu trebovati ce ne manje od 30,000 osoba suvise da budu na radnji kod tvornice.

NEVJERNI DLOCINAC.

Brzojavka iz Londona od 8 tek. donasa viesti do Rev. R. J. Campbell na propovjedi u crkvi jest dokazao, da cieli izobrazeni narod na svemu svietu, nebi vise imao podnositi krvave nepravde koje obstoje u Congo po naredbi od kralja Leopolda od Belgije.

Ako, (kaze pop) druge Europejske drzave nebudu se udruziti, onda Britanska sa Amerikom mogu oni sami uraditi da nevjernog zlocinca mogu dovesti do njegove pameti.

KUGA U BRISBANE.

Brzojavka iz Brisbane donasa viesti da bolest od kuge nije prestala u onem gradu. Uhvatila je jednog covika koji je radio u ducanu od hranine koji nije zivio nego malo sati.

RUSKA ODLUKA.

Brzojavka iz Petrograd od 9 tek. donasa viesti da Ruska Vlada jest odlucila da uzvisi zemaljski porez sa 81,000,000 rubalja (ili £8,100,000) svake godine do 1911 za svrhu da bude sagraditi ratno brodovlje i druge sprave.

UBIJEN OD BUMBE.

Brzojavka iz Petrograda od 8 tek. javlja da sest bumbah jest bilo baceno na dva vrhovna zapovjednika od redarstva kod Easilarwax kotaru Transcaspia uzrokom da jedan od njih jest smrtno ubijen.

Samoubojstvo.

Sasvim nam je zao spomenuti samoubojstvo od naseg poznatog domorodca Nikole Saltarica koje je pocinio na 3 tek., evo na koji nacin. Dokazano je da Saltarich koji je bio na kopanju smole kod Lucas Creek, jest bio bolestan od nazad vremena koji nije mogao podpuno raditi. Imao je druga svojoj kucici, koji je bio sasvim iznenadjen kod je vecerom dosao kuci, i nasao Saltarica mrtva kao isto i kucica izgorena do zemlje. Odma je bilo javljeno na redarstvo kod Devenport koji su otisli izspitati kako stvari sastoje.

Na iztragi smrti dokazano je da Nikola Saltarich jest pocinio samoubojstvo od puske izspaljeno u prsi. Pnska je bila dvokanica, te na ovaj dokaz jest se dogodilo. Kad je prvi hitac zapalio, pokojnik padne raujen na zemlju sa puskom, koja je bila puna u obe strane. Moguce da bude kad puska padne na zemlju dase druga kana zapali, i uhvati vatru sa svrhom da kucica bude izgorena, tako da pokojnika tielo bude nadjeno pokriveno sa pepelom. Saltarica drug. na izstragi smrti dokazao je, daje bio bolestan od nazad malo vremena, kao isto dase je nasao prevaren u ljubavi od jedne djevojke koja stanuje u Auckland. Polojnik rodom je iz Dalmucije blizu Dubrovnika.

Kako vidite u ovem listu donasamo po nasem obecanju Oglas od Parobrodarstvenog Druzstva „Union Steam Ship Company of New Zealand, Limited“ kojega smo za vase koristi izprosili od glavnog Urednictva kod Dnnedin. Sada mozete na vase pitanje, i zahtjev dobiti knjiznicu u kojoj sastoje sve ciene od svakog razreda, kao isto sva pravila od svakog puta gdje mislite putovati. Vise nije vam opotrebito upitati vase dobroci nitelje kada putuju parobrodi, i koja je ciena za vase putovanje. Mozete sami doznati kada ste u kampu, bez dolaziti bezpotrebno u grad. Druzstvo Parobroda nepozna nikoga vise od Vasih agenata, sto oni jesu sami pisali, da vi hrvati jeste sami imeuovali vase dobrocinitelje da budu Vasi Agenti. Kada zelite putovati za staru domovinu, ili na koje drugo mjesto mozete sami uciniti Tiketu, ili se ako ste u potrebi obratite se na Urednictvo koje sve poslove obavlje u podpunom redu, a ne nigda lazbeno.

Hrvatim u Novoj Zelandi!

Sasvim smo iznenadjeni, kao isto odvise iznemoreni na tezkom radu sto radimo danu, i u noci na razvitak Hrvatskog imena. Veliki broj listova sa svih strana jest nam dosao na obranu od vase uvriede, sto jeste bili javno proglaseni od pametnjaka Segetina da svi jeste “divljaci” i “kozari.” Vjerujte nam ova uvrieda nista Vam nevriedi, jer svi jeste na pravom putu od dobrog imena, i ponasanja. Vi poznate u glavu pametnjaka kakav naslov od Vas istih jest zadobio, i na zahvalu kako nam podpisani dopisnici pisu kada dodju u grad dace ga darovati sa cviecem od “garofula.” Opet dopisnici iz Waipu pisu da pametnjak se spominje kada mu je na ulici Queen Street Miss Sarah Battley kisobran po pametnoj glavi dala. Pisite i u naprid braco hrvati kako ste pretrpili svakojakih prevare, te nije daleko onaj dan kada ce te imati u rukami cielu povjest od hrvatskog naroda slozeno sve u jednog knjigi. Ima visi broj dopisnika koji nam pisu da “Bordbase” otidju natrag na njihov stari zanat na kopanje kako su vazda kopali, i kako im je od starine didovina bila. Opet drugi dopisnici pisu dase molbenica uradi, i posalje na Parliament uzrokom da svi koji su uzbunitelji naroda budu protjerani iz grada, i da njihove kuce budu zatvorene.

Veoma iznemoreni istinito kazemo, jer nam nema nikakovog pocinka, ali molimo iskrenu hrvatsku bracu da budete pisati od Vase strane da gospoda “Bordbase” budu se jednom umiriti te za vazda ostavit nas u miru da idjemo naprid sa nasim radom. Druigeije, ako li nece gospoda gledati svoje poslove, onda ce mo biti usilovani sa velike glavice izpustiti “veliki top” nek zaori sirom ove zemlje, i na sve strane svieta, te sa macem u ruci uz hrvatsku zastavu sa vjernim hrvatim pobjedit ce mo sve niprijatelje ovog narodnog poduzeca. Istodobno nasi vjerni hrvati ako zelite da Vam nestane “ljulja” iz psenica pripravni smo sve vrece iztriebiti, tako da sa Vasom pomoci bude cisto zito ostalo.

Budite u svakoj stvari na oprezu, a u buduc bolje ce mo se razumiti, a oprostito sto veliki broj dopisa izostavljamo.

Brzojavka “Napredku.”

Molimo gosp. Urednika da ucini Molbenicu u Englezki jezik na Vrhovnoga zapovidnika redarstva, i zemaljskom Odboru u Wellington da strogo zabrani napadaj Bordbasa na narod po ulicam koji su protivni na novinu; i da se okane onakovih neprilika proti Uredniku dok nije doslo do neprilika. Ova molbenicu dase posalje narodu u Matakana koju ce mo je rado podpisati prije nego se posalje na vrhovnoga zapovidnika u Wellington.

KATAVICH
od strane naroda.

Primili smo pismo od jednog zastupnika koji se sada nalazi kod Sabora u Wellingtonu, da na svoko pitanje od potrebe, i za koristi hrvatskog naroda bit ce mu vrlo milo sudjelovati na nas zahtjev.

DOPISNICA UPRAVI

ZAVNA FAHVALA.

Gospodlne Urednice.—Ne perom dali ni riecju nemogu Vam izraziti zahvalu onakovu kakvu zasluzujete. Necu ni spominjati Vas blagi duh i srce hrvatsko koje plamti vrucim zarom rodoljublja. Ali duznost mi donasa da Vam od srca zahvalim onako kako mogu za dobra koja ste meni ucinili.

Ne samo da Vam dugujem zahvalu zato sto ste mi svaku u redu opremili, dali u svakom pogledu a osobito za dobar izgied kojog sam imao kod Vas za vrieme mog boravka u ovome gradu. Koli hrana toli draga cistoca za mene je bio pravi raj u Vasoj kucfi U njoj se niji culo sije, sete, niti Bogopsovanja, dali bio je mir i red s'kojim uvjek zadovaljan jesam. Kamo srece da smo se Hrvati od nazad godina uvjek drzali Vas, danas bi i sa sigurnoscu bili na boljem stepenu. Ali jos je na vrieme da se prenemo i da zatrazimo Vase ime u svakoj prigodi, a osobito kad se nalazimo u gradu te zelimo liepo i mirno pocinuti malo novaca potrositi, a svakog dobra izgleda imati kao sto sam ga ja vec imao.

A. D. DESPTOT,
U Aucklandu, 10 Srpnja, 1907.

—Pise nam Ivan Vukovich iz Towai, sliedece, Daje mnogo zacudjen kako u vecini nasi hrvati jesn zaspali za predbrojit se na hrvatsku novinu. Da mnogi bi zudili postati sa predbrojnikom, ali da imaju straha od nekoje gospode u gradu koji jesu nista drugo nego varalice, i koji zivu nista drugo nego na veliku stetu hrvatskog naroda. Otvorimo oci draga braco, jer istinito vidimo da nam je novina do sada koristi donila, a koliko neopisive koristi hoce nam doniti u buduce. Uzmimo svi dobre savjete koje od novine dobiramo, svi skladno ljubavi za jedan stap, pod nasu zastavu sada vije, neka se nase hrvatsko ime glasi.

Gosp. George Pribicevich, Waiharara—Primilismo novac od gosp. Paska Cvitanovica te buduc daje milodar za ‘Sv. Propece’ sakupljen kako vidite u istom ovem listu stoga smo pridruzili za drugu plemenitu svrhu t.j. za Bolnicu. Sasvim nam je milo kako dokazujete u Vasem dopisu da imate u nami povjerenstva, jer sa takovim hrvatim mogli bi smo velika cudesa raditi na svaku korist svoga naroda. Ostar nam je sada mac, te u druzstvu svojih vjernih hrvata veoma lasno mozemo sve Vase neprijatelje nadvladi. Zivili!

Gospoda, Ivan Ravlich, i Nikola Tolj, Maropiu—U Vasem dopisu priznajemo gorucu ljubau prama hrvatskoj novini koja vam stoji na braniku za Vase koristi. Milo nam je od Vas priznati da sada vjerujete da nitko drugi osim Vasih poznatih dobrocinitelja jest krivo za Vase izgubljeno ime, koji takodjer bi zudili da ga nigda opet nebudete steci u buduce. Drzite sa na istinitom putu sa Vasoj bistroj naravnoj pameti pak ce te uviditi da svi Vasi lazni dobrocinitelji moraju da padnu na polju od Kosova.

Nasim Dopisnicim! Izostali smo nazad sa velikog broja listova sto jesmo duzni odgovoriti privatno. Ali nasi domorodci moraju nam oprostiti jer smo sasvim iznemoreni kroz ovo malo dana. Nije nista drugo nego veliki podhvat uz veliku tezku radnju sa okolnostim raditi. Doce mo svakoj stvari da svrhe, te nasim dopisnicim u svakoj stvari zadovoljiti. Ured.

Gosp. Frank Nolan, Makatote (King Country).—Vasa je predbrojba podmirena do 1 og. Lipnja 1908. Ugledali se i ostali domorodci u Vas izgled, jer poznamo da da i skreni hrvati nemisle nigda skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad “Napredkom” vije. Bog Vas blagoslovio u svakom Vasem radu. Zivili!

Od kada je Rusko-Japanezki rat prestao sada dolaze vise broj putnika u Japan. God. 1966, bilo je putnika u pohde 25,353; ili vise od 8823 nego je dolazilo god. 1905.

Jedan mladic imenom Pellegrino jest uzet u vojnictvo koji je u visini manji od tri noge; a njegov rodjak Ugo od istih godina jest visok 7 noga 7½ palca, bez postola, a prisi jesu mu siroke 42 palca. Ova dva vojnika jesu kod Cuneo u Taljanskoj vojski.

PRIOBCENO.

Gosp. Ivanu Segetinu, i ostalim gostionicarim, koji su protiva novini.

Citamo u Br. 14, castnog “Napredka,” u clanku castnog dopisnika D. B., veliku uvriedu castnih citatelja, i predbrojnika “Napredka.” Mi koji Vas poznamo g. Segetin, nismo se nit malo nasli uvriedjeni, kakovaste osoba ——. Spominjat ce se castni citatelji, kada ste ukinuli Vase oglase po onom, tko Vas nepozna moze sumjati da Vi, i ostala gg. gostionicari zelite da izlazi u Aucklandu jedna odlicna novina koja se bavi o samoj politicki; ali mi koji Vas znamo dajemo na znanje drugim, da Vasa licnost razumi u politiku kao i ona ‘animal’ u ‘kantar.’ S'Vasim urlikanjem odkrijete Vasu bolest! Vasa buka svakoga budi na simpatiju za novinu. Novina kao vodic, mora da cini svoju duznost t.j., ne, samo da svoje stado vodi k'dobroj pasi, neg daga opominje i od vukova.

Castni “Napredak” poducava, i Vas da stupate sa s'baljom stazom, ali koja korist, salji vuka u crkvu on nece neg u goru. A zasto? Zasto je, Vuk. Za blasmed svih citatelja ove novine necu nadalje pisat. Znamo Ivo Segetin da si podivljao sa cagjim u “Monte Viper” cuvajuc one zivotinje s'kojima ti nazivljes one castne osobe koje citaju “Napredak.” Micemo ga citati, a za sebicne, i nerazumne ljude Bogu pomolit se.

VICKO HULJICH.
TONY OSTARICH.

Otamakitai July 4, 1907.

Javna Zahvala.

Golema i prizalostna nevolja, koja zadesi moga nepriza,jenoga muza Pasku Prlendu, na 15 ozujka u toj dalckoj zemlji ov svoje roduc kalivke, zavi me tuznu ku kavicu u crno odilo sa moje 5 jos tuznije sirotcadi, kojim nam je u njem sva srica i zivljcajc bilo. Dok sam zalosna svisnula u tuzi, gladu i svakoj nevolji izuenada dodje mi sa tih kraja bratske ruke obilua pomoc koju nikako mimoici nemogu, a da javno mojim svim dobrocincim ne zahvalim iz sveg srca i duse, jer su mi gorku suzu u mojoj najvecoj z alosti otrli. Moja najvisa harnost nek bude gosp. Juri Sumicu Ivanovu, koji se je na osobiti naciu za me i moju sirotcad pobrimo i kod dobrih krscana, nasih domorodaca onako mi obilnu svotu sakupio i poslao. Svim mojiku dobrocincim Svemoguci Bog obilno naplatio, ter ih osobito sacuvao nevolje, koja zadesi moga tuznog druga K ovomu nek bude moja harnost i onim novinam, koje su predocivale moga muza nesrecu i preporucivale citaocem, da me tuznu pomognu u mojoj strasnoj nevolji.

Dok svim ponovno moju trajnu harnost izrazujem i posred tuzne sirocade klecec dobrom se Bogu molim,za svoje dobrocimoce i bilizim se prituzna i zalostna

Mare ndov. Paske Prlende sa svojom sirotcadi,
Podaca 16, 5, 1907,
Dalmacija u Austriji.

Zao nam da nam trebo opominjati nase domorodce da vrse svoje duznosti za predbrojbu. Nemojte biti nehajni jer nam treba starih i novih predbrojnika jer zelimo da nam date zadovoljstvo u nasem radu za vasu korist jer istinito ovo je veliki podhvat.

Za listove koje se nalaze na Postarskom Uredu pisite **na** Chief Postmaster da Vam budu poslani na Vasu adresu. Dokazano nam je da u proslo vrieme na stotine listova jest otislo izgubljeno sbog uzroka dase nije znalo za Vasu adresu. A, opet Vasi dobrocinitelji znali bi pametno uputiti Vase listove ondje gdje treba. U buduce Postarski Ured vazda ce nam poslati imenicu od Vasih listova kad nebud znali za Vase adrese. Nemojte gubiti Vase listove jer svakomu svoja dopisnica jest opotrebita.

CUDAN COVJEK!

U broju od 9 Siecnja naseg zasluznog lista ,,Napredka", citan sliedece:

,,Hrvatski radnice ! Molimo da nam odgovorite. Jeli moguce, da nikakovo drustvo, nemoze obstojati izmedju Vas, niti nikakova novina uzdrzana, ako nebude ime jednog ,,Bordbase" u Vasem drustvu vec razorena ako nebude njegovog kamena ?"

Svaki sviestan radnik, kad procita ovakovu drsku smionost, mora da mu ledeni zig uzrujanosti pomuti custvo, te da najstrozije osudi ovakovo ignoriranje, i pozove mocnog ,,Egotistu" za ovu do skrajnosti drzku smionost. Ali ako bi se kriiam dosuljali, i zavirili u mogucnost ovog covjeka, kojeg mi ime nije poznato, ali na kojeg moja sumnja cilja, oh! onda bi bilo sasvim drugacije. Mjesto uzrujanosti porugljiv smjeh ce se na svakoj od nasih usana pomoliti. Stoga razloga, trsio sam se, bez da ikog kompromitujem. Razumije se, sa sada, da ovom po njegovoj hvastavoj tastini, cuvenom cosmopoliti predstavim, Cemu slici covjek, koji se nesrami sto nam je vec poznato, izreci. Takova sto netreba moj gospodine! Zar neznate, da s ovime ignorisate sve radnike, od kojih bi Vam cijenim glede prosvjete, dobar dio mogao prstom pokazati gdi je istok. Znate da smo u XX tom vjeku, ali da ne duljim cujte gospodine! Spadajuci u red onizih, na koje je Vasa tasta praza nisanila, evo Vam slike: Po mome misljenju, covjeka koji je bio toliko smion, te se nije zacao izreci da skratimo: da bez njega nemoze biti nista. Osoba ovakova covjeka, je slicna ladji bez kormila, u kojoj se nalaze samo pijani mornari. Moc istog slici uvenulom listu, ciji se drzak samo lupinom, kao da si ga vodom preljepio, uzdrzi pri grancicam, te puhne li i najlaganiji vjetric, obori ga na zemlju, 3di i iztruli. U alkokolickim mozdjanima ovakova covjeka, uvjek bruji bezstidna poklepa i zavidnost. U drugom kakov je ovaj covjek, Mozdaje javnosti a i Vami gospodine poznata, sudbina nekadanjeg slavohlepca ,,Herostrata" koji kad nije mogao cim da sebe uzvelici, a on u Efezu zapali divotni hram bozice ,,Artemide," u nadi da se mu bar time ime potomstva ostati; ali se prevari, jer protivno bi odredjeno, da njegovo ime za uvijek nestane;—umre u sjecanju potomstva. Sumisljenici covjeka nase kritike, cienim da bi kazali: Pa ipak mu se imespominje! Naravski, mogli bi smo im odgovorit. Povjest mu je sacuvala ime, ali da snjime krsti ljude njemu slicne; a u kratko mi bi smo mogli, (a i krstimoga) okrstiti covjeka naseg suda, da je on pravi pravcati ,,Herostral." U svojoj tikvetini sumnja ovakov covjek, da je on nesto—nesto dragulja; hvasta se ovakov covjek, dragulja ja vriedim!! Jadna mu utvora njegove maste! Sreca da ljudi danasnjega vieka, shvataju ovo kao njegovim sombulizmom. Ako strozije bacimo kriticku opazku, na ovakovog covjeka, cuj gospodine u sto ce se on opet pretvoriti! Od cuvenog—po njegovom mnienju — covjeka svjetskog, stvorit ce nam se slabo djete: Djete malenih ociju, siroki ustiju, jezika velika, ali je tako objesen, kao da si ga paucinom privezao za nebce ; zubi veliki kao pluto; ruke mu velike i duge, i prsti su mu dugi, ali su clanci izlomljeni. Liepa slika za komediju, ali ni najmanje nije se cuditi, metamorpozi onoga djeteta, kolik onome za cim ovo slabo djete cezne; da nebude nitko visi od njega, ili drugcije, kao bi mo mi radnici ovdje u New Zealand, n.p. stvorili kakovo nacelo, ali nikada njegovim inicijativom; jer on nebi bio sposoban, a ipak da on bude na glasu, kao vodja i zacetnik istog elementa ! ! Oli da bi ga narod—kao nekad Grcku bozicu ljepote 'Aproditu" gulubovimi—u zlatnoj kociji dopratio, do uzvisenog priestolja, i da mu reku kao nekad Novgorodjani varjoskim Rusima: tu sjedi i budi nam Kralj! (uh!) ako bi mu se koji od prisutnih protivio, a on da "Apolonovim" strielicama strielja, ali u koga ? Ali gle stose na koncu dogodi ? Mjesto zlatne tiare, koja bi imaia da resi njegovu glavu, sviestan radnik dize beden, "novinu" na kojoj javnosti, diljem cieloga svieta, citira njegova plemenita djela. Liepo ! dok slabo djete, tezi za krunom ,, Rosmopolita " prijimlje batine, ali od onih, koje je on cienio, da su nule. Satrven takovim ponizenjem, cudna se slika pretvara njegovoj fantaziji ; an bi htio da ju odrine, ali mu ona gromko dovice ! Zasto se tako penjes, tasta ljuska oholostj ? Sto vise steres krila, to ces nize dole pasti !

Braco radnici, jeli cuda da je covjek ovakova kova izrekoo, sto Vam je vec poznato ?

Na znanje : Ako donekle neodgovara ovaj dopis zahtievanom pitanju, nadam se, da se to nece uzeti u obzir, posto sam boljim smatrao, da predocim nasem gazdi, kako stvar obstoji, nebi li i mjemu, kao patrioti ponos napomemio, da ovako nije liepo !

Pozdravi svoj braci Hrvatom.

ANTON SEGEDIN RADNIK.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d.

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

Kauri Smola.

Mi odpremamo direktno, i hoce vam placati poslati smolu nami. Dajemo najvisu cienu. Nestavljamo u racun voznju, ni komesiju. Gotov novac odma na povratku Poste. Nasa Banka jest "Bank of Australasia." Dajte nom pokusaj.

LICHTENSTEIN, ARNOLDSON & CO.,
Fort Street, Auckland.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo.

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Paul Cvitanovich, Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY
COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 10, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

God. 2. (Year 2nd.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JULY 17, 1907. (No. 17.) Broj 17.

☛ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

Trebali Psovat Hrvatsko Ime?

(Napisao Antich Matutinovich).

Treba nam znati i promisliti, s kojim ponosom smiemo kazati, fa sam "Hrvat"! ili—ti Slavljanin. Koliko je vjekovu isteklo, od kad se ta loza vije? Koji narodi sadrzavaju to slavno veliko pleme? A od kad je?

Poslie potopa svieta, od koji bijase se rodio Tubal i Mosak, ova dva brata zivljaku zajedno, a ljubili se skladovali i radili neopisivo. Bog videci njihov sklad, i rad, blagosovi njih, a oni marljivi ustrajase i mnoge naroda napucise.

Od ova dva brata jesu svi Slavljani na ime: Hrvati i Srbi, Bugari, Slovenci, Slovaci, Poljaci, Cesi, Luzicki—Srbi i Rusi. Ovi razliciti imena narodi jesu jednog plemena, srodni krvlju i jezikom, oni zapremaju gotovo dva dijela Europe, a broje preko 150 milijuna naroda. Dakle, Slaveni jesu od prije Isukrsta na 1663 godine. A sto se kaze u sv: krjigam, o nasem Staroslavenskom jeziku?

Kad gospod Bog razdjeli jezike kod kule Babilona koja se nahodi na polju Senarskom, jos od godine 1752 prije Krista. Ova se kula zove Babilona u Zudinskom jeziku, sto naski koce reci "Smutnja" i od vremena gradnje kule Babilonske, ostadose tri slavna i stara jezika od Europe, a to jesu—nas—Slovenski, Grcki, i Latinski. Nezna se pravo, dali je i Isus krist govorio nasim Slovenskim jezikom?

Ljubezni citaoci omilenog nam „Napredka."

Kad bi smo danomice promislali nasu povjest slobodnog i robskog nam vremena, kad bi dobro promislili koja je razlika medju robstvom i slobodom, koja med noci i dana, odma bi imali se od sna prenuti. Da nas ima na ovoj slobodnoj ostrvi i devet puta ovolika, moralibi smo biti slozni, jedan drugoga na dobro uputiti, bolji gorega podpomoci a ne se cjepati i jedan proti drugom govoriti. Istina je da svaki hoce svoje pravo, ali za obcu korist, treba sto i pretrpiti, a osobito kada sloga treba da se trazi. Nami za bolje napredovati treba sloge i oz biljnog rada, a za najvise treba nam novina. Ona je danas utemeljena za nase obce dobro, gosp urednik je dosta pretrpio, te za nas je zrtvovao ne samo bezplatno vrieme dali i zdravlje. "Napredak je u svakom pogledu liepa riec, koja je napovnim trudom gosp. urednika rasplamtila hrvatska srca vatrom rodoljublja. Razgranao se je jest nas Napredak sirom svieta vise mu nista netrebe neg sveukupna podpora od sloznih Hrvata. Neka se ori nasa liepa riec sirom citavog svieta, neka dusman znade da nas mnogo imade, da cemo slozno izginuti za jezik, vjeru i domovinu. Drzimo se braco naseg Napredka, crpimo prosvjetu u ovoj slobodnoj zemlji, radimo za boljak svoga naroda, pa neka Bog blagosovi nas Napredak kao sto je blagosovio Moska i Tubala.

Zasto ces izgubite ime?

Lako ga je izgubiti, ali nije steci, ali dobiti onome koga nema njemu nije ni stalo za njim. Ma kojige ima on mora da se nanj obzire ako mislit zivit posteno na ovem svietu. Svaki covjek morao bi se obzirati na svoju buducnost, tako isto i mi Slavljani pa bilo u domovini, ili u tudjini, a navlastito mi u ovoj zemlju nisu imali slabo ime, kao stoga mi dandanas imamo? Oni nisu u prvine poznavali Englezkog jezika, pak isto su bili postovani kao i druge narodnosti. Zasto u prvine bili sposobni naci svaku potrebitu stvar kod Englezkog narodu. Ali dandanas od kada postadose nasi gostionicari, (upravo svi dobri ljudi) sensari, trgovci, i.t.d., mi nismo sposobni nista naci. Ne prije, ali od onog vremena od kada nasa pametna gospoda stadose gospoduriti mi svi Hrvati jesmo izgubili nase ime nas novac, i nase zdravlje. A, tkoje svemu ovemu kriv? Nitko drugi, nego nasa gospode, ili bolje da istinu kazem hajduci nasih zepova, i naseg imena. Evo Vam njihovih djelu, pak mi sami razaberimo jeli ovo istinito.

Najprvo, gdjegod su nasa gospoda dopirali svuda su se izkazali da oni jesu nasi govornici, i du mogu sa s'nami ciniti sve stvari po njihovoj volji, i da mi (hrvatski narod) neznamo nista, nego oni da jesu nasi ucitelji i nasi tumacnici. Ovo je onaj narod drago braco koji nisu dosli na kopanje gume (jer kod stare domovine nisu kolibe od svimja kopali, i sa mazgom nadnicu dobivali) vec da budu nasi ucitelji, i nasi dobrocinci. Jesu ova nasa gospoda sasvim izobrazena koji imaju gostione sto istinito moglo bi se dokazati da njihove kuce nisu za ljude, jer u njima nema nikakvog dobrog izgleda. Ako li covik na sebi ima dlaku dobrog odjelu te netom sjedne za njihovu trpezu ima kasnje gusta izaci vanka na setnju. Ako je ukoren, anda ti odgovori oli ti je bilo kod kuce cistije, vi jeste zlobni na svoga kojemu nedate zivljeti. A, kako—da nebudemo zlobni? Prvo u njihovim kucam nije cisto u nikakvoj stvari, a opet ne castu nikoga kao covika, nego da na silu mora se dolaziti u njihove gnjusne kuce.

Kada Nedjelja dodje, neces cuti naseg gostionicara ajmo u crkvu, nego vicu tkoce platit pit, igrati na karte za munitu, gdje tu nemanjka svakojackih grdnih psosti dase nebo ori, a sveta se misa govori. Sa ovakovim postupanjem nasa gospoda daju nam dobro ime prid Bogom, i prid narodom. Ova gospoda jesu dobri vikati, a kad im nestane naroda onda traze filove. U ovu svrhu nisu lieni obac i pogodit, uzrokom da mogu pisati na sve strane da boljeg fila nema samo neka narod dodje dangubiti koju sedmnicu dana kod njihove kuce. Kada narod dodje te upitali gdje je ta zemlja, oni odgovore isuprstami ja, sam potrosio i daugubio za vas, svaki meni po jednu Liru to Vam nije velika stvar. Zemlja je dobra nisam bolju pod ruku imao, nije skupa svaki po £10 manje se nemoze imati. Kad bi narod hotio otici kopati za nedangubiti, onda bi odgovorili nije prisa ili ste dosli po vatru. Eto na kakav nacin njima je drago varati narod. Kada se dodje na zemlju ucine stanove, pocmi kopat dolazilo bi do gorkog placa, smole nema a novci potroseni. A koliko bi se puta dogodilo da gospodar potjera nas siromasni narod sa placene zemlje! Jeli pravedno i posteno da mi idjemo na ruku ovim nasim trgovcim, i sensarima? Ovaj nesretni ljulj prusuo se po cieloj ovoj zemlji, te za nasu korist trebalo bi ga iztriebiti. Moguli se pohvaliti nasi gostionicari, i nasi sensari dasu ikakva dobra ucinili nasem narodu, i koliko ljudi jesu uputili na rabotu osobito mladost.

Ovih dana nas stari gostionicar Ivan Bilich proputova kroz North za kupovati smolu. Daje dobru cienu, ali u miri po svakoj vreci rada bi po desetak litara zalupat. U racuna snjime ima vise muke nego ucitelju sa djetetom u skoli. Ovo neka bude na znanje svim nasim kopacim dase budu ovakovih cuvati. Nije im bilo dosta varati po gradu nego bi hotili i po selim. Onaj koji bi sto narod posvetovao za njihove koristi, i koji zna za hiljadu puta bolje od njih, onda oni svasta govore proti njemu t.j. proti gosp. Ferri. Oni svi sada poznaju da u naseg Urednika jest veoma ostar mac, sa kojim ce sve njihove zile posjeci. Oni svi sada pripoznaju daje Ferri uvik nastojao narodu otvoriti oci da nebude tlacem od drugoga. Svakoga u svakoi stvari u svakom slucaju jest savjetovao na dobro osobito mladica. Ovi protivni hajduci rigaju proti Ferri sto nebi ni macka, jer znadu daje mnogo izobrozen i sposoban pak da im moze naskodiii u svakoj stvari. Mi svi sada spoznamo da se Ferri neboji ljutih lava, jer se vazda bori proti onim koji narod gule.

Eno Vam jedan slucaj (izmedju hiljadu drugih dobrocinstva) na Great Barrier sto nitko od nas nebi bio zakopao da nije bilo za Ferri koji je izsprosio milost, sto mi nismo priznali kakve je dobre i lepe koristi svome narodu ucinio. Svaka ce stvar sada izaci na vidjelo samo ako budemo sinovi majke Hrvatice. Nadjimo se svi slozni pod onom zastavom koja sada nad "Napredkom" vije, zavirimo ondje pak ce mo naci svakog lieka sto nam bude opotrebovati, jer sa ovim jedinim i istinitim putem zadobit ce mo slavno ime u ovoj zemlje koje nas ceka. Sada je nase vrieme dase ukazema sto mozemo uciniti sa ljubavi i skladom, a ljulj izguliti izmedju psenice.

Jure Pribicevich,

Waiharara, Srpnja, 1907.

Ovaj nas dopisnik nije nam osobno poznat, ali neke bude drugih slicnih dopisnika za njihovu korist pak jesmo sposobni „Ljulj" iz zila poguliti da vise neostane ni traga od poganog sjemena.—Ured.

Sluzba Bozja.

U proslu Nedjelju na 14 tek., bili smo u crkvi Sv. Patrika na velikoj Misi, jer ovu prigodu za otici na sluzbu Bozju kada nam vrieme i zdravlje dopusta nigda neizostavljamo. Svaki sada boguljubni katolik koji otidje u crkvu Sv. Patrika nemoze inace, a da ne vidi sliku "Svetog Propeca" koja stoji povrh velikog otara koja slika jest poklbnjena sa milodarim od Hrvatskog naroda u ovoj zemlji.

Nije jedna slika od "Sv. Propeca" nego jesu ukupno cetiri sveta kipa sto znaci "Kalvarija," te upravo istinito mozemo kazati da nas hrvatski narod imao bi biti sasvim radostan kada nam je otislo za rukom kao za prvi put ostaviti vjekovitu uspomenu u crkvi Sv. Patrika. Kako vec znate u proslom broju "Napredka" dasmo novac su lepom napisanom knjigom (prepis lista imate u zadnjem broju Biskupu) poslali te nismo izili ili potrosili u druge svrho kako ste bili culi od Vasih dobrocinetelja. Od ovem Vasem milodaru za Sv. Propcce, bilo je vec spomenuto kroz Englezke novine "Herald" i "Star." Takodjer drago nam je spomenuti da Englezke novino kao za prvi put jesu nas opisali dasu hrvati milodar sakupili, a ne Austrianci. Ovo je od nase strane naputak dasmo odlucili nauciti Engleze da nas budu prozvati sa Hrvatim, a ne dasmo "Austrians."

Nemamo sada prosta vremena, ali od nase strane jest odluceno u buduce dati jedan izvrstni clanak kroz Englezke novine od povjesti hrvatskog naroda, tako da vise nigda nebudemo prolaziti sa onim imenom koje mi nenosimo od starine. Kad na sluzbi Bozjoj kako smo gore spomenul, i nismo opazili Presvietlog Biskupa prisustvovati, tako se nismo ni nadali dace biti ista dokazano od hrvatskog milodara za sv. Propece.

Kad je duhovnih koji je obsluzio svetu Misu otisao na Pripovidaonicu te dokazao boguljubnim u crkvi sluzbe bozje koje ce obstojiti kroz buducu sedmnicu, onda rece ove rieci—Imam naredbu po zapovjedi Presvietlog Biskupa da procitam jedan list kojeg sada imam u rukami" Crkva je bila dubko puna naroda, te svakoga jest iznenadilo i znatizeljni kakav ce list duhovnih procitati. Od nase strane takodjer smo bili znatizeljni kakav ce list duhovnik citati, te inenadjeni slusalismo isti nas list citati od pocetka do svrsetka svaku riec.

Boguljubni u crkvi takodjer iznenadjeni, jer kada je dnhovnik zakljucio i spomenuo Urednika ime podpisano od strane Hrvatskog naroda u ovoj zemlji onda je kazao "ovo je onaj narod koga Vi nazivljete Austrians." Na svrsetku citanja lista duhovnik je iz svega srca najtopljije zahvalio hrvatskom narodu od strane Biskupa na sakupljenom novcu za Sv. Propece.

Kada je Urednik slusao citati njegov list od strane hrvatskog naroda, u crkvi Sv. Patrika dubko puna naroda suze ga oborise (kao isto sada pisajuci), i gledajuci Sv. Propece, damu je otislo za rukom ostaviti vjekovitu uspomenu svemu Hrvatskom norodu u crkvi Sv. Patrika.

Na izlazku iz crkve kada je Sluzba Bozja bila dovrsena, nismo velikog broja od domorodaca ugledali izemedju kojih jest bio nas vriedni domorodac Vicko Ruskovich. U gradu Aucklandu ima vazda lepi broj hrvata, te jest sasvim opaki izgled nepohoditi sluzbu bozju u Nedjelju. Nije daleko crkva od hrvatskih gostiona, te Vasi dobrocinitelji koji Vam lepi naputak daju dase karta, i drugi opaki izgledi jesmo sasvim protivni, te u buduco kad nam ostane vise vremena bavit ce mo se podulje za biti svome narodu tjelesno, i dusevno od koristi, a ne nigda za stetu. U proslom broju "Napredka" bili su napisani kao zakljucak milodara za "Sv. Propece," te u istom broju jeste opazili prepis naseg lista kojeg smo na brzu ruku nputili Presvietlom Biskupu. Sada opet u danasnjem broju hocete opaziti kako je u proslu Nedjelju na 14 tek. nas list bio citan slovo po slovo, od duhovnika na svetoj Misi u crkvi Svetog Patrika. Danas Vam donasamo prepis lista od Biskupa kojeg smo primili na odgovor milodara sakupljeno od hrvatskog naroda.

Bishop's House, Ponsonby,
Auckland, Srpnja 13, 1907.

Mnogo Postovani gosp. Urednice,
"Napredak," Auckland.

Dragi Gosp. Ferri,—Tvoj milostivi, i izvrstni list ukupno sa cekom od milodara dodje mi sretno u ruke. Pisem ovaj list veoma ganutljivo za ponuditi tebi, i tvojim dragim domorodoim moju najtopliju zahvalu za plemeniti milodar koji je dosao za stolnu crkvu Svetog Patrika. Molim te, od moje strane predlozi milostivo moju gorucu ljubav prama hrvatskom narodu u ovoj zemlji, kao isto svima mirodaljiteljem koji su sakupili dostatnu svotu za "Sveto Propece."

U stolnoj crkvi ja, hocu dati napisati "tablicu" izspod slike na onaj nacin kako ste naznacili u Vasem listu u znak preminutih tvojih domorodaca u ovem dalekom svietu. Vi, jeste mo pomogli sasvim izvrstno kroz novinu uzrokom Vasih clanaka, sto najtopljije Vam zahvaljujem na Vasem iskrenom poduzecu.

Pisem takodjer danas Don Jozi Zanna da se bude od moje strane zahvaliti hrvatskom narodu po razlicitim kampim. Zelim Vam svaki uspjeh u Vasem radu i svaki buduci napredak.

Ostajem Vas mnogo vjerni u Isukrstu
† Geo. M. Lenihan,
Biskup od Auckland.

Uzrokom Vase novine "Napredka" ovo za prvi put hrvatski narod ostavlja vjekavitu uspomenu u stolnoj crkvi svetog Patrika. Kada budete sakupili za Bolnicu onda po nasem obecanju zaorit ce mo sa nasim perom sirom ove zemlje na Vasu proslavu. Takodjer smo stalni dacemo izprositi milost da bude vazda koja postelja na razpolezenje hrvatskog bolestnika. Naprid Hrvati! istinito vodimo Vas onem cilju gdje Hrvatsko ime mora da bude za vazda utemeljeno, i proslavljeno. Ured.

Ljubavna drama u Istri.—Javljaju iz Iztra, da se je u Isoli kod Kopra odigrala krvava ljubavna drama. Devetnaestgodisnji pekarski pomocnik Kristijan Sulcich proganjao je dulje vremena kcerku sAog majstora sa ljubavnim ponudama, ali ona ga je odbila. Dne 11. p. m. se je uvukao u njezinu sobu, pa joj poceo dosadjivati ljubavnim izljevima srca, a kad ga ona enegicno pozva na red. udari na nju, te joj nozem zadade tezke ozlede po vratu, u onda ju tezko ranjenu baci krez prozor, pa onda sam za njom skoci.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duse obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer ako neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
" Napredak,"
(Weekly Paper)
(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to " The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

" THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

" NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registered) Metaphysician corner Wellington—Howe Streetz. Daje savjeta za sve zastarane bolesti broli za muzkog, toliko za zenskog bolestnika. Za savjet obratite se gore kod gore spomenutog.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.
Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

HRVATSKI LIECNIK.
M.U. D.R KARLO THEIMER,
Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.
Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.
Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

OBZNANA.
CUVAJTE SE—Uzrokom osobnog napadanja na Urednika ove novine imamo naredbu od vrhovne vlasti da bude oglaseno, neka se budu paziti svi protivnici (oni koji su poznati, i imenovani) hrvatske novine svakog prekrsaja zakona jer u svakoj svrhi njihovog opakog misljenja bit ce potrazeni putem zakona. Takodjer se opominje da nikakvi protivnik novine nema razloga na nijednom mjestu u nikakvom slucaju doci blizu Urednikove osobnosti, jer ovakovo postupanje bit ce smatrano kao prekrsaj zakona.
Ova obznana ostaje u kreposti do onog dana, i do onog vremena dokle svi protivnici nisu uvidili da oni jesu na krivom putu uzrokom njihove ljutite navale za upropasiti hrvatsku novinu, i osobni napadaj na Urednika.
URENICTVO NAPREDKA.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.
W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

NAPUTAK. Imamo u rukami svakojakih dobrih naputaka za koristi hrvatskog naroda, ali nemoze se nista napresno radit dokle nepostavimo temelj od naseg iskrenog odlucenja za bolje napredovati. Do onog vremena dokle po mogucnosti budete imali vasu vlastitu kucu mozete nas slobodno uoblastiti, te sposobni jesmo priporuciti kod privatnih kuca za stanoviste uz sliedece ciene od 14, 16, i 18 shillina na sedmnicu ukupno sa pranjem robe. Ostala vasa braca jesu pripoznali dasu zadovoljni, takodjer i vi mozete kusati da vidite velike razlike u svakom pogledu, i postupanju.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.
Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

F. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

Vruca Zahvala.

Dolazim zahvaliti svim Hrvatim koji me vrlo dobro priceka se na 13 tek. jer kao stranac prispjeh u Dargaville one veceri. Doista svima je cast, i dika da ima hrvatske ljubavi koja zajedno svih svezuje, i na staru domovinu opominjuje. Bog pozivio citav hrvatski narod koji se nalazi daleko od svoje domovine. Zao mi je da nisam dulje vremena proboravio kod Vas, ali na drugom mome izlazku gledat cu zadovoljiti svakoga. U svakoj potrebi neka me hrvatska braca obznane da mogu biti pri ruci za njihovo zdravlje. Srdacni pozdrav
DR. KARLO THEIMER,
iz Zlatnog Praga.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.
Ovo gore spomenuto Druzstvo
Sadrzaje izvrstni broj Parobroda, koji uzdrze regularnu plovitbu izmedju
Poglavitih luka od Nove Zelande i Australie vozi
Prvog, i drugog razreda putnike, kao isto svaku trgovinu.
SPECIALNI ZNAK od plovitbe izmedju SOUTH SEA ISLANDS
T.S.S. " Atua " i T.S.S " Navua"
koji parobrodi jesu specialno sagradjeni za ove plovitbe. Ovo druzstvo takodjer zastupa
KANADE-AUSTRALIJE plovitbu
Orient-Royal Pc starsko—plovitbu.
Knjizicu od putovanja, i opisanje drugih stvari daje sa na zahtjeo kad se obratite.
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo.

" Napredak."
SRIEDA, SRPNJA 17, 1907.

Sto, i Koga Cekamo ?

Ovo je jedan upit stobi imalo svakog pojedinog Hrvata u ovoj zemlji dirnuti u njegovo srce, te svaki u svojoj naravskoj pameti imao bi sam sebe upitati, „sto, i koga cekamo"?

Istinito mnogo nam je zao od nase strane opetovno opominjati hrvatski narod da bude vrsio svoje duznosti, ali zaliboze jesmo usilovani ovoga puta upitati svakoga iskrenog hrvata, „sto, i koga Cekamo". Vec svima vami jest poznato da ova novina jest sasvim dobro utemeljena, kao isto po razlicitim dopisnicim mozete sasvim dobro razumiti koliko je ova novina obljubjena od velikog broja svoga naroda. Uzrokom same, i jedine novine mozemo sve vase zahtjeve na vasu korist postignut ; ali sbog velikog vaseg nehajstva i neharnosti nemozemo ; niti nam dopustate te da u podpunom zadovoljstvu za Vas radimo. Svako nase obecanje jesmo redovito izspunili. A, kamo Vase obecanje ? Nomojte dopustiti da vase obecanje otidje u zrak, jer je doslo vrieme dase probudite od nehajstva. Tezsku ste nam zadacu ovog puta dali, sto mislimo da nitko na svietu nije moguce dase nadje koji bi ovoliko vremena sa uzstrpljivoscu radio. Promislite draga braco da mi nemamo gvozdjenu narav, jer lasno se moze dogoditi da klonemo duhom od velikog tezkog rada. Za vasu bolju buducnost sve smo pripravni zrtvovati, ali promislite da vam treba povratit ljubav za ljubav.

Mi od Vas nista nezahtjevamo nego da postanete stoje moguce vise sa predbrojnicim, za koju svrhu trebalo bi nam jednog suradnika koji sa vasom podporom mogao bi dobivati za njegov rad jednu mulu sedmicnu placu. Imamo opet od 25 osoba koji su se ponudili za doci za slagara. Svi imaju izvrstne svjedocnice „svi dobri hrvati iz grada Zegreba, Zadra, Spljeta, i Dubrovnika, a nekoji jesu i ozenjeni. A koja je hvajda za sada izabrati ikoga kada neznamo za vasu temeljnu stalnost.

Svaki od hrvata ima potrebu od novine u ovoj zemlji, pak bio predbrojnik, ili ne. Svaki je u duznosti doci sa podporom sto prije, jer prije ili poslje mi svi imamo potrebu od jednog drugoga.

Neznamo koga vise cekate, novina izlazi redovito sa velikim radom, i dvostrukim troskovim, a gdje su vasa obecanja? Mozemo brojiti na stotine od starih predbrojnika od kojih se danomice ocekiva njihova ponovna predbrojba, takodjer opet od neplacenih preko stotinu predbrojnika ocekiva se njihova duznost sve od pocetka izlazka ove novine. Kako, i sto mozete vise od nas zahtjevati ? Istinito veoma smo iznemoreni sa nasim radom, te nemojte nam pokratiti viek svoga zivota sa vasom neharnosti. Na svaki Vas zehtjev pripravni smo sve po mogucnosti izvrsiti ; ali za nas, kada u isto vrieme mi jesmo pripravni raditi za vas cielu godinu. Opet promislite koliko, i kakve koristi mozemo Vam donieti kroz godinu dana

Eto ugledate se na uspomenu koju ste ostaviti kod svetog Patrike da vi svi imate sada dobro ime koji jest, i koji niste nista dali.

Tako isto kada imate u stranoj zemlji utemeljenu novinu svakomu je cast i dika da svoje ime uzdizete. Priporucujemo svim domorodcim koji su od strane novine da probude svoju bracu iz nehajstva, jer spavajuci dugo vremena jest protivno zdravlju.

Ako mi otidjemo spavati, mozebiti samo za kratko vrieme, ali kada bi mo se probudili sasvim bi nam bilo zao videci svoju hrvatsku bracu gdje spavaju cekajuci kao zidovi " Mesiju."

KRATKE VIESTI.

Hrvatski narod u Novoj Zelandi ostavio vjekovitu uspomenu kod crkve svetog Patrika.

Najbolja slika od sv. Propeca u crkvi sv. Patrika jest sa milodarim sakupljeno od hrvatskog naroda.

List koji je pisan u Englezkom jeziku Biskupu od Urednika od strane hrvatskog naroda jest bio citan u Nedjelju na 14 tek.

Dokazanonam je da nigda prije u povjesti crkve sv. Patrika nije list od nikoga bio citan od duhovnika na pripovjedi, kao stoje redovito slovo po slovo bio citan list naseg Urednika na poslanom milodaru za sv. Propece.

Ako se hrvatski narod probudi iz svoga nehajstva odlucili smo nakititi novinu sa osam stranica, mozemo ako hocemo svega postignuti.

Najvisa ukupna svota novca stose znade na svietu, jest bila ostavljena siromasima od pok. Alfred Beit's u svoti od £1,600,000 steriina.

Sestnaest osoba po svakoj hifjadi koji se nalaze u ludnicam jesu uzrokom od ljubavi zenskih.

Dokazano je da jednu jabuku pojesti svakog jutra prije rucka, bilo bi na korist zdravlja mnogim obiteljim.

Sirianski duhan ima mnogo manje otrova nego ikakvi drugi. Od Virginije duhan ima sedam po sto vise otrova nego Sirianski.

Pucanstvo Britanske sadrzaje 42,000,000, ali ostalog naroda od druge narodnosti ima 348,000,000 osoba.

Vise od 5000 dvokolica (bicycles) jest bilo kupljeno u Johannesburg (Afrike) kroz petnaest dana uzrokom da druzstvo od trama jest ostislo naopako.

Ako barometro snizi se doli za jednu desetinu u jedan sat, ili dvije desetine kroz cetiri sata jest sigurni znak od ruznog vremena.

Dokazuje se da najpogibljnije vrieme od svoga z vota jest kod djecaka kada najprvo zapocme dobivati svoj svakdasnji kruh.

U proslom mesecu Ozujku tri stotine i dvadeset i dvi osobe jesu bili ubijeni u Ruskoj, a 303 osobe jesu ranjeni na pokusaj ubojstva njihovog zivota.

Druzstva udruzenih slikara u New York jesu kupili jedno zemljiste gdje ce moci svoj rad od slikah raditi. Na zemljistu bit ce sagradjena zgradja koja ce zapasti £168,000 sterlina.

Porez na jednoj vreci soli od 10 shillina jest bio god. 1798. Kasnje poveca se do 15 shillina god. 1805, pak opet snizeno na 2 shillina god. 1823, a najkasnje u Siecnju 1825 jest sasvim ukinuto od poreza.

Dopisnik novine 'Referee' u Americi dokaziva da sadasnje postupanje u Americi smjera da zenska bude povrh muzskog u znanju.

Racuna se da u Londonu opotrebuje 200000 galuna mlika na dan, sto proizlazi od 150,000 krava. Za ovu svrhu opotrebuje 15,000 osoba za muzti mliko, a 40,000 osoba za razdjelit mliko po kucam.

Njemci se racunaju kao najvise pisari za dopisnicu (postcards). God. 1905 uputili su kroz Postarski Ured 1299 milijuna komada, pak onda dolazi Englezka sa 800 milijuna.

Rucunajuci da na cielom svietu ima 1,500,000,000 osoba, onda bi mozdjani od ovog naroda tezili 2,000,000 tonelata, ili po prilici za 100 ratnih-brodova od razmjerne velicine.

U trbuhu od jednog slona koji je zaglavio u Parizu jesu nasli novca od bakra, i srebra jednu zepnu knjizicu, i razlicitih drugih stvari.

Ima stroj za mjeriti visinu od glavica koji se zove „ theodolite " sto jest nemoguce virovati kako istinito dokaziva mjeru od visine. Glavica Ben-Macdhu koja je izmjerena 4295 noga, kasnje kada su iztrazivali jeli redovito iznasli su da nije ni 1½ unca pogrieseno.

Parobrod " Celtic " koji je odputovao iz Southampton za Ameriku 1595 putniku 1595 putnika, pak kasnje na drugom mjestu ukrcao drugih 382 putnika, onda na parobrodu bilo je sveukupno 2500 osoba koji su plovili po moru.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUMA—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145 do 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165 do 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 128.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 135.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 120 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadic 55.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 20.
Slaba swampa ostrugana od 28.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosijani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.
Po drugi put ostrugana od 116.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrsta od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 33.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 28 do 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

C.i k. Austro-Ugarski Konsulat za Novu Zelandu u Aucklandu.

Traze sliedece

1. Pivaic Marin, nekad kod Boulder City
2. Lupis Luka
3. Neasnic Bozo Filipov iz Almize
4. Paretovich Ante iz Pitve (zaca)
5. Veza Jure, Matin iz Zivogosce.

U prosli Ponedjeljak na 15 tek. upravo nas je zacudilo koliko broja listova od nase dopisnice jest stiglo. Nista manje nego 50 listova sa svih strana iz stare domovine. Nismo imali prosta vremena za prouciti sve listove, ali one listove sto jesmo na brzu ruku procitali uvidili smo da jesu od odlicnih osoba iz sliedecih gradova—Bec, Zlatni Prag, Buda-Pesth, Zagreb, Rieka, Trst, Zadar, Spljet, Dubrovnik, Cetinje, Biograd i.t.d. Svi se raduju na utemeljenoj novini "Napredak" i svaki ju rado zeli imati. Eto vidite draga braco da ovo nije sala, nego jedan plemenlti podhvat, sto sa uzrokom nigda prije kao sada svaki bolji napredak hocete postignuti. Budite na istini, te nemojte spavati treba biti na oprezu proti neprijateljem koji zude da nigda nebudete progledati.

Gosp. E. Longguth (nas konsul) jest nas obznanio dace biti kao drugi povjerenik za novac sto bude sakupljeno za Bolnicu. Stoga nasi domorodci mogu poslati direktno na gosp. Langguth, ili na Urednictvo sto u svakom slucaju bit ce svaki put javljeno kroz " Napredak."

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Postanske Marke Za Hrvatsku.

Jedan razlog, za sto se preko granica habsburzke monarkije ne zna za Hrvatsku, iest taj, sto Hrvatska nema svojih posebnih postanskih maraka. Kad je magjarsko—hrvatska nagodba stupila u kriepost, rabile su se u Hrvatskoj isto kao i Magjarskoj austrijske marke, i to sve do godine 1871. Tad su Magjari uveli svoje marke, koje su narinuli i Hrvatskoj, a nasi tadasnji politicari, Bog im tezki grieh oprostio, nisu proti tomu prosvjedovali i trazili posebne marke za Hrvatsku, koja na nje i po nagodbi ima pravo.

Tek sada nakon skoro 40 godina odkrilo se to nase pravo, na koje zapravo u Hrvatskoj prije nitko nije ni mislio.

G. Peroslav Paskievic-Cikara, zamjenik tajnika trgovacko-obrtnicke komore u Zagrebu napisao je brosuru pod naslovom „Pravo Hrvatske na posebne postanske marke“ Ciena 80 fil., dobiva se u zagrebackim knjizarama. U njoj dokazuje autor veoma obsirno, sto smo u uvodu naveli. Za podlogu uzima Paskievic nagodbu, i to 9.57. 59. i 62, koji govore o posti kao zajednickoj stvari, o sluzbenom jeziku u Hrvatskoj, o ovoj kao posebnom teritoriju politickog naroda, te izvodi odatle nedvoumno jasno, da Hrvatska mora imati posebne postanske marke, koje se moraju razlikovati od magjarskih. Magjarske marke, koje se sada u nasoj otacbini rabe, izigravaju najkardinalnije ustanove zakona, a uz to su obiljezje magjarske narodne jednistvene drzave u koju Hrvatska ni po javnom ni pozitivnom zakonu niti spada niti spadati moze.

Kako dolazi Hrvatska do toga, da se na markama, koje ona rabi iztice posta kao magjarska zatim magjarska pustara, a prici se ptica Turul kao simbol magjarskog imperijalizma? Ta ptica neka legendarna zivotinja, sa kojom je u snu zatrudila kcerka jednog skitijskog kneza, a iz tog braka potekao je Almos, otac Arpadov. „Dok je ta ptica izvrsavala svoje sudbonosno poslanstvo,“ veli pisac, „imali su Hrvati svoju slobodnu drzavu u danasnjoj zemlji,“ sto se onda Hrvata tice turu?

Pisac navadja jos i primjere onih zemalja, koje uzivaju isti drzavnopravni polozaj kao Hrvatska, naime Isiand i Finsku, pa ipak ove zemlje imadu razlicite marke od danskih i ruskih. Brosura donosi cieli niz ilustracija o tim i drugim markama, koje se odnose na razpravno pitanje, a tako i nacrt hrvatskih maraka kako bi po nagodbi morale biti. Srce svakog domoljuba mora se od veselja razigrati kad gleda hrvatsku marku i na njoj slavno ime „Hrvatska.“ Po tomu bi cio sviet znao, da nasa zemeja postoji te se nebi vise dogadjalo, da nas stavljaju pod naziv „Ungarn“ „Hongrie“ jer drugo je Magjarska, a drugo Hrvatska. Ove dvie drzave sacinjavaju „drzavnu zajednicu“ kako kaze nagodba, ali posto im zajednicko diplomatsko ime ne postoji, a Hrvatska je poseban teritorij politickog naroda, koji se nikad nije odrekao svog imena, to je skroz naravno i zakonom opravdano, da na markama mora biti iztaknuto ime „Hrvatska.“

Brosura iznosi jos dokaze, kako Magjari pomalo narinuli magjarska imena hrvatskim gradovima „u kojem se je pogledu najvise odlikovao ministar Baross, u ciju slavu su nesretni magjaroni u Zagrebu prozvali jednu ulicu njegovim imenom!

Hrvatski narod u Australiji, kojega je zlosretna politika propale vladavine tjerala sa djedovske grude da privredi svagdanji kruh, ocekiva od danasnje narodne vlade i narodnih zastupnika bez obzira na njegovo stranacko uvjerenje, da ce svim silama poraditi, da ce Hrvatskoj sto prije izvojstiti posebne postanske marke. Ta prividno sitna stvarca ima svoje golemo i vazno znacenje u politickom i financijalnom pogledu, pa zato ocekivamo, da ce joj naredbi briznici posvetiti najvecu i trajnu paznju.

Milodar za Bolnicu—Primljeno za ovu svrhu—Marin Pivac 6s, Mate Pivac 6s, Ante Klinac 6s, Ivan Urlich Grgin 2s 6d.

Gosp. Ivan Urlich Grgin, Aponga—Tvoj novac od 2s 6d stosi odlucio za Sv. Propece jest zakasnio stoga ulagamo isti u racun Bolnice.

Gosp. Ivan Slako, Parenga—Primilismo od gosp. Paska Cvitanovica podmiru vaseg oglasa. Hvala Vam. Ugledali se i ostali na njihove hrvatske duznosti.

Pozdrav Hrvatskoj Zastavi.

Prosetaj se gradu u sirinu
Zastavu ces vidit u istinu,
Nad napredkom kako sunce sjaje,
Dobar izgled hrvatima daje.
Poput grane od ruzice vije
I hrvate predase dozivlje,
Kako majka ljepojih miluje
Svoje sine na dobro svietuje.
Drugi pako sto su proti tomu
Rad bi srcu odoliti svomu,
Sklad, iljubav podniti nemore
Rada bih ga bacit u ponore.
Dabi mogli barjak oboriti
Hrvatima diku poruziti,
Tajce prija svoje svrsit dane
Neg hrvatska novina propane.
Hrvatisu u grijane krvi!
U svakomu poslu vazda prvi;
Bistra uma misnicasu jakih
Zapreskocit u nogam su laki.
Uzdrzimo napredak novinu
Kojace nas branit u istinu,
Nastoj mose predbrojit sto vece;
Novina nam propadnuti nece.
Veomaje raztegnula zile
Protivnika neplasi se sile,
Pamet njeje siri se i cvate
Eto trudu place obilate
Novina nam u pravo tribuje
I svaka nam bolje napreduje,
Vise ona uzelandi valja
Neg sve doma zto ima zemalja.
Napredak je u istinu lipa
Svim hrvatim u zelandi dika,
Ove rieci moga kratkog uma
Mila braco ne budivam cudna;
Te pjesmici za mjeriti mojoj
Svih pozdravljam u zelandi novoj.

J.S.

Wharekawa.

Preradovica Pjesma.

O, jeziku rode, da ti pojem
O, jeziku milom tvom, i mojem,
Po njem tebe sviet poznaje ziva
Na njem, ti se buducnost osniva
Ljubi ga rode, iznad svega,
U njem zivi, umri za njega!
Svaka zviezda, svojim svietlom sieva
Svaka ptica, svojim glasom spieva,
Tudj, tudjinu, tebi tvoj dolici
Tudje postuj, a svojim se dici!
Od, Stambula grada do Kotora,
Od, crnoga do Jadranskog mora
Junackim glasom u njem poje
Junak narod uspomene svoje
On, ti svakoj tuzi i radosti
On ti duse cieloj nutarnjosti,
Ljubi rode, jezik iznad svega
U njem zivi umri za njega!

Ova gore pjesma govori mnogo nami Hrvatim, a osobito nami koji se nalazimo u ovoj strani svieta; a za najvise onim koji kazu sto ce nam “Napredak.” Jesmo svi u duznosti da prigrlimo svoju novinu kao svoje narodno blago, i da se dicimo. Novina obstoji za sveukupnu korist naroda, te kada ju citaju znadu za njezinu pamet pa gdje bila da bila. Novina se bori za jezik, za narodnost, i za pravo narodno. Kado smo u proslo vrieme zivili svaki za se, onda je svakomu lasno otislo za rukom lazno sa prevarom napadati, i na stotinu nacina na hajducki krasti ga. A tko je sada koji ce nam istinu dokazati? Nitko drugi nego nas Napredak. Mi svi dandanas vidimo da nas vode do svake izobrazbe. prosvjete, poznanstva, i na stotinu drugih nacina za nasu korist. Nemoze nitko kazati da novina pripada tomu, i tomu vec jedino svemu hrvatskom narodu, pak bili predbrojnici, ili ne. Ako zelimo postignuti svako nase poboljsanje moramo iztrgnuti iz svoga zepa po jednu Liru, pak eto nam je sve izspunjeno. Eto uzrokom novine imamo vjekovitu uspomenu kod crkve Svetoga Patrika; a druga jos bolja uspomena hoce biti kada sakupimo milodar za Bolnicu bez da nam se bude poznati. Dao Bog dase svi budemo sjetili svoje duznosti, jer kada se sjetimo nitko nemoze biti protiva ovoj novini. Tudje postuj, u svojim se dici.”

Mate Zivkovich,

Papakura, Srpnja 13, 1907.

Jesmo duzni odgovora sa privatnim listovim nasim dopisnicim, ali neka nam svaki oprosti, jer nemamo nista prosta vremena. Uznemoreni smo danu i noci sa nasim radom izvrsivajuci redovito svoje hrvatske duznosti.

Nemojte spavati u nehajstvu stose tice za utemeljiti „Hrvatsku Gostionu“ kako smo vec opomenuli u broju 11 naseg hrvatskog lista. Clanovi nam dolaze ali po njihovim zahtjevim nedo na samo imena dokle nebude privatni sastanak od clanova. Od nase strane opominjemo da za ovu gore spomenutu svrhu bude se napunio broj clanova sto prije jer sa nemoze podniposto pogriesiti dali sasvim koristno na ulozenom novcu bit ce svima kao isto na cast, i diku da budemo utemeljiti od prvog razreda hrvatsku narodnu gostionu, gdje svakog dobrog izgleda i napredka mora da bude.

Spasavajmo Istru.—U podrucju visega suda u Trstu otvorena su sljedeca sudacka mjesta: dva mjesta savjetnika visega suda u Trstu; tri mjesta substituta drzavnog odvjetnika u Trstu; dva mjesta kotarskih sudaca u Ajdusini (slovenskoj) i u Motovunu (Montona) u Istri; dva mjesta sudskih tajnika kod okruznog suda u Rovinju itd., dva kod pokrajinskog suda u Trstu i jedno mjesto tajnika kod trgovackog sudu u Trstu. Istodobno otvaraju se mjesta doticnih pristava—do dvanajest za sada praznih.

Potrebno je Istri poznavanje hrvatskog jezika, a u Gorici i Trstu slovenskoga, koji jezik svaki Hrvat dobrom voljom u nekoliko mjeseci nauci.

Rodoljubna duznost nalaze svim dalmatinskim prislusnicima, koji su usposobljeni sa sudackim izpitom, da mole razpisana mjesta, koji bit ce na pretek praznih u Istri. Kod nas nema dostatna pomladka. Ako pako ne bude naslo ministarstvo sposobnih natjecatelja, popunit ce mjesta sa Talijanima,—kojih se onda nikak ne cemo moci otresti.

Ako se vec ne raci starijim, da ostave svoja mjesta u Dalmaciji—to svakako sveta duznost nalaze mladjima, da se natjecu i da se u kratko vrieme domognu sluzbe med jednokrvnom bracom. Treba da bar sudacka mjesta u Motovunu, Pazinu, Labinu i drugdje ne budu popunjena, no Hrvatima.

Ne kajmo se u nevrieme, vec unapried spasavajmo milu Istru inteligencijom—do vremena, dok naraste perje nasim pazinskim sokolima; moci cemo onda i mi pruziti vama pomocnicu ruku.

Gosp. Mate Polic, ravnatelj ugarsko-hrvatskog dionickog pomorskog parobrodskog drustva na Rieci, imenovan je portugalskim podkonzulom na Rieci. O tom imenovanju obavjestene su sve trgovacko-obrtnicke komore.

Srbski konsulat u Egiptu.—Srbska vlada kani imenovati srbskim generalnom konzulatu u Kairu D.ra Zivojina Balugdzica, sadasnjeg prvog tajnika kod srbskog poslanictva u Carigradu i bivseg osobnog tajnika kralja Petra Karagjorgjevica.

Brod u Ledu.

Mozda da stoji deset godina u polarskom moru.

Novosti su bile primjene na 20 Ozujka od Anglo-Amerikanske Polarske Tzlozbe. Ova Tzlozba, koja je posla iz Victorije (B.C.) prosloga Svibnja, jest u upraviteljstvu Kapitana Milkesona, mladoga Denea, koji sproicen s gosp Leffingwell Amerikanskim znamcem. Namjera druztva jest, da sistematicno iznadju Beaufortsko more, koje lezi na zapadu od Tarryotska.

Izlazba je na vjetrenom brovdu Duchess of Bedford i po objavljanju, koje se nazad malo sana primilo u Purtlandu (Oregon) po knjizi gosp. Leffingwell, brod se nalazi u ledu 200 milja od Punta Barskoga na najduzoj polarskoj strani od Alaske, i 200 milja od sjevernog Pola.

Sudeci po uvjerenju zemljaka, iz izlozbari misle da tu ne mnogo daleko od kontinenta se nalazi jedan veliki otok. Gosp. Leffingwell kaze, da drustvo mozda da se ne povrati za deset godina. On kaze, da najstudinije je bilo, oko 10 stupanja ispod nistice.

Kada su se novosti izrucile, sve drustvo je bilo u podpunu zdravlju. Experimenti su bi li ucinjeni sa hranom od drugih jeducih bilina, ali kako su vidjeli da im nije bila ova hrana zadovoljna te su tako opet nastavili dijeliti meso.

Gosp. Leffingwell kaze da hrana, koju imaju, najnanje ce trajati oko 10 godina.

Novina “Truth.”

U proslim brojevim opisali smo Melbourne “Age” koliko novina vriedi za naroda koristi tako isto jesmo opisali mogucnost novine. Sada opisujemo novinu “Truth” koja izlazi u gradu Sydney u Australiji. Prevod naslova ove novine jest “Istina,” dakle kada novina ima naslov od Istine, mora da bude sve istinito u njezinim clancim. Urednik ove novine jest jedna osoba koja se neplasi nikoga kada je na putu od istine. Njegovi istiniti clanci resetaju svakoga sve do kosti pak bilo u kojojmudrago svrhi. Istoj Vladi jest bez straha dokazao da dopusta njezine “trame” biti nista drugo nego kuce od bludnosti. Novina “Truth” iznasla je da jedan zastupnik kod Parlamenta jest jedna varalica, i da sluzi na stetu naroda. Urednik kao u prostoj zemlji gdje slobodna stampa kraljuje, odma uputio opaka djela zastapnika na javnost iznasati. Nije se bojao zastupnika (kao stose mi nebojimo Vasih) drocinitelja) za istinito pokazat ga narodu da nije vriedna osoba biti u Parlamentu. Urednik bez straha tjerao je svoju zadacu, te clanak iza clanka vazda je pisao u svojoj novini da zastupnik bude izstjeran sa sluzbe. Na istinite dopise, i dokaze zastupnik nije znao odgovarati i sebe pravdati kroz nijednu novinu (ta barem ima u Sydney novina) nego jedan dan navalio osobno na ulici na Urednika. Urednik za svoju obranu zapali tri hitca iz revolvera na zastupnika. Bilo je daleko, te izmedju velikog naroda nije ga mogao dobro pogoditi, ali su trecim hitcom pogodi ga u rame, koje ga sasvim ozledi.

Naravno Urednik novine “Truth” bude odma ujamcen za pokusaj ubojstva, te kad na malom Sudu bude odpusten na bail Istraga proti Urednik na Velikom Sudu u Sydney za nekoliko dana jest trajala, te djurati kada su iznasli sve istinite dokaze protiva zastupnika, jesu riesili Urednika slobodnim. Kako novine iz Sydney dokazivaju daje gosp. Norton (Urednik) bio ubio smrtno zastupnike dabi isto bio ostao riesen od svake pedepse.

A znate li stose je sada dogodilo? Urednik upravlju su svojoj novinom kao i prije vrsi svoje dusnosti prama narodu, a gosp. zastupnik sada po ulicam od Sydney lovi muhe po zraku.

Napravedna komesija Ovo je prepis lista kojeg primili iz Sydney od General Manager, pise nam ovako—Orient Royal Mail Line of Steamers, 12 Martin Place, Sydney, 10th July 1907—Dragi Gospodine! Primio sam tvoj list pisani na 5 proslog meseca, te odma na tvoje znanje dajem znati da moje druzstvo od parobroda ne daje nikakvu svotu novca Austrian boarding-keepers za njihovu komesiju ili za trosak kada dovedu putnike. Mi jesmo od istog smisla, kao isto odobrujemo da onakovo postupanje nebi imalo biti. Danas sam pisao nasim Agentim od Union S.S. Co. zto mnogo ce mi biti milo ako otidjes osobno do njih sto po nasoj naredbi imat ces “oglas” za vasu novinu Tvoj poslusni—David Anderson, General Manager in Australia.

Casna Hrvatska braco! Dokazite nam istinito koliko bi mo imaei “podpisa” od iskrenih hrvata koji su protiva Uzbunitelјem hrvatskog naroda. Nadjite se po jedan u svakom kampu pak nam dokazite broj, koji jesu za stranku hrvatske zastave. Imamo odluciti nesto veoma vazna za Vase koristi, jer nam upravo stize jedno pismo na zakljucku ovog lista iz Wellington kako se imamo vladati.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

NESRETNA RUSKA.

Brzojavka od 15 tek. iz Petrograda donasa viesti da sve stvari sada jesu izasle vanka stose tice gubitka Port Arthur. Iznaslo se da Generali Stossel, Fock, Smirnoff, i Colonelo Prince Reuss jesu sve lazbeno, i protivno javljali caru stose tice bojista. Stoessel bio je izjavio da nema praha ni olova, nego za malo dana, a kad na iztragi bilo je dokazano da ima praha i olova za mnogo vremena, nego dasu bili izdajice koji su branili Port Arthur. Druga brojavka donasa viesti da u broju od 101 vojnika jesu bili na iztragi za pobunu kada su bili culi daje Duma ukinuta. Sest vojnika jesu osudieni na smrt, 12 na dozivotnu tamnicu, a ostali po nekoliko godina tamnice, a samo dvojica jesu ostali slobodni.

TVORNICA BUMBA UPALJENA.

Brzojavka iz Petrograda od 15 tek. donasa viesti da jedna tajna tvornica od Bumba jest bila upaljena u Odessi, te sedam osoba jest ubijeno, a 13 ranjeno. Redari kada su iztrazivali po tvornici jesu nasli 57 bumba.

ORUZANI LUPEZI.

Brzojavka iz Petrograda od 16 tek. donasa viesti da oruzani lupezi jesu otisli i osvojili jedan parobrod „Sophia“ u Crnom Moru, pak kasnje kada su pokrali na brodu u vriednosti od 50,000 rubalja ili £5000 sterlina stoje pripadalo Ruskom Banku jesu pobjegli u malenim brodicam.

POKUSAJ UBOJSTVA NA FRANCUZKOG PREDSJEDNIKA.

Brzojavku iz Pariza od 15 tek. donasa viesti da Predsjednika Falliers koji se je povracao sa nadgledanja vojske kod Longchamps te prolazeci krozi Avenue Marigny u Parizu dva hitca iz revolvera jesu bila izspaljena na Predsjednika od jednog rezerviste imenom Maille. Dva redara uhvatili Maille kojem nisu vise dopustili da zapali vise hitaca. Predsjednik malo poblidi, posmjehne se, pozdravi narod, te ode naprid u kociji.

Redari kazu daje Maille ludjak, ali on isti kaze da nije, nego daje pucao u Predsjednika sa svrhom da bude davao pravicu svome narodu.

UBOJSTVO U SYDNEY.

Brzojavka iz Sydney od 15 tek. donasa viesti da ubojica Baxter koji je ubijo jednu staru zenu imenom Mac-Namara uzrokom kradnje kod varosa Enmore jest postavljen na ubojstvo. Baxter je izspovjedio svoje zlocinstvo i dokazao daje pocinio ubojstvo uzrokom da moze imati novaca za otici u Novu Zelandu. Ukrao je ukupno u novcu £20 sterlina.

Ubojica kaze da staricu nebi bio ubio, ali da ona nije hotila biti mirna kada su njemu novci trebovali.

Ovih dona doznao sam, iz pouzdanog izvara, da sle se Vi licno izrazili pred nekim licnostima da nijedan clanak t.j. koji jest naperen proti nepismenom ,,Murati" x? Sbsolutno pod nijedan uvjet necete pustiti kroz nase javna glasilo ,,Napredak" No ja istom nepolazem obceg povjerenja.

Jer ja mislim i osjecam slobodoumno, pak po gotovu mogu se od Vas naditi i u potpunom smislu zahtjevati, da isti slobodoumni duh dise i u Vami s'otim prije sto se bavite i na sazpolozenju javno glasilo imadete! A ja sam tvrdo uvjeren da same na taj nacin Vas zeljeni cilj i obce simpatije kod nasega naroda postici mezete. To jest akoga u obec imati zelite?

Da se upitamo zasto je ,,Javno Glasilo" ? Tu neima nikakovih teskih matematickih rijesenja—Svaki slobodaumni Novinar i politicar moze najlakse napipati zicu, probuditi ljubav i cisle osjecaje u svom materinskom jeziku, izmedju svog naroda a osobito daleko od svoje otacbine n.p. Kao slo se mi ovde na Polinezijskim otocima nalazimo!

Koliko nas svega ukupno imade ovde? Malo i jos manje nego malo, pa ipak jos nemozemo ziviti u slozi i ljubavi: vec svaki bih hotie da je najbogatiji, najpametniji i najjaci; svaki bih zeleo da bude njegov razlog, pa makar on i na pogresnom putu bio! Ta neima nikakove sile ni moci koja bih gore recene razloge salomiti mogla. Ne! Ne! Mi treba da zaboravimo na premudrog Salomona vec jedan od drugoga pomoci i savjeta zatrazimo, a razume se samo po sebi; lupeze i zlikovce, svuda i svagde po njihovoj zasluzi zigosati ih,—ter samo onda mozemo stazi bolje buducnosti u narucje poci.—U slucaju Gospodin Urednice, ako i Vi sa istom stazom podjete i stanele buditi slogu, ljubav i bratske osjecaje, jedan na spram drugoga: punoce te veci uspjeh, izmedju naseg naroda, ne samo ovde vec i u staroj Domovim poluciti moci.—no ipak Gospodin Urednice nemojte hrdjavo misljenje o mome pisanju imati, jer su ovi gore napisani redki; pisani cisti logicki.

Polazuci svu nadu u Vas Gosp. Urednice da ce te Vi svakog po zasluzi zigosati i sa pravom zatraziti ciste racune od gosp poderanih peta u smislu ,,Panther—ove casti; sto ce samo u Vasem licnom interesu biti.—

Pokazite narodu da se borite za njega a u slucaju potrebe za materijalnu pomoc tvrdo sam unjercu da ce se od svog naroda postici.—

Ostalo sliedi

E.M.

Stose eice ,,Panther" za pocast mornarim, vise nego jedan dopisnik dokaziva daje manje svota novca potroseno. Ako je istinito onda nasi dopisnici zele da ostatak novca bude dato u svrhu kao milodar za Bolnicu.

Gosp. Antich Matutinovich, Mangowai. Ovako nam se izrazio u njegovom listu od 7 tek. Sve brojeve od ,,Napredka" primam u redu, ali brate po Bogu, teska me muka fata citajuc ove grozne redke, i te vase tezke spletke. Ma, za Boga sto misle ti krvni izrodi? Cuj Ferri! ustraj u borbi za narod svoj, i viruj da ili prije, ili poslje pobjeda ce, i neumrlo ime vase odjeknut sirom svieta.

Nazad malo vremena jedan stari redar u gradu Londonu jest napisao clanke kroz razlicite novine, da sva mala djeca u velikim gradovim imali bi nositi u njihovim klobucim imena od djeteta sa adresom. Ova opomena jest bila uzeta u mnogim siucajevim, tako da izgubljena djeca jesu mnogo laksnje bili povraceni njihovim roditeljem.

Kako vidite u oglasu iznasli smo najcieniju kucu za svaku potrebu naseg radnika. Kusaj te stogod narediti bit ce te zadovoljni sa cienom, i vrsti stvari naredjeno. Mozete pisati na hrvatskom jeziku, ili pribavite knjizicu sa naznacenim cienam.

Uz veliku svecanost telefon izmedju Sydney — Melbourne jest otvoren od Generalnog—Namjestnika.

Razoruzanje. Pisu nam iz Karina Na 28, pr. mj. oruznici su, po nalogu poglavara u Benkovcu, razuruzali ovo nase selo i cilu okolicu. Odnieli su preko 400 komada raznovrstnog oruzja.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 Queen Street, Auckland.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.

Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo,

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Paul Coitanovich, Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 17, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JULY 24, 1907. (No. 18.) BROJ 18.

☞ Naprid hrvatski sokole! stupaj naprid k' slobodi! Placaj svakom kako zasluzuje. Sjetise jada i nevolje, koje te pratise. Dusmani oda sviju strana, mira ti nedadu! Njemac bez pristanka tare tvoja prava! Madjar takodjer kao gladni vuk ziva, te ti neda mira! Talijanac vreba kako bi on te sebi prigrabio. A svrh svega naroda izrodi! ista tvoja braca prodaju te! Za to sada na noge! te probudi nasu bracu u domovini, i po sirokom svietu, neka slogu ljube. Sa slogom nebili docekali dana, da se lisimo roda podkopajnika, sto osvetu vapije, krvca hrvatski mucenika, slavnog Zrinskog i Frankopana.

Pouka onima koji su odlucili Selite se u Ameriku.

Ovo treba znati i nasim domorodcim u Novoj Zelandi.

(Napisao Milan Obradovic-novinar)

Sastavljajuci ovo djelo, ne bjese mi namjera vabiti i nagovarati svoju bracu i zemljake, da se sele iz domovine, jer, i opet velim, poznajuci u dusu Ameriku i zivot u njoj, kome je ikako moguce, neka ostane gdje je; nego napisah ga za onu bracu i sestre, kojima sirotinja viri na lakat i izisla im preko glave, te moraju i tvrdo odlucise da se isele.

Takvima i tima ce ova knjiga dobro doci, i, prouce li je, od pocetka do kraja, nece se kajati, te ce biti u Americi srecni—i imati kruha na pretek.

Iseljenicki zakon vec je svakome poznat, t.j. ko se smije seliti a ko ne, (kome nije poznat, neka ga u ovoj knjigi prouci), za to cu ovdje govoriti samo o onome, sto treba svak da zna, da radi na putu upravo od onog casa, kad se pocinje spremati na put.

I. Posto nas narod obicno ide k svome rodu, poznaniku itd. koji su vec u Americi, to on ide ne sam o sebi no na adresu koga vec bilo u Americi, s toga mora imati tecnu i dobro napisanu adresu kome i kuda ide.

Sad slusaj: Sjedinjene Drzave sve zajedno velike su, kao citava Evropa a imaju u sebi 52 drzave i teritorije. U prvoj adresi ime je Nikola Lakic, 583 je broj kuce u kojoj je on, 11th Avenue je ulica, New York je grad, mjesto, N.Y. je drzava. Ispustis li samo jedno od toga, ne valja ti adresa, jer kuca i ulica ima sijaset u gradu New Yorku, a nemas li zabilijezeno drzavu N.Y. molim te, kazi mi, kuda ces da ides, kad ima drzava 52 a mjesta pod imenom New York u te 52 drzave ima preko 100.

Tako je isto i s drugom adresom. Nemas li ona Pa. (skraceno od Pennsylvania), kuda ces da, kad Johnstowna ima tamo mozda preko 50, cak 1 i u samoj Alaski.

Zato najprije pazi na adresu. To isto upamti i kad pises kome pismo u Ameriku.

II. Ako imas pravu i tocnu adresu, dobro pazi, da utvrdis s onim, kome ides, da ces doci, te da moze za svaki slucaj, ako mu se sa iskrcalista telegrafise odavzati se na taj telegram, a ne da cuti, ili dok ti budes putovao, da ode u drugo koje neznano mjesto, pa tebe ostavi na cjedilu.

To ti je najglavnije, da pazis, jer u tome se nas svijet najvise vara.

Da si sasvim siguran u tome, preporucujem ti ovo: Dan dva prije nego krenes iz sela, napisi pismo u Ameriku na recepis, i reci prijatelju, rodu itd. da sutra kreces, i naznaci linijom kojom, ladjom i kuda: Baltimore, New York, Philadelphi itd. To ce pismo on dobiti mnogo prije, nego ti stignes u Ameriku.

Zamoli ga, da ti se odazove, u slucaju potrebe i nuzde, t.j. ako te sa cega bilo zadrze u iskrcalistu. Ujedno neka poslje svoju adresu onima, sto su ostali u kuci, gdje je stanovao, ako je kud drugud u to vrijeme otisao, t. j. da ga tvoj telegram u svako doba moze da nadje.

To sve dobro upamti i tako uradi, pa se neces kajati.

III. Neka ide svak na svoju adresu, ide li vas 10 na jednu adresu, tesko ce vas propuctiti, i, svi bi mogli biti vraceni.

IV. Valjda i sam znas, da svako mora imati putnicu (putni list) u redu. Moras prouciti, sta u njoj pise, da ne govoris drugcije, kad budes pitan.

V. Sifkartu neka svako uzme u agenta, bolje je, jer kad sam o sebi dodjes do mora, onda te gule agenti, kako je njima volja. Najbolje je uzeti u agenta koji je u domovini, po vladi ovlascen, a da dugo ne cekas u luci na ladju, ti se o tome pismeno s agentom objasni unapred. (Ko poslje kaparu, ta mu se racuna jednako, i ako cijena ladjama u to doba skoci, a odracuna mu ce, ako padne).

Putovati mozes, kuda te je volja, i niko te nece prisiliti, da ides linijom, kojom nisi rad.

U tome ti ne mogu nista preporucivati, jer sve su linije dobre, a nijedna linija nema sa Bogom ugovor, da ladja zdrava i citava, mora prijeci more.

(Sto se mene tice, ja sam isao na Baltimore, jer sam racunao, tamo dolazi najmanje ljudi i ladja, te cu najlakse proci, kroz komisiju u Ameriku. Ja sam i zbilja presao bez ikakvih poteskoca).

VI. Odijela i obuce i rublja ne nosi mnogo, jer to je tamo bolje i cvrsce i jeftinije, nego u nas. Kupis li vec sto robe, gledaj uv.jek uzeti crnkasto a ne bjelkasto, jer u Ameriki se bjelicasto odijelo odmah paqvari od silnog dima.

VII. Suva mesa, suhih kobasica, suva tvrda sira i podosta dobre rakije (sto ljuca to bolja) i duvana ponesi sto vise mozes, a manje gaca i kosulja, pa se neces kajati. Osim toga crvena i bijela luka ponesi i dobra voca, koliko mozes. A kad dodjes do mora, ne zaborrvi ponijeti 10—20 limunova, neces se kajati.

VIII. Putem, po stranom svijetu, budi uctiv, ne vici, ne zjaci kao lud; manje govori a vise gledaj, sto drugi pametni svijet cini—pa tako cini i ti.

Nemoj da ti se smiju Nijemci, Francuzi, Inglezi, itd. te da nam kazu, da smo divljaci.

IX. Kad dodjes do mora, docekace te tvoj agenat i smjestiti u hotel. Stvari ce ti pred odlazak na ladju dobiti cjedulju, na kojoj pise: Inspected (pregledano), po tome idu svi putnici pred doktora, radi pregleda ociju.

X. Novac promijeni sav u Amerikanski u agenciji pod pravu cijenu, gdje ces dobiti potvrdu o promjeni, To je dobro za to, da ga ne mijenjas u Americi, gdje bi, kao nepoznat, nevican i nevjest mogao lako pasti u sake kome varalici, kakovih ima dosta u Americi, a osobito u velikome New Yorku. Drugo, ako budes slucajno vracen dobit ces opet svoje novce natrag za Amerikanske, bez ikakva popusta i gubitka.

XI. Kad ulazis u ladju nemoj se gurati, posto i sam znas, da ladja ne smije krenuti, dok se svi putnici ne ukrcaju.

XII. U ladji dobro cuvaj svoje stvari i pazi da ti kofer bude uvijek zakljucan, jer znas, da nas, da na svijetu ima ljudi i dobrih i zlih.

XIII. Prvih dana ne jedi mnogo, jer bolje ti je i malo jesti pa neizbljuvati sto pojedes; nego natrpati se, pa sve povratiti.

(Nastavit ce se.)

Pjesma Sinu Hrvatske Majke, i Predbrojnicim Napredka!

Evo ima nazad malo dana
Da, meni je novina poslana,
Sto u srcu, razezeme vruce
Da sve, nije opisat moguce.
Radi nasi castnih predbrojnika,
Sto im slava cvate do vikova,
Predbrojnicim, i nasim Hrvatim
Da pred oci, sada ovo stavim,
Predbrojnici! citajte novinu
Za buducnost nama sunce sinu,
U, Zelandi NAPREDAK se stije;
I, zastava na njemu se vije.
Nek se, cita u okolovstini
I, u nasoj staroj domovini,
Jer, po njemu znamo dosta nova
Inostranskih sela, i gradova.
Sve novine od pet strana svita
Predbrojniki u NAPREDKU cita,
Sad sedmicna, izlazi novina:
Nek, se slavi nasa domovina.
Nek, se HRVAT slavi do vjekova
Slavno ime nasih pradjedova,
I po svitu nek se siri vise.
Kuda HRVAT svojom dusom dise.
I, svi sada mi mladi Hrvati
Za, Buducnost imamo gledati,
Da, se i mi imamo slaviti,
I, potomke nase nauciti.
Nek, se oni od dusmana brane
Da Hrvatsko ime ne propane,
Iza nasu, sada uspomenu;
U, Zelandi ovu postavljenu.
Nasi ljudi stare domovine
Iz Zelande citaju novine
I, u srcu sada vruce mole;
Da, se moze uzdrzati bolje.
Kad smo nasu razvili zastavu,
U, Zelandi AUCKLANDU gradu
Svi, HRVATI sad po svitu znadu
Rad zastave, stose nasa vije,
Kasto prije, u Zelandi nije,
Da, sinovi budu im na slavu;
U, Zelandi koji prebivaju.
U, Zelandi sto kopaju smolu
Dab, se zdravo povratili domu;
I, jos cu malo staviti redaka
Za proslavit naseg UREDNIKA,
M. A. FERRI, dabi srecu steka,
On, UREDNIK od NAPREDKA lista
Sretan bio do svojega vjeka.
I, zivio do svoje starosti
Jer, dusmanske on salomi kosti,
Pisuc umom, i svojoj desnicom;
Danu, noci, i bielom zoricom.
Predbrojnici! od NAPREDKA lista
Vi, u obzir neuzmite nista,
Jer, Gradjanske nisam proso skole;
Da, ja znadem sastavljati bolje.
Vazda kopam, i ociscam smolu
Dok, se zdravo ja povratim domu,
Bez uvriede HRVATE Pozdravljam:
Na podanku, moje ime stavljam.
Na podanku, svakom pozdrav slidi
Neka cita kako koji vidi;
Na svrsetku cestitam Vam! dane
Nek, se cuje na sve cetiri strane.

Sastavio—NIKOLA PIVAC.

Babylon N.W. Srpnja 16, 1907.

Za, Uspomenu "Napredku"

U, godini devet sto i sestoj,
FERRI radi u duznosti svetoj;
Novinu je, nama osnovao
NAPREDAK joj, ljepo IME dao.
FERRI, bjese odavna snovao,
Da, bih nama kako pomogao:
Al, nesloga nasega naroda
Nastunula medju njima borba.
I, nethjese zivljeti u slogi
Jer, na FERRI mnogi jesu zlobni,
Stoje, doso do onakog znanja:
Zato im je, u ocima mana.
Ne—gledaju na Boga, ni dusu,
Neg, s'prevarom napunjaju kesu
ONI mastu svojim sladkim ricin
I, paklenskim vrazim jesu slicni.
Stvorenismo od Svemog Boga
Zasto nije medju nama sloge?
Daklen braco pravilnoga spola
Mi, molimo svedjer dobrog Boga.
Od, zla svakog danas on odstrani
Bez, novine crni su nam dani,
Svemogucem, tkose moli Bogu
Lakesumu, i najteze boli.
U tudjini osvjetlajmo lice,
A, nemojmo biti ogulice;
Sad nemojmo toga dopustiti
I, NOVINU nasu ostaviti.
Jer bi bilo nami veliko rugo
Svak bi, reko za LIRU je gubo,
Mi, neznamo za starosti
Ustediti u mladosti.
Ima dosta vakog cina
Med ju, nama stose zbiva:
Al, buduce opominjem
Da stisaju svoje sile.
Covjekova sila vridi
U, njegovoj samo b'jedi:
Al, bez bjede, padne lako
Uvjerise, moj mili BRAJKO.—
Primaj—, savjet od sebe boljega
Pase neboj posljetka gorega,
To, cet biti prebogata placa:
Neces ostat nikada bez gaca.
LUKAVOGA vazda se ucuvaj,
Lukavi je, gore nego kuga:
KUGA—mori, ali i prestane
LUKAVITI, zada SMRTNE rane.
Pai nije lako izliciti
Moras dosta muke pretrpiti:
Zato druzbo sivi SOKOLOVI!
NEBUDIMO niciji ROBOVI.
Odazlase svakog odstranimo,
PRAVAC puta brze prihvatimo;
I, NOVINU svoju prigrlimo
K' stupu PRAVCA do jedan hrlimo.
Neslusajmo stare VARALICE
Svi, su ONI nase ogulice;
Svaki od njih znase pricinjati
Prid NOVACIN strasno falisati.
Dasu oni "VODJE" od naroda
A! neznaju, ni sebe voditi:
Jos, bi pjevo imabi o cemu
Ali necu, nek svrsi na temu.
CITATELJE, "Napredka" pozdravlja
Iz, srid srca koji ovo stavlja:
Zivio! Nam, UREDNIK 'NAPREDKA.'
Desnicamu i na dalje cvala.

T. DESPOT.

Waiharara, Srpnja, 1907.

Hrvatim u Novoj Zelandi!

Idjem pisat necu imat placu,
Spomenit cu zuticu narancu:
Stoje nikla u Aucklandu gradu
Svim HRVATIM pruza dobru nadu.
Po svem svietu pruzilaje grane
Njeg mirisa nu daleke strane;
Na celu njom srcan junak FERRI
Svi, dusmani nebih pute smeli.
Kud ce slavat ruzu, i narancu.
I, veselit svu HRVATSKU BRACU:
Temeljita slobodumnosti
NAPREDAK nam od mnogo vridnosti
Slozno sada, o HRVATSKA BRACA:
NAPREDAK je, do vika zadaca:
Mala hrpa koji su protivni
Nikad svolje kuce nisu vjerni.
NJIH, u obzir necemo vazesti,
U, svom poslu tese hoce smesti;
I, na staro ognjilo NJIH svesti.
SVI, znademo tko NJIH Hrani sada
A, ONI su vazda proti nama,
Jer, odmecu NOVINU uzdanja
Da neznamo za njihova tajna.
Svoju korist prate dobro vaza
A, NARODU neka kesa placa,
Kano stoje u staroj domovini:
IZDAJICE skolu odmetnili.
U, selima na HILJADE puka,
Nek, SIROMAH neima nauka:
Samo ONI nek sve uzivaju
S, NARODU muku zadavaju.
Bez, znat citat i pisati tako,
U, Zelandu ni dolazit lako:
Tko, je krivac tomu mi neznamo
Jer, se vazda radilobih tajno.
Tko, i danas u AUCKLANDU gradu,
Tajne knjige salju na sve strane:
Da NOVINA nece imat nade.
U, tomu se ljuto prevarili,
Kroz NAPREDAK sve smo mi vidili:
VASA djela sto ste zasluzili.
Gdje, su ljudi za Vas nije stanja
Kupte vricu i bizite iz grada
Ljudski narod nece VASEG smrada.
Vec "narancu" koja no mirise,
Uz "Napredak" i ostalo cviece:
Zaplenit ga nece tko u zadru,
Pokusajmo DUSMANINA snagu.
Uzdignimo "Bog i Hrvat" ZASTAVU
U, buduce za nasu obranu.
Citaocim! cestitam godinu
Da svi skupa slavimo novinu;
Tu jedinu na ovom ostrvu.
Zapliniti nece tko NARODNOG LISTA,
Svih, pozdravljam sa ovoga mista
Biljezim se Vas ZEMLJAK odani
Svi u zdravlju NAPREDAK citali.

J. M. CURIN,

Kauaeranga, Srpnja 17, 1907.

Hrvati iz Parenge — Pisu nam sliedece—Citajuci prosli broj Napredka razumismo, sto G. Bordbase snuju proti novini i Uredniku, dapace i cielom Hrvatskom narodu u ovoj Zemlji. Njihovo proricanje; tesko nas je u srce dirnilo, zato smo zurno preskocili u pomoc naseg Hrvatskog i obljubljenog "Napredka," njesto u predbrojbi njesto u darovstvini, skupismo £16 19s 6d. Dakle uhvamo se i u ostalu bracu na drugim mjestim u "Novoj Zelandi" u svakog koji dise duhom od pravice, da ce vruce preskociti, u ovu plemenitu svrhu. Dakako draga braco, Za nase Hrvatsko Ime, za nasu izobrazbu, za nasu ljubav i slogu prema nasem "Napredku," za uzdrzati Hrvatsko Ime i zastavu, koja sada usred grada "Aucklanda" nad Urednistvom vije, na plac i skripanje zubi, za sramotu i rugo nenavidni "Bordbasa."

Darovi za u pomoc Novine

Sa zahvalnoscu primili smo od rodoljubnih iskrenih Hrvata kako sliedo—Joze Bakalich 3s. Marija Slako 2s 6d, Mate Petricevich 2s 6d, Ivan Dejan 2s 6d, Ivan Jurisevic 2s, Mate Juricevic 2s, Ivan Kostanic 2s 6d, Marijan Mihaljevich 2s, Justin Kostanic 2s 6d, Jerko Vujcic 2s 6d, Ivan Stanicich 3s, Mate Vujcic 2s, Stipe Anticic 3s, Mijo Pervan 2s 6d, Mate Slako 3s, Marijan Pasalic 2s 6d, Joze Zimich 2s, Nikola Vlahovic 2s, Mate E. Vujcic 2s 6d, Petar Grubisa 2s, Joze Kostanich 2s, Joze Vujcic Jurin 2s 6d, Mate Krivic 2s 6d, Ante Vujcic 2s, Josip Vujcic 2s. Ukupno £2 196.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa-

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registered) Metaphysician corner Wellington—Howe Streetz. Daje savjeta za sve zastarane bolesti broli za muzkog, toliko za zenskog bolestnika. Za savjet obratite se gore kod gore spomenutog.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia na 5 Kolovoza
Miowera ,, 19 ,,
Mokoia ,, 2 Rujna

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ortona na 24 Kolovoza
Oruba ,, 7 Rujna
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Novi Predbrojnici.

Gospojica Gatic Nikica, Cavtat, Aus. Dal.
Simoni Joseph, Helensville
Roglich Toma, Waiharara
Maich Mark, Dargaville
Orsulich John, Te Kopuru
Ujdur John, Rehia, N.W.
Pecar Mate S., Parenga
Pasalich Jakov, ,,
Petricevich Lovre, ,,
Pervan Ivan, Matin, Parenga
Radalj Ante, ,,
Katavich Ivan, Matin ,,
Simich Ivan ,,
Covich Luka ,,
Pasalic Maeinko ,,
Prgomet Stipe ,,
Zimich Jozo ,,
Bajto Jure ,,
Slako Ivan ,,
Puharich Mate ,,
Dervis Kleme ,,
Jelas Ante ,,
Miletich Ante ,,
Jakich Marko ,,
Covich Barisa ,,
Jakich Ante ,,
Covich Nikola ,,
Vitle Marijan ,,
Glavas Marijan, Petrov, Te Kao
Zlatar Braca ,,
Andrijasevich Luka ,,
Burazin Jure ,,
Jelcich Luka ,,
Tolj J. K., Kaimaumau
Huljich Jozip, Hikuai
Nesanovich Stjepan, Parenga

"Napredak."

SRIEDA, SRPNJA 24, 1907.

Uputi mo se!

Mislimo da nam nece bite potreba, da vas nukamo na predbrojubu, posto, sada svaki Hrvatski citaoc, moze, se za, siguro uvjeriti ; kada procita ovaj br. „Napredka" sa kolikim zarom vruce ljubavi, jest, novina od svoga naroda obljubljena. Mozete spoznati po samim Dopisnicim, koji se nalaze razdjeljeni jedan od drugog ; da svi jesu zadovoljni da, ova mnogo potrebita novina obstoji. Radujemo se nasoj Hrvatskoj braci kod Parenga, koji od nase strane jesu bili u pocetku smatrani da spavaju; a, sada u istinu nalazimo, da su svi, mnogo zivo, skocili da, podupru sto bolje ovo narodno, temeljno poduzece. Ako sa ostali strana, od Hrvatske brace, bude se razeci njihova ljubav, prama Hrvatskoj novini, onda, pobjeda je nasa, a Vasa neumrla i vjekovita slava. Nije se treba vise strasiti, niti se strasimo, od ikakvi dusmana, da ce im otici za rukom upropapastiti ovu Hrvatsku jedinu—utemeljenu novinu. Bilo je svega i svasta govoreno, kako Vam je vec samim poznato; te, oluje koje su se spravljale, sa vjetrom, jesmo sve docekali, kao tiesinu razvedrenog neba. Za vasu slavu, jesmo se junacki borili te, sa Vama, bili prepravni, u Boj i u svaku vatru otici. Gospoda koja prolaze gdje Urednistva „Napredka" obstoji, u vecem broju pitaju nas: da, sto znace ona slova na Hrvatskoj zastavi: „Bog i Hrvati"? Tad mi znatizeljcima raztumacimo: da, sa Bogom Hrvati mogu sveg uciniti. Dakle mozete sami uviditi, da je izvrsena uprava, dakle nije korist nitko da sa nama ratuje! Nasi dusmani, a Vasi dobrocinitelji; uzaludno jesu vremena i novca trosili, hodeci od vrata do vrata; za Odvjetnicke savjete uzimati, uzrokom da, Vam bude skinuta Vasa zastava, koja sada nad „Napredkom" vije. Savjeti ni novci nisu nista okoristili, nego je otislo sve uzrak. Za ugoditi srditoj naravi: Vasi dobrocinitelji, jesu se pozurili, do Urednistva „Herald" i „Star" sa njihovim lazbenim dopisom, za, ocrniti ponasanje Vaseg Urednika; ali i ovde jesu se nasli prevareni, jer mnogo uzaludne pameti je potroseno do Urednistva Englezki novina, misloci dace ugoditi njihovoj opakoj naravi pak stose je dogodilo? Njihovi dopisi vjesu se u obzir ni naj manje uzeli, nego kako treba sve u Kos poslo. Ovo nije dostatno bilo, nego na vrata tiskarne „Napredka" su dosli, gdje sa prietnjom dokazali su; da, nesmeta nista kdiko ce novca potrositi, samo da mogu Urednika sa njegove casti skinuti. Obecali su Tiskarni donijeti prepis u Englezkom jeziku, za, da se mogu osviedociti kako Urednik hvali Vase dobrocinitelje; ali i ovdje kako i svagdje, njihova obecanja jesu ostala nazad ter, ljuto se prevarili, u svakoj njihovog nakani. Vise nece mo se nista baviti jer poznate kako stvari obstoje. Dali smo odlucili otvoriti druge putove, sa svakim bnducim novosti, sto Vam bude potreba, za svaku Vasu korist i izobrazenost! Ako budete se drzati Hrvatske duznosti, da budemo u zadovoljstvu raditi i dati nam dostatne pomoci sa Vasom predbrojbom? Te da mozemo imati jednog vriednog suradnika, koji bi nam oblaksao nas sadanji tezki rad. Mozete sami promisliti da je ovo narodno poduzece; te, svaki bi imao direktno ili indirekno podupriti, sto se moze bolje, jer troskovi jesu mnogovisi nego mislite. Od nase strane, imamo na ocima jednog vriednog domorodca, koji bi nam u druztvo — dosao — drage volje, kao suradnih ; ali, bez dostatne vase potpore to nijc moguce zahtievati. Kada ste zdravi, samo dva dana bi bilo potreba da radite za nas, a, mi jesmo spravni god. dana za odvratiti Vam ljubav za ljubav! Koliko novosti i druge koristi, moze Vam donijeti kroz god. dana! Eto smo odlucili u dojducim br. dati svake sedmice po jednu zadacu, u Englezkom jeziku, kako ce te sami, koji budete od potrebe moci bez Ucitelja nauciti jczik. Ova zadaca biti ce prevedena na Englezki jezik, ali u Hrvatskom izgovoru tocno ; tako ako svake sedmice naucite izdanu zadacu, moze te u kratko vrieme naucit govorit. Ovo je potrebno svakome, a navlastito, Hrvatskoj mladosti, koji ne poznaju Englezki jezik. Dakle sa ovim braco, drugo ne ostaje, nego u ime Bozije uputi mose!

KRATKE VIESTI.

Ovaj broj "Napredpa" jest sasvim dobro nadaren od Hrvatskih pjesnika.

Priznajemo da sada iskreni Hrvati jesu obljulili svoju novinu te stalna, i temeljna jest njezina buducnost.

Ako na sve ostale strane kao i u Parengi hrvati sa zarom vruce ljubavi od svoga rodoljuba, budu se od nehajstva probuditi onda je za sigurno stavno Hrvatska pobjeda.

Dajte nam zadovoljstva samo sa visim brojem predbrojbe, pak eto ste odma olaksali nas tezki rad, a svoju novinu sve to bolje i bolje poljepsali.

Racuna se da u Velikoj Britaniji pojede se svake sedmnice Banana u vriednosti od £100,000 sterlina.

Koza od krave (hide) kada se uporabi iznosi 35 litara tezine za postola, a konja 18 litara tezine.

Juzna Amerika koja ima dva puta vise zemlje od Sjedinjenih Drzava, samo za jednu polovicu ima stanovnika.

Zlato jedne bogate zene u Ameriki koje se je prodalo na drazbi u Londonu jest doslo do svote od £25,000 sterlina.

U gradu Glasgow buduc dase narod seli za inostrane zemlje, racuna se da sada ima 15,000 praznih kuca.

Njemacki prosjaci ucinili su izmedju sebe "bratsko druzstvo." te imaju tajnost da u slucaju prekrsaja zakona mogu cesto puta osloboditi sebe od redarstva.

Stampe od listova od cetiri pene vriednosti sto jesu pripadale Transvalu pod zastavom Englezkoj god 1877, jesu se prodali na drazbi (auction) svaka za £40 sterlina.

Dr Ritcher jest najbolja placena osoba u Europi za upravu glasbe od koncerta. Njegova placa znade se za svaku vecer od £100 do £200 sterlina kako u kojem slucaju.

Dobro uzivanje kaze Biskup od Durham jest na danasnje vrieme uzelo mjesto od roditeljskih briga, a pobozne duznosti jesu zaboravljene.

Liecnici u Svedskoj drzavi nigda ne salju racun svojim bolestnicim. Svota novca od dugovanja bolestnici plate kasnje po njegovoj dusevnosti plate svoga liecnika.

U, Java zene i mlade djevojke rade sve radnje od muzkog, noseci takodjer na glavi veliko brime od tezine. Netom mala zenska djeca pocmu hoditi odma im pocmu davati nauka za nositi stvari na glavi.

Poglaviti liecnici u Chicago jesu iznasli da vecina samonbojstva jest krivo uzrokom brzo i napresno jesti kod objeda. Napresno jelo dava svakojake bolesti u zeljudcu, kao isto srditu narav sto prouzrokuje samoubojstvo.

Akademija od znanosti u Parizu daje dara od £4000 sterlina svakoj onoj osobi koja je sposobna da iznadje put za saobciti sa drugim stanovcim koji se nalazi u zviezdam. Takodjer ista svota novca daje se onoj osobi koja iznadje podpuno izljecenje bolesti od kuge.

Sultan u Carigradu srdacno je cestitao imendan Grckom kralju, sto drze dokazom, da su dobri odnosi izmediu Grcke i Turske nepomuceni.

Koncem ovog mjeseca dolazi u Dalmaciju preko Bosne i Hercegovine, 45 Englezkih novinara. Ministarstvo zeljeznica organizovalo je ovaj izlet, a glavni mu je cilj, da se u Englezkoj stvori zanimanje za ove krajeve u svrhe turitickog prometa.

Jedan uceni Hrvat po njegovom racunjanju iznasao je da na svemu svijetu ima 7,500,000,000 pucanstva, i da razmjerno svaka osoba zive do 30 godina. A da smrt dolazi pohoditi devetdeset i pet osoba svakog casa.

Kada Vam budemo davati svake sedmnice zadacu za naucit se govorlti Englezkog jezika bez ucitelja kroz buduce brojeve "Napredka" nemoj te biti lieni jer, ovo opotrebuje svakomu. Pamet vriedi novca, jer kasnje niste nikomu rabovi pak nesmeta nista gdje budete boraviti. Ovo upamtite!

Milodrru na Bolnicu.—Primilismo sliedece, Gospoda Mark Maich 5, Toma B. Berich 10s, Luka Kuljis 5s, Ante Seputich 2s, Ante Mucalo 5s.

Braco Hrvati! Nemojte dopustiti da vas budemo u cesto opominjati da vrsite svoje hrvatske duznosti. Nemojte spavati u nehajstvu, jer veliki broj od starih predbrojba, tako isto i novi hrvatski predbrojnici neka nebudu u zadujem, jer svakomu jest na koristi dase uzdrzi ovo narodno temeljno poduzece. Zao nam je takodjer spomenuti da nekoji nasi predbrojnici spavaju jos u nehajstvu, za izplati predbrojbe, i njihovih oglasa usuprot ponovno pisani nasi privatnih listova na opomenu.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duse obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radnju tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer ako neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Jedan pogrebnik u Queensland (Australiji) ostao je zncudjen kada je nabacivao zemlju povrh mrtvackog liesa kada je zacuo maleni Olas za pomoc. Odma se lies otvori te iznasli da zenska jest u zivotu. Kada je pogrebnik vidio mrtvacke zene ruke on isti padne u nesviest mrtav, u zena kada je dosla liecnika pomoc ostane u zivotu.

U Chicago je pocinio samoubojstvo bogati pivovar Copex, jer mu je dodijalo svaki dan se svlaciti i oblaciti.

Amerikanske dvije sestre. Starije rece mladojoj ; Meri, e ja sam ti srecna i brza : prosi me Gjek! Mladja izvadi iz dzepa vjencanu objavu sa Gjanom i rece : ja sam jos brza.

Klanica (svinjska) u Indianopolisu u Americi je do sad najveca na svijetu. U njoj se za 4 sahata preradjuje meso od 3298 svinja.

Americka dosjetljivost. — On i ona na camcu. Ona sjedi i uziva. On vesla i znoji se. Ona (svom zaruckniku) : O kako bih rado htjela kroz cio svoj zivot ovako s tobom broditi. On (izmucen od silnog veslanja) : Pa tako obicno i biva u zivotu!

Americka starost—Molim vas, kako su bilo stara vasa dva pokojna bratu—Stariji 4 milijuna dolara, mladji 2 i pol milijuna.

Amerika djeca—Mati. Sto jc radila sestra u drugoj sobi s Gjakom? Sincic. Dala mi 10 centi, da ti ne kazem nista, a ti mi daj 20, pa cu ti kazati sve!

U Americki nema gospode,—U New York dosao na olkrice nekog spomenika tajno i president iz Washingtona. Iz ladje izidje masa doseljenika iz Evrope, medju njima jedan oholi otpusteni sudac. Svi se nosaci razidjose poslom dok sudac viknu ; za boga pa ko ce odnijeti moj kofer, Ja cu, rece neko i ponese. Kad su dosli na mjesto izvadi sudac da plati i dade jedan dolar a nosac njemu visitukartu presidentsku!

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

"Obicaj i Vjencanje Kineza."

Svaki narod ima razlicne obicaje u mnogim stvarima, ali Kinezi se razlikuju u mnogim (d vise zemalja Djevojka se nemoze zdruziti s covjekom. prije nego i navrsi sesnaestu godinu, niti da budu poznati jedno drugomu. Ovgdje dolazi ljubav poslic vjencanja, posto nikad jedan sa drugim nije zborio prije nego se zdruze. Kada je vjerenica spravna da podje kuci vjerenika, odmah joj pokriju lice, svilenim obruscem i nikom se nekaze prije nego dodje na odlucem i nikom se nekaze prije nego dodje na odluceno mjesto. Kako ovdje nema Konja niti Kocija, prenes u je cetiri ili vise ljudi. na ramenima; u takoj zvanoj spravi ,,Kju", te je pracena s glazbom koja se malo odlikuje od ovcijeg glasa. Nekoji ima zvonce, svezano na komad bokra; a nekoji mlate sa tuckom po pokrivcu od kotla; doista, tu ima sto vidjeti! Jedina zapreka koja ne dopusta da se Kinezi brzo mnoze, t. j. da se majci vjerenice, odredjenu svotu novca, ok Kr. 200, tako mnogi i ostare prije nego li zastede toliko, koliko im trebuje da dobiju ruku djevojke. Ciena djevojaka polazi po njihovoj ljepoti, ima njekoji vriede do Kr. 1000. Djezojka se smatra ljepotom koja ima malene noge i veoma bielo lice i dugu kosu. Svaki Kinez je malo vise nego li rob u njegovoj zemlji, prosto nije dopusteno nikakovo oruzje nositi (izvan Vojnika koji gledaju natrag kada pusku pale) te ikakav nasavsi se sa naj manjim oruzjem, zgodi se, da mnogi od njih budu objeseni. Veoma izuceni Kinez, koji zbori tri ili vise jezika, dobiva oko Kr. 40, mjesecno, koje ga prenesu od mjeseca do mjeseca, jestivo oko qi upotrebljavao od bolje strane, moze mu zapadati oko Kr. 8 Rijetki su koji neznadu citati i pisati, racune ciniti koji im trebaju u svagdanju trgovinu, ipak da njihov ,,Alfabet" sastoji od 25,000, slava, tako da svaka rijec ima razlicito slovo i sastoji ad jednog znaka. Kuce su zgradjene nekoje od kamena, nekoje od slame i od mokre zemlje; prije nego li se ikoja kuca svrsi. obicaj je da zrtvaliste tu bude postavljeno njihovog obozatelja; ,,Djasa" kojemn se klanjaju u jutro i vecer. Musko i zensko radu na is ti nacin, kopaju i nose bremena, koja teze oko 300 litara. Razlika izmedju dva spola jest malena, odjelo je ucinjeno na isti nacin, kose spustene niz ramena i pale iz iste lule. Mnogo postuju njihovo mrtve, svakog mjeseca pohode Grobove i postave cviece, a nakon dvije god. izvade kosti, koje postave u zare.

Crkava u Sjedinjenim Drzavama imadu Hrvati 10, a na skoro povecace im se broj. Dobrotvornih drustava imade preko 200. Hrvatskih lijecnika 4. Novina izlazi 7 od kojih su 3 tjednici, jedna izlazi 3 put nedjeljno, a ostale 2 i 3 put mjesecno. Bankarskih poslovnica kao i drugih raznih trgovina i preduzeca imade sad vec na hiljade! Srbi imaju 5 crkava. Novina imaju 6.

Za milodare za Bolnicu salju se direktno na Urednictvo, pogriesili smo od nase strane dokazati u proslom broju da imamo drugoga povjerenika.

Upravo je jedna velika izobrazenost od nase gospode gostionicara nasrtati sa njihovim milozvucim glasom na ulicu kada sretne nase vriedne domorodce koji jesu od stranu novine. Ako ovako bude se postupati u buduce savjetujemo nase domorodce dase budu bez straha otresti te gospodi kazati da gledaju njihove privatne poslove.

Slovensko kazaliste u Trstu.—U proslu subotu obdrzavao se u ,,Narodnom Domu" u Trstu obci zbor trscanskog ,,Dramaticnog Drustva".—Zbor bio je vrlo mnogobrojno posjecen od svih drustvenih slojeva trscanskih Slavena. Tekom zborovanja pretresalo se i velevazno za nas trscanske Slavene u obce pitanje slovenskog kazalista u Trstu, koje bi se imalo upriiiciti na strogo umjetnickoj podlozi. Izobran je u to ime odbor, koji ce odmah imati poduzeti sve nuzdne korake, eda se namisljeni cilj sto prije i sto brze postigne. U djelatni odbor izabrana su gg. : pro,. Merhar, kao predsjednik, Stoka, Knaflic, Engelman, Ponikvar, Pintar, Gorup i Dr. Mandic, kao odbornici.

Slava Bogu! Samo napried.

DOPISNICA UPRAVI

Gospodine Urednice! Puno Vam se radujem kad ste poceli izdavati sedmicnu novinu naseg Hrvatskog "Napredka." Ali u visu svrhu velikog broja naroda raduje se, daste se borili usuprot dusmanima kao Slavni Zrimski i Frankopani proti nevjernim Njemcima. U istinu stupaliste stope njihove da dusmane jeste pod noge stavili, i uzdigli hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije. Ej, Braco, i Hrvatski Sokolovi svi drzimo za jedan stap za uzdrzati nasu obljubjenu milu nam novinu. Mi mozemo ako hocemo sili paklenoj odoliti, jer stavno ovoga puta jest odluceno da neprijatelj mora pasti. Eto vidite kada novinu citate stose radi, i kako gledaju da novinu izkorenu. Sto neprijatelji budu gledali da novinu uniste, a mi svi sinci Hrvatske majke gledajmo da "Napredak" bolje naprednje, da nitko ga nebude ukinuti dokle bude Hrvata u Novoj Zelandi. Iskreni pozdrav

Hrvatski sin
TOMA B. BERICH.

Primilismo suvise Vase predbrojbe 10s, sto Vi zahtjevate da bude dato 5s za Sv. Propece. a 5s za Bolnicu danas na Vasu obznanu ulagamo sve 10s za milodar Bolnice—Ured.

Gosp. Luka Kuljis, Gumtown—Hvala Vam na milodaru za uzvisenje Hrvatskog lista. Ugledali se i ostala braca Hrvati u Vas izgled, svi oni koji priznaju da mogu imati direktno, ili indirektno koristi u kojojmudrago svrhi od njihove novine "Napredka." Pet shilina poslati za Sv. Propece, jesmo uloziii u racun od milodara za Bolnicu.

Odgovor Gosp. Juri Pribicevicu, Waiharara—Videci vas nepodobni i neuceni dopis u Br 17 "Napredak" u malo i kratko hocu Vam kroz novinn odgovoriti. Rada bi vas zapitati kad sam bio u Waiharara jesam li u Vas kupio gome, i koliko sam ukrao na miri!

Suvise bi zelio znati dami opisete koju sam vama privaru ucinio, i koliko sam vas imbruljo kad sam drzao "bord" u Auckland, kao Vi stizete to toga u Vasem dopisu. Spomeni se da sam u ovoj zemlji vec je proslo 23 godine; poznat dobro izmedju Hrvatskog i Ingleskog naroda, ja cjenim da nema covika kojice rec da sam ga privario ili imbruljo. Moje ime nisam izgubio ni ticu uhvam u Boga, ja s'mojim imenom mogu dandanas pristati kud god sam dopirao! (Ma svak' nemoze). Kao sto vidim preko Vaseg dopisa da niesam sposoban u racunu, tokace me doc u Vas dame raucite. Do malo vriemena docu opet u North; kupovati gomu l tako cu Vas za molit kao ucenog Gosp. dame cinite posao od pisara i racundjije. Kad ste tako mudri i uceni grehota je da nedodjete u Auckland ciniti od pod Urednika Ferri? Napokon ste spomenili u Vasem dopisu da sam ja proti Ferri govorio to nije istina! Ja proti Ferri niesam govorio niti proti ikom drugom, buduci da se tudjim poslima nebavim, nit sam se igda bavio, niti su mi mili, jerbo tko se bavi tudjim poslima svoje zaboravi. Bilo Vam bolje baviti se Vasega zanata, nego potresat posteni narod kroz novinu. Ako kroz istu ne dade te ispricku, prosliedicu napried putem zakona.

Vas Domorodac,
IVAN BILICH.

Paraplovna sveza Trst-Argentina-Uruguay.—Parobrod. drustvo "Austro-Americana" u Trstu namjerava otvoriti mjesecnu brzu paroplovnu prugu iz Trsta u Montevideo (Uruquay) i Buenos-Ayres (Argentina). Uz put zadrzavat ce se parobrodi takodjer u Napulju. Za tu prugu opredjeljeni parobrodi vec se grade. Imati ce velike prostorije za robu i prostranosti za putnike. Prvi parobrod, koji ce zaploviti vec koncem rujna t. g., imat ce mjesta za 45 putnika prvog, 74 drugog i 1500 treceg razreda. Voznja trajati ce po prilici 23 dana. ,,Austro-Americana" skrbiti ce za brzu i urednu voznju. Ona je vec uprilica pogodbe glede izravnih polica i dr. sa zeljeznicama Argentine i Uruguaya i s drugim nekojim parobrodarskim drustvima, koja obavljaju prevoz i promet u gore recenima dvama republikama.

Doseljenika broj Hrvata u cijeloj Americi ima sigurno preko 300,000 osoba, a doda li se tome broju, oko 200,000 Srba, bez malog broja svi iz Austro-Ugarske, to znaci, da brace Srba i Hrvata ima danas u cijeloj Americi preko polovine milijuna! i to skora samo iz Austro-Ugarske.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

WHITE.

Rescraped Swamp, 150s
,, Range, 175s to 185s
Superior Ordinary, free of nuts, 130s
,, ,, bold well cleaned 135s
,, ,, good bold clean with nuts, 125s
Superior Ordinary, rough scraped, 95s
Fair Ordinary, 70s
White Nuts, weak and dirty, 40s
,, ,, range and clean, 52s
,, ,, range and bold, 55s
Poor Ordinary, 40s
Swamp Ordinary, 32s
Good Swamp Nuts, free of dust, 25s
,, ,, ,, dusty, 21s
Weak Swamp, scraped, 25s
,, ,, dirty, 20s
Good Chips, free of dust, 30s
,, ,, with dust, 22s
Good White Dust Seed, 15s
Good White Dust, 13s
Poor White Dust, 10s

BLACK.

Rescraped, 116s
,, bright, 120s
Bold, free of nuts and sugar well cleaned, 85s to 90s
Ordinary, 70s
Half-and-half, 45s
Sugar, scraped, 35s to 36s
Nuts, scraped, 35s
,, dirty, 30s
Chips, clean bright, 28s to 30s
,, good clean, 26s
,, poor and dusty, 15s
,, riebald and dusty 12s
Dust, 5s
Sand and Dust, 3s

Nekoliko broja nasih dopisnika zeli bi da bude ciena smole u Ingleskom jeziku tiskano, ako ste u vecini protivni spravni smo ukinuti.

"Kuca utemeljena za pijanstva od djevojaka tvornica" — Cudnovato podignuce zbog pijanstva izmedju dvojaka tvornica u "Birminghamu" bilo je ucinjeno na devetnaestoj aniversiji od Wels lej anskog sabora. ,,Sestra Jelica" jest opisala nacin, pod kojim se je ovaj ,,Klub" upravljao. Ona je poznavala mnogo djevojcica, od petnaest do sestnaest god. koje su poslije svetkovina polazile kuci crvenog lica i ostrieh ociju, Takodjer je poznavala ona mnogo djevojaka koje su bile bacene na tavan i u njihova usta rakija bila uljevena. Ona nije ipak izjavila isto proti djevojkama tvornice, posto izmedju njih se je nahodilo mnogo postenih i odlicnih djevojaka, ali ovaj obicaj pijanstva je bio od starodavnosti. Takodjer ona je mnogo motrila, da ovaj obicaj mozda da obstoji izmedju udati zena. Stoga je ona tako polazila, kasno u vecer Nedilje, oko ovog druztva, te je iznasla i vidjela, mnogo pijanih zena, drzeci nejako dijete na prsima.

Svega pomalo.

Vapor "Flora," razbio se je u proslu subotu, kod Victoria porta u Devonport bio je samo 150 metara od plitke vode, gdje je i potonio.

Skunera "Waratah," koja je dosla iz "Lyttelton" u "Dunedin" na 12 a.m. imala je nepogodno kupanje od mora, da je veliki val odnio sobom kuhara, koji se je vidio u moru, ali nije bilo moguce da se spasi.

Brzojavka donasa vjesti iz "Greymouth" da je bio proslih danah nepovljni vjetar koji je po cielom Gradu ucinio mnogobrojne stete, njeke su zgrade posvem osticene, stete ce uci u koju tisucu strlina.

Jedan farmer u Ameriki ima kokos su 4 noge, za koju je bio ponudjen 100, dolara, ali je nije dao, po svoj prilici da necec imati koliko misli.

Zadnje vjesti danasaju iz N. York, da se tren sudarijo su drugim i poginulo je 35 osoba, a mnogo ranjeni. Na istom vlaku bilo je 150 djece, od koji je njekoliko grozno ranjeni. Proslih danah bilo je na vise mjesta nepogodno vrieme i velikih vodopada, koji su ucinili mnogo stetah po gradovim.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

VELIKA NESRECA NA MORU.

Brzojavka ix Londona od 23 tek. donasa viesti od velike nesrece koja se je dogodila na moru blizu San Francisco. Jedan parobrod San Pedro nakrcani sa daskami jest u polnoci udario u drugi parobrod "Columbia" (2700 tons) koji je vozio veliki broj putnika iz San Francisco. Velika magla bila je kada su se parobrodi sretnuli. Columbia potonila odma u pet casa. Nevoljni putnici nasli se iznenadjeni te sasvim u malenom broju jesu spasili zivot. Nezna se broj utopljenika ali sada brzojavka dokaziva da jest vise od 150 skupa sa kapetanom. Nekoliko broja zenskih putnika jest bilo na brodu, ali nikakva zenska glava nije spasena.

NJEMACKI CHANCELLOR.

Brzojavka iz Berlina od 22 tek. douasa viesti da Njemacki prvi Ministar-Predsjednik (Prince Von Bulow) jest se izrazio prid Francuzkim novinarom, da sada jest veoma radostan uzrokom da odnosaji izmedju Francuzke i Njemacke jesu na boljem stepenu. Ministar kaze da Njemacka nezudi povecati broj svojih kolonija, nego da njezini ratni-brodovi jesu samo u svrhu na obranu njezine trgovine. Opet Ministar je dokazao da on nemsili dace biti rat izmedju Japana i Sjedinjenih Drzava od Amerika, kao isto dase neboji nikakvog napadnuca od Japaneza dabi oni mogli udariti na Europu, jer da imaju pamet za ovu pohlepnu stvar.

VOJNICKI ZRAKOPLOV.

Brzojavka iz Pariza od 22 tek. donasa viesti da Francuzka vlada jest odredila £300,000 sterlina za uciniti drugi zrakoplov slicnom onem "La Patrie." Prvi Ministar M. Clemenceau, i General Picquart (Ministar rata) otisli su u zrakoplov "La Patric" povrh grada Parizu. Prvi Ministar ostao je veoma zacudjen na izvrstnom zrakoplovu sto jest jedan od najboljih zrakoplova na svietu.

Tajnu za uraditi zrakoplov "La Patrie" jedna njemacku trgovacka kuca jest uzaludno kusala da kupi za veliki novac tajnost zrakoplova.

RUSKA NESRECA.

Brozojavka iz Petroga od 22 tek. donasa vjesti: da militarshi balun u kojem su se bila uzdigla cetirii oficira iz Tsarskoe Selo blizu S. Petresburg, jesu se nasli u Balticu, Casnici su falili, strah je da su se i u topili.

KRIZA U COREA (JAPAN).

Brzojavka iz Seoul od 20 tek. donasa vjesti: da Vladalac od Corea jest odlucio odreci se prestolja, poradi velike bune u narodu, Grofica u Stanu Japanskog Generala, pred Generalom i Ministrim jest odbila, da od njihove strane nebude natezano da se odrece pristolja; nego samo, ako njegovo Velicanstvo oce to uciniti. Dne 23 tek. 40 Japaneza je ubijemo i mnogo ranjeni. Mnoztvo ih je bilo navrnilo u Stan prvog Ministra, gdje su bili uzbijeni.

MODERNE POGRIESKE.

Brzojavka iz Rima donasa viesti da Sveti Otac Papa jest izdao knjiznicu u kojoj je dokazao 65 clanaka stose tice vjere, i sv. pisma sto nije u redu raztumaceno narodu. U ovoj knjigi sveti Otac Papa jest naznacio da svi njegovi spomenuti clanovi nije nista drugo nego ,,Moderne Pogrieske" stose tice raztumacenja svetog pisma, zivot, djela, i smrt Isukrsta, kao isto Katolicka vjera koja bi se imala uzdrzati u crkvi. Priporucuje svemu katolickom svietu da se nema virovati u one clanke sto drugi pisari i tumacnici jesu naopako i lazljivo napisali vjeru Tsukrsta.

Ako imate potrebu za imati zemljiste za nastanit se, ili biti Vam pri ruci za dati vam izvrstni savjet gdje mozete na koristni dobitak uloziti vas novac pisite nam privatno. Ako budete imati u nami povjerenstva spravni smo u svakoj potrebi dati vam savjete da postignete mnogo bolji polozaj za vase buduce zivljenje, ako jeste sposobni u kojim drugim stvarin osim kopanja smole. Odbacite nehajstvo na stranu, opake druzstvu, i sve drugo stvari koje vam stetuje zdravlju i dzepu, odlucite sa boljom stazom putovati, dodjite do naseg savjeta pak se necete kajati niti biti prevareni u nikakvom slucaju.

Nazad malo vremena jedan Taljanac u Wellingtonu koji nam nije osobno poznat jest imao u nami dostatna povjerenstva da nas je uoblastio sa brzojavnom zicom damu kupimo jedan komad zemlje (section) kod Mount Eden. Otislo nam je za rukom zadovoljiti nasem nepoznatom prijatelju, te na njegovoj zahvali ovako jest nam se izrazio. "Povise zakonite komesije dajem Gosp. Ferri na dar da kupi od moga novca zlatnu ,,kadinu" koja svota koja novca neka bude urucena u moj racun jer kada sam zadovoljan na opremu posla neka ima na moju uspomenu." Na kopovanju zemljista, kuca, i ostale trgovino jesmo bili pri ruci u slicnim stvari kao gore zadovoljiti vise nego jednu osobu. Tako isto i dandanas imamo na povjerenstvo inostranog novca za svrhu da budemo imati oko otvoreno za kakvu dobru osobitu spekulaciju.

Mladic od 19 pobjegao sa tetkom od 57 i—ozenili se.

U Harrisonu, Nebraska dosla je viest preko Wyoming ske granice, da je sin tamosnjeg farmera W. H. Herberta 16 godina star, pobjegao sa svojom tetom, 57 godina starom, te se vjencali u South Dakoti. Sto ce reci na ovo mlade djevojke?

Savjet Milana Obradovica—Iza moga povratka u Zagreb iz Amerika evo me zdrava i ziva medju vama u bijelom nasem zagrebu, da vas poucim, kao iskreni vas prijatelj i zemljak i brat kako se ide u Ameriku, i sta sve morate znati prije nego krenete na pnt, jer, ici kao muva bez glave, nije pametno, cak vecinom i od groznih posljedica, posto silan nas svijet VRACAJU NATRAG u Europu Americke vlasti. A bas najvise sa nepoucenosti i neznanja jadnoga nasega naroda—Zato, braco, pamet u glavu !

Pametna glava daleko ide i dodje, a praznu i ludu glavu, i ako kuda i ode, vrate natrag. A koga god odande vrate, taj se moze, smatrati upropascenim i unazadjenim sa bar 300 kruna ! Kad sam se vraco u domovinu, islo je samnom 60 vracenih ljudi, a 300 ih je ostalo u tvrdome Kastel gradu u New Yorku zatvorenih, sto piste, kao guja u procijepu, te cekaju ko 8, ko 10—20, pa i 30 dana, da li ce biti pusteni ili vraceni. Ja sam ih, braco, gledao svojim ocima jadnike, i slusao njihovu groznu pisku i vrisku. To me je bas, braco draga i sestre, ponukalo, da se, kao novinar, vratim medju vas, te da vam pruzim savjet, sta da radite i kako? Najprije treba dobro i dobro da promozgate i proracunate, prije negokrenete u daleki svijet, jer, kome nije bas prijeka nuzda, za to ga je, vjere mi i Boga, najbolje da ostane gdje je, a samo onaj neka se seli, komu je dogorih do nokata t. j. koji od svoje grudice zemlje nema ni toliko, da se hljebom prehrani ! A, od kolikog je znacaja znanje Inglezkog jezika, neka svak cuje i upamti moje rieci: u Ameriki ces postici sve sto god hoces i mores, samo ako znas Inglezki, a ko taj jezik nezna, pa neka dobije i dobar rad i dobru zaradu, svejedno on je uvijek Americki rob !—

Zenske Temperament.

Jednom bijase liepo iza podne, kad na jedan mah stize liepa dama u postarski Ured, zamoli prvog pomocnika da joj posudi brzojavnu formu ; dakako odmah joj je dragovoljno dao. Tad je odmah liepa dama, stala pisati brzojavku, svojem drugom, sa kojim je pasanog tiedna imala njeki rieci, ali razumise daje ona vise za njim kajala nego on za njome. Pise mu sliedece : nikada te ne zeli moje srdce da dodjes mojem oku u okruga. Predala je napisanu formu i iz svoje naruknice platila. Docim je platila zamoli da joj se opeta povrati njezina forma koju malo prije urucila i preporucila da se opremi sto prije, opet su joj povratili u koju je urucila sliedece : ne samo ja, dali nitko drugi ne zeli te viditi. Sovim bijase kao dovrsena brzojavka i dama podje ca iz Postarskog Ureda. Kod iza dva para minutih, eto ti je opet crvenog lica na svu presu k istom pomocniku kojem je predala brzojavku govoreci ; za milost jeste li poslali onu moju vjest ? Pomocnik odgovori ne jos "Madam," opeta zamoli ga da joj preda njezinu predasnju viest, Pomocnik u neodkriven smieku preda joj opeta istu njezinu vjest, koju je dama od puta izparala govoreci : Ah Boze moj upravo sam sretna, kad mi se je ovakova sreca pruzila ! Odmah je drugu napisala ovako : Najdrazi dodji sto prije ; svak te zeli vidjeti, a osobito ja tvoja njezna.

FLORA.
Prevod od T. L. S.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

NA SNANJE.

Hrvatskoj Mladosti.

Svaki hrvatski mladic koji misli nastanit se u ovoj zemlji, te po svojoj volji dabi hotio ozenit se sa mladom Englezicom mozemo dati poznanstva da u svakoj svrhi bude podpuna zadovoljstva. Imamo koje imaju svoga novca, i posjednictva i od dobra imena. Po sposobnosti od svakog mladica poznanstvo daje se. Svi poslovi jesu tajni da poznanstvo od zarucnika nezna nitko do onog sretnog dana od zenitbe.
Za dalje potankosti obratite se osobno na Urednistvo.

Ovaj oglas jest privatni stoga molimo da kada koji mladic odluci iskreno za gore spomenutu svrhu neka dodje takodjer privatno sa svojim mislim za imati naputak.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda, gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....
ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa : 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Paul Covitanovich,
Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

....THE....
ANGLO N.Z JEWELLERY
COMPANY.
DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 24, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, JULY 31, 1907. (No. 19.) BROJ 19.

Pouka onima koji su odlucili Selite se u Ameriku.

Ovo treba znati i nasim domorodcim u Novoj Zelandi.

(Napisao Milan Obradovic-novinar)

(NASTAVAK.)

XIV. Cim ti dodje zlo i vidis da ti se bljuje, drzi vec u pripravi oguljen limun i rasijecen na cetiri dijela, te odmah progutni jednu cetvrtinu. To ti je jos ponajbolji lijek protiv bljuvanja.

XV. Uz jelo jedi luka i gutni po koju casicu dobre ljute rakije. To ce ti dobro ciniti.

(Kad god gutnes, pa ti bude prijalo, sjeti ma se i reci Obradovic je imao pravo, samo, pusto, da sam znao, da sam jos vise rakije ponio).

XVI. Na ladji ne zjaci i ne vici, nego budi miran i uctiv. Sva zabava neka ti bude citanje ove moje knjige i ucenje, a u vece, ako je lijepo vrijeme, mozes poigrati i kolo i zapjevati koju narodnu. Samo nemoj pjevati bezobrazne i skaradne pjesme, koje se ne pristoje postenu i pametnu radniku i covjeku, a i zasto da ti se ostali svijet smije bez nuzde.

HVII. U ladji se ne kartaj, jer karta je veliki vrag. (Kad sam ja isao u Ameriku dvojica nasih ljudi izgubili su novac na kartama, te su bili vraceni iz Baltimora.)

XVIII. Ako ti je vec sasvim muka i zlo, prijavi se odmah tumacu, koji ce te odvesti doktoru.

XIX. Kad vidis americku obalu obuci se cisto i lijepo, jer urednost mnogo cini, a cistoca je polovina zdravlja.

XX. Kad izlazis iz ladje, americki doktor ce ti oci pregledati, onda moras dati stvari pregledati (to nije bas tako strogo, kao sto se govori), po tom drzi u rnci tocnu adresu onoga kome i kuda ides. Dobro pazi, da ne reces, kad te budu pitali, je li te ko zvao, da dodjes u Ameriku, da jest, niti da ides na sigurnu i pogodjenu radnju, jer, prevaris li se, niko ti ne ce pomoci, morat ces se vratiti od kuda si i dosao.

XXI. (Ovo vazi. ako izidjes u New York, jer u ostala mjesta, ako se iskrcas, ne ces stati nego odmah ici dalje sa vec pogodjenom kartom.) Kad dodjes u New York i izidjes iz Ellis Islanda, te se prevezes ladjom preko rijeke. pokazi policajcu adresu Vlaha Moretija Dubrovcanina (vidi stranu 57.) on ce te rukom uputiti, kuda da ides. Moreti je odmah blizu tu. Kod njega odsjedni i ne ces se kajati. Ne daj nikome, da te vodi do njega, jer ce ti za taj komadic puta oteti tri dolara.

XXII. U New Yorku i uopce u nijednom iskrcalisnom mjestu ne upustaj se s nikim u razgovor, jer uzasno varaju. Osobito ne mijenjaj krupni novac u sitni. Ne lakomi se, ako ti ko pruzi banku od 10, 20, 200 dolara pa nudi za 1. 5, 10 dolara—jer to je novac lazan. Mnogome je tamo s toga zakukala majka.

XXIII. Kad dodjes na odredjeno mjesto, gledaj, da sto prije nadjes posla i cim sto zaradis, ako vidis, da ti je mala zarada, a ti ide sto dalje na sjever i zapad, jer sve sto dalje ides, bolja ti je i veca zarada.

(Ako ces mene slusati, u Braziliju ne idi nikako drzi se Sjeverne Amreike, Sjedinjenih Drzava i Canade i Juzne Amerike osim Brazilije).

XXIV. Kad otpocnes rad, nemoj da pobjesnis, sjeti se ko si i sta si i kakav si bio u kraju, pa se stisni i stedi bijele cente za crne dane.

XXV. Povise novaca nemoj drzati u sebe—nego cim oduzis dugove—salji novac svojima u domovinu i to samo toliko, koliko im je najpotrebnije Ostalo ulozi u domovini u koju dobru stedionicu ili banku. Zasto, sam znas.

XXVI. Kad prestanes s radom u vece, umij se, obuci, pa kad malo zalozis jela i pica, ne tumaraj po salonima, nego uzmi lijepu knjigu ili novine pa citaj i uci, jer sto vise naucis i znas, vise ce ti koristiti.

U Americi ima jedna velika hrvatska knjizara Josipa Marohnica u Allegheny Pa i jedna srpska Velika Radojevica u San Franciscu Cal. Vidi obje medju oglasima. Pisi im odmah, da ti posalju spisak svojih knjiga, pa naruci one, sto ti se dopadnu.

XXVII. Cim pocnes rad, odmah se upisi u Narodnu Hrvatsku Zajednicu, ako si Hrvat, a u Savez Srbobran, ako si Srbin.

Ako si Hrvat napisi pismo: Josipu Marohnicu, glavnom racunovodji N. H. Z. 1420 Ohio Street Allegheny Pa, ako si Srbin: Jovi Milijusu, glavnom racunovodji S. P. S. S. 2806 Carson Street S. S. Pittsburg Pa i moli ih, da ti posalju „pravila." U njima ces naci i vidjeti sve sto ti treba, jer ne zaboravi, svakome je, cim stupi na americko tlo, uvijek glava u torbi. Amerika je takva zemlja, da nitko nije siguran, da ce ostati ziv, ako ziv i zdrav legne. (Vidi oglase njihove).

XXVIII. Pazi, da se ne kartas u Americi, jer tamo je to strogo zabranjeno. U Pennsylvaniji, ako se dvojica kartaju a 50 ih glede, pa dodju policmani, sve ih odvezu u policiju. Tu plate svaki po 8 dolara, sto su ih policijska kola odvezla u zatvor, po 10 dolara globe oni, sto se kartali, a burtinbas (gazda od stana) 100 dolara globe, sto nije zabranio kartauje u svom stanu. Zato pazi sto radis.

XXIX. U Americi nemoj mnogo piti, ako se vec pripijes, idi mirno kuci, mozes putem i teturati, samo nemoj vikati, pjevati i zjati—jer ode u zatvor. Kad se istrijeznis, ode ti 18 dolara iz dzepa, 8 sto su te vozila krasna policijska kola i 10 globe.

XXX. U djecu u Americi ne barkaj, ona su i suvise bezobrazna, raskalasena i raspustena, kao nigdje na svijetu. Bolje ti je ne dirati u vraga bez nuzde. Bacaju li se na tebe snijegom i. t. d. cuti i idi svojim putem.

XXXI. Zenskima se u Americi kloni s puta. Amerikanka ne da ni, da joj se ostro u oko gledi, a kamo li da ju na putu zadirkujes, namigujes i t. d.

Kad je ona uctiva prema tebi, budi i ti prema njoj, kad ona ne dira tebe, a sto da ti diras u nju.

(Slusaj mene: Bolje pusti vraga s mirom!

XXXII. Za savjete i siljanje novaca drzi se nasih ljudi, koje ces naci medju oglasima.

Dalje na sjeveru, zapadu i jugu vec vidjet ces, povjeri se onome, ko je posten i kome te nasi ljudi tamo preporuce.

XXXIII. Ako se iskrcas u New Yorku, posjeti svoje ljude i zemljake Gjoku Jovanovica, Savu Miletica, a osobito brata Hercegovca Nikolu Lakica. Kod njega se kupe nasi ljudi najvise. To ti je dobra i postena dusa, kakve nema daleko. On ce te razgovoriti i obeseliti, a one casove, sto u njega provedes, mislit ces, da si proveo u domovini.

Tu ces dobiti dosanskog duhana i tursku kafu, dobrog talijanskog sira i fine prsute, a piti vec koliko ti srce zeli.

(Kad dodjes pricat ce ti brat nikola mnogo o meni.)

Oni ce ti kazati i za sve ostale Hrvati i Srbe u New Yorku (pa i za dobru Crnogorku Stanu, sto drzi na burtu 20 nasih ljudi i lijepo radi, a jos bolje se ponasa), te posjeti njih.

XXPIV. Ako se razbolis, ne obracaj se na doktore americke, najvece svindlere na svijetu, sto stekose hiljade i hiljade sa nasim neukim svijetom, a sve preko novina, dajuci oglase: „Najbolje Hrvatsko" (srpsko slavjansko) ljeciliste. „Prvi doktor na svijetu" i t. d., nego se drzi nasih doktora.

Mogu ti preporuciti osim ostalih, dobrog lijecnika, sina nase domovine, Dubrovcanina Dr Alfreda Munija u New Yorku. Na njega se obrati. Pocnes li s drugima trgovati—ispraznice ti se kesa i bices jos vise bolestan, nego prije.

Bjezi sto mozes dalje od americkih sudova, jer bolje ti je i s rogatim vragom imati posla, nego s njima.

Dopis iz San Franciska.

Jucer odigrao se grozan cin ubojstva u gradu Oaklandu kod kojega je pao zrtvom nas zemljak Ivan Markovic rodom iz Zupe Dubrovacke. Ovaj je bio gospodarem najuglednije gostione u Gas Kitchen. Ubojica je nieki Frank Smith, koji je bio zaposlen kod umorenog kroz 10 mjeseci. One veceri kad se je pomenuto ubojstvo dogodilo vracao se je Markovic sa svojom suprugom iz kazalista i pozdravio se sa svojim mucterijama, navali Smith u gostiona i odapne 5 hitaca iz samokresa na Markovica, koji u prisucu svoje zene izdahne. Ubojica je u sveobcoj panici umio uteci te ga jos ne uhvatise. Uzrok ubojstva je bio: sto ga je M. odpustio zbog nekog prekrsaja iz sluzbe. Markovica oplakuje osim rodbine cielo mjesto. A druztvo Elks cijim clanom je bio, odpratilo ga na svecani nacin do groba.

Amerika—sreca i nesreca. Donijet cemo ovdje slucaj, kakvom je srecom urodila Amerika, a kojemu se je konac zbio pred sudom, odnosno zbiva se u — tamnici. Pred jedno pet godina otisao je u Ameriku na zaradu Petar Hren, seljak iz Obreza. Kod kuce mu ostale zena Lucija, s kojom je prije svog odlazka imao jedno dijete, koje je za kratko vrijeme umrlo. Dne 27. prosinca 1907. vratio se Hren iz Amerike i nasao svoju zenu u trudnom stanju. Dakako, da mu to nije bilo pravo, i zato joj je rekao, da mu se nosi iz kuce ako je trudna. Ona je dakako sve tajila. Ipak se pobojala muzeve prijetnje, pa je odlucila da se rijesi ploda utrobe svoje. Nakon 7 ozujka o. g. opazilo se, da je Luce oko pasa tanka, na sto su oblasti, a osobito uruznicka postaja u Krasicu pocele stvar izvidjati. Konacno su od nje ispipali, da je 7 ozujka, vracajuc se pod vece kuci iz vinograda, u sumi Hrastje rodila sivo zensko dijete, zadavila ga i zakopala rukama u sumi, a na nj navalila kamenje. Dne 8. svibnja sudjena je radi toga (zlocina cedomorstva) na 5 god. teske tamnice. Eto ti srece americke:

Muz siroma muci se i radi,
A drugi mu kopiladi gradi,
—dok na koncu ostane i bez zene.

„Borbasim"!

Oh! Borbase, Borbasini
Vi, nevirni domu sini,
Vi, gospodo uzorita
U, oholosti uzvisita.
Vi, neskladni i nevierni
U svietu, i domovini,
Vi, s' Kozarim nas zovete
Vase ime nam dajete.
S' Divljacim, nas nazivate
Sami sto, ste kazivate,
Al, se nitko tom ne beci
Od Vas, cujuc takve rjeci.
Jere, bolje ne znadete
Vec kakvi ste, to kazete,
Oh!, kako se ne stidite
Kad li tako, Vi cinite,
Zar, povjesti niste stili
Nit u skoli to ucili;
Dusmanini nasi stari
Bihu Turci, i Tartari.
Taljani, i Avari
Grci, Svabe, i Madzari,
A, Vi sada Borbasani
Protivnici veli nami.
Ko, i oni postupate
I, stope njim koracate,
Rad, bi uvjek Vi nevolje
Dase bratac, s' bratom kolje
Jos, sve sile ulazete
Nas u mrznju, da metnete;
Eda bih! Se zavest dali
I, Vas savjet poslusali.
Da „novinu" mi pustimo
Ime FERRI unistimo,
Radosni bi, Vi ostali
To, kada bi decekeli,
Al, dok bude i jednoga
Mila sina Hrvatskoga,
To, nikada nece biti.
Prije ce te, i umrieti
Jer, smo spravni svi kolici,
Mi, u ovoj okolici,
Kao sto, i po drugima;
Zemlje ove, svim mistima,
Svaki Hrvat, ozvatise
I, prot vama opritise.
Kada pravo mi imamo
A, u vase ne ticamo.
Zato ni Vi, ne dirajte,
Nit, u nase VEC ticajte.
Nama jeste ta novina,
Obljubljena vele svima
I, UREDNIK puno mili
Svaki Hrvat, snjim se divi.
Jer, svakoga poducava
I, savjete svakom dava.
Jos, Borbase ovo sto je;
Di ne pukne srce tvoje
Kad zastavu svoju vidis,
Pa se od nje tuzan stidis.
Nad, „Nadpredkom" koja vije,
I milo se prot nam, smije.
Reci, sto si i koji si?
Jesil, Hrvat, ili nisi.
Oh! promisli odmetnice
I svog doma izdajnice.
Kakvi su ti stari bili
A, kakvi su sad njim sini,
Stari su ti krvcu lili
Za slobodit jezik mili.
I, prot svakom vojevali,
Dab zastavu uzdrzali.
Sad promisli tere reci,
Kakovi su to potomci
Sto svoj jezik unistuju.
A, zastavu vec ne stuju
To, su kao poturice
Sto nam kazu povjesnice
Ki bi svoje izdavale
A drugomu pomagali.
Tog Vam kod nas nece biti,
Nit, Vam zelje izpuniti,
Kod Hrvatskog pravog sina
Nece biti takva tmina.
Kakvu bi ste Vi, sad rada
Nece, nece bit nikada,
Nit, se zelje punit Vase
Dokle mlatu pale nase.

M. S. PECAR,
od strane hrvatskog
naroda u Parenga.

Parenga na Ilin dan.

Uredniku--„Napredka"!

Doculi smo Urednice!
Da Borbase prot Vam vice,
I, da glede svaku zgodu
Srusit slogu u narodu.
Al, ne mari nista zato,
Neka znade od nji svatko
Da tog kod nas nece biti,
Nit, se zelje njim puniti.
A, prot Vam sto rovaju
To Vam! vecu slavu daju.
Daklen drzi nas braniku,
Za cast nasu, i za diku,
Da zastava nasa vije
Nek se dignut vec ne smije,
Pa ce tako Borbosani,
Ti protivni ljudi nami:
Mal, po mala malaksati
I, od muke jos plakati.
Kad nas vidu oruzane
Od ljubavi nase same.

L. JELCIC,
od strane svoga druzstva.

Te Kao, Srpuja 17, 1907.

Nov izum.—U New Yorku izumio je neki Amerikanac novu vrst stedionice za djecu. Stedionica obicne je velicine, ko sto se dobiva u trgovnicama za djecu po cieni od K 1.20 pa do K 5.— Jedfna je u tome razlika, sto je izumitelj uklopio mali sat u tu stedionicu. U toj maloj stedionici ima prosjecina, kroz koju moze samo komad od 50 stotinki proci. I kad te taj turi unutra, odmah se sat sam navije. Sat ide samo 24 ure. Ako ko hoce, da sat uvjek ide, mora se svaki dan uloziti u tu stedionicu ili skrinjicu po 50 stotinki, ili 10 centa. Tako se svaki tjedan moze na taj nacin pristediti K 3.50 ili 70 centa. Izumilac ove stedionice dobro ce proci. Jer, narucbe dolaze mu sa svih strana.

Bilo bi dobro, kad di se take stedionice i kod nas uvele.

Ubio majku, Javljaju iz Kastelastve (Dalmacija): Prosu se munjevnom brzinom grozna viest, da je Gjuro Lukin Gregovic, nezenja u dobi od prilike oko 56 godina, zadao svojoj dobroj starici majci straznjim dielom sjekire—po vlastitom prizuanju—tri jaka udarca u zatiljak na nacin, te sc biedna starica poprskanih mozdjana srusi na tle, eda u trzo ogrezne u mlazovima svoje krvi. Kad je izvrsio svoj naum, raztvorio je prozore i vrata, promienio odielo, hitro se sklonio kod oruznika i bio nesto uzbudjen, ali vise u formi straha, dok se nije nasao u sigurnoj zastiti, a ondn je postao sasma hladnokrvan, trazio smotku da pusi. Govorio je pri najzdravijoj sviesti, a prva mu je riec bila, da kaze ornznicima, gdje se sto nalazi u kuci, osobito je tocno znao, da naznaci mjesto i svotu novaca kao i zlatne dragocjenosti. Nije zaboravio navesti tacno ni kolicinu vina i ulja kao i naglasiti, da to ne smiju nikome povjeriti, vec predati sudu. Iza toga mogao je da spava kasnije i da jede. Ova uzasni zlocin izazvao je veliku ogorcenost u pucanstvn, koje bi bilo lincovalo zlocinca, da ga oruznici ne zastitise. Ovaj se je gadov pred nekoliko mjeseci vratio iz Amerike. Misli se, da je pocinio zlocin iz mahnite pohlepe, da se sto prije domogne prilicne imovine. Pokojna mu mati Jovana bila je razborita, mirna i plemenita zena, u dobi od 75 godina, te nije bila kadra ni na koga dice glas, a kamo li na ubojicu, kojega je neizmjerno voljela i od svoje petero zive djece najvise ljubila.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanju cienu. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrcbu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registered) Metaphysician corner Wellington—Howe Streetz. Daje savjeta za sve zastarane bolesti broli za muzkog, toliko za zenskog bolestnika. Za savjet obratite se gore kod gore spomenutog.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia na 5 Kolovoza
Miowera ,, 19 ,,
Mokoia ,, 2 Rujna

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ortona na 24 Kolovoza
Oruba ,, 7 Rujna

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak na prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS, BROS.
Waipapakauri.

OBZNANA.

Druzstvo od trgovine koje je sastojalo izmedju nas kao Storekeepers i Gumbuyers jest od nase dobre volje sada razdjeleno. Svi novci koji su nami pripadali kad skupa u druzstvu sada unaprid bit ce primljeni i placeni od John Curina.
Thames, 26 Srpnja, 1907.
JOHN M. CURIN
IVAN N. CURIN
Svjedok—Ernest N. Miller,
Odvjetnik—Thames.

NA ZNANJE.

Stavljamo do znanja braci radnicima na kopanju smole, i svim domorodctm da samo privremeno povjerilj zastupnictvo g. Miju Radalju—Dumicu.

Nas domorodac jest vami dobro poznat, kojog saljemo da idje putovati kroz razlicita mjesta gdje imade naseg naroda. Svim nasim domorodcim i prijateljem toplo preporucamo naseg zastupnika kad vam dodje u Vasu sredinu da mu budete na ruku oko sabiranja predplata, i drugih privatnih stvari kako smo naznacili u nasem privatnom listu.

Ured „NAPREDAK".

G. F. DICKESON, Kaikohe—Ima dobro zemljiste za kopanja gume ljeti i zemi. Prosta je zemlja od 1300 akera kod RAKAUWAHIA. Dobru cienu placa se za smolu.

Pricujo sam na parobrodu ako si kupio od M. F. Cvitanovich onda je stalno, dobro, i jeftino, za svaku naruckbu kao zlata, srebra, robe i. t. d., na veliko i malo. Njegova adresa Box 598, G.P.O. Auckland.

Novi Predbrojnici.

Antunovich Ivan, Jozin, Te Kopuru
Jurilj Tony, Babylon
Kriletich N., Port Albert
Milina Ivan A., Port Albert
Nobilo Ivan A., Port Albert
Jurisicich Tony, Jakovljev, Dargaville
White J. B., Henderson

"Napredak."

SRIEDA, SRPNJA 31, 1907.

Ostavimo Nehajstvo!

Kada bi mo pomnjivo pomotrili sve stvari od pocetka utemeljenja ove novine nemozemo, niti nam je moguce ni dandanas razabrati kako mozemo svakomu ugoditi ? Ne, nami nije moguce, niti mislimo da nikomu drugomu na svietu nebi bilo moguce za ugoditi Hrvatskom narodu koji se nalazi u Novoj Zelandiji. A, sto je svemu ovemu krivo ? Nista drugo sto nismo gospodari od svoje pameti, i sto vazda spavamo u nehajstvu.

Veliko tezko poduzece sa zrtvom od tezke radnje jesmo uzeli na svoju odgovornost za preporod hrvatskog naroda u ovoj zemlji, te jest jedna velika grehota da nismo odma u pocetku svi slozno ustali svrhom da Hrvatska zastava bude vjekovito uzdignuta u ovoj zemlji na nasu cast i ime po svemu sirokom svietu.

Nismo slozni sa nasoj pameti o jednom predmetu sto bi smo zelili opisat vam, ali sto bude moguce bolje, samo u kratko kao zadnji put dati ce mo vam raztumaciti nekoje stvari na vase osvjedocenje uzrokom da se jednom probudite iz nehajstva i budete gospodari od svoje pameti.

Kada proucite (ako marite) prosle brojeve "Napredak" mozete sami opaziti ne samo od nase strane sto jesmo bili vriedni izvrsiti, dali u visem broju razlicitih dopisnika kako savjetuju svakog hrvatskog sina da vrsi svoje duznosti. Neopisiva je zrtva sto jesmo kroz ovo osam mjeseca za vas zrtvovali, ne samo novac i vrieme, dali jesmo dosli do gubitka zdravlja. Opet ponavljamo da nemamo gvozdjenu narav, te stoga savjetujemo da se probudite iz nehajstva te pomozete oblaksati nasu tezku zadacu sto prama vami za vase koristi sada vrsimo.

Mozebiti da mislite da kod novinarstva ima bogatsva, ali mi od strane nase nezelimo nista drugo nego dobrog imena, te jesmo vazda zadovoljni da primimo i drugog suradnika. Ali kako na koji nacin mozete zahtjevati ?

Uzroke nije nam potrebito dokazivati ali istimito mozemo vam dokazati da do broju 300 predbrojnika nalazimo da samo 90 predbrojnika jesu podmirili svoju predbrojbu za ovo tekuce polugodiste. Eto ima upravo danas osam meseca da novina obstoji te zaliboze nalazimo na svojim knjigam da nam u visem broju od pocetka utemeljenja ove novine jos duguju. A, stoje ovo ? Nista drugo nego veliko nehajstvo. Ocevidno nasi domorodci jesu uvidili koliko, za samo jednu osobu ima tezkog rada za uzdrzati ovo mnogopotrebno narodno poduzece, ali ipak Vi neodvracate ljubav za ljubav.

Imamo u rukami veliki program za izvrsiti nekoje zadace, na vasu korist sto svakog ceka kroz ovo kratkog buduceg vremena; ali ipak zelimo da nam date zadovoljstva u nasoj radnji, te da ostanemo zacudjeni ili iznenadjeni iz razlicitih mjesta kako se jesmo nasli kod hrvatske brace u Parengi.

Kao zadnji pokusaj sa gubitkom vremena i novca, imenovali smo samo privremeno naseg domorodca gosp. Miju Radalja—Dumica da bude kao nas zastupnik i povjerenik. Za ljubav stavnog utemeljenja novine da bude svemu hrvatskom narodu od koristi g. Radalj—Dumich idje dobrovoljno za samo i jedine putne troskove pohodit Vas. Uzrokom velikog troska i dangube vremena nasem zastupniku nije moguce svakoga pohoditi, stoga ako nemoze do svakoga doci savjetujemo da se obratite direktno na Urednictvo.

Molimo da nasem zastupniku svaki iskreni hrvat bude mu pri ruci, jer u istinu za voditi ovaj tezki rad imamo potrebu ne samo od starih, dali sto moguce vise od novih predbrojnika. Na povratku gosp. Radalja—Dumica hoce mo odlu citi stalan i vazan polozaj. Nije sala sto sada zrtvujemo za vas, stoga draga braco nemojte vise spavati u nehajstvu. Zrtvujte jednu Liru za godinu dana, jer nema izgovaranja da vam to nije moguce uraditi, i da nas nema u ovoj zemlji dostatna broja da se nemoze uzdrzati ovo jedino utemeljeno narodno poduzece. Imamo veliki broj listova iz stare domovine iz razlicitih mjesta i gradova od vriednih osoba koji zele ovamo u nase druzstvo doci.

Samo vrieme hoce donieti na vidjela sto nas ceka za nase buduce dane samo ako se jednom probudite od velikog nehajstva i budete gospodari od svoje pameti.

KRATKE VIESTI.

Toplo priporucamo nasim domorodcim da naseg zastupnika budu ga dobro primiti kad dodje u njihovu sredinu, da mu budu na ruku oko sabiranja predplata.

Hrvatski Liecnik Dr Theimer putuje za Dargaville sutra jutrom na 1 Kolovoza, gdje ce ostati za sedmnicu dana ; ali ako bude opotrebito i vise dana.

Kruna kralja Englezkog jest u tezini samo 40 unaca.

U vrieme kraljice Ane (Englezkoj) poreznina na sapun jest bila £26 sterlina po svakoj tonelati.

U Londonu pojede se svake godine pol milijuna tonelata ribe.

Racuna se da svake godine u Francuzkoj pogine ne manje od 8000 osoba od samoubojstva.

Marin Radonich koji je jednom bio u druzstvu Jure Burmaza neka se obrati na Urednictvo jer njegov brat Blagoslav zelio bi doci do sastanka.

Iz Kapstadta javljaju, da je u Njemackoj Juznoj Africi umrlo 11,000 Herera od gladi, bjezeci od progona Njemaca. Neopisive su patnje Herera od krute njemacke soldateske.

Ribarska zadruga u Komizi (Dalmacija) pocela je proslog meseca u vlastitoj tvornici prigotovljavati srdjele u ulju. Zelimo da im bude sretno !

Javljaju nam iz Splita da proslog meseca poslie kise jest se pojavila peronospora u vinogradima Splita i okolice.

Kod ruda crnog-ugljena u Englezkoj racuna se da svaki danom pogine do pet osoba.

Zlatne rude kod South Afrike racuna se da proizvodu u vriednosti od £2,300.000 sterlina svakog meseca.

Velika Britanska potrosi svake godine £14,000,000 sterlina za duhan, i za lule.

Ne manje od 200 osoba racuna se da bude ubijeno svake godine uzrokom munjevine.

U Velikoj Britanskoj tvornice od sapuna proizvode nista manje od 45,000 tonelata svake sedmnice.

Izum pisaceg stroja (typewriter) jest uzrok da sada se nalaze na radnji blizu jedan milijun zenskih glava.

Sasvim riedko moze se opaziti usakacene osobe u Kinezkoj. Netom se koje diete usakaceno rodi omda ga usmrte.

Racuna se da svakog dana u godini ima 3,500,000 osoba koji zivu na moru kao putnici, ili kao mornari.

Racuna se da svake godine pojede se vocaka u vriednosti od £10,000 sterlina.

Nikakva rieka na svietu nije dala viseg bogastva kao sto je Columbia u Americi sa njezinim ribam od Salmuna.

Nikakvi covjek nemoze imati potpuni uzrastaj dokle ne navrsi 25 godina, ali onaj koji se bavi sa tjelovjezbom moze uzrastajati do 30 godina.

Racuna se da u dubini morskoj izmedju puta Englezke i Indijam ima utopljeno vise od Osam stotina milijuna novca, zlata, i drugih dragocienjenih stvari.

Za iznaci tovarinu jednog broda jest na ovaj nacin.—Pomnozi onoliko noga duljinu broda sa sirinom, pak ona svotu opet pomnozi sa dubinom broda. Onda cielu svotu razdjeli sa 94 za imati cisto koliko tonelata moze brod tovariti.

U Zagrebu objesio se je Petar Mehar, stolarski pomocnik radi toga, sto mu se je zarucnica iznevjerila.

Ratno upraviteljstvo u Becu Nabavilo je je 100 Bosanskih pasa ovcara, koji ce biti izvjezbani za ratne potrebe.

Prigodom posjete Austrijskih ratnih brodova u New York nazad malo vremena uteklo je dvadeset mornara.

Inostrane novine pisu da ce Njemacka flota posjetiti Austro-Ugarsku u Jadranskom moru ovoga ljeta. Tom zgodom ce biti u ratnoj luci Pulju velika svecanost.

U Bukarestu odkrivena je urota proti zivotu kralja Harola. Uhvacen je jedan urotnik, bugarski anarhista Gaidov, koji je priznao, da je na njega pala kocka, daizvrsi ziocin 23 Svibnja.

U Macedoniji poginula su odana tri bugarska popa od od ruke srbskih i grekih ustasa, a i jedan grcki pop od ruke jednog Grka.

Amerikanski milijuna Morgan za puske, i radnicke knjiznice sada gradi u New York posebnu zgradju, u kojoj ce smjestiti svoju knjiznicu. Ta zgradja stojati ce 8 milijuna dollara. Cetire mramorna stupa za tu zgradju kupljena su u Evropi za 260 hiljada kruna.

U Americi imade sada 10 tisuca javnih knjeznica, u kojima je 50 milijuna raznovrstnih knjiga.

Proracunano je, da umre svake godine 33 milijuna ljudi, dakle na jedan dan 41,534, na sat 3,730, a na casak 62 duse.

Narodna Hrvatska Zajepnica u Americi brojila je do 1 Travnja 20,186 clanova i 6,939 bracnih drugova, a ukupno jednih i drugih 27,175 clanova.

Cisti dobitak Parizkih kazalista u prosloj godini iznasao je pet milijuna sterlina.

U Filadelfiji je jedna gospodja bila tako slabo krvna te bi bila umrla, kad joj se nebi bilo pomoglo za ljudsku krv. Njezin muz se izjavio, da ce joj on dati od svoje krvi. Vjesti lijecnici otvorise obojici zile na ruci i toko uredise, da je krv muza tekla u zile zene. To je bolestnici spasen zivot. Muz je oslabio, ali uz dobru njegu ce se brzo oporaviti.

Pravi Ljudski Porod.

Dr Androw Christian, dobro poznati Amerikanski "Physiciau" koji se bavi i tumaci zenidbu, govori : Da svaka majka koja porodi osakaceno i nezdravo djete, da bih morala dopustiti, da isto djete bude zaspalo za uvjek na mirni nacin, to jest, da se umori. Da kako govori Dr Christian da ovo nije moguce osim da majke moraju da shvate pojam, da ona djeca su samo na stetu sami sebi i cjelom narodu. Da ja imam djete, rodjeno sakato, ili, sa kojim ovecim betegom, govori Dr Christian ; to bih naj radje volio, da se ima umoriti na samo ljepe nacin bez boli, jer priznajem da kad naraste vece da ce imati mnogo visih patnjah i muke.

Mozda se ovo cini veciui uzastno govori Dr Christian, ali ako svako nepostane, doci ce vrieme kad ce Amerikanci biti u vecin glupani i neznalice.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

STRASNI ZLOCIN U NEW YORK.

New York 30 tek. brzojavka donasa viesti da jedan veliki zlocin jest pocinjen od Taljanskog drvzstva tako zvano "Crna ruka" (Black Hand) da u jednoj kuci jesu upalili veliku vatru. Dvadeset i jedna osoba jesu izgorili izmedju kojih najvise taljanaca, a dvadest drugih osoba jesu kruto ranjeni. Ovo je jedno Taljansko druzstvo od svakog zlocina, kao ubojstva, lupezstine i. t. d. njihovo srediste jest u Amerikam.

DOZIVOTNA TAMNICE.

Bukarest 29 tek. brzojavka donasa viesti da petdeset i osam Rumanskih vojnika jesu bili osudjeni na dozivotnn tamnicu uzrokom sto nisu hotili pucati na svoju istu bracu kada je bila buna izmedju naroda.

Mislimo sada dace opet biti buna izmedju naroda za osloboditi svoju bracu—I, pravo je !

NEPOZNATI UBOJICA.

Berlin 28 tek. Brzojavka donasa viesti da tri mlade djevojke jesu smrtno ubijene u gradu Berlinu od jednog nepoznatog ubojice koji je prozvat po cielom svietu kao "Jack the Ripper." Jedan ludjak na koga misle da je pocinio gore spomenuto ubojstvo jest sam sebe usmrtio.

VELIKA ZVIEZDA U POGLEDU.

London 28 tek. Brzojavka donasa viesti da Francuzki zviezdonjanac M. Camille Flammarion jest iznasao da jedna—velika zviezda sa sedam repova—u duljini od sedam milijuna milja, sada se priblizuje nasoj zemlje. Ova zvizda sada je stotinu milijuna milja daleko od nase zemlje. Ova velika sviezda moze se vidjeti svakog jutra izpod Pleiades. Vidjaju je ranim jutrom kod Sydney, i kod Wellingtona.

UZASAN DOGODJAJ.

MLADIC USTRIELIO SVOJU MLDU.

Brzojavka koja je stigla jucer iz Sydney donasa viet da mladic imenom, George Tofft, za vrieme dok je bio pijan jest upalio dva hitca iz revolvera u glavu svoje mlade, On je pozvao djevojku da ga odprati do njegovog stana u Liurindi, te, dok su se pregovarali on je pocinio ovo uzastno djelo. Kad je vidio nekog znanca, Tofft je rekao da ce se on isti dobro najesti pak zaglaviti i sam sebe Tofft—a sad nemogu naci.

STRAJK OD REDARA.

London 29tek. Brzojavka donasa viesti da sest stotina redara kod grada Belfast jesu otisli na strajk. Oni zahtjevaju bolju placu, i bolju pensiju. Prvi nadzornih od redarstva jest obecao dace dati odgovor dojduce Subote na njihov odgovor.

GRCI I BUGARI.

Atena 29 tek. Donasa viesti da bogati ljudi u Grckoj, kao isto i vlada daje pomoci na tajni nacin jednom druzstvu koji imaju Grcke vojnicke castnike na upravi uzrokom da potjeraju Bugare. Ovo je jedan atentat da mogu kotare Monastir, Series, i Kavalla uloziti pod Grcku vladu upravu. Carigrad na ovo Grcko postupanje jest protestirao.

Manastir, Seres, i Kavalla jesu tri kotara Grckom narodu na oku buduc da imaju dobru zemlju i dobru luku.

DOGODJAJ NA MORU.

Sydney 30 tek. Brzojavka donasa viesti da g. Chas. Siddells gostionicar od Whanganui jest putovao kao putnik za Sydney iz Nove Zelande sa parobrodom „Wimmera" umro je u putu prije nego stigne u Sydney. Pokojnik nije se cutio dobro netom se je ukrcao u parobrod, te u prosle Nedjelje veceri mornari su ga opazili kako se je hotio utopiti kroz maleni prozorcic. Uhvatili ga za noge, i drzali ga dokle su zaustavili parobrod za malo casa. Sa konokom uztegli ga na kuvertu ali nakon malo vremena preminu.

Okradene crkve. Nikola Prodanovic bravar iz Kusonje kotara pokrackoga star 18 godina dosao je u srijedu dne. 8 p.m. u zoru u Trojeglavu daruvarskog kotara razbio prozor te usao u crkvu sv. Lazara u kojoj je razbio blagajnu te iz nje uzeo 100 kr. u gotovu novcu docim na sitniz nije se obazirao. Svecenicko ie odijelo razbacao po podu crkve kao i druge stvari. Nakon kradje dosao je u gostionu Franje Hrodeca i Gjure Ferencica gdje je bio novac razbacivao na glazbu i. t. d. Posto je na njega sumnja pala da je kradju pocinio oruznicima preostali jos 7 kruna. Uhicen je i predan u ruke pravde.—U Caglicu kotara pakrackog pokradjena je takodjer crkva te se iztragom dokazalo da su i to ucinili Kusonjcani.

Balon odnio kravu. Iz Bjelovara javljaju : Na zadnjem bjelovarskom sajmu dogodilo se je ovo veliko cudo, da je obicni balon, kakvim se djeca obicavaju igrati, odnio cijelu kravu. Cestita neka seljanka dotjerala kravu na sajam, vzliku lijepu kravu i naskoro nasla kupca, koji je za ovu kravu platio dvije stotine kranu. Nasoj seljanki nije bilo lako odijeliti se od dobre krave muzare, a i kod kuce treba novaca, pa dvijesto kruna nije malen novac. Kad ali imade toliko novaca, treba da se i mali Ivo kod kuce veseli i mama njemu kupi "luftbalon." Novac umota u rubac priveze na spagu bolona pa tako, drzec spagu veselo koraca naprijed. Najednom ali nasa se seljanka sklizne spaga joj szpadne iz ruke i balon se visoko vije u zraku, s njim one dvije stotine kruna, kupovnina za kravu. Sirota sva zdvojno vice i place, ljudi kao pomamni bjeze za njim kamenje i stapove—balona skoro nestaje s vidika. a s njim i evije stotinjarke. I tako je na b■elovarskom sa■mu balon odnio kravu.

Bacila se kroz prozor. Pisu iz Sarajeva : Marija Berton, mati troje djece, 58 godina stara, a stanuje u Tere zija ulici broj 106, dugo vec vremena nije pri zdravoj pameti. U utirak se bacila kroz prozor visok 6m., te se tesko ozlijedila.

Njezan suprug. Zitelj Marijan Bertic iz Otoka dosao je u podne napit iz krcme kuci. Posto nije bio rucak gotov to je goropadni goso prigovarao svojoj zeni sto se nije malo bolje pozurila s' jelom. Sirota zena koja pati na vodenoj bolesti rece muzu kako moze biti prema njoj tako nemilosrdan kad zna da je tesko bolestna. Marijan koji je mudjutim odrezao komad koba sice da si gladan zeludac napuni lupi kao bjesomucan nozem o stol te povice ; "Ja sam gospadar u kuci a ne ti !" Ali noz se odbije o stol te se za-ije nesretnoj zeni u lievu stranu prsa izpod rebara. Zena padne sva oblivena krvlju na zemlju na sto se je nuz sigurno iztrieznio. Ozlieda je teska i zivotu pogibeljna. Eto sto urodi luda glava? Selo Otok izislo je od neko doba na vrlo hrdjav glas pa ne bis gorega bilo kada bi se mjerodavni faktori pobrinuli, kako da se tom zlu stane na put.

Umorstvo u Sanskom Mostn. Hasanbeg Oekic jedan uvazeni i opce stovani muslimam bio je napadnut mucke od svoga kmeta Miltvojica u sred mjesta te je dne 15 p.m. podlegao ranama. Ubojica je uapsen. Razlog ubijstva bila je parnica koju je kmet izgubio pa je iz osvete navalio na spahiju.

Za imati svaku opotrebitu stvar obratite se direktno na trgovacku kucu manager Northern Wholesale Depot, 61 Shortland street, Auckland, jer istinito biti ce te zadovoljni sa jeftinom cienom i dobre vrsti stvari.

Nas domorodac Mick Ivicevich koji se sada nalazi u Bolnici kod "Mater Misericordiae" Mountain Road, Mount Eden, drago nam je spomenuti da sada napreduje sasvim dobro iza uradjene opasne operacije.

Zabranjen je ulazu Sjedinjene Drzave :

1. Slijepim, hrmim, grbavim, gluhonijemim, osakacenim ili n akaznim.
2. Zenama sa djecom, koje ne mogu dokazati, da su pozvate od svojte.
3. Zbabnim zenama ; neudatim pa i porodom bez muza.
4. Bolesljivim ili prilijepcivom bolescu okuzenim, i usljed bolesti celavim.
5. Zlocincima, nemoralnicima, mnogozenjama, te onim, koji su radi posla usmeni ili pismeni ugovor sklopili, i za rad neoposobni.
6. Onima, koji ne imadu 30 dolara, inace tacan naslov jednoga rodjaka ili znanca, koji preuzima jamstvo za putnika, dok nije rad nasao. Adresa mora tocna biti, br. kuce, mjesto i ulica.
7. Onima, koji su prekoracili 60 godina, ako nemadu rodjaka ili tijesne svojte (amerikanski gradjanin), koji bi polozio jamcevinu od 1000 dolara.
8. Maloljetnoj djeci, ako nijesu u pratnji roditelja ili svojte.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

WHITE.

Rescraped Swamp, 155s
,, Range, 175s to 185s
Superior Ordinary, free of nuts, 130s
,, ,, bold well cleaned 135s
Superior Ordinary, rough scraped, 100s
Fair Ordinary, 80s
White Nuts, weak and dirty, 40s
,, ,, range and clean, 50s
,, ,, range and bold, 55s to 60s
Poor Ordinary, 50s
Swamp Ordinary, 35s
Good Swamp Nuts, free of dust, 26s
,, ,, ,, dusty, 22s
Weak Swamp, scraped, 28s
,, ,, dirty, 23s
Good Chips, free of dust, 30s
,, ,, with dust, 20s to 22s
,, ,, weak, 10s
Good White Dust Seed, 16s
Good White Dust, 13s
Poor White Dust, 9s

BLACK.

Rescraped, 120s
,, bright, 130s
Bold, free of nuts and sugar well cleaned, 95s
Ordinary, 70s
Half-and-half, 46s to 50s
Sugar, scraped, 35s
Nuts, scraped 36s
,, dirty, 28s to 30s
Dust, 6s
Sand and Dust, 3s

Nekoliko broja nasih dopisnika zeli bi da bude ciena smole u Ingleskom jeziku tiskano, ako ste u vecini protivni spravni smo ukinuti.

Hrvatska pucka stedionica — U Korculi u Dalmaciji ustrojila se hrvatska pucka stedionica. Na uprilicbenoj skupstini upisalo se 600 udjela. Upravu sastavljaju gg. : Josip Fazinic, trgovac, kao predsjednik ; S. Tedeschi trgovac kao predsjednik. Ravnateljima izabrana su gg, : D. Ivancevic trgovac, T. Boschi, carinarski cinovnik, Jozo Jericevic, obc, ta njik.

Pise nam Marko Glamuzina Sliedece : u velike mi je cuti postupanje G. Bordbasa, po, Gradu Aucklandu. Mislim da bih naj bolje bilo da, ucinimo, kako je Rimska vojska ucinia "Jeruzolimu," tad bi se pokorili i ostavili njihovo nemilo i ne uljudno postupanje ; nasa G. a, osobito oni koji nas zove, da smo "Kozari" koji citamo nas dicni "Napredak" u ovom otudjenom svietu. Ja mislim da nije to napadanje, prosto kao Simica u "Kamisnici," jerbo nismo nicigovi Robovi. A osobito nasa G. nastavljaju njihovo neuljudno napadanje na naseg Urednika, sto mislimo da bi imalo prestati : Spravni smo u svakoj svrhi prosljediti na prvo, proti svakom neizobrazenom ponasanju.

Velike Kradje u Wellington.

Brzojavka od 29 ovog donasa viest da su (detectives) u Wellington uapsili 4 covjeka na Koje sumlja pada, od kradje, koja se je dogodila nase malo doba. Lopovi su kod kradje porazbijali skcenje, sa Dinamitam, te porobili vise kucah na ovaj nacin te ponieli vriednosti okolo £400 u novcu, i draguljim. Imena uapsenih jesu : Ciril Cosgrove, George Ferries, William Sinclair, i John Hamilton, ovaj zadnje spomenuti je dosao nase malo doba iz Tasmania, docim su ostala trojica iz Sout Afrike.

Racunovodja Uapsen.

Zamrsio Preko £1000.

Neki racunovodja imenom Alfred Mitchelly, jucer poslied podne bio je uapsem od Detectives Hollis, i Shine, u glavnoj ulici Queen Street, Aucklaad, na obtuzbu da, Ozujka 26 o. g. dok je sluzio kao racunovodja, kod Wingate & Co., jest uzeo za svoju uporabu £15 5s 2d te kasnje kad su knjige i racuni bili prigledani, uvidjeno je da je Michelly zamrsiv, okolo £1048 8s 8d. Kroz proslih nekoliko mjesecih. Obtuzeni biti ce dovedən sutra na sud gje ce molbenica, biti predana sudu, da se rasprava produlji.

Milodar za Bolnicu.—Primljeno i sakupljeno od John Nobilo, Port Albert, kako slicdi.—N. Kriletich 5s, Ivan Miocevich 5s, G. McKenzie 5s, Ivan Milina 5s, B. Sestanovich 7s, S. Lipanovich 5s, R. Radovan 5s, Ivan M. Cvitanovich 2s 6d, Bozo Cebalo 5s, Ivan Nobilo Musa 2s 6d, R. Miliy 6s, John Nobilo 5s, F. Markovina 8s.—Ukupno £3 6s. George Jaksich 5s, Tony Jurisich Jakovljev 5s.

Nadamo se da ce te dobro pocastiti naseg zastupnika, te da na njegovom povratku budemo ostati zacudjeni. Dajte mu za pomoc suradnika, kao isto da budemo docekati za imati hrvatsku tiskarnu. Promislite vrlo dobro da u slucaju jedne bolesti novina nebi mogla izlaziti redovito kao sada kada nema drugog koji bi mogao Urednika poslove obaljati.

Hrvatska braco ?—Iz iskrenog srca mnogo Vam zahvaljujemo na poduzecu od vase hrvatske ljubavi uzrokom da ova jedina novina "Napredak," u ovem dalekom svietu bude vjekovito utemeljena. Od nase strane kao prije, tako isto vazda u buduce jesmo pripravni sve za Vas zrtvovati, te s'vami u druzstvu nemamo ni najmanje straha da nikakvi neprijatelj na svietu bude nam naskoditi. Sve uzbrkane valove od silnog-oceana jesmo prekoracili, te Bogu, i Vami draga braco zahvaljujemo da dandanas vozimo se na mirnom i tihom moru. Proslu povjest zakopavamo u dubaku zemlje te mislimo da nam nece biti vise potrebito ista spomenuti. Kao takodjer mislimo da nece nam biti potrebito vise opotrebito opominjati da vrsite svoje duznosti, jer istinito priznajemo da u svakom kampu ima iskreni hrvatski rodoljab koji ce poducavati svoju bracu da u visem broju postanu predbrojnici od hrvatskog Lista "Napredak." Nemozemo trositi za putne troskove da u svako mjesto dodje Vas pohoditi nas zastupnik stoga priporucujemo da se pokazete to skorije u druzstvu od ostale brace za stalnost ovoga lista. Velika se vasa buducnost u svakoj stvari pripavlja stoga svi skupa od istine. Kada se nas zastupnik povrati te uvidimo da jeste zadovoljni poce■ ce mo proz novinu ucit Vas Englezkog jezika. Hrvatski iskreni pozdrav svima Vami.

Ured. Napredaka.

Nesreca na biciklu. Pisu nam iz Tople : Dogodila se ovdje grozna nesreca. Neki strazmestar Sauric, kako kazu tek sto je naucio voziti biciklom uputi se u setnju iz Hercegnova put Igala, te kad je dosao niz vrlo opasnu nizbrdicu, tako zvani "Vladicin most," pa morao zaokrenuti, udari koturacom o prsobran takvam silom, da je ujedno skoturacom preskocio preko prsobrana i pac sa 2. 5 m. visine te tesko izranio glavu i ruke, a svak se cudi, kako je i ziv ostao. Prvu pomoc pruzio mu je pop Marko Stanisic uz pripomoc nekih radnika, opravsi mu rane cistom vodom i kvasinom ; malo kasnije bio u vojnicku bolnicu. Kazu da ce tesko preboljeti.

Ubio ih za nisto. Pisu nam iz Nasica : Dne 21. o. posvadjali su se radnici na ciglani Fischerovoj u Nasicama i to : J. Ceranic, A. Salikovia, Z. Muzan i M. Magarcevic. Svi iz Bosne rodom. Magarcevic je tvrdio da je jaci od Salikovica, pa se tako posvadise. U svadji je pucao, a kad su mu htjeli oteti samokres odapeo je i odmah na mrtvo ubio Ceranica i Salikovica, a Musana tezko ozliedio. Isti je po orunicima uhicen i predan sudu u Nasicama.

Lucke gradnje u Dalmaciji — U zalivu Zavalatice na juznoj strani otoka Korcule, gradit ce se luka s'lukobranom, gatom za pristajanje lagja i obalom. Ova je gradnja znamenita za saobracaj i promet jer na iztocnom dielu juzne strane otoka nije bilo luke za pristajanje.

Grom u Citaonicu. Pisu nam iz Zrnova—Na 2 p.m. po ruznu vremenu, udario je grom s podnevne strane u Hrvatsku citaonicu (kuca vlastnosti Antuna Milata). Spustio se je niz ciev od vode u zdenac. Sva se je kuca od tri tavana potresla, grom joj je polomio nekoliko pragova i veliku je stetu namio zdencu. A pravo je cudo, da premda je tu bilo oko sto oseba, sto u kuci sto pred njom, nitko nije niti u nesviest pao. Zgrada je osigurana kod druzstva "Croatia."

Goropadne zene.—Pisu nam ; U selu Crngovcima u zadrugi Prgic zivi otac sa dva ozenjena sina. Svekrva Ana i snaha Ana zena mladjega sina, nijesu se trpile, vec su se uvijek svadjale a bome i tukle. Nazad malo vremena zavadile se ponovno svekrva i snaha. Snaha je bila jaca, pa izlupa svekrvu stapom. Svekrva se branila stolcem, a kad se nije stolcem obraniti mogla, dohvati noz i ubode snahu u lijevu stranu oko pojasa. Pojas je donekle oslabio udarac noza, ali je snasa ipak rani podlegla, te nakon 36 sati preminula. Poslije ovoga cina pobjegla je svekrva.

Rijeka. Iz Crkvenice javllalu da je u mjestu silo obdrzavalo nekoliko pristasa grofa Khuena Aedervarya skupstinu, kojoj da je prisustvovao i jedan hrvatski veliki zupan (?). O svrsi ove skupstine neznista pozitivna no ipak se misli da se radi o ustrojenju jedne nove stranke.

Pravi sveti grob.

„National Zeitung" donosi ovu senzacionalnu vijest : Onaj sveti grob u Jeruzalemu koji se postovao do sada kroz tolike vjekove, nije pravi grob, u kome je bio sahrajen Isus Hrsist. Taj se nalazi u sredini krscansko ga diela Jerusolima. Ovaj grob je pronasao car Konstantin po nekim predanjima prvih vijekova poslije Hrista. Tamo je podignuta kapelica, kasnije hram. Ali Konstantin se prevario, kako to novija iztrazivanja dokazuju. Pravi sveti grob se nalazi izvan Jeruslima, a pronasao ga je nedavno engleski pukovnik Vilson. Taj grob lezi izvn damaske kapije, 70 metara izpod vrska brezuljka, koji odgovara opisima Golgote. Ovaj grob je bio zatrpan zemljom Izdubljen je u kamen i raz dijeljen zidom u dva dijela. Na jednoj strani se nalazi mali prozorcic, kroz koji ulazi svjetlost u grob. Ovaj otvor bi tumacio opis, koji se nalazi u evangjelju Ivanovom. Tamo se kazuje, da je Marija Magdalena donijela vijest o uskrsnucu Hristovom Petru i Ivanu. Na to je do groba potrcao jedan djecak, pogledao u grob, a da nije usao u njega, te vidje, da nema tijela Hristovoga, nego samo neke haljine. Ako se uzme, da je ovaj Vilsonov grob pravi, onda je sasma jasno ovo pripovijedanje, jer je djecak mogao kroz prozorcic da pogleda u grob. Kaze se, da je biskup iz Kanterburga vec sastaviojedan odbor i kupio za 250,000 franaka taj n◻vi grob.

Potajno umorstvo. Nedaleko pustare Gjeletovci ustrieljen je proslih dana Jakov Kokosarevic luga vukovarskog vlastelinstva. Drzi se, da je po nepoznatom zvjerokradici ustreljen. Sudbeno lijecnicko povjerenstvo ustanovilo je, da je lugar ustriljeljen sprijeda, na lijevoj strani prsiju i trbuha nadjeno je 25, a u desnoj nadlaktici 6 zrna sacme zecarice, usljed cega je smrt usljediti morala. Za nepoznatim ubojicom vodi se svestrana potraga, pa je opravdana nada, da ce ga oruznici pronaci i privesti zasluzenoj kazni.

Kanibalizam u juznom Kamerunu Pleme Maka u juznom Kamerunu izmedju drugog i sestog stupnja geograf, sirine jede ne samo meso svojih ratnih zarobljenika, nego i meso svojih vlastitih radi zlocinstva na smrt osudjenih suplemenika. Ljudi ovoga plemena ubili su oko 100 crnih trgovaca i pojeli ih. Urodjenici iz plemena Maka nudjaju i na javnim trgovima ljudsko meso na prodaju. I najmanji prekrsaj kazni se smrcu—samo da bude ljudskog mesa neprestano na razpolaganje. U okrsaju izmedju poglavice Bitaru i crtdeset ljudi iz Oundne palo je trinaest od ovih posljednjih, koji su odma zaklani spremljeni za gozbu.

Za unpredjenje Dalmacije Vlada je odredila u ovoj godini potrositi za razne poljodjelske poboljsice. Naprave za dobavu pitke vode i bujice 1,581,900 kruna. U istu svrhu potrositi ce kroz godinu 1908 kruna 1,356,000.

Snizena mu kazna—Sava Vukicevich je bio osudjen radi grabeznog umorstva na vjesala kod kr. sudbenog stola u Petrinji. Nazad malo dana doslo je rijesenje, kojim mu se kazan smrti pretvara u dozivotnu tamnicu.

Koludrice—slagari—U stampariji klerikalnog lista „Stendarto" odpoceo je prije nekoliko dana slagarski strajk. Ali, koliko se strajkasi prenerazili, kad je radakcija lista po, odobrenju crkvenih oblasti primila u svoju stampariju—koludrice iz jednog oblizneg manastira, i nastavila stampati svoj list. Zaslugu koje koludrice dobivaju u stampariji poklonivaju siromasnim obiteljima strajkucih radnika.

Novi zakon za doseljenike—U Americi nazad malo dana stupio je u zivot novi zakon za malodobnu djecu koja idju u Ameriku. Po ovom zakonu biti ce sva ona djeca izkljucena koja dodju u Ameriku ispod svoje 16, godine a bez svojih roditelja, to jest bez otca ili majke.

Koliko ih u Becu umire—Oblo umire ih 100 osoba na dan. Kroz godinu 1906 umrlo ih je 33,973, ili 17,53 na 1000 stanovnika. Od ovih je 63.36 umrlo od susice (sucije)—obicne zrtve opacina i zloporaba velikih gradova.

Grdne Bogu nemile psosti—Kad budemo imati dostatna vremena napisat ce mo posebni clanak od poganog jezika sto izlazi od nekog naseg naroda iz usta kada grdno psuju Boga. Nije nikakva izobrazenost sa psosti sto Bogu, ni svietu nije milo. Ugledamo se u drugi narod kakvo je njihovo postupanje, nemoj te misliti kada se nalazite na sastanku u vise druga kod hrvatskih gostiona da jest kao jedno junactvo jedom proti drugom kad psujete Boga. Psovka jest jedan veliki grieh prid Bogom, a jedna velika neizobrazen prid ostalim narodim.

Velika kradnja zlata—Kod Nevada mjesto gdje ima zlatnih ruda u Americi nazad malo vremena poslo je jednom druzstvu u trag iznaci kradnju zlata, koju su pocinili nasi zemljaci Licani. Bilo ih je 12 u druzstvu. Jedanaestorica su uapsena, docim glavni vodja neki Bikic je sretno umakao. te ga jos do danas nije moguce pronaci. Ukradjeno je samo 26,000 dollara vriednosti zlata. Gori spomenuta jedanaestorica pustena su na slobodu pod jamcevinom dokle bude sudbena iztraga.

Indijski brijaci—Indijski brijaci tako su vjesti u svom poslu, da obriju covjeka, koji spava bez da ga probude.

Velicina sunca—Sunce je tako veliko, da bi unj kada bi bilo izdubeno moglo postaviti preko milijun zemaljskih krugalja.

Krcme u Panami—U listu "New York Defender" pise vlastnik istog g. Ferguson, koji se nalazio u Panami, da pregleda tamosnje prilike pise sliedece: Cielo mjesto Colon, to je pravi pakao. Mjesto broji do 12,000 stanovnika a gostiona osam stotina. U samoj jednoj krcmi izbrojio sam preko 300 ljudi sa pokvarenim zenskinjama, gdje se pijanci, i nemoralnost izvadja.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleníh posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Paul Cvitanovich, Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 31, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA; AUGUST 7, 1907. (No. 20.) BROJ 20.

Dalmacija.

(Iz Amerikanskih Novina).

Tko ne pozna jade i nevolje, koje je koljevka Hrvastva do sad pritrpijela od „blagoslovljene“ uprave?

Tko mu nije znano kako je Austrija opustosila nasu po prirodi bojnu Dalmaciju?

Tko mu nije poznato kako su austrijske perjanice upirali sve sile, da uguse narodni pokret u Dalmaciji?

Tko nije cuo za muke i progonstva prvih narodnih preporoditelja u Dalmaciji, Pavlinovica, Klaica i ostalih?

Tko mu nije znana, kako se u Becu god. 1903 zatvorise carska vrata pred prvim sinovimu Dalmaeije.

I s tim „tko mu nije poznato“, mogli bi dugo i dugo nastaviti, jer grijesi Austrije, pocinjeni na nasoj Dalmaciji, uprav su tako bezbrojni, kao sto su bezbrojne sjajne zvijezde na nebeskom svodu.

Tko bi te sve grijehe naveo, taj bi morao napisati debele knjige. Nu mi cemo spomenuti plod tih grijeha.

Dalmacija, koja je nekad cvala svojim blagostanjem i bogastvom, pade na prosjacki stap, pa hiljade i hiljade njezine djece ostavljaju njezino ognjiste, tako da se po sluzbenim podatcima, od godine 1890 do godine 1900 smanjio broj pucanstva za 25,000. Svi odose u bijeli svijet traziti hljeba, kojeg im je otela austrijska uprava.

I Dalmatincima je dodijalo austrijsko gospodstvo. Prem siromasi i zapusteni, htjeli bi, da ostave „blazenu“ Austriju, koja im sada svega obecaje, a izgleda ko da bi ta Austrija, koja se kroz stoljeca nije sjetila Dalmacije, htjela sada iz nje stvoriti neki Eldorado.

Nu Dalmatinci poznaju Austriju na zalost prevec dobro, pa joj nece na sjesti, zaludu sad sirenski glasovi, Dalmatinci ih vec ne cuju. Oni putuju novim pravcem, pod novom zastavom, na kojoj blistaju zlatna slova: „Proc od Austrije!“

Austrijski samodrzci, gledaju u Dalmaciju, i salju svoje generale, e bi puk umirili i odvratili ga od lozike: „Proc od Austrije“. I stoga pomocu klerikalaca osnovase u Dubrovniku jednu novinu „Pravu Crvenu Hrvatsku“, e bi arganizirali novu stranku, kojoj bi kumovali carski generali i savjetnici, a krstili je pobozni biskupi.

Nu lje djelo im ne uspjeva. Ciela Dalmacija okrece im ledja i postojano stoji uz zastavu na kojoj blista spasonosno gezlo: Proc od Austrije!

Iz carigrada javljaju, da je sultan opet opasno obolio. Smrt Sultana Abdula Hamida ocekuje se svaki dan.

Gospodja Creel zena Messikanskog poslanika u Wassingtonu kaze se da ona placa za jedne bicve na noge od £40 do 100 sterlina. Ove bicve jesu napravljene od najbolje svile izvezane sa svake vrsti od dragocienjenih kamena.

Deset radnickih zapovijedi.

(Napisao Milan Obradovic).

PRVA. Radi! Ko ne radi, neka ni ne jede! Tako je pisano i u jevandjelju. Ipak jedu mnogi, koji ne rade. Tome se mora doskociti.

DRUGA. Ne trpi lijencine kraj sebe! Ako vidis covjeka, koji je sposoban za rad, te stoji lijeno kraj tebe, podaj mu sikiru i lopatu, pa mu reci: sad radi! kao brat, jer, ako ti lijencaris, moram ja raditi i za tebe, a to nije pravedno.

TRECA. Ne vrsi poslove ropski! Svi su ljudi po Bogu i prirodi braca. Po hriscanskim nacelima niko ne smije biti niciji rob. Tvoj posao moze biti i mora biti slobodan, tako, kako odgovara zdravom razumu i tvojoj sposobnosti. Radi, da ne unistujes svoj duh i ne ubijas svoje tjelesne sile. Ne za dobitak drugoga, vec za svoju korist treba raditi, ali, ne kao suzanj za svoga gavana, vec kao nezavisan covjek za sebe i za svoga bliznjiga, koji isto tako radi za sebe i za tebe. Jedini robovi na zemlji, neka bude strojevi (masine), koje je ljudski um za to izumio, da budu covjeku na ruku i pri ruci.

CETVRTA. Zahtjevaj za tvoje djelo pravednu placu! Ako ti na to porucuju: Slaba su vremena, placa se mora skratiti, ti se moras tome prilagoditi. Pa, ako ti po tom uskracuju tvoju pravednu zaradu, te tebe tijem zele potisnuti, odgovori im: Slaba vremena dolaze od vas, a ne od nas, siromasnih radnika. Vasa spekulacija za velikim dobitkom, vasa bezumna konkurencija to je nacinila. Vi jedan drugome prkosite, a mi neka trpimo. Tome se mora doskociti. Neka se u trgovini i obrtu urede zakonom granice, jer mi, koji smo nosioci rada, hocemo pravednu placu, posto svaki radnik svoju placu i zasluzuje.

PETA. Ne trpi gladi! Znaj dobro, da ni jedan vrabac ne pada sa krova od gladi. Ni jedna crv ne ide po trvi, koji se ne bi od nje nasitio. Ni jedna riba u vodi ne strada od gladi, jer, sve je to tako udesila Vjecna Providnost, koja je i za tebe covjeka odredila tvoj zalogaj. Pa, zasto bi ti, kao kulturan i napredan covjek, trpio glad? Zasto? Zar ne obradjujes polja, livade i vinograde? Zato imas pravo zahtijevati, da se tako udesi, da ces ti imati podpuno pravo na rad, i, da ces za svoj trud i rad biti placen, te, da neces gladovati. Samo radi, radi, radi marljivo!

SESTA. Ne hodaj u poderanoj odjeci! Bozja Providnost udesila je, da ljubibe na livadi, ruzice u vrtu, imaju svoje lijepe obloge, ptica nosi krasno perje, medvjed ima svoje debelo krzno. Dakle, i ti, bijedni radnice, koji sijes konoplju i drugo bilje, od kojega platno i tkaninu predes, ti, koji sijes i cinis elegantna odijela i raskosni plast, udruzuj svoje silc, pa ces i tome doskociti, da neces hodati u poderanoj odjeci!

SEDMA. Veseli se svome zivotu! Zivot je covjecja sreca, ako potpun udovoljavas, svojoj duznosti spram svojega bliznjega i spram sebe. Vjezbaj u te i um svoj moralnim i dobrim knjigama, daj mu zdravog poleta. Ako si uz to zdrav inace duhom i tijelom, onda moras biti i srecan, i, veseli se zivotu—ti i svi tvoji bliznji.

OSMA. Zivi cestito! Postenje ili cestit zivot ne moze se kupiti ni za kakav novac. Ono zavisi samo od sopstvenog ponasanja i nacina zivota. Zivi posteno i cestito, ali se ipak ne daj ni od koga poniziti ispod covjecjeg dostojanstva. Ako te ko uvrijedi, oprosti mu, ali, prije svega, neka ti dade dostojnu zadovoljstinu, da ce i on, u buduce, ziviti cestito, i postovati cast drugogo—svojeg bliznjega.

DEVETA. Uvidi, da tvoj zivot ima uzvisenu svrhu! Znaj da ces zivjeti i preko groba. Zato se sjecaj svakom prilikom rijeci:

Sto su drugo nase kosti
do pepela jedna saka!—
Kakvi smo na zemlji takvi
svi smo u grobu jednaki.

DESETA. Ljubi bliznjega svoga kao samoga sebe! Samo tako postaces potpuno nezavisan. I samo tako moci ces rastrgati razne verige, jer, sloboda i ravnopravnost u zivotu proizlazi iz medjusobnoga bratstva. Poslovica punim pravom uci: mrznja razdruzujje, dok ljubav i sloga zdruzuje. Ako budes sam—slab si, dok si u zajednici—mocan. Zato ljubi bliznjega svoga kao samoga sebe, pa ce ti i on vracati milo za drago.

Sve se moze kad se hoce!
U borbi je zivot, u radu je spas!
Rad, rad, rad!
Samo naprijed!
Pregaocu i Bog daje mahove!

Boj izmedju muza i zene.—Krojacu Hermanu Nilgesu u Berlinu u cijoj je radnji zaposlen jedan pomocnik i jedan segrt, krenula je zasluzba unatrag. Zato je odlucio umoriti svoju zenu i svoje troje djece od 3 do 14 godina. Nocu oko 4 sata najedanput se probudi njegova zena s jakim bolima u glavi. Odmah osjeti da je soba napunjena gasom. Skoci s kreveta i htjede, da otvori prozore. No u taj cas skoci i njen mu i povice: „Ostavi nema svrhe; sto cemo jos na svijetu“! Zena povice: „Misli na djecu!“ A muz ce na to: „Pa neka usnu i ona, „Nigles je pekusao sada, da silom zaprijeci, da mu zenane otvori prozore. I sada nastane medju to dvoje ljudi ocajna borba. Zeni podje za rukom, da otvori vrata i prozore, a muz na to pobjegne. Jos se nije povratio. Misli se, da je pocinio samoubojstvo. Lijecnici su na zeni i djeci pronasli tek neznatno otrovanje.

Anton Hordern danasnji najglasovitiji trgovac u Sydney, jest dokazao u sudu kao svjedok, da najprvi put kada je otvorio ducan jest zapoceo sa jednim suradnikom koje mu je placao £2 na sedmnicu. Mnogo puta dogodilo bi se da nije imao dostatna novca za platiti svoga pomagaca. Sada njegova kuca koja je najvise u Australij trosi na godinu samo za oglase od novina £20,000 sterlina. A, da jedne godine jest potroseno za oglase £50,000 sterlina.

Novo osnovano udruzenje hrvatske omladine.

Prije izvjesnog vremena, zanese se neki broj nase omladine sa plemenitom idejom! A ta plemenita ideja jest: sirenje bratske sloge i nepokolebive ljubavi jedan prama drugomu. Sirenje i obcu potporu prosvjete moralnog i materijalnog napredka cjelokupnog naseg naroda, koji se u ovoj zemlji nalazi! A da bih nas cilj i ovu plemenitu ideju postici mogli, potrebno nam je dicnih rodoljuba, koji zude za boljom buducnosti i prosvietom, sto bih nam samo na cast i ponos moglo biti; koliko izmedju nas samih, toliko vise u staroj domovini, kad se cuje da smo se mi ovde, daleko od nase mile otacbine, trgli iz sna dubokog i koprenu naseg mrtvila sa lica bacili.

Svaki Jugoslovenac, bez razlike vjere i narodnosti, koji imade imalo u sebi osjecaja i ljubavi spram moralnog drustvenog i literalnog obrazovanja, tvrdo smo uvjereni, da mu ova struja sa svim neopazna nece proci. U protivnom, bila bi velika zalost i sramota, kod nas ovoliko u velikom broju u ovoj slobodnoj zemlji, gdje slobodni duh u svakom stvoru dise, kad ovog puta bar samo jednu jedinu „citaonicu“ nebi postici mogli, koja bi nam za pocetak, za razne nase sastanke, zabave i dogovore, sluziti mogla.

Nama je vecinom poznato, koliko se puta jest pokusaj u ovoj zemlji cinio, za osnovati koje dobrotvorno drustvo; ali je svaki bez uspjeha ostao! Zasto bas da nije bilo moguce uspjeti? Evo zasto! Kao sto nam je i to poznato, da vecina naseg naroda tezi za castoljubljem, neuzimajuc u obzir svoju sposobnost, koja bi samo na stetu i propast drustvu bila. Svaki bi zelio da bude njegov razlog, pak on i na pogresnom putu bio. Ne! Ne! Nama je svima potrebno savjeta i pomoci jedan od drugoga, kako bi boljoj sreci i stazi buducnosti u narucje poci mogli Apelujuc na sverodo ljube da priskoce u pomoc moralno i materijalno ovoj mladoj ustanovi, koja nam samo na obci ugled i diku moze biti.

Uprava udruzenja obratice se s molbom na sve hrvatske i srpske knjizare, da po mogucnosti posalju nasoj “citaonici” izvjesnu kolicinu naucnih knjiga bezplatno; takodjer obratice se na hrvatsko i srpsko novinarsko udruzenje, za pomoc svojim dnevnicima, ako ne bezplatno onda bar uz pola ciene godisnje predplate; sto smo tvrdo uvjereni, da ce ista molba, kroz sve hrvatske i srpske novine odjeknuti, i u nasu korist odziva naci.

Clanovi do danas upisani pailozili su kao dobrovoljni prilog do nove godine, za nabavku raznog pokucstva i najam kuce, svaki po £1 i 4s, a ostatak novca, uz pripomoc novi clanova, upotrebit ce se za nabavku knjiga i raznih dnevnika iz stare domovine i Amerike, te napokon ukras drustvenog stana i placanje najma za istog.

Kuca koja sadrzaje tri velike sobe jest unajmljena. Nalazi se u sred grada na liepom polozaju u ulici zvanoj Upper Queen Street. Osnivaci udruzenja jesu sliedeca gospoda: Dr Karlo Theimer, Petar Katavich, M. A. Ferri, Pasko Cvitanovich, Jure Banovich, Blagoslav Radonich, M. F. Cvitanovich, Frank Jurakovich, John Silich, Mate Viskovich, Ilija Mandich, Ante Pervan, Stipe Kosovich, Marin Mendes, Mate Pirak, Mate Radonich, Stipe Sarich, Ante Jelavich. Spomenuta gospoda jesu odabrali za prevremenu upravu sliedece: Presjednik Ilija Mandich, Podpresjednik Blagoslav Radonich, Tajnik Petar Katavich, Blagajnik Dr Karlo Theimer, te dva nadzorna clana Ante Pervan i Stipe Kosovich. Ovi su odabrani do velike skupstine koja ce se drzati o Bozicu. Od nove godine placa se clanarina jednu liru na godinu redovito, a uhvamo, da ce svaki hrvatski rodoljub, neoklievano izkazat svoju harnost i priskociti u pomoc ovom mladom drustvu sa svotom naznacenom koju su osnivaci prinili.

Novac se salje na drustvenog tajnika Petra Katavich a Wyndham Street, Auckland, koji ce svojedobno isti blagajniku izruciti, i svakom clanu po primitku novca priznanicu uruciti, te redovnoj sjednici drustvenoj tacno izvjesce pokazati.

Uprava udruzenja hrvatske omladine.

Izroda Brutalni Napadaj!

Draga braco Citaoci! Sa ovo nekoliko redaka primoran sam Vam sao pciti svirepski napadaj, ljudske aveti; nekog nazovi Gostionicara u Gradu Aucklandu Ivana Segetina?! U srijedu u vecer vracajuc se od Urednictva Napredka,” svratih se po obicaju u “Grosvenor Hotel” na jednu partiju Bilijara, gje to svirepo nestvorenje drzi bilijardu, ter isti svirepac stupi samnom u prepirku odnosno nase novo osnovane ustanove, kojoj ce biti prva zadaca, siriti bratsku slogu ljubav jedan na spram drugoga gajenje svog materinskog jezika, obcu ravnopravnost ter na pokon pomoc Hrvatskoj Knjizevnosti! Sta mislite dragi citaoci, sta je tom perpedikulu prva rijec bila?! Evo padisahovih, bludnih podvika: Samo Anarhiste i lupezi drze tajne sjednice, ter tako i Vi! To su bile rijeci „Demona marala i prosvete,” koje se tice nase casti, postenja i Civilizacije, ter ja ovog puta u ime svih clanova udruzenja primoran sam zigosati tog maderno g beduina kojem nebi trebalo da bude mjesto izmedju obrazovanog naroda, vec mu iz sveg grla podvikujem! Bjezi Atillo! Bjezi Demonu svakog nadredka! Bjezi Talmunde! Bjezi Covjekomrzce! Bjezi! Bjezi! u Peking u tvoju staru Domovinu!!?

Daklen kao sto vidite draga. Braco ostadosmo pred ovim nestvorom, jednaki ili slicni Lupezima i Anarhi stima. A da se upitamo sta je on?! On je „Demon morala”! On je svirepi nestvor koga ni jedna Planeta jos do danas nije poroditi mogla? On je ona avet kojega su zli dusi u „Covjekomrzcu” mucili, ter se vatri vodi, gromu ni paklu pokoriti nije hotio.—Taj svirepi nestvor skoci i zamanu sakom sa rijecima da ce meni stuci zube i da sta ja znam, u prisustvu ove gospode: gg. Zore Pecar, Nikola Digovic, Jozo Radalj i Nikola Piskulich, no ja sam njemu u kratko odgovorio, da vise znam i dalje vidim negoli on, ter napokon udarih se dlanom po peti i rekoh da i ona vise zna i vise vrijedi negoli on! To je bio moj odgovor. Daklen draga braco pomozile mi naci slican izraz kako da nazovemo ovaj nestvor? Od kuda je on dosao, i koga je poslao u nas krug ove slobodne zemlje? Da sadi kuzne i otrovne klice “Tuberkuloze” koja se mora desinfeukcionirati, dok su jos mlade klice, posto je to jedna od najopasniji “Diagnoza,” koja je zaraznija od kuge.

Osnivaci hrvatske udruzene Omladine, nisu imali nikakovih tajnih sjednica vec na protiv i mene su pozvali da prisustvujem pri gradnji pravila, koja bi odgovarala suvre, menom duhu i zakonu ove slobodne zemlje, posjetio sam prvu vecer sjednicu i tom prilikom upisah se za clana istog udruzenja, (CIJA SU PRAVILA U STAMPI). Koje samo moze nama na cast i ponos biti a Ivanu Segetinu, na prezir, i nisku mrznju proti svakom, drustvenom, domacem i literalnom obrazovanju.

Koliko mi cist razum donosi mislim da mu je Presjednicka stolica povod svemu, jer u protivnom smatram, da su mu, na putu znaci dusevne bolesti.

I. MANDICH.

*Za sadrzaj ne odgovara urednistvo.

Rijecki Novi List.—“Novi List” kojemu je Austrijska vlada bila oduzela post debit za kraljevine i zemlje zastupane na carevinskom vijecu, od kratkog vremena poceo je izlaziti pod novim naslovom “Rijecki Novi List.” Tako mu je u novome izdanju opet slobodno u Dalmaciju. I, mi smo primili prve brojeve.

Samoubojstvo na grobu muza.—U Belovaru se je ubila mlada udovica gdja Nella Bendekovic na grobu svoga muza. Nije mogla pregorjeti smrt njegovu.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

REV. M. WALKER (Registered) Metaphysician corner Wellington—Howe Streetz. Daje savjeta za sve zastarane bolesti broli za muzkog, toliko za zenskog bolestnika. Za savjet obratite se gore kod gore spomenutog.

Na znanje prijateljim i znancim.

Uzeli smo kucu, za primanje i prodavanje gome u gradu. Uzimljemo 2½ o/o. Svaki koji ima nakanu poslati gomu na nas, hoce naci podpuno zodovoljstvo u nama. Takodjer odasiljemo hranu, oruzje, robu, i sve potrebne radnicke sprave. Narucbe ce biti u podpunom redu obavljane.

Obratite se na
P. CVITANOVICH ili
PETAR KATAVICH
Wyndham St., Auckland.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia na 5 Kolovoza
Miowera ,, 19 ,,
Mokoia ,, 2 Rujna

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ortona na 24 Kolovoza
Oruba ,, 7 Rujna
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS, BROS.
Waipapakauri.

NA ZNANJE.

Stavljamo do znanja braci radnicima na kopanju smole, i svim domorodctm da samo privremeno povjerilj zastupnictvo g. Miju Radalju—Dumicu.

Nas domorodac jest vami dobro poznat, kojog saljemo da idje putovati kroz razlicita mjesta gdje imade naseg naroda. Svim nasim domorodcim i prijateljem toplo preporucamo naseg zastupnika kad vam dodje u Vasu sredinu da mu budete na ruku oko sabiranja predplata, i drugih privatnih stvari kako smo naznacili u nasem privatnom listu.

Ured „NAPREDAK".

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

NOVO ZEMLJISTE.

DAJEM na znanje da imam novo zemljiste za kopanja smole. Na ovoj zemlji nasao se je komad gume koji tezi 378 litara. Nasao ga je Petar Covich i Frane Matich Pirak na vlastnika zemlji.

ANDREW SINKOVICH,
Kerikeri.
27/7/07.

Pricujo sam na parobrodu ako si kupio od M. F. Cvitanovich onda je stalno, dobro, i jeftino, za svaku narucbu kao zlata, srebra, robe i. t. d., na veliko i malo. Njegova adresa Box 598, G.P.O. Auckland.

Pravila "Napredka."

1. Dopisi glede nepravednog postupanja na stetu hrvatskog naroda u ovoj zemlji, i svi dopisi koji su za korist naroda uvrscujemo bezplatno.
2. Dopisi osobnog sadrzaja, spadaju pod "Priposlano" te se placa za prostor mjesta po pogodbi. Krstitke, zenitbe, i ostale viesti kao ako trazite koga i. t. d. dva shillina i sest pena po svakoj unci.
3. Za oglase od viseg prostora jesu posebne ciene te ce mo ih na zahtjev priposlati, ali po pogodbi moraju da budu predplaceni.
4. Naredbe za tiskanje oglase, i za zaustaviti iste mora da bude u pismu. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje ali dokle ne bude pismeno zaustavljeno isto se racuna za izplatu.
5. Dopisi moraju biti potpisani; ako necete da se Vase ime iznese na javnost, pisite to nama, pa cemo uvrstiti bez Vaseg imena.
6. Za posebni (privatni) odgovor izvolite priloziti marku. Urednictvo si ustavlja pravo da izostavi ono sto bi vodilo kavgi ili svadji—ali ne u placenim dopisima.
6. Dopisi nepristojnog sadrzaja se u opce ne uvrscuje pa makar i platili zanj.
8. Za sve podpisane dopise u nikakvom slucaju Urednictvo neuzima nikakve odgovornosti.

Ured "Napredka."

Novi Predbrojnici.

Vodanovich J. S., Muka, N.W.
Marelich J., Muka, N.W.
Resetar M. K., Okahukura.
Gojak Marin pok Jure, Auckland G.P.O
Tomich Marin, Raurimu
Katavich Mate, Dargaville.
Juretich J. A., Muka N.W.

"Napredak."

SRIEDA, KOLOVOZA 7, 1907.

Nemoj mo biti zadnji!

Nitko nebi nam se imao protiviti kad bi mo dokazali da nismo prvi od druge narodnosti, dali u isto vrieme nebi smo imali biti od zadnjih. Ako odbacimo nehajstvo na stranu te ugledamo primjer kako druge narodnosti postupaju, ipak mogli bi smo ako ne od prvih, ali nigda od zadnjih nebi smo imali dopostiti da budemo od drugih narodnosti na svietu. Ako prije nismo imali prigode ipak dandanas nam se otvaraju putevi da mozemo sa vremenom postignuti sva moguca sredstva sto druge prve narodnosti uzivaju.

Samim i jedinim nasem nehajanjem jesmo izgubili hrvatsko ime, sto u staroj domovini nije nam bilo moguce postignuti, te dasmo hotili od nazad vremena mogli smo u stranom svietu sa sretnim se nazvati. Necemo nista prikoraciti, ali kao prije istinu moramo kazati da ova zemlja od New Zealand jest jedna od najboljih strana na svietu. Ne samo za inostrance dali upravo za nas tezacki hrvatski narod.

Zao nam je ali u istinu poznamo u glavu nekoliko nasih domorodaca koji su dandanas mogli sretni biti i mozda na hiljade Lira imati, ali uzrokom neznanja a najvise nehajstva ovi ljudi jesu sada na siromasnom putu. A zasto bi ovako vazda imalo biti? Zasto nebi smo svi izmedju manje i vise mogli doci do boljeg znanja nego ga sada imamo? U ovoj zemlji imamo svakih prigoda za nase velike buducnosti samo ako uzmemo primjere sto ostale narodnosti radu, a sada nam se otvara prigoda kao nigda prije. Istina je na kopanju gume jest jedan sasvim posteni rad, i moze se vise novca zastediti nego na ikakvoj drugoj radnji, ali vazda i vazda kopati nevodi nas do nikakve izobrazenosti. Sa kopanjem gume imalibi smo priloziti i drugu radnju za stalnu bolju buducnost. Nemoze mo dokazati da guma jest kao jedno voce koje raste, i da ce vazda biti sakrivena pod zemljom; nego jednom kada dodje njezin kraj, i bude se tezko naci pa kud onda? Stobi kasnje nas narod radio kada sebi nije pripravio stalnog zivljenja? Poznato vam je da kad sa malo zastedjenog novca otidje se u staru domovinu opet nemozete imati stalnog zivljenja, nego iza potrosenog novca ponovno treba vam se seliti u inostrani sviet. Pa ovako malo po malo luta se od nemila do nedraga dokle se dovrsi svoje dane u najgorem nezadovoljstvu. Ima naseg naroda u Americi koji zivu sasvim sretno, ali u mnogo visem broju ima ih koji nisu pripravili nikakvu postojbinu, niti im se moze dokazati da jesu zadovoljni. Takodjer ima naseg naroda i u Australiji ali ne, u velikom broju da se mogu sa sretnim nazvati.

Ovdje u ovoj zemlji dakako ima svakomu puta za bolju buducnost ali treba pameti, i znanja. Imate slucajeva kako nas narod jest ostavio ovu zemlju za otici u Ameriku traziti drugu srecu, a kad tamo nije im bilo dopusteno ni na obalu izkrcat se. Sada svaki neka promisli koliko gubitka vremena i novca jesu sami sebi stete nanieli. Doslo je vrieme da se jednom svi iz nehajstva probudite, te kad ste u mogucnosti sa sposobnosti ima vam i drugog boljeg zivljenja osim vazda biti na kopanju gume samo ako „spekulacije" od ostalog naroda u obzir uzmete.

Ako vam sada nije moguce doznati za stalnost vaseg buduceg zivljenja onda ako imate u nami pouzdanja te uzrokom vase sposobnosti jesmo u mogucnosti dati vam savjeta kako mozete na toliko nacina stalno buduce zivljenje imati. Dakle nemoj mo biti vazda od zadnjih kada mozemo biti vazda prvi, i mnogo bolji od druge narodnosti.

KRATKE VIESTI.

Ako budemo gospodari od svoje pameti' bacimo nehajstvo na stranu otvara nam se bolja buducnost.

Nas zastupnik koji sada putuje kroz Northern Wairoa poznamo da mu nije moguce do svakog Hrvata osobno doci, te molimo da ostali obrate se direktno na Urednistvo za predbrojbu.

Kroz dopusteno vrieme petdeset hiljada tonelata kamenice (Ostriga) pojede se u Londonu svakog puta.

Persija sada raste 13,000 tonelata gotuna sto sve odasilja u Rusku zemlju.

Francuzka je postavila porezninu na sve prodane tikete od svih kazalista sa deset po stotinu koja svota novca idje siromasim.

Od svega broja 1263 sto ima Biskupa od Katolicke crkve, samo 130 uzdrze Biskupiju u Britanskoj drzavi.

U Englezkoj ima razvjencanja jedan na 718 zenitbah, a kod Sjednijenih Drzava Amerike jedno razvjencanje na svako pet zenitbah.

Racuna se da u Britanskoj ima tolikog broja siromaha da se postavi u red od cetiri osobe dabi procesija mogla biti duga za 100 milja.

U Englezkoj prosle godine Vlada je potrosila £124,022 sterlina u pomoc onim osobam koji nisu mogli naci zarade.

Jedan veliki mis jest protjerao macku kroz ulicu mjesta Chiseldon svrhom za umorit ju, nruga osoba podje macki u pomoc ali ga mis dgrize za postol i odnese mu komad koze sa postola.

Najvisa svota novca za jednu stampu jest bila placena od Njemackog Postarskog muzeja god 1902 za stampu od dvije pene modre boje t. j. £1875 sterlina.

Za novu napravu od cetiri konja sto Pasa od Egipta jest naredio u Englezkoj zapada £2000 sterlina. Ovo je do danas najvisa vriednost za napravu od cetiri konja.

U Gutemali, Juznoj Americi, ulovili su cudnovatu vrst ribu sa dvama parama ociju,—jedan par za gledanje pod vodom, a drugi za gledanje nad vodom.

U Macedoniji dobije covjek pet godina zatvora ako Turci u njega nadju vijac (skrudrajver).

Strukovnjaci tvrde da neznamo jos ni za polovinu raznih vrsti riba koje zive u moru.

Deva moze lasno nositi tovar od 100^0 funti, cetiri puta vise nego konj.

U Englezkoj sada ima 70 zeljeznica koje po pogodbi moraju putovati od 56 i vise milja za jedan sat.

Francuzki zakon predlaga zabu kao vrstu ribe, zasto kazu da zabe pojede se na isti nacin kao ribu.

Razmjerno dozivljaj Englezhih vladara jest dvadeset i jednu godinu kroz proslih sest stoljeca.

U mjestu Stratford (Englezke) kad je jedan redar uhvatio jednog pijanca za metnut ga u zatvor opazio je da u osobi slici njemu, a kad zapitan za ime i prezimo isto odgovara kao i redara.

Iz Banjaluke javljaju da je biskup Markovic obolio od upale pluca. Bolest se razvija normalno.

Nigde nisu ljudi u pogledu umiranja tako hladnokrvni kao u Kini. To dokaznje i samoubojstvo jedne mlade Kinezkinje imenom Lec. Nju je brat proti njene volje zarucio sa nekim covjekom. Uzalud sve njene suze. Brat nije htio popustiti i to je djevojku nagnalo, da je odlucila radje umrieti, nego da se protiv volji uda. Na dan vjencanja kada je ostavljala rodni dom izspila je otrov nu doza je bila premalena. Za to je sutra dan pisala sestri, da joj posalje jacu dozu, sto je ova i ucinala. Dok su se svatovi zabavljali srusila se nevjesta mrtva. Najveca joj je osvete bila u tom, sto je njezin brat morao platiti pogrebne troskove, a ti su kod svakog pogreba dosta znatni.

Imali su doci u ovu zemlju dva nasa mlada popa, ali uzrokom bolesti jednomu bez drugoga trebalo je po naredbi doci. Tako da u prosli Ponedjeljak jedan mlas pop dodje koji je rodom iz Tirola od istog druzstva kao nas Don Joze Zanna. Ovem mladom zupniku jest ime Don Andrija Zangerl koji sada polazi kod Purakau Rawene Hokianga za naucit se Maorskog jezika odredjena. Mozda da bude namjasten gdje bude potrebovati i kod hrvatskog naroda. Prije polazka za Novu Zelandu Don Andrija Zangerl jest pribivao kod Hrvatcima i Muci za pet mjeseca.

U New York policija zatvara donomice 48 bezposlenih ljudi.

Radi i uci domorodce bit ce ti od hasne, napredovat ces. Nasa narodna poslovica kaze; "Tko u mladosti radi i uci, pod starost se taj ne muci,"

Kada je Bog stvoria Evu kaze se da je onda vrag povecao pakao.

Od 12 Clanova Francuzkog kabineat, osmorica su novinari.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

RUSLI POLOZAJ,

Petrograd 6 tek. — Brzojavka donasa viest da General Karan3osoff bivsi prije poglaviti Namjestnik grada Odesse jest smrtno ubijen. Tri hitca iz revolvera jesu unj bila izpaljena od tri razlicite osobe. Svi zlikovci jesu pobjegli. Takodjer se sluzbeno javlja da sest kotara u Ruskoj drzavi jesu u pogibelji za imati bolest od kuge koja se je vec pojavila.

TURCI U PERSIJI.

London 5 tek. Sluzbeni brzojav iz Teheran dokazuje da druzstvo od Turskih vojnika sa puskami prekoracili granicu zemlje Persije. Jedno selo kod Mavaneh blizu Urumia jesu unistili. Na ovem prekrsaju turci su ubili 18 muzskih Persijanaca, i sestdeset zenskih glava sa djecom koji su bili krstjani. Drugo selo gdje su turci navalili jesu potjerali Persijane.

VESLANJE — NAJPRVI NA SVIETU.

Nazad malo dana kada su brzojavke iz Sydney u velikom broju donieli viesti kako vriedni Webb jest donio rezu na veslanje Charles Towns od Australije veliko veselje jest bilo u narodu od Nove Zelande kada njihov sin rodom iz Wanganui jest dobio rezu kao prvi Champion na svietu. Bilo je u Sydney gledaoca vise od 15,000 osoba. Sada se u Wellingtonu pripravlja veliki docek za Webb, a kao isto jest odluceno dace mu vlada dati na dar jednu lepu kucu sa malo zemlje. Sastanak od clanova za pripravu doceka Webba, i za dati mu lepi dar u istoj sobi kod Wanganui jest sakupljeno £150 sterlina. Sa svih strana Nove Zelande dolaze darovi za Webb' a.

BALKANSKO POSTUPANJE

Carigrad 5 tek. — Brzojavka donrsa viesti da Kolonelo Elliot Britanski castnik koji je bio u sluzbi u Gendarmariji u Macedoniji a dokazano da je bio ranjen kod Guredjik bojista sada se istinito doznalo da su briganti uhvatili i pobegli snjime u planinu. Ovo su isti briganti koji su bili ukrali amerikansku djevojku god. 1901. Brigandi bili su zaposleni za pripravu bojista sa turskim vojnicim te tako na srecu Englezki castnik imao prigodu pobjeci.

SASTANAK VLADARA.

London, Kolvoza 3 — Brzojavka donasa viesti da iza kako je kralj Englezki Eduardo pohodio njemackog cara kod Wihelmshoe, sada na 17 tek. idje pohoditi naseg cara Franju Josipa kod Marienbad. Austrianskoj stampi njihov sastanak kod Ischl jest drag. Drzi se da ce im biti slavna stvar njihova sastanka Balkanske afere.

Novina Wiener Alloemeine Zeitung izjavljiva, da ce se uliste u Anglo-Austriansko riesenje, odkrivajuc Britanske i Austrijske interese na Balkanu i Sredozemnom moru.

Pri zakljucku ovog lista primili smo sliedeci brzojav od naseg zastupnika iz Aranga—" Pet stotina ljudi pohodio sam od kojih nemam nego duzinu predbrojnika, telegrafaj sto imam raditi u Dargaville—Redley.

Upravo cudnovato, gdje su obecana djela u Hrvatskom narodu ?

Zvier u ljudskoj spodobi.—Javljaju iz Boke : U selu Krusevci u Boci, neki Mijo Slovic zaklao je svoju zenu (bila je i noseca) pa tada u nju i iz puske pucao. Ne javlja se, sto govori zasto je izvrsio grozno djelo pri cistoj svijesti. Predan je sudu.

Bosna i Hercegovina.—Javljaju iz Sarajeva da nazad malo vremena umro je u selu Hasicu starac Filip Evic star 103 godine i 5 mjeseci. Pokojnik je bio zdrav do zadnjega dana, te je sve manje poslove obavljao sam bez icije pomoci. Dobro je vidio. Zaista liepa i riedka starost.

Dug zivot.—U jednoj bolnici u Madridu umrla je nedavno neka Marija Jozefa Meto u 125 godini. Prijasnjih vjekova izgleda da su ljudi jos duze zivljeli XVI vijeku, dva su Engleza docekala 172 godine. Jedan od njih na nekoliko godina pred smrt proslavio je 164 godinu rodjenja svoje zene a 150 godina braka. U kotaru Sanski Mostu, selu Budimlica Japra u Bosni zive jedan starac Jovan Garaca kojemu ima 116 godina. Isti je Garaca rodjen u Svinjuhi. Kad covjek pogleda u njegovo tjelo, vidi samo kostur. Izmedju iztisnutih rebara meso se vec pretvorilo u zemlju, pljesnivo je i pocrnilo. Za cudo da su mu odrzani zubi i vid dosta dobro.

Bacio svoje vlastito diete vucima.—Iz Budimpeste javljaju da se je na zemaljskoj cesti izmedju Eperiesa i Kapi-a odigrao nazad malo vremena grozan prizor. Seljak Josip Horvath vozio se je sa sinom iz Kapi-a, kad ga na jednom stane progoniti vise vukova. On je tjerao sto brze konje ali uzalud. Vuci se sve vise priblizavahu. U to mu dodje na um grozna misao, Sjeti se da vuci prestanu progoniti svoju zrtvu, ako im se dobaci kakav plien. Da spasi sebe, odluci zrtvovati svog osam-godisnjeg sina, te je to i ucinio. Vuci se oborise na djecaka i za cas ga razkomadase. Horvath se je cesce ogledao i vidio, kako mu vuci prozdiru diete. Sav satrven dospio je u bliznje selo i rekao sto je ucinio. Medju narodom je viest proizvela silno uzbudjenje.

Djelo milosrdja jednoga Zupnika. Pisu nam iz Krapine : U Krapini (Colici) zivio je starad—invalid, preko 70 godina star. Zivio je kukavno, od kraljevske milostinje po 6 K. mjesecno. Tu milostinju zasluzio je po raznim ratistima monorhije, a ponajvise u ratovima talijanskima. Sirota stari, boreci se u vjecnoj bijedi za kukavni svoj zivot—pade u bolest i ostade prikovan uz postelju tri godine dana. —Umre, ne ima tome tri meseca (od danas) dana. Zupnik, taj duhovni pastir svojega stada, svecenik, koji propovijeda ljubav prama bliznjemu svojemu, koji puk uci o, " djelima milosrdja "—taj isti—nije ga hotio zakopati kao covjeka, kao krscanina, katolika, kao ovcu svojega stada,—jer nije imao nikoga na ovome svijetu, koji bi platio ukop i zvonjenje !—Nacelnik Krapine, saznav za taj sablaznjiv cin nakon sto je starac tri dana kod knce mrtav lezao, dao ga je po opcinskim tezacima zakopati. Tko rusi vjeru u narodu ? Zar naprednjaci ? Mozda zato, sto ova nedjela iznasamo ?—Naprednjak.

Rad i nauk najbolji su puti k' napredku i sreci. Tko radi i uci, taj prvo ili kasnje postigne zudjeni cilj. Rad i nauk prosjaka ucine bogatasem, nauka glasovitim covjekom. Tko tome ne vjeruje neka uzme sjajne povjesti na citanje.

Pokusaj umoratva pred crkvom. Na samo prosvoslavno bogorodjenje dogodio se je u Narti uzasan zlocin. Neki zloglasni i suludi individum ubo je pred pravoslavnom crkvom tamosnju trgovkinju udovu Jelenu Barisic s ostrim nozem u hrbat tako, da je nesrecnica vrlo znatno ozledjena. Cin taj zbio se je tako iznenada, da su prisutnici u prvam casu sasvim zoboravili na zlocinca te je isti mogao pobjeci, no oruznici su ga u cetvrtak ulovili u jednoj obliznjoj sumi. Neki listovi kazu, da je ludjak bio orudjem neke gospodje, koja je bila na Barisicku ljubomorna, pa joj se ovako htjela osvetiti.

Bakrene rude u Hercegovini. Pisu iz Hercegovine : Dva dalmatinska udruzenja (dakle nasi ljudi), odkrili su prije nekoliko mjeseci kod Jablanice u Hercegovini, dvie bakrene rudnjace. Rudarski strukovnjak i nadglednik doticnih ruda pregledao je nalazke te uvjerava da ce se posao povoljno rentirati, jer surogat ma 33 per cent ciste bakrene sadrzine.

Beograd nekad i sada. Beograd prije sto godina osim vojnicke posade tek ako je imao nekoliko stotina stanovnika. Godine 1834 prvim propisom u Srbiji konstatovano je, da u Reogradu ima 16,000 stanovnika, koji se broj posiie dvadeset godina god. 1854, popeo na 27,033. 1895 godine bilo je u Beogradu 59,115, a 1900 godine 6g,769 stanovnika. Po posljednjem popisu od 31 prosinca 1905, u Beogradu je bilo 80,747 stanovnika.

Progon stampe u Rusiji. Na 2 ozujka nocu pravalila je policija u redakcije listova " Slovo " i " Telegraf " gdje obavila prematacinu. Palicija je zabranila izlazenje tih listeva.

Zaklao zenu.—Spiro Smrdelj pk. Petar iz Sibenika, koji je u provoj razpravi drugog redovitog porotnickog zasiedanja, obtuzen zbog zlocinstva pokusanog obicnog umorstva, ostao riesen, jer da je pocinio ucin u podpunom poremecenju cutila, preksinoc dosao kuci, i kako se govori, nasac rieci sa zenom Katom radi njekih posala domace imovine, te ju nozem priklao. Poslie malo vremena izdahnula. Spiro Smrdelj prljavio se sam Sudu.

Tezko ozledjen.—Jucer popodne oko 2 sata braca Frano i Jure Rontic nadjose rieci s Jakovom Kapetanovicem pk. Cvitka. Doslo do tucnje izmedj Jure Rontica i Kapetanovica, a medjuto Frane Rontic utrca n svoju pekariju, iznese komad drva drvene lopate i udari Kapetanovica po glavi vise desnog uha. Po liecnickom mnienju ozleda je tezke naravi. Uzrok smutnji bio bi, sto je Rontic Frano pred njekoliko dana bio oglobljen na 2 K. radi jednog redarstvenog prekrsaja, o kojem misli da ga je Kapetanovic redarstvu prijavio. Zacudno je sto uapsenik bi odmah pusten na siobodu i zasto Dr. Smolcio kao sudski liecnik nije pregledao ranjenika. Sto to znaci ? !

Dug—i poljubac—Pred sudom u Omahi bila je zanimiva parnica. Neki Mike Pries tuzio je udovicu gospodju Bolz radi duzne svote od 110 dolara, koju joj je pozajmio pred godinu dana. Ona je ocitovala, da nije duzna, obrazlazuci to tim, da mu je htjela vec dug platiti, ali on je izjavio, da neka mu dade poljubac, pa da ce dug biti izravnan. Ona mu je dala poljubac, pa je drzala da je time dug placen. Sud je odredio, da joj gosp. Pries imade povratiti poljubac, a ona njemu novce, cemu se je gospodja Bolz najodresitije uzprotivila.

Milodar za Bolnicu.—Primljeno i sakupljeno od Antich Matutinovich, Mangawai—kako sliedi. Antich Matutinovich 5s., Misko, Ante Matutinovich (Braca) 10s., Petar Ercey 5s., Joze, Mate Cvitanovich (Braca) 5s., Ante Iviecvich 5s., Ivan Sumich Lukin 5s., Ante Alach 5s., Jure Bulubasich 5s., Frane Gagich 4s., Marin Frauetovich 2s 6d., Jure Perdija 2s 6d., Luka Piculo 2s 6d., Stipan Ozich 2s 6d—ukukno £2 19s. Tony Mirko, Waiharara 10s.—Primljeno i sakupljeno od Ivana Matkovica—Raurimu. —Ivan Matkovich 5s., Toni Matkovich 5s., Sam Matkovich 5s., Nikola Segedin 5s., M. Matolovich 10s., Jack Trbuhovich 5s., Tony Nobilo 5s. Ukupno £2.

Dopisnica Upravi.

Gospodine Urednice ! Danas vam saljemo £2 19s t. j. sakupljenih kod ovdasni Hrvata, za milodar u Bolnicu Auckland. Istodobno u ime svih ovdasnih Hrvata, molimo da se za tu svrhu sto skorije sva ostala braca odazovu. Suvise saljem vam 5s, za podpuru pisaceg stroja (typewriter) mjesto Hrvatske zastave, koju vidim da Vi pokloniste nama. Opetujem moje rieci u Br. 17, " Napredka," naprid Ferri ! Naprid braco Hrvatske majke sinovi ! Davno je bilo kad je Hrvat s' macem k' slobodi put krcio. Danas nam treba polja knjizevnosti treba nam dati izgleda ako zelimo da postignemo dobra imena !

Slogom rastu male stvari
A, nesloga sve pokvari.
Kad se bratska srca sloze
I olovo plivat moze !
A, nesloga kad zavlada
Isto perje nadno pada.
Kase bratac s' bratom slaze,
U svemu ih Bog pomaze.
A, kada se mrze kolju.
Propadaju u nevolju.
Sjajni mjesec nist nehaje
Sto na njega pseto laje !
Nas, " Napredak " sile lomi
Sjecajmo se dana kobni
I, bit ce mo sretni vazda
Cast Hrvatim ! s' Bogom gazda.

ANTICH.

Jutros dobili smo sliedece pismo—Cienjeni Gospodine Urednice!—Veoma zalim javit vam slabo stanje naseg domorodca g. Luke Lulica Matina rodom iz Igrana, koji je boravio od nazad dugo vremena u mjestu Raurangi, Whangarei district. Ovaj se je nenadano siromasni covjek razbolio od cudnovate bolesti meni nepoznate. Stao je u kampu za pet dana nista nejiduc, niti s' nikim goverec. Ovdje su ga dobrocudni Inglezi nagovarali da idje u Whangarei bolnicu, a on neodgovarajuc nikomu nista onda su rekli da mora biti lud i poslali su redara koji ga odvede u bolnicu. U Bolnici boravio je samo sest dana, ali samo za prve dane sasvim malo hrane bi jeo, a kasnje nije hotio nista niti je sa ikim ista progovorio te sa ovim uzrokom uprava bolnice hotili su ga poslati u ludnicu. Za ovo doznade gosp. Frank Tesrcel koji naseg Lulica odvede u svoju gostionu gdje sada jest pod njegovom paznjom nebi li biedniku stogod pomogao. Slucajno sam se u gostioni prigodio gdje sam Lulica opazio te protivno momu nagovaranju u hrvatskom jeziku nije me ni pogledao a kamoli odgovoriti na ikakvi moj upit. Liecnik dolazi tri puta dnevno koji mu daje mliko piti na pumpu jer Lulic usta neotvara. Molim gosp Urednice dabi ste za nevoljnika pobrinuli, jer bez Nase pomoci neostaje vec da ga g. Tesrcel baci na ulicu, ili Redar da ga vodi u ludnicu.

Lud nije, jer znade sve sto mu se govori ali odgovora nehoce nikomu dati. Zeleci mu zdravlje—ostajem Vas zemljak.

A.S.

Whangarei, Kolovoza 2, 1907.

Najprvo imalo bi se razviditi tocno stanje bolestnika, sto za ovu svrhu gosp. Klette tajnik kod Konsulata imao bi se zauzeti. Drugo Da nas zupnik. Don Joze Zanna otidje ga pohoditi. Trece—Da bolestniku bude otvorena Lista kao milodar za uputiti bolestnika u pratnji drugog domorodca za staru domovinu ako mu kod iztrage neotidje bolest u bolje—Ured.

Opako Djelo.

Dokazano nam je od pouzdane osobe da nazad malo vremena, kad je nas zupnik Don Joze Zanna pohodio mjesto Taupiri kod Waikato prispio vecerom u kampu da ce obaviti sv. misu dojduceg jutra. U jutro kad je bilo vrieme od sluzbe Bozje nasi domorodci nisu hotili prisustvovati osim dvije zene nasih domorodaca. Otisli na radnju, ali nista za ovo da nisu uzeli prazne botilje te poceli trubiti i zvizdati u znak poruganja (a svi su katolici). Ako je istinito kako nam je dokazano, ovo je jedna velika neizobrazenost sto nesmije biti u buduce. Kada se ucini koji novac onda nije opotrebito biti oholim, i huliti na Boga. Dapace bi trebalo zahvaliti Bogu na daru da ga je ucuvao u zdravlju da je isto mogao postici i. t. d—Toliko za bolje vladanje.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 175 do 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena 132.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 100 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55 do 60.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 25
Dobra swampa sa prahom 22.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 22.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 120
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednla vrst od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 46 da 50.
Ostrugani sugar 33.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 36.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Vepar navalio na covjeka. Pisu iz Pozege o nesreci, koja je zadesila seljaka Luku Lovrica iz Seoca (obcina " Pozega izvarjska ") time, sto je na njega neoboruzanog navalio vepar. Luka je 9 p. mj. vozio gnoj, na saonicama na svoju oranicu. Kad je iztovario gnoj, opazio je na jednoc, kako je iz nedaleke sume ., Jasik " izisao ogroman vepar. Seljak je drzao, da je to vuk, pa se pobojao za svoje volove, koji su bili upregnuti u saonice, i poceo vikati na toboznjeg vuka : „ uj kurjo ! " Time je svratio na sebe paznju vepra, koji je velikom brzinom otrcao i umah poceo navaljivati na jednog vola. Nato pobjegose volovi sa saonicama u susjednu sumu, a seljak ostade sam sa veprom, imajuci samo vile u ruci. Vepar uze odmah na njega navaljivati, a Luka se je mogo slabo samo sa vilama braniti, pa je postradao. Vepar mu je svojim kljovama iztrgao oddesnoga kuka komad mesa kao saka debeo i onda dalje otisao. Po liecnickom misljenju njegova je (velika i duboka) rana veoma tezka, te se nesretni Luka nalazi u zivotnoj opasnosti. Odtrgnuto meso je vepar ili pojeo ili odnio sa sobom.

Na 1 ov. mj. preminio je nas domorodac Martin Segedin, u najljepsem cvietu svoje mladosti 19 godina. Pokojnik se je nahodio kratko vrieme u bolnici kod Mater Misericordiae, Mount Eden, gdje ga nemila smrt iztrgnu iz narucja svojih prijatelja. Bolovao je od srca bolesti. Braca Hrvati koji su se nahodili u Aucklandu, pruzili su svaki po mogucnosti svoj milodar, za pogrebne troskove. Sprovod je obdrzan u najboljem redu premda nije bio dostatan broj naseg naroda u gradu. Dvanaest nasih Hrvata jest prisustovalo na sprovodu, a to jesu sliedeca gospoda : Pasko Cvitanovich, Jack Petricevich, Petar Katavich, Jakov Jurisich, Toma Raos, Mate Viskovich, Luka Slavich, F. Giorgjevich, Ilija Tolich, Nikola Tolich, Marko Vukosov, S. Jelas. Ovi odpratise pokojnika do hladnog greba. Pokojniku Bog dao vjecni pokoj, a saljemo nase sazaljenje njegovim razcviljenim roditeljem i svoj rodbini !

Zlo Djelo.

Predprosle subote zaveli su neki mladi ljudi jednu djevojku u prostorije jednog cambrijskog pogrebnika i tamo ju silili. Poslije izvedenih zelja ovi mladici jadnu djevojku odpravise. Djevojka, koja je pred 3 tjedna stigla iz domovine, nepoznavajuci dobro mjesto i ulice, lutala je amo tamo po ulicama po noci. Redarstvo ju je negdje u blizini postaje naslo i pridrzalo do jutra u City Hallu. Ova je redarstvu ocitovala cieli dogodjaj koji se snjom zbio, nasto je vise redara poslo traziti te mladozenje. Usljed raznih odnosaja krivci, njih sedam, bili su tek upetak vodjeni pred aldermana Mattesa, koji je cetvoricu zadrzao za sud, a ostale riesio obtuzbe. Svi obtuzeni su Slovaci, a i djevojka Slovakinja, a moglo bi se kazati, da su svi zkupa joste djeca, jer nijednome neima vise od 20 godina. To je sramota! Zar mladi ljudi zaisto neimaju boljeg posla nego skitati se naokolo po gradu i takova sta raditi? Zar neima dosta dobrih knjiga s kojima bi si mogli vrieme skratiti? Zar u gradu neima dosta dobrih kazalista u kojima bi za sigurno njesto naucili, ili barem se na kakav cestiti nacin zabavljati? Zar Amerikanci nedrze nedeljom podne i kadkad vecerima poucna i zabavna predavanja?

A kad Amerikanci za takoga sta zacuju, oni to bacaju na nas sve.—jer neznaju razliku medju raznim slavenskim plemenima. Jeli kakvo cudo da pisu o "Slavima" du su divlje zvieri? Nevalja tako! Svjestni ljudi trebaju da djeluju na nasu mladez, i da ih naucavaju sto korisnoga.

16-godisnja Ljubav.

U Lisabonu odigrala se je tragedija, kakovu je riedko zabiljezila kronika a nalici poznatoj tragediji nesretne Carmene, samo sto nije nastradala zivotom ona, nego njezin obozavatelj. Prije 16 godina upoznao je mladi vojnik Jose neku obitelj u Lisabonu, koja je imala malo dvogodisnje djevojce, Filomenu, Taj vojnik osjecao je za malu silno nagnuce i svaki put, kad je obitelj posjetio, donio bi joj kakav dar, Odkidao si je od ustiju i kupovao djetetu igracke. I kad je otisao iz Lisabona, nikada nije djevojcicu zaboravio, uviek ju posjecivao i donosio darove. Tako je djevojcica rasla i razvijala se, a uz to se je razvijao osjecaj Josea u ljubav. Kad je djevojcica dorasla do 14 godine zamoli ju Jose za ruku. Ali ga ona odbije s mo tivacijom, da ga ljubi samo kao brata. Jose bude ocajan i prisegne, da Filomena ne ce biti nikada nicijom zenom. Lutao je po Lisabonu kao ludjak, i u boli i zdvojnosti nije znao sto da uradi Jednog dana uhvati revolver i izpali u Filomenu. Ali tane ju ne pogodi, nego se posklizne kraj njezine glave. Radi toga je atentata Jose odsudjen na 3 godine tamnice. Filomena koja ga je volila kao brata, pisala je sudu list, u kojem ga moli, da., siromasnog Josea riese od obtuzbe." Ali naravski, taj list nije imao uspjeha. I nesretni Jose odsjedi u zatvoru punih 3 godine. Ali nije mogao da zaboravi djevojku. Jose ju je jace ljubio. I kad izadje iz zatvora, podje opet k njoj i zaprosi ju. Filomeni je bilo sada 19 godina te je bila radnica u tvornici. I sada je nesretni Jose bio iste srece kao privi puta. Djevojka ga je odbila. To je bilo odvise za nesretnog covjeka i on gotovo poludi. Jednoga dana, kad su se radnice vracale doceka on nju i izpali u nju dva hitca. Ali ju ne pogodi ni jedan. Tada obrati revolver k sebi, pritisne ga na sliepocice i—ustrieli se.

Izjeli ju vuci. Kraj Senja dogodio se nazad malo vremena strahovit dogodjaj. Jedna djevojka radnica u tamosnjoj tvornici duhana u dobi od 18 godina, posla je jednoga dana poslje posla kuci, koja je od tvornice udaljena samo 20 casova prema vratniku. Posto djevojke nije bilo cijelu noc kuci, posli su prestraseni ukucani da je traze. Nesretnica je morala zapasti u mecavu, te su je sastali kurjaci. Glava djevojke na djena je sva izderana u snijegu usred vucjih sapa. Moglo je biti oko 20 vukova, koji su nesretnicu posve rastrgali.

Jedna tonelota sladorove repe daje 210 kila cista sladora.

Vise od jedne cetvrtine svijuh Englezkih novina se izdavaju u Londonu.

NA ZNANJE HRVATIM!

DRAGA BRACO! Kada dojete u grad i ako po nesreci mislite otici kod gostione pametnjaka Ivana Segetina, najprvo upitajte ga koliko uzimlje na sedmicu jer kasnje nebudete se nasli prevareni. Meni je uzeo za svaku sedmicu Liru, a bilo je oglaseno da uzimlje 17/6. Takodjer njegova zena jest mi uzela samo za jedine dvije kosulje pranja **Jednu Liru i sedam shillina**, ovo mi je bilo naplaceno suvise moga Borda sto jesam platio Ivanu Segetinu za 4 sedmice £4 9s; ukupno jest me zapalo £5 16s. Dakle svaki Hrvat neka bude na oprezu!

JOE CEBALLO.

Auckland, Kolovoza 1, 1907.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d. Boomerang, 4s 6d.

SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.

WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.

GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.

WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 Queen Street, Auckland.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Paul Coitanovich,

Sydney House,

COSAK WYNDHAM AND
ALBERT STREET.
AUCKLAND.

Dajem na obece znanje svim domorodcem da sam uzeo gori spomenuto mjesto kuca od 15 sobah popravljena, i naj boljem redu kao za cistocu i dobru hranu takodjer imam ducan Od Rukotvorina i odasiljem na sve strane na zahtjev gje ko zeli. Takodjer primam i prodajem smolu uz naj mogucu Cjenu.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, AUGUST 7, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, AUGUST 14, 1907. (No. 21.) BROJ 21.

Buducnost Austrije.

Kod Aremaid Constable-a u Londonu izisla je knjiga pod tim naslovom. Pisac knjige uzeo si je pseudonim Sectus Victor, a drzi se, da je to jedan diplomata na kojem od balkanskih dvorova. Pisac bavi se najprije pitanje situacije poslije smrti cara i kralja Franje Josipa, a onda osobom priestolonasljednika Franje Ferdinanda, za kojega se veli, da naginje krscanskim socijalima. Pisac se onda bavi austrijskim problemom, problemon postojanja monarhije u Bismarkovu i Riegerovu smislu. Nu za nas je vaznije, sto govori o Ugarskoj, i sto bi bilo s njom poslije raztave od Astrije. On veli, da vidici u tom slucaju nisu za Austriju ni najmanje povoljni. Kad bi se obje pole monarhije raztavile, ne bi to bilo u prijateljstvu. Onda bi se Ugarska morala pouzdati u vlastitu snagu, a ne u pomoc drugoga saveznika. Prvi bi problem bio vojska, koja je danas jos posve austrijska. Ta vojska poslije raztave ne bi imala potrebnih casnika, bez tradicije i organizacije, posve bez topnictva, a magjarski zapovjedni jezik bi 54 postotaka pucanstva Ugarske perhorescirala. Susjedne balkanske drzave bi se svaki cas u vojnickom i trgovackogospodarstvenom pogledu zalijetale u Ugarsku. Rumunjsku bi u tom podupiraii i ugarski Rumunji sa Dakorumunjskom idejom. Srbija bi se eventualno htjela da odsteti Banatom i Sriemom za izgubljenu Bosnu i Hercegovinu. A Srbiji i Rumunj skoj bi se prikljvcila Bugarska, kad bi znala, da bi joj Srbija dala u Macedoniji posvemasnju akcijonu slobodu Bugarskoj i Rumunjskoj vojsci Ugarska se ne bi mogla oduprijeti, jer te tri drzave postavile bi na noge 700,000 ljudi. Drugi pogibeljni faktor u novoj eri bili bi Hrvati. No treba se spomenuti toga, da li bi se Bec sporazumio sa Zagrebom i utemeljio jugoslavensku kakovu drzavu. Ali i slucaju, da Hrvati uz Ugarsku i ostanu, bila bi pogibelj velika. Jer ako padne nagodba austro-ugarske od god. 1868, mirno pada i nagodba ugarsko-hrvatska i drzavopravni i financijalni snosaj bi se morao s nova utvrditi. A sto bi tek bilo sa okupiranim zemljama—pita pisac—i veli, da bi nacijonaliste u Zagrebu za cijelo ribarili u toj mutnoj vodi. Aka se uzmu na um unutarnji problemi te slobodne Ugarske, to je problem narodnosti u Ugarskoj prvi i najjaci, kojega su Magjari uzalud kusali zatomiti sa cetrdesetgodisnjom svojom magjarizacijom. Danas taj problem priznaju i racunaju ozbiljno s tim, da ga rijese, ali on je vazniji nego sto ovi i misle, je medju Slovacima i Rumunjima odgojila se inteligencija, a rumunjski jezik svaki cas sve vise potiskuje ma gjarstvo u Sedmogradskoj. Ako se uvede sveopce pravo glasa, sto ce Ugarska morati uciniti, uci ce narodnosti u prosjecnoj mnozini u ugar. parlamenat. I tako je izgled za nemagjare u slucaju raztave Ugarske od Austrije poveljniji no za Magjare same. I te nemagjare nije moguce ignorirati, ako se nebaci pitanje raztave od Austrije. Neodvisnost moze se samo tako postignuti, ako sve narodnosti bez obzira kao jedna falanga stoje prema izvanjem svietu. Ali je za to nuzdna nutarnja harmonija, a to je u Ugarskoj nemoguce, dok si jedna polovica pucanstva uzela zadacom zivota da drugu polovvicu izsise, podrzavajuci tako monopol politicke vlasti. Dok se ta harmoniaj postigne, Ugarska ce svojim separatistickim teznjama dozvati si gjavla na vrat. Magjari mogu da izigravaju Bec protiv narodnosti, ili mogu da upotrijebe narodnosti protiv Beca, ali obima ne mogu da se odupru. Kako bi Ugarska gospodarstveno izgledala, drugo je pitanje — i to je lose. Jaki napredak izseljivanja iz ravnice prorice poljodjelsku krizu, a u gradovima rastu sve vise socijalne stranke. Nu bez sumnje, Ugarska bi morala podnositi kud i kamo vecu poreznu silu, mjesto dosadadanjih 33 postotka. Ne obaziruci se na izdatke za vojsku, diplomaciju itd. Ugarska bi morala nositi troskove 1200 milja duljine carinske strane, jer ju Austrija drzi sa sviju strana. Austrija je i onako danas toliko gospodarski jaca od Ugarske. za koliko je slabija od Njemacke, i tako bi raztava Ugarske od Austrije bila bas tako tezak problem kao raztepsti monarhiju po izvanjskim neprijateljima. I sto je vazno, ta raztava put k propasti. Pisac vidi u separatistickim teznjama Ugarske najcrniju tocku na evropskom polltickom horizontu.

Klevetnicim:

Austrio! Hungario!
Amo dajte : nase pravo,
Jer inace sve krvavo,
I Hrvat je ; uviek spravno.
Amo nek se vrati nase.
Jer inace Hrvat sablju pase,
Sablju pase, i etoga leti:
Samo da se on vama osveti.
Osvetit se, to nalaze sveta duznast.
Sveta krvca, to nije posprdnost
Krvca : Zrinskog i Frankopana,
Sto osvetu pozivlje odavna.
Leopoldo prokleta ti dusa,
Tebe je Hrvat: uviek vjerno slusa
A ti njemu, pogubio si bana ;
Petra Zrinskog, i suru mu Frankopana
Okovi robstva, evo nam pucaju,
Slobode dani, Hrvatskoj nastaju,
Kojih je ona odavno zeljna
Jer je i ona: kulturna zemlja
Hrvatski sokole!
Kidaj robstva okove
Sjeci, lomi, rali,
Hrvatskoj "Slobodu" trozi.

Spjevano od po:

MATE M. KULUZ,
Neavesville, Kolovoza 9, 1907.

Prva hrvatska Filatelisicka izlozba.

Hrvatsko filatelisticko drustvo priredjnje ove jeseni i to od do 8. rujna u ZAGREBU, metropoli HRVATSHOG naroda ,,prvu hrvatsku filatelistickn izlozbu".

Ova je izlozba zuamenita poradi toga, sto je PRVA OVE VRSTI NA CIJELOM SVIJETU, pak nakana, da se ovakova izlozba priredi, pobudila senzaciju u cijelom nasrazenom svijetu, sto proizlazi iz vrlo laskava pisanja stranih novina. Dosele su naime filatelisticka drustva, ponajpace englezka, njemacka i talijanska, priredjivala ovakove izlogbe TIH ZA FILATELISTE ; ove su izlozbe—raznmije se—uslijed togu zanimale samo mali krug sabiraca, docim evo HRVATI PRVI priredjuju FILATELISTICKU IZLOZBU ZA NEFILATELISTE dokle za siru inteligentom publiku, da ovoj pokazu, koliko zanimiva, i koristnu u sebi krije ovaj sport i kako se shodno dade staviti u sluzbu uzgoja mladezi jednog naroda. Mi ne dvojimo ni najmanje, da ce uspjeh ove izlozbe malenog, svijetu slabo poznatog nu bistrog, odvaznog i radinog naroda hrvatskog, biti kud i kamo bolji i veci od uspjeha svih dosadanjih slicnih ekspozicija. Cestitamo hrvatskom narodu na sretnoj ideji, koja je kadra da sirom svijeta pobudi pozornost i kuju ce nedvojbeno smjesta slijediti ostali narodi.

Braci Hrvatim u Parengi.—Krasno je bilo viditi tolika imena predbrojnika od vas braco Hrvati u Napredku broj 18.—Stupajmo naprid zajedno i slozno te bez sumnje moramo uspjeti, samo sloga nek vlada medju nama pak necemo nazad zaostati—Vas zemljak—George Scansie, kod Awanui North.

Englezki kralj Eduard uzkratio je audinciju srbskom ministru predsjedniku Pasicu, koji mu je htio da preda rucno pismo kralja Petra.

Nemore se proti zakonu. Nazad malo dana stigli su u New York Ana Fran, i Ivan Medlic koji su se kod doseljenicke oblasti izkazali kao muz i zena. Nu kasnije se doznalo da je ona pobegla izstare domovine te se na putovanju upoznala sa Medlicem, koji da ima u domovini suprugu i dvoje djece. Doseljenicka oblast je obojicu poslala natrag u Europu od kuda su i dosli.

Brutalni Otac—Athensleo sudiste odsudilo je protestanskog duhovniha Rev. G. H. Arnold u sest meseci tamnice, jerbo je svojega sima nemilosrdno tukao sto se igrao sa ostalom djecom base-ball. Ovaj ne otac kaze, da prije nego je djecka poceo tuci, da se je molio, pa da mu je Bog kazao, da sina tuce. Odsudjeni duhovnik ce sada morati sa ostalim kaznjenicima, svezan u verigama, izvrsivati tezku radnju po ulicama. Proti odsudi ulozio je priziv.

Ubio svoju zenu i njezinog ljubovnika. Javlja se iz Bessemera zbila se u onom rudarskom mjestancu dvostruka tragedija. Nikola Gaziano Talijanac, vracao se sa svoje radnje u veceri kuci, kad nadje u ogrljaju svoje supruge mladog Mesenu. Gaziano je imao odma pri ruci revolver, iz kojeg ispali 4 hitca. Tri hitca je zasuo u svoju nevjernu suprugu a jedno u njezima ljubovnika i onda pobjeze. Nastreljeni su odpremlieni u Newcastle bolnicu. Liecnici nemaju da bi ovi oporavili. Ubojici nema jos traga.

Utamnicen radi silovanja—Pisu iz Kotara ; otrag malo vremena Trivun Gagic pok. Prokopa iz Gornjih Biljana izvrsio je silovanje na stetu cviete, zene Krste Gapica i zato odpracen u Benkovacke tamnice.

Sest zenskih vriedu £60,000,000.—Ima na danasnjo vrieme sest zenskih glava koje vriedu vise od £60,000,000 sterlina. Ove zenske jesu kod Sjedinjenih Drzava od Amerika, i sve jesu udovice. William Henry Smith koji je nazad malo sedmnica umro u Japanu ostavio je svojoj zeni vriednosti £14,000,000. Gospodja Hetty Green tajno drzi svoje imanje kada je o tom zapitana, ali se racuna da ima £16,000,000. Gospodji R. Sage muz joj je ostavio £17,000,000 ali ova dobra zena jest kroz proslu godinu vec razdjelila £3,000,000 sterlina, i to u dobrotvorne svrhe. Opet ima gospodja Ane Weightman Walker koja vriedi £13,000,000. Gospodja Marshall Field ima £3,000,000, a njezina nevjesta racuna se da ima preko £1,000,000 sterlina.

Talijanske uhode u Senju. U zadru uhvatile su oblasti tri talijanske uhode,—koji su onamo prispjeli iz Senja. U senjkim ulicama producirali su se ovi spijuni s nekim majmunom, ali im se moglo opaziti da nisu obicne skitalice, jer nisu puno marili za filire i krajcare, sto su su im iz opcinstva dobacivali, a rucavali su u najboljim restauracijama.—Spijuni pregledavali su senjsku obalu, koja nije nicim zasticena, pa bi u slucaju rata mogla Italija bez ikakve potezkoce izkrcati svoju vojsku.

Njezan Suprug. Pisu iz Gradista : Anka kci Ilije Peratovica, udala se za zitelja Simu Bosnjaka. Posto je Sime sa svojom zenicom nemilosrdno postupao, morala ga je ostaviti, te se povratila u svoj rodjteljski dom. Ovih dana opio se Sime, te se sa svoja dva prijatelja Matom Jovanovcem i Gjurom Vaninom dovezao s kolima prid Peratovica kucu po svoju zenu. Kada su ukucani vidjeli nemile goste, zakljucase vrata i prozore, na sto siledzije razlupase sjekirama vrata i prozore, te nahrupivsi u sobu sasjekose sav sobni namjestaj. Medjutim je Peratovio, sa svojom obitelji pobjegao u susjednu kucu, na sto napadaci odose. Ukupna steta iznosi 102k. Sime bosnjak i Mato Jovanovac jesu uhiceni, te sa 2 sjekire i 2 kolca predani kod suda, kamo je i Gjura Vanina prijavljen.

Tucnjava. Vracajuci se iz Mostara u Bosni sa stavnje svojim kucama, nekoliko seljaka iz okolice, valjda u pripitom stanju, dodju do rieci, a na zalost, kako to obicno kod naseg seljaka biva, odmah i na djela. U malo se razvio gotov boj, kod sela Megjine 10 km na zapadu od Mostara. Zandari su neke htjeli uapsiti, a kad su im se ovi zestoko oprili, cuvari javnoga reda bili su primorani pucati. Tri su seljaka tezko ranjena, jedan od bodeza, drugi od kamena, Salcin Ahmet ranjen tanetom od puske podlegao je ranama. Ovakovi se slucajevi na zalost gotovo svake godine pojavljuju kad se seljaci vracaju sa revizije, dobro bi bilo kad bi se u buduce nastojalo vec pretecno preprijeciti slicne zalostne dogodjaje.

Kriomcarenje sa japanskim djevojkama. Pred par dana prispjelo je u San Francisco sa parobrodom iz Japana 6 Japankinja koje su kriomice htjele u onu zemlju doci. Oni nijesu putovale kao i ostali putnici, nego su bile zabite svaka u jednu veliku kistu, kao roba, Nu dogodilo se, da se pojavio slucaj kozica (small pox) na parobrodu, dok je oblast u Californiji parobrod pri dolazku prokadila sa sumporom. Bogme je zestina sumpora dosla i do Japankinja u kiste, na sto su ove pocele zestoko kihati. Uradnici zacuse, da je u tim kistama nesto zivucega, pa iste otvorise, te nadjose u svakoj kisti po jednu Japankinju. Doznalo se kasnije, da su iste dopremljene u ovu zemlju po Japancu Tesokina, te su imale biti odpravljene u nemoralne kuce. Vlada je ove kao i Tesokinu sa istim parobrodom deportirala u Japan, da nije doslo do tog slucaja priljepcive bolesti na parobrodu, zaistabi im bilo poslo za rukom ubjeci. One su u kistama komadno zivjele, imajuci dosta zraka, a hrane za vise dana.

Tragicna smrt. Dne 11. o. mj. u jutro bacila se je suprugu uvazenoga osijeckoga odvjetnika dra. Makse Blocha u samoubilackoj namisli u Dravu, gdje je postala plijenom valova. U njoj gube nesretni roditelji cuvstveno dijete, razcviljeni muz izvrstnu suprugu a mladjani sincic njeznu majku.

Ljubavna drama. Ciganka Mara Mitrovic zivjela je s cigom Mar. Mijatovicem. Kad joj punica zanovietala, ostavi svog crnog djuvegiju i ode cigi M. Mitrovicu. Kod njega sprovede u ljuhavi tri nedelje, a onda se nadjose u zagrljaju liepa Mara i cigo Pera Jankovic. Ali i taj zivot potraja samo tri nedelje. Ostavila ga. Kad se ali vracala ovih dana s pasara sa babom svojim, docekase ju njeni ljubovnici, a Pero Jankovic htjede ju silom kuci odvesti. Navalise na njih. Njen otac pobjeze a ona se sakrila. Ciga i ju uhvatise i odvedose Peri. Ovaj prozivi par dana s njom, pa je sadotjerao. Pa da se ne nasmijes ljubavi ciganskoj ?

Pala s'prozora. Pisu iz Makarske: Teska nesreca, koja je potresla srcem svakog gradjanina, proslih dana zadesi obitelj sudbenog kanceliste Sucica ovdje u Makorskoj. Sestgodisnja kcerka Zlatka, oceva miljenica, igrajuc se kod prozora treceg kata, ne zna se kako, posrne i padne s prozora na plocnik pred kucom. Sluskinja cuvsi da je pred kucom njesto o plocniniku lupnulo, izadje da vidi sto je, pa kad vidje, vrisne sto je grlo nosilo, tako da gosp. Sucic sav prestravljen iz kuce izleti, da vidi sto je ; kad pred njim mala Zlatka ogrezla u krvi mrtva na plocniku lezi Nesretnomocu ne preostade drugo nego srce stisnuti i mrtvo tijelo u kucu unijeti. Zalostna majka nije mogla ni vidjeti svoje dijete, jer je u postelji lezala, posto je tri dana prije cedo povila bila Svak u gradu sazaljuje ucviljene roditelje.

Pantherova Cast. — Ovaj racun prikazan nam je od Gosp. Josipa Franica, da je bilo kao sto sliedi,—za pocast mornara sakupljeno je £48.—A potroseno je za veceru £17, za Biru £2 5s, za dvoranu £1 5s, za kocije £3, za cigarete £2 12s 6d, potroseno svega ukupno £26 2s 6d.—Ako gospoda koji su kupili novac za pocast mornara nisu sa ovim zadovoljni neka prikazu listu, ili imenice. Ostatak novca u svoti od £21 17s 6d neka se preda Bolnici kao milodar svih Hrvata.

Neki je tezak kupio u susjeda kravu za 80 florina. "Dat cu ti odmah 40, a 40 cu ti ostati duzan. Jesi li zadovoljan ?"—"Jesam."—Do godine je susjed zaiskao od tezaka 40 florina. A ovaj mu odgovori : Nijesam li ti rekao da ti ih ostajem duzan ; da sam ih mislio platiti, ne bih ti rekao, da ti ih ostajem duzan.

Neki je bogatas priliepio na svoju palacu nadpis : "Tko nema nikakve zelje, dobit ce ovu palacu."—Do malo se prijavi netko i rece, da on nista ne zeli,—"Podji sbogom," rece mu bogatas "kad nebi zaista imao nikakve zelje, ne bi bio pozelio ni moje palace.'

Iz zagreba javljaju da je bio dvoboj na sablje izmedju sma dr. Josefa Franka odvjetnickog perovodje dr. Ivice Franka, i sina bivseg podbana Chavraka, Zidenka pl, Chavraka uz tezke uvjete, te su oba iza borbe od tri cetvrta sata zadobili tezke ozljede. Uzrok dvoboju je svadja u kafani.

Kaze se da kod industrije od svile u Amerikam sada uposluju 76,000 radnika.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Miowera ,, 19 Kolovoza
Mokoia ,, 2 Rujna

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ortona na 24 Kolovoza
Oruba ,, 7 Rujna

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS, BROS.
Waipapakauri.

Novi Predbrojnici.

Sarich Luka, Waipu.
Pecar Andrija, Drvenik, Dal. Austria.
Markovina Frank, Port Albert.
Nobilo J. L., Port Albert.
Roscich Lovre, Babylon,
Jakich Mate, Maropiu.
Pivac Nicholas, Babylon.
Lovich Ivan, Muka.
Antunovich Joze, Muka.
Milicich Ivan, Muka.
Sarich John, Dargaville.

"Napredak."

SRIEDA, KOLOVOZA 14, 1907.

Iseljivanje u Amerikn.

Iseljivanje nasega naroda u Sjedinjene Drzave Amerike, hvata sve jaceg korena.

Kako smo obavijesteni, iseljenicka vlast na Elis Aljandu u Nju-Jorku ne moze da odoli velikome broju iseljenika. Iseljivanje je razmjerno veliko iz maldane svih hrvatsko-srpskih zemlja: kao Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Stare Srbije i Makedonije, Like i Krbave, Hrvatske, Dalmacije i Boke Kotorske.

Iz sviju ovih krajeva hrli malo i veliko, staro i mlado na tecenje u Ameriku. Samo Kraljevina Srbija najmanje uzima ucesca u iseljivanju, a to je oce vidan dokaz da materijalno stanje Srbije stoji dobro, te njeni sinovi nijesu primorani da ostavljaju svoja rodjena ognjista.

A sta da recemo za ostale krajeve srpsko-hrvatske? Znamo, da je stanje njihovo dosta tesko i zalosno, ali opet ne takovo, da im bas treba napustiti svoja ognjista. Jer dokle se hrvatsko-srpski narod seli u Ameriku dotle tudjin spravlja teren da posjedne nasa rodjena ognjista i nase krvlju poskropljene krseve.—Ako vidimo dalje od nosa, znamo kome ide najbolje u prilog da se hrvatsko-srpski narod ovako seli.

Nasa stampa, na zalost, podmicena maldane sva oglasima raznih isljivajucih drustava, ne brine se ni malo ni mnogo, da odvrati ovaj veliki broj iseljivanja hrvatsko-srpskog naroda.

Jedna misao je protkala sve, i sve je zudno za bogatstvom u Americi.

A da znaju kako se dolazi do tako zvanog bogastva u Americi, malo bi ko krecao onamo!

S pravom mozemo ustvrditi, da je Amerika za nas narod pacena zemlja. Istina, da su se po gdje koji ljudi okoristili nekim prilikama, ali od tijeh dolazi najvise jedan na sto. A sta da recemo za ostale? S pravom mozemo reci, da nas narod nije navikao na teske radove, koje u Ameriki mora snositi.

Kad nas covjek dodje u Ameriku nastupe razne promjene u njegovom zivotu, koje ga i do groba dovode.

Osim ovoga ko bi sve nabrojio sa sa kakvim se neprilikama susreta nas narod kad stupa na amerikansko zemljiste! Dosta je napomenuti, da je Amerika u ovo malo godina pozobala silu mladih zrtava.

Ovo je zalosna istina, ali vidimo da ovo sve u zalud pisemo. U posljednje vrijeme iseljivanje je uzelo toliko maha, da se je vise iselilo nasega naroda od 1. januara o. g. do sad nego u citavoj prosloj godini.—Po zadnjim vjestima, koje stizu sa Cetinja, od 1. januara do posljednjeg marta o. g. izdato je 3000 putnih listova za Ameriku, medju kojima je 200 djevojaka.

Kako rekosmo, staro i mlado, musko i zensko hita u Ameriku. — Citave porodice idju onamo.

Mi necemo da potanko opisujemo zivot nasih iseljenika, samo znamo toliko, da ih ima mnogo i mnogo, da samo imaju putni trosak, da bi se rado povratili svojim domovima a napustili slatko uzivanje Amerike.

Tko dakle zeli dobra samu sebi, nek ostane gdje se nalazi.

KRATKE VIESTI.

Prevremeno zastupnicko gosp. Mija Radalja—Dumica za novinu "Napredak" sada je zakljucen(.

Zahvaljuje mo gosp. Radalja—Dumicu koji se je dobrovrljno zauzeo na sabiranje predplata te po svojoj mogucnosti ucinio svoju hrvatsku duznost.

Priporucujemo svim iskrenim Hrvatim kada dodju u grad da dodju do Urednistva, kao isto do Urednikove privatne kuce gdje hoce svakog rado primiti. On ce Vas razgovoriti i obeseliti, te kroz one casove mozete imati savjeta za Vase koristi.

Sisacki glas donosi: V. Muller u Novom Sisku zaklao je svoju rodjenu Mater Amaliju Muller, Sasvim Grozno!

U Englezkoj kroz proslih deset godina 61 protestanskih popova jesu dosli do najnizeg siromasnog stanja, a 52 jesu otisli u ludnjicu

Ucitelj u Velikim Zdencima Mane Momcilovich pronevjerio je tamosnjoj vjeresijskoj udruzi 3 tisuce i 400 K, te pobjegao u Ameriku.

Prosle godine otisle je u Ameriku 44,272 Hrvata koji su sa sobom odnieli u vriednosti 582,503 dollara.

U posljodnjih sest tjedana umrlo je u Indijam 451,891 osoba od kuge. U samoj pokrajini Punjah podleglo ih je ovoj strasnoj bolesti 286.777 osoba.

U Subotici je hodocastilo 2000 naroda na brdo Kalvarije na veliki Petak. U to se zaleti medju narod divlji bik, te je do 50 ljudi ranjeno. Bik je konacno ustreljen.

Starac Dorfucr u Neudorfu Zadavio je svoju zenu, jer mu se pricinila, da asiknje sa jednim mladicem. Starcu ima 83 godine, a starica je imala 81 godinu.

Nazad malo dana zatvoren je u New-York neki Talijanac koji je kazao, da spada od anarhista druzstva koja se urotila proti zivotu predsjednika Roosvelta.

General Booth (Salvation Army) misle do kratko vrieme putovati preko Siberiju u Kinezku za pripovjedati njegovu vjeru. Ovo je veoma cudnovato za jednog starca u dobi od 78 godina.

Glasoviti gosp. Edision dokazuje da kroz kratko vrieme mudrost covjeka ce izumiti da poljodjelci mogu dobiti dobro gnjoja za njihovu zemlju iz zraka uzrokom nitrogen.

Ruski narod ima vazda dobre i zdrave zube, uzrokom sto vise jedu Zeleni od druge narodnosti.

Kada bi se cielokupna zemlja sto pripada Velikoj Britanskoj razdjelila izmedju svega pucantsva doslo bi na glavu za svaku osobu po 1¾ ekera.

U mraznoj zemlji kod Sjevera kaze se da u onim mjestim nema ni tamnice, niti redara. Takodjer samo dvije poznate kradje jesu pocinjene kroz proslih 1000 godina.

Okruzni sud u Houghton, Mich, odsudio je Anu Seljakovich na 6 mjesca tamnice radi umorstva svoga djeteta.

U Blueffield, W. Va. udarila je munja u kucu R. S. Hokea te ubila 8 godisnje diete koje je spavalo na postelji. Sa ovim djetetom spavala su jos dvojica na istoj postelji i posve ostadose neozliedjeni. Moguce ce kogod reci da je ovo pedepsa bozja?!

Nazad malo vremena deset crnogoraca provraceno je u Europu iz New York jer se dokazalo da u dosli raditi u Ameriku na vec nadjenu im radnju. Ovakovim osobama je zabranjen ulaz u Sjedinjene Drzave. Preporucamo nasim zemljacim ksji kad otidju u Ameriku, da neka nikad ne kazu doseljenickoj oblasti da dolaze na gotov rad, jer ce ih povratiti za sigurno nazad odkle su i dosli. Dakle putujte pametno!

Grofica Lonyay, bivsa Austrijska nadvojvodkinja Stefanija (pok. Rudolfa zena) izdati ce u Rimu svoje uspomene.

Zapada mnogo uovca za postati pravim licenikom. Racuna se da od pocetka da svrsetka, skolske nauke za biti sa izvrstnim liecnikom zapada £1000 sterlina.

Zadnja odluka gosp. Roberta Edleston od Hollybrook, kod Ikley jest najkraca do sada poznata napisana. Sadrzaje samo 18 rieci, a ostvlja imetak od £42,556 sterlina; dakle za svaku riec £2364 sterlina.

Slika Presjednika Roosvelta od Amerika koja je na izlozbi kod Lansing, Michigan racuna se da je najvisa na svietu. Naslikana je najboljem papiru, te okruza 17 noga u visini, a 12 u sirini. Slika zapada £40 sterlina.

Mnogo bi nam zao bilo, ali imamo naredbu da kroz buduce brojeve Napredka dademo na javnost sva ona imena hrvatskih domorodaca, koji do sada jesu ogluseni na opetovana nasa privatna pisma uzrokom njihovog dugovanja za predbrajbu i za oglase sve od pecetka utemeljenja ove novine. Braco!—kako mi vrsimo nase duznosti vrsite i vi vase, jer kasnje nemoj te se naci prevareni.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 155.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 135 do 140.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 105 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 52.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55 do 60.
Slaba srednja vrsta 48.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 28
Dobra swampa sa prahom 25.
Slaba swampa ostrugana od 28.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 24.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 50.
Ostrugani sugar 36.
Sitna guma ostrugana 40.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 40.
Chips dobar, i cist 25.
Chips slabi, i necist 18.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

Milodara za Bolnicu.—Primljeno i Sakupljeno od Nikola Tolj, Maropiu:—Andrija Ferri 10s, Ivan Ravlick Ban 10s, Ivan Antunovich Nikolin 5s, Ante Antunovich Jozin 5, Ante Zivkovich pok. Mije 5s, Ante Zivkovich pok. Mije 5s, Mate N. Lipanovich 5s, Donko Tvrdjevick pok. Viska 5s, Stipe Svicevich 5s, Stipan Bilas pok. Jure 5s, Nikola Tolj 5s, Nikola Kosovich 5s, Mate Delich Petrov 5s. Ukupno £3 10s. Primiljeno i sakupljeno od Mija Radalja—Dumica—Ivan L. Sumich 5s, J. Jumich 5s, Joe Juretich 5s, Toni Lucietich 5s, Nikola Pivac 3s, Mijo Tamburovich 3s, Joze Bobanac 3s, Mate Franich 3s.; Ukupno £1 12s. Sakupljeno od Urednistva—Marko Begovich 5s, M. J. Antunovich 3s, Ivan Grljnsich Nikolin 5s.

Po vasoj zolji mozete biti priporuceni za boraviste gdje nema SAMODRUG na postelji, nego cistoca i bozji mir gdje u kuci vlada.

Obilna ribolov. Pisu iz Kalocepa. Amo je ove godine obilan lov srdelja, te ribari, ne znadu, sto ce od njih raditi, a nada sve oni, koji nisu upisani u tvornicu na Luci u Sipanu, jer im nestalo sudova za soljenje.

Ovo malo mjesto do sada je 12 baraka uhvatilo, od prilike 850 kvintala ili 250,000 glava. Stari se ri bari ne spominju ovakoga lova od davnine. Ribari od Cavtata do Mljeta veselo ribalu i hvataju dosta svaku noc.

Starici nicu zubi. Primama iz Zivogosca: Ovdje zive starica Marija Antunovic, koja goni 78 godina zivota. Ova starica kao da se pomalauijiva, jer joj je u zadnje doba niklo 8 zubi. Mnoga joj mladjarija moze zaviditi, a sigurno svi zubari.

Ljubavni roman djaka.—U Segedinu se je ovih dana odigrala zalostna tragedija djecaka, koji je jedva izasao iz kratkih hlacica. Djaku je bilo tek 15 godina, i vec ga je nastrielia obiestni amor, i to dosta nemilosrdno. Zaljubio se je tako silno u neku mladu djevojku, da je novce. koje sv mu roditelji dali za skolske potrebe, potrosio za cviece, kojim je tumacio osjecaje svojemu zlatu. I jednoga dona valjalo je polozitl racun o tom novcu, i platiti skolarinu. I mjesto da rediteljima sve prizna, on se od straha pred obracunom—ustrieli.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Dopisnica Uprave.

Stovani Gosp. Urednice !—Kako je meni drago i milo bilo procitati u nasemu dragocjenjenom listu "Napredak" da su nasi ljudi tako brzo sakupili potribu svotu za sveto Propece. S'ovim listom zahvaljujem svima iz svega srca za lepi milodar, da tako imamo spomenik u Stolnoj crkvi za nasu preminulu bracu u ovoj zemlji. Virujte meni, kada cujem da ovaj ili onaj nas domorodac umro i pokopan u Novoj Zelandi daleko od svojega doma moje je srce puno zalostno, i mojo malitve za njegovu dusu mapunju je moje vrieme. Ali vama je duznost, da za njih kad i kada u vasim molitvama se spomenite osobito kad idjete u crkvu Sv. Patrika i kad pogledate novo ljepo Propece povrh otara pa onda recite "Pojkoj vjecni daruj njim gospodine." Tako isto Presvietli Biskup svima zahvalju je kako ste vec culi. Njemu bi bilo drago postaviti mramornu plocu sa zlatnim slovima (Englezki i Hrvatski) u crkvi za poglasiti darezljivost hrvata. Ali to bi opet kostalo okolo deset Lira. Ako vam se dopada ova misao, pokazite vasu vjeru i ljubav prama preminutoj braci.

Zivila Hrvatska povjernost u Boga i njegovu crkvu, i rodoljubav !

Zahvaljujuc vas duhovni otac
DON JOZE ZANNA,
od Druzstva Svetoga Josip.

ODGOVOR GOSP. IVANU BILICU.

Dragi Gospodine !—Sto zahtjevate da Vam iztumacim moj dopis u Br. 17 Napredka. Na odgovor moj dopis dokazu je da svacigovo slabo ponasanje mora se pokazati cielom narodu. Ali kako se Vi izrazivate, u br. 18 Napredka mogu dokuciti isto kao jedna djevojka koja se ljubaka vise godina da joj nitko nezna za njezino ljubakanje dok ne rodi uvik dobra, a kad rodi djete ili (cedo), onda se vec znade da nije vise djevojka. A, sto Vi kazete da niste moju smolu kupili, Vi ste ju gledali i dali za nju cienu, ali se nismo mogli pogoditi. Bilo je bolje za Vas, posto sam vidio na svaje oci i drugih sto jeste cinili mojim susjedim. Kako znate moji susjedi zaplienili su Vasu mjeru, i odnili vam kantar iz ruka. Ali da je ono bilo meni ja bi ti ga bio dao o glavu, posto su mi se tresle gace gledajuc nepravedno djelo. U ovem slucaju vi ste cienili gosp. gazda da nitko nevidi dalje od nosa, a nije tako vjeremi kako ti mislis. A stomi dokazujes da se gubim na kopanju smole to jest moja stara rabota ko sto i oceva, ali se cudim vami koji ste ucili za Kapetana, a zadobili ste za vraga buduc da kopas smolu kao i ja. Rada bi trgovati a neznas raditi, posto je danas mudrije jaje od kokosi moj kapetane. A stomi pises u ime pisara ja neznam niti sam ucio, netriba mi vise uciti, a Vi Kapetane ucili ste te neznate, ili necete posteno buduc da sam opazio da je tribalo trista muka dok su moji susjedi dosli stobom kraju u racunu. Ja sam vise nego sigur da onaj—moze ti za ucitelja biti te neka ti za ovo nebude nista zao. Ovo je sve sto vi zahtjevate, a nadulje ako je potrebito more biti jos. U svrhu ako Vam je stogod krivo mozete traziti mjesto prava, a ja sam vam spravan za sve ovo odgovoriti.

JURE PRIBICEVICH
gumdigger.

Waiharara, Kolovoza 8, 1907.

NASIM DOPISNICIM NAPREDKA—Citajuc sve brojeve "Napredka" od pocetka pa do sada u svakom sam nesto pomotrio od nasim Borbasam. I citajuci Vase dopise suproc njima, te jest same izpraznosti posto Vi njima necete nista naskodit kroz novinu, nego ih jos dapace slavite. Ostali hrvatski narod vanka ove zemlje citajuc Napredak, mislit ce da su oni Bog zna kakovi mudraci koji mogu ucinit svega, a nece znati da su oni svi do jucer kopali smolu snami zajedno. Njih svih nije ljubila pala, te su posli u grad i listali nesto starih kucetina gdje su u svaku sobu metnuli po dvi—tri, i vise postelja, i to na svaku postjelu mora da covik legne samodrug. A sada nam recite sto nam ti ucenjaci mogu ucinit. Kakve izobrazenostl, i kakve koristi mogu nam doniti? A, Vi moji dragi dopisnici jos toliko slaviti kroz novinu, i cinite ih sa mudracim. Ali ja mislim da je svaki gospodar od sebe u ovoj prostoj zemlji, te jedan put mi sv. napokon odlucite te nemoj te vise hoditi u njih na njihovo bordovanje gdje nema nikakvog dobrog izgleda i postupanja A nemoj te ovo dopustiti, vidju danas tiskate danas usuprot kroz novinu, a sutra eto Vas opet k'njima, mile i lale okolo njih, a sdruge strane grdite novinu s'njima.

T. J.

Wade, Kolovoza. 19, 1907.

Gospodine Urednice !—Veoma mi je milo viditi u Vasoj novini da se svagdanjo povecaju predbrojnici, veselim se da novina raste, ali u ista doba opazam na zalost velike borbe jedan prama drugome, nas nema nego stonose rece saka Hrvata u Novoj Zelandi pak i ovo malo nemoremo da skladujemo. Zaliboze tu se tiska bez obzira tlacenje izazivanje mrznja preziranje i.t.d. i.t.d. Cemu ovaj sav rogobor? Zar ce nam to donieti Koristi? hoceli nam sto takova uzdrzati novinu? Ne—Gospodine Urednice i braco Hrvati to nam nece prinieti niti najmanju Korist, dapace nam hoce bezsumlje prinieti veoma zalostnih koje komu posljedica, kosto opazam da su njeki dopisi vec dosli do ozbiljnosti, te bi moglo doci do obceg sazaljenja kad bih upucena novina morala ostavi daljno izdavanje Upravo je nemoguce da bih novina uztrajala ako mi nebudemo skladovat. Budemoli n.i zlobni jedan na drugog te misto pisat sto je nova u okolici gdi zivemo pisat ovo i ono t.j. onoj takav a onoj onakav onda zlo i naopako. Drzimo novinu za novosti a ako bude kojih napadajah i da zovu slabim imenimam onog tko cita Napredak to pustimo Gosp. Uredniku nece se ni njemu zapet jezik, a oni nas znali kozarim ili cesarom mi cemo bit yazda ono stosmo, svaki ce ostat za sebe, posto oni nisu svemoguci dacenas ucinit od gorega ili od boljega gorega covjeka. Pustimo jih na miru, zasto se imamo u njih dirat? Ako su slabi onda se u njih ne idje pak mirna Bosna ali pisat proti njima a k'njima se obracat to je opet sasvim slabo. Vidim u proslem broju gdje njeki pise da je najbolje srusit Kako Rimljani Jeruzolim. Ha: ljepoligali savjeta, zar je to civizacija dvadesetog stog stoljeca? Ako bismo pak do takovih dimostracija dosli koliko bih nas cjenio onda onda ovaj narod medju kojim zivemo? A ja bih reka daje najbolje pustit svakoga na miru, mismo u tudjom svjetu, pace svak svojom torbom u mlin, sto je tko sebi je. Ja kud sam god bijo svaggdje sam nasao nasih Gostionah u Italiji, Francuskoj Svajcarskoj, Beldjiji, Engleskoj, Canadi, Ameriki, Australiji, i u juznom i zapadnom otoku od nove Zelande i sasvim sam bijo vesel kad bih nasao nasog covjeka dase mogu naski porazgovoriti i zapitatise za koje stvari dami pomogne, pak bih i dandanas bijo turoban kad nebih kad dosao kod nasih Gostionah u Aucklaudu kad nebih tamo bio, akoprem ja mogu kazat da ja u njih nigda ne boravim niti sam igda u njih zivio vec otrag njekoliko godina dva dana, ali ja nemogu kazat dasu lopovi ili izdajice. Ako n njih nije cisto, ili ako nisi posluzem za svoj novac onda ja nebih tu zivio i gotor-poso. Gdi ti nije pogodito ja nebih zalazio a nebih ni zloglasio. Gostione su vazda bile i bit ce vazda, ako ja neidjem tu oni ce zivi i bez mene, ali ima dosta naseg naroda koji su kratko vrjeme u ovoj zemlji te neposiduju Engleski jezik oni su kratko vrjeme u ovoj zemlji te neposiduju Engleski jezik oni trjebaju kogagod no ruku, kosto mozda i j isti triebam ili cu triebati stogod. Oni su kako citam danas protivnici novine a do koji mjesec mozda ce dn bit predbrojnici. Ljubimo se kao braca nemojmo mrziti jedan na drugoga himbena covjeka Bog nepomaze. Svak za jedan stap pak ce mo uzmnozit predbrojnike.

Ljubav Sloga sela gradi
A nesloga sve pokvari
Vas zemljak
G. SCAVSIE.

Awanui North, 8/8/07.

Grozna nesreca. Pisu nam iz Spljeta: „U Kamonu (kod Spljeta) sinoc biesniol strasno nevrieme. Grom ubio pet mladica. Vinogradi poplavljeni. Sva ljetina unistena. Potrebita brza pomoc."

Duznost je vlade do odmao dade procieniti stetu i narod osloboditi od ovogodisnjeg poreza te mu odmah pritekne obilatom podporom u pomoc.

Prosle godine pojeli su stanornici i posjetnici grada Pariza 56,691,427 kg. mesa.

Sa Ladanja.

(From Country.)

Ne apelirase na darezljivost, ne trazi se zrtava, dali zahtijeva se od svakog Hrvata u ime patriotizma, da vrsi svoje duznosti. Nu osim patriotizma, osjecaj postenja veze svakog pojedinca, osjecaj postenja veze svakog pojedinca, da placa svoje dugove, ako nece imati crnu ljagu na dusi i obrazu. Kako smo razumicll u preslim br. a, mozda i nablize nam povjereno, da ima njeki dio markani kao predbrojnik, jos od prosle god., a sa novcem, od isti ni glasa ni glasnika. Tog se nemoze pojmiti na naj manje. Razumili smo i prije u drugim novinama, tko nemisli placati a zasta da primâ, niti bi sam sobom imao zanimati bez platno primanje? Ako mislimo daje kod novine bogastva zaista se bez uvriedno varamo, u oci nam je povjereno da tog nije ni za promisliti: U iuteresu je do duse Hrvatske savjesti, da list se prosiri sto vise medu narodom, te ta bi Urednik mogao postignuti jednog pomocnika, uz kojeg bi imao polaksicu u radu, a istu novinu sa dostatnom pomoci bolje ukrasivao. Jos njesto kad sam skvasio pero, na prije spomenutu duznost, koju nam nalaze rodoljublje. Svaki od nas moze znati, da se novina bori za Hrvatsku misao, u ovom otudjenom kraju i daje ovo jedina sto obstoji medju nama velikim brojem Hrvata u Novoj Zelandi. Dakle zasto nebismo ovu jedinu njegovali i uzdrzali, kao liek uprotivnost svoje bolesti? Znademoli, daje nas „Napredak" jedini u ovoj krasnoj pokrajini i to Nedjeljni, dakle zasto, krsni junaci, da od njeg glavu odvracamo? Znademoli da smo prepusteni samoobrani i tudjinskim napadajima? Ako znamo—ali to ad nas zna svaki zasto dakle nepozemo sa predplatom oni, koji moramo, te bar jednom da se pokazemo, da imamo nase Hrvatsko dobro utemeljeno novinarstvo; te da se jedan put identificiramo sa ostalom nasom bracom u drugim stranam svieta. Zato kazem: Hrvati braco bez, razlike i stranaka. preplatite se na Hrvatski „Napredak!"

T.L.S.

Drustvo sjedinjene hrvatske mladosti, dalo je tiskati 500 knjizica od drustveni pravila. Svaki cestiti Hrvat, koji ima zelju i sklonost za postati clanom udruzonja, te bi zudio imati knjizicu, moze se obratiji na g. Katavica, koji ce mu istu uruciti. Umoljavamo svakog rodoljuba, da bi nam udovoljio za uklopiti s knjigom i postarsku marku.

Gos. J. W. Kurte, cim je docuo za ovo mlado drustvo, odma je postao clanom istoga. Premda on nezive izmedju naseg naroda, ipak ga njeko cuvstvo sjeca svoje narodnosti, te je obetao pripomoc drustvo u svakom pogledu, sto bude mogao. Ostajemo mu mnogo zahvalni i puni smo nade, da ce se i ostala braca Hrvati ugledati u njega i neoklievano hrliti u susret svojoj braci

"Slozno slozno u tudjini,
Nek se poji nasa slava;
Uvjerimo narod ini.
Da smo slozna braca prava."
„Hrvat budi dusom tjelom;
Sucut svoju pak ukazi;
Koli riecju toli djelom,
U krilo se braci slazi."

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

VELIKA UZBUNA I REVOLUCIJA.

London 13 tek. Brzojavka donasa viesti da velika uzbuna obstoji izmedju naroda u gradu Belfast u Irskoj (Ireland). Revolucija raste sve vise i vise danomice, ali u proslu Nodjelju uzbuna bila je strahovita kada za dva sata narod i redarstvo jesu se tukli vruce. Baraku redara jesu srusili, i nekoliko broja redara ostalo kruto ozledjeno. Vojnictvo se je uzdrzalo uzstrpljivo, ali su bili usilovani pucati na narod 40 puta i ostalo ubijeno jedan covjek i jedna zenska. Kamenje i botilje narod je bacao na vojnike te na stotine ostali ozljedjeni. Bolnice jesu sve pune ranjenika, izmedju kojih ima nekoliko castnika i velikog broja vojnika.

Zadnje viesti donasaju do izbuna jest mnogo vatrena te narod ne da se podniposto umiriti jer trazu pravicu. Kapetan Welsh vojnicki sudac dao je naredbu da vojnici povise puske, ali netom je narod opazio da su povisene na rame onda svi najedanput navalili na vojnictvo Onda je naredba bila da pucaju, ali vojnici nisu pucali nego sasvim nizko. Nekoliko broja naroda palo je mrtvih i ranjenih izmedju kojih bio je jedan djecak.

Velika vika i jaukanje nastane od naroda iza vojnika pucanja, te opet po drugi put narod navali na vojnike koji su bili sasvim iznemoreni. Bilo je polnoci kada je uzbuna prestala. Za spasiti sebe neki od naroda ima li su zenske preda se koje bi vikale „Isuse, Marijo" Ti neces ubite zensku.

RUSKI ARNAHISTE.

Petrograd 12 tek. Brzojavka donasa viesti da vojnicki Sud u Petrogradu jest odsudilo na smrt cetiri Arnahiste a sest za razlicito vrieme tezke tamnice uzrokom na navalu skole od suma, i ubojstva M. Leontieff.

UAPSILI BARUNA.

Berlin 10 tek. Brzojavka donasa viesti da Baruna Lindenan jesu uapsili uzrokom stoje falso dokazao da je vidio jednu djevojku Olga Molitor pucati na svoju mater. Dokazuje se da Olga Molitor jest takodjer uapsena kod grada Baden—Baden ali se nezna uzroka zasto ?

VELIKI DAROVATELJ.

London 9 tek. Gosp Andro Carnegie Amerikanski milijunas jest darovao kralju Englezkom £100,000 sterlina za Bolnice od Londona. Ova svota kaze darovatelj da bude potrosena za poboljsanje siromasnih bolestnika i svaki napredak uprave bolnica.

POGANA DJELA U NEW YORK.

New York 9 tek. Brzjojavka donasa viesti da sedam mladih djevojaka jesu bili napadnute uzrokom da nekoliko osoba jesu uapsene ali od ovih jesu u visem broju Taljanci. Jedna zenska branila se sa velikom iglom od klobuka proti napadacu koji takodjer jest uapsen. Nacelnik grada New York dokazu je da ako ova grdna djela budu napredovati da ce zapitati kod Namjestnika da bude ubrojeno deset hiljado specialnih detektiva za potrebu ukinuca napadnih grdnih djela.

GROZNO DJELO.

London 9 tek. Brzojavka donasa viesti da 'edan Englez imenom Goold i njegova Francuzka zena jesu u Marselji bili uapseni sbog groznog djela ubojstva. Muz i zena jesu poslali iz Marselje sanduk za Londru kao tovarinu, sto kasnje jest se iznaslo da krv re proliva iz sanduka. Kada su otvorili sanduk nasli su covjeka trup bez glave, kao isto zensku glavu bez noga. Kad uapseni Goold je dokazao da jedna Svedska zenska imenom Livey jest pohodila njihovu kucu na kartanju koja je bila ubijena od svoga ljubovnika, te uzrokom da su bili ubijeni u njihovoj kuci jesu odlucili povratit se u Englezku. Takodjer drugi covjek imenom Bucker jest uapsen koji je pomogao baciti criva u vodu. Viesti iz Marselje donasaju da uapsena zena imalu je mnogo zlatarije kod sebe.

Govorenja Svetih Otaca.

(Poslao M. S. PECAR).

Koji se u Bogaufa, jak jest kako lav.
Bolje je imati uhanje u Boga, nego skupljat bogastva.
Kraljestvo nebesko nije za nemarnike.
Koji hodi go mucnim putem cesto pada.
Koji se u miru utemelji nece biti iskorenjen.
Covik cist prijatelj jest svoje duse.
Gdji je cesta bludnost nec majkati nestaja i ubojstva.
Koji se smiljiva, smilovanje dostignut ce.
Laziv u ustima neima postenla.
Koji s' privarom zive, dusu nbija.
Lakomac nikomu nije drag.
Gdi vojuje sveto molenje, onde nepridobiva ozaloscenje.
Gdi je dugo pijanstvo, onde je kratko bogoljubstvo
Nasladjenje nevidjeno cesto je izgubljeno.
Sto bizis od onoga koji sve u saku zatvara.

Predbrojnicim i citateljem!—Kako ste opazili u proslim brojevim Napredak bilo je oglasa od hrvatske gospode u gradu i vanka grada za njihovo razglasenje od trgovina, pak na zalost do danas jesmo se nasli prevareni jer nitko nije podimrio svoje duznosti. Neprima se vise glasa od gostionicara, trgovaca i.t.d. ako nisu predplaceni, jer takove duznosti rade svi Englezi koji oglasivaju u nasu novinu. Kada se posalje racun onda se poceslju po glavi, ali ce nam zao biti ako budemo nsilovani iznieti na javnost njihova imena, jer istinito jesu prekoracili nasu uzstrpljivost. Sada drago braco stavno se vidi da ova novina obstoji samo od vriedniih iskreniih hrvata koji su na postenoj radnji od kopanja gume, a ne od gospode gostionicara koji su se dali razglasiti kao veliki ljudi, a kad tamo mi istimito priznajemo (te i vi morate priznati) da oni jesu mnogo vise nazad o svakoj stari nego se Vi isti nalazite. Pametnije, vriednije, hrvatske mladosti ima na kopanju smole nego su gospoda u gradu.

Napadaj sjekirom.—Dne 5. sijecnja 1907, zbila se je lijecniku g. Dru Alex. Ernestu u Varazdinu strasna nesreca. Vojnicki sluga, koji stanuje u istoj kuci, napao je rano a jutro Dra Ernesta, dok je ovaj joste u postelji lezao, pak mu sjekirom zadao teske ozlede na glavi, desnoj ruci i prstima Motiv tomu napapaju je nepoznat, te kolaju o njem razne glasine, koje su doduse u opreci, ali se sve vrte oko sluzavke g. Dra Ernesta, s kojom je navodno spomenuti sluga imao ljubavne odnosaje. Premda tesko ranjen ipak se je g. Dr. Ernst dovukao nekoliko sati nakon napadaja do Mayera, te je odavle odvezen u bolnicu Vojnicki sluga kao i sluzavka lijecnika su uapseni, te ja istraga proti njima u tecaju.

Ovako se svedjer piva u Parengi.

Napredak sirimo
Sto vise nozemo
Borbase tarimo
S'davljom ji saljimo

Hrvatskom Narodu.

Evo vama hrvatski narode
U, Zelandi i nove porode,
Gdje novinu sada mi imamo
I, radosti svake uzivamo
Gdje, novinu sedmnicna ishodi
I, novosti svake nam donosi,
M. A. Ferri Bog ga pozivio,
Veliku je radost nam donijo ;
U Zelandi ! stoje ucinijo.
I, novinu " Napredak " otvorijo.
I proslavu za bolju nam dati
Zastavu je cinio imati.
Svaki Hrvat moze se diciti,
U Auckland kada bude ici;
I na Ured oko ce baciti
I, zastavu svoju ce viditi;
Dje pram njemu lipo leprsaje,
I ljubavi svakome daje.
A, jos vise moze se diciti;
Ona slova koja ce viditi,
Djesu oni lipo urizani.
Bog, i Hrvati ! na njoj upisani.
Zivila nam ona uspomena
Dje zastava nasa postavljena.
Sada braco na noge skocite !
Na, " Napredak " svi se predbrojite.
Vi nemojte izrode slusati
Da, hrvatska novina ce pasti.
A, ja mislim u mojoj pameti,
Pravi iskren hrvat, to nece pustiti;
Da novinun pustit ju panemo
I, prez nje mi svi ostanemo.
Kakvo rugo mi bi svi imali,
Medju Inglezim kad bi pribivali;
Ne bi, mogli medju njima stati
Ni, na oci njim se kazati.
Tad bi oni nama govorili
Ako, i ne bi u oci zborili.
Danu, gdje su Ti hrvati zvani ?
Kad novinu nisu mogli uzdrzati
Za, to braco na noge skocite !
I, „Napredak" sada svi uzmite,
Neka makar slavu tu imamo:
U, Zelandi gdje sad pribivamo.
Al, zalostan mnogo sam ostajo,
Predbrojnika da trista imade
Devetdeset samo da ih plate.
Moja braco na moge skocite,
I predbrojbu svoju posljite:
Vi odasna, sad ze probudite
I, za ljubav ovo ucinite,
Ljepo nam je novinu imati
Al, je ljepo i predbrojbu slati.
Ali ja, mislim da ce i ovo biti,
Hrvatski narod da ce uciniti.
Jer, to mislim nece uciniti
Ni novinu svoju ostaviti.
Vec predbrojbu dace svoju slati,
Tad. Urednik vesel ce ostati.
Jer, Urednik sad se za nas bavi
Ljepu slavu gleda nam ostavi:
Ljepu slavu „Napredak" novinu
U Zelandi koju nama sinu.
Eto puce oporuke moje,
A, u misli kako hoce tvoje;
Sad na svrhu pozdrav primite:
I, u zdravlju Hrvati zivite.

A.T.K.

Wharekawa Kolovoza 7, 1907.

Njeg. Velicanstvo car i kralj Franjo Josip podielio je zlatni kriz za zusiuge gosp. Kazimiru Jelusicu, obcinskomu nacelniku u Kastvu (Istra), i gosp. Viktoru Tomnicu obcinskomu savjetniku i brodovlastniku u Voloskom (Istra).

Kaze se da iz Like jest odputovalo 500 snaznih i jakih ljudi za Ameriku. U ovem se vidi da inostrane zemlje jesu bolje za dobiti novca nego kod stare domovine.

Javlja se iz Tokio da se ruske cete nalaze jos u Koreji, kano prije rata. Japanska vlada usljed toga poslala je pr(test u Petrograd.

Americke novine donasaju viesti da nasi hrvati nece da se odluce od kartanja. Nazad malo vremena ostao je jedan u Conemaughi praznih zepa. Njegova liepa stednja od 500 dollara posla mu je u njekoliko sati. Igraci su svi uapseni i postavljeni pod jamcevinu svaki od 500 dollara. Priporucujemo ovo i nasim domorodcim u ovoj zemlji, jer braco radnici, okanite se kartanja i slicnih igara !

Sluga je nosio gospodaru jelo u dvjema dragocjenim posudama. Putem mu je jedna pala na tle i razbila se. Gospodar se razsrdi nanj i zavika ; " Vraga kako si je to razbio ? "—" Evo ovako," rece sluga i izpusti i drugu posudu na tle, te se i druga razbi.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

ELIL CHIBOUST - Upravitelj,

Gostiona na Prodaju.

Prodajem svoju gostionu koja je dobro udobljena sa devet soba. Kuca ima list za 7 godina. Najbolje mjesto u Dargaville. Dobra speculacija za hrvatski narod, a osobito za ozenjenog cavjeka. Prodajem uzrokom bolesti jer putujem za Australiju.

Obrutite ze osobno ili pismeno.

NICHOLAS GREEN,
Dargaville.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Na Prodaju.

Za podpuno pravo kopanja smole na swampu od 136 ekera. Swanap je bio Hukau nazad 18 godina i nigda kasnje. Sma mnogo dobre vosti biele gume. Swanap jest sada podrednjen. Za dalje potankorti obratite se na vlastnika.

GUSTAV SCHICK,
Tangaihi, Northern Wairoa.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve " Kaiapoi " stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte " Kaiapoi Brand " svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.

Address: G.P.O. Box 598.

Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, AUGUST 14, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, AUGUST 21, 1907. (No. 22.) BROJ 22.

Hravti i Glagoljica.

Nazad malo vremena sastali su se hrvatski biskupi u samostanu sv. Franje na Zidinama u Zadru da konferiraju o glagoljici. Prisutni su : kotor ski biskup Uccelini, dobrovacki Marcelic, splitski Nakic, sibenski Pulisic i hvarski Zaninovic. Nakic predsjeda, a konferencije su tajne. Odsutnog nadbiskupa Dvornika zastupa vikar zadarskog kaptola dr. Krpetic. Žadnje viesti kazu, da se je htjela konferencija raspustiti, nu to bijase zaprieceno po kralju.

Iz pocetka mislilo se je da konferencija nece dulje trajati nego tri dana, a po zadnjim viestima vec traje jedanaest dana a dosla je do — razpusta !

Nije ni cuda, da Rim uzima sve to ostrije mjere proti glagoljici, kad vidi da sest ljudi nemogu slozni zastupati svoju stvar ! Kako ce hiljade, dapace milione slozno napredovati, kad ova sestorica nemogu ?! Uzrok toj neslozi je, sto narod u opce nemisli. Kadgod se zalete u kakovo pitanje, uzruju se, razljute se, vicu, galame, a do kakvog pametnog zackljucka nikad nedodju. Ovaj narod — ne samo hrvatski svi Slaveni — ne ce doci do uspieha dok ne nauce premisljavati, sta da rade.

Na primjer : riesenje ovog pitanja o glagoljicu, — Rim neda. Dobro ! — Ti ako nedas, — ja cu u uzeti, pa mir Bog. — A vise ni govora o tome. Niti ima Rim vojsku da Hrvate silom natjera na posluh ; — niti im moze crkve odnieti u Rim, ni crkvena vrata zatvoriti, jer su crkve hrvatske a kljucevi u rukamanaroda, — au koliko izopcenje vrijedi, to svietska povjest dokazuje.

Neima tome 400 godina da je sva Europa i onda poznata Amerika bila pod papinom zezlu. Jedan narod za drugim se odcijepio, — jednog za drugje Rim izopcio iz crkve — a gle ! ne samo sto ih vrag nije odnio, vec mnogo bolje su napredovali nego mi· Zar nije tako ? Otvorite oci pa cete viditi.

Pa i u najnovija doba takoga sta se dogadja. Neima tome tjedan dana ili dva, da je neki franceski nadbiskup podvrgao se novom drzavnom zakonu a papa je njega izopcio. Nadbiskup se mnogo nije brinuo zato, vec drzi sluzbe bez pape, i opet zivi !

Cega se Hrvati imaju bojati ?— Njemacka, Engleska, Svicarska, Danska, Norveska, Svedska, Nizozemska i Amerika su odavno otisle od Rima, — Franceska ide ; koliko je drzava ostalo ? Italija, Austrija i Spanjolska, a i u ovima se na mnogim mjestima pokazao smjer proti Rimu.

Je li ovo krivnja ovih pojedinih naroda ? Jesu li oni sa nakanom otisli da upropaste Rim ili vjeru ?

Ne, — nisu ne ! Branili su svoje, —isto kao sto Hrvati sada brane svoja prava !

Ovo tako ni or a da bude. Ova borba za glagoljicu je samo mali stepen u razvitku i napredovanju hrvatsko naroda. Pace ne samo hrvatskog naroda vec cjelog covjecanstva. I ta ce borba tako dugo trajati, dokle god covjecanstvo ne bude prestalo " vjerovati", to jest " za stalno i istinito drzati ono sto mu se zapovjeda "—vec mjesto toga bude znalo o cem se radi !

A temelj toga znanja lezi i naukama Isusa Krista !

Samo malo promisliti pa onda raditi !

Zat tesko ranjen.

(Iz Ameriskankih Novina).

U ponedjeljak na vecer oko 10 sati opazio je poznati trgovac Owen McAleer cetiri covjeka gdje saljaju okolo ograde njegovog dvorista. Posto su mu ti ljudi sumnjivi bili, pazio je na njih za jedno pol sata. U zadnje vrieme bili su McAleeru ukradjeni nekih 55 kokosi nekoloko tukaca, te je mislio da i ti ljudi naumili su krasti kokase.

I nije se prevario. Od jedan put opazi kako jedan od te cetvorice udje kroz vrata na Broad Streetu u dvoriste te proba nebili mogao u kokosnjak. Nu posto je nasao vrata zatvorena, ode u stalu te donese piku i stao s njom otvarati vrata, kad McAleer ispali svoj revolver na njega.

Tat pane na zemlju, dvojica od njegovih drugova odmah utekose docim jedan mu htio pomoci preko plota. Vidivsi da mu je drug pretesko ranjen, i on ga ostavi te pobjeze.

Medjutim se susjedi naku pise, policija dodje te odnesose ranjenoga tata u ofic Aldermana Mattesa. I tamo ga upoznase.

Ranjeni tat je poznati kartas i lolo nas zemljan Dudukovic !—Sramota za nas opet !

Alderman Geo. Mattes odmah pozva dra. J. B. McAneny—a i ambulancu iz Memorial bolnice, te po pregledavanju ga odvezose u bolnicu. Ljecnici C. E. Hannan i J. L. Sagerson izvadise tane koje je uslo na lievoj strani ispod ramena i razbilo hrbtenjacu. Premda je rana veoma teska, ljecnici kazu da ce Stojan Dudukovic opet ozdraviti, ali ce biti osakacen za cieli svoj zivot. Gosp. McAleer sam se prijavio Aldermanu koji ga pusti na slobodu posto ga svatko dobro poznaje.

Koliko smo mogli ustanoviti bio je Stojan Dudukovic kod neke slave koja se obrzavala u hrvatskoj dvorani te se tamo s drugima liepo zabavljao, kad mu ta nesretna misao dodje u glavu da ide uzeti sto nije negovo. Policija je na tragu one trojice koji utekose.

Ako bordingbosi nebi ispekli kokoske koje im ti kradljivci nose u kucu vec bi prijavili, kako im je duznost onda bi kradja kokosiju brzo prestala.

Mozda i neznaju da su isto toliko krivi ko oni koji kradu,—valjda nisu tako bedasti vjerovati, da je burdos " kupio " kokos u pol noci.

Dudukovic poznat je kao kartas ; covjek, koji od onogasto otme zemljacima svojim u kartanju. Dokle god se nadje postenih gradjana koje trpe ovakove lole u nasoj kolonije, dotle ce biti i sramote za nas jer je kartas spreman za svaki zlocin !—Van s takovim lolama—Nek si ide traziti svoj zalostni kruh na kom drugom mjestu—ili nek se vladaju kao i drugi pasteni radnici!

Silno iseljivanje u Ugarskoj. Prema vijestima budimpestanskih novina, pocelo je u sjevernoj Ugarskoj iseljivanje pucanstva tolikom mjerom rasti, da su oblasti radi toga ozbiljno zabrinute. Iz same trencinske zupanije iselilo se Lipnja mjeseca 1780 stanovnika. U juznim krajevima zemlje vuku rumunjski agenti radnike u Rumunjsku. Do sada je u Rumunjsku preslo oko 40,000 poljskih radnika, sto ce Ugarska ovoga ljeta silno osjetiti.

Zidov prevario i ozenio sestru. U Rusiji zasluzivala svoj svakidanji kruh pletenjem zlatnih gajtana ruska zidovka Estera Shlacher, pa si je tako nesto i pristedila i kupila kucu. Onda se udala i u braku lijepo zivjela, dok joj muz ne umre. Tada prodade svoje imanje, pa ode u Ameriku i nastani se u New Yorku, gdje postade zrtvom bezdusnog brata. Iz New Yorka pisala je kuci, da joj posalju starijega brata, jer zarade ima dosta. brat dodje, ali vidjevsi kako mu sestra dobro stoji ; poce joj pripovijedati, da joj nije pravibrat, nego posinjen, te malo kasnji zamoli i njemu ruku. Ona se prevari i dade mu ju. Nasav se bratnebrat u bobru poce revno trositi, te proda sve, sto je mogao iz kuce i jednog dana ostavi siromasnu zenu. Pisala je opet kuci u Rusiju i saznala, da je njegova pripovjest, da je bio posinjen, bila lazna, nego je on bio rodjeni brat njezin. Sirota jadna prijavila ga je new-yorskoj policiji, koja ga sada trazi.

Cudno. Da, ali ovo more samo Zidov da ucini. Izgleda, da je ta raza kadra i sve moguce i sve nemoguce uciniti za novac. Da su se uzimali iz bljiznjeg roda, to mi je bilo poznato, ali da ce Zidov za novac uzeti i prevariti rodjenu sestru—eto i zato dokaza. Takvi brakovi i cine da je tesko naci zidova bez mane, zdravog potpuno i lijepog kao u drugih rasa. Ali, neka se vrsi bozja i njihova volja ! Dokle ?

Jaka narodna sviest. Bio nedavno Crnogorac Risto Rundo u Becu, pa je tom prilikom pohodio kazaliste. No u kazalistu prikazivao se bas nekakav komad, u kojem se predstavljaci izrugavaju iz Crne Gore i crnogorskog naroda. Nas Crnogorac sav je striepic a napokom mu se izrugavanje dodijalo pa on pograbi stolac i baci ga na pozornicu medju glumce. Pridosli su odmah redari, koji ga zatvorise i predadose u bolnicu na motrenje misleci da je poludio. No u brzo se je izpostavilo, da nas Risto nije lud. Nego da je u njemu jaka narodna sviest, koja ne moze dozvoliti, da se bezobrazni Svabo izrugiva nasim svetinjama. Mozda ce ovo Beclije malo pouciti, da budu u buduce posteniji.

Vasan izum. U Altooni, Pa., izumio je hrpicizma John Ellmore nekakovu tekucinu, koja vec sada zadaje trgovcima ugljena velike muke. Ako se najme pepec od ugljena pomjesa s otom tekucinom, gori jos bolje i daje mnogo vruciji plamen nego li sam ugljen.

Krpicizma jedva da zna citati i pisati, ali je vrlo ostra glava u pogledu izuma. Tekom godina izumio je vise stvari, tako n.p. jednu spravu, pomocju koje se covjek moze u slucaju vatre spustiti sasvim sigurno i sa najvise zgrade. Osim toga ova je sprava tako napravljena, da se covjek moze i zaustaviti na kojem mu drago katu, i vratiti odkle je doaso. Ellmore nije za nijedan od svojih izuma izvadio patent,—zato je i ostao siromah. Ovaj zadnji izum odio je liecniku H. K. Hoy-u ga pokusa. Ljecnik je pokusao tekucinu vise puta i najposlije se dogovorio sa Ellmorom da ce " po pola," i molio vladu u Washingtonu, da mu podieli patent.

Odkad je sviet saznac za ellmora i njegov izum, dolaze mu svaki dan vise stotina pisama ; svakojaki ljudi dolaze da se upoznaju s njim, a novinarskih se izvjestitelja po gotovo ne moze riesiti bez dvoj be ce dobiti patent na svoj izum, pa onda, kako sam veli, stvorit ce novu struku industrije, t.j. pretvaranje pepela u gorivo.—Ako mu podje za rukom, biti ce malo bolje i po siromake, jer ce uglien jeftiniji postati !

Parnica kraljice Natalije sa Srbijom.—Javljaju iz Biogrrda bivsi jednom srbska kraljica Natalija bila je podigla parnicu proti srbskoj vladi, jer joj je bila zaplienila ostavstinu koju je Nataliji mamienio pok. Vladimir Todorov, rodjak Obrenovica. Vrhovno je sudiste osudilo drzavu, da Nataliji plati 600,000 kruna, i sve troskove koje jesu ogromne.

Atentat na svecenika.—Nazad malo vremena eksplodirao je komad dinamita pod kucu svecenika Matije Jankole u Hazaltonu (Americi), u razbio sve prozore i razorio je jedan dio kuce. Nitko nije ozljedjen. Vec dulje vremena postoji svadja medju narodom i svecenikom. Veci dio clanova crkve sv. Josipa, radnici, zahtjevase da svecenik odstupi od crkve i kad on nije htio, pisali mu pismo, da ce ga ubiti. Valjda to i namjerise, kad mu stavise dinamitu pod kucu.

Trgovac s'djevojkama.—U Zagrebu uhicen je konobar Lajos Karpeles iz Mytre u Ugarskoj, je na prevarni nacin domamio u jedno Zagrebacko javno nocno zabaviste dvije djevojke, koje su placuci molile redarstvo, da ih oslobodi. Trgovac predan je kot. sudu.

Javljaju iz Allegkeny Pa., da je redarstvo imalo dosta posla njedne edjelje sa Hrvatima. Na Lumbersman u alley obdrzavalo se nekakvo veselje naravski uz buku i viku ko sto je to obicaj kod nasih ljudi. Kad je redarstvo doslo u tu veselu kucu, ukucani se poceli groziti redarstvu, da ce ih sve ubiti. Redarstvu je ipak poslo za rukom nemirnjake svezati i odpremiti na policajnu stanicu. Kad na sudu Magistrat je globio svakoga po 10 dollara. Osim ovih redarstvo je istog dana u nedjelju zatvorilo 6 javnih kuca koje su od skandala sa 24 posjetnika.

Tko ne radi radi probitka, nego radi mira, opet je na dobitu.

Cvrsca, nego pravo, jaca nego sila, jest milost.

U juznoj Francuzkoj seljaci zive veoma jedanostavno. Za hranu jedna obitelj treba samo 4 centa na dan. Kruh, ribe, zelje i i ino povrce kadkada i zecije meso im je najglavuija hrana, a malo vina pomjesano sa vodom, Rakiju i nepoznaju.

U hrvatskom selu vrgorcu zagori dalmatinskoj stvorena je taljanska skola, uciteljice su opet casne sestre iz Sarajevskog samostana a zupnik im pomaze. Tako — a malo po malo pa i nece vise biti Hrvata na svietu Narod jos uvjek ne vidi, u tko ih odvraca od narodnosti svoje ? ?

Spomeni mo se!

Ferri ! krilo Hrvatskoga prava
Desnicati uvjek kila zdrava,
Dokle dudes pravicu pisati
Mnogobrojnu hvalu ces imati.
Kad si poce temeljen mudrosti
Nek se znade u tvojoj starosti ;
Mudar jesi pak si pridobi
Sve dusmane kako si hotio.
Oni stobom koji ce se boriti
Neka skole idju uciti ;
Ta zastava kase u gradu vije
„Bog i Hrvati" na njoj se stije !
Bog, i Hrvat, svega ucinit moze
Svemognci Ti, dopusti Boze.
Rad bi, pisat ali necu duljiti,
Jer znam svakom necu ugoditi
Jos, se nije na svietu rodio
Ko bi nasem puku ugodio !
Ferri, htio ali nije ododio
Bordbasfmam da bi ugodio
Jer, Bordbase kad idju po gradu
Oni svoju zasukuju bradu.
Uvjek nisle sto da ce ciniti
Ne bil, koga laksnje pravariti
Ako hoce mene poslu sati
Ovako cu ju njih svjetovati,
Neka uzmu gvozdje palu tvrdo
Pak nek idju kopati u brdo.
Kako no su i prvo kopali
Dokle nisu nikoga varali.
Bordbase cu sada ostaviti :
Hrvate cu mlade spomenuti,
O ! Hrvati, iz daleka svieta !
Spomeni te se od „Napredka" lista :
Jer nam je ovo slava plemenita
U, Zelandi bit ce vjekovita
Obesidio moga kratkog znanja
Nek u srcu neostaje mi tajna
Sad na zadnju skupa vas pozdravljam
Gdje ste, da jeste vas ostavljam.

GEORGE T. CURIN,
Kaueranga.

Rieka broji dandanas 57,478 stanovnika.

U juznoj Indiji, ucitelji imaju 42 razne kazne za zloceste ucinike.

Osudjen na smrt. Nazad malo vremena osudio je mitrovacki sudbeni stol na smrt na vjesalima Gavrila Gvozdanica iz Ogara. Glas je bio o njem u selu, da ih ima vec njekoliko na dusi, no uvjek je izmakao sretno. Sad jednog jutra nadjen je u dvoristu Gavrilova Brata Zivka mrtav lugar Milun Stojsic puscano tane mu prosviralo vrat. Pograbili Zivka, a ovaj svali na Gavrila. I ovdje se Gavrilo kusao iskopati, no nije mu uspjelo. Bilo je i podmicenih svjedoka,—koji ce biti strogo kaznjeni,—a govoreno je, da Gavrilo, kako je bio bogat i sud podmititi, pa da mu ne ce biti nista. Dakako, da se sud ne miti, kako to samo nas sviet misli Vec podavno ni u ostaloj Hrvatskoj nije bilo smrtne osude do ove.

Osam Skolske Djece Ubijeno. Javljaju iz San Antonia, Tex., da se je krov od skolsko zgrade srusio te ubio osmero djece i ucitoljicu, a mnogo ih je bilo ranjeno. Zgrada je bila stara a direci gnjili, sto je uzrok nesreci.

Ubio zenu i sebe u vjerskom ludilo.—August Lindblag iz New Yoaka, mucio se vise godina da uturi uturi u svoju glavu tajne ovoga svijeta, t.j. ucenja raznih crkava. Napokon je poludio. Zena ga otpravi u ludn.cu, iz koje je bio ovih dana pusten van, jer mu se stanje poboljsalo. Nu cim se vratio kuci, ludilo ga opet spopade te dne 25. p.m. ubio sebe i zenu. Do toga dolazi, kad covjek silom hoce da razumije, sto se ra zumjeti neda !

Amerikanska tragedija.—Na rieci odigrao se je jedan dio Tuciceve drame „Povratsk." Radnik San Matto vratio se je nakon duljeg izbivanja iz Amerike kuci ?. Tu ga snadje tesko razocaranje. Njegova zena zaljubila se je za njegova odsuca u drugoga, i iznevjerila mu se. To ga je tako natjeralo u ocaj da je uzeo revolver, i ustrielio zenu i sebe.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Miowera ,, 19 Kolovoza
Mokoia ,, 2 Rujna

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ortona na 24 Kolovoza
Oruba ,, 7 Rujna
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS, BROS.
Waipapakauri.

ZA milodar pok. Segedina od mene sakupljeni, za njegovo pokopanje svota £8 7s 6d jesam dao Jacku Jetricevicu. Sto se meni cini bilo je toliko; a neka gospoda kazu, da je bilo vise. U koga god iznese racun, da je vise, ja sam na misti za izpunit namjernicu.

PASKO CVITANOVICH,
Sydney House,
Wyndham St., Auckland.

Opomena Predbrojnicim! Od pocetka utemeljenja ovog lista svakom predbrojniku saljemo redovito novinu, te nije nasa krivnja ako ga gdjegod neprimite. Molimo da tocno svoju adresu napisete, kao isto u Engleskim slovim mjesto od postarskog ureda, a ne nigda u izgovoru hrvatskog jezika. Kad prikampate ostavite naredbu postmasteru gdje ce te novinu primati, te kada ste dosli na zudjeno mjesto onda numi javite pak ce mo vam novinu slati na vasu novu adresu. Otidjite ako je moguce vazda osobno na postarski Ured, ili date naredbu u pismenu da listove i novine mogu drugi za vas dignuti. Na drugi nacin nemojte dopustiti da drugi budu dizati vasu dopisnicu, niti nemojte imati u svakomu povjerenstva, jer se moze lasno dogoditi da ne samo ne budete primati novinu dali druga vazna vasa dovisnica moze otici izgubljeno. Dogodilo se jednom da drug, drugu jest dizao listove sa poste te nevoljnik nije znao za svoje obiteljske poslove za mnogo vremena a njegov dobri drug odgovarao i primao listove za njega. Ima takodjer sada u ovoj zemlji mnogo slicnih imena od naseg naroda stoga molimo sve predbrojnike da budu razliku metnuli tako da nase knjige budu manje izmrcvarene. Opet ako vam postarski Ured nebude tocno izvrsivati sluzbene duznosti javite to nami pak ce mo mi zigosati ondje gdje treba, i ondje gdje nije nam nista odbijeno.

"Napredak."

SRIEDA, KOLOVOZA 21, 1907.

Probudimose!

Gore receni naslov, za svakog razumnog covjeka nadamo se da hoce biti dovoljin!?

Vec bih krajnje vrijeme bilo, da neki; ter po neki probude se iz svog sna i koprenu mrtvila sa svoga lica bace. Sramota jest velika kad svakog pojedinice moramo pozivati da se svojoj duznosti odazove?

Evo imade vec skoro devet mjeseci od kako je nase glasilo pocelo izlaziti i svaki se je osvjedocio da nas Urednik trudoljubivo se muci i radi kako bih samo svoju zadanu rijec na obce zadovoljstvo iskupiti mogao! Na prvom mjestu: u prvom tromjesecju obecao je Gosp. Urodnik da bih zeleo uz pripomoc vrijednih predbrojnika izdavati sedmicun novinu, o cemu smo se svi uvjerili. No ipak imademo na veliku zalost jos nekih predbrojnika, koji nisu, prvo ni drugo polugodisce podmirili! Upitajmo se kuda smo posli, i kakocemo dakleko stici?

Svaki rodoljub koji zna i razumije; teski polazaj Urednika, bez ikakove suradnicke pomoci, nadamo se da nece ovog puta sa svim negativan ostati, odnosno stare i nove predbrojbe. Jer ako se zrelo promislimo i Urednikov teski polozaj u obzir uzmemo; onda nam, Patriotizam i sama ljubar na spram novini nalaze da se svom pozivu odazovemo! Evo u kratko samo da navedemo, sta se sve putem javnog glasila postici moze. Prije nekog vremena sastase se izvjestni broj hrvatske omladine na dogovor za osnovati neko humani tarno udruzenje, koje, ne samo da bih bilo, svakom domorodcu za kosist, nego moglo bih svima na ponos i diku biti, ter napokon u predproslom broju „Napredka" pusteno je na javnost; imena osnivaca i uprava istog udruzenja. Cilj istog udruzenja jest vrlo plemenita stvar, uprava bih zelila po moguenosti, sada u pocetku samo dovoljan broj dnevnika iz stare domovine nabaviti i dovoljan broj naucnih knjiga, koje bih drustvenim clanovima u svako doba na razpolozenju bile.—Po svoj prilici uzece vremcua, da se i ovom mladom udruzenju postavi tvrd temelj, daklen braco hrvati! Pruzimo ruku jedan drugom, pokozimo ljubav jedan na spram drugoga, a zakopajmo staru mrznju izmedju sebe kako bih smo boljoj buducnosti u narucje poci mogli. Uzmimo primjer od ostalih narodnosti koji se nalaze u ovoj koloniji, izmedju Englera; isto kao i mi, ali kud i kamo u manjoj mnozini nego mi, pak imadu svoje drustvene sastanke, razne zabave, izlete i prijateljske vecere; koje imade vanredan utisak od strane Engleza na njih. Pak zasto da se i mi nemozemo ubrojiti i pridruziti ostalom obrazovanom narodu. Obrazovanja imadomo, materijalnih sredstava imademo, svake sposobnosti imademo ali samo sloge nemamo, a nju mozemo samo putem javnog glasila i raznih drustvenih sastanaka postici.

Imade vec izvjestan broj knjiga kod Urednictva gje neke osobe odlucno zahtjevaju da se vise puta pusti po koja notica kroz „Napredak", odnosno bozicnog sastanka i prijateljske vecere gde bih se imao veci broj nasih domorodaca sastati i razne dogovore izmedju sebe pretresati daklen svi oni koji za ove vrste sastanke i prijateljske vecere neka se obrate na urednictvo pismeno ocemu cemo svakom preko javnog glasila upustva i odgovora dati.

Takodjer primili smo vise knjiga od nasih vrijednih nekih predbrojnika gje na vadjaju da nepustamo nasu novinu da su u svako doba vrijedni skociti u pomoc sa pet, deset pak i do peset lira, ali draga braca velika Vam hvala od strane Urednictva nama nije potrebno zloupotrebljavati vasu dobrotu i Patriotizam, vec mi se zadovoljavamo sa saom predbrojbom, starom i novom kako bih Urednistvo i svog stalnog suradnika postici moglo! Jer draga braco citaoci, morate samo uzeti u obzir; u slucaju po nesreci da se Gosp. Urednik razboli a suradnika nemade onda bih vecina naroda pomislila kroz samo jedno neredovno ne izlazenje novine da su mu se sva vesla potonila i da ga je silna oluja gje god u neznani kut zemaljske kugle zabacila; a za sacuvati nasem nalom camcu vesla potrebno nam je materijalnih sredstava za imati cuvara camcu, nocu i danju, u mirnom i hrdjavom vremenu, to samo pomocu stare i nove predbrojbe postici mozemo, u nadi dace se veci broj rodoljuba i prijatelja prosvete, sto u kracem vremenu odazvati, koje ce nam svima dobar ugled dati koliko izmegju Englza toliko i u staroj domovini, sada naprijed dragi citaoci kako bih nas zeljeni cilj sto u kracem roku postici mogli.

KRATKE VIESTI.

U kakovojgoder potrebi obratite se vazda dircktno na Urednistvo Napredka.

Na 5 dojduceg meseca Rujna Hrvatski Liecnik Dr Theimer dolazi u Dargaville za sedmnicu dana, ovo neka bude na znanje svim bolestnicim koji imaju potrebu od Liecnika.

Prosle godine Svedska drzava dala je proizvoda u zigicam 20,032 tonelata.

Jedna zivotinja imenom Condor moze stati bez hrane za 40 dana.

Dandanas ducana prodaje mlika jesu na prodaju u Londonu u broju vise od 12,000.

Svaki racuna daje dan 24 svta, ali po istinitom racunjamu dan iznosi 33 sata i 56 casa.

Racuna se da u cielom svietu ima 51,000 tvornica od piva, ali od ovog broja 26,000 ima ih u Njemackoj drzavi.

Most koji se ima sagraditi izmedju Englezke i Francuzke racuna se da ce zapasti preke £34,000,000 sterlina.

Thomas Carter trgovac u Bostonu jesu ga na sudu uglobili £5 i sve troskove za samo jedan poljubac jedne djevojke od 13 godina usuprot njezinoj volji.

Nazad malo vremena jedan nas domorodac dao je jednoj djevojci u gradu Aucklandu deset shillina za jedan poljubac, ali ovo nije se ni cuditi kada jedan bogati Englez dao jednoj hrvatici u Becu £1000 sterlina za jedan poljubac. Po dopustenju svoga muza pustila se poljubiti, i novce darovala dobrotvornim zavodim.

U gradu Londonu uzrokom ruzna vremena sto danas obstoji ducani od trgovina slabo napredaju, a navlastito ducani od rukotvorina. Takodjer i drugim gradovim Englezke zemlje sasvim ruzna vremena obstoje.

Veliki dio zemlje od Australije jest prazno od pucanstva. U sjevernoj strani od Australije i 3 a samo jedna osoba na svako 700 cetvornih milja.

Ima jedna Kazaliste u Francuzkoj koje daje pensiju svojim predstavljacim od £200 sterlina na godinu nakon 20 godina sluzbovanja.

Kod Belgijskog Sabora jest obicaj kada zastupnik podje na dugo sa svojim govorom da se rakije naprije sto vlada svakom zastupniku daje.

Stanovnici mjesta Monte Carlo samo jedan dan u godini imaju slobodu za otici igrati na trpezu od igre; a ovaj dan jest na rodjeni dan Principa od Monaco. Samo putnim inostrancim jest dopusteno obilaziti mjesto od velike igre.

Svi Taljanci od siromasnog razreda racunaju se da imaju dobro zdravlje, a ovo je uzrok da rabotni tezaci u Italiji jedu mnogo manje mesa nego ikakva druga narodnost u Europi.

Ima cudnovato barometro u Njemackoj i Svajcarskoj sto obstoji na ovaj nacin. Zara puna sa vodom i zaba sa stupama postavi se, kad zaba izadje vanka vode na stube onda se za stavno racuna kisovito vrieme.

Najsiromasniji jesu Englezki protestanski popovi, jer jest dokazano da od broja 1490 popova primaju placu ne vise od £67 sterlina na gadinu, a ima ih u broju od 4704 koji primaju manje od £150 sterlina na godinu.

Troskovi za obranu kod sudu milijunasa Thaw u New York jest sada sve potpuno placeno u svoti od £50,000 sterlina. Odvjetnik Delmas jest primio £10,000; kao isto i drugi odvjetnik koje ime nije dokazane za obranu primio je £20,000; koji u isto vrieme ejst zahtjevao da mu se dade drugih £20,000 sterlina.

Zakon u Njemackoj obstoji da svi castnici prije nego se imaju ozeniti moraju podloziti vladi £1500 sterlina. Na ovu svotu vlada daje tri po stotinu. ili u slucaju smrti novac se dade njegovoj obitelji ili potomcima.

Tvornica cigara kod Havane rade cudnovste velicine cigare, u duljini jesu 18 unaca, a debeli 6 unaca. Nisu u tezini nego 4 unce te zapadaju svaki Liru u Havani, a u Londonu se prodaju £120 sterlina za stotinu.

U proslom broju „Napredka" bilo je pokazano sto se je skupilo za pocast mornara od Panther—a, i sto se je potrosilo! Gospoda koji su kupili, nije bilo imenovano njihovo ime pak nisu izjavili racun niti iznieli imenicu na vidilo! Oni bas misle da ce zaspati i biti pokopano?! Ali nece Gospodo Pasko Cvitanovjcu i Jure Banovicu iznesite racun i listu, pokazite sto se je skupilo i potrosilo, ako necete moram da trazim sve one domorodce koji su darovali za tu svrhu, koliko je koji dao i nekami dadu oblast u nekoi velicini da potrazim gospodu gore imenovanu za racun: a kokosi i prsute netrazim posto bi se do danas isto usmrdilo. Ja kao najveci darovatelj na listi hocu da istrazim racun pa da vidimo koje sta?!

Biljezim se
JOSEPH FRANICH.

GOSP. PASKI CVITANOVICU.—Vi kao prza osoba od Pantherove pocasti, sakrio si listu da se nezna sto je skupilo i sto se je potrosilo? Tako isto sada si zaiajo listu za milodar sto se je skupilo za pok. Martina Segedina, pak ri se neckao predati skupljeni novac gosp. Ivanu Petricevicu dok u zadnju poslao si po gosp. Petru Katavicu £8 7s 6d, bez liste. A bilo bi mi milo kad bi lista na vidjelo izasla dali odgovara gornjoj svoti. Kako ta velicana i mudra gospoda mogu izgubiti liste od Panthera i pokojnog Segedina. oli hocete da zanjecete koje sto dao.—Ja izjavljivam da sam za Pantherovu pocast £1 5—a za pok. Segedina £1, zato hocu znati di se moj novac nalazi, i gdje su liste i racuni u najkracem roku, ako ne idjem po putu zakona.

Biljezim se
JOSEPH FRANICH.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

RUSKI POLOZAJ.

Petrograd 19 tek. Brzojavka donasa viesti da Kolonelo Schnoctter zapovjednik kod Bielostock vojnicke stacije jest bio ubijen. Ovaj castnik govori se bio je prvi uzbunitelj za pobunu i ubijanje ruskog naroda. Jedno druzstvo Ruskog naroda jesu poslali molbenicu na cara moleci da sve zidove kod Duma budu dignuti sa zastupnictva uzrokom da Ruski Sabor postane od istinitog ruskog naroda. Car je odgovorio da mu se dopada ovaj zahtjev.

GLASOVITI DETEKTIV.

London 19 tek. Brzojavka donasa viesti da gosp. Pinkerton poglaviti i veoma na glasu amerikanski detektiv jest umro na putu iz Amerika za Europu.

DAR KRALJU ENGLESKOM.

London 20 tek. Brzojavka donasa viesti da Sabor u Transvalu (Africi) jest odobrio izmedju 42 glasa proti 19 da se kupi Cullinan dragi—kamen kao dar kralju Englezkom na uspomenu sto je dopustio da se ustanovi narodni slobodni sabor. Gosp. Botha (ministar-predsjednik) dokazao je da u ovem slucaju svaki pojedini imao bi biti zadovoljan i da dar bude od strane svega naroda. Da vlada za sada nemisli nametniti nikakvu novu porezninu.

Ovaj dragi kamen jest najvisi na svietu koje mu jest ciena £1,000,000 sterlina.

Dopisnica Uprave.

Gosp Toma Jaksich—Aoroa. Po vasem zahtjevu saljemo Vam list, ali u vasem listu 16 tek. predbrojba nije primljena kako pisite da onog dana jeste poslali. Javite nam na koji ste nacin poslali novac.

Gosp. Paval Jovanovich—Whenuaheti. Sve listove jesu vam poslane na Postu Whitianga, Mercury Bay netom smo primili promjenu iz Tairua. Mi ne nalazimo Whenuaketi kao postarske ured stoga molimo da nam posaljete tocnu adresu. Javite nam koje brojeve niste prinuli rado ce mo vam poslati po drugi put.

Gosp. J Erceg—Waipu, Saljemo vam novinu redovito, ali ne nalazimo na knjigam da predbrojbu jeste poslali. Izvolite nam javite kad, i na koji nacin jeste poslali predbrojbu da mozemo uviditi gdje je pogreska. Isto ime kao i vase nalazimo na knjijam zapisano ali oni nisu kod Waipu vec na drugom mjestu.

Nasim dopisnicim!—Izostali smo nazad na odgovor privatnih listova sbog uzroka da nemamo prosta vremena jer nemamo mira ni dvevu ni u noci, stoga molimo nase dopisnike da nam oproste. Zelimo daje moguce svaki zahtjev ugoditi, biti pripravni na svako zadovoljstvo svome narodu, ali tezku zadacu koju sada ivrsujemo nadamo se da ce nam iskreni Hrvati oblaksati.

Gosp. Anton Bilis—Muka. Novine su hodile redovito na Te-Kopuru vasa je krivnja kako sami priznajete zasto niste javili novu adresu.

Gosp. M. S. Pecar—Parenga. Samo jedna pena postarske marke opotrebuje za inozemstvo za svaki otisak. Nemojte vise placate dvije i pol pene, jer drugi put ako vam naplati javite to nami pak ce mo tuziti gdje treba. Druge vase potrebe spravni smo izvrsivati.

Odstup hrvatskoga bana. Novine donose viest iz Budimpeste, da je ban grof Pejacevic dao ostavku, nesto radi slaboga zdravlja, a nesto radi politickih nepovoljnih prilika.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 165.

Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185 do 200.

Dobra vrsta bez sitne gume od 135.

Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 145 pak gore.

Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 105 pak gore.

Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 100.

Srednja vrsta 90.

Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.

Sitna iz plitka cista guma od 52.

Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55 do 60.

Slaba srednja vrsta 50.

Srednja vrsta od swampa 35.

Dobra swampa izmisana, i bez praha od 28

Dobra swampa sa prahom 22.

Slaba swampa ostrugana od 28.

Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 23.

Dobar chips bez praha 33.

Dobar chips sa prahom 20.

Dobar chips sa prahom alislabiji 16.

Dobar prosijani prah 16.

Dobar neprosilani prah od 13.

Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125

Po drugi put ostrugana ali bistra 135.

U komadim bez sitne gume, i sugara 95.

Srednla vrst od 75.

Pola, i pola sa sitnom gumom od 50.

Ostrugani sugar 35.

Sitna guma ostrugana 40.

Sitna guma bez biti ostrugana 30.

Chips cist, i bistar 30.

Chips dobar, i cist 22.

Chips slabi, i necist 15.

Prah 5.

Zemljusina od gume 3.

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 180 pak gore.

Dobra vrsta bez sitne gume od 145.

Dobra vrsta sa sitnom gumom 115.

Sitna guma 55.

Borba proti cjelivanju. Amerikanski liecnik, dr. Davis, postariji gospodin, ustao je u amerikanskom liecnickom listu proti cjelivanju. On zahtieva, da se cjelivanje zabrani zakonitim putem. „Navika cjelivanja strasna je kod zaljubljenika, ali u posliednje vrieme siri se taj obicaj medju zenami, osobito medju ucenicami, a pogotovo medju onimi, koje su u zavodih. One se ljube u jutro, kad ustanu, pa vise puta po danu i onda, kada polaze na pocinak. One se cjelivaju bez smisla i razloga, pri najmanjem povodu. Amerikanske studentice cjelivaju se vise nego zaljubljenici. A tim ludim cjelivanjem prenasaju se priljepcive bolesti, kao sto je primjerice influenca. Skrajnje je vrieme, da liecnici i roditelji nastoje izkorieniti tu nezdravu naviku. Njezne djevojke neka se ljube u celo i u lice a nikada u usta. Vec od rane mlodosti trebalo bi zastrasivati djecu od cjelivanja, pa bi mnogo manje harale priljepcive bolesti. Osobito je nezdravo, kada odrastle osobe cjelivaju malu djecu u usta".

Nekoliko zdravstvenih pravila. Tielo treba priviknuti na napor, prenapornom radu ili hodu treba se uklanjati.

Umjerenost u jelu i picu; tko odvise jede i pije skodi sam sebi.

Svaki covjek, koji hoce da bude zdrav, mora da redovito spava, sedam do osam sati na dan.

Da se uklonimo prehladam, treba svaki dan prati tielo mrzlom vodom.

Glava hladna, noge tople! Dakle valja na to paziti, da ti noge budu tople, u tu svrhu nosi u zimi vunene, suhe carape i prostrane cizme ili cipele.

Jedan od najvaznijih ljudskih organa jesu pluca. Jako stezanje i uzko odielo, skodi tomu organu. Moramo udisatl cisti zrak, u komu ima kisika. Radi toga ne smiju spavace sobe biti odvise malene.

Prasinu izbjegavaj, koliko ti je samo moguce, ona je skodljiva za pluca jer sadrzava u sebi klice bolesti i ostre, uglaste stvarce.

Zdravlju vrlo prudi redovito gombanje, plivanje i veslanje.

Treba se svaki dan kretati na svjezem zraku 1 do 2 sata.

Iz Amerike.

Gospodine Urednice, molim da uvrstite ovo njekoliko redaka u vas cienjeni list; a to za pouke onima, koji misle putovati za Ameriku. Ovamo je sada izasa jaki zakon za one koji dolaze amo iz drugih strana. Nikoga nemolavaju na kraj prije nego se pravo izumina dok nije dosao u porat. Dodje s Pilotom likar i vizita svakoga jeli u podpunom zdravlju. Pita ga za ime i prezime, di se je rodio, di je zivio, i komu idje, koji zanat znade, tko ti je platio putbinu i koliko novca imas uzase. Kad si se izumina, izlazi vanka jedan po jedan u tome i parobrod stigne kraju Vapor nemoze prije kostati nego kapetan od porta stigne, te i on stane izuminavati, po onoj izumini, sto si prije kazao likaru. Ako nisi kaza iste rieci, nece ti izpasti na dobro. Ali te najvise pita, da idjesli rabotati na pogodbu i mora da mu pokazes novac. Ako nemas 25 Amerikanski peca nece te pustiti na suho U ista doba ako te likar nije nasa zdrava nece molati.

Kad sam ja partio iz Aucklanda za ovamo bilo nas je dvanaest nasih. Zdravo smo doplovili do San Francesco. Kad smo ondje stigli, nije nas vec pet izpustilo vanka, a drugi ostali zatvoreni. Ako bi koji od njih pobjegao, kumpanija od parobroda bila bi stetna 500 dolara, od svake osobe. Ali isti kapetan od porta rekao im je, da ce imat drugu izuminu, kod drugog likara, te ako ih nadje zdrave, da ce ih pustiti.

Nemojte misliti da ovi ljudi bili su nemocni, nisu vec u ono vrieme, kad smo mi stigli, bila je buna izmedju naroda. Onde je kumpanija koja se zove "union," te ona hoce sve ljude sebi, koji su rabotnici; te ona vlada stobom. Svaki tezak, koji se je upisao u kumpaniju, placa 1 dolor mjesecno; te svaki mora kazati kumpaniji, koju rabotu znade i kakvu ce rabotu: tesku ili lahku. Ako ce tezu rabotu, bolja mu je placa. Svaki, koji se upise u kumpaniju, nesmi rabotat priko onih uri, sto su u zakonu, ako mu nedopusti. Ako bi isao raditi priko njihove zapovidi, mora platiti kumpaniji toliko dolara multe. Ako je u kumpaniji, mora da mu nadje rabotu i dobra je placa; rekose mi niki nasi od 2 do 5 dolora na dan. Tako sam cuo, jedni hoce kumpaniju, drugi nece i tako je postao strajk, te im nije drago nikog molavat prije neg se umiri.

Porad onih nasi, ja nisam stao u gradu San Francisco vec 15 satih, te nemogu znati stoje snjima. Vidio sam Ameriku i bolje mi se dopada nego druge strane. Nasi kojisu tamo u Zealand, da bi bili moguci saditi lozu, bilo bi dobro, tamo je vino skupo, a vamo je odvise cine, jer ga ima puno. Imo dosta svakog voca, koga god covjek zamisli. Amo su sama polja, ima dosta sniga po planinama i liti i zimi. Liti je mnogo vruce, a zimi studeno; kazu po tri mjeseca, da je vazda magla. Amo su lipi puti, mece se ulje po putima i ono dobro pute uzdrzi. Amo najvise konj radi svaku stvar. Ovde mnogi nasi imadu svoje kuce i bastine. Imadn dosta vina. Konobe su izdubli pod zemljom, te srh nji kuce sagrade. Mnogi imaju svoje zene Hrvatice. Kako sam cuo da zivu najbolje oni, koji imaju svoju zemlju; ali se hoce dosta novca prije nego covjek podje na zemlju. Treba prije kupiti zemlju, pa onda treba rabotati.

Ali i ovo da kazem, tamo kad sam bio nasi kazu, i glas je bio, da su nasi u Americi skladni i bogati. Cujete imade svasta kao i tamo, ja nemogu naci nikakve razlike.

Dajem sad na znanje mojim domorodcim, da sam partio za staru domovinu.

Fresno California

Anton Jurlina.

Smrt pod lokomotivom.—Dne. 9 o. mj. poslije podne zivotom postradala je jedna zena na zeljeznickoj pruzi za ranziranje vlakova. Starica Ana Potocnjak nosila je objed svom sinu, koji je zaposlen u tvornici papira. Da si prikrati put presla je preko zeljezniske pruge. U taj je cas dojurila jedna lokomotiva i zahvatila staricu. Kotaci joj predjose preko desne noge, koju upravo razmrskase, zatim preko prstiju obih ruku, a i glavu joj dosta izranise. Ostala je na mjestu mrtva. Zdravstveno-redarstveno povjerenstvo dalo je truplo prevesti u mrtvacnicu bolnice milosrdne brace.

Auckland Hospital.

Primili smo vise knjiga od strane nasih domorodaca di stavljaju razna pitanja odnosno milodara za bolnicu, mismo stvar raztumacli u proslim brojevima vise puta pak i ovog puta molimo sve rodoljube da se sto u vecom broju odazovu kakobih mogli uruciti upravi. Opcinske bolnice svotu sakupljenog novca u iznosu od £300—jos za vreme radasnjeg rasjedanja Parlamenta u Wellingtonu sto hoce razume se i u samom Parlamentu biti govora od nase darezljivosti i patriotizmu odnosno humanitarne ustanove, poznato nam je vrlo dobro, da nas narod fakticno duguje vise stotina lira ovdasnjoj bolnici, pak bi bila velika sramota da nemozemo slozno ko silin ko dva po mogucnosti pri skociti sa dobrovoljnim prilozima ovoj humanitarnoj ustanovi a razume se svaku svotu koju mi posaljemo upravi bolnici racuna se kao dvostruki milodar jedan od nase strane a drugi od vlade ili bolje reci prvi i drugi od nas! Jer vlada nece apsolutno ni jedne pene pokloniti bolnici ako nestigne koji milodar od strane naroda ter cim koji milodar stigne vlada je obvezana istu svotu novca iz drzavne blagajne kao pomoc bolnici podijeliti pak makar sad to sto tisuca lira bilo.

U nadi da ce se dicni rodoljubi odazvati i postici vjecitu uspomenu i kod Opcinske bolnice kao i u Crkvi svetog Patrika u Aucklandu.

Zelja bih nam bila da se gore recena svota iskupi sto u kracem roku pak bi u islo vrijeme prilozili i knjigu od strane naroda da zelimo da se uvjek nekoliko postelja za nas narod u rezervi sto smo tvrdo uvjereni dacemo odziva naci.

Milodar za Bolnicu—Primljeno i sakupljeno od Dick Bercich, Otamakitai—Elija Klarich 5s, Tony Barbarich 5s, Jakov Bilis 5s, Dick Bercich 5s, Frano Modrich 5s, Kleme Vuljan 5s, Stipe Modrich 5s, Toma Blaskovich 5s, Nikola Rubin 5s, Ivan Vojkovich 5s, Ivan Ban 5s, Mate Ban 5s, Anton Klarich 5s, Frano Tvrdevich 5s, Toma Cvitanovich 4s, Jakov Bilis 3s, Ivan Sale 3s, Toni Bakarich 2s 6d. Ukupna £4 2s 6d. Ova svota novca sakupljena je na dan Velike Majke Bozje. Dao Bog i Majka Bozja da nas cuva od svakog zla i nemoci—Dao Bog i Majka Bozja dase odazovu svi rodoljubi u ovoj zemlji sto skorije za ovu plemenitu svrhu.

Prikaz racuna milodara pok Martina Segedina. Sakupljeno od gosp. Ivana Petricevica od sliedecih—darovatelji—Petricevich and Bartulovich £1, Andrija Tolj 5s, John Marinovioh 5s, Ilija Mandich 5s, Jack Lipanovich 2s, Frank Georgevich 5s, Ostoja 4s, Ukupno £2 6s. Primljeno od gosp P. Katavica £8 7s 6d, svega ukupno £10 13s 6d.—Potrosak—za sprovod £9, za bolnicu £1 4s, ljekarija 3s 6d, ukupno £10 7s 6d nahodi se suvisak od 6/ shillina.

Imena ostalih darovatelja nemoguce nam je tiskati posto jos nismo listu niti kopiju od gosp. Paske Cvitanovica primili. Kao stoje gore navedeno nahodi se jos ostatak novca u svoti od sest shillina, ter ako se kogod od rodoljuba javi sa milodarom spravnismo pridruziti istoj svoti za podignuce pok M. Segedinu spomenik.

Turska i Sjed. Drzave. U Cari gradu zivuci Amerikanci sagradise za svoju djecu posebne skole, ali turska drzava nije ih htjela priznati zakonitim. Sjed. Drzave su zato poslali notu na Sultana koji se sazvao konferenciju da riesi to pitanje. To se je dogodilo pred trigodine, a pitanje jos—po starom turskom obicaju—ni danas nije rieseno!—Zato su Sjed. Drzave opet interpelirale. Izjavljeno je, da ce ove Drzave ostrije postupati ako se Turska brzo ne smisli, sto u drugim riecima znaci da ce poslati nekoliko ratnih brodova pred Stambul!

Diete Ukradjeno. Sin liecnika Horace N. Marvin izgubio se je dne 4 o.m, bez sumnje ga je tko ukrao. Detektivi i novinari se jako zivahno bave s ovim slucajem. Dozivotna tamnica je kazna na ovakovom zlocinu. Do sada jos neimaju traga o malome Marvinu.

Dijete umrlo od straha. U Franje Ausprunga iz Filipovac (kotar Pakrac), bio je zlocudan gusak, koji dne 17. travnja navalio na dvogodisnjeg domacinovog sincica Franju i stao ga gristi. Posto nije nikoga bilo, nije se dijete moglo gusaka obraniti te se je tako prepalo, da je na mjestu umrlo od straha (potresli mu se zivci.

Nesretan slucaj. "Srijemske novine" pisu u krcmi Jakoba Holokera u Lovasu sjedio je zitelj Gjuro Filic sa trojicom svojih prijatelja uz casicu dobra vina. Oko 9 sati udje u krcmu Matijan Brujakovic sa ostro nabitom dvocjevkom ostragusom i htjede u drugu sobu uci. U taj cas pristupi k njemu Gjura Filic pa ga zapita, za koga nosi pusku u krcmu. Brnjakovic odvrati: "Za tebe, . . . ti tvoga! Gjuro pograbi za pusku i sada na stade natezanje. Najednom puce puska i kugla pogodi krcmarovu suprugu Mariju Holoker koja je u taj cas stojala u drugoj sobi u lievu stranu trbuha, te joj kugla protivnoj strani izasla van. Na to priskocise ostali ljudi, te oduzese Brnjakovicu pusku, nasto on ode kuci. Nesretna se je zena sva ogrezla u krvi srusila na zemlju. Ozleda je teska. Drugi dandoslo je sudbeno-ljecnicko povjerenstvo iz Vukovara na lice mjesta i tesko ozlijedjenu zenu pregledalo. Brnjakovic veli, da on nije imao namjere pucati na koga i da se nije Filic s njim otimao za pusku, ne bi se taj slucaj ni dogodio.

Zasto je srbski kralj Aleksander ubijen.—Pod ovim naslovom donasa beogradski list "Pravda" najnovija odkrica o umorstvu srbskog pralja Aleksandra kraljice Drage. Ta odkrica stampana su u Svedskoj, a svrha im je dokazati, da je umorstvo kralja Aleksandra naruceno po Rusiji, kako bi dosao na srbsko prestolje jedan ruski veliki knez, u cemu da su Rusiju pomagali neki srbski drzavnice i mitropolit Inokentije.

Ubojstvo u brdovackoj obcini.—Dne 16p. n.j. dosao je kuci pripit seljak Pavao Bucar iz Prigorja, obcina Brdovec u Zapresicu, te se je posvadio sa zenom, a konacno navalio i na sinove Juru i Jozu sa podignutom sjekirom. Joze je pobjegao, dok je Juru bacio na zemlju Nakon hrvanja uspjelo je Juri osloboditi se otca, te za tim udario sjekirom dva puta u zatiljak, tolikom silom, da je za njekolika casaka izdahnuo. Usljed prijave oruznicke postaje izaslo je na lice mjesta sudbeno povjerenstvo sastojece se od sudca iztrazitelja dra. Dezmaca, te liecnika Dr. Schlicka i dra. Janzona te obavilo ocevid. Posto je ubojica malodoban Nece biti sudjen radi zlocina, vec samo radi prestupka 269, i 270, k.z., te je pusten na slobodu.

Kamen na Tracnici.—Iz Ebensburga se javlja da je kamen velik ko kuca, se niz brdo strovalio i ostao na tracnici Pensylvania zeljeznici medju Heshbone i Blacklick. Nekoliko casaka prije opazili su radnici na tracnici da se kamen polahko giblje, te upozorise radnike, te svi utekose. Pet minuta kasnije strovali se kamen uzveliki stropot upravo na ovo mjesto gdje se je prije radilo. Radnici su odmah posli na posao da uklone kamen. Trebalo je 30 fiseka dinamita da razprsnu. Kazu, da je tezio nekih 6 milijuna funti.

Mislite Vecerom.

Govoriti moze svatko, ali NESTO kazivatl moze ih malo.

Cesto se moze bolje razumt kad suti, nego kad govore.

Pamet govori glavi, uspomena srcu.

Sto danas plazi, sutra moze letite, ali svaki crv nije gusjenica.

Sloboda i djelatnost najveca su sreca zrelog uma.

Mnoge posao raztresa, vise nego drustvo.

Ima pobuda, po kojima neuzivamo bitak, nogo zaboravljamo.

Predsuda moze biti pravija nego sud.

Radje budi neudvoran, nego nametljiv.

Ne podvrci se slucaju, htjeli silom dobiti stvari, znaci petljate se u svoju kob.

Za reci " ne " hoce se znacaj.

Nije svakomu prirodjeno imati znacaj, ali po nacelima morao bi svatko razumno raditi.

Za izvrsenje duznosti hoce se krieposti, a da odgovoris svojoj zadaci—srece.

Ne izgubiti glavu, znaçi pravo ili nista ne misliti.

Susvisno stoji na putu,—suvisak ne smeta.

Radje nista ne darujnego premalo.

Kojiko samo postoji prijateljstva, jer nikada nisu stavljena na kusnju.

Od svakog dana nemoze biti blagdan.

Ima mudraca, koji su uceni, ali svaki ucenjak nije mudrac.

Kad mislis doprinieti zrtvu, promisli najprije. dali je sluzba, koju uciniti mozes veca nego zrtva, koja se iziskuje, inace se uztegni.

Tko ceka, mora znati cekati·

Drugo mudrosti zivota nema, nego se odricati, ili zadovoljiti.

Tko se odrice, ne promisli vazda, sto ne ce imati.

„Dobri sve citati."

Kada smo primili br. 16 „Napredka", opazismo ovu naznaku („Uco primorac") pomislismo! da je tu nesto preneseno iz Puckog Lista, sto ga zeljno citamo; a kad tamo: privarilismose, jer ovo klapa iz Waiharara, i ovi (kako se on sam zove uco) smetao bi narodu radit a zelio bi da se liencari onako kao i on. Mi pitamo Urednika „Napredka" poznajeli on u glavu Dopisnika, ako ne! mogao ga je po glasu znati kakavje, nenosi se svako zito u Mlin, kao bob nemelje se izvan za pomisati sa paprom; Mi poznajemo Dopisni!a, ali bi volili: da je podpisao i Ime, da i svi citatelji znadu kojije, Mi smo propustili prvi hitac iz velike, ali sada kadje potegao ovu iza (Svilaja, nije tu sale; a da mu se nejavi, on bi pomislio da je ono njegovo djelo, sasvim ugodno Bogu i Narodu.

Za da u krace ovo svrsimo, navestcemo ovde, nekoliko, sto nam svima vriedi za nase Narodne Interese! Svi ljudi koji poznaju obstanke nasega Naroda u ovoj Zemlji, znat ce da nami je nemoguce, uzdrzati, sve Susvetice, sto smo doma uzdrzavali, ali kod kuce je nesto drugcije, ako covik posveti dan Svetacni, tamo moze poci u Crkvu slusat Sv. Misu, a stace ovde u ovoj Pustosi? Ako su glavne Svetkovine, oni dan posveti i znaj da svetkujes, ali ne tada u bestimu ni protresati drugoga, ili kakavje tko Evo glavu cu metnut nekami se i tko pohvali, da je, karte od igre razdielio, da nije tko uvriedio Boga, a kada lienci ostanu doma onda se i igra; Sada mi pitamo? i neka nam odgovori tko hoce, ali je milije Sv. Petru i Pavlu dase na njihov dan radi ili da njih psuje i ostale svetce. Dopisnik je veli svetkovao oni dan. Hotili bi mi pitati oni vricetina (da umidu govorit) stosu oko njega, kakvo je on Bogo ljubno dielo ucinio oni dan? nekmi desnu ruku odsieku, ako se je on i prekrstio ono jutso, vec je uranio nekuda skreme njacom preko ramena, kao da ce u Bandurinu, Dangubi dopisnik i 10 dana u Sedmici, jer tko rabota po danu znamo da ima posla i po noci.

Pitat ce tko: kako oni zive kad neradi, lako ces se stavit, kada ti kazemo. Nas Narod imao je dobro Ime kod Stormana, pak su virovali, i davali svakom tko zapita, a daju i sada, ali Dopisniku nece vise da dadu, imao je neki dan raspravu za to, pak kad su mu otresli oni sa Kora, da mora izideno platit, jedva je docekoo, da ga se okanu, onda ti ga nas coko kobilu podase, a ni obazritse, da barem rece Stormanu zbogom kao da bi i platio nedenjozi ljudi. Storman veli, da ce Otcenas pregrlit, a virovanje da ostane za bolji vrimena, molise Bogu i radi to vam kazu ovi stosu kopali, na Sv. Petra i Pavla.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni priporuciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREET - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO!

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., *Auckland.*

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve "Kaiapoi" stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte "Kaiapoi Brand" svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:

Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.

Boomerang, 4s 6d.

SCHNAPPS:

Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.

WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.

GINS:

J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.

WINES:

Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.

Address: G.P.O. Box 598.

Telephone No. 1888.

Sma svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, AUGUST 21, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, AUGUST 28, 1907. (No. 23.) BROJ 23.

Pad hrvatske vlade.

Posto ban Pejacevic nije htio po zelji Wekerla cinit pritisak na hrv. delegate, da obustave opstrukciju, morao je dati ostavku. Dao ju je na 25, a na 26 je primljena i isti dan imenovan novi ban, koji je odmah sutradan polozio zakletvu. Posto su odjelni predstojnici bili solidarni s banom Pejacevicem i hrv. delegatima, a buduc ban odstubio, a hrv. se sabor mimoisao pri imenovanju novog bana, to su dala u ruke bana Rakoczaya ostavku sva tri odjelna predstojnika: Nikolic, Rojc i Badaj.

BAN PEJACEVIC.

Pejacevic je banovao 4 godine; sio je na bansku stolicu 1. srpnja 1903. On je bio stekao simpatijs naroda. On je slijedio stope svoga „oca, bana kavalira". Kad nije mogao svomu narodu koristiti, nile htio ni proti njemu. On je volio da u povijesti ostane casno ime obitelji Pejacevica, nego li, da ga okalja sjedec na banskoj stolici. Prigovaraju mu, da se je pokazao vlas, ali bi se htjelo nac u njegovoj kozi, pak onda sudit.

NOVI BAN.

Rakoczay se je rodio godine 1848. u Hrvatskoj. Prije se je zvao Fucek, te je kasnije ime pomadzario. God. 1873. bio je perovodja u hrv. ministarstvu, a god. 1874. bio je podsucem u Zomboru, g. 1875. sucem u Baji, U god. 1884. bio je pomocni izvjestitelj kod pestanskog kr. stola. Godinu iza toga bude od Khuena pozvan u Zagreb, kao drz. nadodvjetnik. „Pest. Lloyd" sam primjecuje, da je za to vrijeme zavladala najsira konfiskacijona praksa. God. 1888. imenovan je sucem kod stola sedmorice. God. 1893. postane predsjednikom zagreb. sudbenog stola, god. 1898, potpredsjednikom banskog, te konacno 1905. predsjednikom toga spdista. On je bio desna ruka Khuenu. On ce nastojat povratit ona vremena, ali se nadamo, da nece uspjet.

Imenovanje je njegovo ucinilo rdjav utiska. Ucinise mu demonstracije djaci u Becu i narod u Zagrebu.

PROGRAM NOVOG BANA.

Na interpelaciju u madzarskom saboru, sto ce sada biti u Hrvatskoj. Wekerle je odgovorio, da ce sam ban razvit svoj program u hrvatskom saboru. Suvise moze ustvrditi sa svoje strane, da ce se stati na put svim silama pokusaju, koji ide za tim, da Hrvatska ne bude jedinstvena drzava s Ugarskom.

PROGLAS HRV. DELEGATA.

Prigodom odstupa bana Pejacevica i imenovanja novog bana d.ra Aleksandra Rakoczaya, krvatski su delegati u Budimpesti izdali proglas na narod.

U njemu vele, da nece dopustiti, da se gaze prava hrvatskog jezika i poricu kompetentnost zajednickom saboru u ovomu. Prosvjeduju proti protuustavnom imenovanju novog bana, posto nije uvazen hrvatski sabor, komu je ban odgovoran. Zadaca ce novog bana biti, da skrsi narodno zastupucstvo i da povrati stari rezim.

Zato cekaju narod teske borbe,—u kojima ce—veli proglas—iskljucivo gospodstvo njegove materinje rijeci i njegovih teznja za slododnim ustavnim zivotom izvojevati sjajnu pobjedu, ako narod i pritisku i zamamljivim obecanjima novoga nenarodnog rezima bude znao odgovoriti slogom, karakternoscu, otpornom svijescu i postenjem svojih sinova"!

DELEGATI U BUDIMPESTI.

U petak je svrsila generalna rasprava o sluzbenomu jeziku na zeljeznicama. Osnova je primljena madzarskim glasovima, hrvati se ustegose od glasovanja. Preslo se je na specijalnu debatu, u kojoj ce se delegati odvasno do kraja boriti. Oni nece stupiti ni u kakav odnosaj s banom Rakoczaynem.

U Budimpesti se govori, da ce madzari pustit hrvate do 16, da govore. Ako do tad ne popuste da ce odgodit parlamenat dojeseni.

VELIKA SKUPSTINA U NEDJELJU.

U Zagrebu se je drzala u nedjelju velika skupstina, kojoj prisustvovase i resolucionasi i starcevicanci. Od resolucionasa govorio je g. Surmin, te rekao, da su hrvatima nanesene velike nepravde, buduc golubinje cudi. Sad je vrijeme odlucne borbe, koju su madsari izazvali namecuc Hrvatskoj svoj jezik. Moli narod da podupire svoje delegate, sto skupstina i obecaje.

Od starcevicanaca govorio je Walhalter i rekao, da madzarska politika jos od 1890. ide za tim, da Hrvate pomadzari. Zato su Madzari i stvorili nagodbu da provedu svoj naum. Nagodba je trazila od Hrvata silu zrtava, a poglavito hrvatski jezik. Zato hrvatski narod da ju nece nikada priznati kao zakon.

Zatim su govorili i drugi govornici.

Cijelom je skupstinom provijala misao: Dolje s nogodbom!

NOVI ODJELNI PREDSTOJNICI.

Ban se Rakoczay znojio, da nadje nove predstojnike i tako sastavi vladu. Bio bacio oko na Silovica, Mihaljevica i Spevca, ali i oni odbili ova mjesta. Ovu cast odbise svi, kojim bi ponudjena; odbise ju i najtvrdji madzaroni. Mislilo se, da ce se Sumanovic primiti i tako novi ban preko njega dobiti za se barem srbe, ali je i Sumanovic odbio ponudu, a srbi ostadose uz koaliciju.

Ban je, u neprilici da nadje odjelne predstojnike, imenovao prevremeno predstojnicima starije cinovnike u doticnim odjelima: Jaksica, Smodica i Soretica.

Odreklo se je 6 velikih zupana.

STO SADA?

Banu ce sigurno sabor glasovat nepovjerenje, te ce bit raspusten i raspisat ce se novi izbori. Ali trudno da uspije sastavit vecinu. Prestat ce sad stranacke borbe. Dapace je zapoceta u Zagrebu akcija, da se stvori blok od svih stranaka i da se pri izborima iznese zajednicka listina kandidata. Na ovaj nacin, da se sabor rasputi i vise puta, uvijek ce opozicija doci u vecini u sabor.

Sto je bolje?

(OVAKO PISU AMERIKANSKE NOVINE):

Mi nasim cienjenim citaocima, vrlo malo dosadjujemo sa pozivima na predplatu. U opce o predplati vrlo rijedko kada koju napisemo. I danas ne bi to cinili, da nas na to ne nukaju neki vazni razlozi, koje smo sami upoznali, i o kojima nam cesto pisu nasi prosvjetljeniji i napredniji radnici. Sto je to nova, zapitat ce koji? Nista nova, staro vam je to zlo. Ma nudcr da zacnemo.

Visekrat nam se je dogodilo, kad smo zasli medju narod, da prosirimo nasu novinu, da su nas nasi ljudi lijepo i prijateljski primili. Pogostise nas takodjer. Nu kad razpredosmo govor o novini, pa ih nmolili da se predplate na novinu, eto vam belaja. Jedan ce: „Mani se coece corava posla, drz evo ti pive, pij!" Prvi nije ni dovrsi, a drugi nastavi: „Sta novina, sta citanje, meso, pivo, to ti je brate za covjeka!" — Treci ce kroz zube: „Hm, vidi ti njega, oce boga mi da od nas ucini fiskale, hm, sto ce nama novina, man se braco, za nas je pik i mo tika!" Cetvrti ce: „A ma sta ce nam tvoja novina, radje evo toljar za kek pive, nama ne treba citanja, to je za gospodu", itd. itd.

Jos bi vam mogli nanizati a ma ako hocete i na stotine takovih primjera, a iz svih proizlazi jedno, da se nasem covjeku ne mili cltanje, da on ne mari za dusevni uzitak i napredak.

Zaludu mi laskali nasem narodu, banbadve podeserostrucivali njegove vrline, to ga samo kvari, to mu nista ne pomaze, dok je ovakav kakav je danas.

Ne, ne valja narodu laskati, mora mu se istina u brk kazati, pa bila mu sladka ili gorka.

I to je danas dalo povoda ovom clanku.

Da braco radnici, ne valja vam posao. Covjek ne zivi samo o materijalnom radu to o jelu i picu, vec mu treba i dusevne hrane, koja prosiruje njegov umni vidokrug, kaja mu oplemenjuje dusu i srce, te ga cini podpunim covjekom.

Zlo i naopako govore oni, koji kazu, da je bolje, ako za dolar kupi kek pive, nego li da se predplate na novinu. To su ili pijance ili siromasi duhom, koji ne pojme sto govore i sto njihove rieci znace. Zar je zbilja bolje, da se covjek sa pivom opije, te po tom od sebe ucini ne covjeka, vec bezumnu zivinu, — jer izmedju pijanca i zivine malo razlike — ili da kroz godinu dana dobiva svakog tjedna novinu, te cuje sto se dogadja medju njegovom bracom na ovim stranama, sto u domovini, sto po ostalom svijetu, a uz to naci ce u novinama cesto i lijepe pouke i zabave? Sto je dakle bolje, opetujemo, zar opiti se i po blatu valjati, ili um svoj prosvjetljivati i znanjem ga obogacivati?

Ste je bolje, to svatko zna, komu vrana zdravi mozag nije izpila.

I tako braco radnici, dok se god vi vise ue prihvatite novine i knjige, ne samo da ce vam biti ko danas, da necete dalje, vec ce te dapace nazadovati. Jer dok vi ubijate vase tjelesne i umne sile prekomjernim picem, dotle drugi napreduju, uce citaju, rade i vama gospodare, jer danas u vijeku prosvjete i napredka zapovjedaju i gospodare oni, koji vise znadu, koji su posvjetljeniji.

Napredak, prosvjeta, ne dolaze sami od sebe, njih se stice citanjem i naukom. Pa za to, ako vi braco radnici vise prionete uz nase novine i knjige, kako to cine radnici ostalih naroda, prosvjetliti ce te sami sebe, prokrciti ce te si put boljem napredku, boljoj zaradi, boljem polozaju u druztvu.

Okupite se oko nase novine, podupirajte i ostalo novinstvokupujte hrvatske knjige, pa u vecer, kad se sa rada kuci povratite, kad odpocinete i kad se okrijepite, posvetite jedan sat citanju, i evo vam postene rijeci da ce vam kroz godinu dana vise koristiti, nego vam koristi deset godina boravka u ovoj zemlji, bez knjige i novine i nauke.

Egledajte se braco u radnike drugih naroda. Pogledajte americke radnike. Kad oni idu na radnju, ili se vracaju sa rada, uvijek imaju novinu u ruci, citaju i prate sto se dogadja u njihovom mjestu, domovini i ostalom svijetu. I za to vam oni svagdje gospodare, jer su prosvjetljeniji od vas, bolje se razumiju od vas, bolje se razumiju od vas skoro u svaki posao, prem Amerikanci nemaju naravnog talenta u tolikoj mjeri koliko Hrvati. Ali oni svoj talenat, um, razvijaju citanjem i naukom, a vi ga ubijate raznim alkoholima, pa za to, prem bi smo mogli biti u prvim redovima baceni smo u najzadnje, medju „nezeljene" Sto to znaci „nezeljeni" ratun.aciti cemo vam kojom drugom zgodom.

Sada vam opet kazemo: Zelite li sebi dobra, trosite manje pive i alkohola, vise citajte i ucite, i onda ce te uviditi i sami kakovo ste zlo cinili, kad ste nasem sabiracu ili kojem inom govorili o pivu, mesu, piku i motiku, proti novini i citanju.

Nevolje iz bjezanja u Amerike. Obdrzavana je glavna razprava pred petrinjskim kr. sudb. stolom proti Jagi Crnko, rimokatolikinji, rodom iz Grede i materi 2 djece. Javnu optuzbu je zastupao dr. Pero Bralic, a okrivljenicu je branio dr. Nemec. Jaga je naime od 23. na 24. svibnja o. g. ubila sjekirom svoga muza Matu Crnka, dok je drijemao za stolom. Nesretni Mato je bio otisao u Ameriku, da popravi svoje gospodarstvo i da se oduzi. Nu Jaga mjesto da je posiljani novac upotrebila za odplatu duga i popravak gospodarstva, podala se je u asikovanje i u rajtanje krvavo zasluzene muzeve muke. Kad se je Mato vratio, nasao je jos i vise duga, pa je psovao Jagu, a dapace ju je i istukao. Zvjerska zena i nemati smisli, da se rijesi muza, pa ga se i rijesila. Zlocin je okrivljenica u iztrazi priznala, nu na glavnoj so je razpravi izgovarala kojekako, ali joj to nije pomoglo. Osudjena je na 15 godina tamnice. Osudjenica je ulozila priziv. Eto do cesa vodi Amerika. Sad je ostalo dvoje nedoraslo djece (jedno 8, a drugo 12 godina staro) bez oca i bez majke. Nije li to Bogu plakati? Da je pokojni Mato ostao kod kuce, svega toga ne bi bilo. Vec bi jednom bilo vrijeme da se nesto ozbiljna i energicna poduzme proti ovom navadjenom bjezanju u Ameriku. Sva korist materijalna izcezava pred zlom, koje iz toga proizlazi, Ljudi, opametite se i ostanite kod kuce, pa cnvajte svoje ognjiste i ne razkopavajte ga prije reda!

Karijera jednog amerikanskog milijonara. Malo ima u Americi mulit-milijunara, koji imadu tako cudnu i romanticnn karijeru, kao sto je "bakreni kralj od Montane," koji se ovih dana jedva jedvice spasio iz rieke Kolorada. Prije 65 godina rodio se je kao sin poljskog radnika u pennsylvaniji, te je do 24 godina ostao u poljodjelskom poslu. Ond je napustio kocijastvo, te posao kopati zlato i stekao jedan rov. Tu je dvie godine kopao, te zastedio nekoliko, te zastedio nekoliko stotina dollara, otvorio ducan. Ali posao mu tu nije dabro isao, pa postade postar, te kasnije preuzimase ugovore za prevozi i zasluzi tako puno novac i kupi bakreni rov, koje mu donese u sest mjeseci preko jedan milijun. Danas se cieni njegov imetak na cetrdeset milijuna dollara, a dnevni dohodak na 30,000 dollara.

Policija koja ubija. "Hrvatski Branik" donasa pismo na bana i nasu vladu, u kojem trazi da se sadasnji nacelnik mitrovacki Ciro Milekic skine sa svoga mjesta, a gradsko zastupstvo da se razpusti i imenuje komisar, pa tako uvede u Mitrovici red i sigurnost. Ujedno „Hrv. Branik" crta razbojnicka djela, koja je pred vise godina pocinja tamosnja policija, i to komesar Nikolic i strazar Kernst, koji su ubili su ubili devet ljudi i sudca dra. Sanjovica, da tako toboze zabasure svoja zlocinstva Sve se je to dogadjalo za nacelnika Cira Milekica, pa "Hrv. Branik" veli, da policija nigdje na svietu nije toliko ljudi poubijala i tolikim ljudima rebra polomila, kako je to mitrovacka za nacelnikovanja Milekicevog.

Kad je volje moze se s' studjim narodom zivljeti.—Izvjestjeni smo koliko gostova u proslem polugodistu jest pohodilo kod gostione naseg hrvatskog rodoljutba J. V. Kurte u New Plymouth. Racuna se o.g. od 1 Siecnja do 1 Srpnja da jesu bili na rucku, objedu, i veceri svega ukupno 19,169 osoba. Od ovog broja 17,327 jesu platili po 1/-, iznosi svota £856 7/. Broj 65 jesu platili po 1/6 iznosi svota £4 17/6. Broj 1777 jesu platili po sest pena iznosi svota £44 8/6 svega ukupno prolazak novca £915 13/-. Dakle kada ovoliko svote novca kroz sest meseca jest preko ruku otislo stavno mora da bude i dobrog debitka. Radujemo se nasem domorodcu da njegova trgovina idje na dobro, stoga zelimo mu svaki nakredak kroz tecucih sest meseca. Kuhac kod gore spomenute gostione jest nas sedamnaest—godisni hrvat gosp. D. Sisarich, a posluznik kod stola hrvat gosp. A. Bakalich.

Nova crkva n Francujkoj.—Kako je Francezka sada zavadjena sa Rimom, osnovali su Francezi novu crkvu, koju prozvase narodnogalikanskom. Vjernici se priznavdju katolicima, ali ne priznavaju papu, kod izpoviedi ne nabrajaju griebe, nego se samo pokaju za iste, a svecenici se smiju zeniti.

Brod za vjezbanje.—Austrinski Lloyd obvezao se Beckoj vladi, da ce sagraditi i staviti na razpolozenje mladih pomoraca brod—jedrenjacu. Na toj jedrenjaci mogli bi mladi porucnici izvrsiti propisanu vjezbu eda postanu pomorskim kapetanima. Ovih dana pozvalo je ministarstvo trgovine upravu Lloyda, da doticnu obvezu izvrsi. Jedrenjaca stupiti ce cim prije u vjezbenicku sluzbu.

Najvece stvari na svijetu.—Najvisa banka nalazi se u Londonu; najveca crkva u Rimu; najveca trgovacka burza u New York; najvisa zeljezna konstrukcija u Parizu; najvisa tvornica duhana u St. Louisu; najveci viseci most u New Yorku; najveca bolnica u Parizu; najveca kamena gradjevina u Egiptu; najveci vodopod u Africi; najveci javni-pucki vrt u Parizu; najveca rieka u juznoj Americi; najveca tvornica topovu u Esenu.

Porez na bradu.—Neki poslanik predlozio je zemaljskome saboru u New Jersey — u zakonsku osnovu za oporezovanje brade i brkova. Za punu bradu placat ce se 5 dollara, za kozju bradu 50 dollara, a za cesarsku bradu 100 dollara. Ako se prihvati ovaj zakon, eto onda brijacima dvostruka posla.

U Parizu je pobjegla jedna milijunaseva kci sa obicnim liniarskim radnikom, koji je na dvorcu njezinog otca obavljao limarske radnje. Ljepusna milijunasica od 18 godina, a sa imetkom od preko 20 milijuna franaka zagledala se u tog momka i s'njime odmaglila. Ljubav nije sala!

Magjar grof Alador Zici uapisao je nadavno u jednim novinama clanak o tom, kako sve vise i vise nestaje pravog magjarskog zivlja. S'jidne strane narod se izseljuje, a s'druge strane ne radjaju se djeca, jer rietko koja obitelj hoce da ima vise od jednog djeteta.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

" Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia na 2 Rujna
Miowera ,, 16 ,,

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ormuz na 7 Rujna
Oruba ,, 21 ,,

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.
EVANS, BROS.
Waipapakauri.

Novi Predbrojnici.

Dropulich Ante, Dargaville
Radich Ante, Dargaville
Ban Mate P., Wharekawa
Franetovich Marin, Mangawai

" Napredak."

SRIEDA, KOLOVOZA 28, 1907.

Narode.

Evo sa ovim brojem iztice treci tromjesec izlazka „Napredka," ili vam bolje kazati devet meseca od kada je ova novina utemeljena. Sada ne, ali ako budemo docekati i imati onu zlatnu prigodu ovog dojduceg Bozica za skupa u visem se broju sastati, te skupa na vecernji nazdravit se, onda ce mo biti spravni otvoriti tajnu naseg srca i gorucu ljubav koju prama Vami draga braco gojimo. Promisljajuci sada u samoci u nasoj pisarni u kasno doba vecernje noci, kada nam na um padne od onem zlatnom sastanku u prisutnosti ostale pozvane gospode srce nam i sada place od radosti na koji nacin za vasu obranu. za vasu korist, za vase izobrazenje bit ce mo spravni izdati nas osobni govor. Mislimo da kod ove zlatne prigode mozda nece mo se moci uzdrzate od velikog veselja videci vas u velikom broju sloznih, te istinito nebimo ni marili da mrtvi od radosti padnemo, jer ostavljamo uspomenu povjesti sto nikakva druga osoba u ovoj zemlji nije vas do ovog stepena dovela.

Ziveci ovako u nadi dokle nam dodje zlatna prigoda za odkrit vam nasu gorucu ljubav prama vami; ipak draga braco nalazimo da vi od vase strane uzimljete sve ovo za salu. Ali od nase strane uzmite naseg posljednjega savjeta. Probudite se! Probudite se! jer drugcije necete postignuti boljeg zivljenja, te sasvim crni dani za svih vas pripavljaju se ako se od dubokog sna ne probudimo. Uzeli smo kako vec znate sasvim tezku zadacu na nasu odgovornost, te sami jeste uvjereni koliko trudoljubljivo radimo za Vase koristi. Takodjer na stotine nasih domorodaca koji su prosli kroz Urednictvo jesu uvjereni kako radimo neprestano danu i u noci te istinito moze se kazati da ovo nije sala za biti na upravi sve na odgovornost jednom naravskom covjeku. A sto nam za ljubav draga braco odvracate? Nista drugo, nego spavanje i veliko nehajstvo.

Nigda nebi mo zudili pozivati vas da vrsite svoje duznosti; ali premda istinito, ipak je cudnovato da nasoj samoj narodnosti na sve strane svieta jest jedan vrlo tezki polozaj za uzdrzati njihove novine ako se neprestano pita za pomoc ili za predbrojbu. Kada novine od druge narodnosti jesu utemeljene onda svaki pojedini njihov podanik znade sto mu treba raditi.

Sva nasa obecanja jesmo izspunili, ali vase spavanje i nehajstvo daje nam misliti da sasvim slabe buducnosti mozemo imati na ovaj nacin. Nemozemo takodjer isto dokuciti kako se nemoze naci u vasoj sredini iskreni goruci hrvat da svak svoga u pojedinim kampim probudi svoga brata na hrvatske duznosti uzrokom da bude postavljen vjekoviti temelj nad "Napredkom."

Velika je grehota da imamo koji primaju "Napredak" sve od pocetka, a jos nije podmirio svoju predplatu, takoisto vise od dvije stotine imamo koji nisu platili za ovo tekuce polugodiste. Zasto bi ovako imalo obstajati to mi nemozemo dokuciti? Nema izgovora da nas nema u dostatnom broju za uzdrzati ovo plemenito narodno poduzeco.

Vami neopotrebuje nista drugo nego sto u visem broju postati predplatnikom, pak onda daje te nam prigode za biti vam na braniku u svakom slucaju, i kod naseg povjerenstva mozete sa s'vremenom postignuti cestito zivljenje. Sada pri zakljucka mislimo i uhvamo da ce vas ovaj poziv svakog pojedinog probudite na hrvatsku iskrenu ljubav, te onaj naslov sto nam je dato od vjekova necemo ga za nigda pogaziti, nego svedjer i za vazda da ostane "BOG I HRVATI."

Nikola Green iza kako je prodao svoju gostionu u Dargaville otisao je dobrovoljno na kopanje gume samo tako za prominuti zivot od radnje, ali mi se ne nadamo dace se nas Nikola dugo sadrzati na kopanju gume. Tko ce nam istinu pogoditi od nasih citaoca da drugog gradskog gostionicara dodje red da otidje na svoj stari zanat. Sudite!

KRATKE VIESTI.

Uzrokom oglasivanja kroz novinu gosp. Nikola Green jest prodao svoju gostionu u Dargaville za sasvim dobrn cienu.

Sa ovim brojem izlazi teci tromjesec za predbrojbu "Napredka," te onom komu izlazi predbrojba neka bude na znanje.

Na 26 tek. Presvietli Biskup svetkovao je 25 godisnjicu svoga misnikovanja. U crkvi sv. Patrika vecerom bilo je ovom prigodom mnogo naroda uz veliki broj misnika iz okolice zahvalit se Bogu da Dr Lenihan jest docekao svoj srebreni—jubilej. Narod je sakupio i darovao Blskupu £450 sterlina. Biskuk je primio novac i zahvalio na daru, te kazao da on zeli biti sa siromahom i poklonio novce natrag da bude ulozeno za povratiti dug zgradje crkve sv. Patrika.

Svi oni hrvati koji su poslali Liru za ustanoviti svoju hrvatsku gostionu u gradu Auckland neka sto skerije udruzo k'sebi u druzstvo i druge vriedne hrvate uzrokom da lista od dionicaro bude sto prije sakupljena, jer od nase strane zudimo vjdjeti hrvatsku zastavu vijati nad narodnoj gostieni ovog dojduceg Bozica. Nemojte spavati!

U Ruskoj umire 41 osoba na svaku hiljadu. Najvise smrti nego n ikakvoj drugoj drzavi u Europi.

U Velikoj Britaniji ima 30,000 osoba, koji su izgubili jednu ili obe noge.

Razmjerno konji u Englezkoj vojski zivu 5 godina i 2 meseca.

Konji kod Englezke vojske zapadaju drzavu £25 sterlina svaki samo za hranu.

Petnaest hiljada osoba jesu na radnji kod tvornica violina u Njemackoj.

Glasoviti Liecnici dokazaju da maslo jest najkrepostnije od hrane, pak onda da dolazi biti slanina.

Prvi gvozdjeni ratni - brod zapada Englezku drzavu £400,000 sterlina ili za jednu cetvrtinu sto dandanas ratni - brodovi zapadaju.

U gradu Parizu ima preko petdeset jutarnjih novina sto izlazu, a malo manje istog broja sto izlazu svake veceri.

Zenske u Noverskoj uzrokem da pojedu manje nego muzski placaju za polovicu racuna kad pohode njihove gostione.

Japanci nigda ne daju ljubce jednom drugom izvan medju muza i zene. Majke nigda ne poljube svoju rodjenu djecu.

Njemacke kolonije (naselbine) jesu za pet puta vise nego svoja drzava, Francuzke 18 puta, a one od Englezke za 97 puta vise nego ista Englezka.

Razmjerno Ruska drzava ima vise coravi osoba nego ikakva drnga drzave u Europi. Dvije osobe na svaku hiljadu jesu kratkog vida.

Jedna zenska od 25 godina u Danskoj jest primila radnju kao zakopac mrtvaca, kao zvonar, i kao udarati u orgulje u Danskoj gradu Grenaa. Ovo je prva zenska glava koja je primila ovu rabotu.

U selu Kroscienka zadavio je neki selja ovoju 18-godisnju kcer radi toga, sto je bila ruzna.

U Berlinu zajedno se otrovalo dvoje ljubavnika, i to neki tvornicar i supraga nekog trgovca.

Profesor Berg u Buenos Airesu odkrio je do sele nepoznatu vrst pauka, koji se hrani ribama.

27 - godisnji razbojnik Karadzich u Srbiji izasao je tek nedavno iz tamnice, u kojoj je cinio pokoru 3 godine. Sad je presao u hajduke te je u 5 dana ubio 4 covjeka. Sad se probije po planinama, te je za njim uprilicena hajka.

Na 19 proslog meseca Lipnja navrsilo se je 40 godina, odkada je Meksicki car Maksimilijan (brat Franja Josipa) bio u Queretaru ustrieljen.

U selu Lesnjaki udario je grom u kucu nekog posjednika, te mu ubio 2 sina. zenu tezko ozliedio, a kucu u pepeo pretvorio.

Brzojavka donasa viesti da se je bolest od kuge pojavila u San Francisco. Nekoliko broja bolestniko jesu vec na postelji od kojih veci diel jesu zaglavili.

U Pozunu je poludio profesor trgovacke akademije Stierliug, te je svom ocu nozem razrezao dolnji dio tijela.

U Bakru je umro pomorski kopetan Juraj Mikulicic. Pokojnik je bio nazad malo godina u luci Aucklandu sa parobrodom „Kobe". Poznamo ga osobna, pokoj mu dusi!

U Njemackoj zakon obstoji da tamnicar moze biti pusten na slobodu ako su blizu jednaki glasovi od gjurata. Glasovanje od sedam proti pet ostane do Sud osudjuje; a glasovanje od osam proti cetiri ostane da tamnicar bude osudjen.

Trcajuci za lupezom u Berlinu kad ga napakon narod uhvati onda se siromah ovako izprica, ukrao sam gospodji novcarnu sa jedinim uzrokom za spasiti obitelj od glada. Gospodja mu onda daruje £5 sterlina, a isti narod sakupi mu izmedju sebe jednu Liru milodara.

Doznajemo, da se na Bracu placaju tezacke nadnice po 4 krune, te vino i hljeb; a ipak tezko je naci tezaka za rad.

Persa Radnic, iz Erdevika u Siavoniji, otisla u komsiluk na vodu, a doma ostavila malu kcerku zorku. Ova se igrala oko skafa, u kom je bilo do 25 litara vode i unj pala, te se udavila. Mati je predana sudu radi zanemarene paznje.

Za Strossmayerov spomenik u Zagrebu sakupio je odbor gospodja u Zagrebu do sada 78,551 krana, koja je svota sa koristi ulozena u raznim domacim novcanim zavodim.

U Luci Sipanju otvoreno je novo poljodjolsko—ribarsko drnzstno „Napredak." Cestitamo svakom srecom!

Iz jedne zavjetne crkve blizu Miednievice ukradjena je slika Majke Bozje u zlatnom okviru, ukrasena se dragim kamenjem. Slika vrijedi 300,000 rubalja.

Jedan mutavi covjek u dobi od 63 godine jest bio uapsen u Berlinu za prosjackcinu kod privatnih kuca sa pomoci svoga fonografa. Ovaj stroj govorio je sve tuge i nevolje svoga gospodara sto je dokazano da nije bilo istinito.

U Abisiniji nije nikomu zakonito da se moze pusiti. Zakon najprvo bio je utemaljen uzrokom da popovi nesmiju pusiti u crkvi, pak kasnje zabranju je zakon svakomu; a dandanas moraju da svi inostranci imaju veliku opazu za pusiti.

Najvisa balota od topa sto igda je bila napravljena tezi 2600 litara koja je ucinjena kod tvornice Krupp u Essen za Rusku drzavu. Top kroz koji ova balota prolazi jest najvisi na svietu koji je postavljen kod tordjave Cronstadt. Ovaj top moze se baciti za 12 milja daljine, a svaki hitac zapada £300 sterlina.

Odgovor gosp. Josipu Franicu.—Stovani Gospodine! Racun koljeg zahtjevate u Br 22 "Napredka," mislim da vam je odvec bio poznat buduc da ste mu bili na smrti i pokopanju, a stoje suvise znali ste jasam vam kazao daje lista i imena svih darovatelja ili sveukupni racun bio na ocigledu u kuci gosp. Cvitanovica. Uvjeren sam da ste ga vidili (mogli ste vise puta viditi) kroz prosle dvije godine. A, svota koju ste Vi izjavili u br. 21 "Napredka" nekazem da ste lazno upisali, ali upravo ne sadrzi istinu. Ako pak vi i gosp. Cvitanovich imadete osobnih (privatni) prepiraka vi se za to prepirite kako bolje znate, ali u mene da se vec niste dirnule na ikakovi nacin a osobito kroz novinu. Spomenite se da novina nije kao Vasa vlastita kuca pak da a njoj morete brbljati sta je Vas volja. Vi prislonite kremenjacu u kantun, jer Vas lako more sprasnice ozeci.

JURAJ BANOVICH.

Dr Martin Frederick iz Clevelandu (Umerika) tvrdi, da su visoke osobe zdravije od malenih. On tumaci u tome, da malene osobe vise udisaju klice sa zemlje u sebe nego visoke osobe.

U Broju 21 "Napredka" za milodare Bolnice bilo je naznaceno da Mate Franich jest dao 3s, ovo je pogreska imalo bi se citati Mate Granich pok. Ivana 3s.

U Broju 22 Napredka tiskarne pogreska u kratkim Viestim da dan jest 33 sata i 56 casa imalo bi se citati 23 sata i 56 casa.

Hrvatska braco nemojte skinuti hrvatsku zastavu koja sada nad Napredkom vije

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

AMERIKANSKI RAZINETBENI ZAKON.

London 26 tek. Brzojavka danasa viesti da novi zakon od razinelbe koji je sada utemeljen dolazi u krepost dojduce Nedjelje 1 Rujna. Ovaj zakon trebalo je ustanovsti uzrokom da prije jest bilo sasvim lasno dobiti razvjencanje od suda. Ovaj novi zakon uzkratit ce razvjencanje manje za tri diela, i svaka osoba koja bude ucinila nevjeru biti ce pedepsana za sest meseca tamnice ili globe £50 sterlina, ili skupa zajedno globa i tamnica. Gosp. Jesse Phillips jedan mladi odvjetnik jest izumio ozaj zakon koje skoro dolazi u krepost.

NEBESA I SABLJA.

Berlin 27 tek. Brzojavka donasa viesti da Njemacki ca kod mjesta Hanover jest u svome govoru izrazio se na ovaj nacin,—"Hvala nebesima i sabljam mojih vjernih vojnika da mir svega svieta jest se uzdrzao ovoliko dugotrajno vrieme"—Cudnovate oholosti !

AUSTRIA I ITALIJA.

Bec 26 tek. Brzojavka donasa viesti da signor Tittoni ministar izvanjskih posala za Italiju jest imao prijateljski sastanak sa carem Franjom Josipom kod njegovog ljetnog stanista u Ischl. gornoj Austriji. Privatni osobni govor medju naseg cara trajao je 45 casa.

POTJERANI U LIBERIJU.

Petrograd 25 tek. Brzojavka donasa viesti da 38,000 osoba muzskih i zenskih jesu potjerani u Siberi'u iz Warsawe kroz godinu dana za same politicke uvriede.

NAJVECI RATNI-BROD.

London 25 tek. Brzojavka donasa viesti da Englezki ratni - brod Temeraire od 18,600 tonelata od najzadnjeg najboljeg izuma jest bacen u more kod Devenport. Ovo je za sada na'visi ratni - brod na svietu koje mu ce uzeti 17 meseca dokle bude spravan za morsku plovitbu.

ODSUDA OD SMRTI.

Sydney 27 tek. Brzojavka donasa viesti da Nikola Baxter jest osudjen na vjesala za ubojstvo g. Marije Macnamara koja je ubijena uzrokom kradje novca i zlatarije. Ostajemu sada malo dana za raztavit se svietom.

Pri zakljucku ovog lista Urednik koje je sasvim iznemoren ima savjet od svoga Liecnika da opocine za malo dana imace da moze imati opasnu bolest. Nemoj te biti zacudjeni ako ne izlazi novina dojduce sedmnice, ali u isto vrieme nastojat ce mo da novina ako je moguce izlazi neprikadeno jer hrvatski duznosti sa zrtvom zadovoljni smo izvrsivati.

Dopisnica Uprave.

Predbrojnicim, i dopisnicim—Vi ste zaista vrlo dosjetljivi ljudi. Mislite, da su novine doticno novinski skupci za Vas samo ucinjeni. Sto? Vi bi dapace htjeli, da vase privatne oglase, i vase dopise (sto u kos ima mjesta) mukte tiskamo ! Ali su, nasi ljudi, vrlo nalvni. Ucite od Engleza koliko se potrosi za oglase. Ucite od Svajcara. U Svajcarskoj se putnicki promet razvija samo uz pripomoc velikih oglasa kroz novinu. Jer, nije desta, sto u Svajcarskoj imade prirodnih krasota, nego je vazno, da se po citavome svietu pravi oglasi daju za te prirodne ljepote. Novina koja izlazi u Svajcarski obznanjuje, da svake godine svajcarski hoteli potrose za oglase **tri milijuna franaka.** Ipak su ovi skupi novci za pravo jeftini, kad se uzme na um, koliko oglasi donasaju koristi. A, nasa gospoda gostionicari i rotive se izsplate na njihovim oglasim. Kako, Vi draga gospodo zahtjevate od nas, da za Vas radimo, kao da smo nekakav „dobrotvorni zavod" ! Ne, ne, varate se.

Gosp. Toma B. Berich, Aponga—Novina idje vam redovito gdje ste naznacili. Kad ste ostavili Waiharara zasto niste ostavili naredbu na Potarskom Uredu gdje ce Vam novinu priposjati. Sada vam saljemo na G.P.O. Auckland. Namirnica za predbrojbu uklopjena je u listu. Miiodar za Bolnicu od 10s, pripoznato je u broju 18. Osobnosti ne tiskamo, a osobito kada nije vas posao, jer trecu osobu izmedju dvojice nepripnamo u druzstvo.

Gosp. J.K.T., Kaimaumau—Nemozemo zadovoljiti na izvarednom pitanju u duznosti jesmo uzdrzati pravicu za svakogo.

Gosp. M.G., Purerua—Hvala ! nemamo prosta vremena za bavit se od onom sto vi zahtjevate.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—
Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 165.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185 do 200.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 150 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 105 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 100.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 55.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 65.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 35.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 22.
Slaba swampa ostrugana od 30.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 23.
Dobar chips bez praha 33.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125
Po drugi put ostrugana ali bistra 135.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 46.
Ostrugani sugar 36.
Sitna guma ostrugana 38.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 15.
Prah 5.
Zemljusina od gume 2/6.

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 185 pak gore.
Dobra vrsta bez sitne gume od 165.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 125.
Sitna guma 65.

Britanska vlada ima u svojoj vojski 25,000 deva.

Nadjeno Petroulje.

Sve sto se vise siri naselbina u zapadnom kriju od Aucklanda sve to vise raste neocekivano bogastvo, koje moze se do sada kazati bilo zakopano i zapusteno u ovom djelu ostrve. Nazad malo vremena nadjen je crni—ugljen kod Avoca I Waipoua ; takodjer bakar u mnozini kod Otamatea, Pipiwai, Whangape i Whangaroa. Sada opet nadjeno je Potroulje kod Opokeno u blizini Mangakahia Valley, Northern Wairoa. Oni sretni ljudi koji su nasli Petroulje sasvim malo o tome se znade, jer oni za sada drze ovo bogatstvo sa tajnom od svih potankosti. Njihova je nakama cim ucine bolja vremena da ce na svoj nacin mirno prospektavati one kraje, i sto moguce vise pribavite bogate zemlje za sebe. Racuna se da biti dobra spekulacija za sve one koji budu kupili dionice od druzstva, takodjer bit ce zarade za mnogo naroda, kao isto dobrog prometa za razlicite trgovine.

Zasto nebi smo imali bolje zivljeti ?

Neznamo za koji uzrok svi nasi domorodci nebi mogli postignuti mnogo boljeg zivljenja nego na kopanju gumo. Kada ste zastedili od stotine Lira pak gore, te ako neznate uloziti novac na vasu korist dodjite osobno do Urednictva za dati vam dobar naputak.

Za vriedne iskrene hrvate imamo, i vazda nam kad i kad dolazi pod ruku razlicite dobre spekulacije, gdje nas hrvatski narod mogao bi bez straha uloziti svoj novac sa velikom koristi. Na banki ima se sasvim malo postotka, kod domovine siromasno stanje ceka svakoga, kod druge strane svieta kukavno stanje ; a kod ove zemlje (kao najbolja na svietu) za naseg hrvatshog radnika ima mnogo prigoda za postati s' vremenom sa bogatim.

Nista netreba nego odluka i sa malo naravske pameti imajuci pouzdanja u one vriedne osobe koje imaju sposobnoste za otvorit vam puteve za svako vase bolje zivljenje. Sasvim je izvrstno otici na kopanje gume gdje se moze najlaksnje zastediti koji novac ali netom se je novac sastedio ulozeci glavnicu u koristnu svrhu stavno vise u ovoj zemlji nema siromastva.

Svakomu je poznato da samo hrvatske glave nisu bile tvrdoglave sa njihovim zastedjenim novcem mogli su dandanas vrieditl na koju hiljade sterlina, a kod tamo sto jesu ? Nije kasno ni dandanas za imate boljeg zivljenje, samo ako oci otvorimo. U Amerikam milijunasi postali su od prostih radnika ; a stavno se nami pripravlja bolje buducnost samo ako se okrenemo na drugo kretanje od svoga zivota. Ovo pamtimo, nemojmo zaboraviti !

Novi Gumfield.

Mozda da ce nasi citaoci promisliti da smo zaboravili od onog novog gumfila sto jesmo spomenuli u broju 7 i 8 ovog lista od 3 i 17 Travnja o.g., ali sada ponovno na vasu korist dajemo na opce znanje da nemislite dasmo za salu uvrstili ona danke u Napredku u proslom mesecu Travnju, jer istinito kako nam je dokazano jest sasvim dobar gumfield da moze se dobara zivljenja imati. Od vase strane jeste zanemarili obratiti se osobuo kod Urednictva da zapitate stose tice od ovog novog gumfila, jer kako smo doculi nekoji nasi domorodci jesu za salu uzeli te misle po njihovim riecim da ce im Urednik otvoriti malu Barrieru.

Necemo se za danas baviti niste vise nego smo dokazali u broju 7 i 8 Napredka, jer ako vam ona nije dostatno mi neznamo nista vam drugo kazati

Imate u razlicitim prilikam dokaza kako jeste bili prevareni na kupovanjem gumfilova ; ali u istinu nema niti jednog dokaza da jeste bili prevareni od strane Urednika kod nahadanja zemljista za kopanje gume, dali da jeste uzimali njegovog sasvjeta za biti priporuceni na svakojake spekulacije mogli ste dandanas biti na drugom stepenu od vaseg stanja.

Nazad malo dana govorili smo sa gospodarom od zemlje koji nas je ponovno oblastio da radimo po nasem mjenju.

Sada dobjite osobno do urednictva jer dojdnceg meseca blt ce odluceni dan za otici obavi gumfield. Ali iskereni i vriedni hrvati od nuseg poznanstva neka se obrate. Svetno!

Harmonija.

Nebih se rad upustiti u obsirju debatu prvasnjih grieha, koji bih imali do vijeka zapasti u duboka more, niti bih se zelio upustiti, u tamosnje uredjene organe, jerbo se moram drzati, one divne Hrvatske poslovice, koja kaze. Zlato je mucati, a srebro govoriti. Vjerujte mi, mozda nije moguce ovu poslovicu ni izvrsivati u svakim okolnostima, a osobito na danasnju mezalijanciju Hrvata u New Zealand. Necemo uvrstiti monografiju, dali samo sa ovom parelom nebili uprilicio, sa pravim ciljom one trakove velikog Vihara ; stose pojavio na rodjenju naseg dicuog „Napredka" Nu isti Vihar nije donio nikakove koristi, nikakovog obrazovanja ; dali sto sam sigur, je stavio dosta Hrvata dilogicnim i uzrujanim, sa njegovim nemilim duhanjem, pak isti Vihar prije duga, pretvorio se je u puku tihocu. Ulizimo malo u intelingenciju, kad isti Vihar nije donio dobri ekstrima, a sto da donesu jos njegovi trakovi, koji i dandanas po malo propuhivaju nekim komentarom od prevare, koja da je pocinjena od njeke G. u hegomoniji ; dapace, isti komentiraju u dopisim i poemim, svaki neprilika koji nista nego nas vode do slabi posljedica. Mozda u pocitku i danaske, da se veci dio u slabom izgledu, raanao jedan po drugom i svaki zelio da i njegov dopis izadje na svietlost, govori, kad je On idem i ja, a moglo biti bez oba. Kad bi dopis izaso u listu, tad bi se Gosp. Urednik nasao u velikom neprilikama, a mozda je kogod promislio da je Uredsvemu kriv. Nemislim dabi ikakov intelektualan pojedinac imao tog promisliti, jerbo Gosp. Urednik nije nikada gledao ustanoviti prkosicu medju svojim narodom : dali gledao je svakom pogoditi, kao sto i je, sa sviem svojim obecanjim izaso na svietlost, a mi gdje smo i sto cinimo toji pitanje za nas same ? ? Nemozemo se nikada nadati dobrim posljedicama, ako se budemo za male stvari prepirati, kao kodasmo hetoregeni, a premda nijesmo, nego svi Hrvatska braca. Zaboravimo vise na svake sitnice, promislimo da nijesmo vriedni voditi nikakovih kaolicija, niti nam koristuju ; dali skupimo se svi u jednu harmoniju ! Smije li bili ijedna Hrvatska omladina, ijedan hrvat, koji plamti. Hrvatskim spiritom, ijedan patriotican ma gdje bio da bio, a da se ne preplati na Hrvatski „Napredka"? Kako je liepo vidjeti, nasu Hrvate, u ostalim stranam svieta ; a osobito G. koja su nastanjena u gradu gdje novina izhodi, a imadu svoje prometc, kako su njihova imena kroz novinu izrazena i kao stanovnici grada naj vise simpativaju da novina obstoji, zasto se nebi mogli i mi barem u kojoj parti, sa njima indificirati ? Sa skladom imam nadu da hecemo !

Uz pozdrav svima,

T.L.S.

Ima vec nekoliko doba da ruzna kisovita studna vremena obstoje. U gradu Aucklandu i u okolici mnogo bolesti nslazi se od velike nahlade, kaslja, i influenza. Izmedju manje i vise nema nikakve kuce u gradu u kojoj nema bolesti od nahlode. Dobro je za Liecnike jer sve imaju pune ruke posla.

Danski kralj ce na jesen doci u pohode u Bec.

Japanski car ima 30 stanovanje.

Nova vjeroispovjest. — U Americi ima jedna nova vjeroispovjest, koja sa zove "Bozanska Katolicka Crkva," a osnivalac i prvi papa joj je August Srader. Sjediste crkve je u Jerusalem maloj varoici u americkoj drzavi Nju Meksiku. Tamo stanuje ne samo papa nove vjeroispovjesti, nego i zamjenik papin, neki Robert Sturden iz Kordova, koji nosi titulu kardinala, Papa Srader nalazi se sada u New Yorku. Jednom americkom novinaru o novoj vjeri rekao je ovo : Od krscanske katolicke crkve razlikujemo se u tome, sto se nasi svecenici mogu zeniti a nasa opatice udavati. Bozanska katolicka crkva ima sada 2 milijuna vjernika. Najveci dio zivi u Nju Meksici i Meksici, ali imamo svojih crkvenih opcina i u drugim dielovima Amerike, pa cak i u Engleskoj, i u Londonu. Vrlo smo lijep uspjeh postigli lijecenjem bolestnika. Ako koji bolesnik ne moze licno da dodje k meni, poslje m svoj rubac. Rubac blagoslovim i bolestnik ozdravi. (?) Ako je pak tko toliko siromasan, da nema ni rupca, poslje mi parce hartije ili krpe. Ja i to blagoslovim i sigurno je, da ce vjernik ozdraviti. Zato sam i dosao u Njuyork, da lijecim bolesnike, potpomazem nevoljnike i obracam griesnike na dobar put. Crkvom ja upravljam. Najveci i najtezi dio misionarstva ja sam vrsim. Moji kardinali i vladike vec u osvojenih krajevima hvale Gospoda, i lijece i naucavaju narod. Moje je tvrdo uvjerenje, da ce poslijt nekoliko desetina godina " bozanska katolicka crkva ', biti jedna od najjacih najbogatijih crkava u Americi. " U Americi moze da bude svega.

Zupnik Varalica. — Budimpefta. Nazad malo vremena uapsen je ovdje rimokatoliki zupnik Bela Angynl, koji je zadnje doba bio dusobriznikom u opcini Ipoly. Nyeka i tamo izveo mnoge prevare, te krivotvorio mjenice sa imenima bogatih posjednika. Angyal je bio svjetski covjek koji je dolazio cesce u glavni grad i u nocnim lokalima razbacivao novac. Pred neko doba, te se je klatario po raznim zloglasnim lokalim Budimpeste, gdje je posvuda ostao podici novaca krivotvorenom hipotekom na posjed nekog dobromu poznatog seljaka, nu tu se je njegova lopovstina odkrila, te je bio uapsen.

Novi Hrvatski Ban.—Kako smo javili u proslom broju daje Ban Pejacevic odstupio a na njegovo mjesto Imenovali magjara Rukoczay za bana Zagrebacko gradjanstvo izvelo je pravu bunu. Napadose kamenjem bansku palacu i sve prozore porazbijali. Hrvati pripravljaju veliku skupstinu u zagrebu, na kojoj ce osobitom zestinom napasti madjarsku vladu. Sada kada je imenovan Rakoczag onda se hrvatski narod ne moze od njega nista dobra nadate jer on ce biti drugi Khuen Herdervarg; raditi ce ono sto mu budu Magjari nalagali. Eto, tako Madjari znadu uzoracti milo za drago Hrvatima, koji su im pomogli u borbi proti Austriji.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrcbu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Prolievanje krvi n Zagrebu.

Viesti nas obavjescuju, da je u Zagrebu doslo, prigodom povratka hrvatskih zastupnika, do krvavog sukoba na 5 proslog meseca, medju hrvatskim narodom i oruznicima. Mnogo ranjenih je na obim stranama. Oruznicima je stigla pomoc, pak su nemiri malko utisali, Hrvatski zastupnici u svojim novinama opominju narod, da ne uprilicuju dalnje izgrede, vec da cekaju dok se sastane hrvatski sabor.

Usljed izreda, promet na Jelacicevom trgu, u Ilici i inih glavnih ulica, bio je za duze vremena zaustavljen. Ljudstvo je sa svih zgrada odstranilo magjarske grbove, raztrgalo na sitne komadice i pod noge gnjelo. Napadose takodjer na drzavni kolodvor te ga silno odstetise.

Ovacije, s'kojima je hrvatski narod docekalo zastupnike bile su takove, da Zagreb nije jos slicnih dozivio. Narod je silno ogorcen na novog bana a jos vise sto je ovaj izgavio da ce proglasiti prieki sud. Ocekiva se da ce doci do zlog sukoba ako ne bude promjena kod Vlade.

Duhan u Crnoj Gori. U Crnoj Gori proda se godisnje duhana za K 3,000,000. Ostali duhan proda se u inozemstvo. Crna Gora zaduzila se ulozenom u kuce, strojeve, duhan i ostalo, sa iznosom od K 2,000,000 po prilici.

Potres u S. Franciscu i Hrvati. Kad je prosle godine San Francisco snasla katastroja potresa, obratila se je trgovacko-obrtnick komora u Zagrebu na c. i kr. austro-ugarski konzulat u San Franciscu s molbom, da joj izvjesti, tko je onom prilikom od Hrvata nastradao bud zivotom, bud imetkom. Zacastni voditelj onog konsulata odgovorio je na to komori, da mu usljed kaotickih odnosaja, koji su onda u onom gradu vladali, nije moguce nista pozitivna ustanoviti. S tim riesenjem nezadovoljna, prituzila se je zagrebacka komora kr. ug· krv. ministru trgovine, koji je odmah u svom vlastitom djelokrugu odredio, da se u oznacenom pravcu povedu svestrani izvidi.

Resultat tih izvida saobcio je ministar trgovine nedavno zagrebackoj komori, i to u bitnosti ovako :

Konzula ne tereti u tom pitanju nikakav provust, jer on nema ocevidnosti o ondje nastanjenim drzavljanima nase monarkije. Duznost prijave konzulatima postoji naime samo za one drzavljane, koji su vojni obveznici ; ostali se samo iz imno obicavaju prijaviti. Na temelju ocitovanja Ivana Matkavica, proslogodisnjeg predsjednika hrvatskog drustva ,, Zvonimir,'' drzi ipak konzul, da su prigodom potresa izgubila zivot dva zavicajnika iz hrvatske. Koraci, koji su ucinjeni, da se imena dvojice saznadu, nisu dosad doveii do rezultata, ali potra zivanje se jos nastavlja.

Amerikanska komisija za izseljivanje. Nazad malo vremena dosla su u Trst iz Mljetaka clanovi pododbora za izseljivanje u Washingtonu, da se izvieste o ovdjesnjima za ukrcavanje izseljivanje u Washingtonu, da se izvieste o ovdjesnjima za ukrcavanje izseljenika, koji putuju u New York. Iz Rieke su takodjer dosli bili clanovi istoga. Medju njima nalazili se senatori, liecnici i tehnicki strunjaci. Podobor bavi se sa predstudijama za promjenu americkog zakona za izkrcavanje.

Nikad zenske poljubio nije osim majke—U Genovi (Italiji) umro je nazad malo dana najstariji covjek grada Jean Brun u dobi od 102 godine. Snasla ga smrt kak je popio kavu i zapalio lulu. Prigodom svoje stogodisnjice rodjenja drzao je govor, u kojem rece i ovo : ,, Danas sam u dobi od 100 godina. Za cielog svog zivota nisam nikad konsultirao liecnika niti ikada ikakve ljerakije uzeo. Uviek sam pusio i alkohol uzivao, koliko mi je dusa htjela. Ali zato nisam nikad nikakvu zensku glavu poljubio osim svoje majke.'' Zbilja ?

Novinarstvo u Italiji — U Italiji izlazi oko 1400 listova. Po gradovima : U Rimu 394, u Milanu 322, Turinu 195, Napulju 190; u Figorenci 150 i.t.d. Dakle u samoj Fijorenci izlazi vise nego u cieloj Bugarskoj.

Urodjenici unustrasnjosti Liberije zarobise Waltera Nolza, Svajcara i ziva ga izgorise. Iste je putovao po Liberiji kao iztrazivalac.

Obznana !

Dajemo na opce znanje dasmo kupili gostionu od gosp. Nikole Greena u Dargaville, koje mjesto jest dobro poznato hrvatskom narodu. Svi nasi domorodci i poznanci koji kad putuju za Northern Wairoa mogu sada kod nas naci svaku podvorbu u najboljem redu, kao isto svaku potrebu sto opotrebuje nasim zemljacim na kopanju smole. Sada ce biti nova uprava kod nase gostione, te jamcimo svako zadovoljstvo svim nasim domorodcim. Svak k' Svome !

F. BOBANACH,
A. RADICH.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i odma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

Kaiapoi Woollen Company.

All Croatians like a Good Article

(Svaki Hrvat zeli imati dobru stvar.)

—o—

Sve " Kaiapoi " stvari jesu uradjene od najbolje vrsti New Zealand vune, od izvostnih radnika. Ovo daje dugo trajanje i svako zadovoljstvo.

Dakle kupujte " Kaiapoi Brand " svakog puta jer se nalazi u svakog storekeepers.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleníh posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER = Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.

Address: G.P.O. Box 598.

Telephone No. 1888.

Ima svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, AUGUST 28, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, SEPT. 4, 1907. (No. 24.) BROJ 24.

☞ Sada je nastao cetvrti tromjesec te najuljudnije molimo sve nase predplatnike da nam podmire njihovo dugovanje, tako da u nasem radu budemo u zadovoljstvu dovrsiti prvu godinu utemeljenja ove novine, na cast i slavu svih Hrvata! Nemojte dalje spavati u nehajstvu, jer podniposto nebi smo zudili iznieti na javnost imenicu nasih duznika za predbrojbu i za oglase.

Braci Hrvatima!

(NAPISAO ANTICH MATUTINOVICH)

Tko cuti mir u dusi, i cezne ze obcom slogom, mislim da nece sasvim prelazno preci preko ovo nekoliko mojih navedenih redaka!

Draga braco! Pri mojem polazku za domovinu, slucajno stupih u pregovor sa gosp. Urednikom "Napredka" koji mi je u kratko izpricao njegov /: tezki :/ polozaj, no mislim da je vecim nasih domo rodaca njegov takozvani polozaj sasvim nepoznat jer neki, ter neki mozebit da misle da on / t. j. Urednik :/ imade dovoljan broj suradnika koji mu daju opcu olaksicu i pomoc u njegovom radu.—Ne! Ne! Draga braca ja sam tvrdo uvjerio da apsolutno nikakove suradnicke qomoci neposjeduje; vec se trudoljubivo muci i radi kako bih samo nase ime na veci stepen podici mogao! Ovog puta dali, da zaboravimo na njegov trud i dosta kritican polazaj sa zdravstvenog gledista na koje svaki rodoljub mora malo paznju da obrati moralno i materijalno.

Mislim a i tvrdo sam uvjeren da neima nigde na cijelom svijetu Novine koja je samom uredniku bez ikakove suradnicke pomoci na teret stavljena, no ipak nas urednik podlegao cjelom trudu i neprekidnom radu kako samo nasom narodu na ovom ostrvu bolji napredak i bolju buducnost postici mogae! A sta mi da radimo, mismo jos uvjek u nehajstvu i zaboravnosti, imade nemalo polovica predbrojnika koji nisu jos svoju predbrojbu podmirili, a predbrojba jedne novine jest jedini opstanak i dug zivot koja nami hrvatima u tudjim, daleko od mile nam otacbine moze svima sluziti na cast i diku a nikada na nasu propast!

Draga braco Hrvati! Koliko mi je poznato od gosp Urednika, u slucaju ako predbrojnici neodgovore svojoj duznosti i ostanu u nehajstvu sa isplacivanjem svoje predbrojbe, Urednik ce biti usilovan na pustiti ovo remek djelo ovo narodno /: za sebe :/ tezko poduzece ubrajamo li se u broj izobrazenog naroda; hoceli Urednik biti kriv da /Boze ucuvaj:/ novina propadne? Sto mozemo vise istrazivati od osobe koja zrtvuje isti svoj zivot!

Kad su se neki zudije pokajali grieha, onda kad su propeli Isusa Hrista! No sada im je bilo kasno. Slicna sudba prati nas hrvate jer kod naseg nehajstva propadneli novina tezke ce mo doziviti dane sjecatcemo se ovih sretnih dana ali biti ce nam kasno, za uspjeh ovog remek djela, treba nam samo jedini lijek, a taj jest redovito isplacivanje predbrojbe, kako rekoh niti polovica ih za cijelo vrijeme nisu svoj dug podmirili; tome sam na vlastite oci uvjeren bio, i knjige kod ureda vidio.

Draga braca! Ovoje upravo zalostno ter zaista bi bolje bilo neprimati novinu ili redovito ovu malu svotu isplatit cim se koji predbroji.

U nadi sam da ce svi cestiti hrvati unaprijed uciniti, sebi na cast i slavu a gospod Uredniku oblaksat tesko breme.

Sveti je ovo cas, zlatna je ovo prigoda, koracajmo naprijed, pod hrvatskom zastavom okupimo se u kolo hrvatske omladine kojoj je jedini cilj ljubav i sloga, u to ime Boze pomozi nam!

Sad gdje godje rod hrvatskoga,
ja pozdravljam redom dojednoga;
Nadajuc se slozi kod hrvata
Svijem mjesto blizu rajski vrata!

Prijateljski Sastanak.

U proslu Subotu na 31 p. mj. bio je prijateljski sastanak u kuci gosp. J. Brown, Wyndham Street, pri polazku za staru domovinu Antica Matutinovica, Luke Vitasovica i Stipe Ivicevica. Podpisani caste se javno zahvalite cieloj prisntnoj gospodi kao isti gosp. Nikoli Bassi (predsjednjiku trpeze) gospodjici Patterson (od hrvatske krvi), Dr Karlo Theimer (Hrvatski Liecnik), gospoda M. A. Ferri (Urednik Napredka) J. Franich, Nikola Matutinovich, A. E. Matutinovich, Tome Matutinovich, Misko Matutinovich, Mate Despot Antin, Jure Ivicevich, Ante Ivicevich, Ante Alach, Mate Kuluz, M. Kostanich.

Na ovom bratskom sastanku najsrdacnije zahvaljujemo nasim mjescanim koji nas do grada Aucklanda bratski izpratise. Osobito gosp. Nikoli Bassi koji je sada dosao nastanit se u Auckland te za 33 godine zivio odalecen, a da svoga materinskog jezika cuo nije. Ter kao pravi Dalmatinac (rodom iz Sibenika) zadivio je cielo druzstvo riecju i pjesmom vjesto u svome hrvatskom jeziku. Sastanak zapoceo je na 3 sata p.p. te trajao do 8 sati. Burnog pjevanja, nazdravica, i potjecanja za ljubav, slogu, i domovinu bilo je na pretek, docim vidilo se je neko izcekivanje za kojim su svi prisutni ocekivali? Nu za cas, i evoga! Gosp. M. A. Ferri uzeo je govor, te srdacno pozdravio prisutne, napomenuo je nekoliko rieci o bratskom sastanku, o slogi Hrvata, kao isto i riec od nasem "Napredku." Ferri je poznati govornik te mislim da mi je dostatno kazat gdje se je cuo cielom dvoranom urnebesni Zivio! Zivio! Zatim se je otvorio sanpanjac ter se braca izredali narodnom zdravicom kucnuli, i u najljepsem redu razisli. Ovo je prvi put u gradu Aucklandu sto se je bratska ljubav u dostatnom broju pokazalu na polazku za milu domovinu. Ova ljubav ostat ce neizbrisiva, te ponovno najuljudnije zahvaljujem svoj gospodi a osobito nasim miscanima.

ANTICH MATUTINOVICH,
Od stranc svoga druzstvo.

Novi zeljeznicki nacrt za Dalmaciju.—Austrijska vlada u Becu tetosi ljubezno oko Dalmacije. Ona bas hoce da asikuje onako po turski. Pa: peki!*) Kurz und gut: kod zeljeznickog ministarstva u Becu izradjeni su nacrti za zeljeznicke pruge iz Dugopolja u Arzano, iz Matovica u Metkovic i iz Knina u Zadar. Za prvu onu prugu, koja se odlucuje od drzavne zeljeznice Split-Perkovic-Knin i prelazi dalje na bosansko zemljiste u Bugojno, izradjen je tocan nacrt. Ravnateljstvo zeljeznickih radnja u Splitu dobila je od zeljeznickog ministarstva u Becu nalog, da uprilici proucavanja i glede onih drugih dvaju pruga: iz Matovica u Metkovic i iz Knina u Zadar. Ministar zeljeznica Derschatta ide u tu svrhu na putovanje, pa ce licno sve sitnice pregledati.

Izseljivanje iz Hrvatske.—Izselile su se tokom mjeseca travnja t. g. ukupno 3464 osobe, od kojih su 2963 imale putnice, a 501 nisu. Po dobi i po spolu izselilo se: 2970 muzkih i 396 zenskih iznad 12 godina, te 53 muzkarca i 45 zenskih izpod 12 godina. S ladanja se je napose izselilo 3280 osoba, a iz gradova 184. Od izseljenika bilo je po materinskom jeziku 2919 Hrvata ili Srba, 163 Magjara, 292 Niemca i 90 ostalih. Iz zupanije licko-krbavske izselilo se je 589 osoba, iz modrusko riecke 304, iz zagrebacke 515, iz varazdinske 350, iz bjelovarsko-krizevacke 515, iz pozezke 338, iz viroviticke 393, te iz zupanije sriemske 368 dusa.

Po zemljama izselilo se: u Rieku 3 osobe, u Ugarsku 58, Austriju 40, Bosnu i Hercegovinu 33, Srbiju 29, Rumunjsku 1, Njemacku 248, u ostale evropske zemlje 87, u Ameriku 2958 i nepoznato kuda 7 osoba. Od izseljenika u prekomorske zemlje odputovalo ih je preko: Rieke 655, Trsta 7, Bremena 1475, Hamburga 95, Antwerpena 119, Rotterdama 27, te preko nepoznato koje luke 451 izseljenik.

Povratila su se u svemu 402 izseljenika, i to 370 muzkih i 32 zenske. Hrvata ili Srba povratila su se 363, Magjara 8, Niemaca 20 i ostalih 11 osoba.

Doselilo se je u svemu 719 osoba, i to 50 muzkih izpod 12 godina i 439 iznad 12 godina, te 45 izpod i 185 iznad 12 godina. Po materinskom jeziku doselilo se je 130 Hrvata ili Srba, 367 Magjara, 143 Niemca i 4 ostala. Medjn doseljenicima bilo ja 559 rimo-katolika, 2 grcko-katolika, 98 grcko-iztocnih, 34 evangelika i 22 izraelicana. Iz Rieke doselilo se je 7 osoba, iz Ugarske 558, iz Stajerske 22, austr. Primorja 3, Bosne i Hercegovine 34, te iz Srbije 17 osoba.

Rudo—Bosansko selo u kotaru visegradskom, a u okruzju Sarajevskom. Ima oko 500 zitelja. Selo Rudo bilo je u proslom stoljecu izgoreno i razoreno po Karagjorgu. God 1896. poplavila ga rieka Lim. Rudo lezi na desnoj obali Lima, naslonjeno o brieg. Zemlja je vrlo plodonosna. Osobite odlikuje se tecnim i izrstnim vocem svake vrsti. Dinje, koje rastu po bostanima najbolje su u svoj Bosni ponosnoj. Inace i poljodjelstvo uspjeva prekasno. Stocarstvo je dobro gojeno i umnozaje se od godine na godinu.

Magjari i glagoljica. "Nase Jedinstvo" veli, da je ovlasteno od jednoga od imenovanih komisara svete stolice preko madbiskupa Stadlera, da ponovno izjavi, da su Magiari najvise krivi radi glagoljice, jer su ostro zaprietili Rimu, ako on popust Hrvatima ugljagoljici, da ce oni za se zahtjevati nagjarsku liturgiju, spravni da povuku sve konsekvencije. Za slucaj dementija veli "Nase Jedinstvo," da je ovlasteno, da govori i otvorenije.

Samoubojstvo. Ubio se u Petrinji pekarski naucnik Josip Jovanovic. Toga dana prodao je pecivo i kupio si samokres. Zasao u polje i izpalio hitac u mlade si grudi. Jos je nadjen na zivotu i prevezen u bolnicu. Uzrok je samoubojstvu, sto ga njegovi natjerase, da bude pekar, a poslovodja da je zlo s njim postupao. Tezko ce proboljeti.

Brzoglasni ured u Porecu (Istra).—Odluceno je, da se jos ove godine u Porecu, u Istri, uprilici brzoglasni (telejonski) ured. Tako ce Trst i Pula biti vezani brzoglasnom zicom sa Porecom.

Stanovnictvo Trsta.—Gradski statisticki ured u trstu javlja, da je stanovnictvo u obcini grada Trsta prevrsilo 200,000 dusa. Sada ima u Trstu i okolici trscanskoj 200,962 stanovnika. U toj brojci nije ukljuceno vojnictvo.

Popis pucanstva od 21, prosinca 1900, izkazao je 178,127 stanovnika (bez vojnictva). Dakle u 6 godi-i 3 mjeseca umnozilo se pucanstvo za 22,835 stanovika. Taj umnozak osniva se na previsku novorodjenih nad umrvsima i nadvisku useljenika nad izseljenicima.

U mjestu Kormendu Ugarskoj, utukla je nekog ciganina njegova zena sjekirom. Ciganin bio se je povratio kuci i nusao je svoju zenu u zagrljaju drgog ciganina. Na to je pograbio veliku sjekiru i htjeo ubiti svog takmaca, ali ovaj ga je pravodobno pograbio za zatiljack i bacio na zemlju. U ovom casu istrgla je zena svomu muzu sjekiru iz ruke i utukla ga njom, a zatim je pobjegla sa svojim ljubovnikom.

Ubojstvo. U selu Pribisevci zabavljao se u kremi Joso Dunic, koji je pred par mjeseci dosao iz zatvora iz Mitrovice Dobrana napit navalio je na cigana Stevana Gjurgjevica, da mu ovaj na gudalo. Kad je siromah cigo vec sustao od gadenja, prestao guditi. Kad ne htjede vise guditi, jer mu je Danic slabo placao, navalio je ovaj nezem na njega i umorio ga.

Mati nemati. Na izmedju Drnja i Koprivnice dna 28. ozujka naisao je kondukter poslije jutarnjeg osobnoga vlaka na jedan omot. Iz znati-zeljnosti ga otvori i na veliko svoje cudo opazi, da je zamotano malo diete, ali vec mrtvo. Mati - nemati, da ga se lisi, valjda ga bacila kroz prozor vlaka, jer je nadjeno medju tracnicama. Jos se ne zna cije je die te, a ni materi se u trag jos uslo nije.

Samoubojstvo djeteta. Ovih dana nadjeno je u Koprivni u kanalu Vuke mrtvo tielo djeteta tamosnjeg jednog seljaka. Obcenito se pripovieda, da je diete, koje je polazilo pucku skolu u Koprivni, pocinilo samoubojstvo iz bojazni pred skolskom kazni. Koliko je istine na tom, jos nije ustanovljeno.

Za nadpis sv. Propeca.—U listu naseg zupnika Don Joze Zanna koji je bio tiskan u "Napredku" zahtjeva se £10 za dovrsiti nadpis sv. Propeca u dva jezika t.j. Hrvatski i Englezki na uspomenu milodara sv. Patrika. Pri polazku za staru domovinu primili smo od gosp. Antica Matutinovica 3s, i Luke Vitasovica 3s, ukupno 6s, u svrhu da i ostala braca hrvati budu se probudila te ovu malu svoticu sto skorije sakupili.

Ubio majku. Javljaju iz Kastelastve u (Dalmcija) 28. Svibnja: Sinoc nesto pred devet sati prosu se mu njevom brzinom grozna viest, da je Gjuro Lukin Gregovic, nezenja u dobi od prilike oko 56 godina, zadao svojoj dobroj starici majci strasnjim di lom sjekire—tri jaka udarae u zatiljak na nacin, te se biedna starica poprskanih mozdjana srusi na tle, eda u brzo ogrezne u mlazovima svoje krvi. Kad je izvrsio svoj naum, raztvorio je prozore i vrata, promienio odielo, hitro se sklonio kod eruznika i bio nesto uzbudjen, ali vise u formi straha, dod se nije nasao u sigurnoj zastiti, a onda je postao sasma hladnokrvan, trazio smotku da pusi. Govorio je pri najzdravijoj svietsti, a prva mu je riec bila, da kaze oruznicima, gdje se sto malazi u kuci, osobito je tocno znao, da naznaci mjesto i svotu novaca kao i zlatna dragocjenosti. Nije zaboravio navesti ni kolicinu vina ni ulja kao i naglasiti, da to ne smiju nikome povjeriti, vec predati sudu. Iza toga mogao je da spava kasnije i da jede. Ovaj uzasni zlocin izazvo je veliku ogorcenost u pucanstvu, koje bi bilo lincovalo zlocina, da ga oruznici ne zastitise. Ovaj se je gadov pred un nekoliko mjeseci vratio iz Amerike. Misli se, da je pocinio zlocin iz mahnite pohlepe, da se sto prije domogne prilicne imovine. Pokojna mu mati Jovana bila je razborita, mirna i plemenita zena, u dobi od 75 godina te nije bila kadra ni na koga dici glas, a kamo li na ubojicu, kojicu, kojega je neimjerno voljela i od svoje petero zive djece najvise ljubila.

Nenadano nasla smrt. Nazad malo vremena prije podne izasla starica Paulina Kolkovac iz Osieka, u dvoriste po vodu. Kad je dosla do bureta palo joj nesto u vodu i ona se dublje nagula nad bure, da izvadi palu stvar. Ali kada je izgubila ravnotezje pala je i sama na glavce u bure. U buretu je bilo na dnu vode, a sigurno i uslied udarca i potresa mozga ostala je sirota starica, u bretu na mjestu mrtva. Ona je stara 56 god. i rodjena Podravcanka. Muz joj je krojac. Nenadana njena smrt rasirila se munjevito podravinom i naisla na obcu sucut.

Zanella uvrijedio Hrvate na Rieci. Povodom zadnje soireje u kazinu "Patriotico" rekao je zast. Zanella, da on ne zna, sto imadu u obce traziti Hrvati u kazinu, pa bi se morali svi van baciti. Hrvatski clanovi Kosulic i Pavlic culi su za ovu izjavu i trazili zadovoljstinu. No ravnateljstvo kazina izjavilo je, da Zanella nije toga rekaa. Na to istupilo je iz kazina 23 hrvatska clana. Kosulic i Pavlic pozvalisu na dvoboj predsjednika, podpredsjednika, 1 clana ravnateljstua ponnacelnjka. Predsjednik zamolio je za produljenje, docim su ostali u opce odbili zadovojstinu. Na sjednici od 24 travnja prijavila su 32 clana svoj istup.

Ovih dana, licno nam se potuzio jedan nas domorodac; da je prisustvovao drustvenom sastanku, novo osnovanog udruzenja hrvatske omladine u Gradu Aucklandu. No ipak isti domorodac izjavljuje da apsolutno neima nista proti uprave i udruzenja, vec proti neuljudnam ponasanju Paske Cvitanovica koji prema drustvenom pravilniku trebao bih biti iz iztog udruzenja izkljucen. Sto se i nadamo da ce uprava pri sastanku prve sjednice njegovo neuljudno ponasanje u pretres uzeti i isto u drustveni zapisnik zavesti, sto ce samoj Upravi na cast i opcu pohvalu pri glavnoj skupstini biti! Draga braco svakom udruzenju jest potrebno dobrih i cestitih clanova koji su u stanju u svako doba za udruzenje zrtvovati moralnu i materijalnu pomoc; a pot niposto razdor i mrsnju.

Stabilimento tecnico triestino. Trscanski tehnicki zavod slavio je nazad malo vremena petdesetu obljetnicu svog obstanka. Tim povodom svetkovali su svi radnici brodogradilnice u sv. Andriji, u sv. Marku i u sv. Roku. Razumjeva se, da im se je izplatila podpuna placa i za doticni dan. Ravnateljstvo zavoda dozvolilo je iznos od K 100,000 za podporni zakladu nemocnih radnika i njihovih udovica.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia na 2 Rujna
Miowera ,, 16 ,,

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Ormuz na 7 Rujna
Oruba ,, 21 ,,

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

DR. HERBERT COX,
DENTIST,
216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS, BROS.
Waipapakauri.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

OBZNANA.

Navrseno je mesec dana od kada sam razdjeljed od svoga druga. Bilo je oglaseno kroz "Nadredak", i broz Englezke novine nasa pogodba, da meni mora biti placeni svi dugovi, kao isto od mene izplaceno nase dugovanje. Kroz sedmnicu dana svi racuni jesu od mene podmireni, ali moji duznici samo riecu plati cu neka ceka. Evo ima godina i godina da cekam, ali vise necu, nego putem zakona, kao isto dati cu njihova imena kroz novinu. Molim sve moje prijatelje, i duznike dami cieli dug podmire sto skorije da kasnje nebude nikakvih neprilika. Suvise dajem znati mojim zemljacim da kupujem smolu uz gotov novac, i prodajem sve potrebite stvari za smolokopce uz gotov novac.

J. M. CURIN.

Kaueranga, Kolovoza 26, 1907.

NA ZNANJE!

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom nasodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemlja ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

NASIM DUZNICIMA. — Umoljavamo najuljudnije all i najodlucnije sve nase stare duznike, da nam bezodvlacno priposlju duznu STARU, a istodobno obnove novu predplatu, eda u tocnom posisjanju lista ne nastane neizogibivi prekid.

Uprava "NAPREDKA."

"Napredak."

SRIEDA, RUJNA 4, 1907.

Od Preporodu.

Od postanka hrvatskog plemena, kako nam povjest kaze, bilo je vazda mrznje i medjusobnog preziranja izmedj hrvatskog naroda Dieli se na toliko razlicitih stranaka, brat pod bratom jamu kopa, nemoguc ga viditi gdi zive. Takove slutnje obstoje nazalost i u ovim odalecenim krajevima. Vecinom nas je Dalmatinaca u ovoj zemlji, sto smo odgojeni svi kao u jednom gnjiezdu, koji, kad su nam olahkotila krila, razprsismo se po svietu.

U svietu kad smo se sastali, mjesto jedan drugog priznati za brata, nazivljemo se imenima sto se covjecanstvu nepristoje. Dielimo se na toliko stranaka. Koja je razlika izmedju Skoljara, Primorca i Zagorca? Mislimo da se nebi imalo razlikovati, jer od svaklen ima—sto se rece—ljudi i neljudi. Covjek bio iz grada, sela ili varosa, nenosi sobom u sviet nista vec svoju savjest i ponasanje. Nece nas Inglez pojedinog zapitati, "iz koga si mjesta," vec nas zove jednim imenom t.j. Austriakom. Na zalost hrvatzkog i nepoznaju!

U protivnom mi se drzimo strancarstva, a sto nam je za sveukupnu korist i prosvjetu okrcemo ledja! Toboze na rieci zadnji nismo; ali kad je za djelo, zamuknu usi! Sa takovim nase hrvatsko ime zakopaje se u najvece dubine, a nikog nemozemo krivit vec sami sebe. Vise ce ih reci: "moglo bi biti tako i tako medju nasim narodom" a kad se dodje do djela, tih govornika izcezne! kao na pr. Nasa hrvatska novina "Napredak" znamo u kakvom kukavnom stanju obstoji, jos od utemeljenog dana. Mjesto sto bi je imao podpomoc svaki, utapa je, da jos gore duhom klone. Kad vidis da je u slabu stanju, onda i treba dati pomoci; ali sve je uzalud! Ima dosta koji govore za nju, ali pomoci nedaje.

Takova sto nebi imalo obstojat medju nama. Drustvo Sjedinjene hrvatske mladosti zasnovano u gradu Aucklandu ono jest jedna liepa ideja, skojom mozemo postici dosta liepih i za nas koristnih posljedica. Odbaci strancarstvo i svaku mrznju, prama svome bratu, te hrli mu u narucaj i pruzi svoju desnicu u znak prijateljstva i hrvatskog imena. Potrosimo u stoline slucajeva, a sto se tice nase zajednice, za ono da nismo kadri dopriniti mali dazak. Iziskivamo najvise od nasih hrvatski gostionicara, koji su priznali i priznavaju da su ucinili koju svotu novca s nasim hrvatskim narodom, da oni dadu izgled i pripomogu mlado drustvo sa mogucom svotom novca. Kad takov izgled dadu, ostali ce narod onjima bolje suditi i odazvatise. Novac sto bi dali nebi propao. Isprike nijedan nemove u ovom naci. Ovde se negleda nikakove osobnosti, tice se cjeloukupnog naseg naroda Ako sto imas s jednim covjekom, nemas uzroka reci: „ja u to necu kad je on." U ovome se svak jednako postuje.

Zaboravimo stare griehe koji no su izmoljali dusu i srdce u nama, vec gledajmo slogu. Slogom se svaka dobiva, a nesloga svaku unistiva. Pusti svakog nek se svojim poslim bavi, ti pazi svoga; a sto ti za stetu nije, pomozi i drugoga. Na ovaj nacin stanimo ziviti, pak ce mo biti uvidjenije kod svakoga

KRATKE VIESTI.

Na 1 tek. jedna mlada hrvatica imenom Franica Kuscevich rodom iz Nereziea sa otoka Braca (Dalmacija) stigla je u ove daleke krajeve u druzstvu od 10 domorodaca. Mlada djevojka dolazi kao zarucnica gosp. Ivanu Silicu sto kroz kratko vrieme imaju sturiti u braku zenitbe. Bilo im sretno!

Nevjerujemo, ali prikazuje se spavanje od strane hrvatskog naroda stose tice mlodar za Bolnicu. Nemoj mo biti u zadnjem uzmite prigodu da nas budu pohvaliti dokle Sabor u Wellingtonu traje.

Zao nam je spomenuti da nas domorodac Luka Lulich bio je usilovan da otidje u Ludnicu kod Avondale na 29 p.m.

Nas domorodac Nikola Bassi rodom iz Sibenika (Dalmacija) dosao je iz Christchurch za nastanit se u gradu Aucklandu, sada namjerava otvoriti Ljekarnu.

Sutra jutrom Dr Theimer putnje za Northern Wairoa gdje ce se uzdrzati za sedmnicu dana, a mozebiti i vise dana ako bude bolestnicim opotrebovati,

Iz kojemudrago strane svieta kad je adresa metnuta "Napredak" Auckland, New Zealand svi listovi stignut ce sjegurno kod Urednictva, te dodniposto nije nikomu opotrebito registravati listove koje ne sadrzavaju novca, ili koje druge vriednosti.

U Londonu kod tvornica lojanica ima rusa kod radnje nista manje od 6595 radnika.

Svi bogati Rusi kad umru njihova tjelesa pocivaju u liesu od cakla.

Prva tvornica papira u Europi jest u Jakinu (Italiji) koja je zapocela god 1340.

Petrograd ima vise smrti, nego u ikakvom drugom glavnom gradu u Europi.

Svaki Francuzki podanik u Francuzkoj placa na godinu cetiri pene poreza na zigicam.

Najdulja riec u Englezkom jeziku jest ova "nonintercommunicability.

Tartarski alfabet sadrzaje 202 slova, koji je najdulji na svietu.

Racuna se da u gradu Chicago nadje nenadana smrt dvije osobe svakog dana.

Po racunjanju zadnje stastitike Njemackih podanika ima u Velikoj Britaniji 150,000.

Egiptjani jesu najprvi narod koji su izumili papuce na noge t j. 2200 god. prije Isukrsta.

Knjiga od dva mudra i glasovita liecnika njihova statistika dokazuje da je istinito da 149 osoba jesu bili zakopani bez dasu bili umrli, 219 spaseni prije nego su se imali pokopatia 10 osoba izvadjeno iz groba zivucih.

U Fort Mayne, Indiana zastrajkalo je 250 smotkara od cigareta za povisicu place.

Abesinci se samo tri put okupaju u svome ziaotu. Prvi put pri rodjenu, drugi kad se zene, i treci put pri smrti.

U Irskoj ima vise osoba koje su navrsile 100 godina, nego u ikakvoj drugoj drzavi na svietu.

Nazad malo dana prodano je na drazbi u Parizu jedno malo pisamce Napoleonovo iz njegovih mladjih dana za 5500 franaka.

U crnoj-Gori svejednako vrije. Ljudi oko dvora htjeli bi, da knoz Nikola dokine ustav i da se opet uvedastarl absolutizam.

Srpski kraljevic Gjeorge poci ce na skoro putovati na dulji put kroz Francuzku i Italiju.

John R. Booth najbogatiji trgovac drvom u Canadi posjeduje 4250 cetvornih milja sume. u kojoj radi u ljetno doka 1600 ljudi.

U Sjedinjenim Drzavam od Amerika koliko je narod zaljubljen u svoga Predsjednika mislu se s'druziti da svenkupno glasuja uzrokom do Predsjednik Roosevelt ostane dozivotno za Predsjednika.

U Japanu neostane nijedna zenska neozenjena. Ako dodje u godina te kad dobrovoljno nemoze naci zarucnika, onda joj drzavne oblasti nadju muza.

Prosti vojnici od Amerika imaju najolju placu od svih drugih drzava. Imaju £2140 na mesec, a druge drzave placaju kako sliedi—Austria 3/., na mesec, Francnzka 7/3., Njemacka 10/5., Englezka £1 10/., Japan 2/6., Ruska 1/6., i.t.d.

Pri zakljucku lista primili smo za nadpis sv. Propeca kao milodar u crkvi sv. Patrika —Mate Bobanach 3/., Ante Mucalo 3/., svega ukupno za ovu svrhu 12/.

Gosp. Pasko Cvitanovich.—Kad uzrokon. tvoje gluposti i nehajstva, nehoces uzeti nikakva obzira na ponovnog naseg pitanja u poslanom racunu i privatnog pisma, usilovani smo najuljudnije pri zakljncku ovog lista zamoliti da podmiris racun tvoga dugovanja od utemeljenja ovog lista, jer drugcije udarit ce mo u druge gusle. Sto bi zelio da hrvatski predbrojnici koji uzdrze ovaj list, budu takodjer uzdrzali i tvoj oglas u "Napredku" za nepunih devet meseca, i da po tvome uzvisenom oglasu bude ti kuca vazda puna narodu za napuniti tvoju kesu, a hrvatski narod da kopa smolu za tebe. Nemoj nas nista kriviti jer zasluzujes, jer moramo ici putem pravice a negledati nikoga u brk. Ovo neka bude i ostalim na znanje.

„Napredak" primati i citati za punih devet meseca nije ni liepo ni rodoljubno. Cekat ce mo svakog da vrsi svoje duznosti do 18 tek. pak onda bez iznimke obustaviti dalnje siljanje lista, tko je netocan u placanju predplate iznieti ce mo na javnost imena nasih duznika. Ovo je zadnja opomena.

Ubio rodjenu sestru.—Pucao je Martin Hanizar, 20-godisnji momak nespretno baratujuci sa revolverom u svome dvoristu u Markovcu. U to je sa ulice usla njegova setra Roza i to bas u casu, kad je revolver odapeo. Zrno ju pogodilo u grkljan i proslo kroz vrat. Sirota je na mjestu ostala mrtva.

Ubojstvo.—U Piskorevcima dogodila se ovih dana cudna senzacija. Rusin Gjuro Plancak udaren je po zatiljku lievcom a i inace je po tielu izudaran. Iz pocetka nije se znalo tko ga je udario, dok nije sada Fr. Majer priznao, da ga je udario lievcom. Drzi se da je to osvetno djelo seoske lole Save Cirica.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

TRAGEDIJA KOD LEEDS.

London 2 tek.—Brzojavka donasa viesti da u gradu Leeds jest jedna sasvim izvanredna tragedija pocinjena. Gosp. Harrison upravitelj jednog ducana bio je bolestan za nekoliko vremena i liecio se kod Dra. Walter Hirst. Ovaj uzeo u glavu da mu ljekarija Liecnika ucinila skode njegovom zdravlju sa revolverom u ruci otidje k' liecniku i zapali hitac na njega koji odma padne mrtav. Prije nego su mogli Harrison a uhvatiti obrne rovolver te ubije sam sebe.

UBOJSTVO I VJESALA.

Petrograd 2 tek.—Onaj covjek koji je usmrtio M. Ivanoff namjestnika tamnice kod Viborg jest kio ujamcen te kroz 48 sati bio je objesen.

NAMJERA ZA UBITI RUSKOG CARA.

Petrograd 2 tek. Prieki sud jest dovrsio iztragu od 11 muzkih i 7 zenskih osoba za namjeru ubojstvo Ruskog Cara. Vecina obtuzenih izgovarali su se da nisu krivci, ali castnik Nikitenko priznao je svoje zlocinstvo da je hotio ubiti cara i ministra predsjednika. Nikitenko skupa sa dvije druge osobe osudjen je na vjesala, 3 druge osobe izmedju kojih je i jedna zenske osudjeni su na osam godina tezke tamnice jedna osoba na cetiri godine, cetiri zenske i jedan muzki za dozivotno stanje kod Siberije. Sest osoba jesu pusteni na slobod kao pravedni zlocina.

KUGA U SAN FRANCISCO.

New York 2 tek. Viesti iz Amerika donasaju da bolest od kuge jest pojavljena u San Francisco deset bolestnika jest umrlo kroz malo vremena. Brodovi i parobrodi koji putuju po kosti jesu strogo vizitirani od zdravstenog ureda.

VELIKA VATRA U JAPANU

Tokio 2 tek Japanski grad Hakodate koji lezi na moru jest bio u pozegu za tri cetvrtine grada. Steta iznosi za £3,000,090 sterlina. Od 85,000 stanovnika sto grad sadrzaje ne manje od 60,000 osoba jesu ostali bez kuce i kucista.

Izum Hrvata.—Gosp Mate Slavic rodom iz Varljeni, obcina Kastav u Istri, sada postanski tehnicki cinovnik u Trstu, izumio je jedan sasma prakticni stroj za ocuvanje telefonskih i brzojavnih postaja od pogibelji groma.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 155.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185 do 200.
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 145 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 100 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 52.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 28
Dobra swampa sa prahom 25.
Slaba swampa ostrugana od 26.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 24.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 18.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125
Po drugi put ostrugana ali bistra 135.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 75.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 46.
Ostrugani sugar 38.
Sitna guma ostrugana 38.
Sitna guma bez biti ostrugana 36.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 15.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3.

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 190 pak gore.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 116.
Sitna guma 50.

Nasem zupniku Don Jozi Zanna. Dokazano nam je u visem broju nasih domorodaca da gosp. Pasko Cvitanovich (gostionicar), jest se izrazio u svojoj gostioni da one cetiri slike od Sv. Propeca u crkvi sv. Patrika, koje sada jesu na uspomenu hrvatskog naroda nisu nove slike nego stare koje su od davno vremena u crkvi sv. Patriku. Na temeljnu istinu od gluposti gosp. Cvitanovica molimo Don Jozu Zannu da dado kroz "Napredak" njegovu ocevidnu istinu da slike nisu stare buduc bivsi prisutan kada se je sanduk otvorio i vidio svete kipove u komadim. Ovo se zahtjeva na osvjedocenje hrvatskog naroda, u mjesto neistini da budu za vazda vrata zatvorena.

"Hrvatski Domorodci."

Izseljivanje iz Macedonije.—Iz Soluna javljaju, da se Macedonci jatomice izseljivaju u Ameriku. Agenti nekolikih druzstava, koja eksploatiraju izseljenike, putuju po solunskom i bitoljskom vilajetu, narocito raznim obecanjima mame sviet u Ameriku. Za posljednja tri mjeseca samo je u Solunu izdano 6000 putnica, sve za Ameriku. Druztveni agenti stupili su u saobracaj sa redarstvenim ablastima i ove za mali baksis olako izdaju putnice. Turski listovi vec su poceli pisati o tome ogromnom izseljivanju, izmedju njih vod se polemika. Jermenski list „Otacbina" veli, da su turske vlasti krive za to izseljivanje. Uz turske vlasti krive su isto tako Srbija, Grcka i Bugarska, koje nista ne preduzimaju protiv druztvam za izseljvanje. Taj list navodi i ime jednog stranog agenta, koji je prije pet mjeseci putovao po bitoljskom vilajetu, podkupljivao cinovnike radi izdavanja putnica krscanima. Cak je i silom natjerivao pojedine, da mu se obvezu, da ce ici n Ameriku, inace ce ihdenunciratioblastima.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Kuzma Bucat, Neavesville—Novina vazda i redovito poslana je na Vasu staru adresu Hikuai, zasto nam niste prije javili za Vase sadasnje boraviste? Zivili!

Hrvatim u Parengi—Hvala vam na vasem izrozu u privatnom listu Bili ste u pocetku od zadnjih, ali sada cast nam je javno izjaviti da ste sa u sasvim dobrom prlmjeru opostenili. Necemo nigda klonuti duhom sa puta od istine i pravice, ali uz nasu zrtvu sto trudoljubljivo radimo nemojte dopustiti Vi, i ostala braca hrvati da nam veliki vihar salomi konope koje sada cvrsto uzdrzimo.

Gosp. Ante Miletich, Parenga. Zao nam je nemozemo zadovoljiti vasem zahtjevu na Sudbenim odsudam kada nemamo nikakva dokaza u rukami. Sabor u Wellington u takove svrhe nemoze vam ni najmanje pomoci.

Gosp Ivo Blazevich slagar (Riceki Novi List) Ricka—Hvala vam na hrvatskom rodoljubstvu. Uztrpite se jos malo vremena, jer netom uvidimo probudjenje hrvatskog naroda u ovoj zemlji primit ce te nas privatni list. Hratski pozdrav.

Gospodine Urednic! Molio bi vas uvrstite u vas cjeneni list, u svrhu do bude za pouku nasim zemljacim kad misle putovafi za staru domovinu. Kad sam se uputio u druzstvu drugih nasih domorodaca na 18 Svibnja t.g. iz Sydney, odma sam bio pokajen sto parobrod nisam prije obasao dok mi je bilo na vrieme. Savjetujem sve nase domorodce koji bi pogodili otice sa Englezkim parobrodom (Ormuz tako se je zvao onaj slavni brod) da istog prija dobro obadju, imali na njemu zivinica. Ali ako bude stari Ormuz nace ih kao pjeska oko mora. Stose tjce hrane ukupno sve slabo. Fresska mesa nisam okusio kroz cjeli moj boravak na parabrodu. Svaki neka prije uviei da za svoj novac nebude izvrnut gladu t.j. slaboj hrani i nocnom nemiru u postelji. Poradi prolazka kroz Italiju mislim da bi bilo bolje Genovu buduc da u Napuli odrise do Boga. Tamo je glas da se nesmi nositi nova roba. Nami nije smetano, ali obratno odnili su nam svu nosenu. Nekoji nasi nosili su dan a neki dva, te se preobukli za poci u grad te kad dosla je komesija odneso se sve i najmanje daje bilo od znoja zaneseno. Nebi mo ni ovo zalili vec su odnili i opranu, a neobucenu rekose dace ju vratiti do pol sata ; ali zaliboze kroz nase vrieme u Napuli nije vise nitko od nas cuo ni vidio robu. Mislim da ovo malo redaka bude na znanje nasim domorodcim da i njima nedogodi se slicna kao nami. Primite Hrvatski pozdrav—Vas domorodac

MARKO MILJAK,
Vrgorac, Srpnja 8, 1607.

Primjetda ! Cudnovato je da hrvatski narod ima podnositi jada i nevolje na svome putovanju na sve strane svieta, stoga je opotrebito da se uzmo temeljnih savjeta, i da se svaka bolja izobrazba uzmo kada prigoda donasa. Sa otvorenim ocima treba pe svietu putovati.

Kada su dopisi za pouku i za sveukupnu korist hrvatskog naroda primaju se, pak bili predbrojnici ili ne, ali osobnosti jednom prama drugom izostavljamo.

Imamo kod Urednictva na ocigled najzadnji izum Huke za vaditi smolu iz svanapa tako da najprostiji smolokopac moze se sa koristi vaditi gomu. Gosp. E. Elliott jest izumio ovu Huku gdje nitko u Novoj Zelandi nema prava za napravu iste. Ciena je Huki jest £1 5s, te kad u gradu dodjite vidjeti da se mozete uvjeriti po vasem zadovoljstvu.

Molimo ponovno nase dopisnike da nam nebudu u velikom broju dosadjivati sa privatnim listovim jer po nasoj zelji zelimo da je moguce ugoditi svakomu, ali u velikom tezkom radu sto se nalazimo usilovani smo privatnu dopisnicu izostaviti.

Gosp. Tony Bobanovich, Mungatapere—Vasa stara predbrojba dobra je do 22 dojduceg meseca. Sa danasnjom primljenom predbrojbom jest podmireno do 22 Listopadu 1908. Da ostali domorodci uzmes vaseg izgieda mogli bi smo imate novinu dva puta na sedmnicnu. Mozemo sve postignuti samo kad bi mo bacili nehajstvo na stranu. Zivili !

Ubio oca.—Josip Mecak, seljak iz Bukovja, opc. Bistra, imao je samo jednog sina miku, no ni snjim se nije mogao nikako slagati. Otac je bio vrlo nemirne i nasilne cudi i poznat na daleko kao kavgadzija, respikuca, pijanac i kradljivac. U posljednje doba podao se posve picu, dolazio gotovo danomice pijan kuci i tu se svadjao sa sinom. Dolazilo je je radi toga izmedju njih cesce do tucnjave. Tjiekom 1904. god. i 1905. Mijo je cesce tukao oca si pa je i bio osudjen na 5 mjeseci tamnice. Poslje izrecene osude kao ga je otac slutio, da ce poginuti od ruke sinove, jer je zamolio sudb. stol, da se Miko pozove na nastup kazne, jer da mu se zagrozio, da ce ga zaklati, a poslje je u dva maha 1906., isto prijavio, da mu se zaprijetio, da ce mu odsjeci glavu. Napokon je otac odlucio, da proda sav svoj imetak, na s sto je sin lrazio od suda, da mu oca proglasi rasipnikim. Od tog doba dolazilo je do jos jaceg sukoba. 25. lipnja 1906. prijavio je Josip Mecak, opcini, da mu je sin methuo ju rakiu zive (zivog srebra-da ga otruje, sto je i pronadjeno. Istoga dana uhvatio je Miko volove svog oca, da ide u livadu po sijeno, otac volove izjarmi, da je on „gospodar", na sto je Miko uhvatio bradvu, sto je bila na kolima, te mu njom zasjekao u glavu, a kad je ovaj onesvijesten pao, sasvim ga dotukao, Po tom je sin otisao opcini i sam se prijavio. Ovih dana osudjen je radi toga cina na 8 godina teske tamnice.

Ustrielio svoju zenu.—Nazad kratkog vremena vratio se zitelj Marko Petrovic napit iz Vukovara kuci. Po obicaju dohvatio svoju pusku i s njom baratao dok nije odapeda i pogodila zenu mu Ruzu, koja je mrtva odmah ostala. Kugla je unisla u desnu stranu prsaa na lievo plece je izasla.

Kralj u Bukovcevommatilieru.—Pri svojem posjetu u akademiji umjetnosti u Pragu, pocestilo je Njegovo Velicanstvo i naseg slavnog zemljaka, Hrvata, profesora Akademije Ylaha Bukovca, posjetivsi njegov atelier. Tu je opazio kralj svoju sliku u gala-odori generala konjanictva. Kralj je najmilostivije razgovarao s umjetnikom i upitao ga, je li to ona slika, za koju mu je samo jedan jedini put kroz jedan sat sjedio, sto umjetnik i potvrdio. Kralj je pohvalio umjetnikovo djelo. Kopija ovoga portreta u vecem mjerilu nalazi se u hrvatskom saboru.

Htio reci a bogom svietu.—U Petrinji bilo je ovih dana malo sale kao da su poklane. Zaljubljeni mladac J. Kramaric dosao svojoj „dragoj puci" malo napit. Ona ga odpravila, a on u ljubavnoj boli i groznici odlucio utopiti se. Porio je do potoka Petrinjcici i svukavsi odielo skocio unutra, ali se brzo nasao na drugoj obali i tu po suhom stao skakati i vikati. I opet se bacio u vodu, ali ne potonuo, nego doplivao do duda sred pojoka i tu zasjeo tresuci se od zime. Vise puta je pokusao, da sadje u vodu, ali ipak nije. Na obali je bilo mnogo svieta i zvali ga ljudi, da izpliva, ali on nije htio, nego im se prietio Dovikivao im je · Brrr, ne zna nitko, sto je to ljubav. Ova predstava trajala je od pol 5 do po 9 sati na vecer. Napokon je dosla i njegova odabranica i udobrovoljenim glasom pozvala ga, da se vrati u narucaj njen. On je to i poslusao, pa se vratio. Konac je bio, da su do jutra pili i veselili se znanci, a on veseo grlio svoju ljubu.

Crna Gora.—U posliednjem „Glasu Grnogorca", proglasen je novi sankcionirani zakon o izkorima narodnih poslanika, sto ga je nar. skupstina prihvatila i kojim se izvan krieposti stavlja oktroirani izbornired. Po tom zakonu (clanak 6.) ima pravo glasa svaki crnogorski drzavljanin, koji je navrsio 21. godinu zivota, bez obzira na to, koliko placa dacije. Pasivno pravo imade crnogorski drzavljanin, koji je navrsio 30 god.

Nazad malo dana jedan nas domorodac sa Englezkom novinom "Star" u ruci dodje nam do Urednictva zamoliti da mu pokazemo adresu za jedan Hotel gdje bi zudio otici rabotati. Kada smo opazili oglas u Englezkoj novini sto Hotel zantjeva upitali smo naseg domorodca da bili bio sposoban za otici raditi kod Hotela. Odgovori da jest—onda mu Urednik rece—"ako gospodar od Hotela nije nasao drugog na sluzbu prije nego oticjemo do njega budi sigur imat ces radnju." Kada smo otisli viditi gospodara od Hotela, bilo je druge Englezke mladosti sto bi zelili imati radnju te nas domorodac odma izgubio uhvanje, ali Urednik odvede svoga domorodca kod gospodara u njegovu privatnu sobu koji je lezao u postelji. Upita ga da on trazi vjesta mladica za radnju ali sa malo kratkog govora od strane Urednika gospodar pristane i uzme naseg domorodca na radnju. Sada zadovoljno radi i Queen Street uzrokom nase preporuke, a dvanaest Englezkih mladosti jest odbijeno.

Zao nam je spomenuti da pri zakljucku ovog lista dodje nam viest iz Bolnice Mater Misericordiae Mount Eden da nas domorodac Stipan Brajkovich jest u sasvim slabom stanju od zdravlja i da nije moguce da produlji svoj zivot. Boze dopusti da bude drugcije sa nasim domorodcem.

Muslimani u Crnoj Gori. „Narodna Misao," sto izlazi u Niksicu u Crnoj Gori donosi slijedece : Podgoricke vlasti dobile su naredbu, da u buduce i muslimani moraju zatvoriti radnje u nedjelju i praznicne dane. Zakon neka je za svakoga jednak. Ujedno zabranjeno je muslimanima zakopati mrtace prije 24 sata.

500 malih kazalista zatvoreno. Komesar Dr Darlington od zdravstvenog odjela i Mr Binns od vatrogasnog odjela u New Yorku odredili su da se sva mala kazalista na Bowery i okolici — ima ih nekih 500 — imadu zatvoriti, jer su opasna, koli za zdravlje, toli za sigurnost gledaoca u slucaju vatre. Kaze se, da ce i drugi gradovi sljediti tome primjeru.

Za taj svoj izum dobio je g. Slavic od ministarstva trgovine u Becu patentu vec dne 12. lipnja t. g., te je nasao u Essen-Ruhr veliku svjetsku tvrdku Holtappels et C., koja je bila pripravna uzeti u zakup taj izum od g. Slavica za gotovih K 100,000 marki. Nu g. Slavic, predvidjajuci veliki uspjeh toga stroja, nije se jos pogodio. Ciema pojedinog komada je K 3·—. Pred nekoliko dana nalazio se gosp. Slavic u Puli, te je viecao s raznim vojnickim oblastima, koje ce takodjer dobaviti te strojeve.

Veliki pozar u Zemunu. U nedjelju oko tri sata u jutro buknuo je pozar u svratistu Central " u Zemunu, koje zgrade je vlasnik Dr Mirkovic, advokat. Kako je pozar na naglo buknuo, to su gosti kojih je bilo po sobama dovoljan broj, jedva spasili svoj zivot, ne mogavsi se ni obuci, nego ciako u nocnim haljinama bjezi, da spasis zivot ? Kuca je izgorila da temelja, a zidovi se srusili. U donjim prostorijama bila je trgovina pokuctva koje je sve izgorila. Steta iznasa preko 3,000,000 K.

Nas narod dobro napreduje u ovoj zemlji, vise nase mladosti zenise, pa i nas doktor—steko nudioca.

Kad je pronadjen sapun? Monopol sapuna u Englezkoj.—Danas se drzi, govori i tvrdi, da se prosvjeta i napredak jednog naroda mjeri po potrosnji sapuna Poznato je opet, da ima naroda, koji jos slabo znadu, sto je to sapun i cesalj. Poznato je takodjer, da vec ima drzava i naroda koji imaju ustav, ustavnost i parlament, ali nemaju ni tvornice sapuna ni cesljeva. Istina je, da bi se mogla mjeriti prosvjeta, napredak i cistoca jednog naroda po potrosnji sapuna, kad opet ne bilo izvjestno, da je sapun, koji se i kakav se danas upotrebljava i na razne nacine proizvodi, tek u 17. stoljecu pronadjen, kad su postale prve i priprosto tvornice, to jest, kad su odpoceli variti sapun. Onda su se one nazivale sa posve primitivnim njemackim imenom „Seifensidereien". Onda se jos nije znalo za sodu. Poznavao se samo lug (pepeo) i loj. U mjestima, gdje je bilo ulja, varili su sapun od pepela i loja, ili od pepela i od ostataka maslinova ulja.

Zna se, da prosti narod, a to biva danas i medju nekim Slavenima, ne upotrebljavase, ili slabo upotrebljuje i danas sapun za umivanje i pranje prtenog odjela, osobito konopljenog i lanenog platna. Slaveni peru svoje kosulje i druge predmete prostom luksijom ili vrucom vodom, u koju predhodno metnu luga (pepela), pa najprije izperu i tek onda u cistoj vodi operu, ako bas nemaju sapuna, da malo prosapunaju platno, eda im ne zaudara luksijom. Oni drze i vjeruju da je mnogo cistije oprano, nego li sto je „osapunano".

Zna se it to, da se prosti narod, kad se okuzi ili osvraba, pere sa luksijom, isto onako, kao sto se luksija upotrebljava za pranje platna ili platnenog odjela.

Danas sluzi sapun za pranje koze, e bi se ticlo odrzalo u cistoci. Ali se namece pitanje : kako su stari narodi, dok jos nije bilo sapuna, drzali cistocu koze? Zna se, a nalaze se i tragovi, da su stari Rimljani i Grci imali kupatila, sigurno vruca, u kojima su se kupali u zimsko prieme, kad se nisu mogli kupati u moru, ili u sladkoj vodi.

Koliko se zna i koliko se moze iz starih spisa i izprava upoznati, onda su mjesto sapuna upotrebljavali stari Rimljani i Grci ulje, s kojim bi namazali i natirali kozu i sa vrucom vodom sapirali. Ne ena se ipak i ne spominje se, da su Rimljani i Grce upotrebljavali pepeo ili luksiju za pranje koze, kao sto se zna, da su to upotrebljavali Slaveni, koji to i danas cine, i ako, ko sto je poznato, luksija ili s vodom povareni pepeo strasno zeze i grize, a to nisu mogli ni Rimljani, ni Grci uzdrzati. Pa bas to je bilo uzrokom, da oni nisu upotrebljavali pepeo i lusiju. Pisci Homer i Plinij spominju, kako je bilo nekih sredstava za poljepsavanje koze, a to je bila jedna mjesavina finog lzja (mozda kozjeg) s bukovim pepelom.

Zna se, da je poslje proizvodnja sapuna bivala poglavito od loja, slane kiseline i pepelne luksije. Mozno je, da se proizvodnja sapuna poslje usavrsila od onog pronalazka, sto ga spominju Homer i Plinij.

Ne moze se vjerovati, da je onda ovaj pronalazak, koji spominju Homer i Plinij, mogao sluziti za poljepsavanje koze, osobito kad se spomene, da je s finim lojem bio mjesan bukovi pepeo od koga se pravi luksija, ne moze utjecati na poljepsavanje, na finocu, ili na bjelilo koze ; naprotiv, pepeo razgriza i samo cisti kozu, davajuc joj grubiju formu.

Sad je sapun u obce postao vaznim predmetom za obcu narodnu potrebu. Englezka je vlada sbog toga doniela zakljucak, da se sapun monopolise, da se znatno povisi ciena sto nikako ne odgovara civilizaciji Englezke koja bi morala samo onda monopolisati sapun, kad bi htjela i imala volju, da pojeftini cienu sapuna i omoguci narod, osobito one svoje crnce radnike, koji rade u ugljenim i drugtm smetnim rudnicima, iz kojih izlaze kao vragovi crni i garavi, pa se svakako moraju prati sa sapunom, e bi i opet postali ljudi bjelokozci, a ne ostali vragovi i crnci. A poznato je da crnci upotrebljuju vise sapuna, nego li sto ga upotrebljuju u mnogim evropskim stranama bjelokozci.

U Englezkoj velika je proizvodnja i upotreba sapuna. Po statistici ondje se trosi mnogo sapuna. To je pobudilo englezku vladu, da monopolise sapun, e bi tako imala vise drzavog dohoda. U Rusiji naprotivg gdje se zaista trosi mnogo sapuna, jer je kod Rusa obicaj, kazu, da je to postalo sbo, nekih vjerskih a moze biti i sujevjerskih razloga, da se svaki Rus mora svake subote kupati, oprati i prosapunati. Zato i zaista u svakom povecem ruskom mjestu i selu postoje seoska vruca kupatila, eda svaki Rus u subotu sapere sa sebe griehe, ako je griesio. Ruska vlada pomagala je i jos pomaze, da se na sapun, doticno na demacu proizvodnju sapuna nista ne placa. Zato prosti ruski narod ponajvise i malo kupuje sapuna, koji se mozda savrsenije proizvodi u tvornicama.

Po statistici zaista je najvise gotovine ulozeno u tvornice sapuna u Englezkoj. To ce i biti uzrok da se ondje trosi mnogo sapuna i da je englezka vlada uvcla monopal ili monopolisala proizvodnju sapuna. Po nasem skromnom misljenju to nije trebalo da bude, nego, Englezkoj ne bi se moglo prigovoriti, da je po primjeru Rusije uvela monopol rakije ili to niti manje, narod opija i propada, osobito od pocinjenog umjetnog pica.

Danas su, vise ili manje, sve drzave, sa izuzetkom jedine Rusije, na sapun udarile nekaki ludi porez. Tako je i na sapun domacu proizvodnju, osobito na uvoz sapuna iz drugih drzava, udarena visoka carinska pristojba, sto nije ni liepo, ni posteno, ni plemenito, a ni covjecansko. Jer, uzeto, kao sto jest, sto je i prirodno, moze se slobodno reci, da sve one drzave, koje uvode monopole i na monopolske proizvode udaraju visoke proizvode ili carinske ciene, otererecujuc i one proizvode, koje treba narod za svoje svakodnevne namirice, za hranu, za odrzanje zdravlja, za cistocu i druge potrebe to je jasno, da take drzave nemaju buducnosti, pa se one vec i bore sa svojim „biti ili ne biti".

Odobravat se moze monopol duhana, kao luksusnog predmeta, bez koga ljudi, ako hoce, mogu biti, a mogu, ako hoce, i da svoj novac pod nosom pale, ili ne pale. To je posve njihova licna stvar. Oni mogu pusiti, ili kao sto nas prosti narod govori, „piti" duvan ili razbibrigu, kako su opet nasi ljudi prozvali duvan, koji u nekoj pjesmi spominju i govore o „duvanu kao o junackom duvanu !"

Moze se monopol udariti na mnoge luksusne i nepotrebite stvari ; mogao bi se zavesti monopol ili udariti velike pristojbe i ne „ ljetne rukavice", razumije se, gospodske, a ne narodne i seljacke. Jer, pravi narod i seljaci nose i upotrebljuju samo zimske rukavice, kad je studen, a gospoda upotrebljuju ljetne rukavice, da se brane od sunca a prce, kako im toboze ne bi koza pocrnila. Mogu se uvesti monopoli i na mnoge druge proizvode. Ali, udarati monopolske pristojbe i uvoditi monopol soli, sapuna, petroleja, svieca i zigica ; udarati visoku carinsku cienu na zito i drugu hranu koju narod kupuje, ali i na drnge stvari, kojih nema u svojoj zemlji ili drzavi, — to je renarodna, to je stetn(.

Samo na one predmete, koji bi se mogli proizvoditi u vlastitoj drzavi i zemlji, a koji se uvoze iz strane drzave, moralo bi se dozvoljavati, da se moze povisiti zastitna carina e bi se usljed toga mogla umnazati domaca proizvodnja. Htjedoh doduse govorite samo o sapunu, za koji, kao sto vec rekoh, u svim drzavama, izuzetkom jedine Rusije, postoje i uvedeni su nekaki veliki porezi i osjetljive i visoke carinske i potrosarinske pristojbe (oktroi, Verzehrungssteuer), a u Englezkoj monopol. To ne odgovara niposto duhu vremena. To se ne slaze sa prosvjetom i napredkom, ni sa cuvanjem narodnog zdravlja, za koje se medjutim slabo, malo, ili i nimalo brinu sve vlade, koliko ih god ima. Al se one medjutim zanimaju ismisljaju, kako bi trebalo uvopiti i zavoditi monopole i velike poreze. Pa, nije cudo, ako se jednom dodje na misao, kao sto je u Srbiji zgodno izmislio srbski saljivdzija Babic, koji je srbskoj vladi savjetovao, da jos udari porez na zenske jezike, e zene ne bi mnogo govorile, jer tek onda da ce drzava bez monopola imati i dobiti dosta novaca.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Shakespeare Hotel,

Corner of.....

ALBERT & WYNDHAM STS.

J. BONNER - Proprietor.

Ova gore spomenuta kuca jest dobro poznata Hrvatskom norodu gdje ima dobre vrsti vina, likora, cigara, i podvorba uz nijbolje zadovoljstvo.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Ima svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, SEPT 4, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, SEPT. 11, 1907. (NO. 25.) BROJ 25.

☞ Redovno u svakom broju opominjuc i pozivljuc, stare i nove clanove da izvrsuju svoju duznost; da pokazu patriotizam, odnosno naseg javnog glasila! Poduzimlje nas sram mrtvog znoja kucajuc na ona vrata koja se tezko otvaraju; zbilja zalostno ali sa svim istinito.—Draga braco! Ovoje vec cetvrto tromjesecje nastalo, od kako se trudimo za postici vas i nas zeljni cin t.j. udariti zdrav temelj novini bez kojeg se nemoze zidati zgrada! A, sto se tice materijala za gradivo toga posjedujemo i spremni smo u svako doba, sa novim materijalom ili gradivom odjenuti nas „Napredak," cim se ukaze patriotizam i ljubav na spram prosvetnog i novinarskog polja od strane novih i starih predbrojnika.

Englezka tiskarna od nas redovno zahtjeva da vrsimo svoju duznost, koju nam nije moguce uciniti prije dok se predbrojnici ne odazovu svom patriotizmu, u protivnom mogu nam se jednog dana od strane tiskarne vrata zatvoriti. Nadamo se dacemo ovog puta u zadnjem casu odziva naci.

Poziv na Prijateljski Sastanak.

Drustvo sjedinjene hrvatske Omladine, u Gradu Aucklandu, imade vrlo plemenitu namjeru, za prirediti o nastupajucim boziicnim praznicima jednu bratsku i zajednicku veceru t.j. uz pripomoc i prisustvo starih i novih clanova! Na kojem ce se sastanku ujedno i predloziti dnevni red; za obavljati i pretresati razne drustvene poslove! Svima nam je vrlo dobro poznato, da je svaki pocetak tezak; sto jest i sasvim prirodno, buduc da su se vise puta, osnivala razna udruzenja i „Javna Glasila," ali je sve u zrak poletelo, isto kad ono strasna oluja pad ponese gusti oblak prasine sa zemaljske povrsine; pak vidimo kad se sa zemlje podigne a od pristanista nigde ni korova? Takodjer dragi citaoci, i ovog puta Uprava novo osnovanog udruzenja uzela je veliki terat na sebe, koji je tako skopcan sa teskim okolnostima da ako ne priteknemo u pomoc nasem udruzenju, moralno i materijalno nece biti u stanju svoj zeljeni cilj postici! Ko bih sve tomu kriv bio, opet mi sami i nitko drugi. Kad pogledamo u statisku ove kolonije, koliko koje strane narodnosti u ovoj zemlji imade? Onda smo mi u najvecem postotku, no uzmemoli u obzir, razne korporacije i udruzenja ostalih stranih narodnosti, na veliku zalost ali je sa svim istinito da smo na nistici; koje nemozemo sporiti. Stvar je sa svim prirodna da jest tesko prokrciti trnovitu stazu, koja je obrasla i zapustena od duze vremena.

Za ocistiti i prokrciti, trnovite i zapustene staze potrebno nam je: bratske sloge i sjedinjenja, pak samo onda mozemo se nadati, boljoj sreci, boljoi buducnosti i napredku; koja ce nas u svoje narucje, kao majka svoje cedo prigrliti i vjecito u svom zagrljaju pridrzati.

Uprava novoosnovanog udruzenja, primila je svi razni strana pisama, u kojim se izrazuju opce simpatije i zadovoljstvo! Ter po neki licno zahtjevaju da se o Bozicu ucini jedna zajednicka vecera i prijateljski sastanak; sto je ovog puta uprava primorana dati zadovoljstva dicnom patriotizmu pojedinih lica, koji stoje u dopisu sa upravom; odnosno zajednickog sastanka. U koliko bih nam milije bilo da se u sto vecem broju gore slican patriotizam i ljubav od strane naseg naroda pokaze kako bih nas sastanak bijo dostojan casti izmedju nas i Engleza! Koje zadovoljan sa ovim predlogom neka se pismeno obrati na upravu udruzenja ili na urednictvo Napredka, o cemu cemo svakoj osobi bilo pismeno ili putem javnog glasila dati izvjestaj.

Zenitba jedne mlade djevojke—Brzojavne viesti iz Melbourne (Australia) dolaze, da jedan Englezki mladic imenom William Geregory jest iza iztrage na malom Sudu iznadjem sa krivcem te postavljen za veliki Sud da primi odsudu prekrsaja zenitbenog zakona. Ovaj mladozenja ozenio je jednu mladu djevojku imenom Vera May Millard od 19 godina bez dopustenja svojih roditelja. Majka ove djevojke dokazala je na sudu sliedece — Da obtuzenik jest bordavao kod njezine kuce i ozenio njezinu k'cer sa jedinim uzrokom da moze od nje dobiti novaca sto pripadaju njezinoj k'ceri kada dodje na godine. Da ga je nasla gdje je prigledavao zakonita pisma ostatak imanja njezinog pok muza, i da je sasvim zadovoljan ostao. Iza ovog cina da mu je dala naredbu da idje vanka njezine kuce, a da obtuzenik nije hotio otici. Detektiv Ashton u svome svjedocanstvu kazao je da obtuzenog jest ujamcio kod Sydney na 16 pr. mj. i da mu je mlada djevojka kazala da su obodvojica pobjegli u Sydney ona pod imenonom gospodjica Bromley, a njezin muz pod imenom gosp. Patterson, sa uzrokom da nebudu naci njihove trakove od putovanja.

Mladozenja Gregory u ime svoje obrane dokazao je, da je on bio u ljubavi sa djevojkom za punih tri meseca u podpunom znanju i dobre volje njezine majke. Kada je jedan dan cekao djevojku na ulici za odvest ju u pratnji kuci, da njezina mater uhvatila je za usi i potezala putem, koji uzrok jest bio da velika uzbuna postane. Da on nije vidio nikakva zakonita pisma od ostavstine sto pripadaju djevojci. Da je on ozenio djevojku na casni i posteni nacin. Da on nije znao da djevojke nije navrsila 21 godinu. Da on dolazi iz Nove Zelande za primiti dobru ponudjenu radnju u Sydney. Obtuzenik ima dopust za svoju slobod ako polozi £200 sterlina kao jamcevinu.

zalostno, ali istinito!

(PISE RODOLJUB IZ AMERIKA.)

Nalazimo se u dvadesetom vjeku, u vjeku prosvjete, u vjeku, u kom drugi narodi napreduju moralno i materijalno, u vjeku gdje se svaki, koji ima imalo prosvjetleni razum bori samo da se sto vise moralno podigne, te da tako moze sluziti na ponos svog naroda a na korist svoju i svojih bliznjih. U ovem vjeku u kom drugi narodi napreduju moralno i materijalno, i gledaju da se sto vise uzdignu u prosvjeti, nas narod rade upravo obratno. Sto bi trebalo da gledaju, da se sto vise uzdignu iz prasine u kojoj se nalaze, oni se jos vise u nju zakapaju, sto bi trebali da se sto vise obogacaju znanjem, koje covjeka uzdize oni odbacaju to na stranu, sto covjeka gura u propast. Sto bi treba, da se sto vise posvecuju citanju poucnih knjiga i novina, kojim je svrha narod odvracati od zla, a ne davati zgodu, da nauce mrziti svoga bliznjega te bacati raznovrstne psooke na svog po krvi brata. Evo vam istinitih slucajeva sto se dogadja u Amerikam.

Sakupilo se veselo drustvo jedne Nedjelje poslije podne, u kuci jednog naseg zemljeka koji se inace drzi malo vise osoba. Tu je bilo dakako hladne pive do mile volje. Zametnuli oni u picu i kartanje koje je u tom mjestu glavni fakat medju nasim narodom (nije medju svima ali na zalost u vecem broju.) Igrali oni kad se najednom zametne kavga, a iza togu i tucnjava. Napokon navalio nas jedan zemljak na drugog te mu zadno tezkih ozljeda na glavi. Potonji podje drugog dana tuziti, dosli redari, odveli prvog u zatvor, nu nasao se jedan, koji dade za njeg bond 800 dollara. Povela se razprava koja je trajala vise meseca. Napokon je sud proglasio krivcima obojicu, ali prvog na vecu kaznju, jer se zlocin dogodio u njegovoj kuci.

Ova igra kostala je svakog koju stotinu dolara za odvjetnike, a malo manje za sudbene troskove, a gdje je ovima jos kvar, sto su izgubili vise tjedana bez rada. Spomenuti mi je i to, da bi se bio onaj prvi, koji svog druga kartasa izranio, nacamio s' onu stranu brave dulje vrieme, da nije bilo darezljive ruke prijatelja, te ostalih dobrih hrvata, koji su mu pomogli sa manjom i vecom svotom, da je mogao tako uzeti odvjetnike u obranu. Drugi slucaj jest ovaj--U jednom mjestu nedaleko Uniontown zivio je nas jedan zemljak sa svojoj obitelji, takodjer strastveni pijandura i kartas. Nalazila se kod njega na stanu dva nasa hrvata, kao i vise drugih; nu ali i ova dvojica bili su kartasi, kao i sam gazda. Kartali se oni vise puta, kad najednom opojeni alkoholom zavadise se posto da je gazda izgubio ovecu svotu, koju du bi oni imali od njega primiti, a gazda posto valjda da nije imao novaca, nije im htio toga priznati, niti im platiti sto su oni od njega na karte dobili. Umirili se nasi hrvati za taj cas, i ostisli nekamo u drugog mjesta. Pisali oni njemu iz drugog mjesta, do im posalje duznu svotu, koju je zakartao. On nije tom pismu posvetio nikakve paznje, vec za jednostavno bacio. Kad nasi hrvati nedobise od njega nikakva odgovora kroz dulje vremena, uputise se sami osobno da njegove kuce. Dosavsi tamo, prim ih lijepo stari gazda, ko svoje nekasnje stanare, nesluteci nista zla, te im dade prirediti veceru. Poslije veceri izidjose sva trojica u predvorje—sto je ucinjeno pred svakom tamosnjom kucom—na razgovor. Niesu oni dosli na razgovor, vec da mu se osvete za svoj novac, posto je u njima vrela jos ona srdzba, koju je prouzrocila ono kartanje. Kad se je malo smrknulo, jer je bilo u vecer, a u blizini nikoje zive duse, izpali jedan od njih tri hitca iz samokresa u svog duznika—starog gazdu—te odmaglise netragom kroz farme u crnu odaljeno od grada Uniontown, te su ona dvojica imali dovoljno vremenu, da uteku, dok se stvar prijavila policiji, i tako umaknu rukuh pravde. Ranjenik, kom taneta nanenose tezkih ozljeda, izdahnuo je nakon par sati u tezkim mukama, ostavivsi iza sebe suprugu sa petero nejake djece. U svoj toj nesreci bila je sreca ta, sto je bio clanom N.H.Z. koja je barem donekle nblazila sirotinju, pruzivsi pokojnikovu osmrtninu.

Pitanje je sto je uzrok svemu tomu? Mogu reci, da nista drugo nego nesretno prekomjerno pice i kartanja, koja danomice cine ovakove i slicne zrtva. Zakljucujuci ovaj dopis zeljom, da bi nasi hrvati u Novoj Zelandi, sto mi jest takodjer poznato da kartanje i pice obstoji izmedju nekog broju hrvata u tim stranama, neka se svi jednom budu osvijestiti, te sasli s'krivog puta, koji svakog pojedinog vodi k'pogibelji.

Ostavite se draga braco, prekomjernog pica i kartanja, a prihvatiti se nauke i citanja dobrih knjiga i novina, novinu koju sada imate utemeljenu "Napredak." Ako moga savjeta budete uzeli nece te nigda biti na krivom putu. Svima saljem iskreni hrvatski pozdrav.

Listovi na Posti.

Nalazi se kod Postarskog Ureda sliedeci listovi za nase domorodce—Ivan Tvrdeic Ivanov, Stipan Jerkovich, Mate Junovich, Johan Jelssic, Jakov Jurisich, Mile Jovich, Mijo Jakich pok Kleme, George E. Kosovich, Krizan Krivich, Marko Katavich, Michcle Komar, Mate Kapovich pok Simuna, Bartul Krzanich, Grgo Katavich, Petar Katavich, John Matkovich Matin, Ivan Musich pok Mate, Mate Masich, Ivan Matich, Juraj Mateljan, M. E. Matich, Petar Pivac, Luka Pivac, Andrija Pobrica, Frank Ravlich, J. M. Pecar, Mijo Roglich, Toma Roglich, Ante Rakich Lukin, J. Jelicich Rossich, Ivan Sarich Matin, Soljak Jozip ili Petar, Andrija Silich, George Sumich Jure, Ivan Totich (M.), Ivan Tolj pok. Ante, A. M. Totich, Mikola Pasovich pok. Simuna, Ivan Baletich, Mate Babich, Visko Berich, Luka Babich, Stive Barbarich, Ilija Beros, Grgo Brljevich, Anton Bilis pok. Marina, Mate Dean, Ante Dujnovich, Mate Duzevich, Ante Erceg (Markov), Ante Erceg (Ivanov), Ivan Erceg (Jozipov), Ivan Garmaz, Ivan Govorko (Grgin), C. Grbich, Jure Garmaz, Ante Janovich. Priporucujemo nasim domorodcim da dobave svoje listove sa velikog Postarskog Ureda, jer drugcije da njihovi listovi neotidju izgubljeni.

U cieloj Dalmaciji nema vise od 137 mjesta koji broje predo 1000 osoba pucanstva 16 mjesta preko 2000, 5 mjesta preko 3000, 3 mjesta preko 4000, 1 mjesto preko 5000, 1 mjesto preko 6000, 1 mjesto preko 8000, 1 mjesto preko 10,000, 1 mjesto preko 12,000, 1 mjesto t.j. Spljet kao najvisi grad u Dalmaciji broji 12,547 pucanstva. Iza Spljeta drugi gradovi dolaze biti po broju pucanstva Zadar, Sibenik, Dubrovnik i.t.d.

Nas poznati i vriedni domorodac gosp. Jure Banovich misli do kratkog vremena otvoriti u graku Aucklandu stogod obrta za hrvatski narod. Dobar je savjet i naputak uzeo, te mislimo koliko poznaustva ima izmedju svoga naroda da ce imati dobar temelj od pecetka za svoje buduce napredovanje. Zelimo nasem domorodcu svaku buducu srecu. Sa dobrim izgledom i postupanjem ima u visem broju otvorenih prigoda za otvoriti sa koristi razlicite trgovine. Napred hrvatska mladosti!

Dosao nam je osobno kod Urednictva jedan mladi domorodac, koji je u razgovoru dokazao u prisutnosti drugog svjedoka da kroz njegovo boraviste u gradu Aucklandu za cetiri sedmnice dana jest potrosio £85 sterlina. Odgovorili smo, da nevjerujemo, ali u slucaju istine jest jedna velika grehota od strane naseg mladog domorodca za bacati uzaludno svoj krvavo-steceni novac. Sa ovoj svotom novca da je dosao do naseg savjeta za dobar naputak, mogli smo (mozemo i drugome) priporuciti svome domordcu da ulozi svoj novac gdje bi mogao imati 20% koristi.

List iz Stare Domovine.

Stovani gosp. Urednice!—Covjek, koji se euti Hrvatom, ne moze a da ne uzklikne "Zivio" Napredak "na ponos i diku cieloga hrvatskoga naroda!", kad procita one liepe clanke, koji izlaze u "Napredku", a sve za dobrobit hrvatskoga naroda! Malo je zaliboze takovih novina, koji zrtvuju toliko prostora za poduku naseg naroda! Ima naprotiv takovih hrvatskih novina, koje obstoje samo za to, da napadaju drugoga. Koga? Istog svog brata Hrvata! Osobito ovdje u Hrvatskoj ima takovih novina previse! A to je zalostno! Nas je hrvatski narod veliki narod, koji se moze da suprotstavi svakom drugom narodu. Ali sto je korist, da je velik, kad je neslozan. Svaki pojedinac hoce da bude veci nego sto je, i tako nepromisljeno napada po novinama svog vlastitog brata Hrvata. Drugi su narodi u svemu slozni, a mi Hrvati u svemu neslozni, tako da nam se neprijatelj naseg hrvatskog naroda sa zadovoljstvom smije. Kako gore rekoh, nas je hrvatski narod veliki narod, tako, da je slozan, mogao bi napredovati poput drugih ostalih naroda. Nu, zaliboze, mnogi od nas Hrvata ne pozna onu nasu staru hrvatsku poslovicu: "Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari!" I te poslovice imali bi se drzati osobito Hrvati u Aucklandu, tako da pokazu Englezkom narodu kako su Hrvati u istinu narod, a ne—kako ste vi napomenuli u cienjenom "Napredku"—Kinezi; te bas Hrvati u Aucklandu i uobce po svim tim dalekim mjestima pokazu se pred tudjim svietom, da su kulturan i napredan narod. I vrlo dobro odobravan zadacu, kojom hocete da sa Vasim "Napredkom" upucivate nas hrvatski narod na slogu, a ne na mrznju istokrvne brace. To je vrlo pohvalno od vas! Uznastojte i nadalje tako, na korist i na ponos cieloga hrvatskoga naroda, i bit ce blagoslovljena svaka vasa riec, riec, koja izlazi iz nstiju pravog Hrvata, kao sto ste Vi, oospodlne urednice, riec koje bi se MORAO drzati svaki posteni Hrvat.

Osobito je za pohvaliti onaj krasan prvi clanak, koji je izasao u Vasem cienj. "Napredku" od 12 Juna ove godine broj 12. Jest!—Austrija je ona, koja se izpod brka smije, gledajuc kako se nas narod medjusobno kolje; Austrija je ona, koja nas narod gnjavi; Austrija je ona, koja nas narod tlaci: Austrija je ona, koja nasem narodu ne da slobode!!! Evo vam Dalmacije, kojon je Austrija sasvim opustosila, tako da Dalmatinac ne moze naci zarade u evojoj vlastitoj kuci, i tako mora da bjezi iz svoje vlastite donovine po dalekim tamo mjestima, odakle ga vise puta nemilorrdno progone! Tomu smo mi sami krjvi, jer smo neslozni, na koju se neslogu, kako prije rekoh, svaki nas narodni neprijatelj veseli.

Gospodine urednice! Odobravajuci vase pisanje u cienj "Napredku" molim Vas, da i nadalje uztrajete u tom vrlo po hrvatski narod koristnom pravcu. Hvalevriedno Vase pisanje odobrava svaki posteni Hrvat, i jedino tako moci cemo zadobiti ugleda kod drugih naroda.

Danas sam Vam evo napisao samo u kratko nekoliko rieci, a u buduce, ako Bog dade zdravlja, cu Vam malo vise. Sada zatvarajuc ovo moje pismo, saljem Vam jedan iskreni hrvatski pozdrav uz poklik. Bog i Hrvati! i Zivila Hrvatska! Sa osobitim stovanjem

Vas Odani
Ivo Blazevic, slagar
kod "Novog Lista"—Rieka.

Citajuc Englezku novinu "Herald" od 6 tek. dodje nam pod oko u clanku "Sudbene novosti" (Magistrates Court) da nas gostionicar Pasko Cvitanovich ukupno sa njegovoj zenom bili su odsudjeni na 5 tek. da imaju izsplatiti Liecniku Dr. F. W. King £3 10 0, suvise troska 13/., za njihovo dugovanje sto nisu hotili platiti od nazad mnogo vremena. Nije se dakle ni cuditi da oglas u "Napredak" za nepunih devet meseca jest zanemaren od naseg pametnog gostionicara.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,

BKIJAC I DUHANDZIJA,

10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE

No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Miowera ,, 16 Rujna
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Oruba ,, 21 Rujna
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

NA ZNANJE!

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

NASIM DUZNICIMA. — Umoljavamo najuljudnije all i najodlucnije sve nase stare duzntke, da nam bezodvlacno priposlju duznu STARU, a istodobno obnove novu predplatu, eda u tocnom posisjanju lista ne nastane neizogibivi prekid.

Uprava "NAPREDKA."

TRAZI SE!

Molim sve moje domorodce i citaoce "Napredka," da mi dokazu za boraviste moga sina Ante Glamuzina Markova, Nazad tri meseca bio je kod Petra Sulente, Waipapakauri. Poslao sam mu £5, da dodje do mene pak vise nisam primio nikakva glasa od njega. Pisao sam nekoliko listova na kojim nemogu imati nikakva odgovora, stoga molim da citaoci ovog lista iznadju jeli ziv, ili mrtav, i gdje se nalazi.

RARKO GLAMUZINA,
Poroti.

NALAZI SE kod Urednictva na ocigled botulja od vode Srebrenica iz Bosne "Cuber Spring." Ova mineralna vode jest pod upravu Bosne—Hercegovine vlade. Sasvim 'e zdravstena kad se zivot cuti slabo i razlicite drugo bolesti "Narucbe kod Urednictva, svaka boca 1s 6s postarina 2 pene."

Novi Predbrojnici.

Ivicevich Ante, Mangawai.
Vlavich Ante, Aranga.
Ivicevich George, Matakana.
Boksich Ante, Ivanov-Kozica, Dalmacija
Katavich Stipe, Te-Kopuru.
Baletich John, Te-Kopuru.
Miliej R., Port Albert.
Borich Bozo, Maropiu.
Evans Ned, storekeeper, Waipapakauri.
Jasovats J., Tangaihi.
Simundich Grgo, Poroti.

"Napredak."

SRIEDA, RUJNA 11, 1907.

Budimo Gospodari svoje Odluke!

Kad pomislimo na gore receni naslov, onda nam se koza jezi, jer zaista imade naseg naroda koju znadu i osjecaju patriotizam i ljubav na spram javnog glasila "Napredka" koje nam stoji pod zastavom branika nase casti! A zelja bih takovih rodoljuba bila, iste kao i nasa da se nikad zastava branika ne pogazi i da ime naseg Napredka ne zaspi jednom za svagda.

Dok sa svim obratno, imade neka slaba struja koja uvjek hrdjavo djeluje izmedju nas! Projedine nase domorodce u stanju je i najmauja pustena neistina do uvjerenja dovesti i sa pravog puta, putu nesrece i propasti nagovoriti, ter se samo od takovih nesporazuma i lahkaumnosti i do konacnog razdora koje nikakvom narodu na svijetu nemoze dobre buduenosti poluciti.

Jeli se covjek odlucio za uciniti i dati pomoc za koju prosvetnu ili humanitarnu svrhu, bas u tom slucaju nebih nikom bilo potrebno za primati kormilo tudje pameti, koja mu samo kasnje ostavlja hrdjave trakove i neku tugu na svom namr godjenom lieu.

Hocemoli i na dalje dati se voditi od pojednih kortesa, koji na prvom mjestu mrze sami na sebe i na svakog ostalog.

Vise smo puta progovorili i opomenuli nase rodoljube da spomocu njih gledaju preporuciti koga predbrojnika kako bih se novina sto bolje ustanoviti mogla.

Na nasu veliku zalost i opomenu po nekima koji nisu jos do danas staru ni novu predbrojbu rodmirili, vec se sakrivaju po zadi Spanjolski zidina, a nama valja se muciti i truditi ter nopokon jos i u drug ulaziti. Kuda nas vodi ova ocajna borba? Vodi nas putu propasti, putu razdoza, ter na pokon putu nepovratku! Da boze dase jednom trgnu pojedini iz dubine svoga mrtvila, kako bih nam onda bolja zora srece osvanulo! Sad naprijed Sokolovi!

KRATKE VIESTI.

Na 18 tek. zaustavlja se novina, nekojim starim oglusenin predbrojnicim, koji spavaju u nehajstvu.

Na svake dva pasa sto ima u Englezkoj zemlji u Francuzkoj ima ih pet.

Zrakoplovi sada se upotrebuju u Parizu kao zadnji izum za osusenje pranje robe.

U Novoj Zelandi ima sedam. Biskupa, a u Australiji ima ih trinaest.

Radnja na paru za £1 trebalo bi potrositi £160, za istu radnju na ruke.

U tri godine dana samo jedan par misa moze proizvesti hiljadu miseva.

Ruska pokazuje put cielom svietu za posadjivanje buska, a Amerika ona ga unistuje.

Racuna se da po cielom svietu nalazi se razdjeljeno 200,000,000 komada iztisaka Bibija.

U Englezkoj na svako cetrdeset zlocinstva pocinjeno od muzkog, jesu sest pocinjeni od zenskih.

Nemoze se jos stavno iznaci koliko tezi ljudska krv razmjerno prama tielu.

Mnogo prije poroda Hrista povjest dokazuje da Zidovi i Rrimljani jesu nosili zenitbeni prsten.

Racuna se da uzrokom nesrece na moru svake grdine ostetuje se brodovlja sa 725000 tonelata.

Grcki kralj najmanju placu dobiva u Europi od svih drugih kralja. Njegova placa iznosi manje od £40,000 sterlina na godinu.

Racnna se da u Englezkoj zemlji potrosi se sveukupno za oglase £90,000 sterlina svakog dana.

Kinezka i Japanska daje na godinu 12,500 tonelata svile, od kojih 60 po stotinu ostaje u zemlji za domace potrebe.

Racuna se da na cielom svietu svakog casa umre 67 osoba, a porodi se svakog casa od 66 do 70 osoba.

Kako smo obaviestjeni da kratkog vremena dva nasa domorodca idju uzeti put zenitbe Dobra im sreca na putu bila.

Nas poznati slikar Medovich stigao je u svoje rodno mjesto u Kunu gdje ce se zadrzati za nekoliko vremena. Nas glasoviti slikar odmah je nastavio slikanje Sv. Spasitelja. Ovo plemenito djelo ostavit ce mu neizbrisivu uspomenu u rodnom mjestu.

Rat koji je najvize novca na svietu zapao jest Amerikanski civilni rat. Zapao je sjevernu stranku 1200, a juznu 800 milijuna sterlina.

Dokazuje se da smrt malene djecice povecava se od nazad malo godina, kao isto ali u manjini kod Pruske.

Drzavna kocija Spanjoljjskog kralja vozi se sa osam bielih kao mliko konja koji se sa bielim uzdam pozlacenim zauzdani.

Jjedinjene Drzave od Amerika ima 5840 druzstva gradjevina kuca, sa blizu dva milijuna clanova, a uzlozena glavnica prolazi 93 milijuna sterlina.

Ljekarna Akademija u Parizu nudi svake godine redovito dobar dar svakoj onoj osobi koja moze izlicieti podpuno susicu (siciju). Ali do danas neima nitko jos ovaj dar.

Ne racunajuci maleno brodovlje u broju od 80,000, trgovacki sviet za tvorinu upotrebuje 30,100 brodovlja sa ukupno 25 milijuna tonelata.

Na strazi Sultanskom dvoristu u Carigradu racuna sa da ljudi jesu ondje najscvrsci na svietu, pak onda dolazo rudnici u Chili, a treci Kinezi u Sjevernoj Kinezkoj.

Glava ljudske osobe sasvim brzo raste do sedam godina, pak kasnje sve malo po malo do dvadeset godina. Iza ove dobi rast sasvim prestaje.

Ljudi u Danskoj pociujaju samoubojstvo vise nego ikakva druga narodnost. Blizu 256 osoba u svakom milijunu pucanstva pocinjaju samoubojstvo svake godine, t.j. tri puta vise nego druga narodnost.

Da Hrvatski narod u Novoj Zealandi radi svoje duznosti prama svojoj novini, istinito mogli bi smo sa s' vremonom postignuti najbolju novinu na svietu u Hrvatskom jeziku.

Domaco pitome kokosi povjest dokazuje da najprvo dolaze iz Sjeverne Indije. Pitome kokosi nema spomena u staroin zakonu od Bibije, ali je dobro poznato da u Babiloniji kokosi jesu obstojale 700 god. pr. Isukrsta. Julius Rimski car jest ih nasao u Englezkoj 2000 god, pr. Isukrsta, kao isto znade se da Kinezi jesu opotrebljavali kokosi 1400 god. pr. Isukrsta.

Gospodjica Frauica Kuscevich koja je na 1 tek. stigla u ovu zemlju iz stare domovine kao zarucnica gosp. Ivanu Silicu, danas (Srieda) jutrom na 10 sati jesu kod crkve sv. Patrika stupili u brak zenitbe. Cestitamo mladim parovim da im bilo sretno za mnogo ljeta i godine.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 145 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 100 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 52.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 28
Dobra swampa sa prahom 25.
Slaba swampa ostrugana od 26.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 24.
Dobar chips bez praha 35.
Dobar chips sa prahom 25.
Dobar chips sa prahom alislabiji 18.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 11.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 130
Po drugi put ostrugana ali bistra 135.
U komadim bez sitne gume, i sugara 100.
Srednla vrst od 80.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 46.
Ostrugani sugar 38.
Sitna guma ostrugana 40.
Sitna guma bez biti ostrugana 32.
Chips cist, i bistar } ne pita se.
Chips dobar, i cist }
Chips slabi, i necist }
Prah 5.
Zemljusina od gume 2/6.

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 190 pak gore.
Dobra vrsta bez sitne gume od 150.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 120.
Sitna guma 60.

Dopisnica Uprave.

Gosp. C.B.H., Auckland.—Sadrzaj vaseg dopisa neotvaramo vise vrata nikomu, jer nam je vrlo dobro poznato da bi se vatra na novo ponovila od strane drugih dopisnika, pak kraju bez vase i nase koristi nebi mo nigda dosli. Mnogo je bolje pisati od sveukupne narodne koristi nego osobnosti, stoga neka vam nebude zao vasem dopisu nema mjesta.

Gosp. T. D., Waiharara.—Nemozemo ugoditi na nikakvi zahtjev, ondje gdje nema smislja ni temelja. Gledute se baviti o kakvim drugim stvarim gdje moze biti buduce koristi.

Gosp. G.S., Awanui.—Zao nam da vas nemozemo zadovoljiti sa pjesmom od ljubavi, ali ako bi ste sabrali i vise pjesama od vase strane mogu se slozitu jednu knjigu koja kad bi se razsprodala mogli bi ste imati stogod koristi za vas rad.

Gosp. Ali Begovich, Towai.—Kad bi mo uvrstili onakove pjesmo imali bi mo veliku pohvalu kod Izlozbe u Londonu za koju nemamo pohlepe. Nemojte kloniti duhom za predbrojiti i drugoga u "Napredak" kada vam nemozemo zadovoljiti, jer to jesu svakog domorodca duznosti da ova novina bude za vazda obstojeti.

Gosp. Jure Franich, Dargaville.—Cienu markete gume primamo redovito svake sedmnice od trgovacke kuce, koja ista salje vriednost gume i Englezkim novinam na vladanje. Kako vam je poznato nikakva druga novina druga osim "Napredka" ne naznacuje svake vrsti ciene gume sto mi bez pogreske stavljamo. Molimo javite. Sto drugo zahtjevate? Hrvatski pozdrav.

Gosp. Jure Simundich, Poroti.— Vase dugovanje od 17 Travnja podmireno. Saljemo vam "Napredak," i drzite se vaseg obecanja, jer mi jesmo vazda pripravni izvrsivati nase hrvatske duznosti.

Fucke-Rakodczay.

Novi magjarski komesar zvao se hrvatskim imenom, kao zagorski slijivar Fucek. Njegovi pradjedovi dobili su g. 1666. plemstvo pod imenom Rakodczay.

G. 1848. Fucek, otac danasnjega Rakodczaja, kako doznajemo, bio je od Iliraca osudjen na smrt radi izdajstva. No nekako se spasio i pobjegao u Ugarsku. Tamo mu se sin Aleksarder odgojio u magjarskom duhu, pa je poslije hrvatsko ime Fucek promjenio u staro plemicko magjarsko Rakodczay. Kad je sluzio kao sudac u Ugarskoj, dolazio je cesto u nase Zagorje na svoje imanje, ali tu sa inteligencijom gotovo nije ni htio govoriti hrvatski.

Inace o tom covjeku saznajemo ove pojedinosti: On je po svom uvjerenju od glave do pete Magjar. Takvoga ga je trebao Khuen pa zato ga je amo pozvao.

Nije unijonista mozda vec mu je upravo ideal, da se posve utopimo u magjarskoj drzavi, da napustima i svoj sabor, pa da u Magjariji trazimo spasa, kao jednostavna kakova ug. narodnost....

On nije imao nikakovih veza sa prvacima nagjarske stranke. S nikim se u Zagrebu nije druzio, jer se osjecae i sa najvecim magjaonima tudjinac. Zalazio je samo u magjaronski kasino i to radi magjarskih novina, na koje je sve bio subaboniran.

Obavlja mekanicki, ko pravi birokratski stroj, svoj posao: Odredjuje senate, rasprave. Drzi se strogo, ostro.

Kao septemvir (a ne predsjednik sudbenog stalo kako smo javili) bio je on osudjen na tri dana zatvora radi uvrijede "osel" seljaku-naceIniku. Bio je bijesan, vele, onda na novine, sto su iznosile ovu njegovu aferu. Visa instancija spasila ga je onda samo pomocu jedne puke formalnosti: tuzitelj je toboze "zakasnio" za 5 minuta, pa je bio odbijen sa tuzbom.

Neki kazu, da je s pravom Rakodczay vec prvom osudom okaljan, pa da po dosadanjem obicaju kod dvora ne bi mogao ovakav covjek zasjesti bansku stolicu.

Lari—fari—sve su to pripovijesti.

Gazi se ustav, pa sta se ne bi mogla pregledati i ova—„malenkost!"

Geslo Fucek-Rahodczayevo.

Khuen je imao devizu svoju: „red, rad i zakon". Pod tom je devizom cinio bezakonja i nasilja.

Pan Pejacevic: „dobra i postena uprava". Tad se je ipak nesto popravilo—naravno tek poslije glasovitog 3. maja.

Ali najsmjesniji je Fucek-Rakodczay sa svojim geslom: „Zakon!"

Citava njegova proslost, samo njegovo ime, a konacno sadanji njegov nastup—jedna je protuzakonita provokacija!

Imenovan je hrvatskmi banom, a u istinu magjarskim komesarom, za koga nema ustanova u zakonu.

Poslan nam je od Magjara, da skrsi odpor zakonitog narodnog predstavnictva na obranu zakona.

Poslan nam je, da protiv jasnog slova temeljnog ustavnog zakona, uvodi ovdje silom teoriju „drzavnog jedinstva" o magjarsku drzavnu ideju.

Poslan nam je, kao „ban" premda ban mora po zakonu biti odgovoran hrvatskom saboru, a on do danas nema nijednog za sobom.

„Zakon" mu je geslo: a odmah je kod prisege pogazio zakon, polozivsi magjarsku prisegu, kao „harvatski ban".

Dakle sve protiv zakona, pod cimerom zakona.

Dobar drug jednog Frankakoji pod sjajnim cimerima prodaje patvorenu robu.

Za Buducnost Hrvatskog Naroda!

Apeliramo na Vas u interesu sveukupnog hrvatskog narodnog gospodarstva, da moralno i materijalno nasem listu u susret dodjete. Moralno pridoniet ce te, ako nam budete posiljali narodno-gospodarskih clanaka, ili viesti, koje zasjecaju u zivot naseg narodnog gospodarstva. Materijalno, ojacat ce nase napore, nas trud, nasu novinarsku borbu, da sa ovoj svrhom ulijemo u nasu zivu krv mnogo jaci pokret, zivlju inicijativu, okretniji rad, uzrokom da nas narod uzkrsne u tudjini. Ako sada mi svi Hrvati budemo ojacani onda je sjegurnija nasa buducnost. Po cinima poznaju se ljudi. Djela karakterisu covjeka. Matematickim primjerima i zivim cinjenicama potvrdjuje covjeka da je rodoljub. Da je Hrvat te da mu je ekonomicna sreca i ekonomno blagostanje hrvatskog naroda i zaista na srcu i u dusi; prakticno a ne samo teoreticno ili s riecima, jer „verba volant, facta manent."

Evo su prosli devet meseca sto na krsnim obalama, Tasmanskog i Juznog oceana da nas Urednik uzdrzi nasu hrvatsku novinu "Napredak," ovu narodnu propagandu za nas ljepsi ekonomui zivot, za sretniju narodnu buducnost i za narodno politicki preporod hrvatskog naseg naroda. Nu, to nije dostatno, jer jest opotrebito da se cieli narod probodi iz nehajstva i podupre ovo plemenito djelo t.j. narodno poduzece.

Svi Hrvati treba da uzrade i da se zauzmu slozno, energicno, dostojno i iskreno za Urednika tezki mucni novinarski podhvat. Ako bude tako, Bog ce nama pomoci svima. Apeliram dakle na sve Hrvate, da nas hrvatski list "Napredak" udje u srce u sav hrvatske narod ovoj zemlju. Neka bude borcem za narodni politicki preporod, neka bude strazarom hrvatskog radnika, i neka bude hrvatske narodne misli ovkraj i onkraj Litve.

Na noge dakle, Vi hrvatski trgovci, obrtnici i gostionicari, i svi radnici, na noge, na noge svi! Predplacujte se i drzite svi ovi jedini hrvatski podhvat, novinu "Napredak," taj djelatni organ, to borbeno glasilo za procvat i napredak naseg cjelokupnog radnika. Sirite ga, i preporucujte ga siroko i na daleko. Nastojte zivo, da ga budemo uzdrzati, i svacigovo srce uveli. Prosvjetljajte jednog drugoga, jer nam novina opotrebuje koliko za novosti toliko za izobrazenje izmedju tudjeg naroda. U nadi sam da ce se sada Hrvatski narod probuditi ovaj narodni podhvat zagrliti.

M.D.R.

Milodari za Oltar Blazene Gospe od zdravlja selo Stilja opcina Vrgovac—Mate Marsich pok. S. 10s, Nikola Marsich pok. S. 10s, Ivan Marsich pok S. 10s, Nikola Suvaljko pok G. 10s, Ante Suvaljko pok. G. 10s, Marko Maras, Kozica 4s, Joze Antunovich, Kozica 4s, Andrija Maras, Kozica 5s, Mate Antunovich Jozin, Kozica 10s, Petar Sarich Ivanov, Orovlje 5s, Ivan Bozic, Zavojane 5s, Jure Rudez, Kozica 5s, Joze Antunovich pok. Ivana 5s, Ivan Grbavac pok. Ante 5s, Ante Antunovich, Kozica 4s, Ivan Culjak pok. Mije 3s, Jakov Brajkovich, Zivogosce 5s 6d, Stipan Tolj pok. Mate Stilja 10s, Ivan Kolak pok. Ivana, Stilja £1, Ivan Vukoevich 5s, Ivan Grljusich Jozin, Stilja 10s, Nikola Divich Ivanov £1, Ivan Divich Matin £1, Ivan M. Sarich 3s, Mate Glavas, Kozica 5s, J. M. Katavich, Vrgorac 5s, Mijo Bulog, Kokorice 5s, Andrija Zarnich, iz Mukra 2s, Filip Klarich, Vele Brdo 2s, Ivan Rubich, Katuni 2s, Jure Erceg Markov, Rascane 3s, Pavo Lendich Ivanov, Rascane 5s, Ante Jelavich, Ravca 5s, Jure Pervan pok. Jakova, Kokorice 5s, Mate Despot, Zaostrog 2s, Ivan Bajto, Zavojane 3s, Ante Grljusich Ivanov 10s, Joze Pasalich, Tucep 2s, Jure Bulich pok. Mije Katuni 3s, Ivan Vukouich Jozin Kljenak 3s, Mate Pervan Ivanov, Kokorice 2s, Andrija Vuksich, Kokorice 5s, Joze Vuksich Petrov, Kokorice 5s, Stipan Bulog Matin, Kokorice 5s, Jure Pervan Mijen, Kokorice 10s, Simun Jelavich, Ravca 5s, Tadija Beus, Stilja 10s, Ivan Suskalo pok. Ante, Zivogosce 5s, Svega ukupno £12 15s 6d.

Dokazano nam je da uzrokom Don Joze Zanna jest izgubio jucer zeljeznicu u Helensvillu, nije mogao stignuti u Auckland za obaviti vjencanje gosp. Ivana Silica jutros kako smo na drugom mjestu dokazali, stoga sretno i veselo vjencanje sliedi danas na 2 sata p.p. U dojducem broju bit ce opisana svecanost.

Htio da otme tugju zenu. Ante Zuzzi mlad covjek, drvodjelac iz Trsta, nagovarao je Francisku zenu Valentina Petroni, zidara iz Pirana, da ostavi svoga muza i da s njime zive, pa kad je ona to odbila, zaprijetio joj je, da ce usmrtiti nju ili njezinog supruga, i dosao je narocito iz Trsta u Spljet, da svoj naum izvede, te je preksinoc usao u parobrod Wurmbrand, sa kojim je Franciska Petroni ea troje nejake djece u Spljet dosla i prijetio je smrcu njoj i njezinom muzu; radi pogibeljne prijetnje redari ga uapsise i predadose c.k. drzavnom odvjetnistvu.

Mir na Balkanu. Correspondenz bureau, ima vijest da je bio u selu Pasjanu sukob izmegju jedne srpske cete i turske vojske, pojacane sa mnogo Arnauta Veliki gubitci bjehu i s jedne i s druge strane. Istog dana bio je jos jedan sukob izmegju turske vojske i srpske cete, koju predvodi vojvoba Jovan. Pojedinosti se ne znaju.

Japanska ratna monarica. Iz Yokokame odputovalo je za Evropu vojno tehnicko povjerenstvo japanskog ratnog ministarstva, odjela za ratnu mornaricu. To povjerenstvo ide u Englezku, da ondje naruci i uprilici ugovor sa jednom brodograditeljskom tvrdkom za sagradbu gorostasnog bojnog broda. Taj novi brod nadkrilit ce sve ratne brodove ovog svieta. Zapat ce 2,500,000 lira sterlina po prilici. Brod bit ce providjen sa najnovljim i najmo dernijim pomorsko-tehnickim i vojnickoratnim uredjajima. Pravi "Leviathan 2."

Nova hrvatska citaonica u Bosni. Kako nam javlaju iz Kiseljaka, poznatog bosanskog ljecilista, nekoliko sati udaljenog ob Sarajeva, tu su tamosnjim vriednim Hrvatima stigla odobreha pravila za hrvatsku citaonicu. Kiseljacki Hrvati mole bracu prekosavsk i prekodinarsku, koji ovo poznato ljeciliete pohadjaju ljeti, da im priteknu u pomoc s kojim darom, da se citaonica cim bolje okuci, da mozo u svoje krilo primiti ne samo domace Hrvate, nego i hrvatske goste. Muslimani u Sarajevu osonvat ce muslimansko kazalistno druztvo, te ce druzina prvi put izaci na javnost 1. travnja sa predstavom Basagiceva Addulah pase.

U Mostaru pocet se doskora radnje oko uvedenja elektricne razsvjete. U Doboju se radi na osnivanja Hrvatske Citaonice. U Citaonici ce se priredjiati predavanja za narod.

Ljubijana za glagoljicu.—Ljubljansko gradsko zastupstvo primilo je u prosloj sjednici jednoglasno presni predlog, da se prikljucuje zahtjevu Hrvata pogledom na upotrabu gladoljice kod sluzbe bozje.—Kazu da ce dr. Tavcar i Hribar, cim se u Ljubljani uvede gladoljica, polaziti svaki dan na v. misu sto da sada cine samo na carski dan.

Doznajemo da nenadano jest uhvatila bolest Nikolu Bubnja kod Maropiu. Za nekoliko milja po sasvim slabom putu trebalo je napraviti drvena nosila te u pratnji od sest domorodaca dovedose ga do zeljeznice za otici u Dargaville za imati Liecnicku pomoc. Zelimo nasem domorodcu svako buduce poboljsanje u svome zdravlju, te Boze nedopusti da nebude nista pogibeljno.

Primili smo od Postarskog Uredu imenicu od telefonskih clanova, u kojoj smo opazili Br. 2263, Cvitanovich P., Boarding-house Keeper and Gum Broker corner Albert and Wyndham streets. "Ova adresa jest znak trgovcim na prodavanju i racunanju gume, kao isto da budu oci otvorene hrvatskom narodu na poslanju njihove gume." Nije moguce da bude vise nikakve pogreske.

Prekomorsko izseljivanje preko Trsta u god. 1906.—Po sluzbenom izvjestaju izselilo se preko Trsta u g. 1906. svega 17.681 osoba prema 13.738 u g. 1905. Od tog otisla je velika vecina, to jest 15.365 osobe, ili 86 9% parobrodima sjedinjenog austrijskog drustva, ostatak odputovao je sa parobrodarskog drustva, ostatak odputovao je sa parobrodarskog drustva Cunard Line. Broj ivseljenika iz Austrije bio je prosle godine nesto manji, no li u god. 1905. te je iznosio 8144 osobe prema 8317 osoba u g. 1905. Naprotiv broj izseljenika iz Hrvatske Magjarske, Bosne, Hercegovine, Crne Gore i inozemstva poskocio je preko Trsta u svem sa 4842 osobe na 9536 osoba u g. 1905. Od austrijskih izseljenika bilo je 4875 osoba iz Galicije (prema 6434 u g. 1905.), 2015 iz Dalmacije (prema 982 u god. 1905.), Ostatak odpada u glavnosti na Kranjsku i na jadransko primorje.

Kako se nagradjuju i kako kazne cinovnike u Kini. Buduc je kineski car sin neba, a i otac kitajskoganaroda, to taj djecinski odnosaj uvijek ostaje Tako su i najvise oblasti djeca, te svoje uvjerenje podlazu vol ji carevej, Kad car nagradjuje „mandarina," dade mu paunovo. Najvecom hladnokrvnoscu podnesu najvisi drzavni cinovnici, savjetnici i manjesnici, kao i generali najsramotnije kazne: na primjer javne batine, ili morajn glavu i ruku kroz dasku prevuci, te tako prikuceni pol dana lezati, Poslije kazne objese im jaram o vrat, koji moraju nositi. Jao si ga onomu, koji ne bi poslije takova kaznjenika slusao. Ako cinovnik ne moze kakvim slucajem i bez svoje krivnje izvrsiti kakve carske naredbe, mora se sam ubiti ili se rasporiti.

Konj spasio svome gospodaru zivot. Iz Washingtona, D.C. javljaju da se je neki J. H. Wurdeman vozio u svojim kolama i blizu stana liecnika Woodwarda nesrecom izpao iz kola, te je glavom tako jako o ograde liecnikove basce udario, da je ostao onesvjescen na mjestu. Kad je konj opazio, da mu je gospodar ispao iz kola, ode pred vrata liecnikova, i gubicom pritisne na electricno zvonce. Sluskinja otvori vrata, i kad vidi konja pred vratima, prestasi se i utece u kucu. Nato konj udje u kucu. Kad liecnik zacu stropot konjskih podkova u svojoj kuci, izidje da vidi sta je. Za malo i opazi unesrecenog gospodara, zaveze mu rane i odveze ga u bolnicu. Upravo je za cudo, kako je konj znao da zazvoni liecnikovo zvono!—Pa daj sada reci, da konji nisu pametni.

Porobio osjecku crkvu. „Narodna Obrana" Javlja: Dne 2. svibnja prijavio je u jutro nasao svih 7 skrabica otvorenih i bez novaca. On je crkvu pretrazio, ali nije nikoga nasao. Na to je crkvu upet zakljucao i pozva dva redara. Ponovnim pretrazivanjem naisli su na nekoga mladica na koru. Na upit, sto je trazio u crkvi, odgovorio je, da je I. svibnja dosao u Osijek, a kako nije imao novaca, odlucio je da prenoci u crkvi, jer je tu najjeftinije nociste. Kradju novca nije htio nikako priznati. Predveden na redarstvo, iskazao je, da se zove Franjo Klemencic, da je 19 god. star, rodom iz Moroska kod Cakovac. Kad je kod njega u cipelama pronadjen novac, priznao je kradju i veli, da je limene skrabice rukama otvorio. Kod njega nadjeno je 20 K 86 fil., dok je kasnije zvonar prijavio da je na stubama do kora nasao prosutoga novac 9 K 58 fil. Novci su predani zupnom uredu, a Klemencic drzavnomsodvjetnicvu.

Tseljenicki porez na Japance.—Vlada englezke naselbenicke pokrajine Kolumbije u Americi prosvjedovala je proti prispustu japanskih useljenika u Kolumbiju i zatrazila je, da se ima na svaku japansku useljenicku glavu platiti uselbeni porez od 500 dollara, kao i za Kineze.

Novi turski ratni krizar.—Turska vlada sklopila je ugovor sa talijanskim brodogradilistem Ansaldo za sagradbu jednog ratnog krizara. Ciena bit ce mu 300000 turskih lira. Taj ratni turski brod sagradit ce se u Carigradu pod upravom talijanskih pomorskih mjernika.

Novi ruski ratni brodovi.—Na baltickoj i na admiralskoj brodogradilnici u Kronstatu cine se sve priprave za sagradpu raznih gorostasnih oklopnjaca, svaka od 22,000 t. Nacrt izradjen je po tehnickom uredu ministarstva radne mornarice. Po prvi put bit ce upotrebljeni kotlovi za naftu koji ce potrosivati podpunce svekoliko naftino gorivo, koje ne ce ciniti nikakog dima Usljed toga ne ce trebati ni dimnjaka, a i broj lozaca bit ce vrlo znatno umanjen.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

SMRT RUSKOG KONTA.

Mletke 9 tek. Brzojavka donasa da jedan rus imenom Naumoff jest ujamcen uzrokom ubojstva ruskog Konta Kamarowski koji je stanovao u Mletcim. Pokojnika zivot bio je osiguran za £20,000 sterlina u ime jedne mlade razvjecane Kontesse Tarnouska Kontessa i njezin odvjetnik M. Prilukoff, obojica jesu ujamceni uzrokom da oni jesu bili u dogovoru sa ubojicom. Ujamcena Kontessa sada dokazuje da ubojica Naumoff koji je mladi ozenjeni covjek jest bio sasvim ljubomoran za nju, i uzeo u glavu da ubije Konta Kamarowski, da je ona poslala njezina odvjetnika sa detektivom da budu na obranu za odlucenog ubojstva.

Prilukoff (odvjetnik) izspovidio je da Kontesse izvaredno postupanje dovelo ga do prosjackog stapa, koja mu je kriva da je pokrao svoje povjerenike- Da Kontessa izumila je ubojstvo Konta za da mogu oni dobiti njegovu osiguraciju zivota, da kasnje kad prime novac budu se odvjetnik i kontessa vjencali. Naumoff bio je samo ludjak jer kontessa mogla je od njega ciniti sto ju je bilo volja. Druga brzojavka od 10 tek. donasa zadnje viesti da Kontessa jest sve istinito izspovidila od njezina zlocina sto se tice ubojstva, ali da je njezin odvjetnik svemu kriv buduc on bio poglavica koji je nagovorio da ubojstvo bude pocinjeno.

RUSKI OATNI-BROD.

Petrograd 9 tek. Brzojavka donasa viesti da ratni-brod Paval 1. od 17,000 tonelata jest sretno porinut kod Petrograda. Ovaj ogromni brod jest zapao Rusku drzavu £1,700,000 sterlina. Takodjer ruske novine sveukopno donasaju clanke od velikog prijateljstva koje sada obstoji izmedju Englezke i Ruske, i da sva proslost sada jest zakopana.

PANAMSKI KANAL.

London 9 tek. Jednaadesetina od prokopa Panamskog Kanala brzojavka donasa viesti jest do sada izragjeno. Ima na radnji svega ukupno 30,000 radnika pod upravom Amerikanske vlade Inginiera.

MONTE KARLO UBOJSTVO.

Monte Karlo 10 tek. Brzojavka donasa viesti da gospodja Goold koja skupa sa njezinim muzem jest obtuzena za ubojstvo Madame Levin, sada nehoce uzimate nikakvo jestivo. Ima vec vise od dva dana da je odbila svaku hranu misleci da moze prije umrieti nego bude osudjena.

LUPEZI U ZELJEZNICI.

London 8 tek. dolaze viesti da nekoliko putnika u zeljeznici kod Rocky Mountains jesu se priobukli u drugo nepoznato odjelo te sa samokresim u obe ruke zapita se u druge putnike "novac ili zivot" iznenadjeni i prestraseni putnici trebalo im dati sve novce sto sk na sebi imali. Kada je zeljezniea dosla blizu mjesta lupezi su odmagli li da im nije bilo vise traga.

Da je nas narod, u ovo zadnje vrijeme sto se zenitbe tice, pobucio bolju srecu stvar jest nepobitna. Ali imade i goreg jada, sto se Petra Katavich—a tice? Nas Pjero, pokazao nam je jutros zbunjeno i turobno lice, po put "Beckog Kikiriki" svidja se po ulicama ugladjen i obrijan, ali na zalost ni bijele kosulje neima na sebi, vec jednostavnu flanelu! Oh jest, sada tek znam, vrlo vjerovatno da mu je kocka kumstva u dio pala; pak se nas Pjero cuva, da nebih bijelu kosulju prije vremena u pelene pretvorio od velike uzbudjenosti?!—Zvrc!

U kakovojgoder potrebi obratite se vazda direktno na Urednictvo Napredka.

Gosp. Ivan Petricevich primio je iz zadra 200 komada "Suacic" Koledara za god. 1907 Uzrokom da bude razprodano medju rodoljubne hrvate u Novoj Zelandi. Cisti prihod namjenjen je Hrv. ucecoj Sirotinji u Zadru, sto nas domorodac hoce odaslati u staru domovinu netom se knjige prodadu. Koledar zapada 2/6, koji se nabavlja kod gore spomenutog 29 Wyndham Street, Auckland. Urednictvo ovog lista nabavilo je jednu knjigu te jesmo u nadi, da na brzu ruku i ostale knjige bit ce razprodane.

Za "Huku" najnoviji izum za vaditi bez velikog truda gomu iz swanapa mozete doci vidjeti kod Urednictva, ili po vasem zahtjevu mozete imati od gospodara na pokusaj.

Hrvatski Sokolovi! Moiimo probudite se ovog puta iz nehajstva, te skocite sa vasoj hrvatskoj duznosti na sve strane da mozemo imati suradnika kod ovog Urednictva. Na vasu bolju korist bit ce mo u boljem polozaju izvrsivati vasu i nasu zadacu, jer drugcije ovako tezko raditi klonit ce mo duhom da necemo moci dalje. Pak onda kasne gdje?

Cetiri Brata.

U nekom selu zivljahu cetiri brata u dosta dobrim materijalnim odnosajima, naslijedili su iza svojih roditelja svega po malo.

Najstariji ove brace bijase pohlepan za imetkom, te nagovori ostalu trojicu, da prodadu sve, sto im roditelji namrijese, i da se dobivenom kupovninom odpute u daleki svijet, da potraze u tudjim krajevima sve ono blago, koje u svojoj domovini steci ne mogase Po dugom nagovaranju prodase sva cetvorica svoje dijelove, te se sa dobitkom spremise na put puni varave nade, kako ce im iza granice mile domovine pecene ptice prhati u usta bez truda i muke.

Najstariji brat malo po malo odtudjio se od ostale trojice, dok im nekog dana sasvim ne izcezne. Dok su imali dobrog vodica, koji je marljivo i njihove kesice praznio, nekako su ipak sprovadjali dane,—kad ali nesto brata—i novaca, a oni jadnici neuki u stranom svijetu! Negdje se namjerise na nadnicarski posao, te su toliko zasluzivali postenim radom, da su u zajednici zivjeti mogli. Prodjose tri godine od onog vremena, kako ih je ostavio brat. I oni su posli dalje putem kuda ih je sluzba zanesla; tako slucajno dospjese u isti grad, gdje se nastanio najstariji. Taj je bio lukav, prevrtljiv, svojom je vanjstinom osvajao priurzenost ljudi, tako se usulja u kucu nekoga bogatoga vlastelina i u srce njegove jedinice kcerke, te otac nije mogao drugo, no da ga povisi na cast svoga zeta. Saznala to ostala braca, pa se dogovore, kako ce poci da svoga bogatoga brata, bar da im vrati ono, sto im protepo. Odvazi se stariji od one dvojice, podje u dvor i zamoli slugu, da ga predvede pred mladoga gospodina vlastelina.

Uociv brata, prozbori ovako: "Dragi brate, kako vidis nadjosmo te, i dodjoh te zamoliti, da nam samo onoliko dades od tvog silnog imetka koliko si ti potrosi nasega." Mladi gospodin okrene se k svome sluzi rece: "Protjerajte ovu protuhu, koji se usudjuje reci, da je moj brat."

Tako bude taj siromak protjeran i dodje placuci ostaloj dvojici. Cuvsi to, odvazi se srednji krat, ucini isto, sto i prijasnji, bude isto tako protjeran, samo jos i pocascen sa pasjim bicem. Vidivsi najmladji ovu bezdusnu nepravdu, ogorci mu se srce i on rece: "Idem ja, niste mozda vas dvojica razumjeli, kako se morate pribliziti tomu velikanu. Premda su ga molili i odgovarali, da ne ide, on podje ipak.

Prispjevsi u dvor, vidi mnogo kocija, gosti, stranih jjudi. ne da se najaviti, vec podje prama dvorane — blagovolistn te otmene gospode, i vidj brata svoga u sredini, samo mu lice poznaje, drugo sve na njemu s'lieva i desna—sve je strano.

Podje do brata, nakloni mu se duboko i prozori: "Dobar dan im Bog daj, drugi gospon grof! Je li oni mene poznaju? Je li se zmislijo, gde smo skupa vojevali pod kupom—gradom? (up—stog sijena), mnoge kupe zvezli i rezvezli, gda je bil rajta—major, vejaca kapitan, a metla zastavnik? Mladi gospodin stoji ko ukopan u zemlji, pozna brata, al se divi casti, kojom ga ovaj obasiplje i rece mu milostivo:

Poznam te, poznam prijatelju iz bojnih okrsaja, evo ti novaca punu kesu, idi u kuhinju, neka ti jesti dadu—i bus pil zganega—ali me ne dodji vise. Ostaloj stranoj gospodi razjasni da je to neki vojni drug, s pojim je pred par godinu u "ljutom boju bio." Svi pohvalise plemenitost mladog gospodina, koji je velikodusno pomogao nezaboravljenom prijatelju.

Trojica brace krenuse sa dobivenim navcem u milu domovinu, sprovedsse dane ostalog zivota u blagoslovu bozjem. Tek onoga najstarijega morila je savijest zla, sto je zatejio rodjenu bracu, koja su prezirno spominjala ime odmetnika roda i domovine svoje.

Za gumfield sto jesmo javili od strane Urednistva ovog tek. meseca bit ce odredjeni dan za otici obaci zemljiste, te osobno poznatim nam domorodcim treba da dodju kod Urednictva ako misle za svoje buduce koristi. Privatni listovi neuzimaju se u obzir, jer kroz novinu trgovacke poslove nemozemo javno oglasiti.

Velika Eksplozijir.

U Subotu u jutru oko 10 uri, dogodila se u velikoj posti uzasna eksplozijor, koja je prouzrokovana na vrlo cudnovat i nepazljir nacin.

Gospodin Harvood, koji se nahodi u sluzbi kod Postanskog Ureda u blagojnickom odeljenju, dao je kljuc jednom od postanskih posluzitelja, od utvrdjene sobe /· gje se novac i knjige drzu:/ za otvoriti istu sobu, sto je ovaj i ucinio u istom momentu kad je doticni posluzitelj otvorio vrata od utvrdjene sobe pretvorila se jedna uzasna i strahovita eksplozija, posto je utvrdjena soba, bila napunjena sa plinom

Ter kad je plina dobila prost otvor istog casa slala se siriti i zapalila se na jednu gorecu svetiljka kroz koje je prouzrokovala eksplozija i ogromna steta.—Takodjer su cetiri i zapalila se na jednu gorecu svetiljka kroz koje je prauzrokovala eksplozija i ogromna steta. Takodjer su cetiri cinovnika ranjena od kojih jedan vrlo tesko ranjen.

Kroz nepaznju ostao je preko noci deposit od gasa otvoren, ter se je plina prostirila sve dosle, dok nije napunila sobu koja je sutradan svoje djestvo pokazala.

Englezi bih puno radi bili daje eksplozija razorila cielu zgradu, kako bih onog puta guveran bio primoran podici novu zgradu neuzimajuc u obzir tolike zrtve koje bih tom prilikom nastradale.

Dopisnicim !——Zelimo imati od raznih nasih dopisnika da nam opisu podulji clanak od kopanju smole u ovoj zemlji sve od pocetka netom se dodje na ovu ostrvu. Ovaj clanak bit ce stikan pocetkom dojduceg meseca Studenog to slieditl doklo se navrsi prva godina utemeljenja ovog lista. Odma stavite ruke na posao, pak ovaj dopis u kojem bude sadrzavalo vise vaznosti izace na javnost kako smo gore spomenuli. Izabrani dopisnik mogao bi nam po svojoj volji poslati svoju sliku da idje kroz "Napredak" na vidjelo po svem svietu gdje ova novina dopire Ovo nemojte zaboraviti pokazite se na polju od knjizevnosti.

Priporucu jemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrcbu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN. STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.

Address: G.P.O. Box 598.

Telephone No. 1888.

Ima svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, SEPT 11, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, SEPT. 18, 1907. (No. 26.) BROJ 26.

☞Redovno u svakom broju opominjuc i pozivljuc, stare i nove clanove da izvrsuju svoju duznost; da pokazu patriotizam, odnosno naseg javnog glasila! Poduzimlje nas sram mrtvog znoja kucajuc na ona vrata koja se tesko otvaraju; zbilja zalostno ali sa svim istinito.—Draga braco! Ovoje vec cetvrto tromjesecje nastalo, od kako se trudimo za postici vas i nas zeljni cin t.j. udariti zdrav temelj novini bez kojeg se nemoze zidati zgrada! A, sto se tice materijala ze gradivo toga posjedujemo i spremni smo u svako doba, sa nouim materijalom ili gradivom odjenuti nas „Napredak cim se ukaze patriotizam i ljubav na spram prosvetnog i novinarskog polja od strane novih i starih predbrojnika.

Englezka tiskarna od nas redovno zahtjeva da vrsimo svoju duznost, koju nam nije moguce uciniti prije dok se predbrojnici ne odazovu svom patriotizmu, u protivnom mogu nam se jednog dana od strane tiskarne vrata zatvoriti. Nadamo se dacemo ovog puta u zadnjem casu odziva naci.

Hrvatski Narode u Novoj Zelandi Progovori!

Poznajuci od davna vremena, kao i sada imajuci u rukami razlicitih hrvatskih novina iz stare domovine, sasvim je zalostno i cudnovato, dali u isto vrieme istinito vidjeti nas veliki hrvatski narod da je neslozen. Istina je da ima veliki broj hrvatskih novina u staroj domovini, ali koja je hvajda kad nikakva nema pravog temelja od napredovanja, dali protivno kako vidimo jesu razdjeljene u toliko stranaka za jedinu svrhu za napadati jednog na drugog. A to opet na koga? Na istog svog brata Hrvata! A, sto je svemu ovemu krivo? Nista drugo nego nasa nesretna Austrija koja ne dade nasem narodu slobode. Svima je vrlo dobro poznato koliko jest pretrpio, i koliko jos dandanas trpi; sto mi istinito nalazimo da nas veliki hrvatski narod mora i u buduce svakojake tuge i nevolje pretrpljeti. Nije nam moguce da budemo imati slobode kako i druge narodnosti imaju, sve do onog casa, sve do onog dana dokla nebude temelj uprave od nesretne Austrije srusen, srusen za vazda i nova se krv preporodi. A, kad ce se ovo dogoditi? Kada se veliki hrvatski narod bude nasao da je slozan.

Istinaje da tezacki radnik kod stare domovine nemoze kod stare domovine nikakvo pravo postignuti, te od njih siromasnih nemoze se nista ni zahtjevati da ustanu proti suzanjstvu sto dandanas obstoji u Austriji. Ali kada nami Hrvatim nije bilo slobode da nadje se dovoljne zarade u svojoj vlastitoj kuci, zasto sada kad u prostim zemljam nebi smo imali napredovati poput drugih narodnosti? Na nijednoj drugoj strani svieta nasim domorodcim nije bilo tako dobro, (a navlastito radniku) da dodju do svakog poboljsanja kao u ovoj zemlji samo da su bili gospodari od svoje pameti. A mi uzrokom primajuc kormilo tudje pameti jesmo vazda bili kao i na zalost, jesmo i dandanas bez ikakvog temelja od napredovanja, za nase bolje ime i buduce koristi. Ako nigdi u svietu ipak u ovoj zemlji jesmo imali (kao i sada nije nam kasno) prigodu da od prostog radnika u visem broju jesmo mogli dokuciti do onog stepena od moguceg gazde.

Zivljeti u neslogi kao i sada obstojimo to nam stavno ne placa, jer budimo sigurni svaki od nas pojedini jesmo na krivom putu, te nikakva dobra buducnost ne ceka nas, niti ovdje niti kod stare domovine. A, zasto bi ovako trebalo da bude? Probudimo se jednom, te razvijmo hrvatsku zastavu u slobodnoj zemlji, da hrvatsko ime barem u stranom svietu bude se glasiti. Ovdje nam nema nikakve zaprieke, a nasa je sada zlatna prigoda samo ako ju budemo znati prihvatiti. Sve malo po malo uzrokom novine mozemo svakog naputka imati, jer na sve strane izobrazenog svieta narod jest sve postigao uzrokom njihovih novina.

Eto smo u desetom mesecu od kada je ova novina utemeljena, pak do danas sto jesmo postigli? Necemo vise kucati, ali istinito sram nas mrtvog znoja hvata kada kucamo na vrata od vaseg nehajstva. Svakom od vas jest poznat nas patriotizam i ljubav kojeg gojimo prama svome narodu, te nadu nismo izgubili da nas hrvatski narod nece se iz mrtvila probuditi kako bih nam bolja zora srece osvanula!

Uhvanje nismo izgubili da nece mo bolje napredovati, ali uzstrpljenje na povratak ljubavi od strane hrvatskog naroda jesmo blizu dosli do konca, jer napredujuc ovako nemozemo dalje raditi.

God. 1903, kad je buknuo onaj nezaboravni pokret u Hrvatskoj, sve novine jesu imale ovaj naslov.—Hrvati! Dalmacijo Progovori!—Pak do tri dana sva ko u ratu spravno i na bajunete za Hrvatsku.—Ovaj isti naslov draga braco sada vami opetujemo.—Hrvati u Novoj Zelandi Progovorite!

Jest, progovorite sada ili vise nikada. Progovorite vasu temeljnu odluku, progovorite vasu odsudu jer stavljamo sve sada na vase razpolozenje.

Imamo potrebu od vas, te kao pravi hrvatski Sokolovi nemojte pogaziti svoga imena, nemojte srpsiti svoju zastavu, nemojte se odreci Hrvatstva, nemojte biti ukoreni na sve strane svieta da niste bili vriedni uzdrzati jedino vase javno glasilo „Napredak“ koje vam stoji pod zastavom branika vase casti!

Za pricekati vasu zadnju odluku dojduce Sride 25 tek. „Napredak“ nece izaci. Nemojte se zacuditi, niti pomistiti da je „Napredak“ zaspao dubok san. Od nase strane ovo se nece dogodite, ali uzrokom da Liecnik savjetuje Urednika da opocine za malo dana stoga dojduci broj izlazi na 2 Listopada. Molimo sve rodoljube i nase dopisnike do budu ukrasili dojduci broj sa lepim novostim, kao isto dovoljne pomoci da temelj ovog lista nebude nigda srusen.

U vami sada sva obstoji draga braco, te za ovo malo dana sto Urednik opotrebuje pocinka progovorite Hrvatski Sokolovi u Novoj Zelandi! Progovorite, i dajte nam u djelim sto mozete boljeg odgovora kojeg ce mo cekati za ovo dojducih petnaest dana.

Vjencanje u hrvatskom jeziku.

Na 11 tek. mj. dojurise u krasnim kocijam plemenito odjeveni mladi parovi g. Ivan Silich i gdjica F. Kuscevich pred crkvu Sv. Patrika, u kojoj ih nas vriedni duhovnik Don Joze Zanna, vjenca u nasem milom hrvatskom jeziku. Na vjencanju kumovase g. Petar Katavich i gdjica. Paterson. Kada su iz crkve izhodili. narod ih je docekao, te po obicaju, sa svih strana posipase ih rizima, da im nisu dali oci otvoriti. Dvoje kocije spravne su ih docekale u kojima odjurise gradskom okolicom, motreci liepe prizore okolice grada Aucklanda i uzivajuc milodah krasnog proljetnog dana.

Vecerom se povratise kuci g. P. Cvitanovica, zeta spomenutog mladozenje, gdje im u liepo ukrasenoj dvorani gozba bijase pripravljena, na koju bijahu pozvana hrvatska i ingleska sliedeca gospoda: J. Bonner Dr Theimer, J. Brown, N. Bassi, C. Zimich Don Joze Zanna, T. Mucalo, Mrs Brown i Jerkovich, te mlade gdjice. Katy O'Connor i M. Richy. Tu se je veliko veselje ucinilo i nazdravljalo hrvatski nazdravica u zdravlje mladih miljenika. Poslje vecere bilo je plesanje u malo ovisoj dvorani, gdi se je culo njekoliko i milozvucnih slavopjeva.

Pjesma Hrvatskom Listu!

Sjati mi se moj Hrvatski puce
Koji mnogo prosvitljenja vuce,
Sjati mi se oko rumen cvita
Lipu diku hrvatskoga Lista.
Mnogim listom posvecenje vele
Nemores ga pogledat od zelje
Donesite viesti svakojake,
Moja braco ovo nisu bajke,
Slican list je nauka svakoga,
Za odrasla, i za malenoga,
Sve radnike hrvatskoga Lista
Bog ih, zivi pada jih je trista.
Kako zvizda priko noci blista
M. A. Ferri, on je dusa Lista,
Njemu klice, malo i veliko
Zivio nam! Ferri nasa diko.

Sklonio—Huljic Luka.

Zanimivi slucaj.—U Vinkovcima isao je prosle nedelje limar Werzak u mirkovacku sumu po drva. Vracajuci se kuci pala mu sa drveta na vrat od 1 metra zmija i ovila mu se oko vrata. On ju je jos na vrieme uhvatio za glavu i odbacio, ali zmija pade u camac, u kom je bio njegov mali sincic. Ovaj se bacio u vodu, da pobjegne zmiji, a otac je u to skocio i sjekirom zmiju ubio. Svakako zanimiv slucaj.

Radi djevojke. Pisu nam iz Srijema: U Srijemu a u selu Platicevu, na vicinalnoj pruzi Ruma-Klenak vlada vec poodavna medju onomasnjim momcima grdna zavadja—a sve radi djevojke. Kako se je "bele Vuica" tako je nazivaju opasala djevojackom tkanicom — ima tomu nesto vise od dvije godine, pocese momci u utakmicu za njom. Svaki je htio predobiti njeno srce za sebe, on ona odluci po svoju i pokloni ga Nikoli Pavicicu, koji je za onda imadjase 20 god, a bijase zoran momak. Drugima se to momcima napose Milovanicima to nije ni najmanje svidjelo — i otale svadje, ostale tucnjave, zasijedanja i najzad ubistvo. Braca Nikola i Ivan Pavicio podjose onomadne zajedno sa prijateljem si Pevrom Crnkovicem na vecernji vlak u 9sati, da docekaju brata si Josu, koji je imao doci iz Rume gdje je toga dana bio. Isli su predanj za to, da u cetvero dube sigurniji ici kuci. Vlak dodje, brat. Joso izadje van i za par casaka eto tucnjave i pucanja. Dugo pritajivana mrzja izbila je svom snagom i sad se morade odlucitir Ovu naime cetvoricu docekase kivni na njih suparnici i borba se zametne. Usred borbe i pucanja zavice najedanput Nikola Pavicic iza glasa brata Ivana u pomop, jer da ga ubise. Ivan priskoci blize, no ocuti u to udarac po ramenu. Pograbi brze bolje za predmet i priskoci k napadacu te upozna u njem Ivana Milovanovica, ondjesnjeg lugara. Trgne noz i pocne krojiti po Ivanu, no ovaj mu se jos pravovremeno otme zavikavsi: "Udri Ilija". I tako je borba svrsila. Malo kasnije prolazase mjestom borbe poglavar mjesne zeljeznicke stanice i naidje na mrtva covjeka. Prijavi stvar i kad ljudi dodjose—upovnase u mrtvacu Nikolu Pavicica — ljubovnika one djevojke, bilo mu 22 godine. Odmah su pove deni izvidi i oruznici uapsise Gjoku. Ivana i Stevu Milovanovice kao i Bozu Miksu i sina mu Peru. Sudbeno je povjerenstvo pregledalo mrtvaca te pronaslo srednji dio tijela posve izresetan zrnjem od puscanoga hitca, od kojega je bezuvjetno morala smrt nastupiti. Od napadaca je ranjeni Milan Milovanovic odpremljen u mitrovacku bolnicu. Ovaj je namili dogodjaj pobudio medju narom silnu odvratnost i sazaljenje.

Novi put iz Trsta preka Dubrovnika u Brindisi. Austrijski Lloyd ticati ce na svom brzom putovaniu iz Trsta u Carigrad i iz Carigrada u Trst i Dubrovnik. Tim ce nastati nova sveza izmedju Trsta, Dubrovnika i Brindisija, kojom bi se imala skrenuti bujica putnika juzne Evrope i k dalmatinskoj obali. Osjecala se i dosad vellka potreba dobra i zgodna spoja Dalmacije s Brindisijem, doticno sa Italijom, te je to bio uzrok, da je u Dalmaciju, sa svim njenim naravnim ljepotama, surazmjerno dilazio mali broj velikog medjunarodnog putnickog svieta.

Nova plovidbena sveza ima joste i tu prednost, da ce tako izmedju Trsta i Dubrovnika biti uvedena jos jedna udobna sedmicna sveza, koja je s mnogih obzira povoljnija od svih dojalosnjih plovidbenih prigoda. Dok su dosad za promet s Dalmacijom upotrebljavani vecinom parni brodovi neznatne velicine sad ce se opotrebljavati moderni parni brodovi, sto mnogo nose tona, pa bi na njima ne samo poradi vece udobnosti nego i vec stoga, sto su veci i sto vise nose, imali voljeti da putuju u Dalmaciju oni, kojima skodi osobito more.

Austr. Lloyd namjerava sagraditi dva nova parna broda za dalmatinsku plovidbu. On nudi, da ce se sa sest novih parnih brodova starati za pospjesniji postanski i trgovinski promet sa Dalmacijom i natrag u Trst i da ce jos urediti i putovanja u Albaniju.

Djevojacka nesretna smrt.—Nazad malo dana razgovarajuci se sa prijateljem u knci Masonic Temple u Chicago na petnaestom tavanu jedna mlada djevojka imenom Ane Noroyle pisarnica kod trgovacke kuce, bezi sta ikomukazati uzroka svojevoljno otidje do prozora te baci se kroz prozor na tlo od 250 noga visoka. Nesretna djevojka otidje u komade da nije mogla biti poznata. Tajna samoubojstva takodjer ostane zakopana.

Nova Zelanda sada kao Dominion.—Brzojavka iz Londona od 13 tek. donasa viesti da kralj Eduardo jest odobrio da Nova Zelanda od imena kolonija bude prozvana "Dominion of New Zealand" sto znaci nezavisna drzava. Kraljsku naredbu jest javno prid mnogim narodom bilc citano u Londonu od Kolonela Kearns na ulici kod Burze. Promnjena imena kad pocimlje biti Nova Zelanda kao nezavisna drzava jest u Cetvrtak na 26 tek., te onaj dana od strane vlade i cielog pucanstva ove zemlje bit ce velika svecenost. Svi trgovacki obrti, i sve radnje bit ce zanstavljeno onog dana.

Pet stotina od jedne obitelji.—Ne manje od pet stotina clanova od jedne obitelji bio je zajednicki sastanak u kuci prvog clana od obitelji gosp. Jonathan Fairbanks kod mjesta. Dedham u Amerikam nazad malo vremena. Gosp. Fairbanks dosao je iz Englezke u Ameriku god. 1836, gdje se je nastanio u mjestu Dedham. Pod—predsjednik Fairbanks Sjedinjenih Drzava Amerike bio je poglaviti govornik na ovom sretnom sastanku.

Amerikanska najvisa zenska—Nazad malo vremena umrla je u New Jersey gospodja Margaret McMahon najvisa zenska u Americi koja je tezila 500 litara. Da njezino mrtvo tielo bude izneseno iz kuce trebalo je prosiriti prozor za 16 palaca. Trebalo je 12 osoba za iznieti iz kuce na ulicu mrtvo tielo, u buduci da nikakvi lies nije bio u velicini za primiti njezino tielo, trebalo ju je odvesti u vagunu do grobista. Zena McMahon tezila je blizu 36 stona. Mislima da druge zenske glave nema na svietu od ove velicine.

Strazar ubio Lupeza—Brzojavna viest iz Brisbane (Australia) od 14 tek. donasa viesti da nocni trazar kod Queensland National Bank u Brisbane ugledao je sakrivena lupeza u Banku. Lupez je odma navalio na strazara, ali u hrvanju strazaru otidje sreca bolje za rukom koji iz samokresa izspali lupezu u glavu. Lupeza poveli su ga u bolnicu. Zadnja brzojavna viest od 15 tek. donasa da lupez jest umro od ozlede u glavi, kao isto u njegovom stanu jesu nasli druge dvije lupezstine pocinjene u onem gradu.

Sramotno maorsko djelo—Brzojavka iz Taupo donasa Viesti da dva maorska brata imenom Rere i Kuru Rutene jesu ujamcena od redara Ryan za pokusaj bludnog djela na maorsku zenu. Sramotno djelo na koji nacin jest pocinjeno veoma je izvauredno i neopisivo. Dva tamnicara poslani su u Rotorua na iztragu.

U zadnjem broju „Napredka“ u jednom clanku bilo je spomenuto da na zalost da Petar Katavich ni bijele kosulje na sebi nema kad je kumovao na vjencanju. Ovo je sala od istog njegovog prijatelja, buduc da Katavich ono sretno jutro nije metnuo bijele kosulje uzrokom da bude bolje i prostije obrijen, stoga da sahrani cistu bijelu kosulju u boljem redu do onog sretnog casa od kumovanja. Svaki citaoc „Napredka“ znade da nas domorodac nosi svaki dan bijele kosulje sa dobrim ponasnjem. „Zvrc“ je metnuo salu, a mozebiti u dojducem broju od istog dopisnika da zapadne sala kojeg drugog naseg domorodca.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE..... 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU.....£1 2 6
ZA POL GODINE 12 6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Miowera ,, 16 Rujna
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Oruba ,, 21 Rujna
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

NA ZNANJE!

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

NASIM DUZNICIMA. — Umoljavamo najuljudnije all i najodlucnije sve nase stare duzntke, da nam bezodvlacno priposlju duznu STARU, a istodobno obnove novu predplatu, eda u tocnom posisjanju lista ne nastane neizogibivi prekid.

Uprava "NAPREDKA."

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

NALAZI SE kod Urednictva na ocigled botulja od vode Srebrenica iz Bosne "Cuber Spring." Ova mineralna vode jest pod upravu Bosne—Hercegovine vlade. Sasvim 'e zdravstena kad se zivot cuti slabo i razlicite drugo bolesti "Narucbe kod Urednictva, svaka boca 1s 6s postarina 2 pene."

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka
"CHADWICK LIMITED."
Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

"Napredak."

SRIEDA, RUJNA 18, 1907.

Gdje su hrvatski rodoljubi!

Istina je da hrvatskih rodoljuba ima na sve strane, ali u kolikom broju to se nigda nemoze znati, niti u staroj domovini niti u stranim zemljama. Kamo srece, da ih ima u dovoljnom broju kod stare domovine! Sto nebi smo mogli imati? Koja je hvajda kad vise smo u rieci nego u djelu, pak bilo u domovini ili u tudjini. Neslogom i neimajuc ljubavi jedan prama drugom, nista nemozemo postignuti. A sto je svemu ovome uzrok, zapitajmo nasu nutarnjost.

Da smo vam na rieci u pocetku kazali, „ustanovit ce se novina" ili takodjer „Drustvo sjedinjene hrvatske mladosti", oli kojemunedrago dobrotvorno drustvo, vama bi ostalo nevjerojatno. A kad se u drugoj kojoj narodnostni stogod zamisli zapoceti odma svi skoce pak postave tvrdi temelj odlucenoj stvari i tako nepreduju za svoju buducnost. Nije riecju vec djelom hrvatska novina ustanovljena takodjer i Drustvo hrvatske mladosti da svaki znade doci do vrata istih. A gdje su hrvatski rodoljubi, da se udruze u ove plemenite, svrhe, tako da postave vjekoviti temelj njihovi obstanaka.

Zgradje su se pocele graditi, ali bez vaseg meteriala, nemoze se uzdignuti niti je moguce da budu dovrsene. Svaki preda kad ulozi svoj novac, da ce mu propasti. a nezna da mu moze dosta interesa dopriniti. U dosta stvari nasi domorodci potrose uzaludno novca, a ovdje gdi je za cast oglusuju se prinijeti svoj dar duznosti.

U pecetku obstanka novine, svak se je bojao predbrojiti. Evo sada je deseti mjesec da izhodi, pa isto njeki je dobivaju a nehaju za podmiriti svoju duznost, te nadograditi ovu plemenitu zgradju. Nismo nikome obustavili novinu niti mislimo to uraditi. Ma zgradja kad se zidje, bez dovoljna broja rabotnika, nemoze se nista uciniti, valja da ima svacem nacin. Stoga potrebuje nam patriotizma i rodoljubstva u ovom da se ukazemo vriedni.

Mogli smo od davna svaku zgradju sagraditi, te bi je bila ljepota viditi; ali vece neznamo, na koji nacin imamo vas savjetovati.

Sad u vase ruke prilazemo, koliko novinu, toliko Drustvo hrvatske mladosti, pak sudite, sto se ima raditi. Potreba nam je hrvatskih rodoljuba. Pokazite se, gdi ste? stoli radite? Slozno na noge hrvatski vojaci!

KRATKE VIESTI.

Dojduci broj "Napredka" izlazi Srieda 2 Listopada.

Uzrokom da po savjetu Liecnika treba Uredniku uzeti malo dana pocinka dojduce Srieda "Napredak" ne izlazi.

Narod je zaspao od milodara za Bolnicu te sasvim smo daleko od naseg zudjenog cilja. Nikakva druga stvar u ovoj zemlji nece nam doprieniti boljeg imena kao milodar za Bolnicu.

Nikakva osoba koja se nazivlje "Hrvatom" nebi imala izostati za dati milodar za bolnicu, jer oni koji bi se protivio mogao bi se istiniti slucaj dogoditi da on prvi bude imao potrebu od Bolnice.

Takodjer za nadpis "Sv. Propeca" sto opotrebuje £10, mnogo smo daleko, te uhvamo da ova malena svotica imalabi se sakupiti sto skorije.

Riec "djevojka" jest samo jedan put napisana u cieloj knjigi od Pribije.

Sapun povjest dokazuje da je bio svietu poznat od nazad 3000 godina.

Parobrod od Atlanskog oceana potrosi svakog dana 70 tonelata crnog-ugljena.

Racuna se da u Austriji ima preko 3000 zenskih na radnji kod postaja zejeznica.

U Francuzkoj jedini dar sto djevojka zakonito moze primiti jest "cvieca," drugi darovi treba da budu povraceni kad bi zarucnik hotio.

Njemacki car ima ukupno sto i jedanaest svojih privatnih stanovista.

Najprva stacija od Astronomije jest utemeljena kod Aleksandrije 300 god. prije Isukrsta.

Razmjerno zenske koje se nalaze na radnji ima ih vise u Amerikan nego igdi u nikakvoj drzavi na svietu.

Najvise zivuce tielo na svietu jest od slona, koji moze zivljeti za 200 godina.

Novac od koze jest bio poznat u vrieme ruskog cara Petra Velikog.

Englezka jest upoznala klobuke najprvo od Spanjolaca, koji su dosli u onu zemlju god 1510.

Krilo od ptice u razmjernoj tezini tiela, jest u snagi dvadeset puta vise nego ljudska misnica.

Australija prama pucanstvu ima vise crkava nego ikakva druga zemlja na svietu.

William O'Brien Irski Zastupnik jest devet puta bio obtuzen kod suda, a metnut u tamnicu preko dvije godine.

Gosp. Fallieres Francuzki predsjednik jest on isti vinogradjanin, te uzimlje velikog interesa za napredak svoje loze.

Dar od 8000 sterlina nudja se svakomu od kralja Leopolda od Belgije za izum od potpunog izlucenja nespavanja.

Najvrucije mjesto na svietu jest kod velikog pustosi nutrnjosti Velike Sahare u Africi. Ondje zrakomjer dize se do 122 gradu u hladu.

Vise zenskih nego muzki jesu coravi u zemljam Svedskoj, Norverskoj, i Irskoj; a vise muzskih nego zenskih u svim drugim stranam od Europe i Amerikam.

Princip Bizmark imao je ukupno 482 kriza i medalja, dakle trebalo bi da prsa jesu 22 noge u sirini za nositi sve od jednog puta,

U vrieme kraljevanja carice Katarine do Medicis, gospodje od viseg razreda nisu nigda prale u vodi svoje lice. Mislilo se da bi umivanje pokvarilo lice stoga bi se sa krpicom pokvaseno u mlieku pomazale samo po licu.

Britanska ratna uprava dokazuje da puscani—prah za ratne topove brzo ce otici sa povjesti, jer da druge bolje stvari za ratne sprave jesu dosli na vidjelo.

Racuna se da najprvi koledar na sviute jest tiskan u Bada (Ugarskoj) god. 1475.

Razmjerno covjecki zivot traje do 33 godine. Jedna cetvrtina od svega pucanstva na svietu umre od sest godina; jedna polovica od sestnaest godina. A samo jedna osoba u stotinu, doceka sestdeset i pet godina.

Najmanje ljudi na svietu jesu sumari u Africi. Razmjerno ovi ljudi nisu u visini visi od 4 noge i 4 palca. Ovi maleni ljudi jesu pokriveni sa dugom kosom, koji se racunaju kao najnizi razred covjecanstva.

U danasnjo vrieme poznato je da najduli viek jest zadobio Harry Jenkins od Yorkshire u Englezkoj, koji je zivio 169 godina. Rodjen je god 1501, a umro 1670. Na temelj istine dokazeno je u sudbenim knjigam kada je bio za svjidoka 140 godina svoje smrti.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 160.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 190
Dobra vrsta bez sitne gume od 140.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 150 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 105 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 70.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 23.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125
Po drugi put ostrugana ali bistra 135.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 45.
Ostrugani sugar 36.
Sitna guma ostrugana 40.
Sitna guma bez biti ostrugana 32.
Chips cist, i bistar 28.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 15.
Prah 5.
Zemljusina od gume 3/.

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 190 pak gore.
Dobra vrsta bez sitne gume od 150.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 120.
Sitna guma 55.

Kapetan parobroda "Drave" Petrancic, spasio je iz velike pogibelji na putu iz Cresa do Rieke jednu vjetrenjacu sa sest mornara.

Simun Odzich nas domorodac zao nam je spomenuti da se nalazi u slabom stanju svoga zdravlja kod glavne pucke bolnice u Aucklandu.

Stjepan Brajkovich koji se nalazi u bolnici kod Mater Misericordiae, Mount Eden, drago nam je spomenuti nasim citateljem, da nas domorodac jest sada vanka pogibelji od svoje opasne bolesti, u kojoj se nalazio nazad malo dana.

Opasna igra—Mate Grzic iz vrbnika igrao se je sa svojima drugovima sa nabijanjem samokresa. Neopreznoscu je isti odapeo a tane mu je uslo u ljevu stranu prsiju. Njegovo je stanje vrlo opasno.

Najveci soldat u svietu kazu da je "Long Ivan," clan prvog regimenta Ruske garde, u Ruskoj vojsci. Ivan je samo 1 uncu manji od 8 nogu u visinu, a 21 god. star. Parada ga liepo pristoji, ali bez dvojbe, manji covjek bio bi bolji, kad je u bitci.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

RATNO-BRODOVLJE ZA AUSTRALIJU.

Melbourne 16 tek. Brzojavka donasa viesti da gosp. Deakin misli oglasiti u Saboru da se vlada sto moguce prvo zauzme gradnju ratnih brodova. Ako nebude velike razlike za potrosak izmedju Englezke i Australije, da ce se zapitati da Parlamenat bude odobriti gradnju ratnih brodova u Austraiji na pogodbu privatnih tvrdkah pod vladinom upravom.

ZIDOVI IDJU IZ RUSIJE.

Petrograd 16 tek. Brzojavka donasa viesti da kroz ovu godinu ne manje od pol milijuna zidova jesu otisli u Ameriku za nastanit se. Takodjer kroz proslu godinu 1906, ne manje od 200,000 zidova jesu odputovali iz Rusije za Ameriku.

ODVRACENA ODSUDA ZLOCINA.

Pariz 15 tek. Brzojavka donasa viesti da sasvim jest zacudilo cielo pucanstvo Francuzke drzave na odvracenoj odsudi zlocina od strane predsjednika Fallieres, uzrokom stoje oslobodio Heberta Soleilland osudjena na smrt, za ubojstvo male djevojcice od 12 godina.

Pucanstvo u Francuzkoj sada prorokuje da sada ova odvracena odsuda znaci da vise nece biti smrtna odsuda u Francuzkoj.

RUSKI-CARSKI BROD.

Petrograd 16 tek. Brzojavka donasa viesti da carski ruski brod od setnje jest nasrnio na jednu malu ostrvu kod Gulfa od Finland. Racuna se za spasiti brod i popravit ga zapast ce troska ne manje od £200,000 sterlina.

RUSSIA I AMERICKE.

Petrograd 15 tek. Brzojavka donasa viesti da kod ratnog mornarstva govori se da Ruska i Amerika imaju sklopiti ugovor svrhom da ove dvije drzave budu jedna drugoj cuvale posebne interese u Iztoku. Na odgovornost ovog govora kaze se da Amerikansko ratno-brodovlje imat ce slobodnu luku za pristaniste kod Vladivostoka.

NAJBRZI RATNI-BROD NA SVIETU.

Berlin 17 tek. Jedan ratni brod brzojavka donasa viesti koji je sagradjen u Njemackoj kod mjesta Krupp's, jest na prvom pokusaju ucinio putovanja preko 33 milje za jedan sat.

UBOJSTVO RUSKOG PRINCIPA.

Petrograd 16 tek. Brzojavka donasa viesti da jedna stranka buntovnika jest ubila kod mjesta Tiflis principa Chavachavadze koji je pripadao od carskog dvora. U vrieme principa ubojstva on je hodio u kociji za otici svojoj kuci na ladovanje.

KINEZKA UZBUNA.

Pekin 16 tek. Brzojavka donasa viesti da Kinezki stanovnici u nekim kotarim jesu se uzbunili izmedju sebe. Sa modernim ratnim spravam jesu se tukli sa vojnictvom za dvanaest sati kod mjesta Ling-shu-an. Stanovnici bili su pridobili vojnike, trebalo vojnictvu do dodje druge pomoci od viseg broja vojnika iz mjesta Kwang-si da oslobe de grad od ruku buntovnika.

Nesreca od Vapora Monowai.

Parobrod Monowai uputio se je iz Wellingtona za Sydney. Kad je bio na putu, uzrokom jakog Sjevero-Zapadnjeg vjetra, koji je jako puhao, brod je silno zaronjivao i pukne mu timun. Svak se je dao na posao da bi kako uvezali i pricvrstili timum, ali je sve bilo u zalud, nisu mogli nista ucinit. Brod je plutao po moru i izgubio svoj put. Kad su vidili da nije na svoje vrieme dosao u Sydney, posli su ga traziti njeki drugi parobrodi. Vapor Mokoia od iste kumpanije, koji je hodio put Aucklanda nasao ga je na 12 ov. mj. i odvukao ga u Sydney za sobom. Kad su stigli u Sydney tute ih je docekalo glazba i sila naroda, koji su zeljno ocekivali za viditi spasenike.

Stovani gosp. Urednice!—Na odgovor Vaseg zahtjeva mogu Vam iskreno kazati, da ona 4 kipa na povrh oltara "Sv. Propeca" u crkvi sv. Patrika nisu stari kipovi, kako je bilo dokazano od gosp. Paske Cvitanovica da su ondje odavna vremena. Na uvjerenje svim citaocim "Napredka" ona cetiri sveta kipa jesu dosli iz Brussel od Belgije malo kasnje iza Nove Godine. Koji hoce da bude uvjeren mojoj istini usuprot velikoj lazi, neka otidje u Biskupovu kucu Ponsonby gdje ce uviditi racun od sveukupnog troska, kao isto i policu od parobroda sa kojim su kipovi dosli.—Sa postovanjem—DON JOZE ZANNA.

Citaoci "Napredka" sada su na istini, a ne vazda uzimati u obzir kako im njihov gostionicar dokazuje. Nova ploca na uspomenu hrvatskih milodara za "sv. Propece jest sada postavljena u Crkvi Sv. Patrika u Hrvatskom i Englezkom jeziku. Ljepo je vidjeti, i jos vise cuti sto Katolicki sviet od nami hrvatim govori. Zahvaljujem opet svakomu koji je pomogao ustanoviti ovaj ljepi i vjekoviti spomenik za nasu preminulu bracu u Novoj Zelandi. Svima Hrvatski pozdrav.—DON JOZE ZANNA.

Za Nadpis Sv. Propeca—Primili smo kao milodar sliedece—Joseph Simoni 5s, Anton Simoni 5s. Svega ukupno do danas £1 2s. Nastojmo drago braco i ostale novce do £10 sto skorije sakupiti.

Hungareski muzevi imadu obicaj u sali prodavat svoje zene kad su zacarani od koje druge.

Jedna Frau Foros, zena jednog seljaka, zivila je 20 god. sretno sa svojim muzom, dok nije na jednom bio osvojen zacaranjem neke udovice, koja je imala znatnu svotu novca, Zena je kusala za odstraniti ga od nje, ali nije uspjela ; tad se pridomisli i i okrene na posao. Odvazno se priblizi udovici i ponudi je, da ce joj prodat muza. Udovica ponudi joj zanj £25, ali Frau Foros hotila je £100. Napokon pogode se za £50.

Dopisnicim! Ukrasite nam dojduci broj sa vaznim dopisim, kao isto molimo da nam sa hrvatskim duznostim odvratite ljubav za ljubav koju prama vami gojimo.

Deset Savjeta za Dug zivot.

Prvo : Dizi se rano, da rano ustanes, te gledaj napunit dan rabotom.

Drugo : Kruh i voda uzdrze zivot ; svjez zrak i suncano svietlo, jest zdravlju potrebito, kao isto nebudi turoban.

Trece : Stednja i trieznost najbolja svrha za produzenost.

Cetvrto : Cistoce se nehvata hrdja. Sto se vise strojevi ciste, to duze vrieme trajaju.

Peto : Umjerno spavanje popravlja slabocu, docim previse slabi zivot, te skodi istome.

Sesto : Biti dobro obucen, jest podpora u svakome pogledu, te budes podpuno vruc, da tako pobjedis nenadnu promjenu zraka.

Sedmo : Cista i ljepa kuca, cinite vesela u istom.

Osmo : Pamet se uzmnozaje s veseljem i zabavom ; previse moze dovesti na zlo.

Deveto : Veselje cini ljubav zivota, a ljubav zivota je pola zivota. Biti turoban mnogo skoduje svakome, osobito pod stare dane.

Deseto : Cinisli zivljenje sa izkustvom nauka, onda nemoj dopustiti da ti noge i ruke odtvrdene. Ako pako zasluzu jes kruh sa teskom radjom, onda isto nemoj zaboraviti na citanje knjiga i nauk.

Zvrcu Kikiriki, nemoguc inace.

Gospodine Zvrc! Okolnosti neprijaznih djela izazivlju me, da vas uljudno umolim, e da biste mi na bolje razpolozenje iznieli, kakova vas je nodoskocica nagnala, da me uzmete u izsmiehavanje u zadnjem broju lista "Napredka ?"

Osvojen strastvima vaseg pokolebivog samoljublja, premoran sam upozoriti vas i umoliti, da bi ste se ostavili kriticnosti izmedj naseg naroda u ovoj zemlji. Kritika je vrag pakleni, zbog koje mogli biste ostati izsarani neiz brisivim pjegama.

Moj Mister Zvrcu! previjati melem na rane nezaboravne, a iste prstima probadati, taj liek nevriedi. Dapace rane su preljepcive te bih veoma zalostan bio, da bi vam naniele kojekakvih teskih oskudica.

Gos. Urednik, kao svojom najboljom dokucljivosti i izkustvom vazda nam napominje, da budemo gospodari svoje pameti i da gradimo zgradju, koja se nece dati lahko oboriti, a ti pod kozom istog pretvoreni Zvrcu, podkopajes je, od koje materijal, vas se moze na tebe sasuti. Porijeklom tvoga samoljublja smjerao si krivom stazom, koju je tesko izporaviti. „Tko visoko leti nizoko pada" staraje poslovica.

Jos u doba djetinstva, sjecam se kad bi se suncao snjekim mojim susjedima, pripovijedali bi mi dosta raznih nagovora. Od kojih njeki jos mi u usima zuje i jednoga tebi namjenjujem. Sjedi rugo nasred puta, pa se sa svakim ruga, a svak snjime.

Sad moj tako nazvani Zvrcu, da si mi zdravo. Cini kako ti se vidi. Eda Bog dao tvojim radom da nepostignes dosta teskih posljedica

Sa udvaranjem
PETAR KATAVICH.

Na 3 dojduceg meseca Listopada odluceno je za otici pohoditi "Novi Gumfield," stoga onem kojemu je govoreno osobno neka dodju na dan prvo za bolje se razumiti.

Za "Huku" za vaditi gomu iz swanapa koju imamo kod Urednictva na ocigled, molimo kao zadnji put da onena kojimu opotrebuje da dodje vidjeti i uzme istu za kokusaj.

Nije sedmnica dana vec ima deset meseca od kada trudoljubljivo radimo danu i noci za svaki Hrvatski napredak, te istinito sasvim smo iznemoreni sto po savjetu Liecnika moramo opocinuti za malo dana, jer inace opasna bolest pripravlja se. Sada odgovorite sa djelom vaseg rodoljubstva da olaksate nas tezki rad, i neka dojduci broj bude sasvim dobro ukrasen. Grad Auckland vec se spravlja za veliku svecanost na 26 tek. za uzdignuti svoju slobodnu zastavu stoga nemoj te Vi pogrditi vasu nad vasoj novinom "Napredak nego uz slobodnu Nove Zelande zastavu neka bude i nasa hrvatska vjekovito vijati. Sada ovaj broj pomnjivo svaki clanak citajte pak onda sudite !—

Jedan liecnik izjavio je njegovo osvjedocenje, koje su uzroci bolesti srdca. On kaze da je sam priplasen bio od iste bolesti, koju s velikim praznicima i jednostavnim zivotom odstranio je. On zna dosta slucajeva, dosta naroda palo je na mjestu mrtva, a to sve zbog izvanredne rabote. Slucajevi ovi se dogadjaju najvise zbog slabog uzdrzanja zivota, odvise rabotanje, a malo naravnog zivljenja. Neprestano pice daje uzrok i nadvlada srdce, koje bolesnika dovede smrtnoj postelji. Liecnik takodjer zabranjuje prekomjerno pusenje, koje vodi skrajnjoj propasti. On kaze dosta ljudih izgubi svoj zivot uzrokom duhana.

Takodjer kaze, da je uvjeren, da dosta naroda misli da ima bolest srdca, a nema nista takovoga i moze ga na zlo natjerati. Dosta razliciti bolesti moze prinieti znak bolesti srdca, te veliko misljenje covjeka izmoljaje.

Dominion Day.

VELIKA SVECANOST.

U Cetvrtak na 26 tek. bit ce velika svecanost po cieloj ovoj zemlji od Nove Zelande, na uspomenu sto od onog dana postaje nezavisna drzava. U Wellingtonu koji je glavni grad pripravlja se uspomena svecanosti sto nigda prije u onem gradu nije bilo. Poslje podne onog dana kod Newton Park u Wellingtonu uz velikog broja pucanstva Namjestnik Lord Plunket i Ministar predsjednik kao i Nacelnik grada dati ce govor. Onda ce se citati slobod naroda sto jest zadobio, kao moze se kazati jedna najmanja drzava na svietu dandanas pokazuje put cielom svietu od izobrazenosti. Onda ce se uzvisiti slobodna zastava, te netom bude uzvisena, odma ce se pozdraviti sa pucnjavom iz velikih topova. Iza ovog svi gradski velikasi i veliki broj vojnictva sakupit ce se okolo zastave koju ce Biskup od Wellingtona posvetiti da vjekovito bude vijala svome slobodnom narodu. Ucenici od svih skola od najmanjeg do najviseg razreda proce u procesiji okolo zastave te svaki pozdravit je hoce. Ovom prigodom racuna se, da nigda prije nije bilo na sveukupnom sastanku vise vojnictva kao sto ce biti na onem slobodnom danu u Wellingtonu. Vidimo brzojavke od svih drugih mjesta gdje pripravno cekaju za posvetiti spomen svecanosti onog velikog slobodnog dana. Takodjer i nacelnih grada Aucklandu gosp. A. M. Myers jest brzojavio u Wellington Ministru predsjedniku Sis Joseph Ward, da ce on (nalcenik) nastojati sa svojim gradjanim da svecanest na 26 tek. izpadne u najboljem redu jer da Auckland nije nigda u nikakvom slucaju zadnji izostao. Kado ovoj sretni dan dodje mislimo da kroz Englezke novine nece biti kraja ni konca od velike uzbujenosti u njihovim dopisim. Evo vam kako je narod zadobio promnjenu od sadasnjeg svoga stanovista. Ministar predsjednik Sir Joseph Ward kad je bio zandnjeg posta u Londonu imao je osobni govor sa kraljem Eduardom, te u ime svoga naroda od Nove Zelande raprosio da dade svojim podanicim promnjenu imena t.j. da koloniali budu se nazvati nezavisnom drzavom. Pametni kralj odma uslisi molbu svojim podanicim, te kako ste opazili na drugom mjestu dao je javno u Londonu proglasiti da Nova Zelanda bude od sada vladati sama po sebi. A moze li ovo zadobiti nas siromasni hrvatski narod? Ne, kod naseg vladara, i njegovih savjetnika. Da bi se Hrvatska osudila zapitati da postane nezavisna odma bi bilo veliko prolice krvi. Istina je da nas vladar Franjo Josip jest osobno sasvim dobar covjek, i plemenita duha ; ali koja je hvajda kada njegovi ministri nedopustaju da saznade suzanjstvo hrvatskog naroda. Hrvatske molbenice nigda nemogu doci osobno do ociju naseg vladara, niti carska vrata nemogu bito otvorena nasim narodnim hrvatskim zastupnicim. A zasto? To nam najbolje dokazuje hrvatska povjest, koju kad imamo predocima jest sasvim grozno kako veliki hrvatski marod nem oze dobiti slobodu u svojoj vlastitoj kuci. Primjer nam donasa da samo mala saka naroda koji ni jednog milijuna ne broje, pak po svome zahtjevu dobivaju svako pravo. Stoga draga braco Hrvati, kada u svojoj domovini nemozemo vijati slobodnu hrvatsku zastavu, ipak imamo slobode da u tudjini na toliko mjesto mozemo vidjeti svoju zastavu vijati. Imat ce mo prigodu u Cetvrtak na 26 tek. vidjeti uzdignutu slobodnu Nove Zelande zastavu, te onaj prizor srce ce nam do suza ganuti kada u isto vrieme pomislimo na Hrvatsku povjest, i na Zrinskog i Frankopana i.t.d. drugih mucenika. Nemojmo dalje drago braco okljevati, nego se probudima iz nehajstva za svoje buduce koristi. Neka vlade za vazda mudju nami bratska sloga, ljubimo jednog drugog te nastojmo za svaki nas napredak. Uzvisimo hrvatsku zastavu na razlicita mjesta, te ondje gdje je uzdignuta stiti mo ju i brani mo ju od svakog zla. Neka temeljno hrvatska zastava bude vijati nad hrvatskoj novini "Napredak," neka bude vijati nad kucam od "Sjedinjenje Hrvatske mladosti," neka bude vijati nad narodnoj hrvatskoj gostioni neka bude vijati nad hrvatskim dobrotvornim zavodim i druzstvam, neka bude vijati nad svaku hrvatsku kucu i.t.d. Sve ovo mozemo postignuti samo ako preokrenemo drugu pamet od naseg zivljenja, jer stavno u ovoj slobodnoj zemlji mozemo napredovati i biti od obljubljeni od svakoga, a najkasnje biti svi, mi hrvati, kad smo slozni blagoslovljeni od Svemoguceg Boga.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Dopisniku, Muka—Razgovor izmedju Marka i Ante, posaljite nam nastavak od svega pisma, pa kad vidimo da idje dobro imat ce mjesta u dojducem broju "Napredka." Nastojte da bude zanimivo. Hrvatski pozdrav !

Gosp. Tony Divich, Otamakitai—Hvala vam primilismo podpuno zadovoljstvo vaseg racuna, te ugledali se i ostali hrvati da svedjer svoje hrvatskc duznosti u svakom slucaju budu izvrsivali. Zivili!

Gosp. B. J. Krzanich, Muka—Stavili smo izvanrednu pomnju na odaslanje lista iz ovog Urednictva, te redovito saljemo vam "Napredak." Dosli smo do istinitog uvjerenja, da vise puta mnogim je drago citati, a ne platiti stoga prodje list u druge ruke. Stavite pomnju koji Vam dize list, pak ce mo ga kroz novinu javno oglasiti. Javite nam koje brojeve niste primili, pak ce mo Vam druge odaslati, a nasim domorodcim neka bude na dar vase listove, jer ako nije sada mozda da bude predbrojnikom u buduce. Hrvatski pozdrav !

Gosp. Stephen Kosaich, G.P.O. Auckland—Po vasem zahtjevu novinu Vam saljemo na spomenutu adresu, te buduc da Postarski ured nezna za vasu adresu dobili smo natrag na Urednictvo vase novine. Javite nam gdje vam je prava adresa.

Gosp. George Burmaz, Whangarei—Javite nam za vasu pravu adresu jer kod Postarskog Ureda Whangarei niste poznati.

Predbrojnicim ! Istinito dokazano nam je da nekoji nasi bivsi predbrojnici, za koje nismo znali sada se nalaze vanka ove zemlje. Neznajuci kad nam nisu nista dosli kazati, ili pisati njima redovito novinu jesmo slali. Hrvatsko postupanje ovako nebi imalo biti, jer nema gubitka vremena za dokazat nam promnjenu od svoje adrese.

Gosp. J. U. Mongonui—Izgubilismo uzstrpljenje kad nemoremo imati nikakve odgovora na toliko nasih privatnih listova. Obazrite se na vase isto pismo koje imamo u rukami pak ce te uviditi da vase hrvatsko obecanje jest otislo u zrak. Odgovoritc sto mislite raditi ?

Gosp. T. B. B., Aponga.—Nemozemo znati da ikakvi dopis sa tvojim, imenom bio je tiskan protivno tebi. Rukopisi u nijednom slucaju ne vracaju se. Javili smo u privatnom listu da tvoj dopis bit ce tiskan na tvoju odgovornost kada budes unapried platio za prostor mjesta. Za resetati jednog drugog kroz novinu sasvim smo uzkratili prostor mjesta jer moramo ugoditi gdje vecina sastoji.

Gosp. Marko Glamuzina, Poroti.—Vase pismo stiglo ali kasno za ovaj broj, bit ce vam tiskano u dojducem listu. Nasa nije pogreska kada nam tocno niste napisali sa cistim rukopisom, spravni smo izspraviti pogresku.

Kako smo zaljubjeni u novinu, i za svaki hrvatski napredak svim nasim domorodcim jest vrlo dobro poznato ; ali ovako trudoljubljivo radeci danu i noci moramo da klonemo duhom kad nemamo nikakve suradnicke pomoci.

Hrvatski Sokolovi ! U svakoj boljoj ljubavi, na svaku vasu korist bit ce mo vam pri ruci za svaku vasu potrebu kada bi ste nam dopustili da imamo suradnicke pomoci. Sada nemamo ni malo prosta vremena za obazirat se na vase privatne poslove, ali kad bi mo suradnika imali. onda bi smo bili u polozaju za vrsiti po vasem zadovoljstvu svaki zahtjev na vasu korist. Dakle na noge hrvatski junaci ! Otvorite vrata od naseg kucanja, te imate malo milosrdja prama nami, jer smo sve za vas pripravni zrtvovati.

Azijatizam.

Veliki azijatski kontinent sa svojim pripadnim otocima stupa lagano, ali postojano i sve to vidljivije u novi odsjek povjestnickog razvoja. Poslje rusko-japanskog rata novi politicko-gospodarski obrisi izbijaju sve to jace u Aziji na tvorno popriste. Ne ima dvojbe. Dvadesetiprvi viek preustrojit ce zemljopisni i politicko-gospodarski oblik stare Evrope i pomljadjene Azije. Zuta ljudska pasmina azijatskog ozemlja i otocja preuzet ce cvrsto vodstvo nad svim azijatskim zemljama. A, to vodstvo, po svoj prilici, imati ce u ruci zutokozci Japanci, ti nizkoljudi Englezi skrajnjeg Iztoka.

Mnogo je vec vjekova, sto pomorski i trgovinski narodi Evrope izvrsuju nad narodima Azije izcrpljivacku premoc. Amerikanci poceli su tek u najnovlje vrieme, do i oni iz Azije donezu kuci ono, sto je moguce da ondje nadju i pokupe. Nu, najvise i naj-obilatije izcrpljivali su i jos izcrpljuju Aziju Englezi. I iza njih tek dolaze na red Francezi, Holandezi i neki drugi narodi. Njemacka je najmladja izcrpljivacica Azije. Ona je pomocu svojih trgovinskih konzula u Maloj Aziji, Perziji, Indiji i Kini postigla u trideset samih godina do danas razmjerno vise, no li Englezka u dva ciela vieka. Jer, Njemacka se je posvuda skoro u Aziji ucvrstila na moralno-politickoj i na proticno-gospodarskoj poluzi, pa su njezini uspjesi dostigli neku trajniju, neku uzvazeniju uglednost, no li sto je to slucaj sa englezkim uplivom i radom u Aziji. Njemacki konzuli uprilicuju ondje sav svoj rad na znanstveno - trgovinskim podlogama uceci jezike Azijata, medju kojim zivu i s kojim trguju i obcec s njima izkljucivo u njihovom materinskom jeziku. I, prema tome dosljedno trudi se i njemacka izvozna trgovina, da uredi, uprilici i prikroji sav svoj trgovinski odnosaj sa azijatskim narodima Niemci dakle rade bas protivno Englezima, jer Englezi svuda narivavaju po svietu, pak i u Aziji, svoj englezki jezik, svoje englezke trgovinsk obicaje i svoje proizvode ,, made in England."

Rusija jedina je evropejska drzava, koja uzprkos tome, sto ima velikog posjeda u Aziji, nije Aziju izcrpljivala ni trgovinski, ni politicki. Ona je doduse htjela. da i na Skrajnjem Iztoku razgrani i sto vise ucvrsti svoj politicko-gospodarski upliv. Ali, ona nije isla za onakim bezdusnim izcrpljivanjem, za kojim sistematicno ide Englezka u Indiji i u drugim azijatskim krajevima. O Rusiji nikad nije mogao u tom pogledu nista reci nijedan azijatski politicar ili politicki ekonomista, ko sto n. pr. pise i govori o Englezkoj indijski ucenjak i rodoljub Bab Barati,*) koji u indijanskon. novinstvu plasticno i drasticno analizvje ,, evropejske " vlastitosti Evropejaca, koji danas gospodare s Azijom.

Sada, kada rusko-japanski rat vec pripada povjestnickoj proslosti, sada se na azijatskom obzorju sve to izrazitije pomaljaju znaci sitnog i zilavog rada Japanaca. Englezka, koja je Japance osovila na noge i odgojila ih vojnickim narodom, uvidja danas svoju silnu diplomatsku pogrjesku. Jer, ona je nagnala Japan na rat proti Rusiji, pa je vec unapried sladko uzivala, kako ce pobjeda Japanaca nad Rusima oslobodit nju, Englezku, od najsilnijeg joj takmaca i protivnika u Aziji : od Rusa. Ali, Englezka odgojila je u svojim njedrima ljutu i preljutu guju. — Rusi su izgubili. To je istina. Ali, ni Englezi nisu nista dobili. Nego, sto vise, izgubili su i oni. Jer, Englezi dobili su nakon rusko-japanskog rata dva protivnika na vrat : Japan i Rusiju. Pa, Japan unistit ce Englezku u Aziji do kraja, docim opet Rusija ne ce nikad zaboraviti one tuge i nevolje, u koje ih je uvalila Englezka i u Aziji i u Evropi. Rusija naplatit ce, kada za to dodje dan obracuna, obilate zatezne kamate Englezkoj, za njena proturuska djela i nedjela.

Danasnji savez, koji jos doduse postoji izmedj Japana i Englezke, nije vjecan. On ce dospjeti. Ali onaj savez, sto ga danas Japan sklapa sa Rusijom, bit ce, kad bude sklopljen, dugotrajniji od sadasnjeg japansko-englezkog saveza. — I, taj savez bit ce ljuckom placom onim Englezima, koji namjeravahu i jos i sad namjeravaju, da u svom prostranom politicko-gospodarskom zeludcu probave i Ruse i Japance u Aziji.

Ni Evropa, a ni Amerika ne imaju da se mnogo njisu u ruzicastom snivanju svoje svoje politicko-gospodarske buducnosti. Tezka vremena nastati ce ubrzo po evropejsku trgovinu, koja svoje glavnije proizvode salje i smjesta po svim drzavama i pokrajinama Azije. Vjesta organizatorna ruka japanska neumorno radi na svim tockama velike Azije za njono posvemasnje oslobodjenje od evropejskog politicskog, trgovinskog i vojnickog stitnictva. Kina vec odbija od sebe amerikanski uvoz robe i cini englezkom uvozu silnih potezkoca. U Indiji plamsaju medju indijskim Muslimanima i Hindusima jaki plameni nezadovoljstva, nemira i opora proti englezkim vlastima. Cuje se ponesto i u Konkinkini, da ni ona nije u najboljem razpolozenju prema Francezima. Nisu li to vidljivi znaci, da se u Aziji pripravljaju veliki povjestnicki dogodjaji ? Nisu li to svjedocanstva, koja svjedoce, da se u Aziji stvara : ,, Azijatisam" A, taj ,,Azijatizam " ide po politicko-gospodarskim nacelima i po opravdanosti rijecenice ,, Unicuique suum" lagano, ali sjegurno za tim, da iz ciele Azije stvori veliko mongolsko carstvo azijatsko. A to carstvo bit ce djelo Japana. To carstvo bit ce sagradjeno na trulim rusevinama englezkih i inonarodni uzurpacija u Aziji. I, tome carstvu bit ce na celu oni Japanci, koje je Englezka osovila, eda s njima srusi Rusiju.

Grom ubio djevojku.—Nazad malo vremena povili se nad selom Skenderovcima oblaci i udarila kisa. Pod topolu u polju sklonula se djevojka Mara Kacer. Grom udario bio u topolu i usmrtio djevojku bas u casu, kad je htjela otici.

Nesretna ljubav.—U Zagrebu ustrielila se u nedelju sobarica Kartarina Gregurin, a pokusala se otrovati devetnaestgodisnja prodavacica Danica Weiss. Motiv cinu u oba je slucaja — nesretna ljubav.

Lucke radnje u Dalmaciji. — Ministar trgovine ovih dana odobrio je osnove za neke ovece lucke radnje u Dalmaciji.

Osim nove oblade za ukrcavanje ugljena u Sibeniku, koja je vec prosloga mjeseca predata jednom dalmatinskom pothvatu, predat ce se jos ove godine slijedece vece radnje : U Sibeniku spojna obala izmedju mula za pristajaje i obale za ugalj ; U Spljetu prosirenje obale pred zeljeznickom postajom. Za ove ce gradnje izdati 1,597, 000 kruna. Ove je pak godine vec predato pothvatnicima dvanaest omanjih luckih radnja u Dalmaciji, a skoro ce raspisati i natjecaj za drugih deset takovih radnja.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

DR. HERBERT COX,

DENTIST,

216 Queen Street, A.M.P. Buildings.

Najbolji zubar u Novoj Zelandiji, za uvjeriti se otidjete pohodit ga.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete u hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

....THE....

ANGLO N.Z JEWELLERY COMPANY.

DIRECT IMPORTERS.

VICTORIA ARCADE, AUCKLAND.
Address: G.P.O. Box 598.
Telephone No. 1888.

Ima svake vrsti zlatarije. Svaki komad nista drugo nego pravo zlato. Svaka stvar od zlatarije jest potpuno garantirana. Ciene najnize stose nalazi u gradu.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, SEPT 18, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, OCT. 2, 1907. (No. 27.) BROJ 27.

Dominion of New Zealand.

Nikakva zemlja, niti nikakva druga drzava na svietu nema toliko spomena od povjesti koliko ova malena ostrva od New Zelande sa njezinim malenim pucanstvom. Nema vise nego 67 godina od kada je kapetan Hobson metnuo Englezku zastavu kod Bay of Islands u Russellu, a u prosli Cetvrtrk na 26 Rujna o.g. uz veliku proslavu sirom ove zemlje ova zemlja zadobila novu slobod, novo ime od nezavisne drzave. Amerika je dandanas od prvih neprednjackih drzava, i to je samo zapocela napredavati od onga dana od kada postane slobodna i nezavisna. Ali slobod, za zadobiti povjest nam dokaznje da je opotrebito bilo proliti krvi njezinih branitelja sto jesu zadobili. A kod Nove Zealande bez prolica krvi, ono stoje narod pitao svaka mu stvar bude uslisana. A mozeli se ovo kazati, da velika Hrvatska koja broji vise milijuna stanovnika osudi se pitati za slobod svoga naroda, sto bi se dogodilo ?

Kad je Amerika bila odkrivena od neumrlog Kristofera Kolumba, pak njegova ista zemlja Spanjoljska sto mu je dala za nagradu ? Dala mu je tamnicu, te kada je umro iste gvozdjene verige koje imao na nogam i rukam jesu po njegovoj naredbi jesu snjime zakopane. Ovo je bio uzrok da preporod od izobrazenog svieta uvidi kakvu harnost neharni narod jesu mu odvratili iza njegovog velikog i nezaboravnog dobrocinstva. A gladni i siromasni Spanjolci sto su radili ? Kad su vidili da odkrivene zemlje jesu bogate onda tudju zemlju su rusili i krali, a u svoju gladnu nosili. Nisu imali milosrdja uzeti vapaj, one po Bozjoj milosti odkrivene zemlje, "evo vam plod naseg bogastva pak uzivate," nego su mislili o staroj kukavnoj domovini. Da su imali pameti mogli su dandanas Spanjolci sa cielim svietom vladati, nego su pustili drugi nezavisan narod u njihovu zemlju, sto dandanas zove se velika izobrazena drzava od Amerika. A stara Spanjolska domovina ostala kukavica kao od pocetka svieta. Nova Zelanda takodjer po Bozjoj milosti odkrivena za ljudski porod, njezina vrata vazda su bila otvorena za svaku narodnost, te svaki onaj koji je odma u pocetku prihvatio ovu zemlju kao novu obljubjenu majku svi jesu bogati i cestiti ljudi. A svi oni koji su dosli za samu i jedinu svrhu, da se samo privremeno nauzivaju njezima ploda od bogastva nemozemo dokazati da jesu sebi bolje buducnosti pripravili, nego dapace kako vidimo jos viseg siromastva na sebe postavili. Nije ni danas kasno za svakog onog koji dalje od svog nosa vidi, da uzme sebi komad zemlje te ovdje se nastani, jer drugcije nema boljeg uzitka, a svaki koji uzme naseg savjeta nije moguce da propadne jer plod od ove zemlje jest blagoslovljeni od istog Svemuceg Boga. Sada kako bude slieditи opisujemo veliku svecanost. U Wellingtonu koji je glavni grad ondje je bilo najbolje proslavljeno cielog dana. U Newton Park na 11 sati jutrom uz velikog broja vojnictva i gradjanstva Ministar Predsjednik Sir Joseph Ward citao je kralja Edwarda naredbu kako ova drzava postaje kao dominion. Slobodna zastava jest posvecena i blagovljena od biskupa te kad uzvisena bila je pozdravljena sa 21 pucnjava iz velikih topova. Doslo je Ministru-predsjedniku brzojavnih cestitaka od istog kralja Edwarda, i sa svih strana svieta. Nas Konzul gosp E. Langguth brzojavio je od sfrane hrvatskog naroda, sto ministar jest odgovorio sa zahvalom. Takodjer i nas Urednik nije bio zadnji, jer je i on osobno brzojavio od strane novine sasvim izvrstnu i ganutljivu brzojavku. Sastavio je brzojavku od 185 riecih, te mislimo da koiikogod broja brzojavkah jest primljeno da svaka jest nadmasena sa izvrsnoscu sastavka cestitanja, a ovo je dokaz, jer kada je Urednik primio odgovor Ministar dokazuje da je sasvim bio ganut te iz svega srca zahvalju je nasem Uredniku. Tako isto citajuci Englezke novine od ove velike svecanosti te svaki koji razumije mora da mu se srce gane na velikoj poviesti od slobode sto ovaj narod jest docekao.

Kraljeva Naredba.

Buduc dasmo primili molbenicu od zastupnicke kuce od strane naroda u Koloniji od Nove Zelande da naslov od Dominion bude dato, sto prije jest bilo poznato kao kolonija. Sada odredjujem uzrokom savjeta mojih viecnika, i dajem kraljsku naredbu sa mojoj zapovidid da od dneva 26 Rujna 1907, gore spomenuta kolonija hoce se zvati, i jest zadobila novi naslov kao New Zealand Dominion. Ovu moju zapovid dao sam izreci po svemu momu kraljestvu. God Save the King.—EDWARD R & S.

Ministra-Predsjedsnika poruka narodu.

Sliedeca brzojovna poruka jest poslana svemu narodu od Nove Zelande.

Danas vasa domovina na ovoj ostrvi dobila je ponosfti naslov od velevlasti. Ova nagrada nije samo uzrokom vjernih zivucih sinova, dali vise od strane tezkog rada habrih i srcanih prvih rodoljuba koji sada spavaju. Nova Zelanda dobila je casno mjesto uzrokom srcenosti, odvaznosti, i riesenja svoga naroda.

Moja poruka jest lekcija od nase povjesti. Uzdrzite cistocu naseg plemena od svakog nezudjenog sjemena, dajmo svakomu jednako pravo, nedopustite povrh okruzene ograde nikakvom narodu, uzdignite pogled na posao da istinita cast dostojanstva bude posteni rad na mjesto nemarnosti i rasipnosti, vjerujte u buducnost ove vlasti, ne za imati bogastva nego za vise prosvitljenje za muzko i za zensko jer nastojanjem marljivoscu sa umjerenjim zivljenjem u ovoj zdravoj slobodnoj zemlji jest buducnost od svakog poboljsanja za svakoga.

Budimo upravo ponositi na casti sto danas uzimljeno kao nezavisna drzava, te ovu prigodu uzmimo jos vise da nam ova sloboda ostane u glavi i u srcu svemu nasem nardu.—JOSEPH GEORGE WARD.

Svecanost u Aucklandu.

Odma jutrom od 9½ sati nacelnik gosp. A. M. Myers bio kod opcine gdje je primio na osobno cestitanje sve inozemske konzulate od kojih i nas gosp. E. Langguth jest prisustvovao i imao mjesto od prvih—Hodio je i Presvietli Biskup Lenihan kao sva ostala gradska gospoda, onda svi jesu otisli do Victoria Park, gdje mnozstvo naroda cekalo za daju svecanost. Bio je veliki paviljon sagradjen gdje je nacelnik citao kraljsku naredbu velikog broja vojnictva, skolskih djaka i gradjanstva jest prisustvovalo. Naprvo bila je slobodna zastava posvecena i blagoslovljena od Biskupa, te u zamotku bila uzvisana na paviljon. Onda je nacelnik stao citati kraljsku naredbu, te netom dovrsi zastava se odmota, pak onda nastane pucnjava iz velikih topova. Onda nastane podulji govor nacelnika, i drugih govornika ali uzrokom prostora ovog lista izostavljamo. Nacelnik je u pocetku svoga govora dokazao da vlada hotimice jest poslala jednog svog ministra gosp. Geo. Fowlds da zastupa vladu kod Auckland svecanosti ali uzrokom ruzna vremena da parobrod nije mogao stignuti u Onehunga, ali da on misli da prije nego dovrsi svecanost u Victoria Park ministar mozebiti da dodje, i tako se dogodi jer dokle je jedan govornik govorio culo se u narodu nesto znatizeljna kad eto na brzu trku konja i kocija ministar dodje koji je bio odusevljeno pozdravljen. I tako ako malo kasnije ministar Fowlds bio je u stanju izdati svoj govor i dovrsiti ovu vjekovitu povjestnu svecanost.

Brzojavka zahvala Konzulu.

Molim primi i ponudi hrvatskim gradjanim od Nove Zelande moju iskrenu zahvalu na njihovom milostivom cestitanju na ovoj vaznoj prigodi povjesti od ove zemlje koja je bila danas proslavljena.—J. G. WARD.

Uredniku zahvala sa brzojavom.

Iz svega srca zahvaljujem ti za tvoje plemenito ganutljivo cestitanje i dobru pozudu za svako blagostanje i napredka nase nove vlasti, takodjer sasvim cienim tvoja osobna cuvstva—J. G. WARD.

Englezke novina koja izlazi u Wellingtonu "Wellington Post" dokazuje da koliko ova zemlja od Nove Zelande napreduje vidi se u ovem dokazu. Nazad dvanaest godina u Wellingtonu jedan komad zemlje bio je listan jednom trgovcu za neznatnu svotu novca od deset shillina, a ovaj isti komad zemlje dandanas list vriedi nista manje od £10,000 sterlina.

Uzimajuci u obzir u nase osobno poznanstvo kolikog broja naseg naroda moglo je biti sasvim cestitih i bogatih osoba, samo da su od nazad godina priskrbili sebi komad zemljista koliko i koliko broja skupa sa njihovim porodom mogli su se sa sretnim nazvati.

Nije ni dandanas kasno samo ako se Hrvatski narod makne za svoju bolju buducnost moze se na toliko mjesta nabaviti zemljista uz razlicite ciene sto svakomu hoce biti za korist, kao isto kroz malo godina vriedit ce vise nego otcinstvo u staroj domovini. Ali ako budemo koracati kako sada koracamo, onda ce mo biti nadvladani od svake druge narodnosti. Zemljiste ce mo nabaviti kad ga nestane, i kad nestane gume, i kad nam nestane novaca, i kad najposljedne nestane nam zdravlja onda ce mo biti prvi od svake druge narodnosti.

Razgovor, Marka i Ante.

Marko: Dobar dan Ante.

Ante: Zdravo bio Marko.

Marko : Gdje, te je to sreca nosila ?

Ante : Moj Marko : bio sam u Dargaville te vidio sam nesto zanimljiva.

Marko: Sta, bi to imalo bit ?

Ante: Neka znas, Marko nije vise u bordu nas stari tumacnik od vise jezika.

Marko : A, borati Ante, da staje sada od njega ? mozda se je prihvatio kojeg zanata?

Ante: Ej, moj dragi i druga je po sriedi ti si cita jednom u "Napredku" kako je isti tumacnik metnuo oglas kako redar dolazi po njega sa kocijom kad treba za tumacnika na sudu.

Marko: Pa ja mislim da je tako i sada, posto on je vriedni tumacnik i dobar u vise jezika.

Ante : Okani se dragi brati coravih posala, njegovo je tumacenje kod suda sasvim propalo.

Marko: Ajde Ante neluduj, da cim se on sada bavi ? I jeli ti sto od njemu poznato?

Ante : I ter kako poznato.

Marko: Daj borati sjedi, te mi pripovidi sto znas.

Ante : Moj dragi prijatelju, on se je sada prihvatio naseg zanimanja.

Marko : To, onda dakle kopa gomu.

Ante: I, ter kako da kopa, enoga na Flax Mill, Ah! moj dragi brate, dati je vidjeti kako palom iza usiju mlati bas je pravi kremenjak, a iza njega Petar, naberijo lievo oko, te puknuti od smieha kako stari dobro mlati.

Marko: To mi tesko cuti od naseg starog tumacnika.

Ante: Ala brate, to je zanimljivo viditi kako njegova ljubezna zurno poskakiva po starim padecim veselo kupi noce.

Marko : Dakle je i ona snjime.

Ante: Pa i to jos pitas, ti znades da bi on volio dati vragu sina, nego da se stogod njoj dogodi.

Marko : Ah ! biedni tumacnik nasto pade na sto krsta kao Andrija Srzic.

Ante : Ej, stara je riec : pitat ce te starost, gdje ti je bila mladost.

Marko : Dali nepitam te Ante, stoje tumacnik ucinio od borda bit ce ga proda ?

Ante : I kako skupo prodao !

Marko : A komu znas li ?

Ante : A, stati ja znam ima jedna kumpanija gospara, i mogao je stupiti jos koje hotio.

Marko : Borami, i ja bi stupio u kumpaniju pak sto je da je.

Ante : Moj Marko, okani se toga, ali isto da i hoces nemores posto su im vec poceli nediljni racuni.

Marko: Nediljni racuni ! kakvi ?

Ante : Jedan od kumpanije dolazi im svake sedmnice prigledat racune, posto je velik profit.

Marko : Isto ja mislim da ce ucinit prilicito zivljenje.

Ante : Ucinit ce vraga kako vidim.

(Nastavit ce se.)

Nasao na obali 3 milijuna K. Iz Hamburga dolazi viest o tajinstvenom pronalazku. Neki radnik nasao je na otoku sjevernog mora nekakav omot u papiru. U tome omotu naasao je 3 milijuna banknota. Novci su bili svezani nikakvom vrpcom. Papir je bio od vode izlizan i pokvaren. Vlastnik toga novca jos se uviek nije javio.

Ustanovljeno je, da su ove banknote u vriednosti od tri milijuna maraka, sto ih je nasao jedan radnik na otoku Fohru kod Hamburga, sasvim prave i da valjda poticu sa parobroda "Berlin," koji je na poznati nacin nastradao kod Hoek van Hollanda. Istoga je daua nadjena na obliznjem otocicu zenska ljesina, za koju se drzi, da je zrtva katastrofe na "Berlinu." Radnik Petersen, koji je nasao novac, dobit ce zakoniti dio od 30,000 maraka.

Auckland Hospital.

Zadnji milodar od deset shillina kojeg smo primili jest od gosp. Jure Possinkovica za gore spomeuutu svrhu, sto svega ukupno primljeno do danas £27 5. Zao nam se opet ponovno povratiti na ovaj clanak i plemenitu svrhu koja je odredjena; ali Hrvatske duznost nam donasa da probudimo iz nehajstva svoj narod, jer stavno mislimo da nije moguce da ovaj milodar ostane na gore malenoj svotici. Ima vec nekoliko brojeva da izlazi „Napredak" te za gore spomeuutu svrhu imena nasih domorodaca jesu ogluseni. Neznamo zasto bi ovako imalo biti, jer da je srece te svaki na noge zivo skocio mogli smo od nazad vremena sakupiti dovoljnu svotu novca. Sto cekamo, i na sto se obaziremo, ova pitanja ostavljamo na vas? Ali za zadobiti ime prid Englezkim narodom nema nikakve bolje svrhe sto poklomiti dovoljnu svotu novca Aucklandu Hospital. Nemojmo zaboraviti da dokle budemo pribivati u ovoj zemlji vazda ce mo tkogod od nas imati potrebu od bolnice, kao sto smo u proslo vrieme opotrebovali, i kao sto dandanas opotrebujemo. Necemo spomenuti na stotinu privatnih milodara koje su otisli iz ove zemlje od vase strane u staru domovinu ; a za pokazat se u djelu od milosrdja u onoj istoj zemlji gdje plod vaseg zivljenja jeste vadili to je pako Promislite kad bezpotrebno dangubite, i bezpotrebno u ludosti novce trosite, te kad u bolesti bez novca komu otidjete ? A, opet koliko dugovanja nasa braca Hrvati jesu ostavili na knjigam uprave bolnice ? Valja se malo promisliti te svi bez iznimke na noge skociti i da nikakvi Hrvat koji su se bavili sa kopanjem gume neostanu, a da ne dade svoj milodar za ovu plemenitu svrhu. Bilo je vec spomenuto kroz Englezke novine dasmo odredili sakupiti £300, sto mozemo sasvim lasno i vise, jer sada je nase vrieme da se pokazemo u djelim, a ne nigda u vieci. Mislimo da bi bilo sasvim sramotno za nas svih kad bi mo ovu malu svotu od £27 5s—poslali. Sada se ova mala drzava broji na imenu na isti nacin kao i velike vlasti, te buduc da je nezavisna u svakoj stvari pokazimo djelo od milosrdja jer stavno bit ce nam koristno, a mi od nase strane zavrsujemo igda vam ista od ovem u buduce spomenuti.

Milodari za Oltar Blazene Gospe od zdravlja selo Stilja Opcina Vrgorac—U broju 25 "Napredka" bilo je spomenuto milodar ; ali uzrokom da nerazumljivo pismo dopisnika nismo mogli shvatiti koji je sakupljac ovog milodara. Sada smo primili nasta vak ovog milodara te doznajemo da Marko Glamuzina jest sakupljac koji je sam sa svojim sinom poklonio kao milodar £9 4s 6d—drugi milodari jesu sliedeci—C. C. Jagger, Parua Bay 2s, Marko Maras, Antin, Kozica 3s, Ante Jurakovich 5s, Jozip Erceg, Vrgorac 4s, Josip Medak, Komin 5s, Charles Dunham 2s, Mate Klinac, Kokorice 10s, Mate Bobanac 5s, Jure Jelas Drvenik 5s, Ivan Zibilich Duba 5s, Jakov Jelavich, Podprolog 5s, Ante Bobanac Ivanov 5s, Petar Jelcich pok Jure, Komin 2s 6d, Jure Viskovich, Drasnica 4s 6d, Ante Matijasevich Ivanov, Drasnica 2s, Ante Jakich, Podgora 3s, Mate Pecar, Zaostrog 4s, Jure Glucina, Drasnice 2s 6d, Filip Kosovich 2s 6d, Ivan Medak, Markov, Komin 3s 6d, Ante Bosnich Blato 3s, Ante Grbich, Zivogosce 5s, Jure Grbich, Zivogosce 5s, Boze Lukich, Stona 5s, Jure Klarcich, Zivogosce 5s, Marin Bobanac pok. Mate Klenak 5s. Ukupno £15 18s. Prije naznaceno £12 15s 6d, Svega ukupno £28 13s 6d.

Druzstvo Sjedinjene hrvatski mladosti zao nam je dokazati da spava u mrtvilu, a to sve uzrokom sto nema zive uprave od njezinih clanova koji su na upravi. Ako smrtno ne oboli do ovih Bozicnih svetkovina treba se stogod probrimiti da ovo mlado druzstvo bude stati na noge od temeljnog zdravlja.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 14 Listopada
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 19 Listopada
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

NA ZNANJE!

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

NA ZNANJE!

Za ovo malo dana sto Urednik bude opocinuo list ce nepriikidno izlaziti pod upravom Gosp. T. L. Suvaljka—Predbrojba stara i nova, dopisi, i sve privatne poslove adresirajte na poznatu adresu „Napredak", bit ce Vam odgovoreno i namirnica poslana.

Uprava "NAPREDKA."

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 2, 1907.

Odlucimo bolje napredovati!

Neznamo vise stobih smo imali dokazati, buduci kad bih mo promatrali sve prosle br. „Napredka" rastumacena; te sada nece mo se dugo baviti, nogo samo u kratko, da razpolozimo, sve one stvari, stoje opotrebito za nasu buducnost. Nije nam potreba opetovati, da sve izobrazene narodnosti, od sveg svieta, jesu posligli sve njihove zelje, uzrokom njihovog pitanja i njihovih novina; te tako i mi dan danos, nalazimo se u istom polozaju, da mozemo postignuti sve nase zahtieve i to samo, uzrokam novine. Svakom je poznato, da svaka novina, jest glas naroda, te krozanju budi se bratska ljubav i sve ostale nevolje, sto smo potrebni. Evo je nastao, jedanaesti mjesec, od kako je ova novina utemeljena; te kako vam je vec poznato, sa njezinim dobrim pocetko, jest nadmasila, sve prvasnje novine, koje su temeljene ovdje; ali kroz ovo vrieme, dasmo se samo iz nehajstva probudili, mogli smo imati, mnogo bolju i povecanu novinu, sa Hrvatskim Slagarom i Suradnikom, kod Urednistva; ne samo ovo, nego smo mogli i svoju tiskarnu imati, ali koja je korist, kada smo vazda nazad u djelima. Poznato je svakom, koji je teret; kojeg ste nognali jednom covjeka, za uzdrzat Sedmicnu novinu, i to vise od polovice zabiljezenih predbrojnika, koji ni dan danaske njesu, izvrsili svoje druznosti. U pocetku, svak se strasio, kako znate da novina nece obstojati, te svakom je bilozao, da mu ne propadne, njekoliko Selina; ali uz tezki Urednika podhvat, vazda je osokolavao svoj narod, da novina nece propasti, buduci da je odlucio zrtvovati, do naj zadnjeg casa. Protivnika, na zalost, bilo je, u pocetku, ali kako sada vidimo isti protivnici, jesu se umirili i udruzili sa ostalom bracom Hrvatim; te ipak sada mislimo, kad je novina obljubljena i narodu u rukama, da mora i da oce vazda temeljno obstojati. Sram nas mrtvog znoja hvata, ponovno pitati da vrsite svoje duznosti, te odlucili smo nigda vise nepitat Vam nista, nego uzet cemo pravila od Engleskih novina. Ali za biti na dokazu, isti Urednik, koji je nazad malo vriemena obolio, te pomoenika trebalo mu je uzesti ili pustiti novinu; pozvao je k'sebi Gosp. T. L. SUVALJKA, za suradnika, te u svrhu, Urednik je odlucio osobno obaci njekoliko mjesta, za imati posobnih razgovara, uzrokom da temeljno i vjekovito ova novina bude obstojat. Naj prvo proputovat ce kroz North Wairoa; te ako bude moguce i po zelji Hrvatskog naroda, da jedan bratski sastanak bude obstojat u Dargaville, u Subotu na 12 t.g. mjeseca. Ovom pregodom Urednik bih zelio, da bude sto u visem br. Hrvatskog naroda, te tsko da bude Hrvatski nozdravica i razlicitih govora. Od ovom smo vec govorli, sa Don J. Zannom, koji ce dragovoljno ako bude moguce, prisustovati da bude na ovom sastanku, te da uzme presjednicku stolicu. Ovaj bratski sastanak je odredjen, da bude prevatni, izmedju nas Hrvata, te jedno drugom prikazemo sto bude opotrebno za nasu buducnost. Ako budemo sretni dan docekati, necemo izostaviti, sto smo vec u proslim br. „Napredak" spomenuli, t.j. da veliki bratski sastanak bude obstojat u gr. Aucklandu; te ovom pregodom, da pozove mo, odlicnu Englezku gospodu, da se uvjere kako jesmo slozni i ljubimo jedno drugog. Kroz kratko putovanje, sto Urednik bude oditi kroz N.W. ne samo stoce ustanak novini temeljiti, dali oce se baviti sakupljanjem milodara, za Auckland Bolnicu. Mozda ce se naci malenog br. koji nehaju nista za ovu svrhu dati; ali mi istinito ponovno opetujemo, da mi Hrvati u Novaj Zelandi u nikakovom slucaju, nece mo se bolje pokazati, kao sto bih, kad bih mo udilih milodar za Bolnicu. Boze dopusti, da vazda budemo u podpunom zdravlju! Ali vazda dok bude Hrvati u ovoj zemlji imata cemo potrebu od Bolnice; kao sto i dan danas, moze se dokazoti, da postelje u Bolnici njesu prazne od Hrvatskog bolestnika; a kad opet promielimo koliko u buduce moze koristovati nasem narodu. Oni koji bih se protiviliza udiliti milodar, slucajno moze se dogoditi da oni prvi mogu imati potrebu, od onog dobro tvornogzavoda; te u istom, svaki koji se nazivlje Hrvat, koji vise koji manje nebi imao izostati, za sakupit do £300, to mislimo, da se moze skupiti kod Hrvatskog naroda, samo ako bih smo hotjeli, te istu svotu kad bih vlada dala dosao bih iznenada Bolnici dar, od Hrvatskog naroda. Te opeta Vam ponovno opetujemo, kad bih se ovo sakupilo, upravo bih se odredila koja postelja za Hrvatskog bolestnika; te svakog kojem bi nesreca zadesila imao bih svoje ljecenje muktice. Od ovom smo vec dostatno dokazali, te sada odredite kako Vas je volja. Svaki milodar stose udili, ne samo stoce biti javljen kroz „Napredak" dali upravo Bolnica imati ce cijelu imenicu, od pojedinog milodara; te upravo bilo bih potrebno kazati, da ako kojeg nesreca dopadne, a njegove ime nije na imenici, da placa koliko zakon donasa. Na povratku Urednika, sa njegovog putovanja, bit ce svaka stvar koncem odredjena, za nase buduce napredovanje; te nemoj te se nista zacudit, ako protivno nasoj zelji, bude odredjeno, ono sto Vama ni ostalom narodu nebi bilo milo.

KRATKE VIESTI.

U dojducu Sriedu jest svetkovina "Labour Day" stoga Napredak izlazi na dan prvo t.j. Utorak 8 tek.

Sutra jutrom Urednik putuje na Northern Wairoa gdje ce se uzdrzati za malo dana.

Dr Theimer hrvatski Liecdik putuje jutrom za Dargaville ovo neka bude na znanje hrvatskim bolestnicim.

Predsjednik i podpredsjenik Sjedinjene hrvatske mladosti druzstva obodvojica nalaze se kod Rotorua.

Izmedju velikog broja brzojavnih cestitaka za Domonion ove zemlje ministar-predsjednik primio je cestitku i od Predsjednika Amerika.

Dokazano nam je da gosp. Petar Urlich, u Kaeo zeli viditi Don Jozu Zannu sto moguce prije uzrokom da mu krsti sincica.

Dvadeset i sedam hiljada brodovlja dodje u luku Londona svake godine.

Kralj Edwardo sasvim je zaljubljen u zupnika Vaughan uzrokom sto u svome propovjedanju jest odbacio postupanje visokog zivljenja.

U Parizu pojede se svake godine 37,000 konja.

U Ruskoj drzavi ima 36 generalnih svetkovina.

U Ruskoj drzavi ima 36 generalnih svetkovina.

Poreznina jest najmanja u Kinezkoj, a najvisa u Francuzkoj.

Ima vise gobavih osoba u Spanjolskoj nego igdi u svietu.

U Japanskim skolam jest zakonito da Englezki jozik mora biti za nauk.

Rodjeni dan svetkuje se povjest donasa od vremena kralja Faraona.

Prigoda je za mvzku osobu nenadano umrieti za osam puta vise nego za zensku.

U Ugarskoj mozes putovati u zeljeznici sest milja za jednu penu.

Dakazuje se da putnici jesu unistili sva stabla od maslina na gori maslinici kod Juruzalema.

Samuelu Colt bilo mu je 15 godina kada je izumio samokres koji nosi njegovo ime.

Njemacka proizvodi vise meda nego ikakva druga drzava u Europi, koja daje 20,000 tonelatu svake godine.

Japanske tvornice neuzastavlja ju radnju u nedjelju, ali na prvi i petnaest svakog meseca svetkuju.

Rizi uzdrze u zivotu dvije trecine pucanstva na svietu, a kruh ostalu jednu trecinu od svega pucanstva na svietu.

Krunisanja odjeca kraljice Ruske samo tezi 16 unaca, a vriedi £1200 sterlina.

Braziljsko zeljeznicko druzstvo dobavljaju 1800 kinezkih radnika za radnju nove zeljeznicke pruge koja se ima sagraditi.

Krulj Oscar od Svedske jest jedini vladar koji ne pusi, a Ruski car pusi svaki dan vise od 30 cigareta.

Kada makina za letiti izadje vanka nece se racunati kao najzadnji novi izum. Stari Grci u staro doba bili su izmuli makinu za letiti ali nisu ju bili usavrsili.

Britanski Parlamenat jest odobrio ogromnu svotu novcu od £124,000,000 sterlina za poboljsanje Irske.

Upravitelj od putnog kazalistnog druzstva u Ruskoj mora da stavi depozit novaca kod vlade za da se sve osobe od druzstva mogu povratiti natrag svojoj kuci.

Kapetan Oldrieve sa pomocju velikih drvenih postola hodio je po vodi iz Cincinati do New Orleans u daljini 1600 milja za 40 dano. Na ovem putuvanju njegeva zena pratila ga u maloj brodici.

U Belgiji neozenjeni ljudi preko 25 godina imaju jedan glas, ozenjenji i udovci sa obitelji imaju dva glasa, popovi i drugi velikasi imaju tri glasa. Ima kaznja sa svakoga koji neglasuje kada mu je zakonito da moze.

U Australiji zarucbeni prsteni jesu posudjeni od nekeliko ducana za one koji nemaju dostatnu novca za kupit ga.

Japanski car Mikado ima vazda u sluzbi tridesed liecnika, i sestdeset popova.

Shah od Persije jest narucio sest novih kocija na motor za njegovu posebnu porabu.

Kraljica od Hollande tako je zaljubljena u zivotinje nedopusta da budu pobijene.

Svota koja je sahranjena u Japanskim stedionicam iznosi £20,000 sterlina, a nazad deset godina bilo je samo cetvrtina od ove svote.

U New York ima vise ludnica, bolnica, i drugih dobrotvornih zavoda za spasenje covjecanstva nego u ikakvom drugom gradu na svietu.

Dopisnica Uprave.

Velestevani gosp Urednice! Veleugodna vjest da je "Napredak" postao tjednikom strasno me je iznedila. Pa zato evo hvatom se pera da Vam cestitam kao pobjeditelju prvasnjeg teskog narodnog stanja, za kojeg jeste neumorno radili dan i noc da svome narodu otvorite preporod. Vi ste se nalazili u takovom polozaju u kakvom nije bio ni jedan covjek vase vrste, pa ipak napokon dugotrajnog napornog rada jeste uspjeli narodu na korist, a sebi na cast. Oprostite sto vam nisam prije pisao, uzrok tome samo moj teski polozaj u kome se jos nahodim t.j. bez stanovite adrese i bez rada ; ali se ipak nadam da cu doskora zapoceli rabotati. Rabotu ometa najvise strajk elekricni kara u San Francisco pak sam se morao ovdje preseliti. Ja sam imao posve ugodno putovanje na moru i bez ikakvih zaprieka amo stigao. Mogu Vam od srca zahvaliti na vasim liepim savjetim kojih ako se budem drzati necu zlo proci. Za ovi put zavrsujem sa iskrenim pozdravom.

A. D. Despot.

Na 12 tek. u Subotu ako bude moguce, i po selji u visem broju hrvatskog naroda. Urednik bi zelio u kojem prostranom mjestu u Dargaville da bude bratski sastanak za osobno se malo porazgovoriti, i odluciti stogod vazna za buduce poboljsanje. A stose tice putovanja kr6z kampe odluceno je ne, uzrokom slaba zdravlja jer po naredbi svoga Liecnika Urednik mora da absolutno opocine za malo dana prije nego se povrati da vrsi svoju tezku zadacu.

Koliko smo listova primili stose tice slagara svakoga bi zacudilo kad bi vidio. Sada na povratku Urednika iz Dargaville uvidit ce mo hocemo li boslati za jednog vriednog izabronog slagara ili ne. Ovo ce najvise obstojati od nasih predplatnika.

Don Erasmus Hering najglasovitiji na svietu zupnik kao poznati govornik od najvise jezika umro je u Landeshut samostanu u svojoj dobi od 79 godina. Berlinski dopisnik od novine "Express" dokazuje da pokazni zupnik bio je znanac od prvog razreda u 33 razlicita jezika.

Proti nasoj zelji bilo nam je potrebito pozvati do sudbene iztrage pametnog Pasku Cvitanovica koji se protovi platiti za njegov oglas za koji duguje £8 12s 6d. Od nase strane bio je ponudjen uljudno vise od jednog puta, te buduci da smo mu dali vremena do zadnjeg dana ovog meseca molimo citaoce "Napredka" nebi li se tkogod nasao za naseg gostionicara korist da ga savjetuju da plati, jer cekajuci sudbenu odsudu nece mu izaci kako misli, a kroz Englezke novino sto bude izaci nece biti povoljno za nas svih.

Maeka koja pripada gospodji Merman Benjamin od New York j est odkrila tajnu od lupezstine jedne vrece od £300 sterlina sadizaja zlatarije kojo je biia dala u ruke pulicije za iztragu. Macka nasla vrecu u jednoj rupi gdje je velikog misa zaklala.

Archbiskup Donaldson koji je na povratku iz Nove Guineje hvali mnogo upravu vlade za radnju ucinjenu kroz proslih deset godina. Ljudozderanje da je mal da ne sasvim prestalo, i da isti ljudi srame se od njihovog gadnog postupanja. Dokazuje takodjer da ona zemlja nije dobra za bielog covika za nastanit se.

Vlada je odredila da svi djaci od svih skola imaju dobiti medalju u u znak uspomene od Dominion day.

Odziv na prijateljski sastanak.

Citajuc br. 25 hrvatskog lista 'Napredka,' u kome g. dopisnik pozivlje bracu Hrvate, da se okupe na hrvatski sastanak o bozicnim blagdanima u gradu Aucklandu, te nazdravimo jedan drugom u skladu i ljubavi liepih zdravica, to mi je sasvim milo cuti. Nas ovdje njekoliko Hrvata jest zadivio taj poziv. Kako znate draga braco Hrvati, da od kad je nas narod poceo hodit u ovu zemlju jos nije bilo nikakovog bratskog sastanka niti ikakove liepe prigode da bi se ucinio, kao sto nam se pruza ovoga puta. Za to draga braco bilo bi dobro da se sto u vecem broju sakupimo na ovaj nama podiljujuci plementi dar, koga zasnovase nasi rodoljubi, uputom drustva "Sjedinjene hrvatske mladosti." Neka nasa ljubav napreduje sto bolje jedan prama drugomu u ovoj zemlji. Dobro znade svaki Hrvat, kako g. dopisnik veli, da se je dosta puta kusalo bez uspjeha.

Draga braco Hrvati, ovog puta mozemo ako hocemo; uputu su nam dali nasi rodoljubi, a mi se pokazimo skladom i ljubavi, te veselo hrlimo u susret njihovom pozivu, koji nas vodi pravcem u susret bolje buducnosti. Skladom se svaka postignuti moze, a bez sklada nema nista, kako sami znate.

Dakle naprid hrvatski sokolovi, pokazimo se ovog puta, da ljubimo jedan drugoga i da ljubimo hrvatsko ime. Sto zelim svim Hrvatima u ovoj zemlji svaku srecu i svim moj hrvatski pozdrav.—Anton Lelekovich.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 155.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 190 do 200.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 150 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 43.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 24.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosilani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 125
Po drugi put ostrugana ali bistra 130.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 43.
Ostrugani sugar 35.
Sitna guma ostrugana 38.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 28.
Chips dobar, i cist 25.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 5.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana od 190 pak gore.
Dobra vrsta bez sitne gume od 150.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 120.
Sitna guma 55.

Osudjen na vjesala.—Javljaju iz Harrisburga, glavnog grada drz. Pennsylvanije, na 29 srpnja: Governor Stuart odredio je dan 26. rujna o.g. za vjesanje Marka Karamarkovica iz Johnstowna.

Marko Karamarkovic, po istinitim dokazima koje ima pred sobom okruzno sudiste u Edensburgu, ubio je dva Rusina pred dvie godine u Johnstown. U zatvoru je vise puta pokusao da pocini samoubojstvo, nu nije mu uspjelo. Sada je straza u Edenburgu dobila strogi nalog, da pazi na svaki mik osudjenika, da tako moze na vjesalima kaznu platiti.

Cudnovati Dopisnik. — U Radnickim novinam koje izlaze u Johnstown u br. 30 od 23 Srpnja o.g. nalazimo jedan clanak pod naslovom Dopisi jedan listo kji je pisan iz Aucklanda 30 proslog Svibnja. Nema dopisnika vlastitog imena podpisana, a sdruge strane njegov dopis neodgovora pravcu istini u nijednoj stvari. U prvom pogledu nalazimo gdje dopisnik ove zemlje ovoko pise—"U zadnje doba kopanje gume (smole) slabo se izsplacuje"—Ali mi istinito dokazujemo da u sadasnje vrieme kada je ciena sasvim visoka i svaki onaj koje mu je drago raditi moze sebi priskrbiti dobro zivljenje. Takodjer za naseg radnika ova zemlja od Nove Zelande jest najbolja na svietu u svakom slucaju samo ako se maknemo sa otvorenim ocima. Citajuci napred ovaj vriedni dopis nalazimo gdje je spomenuo Urednika ime u kojem kaze"—morao bi se okaniti ocikujanja sa Austro-ugarskim konzulatom, pak bi onda valjda i "Napredak" bacio austrijsko perje u zapecak"—Ove neistinite Bogu nemile lazi, molimo naseg cudnovatog dopisnika da izadje vanka sa imenom i sa dokazim od istine. Urednik ovog lista od njegove strane zelio bi biti sa svakim u najboljem iskrenom prijateljstvu ; ali je sasvim cudnovato gdje se je dopisnik izrazio da Urednik ocikuje sa Konzulom. Kod Urednika nema nikakve tajne, jer u svakom pogledu u svakom slucaju njegov duh jest nezavisan. Priporucujemo upravi Radnickih Novina da savjetuje svoga dopisnika, da cisto pero od istinitih dokaza sa svojim imenom na javnost izadje.

Na dolazku u Auckland. Kako sam primio napresnu brzojavku, od Gosp. Urednika, sto mogucnije prije, dosao sam do grada. Kako sam stigao, pohitio sam do Urednistva, ali Urednika tu njesam nasao ; kazali su mi da je bolestan u postelji. Odma sam krenio, do Urednikovog stana, ali mi nimalo milo nije bilo, cim sam vidjeo lezeci ga u postelji, kako mi je pripovidio, da je u istom stanju, jos od pasane sedmice. Istog puta, stosam uvidio mozem istinito dokazati, da se slalo cutio. Ali sa da mi je milo dokazati, da je nas Urednik u boljem stanju. Mili rododoljubi! ako ste se stogod naljutili, porodi neizhodka novine kroz Urednikovu bolest, nevino je ; mozete razumjeti da nije bio sposoban za radnju. Vas Iskreni—T. L. Suvaljko.

Pismo iz Tekau kod Parenge. Gosp. Urednice ! Zelim sa molbom da bi ste javili sliedece preko Vaseg cienjenog lista "Napredak"; Nasoj braci Hrvatim koji zivu na ovaj ostrvi, muzdnu potrebu, koja je stigla, jednog naseg Domorodca, nastanjenog na Waihopo, imenom Ivan Stepanich. Bjednik jest se razbolio, tako da nije vriedan za radnju ; ima kod sebe suprugu i petero nejake djece. Nije treba, da obsirje navadjam, sve ostale potrebstine, koje trebaju obitelji, sa puno nejoke djece; jer mislim svaki od nas pojedini, vrlo dobro znade, kako je, kad se Otac jedne obitelji rozboli, a pomoci od nikog, dali jedino od milostivog Boga Dakle na taj nacin obitelj mora da strada, a ko joj se ne pruzi Krscanska desnica ! Usljed ovog molimo nasu Hrvatsku bracu, da se odazovu na ovu pripomoc nasem Domorodcu, sa milodarom kako koji bude mogao. Nas je dobar broj na ovoj ostrvi, te svaki i pomanje da pruzi, na nama se nebih poznalo, docim jednog bih smo iz nevolje izbavili ; za koje bih smo pred bogom nagradu dobiii, a pred tudjim narodom cast, da smo tako dobri i milostivi na pram svom bratu u njegovoj potrebi. Mislim i pun sam nade, da se nasa braca na ovoj poziv nece oglusiti, jerbo nas to uci sv. Moter Crkva, da ljubimo i pomagamo jedan drugog ! Milodar bih naj bolje bilo poslati na urednistvo. Biljezim se, sa Hrvatskom pozdravi, Jure Burazin.

Nebi bilo dobro oglusit se za izbavit svoga domorodca iz nevolje—rado ce mo primiti svaki maleni dar—Urednik poklonio 5s, T, L. Suvaljko 3s, Mate Zivkovich 2s, S. Kosovich 2s.

Oglaseno je da obrt gospode Wilfred Chadwick & Co., u Dargaville, i gosp. Walton Chadwick od Aratape jesu oba ova ducana udruzena u jedno druzstvo sa glavnicom od £5000 sterlina. Sluzba novog druzstva pocimlje na prvi dojduceg Studenog, i tvrdke posiovi i ducani bit ce na istom mjestu sa istoj trgovinoj. Poboljsanje odredjeno je u buduce. Ove dvije trgovine jesu se sejdinile da budu bolju trgovinu imali, i sa slogom bolje napredovali.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

GERMANESKI NEMIR.

Veliki nemir, postao je u Germaniji izmedju trgovaca, poradi straha Australijanskog preimucstva, da ce Australia osposobiti Englezke trgovce da prodaju odvise cijenije, nego Germaneska izdaje ; docim na toj nacin, Germaniji nebi bilo nikakove koristi ni domaceg prometa, kad bih se stavila dacja, na nepriradjene meterijale, koji se uvazaju iz Australije. Koze se, da Germanija se nada, posredovanju od Guverna u toj svrhi, da nece dozvoliti prednost, za korist Britanskog proizvodjenja.

VELIKA POPLAV.

Brzojavka od 30 pr. m. donasa vjesti iz Madrida (Spanjolska), da se je zadnji danah izliela velika poplav. Kaze se, da podpuni dvanest hiljada je bez kuce ostalo ; docim dvanaest sela jesu sruseni. Vjest dokaziva, da preko stotine osoba, jesu izumrle u poplavu. Racuna se, da je steta obuhvatila do 680,000 strlina. Ista ne pogodonost od poplava, vladala je krozisto vrieme u Franci.

NA TISUCE OD POTREBSTINE.

Brzojavka iz Pariza donasa vjesti sliedece : da deset milijona galuna samogvina jest iz gubljeno u jednom samom mjestu kraj Pariza, kroz poplov koja je uprilicila cijelu okolicu. Dvi hiljade vinogradara, je bez kuce ostalo. Poplav je nenadno udarila, da je velika mnozina grozdjara, jedva sacuvali zivot. Velika mnozina naroda, je u zatvoru u kucan trpeci glad ; strah je da nesrecom poplava, toliko naroda ce svrsiti zivot.

GERMANESKI PRINC UBIJEN.

Vjest iz Berlina donasa vjest od 29 pr. m. smrt mladog Kneza, sa kojom se je slucio za vrieme veselog igranja. Knez se veselo igrao u dascari i spuzao se niz glavne stube. Po nesreci Knezse zacunjao odvise vanka i udario glavon o pod, gdje je onog casa ostao mrtav.

NOVA DUMA.

Vjest od 30 pr. m. danasa iz Moscow i St. Petersburg : da izbiraci razlagaju veliko nehajstvo poradi izbiranja nove Dume. U dosta mjesta glasovaoci bili su nemarni za ustanoviti biranje. U jednom mjestu od 1480, glasovaoca samo 5 osoba. Protivnost cekalaca se je glavno okrenula.

SAMOUBOJSTVU U TAMNICI.

Vjest iz Biograda donasa od 30 pr. m., da Novakovics iz davalac prvasnje novine o kraljevoj smrti u Riogradu i drugi casnik, koji je bio u druztvu, bili su njekoliko vriemena u Tamnici bez iz trage ; poceli su pucati iz pusaka, za uz buditi drugi sviet i iza kako su ubili dva zandara, odmah su pocinili samo ubojstvo. Medjustim vise svieta, se je bilo uznemirilo po ulicam, da su patrole morale sa oruzjem sviet raztrebiti.

NOVIZRACNI BROD.

Vjest od 1, 0. m, donasa iz Londona, da Militarski zracni Brod, koji pripada Britaniji, jedri 20 milja na uru sa vjetrom, a 12 milja na uru kontra vjetru.

Visoka starost. U Vitnici blizu Zvornika tezak Radovan Spasojevic, kojemu je proslo 115 godina. On ide bez stapa, a jede ko mladic. Nikada u svomu zivotu nije imao na sebi nikakove bolesti, vec samo jedan put groznicu.

Nesreca u Bjelovaru. Kod vojnickih vjezba topnistva bliza Gjurgjevca desio se tajnovit elucaj, koji je imao jednu zrtvu. Bas u momentu, kad se baterija imala razviti u bojni red, i kad je bilo zapovjedjeno, da se topovi imadu nabiti, eksplodirala je jedna patrona. Nekoliko je vojnika u blizini topa lako ranjeno, dok je jedan tesko ranjeni podlegao na mjestu rani. Govori se, da je samoubojstvo po srijedi. Istraga je u tecaju.

Potres u Mostaru. Pr. mj. osjetio se je u Mostaru zestok potres uz podt zemnu tutnjavu. Potres potrajao je je preko 10 sekunda. Svijet izletio iz kuca i ureda. Vise kuca napuklo. Krovovi poruseni, a isto i dimjaci. Cigle su letile na sve strane. Za vrijeme potresa vladala je silna zega. Vjetar je samo malo duhao. Dan je inace bio vedar. Ovaj je potres zabiljezio i zagrebacki seismograf.

† Dr Jovav Sevic. Umro je u Rumi narodni zastupnik dr. Jovan Sevic, od vjetnik, kr. javni biljeznik i predsjednik zadruge za isusenje jugoistocnog Srijema. Pokojnik je pripadao bivsoj "narodnoj" stranci i zastupao je u hrvatskom saboru izborni kotar hrtkovacki, a usao je prvi put u sabor g. 1897. kao zastupnik hrtkovackog kotara, srusivsi usljed poznatih khuenovskih makinacija pok. Pavla Jovanovica.

Milodari za Bolnicu.—Primljeno za ovu svrhu—Jure Possinkovich 10s, Braca Kokich 10s, Mijo Bilich 2s, Marko Soljak 3s, Ivan Mijo Martinac 4s, Mate Ivan Zivkovich 6s, Andro Djugvm 2s, sveka ukupno £28 11s.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrcbu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Cetovanje u Crkvi. Pice u Sakristije. Strahovita buna dogodila se je pred par danah u Kydalmore. Redarstvenik Howard bio je napadnut od cetiri covjeka u Sakristijl Rimske crkve ; gdje je nemilo bio izlupan po glavi i cijelom zivotu. Medjutim je potegao revolver koji mu je odnesen i u nemilom hrvanju odpustio vatru. Kremar Thomas Millani pogodjen je sa hitcom u kraj od srca koji se nalazi odvise slabo. On je bio nadzor svog vlastitog doma takodjer druga su trojica uhiceni. Crkva je bila uz Millani Hotel, iza jutra sluzba je bila zatvorena, kao i obicajno. Iza podne redarstvenik Howard dosao je u selo i ulizao u Hotel, trozeci prestavak, prosliedio je putom do crkve ; tu je stao slusajuc nekoliko casa, na vratimod sakristije, u sumnji da je njetko u nutra. Iza tog da malo vrata se otvorise i uzosne ruke potegnise strazara unutra, tad je kusao za uhvaliti Millani, ali u velikoj buni nije mogao ucinit aresta. Howard je Irac ; On je bio odbio njekoliko ljudi od sebe, ali su se opet povratili i strovali ga na pod sa brutolnim napadajom. Hovord je vidio, da nije sam bio moguc, boriti se sa cielim mnoztvom, tad je potego revolver, te namjesto da umiri otislo je na vecu galamu. Jedan od njih, prosao ga je sa zada i opet ga poslao na pod, gdje mu se je i oruzje odnielo. Borenje je trajalo napried, kad nenadno, opazio se je Kremar padnuti na pod, krvlju obliven iz rane koju mu je napravila bala. Oruzje se je bilo odpustilo n borbi ali bunitelji sa tizim njesu bili zadovoljni, dali postali su vise brutalni, u njihovom jurisanju. Howard je tad morao nastaviti sam borenje sa svim njimam i podigao se je na noge, ali nasao se je opeta na podu. Tezko je bio izranjen i izkrvavljen po svem liecu, sa grdnim ranam, koje su mu zodane nemilim udaranjem postola ; ali ovo djelo zlocincim nije bilo dovoljno, nego su skoro izcrpili sav zivot strazara, udarajuc ga nogama po liecu, tako nemilo, da mu je desno oko bilo visec iz ocne duplje. Napokon, Howard iza takoveg zlocinstva, nasao se je u nesvjestici, tad su se oni ljudi uzbili malo i zabavili okolo gosta od Hotela. Krozto vrieme, borba je stigla do u Crkvu i krv je prskala po oltaru, a strazar napokon se je bio izteturao vanka. Gospodja Burke, koja je zivljela s'prednju stranu crkve, cula je bunu. Kad su izasli vanka iz sakristije, opet su se prepravljali za obnoviti navalu ; Gospodja Burke, sabrala je njekoliko tardog metala i stale uz ozledje nog redara, bacajuc se na njegove napadaoce. Millane je tad odnesen u svoju kucu; Ljecnici i pulicija obavjestili su se ; tad je Howard odvezen u Parramatta Hospital i devet uboda je stavljeno, za sasit mu ranu povise oka. Redara izumina je bila : da je slusao cupanje cepa iz botilja, pokraj vrata, a Millane odma se je oprao i zgrabio ga, tad bitka pocela. Millani je izpijao u nutra i vika druzini : eh ovamo micemo ga uredit, jedan od njih, zatvorio je vrata i bacio Howarda na pod i poceli ga tuci nogama. Thomas Millani, kad je izvidjen od Ljecnika, nasast je jako obranjen, na liovoj prsnici; balota je otisla koso, sa ogrebanim mesom te jako trpi, od udarca. Pulicija je aristala: Thomas Millani, koji je imao dozvolu, za Hotel; njegova brata, takodjer Michael Murphy, nadgledaoca srkve i George Workeman.

Gosp. Marku Glamuzini Poroti.

Trazite svog sina, sto dane ? Vec ga nadjoste sa prvim oglasom " Napredka," na Vase fraze tio sam da odgovorim sa sarticKim smiehom ; nu poslie duga razmisljanja te glede samo obrane, udubrovoljan sam odgovoriti Vam kao poslusan sin mora odgovorit svom milom otcu, na iskrena pitanja sto su kao Vasa. Da, dragi otce, Vi ste posve iskreni, kad kazete, daste mi poslali 5 strlina, sto da ne ! Da Vas vasa savjest uci te da tako iskreni otac kaze krivi znacaj svoje zlo izrabljene savjesti. Ili ste mi poslali pet strlina, da dodjem k Vama, ili da platim jednu malu cet Vaseg ogromnog duga, kog ste ostavili na mojim jos premladim ledjima. Znam dace citaoci, pozeljeti, podpunu zadovoljstinu, te potankosti moga opravdanja, Vama za volju evo Vam sa par besida mojih ne pobjedivi potvrda, te dokazno sve sto reko, platio sam za Vas sliedece: Petru Sullenti £8 19s; S. Oldfield & Coy £1 17s; Mathews Mesar £4 17s ; Joseph Evans & Sons £2 6s ; G. Granich £1 12s; Vam gotovine kad ste posli iz North £4 ; Dr Hoppe, za vase lickove £4 10s ; toje cijela svota £. strlina 30, shillinga 11. Dakle dragi moj i mili otce! evo vam racuna, kog mislim da ni vasa revolucIarna savjest nece zanikat ; ako se vise usudite napadat kroz novinu, eto me opeta na mojem braniku, zalec vas unapried, radi blamaze koja vas pripada ; moj mili i dragi otce ! ostajem sa vele stovanjem vas vjerni sin, Ante Glamuzina, R. Bonich. Waipapakauri, Sept. 21, 1907.

Sa ovijem dopisom Urednistvo ne suglasi; ali svakako, imalo bih se bolje postupati sa nasim narodom, a osobito na uvjetim medju otcom i sinom.

Pismo iz Waipapakauri.—Gosp. Urednice !, Citajuci Hrvatski ,, Napredak" kojeg ste mi poslali na 11 Rujna o.g., oci me naniese na veoma zivo zamoljenje, to reko: da se javi za boraviste Gosp. Ante Glamuzine, dali je ziv ili mrtav? Isto pismo glasilo je, da se je nalazio, kod P. Sulente nazad tri mjeseca. Dakle da udovoljim zelji zohtievaoca jesam u stanju da opisem sav zivot i rad Gosp. Ante Glamuzine. Trazitelju ? Sin Ante jos se nalazi pod istim krovom djestega i ostaviv. Na Lake Rotorua, Section 20, Awanui Parish ; mozda ste i zaboravili, ali 2/6, za mapu pak mozete vidjeti tako lako za boraviste sina Ante, ali bez sumnje sigur sam, do Vam nije potreba trazit ga kroz novinu. A sto pricate da Vam nije tio odpisati na Vase mnogobrojne knjige? Na dusu Marko Vasu, Vasa krivina ! od onog okrutnog pokusanja, kad si trcao za njime da mu porines nozu grudi, na ocigleg drugi pet Hrvatski sinova; pokon tog ogromnog pokusanja, toj osobi nema mjesta u..... cuj, cu ! cuo sam da je Gosp. Zelenak govorio brate, M. K. O.....No. matako i ja Vas z vem, sa istim; ali boraviste sina Ante je zdravo i veselo, ponosise posteno snarodom; svakom je isplatio dug za sebe i Vas stoje bio na mojem libru. Mladic posteno je podplatio, sa prvom gomom, koju je prodao Gosp. H. Subritzky ; pokon toga, poceo je kopat, za mene smolu, od 4, Svibnja, 1907, do 16 Srpnja, 1907. Od mene je primo potpunu placu, za ono vrieme, svotu od £20 . 5 . 4, medjutim su bila slaba vriemena i zimsko doba, kako i sami mozete znati. Od 26 Srpnja stao je rabotat sam za sebe na Roylty, kako i sam znate, platit ce 20%, a gomu jos nije prodao Daklen nemoj misliti da je sinu bilo neprava, pak da je poceo rabotati sam za sebe, no, no, nego deckoje vidio da se je ljeto preblizilo, a kise vec prestale, videci da mu je masna buducnost zato je i posao. Nemojte se plasiti zbog sina ako se je nalazio kod P. Sulente, ja njesam kao sto je bila ,,B. Mery" pak da cu ga stavit kroz strojove. Nego zivo te molim, da zakljucis diranje i upotrebljavanje mojeg imena, u baducnost! to ne zaboravi!

Ostajem P. SULENTO.

Awanui, 21/9/1907.

Sa sadrzajem Urednistvo ne suglasi.

NA ZNANJE!

Imam rabote za Osam vriedniih mladica kosit flax sve cijelo ljeto na jednom polju u Awanui. Placa 8s 6d za svaku tonelatu. Obratite se

PETAR SULENTA,
Vlastnik Flax Mill, Awanui.

TAKODJER—primam ljude za kopanje gome dajem £10 svakomu svakog meseca suvise 1s, od svakog Hunderveita gome sto svaki izkopa. Uzet cu 50 ljudi, ali svaki mora da bude vriedan za rabotu. Andro Pobrica upravitelj od gumfila i rabote. Placa na svrhu svakog meseca.

P. SUTENTA,
Vlastnik, Awanui.

OBZNANA.

Dali smo punomocnicu gosp. M. A. Ferri da nam bude za naseg pravnika [Agenta), za prodaju naseg krasnog vina kojeg prodajemo po 8s, za svaki galluna. Vino po narucbi naroda salje se i bez novca, ali netom se vino primi nek se posalje novac. Salje se od dva galluna i vise. Narucba kod Urednictva.

BRACA FRANKOVICH.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

.....

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, OCT. 2, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., UTORAK, OCT. 8, 1907. (No. 28.) BROJ 28.

Promislimo kako je bolje ?

Na svaki nacin, da imamo ovaj naslov na pameti, bilo bih bolje za sve nas u svim okolnostima, a os obito za izobrazbu, medju tudjin narodom. Necemo uvrstiti opis o pojednoj prilici, koju je nas narod u nepromisljanju svoje voljno izgubio u ovoj zemlji ; dali samo promislimo, koliko putah se je osnovavalo koje zajednicko druzstvo, medju Hrvatim u Novoj Zelandi, pak nikad nije imalo ni naj manje uspieha, a zbog jednog nepromisljenog pojma, to jest : na zalost svak bi hotio imati koju cast, da bude glava cijelog druztva ; ali tako nemoze da bude, niti nam je treba misliti da moze biti, jerbo u cijelom selu nema niti moze biti, nego jedan glavar. Tomu bih se svemu moglo doci do pravog cilja, samo da je manje prkosice medju Hrvatskim narodom, koja nice kad se promislimo bas od nista. Vise putah ces cut govorit, ako je za u koje druztvo ili za u koju drugu bolju buducnost, gdje se koze : kad je roko tamo ja necu. a cut ces roka malo kasnje gdje se i On javlja : kad je Simun tamo necu ja ni maknit se ; pak ni to niji dosta, nego ako je koji prijatelj kao sto svak ima prijatelja i neprijatelja, valjda cega kusat odstranit i uplest ga, sa pregovorom, sto zar si se i ti poceo baviti sa Gospodskim poslima ? Bolan zar neznas koti je na upravi i.t.d. Tog bi se naj bolje bilo okaniti i ostavit, nego u svokom poglegu, ucinit sjedinjenje kao braca i staviti covjeka kojeg isto druztvo izbere za uprava nije dobra, tecojem kratkog vriemena, lako ga je prominiti, za koju promjenu, nitko se nebi imao ni naj manje ljutiti, jerbo biranje obstoji svudje po svem svietu, bez kojeg nije da bude. U grugom pogledu mozda ce se naci visi broj koji nehaju za nikakovu bolju buducnost, kao ni za novinu, koja je uprav glavna misao, kuju nebi imali zapustiti, koliko ni kruh svagdanji ; ali na zalost kako u svem tako i utom, ako ne i gore, njeki broj Hrvata, koji odvracaju glavu od ove svete prilike, koja nam se vec pruzila, te ako je zapustimo nemislim da bi je lako doveli opeta do sadasnjeg stepena Osim Nove Zelande, u svokom drugom djelu svieta, gdje Hrvati disu, imadu svoje vlastite Tiskarne i novine i svoke druge zadruge, isto kao i Englezki narod, te isti Englezki narod vise ih cijeni i bolje smatra uz njihovo skladno napredovanje, i vise prava u svem imadu nego li ga mi imamo. Mozda se koji otrese, da sto ce mu novina, jerbo da mu je ni Otac nije citao malo ili nimalo, pak isto da je zivio. Je zivio, ali promislimo na primjer : da je veci i veci broj nosih stari bolje postupao, u toliko pregoda, koje da su umili upravi sa njimam, mogli su bolje zivjeti, ni mi isti mozda deset od stotine, nebi nam trebalo s' glavom preko svieta, da nije slabog postupanja kod nasih stari bilo. Bez sumje smo siguri, da veci i veci broj, Hrvatske omladine, jest ostavio svoju otacbinu za postignuti bolje zivljenje, u svakom pogledu, koje bez sumnje moze se postignuti, samo ako je volje za bolju buducnost. Znademo vec koje nepravde i kakovo postupanje vlada u staroj Domovini i da toliko svieta zive kao u robstvu ; ali ovamo kao u prostoj zemlji, za svakog koji unju stupi, moza se svaka stvar postignuti za nosu bolju buducnost, samo da je vise sklada izmedju nas. Zasto medju nama nemoze obstogat, Hrvatska novina i svake druge zadruge i druztva, kao medju nasom bracom u Ameriki. To sve moze, samo oce nam se sklada i ljubavi jedno prama drugom. Novina nam je vec osnovana i dobro utemeljena, koja nam sluzi u nasem liepom materinskom jeziku, u ovom otudjenom kraju, gdje nikakov patriotican nebi imao izostati, a da je ne pregrli. Takodjer, druztvo Hrvatske omladine je vec osnovano, ima njekoliko vriemena, ali ni u toj svrni nije vidjeti nikovog napredovanja, sto uprav bih imalo biti, jerbo nije odvise tezka zadaca za dat mu bolje napredovanje, samo da imalo hojemo za ikakvom zadrugom. Nebi bilo liepo, napokon kad se osnovalo, da se zapusti, jerbo nije nikakovog potroska, do ce nas izcrpiti, nego jedina stvar : nehajstvo, za svaku stvar nas naj vise kvari, a s' druge strane nesklad nas gusi, koji nam nije na cast, niti je Bogu mio.

Dopis iz Papakura.

Gosp. Urednice !

Nemogu a da se ne taknem, naseg obljubljenog lista "Napredka," u kojem naj prij oznije molim, da dopustite prostora ovim mojini redcim. Naj prije moraram svrgnuti paznu na list iz stare Domovine, koji je tiskan u Br. 25, da dadem oduska njegovu piscu. Gosp. I. Blazevicu, kojem na ovom mjestu klicem zivio zemljace ! koji gojis u sebe tako rodoljubne osjecaje i velike Ideale ; dao Bogda do skora pridju u djelo, te se Hrvatski sinovi prestali medjusobno mrziti i sjedinjenim silam oborili naroda dusmane. Takodjer da se i drugi vriedni Hrvati u ugledali u isti primjer, sa ostrim perom iznieli u ovom cijenjenom listu "Napredak" na javnost, silnicka djela i narodne patnje, bez straha da ce im tko zapljeniti u ovoj prostoj zemlji ; jerbo ne obstoji robstvo kao u staroj Domovini. Da je srece da se Hrvati slozu, ovamo i u staroj Domovini i svagdje dokle njihov glas dopire, bilo bi u svokom pogledu bolje ; a osobito da se sloze u jednu narodnu stranku i opru nilniku Madzaru, koji hoce nakon svoje nevjere, da sa lica zemlje izbrise i sve trakove Hrvatstva, a svoj ozijatski jezik nametne u Hrvotsku ; ali mu mogu reci : neces Madzare stosi naumio, prija ces se preseliti, u Ozijatske sume, odkle si i dosao, nego ce Hrvatski sinovi dopustiti da im divlj i jezik u Domovini vlada ! u toj su zelji i tvoji prvo rodjeni izkapili pak ces i ti ; ali Oni su bili radnosniji, jer su vidjeli razdrobljenu Hrvatsku staru Kraljevinu, a ti ces na zalost tvoju, brzo vidjeti : svu spojenu u jednu cesticu, kakova je bila za vrieme svojih Kraljeva i cut ces poklike Hrvatski sinova, gdje klicu : zivila trojedina Kraljevina Hrvatska !— Ah ! ti moja bijedna Dalmacijo, u kojem si stanju ? Pratili i tebe istasudbina kod Becke vlade, kao i tvoje preko velebitske sestre ? Sest, a mozda i gora. Eno pogledajte velika sela u Dalmaciji ; u njekizim je obstojala Skola, nase 20 god., pak Becka vlada i dalmatinsko Skolsko vijece zatvorilo ih, taka da bijedan narod, bez svoje krivnje mora drzat oci zatvorene. Koja je pulitika na tu cinjenicu, nagnala Becku vladu? nas sa tim misli bacit, u natrag, u petnaesto stoljece, te da ne vidimo njezinu zeljeznu ruku, koja nas tlaci i svakdano krnji nasa prava ? ! To je skrbni znak jedne Drzave za svoj narod, u ovom 20 stoljecu, kad druge narodnosti napreduju moralno i materijalno, a mi da stojimo zatvoreni ociju i u vecem nazadku. Ali nije vele ni Becpoj vladi pregovarat, kod smo mi svemu tomu krivi s' nase nesloge i dobrog ponasanja prama njoj. Svaka postena Vlada zahljeva od svog podanstva, posluh i stovanje ; ali kad ona ne ide s' pravom stazom, tad bi joj se moralo sve uskratit. Dakako Becka vlada je mnogo puta kusala u tom Hrvate, ali oni ostadose vozda prijazni, samo malo obecanja, pak ako se nece nigda ispupit, umiri Hrvate, da odma zaborave na predosnje patnje. Evo jos u 20 stoljeca, djeli Dalmaciju kineski zid, Vladine nemarnosti ; od cijele Europe tako da se dalmatinci nemogu upustiti u dotjecaj sa drugom narodnosti : Jos nista ne hvali Beckoj vladi, vec kad nam neda zeljeznice, da jos pregradi Jadransko more, da ni sa one strane nemoze nitko u Dalmaciju stici. Da je pravice i mara Vladinog za svojim narodom, lasno bi mu mogla naci rada na Domacem pragu ; te tako osnivala bi bolju buducnost sebi i svom narodu. Dalmaciju je Bog obdario svim prirodnim ljepotam i suvise podzemnim blagom, kao malo koju zemlju. Da se Becka vlada zauzme za Dalmaciju, ovoranjem Skola, gradnjom prometnih putova i kopanjem ruda, tad bi mladi Dalmatinski sokolovi doletili u Domovinu, sa vise strana svieta ; koje je bujica izseljivanja, povukla u tudju zemlju, za postignuti bolju buducnost. U isto vrieme bih Vladi krila narasla, kad bih sasipala pravedni porez u svoje hazne i dace, koje sada Hrvat daje drugim drzavam, u kojim zive. Vladina su obecanja presla granicu, dabi se ostvoriti mogla ; stoga Hrvatski sine, nevjeruj njenim obecajim, od koji neka te rjesi pjesmica ova :

Kad hoce buknut rat,
Tad veli : hoce Hrvat,
Austrija !
A, kad donese mir,
Hrvatske krvi vir,
Tad, za nas i nezna
Austria !

Dakle naprijed Hrvati ! vjerujte samim djelima, a ne praznim rijecima; na Vama je Hrvatske vodje, a osobito narodni. Zastupnici, da pridignete Domovinu iz sadanjeg tuznog polozaja, da ne bude na vas zas zazivati mladji narastaj u dojducoj povjesti. Sada opet da se povratim k' rodoljubim na ovoj ostrvi, te da ponovno napomenem, nase duznosti koje imamo goniti prama nasem obljubljenom "Napredku," a isto i za nasu bolju buducnost.

(Nastavit cese.)

Nastavak, Marka i Ante.

Marko: Hoce, hcce! jesih vidio kako je liepo zivljenje ucinio nas Jozara u Aucklandu!

Ante: Sto ti kazes od Jozare i Aucklanda? Jozara je Jozara, a Auckland je Auckland, a Dargaville je Dargaville.

Marko; Dobro ti kazes Dargaville nije Auckland, ma jesili vidio naseg matu koko je on stekao liepo zivljenje i koji liepi Ducan je ucinio, a pocetak mu je bio s' Bordom.

Ante: Ajde borati negovori, Ti znas da se je Mate stavio u velike, posto On koze : kad moze Mitcheson drzali, onoliku lezecu robu u svojem Ducanu, da moze i on u svojem.

Marko: Oho ! To se on mece sa Mitcheson.

Ante: Dakako, suvise niji mu bio pocetak sa Gostionom, nego kucaranjem njegovog brata.

Marko: Stoje to kucaranji?

Ante: Kucaranje je : nosati robu od mjesta do mjesta i prodavati putujuc.

Marko: Mate drzi u Dargavile sada liepi Ducan i Gostionu, te sada ima liepi soba za spavanje.

Ante : Eh, moj dragi ! dosla je sada vrieme, nas Covjek kad dodje u Dargavile, da nosi sobom Bilikan ili inace u Englezku Gostionu,

Marko: A zasto to, ja mislim da to nije nuzdno ?

Ante : Kako da nije, Bogstobom! Kad dodjes u Mate pitas sto ima za rucak, njegov ti je odgovor: ima Steka ; dodji u podne sto ima za odjeda Mate ? Ima steka tako isto u vecer; pak mislim i Veleki Petak da dodjes, nebi bilo promjene.

Marko : E, pak ti ajde u naseg Marka i Mije, tu mislim da ce bili promjene vise puta.

Ante: To bas dobro govoris: jerbo u Marka i Mije naci ces vise putah Kupusa, a digud i krozkartu procidjeni jaja ; sve liepo i dobro, ali nije ni pijatina za kruh.

Marko : Borati Ante sto to kozes ?

Ante : E, moj marko, ondje ti se toka zametnuti kruhom kao djete ! a suvise stomi je izostolo kod svih: nema ni caja po volji, nego Boze sacuvaj!

Marko : E, njimam se nije sada cudit, jerbo su zaposleni o radnji kuce.

Ante: Znam! znam ! bili su odlucili namjestih Biljardu pak se izjalovilo.

Marko : To kako vidim otislo na kvasinu.

Ante : I jos gore, jerbo kvosine opet valja, a ondje je uprav nista.

Marka: Daj barati, jos stogod mi prepovjedaj ?

Ante : Imao bih sto, ali nemam kad, posto sam odvise u poslu.

Marko : Kakova posla sad imas, ta neces kopat ?

Ante : Necu, ali imat cu ti kada pripovjedat drugi put

Marko : E, pak dobro

Ante : Dakle, s' Bogom.

Marko : Dovidjenja.

Mate Soljak.

Pokojni priestolonasljednik Rudolf. U hrvatskom narodu mnogo se pripovieda o nesudjenom kralju hrvatskom kraljevicu Rudolfu, koji bi bio — veli narod — oslobodlo Hrvate od Magjara, fer je volio Hrvate, a za to su ga Magjari ubili. Neki vjeruju, da je Rudolf ziv, te da se nalazi u Rusiju· Narod o njemu evo ovo pripovieda: Rudolf je proputovao sve zemlje nasega carstva. Tako je dosao i Hrvatsku. Putovao je svuda kao trgovac. Putujuci tako kupi konja : debeloga, mrsavogo i coravoga. Vrati se po tom k caru u Bec, gdje ga je car zapitao, sto je na putu kupio. Rudolf mu pokaze ona tri konja s riecima: vidis ovaj debeli konj, to je Magjar, a ovi mrsavi, to ti je Hrvat. Magjar je oteo Hrvatu sve, pa se ugojio i udebljao, a Hrvat je ostao pred praznim jaslama, zato je tako omrsavio. A ovaj coravi konj napokon, to je Bec, koji ne vidi sto Magjar od Hrvata radi.

Milodar za plocu sv. Propeca u Crkvu sv. Patrika. Andrija Katavich 2s, F. Erceg 2s, Vid Franich 2s 6d, Ante Radich Antin 2s, Ivan Radich Antin 2s 6d, Petar Jerkusich 2s 6d, Ante Jerkusich 2s 6d, Mate Katavich (Brukich) 2s 6d, Braca Dropuljich 5s, Ante Raos Antin 2s 6d, Ante Tolich Josipov 3s, Ante Radich Ivanov 3s, Ante Radich Ivanov (drugi) 2s 6d, Marko, Jure, Radich braca 3s, Ivan Prug 2s 6d, Jose Antunovich 1s 6d, Filip Simich 2s 6d Ivan Marich pok. Mate 1s 6d, Ivan Marich pok. Mate 1s 6d, Ivan Lovich 2s, Luka Lovich 2s, Ivan Tolich Mijin 2s, Petar Curkovich 2s, Ante, Josip Radich, braca 5s, Grgo Stanicich 1s 6d, Luka Covich 3s, Mate Granich pok. Ivana 2s, Marko Raos 5s, Marijan i Andrija Kumrich 6s, Josip Soljak 1s 6d, Ivan Cvitanovich 3s, Josip Grgich 3s, Ivan Radovanovich 2s 6d, Ivan i Marin Sumich 5s, Antun Lucietich 2s, Mate Dean 2s 6d, Jure Sumich 5s, Ivan Sumich 2s, Bartul i Petar Krzanich 10s, Mijat Silich 2s 6d, Stipan Matich 2s, Nikola Unkovich 2s, Rarisa Lovich 4s, Petar Mihaljevich 2s, Ante Radich Stipanov 3s, Mate Radich Ivanov 3s, Skupa £6 17s, ova svota prinljena od Gosp. Andrije Katavica, Muka.

Karag u Vavri.—New Zealand Shipping Company's parobrod ,,Tarakina," koji je na 26 Rujna posao iz Aucklanda za u London, osjetila se je uzasna vatra u kargu. Vatra se je osjetila na parobrodu dva dana kosnje nego se je zaputao, bio je 550 milja dalako od jednog Otoka, a 1000 milja daleko od Wellingtona; tad sa svom brzinom je krenuo nazad, u porat od Wellingtona, gdje je ztigao sa nemilim dimom. Vatra se je naj prija pojavila u spremi br. 1, gdje je naj vise bilo Vune i Lana (flax). Parobrod ,,Tarakina" bio je od 10,960 tona, naj veci brod u Company; ogradjen 1902. Veliki tovar, bio je iz Auckland—a kauri gum (smole), sliedece gospo de, koji su poznati tolikim od naseg svieta u ovoj zemlji. Mitchelsen & Co., 60 tona; Andeae & Co., 14 tona; A. Heather 20 tona; S. Rawnsley 37 tona; Langguth & Co. (A. U. Konsul) 19 tona; Gillespie 14 tona; Garlick & Lyon 3 tona; S Winterbourne 14 tona; Miller & Co., 15 tona. U kargu je bilo razni stvari, kao na tisuce kasa masla; mnozina Vune i Lana. Bile je 8 kasa zlata, stoje bilo otpravljeno u Lonndon, jedne kompanije. Kako vjesti kezu: nije ni naje manjnade za spositi ista, jerko se vatra rozasla po cijelam brodu. Dvije pompe su bile u rabljenju, koji su davale pomoc od 900 tona vode na uru.

Kuga u Egiptu.—Kako javljaju iz Carigrada, haranje kuge u Egiptu nikako ne jenjava. Prema sluzbenim podatcima obolilo je od kuge od veljace prosle godine do danas u svemu 1564 ljudi od kojih je podleglo toj zarazi 1162.

Tezka ozleda. U ulici duomo, a u blatnoj i cadjavoj kremi ,,allo Spalato" potuko se Antun Koruz 27 god. star iz Zadra, na nekim radnicima, te zadobio sa stiletom tezak ubod u ledja. Odvedose ga bolnicu.

Nesreda. Neki Antun Torcko, 59 g. star, iz Bude u Dalmaciji radio je kod Lazarusa. Prenasao je grede. Jedna mu pade na nogu, te mu je tezko zgnjeci. Rana je opasna i tezka.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 14 Listopada
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 19 Listopada
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

NA ZNANJE !

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka
"CHADWICK LIMITED."
Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

LIECNIK DR. STOREY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik. Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

"Napredak."

UTORAK, LISTOPADA 8, 1907.

Iz Administracije.

Kako je poznato sviem citateljim Napredka, da sam u zastupanju, Gosp Urednika, kroz njegov odsut i za vrieme stoje bio bolestan ; dakle uz tu pregodu, samo njekoliko rijeci, na koje me duznost rodoljublja nateze. Vec je njekoliko danah, od kako u Urednistvu sam rabotam, te bez Urednikovog osobnog povjerenja, jesam se uvjerio kako stvari obstoje ; koje mozda bih trudno i vjerovao Istinito se usudjujem izjaviti : upravo da sam i cijelo vrieme na Urednikovom mjestu, za svakom s' novinom u godit, nebih se umio ni maknut. Siguro poslovica kaze ; jos se nije rodio tko bih svakom ugodio," ali na zalost kad se tako dovoljno ne razumi. Neusudjivam se reci da se ne razumi u svakoj stvari, ali sto se tice novinarstva : tog ima u njekom broju, koji bih upravo hotjeli da novina nije za drugo nista : nego za same njihove osobne dopise i poeme ; koji upravo, njesu od nikakove koristi, niti da vode k' naj manjem pravcu. Za neotici u obsirje : sadrzaj kakov bio da bio, mora se tiskati, ili inace ima svaki nespretni propitivanje i zlo glasenja, zaslo dopis nije izaso na svietlost ? Nemozemo drugocije kozati, da je moguce da novina svokom bude po volji, nego za istinito reci : koliko je nas Hrvata u New Zealand, svoki bi trebao da ima svoju novinu, tad bi mozda ostali zadovoljni, ali to je nemoguce da postignemo. Da je vise smiesla, bila bi nam dosta i ova jedna. Koja je sivilizacija, samo se promislimo kad jedan dopis nije imao mjesta u Listu, tad kasnje svokih nespretnih, propitivanja i zlo glasenja protiva novina ? U tom upravo nema nikakovog pojma, za koji bi se imalo bruljirati, jerbo moramo smatrati nasu novinu, isto kao i sve ostale po cijelom svietu, te mozemo znati da za svake personalne stvari i sto kom dodje u glavu, da niji prostora u novinu ; jerbo ne samo sto nije po volji Urednistva, dali tolikom broju njekim vriednim Domorodcim, nije drago, da se novina bovi ikakvom osobnosti, nego jedino po pravilima novinrstva. Nije treba da Vam kazemo, to sami znate : dokle god tece i naj manje prkosice medju nama, nije nam treba misliti o boljoj buducnosti ; a u istoj prkosici nikokove casti, nili izobrazenosti.

KRATKE VIESTI.

U Londonu potrosi se svake god. 9,000,000 tonelata garbuna.

Racuna se da je od svaki 100 osoba 26 siromaha.

Naj bolji bubanj je stoji usavrsen vucijom koz(m·

Tri hiljade vjencanja obavise svaki dan u svietu.

(Whalebone) kost od Kito, nozad 100 god. tonelada, donosila je vriednosti 25 sterlina, a sada tonelada vriedi 3000 sterlina.

Pariz ima najveci publiki zardin a takodjer i Bolnicu.

Vjece u Portugalu, je vazda u crkvi.

U Switzerland, pastirece nose muzku robu.

Godisnji dohodak hotelim u Switzerland. je sest milijuna, koju svotu dobiju naj vise u ljetu.

Bogastvo sjedinjeni Drzava na pocetku 1907 bilo je 23,600,000,000 vise nego da se sjedini England i Franca.

Izmedju 1 Sjecnja i 1 Srpnja tekuce god., 236 osoba je ubjeno i 320 slabo ranjeni u Lodz, Poland.

U Becu u muzcju, je skupljene pare brojem 125,000 Kaze se da je naj ljepsa zbirka u svietu.

Kaze se da je naj tanja i laksa stvar na svietu, sapunacni mjehuric Petdest milijuna, ad onih njeznih pahuljica, trebalo bih za napravit jednu uncu.

U jednom jezeru u South America kovina nemoze zardjati. Jedna ankora koja je je bila ondje toliko godina, nasla se je isto kao nova.

Jedna pekarnica kod Essen u Germaniji, cini kruh na Makinu i kroz dan usavrsi 25,000 veliki kruha, a 25,000 malih ; tecajem rabi brasna 230 vreca.

Racuna se, da u Velikoj Britaniji je potroseno na (golf) to jest : na jednu igru sa lopatom, 2,000,000 strlina.

Kaze se da je 50 brodova ne pristano na popravi u svietu.

Racuna se da sluzbenici na Britanskoj zeljeznici, primaju koncem svake god 300,000 strlina.

Sjedinjene Drzave potrose svake god vise od 2,000,000 strlina, za uzdrzati svoje perivoje.

Koze se, da dosta veliki trgovacki brodova, kroz 30 uri, mogu se pretvorat u ratne krizare.

Racuna se, da Londouske pralje : potrose kroz sedmicu 750 tonu sapuna.

Spanjolski bojni bik, ucini vise nego 500 strlina, samo u jednoj predstavi.

Jedna sedmina od Velike Britanije, inostranski trgovaca prode kroz Sues Conal.

Cetiri Britanska krizara koji su ne davno bili u Amerikanskim krajima, 161 mornar je uteko sa njih.

Igranje karate sada se ji pocelo uciti, u Germanezkim skolam, za djevojke.

U Persiji imadu razlicito ime za svaki dan u mjesecu.

Kad se na ovci vuna bolje ruda tad ce bolje vrieme biti.

Preko 200 novih igara proizvodi se svake sedmice.

Cvijece je vrucje za jedan stupanj i pol, nego okruzujuci zrak.

Koze se, da u Franceskej Italiji i Spanjolskoj se grozdje najvise gneci nogam.

Germanezki opis od Europianski pokrajina, koze da ima 5500 novina u Europi.

Vladar u Bann, ima jedan sag koji vriedi 200,000 strlina. Sav je oblozen diomantim; biserom.

U Saksonskoj, nikav ne smije potkovati konja, koji nije prosar ispite, i koji nije odredjen, za tog posla.

Najvece staklo na prozoru u svietu, jest kod Gospode, Smita i sinova, Gracechurch ulica, u Londonu. Zapada 100 strlina, tezko je blizu toneladu; dugo je 255 unaca a siroko 114. Cetrdeset ljudi bilo je potrebno za namjestitga.

Otpravljac voca u Parizu, njeki dan je otpravio jednu kosaricu za u London, koja je sadrzavala sestdeset i tri izabrane praske Prec za sve je dobio 108 strlina ili po prilici za svaku 1 strlinu, 14 sellinga i 3 pene·

Urednik koji se sada nalazi u Dargaville imat ce veliku skupstinu od hrvatskog naroda dajduce Subote na 12 tek. Ocekiva se i pripravlja se veliki „Hrvatski Bratski Sastanak" koji za prvi put u Dargaville izspasti ce u najboljem redu.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 160.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185 do 200.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 150 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 135 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 110.
Srednja vrsta 95.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 43.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 24.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 19.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 120
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32—36.
Sitna guma ostrugana 40.
Sitna guma bez biti ostrugana 32.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 18.
Prah 5.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 200
Dobra vrsta bez sitne gume od 165.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 125.
Sitna guma 50.

Ruski socijalisti osodjeni. Vjest iz St. Petersburg koze: da osamnaest clanova koji su se borili sustavom Ruskim druztvenim demokrocijan, jesu bili osudjeni svaki od cetri do sedam god. zatvora, zbog razbudjenja bune u Sveaborg i Kronstadt. Drugi sesnaest je ostalo rijeseni; docim M. Malasemoff, mjernik rudnika, primio je osudu od osam god., u istoj zadrugi.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

SULTANOV DRAGI KAMEN

Vjest od 6 tek. donasa iz Pariza, da Sultan Abdul aziz, pita za svoj dragi kamen, samo deset milijuna franaka, (395,000) strlina.

NAPREDONANJE U CANADI.

Vjest iz Ottawa, od 6 tek. koze da kroz proslih osam mjesecah, iseljenika jest se nostanilo 216,365 u Canadi.

GERMANEZKI NOVI RATNI BROD.

Brzojavka iz Berlina od 6 tek. kaze, da Guveran osnovaje, namjestiti jedan novi ratni brod, koji ce kostat 7,500,000 strlina.

NAGRADJEN ZA IGRU.

Vjest od 6 tek. iz Londona kaze, da je Princ od Wales, darovao srebrenu kupicu, jednom koji je bio naj bolji, za igrati nu lopte.

AUSTRIA-HUNGARIA.

Brzojavka iz Beca od 7 tek. donasa da Austria i Hungarija, su postavile novu Gospodars tvenu svezu izmedju naroda. Trgovacki ugovor je sada postavljen za carine i trgovacke sveze. Hungarskoj je prevoz povecan za jedan posto.

GERMANEZKI PREDGOVOR

Brzojavka iz Berlina 7 tek. kaze : da sluzbene vjestnici i druge novine se vazda hrabreno bore, za ispreku protivno Franceskim novim, koje opadaju Germaniju : da je u nepogodnom stanju sada, a osobito u novcu. Suvise da nije moguca niti pripravna za ikakav rat. Germanczke novine sada se opiru i glase : da Franceski listovi su u protresanju lazni. Germanija koze : novi brod sto ogradi, da mora da bude jednak, drugom naj boljem u svietu.

OBLIGATORNI SASTANAK.

Vjest od 7 tek. iz Hague, donosa da je prvi odbor bio za sklopiti sazezni mir, od 30 glasova, od kojih 6 glasova je odustalo, i preuzeli nacelo od sastanka, za sve obceniti ugovor. Japan je odustao nije tio ni glasovati. Manjina je sastojala, od Germanije, Austrije, Kine, Grcke, Romanije i Turske. Germanija se savezu protivila, jerbo da svaki ugovor je zavisan na duhu, a u svokom redu mir zavisuje o pejedinom ponosanju.

POPULACIJA.

U gradu Londonu bilo je popule do 1905, 7,207,939 ; New York, 4,024,780; Pariz, 2,750,000 ; Berlin, 2,006,850 ; Chicago, 2,000,000 ; Bec, 1,897,630 ; Philadelphia, 1,438,318 ; St. Petersburg, 1,391,000 ; Moskva, 1,154,000 ; Calcutta, 935,289 ; Glasgow, 809,986.

Brzojavne Vjesti.

(Iz Englezke Novine.)

Rusko—Austrijski pokret. Brzojavka donasa viesti iz Beca : da Austria i Rusija jesu obavjestile svoje narodne Zastupnike, Biograda, Sofie i Atene, da nijedna od ovih Zemalja nece postignuti tetorijalne zgode, od nakane koju prepravljaju za osvojiti Macedonin Nakanjeno je unistenje oni druzba i porta sudjelovanje za sigurnost pitat ce se. Koze se izjavom vlasti, da je ova kretanje posljedica, Kralja Edwarda, skorosnje vizite po kopnu.

Velike odustav radnje u Austriji. Brzojavka istog dana donasa vjesti iz Beca : Sedandeset hiljada ljudi, koji su bili na zeljeznickim prugam, jesu otporno ostavili rabotu, za povecati placu, do 200,000 Strlina na god.

Doli sa Kraljem. Vjest Biograga donasa : da novine s' jednim izogovorom srdzbeno izvjestivaju umorstvo na suprot Kralju. M. Novakovica drug, kako se je ubio isparan je i tjelo mu pulicija izgorila. Sviet je vikao urnebesno : doli s' Kraljem Petrom ! Doli sa uzrotnikom ! Ali sviet je onog casa uzbijen i ustrazen vojskom.

Zensko borenje sa pulicijom. Brzojavka iz Londona donasa : da Tvornica vlakna, kod Paisley je zatvorena i 5000, rabotnika je bez rabote, od kojih je veci dio zenskih. Uzrok tog jest : njekoliko stotina zenskih su neprestano zalile 50 mladica, koji su pred njekoliko vriemena u istoj tvornici ostavili rabotu ; djevojke su vozda trazile zgodu kako da se tvornica zatvori, uz tu pregodu dosle su u sukob sa pulicijom, bacajuc se na njih sa balanticim gdje se bile grubo pomilovane u povratku.

Zepelinov zracni Brod. Vjest iz Pariza, koze : Zepelinov zraeni Brod koji je bio na putu prosle sedmice ; sada je opet ucinio veci put : 220 milja u jednom uzletu.

Kuga u Brisbane, Australia. Opet dva slucaja od Kuge su se pokazala kako vjest donasa : jedna zenska i jedna mladic jesu naj kasnje podlegli.

Kraj od Korenske bune. Koko vjest donasa iz Seoul, da je tamo buna napokon ugusena. Japaneski gubitak je : petnaest ubijeni, 40 ranjeni, a ustasa 800 ubijeni, a mnogo ranjeni.

Canadijansko nadoknodjene Japanezu. Vjest iz Ottawa (Canada) donosa : da je Guveran, odredio dati Japanezu 6000 dolara, kao za nadoplacanje, kvara, koji mu je pocinjen za vrieme bune u Vancouver.

40 Danah trpljenja. Brzojavka ovih danah donasa vjesti iz New York da momcad od jednog broda, koji se je razbio na Staten Island u Lipnju o. g., jesu podnosile uzasne nevolje na moru, za 40 danah ; a Kapetan je umrao od velike studeni. Drvodjeljac koji je bio na brodu, ogradio je njekov mali camac, sa kojim su tri u druztvu stigli na jedan Otok, odkolen ih je Ribarski brod spasio.

Razprsnuce broda. Vjest donosa iz Sydney znamenitu eksploziciju, koja se slucila sinocke. Brod je prepadao imenom Morts Dock, na kojem je bilo vise od 30 osoba. U vrieme kad je lezao na rivi, nenadno je pukao parni kotao, od kojeg se buka cula toliko milja daleko. Brod je jako bio iskvaren, koji je odma i potonio. Svi koji su bili na brodu spasilisuse; samo Gospodar broda je ostao ranjen, a nitko drugi nije imao jake ozlede. Komadi od pukotina su vijakali na stotine metara u daljinu. Vrata od peci su posla u zrak u neznatnu visinu koja na povratku su pola na kuvertu obliznjeg broda. Toliko osoba su jedva mogli izbieci, od triesaka koje su leprsale.

Proizvod Australijankih kovina. Vjest iz Sydney, donasa na javnost samo kroz tri zadnja mjeseca, proizvod Srebra i Bakra, koji obuhvaca : do 4 milijuna Strlina.

Brzojavka iz Melbona (Australia) donasa : da Upravitelj zeljeznickog otpravljanja jest ubijem, kad je setao u Collins Ulici. Jedan vozac imenom Thomas, jest arestan, na istragu poradi napadaja za ubojstvo.

Sultan zalozio dragi kamen. Brzojavka iz Morako donosa : da Sultan Abdul Aziz, jest poslao Tazzi, njegovu financialnom Ministru u Pariz svoj dragi kamen u zalog.

Dopisnica Uprave.

Gosp. F. Raos Jukin, Babylon.—Neznamo koja je pogreska, te njeste primili Br. 26. Odovuda je tocno poslan List i recevuda, na Vasu prvu adresa. Vasa je predbrojba placena do 1 Prosinca 1907. Adresu smo Vam prominili kako ste nam javili.-- Zivjeli.

Gosp. J. M., Matakaña.—Ovog puta Vam nemozemo udovoljit. Kad se Urednik povrati, sve ce mo mu povjerit ; ali nemislim dace imat mjesta i u buduce, jerbo kad je vatra pogasena, nebi bilo dobro opeta uzgati, a bez koristno.—Sretno.

Gosp. J. S., Wharekawa—Kako vec znate da Urednik je na putovanju, zato nam je zao da Vam necemo ugodu. Zauzeli bih se za obavit, posao, ali neznamo biste li bili zadovoljni sa nama da obavimo.

Gosp. Marin Vrsaljko, Babylon—Vasa je predbrojba, placena do 1 Lipnja 1908. Adresa Vam je prominuta kako ste i javili.—Zivjeli.

Hrvatski jezik u mornarici. Jednom osobitom naredbom, koja radi o jezicnoj uporabi, zapovjednictvo ratne mornarice odredilo je da se tehnicki izrazi, koje casnistvo i momcad sada vecim dijelom rabi u talijanskom jeziku, imaju odsele rabiti samo u njemacki jezik. Osim toga posto je, veli, mamaterinski jezik tri cetvrtine momcadi hrvatski, naredjuje se predpostav ljenima da u sluzbi sa momcadi moraju govoriti hrvatski. Preporuca se napokon canistvu, da marljivo prione oko ucenja hrvat jezika.

Grozni dogodjaj.—Neugodan slucaj koji se je dogodio ovih dana u Melbourne (Australia) ; jedno cjeto napadnuto od lasice U proslu Subotu, djete imenom Jossie Kidd u dobi od dvije god· dovedeno je u bolnicu, krvavi ociju i oteklim klapcimam, da je bio odvise grozan pogled, a sve uzrokom lasice Djete je zivjelo sa roditeljim u ulici tako zvanoj ,,lurzon" North Melbourne. U Subotu iza podne, Otac djeteta, koji je imao lasicu u krletki, bio je odsutan od kuce, a djete je tvrdo spavalo. Majka djeteta je bile bez ikakove pomoci, jerbo je biedna toliko vriemena tezko bolestna. U njeko vrieme susjedi ocuju gdje dijete nomilo cvijeli, tad su odma pohitili do djeteta da mu se pruzi pomoc. Na dohodku do djeteta, ostali su zacudjeni, videci lisicu gdje je prionila, na jednom djetijem oku, kojeg je divlja zvier prividno iztrgnivala vanka. Drugo oko bilo je sae u krvi i u gruboj oteklini, da su susjedi mislili daje oko vec bilo izvrnuto vanka. Bilo je potezko lisicu i odstraniti, kolikoje bila prevratna zderuci djetiju krv. Ljecnici su djete izvidili odmah i pronasli da mu nece biti nista ; jerbo zenica nije ni naj manje ranjena Rana je bilo toliko, iz koji je lisica samo krv sisala.

Samoubojstvo.—Na parob "Croatia g, hrvatskog parob. druztva nalazio se na putu iz Metkovica prema Rieci neki ne poznati · covjek. Putovao je u III razredu. Kad se je u vecer odalecio parobrod sa obale spljetske, u jedared se za cuje kako je nesto tezka palo u more. Strcase se i vidjese, da je nestalo u valovima spomenutog neznanca. Ladja se odmuh zaustavi, mornari pocese iztraziv ti nu, sve uzaludno. Neki Jakov Drinovic, koji je s njime u jednoj sobi spavao, izjavio je po morskom uredu, da je taj covjek cjelc vrieme do Spljeta bio mrk i ocajan, te da je neprestano govorio, da ce se ubiti. Ovome je samoubojica rekao, da je di vodjelac, te da ima u Sarajevu zenu i djecu. Za njim ne ostade nista drugo, do mali kovcezic.

Zarucio se sa vlastitom kcerju.—U Americi dogodio se ovaj slucaj : Erazmo Singer, nastanjen vec dulje godina u Americi, zarucio se sa svojom vlastitom kcerju gdjom Netti Former. Svi su mislili, da je on nezenja, pa ga je zenidbena jedna agentura upoznala sa gdjom Farmer. Ova mu je pisala, da je mlada udovica, dobro stojeca Dan prije vjencanja odsjeli su skupa kod jednog prijatelja i tu se izpostavilo, da je zarucnica njegova kcerka, koju je pred mnogo godina neki Cooper uzeo k sebi za pokcerku. Otac je nije kroz mnogo godina vidio Zaruke su odmah prekinute.

Neopreznost platio zivotom.—Javljaju iz Sarajeva, da je radnik Bozo Okadar zaposlen kod gradnje jedne kuce na Quai-u, legao u noci 11. o. mj. na vrh neizgradjene kuce. U noci se je nekako tako nesretno okrenuo da je pao s vrha kuce na zemlju. Bez svijesti odnesen je u bolnicu.

Sesiri i celavost.—Ako ste radi da ne ocelavite ne trazite nikakve eliksire niti pomade ,,za rastenje kose i brkova", vec mudro i pametno njegujte svoju kosu. Prije nekog vremena stajalo je u svima svjetskim listovima, da su u jednoj ceskoj varosici svi muskarci, od 1. novembra do do 31. aprila ne ce skidati sesire, kad se javljaju, nego da ce prosto vojnicki salutirati. Taj poziv je osnivan na tom, da ne bi u to vrijeme glava toboz nazebla. Medjutim, ako bi se uveo taj obicaj, on bi bio od mnogo vece stete po one, jer bi se glava vise raznjezila i kosa usparusila, te pocela opadati. Pogledajmo samo na zenske. Njihov sesir je vise ukras nego zastita glave. Medjutim muski sesir, koji pokriva cijelu kosu, sastoji se iz neprobojnih materija kroz koje uzduh ne prolazi. Kako javljaju ,,Blatter fur Volksgesundheitspflege" sesir je povod sto kosa pocinje opadati obicno na tjemenu. I doista cesce vidjamo, da je cela na glavi ogranicena rubom od sesira, tako da celu okruzuje vijenac od kose. Takodjer je znacajna pojava, da kod naroda, koji zive u prirodi, i koji ne pokrivaju glavu, nema gotovo nikakve celavosti. A sto naprotiv po njihovu tijelu jace raste dlaka, to dolazi otuda sto organizam tezi da se zastiti protiv uticaja iz rtmosfere i svjetlosti.

Smijesno.

„Jane, dje si bio do sada ? Skola je svrsila odtrag dvije ure, a glava ti izgleda mokra.

„Majko, upao sam u rijeku.

„Roba ti neizgleda mokra ni naj manje, a govoris da si upao u rieku.

„Znas Majko, kad sam stao na mostu, mislio sam, mozda upadnen i toko sam svukao robu i upao.

Stara gospodja : „rabi li ova tica slab jezik gospodine ?

Tica prodavaoc : „ne madam."

Tica sama : „Lopov.

Opazka.

Naj uljudnijo molimo sve nase citaoce, da oproste zbog toliko pogresaka u nasem listu „Napredak". Siguro, u svakojtiskarni ima pogresaka, ali u ovoj mozda vise nego u drugoj, jerbo nije nas slagar, niti, ljudi koji rabotaju u tiskada razume Hrvatskog jezika i naj manje. Povrh noseg velikog truda i popravka, nemogucni smo usavrsiti pogreske, koje se nadamo, dace citatelji sami lako ispravit.

Pustinjak.—Iz Gacka u Hercegovini pisu, da se je nedavno u svojoj kolibi objesio Arso Bajat, iz Zanjevice. Zivio je sam u kolibi kao pustinjak. Prije nekoiiko godina opazili su se na njemu znaci ludila. Uobrazio se, da je bozji ugodnik, te je zivio kao kakav pustinjak sam u kolibi, Zapustio bio bradu do pojasa, uviek nosio dugudrvenu palicu i na vrh nje drveni krst i njim blagoslivljao narod. U nje govoj kolibi gorilo je kandilo pred ikonom. Uviek se molio Bogu ipostio, a u oci svakoga praznika nalozio bi na vatru po saku tamnjana. da je cielo selo mirisalo. Nikomu nije zla ucinio, a mnogi su mu prostiji dolazili, kojima je proricao sudbinu, te su ga u ovoj okolici praznovjerni ljudi drzali za neko vise bice i bojali se njegove kletve.

Naseljivanje Magjara u Hrvatsku.—Pestanska parcelna banka nudi za imanje Lucinci, opc. Viliczelo a kotar Pozega, 620,000 K. Alasnici toga imanja su cetiri backe Svabe. Banka bi onda to imanje kolonizirala (naseljivala) Magjare iz Backe, prodajuci ral po 600.K.

Nas je sabor stvorio zakon, po kom ima vlada nastojati oko naseljivanja u opce u Hrvatskoj i Slavoniji. Taj je zakon stao na snagu dne 15. lipnja ov. god., pa bismo, da nismo bez vlade, ovu upozorili na ovo imanje. Al ovako ce to biti uzaludno.

Prva doktorica na zagrebackom sveucilistu.—Nema predavno, sto je u Hrvatskoj pocela izvrsivati lijecnicko zvanje zenska, koja je polozila doktorat iz lijecnictvu, ali u inozemstvu, dr. Karola Milokar. Opet jedna gospodjica proglasena doktoricom na nasem sveucilistu, i to iz filozofije. To je Srpkinja Milica pl-Bogdanovic. Ona je prva od zenskih, koja je polagala stroge ispite na nasem sveucilistu.

Cigansko carstvo.—Neki dan upu; tilo se 10 cigana s Gorice, Mudre cige se ponapise do ludila, a onda posli kuci. Na putu sve iz cigansce bratske i kumovske se. Bilo je i krvavih glava, a nekoliko i ranjenih. Dok je policija prispjela, da ih zatvori, uzese se cige braniti, da nise krivi, jer je njihovo carstvo, a jedan ce : "Vala nas zatvarate bas na pravdi Boga, mi nik ome nista ne cinimo,"

Zao nam je dokazati, da se, narod oglusio, za skupiti stogod milostinje, nasem oboljenom Domorodcu kod Parenga. Mila braco, sve je lako i svud ravno dekle smo zdravi, ali kad nas posjeti bolest, neznamo sami sto da biu cinili !

Uviek praktican.—Neki Englez putovao je u zeljeznici i vjetar mu odnese novi klobuk. Odmah iza klobuka baci on kroz prozor svoju prtljagu s riecima : "kad nemam klobuka ne cu ni prtljage". Pogleda ga zacudno prisunti Niemac. Na to ce mu Englez : "Na prtljagi je moje ime. Sve ce to naci zeljeznicki strazar i tako cu dobiti i klobuk i prtljegu narrag". I tako se dogodi.

Fatalna oklada, na Skoljicu kladio neki Vinko Cezare, mornar od 21 god., da ce se on za ciglu litru vina objesiti na visko granu jednog jablana. Sto naumi to pokusa da izvede, nu na svoju nesrecu : grana se slomila se i ujegova ruka, kad je s onolike visine ljosnuo o tle Sada se otriezniuje u mjestnoj bolnici.

Apopleksija. Neki Ivo Chersavani 36 godina star, iz Rieke, vratio se je sa posla, pojeo svoju veceru i naumio da legne spavati. Nu jos prije no je biednik tio kaput da svuce, pade mrtav. Udari ga kap.

Kako se misli kod raznih naroda o zenama.—Francuzki list "Gaulois" objelodanio je razne misli o zenama. Spanjolac udvara zeni poslovicama kad veli "Zena i mazga vise slusaju, kad ihse mazi, nego kad ih se nasta sili" "Muz je viganj, a zena oganj, dodje vrag i razpiri plamen" Arapinu je zena malo vriedna. "Popitas li zenu za savjet, a ti opet uradi kako znas." I Indijanci ne boje se zena ; "Namigusa je svaka zena ; ona je sjena, za kojom ides, ali je dohvatit ne mozes". "Zelis li pokusati vola, obtereti ga ; zelis li prociti covjeka, izpitaj ga ; zenine misli ne pogodi nigda". Kinez veli ; "Zenin je jezik mac, koji nikod ne zahrdjava ; pamet joj je kao ziva, a srce kao vosak." Perzijanac kaze : "Ako podjes u rat, pomoli se ; zaviris li na more pomoli se dvaput, a kad se zenis izmoli bar tri molitve". Zapitas li Turcina, sta je zena, odgovorit ce ti : "robkinja". Slaveni u obce drze zenu za "sluskinju", samo Bugarin veli "druzica" a Grci ju zovu "kraljicom". Francezi su inace i fini i galantni, pa ipak govore : "gdje je pasa, tu je kruha, gdje je mrvica, tu je imiseva, a uz zenu sjedi zrag". "Zena se smije, ako moze a place kad hoce". "Tko tuce svoju zenu, kao da tuce punu vrecu ; sta je bolje pomre, a hrdjavo ostaje". "Samo su za covjeka dva vesela dana ; kad uzima zenu i kad ju sahranjuje". Kao da svi narodi o zenama jednako misle ; tko ruzi, taj ipak trazi.

Kundakom po glavi.—Pisu iz Osieka : Seoski momci Rade i Marko Caric iz Jamnice zavadili se na livadi. U svadji se i potukose. Morko na to otisao kuci i dohvatio sa zida pusku, te se njom vratio na livadu, gdje je kundakom tako izlupao Radu, da mu je manio vise tezkih ozjeda. Rade dovezev je u bolnicu u Zagreb.

Uciteljica pod vlak.—Bacila se uciteljica u Koprivnici Zora Malich pod vlak, koji je dolazio iz Gjekenasa u Zagreb. Vlak ju je prevozio usred tiela, te je ostala na mjestu mrtva. Bilo joj 20 godina. Razlog samoubojstvu uije poznat.

Nova zeljeznica u Rusiji. Ruska vlada dala je gradjevnu dozvolu jednom rusko-francezkom drustvu za gradnju nove ixravne zeljenice od Doneca do Petrograda u raztojanju od 760 km. Za tu zeijeznicu trebati ce glavnica od 102 milijuna rubalja ili 270 milijuna kruma. Ovu zeljeznicu gradit ce drustvo bez drzavnog jamstva. Ono ce sigurno uspjeti, jer su u Donecu bogati ugljenokopi, a ima u blizini i bogatih gvozdenih i drugih rudnika, pa je onaj kraj bogat jos i plodnom zemljom.

Bomba u St. Petersburg. Vjest donasa da deset ljudi pobro preobuceni, koji su bili na brzom vloku jesu bacili bombu u pasidjere, iza kako su ubili tri vojnika i mnoztvo ih ranili, jesu pobicgli sa 12,000 strlina.

Nesreca na vlaku. Vjest iz Melbourne (Australia) donasa : vlak koji je vozio samu robu, jest se smakao sa sina i posao niz jednu nizbrdicu, gdje je vozac odma ostao mrtav, a njegov drug, uru kasnije.

700 milja na istom gorivu. Germanezko novo podmorstvo, usavrseno je sa dvije sile kamenog ulja i bez obnoviti gorivo, putuje 700 milja; kaze se da je nadmasilo sve bivse rekorde.

Rodila trojke.—Javljaju iz Petrovaradina, da je zena tamosnjeg dnevnicara Stipe Maletica rodila 3 zdrava i dobro razvijena sincica, koji su svi ostali na zivotu. Majka i djeca osjecaju se prema okolnostima sasvim povoljno. G. Maletic, koji je usprkos svoje sirotinjske placice, veseli od srca ovom blagosovu, obratio se smjerom molbom na Njegovo Velicanstvo kralja, da mu bude djeci kumom.

S Lastova.—Loza posve zdrava i obilan rod ; tezak ipak redovito treci put polijeva Masline takodjer iz vrsno. Ribarstina pako ovog puta poslije to liko godina uprav nas do sada iznenadjuje obilnim lovom srdjela. Na daleko je poznata izvrsnost lastovske slane srdjele, koja sama sebi pravi reklama.

Srbska dunavska zeljeznica. Srbska vlada razpisala je natjecaj za gradnju zeljeznicke pruge od Kusjaka na donjem Dunavu do Negotina. Ta ce se zeljeznica poslje izgraditi i dovesti u vezu sa vec postojecom osebnom ugljokopnom zeljeznicom Radujevac, na domak Zajecara, od kuda ce se produziti do Knjazevca i vezati sa zeljeznicom, koja ce se izvesti na A,eksinac, gdje bi se spojila sa prugom, koja vodi za Carigard i Solun, kao i na Beograd.

Biti ce vrlo vazna zeljeznicka pruga koja ce mnogo koristiti onom kraju Srbije, a spojit ce i donji Dunav sa srbskom sredisnjom zeljeznicom, koja ima vezu se Carigradom, Solunom i sa zapadnim zeljeznicama.

Iz razloga, da ce se prije ili kasnje graditi timocko-zabalkanska zeljeznica, takazvana slavenska zeljeznica, sa izlazom na jadransko more, ove nove srbske zeljeznice bit ce kao za unutrasnje promet, uzkotracnice, ali ce im osnov biti redovan, eda se poslje, ako uztreba, mogu prosiriti.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !

ZA

Muske Oprave

Kosulje

Dolnje oprave,

Ovratnike, Ogrlice,

Klobuke i Kape

Pokrivace

Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za

"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

.....

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu. Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:

Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.

Boomerang, 4s 6d.

SCHNAPPS:

Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.

WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d,

GINS:

J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s,

WINES:

Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,

Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,

171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

TUESDAY, OCT. 8, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

God. 2. (Year 2nd.) AUCKLAND, N.Z., SRIEDA, OCT. 16, 1907. (No. 29.) Broj 29.

Bili smo imali potlacit Hrvatstvo ?

Upravo ovaj nadpis dabismo osobno upitali pojedinog Hrvata, mislimo da nam nebih nijedna prava dusa, odgovorila zasto da ne ? Ali pri svemtom, bas uz potanju promisao, zaista malo hojemo, za ikakvom stvari, s'kojom bi se Hrvati proslavili i Hrvatsko ime doslo do boljeg stepena. Samo da se malo promislimo, koliko druge narodnosti, imadu marljivosti da se vise mogu spominjat i da njihovo ime sirom svieta prolazi ; a osobito koliko liko su marni, za svojim rodjenim jezikom. Nije nam treba odvise otezati, svaki od nas pojedini znade, da smo nazad od drugih narodnosti u svem sto se tice sveobceg Hrvatskog glasa, sto do duse nebismo imali biti, barem u ovoj zemlji gori od onog naroda, koji se je izselio kao i mi sami. S'pocetkom od trag deset ili vise god., od kako se je Hrvatski narod prikazao u New Zealand, razumimo, da ga je Englez mnogo vise cjenio, nego li ga cjeni danoske, a sve zbog njegovog slabog postupanja, koja necemo ovdje uvrstiti, niti nam je milo ih spominjat. Samo promislimo koliko se je novina osnovavalo, pak koliko su trajale medju Hrvatskim narodom u ovoj zemlji ? Siguro neznamo koliko, ali da recemo god. danah sve, isto mozda nebih hvali li ni naj manje. Dakle toje sasvim slabi izgled, zaista bih bilo bolje da se nikad njesu bile zapocelo ni voditi ; nebi nas Englezki narod znao kakovi smo, mozda da nas nije vidio na cinjenici, dabi mislio, da smo barem vriedni zasto mudrago, nego da nam je mucno zapocet ; ali sada mu se takovi sisaka nemoze prodat. Da iznesemo na javnost, nasim citateljim sto nas je potaklo, da spomenemo od ovom predmetu : upravo jedan prevatni razgovor sa jednim Englezom, koji nas je dosao zopitati do Urednistva za Gosp. Urednika i tako kad Urednika nije bilo, upadosmo u obsirji razgovor. Znatizeljac nas je upitao za zdravlje novine i napredovanja „ Cluba," gdje smo mu odgovorili, da je sve u naj boljem redu i napredovanju sto moze Bog dat, da digod i bude ali sad ga nije. Njegov odgovor je bio da se ; on tomu nadao, jerbo govori koliko je naseg naroda u ovoj zemlji, dabismo mogli imat nasu novinu velicinom, kao " Herald ili Star." Zaista da smo mu kazali stanje naseg lista, nebi tad spomenio „ Heralda ni Stara." Boze daj, dase ova njegova rijec digod usavrsi, sto negubimo nadu da nece, oli po sadasnjem micanju nije joj se nadati : a koji je uzrok to se nezna. Sto smo prije spomenuli poradi jezika, koliko druge na rodnosti prosirivaju svojeg i hotili bih da mu je glasa sirom bjelog svieta ; a mi koji bih lako mogli imat, nasu novinu dobro utemeljenu za vazda, u nosem ljepom jeziku, ipak nehajemo za to postignuti ni naj manje. Vise putah smo bili na kojim rozgovorim, sa nasim njekim Domorodcim, gdje bih se izvelo da nije koristi ocekivat, da ikakova stvar bude uspiesma medju nasim narodom u ovoj zemlji ; a u staroj Domovini, znademo koji je uspieh, tamo se necemo ni bavit. Mi istinito kozemo dabi se ovamo imalo uspieti u svokoj stvari bolje neg u staroj Domovini, buduci da njesmo vele izmjesani, niti imamo ikakovi prepiraka s' Madzarom nit Njemcom neg ako je koja pogreska, toja samo izmedju nas Hrvata, kojoj bise lasno moglo doci do ispravka, daje smisla, ali da je tog, nebi trebalo ni doc nikad ni do noj manje prepirke. Mi vrlo dobro znademo, da nemozemo bit svi jednaci u nikakovoj stvari nit bi bilo dobro da smo svi jednaci ; njetko mora da se bavi sa onim, a njetko sa onim. Dakle oko bih upravo zudili, da nema nista medju nama, niti da se itko icim bavi nego svi kopanjem smole ; isto ni takova osnova, nebih bila odvise dobra. Uvog sputa necemo napried, neg jedino rad kokov ciji bio, isto bih se imoli ljubit kao braca.

Rodoljubu.

Poslusajte vriedni Hrvati,
Svaki s' pomnjom ove rijeci prati :
Svaki Hrvat u Novoj Zelandi,
Nek za svoje poboljsanje radi.
Al' nek znate, mladjani Hrvati ?
Uz Napredak nama volja stati ;
Sad nek svaki svogse posla lati ;
Ter nek svoju predbrojbu isplati ;
Srce nek nam za „ Napredkom hlepi,
Tudjin nece nista nam oteti ;
Nit Njemci, nit Madzari kivni !
Mi zivemo sada u tudjini,
Svi prostiji neg u domovini ;
Svemoguci oce pogledati
Ter ga snizit koji tudje tlaci !
Svaki sada pruzmo svoju ruku,
Dusmaninu, zadajimo muku ;
Ki, nas cini iz doma naseg poci,
Preko sinjeg mora, amo doci !
Nu, slusajte rodoljublje drago :
Sloboda je najvece blago ;
Koja sad se po svietu prostire,
Kog bihu, guste tmine skrile.
U okrilje nasim djedovima ;
Svjesllost sinu, nod gustim tminamo ;
Koji sada tezke sne borove,
Za slobodom oni i nemare.
Cvijece krasno, nemoj mi venuti,
Rumenilo svoje izgubiti ;
Kog imas, odkad sudce grije ;
Blistaj mi se, doklen ti ji vrieme !

Skitio Marko Soljak.

Nastavak dopisa iz Papakura.

Braco hrvati, sram me hrvata citajuci u svakom br. „ Napredka " (koji idje sirom bjelog svieta) one Urednikove clanke, sa kojim uvlek moli hrvate, da se probude iz nehajstva, kao da pita na put Boziji. Imali bismo se promisliti stoce reci od nama citaoci Napredka, sirom bielog svieta. Nije mi ni na kroj pameti da Urednika hvalim, jer bo to ne zahtjevaju njegova djela, koja hoce da ga sama hvale. Svaki Hrvat na ovoj ostrvi vrlo dobro znade, da bi isti mogao imat na stotine nacina bolje i udobnije zarade, koja bih mu donosila mnogo vecu korist, nego mu je novina pruza. Ali on ne idje zalim, vec samo sa svojim tezkim radom premece danei da Hrvatsko ime, u ovoj zemlji podigne, na onaj stepen, koji Hrvatu dolikuje ; da pokaze stranom svietu, da smo pravi Hrvati, a ne mutavi Austrianci. Dakle sto ocekivama ! nemamo ni naj manje isprieke pred drugim narodom, na koju bih se oslonili. Boze sacuvaj da novina propadne, vec je ona poslovica kod nas davno umrla : " daje grad zadinar, a kad nema dinara." Negledajmo u proslost i sadasnjost, vec pogledajmo u bliznju buducnost. Blago koje je do danas u neprestupnim dubinam ztrpano, moglo bih do skora izbit na povrsinu, Napredka " i pokazat se u onakovom ruhu, za kakovim Hrvat vec od nazad vjekova cezne Svi bih mo morali postat prebrojnici, ovog jedinog temelja, za nasu bolju buducnost, bezikakovih stranaka, koje nebih morale obstojati, onpje gdje se radi o sveobcoj slozi i napredovanju. Ne meslimo na same novosti, vec na sveobci ugled kojeg cemo putem novine postignuti. Jedan jedini list bi bio dosta u svokom kampu, za znati novosti, ali se promislimo da na toj nacin nemoze obstojat. Promatrajmo samo novine u staroj domovini i njihove mnogobrojne prebrojnike, te ce mo se sami zacudit, kako je "Napredak" mogao i dva mjeseca izhodi, sa takovim neznatnim brojem predbrojnika, a za bolje reci placacao. Ne daju podporu dobre nego mnoge, t.j. vise vrijedi hiljada paedbrojnika po samih 10 shillinga, nego ih pet po pedeset lira. Pogle dajmo, "Napredak" kad je poceo izlazit, nije mogao potplacivati troskove tiskarne i to samo jednom u petnaest danah, a sad ga eto svake sedmice, a sto bih bilo da se svi Hrvati odozovu svojoj duznosti, mogao bih biti dnevnik i postignuti onaj cilj za kojim tezi, te nebih morao prestati sa uzrokom Urednikove, naj manje bolesti, kad bih imao svog pomocnika, a sa istom sadanjom cienom, koja ga za sad nemoze da uzdrzi sedmicnog. U nadi sam da ce se svi Hrvati odazvati svojim duznostima na ovoj ostrvi, te isti rodoljubi u Domovini i izvan nje, gdje god Hrvat se nalazi, oce preskocit ovom mladom podhvatu, moralno i materijalno, da uhvati zudjene zile, da mu nikakova oluja nahu diti nemoze ; te isto dobno da za vozda bude nadnjim Hrvatska zastava, sa napisanim slovin vijati „Bog i Hrvati" koji natpis jest upravo ponosit za svakog rodoljuba. Na svrhi moram kliknut nasem Uredniku : ustraj u duhu i ne gubi nade, znaj da si na braniku Hrvatskog naroda, koji nece dopustili da ga izsmjehavaju druge narodnosti, poradi njegovog nemara u kom se sada nahodi ! Da se ove rijeci obistine, potvrdjiva ih povjest Hrvata gdje na vise mjesta se kaze da su Hrvati na pocetku bili ogluseni, na glasove svojih vodja ; ali su kosnje znali samo kroz dvadeset i cetiri ure cudesa praviti, koja svakom Hrvatu sluze na diku.—Ostajem u nadi da necu u buduce citati u cienjenom Napredku, (kom svaku srecui mnogo ljetni zivot zelim) Urednikove opomene na Hrvatsku duznost, vec mjesto tog cu citati zahvale starim prebrojnicim i neprikidno preplacivanje novih, stocu do skora docekat da novina medju nama bude na tvrdom temelju, kao medju nasom bracom u drugim stranam svieta.

Napadnuta od lava. — Zena imenom Hucke, bila je napadnuta od lava ovih dana u Pittsburg, kod jednog kozalista. Lav je bio u jednoj resetki, na kazalistu, koji je bio uhicem za pripitomljene. Na kozaliste je prisustovalo njekoliko svieta, gdje isto vrieme okrutna zivina, jest ucinila veli skos, sa kojim je od puta izasla vanka medju narod. Spomenuta zena nasla se je u blizini, na koju se je silovito oprao i bacio na tleh; jednom nogom stao joj je na desnu stranu i polomio dojedno rebro, prije nego je itko mogao dati pomoci opasna zvier je istrgla vanka jedan bokun mesa, gdje je istodobno, biednoj zeni, dosla zubim do zigarica. Redarstvenik Downey je priskocio, i oborio hitac iz revolvera na lava, koji se je onog casa oprao nanj ; tad je redar oborio vise hitaca, ali lavu nije ni naj manje naskodio, nego jedino ga odstranio, koji je skocio izmedju svieta, na drugu stranu. Medjutim su preskociji u pomoc drugi redari u skupa ih dvanest, obarajuci neprestanu vatru na lava, ali buduci da su bile odvise moli hitci, do skora ga njesu mogli sloziti, do napoken kad su vec izbacili 100 hitaca lav je pao na tieh. Za vrieme takove borbe, sviet se nemilo strasio ; toliko zenskih je palo u nesvjesticu.

Lukavstina arestanca. U pasani Petak jedan Arestanac imenom John T. Garyey, bio je uapsen poradi bunenja u pijanstvu. Istog puta je bio pracen na brzom Vlaku od redarstvenika Ratt ; redarstvenik ga je upitao da oko osjeca stogod za jesti, dace dobiti na istom Vlaku, on je odgovorio da ako je moguce da je to sama njegova zelja. Tad ga je redarstvenik poveo do jestbenice gdje ga je napokon i ostavio. Arestanac, kad je vidio da nije na ocima redarstvenika, pokusao je srecu da iskoci sa Vlaka, gdje je imao uspieha dovoljno. Iza par casah redarstvenih se je povratio da ga vidi jeli svrsio jelo za koje je postavljen, ali njeg tu nije nasao, tad je odmah cinio da se vlak ustavi i skocio vanka, trcuci po prilici jednu milju, gdje je susreo drugi Vlak i na njegovu upitu su mu kozali, da su ugrabili arestanca i daje na Vlaku istom sa njima. Tad je redarstvenik opet ga arestao i sada u Aucklandu se nahodi za dvije istrage. Krivac je kazao, da nije izkocio svojevoljno, nego da je po nesreci ispao, ali tog se u obzir ne uzimlje.

Revolveri i nozi u Sydney.— Vjest ovih danah donosa iz Sydney, da su se tamo Kinezi grubo zaigrali sa oruzjem. Buna izmedju njih tece odavno, kojoj je jedini uzrok igranje na novac. Oni su imali njeke svoje posakrite kuce za igru, gdje su ih njeki odkrili i kazali puliciji za njihove sastanke. Kad ih je pulicija nosla, oni su kozali; da isti oni sto su njih izdali je su bih upravljaci igre. Jednog dana prosle sedmice, toliko tirih se je izbacilo na jednog, koji je cinio bunu medju ostalim gradjanim, ali pulicija ga jos nije bila moguena orestat.

S'tizim nista, nego ste me ucinili gorim.—John Moore, i se je nasao kriv za pijanstvo i rabljenje slabih rijeci na Abbert ulici, gdje se je neuljudno izrazio na Gospojicu Pattresen, pred Gostinom Gosp. P. Cvitanovica. Kad je bio pred sudom, osudjeo je tri mjeseca, Sudac mu je dao osodu govorec: samo tri mjeseca, da budete pametniji za u buduce ; aon je tad odgovorio: Wasa precasti, nista nego ste me uciniti gorim.

Redarstveno sudiste u Aucklandu. Jedan inostrani covjek imenon Daniels i jedan Englez u prosli cetvrtak imali su razpravu na Redarstvenom sudisti, zbog rabljenja slabih rijeci. Daniels se je izuminao, da je posao sa jednim drugom u ostricnu gostionu, za kupiti njesto ribe ; docim taj Englez Wilkinson i njekoliko njegove druzine su tute biii i Wilkinson mu je rekao: ajde vanka—; crni ljudi od bjelih." Daniels je nato odgavorio: da sto znaci ? Bjeli ljudi i crni da su sve isto. Ti gentleman, ja gentleman! Na to se je Wilkinson oprao i udario Daniels, tad Daniels mu je opet odgovario (,,me no lie, no thief, no swear, no nothing,") da nije lagao, niti da je sovao niti ista drugo, nego jedino rekakao mu je da je pun bire i rakije. Kasnje iza njekoliko smijesnih rijeci na izumini, nasla su se obojici krivci i platili svaki po jednu liru sudisju.

Napadnut od Stona. Nesnasan slucaj se je dogodio ovih dana, kod Donald (Victoria). Jedan covjek koji je bio zaposlen kod jedne igre trkolista (circus) poveo je slona do jednog hotela da mu dade napit se. Za vrieme dok je slon pio on ga je krenio jednom sibicom za salu, nasto se je slon ozbiljno oprao i bacio ga na tle, gdje mu je nogom stao na glavn. U isto vrieme Gospodar od hotela je priskocio i sacuvao mu zivot. Covjek se je opet podigao iza njekoliko casa, kojeg kad je slon opazio na noge, ucinio se tako poslusan i dobar, te mu je i klobuk digao sa tle i stavio na glavu. Sa svojim zivinskim razumom izkazivao se je odvise zalostan, za njigovu pogresku.

Lapovi na Ruskom vlaku. Naoruzani lopovi su putovali na Dompart Walz Vlaku, uz namjeru da pokradu jednog bankira koji je imao sobom toliku svotu novca. On je imao zandarsku pratnju, ali isto se je vatra otvorila. U borbi koja se je dogodila jedan od lopova, dva druga putnika i jedan zandar, ostali su na mjestu mrtvi, a putnika toliko ostalo je nemilo ranjeni. Jedan od lopova je iskocio iz vlaka i pobigao, bez nadajuceg pliena.

Nesreca na Vaporu. Vjest iz Port Darwin donasa da Japanezki Parobrod " Tafu Maru " jest srusen od votre, na kojem 200 osoba jest poginilo.

Francezki minister u moraku. Francizki minister i jedan General, su se izkrcali kod Rabot. Sultan Abdul Aziz ih je dobro pricekao, odkle iskreni sastanak, jest prosljedio veselo naprijed.

Utopio se u rijeci. Jedan covjek imenom Charles Pulford kod Masterton, N.Z. u proslu sriedu jest se utopio u rijeci uzrokom izvrnutog Camca. Bjedniku je ostalo iza njeg zena sa dvanaest djece, kojima je On jedini bio proskrljac za svaku stvar.

Izgorjela na smrt. Neobican slucaj se je dogodio ovih danah u jednom mjestu kod Gisborne, N.Z. Gospodja Maria Morris, jest izgoriela uzrokom padavice koja se je vise putoh sa njome slucivala. Bjednica je vozda obicavala vecer citati ; pri stericnoj svijetlosti, uz koju pregodu joj je roba uhvatila vatru i jutrom su je nosli mrtvu.

Chicago Ljecnicki predlog. Dr. Cook Adams jest izkozao u Chicaga, da umnozavanje raka i sto se rabe za hranu, da je povod umnozenja sucije i sto se odvise meso ide, a osobito od bolestni zivotinja.

Na sudu zbog poljubca.—Njeka Gospoda Kierney platila je 3 dolora, stoje poljubila jednog covjeka kontra njegovoj volji. Ona je bila u Ulici u jedom vozicu, docim su joj oci utekle, na jednog liepog covjeka, koji je sjedio uzanju. Gospodja Kierney, bez ista progovorit, skocila se nenadno i liepo ga zarila, pok napokon poljubila. Covjeku to nije bilo po volji ni naj manje, nego je pozvao pred sud za ispravku. Ona je na sudu odgovorila, da nije modla pomoci, niti uzdrzat se a da ga ne poljubi, a on daje izgleda ostar svakako. U sudu je odgovorila, da se takova stvar od njezine strane, nece vise pogodit.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion
Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
" Napredak,"
(Weekly Paper)
(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

HRVATSKI LIECNIK.
M.U. D.R KARLO THEIMER,
Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Fragu.
Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.
Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjelju svakog meseca.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.
Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,
Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.
Mokoia ,, 28 Listopada
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orantes ,, 30 Listopada
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

NA ZNANJE!
Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.
ANTON E. MATUTINOVICH.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,
Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

" Napredak."
SRIEDA, LISTOPADA 16, 1907.

Da Odlazku.

Kako je vec javljono u zadnjem br., da je Urednik bio za posjet u Dargaville, te sada istodobno jest mi milo dokazati da se povratio. Moje prevremeno zostupanje kod Urednistva vise nije. Kako zadnji br. takoder isto i ovaj, izhodi pod istom upravom, jerbo Urednik nije prispio na vrieme za uredbu ovog puta. Mili rodoljubi! od Ureda sam odsutan ovih dana, te isto dobno, da ispustim njekoliko rijeci, ne za pouku da se smatroju ni noj manje, nego jedino uz postojanost istih, mogla bih se izmedju svih nas, stvoriti bolja buducnost, bolje napredovanje u svakoj stvari, od kojeg uz danasnji polozaj smo toli potrebni u ovom stranom svietu. Naj glavnija potrebstina, bez koje nemozemo nikad na kraj, jest Sklad, koji ako bude obstojat medju nam, eto nas odmah na boljem pravcu od buducnosti, za svaku stvar koja nam je potrebna, za dobiti Hrvatsko ime. Znademo svi, sto nam je potrebito, da Hrvatsko ime se bolje proslavi, u ovom otu djenom svietu. Naj prvo, treba nam je imati bolju ljubav, prama nasoj Hrvatskoj novini, jerbo od istine oko bih postupali kao u proslost, nemoguce sa novinom doci do boljeg cilja; a osobito njeki nemarni predbrojneci, kojih je ime na „tefteru" od pecetka novine; vec mozemo reci da je god. danah, od kako se je ovaj teret poceo voditi i na zalost kroz cijelo vrieme, uzonolike Urednikove opomene, rijetki se je odazvao svojoj duznosti. Znademo da urednistva duznost nije, novinu, bez platno ikom davati, jerbo zaista na taj nacin bih se iskopao grob i bez unapried navedeni razloga, list primati a neplacati nema koristi za nikog, pak ni za otacbinu. Za pravo objelodaniti, nemoguce je o tom se baviti, za koji uzrok Hrvatska omladina jest toliko nemarna u ovoj bogatoj zemlji, vreiti svoje duznosti? Za koji uzrok nebismo imali napredovati, kao i ostale narodnosti, dandanas napreduju u svakoj svrhi, a osobito koje su se izselile u ovi daleki sviet, isto kao i mi? Ako bude Hrvatskog junacva i sklada, novina se mish povecati, po novoj god., sto mozemo lasno postignuti samo da hajemo Siguro nasa novina nija, kao sto su ostale, jerbo je mi sami kvarimo, nedademojoj dostatne kreposti sa predbrojbom da moze imat radnicke pomoci, te da bude bolje ukrasena; a sdruge strane toliki bih zelili da je za samu njihovu osobnu porabu, sto je nemoguce. Evo ove sedmice, istinito dokazujeme, samo dasmo bih pohlepni na kojekakve dopise, nemislimo dabi bilo dostatno prostora i za cienu Gome. Uz takovo postupanje, uvjek cemo biti na krivom putu, sto se tice novine. Dosta nam je samo da promislimo, sto znaci novina? Uz takov promisljaj ce se lasno doci do popravka, svem onom sto nas naj vise kvari. Takodjer mozemo lako imati druge nase Hrvatske zadruge, koje su nam vec osnovane; ali bez vise udruzenja, nema napredovanja. Nije koristi odvise klapati sa njekim dopisima, kao na saobracenje naroda, da se makne, a isti stati u nehajstvu. Bolje ispec pak onda rec!

KRATKE VIESTI.

Kaze se da brzo rastenje nokato, jest znak dobrogzdravlja.

Papa ima jednu zbirku od vrpca, koja vriedi 200,000 strlina.

Kralj Edward, ima jednu zbirku stapa za setnju brojem 170.

Koze se da u Baltickom moru, svaki dan jedan brod se razbije.

Glas od kanula, se je euo u daljinu, za 146 milja.

Laki postolicl stose nose po kuci, sada su se poceli pravit od papira.

Dvadest i pet milijona, pucenaka za vlase ucini se svake god u Ameriki.

Koze se da muha (pcela) moze lako nadletit goluba.

Naj starija Bank-nota na svietu, jest jedna stoje izdana u Kinezkoj.

Racuna se, da najvise se vjeruje u gotanje kod Lapland, vise neg igdje u svietu.

Zapada 135,853 strline, za popravu ulica, za svietlost i za ciscenje grada Londona svake god.

Prva lula jest ucinjena god. 1723 i sada se nahodi Persth Muzeju.

U Libau zakon strogo zabranjuje zvonenje crkovnih zvona na nedilji.

Herne Bay, London, jest jedno mjesto na kojem se sasviem rijetko magla ikad vidi.

Zidovni papir, u Kinezkoj dosoda nije bio rabljen, ali sada je poceo.

Amerikanski zbor koze: da je okrutnost muza, nepoljubiti svoju zenu svaki dan.

Jedan Australijanac, bez povecanog stakla jest napisao na jednoj Dopisnici 10061 rijec.

Kaze se da maslo jest noj hranivije jelo, ali kruh je naj usavrsenija hrana.

Racuna se da kroz cijeli svijet, pohadja Nedjeljnu skolu djece 1,602,686.

Jedan Grcki przunjer, jest osudjen na smrt, ima cekat dvije god., dok se osudu izvrsi.

Sv. Petra crkva u Rima, ima prostor poda od 227,000 cetvorni noga, naj veci od ijidne crkve na svietu.

Na jednom Britanskom otoku, sviet je osiguran u devetdeset i sest kompanija, za svotu od 941,879,726 strlina.

Kaze se da je dan naj studeniji izmedju cetvrte i pete ure u jutro.

Manje nego tecajom od osam uri, 914 tonelata garbona, jest potroseno na jednom parobrodu.

Nakon cetrdeset i dvi god. prepiranja, po sudu jedan farmer imenom Walton i gospojica Weald obojicu u Pemsylvania, jesu se upravo ozenili.

Japanezki car Mikado, ima zbirku slika od svih casnika stosu poginuli za vrieme Rusko-Japaneskog rata.

Kod mjesta Hythe, na jednoj strani od grada, jest naj znamenitija zbirka od ljudskih kostiju, koje su nanizane, na jednoj strani od crkve gdje ih moze svaki posjitac lako vidjeti.

Kaze se da blizu svaki Japanez ima nasljedstvo svog otca.

Racuna se da jednalitra meda proizlazi od milijun cvjetova.

U Switzerland, se rabi staklena mjera, za mjerenje robe.

Koze se, da komadic sirovog luka (crvenog), jest isto dobar kao i drugi lijek, za oblaksati ubod od pcele.

Belgijanske djevojke, su pocela ucit domacu rabotu i posao od trzizta isto kao dio druge lekcije.

Kase se, da Vinska zesta se pocela pravit, od treseta (peat.) Misli se dace bit jedna obrtna tvorstina.

Kakovi smo?—Prosle godine dosla je jedna Hrvatica sa svojim sinom u Ljubljanu, da ga upise u gimnaziju, Kod upita odgovarala je ravnatelju na sva pitamja, a kad ju je pitao za materinski jezik djeteta, pocme mucati neznajuci sto bi rekla. "No, kako govorite dama: slovenski ili njemacki zapita ju ravnatelj. "Slovenski i njemacki' odvrati ona. Ravnatelj joj na to razlozi razliku u tom, da se Slovenci uce sve ono, sto i Niemci, no Slovenci moraju povrh toga uciti i slovenski jezik pa ju zapita, zeli li ona, da svojega sinka upise u njemacki ili slovenski odjel. A ta jedna Hrvatica, bojec se valjda joj sin ne mora uciti slovenski, zapise svoje diete u njemacki odjel. No nedavno desio se opet u Ljubljani sliedeci slucaj · Jedan Slovenac imao je sina, koji je polazio njemacku pucku skolu. Kad je s njim dosao u Ljubljanu da ga upise na realku, stvio je ravnatelj na otca isto pitanje kao i na onu jadnu Hrvaticu, naime hoce li da mu diete polazi u slovenski ili njemacki odjel. Otac nije znao sto bi odgovorio, kako je sincic vec polazio kod kuce u njemacku pucku skolu, naucio je toliko njemacki pa je cuvsi ravnateljev upit povukao otca za hlase i rekao mu: "Vater dajc", naime da zeli u njemacku realku. I otac Slovenac upise ga u njemacki odjel. Ovakovi smo, eto mi Hrvati i Slovenci, pa onda nije cudo, sto ima medju nama i tolikih odroda!

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 160.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185 do 200.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 150 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 135 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 110.
Srednja vrsta 95.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 45.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 60.
Slaba srednja vrsta 43.
Srednja vrsta od swampa 30.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 24.
Slaba swampa ostrugana od 25.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 19.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 120
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednla vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32—36.
Sitna guma ostrugana 40.
Sitna guma bez biti ostrugana 32.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 18.
Prah 5.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 200
Dobra vrsta bez sitne gume od 165.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 125.
Sitna guma 50.

Doslo je do Urednictva nekoliko listova za privatne usluge, ali kada ostane prosta vremena izvrsit ce se duznosti po mogucnosti.

Tezko je zaviriti u toliko clanaka od istih dopisnika u proslim brojevim "Napredka" kako priporucuju svoju bracu hrvate na predbrojbu. A kad tamo sto? Veliko nehajstvo sa svih strana. Ovo nije sala uzdrzati sedmnicnu novinu sa vise od polovice upisanih predbrojnika koji nisu do danas svoje dugovanje podmirili. Necemo imena izniet na javnost, ali za osvjedocenje odluceno je u dojducem broju iznieti samo brojeve od neplacenih nredbrojnika sto stavno bit ce vam na veliko cudo. Podmirite predbrojbu kroz tekucih malo dana uzrokom da nevidite vaseg broja na javnost.

Stiglo nam je privatno pismo do Urednistva od jednog Engleza (Posjednika) da da ima toliko milja za drenenje, za koje vruce moli, ako bi koji od nasih Domorodaca hotio doci na rabotu. Kako isti tvrdi, mislimo da su laki rokovi, t. je moze se na kontrat i kako rabotniku se bolje bude svidjat.

Za milostinju nasem Domorodcu kod Parenga, Waihopo, lista je otvorena do 31 tek. Kroz isto vrieme, nebi bilo dobro, da se odvise oglusimo. za preskociti u pomoc nasem Domorodcu, jerko neznamo ure ni casa, sto nas mora capat.

Za natpis sv. Propeca, do sada se je skupilo £8 4 0. Do svote koja je odredjena dace kostati, oce se jos £1 16 0 koju isto bih bila sveta stvar da se sto prije dovrsi.

Dokazano nam je, da se je sjedinilo novo Hrvatsko druzstvo u Dargaville; koje kako smo razumjeli, oce biti odvise koristno za pojedinog koji unj stupi. Upravo jedna glavna misao koja se tvori, oce biti od velike koristi Hrvatskom radniku. U dojducem br. Napredka, od ovoj stvari, prosjediti ce se obsirje.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

INDIJANSKE MANORE.

Vjest od 14 tek. iz Bombay donasa, da glavni zapovjednik Indijanske vojske, jest odpustio manore za zimsko vrieme, poradi glada. Vjest koze da je u nemogenosti, za naj manje proskrbljenje trupam, a sve poradi glada.

VELIKI LET BALUNA.

Vjest iz Londona od 14 tek. donasa da jedan balun koji se je zaputio iz Crystal Palace u proslu Subotu vecer, jest stigao u Sweden na 1 uru popodne u Nedjelu. Kaze se Kroz ovo vrieme da je prevalio puta 600 milja. Po prilici je uzeo 18 sata. Brzina mora bit bila izmedju 30 i 40 milja na uru.

VELIKA VOJSKA NA BRITANSKIM RATNIM BRODOVIMA.

Vjest iz Londona od 15 tek. donasa, da je velika Britanska manora ratni brodova u sjevernom moru, pod komandom Generala Lord Charles Beresfords, za cetiri dana. Kaze se daje ovo prvi put od trag pet deset god., da manora sastoji od stotinu brodova.

FRANCEZKI POPLAV.

Vjest od 15 tek. donasa iz Pariza, da sedam osoba koje su se bile skrile u jedno skloniste za vrieme poplava, nakom njekoliko danah jesu se utopili. Zadnje vjesti donasaja, da steta uzrokom poplava oce uzeti toliko god. dok se popravi, a osobito u vinogradarstvu, koje je nemilo izkvareno.

Vjest od proslog ponediljka iz Waihi, N.Z., donasa nesrecu koja se je dogodila na zlatnom rudniku ; po nesreci pao je jedan kvarc i jednom Englezu nemilo satrao nogu. Docim u isiom clanuku nalozimo, da jedan od nosih, imenom Mate Piacun u istom rudniku jest nemilo ozledio svoju nogu.

Mrtvo tielo nasasto. Vjest iz Christchurch, N.Z., ovih danah donasa, da jedan mladic, koji se je utopio mozad njekoliko vriemena, jest upravo tielo mu nasasto ovih dana, na kraju jedne rijeke.

Uzrokom konja se utopio. Vjest iz Greymouth, N.Z., donasa da covjek koji je jaho na konju, preko jednog mosta, jest nenadno konj skocio i bacio ga u rijeku gdje je svrsio svoj zivot.

Tio ucinit samoubojstvo. Vjest iz Wellington N.Z., donasa da jedan covjek Richard Thomas, jest tio ucinit samo ubojstvo, gdje su ga zatekli sa brijacom, britvom, nakanjena presici grkljan. Isto vrieme su ga od tog odstranili i sada se nahodi kod suda, gdje ce biti osudjen za takov pokusaj.

Lupena vlaku. Vjest iz Timaru N.Z., od prolog Utorka donasa da jedan mladic jest provalio zeljeznicku stanici i odnio £2 4s novaca i 56 zeljeznicki biljeta. Istog puta, ondje je stajala jedna Koturaca, od vriednosti 12 strlina, na koju je uzjohao kao na svoju vlastiti i posao timarec napried. Istog dana je arestan i predan sudu, gdje ce se iztrozit ovih dana.

Lopov na parobrodu. Vjest od jucer donasa iz Taihape N.Z., jedan covjek imenom Jas. Aronott jest na iztragi za lupestinu, koju je pocinio na parobrodu „Tarakina" u Wellington. Lupov je odnio sest banknota od jedne strline, od Bank Australasia.

Nsvi hrvatski list u Chicagu.—Dne 25. srpnja ove godine izisao je u Chicagu prvi broj novog hrvatskog tjednika „Pucki list." Sudeci po programu, otiskanom na prvoj stranici svrha je tistu trostruka : podici ekonomsko stanje hrvatskog naroda u Americi, poucavati ga u englezkom jeziku, te nastojati, da americki Hrvati postanu gradjani Sjed. Drzava Americkih. Liepa je to i hvalevriedna svrha. Zelimo tome novom nasem novinarskom drugu ondje preko atlantskog oceana najbolji uspjeh.

Uspomene na Napoleona. Pariski je gradjanski tribunal nedavno izdao odluku, kojom se odredjuje povratak jednog broja predmeta, koji se nalaze u franceskim muzejima, carici Eugeniji, koja je trebala eto 37 godina, da je dosla nazad do ovih stvari. No carici su dozvoljeni na povrat samo takovi predmeti, koji ne imaju niti umjetnicke niti historijske vrijednosti. Tako joj je uzkracen portrait bake Napoleona III. od Prudhona. No onaj glasoviti trobrid sivi ogrtac i oruzje Napoleonovo oznaceno je kao bez historijske vrijednosti.

Drzavni odvjetnik—ubojica. Drzavni odvjetnik Hau u Austriji koga osumnjicise, da je svoju punicu gdju. Molitor u Baden-Badenu umorio, priznao je sam svoju krivnju. Gospodja mu se je, kada je saznala, da je muz ubojica njene majke, iz zdvojnosti skoncala utopivsi e u Ziriskom jezeru Ona je do zadnjega casa vjerovala u njegovu nevinost. Doskora ce se povesti u ovoj stvari rasprava.

Pise nam Toma B. Berich iz Aponga sliedece : citajuci nas Hrvatski „Napredak," opazih u br. 27, izrazenu cjelu svotu milodara, koji su se do sada sakupili od Hrvata u Novoj Zelandi. Svota ako se ne varam, nije nego samo £17 s 5 ; kuju isto ako bih predali u tolikoj manjini, zaista za sve nas nebi bilo dicno ni naj manje. Braco Hrvati, pogledajmo malo na dalje, sa nasim ocima, te jednom stanimo na pravu stazu, da se barem u kojoj stvari pokczemo, kao pravi Hrvati ! Nemojmo biti u svakoj stvari najzadnji. Koliko nas ima na ovoj ostrvi, mogli bismo lasno skupiti svotu od £300, samo kad bih smo se svi skladno uhvatili, za ovu plemenitu svrhu. Koliko nas obstoji na ovoj ostrvi, sigur sam za skupiti ovu spomenuti svotu, da se svi krenemo, nebih pojedinog doslo pet Selinga, a to bismo svoki mogli udieliti, samo da hojemo, a za pravo reci, koliki nas je broj, za 1000 strlina sakupiti, da smo slozni, jednako bih lasno mogli. Jasam prije vec dao Silinga 10, za ovu svrhu, te ako smo kapaci za iskupiti zahtievanu svotu, opet cu se odozvati, samo da Hrvatsko ime dodje do boljeg stepena u ovaj zemlji, a na vlastito u ovaj svetoj pregodi, jerbo neznamo ure ni casa kad nas moze sto uhvati.

Novi hrvatski izum. — Marin Sinovcic, Hrvat iz Zrnovice u Dalmaciji, naseljen u Chikagu u Americi, dobio je patent na svoj pronalazak stroja, kojim se mogu svaka kola, kad zapadnu u blato, lahko izvuci.

Grozna nesreca kod stroja. U paropili Bolf i Kajfes u Kupjaku, Skrad, dogodila se grozna nesreca kod koje malo da nije nastradao ljudski zivot. Radnik, domaci sin, Josip Krizmanic, 15 god star, bio je zaposlen u doljnjem spratu paropile odstranjivanjem pilotine. Kod te zgode zahvati ga remen transmisije za desnu ruku i bilo bi ga bacio izmedju kotaca i zdrobio, ali se mladic cudom odhrvao te mu je kotac posve otkinuo desnu ruku ispod ramena i bacio je u vis. Nesretnik ostao je na mjestu miran vicuci u pomoc, ali ga drugovi radnici, koji se se u gornjem spratu nalazili, zbog velikog stropota strojeva culi nisu. Sada uzev u svoju lijevu ruku svoju otkinutu desnu ruku odvuce se u gornji sprat, gdje je na veliko zacudjenje svojih drugova sa par rijeci protumacio svoju golemu nesreca i onda se onesvjecen srusio na pod uz veliki gubitak krvi. Prizvani kotarski lijecnik dr. Ante Stipancic zaustaviv mu kavarenje i povezav mu ruku—dade ga otpremiti u bolnicu.

Car Franjo Josip na Umoru.

Brzojavke koje danomice dolaze iz Beca od prosle. Subote 12 tek. dokazuju da zdravlje naseg objubljenog i promilostivog cara Franja Josipa jest sasvim opasno veliki narod okolo palace naseg cara svakog dana sakuplja se zeljno ocekivajuc cuti za njegovo zdravlje. Nikakvi drugi vladar na svietu uz razlicite naradnosti nije, niti mu je bilo moguce da uzdrzi za toliko godina kraljevanje kao nas dobri i milostivi car. Njegova smrt bit ce tezki udarac za cielu Austro-Ugarsku, a za nas Hrvatski neslozni narod buduca povjest doniet ce svakih promnjena. Hrvatski narod imao je veliko uhvanje u carevica pokojnog Rudolpha ; ali sada kako priznajemo koji bude da bude nasljediti priestolje naseg cara nece biti na zadovoljstvo sveukupnog Austro - Ugarskog naroda. Austria izgubit ce najboljeg vladara, koji ce ostati vjekovito nezaboravljen od svojih podanika, te Boze dopusti da sudbina koja ce sada pratiti Hrvatski narod budemu na zadovoljstvo svakog napredovanja.

Obljubjeni nas car Franjo Josip bio je najnesretniji vladar na svietu u svojim domacim poslovim, te svaki sada od njegovih podanika sazalit ce ga pod njegove stare godine i sada pri umoru gdje nema blizu njega njegove dobre zene i kraljice Jelisave, kao isto nikoga od muzkog plemena. Tezko je, i vrlo tezko biti sada u stanju kao sada sto se nalazi nas dobri i milostovi car ; ali bozjoj sudbini nemoze se pobignuti pak nesmeta u kojem se polozaju nalazimo. Kako zadnje viesti donasaju premda u velikoj slabosti nas car zudio bi svoje poslove obavljati, ali kad zapitan za njegovo zdravlje onda odgovori " Slabo, sasvim slabo." Kralj bi zudio da kruna bude pripasti njegovoj kcari, ili zakon u Austriji nedopusta da zenska glava bude na priestolju, stoga zakonito kruna pripada njegovom neputu Archduku Franju Ferdinandu koji kako nam povjest dokazuje nije niti najmanje obljubjen od svoga naroda. Boze dopusti podulji zivot nasem vladaru, te nakon njegove smrti neka bude tvoja sudbina da narod u Austriji bude uzivao mir i zadovoljstvo.

Zadnje viesti sto dolaze iz Peca od 15 tek. dokazuju da zdravlje naseg dobrog cara jest malo na bolje, takodjer za jelo ima bolju zelju. Velika promnjena, naroda okolo palace vazda obstoji za znati kako se zdravlje naseg cara uzdrzi, a brzojavke svakog casa sa svih strana svieta dolaze kod carzkog dvora na izspitivanje sazaljenja naseg dobrog cara.

Urednik povratio se sa svoga pocinka uporavljem u najboljem zdravlju, koji sada jest spravan da uzme ponovno svoju tezku zadacu. U dojducem broju bit ce opisano razlicite stvari koje je Urednik sabrao na njegovom putovanju Sasvim nam je milo obaviesiiti gdje te Uredniku otislo za rukom dati naputak prvog pocetka utemeljenja "Hrvatskog Rapnickog Dobrotvornog Druzstva."

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Marko Glamuzina Poroti.—Gospodine ! Vase nam je pismo dadane od jednog naseg Domorodca, koje sadrzaje odgovor na suprot Voseg sina, korespodencije u br. 27 „Napredak." Vasoj zeljiovog puta necemo udovoljiti, jerbo su stvari od kojih biste se Vi isti imali sramiti, t. j. Vi odgovarate sinu a sin Vama, toje upravo jedna ne smisljena, koju ce Vam svaka razumna osoba zamjerit u takovom postupanju, a kako nam je dokazano ni Vi ni Vas sin, nijedan neznate pisat, a odgovore jedan drugom uklapate i spominjete njeke stvari sa pregovorom jedan drugom, za koje Vam nitko nebi smio znati, a Vi ih izdajete na javnost sirom svieta ; ali mislite da novina ne stize dalje nego samo u Poroti. Sto ce rec i mislit ob Vama Vasa zena i drugi prijatelji u staroj Domovini, ako kojeg imate ? Evo Vam Marko naseg savjeta, kojeg ako se uhvatite, bit ce Vam mnogo bolje : zamolite kojeg Domorodca, da Vam sinu pise list, ako je djecko stogod pogrisio oprostite mu, kao Otac ; a djecko je mladoljetan, zato citaoci nece uzet za potpuno, te se opet sastanite i zivite kao Bog zapovjeda. Sigur sam da pogreski mozete lako doci do ispravka, stoce Vam biti dicnije, nego dabismo Vam podlegli zelji. Nadalje cinite koko ccete, i koko Vam se vidi, ali mislim da preslonite braju sa ovo par rijecih, dobili biste novu dusevnu snagu. A sto bruljirate poradi novine da zasto je dopis Vama uprotivnost imao se primiti ? Eh, moj Marko ! njesmo porucili po nikakovog, ali Vas je upravo stigla ona mudra izreka. Mozete se spomenit vrlo dobro, da su njeki i Vasi dopisi bili u protivnost drugom, t.j. bili ste odredih da se svi gostionicari po Vasem reglamanu imadu srusit, kao sto su Rimljani, srusili Jeruzolim. Idrugi je dopisa bilo kroz vrieme, ali Vas je upravo bio jedan, koji da se uzeo u obzir, prikazivao je vrieme rata. Nemislim dasam Vas sa ovijem uvriedio, sto nebih zelio nijednog Domorodca, a osobito za vrieme, dokle sam ovdje. Zdavstvujte, za Urednika —T. L. SUVALJKO.

Gosp. Ilija Glamizina, Aranga.—Imenicu od milostinje, stoste skupili za naseg bolestnog Domorodca kod Waihopo, primljena je. Novac neznamo kako ste opremili, ovamo nije stigao, ili ste ga poslali direktno u Waihopo ? Ocekivamo dalju obavjest i tad ce Vam imena milo daritelja biti tiskana u buduce.—Daste zdravo !

Gosp. A. S., Gumtown.—Vase pismo kruci, buduci da smo u poslu do ociju, te Vam nemozemo ugodit, a s' druge strane treba je mjesta za druge novosti. Nenadamo se dabi sa istim ni citaocim udovojili.—Zdravstvujte !

Gosp. M. E., Waiharara.—Zao nam je da Vam nemozemo ugodit, jerbo u nasoj novini, nije ni napamet od onog sto ste sponuli, koliko u drugim ; a s' druge strane mislimo da je Urednik znao, jeli im mjesto ili ne. Posredujemo sto ste pisali poradi nehajstva, ali to je svakom poznato, sto se uhvamo dace se do skora popravit. Uz pozdrav — zelimo Vam svaku srecu.

Gosp. Ante Martinac, Papakura.—Po pogreski njesmo bili javili, da ste poklonili 2s. Kao milodar Bolnici, koju smo sada isprovili. Sretni !

Gosp. Jure Ivicevich, Mangawai. Za promjenu adrese treba vazda da bude u pismenu. Nitko nije dolazio do Urednictva kazati vasu poruku, novina vazda vam je hodila u Matakana nasa nije krivnja.—Zdravi.

Milodar za Bolnicu.—Petar Soljak 10s, Braca Nola £1, Braca Pavlinovich 10s, Ivan M. Totich 5s, Braca Stanicich 10s, Ivan A. Totich 5s, Cvitan Sunde pok. Tome 5s, Joze Letica pok. Ante 4s, Luka Dean 5s, Simun Milicich 5s, Ivan Letica 5s, Joze Antunovich 5s, T. M. Pecar 5s. Ukupno £4 14s.

Stogodisnjica pada republike Poljica.—Prosli mjesec navrsilo se je stotinu godina od propasti poljicke republike u Dalmaciji, koju su zauzeli Francezi 1807., malo poslie zauzeca Dubrovnika. Poljica je oblast u splitskom i sinjskom kotaru, a prostire se od rieke Zrnovice do rieke Cetinje izmedju Zadvorja do Jadranskog mora. Nekad je Poljica saciujavala zupu, a poslie za vrieme mletacke vladavine Dalmacijom knezevinu, prosloga vieka. Poljica je bila razdieljena u tri obcine splitsku, omisku i sinjsku a Poljicani rade na tom da obrazuju jednu obcinu, kao nekad sto su bili u zajednici u doba male poljicke republike. Junactvo Poljicana cpjevali su dubrovacki pjesnici, a narocito Kacic. Poljicani su se sjetili pada dostojnim pomenom.

Arnakist arestan. Kraljica Alexandra koja je bila za posjet u Copenhagen, Germanezki arnakist koji gledao pogibelj, jest arestan.

Zracni brod u Gjermanije. Konti Zeppelin jest prodao svoj zracni brod Germaniji, koji je ne davno ucinio put do u u Genovu. Brod je mocan za 205 konjskih sila ; vriedan je nositi 18 osoba. Prec za njeg je 8,000 strlina.

Cetovanje u macedoniji. Vjest iz Carigrada koze da dvi stotine naoruzani Bugara, jesu prosliedili u jedno selo ,,Monaster" pokrajine u Macedoniji. Deset zenski i vise ljudi jesu poginuli kroz plienjenje jednog sela. Opomena je bila obavjestena, ali vlast u tom nije posredovala ni naj manje.

Pogibeljnost u Persiji. Vjest iz Teheran donasa, da se Popovi prepiru sa narodom poradi uvazanja inostranske robe. Svi putovi kod Ispacen su u rukam Kozbojnika. Trgovine su sve prestale.

Konji za vojsku.— Vjest iz Londona koze, da Ministar od rata, koji se je ne davno kritikao za dati narucbu za toliko konja za vojsku jest sada narucio za England 200,000 konja, koji ce biti za ratnu porabu.

Novi dom za siromahe.—Vjest iz Dunedin donasa, da Biskup Verdon jest predlozio u njegovoj prediki, da se ima sagradi mova palaca za ostarile siromahe. Novi dom ce biti 160 noga dug, 54 sirok, su tri poda. Govor je proizve den od Biskupa i Nacelnika i za kratko vrieme predike, skupilo se je 145 strlina. Zgrada se kostat po prilici 6000 strlina.

Razprsnuce bumbe. Vjest iz Berne (Switzerland) donasa, da jedan nepoznati arnakista, jest namjestio bumbu, ispod sjedece klupe na jednom vlaku, koja je bila uzgana, sa trajinom i tako ostavljena Medju vrieme, jedan od putnika jest je opazio dimeci i istog puta je zgrabio da baci kroz prozor, ali za nesrecu je onog casa razpukla i obe mu ruke otkinila i inace ga nemilo ranila.

Germanezko cestohljeplje. Vjest iz Berlina donasa da Herr Liebert, bivsi vladalac Germanezki od istocne Afrike, govorio je kod Borna, da Germanija se more rozprostranit na tolike doljine k' Englandu i na svietu povise svih drugih da mora bit ; takodjer njezin jezik da mora se vise rozsirit, Germanezke skole da se moraju svud umnozit. Dapace je izgovorio tvrdeci, da oko se marina sto prije ne poveca, da Germanija je bezobrane na moru sa unutrasnjom dikadom.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

THE LITTLE PARIS HOUSE
No. 3, GREY ST., AUCKLAND,
Top Queen St. Opp. Grey St.

Ima vazda izvrstna jestiva u svako vrieme danu i vecerom. Peradi, i druge dobre hrane vazda gotovo pri ruci.
Otvoreno svakog dana, kao isto u Nedjelju od 8 sati jutrom do 12 vecerom.
J. CANDIOL, Vlastnik.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka
"CHADWICK LIMITED."
Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot
61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

JEDINO MJESTO !
ZA
Muske Oprave
Kosulje
Dolnje oprave,
Ovratnike, Ogrlice,
Klobuke i Kape
Pokrivace
Male i velike Skrinje i. t. d.

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

Ovo mjesto odredjeno za
"Dom i Sviet."

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Na visu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,
(Cosak Victoria i Federal St.)
SAM KAHN - - Vlastnik.
.....
Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.
Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.
Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu
QUAY STREET, AUCKLAND.
Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.
S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.
Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,
Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.
Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, OCT. 16, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 16, 1907. (No. 30.) BROJ 30.

Dobar Pocetak Hrvatskog Radnika !

Bilo je opotrebito uzrokom zdravlja da Urednik opocine za malo dana kako je to vec poznato citateljem ovog lista, koji sada jest povracen u svakom poboljsanju, a navlastito kada mu je otislo za rukom jest sasvim zadovoljen gdje je dao naputak za poboljsanje hrvatskog radnika u ovoj zemlji. Urednik bio je otisao do u Northern Wairoa gdje je poznato da najvise hrvatskog radnika imade, te tako kad na pocinku mogao bi istodobno doci do osobnog razgovora sa vise broja radnika nebili saznao da savjeta i upute opotrebuje nasim radnicim. Bilo je spomenuto kroz Napredak da prvi Hrvatski sastanak drzat ce se u Dargaville na 12 tek, jer ovo je bio uzrok kada na okupu u visem broju. Mozemo medjusobno doci do razgovora kako bi trebalo stogod odrediti za sveukupnu buducu korist svega radnickog hrvatskog naroda u ovoj dalekoj zemlji od Nove Zelande. Prije sastanka Urednik bio je zapitan od novinara u Dargaville uz koje svrhe dosao je do njihovog mjesta sto nikomu nije zadovoljstva dao. Takodjer gospoda Mariner i Williams jesu zeljno se sa Urednikom razgovarili stose tice ogromnog lista i velikog broja hrvatskog naroda koji sada na njihovom listu rade. Netom je Urednik stigao u Dargaville cuo je tuzbu od svoga naroda kako gore spomenuta gospoda postupaju nepravedno su hrvatskim radnicim. Dakle ovo je bio prvi dokaz da stogod trebalo bi se domisliti kako nepravedno postupanje trebalo bi ukinuti, a put od poboljsanja otvoriti.

Na razgovoru sa gospodom Mariner i Williams Uredniku je bilo dokazano da oni daju cienu vriednosti gume, a oni koji nisu zadovoljni da mogu gomu prodati gdje ih je volja kada plate njihovu royalty od dvanaest shillina po svakom hundred vietu gome. Na ovo je Urednik odgovorio da jeli pravedno ovako postupati kada im nije zakonito naplacivati vise od osam shillina. Gospoda onda odgovore da njima nije stalo ako hrvati nisu zadovoljni njihovim uvjetim da mogu otici kada ih je volja, da oni isto misle zatvoriti list za tri godine i vise vremena. Iza ovog govora Urednik ostro pogleda gospoda te im dokaze da nemaju hrvatskog radnika da bi otisli kroz Bankruptcy Court u mesec dana vremena. Sada otidjimo na vazna pitanja.

Kada su braca Mitchelson imali ovaj ogromni list svakomu je vrlo dobro poznato kako, i na koji nacin jesu nepravedno postupali sa hrvatskim radnicim. Svakomu je poznato kako hrvati jesu placali visoku cienu za hranu, a sasvim nizku cienu za njihovu smolu. Hrvatskom radniku trebalo je podnositi ovakove nepravednosti jer mu se trebalo skrbiti za komad hljeba sto mozda na drugim mjestim nije mogao naci. Englezki podanici nisu mogli trpiti nepravedno postupanje brace Mitchelsona te vise puta na daleko i siroko bude kroz Englezpe novine kako gospoda Mitchelson postupaju. Na onim uvjetim Englezki radnici nisu hotili pristati te tako se dogodi da je vlada bila usilovana poslati dva puta komesiju na iztragu kako bi mogla udovoljiti bolje zivljenje njihovim podanicim. List kojeg su braca Mitchelson uzdrzali jest privatno zemljiste, u opet po hrvatskom narodnm istom zadovoljstvu voljni za raditi na njihove nepravedne uvjete, u tom zakonito vlada nije im mogla nista naskoditi. Ali ovo je bio najprvi pocetak da Englezki radnici jesu izgubili ljubav od naseg naroda buduc da oni kao Englezki podanici nisu mogli trpljeti nepravednosti a inostrani narod dosao i privolio nepravedne uvjete za raditi na kopanju smole. Ovo je takodjer bio uzrok da Vlada po zelji svoga naroda bila je usilovana ustanoviti zakone kopanja gume koje i danas obstoje na obranu svojih podanika a usuprot inostrancim.

Svakomu je takodjer poznato kada se je nasao neki broj hrvatskog naroda koji nisu mogli trpiti Mitchelsona nepravednosti otisli su traziti pravicu putem zakona, sto na njihovo veliko zadovoljstvo jesu na sudu pridobili silovitog gavana. Ovo je bio prvi pokusaj od hrvatske brace sto put i drugim jesu otvorili za svima biti na koristi.

Ali opet kako vidimo nije dugo trajalo da pravedno postupanje bude obstojati nasem radniku, jer nadje se i drugih krvolocnih osoba koji bi hotili sa nepravednosti sisati hrvatsku radnicku krv.

Braca Mitchelson pridobijeni na sudu od hrvatskog radnika nemogu dalje nepravedno postupati, te im otidje za rukom da prodadu drugim osobam njihov list. Za toliko godina nista drugo nego na hrvatskom trudu i znoju ucinili velikog bogastva, te opet im podje za rukom da su prodali list nista manje nego £42,000 sterline. A komu su prodali ovaj list ? Opet onim osobam koji misle da na hrvatskom radniku ucinit ce velikog bog astva. A zasto su druga gospoda dali toliko ogromnu svotu novca ? Jerbo vrlo dobro poznaju da dokle bude trajati njihov list da do onog vremena nece nigda uzmanjkati hrvatskog radnika u Novoj Zelandi.

A, jesu li druga gospoda dali braci Mitchelson £42,000 sterlina za njihov list ? Ne, dragu braco jer istina dokazuje da oni ove ogromne svota novca u gotovini nemogu pokazati, oni su samo dali novce u rieci na papiru i pouzdanosti u nevidljivoj zakopanoj gomi sto vase zdrave misnice hoce njima sa vremenom izkopati. Dakle hrvatski radnici sada je tvoja prigoda da dodjes do bolje izobrazinosti, jer vi jeste oni koji u prostim zemljam mozete zapovidati sa vasim bogatim gavanim. Bez vase pomoci kapitalisti nemogu nista uraditi stoga u danasnje vremena od slobode imate u svakoj stvari oci otvorene da nitko sa s'vami nebude nepravedno postupati.

Imate sada svoju novinu kroz koju mozete se jedno sa drugim slobodno razgovarati i primati svakog savjeta. Kada je Urednik opomenuo kroz novinu da bi zelio doci do bratskog sastanka na 12 tek. sasvim je drago spomenuti da velikog broju jesu se odazvali. Za vrieme nije se mogla velika dvorana imati, ali u u jednom novom praznom ducam gdje je sastojao sastanak bilo je dubko puno te nmogim trebalo je na noge vanka stati. Hrvatska zastava bio je znak na vrata za ulazak. Don Joze Zanna bio je izabran da uzme predsjedniku stolicu. Na desnu predsjednika sjedio je nas Uredniku, a nas lievu Dr Theimer. Na okolo poduljeg stola bili su izredani hrvatski radnici, te bila je divota vidjeti tolikog broja krasnih hrvatskih radnika koji kad bi hotili u slogi u ljubavi izmedju sebe zivljeti mogli bi sa dobrom upravom cudesa raditi za svake buduce koristi.

Iza kako je predsjednik nas vriedni zupnik otvorio Hrvatski bratski sastanik, onda se Urednik digne i pozdravi sve prisutne.

Sa svojim poduljim hrvatskim govorom raztumacio je sve potankosti za naputak utemeljenja "Hrvatskog Radnickog Dobrotvornog Druzstva." Velika tisina vladala je nad Urednika govora, te kad prestane bio je odusevljno pozdravljem ! Drago nam je spomenuti da premda na potrebitom pocinku za malo dana Urednika pohod u Dargaville donio je ploda buduce koristi za svoj narod. Na ovem sastonku bila je uputa, za ustanoviti "Hrvatsko radnicko Dobrotvorno Druzstvo te podje za rukom jer svi prisutni bili su zadovoljni. Samo za sada dokle budu pravila potvrdjena sliedeca gospoda jesu izabrani kao clanovi uprave.

Predsjednik—Ivan Pivac Murtakovich Pod-predsjednik—Ivan Nola—Tajnik—Ante Franetovich—Nadzorni clan—Don Joze Zanna clanovi druzstva—Ivan Sale, Filip Erceg, Filip Juretich, Mick Tamburovich, Jozo Curach, Toni Jujinovich, Frank Lendich, Mick Ravlich, Ivan Antunovich, Mate Viskovich, Nikola Cvitanovich, Ivan Kosovich, Ivan Baletich, Toni Radich, Mate Pivac pok. Ivana, Jozo Soljak, Bozo Borich, Jozo Antunovich, Mate Erceg, Marin Bercich, Marko Maich, Ivan Pivac, Ivan Ravlich Ban, Ivan Buntilich, Ivan M. Totich, Ivan A. Totich, Marko Cepo, Nikola Stanicich, Simun Dean Lovrin, Stanko Dean Lovrin, Petar Sumich, Andrija Ferri, Toni Majstrovich, Ilija Ravlich, Ivan Erceg Matin Toma Sunde, Jakov Cebalo, Jakovljev Nikola Pivac, Jozo Letica pok. Ante, Ivan Letica Matin, Nikola Milicich, Luka Dean, Lovre Pavlinovich, Petar Soljak, Petar Belich, Simun Milicich, Cvitan Sunde, Mate Maich, Ivan Jujinovich, Marin Bercich pok. Franica, Nikola Cebalo, Domnjan Dean, Simun Dean, Lovre Nola, Petar Dean. Ovo je dakle dobar pocetak sto hrvatski radnici jesu odredili, te mislimo kad bude drugi sastanak za potvrdu pravila da veliki broj clanova hoce se udruziti u ovo mnogopotrebno druzstvo. Radujemo se dobrom pocetku !

Kinezka vlada brzojavka iz Pekina od 18 tek. dokazuje da je utemeljila zakon da vise nebude se primiti inostranog novca za radnju njihovih bogatih ruda. Prije je bio tudji novac u Kinezkoj za radju ruda, ali narod dokazuje da u svojoj zemlji moze se naci navca, a ne da novac idje u tudje zemlje od njihovih bogatih ruda.

Pismo iz Colombo.

Sliedece pismo je primljeno od poznatog domorodca Antich Matutinovich kojeg ga je pisao na 26 Rujna o.g. sa njegovog putovanja.—Poslje kad smo se razstali sa znamcim, prijateljima i ostalim zaplovismo iz luke Aucklanda vrieme vazda bilo nam je nepovoljno, te zdravlje nedopustalo mi da vam prije saobcim nase putovanje. Fala Bogu iza kako pretrpismo nesto slabi vremena sad nam je povoljno. Plovimo preko tihog oceana, vrucine ima mnogo, vrieme i more povoljno sto sada nalazim da mogu pisat ovo malo redaka. Izmedju svega ostalog duznim se smatram javno da zahvalim gosp. M. A. Ferri po kojem sam ucinio putnu kartu (teketu), ter me isti pismeno kod adjencije priporucio tako ba sam imao za istu cienu svoj kabin i svako podpuno zadovoljstvo na parobrodu. Ostali moji domorodci koji nisu uzeli moga savjeta za uciniti putnu kartu bili su pokajani jer smo mogli svi skupa blizu jednog drugog biti, a onako raztrkani po parobrodu znali su koliko razlike ima. Ferri! nemoj zapustiti nikoga koji dodje do tvoga savjeta jer iskreno priznajem tvoje vriednosti i tvoja pismena preporuke jesu na svaku molbu riesena.

U Fremantle nam se pridruzili devet drugih nasih domorodaca za staru domovinu, razgovarajuci se o vise stvarih zapitase nas za novinu "Napredak" a mi sto znali to i kazali. Koliko smo mogli razumiti svi nasi domorodci i svi cestiti Hrvati nahodeci se po Australiji jednoglasno zele dobar uspjeh tom narodnom poduzecu. Nekoji su pisali svojim poznatim u Kargorlie za adresu "Napredka" opominjuc ih da pomognu sa predbrojbom tu jedinu Hrvatsku novinu na dalekom skrajnom iztoku. Napred Hrvati ! na skoro je godina dana da novina izlazi te nemojte se obliniti u velikom broju za drugo godiste, sa vasoj duznosti svi za rana budite na oprezu. Kolika je moc, cast, korist, izgled, i zabava jedne novine ? Ovemu jesmo se do sada svi uvjerili ! Znam vrlo dobro da u buduce nece te obadat one ohole osobe sto no uzimlju £1. A samo za dana 5¾ za bord. A ovoj oholi neizobrazeni gostionicar kaze da je £1 za cielu sedmnicu. Nu, kad je pri racuna onaj oholi pametnjak on isti kaze—haj sto gledas afkron ili dva . . . Covjek posten vidi zabu—i rece, na idi pseto olova izilo.

Evo sto su nekoji Bordbase u Aucklandu, oni su kao nekakov Liecnik. Tezaci koji ih nasitise i sa kojim se trudom oni sada ohole, pak ista novina "Napredak" neke od njih bijase uzela u zastitu uzrokom novine i njezina oglasivanja dobio sam da sam sa drugim samodrug na uzkoj postelji spavao.

Pretrpio sam jer sam bio na putovanju, ali priporucujem svojim domorodcim kad otidju na pocinak u Auckland neka pohode neizobrazenog oholog gavana, jer stavno u njegovoj kuci moci ce mirno spavati i nece mu biti moguce du nadje ,,jedno malo crnoglavo koje je svemu svietu dodijalo".

Kako ovaj Bordbasa odvraca tu zahvalnost ? Ovako ! Zahvalju je nesto ironicki, a osobito kad primi afkron suvise on ce ti svome borderu kao liecnik. Oh ! plemeniti covjece, kako da vam izkazem tu zahvalnost ? Dodji te opet k' meni i ja cu vam izvadit sve zube a necu vam zato traziti nijednog fadina.

Nu, jos i zube ? liepo, liepo.

Ne Virujemo !

Neki kazu al ne virujemo
Nit ikako virovat mozemo,
U Zelandi da nasi imade
Ljudi koji sa obrtom rade
Jer oglasa nema od nikoga,
Kroz Napredka lista Hrvatskoga ;
Zato nam je mucno virovati
Nit, mozemo uvjereni ostati.
Da bi mogli pravi Hrvacani
Obrt vodit u takovoj tami,
A osobito gostionicari.
I, sa njima mladi postolari,
Svak za koje morao bi znati.
Za podvoren kod njizi ostati
Kako to svi Englezi cine,
I oglase mecu kroz novine ;
U jeziku svome Engleskomu
I, u nasem milom Hrvatskomu.
Englez oglas u Napredak mece
A da nasi obrtnici nece,
Kako daklem virovat se dade
Obrtnika da nasi imade ?

Parengovici.

Kratko pismo hrvatskog rodoljuba.—Ova novina "Napredak" kroz ovo malo mjeseca otvorila nam je liepi dio prosvjete, pekazala mnogo tajnih, a sve za nase obce dobro. Usuprot naseg nehajstva i nemarnosti gosp. Urednik pokazao nam je moc svoje desnice i svog viteskog duha, a mi hrvatski radnici sto smo odvratili? Na zalost eto nas je ciela polovica da svoju predbrojbu nismo podmirili, a ovo je jedina gorka casa o kojoj visi nasa novina Napredak. Draga braco Hrvati, i hrvatski radnici ustanimo svi na noge zivo te pokazimo se u djelu za nase bolje ime i buducnost. Koliko mogu dokuciti od gosp. Urednika budeli predbrojnici ostali u nehajstvu sa isplacevanjem predbrojbe ovo narodno poduzece za nase svako poboljsanje treba ce zaspati. Radnici hrvatski ! pogledajmo sami na sebe, nemoj mo se obazirati na izrode, i na one koji bi zudili sisati nasu krv, a mi da ostanemo vazda u tamnosti. Nemojmo dopustiti dati se dusmanim pod noge, sada je nasa prigoda kao nigda prije, da se pokazemo u djelim sto hrvatski radnici mogu uraditi. M.L.K.

Cudnovato ubojstvo djcce.—Brzojavka od 18 tek. iz Berlina donasa viesti da jedna sluzbenica od 13 godina imenom Ida Schnell kod grada Munich jest izspovjedila da je ona umorila sest nejake djecice sa zabadacom u glavu uzrokom da nije mogla podnieti njihovo plakanje. Ovo je nenadano cudnovato djelo ubojstva od ove djevojcice.

Imalo bi mu se dati batina—Brzojavka od 19 tek. iz Cambridge donasa viesti da jedan mladi covjek imenom John Tobin jest zadobio dvanaest meseca tamnice kod Cambridge uzrokom sto nije platio dugovanje u jednoj gostioni za bord za sebe i za jednu zensku koju je on predstavio da mu je zena. Ova zenska u gostioni legne u postelju sa porodom od dvoje ceda, a Tobin pobjegne i ostavi siromasnu zenu. Sudac je dokazao da bi zudio imati oblest za dati ovem nesretnjaku dobrih batina.

Uspjeh Brzojava bez rice.—Brzojavka od 18 tek. donasa viesti iz Ottawa (Canada) da uspjeh Brzojava bez zice gosp. Marconi jest utemeljen izmedju Englezke i Canade. Ministar predsjednik Sir Wilfrid Laurier od Canade jest brzojavio Englezkim novinam u Londonu na uspjehu brzgjava bez zice i mudrosti ovog danasnjeg vremena. Gosp. Marconi dobio je zahvalnica sa svih strana svieta od glasovitih osoba. Nece vele vremena proci kada ce i Nova Zelanda biti spojena sa brzojavom bez zice.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

HRVATSKI LIECNIK.

M.U. D.R KARLO THEIMER,

Sveuciliste u Zlatnom Pragu i Berlinu em. sec. liecnik i prosti assistent univ. polikliniky u Pragu.

Ordinira od 8 do 10 sati Sydney House (P. Cvitanovich) cosak Wyndham & Albert str. takodjer od 2 do 3 sata p.p. kod ljekarne Eccles 171 Queen Street, i Subotu od 7 do 8 sati vecerom.

Pohadja Dargaville svaku cetvrtu Nedjel u svakog meseca.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 28 Listopada
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orantes ,, 30 Listopada
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

NA ZNANJE!

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom narodu da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Oglasuju Braca Scansie

Veoma poznati i Najbolji u Novoj Zelandi jest

Subritzky's Gumfield

U AWANUI NORTH.

Do danas u Novoj Zelandi boljega fila nije nasasto od Subritzkoga fila koji bijo otvoren otrag devet ili deset godina. Dosta ima nasog naroda u ovoj zemlji koji su bili na ovem filu onda kad je bijo otvoren za pet ili sedam sedmica, te izvadili silnu gomu pak je na hrpe prodavali uz sasvim nizke cjene, buduc da nisu bili u oblasceni prodavat gomu komu su htili, te zbog toga, vode, i drugih nepogodah morao se fil ostavit, te kako se onda zatvorio vec se nije otvorio da sada. Mismo ovaj fil vazeli za sest godina te ga otvaramo od sada i u napried, mislimo ga izdrenit i jur smo poceli, tako da ce se moc na njemu kopati Ljeti i zimi.

Ima prostora od 300 do 400 ekera a samo mislimo stavit 83 ljudi i uz tako lahku kondiciju da svatko more na njeg doc koji i nema novca, Mi ne naplatijemo nikomu novca kad ulize vec svaki nek ucini sest dana drena. te onda hoce placat Carsku (royalty) od 20 % dvadeset postotka na gomu stoje ucini koju more prodat i dilit skim hoce kad plati postotak.

Navesti cemo samo njekoje male dokaze ob ovem filu a to jest da su njeki onda kusali usrnit u nepridobitnu vodu te nagazili na gomu od tri noge debelu koju nisu mogli izvadit radi vode, druga pako cetiri covjeka za jednu noc to jest dva nosili a dva kopali te dok su izgorili cetiri kandele izvadilisu (28) dvadesetiosam vrica gome i mnogih dokazah dokazao je ovaj fil absolutno najbolji u ovoj zemlji, te od sale na njemu se hoce cinit dosta novca t. j. bolje neg igdi drugdje, i svaki oni koji na njemu bude stalni smo da hoce bit zadovoljan. Stog savjetujemo sve nase zemljake koji misle doc na ovaj veoma poznati SUBRITZKY FIELD da ne odkljevaju vec dase prijave cim prije i obsiguraju mjesto posto na ovakov fil brzo se hoce ljudi sakupit i kroz ovo malo dana svi nasi iz ove okolice primiscaju sande na ovaj fil.

Zakljucujuci Zdravstujte sa Stovanjem Vasi Domorodci

BRACA SCANSIE,

Storekeepers, Gumbuyers, Flax Brokers, Bootmakers, Commission Agents, &c., &c.

Trgujemo sa raznovrstnih narodskih potreboca. Sluzimo narod uz mjesovite manje i vece kupoprodaje. Takodjer u raznim pisanijam kao n.p Molbenice, Obveznice, Punovlastnice, Nagodbe i. t. d. u hrvatskom i Engleskom jeziku. Sluzimo pako kao Drzavni povjerenici glede podanistva i ostalih drzavnih komora, u kojim smo spravni vazda za doskocit nasem zemljaku ako isti zahtjeva. Ovog ljeta sagraditicemo Hrvatsku Gostionu i nov Ducan u kojom ce sluzit samo Hrvatice Hrvatski narod.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

JAVNA LAHVALA!

Kroz vrieme sto Urednik jest bio odsutan za malo dana nasli smo podpuno zadovoljstvo u Gosp. T, L. Suvaljku. Iskreno zahvaljujemo gosp Suvaljku koji nije zalio svoga tezkag truda a da sto moguce bolje novina "Napredak" bude izlazila na zadovoljstvo Hrvatskog naroda. Zelimo svaki buduci uspjeh nasem vriednom domorodcu.

Ured "Napredka."

OPOMENA! Umoljavamo najuljudnije svakog citatelja naseg lista kada vidi svoje ime spomenuto u novini da nezvoni kroz telefon sa vikom na Urednika, jer ovo nije izobrazenost. Ako je komu stogod krivo neka se obrati pismom pak mu se moze izpraviti u protivnom slucaju. Kad zadovoljstva u nami nemogu naci (kao sto vidimo da ga njeki neimaju) neka se odazove na koju drugu stranu nije sve u jednom listu. Ljutita navala kroz telefon bila je od zenske glave zadnjeg puta. Opazu svaki imate u buduce!

Ured "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 23, 1907.

Polozaj Novina!

Na onoliko opomena sto jesu obstojale u proslim brojevim 'Napredku,' ne samo od nase strane dali i od strane razlicitih hrvatskih rodoljuba srce nam se grozi kad opazimo sadasnji polozaj ove hrvatske novine. Neznamo istinito suditi uzroka da bi ovako imalo obstojati, ali je vise nehajstvo nego ista drugo. Kad ste pomnjivo citali prosle brojeve "Napredka" svaki je uvidio povjest kako je uz tezko Urednika poduzece ova novina utemeljena. Svaki se bojao da ce novina propasti jer u svome srcu nije nitko opazio Urednika srce od Lavica koji se nije bojao nikoga samo da hrvatski radnici jesu dosli u pomoc sa jedinom njihovom predbrojbom.

Svakomu je poznato koliko nepravednosti za ugoditi vecini Urednik jest pretrpio, i kako uz tezku radnju danu i u noci jest temeljno vodio ovo mnogopotrebno narodno poduzece. Cudnovato je, ali je ipak istinito da sve nase hrvatske novine jesu razmjerno u slabom stanju. A ovo je uzrok govorio je glasoviti Francuzki pisac Victor Hugo da covjecanstva najvisi neprijatelj jest "neznanje." Sada kada opazite sadasnji polozaj ove novine neznamo hoceli vatra iskore hrvatske krvi krenuti u vasa srca te zavapiti zivio za vazda temelj ovo novine koja stoji na nasem braniku, nego mi jesmo bili do sada neharni. Nije nego jedna Lira na godinu za ustanoviti vjekoviti temelj, a mi uzima mo sve ovo za salu.

Promislimo koliko nam odpadne Lira bezkoristno u razlicite svrhe kroz cielu godinu. Ista nasa braca sisaju nam krv na toliko nacina, svakoga pomogamo u razlicite svrhe, te da nije nas radnika koliko bogatih trgovaca i gostionicara moglo bi zivljeti? Ono sto se moze nazvati nase jedino pravo to nehocemo da pomazemo. Evo sada neka svaki citatelj sudi! Imamo u nasim knjigam do danas zabilezeno 431 predbrojnika. Sveukupni trosak iznosi do danas £519 8s 4d. Primljeno do danas za oglase i za predbrojbu £411 2s 3d, dakle iznosi da novina jest u dugovanju £108 6s 1d. Sada uzmimo u obzir na drugu stranu, imamo zabilezeno 80 predbrojnika koji primaju i citaju novinu a nisu svoje predbrojbe podmirili sto iznosi £80. Sada evo sam brojevi do broja 279 koji nam duguju za ovo tekuce polugodiste jer ovo nije sala niti mozemo ovako napredovati. Ovo su brojeva 3, 8, 9, 12, 15, 21, 24, 25, 26, 29, 31, 35, 40, 41, 43 44, 48, 49, 50, 57, 58, 59, 61, 64, 67, 69, 63, 76, 77, 81, 82, 85, 87, 88, 91, 93, 96, 99, 102, 103, 106, 114, 115, 119, 121, 124, 126, 127, 130, 131, 137, 138, 139, 144, 146, 148, 149, 152, 153, 154, 156, 157, 168, 172, 175, 178 181, 182, 186, 189, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 219, 219, 210, 222, 223, 223, 228, 229, 230, 232, 235, 240, 241, 242, 242, 244, 256, 247, 248, 250, 255, 257, 258, 260, 256, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 278, i. t. d. dakle svega 112 predbrojnika sto iznose £56. Za oglase sto imamo primiti na 1. Prosinea i sto nam duguju da svi podpuno plate iznosi £57 0s 6d. Dakle svega ukupno da svaki plati primili bi mo £193 0s 6d. Odbijte sadasnje novine dugovanje £108 6s 1d to bi estale za buduce troske za dovrsiti godinu £84 14s 5d. Sada promislite braco radnici, da svaki vrsi svoje duznosti prama nami, kako mi prama vami vrsimo bila bi novina u zdravom polozaju, a ne nigda u bolestnom stanju kako se sada nalazi. Imali da se nadje iskrenih hrvatskih rodoljuba pak da se sakupi sto moguce prije ovo dugovanje novine. Oslobiditi nas od buducih neprilika, jer ovo sto radimo vami je na koristi i vjekovitu slavu, jer nista drugo nepitamo nego podmirite dugovanje i postanite sa predbrojnikom.

KRATKE VIESTI.

Citajte u ovome listu pomnjivo polozaj novine.

Rieka Nil u Egiptu jest 5000 milja u duljini.

Kinezka proizvodi 400,000 unaca zlata svake godine.

Za jednu zensku svilenu haljinu opotrebuje 3000 svilenih buba.

Racuna se da lupezi u Englezkoj pokradu svake godine u vridnosti od £8,000,000 sterlina.

Najprva ulica koja je bila uzgana sa gasom jest Pall Mall u Londonu i to u mesecu Srecnju god. 1807.

Londonska i Juzno-zapadna zeljeznicka pruga potrosi u tezini svake godine 50 tonelata tiketa za putovanje.

Svedska i Spanjoljska drzava imaju najmanje inostranog naroda od svih ostalih Europejskih drzava.

Sa pomocju izuma microphone jest moguce cuti nekoja stabla kada rastu u velicinu.

Bank of England (Fnglezka banka) daje samo od sliedeceg broja bankanote, od £5, £10, £20, £50, £100, £300, £500, i £1000 sterlina.

Sveuciliste u Oxford (Englezkoj) ima tiskarnu sa potrebitim stvarim da moze tiskati u 150 razlicitih jezika.

Muhamedanci upotrebuju godinu po mesecu, koja je kraca od nase godine po racunjanu za 10 dana, 20 sati, i 14 casa.

Svaki rabotni covjek u Japanu nosi na glavi kapu gdje mu stoji napisano njegova rabota, i ime gospodara za koga rabota.

Kinezi prikazuju povjest da rizi i vino jest bilo uporabljeno od njihovog kralja Ching-Yang u pocetku god. 1998 prije Isukrsta.

Mnogo ekera zemlje u Gloucestershire (Englezkoj) jest zanzeto za nikakvu drugu svrhu nego za posaditi stabla od kojih se napravljaju stapovi za setnju.

Englezki narod pojede svake godine razmjerno svaki po glavi 13 litara masla. Ovo je vise po glavi nego ikakva druga narodnost.

Gigani dokaznje se da originalno njihovo pleme dolazi od Egipta, ali istinito oni dolaze od Indija pak u petnaestom stoljecu dosli su u Europu.

Najprva Francuzka novina pod naslovom "Francuzka Gazeta" izasla je god 1631, od izdavatelja liecnika imenom Renandot. Kralj Louis XIII bio je kao dopisnik vise od jednog clanka.

U Britanskoj vojski na svaku hiljadu vojnika ima ih 16 ljudi koji su u visini preko sest noga.

Putnici od svake narodnosti koji pohode Svajcarsku kaze se da u zemlji ostave £4,600,000 sterlina svake godine.

Zao nam je spomenuti da nas domorodac Petar Franciskovich jest sada na bolestnoj postelji. Bolest koju trpi jest zastarana, ali se sada nalazi u opasnom stanju.

Mlade djevojke koje se nalaze na raboti kod telefona u Becu, moraju da imaju sve posetnu odjecu kad na radnji. Ovo odjelo jezt od narodne boje crno i zuto.

U Petrogradu ima jedna dvorana za plesa koja je duga 720 noga, a siroka 150 noga. U Petrogradu ima jedna dvorana za 15,000 osoba.

Obitelj Rothchilds kao najbogatija kuca na svietu kaze se da posjeduje preko £300,000,000 milijuna sterlina.

Kako se vidi u mjestu Dargaville povecava se broj obrtnika od hrvatskog naroda. Po njihovim oglasim u buduce znati ce se sa kojim se obrtom koji bavi.

Doznali smo da nekoji nasi predbrojnici jesu odputovali za staru domovinu, a novina svejednako hodila na njihovu staru adresu kao da su u ovoj zemlji. Drugi jesu novinu primali i citali na tudje ime, pak makar da su oni postali sa predplacenim predbrojnicim nebi mo ni zalili, kad oni nisu koji su odputovali izvrsili svoje duznosti. Promjena adresa mislimo da bi imala biti tocna.

Gosp. Mate Vujicich, Parenga novina iz ovog ureda salje vam se neprikidno, neznamo uzroka kako neprimate redovito novinu vidite na postarskom uredu gdje je pogreska.

Izpravak! U zadnjem broju pogrieseno je u listi Andrije Katavica za svotu novca £6 17s, koja je primljena. Imalo bi se citati ovako Ivan Marsich pok Mate 1s 6d samo jedan put, a ne dva puta kako u proslom broju. Izostavljena su tri milodarovatelja t.j. Ante Lunjevich 2s, Mate Sumich 2s, Ante Livich 2s.

Gosp. Alf. Antunovich c/o Mr Turubull, Whangarei Heads pise nam da ondje dva nasa radnika mogu imati rabotu kod Engleza za godinu i pol dana. Placa jedan shillin za svaku uru. Ovo je dobra ponuda kada je stavna rabota za toliko vremena.

Nalazi se gumfield u Kaipara kotaru kojeg moze se imati za £100 sterlina. Dobra vrsta crne gume, uvjeti jesu £50 kad se pocme raditi, a £50 nakon sest meseca. Za dalje potankosti obratite se na Urednictvo.

Zadnji milodar od 5s, za bolnicu jest od gosp. Josipa Ercega. Nemamo ovako na dugo salaziti nego nadji te se iskreni hrvati pak za ovu potrebnu svrhu sakupite sto mozete prije.

Za poslati Biskupu £10 jos nam opotrebuje £1 16s, kao svrha milodara ,,sv. Propeca"; dakle gdje su hrvati da se makne i posalju nam ovu malu svoticu.

Trazi se tri vriedna ili dva hrvatska druga koji sebi zude bolje buducnosti, i koji imaju svoga vlastitog novca od £100 sterlina i dalje. Imamo sigurnn prigodu za priporuciti kako ce sa svojim ulozenim novcem priskrbiti sasvim dobre koristi i sebi temeljne koristi. Za dobar naputaki iskreni savjet dodjite osobno do Urednictva.

Nalazi se gumfield od jednog swampa u East Coast na kojem se moze raditi u svako vrieme godine. Dobra vrsta gume, svaki adnik jest prost, kao isto koji nas domorodac mogao bi namistiti store. Za dozvolu kopanja smole pita se £550 ster.ina za dvije godine na sliedece uvjete. £200 odma prije kopanja, £150 nakon tri meseca, a £200 nakon drugih tri meseca.

U dojducem broju napisat ce mo obsirnije o "Hrvatskom Radnickom Druzstvu" sto ovo mnogo potrebito druztvu treba da temeljno za vazda obstoji.

Zo poljepsati Hrvatsku novinu "Napredak" nabavili smo smiesnih slika sto u dojducim brojevim slika iza slike bit ce tiskano.

Nazad malo vremena nas dopisnik bio je dokazao da nasa hrvatska mladost poceli su se zeniti i da nas liecnik jest nasao nudioca. Pogodi istinito nas dopisnlk, jer osobno dodje nam do Urednictva dokazati nas liecnik Dr Theimer njegovu zaruku sa drazestnom gospodjicom Laura Patterson, i da je pisao list u Christchurch njezinoj majci za potvrdu njegove zaruke. Cestitamo!

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 165.

Ista kao gore, ali iz plitka guma od 190 do 200.

Dobra vrsta bez sitne gume od 140.

Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 145 pak gore.

Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.

Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.

Srednja vrsta 90.

Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.

Sitna iz plitka cista guma od 50.

Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.

Slaba srednja vrsta 40.

Srednja vrsta od swampa 30.

Dobra swampa izmisana, i bez praha od 28

Dobra swampa sa prahom 24.

Slaba swampa ostrugana od 26.

Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.

Dobar chips bez praha 30.

Dobar chips sa prahom 20.

Dobar chips sa prahom alislabiji 15.

Dobar prosijani prah 16.

Dobar neprosilani prah od 13.

Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 120

Po drugi put ostrugana ali bistra 125.

U komadim bez sitne gume, i sugara 90.

Srednja vrst od 70.

Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.

Ostrugani sugar 35.

Sitna guma ostrugana 38.

Sitna guma bez biti ostrugana 30.

Chips cist, i bistar 28.

Chips dobar, i cist 22.

Chips slabi, i necist 16.

Prah 5.

Zemljusina od gume 2/6

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 200

Dobra vrsta bez sitne gume od 150.

Dobra vrsta sa sitnom gumom 110.

Sitna guma 50.

Zeljeznicki most srusen.—Brzojavna viest iz Madrida od 16 tek, donasa da zeljeznicki most izmedju Berga i Mauresa u Spanjoljskoj jest srusen uzrokom velike vode. Zeljeznica koja je prosla preko mosta jest se srusila i svi putnici potopljeni.

Susa i velika vrucina u Australiji.—Brzojavka iz Sydney od 19 tek. donasa viesti da velika susa koja obstoji u onim zemljam jest sasvim naopako za poljodjelje. Sedam stotina osoba koji su radili po farmah jesu odpusteni i sada se nalaze bez rabote. Druga brzojavka iz Brisbane donasa viesti da za toliko vremena velika i strahovita vatra obstoji u sumi izmedju Charleville i Barcaldine kotara u Queensland.

Gospodine Urednice ! U proslom broju "Napredku" bio je clanak tiskan od vaseg suradnika da John Moore nasao se je kriv za pijanstvo i rabljenje slabih rijeci na Albert ulici gdje se je neuljudno izrazio na gospojicu Patterson pred gostionom P. Cvitanovica. Ja nize podpisani svjedocim koji sam bio prisutan od pocetka do svrhe da John Moore nije bio kriv za pijanstvo, niti je u Sudu u nikakvoj svrhi bilo spomenuto gospodjice Patterson ime.—N. C. BASSI.

Primili smo pismo iz Beca u kojem nam javlja ju da "Napredak" jest ulozen u knjizevnom muzeju gdje se nalazi velika zbirka od svakovrstnih novina i knjiga. Takodjer smo primili pismo od Prof. na Sveucilistu Dr. F. Bucar u kojem javlja da je „Napredak" izlozen kod izlozbe od Filatelitickog druzstva u Zagrebu, kao isto poslao nam je otisak sa fotografijom od prve stranice „Napredka" koju ce on izdati u njegovoj kujigi PROSVJET, kao isto da ce napisati jedan ili dva clanka o Hrvatim u Novoj Zelandi. Otisak "Napredak" poslani na ogled sasvim lepo izgleda i premda malena slova naslikana moze se sve cisto razumiti. Prva stranica za knjigu PROSVJET jest naslikana Broj. 2 "Napredka' Prosinca 19, 1906.

Udruzba hrvatske omladine.

Na 7 Studenoga drzat ce se sjednica u kuci spomenute udruzbe. Molimo svakog clana koji je moguc taj dan da se nadje na okupu. Takodjer trebamo i novih clanova, buduc da je drustvo nejako; koje obstoji kao kapljica na listu. Drustvo pasti nemoze, ako bude suzdrzano od sadasnjih clanova, ali koja je korist kad nemoze napredovat u nijednom pogledu, nepodupruli ga i ostale misice hrvatskih rodoljuba

Na noge sine Majke hrvatice ! radi malog dara nezakopaji svoga hrvatskog imena ! Nemoj da ga u tudjini tamnost okruzuje, bud u domovini pravog svietla nemoze da se nauziva. Promislite dobro pak sudite: koja bi nam rana bila i rugo kod Ingleskog naroda, da bi sada ovo zapustili, sto mislimo da nebi imali uciniti.

Koji clan nemoze prisustvovati sjednici spomenutog dana, nek se na vrieme obrati pismeno na g. P. Katavich-a koji ce ga ob svem obavjestiti.

Car Franjo Josip !

Sasvim nam je milo spomenuti kako zadnje brzojavke iz Beca donasaju viesti da sada nas premilostovi car Franjo Josip jest otisao na bolje. Sada moze bolje spavati. i moze bolje jesti. U Becu znatizeljan narod sada je malo odahnuo, kao isto Europejske Burze nemaju nikakve promjene. Boze dopusti da zdravje naseg cara Franja Josipa bude ga uzdrzalo za mnogo godina, nebi li se kroz ovo vrieme poboljsalo stanje Hrvata u staroj domovini, jer kako vidimo smrt Franja Josipa sasvim trudno da Hasburzka kuca bude se uzdrzati.

Covjek od svieta.

Proslog ponedjeljka vecer, odputovao je po treci put za staru domovinu g. I. C. Prem sto je bio prije po svietu i ucinio znatnu svotu novca, ipak nije htio uzeti stogod valizice, vec nabio vricetinu prtljage (a mozda u njoj sve vridi 6 pena) pa nek vozi.

Kako svaki znade, kad parobrod polazi iz Aucklanda, sila ingleskog i ostalog naroda iskupise za gledati putnike, a nas prijo stao je uz svoju miljenicu vricu, plaseci se damu nepogine snje ruke nije skinio, neuzimajuc u obzir gledaoce, koji mu se podsmijavahu. Tako mu je mila bila, da je mornarim nije dao ukrcati na parobrod, vec kad je vidio svoju zgodu, zgrabio ti je vriecu, te zametnitiga se snjom, pa uza skale vuci na parobrod, kao oparen. Inglezi udrise u podrugivanje, te niki glasno zavikase "eno austriaskog gomdigera!" Svakakovih riecih tu se je prosipalo: "Nose novce iz ove zemlje, a ni sebe nece da zaodiju, vec gledaju sve pokupiti!! Sto ce im covjek da odgovori nato, kad vidi takovo podnasanje ?

Dopisnica Uprave.

Primili smo sliedece pismo

Auckland, 17/10/1907.

Gospodine Ferri,

Oprostite mojoj gluposti, vracajuci vas list "Napredak." List je dobar, ali mu nevalja izvoditelj. Vi ste tako bili dobri te dobrovoljno ste ga poslali premda sam Vam ga zaustavio nazad 3 mjeseca, pa vam je sada palo na pamet poslat jedan broj nakon toliko vremena. Lista Vaseg netrebam.

Vas nezaboravni,
PASKO CVITANOVICH.

Priznajete da je List dobar, ali mu nevalja izvoditelj a zasto ? Jer vas izvoditelj stavlja u misli kako ce te postupati na Sudu do malo dana. Vi ste redovito primali "Napredak" kako vam moze svjedociti Dr Theimer, te usuprot ovem vasa je gostiona primala svakog izlazka toliko otisaka sto nikakva druga gostiona nije. Zadnji broj bio je poslan jedan otisak po Jozi Cvitanovicu, a drugi po posti jest Vam poslan kojeg ste natrag sa ovim pismom po Petru Katavicu poslali. Kazete da ste novinu zaustavili ima 3 meseca, pozna se po Vasem govoru da vam istina iz iskrenog srca izlazi, kao isto istina vaseg govora jest zabilizena na knjigam u sudu. A zasto ju niste ni do dandanas platili ? Sami ste pogodili da naseg lista netreba te a to sa samim jedinim uzrokom da vam se treba opet preporoditi te nauciti sto znaci A.B.C.—M. A. FERRI, Urednik.

Razgovor u Dargaville.—Kada je Urednik bio na putovanju primio je od hrvatskog radnika nekoliko tuzba kako nekoje gostione uzdrzano od oholog domorodca nisu u podpunoj cistoci. Buduc da cistoca vriedi zdravlja i velikog blaga jesmo u hrvatskoj duznosti savjetovati da hrvatske gostione za hrvatski narod budu uzdrzane u najboljom cistoci. Kako gospoda nisu lieni primiti novac od hrvatskog radnika u isto vrieme nebi imali biti lieni prigledati da se njihove kuce u podpunoj cistoci uzdrze. Gosp. Nikola Green kad zadnjeg puta u posjetu kod Auckland dokazao je u prisutnosti nekoliko broja hrvata da nije mogao cielu noc spavati kad je stanovao u jednog naseg gostionicara u gratdu.

Zalimo kada bolestnik nemoze imati dovoljna pocinka, ali u isto vrieme zdravi ljudi imaju nase sazaljenje kada nemogu mirno spavati. Hrvatski liecnik Dr Theimer jest takodjer potvrdio gosp. Green govor, i suvise na svjedocanstvo pokazao u visem broju nasim domorodcim na rukam crvene biljege sto mozda da bude ono sto nas dopisnik iz Kolomba dokazuje.

Sada opet na povratku iz Dargaville dosao nam je liecnik osobno do Urednictva i potuzio se je da je mirno spavao kad u Dargaville, a sada opet da nemoze spavati jer mu treba kozu strugati. Kada ovakova nemad u kuci naseg gostionicara obstoji cudnovato je ako je pametan liecnik da sebi ne trazi drugog stanista sto stavno moze se naci mirnog i cistog pocinka.

Nazad malo dana bio je cudnovati prikaz u Sudu Aucklandu kako je odvjetnik na obranu svoga covjeka donio u tinu nemadi od necistoce gospodara kuce. Sudac je bio zacudjen i sve novine Englezke imali su podulje clanke. A novina "Observer" je sliku od gospodara kuce imali na njegove ueliko rugo. Zao nam je, jer istinito poznamo da Dr Theimer bit ce napadnut od naseg gostionicara za njegove istinite dokaze, ali ova novina koja ima svoju prostrzost nemoze podniposto zaniekati od onim stvarim sto opotrebuje za poboljsanje hrvatskog radnika. Savjetujemo svakomu drvite se cistoce, jer cistoca jest veliko blago, a ne kao isto nase domacice sto isti liecnik dokazuje one su oholosti na sebe postavljaju zlato nagizdane gledajuc svoje bordere gdje se kartaju na mjesto upravljati i nadzirati cistocu njihovih kuca.

Prvo dalmatinsko trgovacko drustvo—Pisu nam iz Dubrovnika, da se je ondje uprilicilo trgovacko drustvo sa ogranicenim jamstvom, koje nose ime: „Prvo dalmatinsko trgovacko drustvo." Temeljna glavnica iznosi K 500,000. Sredisnjica je u Dubrovniku, a podruznica bit ce u Splitu. Drustvo baviti ce se svakom vrsti trgovine, a osobito izvozom zemaljskih proizvoda : ulja. vina, buhaca, koza i. t. d. Drustvo dobavljati ce izravno svake vrsti robu na veliko i moci ce posluziti nase trgovce u Dalmaciji. Domacim dalmatinskim proizvodima naci ce drustvo trzista u inozemstvu i tim mnogo pomoci nasim poljodjelcima, koji su do sada morali tumarati i gubiti vrieme i novce po drugim trzistima.

Banak zatvorio vrata.—Brzojavka od 18 tek. donasa viesti iz Berlina da Burza u Hamburgu jest u nepovoljnom stanju uzrokom da Banak od druzstva Herren Kaller, Hoehle & Co. jest zatvorio vrata. Dugovanje banka racuna se da iznasa izmedju £600,000 i £1,250,000 sterlina.

Trebalo bi da imamo vise nego jedan zivot za svakomu uslugu uraditi. Jesmo pripravni svakomu po mogucnosti hrvatskim radnicim njihovim potrebam dokuciti, ali draga braco imajte malo milosrdja za dati nam malo oduska, nego se pobrinite marljivo da budemo imali suradnika sto opet vami svima bilo bi na koristi.

Doznajemo da gosp. T. L. Suvaljko jest uputio svoje buduce zivljenje sa obrtom u Dargaville. Ocekiva se njegov oglas za da bude na znanje hrvatim, ali u isto vrieme nebismo zudili imati clanka o nasem vriednom domorodcu kako je bilo od nasim gostionicarim. Mislimo da drugi gostionicari imat ce dobro oko na naseg novog ustanovljenog obrtnika.

Citatelje "Napredka" molimo kada osobno budu vidjeti gosp. Nikola Sarzanica da mu dokazu da dodje prvom prigodom do Urednictva, jer ce primiti na njegovo zadovoljstvo njegovu molbu sto jesmo od nase strane pisali u Wellington.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno korisna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

Cielo mjesto razruseno. Brzojavka od 16 tek: donasa viesti iz New York da velika nesreca jest se dogodila u mjestu Fontanet, Indiana sa gubitkom velikog broja zivota. Ima nekoliko tvornica praha u onem mjestu sto onog dana jedna se tvornica upali, pak onda za njome sve druge tvornice upale se. Sve zgradje i kuce odma se sruse i mnogo naroda ostane ubijeno i ranjeno. Jedan sat i pol iza ovog velika vrucina od gorucih tvornica ucini da se upali 10,000 bacava praha koje su bili sahranjene podzemno u jednoj gustirni nekoliko stotina pasa daleko. Esplozija ovih bacava bila je sasvim strahovita koja je prouzrokovala veliki broj ubijenog naroda. Zeljeznica od tovarine koja je prolazila upali se te od velike vrucine nije moguce nikomu bilo doci za spasiti one nesretne u zeljeznici. Veliki broj naroda jest ubijeno od rusevina zgradja. Osamnaest osoba sada stoje mrtvih za iztragu poznanstva koje su osobe. Govori se da 40 jesu ubijeni a vise od 600 ranjeno. Vise od 1200 osoba jesu ostali bez kuce i kucista. Dvije crkve i nekoliko uciona jest sruseno. Skola kod Fontanet kada se je srusila od 200 ucenika 50 jesu ostali ranjeni, druga skola dvije milje daleko kad se je srusila zakopala je ucitelja i 90 ucenika.

Novi parobrod ugar.-hrvastskog parobrodarskog drustva.—Koncem mjeseca spusten je u more sa brodogradilista u Trstu novi parobrod ug.-hrvatskog parobrodar. drustva „Senj". Kod porinuca prisustvovao je brodski nadzornik Antun Svrljuga.—Taj je novi parobrod dug 151 stopu. Ima snagu od 650 konjskih sila, te brzinu od 13 morskih milja na sat. Parobrod vrlo je elegantan. Upotriebiti ce se za prugu Rieka—Pula—Losinj Mali, kako za putnike, tako i za trgovinu.

Uzbuna proti Japanezim.—Brzojavka od 16 tek. donasa viesti iz San Francisco da kavga proti Japanezim jest se dogodila u onem gradu. Uzrok ove kavge i uzbune jest bio da jedan pijani mornar jest razbio prozor od kuce Japanske pranja robe. Gospodar odma uhvati pijanca i uzdrzi za dokle dodje pulicija. Prijatelji mornara dodju mu u pomoc te odma sruse Japansku kucu. Dva Japaneza odnilisu u bolnicu sasvim kruta ranjeni, kao isto deset drugih ostane kruto ranjeni. Za razstaviti narod trebalo se puliciji tezko boriti te u ovoj uzbuni dvadeset osoba ostadose dobro izmlaceni.

Imali smo prigodu sa jednim nasim poznatim zastupnikom na Saboru u Wellingtonu privatno se razgovorati i koji znatizeljno jest nas upitao kako "Napredak" novina napreduje. Odgovorili smo da po mogucnosti napreduje sasvim dobro, i da Hrvatski radnici nece pustiti svoju novinu koju su sasvim obljubili i po kojoj otvara im se svaka bolja buducnost.

Balkan.—Tako se zove novi hrvatski dnevnik, koji je poceo izlaziti u Trstu dne 1. Rujna o. g. Izdavalac je i vlastnik lista prof. Mate Mandic, narodni zastupnik na istarskom saboru i na carevinskom viecu. „Balkan" zastupat ce narodnopoliticke, prosvjetne i gospodarske interese juznih Slavena. Godisnja mu je ciena K 24·—. Urednictvo i uprava nalazi se: Trst, ulica Cecilia, br. 14.

Trgovacka skola u Splitu.—Austrijski ministar za bogostovlje i nastavu odredio je preuzece dvorazredne trgovacke skole u Splitu u drz. uprava sa 1 rujnom o. g., te je upravitelja toga zavoda, Antuna Jelcica, imenovao ravnateljem istog zavoda.

Za promjenu svoje adrese nije opotrebito registravati listove, jer misli se da sadrzavaju novca a kad tamo sto ?

Dokaz za imati bolje ime.—Ima vec nekoliko vremena da Urednik jest opazio kad Hrvatski radnici putuju sa parobrodim iz Helensville do Dargaville, da svim putnicim bude metnuto njihovo ime kroz novinu, a nasim radnicim samo broj putnika kao n. p. 2, 4, 8, 10, Austrians i. t d. Ove je primjer kao da mi Hrvati nismo nikakva narodnost nego u Englezkom pogledu kao dasmo ovce kada putujemo. Nema nego jedan razred na parobrodim koji putuju izmedju Helensville—Dargaville, stoga kada hrvatski radnici plate poputbinu neznamo uzr ka zasto i njihova imena nebi mogli otici kroz Englezke novine. Proslog puta kada je Urednik pohodio Dargaville na sastanku od hrvatskog naroda dokazao je dace se zauzeti pisati list na upravitelja druzstva parobroda uzrokom da hrvatski radnici kada putuju budu postovani na isti nacin kao i drugi narod. Ako nebudemo primiti dovoljan odgovor onda ce mo kucati na druga vrata, jer nasoj zelji za bolje ime hrvatskog radnika moramo postignuti. Sada evo vam donasamo prepis lista kojeg smo pisali upravitelju parobroda "Kaipara Shipping Company," Helensville—Dragi Gospodine! Poznato mi je kada hrvatski narod (kojeg vi nazivljete sa Austriaas) putuje iz Helensville do Wairoa da njihova imena nisu ubilizena u listi od putnika kroz Englezke novine koje izlaze u Dargaville. Buduc da nema nego samo jedan razred na vasim porobrodim hotio bi vas upitati za koji uzrok hrvati kada plate svoju poputbinu nisu vidjeni na isti nacin kao i Britanski podanici.

Ako su imena Englezka i pijanaca ubilzena u listi za otici kroz novinu zasto nebi mogla biti i hrvatska, a ne samo njihov broj kada putuju.

Izvolite u svako buduce vrieme dati naredbu vasim kapetim da hrvatskih putnika imena budu u listi od novina za koju svrhu puno ce te me zadovoljiti. Ostajem i. t. d. M. A. Ferri.

Evo vam donasamo u ovem listu odgovor kojeg smo primili.

Kaipara Steamship Company, Ltd.
Helensville, October 19, 1907.

Dragi Gospodine!

Primilismo tvoj list stose tice tuzbe da hrvatskog naroda imena neidju zapisana kroz nasu putnu listu. Sasvim nam je zao tvoj prigovor "Englezi i pijancine" koje si spomenuo zasto mi nedopustamo da pijanci putuju sa nasim parobrodim. Nema sumnje da imena tvoga naroda nebi bilo u listi od putnika samo da znaju govoriti Englezkog jezika, ili da je kapetanim moguce uzeti njihova imena. Ali stavno sada dokazat ce mo tvoje pitanje nasim kapetanim i kada bude moguce svima hrvatima ime bit ce zabilezeno u nas putni list da bude dato kroz novinu.

Tvoj vjerni
R. C. Hammond,
upravitelj.

Sada ste proucili cdgovor kojeg smo primili od upravitelja od parobroda sa kojim putujete, te nismo se strasili pisat mu da pijancim Englezkim bude metnuto ime kroz novinu, a nasim vriednim radnicim da izostane u mraku. Sada drugo nista neizostaje nego kade ste na parobrodu vi koji neznate dobro Englezkog jezika imate na komad papira napisano vase ime i prezime pak ga pridate kapetanu kada dodje do vas pitati za poputbinu, jer u buduce vasa imena bit ce kroz novinu tiskana a ne kao prvo da nismo nikakva narodnost.

Pismo iz Gumtown.—God 1861 kad je u Pitsburg izasla jedna novina imenom „Pitsburg novosti" bila je u pocetku u slabom stanju uzrokom da njezini predbrojnici bijahu siromasni radnici, a nikakvi od dobrog zivljenja. Suvise bogata gospoda ucinili su savez izmedju sebe da nitko od njih nesmije pomoci radnici od Pitsburg ucinili su drugi savez izmenju sebe da ce uzdrzati njihovu novinu doklegod budu moci sa svojim radom dobiti koru hleba pak makar dosli do prosjackog stapa, jer da novinu pustiti nece. Ovako se dogodi jer su svoju zelju zadovoljili. Dokle su radnici skladno nepredovali sto se je dogodilo od bogate gospode? Doslo je vrieme da su svi dosli do siromasnog stanja pak bijase tezko zivljeti i umrieti. Dodju do Urednika radnickih novina pak mu reku, dajte nam stogod na put bozji—oprostite, oprostite, mi smo svemu tome krivi i ucinismo sebi tugu, bjedu, i nevolju! Sad slozni sokolovi majke mile nam hrvatice, slozno sada i probudimo svoju novinu i zagrlimoju kako majka svoje mileno cedo zagrli. Svemoguci Boze dopusti da budemo vazda u ljubavi i u slogi zivljeli jer sada je nase vrieme da zagrlimo Hrvatsku novinu „Napredak" pak ce mo onda biti na cast i diku u ovoj zemlji i staroj damovini. Kada su radnici slozni na sve strane svieta kapitalisti nemogu nista uraditi bez radnika jer od radnje proizvodi se kapital—Luka Kuljis.

Naputak za radnju.—Hrvatski radnici mogu izmedju sebe slozno sastaviti malo druzstvo ljudi te na pogodbu uzeti raduju za dreniti u mjestu Mangakura. Moze se uzeti jednu milju u duljini sve do 3½ milje. Dren da bude 3 noge i sest palaca, a placa se osam shillina i sest pena za svahi chain, ili 66 noga drena u duljini. Hrvatski radnik koji se razumi u radnju i koji znade stogod Englezkog jezika govoriti moze doci za gospodarom osobno govoriti. Mogao bi tkogod od vriednih hrvata uzeti pogodbu sam za sebe ili sastaviti malo druzstvo radnika kako smo gore spomenuli. Za dalje potankosti obratite se direktno na Urednictvo.

SMOLA! SMOLA!! SMOLA!!!

Trazi se druzstvo Hrvatskih radnika za kopanje smole kod Helen swamp od 150 ekera u Mangawiri, najbolja vrsta gume moze se rabjti svako vrime od godine. Obratite se

THOMAS C. MAYS,
Mangawhiri, oli
A. S. PATTERSON & CO.,
Custom Street, Auckland.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovolj stvo.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem

WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

The Northern Wholesale Depot
61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto
ZA
Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,
(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje svaku stvar moze se imati uz najn.cu cienu nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti stakleniih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, OCT. 23, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 30, 1907. (No. 31.) BROJ 31.

Dobrociniteljica.

U ovoj sliki vidi se hromi prosjak, ali nadjite gdje njegova dobrociniteljica koja mu je dala novca.

Hrvatsko Radnicko Dobrotvorno Druzstvo!

Kako su nasi citatelji opazili u proslom broju ovo gore spomenuto druzstvo jest vec ustanovljeno, te prvo svoje sjeme dalo pocetak da nikne u Dargaville. Izmedju hrvatskog radnika koliko nas ima u ovoj zemlji za sami sebe bolje okoristiti ovo mnogopotrebito druzstvo jest opotrebito da temeljno obstoji, ne samo za nasu buducnost, ali da je srece bila da ovakovo drustvo jest obstojalo od nazad godina svi hrvatski radnici mogli bi se dandanas sa sretnim nazvati.

Urednik kad je zadnjeg puta Dargaville pohodio nije od ovom druzstvu ni pomislio buduc da u proslost ovakovo ili slicno druzstvo jest se bez uspjeha ustanovljalo. Ali u razgovoru sa nekojim nasim domorodcim hrvatski radnik dosao je priznati sto mu dandanas opotrebuje za njegovo poboljsanje. Hrvatski radnik dosao je uviditi da bez sloge i ljubavi jednom prama drugom nema nam nikakva obstanka u ovoj inostranoj zemlji. Dosao je upoznati (ako ipak kasno) da bez ikakvog udruzenja nemozemo biti samostalni, nemozemo biti u jakosti za jednog drugog pomagati, nemozemo nikakva poboljsanja ni izobrazenosti imati, pak najkasnje nemozemo nigda sebi postignuti slave, casti, i imena ne samo u inostranom svietu dali i u staroj domovini.

Urednik koji je opazio potrebitu svrhu odbacio je na stranu druge poslove, a stavio iskreno ruke na posao da utemelji ono sto najvise vriedi nasem hrvatskom radniku. Doslo je bilo lepi broj domorodaca na Bratski sastonak kako ste vec opazali u proslom broju, te nakom toliko dokaza za svjedocanstvo podje za rukom postaviti prvi pocetak, prvi temelj gore spomenutog druzstva. Samo privremeno uprava ovog druzstva jest imenovana do onog vremena dokle bude druga generalna skupstina od svih clanova na kojoj ce se citati pravila i potvrditi iste, ili nadoknaditi vise pravila kako bude odredljeno po glasovanju.

Iza dovrsenog sastanka zao nam je ovdje spomenuti da smo doculi da nekojim nasim domorodcim nije bilo milo za izabrene osobe koje su imenovane za privremenu upravu. Takodjer nam je dokazano da se se je jedan nas gostionicar u Dargaville izrazio pred nekoliko demorodaca da ovo utemeljeno druzstvo nevalja nista, da ce on sve srusiti i nagovoriti narod da nebudu clanovi ovog mnogopotrebnog druzstva. Cudnovatog upravo izraza ako je istinito—dakle ako si gostionicar pak nesmeta tko bio da bio mora da je vodja naroda. Vremena su prosla kad nasem radniku nije bilo do znanja kao sada, pak kako bi cudnovato dandanas bilo kad bi jedna osoba mogla su toliko broja pameti od hrvatskih radnika zapovjedati.

Draga braco radnici nesmeta nista koje sada na privremenoj upravi, jer to je nasu cast, slava i ime kada imamo stogod u inostranoj zemlji utemeljeno. Mozda da budemo priznati da ima mnogo vriednih drugih osoba od hrvatskih radnika koji su vanka uprave od ovog druzstva, ali dragi domorodci uzmite naseg savjeta postanite sto skorije sa clanovim ovog druzstva, pak kad dodje generalno skupstina za potvrdu pravila, stavno bit ce te imenovani sa clanom upravo ako vasa braca radnici bude uvjereni za vasu iskrenost i vriednost.

Sada u pocetku kako ovo druzstvo obstoji upravo najvisu zahvalu imaju imati sva ona gospoda koji su se zauzeli za biti privremeno na upravi. Svaki je pocetak u svakom slucaju odvise tezak, a navlastito za naseg radnika kada se ima stogod utemeljiti. Stoga gospoda na upravi ovog gore spomenutog druzstva nemojte se izgubiti iz uhvanja, radite iskreno u ljubavi i slogi, pak ce te uviditi da ce vas rad oblaksati i zadobit ce te cast lovor vienca sto jeste zasluzili na vasem poduzecu kao prvi pocetak ovog slavnog druzstva.

Pravila na dokaz nasim citateljem nemozemo na javnost iznieti prije generalne skupstine dokle bude potvrdjene. Ali dragi radnici u mjesecu Prosincu prije svetkovina dajte nam znati kad ce te odredite generalna skupstinu pak ce mo biti spravni doci sa pravilim nepisano kad iste imaju se potvrditi.

Kako je svakomu poznato Dargaville jest srediste od hrvatskog radnika u visem broju nego li se nalazi na drugim mjestim. Kad u Dargaville bude sve utemeljeno sa dobrom upravom, onda ce mo savjetovati da budu ogranci od ovog istog druzstva po drugim okolicam ove zemlje gdjegod se nalazi hrvatskih radnika.

Sada je prigoda, sada je vrieme da se svi u ljubavi slozimo, jer ovo druzstvo moze doci do kratko vremena veliko druzstvo sa prilicnom glavnicom. Novca na razpolozenje za hrvatskog radnika. Kad u potrebi kad u bolesti brat za brata vazda ce biti pri ruci u svakoj njegovoj potrebi. Nemojte kazati nemoze nista biti izmedju naseg naroda, ovo nije istina jer moze biti svaka stvar izmedju nas samo ako hocemo. Mozemo biti prvi jer zrno po zrno pogaca, a kamen do komena palaca, tako i mi moramo da napredujemo Nemoj mo uzimati savjete od protivnih izroda, drzite se prave staze pak nigda nece te zalutati. Radnici kako dandanas vidimo uzdrze cieli sviet, te vrieme nam se priblizuje kada radnici od svi narodnosti moraju biti na istom stepenu kao sto se nalaze i bogata gospoda. Od radnika moze se postati do visokog stepena samo ako je pameti i vriednosti. Druge narodnosti napredujn, nemojmo mi vazda nazadovati jer stavno pribluzuje nam se bolja vremena samo ako uzmemo prigodu koja nam se sada pruza.

Pismo iz Hikuai.—Gosp. Anton Lelekovich pise nam sliedece. Da onamo ima nokoliko Hrvata koji zele da Don Joze Zanna dodje reci sv. Misu o Bozicnim svetkovinam. Dva puta kazu nasi domorodci da se je zupnik zavjerio dace doci reci sv. Misu, a prodje i treci Bozic a zupnika da nemogu vidjeti. Mnogo je vremena da zupnik nije nase domorodce pohodio pak se tuze kao da oni nisu Katolici.

Nenadano nadjeno zlato.—Novina koja izlazi u Thames pod naslovom „Thames Star" donasa viesti da dva Maora jesu nasli mjesto od zlata sto mozebiti njihova velika sreca. Ova dva Maora jesu iztrazivali zlato u mjestim izmedju Owharoa i Waitekauri kada jedan od njih popuze se i padne. Za ne slomit se uhvati se grane jeduog stabla te tezina Maora stablo se odvali iz zila. Kad stablo odvaljeno Maori na njihovo cudo nadju kamena puno zlata. Dadje se znati od ovog nasasta zlata, ali Maori lukavi nisu hotili nikomu kazati za mjesto dokle nisu sebe dobro osigurali. Mjesto su zabilizili te dali ime rude „Sretno," mjesto.

Storekeeper Pobjegao.—Trazu jednog stormana sto sada pulicija nezna za njega. Ovaj je imao trgovinu u kontri kojeg duznici traze za svotu novca od £1,100 sterlina. Doznalo so je da je nasao jednu osobu da ga brzo vozi do Piiiaka jer da ima presnog posla u Aucklandu. Dosao je u Te Awamutu gdje je proslog Ponedjeljka uhvatio zeljeznicu za Auckland. Njegova zena kazu da je poslana na put za jednu sedmnicu dana prvo, a njezin muz za koga sada neznaju govori se da je odnio u gotovini vise od £500 sterlina. Njegove knjige od ducana jesu sada pod iztragu.

Velik i Potres i Gubitak Zivota.

Sest Taljanskih mjesta u resevinam.

Brzojavke donasaju presnju viest da potres u Juznoj Italiji jest ucinio strahovitu stetu i mnozstvo naroda poginulo. Potres je bio u Juznoj Italiji kao isto i Siciliji. Do sada se znade 200 osoba poginutih, a velikog broja ranjenog. Najvise jest stetovalo u gradu Feruzzano, kojem odma jest ubijeno 200 osoba strahoviti broj ranjeno. Strahoviti je prizor bio, jer cielo mjesto jest tako uzbunjeno da nevoljni narod nezna sto radi. Padanje rusevina zgradja, prozori porazbijani, udaranje u zvona, plac i jauk od naroda ovoje dokazano kao nemoguce opisati sto nevoljni narod jest pretrpio.

Pomoc nevoljim pocela je dolaziti sa svih strana, ali se nemoze jos racunati koliko je naroda izgubljeno i stete pocinjeno. Glasoviti grad Gerace jest jedan od pet mjesta koji lezi u resevinam. Zalostno da u ovem gradu glasovita stolna crkva jest u resevinam, koja takodjer god. 1783 bila je ostetena sa potresom pak kasnje stetu napravili. Ova stolna crkva imala je neizrecitu vriednost od cudnovatih svetih kipova, sto grad Gerace jest bio dobro poznat od poboznih inostranih putnika. Potres u dobro poznatim mjestim na moru Sveta Eufanije, i Sinopoli, i Bianconoro jest ucinio mnogo stete sto mal da ne da nisu svi u rusevinam. U ovim mjestim narod je u velikim nevoljan nezna se pogisnutog broja osoba, ali ih ima vise od cetiri stotine ranjenih. Suvise stolne crkve u Gerace, i druge crkve nalaze se u resevinam, i steta nanesena jest ogromna.

Druge brzojavke donasaju viesti da 300 osoba jest poginuto, u 1000 osoba ranjeno. Zadnje viesti od 26 tek. donasaju da pomoc idje sa svih strana Italije nevoljnicim. Kralj Victor Emmanuel darovao je £4000 sterlina, a sveti Otac Papa £2000 sterlina za pomoc nevoljnim u potresu kod Kalabrije. Hrana i druge potrebe za nevoljnike dolazi sa svih strana, i barake se grade za stanovaliste pucanstva.

U prosli Cetvrtak 24 tek. jutrom dosao je osobno do Urednoctva Dr Theimer te potuzio nam se kako je bio ljutito napadnut od jednoj naseg gostionicara. Ovemu smo se vec nodali kako smo spomenuli u proslom broju, jer kada se istnito krene u zivce onda ziva vatra skace. A, sto bi se imalo okazati kad bi mo na javnost iznieli sto u pismenu imamo kako cista i vriedna domacica kada kupus kuha znade ga dobro ocistiti te jedan nas domorodac nije nasao gusenicu na piatu skupa sa zeljem. Jednom prigodom domacicu bila je zapitana kako lepo kupus kuha, a ona je odgovorila ovo je sasvim dobro za naseg gumdigera. U ljutini svoga izraza gostionicar je kazao liecniku do boljeg covjeka do njega na svietu nije vidio. Upravo je i sada pogodio. Kako vidimo kako se istinito postupa sa nasim radnikom hotili bi mo upitati jesmo li u duznosti biti mu na braniku u svakoj prigodi, a navlastito u ovoj prostoj zemlji i stampi tko ce nas zaustaviti istinu govoriti?

Opasni skandal u carskom dvoru.

Brzojavka iz Berlina od 25 tek. donasa viesti da narod u Berlinu kao isto po cieloj Njemackoj drzavi, jest iznenadjen na dokazim sto se tice skandala u carskom dvoru uzrokom velikih bludnosti.

Urednik novine "Zukunft" Herr. Harden nije se bojao tiskati istinite clanke kako se naopako postupa u carskom dvoru u Njemackoj, te sada General Konte Kuno Moltke jest otvorio pravdu proti uredniku, novine "Zukunft" sto otvorenje ove pravde jest veoma i strahovito zacudilo cielo pucanstvo u Berlinu.

Strahovite dokaze jesu izasli vanka stose tice naopakih djela i bludnosti Generala Moltke, Principa Filipa od Eulenburg, i toliko drugih visokih castnika na carskom dvoru.

Urednika Harden u njegovoj novini takodjer je dokazao da ova gospoda jesu bila medjusobno tako udruzena za njihove politicke svrhe da nisu dokazivali caru sve potrebite stvari nego ono sto je njima bilo volja dokazati.

Na sudu razvjecana zena Generala Moltke dokazala je veoma cudnovato svjedocanstvo. Urednik. Herr Harden dokazao je da je napisao clanak samo sa jedinim uzrokom za biti na sluzbi drzavi, a ganga od nepravednog postupanja osoba bude se ukinuti pak nesmeta u kojem se oni visokom polozaju nalaze da on nije u svome dopisu naznacio Konta Moltke od njegovog opakog djela, nego buduc on kao staresina imao je ukinuti on isti gangu od opakog pustupanja osoba.

Urednik je zapitao milost od Suda da mu dopuste dovesti svjedocanstva za potvrdu da tuzitelj jest sve znao od njegovih drugova ponasanja. Na ovo Sud je dozvolio da moze dovesti svjedoke, ali pucanstvo od slusaoca mora da otidje vanka suda.

Brzojavka od 26 tek. opet donasa viesti da Urednika svjedocanstvo jest dokazalo strahovitih pogrdnih stvari od Konta Lijnars kod Potsdam, velikih dvorskih castnika, i visokog stalise osoba kao isto dva rodjaka cara. I car isti bit ce pozvan na Sud kao svjedok.

Citaoci "Napredka" u ovoj zemlji mogu sada opaziti moc jedne novine sto kad opotrebuje za narodno poboljsanje ako je Urednik iskren i pravedan on se neboji nikoga pak istoga cara kada ima pravo, jer na dandasnje vrieme narod vlada, a ne kao u proslo vriemo siloviti oholi cari i kralji i druga velika gospode. Nas oholi gostionicar bez ikakvog znanja sada se spravlja za ukinuti ovu novinu. A zasto? jerbo je Uredniku dokazano da cistoca u kuci gostionicara ne obstoji, pak savjetuje da se drzi cistoce.

Njemacki Skandal.—Kako ste na drugom mjestu opazili njemacki skandel na carskom dvoru sada brzojavke od 29 tek. donasaju viesti da ciela Europa jest uzbunjena uzrokom velike iztrage sto urednik novine "Zukunft" jest objelodanio. Princip Filip od Eulenburg nehoce doci na sud na iztragu izgovarajuci se da je bolestan. Sudac je poslao jednog vojnika do Principa privatne kuco za upoznat ga jeli on od onog druzstva kako je Urednik dokazao, ali princip nije dopustio vojniku da ga pohodi. Car svaki dan prima specialni reporat kako na Sudu iztraga prolazi.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

" Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

" NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 11 Studenog
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ophir ,, 16 Studenog
Orova ,, 30 ,,
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

NA ZNANJE !

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom nar du da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Oglasuju Braca Scansie

Veoma poznati i Najbolji u Novoj Zelandi jest

Subritzky's Gumfield

U AWANUI NORTH.

Do danas u Novoj Zelandi boljega fila nije nasasto od Subritzkoga fila koji bijo otvoren otrag devet ili deset godina. Dosta ima nasog naroda u ovoj zemlji koji su bili na ovem filu onda kad je bijo otvoren za pet ili sedam sedmica, te izvadili silnu gomu pak je na hrpe prodavali uz sasvim nizke cjene, buduc da nisu bili u oblasceni prodavat gomu komu su htili, te zbog toga, vode, i drugih nepogodah morao se fil ostavit, te kako se onda zatvorio vec se nije otvorio da sada. Mismo ovaj fil vazeli za sest godina te ga otvaramo od sada i u napried, mislimo ga izdrenit i jur smo poceli, tako da ce se moc na njemu kopati Ljeti i zimi.

Ima prostora od 300 do 400 ekera a samo mislimo stavit 85 ljudi i uz tako lahku kondiciju da svatko more na njeg doc koji i nema novca, Mi ne naplatijemo nikomu novca kad ulize vec svaki nek ucini sest dana drena. te onda hoce placat Carsku (royalty) od 20 % dvadeset postotka na gomu stoje ucini koju more prodat i dilit skim hoce kad plati postotak.

Navesti cemo samo njekoje male dokaze ob ovem filu a to jest da su njeki onda kusali usrnit u nepridobitnu vodu te nagazili na gomu od tri noge debelu koju nisu mogli izvadit radi vode, druga pako cetiri covjeka za jednu noc to jest dva nosili a dva kopali te dok su izgorili cetiri kandele izvadilisu (28) dvadesetiosam vrica gome i mnogih dokazah dokazao je ovaj fil absolutno najbolji u ovoj zemlji, te od sale na njemu se hoce cinit dosta novca t. j. bolje neg igdi drugdje, i svaki oni koji na njemu bude stalni smo da hoce bit zadovoljan. Stog savjetujemo sve nase zemljake koji misle doc na ovaj veoma poznati SUBRITZKY FIELD da ne odkljevaju vec dase prijave cim prije i obsiguraju mjesto posto na ovakov fil brzo se hoce ljudi sakupit i kroz ovo malo dana svi nasi iz ove okolice primiscaju sande na ovaj fil.

Zakljucujuci Zdravstujte sa Stovanjem Vasi Domorodci

BRACA SCANSIE,

Storekeepers, Gumbuyers, Flax Brokers, Bootmakers, Commission Agents, &c., &c.

Trgujemo sa raznovrstnih narodskih potreboca. Sluzimo narod uz mjesovite manje i vece kupoprodaje. Takodjer u raznim pisanijam kao n.p Molbenice, Obveznice, Punovlastnice, Nagodbe i. t. d. u hrvatskom i Engleskom jeziku. Sluzimo pako kao Drzavni povjerenici glede podanistva i ostalih drzavnih komora, u kojim smo spravni vazda za doskocit nasem zemljaku ako isti zahtjeva. Ovog ljeta sagraditicemo Hrvatsku Gostionu i nov Ducan u kojom ce sluzit samo Hrvatice Hrvatski narod.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

Veliko zemljiste za gomu. Gosp Petar Katavich ima jedan dobar gumfield u svojim rukam. Velicina zemljista jest 1346 ekera, sve gomano sa dobrom crnom smolom. Za cienu dopust kopanja gume, i ze dalje potankosti obratite se na gore spomenutog Wyndham Street, Auckland.

NECEMO podniposto vise u buduce trpljeti osobnu navalu na Urednika kod Urednictva. Mi ce mo neprikidno vrsiti svoje duznosti za opce koristi hrvatskog radnickog naroda. Istinite dokaze za poboljsanje hrvatskog radnika na njegovo svjedocanstvo neplasimo se tiskati. Kada komu krenemo u zivce, i nebudemu ugodno moze se pismeno obratiti na Urednictvo u slucaju protivnog dokaza; ili ako drugciju nije zadovoljan neka kuca na druga vrata sto svaku odgovornost na sebe uzimljeno. U buduce svake Sriede veceri (izlazak novine) vise nikomu od Urednictva vrata nece biti otvorena dokle radnja novine nebude devrsena, jer kako smo do sada znatizeljce primali za imati novosti (sto ni predbrojnik nije), morali smo nazadovati sa svojim radom. Svaka stvar malo po malo dodje na svoje vrieme tako isto i novina bez naglosti doce svakomu u ruke za citanja. Ovo nemojte zaboraviti, jer opotrebujemo bolje izobrazenosti kako se i kod drugih Ureda nalaze.

Ured. " Napredka."

" Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 30, 1907.

Zasto je potrebito naganjati hrvatski narod ?

Sasvim je tesko pisati, a kamoli reci, da u svakoj stvari treba nagoniti hrvatski narod, za one stvari sto on sam vidi da mu okoristuju. U svakoj narodnosti svieta ima razlicitih stvarih, kad se misli stogod osnovati, ipak je tesko svakoga dovesti do onog razloga, sto njemu vriedi.

Ali kako smo prije spomenuli sto je glasoviti franceski pisac "Viktor Hugo" dokazao, da covjecanstva najveci neprijatelj jest "neznanje." U tome pako i nama bi se imalo stogod dokazat.

Sa ovim brojem dovrsuje se 11 mjesecih od kada je ova novina utemeljena, pa kad promislimo na iste mnogobrojne dopisnike, koji su istu svoju bracu naganjali, na isto ovo narodno poduzece, te sa svim nastojanjem narod ostaje hladnokrvan. Nebismo zudili ob ovome nigda spominjat, ali je istinito opotrebito, buduc da ima predbrojnika, koji za cielo vrieme i za tekuce polugodiste nisu svoje duznosti izvrsili. Pak sto se moze od nas istih zahtievati ? Radili smo u danu i u noci, dali smo u dugovanje za toliko vremena, pak neznamo sto bi ste hotili vise. I dandanas dolaze knjige i brzojavi, da na veresiju novina se salje ; a da Inglez ili Banak na veresiju daju bilo bi sasvim dobro.

Nema kampa u novoj Zelandi gdi naseg naroda ima, a da ova novina nedolazi, pak najuljudnije molimo svakog rodoljuba, da sakupe svi skupa te dadu jednom u svakom kampu, te nek opremi sve novce zajedno ; te tako pri svrsetku ove godine nebili nas izbavili iz dugovanja.

Kad se navrsi ova godina uhvamo se da ce se na novo i vise predbrojiti, jer smo odlucili vazda napredovati, te povecat ovaj list u takovu velicinu, da se nece stidit kod ikakovih inostranih hrvatski novina, kao isto i u staroj domovini.

Pokazite bratsko srdce hrvatsko, te nekratite podpore i pozrtovnosti napram svoga miljenika, t.j. "Napredka," koji ce raztvoriti i razplamtiti srdca svojih neprijatelja, tako da ce se na jednoc pokajati i pridruziti u bratsko kolo.

KRATKE VIESTI.

U Dubrovniku umro je stari dubrovacki vlastelin Mato Luka de Bonda u 86 godini.

Hrvatski knjizevnik i narodni zastupnik na zadarskom saboru i na carevinskom viecu dr. Ante Tresic-Pavicic vjencao se je u Trstu.

Prosle godine doselilo se je u Sjedinjene drzave od Amerika 275,780 nepismenih osoba. Od toga bilo je Hrvata iz Hrvatske 34,478 od kojih 9,920 jesu nespismeni. Hrvati iz Dalmacije 6,754 doseljeno, od kojih jesu 3,444 nespismenih osoba.

Dragi-kamen za rezati cakla traje samo tri meseca dana.

Spuge od mora koje se manje love dolaze sve skuplje i skuplje od nazad malo godina.

Grad Sheffield ima najciniju cienu goruceg gasa nego ikakvi drugi grad na svietu.

U mjestim gdje rastu banane dokazuje se da se zastedi mnogo hljeba.

U Kinezkom vojnictvu nikakvi vojnik nije primljen ako nemozo priskociti rupu od sest noga u sirinu.

Slon ima tako dobri njuh, da moze znati po vonju ljudsku osobu na 100 korake daleko.

Poprzene kave u zrnim izmjesano sa medom uporablja se u Njemackoj za one konje koje su iznemoreni od velikog truda.

Po ulicam u Becu prosjacim koji udaraju u organ nije im dopusteno udarati jutrom ili vecerom—samo od podneva dokle sunce zapadne,

Suezki Kanal jest 88 milja u duljini, koji pokracuje dalecinu od Englezke do Indija za 4000 milja za brodove.

U Kinezkoj sve bogate osobe kupe na vrieme svoje liesove za pokopa, pak onda ih datdu izloziti u svoje kuce kao pokuctvo.

Glasoviti izum od chloroform (opia) jest iznadjen od dra. Guthrie god. 1831, a za prvi put uporabljen za operaciju jest bilo god. 1847.

Jedna Amerikanska mlada djevsjka od 18 godiua jest sada ozenila njezinog cetvrtog muza. Prvi muz umre. sa drugim se razvjenca, treci je bio ubijen, a cetvrtoga je sada ozenila.

Hrvatski dnevni "Narodni List" koji izlazi u New York vlastnika Franka Zotti kako druge Amerikanske novine dokazuju jest sasvim u opasnom stanju.

Lupezstina pogreblja jest jedini zakon u Kinezkoj da ga se moze odma na mjestu ubiti ako ga se izndje.

Jedna zenska koja stanuje kod Cloughford Rossendale bila je mutava za pet godina, sada iza zadnje njezine bolesti moze tocno govoriti.

Najveci parobrod na svietu koji je sada blizu dovrsen jest "Mauretama," i koji skoro otice u more dokazuje se da 100,000 komada slika jest uzeto kroz sedmnicu dana

Jedan liecnik dokazuje da kada svaka osoba dodje do 30 godina da svoj zivot produljiva ako razmjerno pusi duhana.

Kriminalni tamnicari osudjeni za mnogo godina u Buenos Ayres u Juznog Americi jesu u cesto na svoju riec od odpustens na slobod za nekoliko sati preko dana uzrokom da njihovi privatni poslovi nebudu stetovali.

Znanci dokozuju da zakopani grad Pomp u Italiji nije jos ni polovicu izkopano vriednosti koje se u njemu nalaze, na ovavovom danasnjem napredovanju kaze se da ce proci drugih 70 godina dokle se sve vriednosti od zakopanog grada izkopaju.

Jedan glumac kod grada Webster, Iowa uzgao je na ulici njegove novce u papiru, bacio je svoju zlatariju u prokop, pad onda zovne narod da ga gledaju kako ce umrieti, izvadi samokres zapali i ostane mrtav.

Presjednik Woodley od Pekarskog radnickog druzstva u Melbourne sada je u dobi od 92 godine, t.j. najstariji radnicki pekar u Australiji, kao isto najstariji u zivotu pekar na svietu.

Doznajemo od gosp. Luje Bakalica iz Ohia Lake Mangonui da dva nasa domorodca jesu se zarucila. Ovo su domorodci gosp. John Urlich sa gjicom Nahenom Job, i Sam Urlich sa gjicom Marlon Walter obe mlade djevojke jesu sa Ohia Lake kod Mangonui Cestitamo se buducnost !

Spletkarenje !

Nas Uso uzrujan namrgodjena lisca, rek bi vas sviet da mu je skrivio vecekrat zabuka covjeka rek bi da ce ga izjesti, s dugim frakom bani se po gradu. Mlada namigusa uzanj previjase rekbi kao da ga ljubi. Uh! liepoli je takova sto vidjeti !

Mladi gospodin rekbi zaocaran slatkim i ljubkim riecima hvata se u zamku iz koje se tesko oslobodi.

Hotili Ukrasti bogatu djevojku. Brzojavka od 28 tek. iz New York donasa viesti da gjica Helen Gould mal da ne da ju nisu ukrali od svojih roditelja. Ova je djevojka sasvim bogata pak su ju zlikovci hotili ukrasti uzrokom da mogu kasnje pitati mnogo novca od njezine obitelji. Pulicijo koja ima dobro pazljivo oko na ovu djevojku nije dopustila da zlikovcim otidje za rukom ukrasti djevojku.

Opomena Ruskoj.—Brzojavka iz Pariza donasa viesti od 28 tek. da Francuzka jest opomenila Rusku od njezine pogodbe da ima uzdrzati vojsku na Ruskoj-Njemackoj granici sto ona nije izvrsila od Japanskog rata vremena. Ali Ruska mora da izvrsuje svoje obecanje prama Francuzkoj jer u savezu jesu obe drzave. Druga brzojavka od 29 tek. iz Petrograda donasa viesti da jedna zenska jest ubila carskog visokog savjetnika Maximowsky, i prvog Upravitelja od Ruskih tamnica u njegovoj istoj pisarni. Zenska je odma bila ujamcena.

Savjet Hrvatima.—Kako pripoznajemo Slavjansku naglu vrucu krv. te ima vazda manje ili vise mrznje jednom proti drugom bilo bi dobro najprvo promislit se prije nego se u pravdu otidje. Za hrvatskog radnika treba se pravde i odvjetnika treba se pravde daleko drzati jer odvjetnici jesu one osobe koji muzu kravu na obe strane. U buduce ako nasem radniku opotrebuje zakonitog savjeta prije nego imate otici u troskove opisite nam sve Vas potreboce tocno kako stvari sastoje, pak ce mo Vam dati naseg iskrenog zakonita savjeta kako se imate vladati. Na svaki Vase upit bit ce vam odgovoreno kako imate postupati, a sve ovo mozete zadobiti sa potroskom od DVA SHILLINA I SEST PENA ulozeno u listu postal note i jedno stampa za odgovor.

Gospodi Dopisnicim ! Nije nam moguce zadovoljiti Vasoj zelji usuprot gostionicarim jer se bavite sa osobnostim. Pustite za sada svakoga na miru, jer da tkogod o Vami pise nebi vam bilo drago. Ako znate stoje na stetu za hrvatskog randika eto nas spravnih sa ostrim perom da budemo na braniku nasem radniku.

Pisite nadalje o drugim stvarim sto bi bilo za koristi naroda.

Nadjite se po jedan rodoljub u svakom kampu da saberete sto mozete vise predbrojnika, tako da ovu prvu godinu budemo u zadovoljstvu dovrsiti, a vami vazda bili na slavi i casti sirom ovog svietu. Pri koncu ove godine nemojte biti lieni. nego ustani na noge zivo Hrvatski radnice !

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 95.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.
Slaba srednja vrsta 42.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 22.
Slaba swampa ostrugana od 24.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednja vrst od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 18.
Prah 4/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 105.
Sitna guma 60.

Dopisnica Uprave.

Pismo iz Zagreba—Velecienjeni gosp. Urednice! Hrvatski narod evo sabira prinose da svome velikom biskupu G. J. Strossmaijeru u bjelome Zagrebu pedize spomenik. Ovaj spomenik koji ce hrvati pedici svome prvome sinu imade biti dostojan naroda hrvatskoga napram svom velikanu. Podpisani osnovao je u hrvatskomn nrodnom slagu spomenik za slavnoga biskupa hrvate J. J. Strossmayera koji bi se imao podici na osnovanomu Stroesmayerovom forumu, kojega za forumu snovati u Ilici od Jelacicevog trga do Kacicevog spomenika na sjevernoj strani do Strossmayerovog setalista u gornjem gradu. Ovu osnovu za spomenik nasega velikog biskupa J. J. Strossmayera na Strossmayerovom forumu zelim sa slikami izdati u brosuri a to zato, da narod hrvatski moze svoj sud izreci o ovoj osnovi, koja se moze izvesti, kako to u brosuru obrazlazem. Da mogu ovu brosuru izdati za koju mnogo stoje klisci slika moram traziti predbrojnike da mogu tros. kove pokriti a sav cisti dobitak predati cu podignuce Strossmayerov spomenik.

Neka izvole hrvatski domorodci u Novoj Zelandi svojimi javiti tko zeli se prdbrojiti na brosuru "Strossmayerov Forum" koja brosura stoji jednu krunu, i jacu tada narucene brosure na predbrojnike poslati, koji ce novce poslati mom tiskaru brosure. Sa velestovanjem.

August Posilovic
Ilica 71.

Zagreb mjeseca Rujnu 1907.

Gosp Anton Rosandich—Muka nemozemo znati gdje se nalazi stika od razbijenoj parobroda Elingamite god 1902.

Gosp. Grgo Stanich javlja nam gosp-Mate Jurisich da za Vas ima jedno registrano pismo kod Postarskog Ureda Waiharara.

Zenidbe dogodjaj kod Registry Office.

Sasvim smjesan slucaj se dogodio nase malo doba, kod (Carlisle) England, kod neke zenidbene ceremonije. Mladic koji se je dan prije bio pijan te u neznanju zagrlio i poljubio neku mladu zenskinju, za koju svrhu je bio obutzen i oglobljen. Njegova zarucnica dakle stupi u (Registry office) te podje do mjesta odredjenog, za obaviti zenidbu, kad je bilo na upitu. Uzimljes li, ovog covjeka, za svojeg muza? Ona odgovori Ne? Pod niposto ne?

Nebih ga ozenila ni za ikakvi novac, on se je podrugivao samlom, a ja sam odredila uciniti tako isto, te odmagli preko vratah.

Gudnovato covjecje bice!

Iz Hobarta javljaju jedno cudo, koje ce zacuditi sve mudroznance. Na smrtnoj iztragi jednog covjeka, koji je umrao u bolnici Greenstown, iznasli sa da svaki pojedini organ njegova zivota nije bio u naravnom redu. Srdce mu je bilo na desnoj strani, a jetra na lievoj docim mu stumak nije bio kako u drugih ljudi, vec sve izmjesano. Velike krvne zile nasli su mu na protivnoj strani, gdi bi imale biti. Slucaj je takov sto se drzi da ga slicna nijedna povjest nije upamtila od ljudske naravi.

Njemacki Skandal.—Brzojavka od 27 tek. donasa viesti da urednik Herr. Harden koji je napao na visoke carske dostojanstvenike u svojoj obrani kod Suda, tako se je borio da istinito osvjedocio je sa dokazim sve slusaoce. Na svrsetku svoje obrane urednik novine "Zukunft" tako je narod osvjedocio da su mu u Sudu vikali Zivio koliko je narod bio radostan od veselja. Narod u Berlinu sada je uznemiren na dokazanim dokazi, a Konte Moltko uzet je za rugo od naroda, i kad ga opaze na ulici odma mu vicu i bucu. Opet druga brzojavka od 29 tek. dokazuje da Urednik u svome govoru na obranu u Sudu dokazao je, da ima dokaza ne samo od velikih castnika na carskom dvoru od njihovih pogrdnih djela, dali svega regimenta od Kavalarije sto jesu nao pako djelovali. Na svrhu svoga govora Urednik je izkazao "Vise volim zluziti cara za nisto kad mu kazem istinu nego ga obozavati." Silni narod koji je vanka Suda cekao sa velikom radosti jesu Urednika docekali, a navlastito vikali su "Zivio kad mu ljubezna zena dodje u susret i poljubi ga prid svim narodom. Konte Moltke dokle iztraga bude dovrsena skinut je sa casti, i na polovicu svoje place. Car je sada izdao strogu naredbu svima zapovjednicim svoje vojske kako se imaju u buduce podnasati.

Pisu nam iz Waipu.—U kampu nasih domorodaca dogodio se pozar u sandi Mije Radalja Dumica, Ivana Bradvica, i Frane Pavlovica. Nesretnim domorodcim sve je izgorilo da im nije nista ostalo osim rabotne odjece sto su na sebi imali. Dokazuju da steta iznosi do £80 sterlina, a nezna se kako je vatra zapoceta.

Kuku za vaditi gomu iz svanapa koja je bila za toliko vremena kod Urednictva na ogled hrvatskom radniku nalazimo da mu nije od koristi posto nije se nitko prijavio. Samo za malo dana podulje ova "huka" kao najzadnji izum ostaje kod Urednictva pak idje iz nasih ruka.

Rotorua i njen Pirodni Ukras!

Rotorua, jest poznata vecini naseg naroda kao ljekovito kupaliste! Stvarno jest take vrste kupaliste; kad se buci pogled na njene prirodne izvore, koje sadrzavaju u sebi ogromni postotak raznih minerala, kao u p.: Sulphate soda, sulphate potash, sulphate lime, sulphate magnesia, sulphate iron, sulphuric acid, hydrohoric acid i silicia i to od 96.77 % pak do 116.96 %, no ipak ako se uzme u obzir ovaj ogroman postotak raznih mineralija, kojeg vruci izvori posjeduju; ni najnuanje ne odgovara svome pozivu.

Izvjestaj drzavnog Balneogista, i njegova staistika ne odgovara ni malo istini?! Posto gadisnja statistika izricna kaze da 2/3 bolestnika, napuste kupaliste potpuno zdravi a 1/3 poluci vrlo slab uspjeh 2/- po njegovoj ligici: Posto ista trecina pati od kronicne i zapustene bolesti, i da take vrste bolesti neima lijeka!

Stvarno, po obcem misljenju izljeci se od 25 % do 30 godisnjih posjetioca, no ipak ako se uzme u obziz ova disovita i vlazna zemlja i to je izvanredni uspjeh! Sto se pak samih kupalista tice, odnosm Paviljona, tu jest opsolutno nemoguce dati nikakve pohvale; posto su isti, u tako mizernom stanju da ni malo neovgovaraju svomu pozivu.—Sto mislim da bih na prvom mjestu upravi ove zemlje bilo, sagraditi bar jednostavne ali udobne Paviljone! Kako bih zdrav covjek sacuvao svoje zdravlje ili u protivnom bolestan spriecio pogorsanje svoje bolesti.—Kako mi se cini, da kompetentni ljudi kojima je povjercna ova misija malo uzimaju u obsir, mizerno i zalostno stanje gore recenih paviljona. Zalostno ali sa svim istinito!

Rotorua sa okolicom, i svojom priaodom nadmasila je sva svijetska kupalista!

Na prvom mjestu, svakom Posjetiocu dovoljno jest, da pohodi mjesto Whakarewarewa, koje je udaljeceno samo dvije milje od Rotorua, tu jest strasan prizor, prirodnih vrucih vodoskoka, koji skacu u vis sa razlicitom visinom, neki se pak pojavljuju svremenom na vreme po put lave t.j. prije negoli stupi u erupciju, da je paosto covjeka strah prici i blizu; posto cjelokupna povrsina zemlje, izmedju vedenih vulkana takoje topla da covjek nebih mogao bosih nogu na istoj stojati.—Sum i kuranje vruce vode, pucnjava raznih vodoskoka i vrucih blastnie izvora, to je jedini i izvanredni prirodni ukras, koji na svakog jako veliki utisak cini! A sto se tice umjetnickog ukrasa i druge ljepote toga nema, ili bolje reci necega nikad ni biti!

Ovo su istiniti podatci i vjerna slika The Mineral Waters and the Health Resorts of New Zealand.

M.

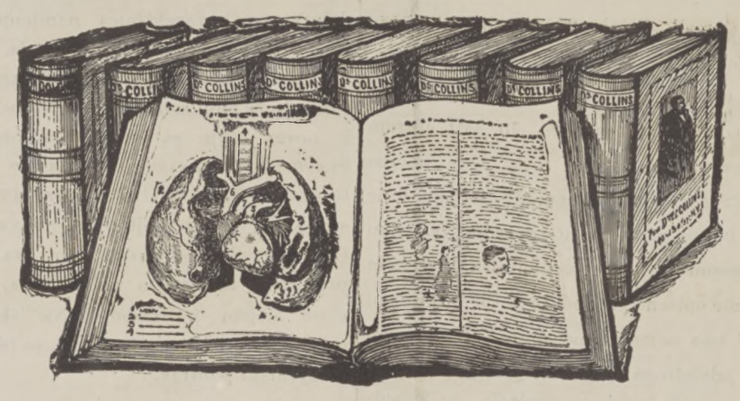
Francuzki Izdajnik.—Brzojavka iz Pariza donasa viesti da Fenente Ullms koji pripada Francuzke ratne mornarice jest ujanicen uzrokom stoje hotio prodati tajne sinjala koje se na Francuzkim ratnim brodovim upotrebljavajeo.

Zene se odrekle muzeva. Viest iz New York dolazi da oko 30 umjetnica u organizaciju, kojoj se svrha sagraditi posebni dom u Northport Manoru, kamo ne bi smio nijedan muskarac zaviriti. Pravila toga novog druzstva, koje si je uzelo ime „The Glades" vele, da opcenje sa muskarcima skodi zenama pri ucenju.

„Jadran", drustvo za mornare i radnike u Trstu.— Nastojanjem hrvatskih rodoljuba osnovano je u Trstu drustvo za mornare i radnike pod imenom „Jadran". Pravila vec su odobrena od vlade. Pocet ce da posluje pocetkom nove godine, jer se moraju urediti jos mnoga pitanja vrlo obseznog programa. Dok ce „Dalmatinski skup" i nadalje drzati na okupu trscansku inteligenciju, „Jadran" ce postati maticom onih stotina i stotiua hrvatskih mornara i radnika, koji trebaju mnogo utjehe, savjeta i ljubavi od svoje inteligencije.—Kad i to mnoztvo bude organizovano, onda ce i Hrvati u Trstu moci da kazu: tu smo u svojoj kuci!

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno korisna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

Milodar za Bolnicu.—Primljeno od gosp. Antona Franetovica £1 15s kako sliedi—milodaritelji—Domjan, Simun, Petar Dean £1., Simun i Stanko Dean 10s., Ante Franetovich 5s.,

Domorodac ranjen iz Puske.—Brzojavka od proslog Ponedjeljka donasa viesti iz Taumaranui da nas domorodac Marko Cebalo otisao je u proslu Nedjelju sa tri svoja druga u lov iz Raurimu. Sjedeci Cebalo pripali cigaret kad na nesrecu puska izspali i prodje mu kroz nogu. Cebalo odma je odvedon su specialnim vlakom do u Tanmaranui na pogled liecnika D. Cairns, koji je naredio da bude odveden sa brzim vlakom do Bolnice u Hamilton.

Primili smo jedno pismo bez ikakvog podpisa u obranu naseg oholog gostionicara. Buduc da nije podpisano neuzmiljeno nikakva obzira, a da se nije sramio podpisati svoje ime, istinito bilo bi mu dokaza na odgovor sto bi progledao dalje svoga nosa.

Hrvati u Novoj Zelandi istinito milse da u Hrvatskim novinam nema nigda nikakvog napadaju jednom prama drugom. Ali da vam je epaziti u "Radnickim Novinam" koje izlaze u Americi u Br. 36 i 37 od 5 i 12 Rujna o. g. kakve osobnosti sastoje svim citateljem bilo bi cudnovato i nemoguce virovati da onako nekoje izrode od naseg naroda postupaju. Za svakog hrvatskog radnika dopro je sve znati, jer bez iznieti na javnost svacigovu opak djela nemoze se nista znati kad se u tamnosti tajno dazi.

Proslog Petka 25 tek. nas domorodac Jure Jaksich koju se bavi sa obrtom prodavanje ribe i kamenica u Pitt Street u ovem gradu pozvao je do Suda njegovu ljubovnu da ma povrati £11 sterlina. Iztraga nije dovrsena, ali kada bude od ovem ce mo obsirnije opisati.

„Lloyd de la Plata".— Nas zemljak A. Mihanovic, a.-u. generalni konsul u Buenos Airesu, zaputio se u London, da sastavi dionicko druztvo, koje bi preuzelo sve njegove parobrode, koji plove La Platom i argentiskim obalama. Ciena svim parobrodima imala bi biti oko 600 milijuna kruna.

Neznamo koliko stoji do istine ali nam je dokazano da jedan nas oholi gostionicar jest se izrazio da ovoga puta on sam a nitko drugi bit ce u mogucnosti ukinuti novinu. Nije nas obicai biti neprijateljem sa nikim bez razlogu, niti na nikoga napadati dok drugi prvi na nas napadnu. Za odgovor prvog napadnuca vazda smo spranui borit se, borit se, dok neprijatelj nije svladan.

Do malo vremena imaju se otvoriti nekoliko komada zemljista sto pripadlaju vladi, oni koji misle uzeti komad zemlje za svaju buducnost neku se na vrieme prijavi uzrokom da u svemu bude obaviesten.

Gosp. Anton Lelekovich Hikuai, pise nam da na onem Postarskom Uredu nalazi se listove za sliedece domorodce—Venceslav Norhvat, Jakov Separsvich, Anton Maralich Grgo Tomich, Andrija Tomish, Petar Okmasich, Mice Okmasich. Ima i drugih imena sto nasem domorodcu nisu razumljiva. Priporucujemo da se obrate na Postarski Ured jer za njekoje ima i pasela.

Mladi hrvatski radikali smjeraju obdrzavati skupstinu u Zagrebu s dnevnim redom: strgnuce Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine od Ugarske.

Gosp. Ilija Glemuzina—Aranga List sa imenicom milodara naseg demorodca Ivana Stepanica doslo je do ovog Ureda, ali gosp. Suvaljko nije primio nikakvu novcasan biljegu za pripoznati novac.

Nitko ga ne trazi, a misli se Oglasiti!

U prosli Petak 25 tek. primili smo obvjetnika list od strane gosp. P. Cvitanovica u kome zahtjeva da do dneva proslog Ponedjeljka 28 tek do 10 sati jutrom budemo pitali oprost kroz one novine koje nas gostioncar bude odlucio, ako li ne da ce otvoriti dalju pravdu, za stetu nanesenu nasem gostionicaru uzrokom uvrede opisano u ovem listu da u njegovoj kuci ima nemadi i necistoce. Ovako ovaj list odvjetnika dokaznje. Mi smo ovaj list primili te vrlo se poplasili, jer Ponedjeljak 28 tek. prodje a gosp. odvjetnik nema nikakva naseg odgovora. A koliko svote novca ce nas gostionicar zahtjevati za stetu nanesenu uzrokom naseg dobrog savjeta to ce se znati u buduce. Kako vidimo, mislimo da RAZGOVOR U DARGAVILLE koji je tiskan jest nagnalo naseg pametnog i izobrazenog gostionicara da se potrudi do svoga odvjetnika da nam pise list kako smo gore spomenuli. U onem clanku „razgovor u Dargaville" kako svi citaoci ovog lista mogu opaziti mi nismo nikakvog imena spomenuli. Dali smo naseg savjeta kao u podpunoj duznosti uzrokom osobne tuzbe sto jesmo primili od nasih domorodaca te na dokaz svjedocanstva da ne dolazi od nase strane dali smo tiskati bez ikakvog straha njihova imena od koga smo tuzbu primili. Ova prosta novina nesmije, niti ce nigda zaniekati one stvari sto opotrebuje do znanja hrvatskog radnika za njegovo poboljsanje i koristi. Nikakva novina na svietu neidje za novostim, jer na njezina vrata kad opotrebito sve novosti od svega svieta same prije ili poslje dolaze. Mi nopohadjamo nikakvu gostionu za vidjeti njihovu unurtarnost, ali kada nam osobno dodju domorodci dokazati kako se postupa u gostionam hotili bi mo upitati svakog citatelja ovog lista jesmo li u hrvatskoj duznosti dati dobrog savjeta kroz novinu uzrokom da svaki hrvatski radnik doznade istinito sve ono sto mu opotrebuje znati. Od strane hrvatskog radnika mozda da bude sumnja koje se gostione tice, sto jesmo opisali u proslom broju ako je istinito kako smo primili tuzbu; ali od nase strane nismo hotili nikoga po imenu osobno oglasivati buduc da znamo da jest dostatno dokazati nasim citateljem kako svi znadu „da cistoca vriedi najviseg blaga." Sada kada smo krenuli u zivce te nalazimo naseg gostionicara sasvim uzbunjena, a zasto? Jer mozda je sve istinito kako isti liecknik Dr. Theimer dokaznje da nas gostionicar jest uzbunjen koji i sam znade da je sve istinito. Nitko drugi nemoze nista znati koga se tice od naseg opisanog razgovora u Dargaville izvan tkogod od hrvatskih radnika u ovoj zemlji, a sada bez naseg trazenja po svojoj volji nas gostionicar neka sam sebe oglasuje. Poznajemo da pati sa nekom velikom casti, te onaj put koji je uzeo stavno mozebiti da mu bude dato od Englezkog kada mu nemoze biti da zadobije kod hrvatskog naroda. A od lista kojeg smo primili tako smo poplaseni da neznamo kamo se okrenuti, ali nasem pametnom prijatelju otvoreno javljamo da kad imate novaca za nasladu u pravdi naci nikakvi Englezki odvjetnik nece vam novca odvratiti. Mi ce mo se drzati Boga i pravice, strane nasih vriednih hrvatskih radnika, pak se nikoga na ovem svietu nebojimo kada imamo pravo. A, ljutitu navalu putem suda primit ce mo u lievoj ruci uzdignutu kao vrecu perusine pak snjome zadrmati dva tri puta i puhnuti puh, puh!..... pak eto tl ga tu te! opet nista.

Zdravlje Franja Josipa.—Zadnja brzojavka od 25 tek, donasa radostnu viest da nas car Franjo Josip jest sada mnogo bolje u njegovom zdravlju. Nije vise u postelji i moze obavljati ako ne sve domace i drzavne posle. Boze nam ga pozivi za mnogo godina.

Slavno Urednictvo Napredak!

U prilogu saljem Vam 1 razglednicu „POSLJEDNJI CASOVI KATARINE ZRINJSKE" od Prof. Markovica, koje sam ja u komisionajnu nakladu preuzeo, a od cistog dobitka ovih razglednica namenjeno je 5 % druzbi sv. Cirila i Metoda. Ova krasna, u bojama umjetnicki izraredjena razglednica stoji samo 20 fil. Narucbe kao i novac salju se na upravo otvorenu SLAVENSKU KNJISARU I PAPIRNICU JOSIP GORENJEC TRST, VIA VALDIRIVO 40" koje svakome Hrvatu najtoplije preporucam. Ovom zgodom ljepo molim za malu preporuku tamosnjim rodoljubima, da se sluzo mojom knjizarom. Na iskazanoj usluzi unapred liepa hvala, te se biljezim uz hrvatski pozdrav.

Slavenska kujizara i papirnica
JOSIP GORENJEC.

Priporucujeno nasim domorodcim da u buduce sa narucbom svakovrstnih kujiga budu se sluziti kod Slavenske kojizare u Trstu, kao isto mogu naruciti veoma krasnu sa bojama razglednicu Posljednji casovi „Katarine Zrinjske". Na ogled ova se razglednica nalazi kod Urednictva.

ZA PRODAJU!

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Svanap u Ngarawhia, Waikato. Prodrenjen sa Austriacim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suvisno zemlja je gomana s' dobrom bilom smolom, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

SMOLA! SMOLA!! SMOLA!!!

Trazi se druzstvo Hrvatskih radnika za kopanje smole kod Helen swamp od 150 ekera u Maungatuwhiri, najbolja vrsta gume moze se rabjti svako vrime od godine. Obratite se

THOMAS C. MAYS,
Maungatuwhiri, oli
A. S. PATERSON & CO.,
Custom Street, Auckland.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovoljstvo.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem

WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto

ZA

Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

.....

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u jikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J,D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, OCT. 30, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 6, 1907. (NO. 32.) BROJ 32.

Drustvo sjedinjenja hrvatske mladosti.

Tko je Hrvat svak u jedno kolo.

(NAPISAO P. KATAVICH).

Obzirom na okolovstine hrvatskog naroda u ovoj zemlji, videci gdje nikakove zajednice nemamo, sto nam danasa veliku sramotu rodu i domovini pred inim narodom, zasnovasmo drustvo, „Sjedinjenje hrvatske mladosti“. Ovo mu je ime postavljeno da uzplamcuje krvcu u zilah hrvatski sinova, te srdcem i dusom da svaki hrli u krilo svomu bratu Hrvatu i da se slozno ponosimo s nasim hrvatskim imenom. Takodjer namjenjeno jest za svaku dobrobitnost hrvatskog naroda u ovoj zemlji. Kao na pr. za dobrotvornost prama svakom nevoljniku, bilo u kojekakvom pogledu, gdi mu se moze pomoci, da mu braca pokazu svoju darezljivost.

Buduc da se sve od jednom izpuniti nemoze, poceli smo samo s malom clanarinom, tako da se sto vise hrvatski sinova skupi u nase mladenacko kolo. Za uciniti bolji pocetak, uzeli smo drustveni stan u gradu Aucklandu, u kome sastanke, zabave i citanje obavljat mozemo. Jeli jedna liepa i plemenita ideja, da imamo nasu drustvenu hrvatsku citaonicu, odaleceni od domovine? Nije li liepo da imamo svakovrstnih hrvatski knjiga i dnevnika iz kojih mozemo izcrpsti dosta poucnih i zanimivih clanaka? Nauka je veliko blago; tko se toga svojstva drzi, zna sto cini. Isti ingleski narod za to ce nam zaviditi, kad vidi da zelimo prosvjetu. Hrvatsko pleme doseljuje se u ove strane iz srdca Europe, te jeli Bogu plakati; da bi nas drzali kao Azijate!

Mozda ce visi broj hrvatski sinova reci: „sto ce mi drustvo, stoli citaonica, kad nezivem u gradu“; ali se svaki vara, koji tako sudi. Ako ti nisi u gradu, vazda tkogod ima; onaj podje drugi dodje, itako grad nigda nije bez naseg covjeka. Opet svaki moze prizajmiti koju poucnu knjigu drustvenu kamogod okrene sirom ove zemlje; a knjiga je jedno od najboljih svojstva, iz koga se pamet izcrpljuje. Vise puta na stotine nasih Hrvata ima u gradu, pak je zolostno da nemamo nikakovih nasih sastanaka, na kojim bi jedan drugog mogao savjetovati; sto nam smima opotrebuje. Nije li bolje covjeku da dodje u drustveni stan, te zabavi se dvi tri ure s knjigom ili kojom drugom zabavom, nego da se skita od hotela da hotela, pa na silu izpijajuc casu za casom, gdje selini bacaju se kao u vodu; gledajuc one mlade namiguse sto svojom vjestinom zacarava covjeka i izmuze ga do najzadnje pene iz spaga, a sve uzalud, poslje se snjim ruga: „Ajde ti moj odklen si i dosao“. U stotine drugi raznih bezkoristnih slucajeva novac se prosiplje; a sto je za osvjetlati i uzdignuti hrvatsko ime pred inim narodnostima, ondje da se imamo pokazati nehajni! Slogom se svaka postignuti moze, a nesloga svaku razkopaje.

Sad je vrieme da izliecimo rane nanesene hrvatskom narodu, i slabo gledanje od ingleskog naroda, sto mozemo lahko popraviti. Uzrok tome bio je nepoznavanje ingleskog jezika, te narod nije mogao izuciti podnasanje ingleskog naroda, u cemu su mu zamjerali. Ali najvisi krivac jest onaj sto je znao govoriti, te sebe samog uzdizi i proglasuj sveznalicom, a narod predstavljaj neznalicom, kao da nisu od jednog plemena, a nezna da je stime sam na svoj obraz pljuvao! Nemojmo opet sada, kad malo bolje vidimo, primati svakakovih savjeta, sto nam skodi imenu naseg roda i plemena. Vidimo sto je za dobro stoli za zlo, pa dobro prihvati, a zlo odstrani.

Poznato nam je vrlo dobro od nazad malo godina, kusalo se je vise puta ustanoviti koje dobrotvorno drustvo, pa sto? sve podji u nisto cemu je uzrok nesloga i samosvjetnost! Sad opet vidimo, da su poceli voditi opoziciju osnivajuci drugo drustvo sto moze biti razasuce obaju. Rado bi smo zapitali “Hrvatsko radnicko dobrotvorno drustvo” u kome se smislu razlikuje od naseg drustva? te da se nisu mogli s nama sjediniti ujedno. Ili su ovdje medju nama koji veliki trgovci, obrtnici, cinovnici i.t.d. pak da imamo ciniti strancarstvo, te zasticivati mali narod od velikih nasilja. Ovdje smo svi blizu jednog stalisa, te se imamo ljubiti kao braca, a ne mrziti i po novini grditi, nacinim covjecanstvu nepristojnim. Dobar mlinar pa nezali zasuti psenicu za sirkom, bez da izamelje; pa nepropusta ni boba, kaze, da treba za u papar. Mlinarinu na sriedu, pa njega nebriga!

Mi bi smo zelili, da ova dva drustva sastave se u jedno, te o Bozicu kako smo do sada spominjali, da se sukupimo sto u visem broju na skupstinu, u kojoj ce mo stalnu upravu izabrati; te jednom, da se ukazemo usporedjeni s drugim narodnostima, u kojekakovom pogledu.

Milodar za obitelj Stepanica—Uzrokom da nije bio uklopljen “Money Order” n listu kad je imenica stigla za gore spomenutu svrhu, nismo do sada mogli pripozna ti svotu novca od milodaritelja. Pismo od gosp. Ilije Glamuzine iz Aranga koji se je zauzeo da sakupi milodar ovako nam pise. Citajuc u cjenjenom listu ‘Napredka’ Br. 27 opazismo tezko stanje nasega domorodca u kome se nahodi uzrokom tezke bolesti, sto volji Bozjoj nemozemo nista bit nasuprot. Primimo dragovoljno sto nam Bog daje, kao isto nadamo se da ce svaki pravi hrvatski rodoljubi pruzite podporu nasem bolestnom domorodcu obitelji i njegovoj nejakoj djeci. Hrvati u Aranga sakupise kako sliedi.—Ilija Glamuzina 3/, Ante Glamuzina 5/, Ante Tolich Jurin 5s, Ante Erceg Ivanov 3s, Josip Erceg Jurin 3s, Mate Tamburovich 2s, Joze Aleksich 2s, Ivan Jelavich 2s, Tadija Radich 2s, Marko Jurisich 2s, Ante Tolich 3s, Ante Nizich 2s, Mate Jelavich 2s, Tony Vlacich 3s, Mate Sunjich 2s, Filip Polich 2s 6d, Ante Polich 2s 6d, Ivan Nizich 2s 6d, Mate Nizich 2s 6d, Marko Radonich 2s, Mijo Sunjich 3s, 3s, Angelo Zakai 1s, Marko Buljan 5s, Vido Zivkovich 2s 6d. Svega Ukupno £3 4s 6d.

Mlade djevojke iz Englezke—Uzrokom da u Kolonijam jest tezko naci sluzbenice, trebalo se obratiti na Englezku da mlade djevojke budu dovedene u ove Kolonije. Brzojavka iz Londona od 31 p.m. dokazuje da 60 djevojaka jest odputovalo za Sydney pod upravom vlade. Opet druzstvo od 50 djevojaka jest spravno odputovati za nekoliko vremena svakog puta nakon petnaest dana. Ne samo sto ce dostatna broja djevojaka doci, ali ce se i pucanstva umnoziti sve te vise i vise do kratkog vremena.

Njemacki Skandal.

Brzojavka od 29 p.m. iz Berlina donasa radostnu viest da Gosp. Harden Urednik novine “zunkuft” jest ostao prost i riesen svake tuzbe na iztragi kod Suda stoje tiskao usoprot pogrdnim djelim od visokim osobam na carskom dvoru. Ciela Europa bila je znatizeljna za svrhu odsude ove iztrage, te sve novine donosile su posebne clanke. Kada nam do ruka dodju novine iz stare domovine mislimo naci podulje clanke opisano od ove velike iztrage, nego se sada moze imati putem brzojavne zice.

Odsuda koja je data da je Urednik ostao riesen tuzbe vruce je obradovalo cielo pucanstvo u Njemackoj, i dandanas Urednik prima radostne brzojavke sa svih strana svieta. Nasao se je vriedni covik za imati pouzdanja opisati opaka djela visokih osoba na carskom dvoru. Istinito Urednik je bio u sasvim tisnim gacam, jer da bude iznadjen sa krivcem spravna mu je bila vjekovita tamnica, te za borit se sa onim visokim osobam u kojim zakon u rukam obstoji tezko je bilo Uredniku riesit se bez istinitih dokaza. Imao je pravicu i narod za sebe, kako isto jesmo opazili Urednik na svrsetku svoga govora u ime obrane dokazao je bez straha istinito—„da vise voli sluziti cara kad mu istinu dokaze, nego ga obozavati.” Ovo znaci da cara voli sluziti u tamnosti, nego da ostanu tajne zakopane sto caru i narodu njemackon treba znati. Sud je takodjer odredio da Konte Moltke ima platiti sve sudbene troskove. Zadnja brzojavka od 31 p.m. donasa viesti da Konte Moltke lest apelirao na visoki vrhovni sud proti odsudi izrecenog na njegovoj tuzbi proti Uredniku Herr Harden. Konta apeliranje stavno ce otici u zrak, jer kod Boga i pravice nemoze se izginuti. Opet najposljednja brzojavka iz Berlina od 1 tek. donasa viesti da Prokura od Stata (drzavni tuzitelj) u razlogu od onih stvari sto jest izaslo na javnost kroz vrieme iztrage jest odlucio tuziti Principa Eulenburg putem kriminalnog prekrsaja, tako isto misli se tuziti tri prvasnja visoka dostojanstvenika na carskom dvoru za prekrsaj kriminalnog zakona. Kako zlocinci budu zasluzivali onako ce biti pedepsani, jer je doslo vrieme da visokim osobam za opaka djela dodje kraj, jer kako nam povjest donasa najprije izlazi izvor na izgled opakih djela od visoke gospode, a ne nigda od siromasnog radnika.

Velika poplava u Italiji — Brzojavka od 1 tek. iz Rima donasa viesti da silovita kisa u Sjevernoj Italiji jest navela ogromne stete u vriednosti od £1,000,000 sterlina uzrokom rusevina zemlje. U gradu Placenza mnogo osoba je ostalo bez kuca, i mnogo ih poginulo. Dva mjesta Paira i Cremona lezu potopljena u vodi.

Veliki Potres u Aziji.—Brzojavka iz Londona od 31 p.m. donasa viesti da u Aziji kod Tashkend bio je veliki potres na 21 p.m. sto jednu veliku glavicu jest srusilo i zakopalo cielo mjesto od Bokharan. Stanovnici u broju 15,000 jesu izgubljeni, samo mali broj jesu spaseni izmedju kojih jest i Namjestnik.

Zabrana igre za novac.—Novi zakon koji skoro bit ce u kreposti od zabrane svake igre za novac, sada se cita u Saboru u Wellingtonu. Evo vam dajemo nekoliko clanaka na dokaz koje sastoje u novom zakonu zabrane igre za novac. Strogo je zabranjeno svakoj osobi igrati na novce oni koji imaju, ili drze kojumudrago kucu, staniste, sobu, oli koji upravljaju sa kucom i onim koji posudjuju i nudjaju novac za igru. Prekrsaj ovog zakona jest globa za prvi put £100 sterlina, ili tri meseca zatvora tezke tamnice. Drugi put nije globa u novcu nego dvostruka tezka tamnica Svaka osoba koja se nadje u kojemudrago Stanistu gdje se igra sadrzaje, pak ona osoba igrala ili ne bit ce za prvi put oglobljena £5 sterlina. Svaka osoba koja se vidja na ulici na kojemudrago mjestu za stavljati novac na igru, bit ce oglobljena za prvi put od £20 do 100 sterlina. Drugi put tezka tamnica za tri meseca. Kuce i stanista od igre koje budu iznadjene da jesu, obznana od strane Supreme Court bit ce prilipljeno utiskano na zidu ili vratim kao znak „cuvajte se one kuce, ili ovog mjesta“, te svaka ona osoba koja bi pokrila ili pomrcila ovu obznanu na kojimudrago nacin bit ce uglobljena £100 sterlina, ili tri meseca tamnice.

Nikakvi obrt, nikakvi ured, niti u mjestim od kojegmudrago zanata nije dopusteno da se igra za novac svaka osoba iznadjena bit ce oglobljena za prvi put £5 sterlina. Pulicija ima veliku oblast u ime prvog zakona, te kad sumnje ima gdje se igra vodi moze u svako vrieme ulizti u kucu bez kucati na vrata ulizti kroz prozor, razbiti vrata, ili nakojimudrago nacin sto pulicija misli za imati ulazak.

Svaka osoba koja bude iznadjena da se kladi na zemljistu od resa bit ce uglobljena £20 sterlina.

Nikakva druga igra na resam nije dopustena, nege samo moze se staviti novac na makinu (totalisator) i to mora da bude novac postavljen pet casa prije, ili dokle konji imaju trcati. Prekrsaj ovog zakona takodjer je globa odredjena za £100 sterlina.

Ovaj zakon zabrane igre na novac jest po vecini glasova u ovoj zemlji utemeljen, koji je odobren od svakog onog koji zeli sebi i svome izskrnjemu buduceg dobra. Od nase strane jesmo vazda bili protivni u svakom slucaju igram na novcu, te sada mislimo da nasim hrvatskim domorodcim koji su uzrokom drugog naputka bili navikli na razlicite igre, ovaj zakon bit ce im od koristi a ne nigda za stetu. Dakle imate opaz u buduce da se nebi ste nasli prevareni.

Sretni Maor.— Prosle sedmnice jednog dana Maor otisao prolaziti bezposleno vrieme na morsku obalu kod Karitane poluotoka gdje je nasao svoju srecu. Nasao je perlu od velike vriednosti. Ovu perlu pokazao je jednom zlataru u kontri koji mu je odma ponudio £20 sterlina, pak maio kasnje £50 sterlina. Maor nije hotio uzeti nikakvu ponudu zlatara u kontre nego perlu donese u grad, sto odma jedna Zlatarska tvrdka u gradu priznade da perla vriedi £1000 sterlina.

Odsudjen na Smrt.—Brzojavka od 1 tek. iz Petrograda donasa viesti da Tenente Matuschenks poglavica ruske uzbune god. 1905 na ratnom-brodu Kniaz Potemkin jest sada osudjen na smrt. Druga brzojavka iz Petrograda od istog dana donasa viesti da ujamcenje nekoliko vojnika sa skolcim djacim iznasla se tajna kako se namjeravalo ubiti sve castnike od porotnog—vojnickog Suda ukupno sa Ministrom rata.

Samoubojstvo ciele obiteljl.—Svaki clan od jedne obitelji u Kolosvaru glavnom gradu Erdeljske jest pocinio samoubojstvo uzrokom da izbigne sramotu sto staresina obitelji jest pocinio. Ivan Litvay tajnik od narodne bolnice jest se iznasao sa krivcem sto nekoliko svote novca jest pokrao, sto poglavite osobe na upravi bolnice hotili su mu oprostiti, i pokrit ga da nezna nitko. Ali ovo naopako djelo izadje na vidjelo, te za ne trpiti pucku sramotu ciela obitelj odlucili umrieti napisali su list puliciji na sliedeci nacin.—“Nasa smrt od svih nas jest dobrovoljna. Molimo puliciju da nepusca nikakva stranca u nasu kucu. Nemojte raztvarati nasa mrtva tjelesa”—Onda su svi posebno podpisali ovaj list, i zatvorili ga.

Velika svota novca ostavljenu u zeljeznici.—Cudnovati dogodjaj dolazi iz New York. Gosp. Benjamin F. Norris odvjetnik koji ima svoj ured u gradu Brooklyn dao je oglas u sve Amerikanske novine da ce dati dara £2000 sterlina, ako se nadje jedna boksa koja je sadrzavala £39,200 sterlina u novcu, i £8000 sterlina vriednosti zlatarije. Jedna gospodja koja je putovala u zeljeznici izmedju Larchmont do New York ostavila je boksu u zeljeznici. Gosp. Norris nehoce dati na javnost ime svoje prijateljice, ali dokazuje sliedece. Gospodja je 60 godina stara, neozenjena koja je putovala za New York da upotrebi svoj novac za spekuliciju imajuci najvise bankanota u 1000 dollara komoda. Kada gospodja nije znala cuvati svoj novac, istinito nasla se druga sposobnija osoba koja ce dati na spekulaciju novac u drugo svrhe nego je gospodja mislila.

Izgubljena ljubovnika ljubav—Jedna lepa djevojka od sestnaest godina, koja je stanovala u mjestu Garenne Colombes u Francuzkoj, vracajuci se kuci sa puta dodje u susret svoga ljubovnika jednog mladica imenom Lefevre koja ga je odbilo od nazad vremena. Kada mu je djevojka kazala da ga nemoze na oci vidjeti onda on izvadi samokres zapali i ostane mrtva.

Ubiveni na Manovram—Utornik na 17 proslog meseca Rujna kada su se vjezbali manovre u Austriji, jedan Srpski bataljun zapali sa balam na Ugarski regimenat blizu Karlovca u Hrvatskoj i dva castnike jesu ubijena. Na cetrnaest vojnika kojim jesu nasli bale bit ce postavljeni pod porotnicki sud za iztragu.

Smutnje i uzbuna kod Vladivostok.—Velika uzbuna i smutnja jest se u Ruskoj kod Vladivostok dogodila dokazuje brzojavka iz Londona od 31 p.m. Mornari na ratnom—brodu „Skrog“ nauceni od uzbunitelja jesu uzvisili crvenu zastavu te putujuc u luku otvorise vatru na grad i na vojnike na kraju. Uzbuniteljem vatra je bila odvracena od tri druga ratnog—broda, kao isto od kraja. Velika pucnjava sa svih strana brodu „Skory“ slaba sreca izpadne jer dodje na plitko i bude nasukan. Poglaviti uzbunitelji na brodu budu ubijeni, a ostali svi su ujamceni. Druga brozjavka od istog dana donasa viesti iz Petrograda da petdeset uzbunitelja jesu izpaljeni. Kotlaca od pare na brodu „Story“ pukne te svaki na brodu pogine osim sto tri jesu spaseni.

Brzojavka od 1 tek iz Petrograda donasa viesti da ona zenska koja je ubila drzavnog savjetnika nazad malo dana kako ste opazili u proslom broju jest vec objesena.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa -

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 11 Studenog
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ophir ,, 16 Studenog
Orova ,, 30 ,,
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Oglasuju Braca Scansie

Veoma poznati i Najbolji u Novoj Zelandi jest

Subritzky's Gumfield

U AWANUI NORTH.

Do danas u Novoj Zelandi boljega fila nije nasasto od Subritzkoga fila koji bijo otvoren otrag devet ili deset godina. Dosta ima nasog naroda u ovoj zemlji koji su bili na ovem filu onda kad je bijo otvoren za pet ili sedam sedmica, te izvadili silnu gomu pak je na hrpe prodavali uz sasvim nizke cjene, buduc da nisu bili u oblasceni prodavat gomu komu su htili, te zbog toga, vode, i drugih nepogodah morao se fil ostavit, te kako se onda zatvorio vec se nije otvorio da sada. Mismo ovaj fil vazeli za sest godina te ga otvaramo od sada i u napried, mislimo ga izdrenit i jur smo poceli, tako da ce se moc na njemu kopati Ljeti i zimi.

Ima prostora od 300 do 400 ekera a samo mislimo stavit 85 ljudi i uz tako lahku kondiciju da svatko more na njeg doc koji i nema novca, Mi ne naplatijemo nikomu novca kad ulize vec svaki nek ucini sest dana drena. te onda hoce placat Carsku (royalty) od 20 % dvadeset postotka na gomu stoje ucini koju more prodat i dilit skim hoce kad plati postotak.

Navesti cemo samo njekoje male dokaze ob ovem filu a to jest da su njeki onda kusali usrnit u nepridobitnu vodu te nagazili na gomu od tri noge debelu koju nisu mogli izvadit radi vode, druga pako cetiri covjeka za jednu noc to jest dva nosili a dva kopali te dok su izgorili cetiri paka kandela izvadilisu (28) dvadesetiosam vrica gome i mnogih dokazah dokazao je ovaj fil absolutno najbolji u ovoj zemlji, te od sale na njemu se hoce cinit dosta novca t. j. bolje neg igdi drugdje, i svaki oni koji na njemu bude stalni smo da hoce bit zadovoljan. Stog savjetujemo sve nase zemljake koji misle doc na ovaj veoma poznati SUBRITZKY FIELD da ne odkljevaju vec dase prijave cim prije i obsiguraju mjesto posto na ovakov fil brzo se hoce ljudi sakupit i kroz ovo malo dana svi nasi iz ove okolice primiscaju sande na ovaj fil.

Zakljucujuci Zdravstujte sa Stovanjem Vasi Domorodci

BRACA SCANSIE,

Storekeepers, Gumbuyers, Flax Brokers, Bootmakers, Commission Agents, &c., &c.

Trgujemo sa raznovrstnih narodskih potreboca. Sluzimo narod uz mjesovite manje i vece kupoprodaje. Takodjer u raznim pisanijam kao n.p Molbenice, Obveznice, Punovlastnice, Nagodbe i. t. d. u hrvatskom i Engleskom jeziku. Sluzimo pako kao Drzavni povjerenici glede podanistva i ostalih drzavnih komora, u kojim smo spravni vazda za doskocit nasem zemljaku ako isti zahtjeva. Ovog ljeta sagraditicemo Hrvatsku Gostionu i nov Ducan u kojom ce sluzit samo Hrvatice Hrvatski narod.

TRAZIM!

POMLJIVA i radisnog kuhinskog pomocnika, zna, ili nezna Englezkog jezika govoriti. Nastup prvog Prosinca o.g. Za potankosti obratite se.

MR. J. W. KURTA,
New Plymouth.

Izvrstna Gostiona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz grada dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 6, 1907.

Stose dogadja siromasnom rudniku kada nije u nikakvom druzstvu!

Uzrokom da Hrvati u Novoj Zelandiji misle ovog puta temeljno ustanoviti „Radnicko Dobrotvorno Druzstvo" prenosimo sliedece viesti iz Amerikanskih novina, da svakog naseg hrvatskog radnika neka ga potakne svoja naravna savjest ako nemisli biti clanom druzstva neka mu sliedeci istiniti dogodjaji budu na razmisljanje.

Nazad malo vremena umra je u bolnici u Uniontownu, Pa., Hrvat Miko Seker rodom iz glinske okolice. Bolovao je dugo doba, mucio se u bolesti, dok mu se dobri ljudi ne smilovase, i izposlovase mu bezplatno mjesto u uniontownstkoj bolnici, gdje se je nakon njekoliko mjeseci tuzna zivovavanja raztavio sa ovim svijetom.

U isto doba, dok je on u bolnici trpio strasne muke, eto donesose u bolnicu i njegovog brata Marka, komu slomi kamen desnu nogu, u tamnom dnboko mrudniku. I nesretna braca provodili su tuzni, jadni i nevoljni, dane, tjedne i mjesece u bolnici, ni utjehe pruziti. I vise puta kukali su u bolnici ko sinje kukavice..... ali bjednicima ni kukanje ne pomaze Kad i kad dosao bi ih viditi koji samilostni znanac, koji opet sam siromah, mogao bi tek da im koju dobru rijec rece, a dobre rijeci valaj u nevolji ne ublazuju teske boli.

I tako su bijedna braca, daleko od rodnog grada, daleko od mile ljube i preblagog majcinog srca. provadjali nekoliko mjeseci svoje ubogo zivovanje, zivuci od milosti dobrih ljudi, koje, bolnicu podigose i uredise, da u njoj stradalnici i nevoljnici nadju zaklonista. I dok se Marko donekle poceo oporavjati, prem ce za zivota ostati sakat, dotle je Miko sve vise i vise venuo, dok na 27. srpnja ne izpusti svoju patnicku dusu. Nitko, izim njegovog sakatog brata, ne bijase uz njegovu mrtvacku postelju. Izpusti dusu nema ga vise, a nevoljni mu brat Marko zakuka ko sinja kukavica, curkom lijevajuci suze zalosnice iz svojih crnih, dubokih ociju. Grozna bol para mu srce dusa mu neizrecivo trpi, a on jadnik eto ne moze, da si rodjenog brata bar do hladna groba izprati, da ga bar na vjecni pocinak majci zemlji preda. Oj nevoljo nigdje te ne bilo! —Gle, strani ljudi dolaze i pitaju ga, ima li sto novaca da mu brata pokopaju. Novaca! Kakvih novaca! Ta od kud njemu bjedniku novaca, kad eto i on vec lezi tu, u toj ubozkoj kuci nekokliko mjeseca.

Da, nema Marko odkud da pokopa milog brat svoga, a ljudi nesmijeni dolaze, uzimlju mrtvo tielo. A kud cete s bratom mojim, tuzna mi majka —rida bjedni Marko? — "kud — u Philadelphiju" — mrzlo odgovaraju nepoznanci. I jos Marko ne dospije, da posljednji cjelov utisne na mrtvo celo brat svoga, vec hladni ljudi strpase ljesinu u zeljezni sanduk, pa sa sandukom na kola do zeljecnicke postaje, te onda ajde do Philadelphije A Marko kuka poput sinje bukavice.

A sto ce biti u Philadelfriji? Tamo ce mrtvo truplo Mike Severa biti na razpolaganje lijecnicima za proucavanje bolesti ; derat ce ga, rezat ce ga po miloj volji, mozda ce mu kosti i u kakov muzec poslati ; a onda kad im izmrcvarena vec ljesina ne bude trebala, onda ce s njom na lomacu, da od trupla ucine saku praha, kog ce u kakov kut baciti.

Poslije smrti Mikjine, gosp. Ivan Kostelac iz New Florence. Pa dosao po Marka digne ga iz bolnice, te tako sada Marko zivi od milostinje dobrih judi.

Ova dva nesretna brata nijesu clanovi ni jednog druztva. Kao mnogi od nasih zemljaka, tako i oni, nijesu marili za druzstva, dok su bili zdravi, pa eto kad dodje nevolja onda skapaj stradaj.

Da su oni bili u druztvu, bilo bi se druztvo u bolesti za njih brinulo ; Miko bi po smrti bio krscanski pokopan a Marko dobio odstetu od Zajednice, te ne bi morao zivjeti od tudje milostinje.

Mi vam braco radnici predocismo ovaj zalostni primjer, pa dajte vi koji jos niste u dobrotvornim druztvima, pogledajte vec jednom i pristupite u ista Pazite, da i vas nezatece ista sudbina ko i nesretnu bracu Severe. Bobro je dok smo cili i zdravi, ali nikad ne znamo, kad nas zlo moze zaskociti.—Budite ljudi, pa osjecurajte sebe i svoje.

KRATKE VIESTI.

Pratite pomnjivo Povjest Hrvata u Novoj Zelandiji koja ce biti opisana kroz buduce brojeve "Napredka."

Brzojavka iz Rima od 1 tek. donasa viesti da strajk jest sada zapoceo na svim vladinim zeljeznicam kao znak protivnosti od svoje brace radnika sto jesu kaznjeni koji su strajkovali u Milanu.

Brzojavka iz Londona od 1 tek. donasa viesti da bolest od kuge jest se pojavila u Tunisu i Oran. Ova mjesta jesu u Sredoze mnom moru.

Brzsjavka iz Berlina od 1 tek. donasa viesti da Njemacki car jest vrlo nahladjen, te uzrokom ove bolesti trebalo mu je otici n postelju.

Vlada u Wellingtonu odlucila je sagraditi novi glavni Postarski Ured u gradu Aucklandu. Stavljeno je na stranu £200,000 sterlina, te mjesto gdje sada glavni Postarski Ured obstoji kada se prodade, bit ce u istinu lepa zgradja od Postarskog Ureda sagradjena.

Nas domorodac Petar Franciskovich koji se nalazi u bolestnom stanju prosle Subote jest postavljen u Auckland bolnicu gdje ce mu trebati operaciju ciniti.

Kralj od Portugaljske pusi svakog dana nista manje od cetrdeset cigara.

U sest Svajcarskih visokih skola sada ima u broju 2193 zenskih glava koje se uce.

Kralja Englezkog prvi kuhar ima godisnju placu od £2000 sterlina, koji samo radi dva sata na dan. Kuhar je rodom iz Francuzke.

Kod plesa u gradu Saillerville jedna mlada djevojka umre plesajuci u narucaju svoga druga.

Jedan putnik imao je nagradu od £150 sterlina uzrokom primljene uvriede u Amerikanskoj zeljeznici.

Ove godine u Spanjoljskoj slabo su masline dale ploda, te ciena maslinova ulja uzvisit ce se.

Thomas Hell u gradu St Louis kao pulicman, jest mu naredjeno da promjeni svoje ime ili da idje vanka sluzbe.

Gospodja Hachin koja je 80 godina stara baci se u rieku Conde u Francuzkoj i spasi utopljenja jedno muzko diete.

Najvise ducan od ljekarne na svietu jest u Moskvi (Ruskoj). U ovoj ljekarni ima 700 rabotnika, a otvorena je od nazad dvije stotina godina.

Drzavna Letarija u Italiji razdjeli u dobitcim £1,800,000 sterlina u jednoj godini. A prodaja tiketa iznasa £3,400,000 sterlina.

Racunase da do god. 1920 grad New York imat ce 8,624,536 broja stanovnika, sto u isto vrieme hoce nadmasiti grad London za 350,000 stanovnika.

Jadan Amerikanski zastupnik izkazao je u svome govoru kod mjesta Nashville da Englezki narod izkaznju psovku vise nego ikakva druga narodnost na svietu.

Jedan Taljanac na marketi u Rimu ponudio je svoja dva bliznanca sina za prodaju. Kad je nasao kupaoca, onda pulicman dodje po sriedi koji odma ukine prodaju.

Uzrokom da izlozba malene djece jest uspjeh na tolikim mjestim, sada se odredilo u gradu Folkestone da odrasli muzkarci budu na izlozbu, a da gospodjice budu ih suditi.

Robovi u Britanskim kolonijam jesu odpusteni slobodni uzrokom utemeljenog zakona god. 1833. Ukupno bilo je oslobodjeno 781,000, od kojih jesu pripadali 38,400 od Afriko. Svaki gospodar robova za stetn primio je £26 sterlina po glavi svakog roba od Vlade Englezke.

Dvoje starosti jednom 83, a drugom 80 godina hodili su na noge deset milja za imati prava vjencenja u mjestu Litiz, Lancaster, Pa. Ovo je cetvrti put da svaki od njih idje kroz vjencanje.

Za nadpis "sv. Propeca" svega do danas sakupljeno £8 11s 6d, stoga jos oposrebuje £1 8s 6d. Nemojte u dugo oklievati posaljite nam ovu malu svoticu da milodar sv. Patrika bude dovrsen i Presvietli Biskup zadovoljan.

Dokazano nam je da od jednog naseg domorodca jest dovedeno iz Parenga 40 tonelata smole na marketu. Ako je istinito ovo je upravo za prvi put najvisa tovarina gume dovedena od jedne same osobe.

Od dopisa Petra Katavica "Sjedinjene Hrvatske Mladosti" bit ce odgovoreno od strane Urednictva, sto sve potankosti kako treba bit ce raztumaceno hrvatskom radniku.

Lupezi koji su pohodili kucu gosp. Stephen Wilcox kod Durham, izpraznili su tri botilje viski, popusili, su boksu cigareta i petdeset cigara, spavali su u najboljom postelji, i za sobom odnili u vriednosti £40 sterlina.

Kaze se da velika Sahara u Africi jest jedna gola pustos ; ali u protivnom dokazu nazad malo vremena nalazilo se je devet milijuna ovaca, dva milijuna koza, i 260,000 kamela. Suvise ima 1,500,000 stabala datulja.

Jedan lupez netom je doznao da stvari koje je ukrao u kuci kod grada Bostona jednog dana prije da pripadaju udovici odma po posti povratio je sve pokradjene stvari. Pisao je takodjer list kao oprost, i uklopio £5 sterlina za udovice nagradu.

U Sibeniku osnovat ce se nova trgovacka skola. Vec je zato i skrajno vrieme da se stogod u Dalmaciji okrene na sva mjesta gdje narodu opotrebuje izobrazenosti.

Do malo dana ovog meseca zatvara se Sabor u Wellingtonu, a koliko bi nam drago bilo da smo mogli zatvoriti Listu od milodara Auckland bolnice, dokle su gospoda u Wellingtonu razpravljali vazne poslove za buducnost ove zemlje. Cudnovato je kako vazda u pocetku sa hrvatskim narodom duva dobar vihar, pak onda iznenada nastane velika tisina tako da brod na jedro nemoze se sa mista pomicati. Ali vidi se nesto u dalecini, gdje se oblaci stvaraju te dobra je prilika da dobar zestoki vihar hoce zapuhnuti, te brod koji se u tisini morskoj nalazi dovesti ce ga sretno u luku za ove svetkovine Bozicne. Ovaj zestoki vitar jest od strane hrvatskog naroda, koji ce za ove svetkovine sretno pokloniti dovoljnu svotu novca za Auckland Bolnicu.

Cudnovati dugi zivot—Brsojavka iz Melbourne (Australia) od 1 tek. donasa viesti da gospodja Coughlan jest umrla u mjestu Warnambool u dobi svoje starosti od 107 godina. Njezin muz umro u dobi od od 100 godina, a njezin brat u dobi od 102 godine.

Nemojte za sada prodavati smolu drzite kod sebe, ali ako ste usilovani onda prodajte samo onoliko koliko vam opotrebuje za vasu hranu. Urednik drzi sada privatnu konferenciju sa odlicnim osobam od trgovackih kuca, uzrokom da do kratkog vremena otvara se velika buducnost za hrvatskog radnika. Nemojte ovo zaboraviti, jer se nemoze sve naglo raditi. A tko ceka i doceka.

Za sastanak koji ima biti dojduceg meseca u Dargaville stose tice "Radnickog Dobrotvornog Druztva" za utemeljiti pravila dajte nam na vrieme znati kako bude zgodnije da bude prisustvovati sto moguce vise hrvatskog naroda. Kada odredite dan dogovorite se pak smo spravni dati na javnost kroz novinu tako da svi radnici od Hrvatske krvi budu doci na sastanak.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) 185 od 190.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 155
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 125 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 85.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 20.
Slaba swampa ostrugana od 22.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 14.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 95.
Srednja vrst od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 23.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 4/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 195
Dobra vrsta bez sitne gume od 155.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 110.
Sitna guma 55.

Stavno je Hrvatska mladost odlucila zenit se, i nastanit se u ovoj zemlji. Po nasem znanju ima ih vec nekoliko hrvatske mladosti koji ce do skoro otici u braku zenitbe Pripravlja se velik svecanost ovih Bozicnih svetkovina od jednog nsaeg domorodca, koji ocekiva svoju zarucnicu iz stare domovine. Kad mu radostna viest stigne da mu je zarucnica blizu Sydney, nas mladozenja idja ju u susret u Sydney. Mislimo da nas Don Joze Zanna imat ce pune ruke posla ovih Bozicnih svetkovina.

Primili smo viesti od Postarskog Ureda da toliko brojeva "Napredka" lezu na posti neznajuci se njihova adresa. Kada prikampate ostavite naredbu postarskom Uredu gdje ste otisli ; pak onda nami javite kad ste prispjeli na drugo mjesto. Tokodjer kad putujete za staru domovinu dajte nam znati. jer nije opotrebito da vam listovi idju na staru adresu.

Gosp. Marko Glamuzina, Poroti—pise nam ovako na odgovor svoga sina. Ljubezni Sinko! Molim te ostavi se ludih savjeta, jer ako uzimljes tudje savjete propada ciela nasa obitelj u zalost. Promisli se sinko moj, te trazi sebi bolju buducnost izmedju iskrenih prijatelja koji ti nece smutiti tvoju nejaku pamet protiva svome otcu, koji kako sam znades ljubite iz svega srca. Gospodina Sulente nisam zelio njegovog dopisa, jer sam bio u prepirke snjime stoga u buduce neka gleda svoga posla. Zahvaljujem gosp. Suvaljku da se mogu sramiti, neznam kakvo sam zlo pocinio ? Njegovog savjeta netrebam. Marko Glamuzina.

Dolazi nam viest iz Auckland Bolnice da nas domorodac Ozic koji je od nazad vremena bolestan, i koji je bio odveden od jednog naseg gostionicara, da nikakvi put kroz ovo vrieme nije ga pohodio usuprot da je kod njega ostavio £15 da mu drzi.

Franjo Josip dobiva svoju godisnju placu od 22 milijuna i 600 hiljada kruna.

Po zadnjim viestim sto jesmo primili iz Henderson, kao isto od zupnika Father Holdbrook zao nam je spomenuti da nas domorodac Ivan Bilich rodom iz Zagrude u Dalmacije nalazi se sada u veoma opasnom stanju od zdravlja. Takodjer primamo viesti iz Auckland Bolnice da drugi nas domorodac Petar Franciskovich slabo naprednje u svome zdravlju. Zelimo popravak zdravlja obodvojici nasih domorodaca.

Razlicite Viesti.

Zenske u Puckom Zivotu.—Brzojavka iz Londona od 4 tek. donasa viesti da na opcinskim izborim u gradu Londonu ostane pri glasovanju za opcinsku upravu gospodja zena Dra. Garrett Anderson, i pet drugih gospodja. Ovo je prvi put da u jednom gradu koji je najvisi na svietu zenske glave budu glasovane za opcinsku upravu.

Esplozija u Arsenalu—Brzojavka iz Pariza donasa viesti od 3 tek. da u jednom Arsenalu Bourges dogodi se esplozija te sedam vojniku budu na mistu ubijeni, i dva kruto ranjena koja nece ostati u zivotu.

Ubijen od Lupeza—Brzojavka iz Londona od 3 tek donasa viesti da dva upravitelja od jednog stora kod Gateshead jesu se stavila cuvati svoj stor uzrokom da velika lupezstina jest bila u onem mjestu cuvajuci stor vidu jednog lupeza ulizti. Odma zapocme smutnja, te lupezu podje za rukom ubije jednog upravitelja iz samokresa, a drugog ostavi ranjena. Lupez onda pobjegne.

Napredovanje u Abisiniji.—Brzojavka iz Londona od 3 tek. donasa da kralj Menelik od Abisinije u Africi koji je sada zadobio svoju posebnu vladu, jest sada naredio da svi njegovi podanici budu usilovani putem zakona pohadjati skole. Dakle u ovem se vidi da oni ljudi koje smo nazivali sa ludjacim na danasnje vrieme svaki upoznaje da za napredovati treba izobrazenosti.

Crnci pobijali Europejce—Brzojavka iz Singapore donasa viesti od 4 tek. da stotina Malay crnaca jesu pobili cielu patrolu od pulicije, devetnaest muzskih, osam zenskih, i toliko malene djece kod ostrve Flores—

Njemacki Skandal.—Brzojavka iz Berlina od 4 tek. donasa viesti da Njemacki Vojnicki Sud vodi iztragu proti tuzbam sto jesu izasle na javnost od poganog djela od visokih castnika na carskom dvoru. Iztraga se vodi sa zatvorenim vratim. Cielo pucanstvo u Berlina jest zacudilo za ovu iztragu sto drzavni obtuzitelj vodi pravdu sto nazad malo dana jest izaslo na javnost uzrokom urednika Harden. Ova iztraga dokazuje se jest po naredbi cara.

Dopisnica Uprave.

GOSP. N. A., Kaitara.—Za podpisati prokuru kod konzula, koju mislite poslati u staru domovinu mozete to uraditi bez dolazi u Auckland dangubiti vrieme. Podpisite pokuru prid dva svjedoka i prid jednim J. P. (sudcem mira) kojeg tamo mozete lasno naci. Ali J. P. mora da dokaze ne prokuri da vas je on vidio podpisati prokuru prid dva svjedoka. Onda posaljite prokuru na nas, ili direktno na Konzula uklopljeno SA DDVET SHILLINA I JEDNU PENU za trosak Konsula podpisa.

GOSP. MATE PUHARICH, Parenga.—Oprelismo po Vasem zahtjevu sve stvari na Te Kao mislimo da ce te biti zadovoljni. Zdravstnjte.

GOSP. JAKOV SEPAROVICH, Wharekawa.—Zao nam je, nije nasa pogreska onem komu smo dali naredbu zaboravio je odaslati. Sada je sve u redu. Zivljeli !

Milodari—Primilismo is Dargaville od Don Joze Zanna milodare za sliedece svrhe—**za Bolnicu**—Joze Zurac 5s, Ivan Zurac 5s, Ivau Buntilich 10s, Ivan Sale £1, svega £2.—za nadpis **Sv. Propeca**—Joze Zurac 5, Ivan Buntilich 2s 6d, svega 7s 6d—za dovrsiti ovaj milodar jos opotrebuje £1 8s 6d. Za milodar Bolnice sasvim smo daleko naseg cilja, ali se nismo izgubili iz uhvanja, jer Hrvatski radnici nece zaspati u one svrhe gdje mu opotrebuje da zadobije svoju cast i ime koja nas ceka. Hrvatski radnici nadlite se u svakom kampu po jedan iskreni hrvat, te bez izgubit se iz uhvanja sakupite milodar za Bolnicu.

Pri zakljucku lista primili smo za Bolnicu Joseph Kraljevich 5s, Andrija Kraljevich 5s, Stjepan Kraljevich 5s.

Odlucili smo imati posebnu imenicu za sve hrvate koji misle ovih svetkovina biti u grndu Aucklandu, stoga molimo svu braca hrvate da nam u svome privatnom listu pisu svoje ime i prezime koji zele, i koji namjeravoju doci u grad. Ovu imenicu drzat ce mo kod Urednictva za buduce vladanje.

Milodari za Oltar Blazene Gospe od zdravlja selo Stilja Odcina Vrgorac—Jure Ivicevich Mijin, Drvenik 3s, Ivan Raineri, Orebic 2s, Ante Erceg Markov, Rascane 3s, Marko Bulog pok. Mate, Kokorice 5s, Kleme Grbich, Zivogosce 5s, Ivan Govorko Grgin, Orah 3s, Braca Grgo Toma Govorko pok. Ante 5s, Miho Govorko, Orah 2s, Mate Govorko Grgin, Orah 6s, Jure Simundich, Lovrec 5s, Toma Berich, Zaostrog 5s, Ivan Cvitanovich Stipin, Podace 5s, Ivan Dragicevich, Orah 5s, Mate Zivkovich, Vrgorac 3s, Marin Roscich, Podgora 3s, Cvitan Mustopich, Grabovac 2s, Paul Cvitanovich, Drasnice 5s, Anton E. Matutinovich, Zaostrog 10s, M. A. Ferri, Trpanj 5s.—Ukupno £4 2s. Prije naznaceno £28 13s 6d. Svega ukupno do danas £32 15s 6d.

Izpravak—U oglasu brace Scansie pogrieseno je namisto 83 imalo bi se citati 85 ljudi, namisto cetiri kandele imalo bi se citati cetiri paka kundela. Ovo je pogreska od strane tiskarne.

Velika Smutnja u Ugarskoj.—Brzojavka od 1 tek iz Buda Pest donasa viesti da uzrokom politickih i vjerozakonskih odnosaja velika smutnja dogodila se u mjestu Cservona u Ugarskoj sa gendarmarijom. U ovoj smutnji trinaest Slavljana jest ubijeno, kao isto osam tezko ranjeno, a osamdeset ne sasvim tezko ranjeno. Ovaj dogodjaj jest prouzrokovao veliki i ljutiti govor izmedju zastupnika na Saboru u Becu I pravo je da se za ove nesretne stvari razvidi.

Novo parobrodarsko drustvo u Dalmaciji.—U Splitu ustrojilo se drustvo za osnutak cisto dalmatinskog plovitbenog drustva. Velik broj trgovaca, vlastnika brodova i industrijalaca upravilo je ovim povodom na ministro-predsjednika baruna Becka i ministra trgovine Forta ovaj brzojavni podnesak : U sporazumku sa trgovackim svietom Dalmacije, Bosne i Hercegovine zakljucio je veliki broj dalmatinskih zanimanika, da vec pocetkom buduce godine ostvari veliko dalmatinsko brodarsko poduzece, kojemu ce biti zadaca, podrzavati svezu od Metkovica do Draca sa prikljuckom na otoke, u Trst i na Rieku. Glavnica vec je osigurana, a potrebiti brodovi naruciti ce se sto prije. Usljed toga mole podpisani molitelji poduzeca, da Vasa preuzvisenost uzme ovu cinjenicu do znanja i da nam priobci, da li bi vlada bila voljna ovo novo poduzece, u koliko stoji u svezi sa Trstom, poduprieti drzavnom podporom, koja je opredeljena za Dalmaciju, a to tim vise, sto je obstojece drustvo prisiljeno amortizirati svoj ulozeni novac, a Dalmatinci zakljucili su, da ce raditi s ovim novim drustvom, koje ne ce biti tudje niti pogledom na svoje sielo, a niti na svoje ostale dispozicije. U slucaju odobrenja, molimo Vasu preuzvisenost, da stupi u doticaj i svezu s dionicarima dalmatinskih brodarskin tvrdki ovoga drustva.

Savjet i Zadnja Opomena—Odkada novina izlazi imamo mal da ne svake Sriede kojeg dobrovoljna domorodca koji nam dodje pomagati zamotavati i bulavati novinu. Kada se priko ruka promece nasem domorodcu toliko imena od poznatih adresa onda ovako kaze—ovoga nema na ovem mjestu prikampao je—ovoga nema u oyoj zemlji—ovaj je u Australiji—ovoj je otisao u staru domovinu i.t.d. Dakle braco radnici zasto bi ovako imalo obstojati ? Mi vazda saljemo novinu na adresu naznacenu, a kad tamo nedolozi do ruku komu bi imalo pripadati. A opet ni po zalosti da netrosimo uzaludno bule ocekivajuci predbrojbu, od onih u koga smo izgubili nadu nigda viditi ni jednog novcica. Novinu svaki ju rado imati i citati, a za najvise oni koji u pocetku kao isto i sada jesu protivnici novini, a oni prvi koji nehocu platiti jesu ona gospoda koji nikakvi broj "Napredka" nije izasao, a da ga nisu pocitali ; i to tako zeljno novinu ocekivaju prije nego oni predbrojnici koji su novinu platili. Sada dajemo svim nasim predbrojnicim savjeta, da kada misle prikampati da u pismenu ostave naredbu na onem Postarskom Uredu gdje se nalaze da vam listove i novinu salju gdje mislite putovati, pak onda i nami javite za novu adresu i spomenite staru adresu. Kada putujete za Australiju, ili za staru domovinu dodjite nam osobno kazati, ili ako osobno neprivolite doci, tada nema vam gubitka vremena pisat nam dva slova pada putujete iz ove zemlje. Nemoze biti drugcije, ali je sasvim zalostno, da istinito ovu prvu godinu utemeljenja oveg lista hocemo zatvoriti sa velikog broju na nasim knjigam od koga nigda nemozema se nadati dobiti ikakvog novcica.

Eto smo pri svrsetku prve godine utemeljenja ovog mnogopotrebnog Lista, stoga ovoga puta uzmite kao zadnju nasu opomenu sjeti te se svoje predbrojbe, sjeti te se svoga dugovanja. Nadji te se u svakom kampu po jedan iskreni Hrvat kako mo prije spomenuli te nemojte izgubiti nadu, jer poznamo vrlo dobro da svi hrvati jesu vazda spravni vrsiti svoje duznosti kada imaju dobrog naputka. Nevirujemo da ce te dopustiti, ali je stavno odluceno na svrsetku godine tiskati sva ona imena koja nisu izvrsila svoje duznosti. Nemojte dopustiti viditi vasa imena na javnost odma u pocetku prve godine, nego kao prava braca hrvati imamo u vami pouzdanja da ce te uzeti naseg zadnjeg savjeta i opomene.

Mozes li naci znanca ?

U ovoj sliki vidi se putnik koji kao stranac zeli obaci krasne Hrvatske zemlje. Putnik iznenada izgubi svoga znanca, nadjite ga vi za njega.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno korisna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

Braco Hrvati u Novoj Zelandi.

Apeliramo na Vas u interesu sveukupnog hrvatskog narodnog gospodarstva, da moralno i materijalno nasem listu u susret dodjete.

Moralno: pridoniet cete, ako nam budete posiljali narod-gospodarskih clanaka, ili viesti, koje zasjecaju u zivot naseg narodnog gospodarstva.

Materijalno: ojacat cete nase napore, nas trud, nasu novinarsku borbu, e da u zivu krv cielog narodnog hrvatskog gospodarskog zivota ulijemo jaci pokret, zivlju inicijativu, okretniji rad, pa da nam narod uzkrsne ekonomno. Ako Hrvat bude ojacan ekonomski, bit ce jaca, bit ce sjegurnija i politicka buducnost njegova.

Po cinima poznaju se ljudi. Djela karakterisu covjeka. Matematickim primjerima i zivim cinjenicama potvrdjuje covjek, da je rodoljub, da je Hrvat te da mu je ekonomna sreca i ekonomno blagostanje hrvatskog naroda i zaista na srcu i u dusi: **prakticno a ne samo teoreticno, ili s riecimo.** Jer: verba votant, facta manent.

Evo ide peta godina, sto na krsnim obalama plavetnog naseg Jadranskog mora podrzajemo **nasim listom, nasim** „Trscanskim Lloydom," narodno-gospodarsku, trgovacku, obrtnu i pomorsku propagandu za ljepsi ekonomni zivot, za sretniju gospodarsku buducnost i za gospodarsko-politicki preporod hrvatskog naseg naroda. Nu, to nije dosta. Cjeo hrvatski narod treba da nas podupre.

Svi Hrvati treba da uzrade i da se zauzmu slozno, energicno, dostojno i iskreno za nas mucni novinarski podhvat. Ako bude tako, Bog ce nam pomoci svima.

Apeliramo dakle na sve Hrvate! Nas **„Trscanski Lloyd"** neka udje u sav narod hrvatski. Neka on bude ne samo borcem za gospodarsko-politicki preporod naroda hrvatskog, vec nek bude i budnim strazarom hrvatskog trgovackog rada, hrvatske narodne misli i ovkraj i onkraj Litve.

Na noge dakle, Vi hrvatski trgovci, obrtnici, industrijalci, pomorci, vinogradari poljodjelci, posjednici! Na noge vi svi hrvatske novcani zavodi, stedionice, obcine, citaonice, kavane svratista, gostione! Na noge vi odvjetnici, vi svecenici, vi ucitelji i vi djaci hrvatski! **Na noge svi!**

Predplacujte si i drvite svi **„Trscanski Lloyd", taj** djelatni organ, to borbeno glasilo za procvat i napredak naseg cjelokupnog narodnog gospodarstva. Sirite ga i preporucujte posvud. Nastojte zivo, da ga i u seljacku kucicu, u **srce narodnje,** uvedete. Prosvjetljujte naseg hrvatskog seljaka i poljodjelca. Neka obradjuje on svojo njive i vinograde. Ali neka on i cita nas list, koji je stjegonosom narodnog gospodarstva naseg. Jer OD OVOGA SVI I ON, I MI SVI, I DRZAVA!

More je sviet. Morem covjek svakud ide i trguje. Trst je na morn. Trst je najveca pomorska i trgovacka luka u nasoj drzavi. A sve do Trsta sizu sve tamo od najdalijih granica hrvatskog naroda pa prieko Rieke i kroz hrvatsku nasu Istru, sela i trzista, polja i kucista hrvatskog poljodjelca te istarskog Hrvata. Ta i sam je Bog vezao Hrvate preko Istre sa Trstom, sa ovom velikom svjetskom lukom, sa ovim znamenitim svjestim trzistem. Sliedimo kakle prst Bozji. Ujedinjujmo se dakle jace. Aanimo jedan za drugoga na narodno-gospodarspom polju, na kom ne treba ni danas, **a ni nigda,** da nas diele politicko-administrativne granice Trans i Cislajtanije. Hrvati smo tamo u kraljevini Hrvatskoj, a Hrvati smo i na ovim cislajtanskim morskim obalama.

„Trscanski Lloyd" stoji na godinu K 12.—,a na pol godine K 7.—za Austro-Ugarsku. Za sve ine drzave i zemlje 20.— franaka u zlatu za cielu godinu. Izlazi svake subote na 16 stranica u liepom knjiznom obliku. Oglasi primaju se uz cienn od 20 filia po petit-redku (sirokom 85 mm.) u jednom stupcu. Kod vecih narucba primjeran popust.

Uprava „TRSCANSKOG LLOYDA"
Trst, via Fabio Severo, P. 104., T. 246.

Rakodczay se plasi. Nas dopisnik javlja nam da Rakodczay stoji na veoma slabim nogama. Cini se, da je zbilja tako tako „Pester Lloyd" donosi jenan interwiew sa „banom". Rakodczay je na sva pitanja odgovarao od prilike ovako: Ja ne znam, sto ce biti, ne znam sto bih poceo niti znam, kako cu ovdje uspjeti. Ali se samo nemojte nadati, da cu otici. Rakodczay je nekoliko puta opetovao da se ora Nikolica i Pejacevica vise ne ce povratiti. Rakodczay kaze, da ce njegova politika vrieditl i onda, ako u Ugarskoj prenesmu vladu samo neodvisnjaci. On misli da ce ostati sve isto, ako dodje 1 komesdu. Svakako se strasno plasi, da ne bi mozdu tko pomislio, da ce se povratiti povratiti vremena, kad njega nije bilo.

Kad je ban Pejacevic pao, dosao je u Pestu, da se opresti sa svojim odjelnim predstojnicima. Ne zna se, sto su govorili, ali na koncu ih je Pejacevic doviknuo: „Dovidjenja, gospodo!" Iz svih njegovih rieci prozirala je uvjerenje, da ce se opet pokucati na Nikolicevu njegova vrata. To valjda osjeca i Rakoczay pa se za to tako plasi.

ZA PRODAJU!

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Swamp 2 Ngarawhia, Waikato. Prolazi pored Austricim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suviane zemlja je gomana s' dobrom cestom uzduz, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

SMOLA! SMOLA!! SMOLA!!!

Trazi se drustvo Hrvatskih radnika za kopanje smole rod. Helen swamp od 15 ekera u Maungatawhiri, najbolja vrsta gume moze se rabiti svako vrieme od godine. Obratite se

THOMAS C. MAYS,
Maungatawhiri, oli
A. S. PATERSON & CO.,
Custom Street, Auckland.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. o.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrieme od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipa.pakauri.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cizma 18s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 14s 6d i 14s 6d. Cizme od gornine 28s do pol kolina, malo porh kolina 35s te visoke 50s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

A. TEASDALE,

BKIJAC I DUHANDZIJA,
16 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovoljstvo.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREET - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslie objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu, Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata, Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika, Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto

ZA

Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u kakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje dituna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, NOV. 6, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 13, 1907. (No. 33.) BROJ 33.

☞Do malo dana dovrsuje se prva godina od utemeljenja ove mnogo obljubjene novine "Napredak." Zalostno je, ali upravo istinito trebalo nam je toliko puta kucati na ona vrata koja u vasem nehajstvu tezko se otvaraju, te sada na svrsetku i to prve godine treba ce nam zakljuciti sa preko stotinu Lira dugovanja. Primite na dusu i srce, a za svoje dobro ovaj poziv na predplatu da u ovem velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime. Podmirite sto skorije vase dugovanje kao isto i za oglase, jer sada je vrieme da na novo budeie spravni opet se predbrojiti. Ovo je neodvisna novina koja ce vas dovesti na istinu, a ne drzat vas u tamnosti. Ako li sada novinu ukinete eto ruga, eto vam sramote da je grdje imat se nemoze.

Dakle napred sada! napred zivo ! nemoj mo zapustiti ovu zlatnu prigodu, nego iskreno mi svi nastojmo ljubav za ljubav vratiti.

Hrvati i Novoj Zelandiji.

(Preneseno iz Zagrebacke novine "Hrvatska" od 24 Rujna o.g.).

Od jedno 40 godina sele se vec Hrvati iz Dalmacije u Novu Zelandiju, poglavito u sjeverni otok Auckland, gdje ih imade oko 4000. Ponajvise se bave kopanjem smole od kauri-drva, t. zv. kouri-goom. koja lezi pod zemljom po prostranim poljanama po 50—100 ljudi. Nekoji se bave i trgovackim raznim poslovima, a od najnovijeg vremena i gojenjem vinove loze, sto im ide dobro za rukom, te se i ostali doseljenici od njih upucuju u vinogradarstvo. Najveca vecina Hrvata zive u okolici glavnog grada Aucklanda i u samom gradu, a ostali su rastepeni po citavom otoku.

Hrvatska svijest je kod naseg naroda prilicno razvita, nu nemaju zaliboze nikakove organizacije i centralizacije.

Pokusalo se je doduse ustrojiti u gradu Aucklandu potporno drustvo, no jer je isto nosilo biljeg austrijanstine. mnogi i mnogi nisu istom naravno pristupili. I tako su tamo nasi ljudi skoro sasvim rastrkani, da malo koji znade za drugoga, osim sto se sastaju u njekim hrvatskim gostionama. Od lanjske godine pokrenut je i opet iza njekoliko neuspjelih pokusaja novi hrvatski tjednik "Napredak (Progress), koji izlazi svake srijede, a uredjuje ga g. Ferri u Aucklandu. Posto nema tamo jos hrvatske tiskare ni hrvatskog slagara, to "Napredak" izlazi za sada jos bez hrvatskih diakritickih slova.

Nu redaktor nastoji da uredi i hrv. tiskaru i da dobije hrvatskog slagara pa ce onda ovime naravno mnogo ljepse izgledati te ce biti i bolje stampan.

"Napredak" je skroz pucki list pisan priprostim dalmatinskim narjecjem, te donasa razne skroz lokalne stvari. Novine se osobito bave pitanjem izrabljenja hrv. doseljenika od tamosnjih trgovaca i agenata t. zv. "bordbasa," koji su zaliboze i neki Hrvati, te ih upucuju kako se neka krece nas narod u tudjini.

Bilo bi svakako uputno da se te novine bave sto vise i domovinskim prilikama i zainteresiranjem tamosnjeg naroda stupe na solidnu podlogu podrzavanja svijesti tamosnjih Hrvata koji ce onda sigurno "Napredak" u toliko podupirati, da ce se moci odrzati. Jer velika bi steta bila, da se ovo jedino sretstvo tamosnje hrvatske organizacije ne odrzi na materijalnu i moralnu korist tamosnjih hrvatskih iseljenika. Tamosnji Hrvati u Aucklendu pobrinuli su se za jednog slavenskog lijecnika i to Ceha, koji se vec moze porazgovoriti s nasim ljudima, kao sto je tamo i njeki pop dalmatinski Talijan, koji takodjer moze opciti s nasim narodom.

U Aucklandu postoji velika gradska pucka knjiznica. te je gradonacelnik zamolio urednika "Napredka" g. Ferri-a da mu pribavi i hrvatskih knjiga.

Drustvo Sv. Jeronima rado se je odazvalo molbi g. urednika Ferri-a, te je poklonilo sve svoje knjige za gradsku pucku knjiznicu Tako ce imati nasi Hrvati za hrvatskih knjiga, kao sto i svi doseljenici ostalih naroda citaju svoje knjige na svom jeziku.

Dobrovoljnim prinosima nabavili su Hrvati u Aucklandu i lijepu sliku za crkvu sv. Patriha, gdje im sluzi njihov svecenik misu zasto im se je tamosnji biskup puten. engleskih novina i posebnim dopisom najljepse zahvalio. Hrvatima sluzi misu spomenuti otac Zanna u i izvan Aucklanda, te poducaje narod o vjeri i dijeli sakramente.

Konacno mogu javiti i radosnu vijest po najnovijem 20. broju "Napredka," da je upravo osnovano "Udruzenje hrvatske omladine" u gradu Aucklandu, koje ce se brinuti za opcu prosvjetu hrvatskog naroda u Australiji, te zauzimati za nas narod u svakom pogledu, koli materijalno toli i moralno. Drustvo ce se obratiti u domovinu rodoljubnim hrv. knjizarama i knjizevnim drustvima, da pomagnu osnovati hrvatsku knjiznicu i citaonicu. Prostorije su vec iznaimljene, te ce se odmah i urediti. Za predsjednika je izabran Ilija Mandic, podpredsjednika Blagoslav Radonic, tajnika Petar Katavic, blagajnika dr. Karlo Theiner lijecnik (Ceh). O Bozicu obdrzavat ce se prva glavna skupstina. Mladome drustvu zelimo da se odrzi i da postane sredistem cjelokupne hrvatske kolonije. Dr. B.

Ludjak na Parobrodu.

Liecnik Dr French na parobrodu Majestic koji nazad malo vremena dodje u New York iz Londona spasio je svoj zivot od ludjaka jedinom svrhom u razlogu svoje mirne pameti. Drugj dan kako je parobrod odputovao iz Londona jedan visoki crvenih vlasi covjek imenom Patrick Sheahan koji je mnogo pijanao iznenada zestoko poludi. Kao divlja zvier skoci gore na kuvertu te vicuci prestrasi sve putnike na parobrodu koji su bili u velikom broju. Ludjak se kasnje malo umiri te otidje do ljekarne Dra. French u njegovaj pratnji. Kad u ljekarni ludjak zatvori vrata za sobom izvadi veliki noz te zapovidi liecniku Dru. French da neka se odma spravi za smrt. Liecnik se veoma prestasi, ali uz razboritu svoju mirnu pamet uzme burzu od duhana te pocme motati cigaret gledajuci neprikidno ludjaka u oci. Ludjak ostane zacudjen sto liecnik radi, pak ostane zamisljen. Uzme opet noz u ruke i pocme ludovati. Vanka kabina bio je kapetau Hays, purser Edwards, i tri druga castnika od broda, ali ovi u strahu nisu mogli otvoriti vrata od liecnika kabina uzrokom da ludjak nebi napo na liceknika koji je pusio cigaret i mirno se sa ludjakom razgovarao. Kroz ovo vrieme mornar odvida iz vanka prozor od kabina, pak onda sa punom sakom papra zamlati ludjiku u oci. Iza ovog ludjak poleti na licenika koji se odmakne vidi gdje noz lupi zestokim udarcem po stolu. Onda se vrata od kabina otvore, i po Sheahnu dodje toliko batina dokle ga onesvieste, kao isto tremalo je mornaru zapaliti ludjaku u noge iz samokresa za ranit ga. Kasnje trebalo je dvanaest osoba za svezati ludjaha i odvest ga u postelju. Sada se Sheahan nalazi kod ludnice u New York.

Pomozimo si Druzbi Sv. Cirila i Metoda za Istru.

Ko pomnjivo prati novinske stupce cieloukupne Hrvatske stampe u staroj domaji, te ce dnevno naci, djesu Hrvati napadnuti od Talijanske odrpane mularije, bilo u kojem kraju Dalmacije, a osobito Istre ! Naravno da tu ima njekoljko potalijanceni Hrvatski izroda, koji sodusevljenjen sekundiraju sramotnu Talijansku ulogu. A li da se na put stane ovem talijanskom reditinzmu koja cisto propangira Legiae skole u Hrvatskim krajevima. "Jesti Drusba Sv. Cirila i Metoda."

Dakako da ova druzba radi uprav iz petni zila, kakoce sto dostojanstvenije suspregnu ti legino prodiranje, koja izkljucivo radi za odnaroditi nam Hrvatsku dicicu. Netreba da posebno isticem vrline, te patriotizam nasi Hrvatski sokolova. Spincica, Zaginju, te Mandica u Istri Kosto netreba ni Klob Cirilo Metodski zidara u Zagrebu, pa ni ostale Hrvatske rodoljube, koji se pri svakom zgodom ne zacaju opruziti svoj obol kovem svetom humanitarnom Hrvatskom poduzecu. Svakako je hvaleriedno spomenu ti bracu nam Hrvate u Ameriki, kakosu osjecljivi, te prozeti ljubavlju s pram svoje Domovine, te godimice salju svoj obol sa uz budjenje Hrvatske svjesti u staroj domaji. A osobito da recem u kriticnom casu kad Madjarski azijati'" hoce da u tuku svojom pragmatikom Hrvatski starodavni na vjekove milozvucni nas jezik na zeljeznicam Hrvatske i Slavonije, na dugo bi me odnilo kad bi u cjelosti citateljem Napredka, predocio Madjarsku sramotnu drzovitost dje hoce susilno da u zakone svoj mogolski kao sluzbeni jezik u Hrvatskoj i Slavoniji.

A sad da se vratim na samu stvar to jesti. Koliko nas je Hrvata u New Zealand, otrag 15 st. godina pa do danaska te mirne duse recimo, jesmoli kroz cielo ovo vrieme ma bilo i sa najmanjom svotom se sjetili Druzbe Sv. Cirila i Metoda za Istru, uprav nista i jos manje nego nista daklen na nami je sada red, da se svi kojinosjecamo Hrvatskim patriotizmom te prozeti sipanticnom ljubavlju spram mile nam Domovine, Absolutno moramo se organizirati u jednu te istu cielinu, te pridoniti svak svoj obol za podizanje Hrvatski skola u Istri, te da odjekne u starom domaji ovaj nas Patrioticki cin, tim vise stoce i oni ovaj nas podhvat sa sipantijom pozdraviti, te jih iste na sta eneregicniju propagantu nukati oko uzbudjenja Hrvatske svjesti.

Uvjeren sam u cuvstva te vrline nase omladine, akoli mi i nije pripusteno ma bilo skoje strane da se lacam te propangiram oko navedenog predlogo, Ipak se osudjujem metnuti na Srce te dusu ovaj podpuno opravdani Patrioticni apel, te da se u skom taboru nadje sto vise zagovornika koji ce se staviti na celo akcije, te si uz nastojati o kostalih H. rodoljuba da se sjete sto izdasnije za ovo humanitarno Hrvatsko poduzece oh, kako ce dobro doci.

"Hrvati"! sad je zgodan cas dok ima mo nas organ "Napredak" tako ni naj manje sakupljena svota nece moci poci nevidljiva A medjuto sam podpuno uvjeren u cuvstqa te vrline gosp. Urednika Ferri-a, da ce zbog vise razloga, ne samo otvoriti stupce ti objelodanjivati svotu prinosnika vec si isti staviti na celo akcije te zivgosati na sto daljno sabiranje "Hrvati," pokazimo se dasmo ljubitelji Kulture, da smo narod panja Slavjanskog koji zna ljubiti te cieniti prosvjetu, pokazi mo si zube Madjaru i Talijanskon fukari da i bez oruzja znamo obcuvati nasljestvo nasih pradjedova.

"Hrvati"! prenimo se, te se sjetimo Druzbe Sv. Cirila i Metoda jer u njom zavjesi spas nase Hrvatske dicice.

J. BURMAZ.

Cudnovati Lupez.

U proslu Nedjelju ranim jutrom jedan bezobrazni lupez udje kroz stube koje su vanka postavljene u slucaju vatre u jednu dobro poznatu od prvog razreda gostionu "Glenalvon." Kad je usu a u gostionu te prolazeci kroz razlicite sobe, udje u sobu mlade djevojke k' cere Sudca od Velikog Suda gosp. Denniston. One stvari koje su bile od vriednosti lupez pograbi sa stola sto gospodjica Denniston dokazuje vriedi £20 sterlina. Lupez kada se je dobavio stvari ukradjenih pobjegne kroz prozor, ali gosp. sudac C. C. Kettle prvi magistrate od Auckland cuje lupeza kad je otvarao prozor, te probudi ostale gostove u gostioni da budu mogli uhvatiti lupez, ali koja je hvajde kad je lupez bio brz te utece na siroko u otvoreni zrak gdje mu kasnje nisu nasli nikakva traga.

Parodrod u velikom pogibelji.—Brzojavka iz Sydney od 9 tek. donasa viesti da jedan parobrod imenom "Lady Beatrice" nalazio se je u velikom pogibelji kad je putovao iz Sydney za Clarence River. Pukne mu makina blizu ulazka rieke, tako da parobrod jest nosilo na plicavinu uz veliko uzburkano more uz veliku pogibelj broda i svih putnika koji su bili na njemu. Dodje iznenada pomoc od drugog parobroda ali sa velikom mukom i trudom pribacili su uzu na nesretni parobrod kojeg povukose na mjesto od spasenja. U parobrodu bilo je vise od polovice pun vode, kao isto bilo je na vjemu vise od polovice zenskih putnika.

Japan i Amcrika.—Brzojavka iz Tokio (Japan) od 8 tek. donasa viesti da Viskonte Hayashi Ministar izvanskih posala jest dokazao u svome govoru da sve stvari izmedju Amerike i Japana jesu u najboljem redu. Izobrazba i narodno poboljsanje na danasnje vrieme jest pitanje da bude dugotrajni mir i prijateljstvo. Naselbina Japanska u Ameriku dokazuje ministar bit ce popravljena bez ikakve zavade. Japanska drzava uzeti ce upravu od naselbine po zelji Amerikanskog zakona, ali u isto vrieme Japan ne zeli da bude njihov narod seliti se u nikakvu drzavu, jer da njihov narod ima dobrog zivljenja u svojoj zemlji.

NepOsteni Postarski cinovnik.—Brzojavka iz Dunedin od 9 tek. donasa viesti da jedan mladi cinovnih od 17 godina kod Postarskog Ureda u Dunedin jest ukrao £4, sto u jednom listu jest sadrzavalo. Ovaj djecko kojemu je ime William Affleck jest izspovjedio svoju pogresku kojeg su postavili na izstragu kod suda za primiti zasluzenu odsudu od magistrata.

Urednictvo Novine izgorilo.—Brzojavka iz Invercargill od 9 tek. donasa viesti da novina "Orepuki Advocate" i kuca gdje Urednictvo jest obstojala izgorila je onog dana na 2 sata jutrom. Nista se nije moglo spasiti iz Urednictva, osim malenih stvari pokuctva gdje obitelj Osborne jest stanovala. Vlastnik novine gosp. Fisher nalazio se je u Wellingtonu kada se je vatra dogodila. Urednictvo novine jest bilo osigurano za £495 sterlina.

Neposteni Ruski Ministar.—Brzojavka iz Petrograda od 8 tek. donasa viesti da Veliki Kriminalni Sud jest nasao sa krivcem od nepostenja Ruskog ministra unutarujih posala M. Gurka stose tice pogodbe zita u vrieme rata. Ministra Gurka jesu sada odpustili iz sluzbe koji za tri dojduce godine nesmije biti u nikakvoj puckoj sluzbi.

Ubojstvo u gradu Zion.—U gradu Zion u Americi koji stanovnici imaju posebnu vjeru dolaze viesti da u ime vjere strahovito ubojstvo jest pocinjeno. Jedna zenska imenom Letitia Greenhaulgh jest nbijena na smrt od strane njezinog istog sina i k'cere, i tri druga clana od vjere Parhmites koji su zudili da od nevoljne starice izadje vanka vrag kad je trpila rumatizmu. Ovo pet ludih osoba koji neviruju u liecnicku pomoc klecali se pokraj postelje bolestne zene i molile se za nju, jer sa molitvom misle da svaka osoba moze ozdraviti. Iza molitve poceli su bolestnu zenu trati po zilaman i plac bolesti zene ludjaci mislili su ovo je vrag u njoj brzo ce mo ga iztjerati. Upravo pogode, jer zestoko tranje od pet osoba nevoljna zena izdahne, i po ludjacim misljenju izstiraju vraga. Ali na njihovo veliko cudo nadju da je zena upravo izdahnula, pak su uzaludno nastajali da joj mogu povratiti zivot. Svi pet ludjaka jesu sada ujamceni i bit ce na sudu postavljeni za iztragu velikog ubojstva.

Nas domorodac Ivan Bilich—White rodom iz Zagrude (Dalmacija) ispustio je svoju plemenitu dusu na 8 tek., poslje kratkog ali tezkog bolovanja ; koji je bio do vjecnog groba od svojih prijatelja, rodbine, i poznanika odpracen. Pokojnik ostavlja tuznu i ucviljenu suprugu sa dva sina koji pokojnika oplakivaju.

Pokojni Ivan Bilich poznat je vecini naseg naroda, kao posten i plemenit rodoljub. Ovdje se bavio u Aucklandu kao gostionicar, te kasnje odlucio se stalno nastaniti u ovoj slobodnoj zemlji i kupio je farmu u Henderson za osnovati sebi i svojoj obitelji bolju bubucnost. Od nase strane zelimo pokojniku rajsko naselje, i lahka mu crna zemlja !

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.
Mokoia ,, 25 Studenog
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ophir ,, 16 Studenog
Orova ,, 30 ,,
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

TRAZIM!

POMLJIVA i radisnog kuhinskog pomocnika, zna, ili nezna Englezkog jezika govoriti. Nastup prvog Prosinca o.g. Za potankosti obratite se.
MR. J. W. KURTA,
New Plymouth.

Izvrstna Gostiona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.
T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 13, 1907.

Sto mislimo uraditl?

Eto do petnaest dana dovrsuje se puna godina od utemeljenja ove potrebne novine, pak ipak nam je skrajnje vrieme, da sada odlucimo sto mislimo ciniti? Vrieme nam se priblizuje, te dojduce godine nastojmo sto u visem broju pridbrajati se, da stime razgranamo nas hruatski list „ Napredak." Zalosno je pak spominjati, da nam hoce trebati zakljuciti ovo godiste kao sto smo prvo polugodiste, s novinom u dugu. Mi nismo kroz cielo vrieme uzmakli nasoj duznosti, vec redovito stvari obavljali i hodili sve u visi i visi trosak.

Nemoguce nam se cini, kroz ovo 15 dana, da bi se moglo namiriti vise od 100 lira dugovanja; ali u posljednjem casu, kad bi se hrvatska krv razgrijala, mogli bi svi Hrvati na noge skociti, te nas izbaviti od nepovoljnog polozaja, u kom se sada nalazimo!

Povjest nam dokazuje, da grad Bec malda nije otisao u turske ruke, da nije kroz zadnja cetri sata stigla pomoc i oslobadili ga od dusmana za vazda vise; tako ista kad bi slozno Hrvati u ovo zadnje vrieme, u malo dana mogli bi nas ne samo izbaviti od sadasnjeg polozaja dali u tolikom broju na novo se pribrojiti, te da bi smo mogli uzdrzat suradnika i dobaviti slagara, kao isto i svoju tiskarnu mogli bi smo imati. A sve ovo za postigniti netreba nista drugo, vec postani predbrojnikom.

Uzrokom novine mozemo se proglasiti na sve strane svieta, kao isto postignuti nasa buduca poboljsanja. Mozemo imati izmedju nas jedno veliko drustvo, te biti pri ruci potrebi. Kad slozno u jednom drustvu mozemo pomoci i nasim domorodcem u staroj domovini, kao na pr. Drustvu Sv. Cirila i Metoda, za siromasne ucenike hrvatski skola u Zadru, i drugi potrebni zavoda.

Bili bi smo u dotjecaju s novinarstvom iz stare domovine, te svake potrebe sto bi smo uvidili, da opotrebuje nasoj braci hrvatom, bili bi smo pri ruci. A kad smo ovako raztrkani, sto se moze zahtievati od nas? Takodjer uvjereni smo, da bi i oni nama priskocili u pomoc u kojekakvom mogucem pogledu.

Treba da se probudimo, te se ugledamo u druge narodnosti, jer ovako stojec u nehajstvu, nemozemo nista zadobiti. Mozete se uvjeriti u dosta svrha, da smo napredniji uzrokom novine. Dojduce godine, za hrvatskog radnika, otvara se dobra buducnost. Sada svaki od nas imao bi ovu zlatnu prigodu prihvatiti, te da cvatemo poput ruze, mjesto da zivimo u ocajnosti, te da venemo poput opuhnulog lisca.

KRATKE VIESTI.

U proslu Subotu 9 tek. Kralj Englezki jest dovrsie 66 godina.

Za zeljeznicu koja se sada radi izmedju Wellington—Auskland potroseno je kroz ovu godinu £400,000 sterlina, a dojduce godine vlada je stavila na stranu da se ima potrositi £330,000 sterlina.

U Londonski bolnicam sada se nalazi 6.956 bolestnika samo od febre skarlatine.

Trgovacka—Komora u gradu Aucklandu jest priporucila da se postavi zakon zabrane pusenja na svim mostovim u luci, kao isto da se nesmije upotrebavljati voscane zigice na mostovim.

Deset trupidiniera za ratnu svrhu Ruska drzava jest naredila kod Arsenala Nikolauff u vriednosti od £2,800,000 sterlina koje se imaju dovrsiti kroz tri godine.

Brzojavke donasaju viesti da veliki glad sada obstoji po cieloj Indiji. Zemlja je izdala od svakog ploda ove godine, te mozda da narod bude pretrpite velikog glava kao god. 1899.

Uzrokom da Urednik jest sa svih strana u velikim poslovim, nemozemo dokuciti da na miru iznesemo na javnost mnogo vaznih clanaku sto opotrebuje znati hrvatskom radniku. Ali kroz buduce brojeve necemo zaboraviti tiskati netom budemo imati dostatna vremena.

Racuna se da jedna trecina od svih osoba koje otidju u ludnjicu podpuno ozdrave.

Jestivo konjskog mesa sve to vise i vise povecava se u gradu Becu.

Jedan pauk moze pojesti za jedan dan dvadeset i sedam puta vise prama svojoj tezini.

Najvisa dubina Atlanskog mora racuna se da jest 16,000 noga.

Luka od Tokio (Japanu) sada se popravlja u trosku od dva milijuna Lira sterlina.

Na prvom razredu ratnog-broda opotrebuje nista manje nego 80 tonelata konopa.

Osamdeset po sto svi ljudi koji jesu hromi bolestni su na lievoj strani.

Drvo tek koje raste u Indijam potone u vodi. Ovo drvo jest najtvrdje ed svih ostalih drva na svietu.

Sjedinjene Drzave od Amerika imaju najvise inostranog pucanstva, pak onda dolazi biti Republika od Argentine.

Car Japanski napise svakog dana po 20 kitica od kakve pjesme. Takodjer tiFrancuzki predsjednik jest pjesmicar:

Kemisti nam dokazuju da sva pisma koja su napisana sa danasnjim crnilom, nece nista biti poznato za citanje kroz 70 godina.

Kolikog broja zecova koji dolaze na prodaju kod Darlington u Australiji, da svaki se prodaje za tri pene.

Na vjencanju u Parizu rodjak mlade djevojke pokusao je uciniti samoubojstvo, uzrokom da ju mnogo on isto ljubi nego mladozenja.

Ima tvornica u Amsterdam sto radi i sice dragog-kamena 400,000 komada svake godine. Za ovu svrhu najvise ima zenskih glava na radnji.

Pisu nam iz Kune sa poluotoka Peljesca—ovdje je berba grozdja vec prispjela. Vrsta sasvim je dobra, grozdje je cisto, zrelo i sasvim zdravo. Gospoda trgovci naci ce ovog puta vina kakova im treba kao nigda prije.

Dokazuje se da bogati Amerikanski putnici ove godine jesu proputovali kroz Europu u broju od 100,000 osoba, te ukupno potrosili £8,000,000 sterlina.

Bit ce sasvim cudnovato ako jedan nas gradski-gostionicar bude sada zabraniti Uredniku da nebude pohoditf Dargaville za procitati pravila koja se imaju utemeljiti za "Hrvatsko Smolokopacko Dobrotvorno Druzstvo."

Nova vrsta krumpira jest donesena u Francuzku iz republike Uruguay. Ovaj krumpir moze rasti gdje drugi nemoze, niti moze uhvatititi nikakvu bolest.

Za pomagati druzbi Sv. Cirila i Metoda u Istri jest jedna plemenita svrha kako nas dopisnik dokazuje. Nadjite se za potresati ovu svrhu, te evo nas prvih da po moguc-nosti pomozemo nasoj potrebnoj braci

Na 1 Siecnja 1908 u Englezkoj dolazi zakon u krepost da svaki moze imati nagradu stete naneseno od iskre-vatre koje skacu kada zeljeznica putuje.

Cudnovati zakon obstoji u Njemackoj da zenska ako ozeni tudjinca za nju nije dobro stanoviste u Njemackoj. Iza zenitbe odma postane tudjinkom te po zakonu mogu je iz svoje zemlje potjerati.

U opcini Decz, tolnajske zupanije, otkriveno je uzasno umorstvo. Dvadestgodisnji radnik Guro Szabo utukao je svoju majku, jer se je kratila uruciti mu svoj tesko zasluzeni novac. Ubojicu su otkrili na sto su ga uapsili i sudu predali.

Nigda prije u povjesti hrvata niji prije toliko parnica otvoreno na Velikom Sudu (Supreme Court) kao sto ce biti do malo dana od hrvatskih domorodaca. Charlic Simich za razvjencanje svoje zene. Jure Banovich sa Englezicom prkrsaj pogodbe kod kupovanja zamljista gume. Anton Pecar iz Matakane sa Englezom za uvredu postenja Pak najposljednik Pasko Cvitanovich sa Urednikom za stetu njemu nanesenu od £250 uzrokom tiskanog dopisa "Razgovor u Durgaville br. 30 dneva 23 Listopada.

Inostranske Viesti.

Posjecem sa sabljom—Brzojavka iz Beca od 12 tek. donasa viesti da Tenente Kuhn castnik od Austrijske kavalarije jest srdito sa sabljom nasrnio na Generala Grimmegen kod vojnicke skole kod Jaroslau u Galiciji. Kad na vojnickom sudu od casti General kao predsjednik dokazao je da Kahn nije dostojan nositi castniku odjecu. Nekoliko drugih castnika jesu branili Generala Grimmegen, te videci da je General imao veliku ozledu onda su oni smrtno ozledili Kahn-a.

Amerikanski Predsjednik—Brzojavka iz New York donasa viesti od 12 tek. da pucanstvo u Amerikam koliko je zaljubljeno u svoga danasnjeg Predsjednika Roosevelta jesu odlucili imenovat ga za trecu godinu. Gosp. W. H. Taft's koji misli za predsjednicku stolicu nije moguce da mu zelja podje za rukom jer nije obljubjen od naroda.

Novac pokradjen iz zeljeznice.—Brzojavka iz Londona od 12 tek. donasa viesti da jedna boksa puna sa 2000 sterlina od pol Lire bila je odredjena. Ovaj novac bio je uputjen za Brazil, te na putu izmedju Londona i Euston stacije boksa bila je odnesena iz zeljeznice.

Nemirni Ucenici. — Brzojavka iz Pariza od 12 tek. donasa viesti da uzrokom nemirne naravi liecknickih ucenika koji su bacili jaja na dva profesura, sada je odluceno da Sveuciliste u Parizu bude zatvoreno do konca ove godine.

Tragedija kod Limerick—Brzojavka iz Londona od 11 tek. donasa viesti da uzrokom smutnje jednan kocijas imenom Carroll ubije druge dvije osobe od istog zanata, pak se cvrsto zatvori u jednu sobu. Iza kasnje kako je kruto ranio dva redara onda pocini samoubojstvo.

Nemirni Ruski narod.—Druga brzojavka iz Petaograda donasa viesti da polozaj Ruskog ratuog-brodovlja u Sebastopolu jest kao jedan vulkan. Ali uzrokom prijasnjeg nemira u Vladivostoku sada su postavili dvostruku opazu da se nobi nova buna i smutnja dogodila kod Sebastopola ratnog-brodovlja.

Najbrzi i najveci parobrOd na svietu.—Bazojavka iz Londonu donasa viesti da novi parobrod "Mauretania" koji pripada druzstvu Cunarder jest otisao u more za privi put pokusaj njegovog brzine te proputovao 300 milja t.j. svakog sata je putovao 31½ milju. Dakle sa brzinom priskocio je svakog drugog parobroda na na svietu, Kad je ovaj ogromni parobrod odputovao kao za pokusaj prvog puta vise od stotina hiljada gledaoca hodili su vidjeti opputovati ovoj najvise parobrod na svietu. "Mauretania" jest u duljini 700 noga, u sirini 88 noga, a u dubini 61 nogu, a moze voziti tovaraine 45,000 tonelata.

Armenski Ubojica.—Brzojavka iz New York donasa viesti da Armenski ubojeca Hampart Zoomian koji je osudjen na smrt za ubojstvo svoga bogatog domorodca ima biti pogubljen od Elektrike. Pokojni bio je najbogatsji Armenac u Americi koji je bio ubjien u sred biloga dneva na ulici u New York uzrokom kako ubojica jest dozao da ovaj bogati gavan nije hotio pomoci svoje domorodce kada su imali potrebu.

Slavensko doseljenicko drustvo u New Yorku.— U New Yorku obrazovao se je odbor, u kom su prvi muzevi raznih slavenskih naroda—na celu mu rodoljub prof. M. J. Pupin—u svrhu, da i Slaveni osnuju poput Njemaca i Madjara svoje doseljenicko drustvo (Slavonic Immigrant Society). Ovom drustvu bit ce zadaca: bditi nad dobrobiti svih slavenskih doseljenika, bez obzira na vjeru i narodnost. Tu zadacu on misli vrsiti ovako: Najprije ce na Ellis Islandu (doseljenickom izkrcalistu) namjestiti svoga predstavnika, koji ce potraziti nase doseljenike i dati im takove upute i pomoc, kakovu budu trebali. Podici ce svoj Dom, dobro uredjenu kucu za stanovanje, gdje ce se moci skloniti doseljenici i izbjeci rukama nezasitnih gostionicara. — Osnovat ce ured za upute i zaposlenje. Taj ce ured biti u doticaju sa poslodavcima u svrhu, da uzmogne nasim ljudima pribaviti rada, a s druge strane preduzet ce sve mjere opreznosti na zastitu izseljenika, da ne budu izrabljivani od hezdusnih poslodavaca i agenata. Da se sve ovo provede, bit ce godisnjeg troska oko 11,000 dollara. Odbor se je obratio proglasom na sve Slavene, te ih pozivlje, da pristupe kao clanovi drustva.

Kako nasi ljudi izselejnici i precesto grnu ludo, bez glave, u Ameriku, gdje se ne znadu odmah snaci i budu grozno irabljivani od bezdusnin spekulanata, te je ova zamisao dosla bas u pravi cas. U odborovom proglasu se veli: „ Nasa nakana nije podizati doseljenictvo, dapace protivno; kad bismo u tom pogledu mogli razviti kakav upliv, svakako bismo ga razvili, da narod odvratimo od izseljenictva, prije nego promisli vaznost takovog koraka."

Nas domorodac Ilija Mandich poslje dugog bolovanja ed Rematizma povratio se je iz Rotorua, a sada po ljecknickom savjetu putuje u Dargaville za promjenuti zrak. U isto vrieme primio se nas domorodac za razprodati 120 kalendara 'Svacic' koji su samo u dobru svrhu namjenjeni i to, cist prihod ide za pomoc hrvatske skolske sirotinje u Zadru. Nadamo se na patrijotizam nasih rodoljuba da ce svaki ovu ideju potpomoci, te bez razlike svaki po jednu knjigu kupiti kojoj je ciena samo 2s 6d.

Tajnik sv. Otca Pape.—Brzojavka iz Rima donasa viesti da sudbena sveta stolica jest odsudila pet osoba koji su uvriedili Kardinala Merry del Val (papinskog tajnika) sa velikom globom i tezke tamnice.

Bogato zlato nadjeno.—Bozojavka iz Melbourne u Australiji donasa viesti da sasvim bogato zlato jest nadjeno kod Warterloo Flat, za dvije milje daleko od mjesta Maryborough Jedan rudar imenom Tromp rabotao je kod jedne stare zapustene rude, kad na njegovu srecu dodje do bogatog zlatnog kamena. Zlatni kamen koji je nasast nasli su da ima 150 unaca po tonelati zlatna. Ovoj rudi dali su ime „Apologue" jer onog istog dana kad je reza od konja igrala „Melbourne Cup" nadjena je ruda.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 95.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 43.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.
Slaba srednja vrsta 42.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 22.
Slaba swampa ostrugana od 24.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednja vrst od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 16.
Prah 4/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 105.
Sitna guma 60.

Spomenio se svoga dugovanja.—Brzojavka iz Londona od 8 tek. donasa viesti da pokojni Louis Spitzel jest ostavio u svojoj zadnoj odluci da svi njegovi privatni dugovi od nazad 25 godina budu izsplaceni podpuno sa cielim troskovim i 6o/o dobitka. Dokle u zivotu pokojni Spitzel imao je zlatariju u Melbourne (Australia), pak su posli otisli naopako i zaduzi se na sve strane te odluci otici na druge strane svieta kusati srecu. Pokusa i nadje srecu u Kinezkoj u kojoj zemlji ucini velikog bogatstva. pak kako sada vidimo spomenio se je svoga dugovanju, sto svi sada jesu ostali iznenada zacudjeni i zadovoljni.

Novac, ili tvoj zivot.—Brzojavka iz Londona donasa viesti da jedan covjek imenom Woolterton prijasnje sluzbenik kod gosp. Gory-Wright J,P. jest u proslu Sriedu osudjen za sedam godina tezke tamnice za tuzbu pritnje njegovog pospodara. Na iztragi dokazano je da tamnicar udje u sobu svogu gospodara izvadi samokres pak zapita £10,000 sterlina ili zivot svoga gospodara. Gospodar mu dade £10 i dokaze da ce mu dati vise. Na drugom mjestu doceke ga pulicija koja ga doceka i ujamci te bude osudjen kako gore naznacino.

Smrtna Odsuda.—Brzojavka iz Pariza od 6 tek. donasa viesti du uzrokom sto visekrat Predsjednik Francuzko republike zudio bi da se u njegovoj drzavi ukine smrtna odsuda jest otislo po narodnom glasovanju· Novina tako zvana "Le Petit Parisien" koja ima najvisu predbrojbu na svietu dokazuje da 1,412,000 osoba jesu glasovi da smrtna odsuda za ubojstvo bude obstojati, a samo 328,000 osoba jesu glasovali da se u Francuzkoj ukine smrtna odsuda.

Izostavljamo ljubavni list kojeg je nas domorodac Jure Jaksic napisao gjci Lillie Clarke, ali u prosli Cetvrtak na 7 tek. kad na sudu nas domorodac jest u svome zadovoljstvu primio odsudu, da njegova ljubezna imamu izplatiti ujezino dugovanje od £11 su troskovim.

Put Pravde Otvoren!

Kako smo se vec i nadali jucer malo prije podne primili smo modru kartu od strane naseg poznatog Paske Cvitanovica. Pomatrajuci modru kartu opazili smo da nas poznati gostionicar jest otvorio put parnice do velikog suda zahtjevajuci od Urednika da mu isplati £250 sterlina za stetu njemu nanesenu uzrokom clanka tiskano u „Napredak" br. 30 dneva 23 Listopada „Bazgovor u Dargaville." Bit ce cudnovato svim citateljem ovog lista za koji uzrok nas gostionicar misli se oglasiti prid Englezkim narodom kada mu nije bilo opotrebito. Citatelji ! uzmite br. 30, te opazite „Razgovor u Dargaville," uvidit ce te da mi nismo spomenuli ime gostionicara, niti osobno njega, ni ikakvog drugog u nikakvoj svrhi uvridili. Tiskali smo ono sto nam je bilo dokazano u prisutnosti nekolikog broja svjedoka da necistoca u kuci gostiomcara sastoji. Buduci da cistoca vriedi najviseg blaga, mislimo da jesmo bili u podpunoj duznosti savjetovati hrvatski radnicki narod da bude imati opazu na cistocu. A sada uzrokom naseg dobrog savjeta, sto od drugog bilo nam je dokazano imamo biti nepravedno do velikog suda dovedeni. Mozda da nas gostianicar misli kada mu Veliki sud bude priznati da u njegovoj kuci zlatna cistoca sastoji, da Englezki narod na misto hrvatskog bude mu otisli bordovati. Gostionicar trazi stetu od £250 sterlina sto mu je novina „Napredak" pocinila uzrokom da je izgubio toliko bordera. Jest, upravo istinito izgubio toliko bordera, jer sada u ovo ljetno vrieme netreba nasem radniku otizi na kopanje nego mu treba uzaludno vrleme trositi kod pametnog gostionicara. Upravo lepa svota novca £250, koja svota bila bi dostatna za napraviti drugu gostionu mnogo lepsu i cistiju od prve. A tko ce ovu svotu novca dati ?

Gostionicar misli da kod Urednika mozebiti ovu svotu od £250 sterlina nemoguce naci, pak u isto vrieme pravednoj tiskarni posiao modru kartu, nebi li ona nasem pametnjaku zelju njegovu izplatila. A zasto tiskarni uciniti parnicu ovo je vazno pitanje ? Sada necemo se dalje od ovem baviti dokle ova nesretna parnica bude dovrsena, ali javno dokazujemo nasem gostionicaru da uzrokom njegovog postupanja ova novina, ovo narodno neodvisno glasilo, nece biti ukinuto pa makar Urednika nesreca dopala da otidje za godinu dana u tamnicu.

Buduc da ova novina jest na braniku hrvatskog radnika opeliramo na narod, da sada na noge svi, zivo nam priskoce u pomoc, da tako bude mo se vitezki boriti za vase interese sto gosp jest naumio za vazda ukinut vam. A mi izjavljamo da svaka riec sto nam je dokazano jest cista istina, i jesmo vazda pripravni pred Bogom, pred sudom, i narodom to dokazati.

Milodri.—Primljeno za nadpis "sv. Propeca"— Braca Ujdur Mate i Nikola 5/., Ivan Grljusich, Nikola 2/6, Mate Grljusich Blazev 3/., svega ukupno £9 2s 0d. Primljeno za "Bolnicu" Braca Ujbur Mate i Nikola 5/.

Gostionicar putem suda sada misli dobaviti hrvatske radnike da mu dodju bordovati, iza kako mu se iznadje da mu je gostiona ogledalo sunca. Trosi se novac steceni od hrvatskog radnika u nepotrebitu parnicu a mi hrvatski narode trosili smo novac i vrieme za biti vam na braniku vaseg interesa, stoga se uhvamo da ce te nam zivo i iskrens u pomoc tkociti, i bratsku ljubav za ljubav odvratiti.

Amerikanski Hrvatski Izrodi!

Dosla su nam cetiri broja Amerikanskih Radnickih novina koje mal da ne ciele stranice sadrzavaju u protivnost jednog hrvatskog bankira koji stanuje u New York. Sasvim je grozno i necuveno citati one clanke sto Radnicke novine sadrzavaju ; ali ako je istinito da hrvatski izrodi jesu sisali hrvatsku radnicku krv onda sve zasluzuju sto novine u Americi na javnost izdaju.

Dr M. Pavelic opisuje kros novine da jedan hrvatski bankir u New York jest pronevjerio 306,000 dollora novca hrvatskih radnika do konca g. 1906 Opisu je bankira sa lopovom, huljom da bi ukrao bozju kapu iz glave da moze. Dokazuju da bi bilo najbolje da kupi revolver pa da se strelja, jer vjesala tanka jesu mu pripravna nek se moze kazati da je crknuo lopov.

Dr M. Pavelic u svrhu svoga pisma pozivle bankira da se sam preda sudu inace ce on izaci imenom njegovim na vidjelo.

Dakle u razlogu ovakovih izroda opakih djela, mozeli se hrvatski narod nazvati sa sretnim kada u inostranim slobodnim zemljam imaju svoje glasilo da mogu izdati na javnost opaka djela. Kako bi hrvatskom narodu bilo na sve strane svieta kad nebi imali nikakve novine ? Zivljeli bi vazda u tamnosti sto bez novine nebi mo mogli nista znati.

Novi izum telefona za sluzbu—Predstavili su novi izmu telefone Redarskom upraviteljstvu da bude sluziti u sluzbi svima redarimu u San Francisco. Brzojav bez zice sprava bit ce za staciju. Sprava bit ce postavljena redaru u klobok, a kad bude opotrebovati redaru ce mali zvoncic zvoniti u zepu. Upraviteljstvo redarstva pripoznaje da ovaj izum jest sasvim izvrstan i biti ce primljen za buducu oporabu.

Cudnovata pravda.—Ako jednom farmeru otidje za rukom dobiti pravdu bit ce sasvim cudnovato sto prije nije se culo na svietu. U Americi farmer kod Lexington rabotao je u svome polju, kad malo tele podje se igrati i pregize prsluk farmeru koji je bio na zemlji. Farmer kasnje opazi da mu je nestalo satnika te povjerova da tele bit ce mu ga prozdrlo. Kad tele naraste prodade se mesaru, te farmer u sali dokaze mesaru da nazad dvije godine tele jest prozdrlo njegov satnik. Krava se ubije te istinito mesar nadje satnik u utrobi krave, ali obodvojica mesar i farmer zahtjevaju da je njegov satnik. Mozebiti da ova dvojica budu se nagoditi, ali za otici putem zakona bit ce sasvim cudnovata pravda za osuditi.

Izdatelj popa Gapon.—Brzojazka iz Londona donasa viesti da izdatelj Ruthenberg Ruski uzbunitelj koji je uhvatio popa Gapon za osvetu naroda, govori se da pop nije od strane naroda nego nega vladin sgenat skojim uzrokom pop bio je ubijen, ovaj njegov indatelj sada se nalazi u Austaaliji.

Ruski tamnicari kod Siberije.—Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da druzstvo od 33 tamnicara koji su marcali uz pratnju od 18 vojnika iz Tumen do Tobolsk u Siberiji gledali su pobjeci u nocno vrieme. Svi tamnicari bili su svezani u kadenam, ali se dobave pusaka te ucinili rat na vojnike i zestoke se borili za svoju slobod. U ovem bojistu dvadest i dva tamnicara jesu ubijena a ostali su pobjegli, ali trojicu jesu opet uhvatili nakon malo vremena.

Dopisnici iz Towai nam pisu da jeli gospodja zena pok. Nikole Unkovica primila svotu novca kao milodar naznaceno u br. 6. "Napredka.,' Mi od ovem neznamo nista, te gdja Unkovich imala bi dokazati.

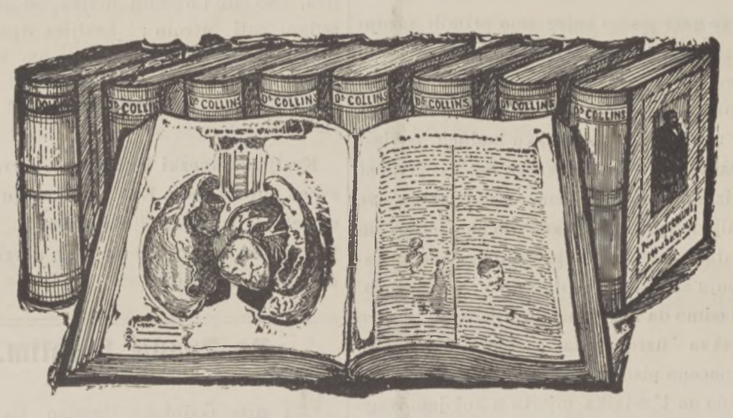
Nadjite covjeka sa sjekirom.

U ovoj sliki vidi se djecak kod ostrila ; ali mozes li vidjeti covjeka koji takojer zudi naostriti svoju sjekiru.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin **otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali,** pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno korisna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

SMRT.

BILICH—WHITE—Na 8 Studenog 1907. kod njegovog stanista na putu od Lincoln Road kod Henderson preminuo je ljubezni muz Louize Bilich—White u 39 godina svoga zivota. R.I.P. Pocivao u miru.

Pametno Pismo!

Sliedece pismo kojeg smo primili dajemo na javnost kako sastoji.

Muka, Nov. 4th, 1907.

Uredniku Napredak,
Auckland.

Urednice! Premda sam se predbroije na 30 prosloga sicnja i platio za cielu godinu a sad ti javljam da tvoga Napredka vise necu primati nego iz brisi moje ime stvoga libra za vazda.

Novinu tvoju ne smijese zvat Napredak nego otrov koji akose covik otruje nemoguce daga ikakva ljekarija moze iz lieciti jer u njemu nema nikakve pouke nego same iz misljotine koje iz laze iz ne promozgane glave. Stosc ne stidis tiskati da ce Gumdiggeri o Bozicu u Marcu uz Queen Street, sa naj od licnijim osobam ove zemlje onako nebi ni prosti Ludjak pisa; i to ti prastam ali meje naj vece raznjevila ona slika na procelju Broja 31 onosi u stampa Otca tvoga kako kupi noce po padecin Cuvajse da ti opet ne na pljuju Bradu kojisu i dosad Ostajem nevaljalce tvoj zaboravni.

JOHN CVITANOVICH.

Ovo gore pismo kojeg smo primili nasim domorodcim u Novoj Zelandi jest vrlo dobro poznato od koga dolazi. Ali uzrokom da ova novina „Napredak" jest vec ubilizena u Hrvatsku buducu povjest donasamo naseg dopisnika list na javnost da izobrazene i odlicne osobe vanka ove zemlje mogu suditi u kakvim se okolnostim Urednik nalazi usuprot njegovom nastojenju za svako poboljsanje svoga naroda. Nalazimo da nas dopisnik nije imao upravo nikakva uzroka za opremit nam gore naznaceno pismo; ali nesmeta nista tko bio da bio ua Urednika mjestu u kojojmudrago novini na svietu moze se nadati, i biti spravan za primati svakojkih uvreda od pametnih izobrazenih osoba. Neuzimamo pismo u nikakvi obzir, ali na razpolozenje dajemo sliedeceg odgovora pak citatelji neka sude. Dopisnik dokazuje da ova novina nesmijese zvat Napredak nego otrov, ali svaki citatelj koji je pratio ovu novinu moze opaziti (ako nema oci zatvorene) koliko koristi jest Hrvatskom narodu donila u razlicitim svrham. Istimaje da kao neadvisna novina jest nasla nekoliko otrova izmedju izroda, sto jesmo u podpunoj duznosti kako izobraze ne osobe u staroj domovini i u ovoj zemlji pripoznaju dati savjeta da se cuvaju od vukova. Dopisnik spominje bez uzroka da se stidimo tiskati da gumdiggezi o Bozicu u marcu uz Queen Street sa najodlicnim osobom hoditi, Sigurno nismo jos docekali onog sretnog dana da jesmo u skladu, ljubavi, i slogi; ali da jesmo zaste nebi bilo moguce da bude? Inglez nas nesmatra za nevaljance, nego mi isti nedapustamo da nas drugcije smatraju. Zasto nebi smo mogli na mirni i slavni nacin marsirati kroz ulice grada Auckland? Tko bi nam se protivio? Dali nesmijemo pokazati tudjincu da Hrvati jesu jedna velika narodnost, kao nasa braca u Americi marsiraju kroz ulice sa njihovom zastavom i bandom. Ono je sasvim krasno vidjeti, pak i mi mogli bi smo se sa sretnim nazvati kada bi mo bili slozni. Dopisniee, ako ovog Bozica bude zelja hrvatskog naroda da se u ljubavi slozimo i jednu dobru veceru skupa uradino pozivljemo te da dodjes biti u druzstvu, te na svoje oci budes uvidio koga, i koje odlicne osobe hocemo pozvati da bndu snami u druzstvu i vide nas slozne. Ove odlicne osobe koje Urednik bude pozvao kao nase gostove nece uzkratiti naseg poziva stoga nemoj biti odalecen da se uvjeris sto mozemo biti, i kako proslavljeni kad smo slozni. Dopisnice, kazes da sve oprastas, ali da si najvise razljutjen na sliku u Br. 31, Napredka. Sasvim nam je zao da te ona slika mogla toliko naljutiti, ali kada si predbrojnik neznamo kako nisi opazio nasu opomenu da ce mo kroz buduce brojeve donicti smiesnih slika.

Ove slike sto sada donasamo jesmo zamolili Englezke novine da nam posude njihove bloke uzrokom da svojim citateljem donesemo stogod za zabavu, i u isto vrieme da ova novina bude drugcije izgledati. Englezke novine nesrame se donasati ove slike njihovim citateljem, te istinito jesmo zahvalni kada smo bezplatno imali ove slike sto svako klisce (bloke) zapada novca. Nemamo niti jednog protivnika od ovih slika osim tebe, jer mislimo da ove slike sluze kao jedna zabava nasim domorodcim.

U svrhu kazes da nema pouke u nasem listu, od ovem primi nas odgovor—„da citas ovaj mnogo obljubjeni „Napredak" u kojem ako znades pomatrati svaku stvar naci ces mnogo znanja sto ti vriedi najviseg blaga."—Ured.

Na svrhu proslog meseca Rujna racunalo se da svega pucanstva ima u Novoj Zelandi 919.190, suvise Maora 47,731—na Cook i drugim ostrvam 12,340. Dakle kroz tri meseca povecalo se pucanstva 4598.

Dolazi obznana od strane vlade da tri komada zemljista za kopanja smole jesu postavljena u rezervu kod opcine Mangonui. Svaki od tri rezerve jest blizu morske obale kod Hohoura. Br. 1. sadrzaje 575 ekera, br. 2 sadrzaje 135 ekera, a br. 3 sadrzaje 1930 ekera. Sada na ovim zemljim nece biti slobodno kopati smolu osim samim Britanskim podanicim.

Sasvim malo drugog naroda ima koji se ranim jutrom ustaju kao kralji i kraljice od razlicitih drzava. Nas car Franjo Josip kad u zdravlju jest mozebiti najprva osoba u Europi koji se rano svakog jutra ustaje. Njemacki car ustaje se, i vidi se u svojoj pisarni na 5 sati jutrom. Olandezka kraljica, kao isto i njezain majka ustoje se na sedam sati jutrom; i kraljica Spanjolska ustaje se rano za otici slusati sv. misu na sedam sati. Taljanski kralj ustaje se svakog jutra na sest sati kroz cielu godinu ljeti i zimi.

Kralj Siamnezki koji je na povratku sa svoga putuvanja iz Europe dokazuju njegovi savjetnici da mnogo ljubi zlatariju. Kupio je u gradovim Europe zlatarije u vriednosti od £450,000 sterlina.

Na Znanje Hrvatim.

MI nize podpisani dajemo na znanje svima nasim domorodcim da otvaramo gumfield smolokopcima, kog smo listali od gosp. Patrick Shine-a, u Waiharara, koji je poznat kao najbolji gumfield sto go North goji u svom zagrijaju. Prostor istog jest od 1084 hektara, koji je sav pod gomom sa razlicnom dubinom od jedne do dvanaest nogu. Goma je obicno crna. Gumdigger nesmeta dali je snazan ili slabiji, on ce vec cim pocme kopat bit tvrdo uvjeren da ce svoju Licenciju od Lira 15 frankati kroz prvi mjesec kopanja. Field se otvara za vrime od dvije i pol (2½) godine pocam od 20 Novembra o.g. Placa se Lira 8 na nastupu ostalo poslie dva meseca kopanja: Dodjite i obajdite vec sam stavan da ce te posvema ostat zacarani sa bogastvom kog ce te steci s'vasim trudom od 2½ godine, te ce te sami rec, ma da ima igdi jos jedan ovakov u New Zeland. Neka naseg neka zive ovde nema (25 %) dvadeset i pet po sto. Tko nemoze da osobno odma dodje nek u registranom listu poslje 1 Liru depozita jer se broj moze napunit prije nego bi ste se osobno mogli prijavit, pak bi ste ostali razocarani.

Za potankosti obratite se, na
ANTOM SULENTA I JOHN PIVAC,
Waipapakauri.

Opazka! Tko se neprijavi do 15 Decembra vec mu je prekasno.

A. TEASDALE,
BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovoljstvo.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka
"CHADWICK LIMITED."
Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto
ZA
Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod
GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,
(Cosak Victoria i Federal St.)
SAM KAHN - - Vlastnik.
.....
Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

ZA PRODAJU!

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Svanap u Ngarawhia, Waikato. Prodrenjen sa Austriacim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suvisno zemlja je gomana s' dobrom bilom smolom, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.
Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u [ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.
Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,
Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.
Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, NOV. 13, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 20, 1907. (No. 34.) BROJ 34.

☞Do malo dana dovrsuje se prva godina od utemeljenja ove mnogo obljubjene novine "Napredak." Zalostno je, ali upravo istinito trebalo nam je toliko puta kucati na ona vrata koja u vasem nehajstvu tezko se otvaraju, te sada na svrsetku i to prve godine treba ce nam zakljuciti sa preko stotinu Lira dugovanja. Primite na dusu i srce, a za svoje dobro ovaj poziv na predplatu da u ovem velikom podhvatu budemo prosiriti nase ime. Podmirite sto skorije vase dugovanje kao isto i za oglase, jer sada je vrieme da na novo budeie spravni opet se predbrojiti. Ovo je neodvisna novina koja ce vas dovesti na istinu, a ne drzat vas u tamnosti. Ako li sada novinu ukinete eto ruga, eto vam sramote da je grdje imat se nemoze.

Dakle napred sada! napred zivo ! nemoj mo zapustiti ovu zlatnu prigodu, nego iskreno mi svi nastojmo ljubav za ljubav vratiti.

Zko je krivac svemu ?

Zadnji broj "Napredka" donese nam zanimivi clanak prenesen iz zagrebacke novine "Hrvatska." Obzirom na sadraj istoga, pisac je zoronio u najvece dubine hrvatskog duha u ovoj zemlji, te svojom vjestinom iznio na javnost nase zanimanje.

Sto se tice hrvatske svijesti dokazao je da je prilicno razvita, ali da nemamo nikakove organizacije ni centralizacije. To i jest rana koja nas pece, ali pojma nemamo da bismo mogli doci do sporazumstva, te istu izlieciti !

Tkoje najvisi krivac tome ? Nitko drugi, vec tobozna nasa Macuha Austrianska Vlada, koja svojom mocnom rukom, prieci nam vrata slobode i prosvjete. Svojom lukavoscu prodire i trga unutarnjost nasih grudi, i truje nasa moralna cuvstva. Gdje je prosvjeta ? gdje su prava ? U Dalmaciji toga ne obstoji ! Austrianstina vlada te toga nedopustaju, za da lasnje svoje spage namecu.

Lopov kad gleda stogod ukrasti, nece otom obavjestiti gospodara, vec vreba zmiri kako da se prokrade, da nebude opazen ; tako i nasa Macuha, nasioji da nebudemo civilisani, buduc da bi joj mogli zamrsiti kojekave osnove te joj koji slastni zalogaj izmaknuti.

Srdce da se covjeku zgrozi gledajuc mnogobrojna sela dalmatinska, od kojih njeka broje na hiljade stanovnika, u kojoj ocajnosti nahode se, da ni pucke skole nemaju ! U turobnom i egorcenom stanju—neznajuci za bolje —zivukaju nasi seljaci, krvavim znojem kupajuc se zalazu najboljim poslasticama svoga krvopiju, docim sami vece puta gledaju koru kruha.

Nasi predji nasitise se pravog robovanja kod austrijskog azijatizma, pa mozeli nasa mlada savjest takova sto da podnosi ? Ne ! absolutno nebismo se imali tome podati, ako smo sinovi prave hrvatske grudi. Svaki uzklikni „ s prosvjetom k slobodi," a ne da smo robovi orla dvoglavoga, koji zakriljuje u svoje zakrilje svoj njemacki narod, a nama svojim camprazima kopa oci ! Danas, kad sunce slobode, okripljuje oslabile zivce siromaske, sirom izobrazenog svieta, a mi u sredini Europe da stradamo pod robstvom Austro-Madzarskim !

Nasa krv jest tako prestrasena austrijskim zaptom, da ih podnosimo isto kao mirni janjci. U njekim selima utrali su narodu u glavu, da su i skole za skodu, tako da ih mnogi preziru i svojoj omladini pripricuju pute, da nepohadjaju skole.

Prosle sedmice razgovarajuc se sa mojim prijateljem, koji je prispio iz stare domovine, dokazao mi je njekoliko neprijaznih stvarih, od kojih cu ovu na javnost iznieti : Kad je bio u staroj domovini, pripovjedao mu je njeki seljak od imotske opcine, kako da su im hotili nametnuti skolu u selo. "A mi nebuditi ga ludi" veli on "skoci, pak odotud, odovud, uhvat se glavara, i os Boga virovati ukidosmo je." "Eda Boga i naseg glavara upropasti se nasa omladina ! ! "

Nesmisljenost i neizkustvo cine nas da se kupama u blatu gnjusnih kaljuza, te time trujemo nasu karakteriticnost. Da nista drugo, vec kad nas nepismen covjek stigne u ove strane, koliko muke i jada mora da podnese, i nece da ga puste na kraj. Biedni ljudi podnose muku, trose novac, gube dusu i tjelo, od velike griznje proklinjuc svoju sudbinu, a sve uzrokom Vlade austrianske, sto nedrzi zavnopravnost u svojoj drzavi. Zasto neda prosvjetu narodu, da idje otvorenim ocima po svietu ?

Ovo je uzrok nase neorganizacije i da nemoze medju nama nista obstojati Pisac kaze da vamosnji Hrvati pobrinuli su se za jednog slavenskog liecnika i to Ceha, koji je medju nas ispao kao iz torbaka. O njemu nam se ni sanjalo nije, takodjer i ob dalmatinskom Talijanu bas nismo toliko prevrzeni za njima. Ali da bi bila sreca, te nas posjetio koji od prave hrvatske iskrene krvi, mozda bi smo mnogo napredniji bili.

Ostajemo mnogo zahvalni Dr. B. koji cestita nasem mladom drustvu "Sjedinjenja hrvatske omladine." Dao Bog da se svaki hrvat sjeti njegovih riecih, te podupre ovo mlado drustvo , da bi se odrzalo i postalo sredistem cjelokupne hrvatske kolonije.

Sad braco Hrvati neosvrcimo se na uputstva koja nam Austria daje, vec gledajmo sloziti nase mlade hrvatske misice, te slozno napried hrlimo, da damo dobar izgled nasoj braci u staroj domovini, a ne da podvrgnemo rugu njih i sebe prid inim narodom.

PETAR KATAVICH.

Veliki Pozar.—Prosle sedmnice Brzojavka iz Christchurch donasa viesti da velika zgradja od tvornice Kaipoi Woollen Company. Uzroka nezna se, ali ovo je najvisi pozar sto igda prije jest se u Christchurch dogodio. Steta iznosi preko £80,000 sterlina.

Sastanak Vladara.

Brzojavke koje sada danomice dolaze iz Londona dokazuju sastanak vladara t.j. Njemackeg cara i kralja Englezkog. Velika svecanost sada obstoji u Londonu uzrokom posjeta Njemackog cara koji takodjer jest neput kralja Eduarda. Nasljednik Englezke krune Prince of Wales koji je zastupao kralja bio je otisao u trupidinieri na susret Njemackog cara kod Spithead te uz veliku pucnjavu topova udje u brod cara koji ga ljubezno doceka. Njemacki car kad se izkrcao na obalu bio je obucen u odjecu Englezkog admirala, te iza kako je bio pozdravljen od opcinskog pucanstva i drugih oblasti kroz nakicene ulice otidje sa kocijom do stacije gdje ga je kraljska zeljeznica cekala za odvesti ga do Windsor direcktno do kraljske palace. Kod Windsor kralj i kraljica docekali su cara i caricu i sasvim ljubezno jesu se poljubili.

Car je dokazao gradonacelniku "cini mi se da sam kod kuce kod sam dosao u Windsor, vazda mi je drago biti ovdje." Kasnje iz kraljske palace Njemacki car izdao je obznanu sa zahvalom docekanja Englezkog naroda gouoreci „krv nije voda" i da Njemacka skupa sa Englezkom mogu uzdrzati mir svega svieta.

Car i carica bili su kao gostovi kod velikog objeda pozvati od gradonacelnika u Londonu kod velike dvorane Guildhall gdje jest prisustvovalo 840 gostova. Iza objeda kada se procesija uputila na povratak kraljskog dvora nekoliko broja osoba koji su bez radnje pokusali su marsirati kroz grad, ali ih je redarstvo zaustavilo. Kad u ovem nisu mogli zadovoljstva naci onda su kao protest poslali brzojavku gradonacelniku na ovaj nacin "Da zasto se bezpotrebno trosi pucki novac za uz velicanstvo docekati nevjernog cara kada u Englezkog zemlji ima dvanaest milijuna osoba koji su dosli do glada, stoga da bi se Englezka vlada imala pobranuti da se ovim osobam nadje rabota."

Spasenje Domorodca.

Duznost nam patriotizma donasa da svakomu priskocimo u pomoc, i mora nas ganuti kada mozemo spasiti naseg domorodca iz nevolje. Obracamo se na hrvatski narod u ovoj zemlji da bi svaki po svojoj moguc-nosti pruzio ruku sa milodarom nasem nevoljnom domorodcu Petru Gojaku iz Gradca u Dalmaciji. Ovaj siromah bolovao je dugo vremena, te je bio u ludnici za nekoliko vremena. Sada je odpusten vanka nesposoban ikakvome radu, te za spasit ga trebalo bi povratit ga u staru domovinu gdje mozda pamet bude mu povracena. Svaki pojedini od nas jest nesreci podvrgnut te moramo na vrieme skociti spasiti nesretnika. Milodari salju se direktno na Petra Katavica. Ovo je prvi pocetak od milodara koji se sada pripoznaju.—Petar Katavich 5/., Stepan Roglich 5/., A. B. 2/6., Frank Tvrdjevich 5/., Ivan Sale 3/., Andrija Katavich 2/6., Marko Raos 2/6., Marko Radich 2/6., Mijo Katavich Grgin 5/., Nikola Cvitanovich 2/6., Mate Grljusich 2/6., ukupno £1 18s.

Poziv na Prvu Glavnu skupstinu Hrvatskog Radnickog Druzstva u Dargaville.

Hrvatska Braco !

U Subotu na 14 Prosinca o.g. u jedan sat p.p. bit ce prva glavna skupstina gore spomenutog druzstva u dvorani gosp. G. Montogomery. Na ovoj skupstini bit ce prikazan razvitak ovog mladog druzstva i njegovi clanova kroz ovo kratko vrieme. Zatim ce se iznieti pravila te pomno procitat clanak po clanak i liepo po dogovoru koje sta prominut ili nadopunit kako bi moglo bit na sve opcu korist i zadovoljstvo. Takodjer na ovom sastanku dogovarat ce se i razpravljat o mnogim drugim stvarim sto bi moglo bit za korist i dobrobit hrvatskog radnika. Onda ce se birati nova uprava i odbor, i tako ovog puta postavit ce se pravi temelj ovom za nas mnogopotrebnom druzstvu. Stoga najljepse umoljavamo sve hrvatske rodoljube da sto u vecem broju dodju na ovu vaznu skupstinu. Ovo ce biti prvi zalog naseg bratskog sjedinjena. i na ovom sastanku bit ce dozvoljeno svakoj osobi da liepim nacinom izrazi svoje mjenje Saljuc vam svim hrvatski pozdrav.

IVAN PIVAC MURTAKOVICH
Predsjednik
IVAN NOLA
Pod-predsjednik
ANTON FRANETOVICH
Tajnik.

Strajk na Zeljznici.

Brzojavne viesti dolaze iz Raurimu da u King Country cetrdeset Englezkih radnika jesu strakali radnju na glavnoj zeljeznickoj prugi koja spojiva Auckland sa Wellington, uzrokom sto jedna ganga od 18 hrvatskih radnika jesu poslani da se k'njima pridruzi. Englezki radnici nisu ih hotili primiti, niti rabotati sa nasim ljudim. Po naredbi hrvati stali raditi ali ih strakari zaustavi se i tako je ondje na onem djelu zanstavljena. Gosp. Keller od Puckog radnickog zavoda odputovao je iz Aucklanda da razvidi kako stvari sastoje.

Za obranu nasih radnika ovu su stvari sto Gosp. Langguth nas Konzul imao bi razviditi i postaviti tuzbu na vladu. Vidit ce mo hoceli se u ovem slucaju maknuti jer dobrim radnicim treba u pomoc skociti.

Zakon kod Postarskog i Brzojavnog Ureda u Novoj Zelandi nedopuista vise od tri osobe da mogu biti na sluzbi od jedne obitelji. Zenske od 16 do 26 god. mogu biti primljene u sluzbu, kao isto zenske do 40 god. mogu biti primljene ako su prije bile u sluzbi za potpune dvije godine. Ne vise od jedne k'cere u obitelji mogu biti primljine kod telephonskog ureda. Ozenjene zenske nisu primljene, a one koje su u sluzbi ako se ozene moraju otici vanka sluzbe.

Na 15 tek. kod Police Court u Aucklandu jedna babica (nurse) imenom Sarah Eliza Skellon, bila je ujamcena i dovedena kod suda za nezakonitu operaciju jedne djevojke nazad tri meseca dana. Djevojka je umrla i zakopana, ali kad se doznalo da babica jest prouzkovala smrt sa nezakonitom operacijom vlada je naredila da mrtvo tielo djevojke bude izkopano na iztragu. Iztraga suda odmaknuta je za sedmnicu dana, sto stavno kasnje nepovoljnih stvari izace na vidjelo.

U prosli Cetvrtak Englezke novine donasaju clanak kako na Magistrates Court u Aucklandu kada se parnica vodila odvjetnik sa sudcem gosp. C.C. Kettle dodje u neprilican polozaj. Odvjetnik gosp. Singer dokazao je sudcu "da on svojevoljno nastoji od svjedoka iztjerati istinite dokaze," A tko drugi nego sudac imao bi znati istinite dokaze kada se parnica vodi ? Na ovaj govor gosp. Kettle ostro progovori odvjetniku Singeru da kad dovrsi izpitivanje iztrage parnice da ce ga upitati da dokaze razlog zasto nebi mogao biti zatvoren u tamnicu. Odvjetnik se poplasi te odma zapita oprostenje u sudca, i tako iztraga pravde otidje mirno naprid. Kad je iztraga dovrsila opet sudac spomene od prijasnjem govoru. Ti si dokazao da ja nastojem iztjerati istinite dokaze govori sudac gosp. Singeru sto jesi odma pitao oprostenje, ali sam ti ja bio kazao dadokazes uzroka zasto nebi u tamnicu otisao. Ti si otisao sasvim daleko sa tvojim govorom, ja necu nigda dopustiti da odvjetnik bude uvriediti sud od pravednosti, i kao sudac nemogu zaboraviti tvoje rieci. Ja znadem da si odma pitao oprostenje, ali drugi put nemoj nigda onako uraditi. Opet po drugi put gosp. Singer pitao je u sudca oprostenje i tako neugodni odvjetnika polazaj dovrsi.

Cudnovata Tragedia — Brzojavka iz Christchurch od prosle sedmnice donasa viesti da cudnovata tragedia jest se dogodila u onem gradu. Jedna osoba imenom Hans Wilson ubije smrtno iz samokresa svoju zenu, pak onda pokusa samoubojstvo. Nezna se uzroka zasto je ovo pogrdno djelo pocinjeno ; ali ovo su nekoji slucaji kako se dogodilo. Wilson nije bio zaposlen u nikakvu radnju za toliko vremena, nego njegova zena i djeca jesu hodili vanka kuce na radnju. Jedan djecak od 17 godina Harold Burley druga vrata kod Wilson—a cuje na 7½ sati jutrom pucanje iz samokresa, poviri iz svoje jarde preko fence te opazi zenu Wilsona prostrtu u krvi prid vratim. Djecak odma potrca i javi Pulicmanu koji sa ambulance dodje skupa sa liecknikom Dr. Marks pogleda nesretnu zenu sto nikakve pomoci ulje joj mogao dati jer nesretnica vec je bila umrla. Jedan od djece Wilsona dokaze publicemanu da im se otac zatvorio u drugu sobu. Redar otidje do naznacene sobe ali ulazka nije mogao imati nego uzme sjekiru pak razlomi vrata. U sobi nadje Wilsona ogreznuta u krvi koji takodjer pokusao pociniti samoubojstvo. Nitko u kuci nije cuo nikakve zavade izmedju muza i zene, a pokojnica koja je bila sasvim lepa bila je od svakoga postovana. Kako se dokazuje Wilson i prije bio je na iztragi kod suda na 15 proslog Travnja za pokusaj umorstva sto po dokazim liecknika bio je postavljen u ludnicu. Nakon tri meseca bio je odpusten iz ludnice uz uvjete da nigda vise nebude piti nikakvog tezkog pica. Kad na slobodi nije se znalo da Wilson pije ikakvog pica, jer njegova djeca dokazuju da samo jedanput njihov otac jest pokusao napit se bio bi odma povratjen u ludnicu.

Wilson koji se sada mlazi u bolnici brzojavke dokazuju da nece ostati u zivotu, jer jo sam sebe smrtno ozledio. Bolje da ovako umre nego da vidi vjesala.

Brzojavka iz New York od 13 tek. dokazuje da u budnce zakon zabranjuje graditi zgradje u veliku visinu nego samo do 250 noga, jer velika visina jest vazda u pogibelji. Zgradja sivaceg stroja Singer Company jest od 41 tavana ili 658 noga u visini. Ovo je dakle cudnovato i strahovito.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 9 Prosinca
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orova ,, 30 Studenog
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Izvrstna Gostiona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

NA ZNANJE!

Ja dole nize podpisana ucviljena udovica pok. Ivana Bilica-White najuljudnije molim sve domorodne Hrvate koji duguju mome pok. muzu da se stegne duse i da svaki povrati njegovo dugovanje. Bolest, i ukop moga pok. muza dosao je ogromni trosak, a mene ucviljenu ostavio sa nejakim sinom. Posaljite mi pomoci od vaseg dugovanja sto prije jer sada je prigoda da se spomenite ucviljene sirote. Novac posaljite na sliedecu adresu.

LUIZA BILICH-WHITE,
P.O. Henderson.

Velika Zabava!

U dvorani Dyers—Dargaville dojduceg Petka i Subote 22 i 23 tek.

VAL VOUSDEN

Irski cudnovati smjesni covjek poznati po svemu svietu kao KRALJ od smijanja. Val Vousden bio je pohvaljen od ARCIDUKE FRANJA FERDINANDE OD AUSTRIJE. Ova zabava bila je za sestnaest sedmnica u Buda Pesti god. 1895. Prikazivanje bit ce takodjer kod Tangawaihine u Ponedjeljak 25 i Aratapu Utorak 26 tek. Druga mjesta bit ce naznacena.

ULAZNINA 3/-, 2/-, i 1/-.
Nemoj te propustiti ovu lepu zabavu.

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 20, 1907.

Budimo Braca! Budimo Slozni!

U ovem broju citatelji 'Napredka' opazit ce kako nasoj braci treba priskociti u pomoc, te ovo je uzrok da nam je doslo skrajno vrieme da nam se treba organizirati u jednu veliku slogu za dobrocinstvo svoga brata hrvata. Ne samo u ovem broju, dali mal da ne u svakom broju ovog obljubjenog lista vidilo se milodar iza milodara za ovu ili za onu svrhu sto posebno nasi hrvatski radnici jesu dobrovoljno pruzali. Istina je pokazali smo u svakom slucaju nase hrvatsko darezljivo srce sto "Napredak" jest iznio na svietlost; ali da smo slozni u jedno veliko druzstvo svaki milodar bio bi priznatiji kad dolazi od strane druzstva a hrvatskom milodaritelju na manju stetu. Kad bi mo imali registrano druzstvo, onda ne samo u ovoj zemlji dali na sve ostale strane svieta bili bi smo mnogo vise priznatiji nego jesmo sada. Pruzali bi mo svaku pomoc u svakom potrebitom slucaju ne samo u ovoj zemlji, nego i u staroj domovini nasoj potrebitoj braci. Ah! kako bi bila jedna lepota, i nezaboravna uspomena kad bi mo poslali u staru domovinu koji milodar pak oni kazali—"ovo dolazi od druzstva iz daleke Nove Zelandije od nase brace hrvata."

Eto opet u druge svrhe bili bi mo pri ruci nasoj braci radnicim, kao sada jest prigoda kako neizobrazeni Englezi postupaju sa nasom bracom u Raurimu, King Country, na radnji kod zeljeznicke pruge. Nasi radnici od strane vlade jesu primljeni na radnju i po dokazim upravitelja na zeljeznickoj prugi jesu dali svako zadovoljstvo. Dali su zadovoljstvo nasi domorodci u njihovom radu, da pohvalu jesu imali mnogo bolju nego lienci Englezi. A sada sto se je dogodilo?

Kada su nasi domorodci u broju od 18 radnika bili poslani da idju raditi blizu Englezke gange onda ovi nisu ih hotili primiti; a kad nasi domorodci poceli raditi onda ih zaustavili. Onda oni isti (Englezi) u broju od 40 radnika ucinili strajk kao protest da nece blizu naseg hrvatskog radnika. A koji su ovo koji su strajk ucinili? Opet oni neizobrazeni Englezi sto neznaju sto znaci hrvatska narodnost. Dali smo Azijati, ovo je vazno sada nase pitanje? Imamo (neznamo zasto) naseg Konsula koji on jest u duznosti da razvidi nasa prava, te stavno se nadamo da kad za ovaj clanak budemu dokazano nas Konzul gosp. E. Langguth stavit ce ruke na posao da trazi prava nasoj uzvisenoj narodnosti.

Mi nismo slozni u nikakvom druzstvu, jer da na srecu jesmo onda bi smo od strane druzstva mogli protestati na postupanju nase brace hrvata. Koliko nam na srcu tezko lezi nepravica ipak ako nemamo prava za javit se (jer ovo su Konsulovi poslovi) mislimo ako nam se odma dovoljno broja hrvata prijavi od strane Urednictva zagrmiti veliku brzojavku direktno na Ministra Predsjednika kao protest postupanja nase hrvatske brace u Raurimu. Mi jesmo vazda spravni po pravem putu hoditi jer "krv nije voda," te u isto vrieme uvidit ce mo sto nas gosp. Konzul misli uraditi. Na posljedku uzmite naseg savjeta, "Budimo braca, budimo slozni"!

KRATKE VIESTI.

Uzrokom da budemo na braniku ove neodvisne novine sto pametni neprijatelj misli je ukinuti, treba nam biti spravni za neprijatelja (nepozatog) na bojistu docekati, mozda da dojduce sedmnice nebudemo imati dostatna vremena za izdati "Napredak." Ali sto sada budemo uzmanjkati bit ce mo spravni iza dovrsenog bojista dati vam dostatna citanja. Takodjer bit ce mo zaposleni kod Supreme Court da budemo okoristovati drugim nasim nasim domorodcim koji traze svoja prava. Ovu su uzroci da "Napredak" neizlazi dojduce Sriede jer suradnicke pomoci nemamo nikakakve.

Gosp. Petar Katavich obecao nam je napisati i sastaviti u toliko clanaka "Roman iz zivota" od istinitih dokaza. Kako sada mozemo suditi ovaj "Roman" bit ce veoma vazno citanje za citatelje "Napredka" i bit ce vam mnogo koristno znati za buduce vladanje.

Brzojavka od 14 tek. iz Petrograda dokazuje da kazaliste Solodovnikoff u Moskvi jest sasvim izgoreno uzrokom nepomnje.

Gosp. Nikola Green trazi se da dodje kod Urednictva za vazne poslove, Citaoci Napredka obznanite ga od ovom, ili nam odma dokazite za njegovu adresu.

Cara Ruskog brod od setnje "Standart" koji se je bio nasukao zapalo je £14,000 sterlina za opet postavit ga u more.

Svenkupno ima 47,000 osoba samo za nocnu sluzbu kod zeljeznicu u Englezkoj.

Jedan brod jesu sada izumili tako brz koji ce moci prevaliti 60 milja u jedan sat.

Kraljica od Olande osobno svakog dana u svojoj palaci vodi crkvenu molitvu.

Zahtjevase na dusevna istina bude proizlaziti od Liecnika, jer hrvatskom radniku treba znati istinu kada se njegov novac opotrebuje.

Odluceno je potrositi toliko novca kod luke Rotterdam, koja kad dovrsena biti ce za mjesto brodova najbolja na svietu.

U Svajcarskoj bacat se sa kamenjem jest narodna igra. Onaj koji se moze baciti dalje sa vecim kamenjem dobije dobrog dara.

U kotaru Kamysbin u Ruskoj drzavi mladozenja ima kupiti svoju zarucnicu od njezinog otca. Jedna lepa djevojka od dobre obitelji znpada £20 sterlina.

Svaki pop u Ruskoj zemlji po zakonu svoje crkve mora da bude ozenjen. Oko ostane udovac onda mora da idje u samostan do svoga vieka.

Henri Falmount jedan stari vojnik pocino je samoubojstvo u Parizu uzrokom sto mu je liecnik dao savjeta da se ostavi lule, ako hoce dulje zivljeti.

Nezna se kada ima biti vjencanje, jer vec nekoji nasi poznati kupili su zlato. Zlatari su zadovoljni sa njihovom prodajom.

U Njemackoj drzavnih zeljeznica mozo se bez gubitka vremena poznati Prvi razred ima zutu boju, drugi razred zelenn, a treci razred bilu.

Jedan odvjetnik komu su ukrali £5 sterlina primio je sliedece pismo—Dragi gospodine—Ja sam ukrao tvoj novac i dusevnost me grize da ti uklopim £2; ali ako me opet pocme grizti poslat cu ti vise.

Shah od Persije jest mu zabranjeno po obicaju svoje domovine da otidje vanka zemlje. Ali je njemu drago putovati, pak isto otidje vanka zemlje bez prekstiti zakona Na postolim ima falsu petu koja je napunjena sa zemljom od Persije.

Nas domorodac Mick Ivicevich od nazad pet meseca bolestan kod "Mater Misericordiae Hospital. Mount Eden dosao je da Urednictva osobno prijavit se. Nevoljnik ucinio je tri puta operaciju pak mu treba i cetvrtu a nevoljnik jest u siromasnom stanju. Priporuca se prijateljim i znamcim da ga sada stogod pomognu.

Uzrokom oglasivanja novine nas domorodac gosp. Curte iz New Plymouth doznacio nam je daje nasao hrvatskog radnika iz Dargaville.

Gosp. Kurte pisao nam iz New Plymouth da takodjer u novini "Taranaki Herald" jest imao clanak od postupanja hrvata u Raurimu pod naslovom "Won't tolerate Austrians."

Kada budu bolja vremena dojduceg Siecnju opet ce se otici traziti potonutu zlato od nesretnog karobroda "Elingamite" na Three Kings. Dokazuje se da druzstvo-iztrage ovog puta bit ce uspjesno jer da znadu istiniti polozaj gdje je zlato potonuto.

U tamnici kod Mount Eden sada se nalazi 215 muzskih, i 26 zenskih tamnicara, a kroz proslu sedmnicu bilo je primljeno 34 muzsiki, i 4 zenske.

U Meksiku u jednom mjestu ima jedno veliko stablo okolo kojeg sagradjenaje tamnica. U vrieme dana tamnicari jesu privezani za stablo.

Ima se graditi most od Englezke obale do Francuzke koji kada bude dovrsen racuna se da ce zapasti 34 milijuna sterlina.

Austria nakon Englezke bila je druga u Europi za sagraditi i otvoriti zeljeznicku prugu. U ovem pogledu nadmasila je Francuzku samo za jedan dan.

Bit ce sasvim cudnovato kada buduca povjest iznese vanka izum stroja za letiti po zraku, i ovaj izum jest kako ce te opaziti na drugom mjestu od Hrvata.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 50.
Sitna iz plitka cista guma od 43.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.
Slaba srednja vrsta 42.
Srednja vrsta od swampa 23.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 30
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 24.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 22.
Dobar chips sa prahom alislabiji 17.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednja vrst od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 40.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 28.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 12.
Prah 3/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 190
Dobra vrsta bez situe gume od 150.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 110.
Sitna guma 50.

Hrvatski gradovi.—Glasom najnovijeg zem. statistickog izkaza kralj hrvatske vlade u Zagrebu sracunano je pucanstvo nasih gradova za konac g. 1906, ovacko: Zagreb 72,894 (vise 1955. nego god. 1905.), Osiek 27,082 (vise 340), Zemun 16,388 (vise 250), Karlovac 15,492 (vise 103) Varazdin 13,343 (vise 24), Mitrovica 12,474 (vise), Brod 8489 (vise 126), Sisak 7495 (vise 64), Koprivnica 7470 (vise 72). Bjelovar 6451 (vise 16), Karlovci 5895 (vise 68), Pozega 5729 (vise 127), Petrinja 5359 (manje 5), Krizevci 4654 (vise 24), Petrovaradin 4619 (manje 70), Senj 3422 (vise 54), i Bakar 1780 (manje 21). Prema tomu su gradovi Petrinja, Petrovaradin i Bakar brojem pucanstva nazadovali.

Za podhvatnike i tehnicare, koji sele u S. Francisco. — Vise puta se dogodilo, da su podhvatnici i tehnicari kretali u San Francisco, u misli da ce naci posla, a kad tamo ljuto se prevarise, jer se sada radi samo na popravljanju zgrada, a sa gradnjom novih ce se kasnije poceti. Uspjehu se mogu nadati samo mladi i izkusni tehnicari, koji znadu englezki i imadu sredstva, da bi mogli vise mjeseci o ovom trosku u San Francisku zivjeti; za to bi vrieme upoznali sve prilike, a ujedno bi tada vec i gradnje zapocele. Svakako bi imali nastojati, da nadju sluzbu kod gradjevnih pisarna, a naslove koje trebaju, mogli bi saznati, ako se samo obavieste kod c. i k. konzulata u S. Francisku ili kod c. k. austr. ministarstva unutrasnjih poslova u Becu.

Iz objesti u grob. Jozo Filipovic vincilir kod g. Veselskog u Podvinju isao je kroz selo Podvinie u vinograd, na putu sreli su ga objesni podvinjski momci u nakani da ga tuku, ovaj oboruzan puskom ipak je uzmicao da izbjegne napadaju, ali dostignu ga Gjuro Mikez i pograbi za pusku, ova se odapne i pogodi napadaca u trbuh. Smrtononosna ranjen bude prevezen u brodsku bolnicu, gdje je nakon 24 sata preminuo. Iztraga je u tecaju proti jos ostalim napadacima.

Sto ima nova po Svietu.

(CABLEGRAMS.)

DOGODJAJ U IRSKOJ.

Brzojavka iz Londona od 19 tek. donasa viesti da jedan farmer imenom Blake hodio je kuci u pratnji pulicmana nakon dovrsene sluzbe bozje te bio docekan i tri puta unj zapalili. Uzrok ovog dogodjaja jest da nije hotio pustiti farmu Irskom druzstvu sto on uzdrzi pod lisom Lorda Ardillon. Takodjer njegova majka koja je bila snjime jest ranjena.

NJEMACKA MORNARICA.

Berlin 18 tek. Dolaze viesti da Vlada jeet odredila potrositi 17 milijuna sterlina za gradju ratnih brodova dojduce godine, a 19 milijuna za dojducih drugih godina. Program dokazuje da svake godine po jedan najvisi brod ima se sagraditi do god 1912, a dva broda kasnje svaku godinu do god. 1916. Ovo je program da do god 1914 imat ce Njemacka dvostruku skvadru od najboljih brodova.

SASTANAK VLADARA.

London 18 tek. Brzojavka donasa viesti da Kralj i kraljica u proslu Subotu imali su na objedu kod kraljske palace u Windsor Castle Cara i caricu Njemacku, kao isto bili su kao gostovi Kralj i Kraljica Spanjoljske i kraljice od Portugaljske i Norvezke.

SMRTNA ODSUDA.

Petrograd 18 tek. Brzojavka donasa viesti da kod Proskuroff vojnicki sud jest odsudio jedanaest seljaka da se imaju objesiti za ubojstvo vojnika od straze.

Cudnovato samoubojstvo.—Brzojavka iz Hamburga donasa viesti od mnogo zacudjenog samoubojstva Herr J. Ballin clan od Burze, i brat upravitelja Hamburg — Amerike Parobroda Druzstva. Mislimo nista drugo nego polozaj novca jest ga dovelo do samoubojstva.

Prodaja Tajnosti.—Brozajavka iz Pariza dokazuje da ujamceni tenente Ullmo koji je hotio prodati tajne Francuzke tvrdjave Njemackoj jest sam priznao svoje zlocinstvo. Zapitao je Njemackoj 950,000 franaka ili £38,000 sterlina za tajnosti tvrdjava u luci Toulona. Bilo mu je odgovoreno da tolika svota novca nemoze mu se dati. Uzrok njegovog nesretnog polozaja jest stoje mnogo pusio cinezku opiju.

Tragedija u Gostioni—Brzojavka iz Sydney donasa viesti da kod gostione Hotel Metropole muz i zena po imenu Lister jesu u sobi nadjeni mrtvi. Dokazuje se da muz prvi jest dao otrov svojoj zeni pak kasnje u nju zapali, pak onda sam pocini samoubojstvo.

Brzi Ratni Brod—Brzojavka iz Londona dokazuje da ratni brod "Mohawk" na svome prvom pokusaju za sest sati jest prevalio 35 milja za svaki sat. Ovo je daklo najbrzi ratni brod.

U Englezkoj umro je Robert Duka od Parme k 59 god. svoje dobi. Brzojavka od od 18 tek. dokazuje da je ostavio nista manje od osam miljuna sterlina. Njigova najstarija k'cer ozenila je god. 1893. Principa Ferdinanda od Bulgarije.

Dopisnica Uprave.

Veleuceni Dr B. Zagreb.—Hrvati u ovoj zemlji nisu nigda imali na pameti za pobrinut se za njihovog Liecnika, a da je srece da jesu bili bi do danasnjeg vremena na velikoj koristi. Sadasnji liecnik nepozvat je, i dosao je medju hrvatski narod kao da je pao iz nebesa. Onaj Liecnik sto u "Napredku" jeste opazili otisao je u Ameriku te sada izgubili smo nadu za imati od hrvatske krvi izvrstna od zdrave pameti liecnika. Mnogo vam ostajemo harni i zahvalni sto jeste se zauzeli za nase napredovanje, te svremenom kada hrvatski radnici budu doznali kakve nam buducnosti otvarate sigurno ostati necete nigda zaboravljeni. U nasem poslanom privatnom listu sve stvari jesu Vam raztumacene pak onako radite. Hrvatski vam pozdrav saljemo.

Gospoda Braca Banac, Dubrovnik—Kako smo Vam pisali nazad vremena molimo stavite od nase strane u nase novine koje izlaze u Dalmaciji, jer istinito ovamo ima dobre buducnosti. Zivljeli !

VAL VOUSEN.

Hrvati kroz Northern Wairoa nebi imali izgubiti prigodu za otici vidjeti prikazanje Irskog smjesovitog covjeka dojduceg Petka i Subote 22 i 23 tek. kod Dyers Hall u Dargaville. Ovaj covjek jest proputovao cieli svieti, kao isto za 16 neprikidnutih sedmnica prikazivao je u Buda Pesth. Pohvaljen je u sve glavne gradove od Europe a navlastito od Arciduke Franja Ferdinanda. Uzmite prigodu te otidjite vidjeti, jer istinito puknuti ce te od smieha.

Gospodine Urednice ! Cudnovato mi je, kao isto mora da bude svima Hrvatima u ovoj zemlji, da veleuceni i dobro poznati nas gostionicar jest otvorio put pravde za stetovati ovem nasem jedinom glasilu 'Napredak.' Sigur sam da novinu nece stetovati nego opet sam sebe, jer svakom pojedinom nasem domorodcu jest poznat veleucena osoba. Sada ce sam sebe izkazati da sve ono sto mu je od gosp. Bartulovica u broju 9 "Napredka" od 1og Svibnja o g. dokazano jest sve istinito. Svaki znade da gostiona nije u u podpunoj cistoci, niti na nikakvo zadovoljstvo nasem radniku. Istinito mi sami jesmo krivi koji pohadjamo necistu kucu gdje za hrvatskog radnika nema nikakvog izgleda od izobrazbe. Svi mozemo ostati mnogo zahvalni nasem vriednom Uredniku koji nam daje savjeta da "cistoca jest najvise blago," i koji se u svakom slucaju nestrasi istinu dokazati. Mi svi znamo da Urednik nesmije nicije ime kroz novinu na javnost pustiti ako mu nije dokazano. Ja isti bio sam prisutan na razgovoru i vidio sam crljene biljege. Liecnik sto njegova sadasnjost i buducnost odvisi od strane hrvatskih radnika nesmije podniposto drugcije nego istinu dokazati. U protivnom slucaju kad bi drugcije dokazao onda gdje bi bila njegova buducnost ?.

Citaoci "Napredka" mozda uzimlju ovu parnicu kao za salu, ali istinito ovo nije sala nego nam treba na noge zivo skociti da pomognemo nasem Uredniku koji se za nasa prava junacki bori. Kako mi je dokazano dojduca novina na 27 tek. nemoze izaci uzrokom da ne samo Urednik vec i pravedna tiskarna mora da bude zaposlona. Ovo je nami steta. A zasto ? Za opakom neizobrazenoj naravi dati na volju. Nemoj mo biti u riecju vec u djelu te pogledajmo na siromasnog Urednika koji za nas radi djelo od Joba i Samaritana.

M.S.V.

Slavenska knjizara i papirnica u Trstu, o kojoj vec u nasem listu govorismo, uredjena je posve i otvorena je za javni promet. Nas mladi i poduzetni knjizar gosp. Josip Gorenjec, nije zaista stedio ni novca, ni truda, eda sto dostojnije, sto bogatije uredi, ukrasi i providi svoju knjizaru i papirnicu. Ovo je narodno poduzece, pa izjavljujemo sa zadovoljstvom i s veseljem, da ce ta nova nasa slavenska knjizara biti zaista riedkim uresom u srcu grada Trsta, a dikom i ponosom svim nama Slavenima. Gasp. Josip Gorenjec nase je gore list, nas je covjek Hrvat iz Zagreba. Za to treba da ga podpomognemo svi listom i bez razlike, bilo Hrvati, bilo Srbi, bilo Cesi. Svaki u inozemstvu Slaven treba: da se sluzi samo u „Slavenskoj knjizari i papirnici. A i nasi ljudi, obcine, drustva, citaonice, trgovci, obrtnici, svjestenici, ucitelji, vani po pokrajinama i po nasem hrvatskom primorju od Trsta pa do Spica, uzimlju svoje potrebstine u knjigama i pisarnickim predmetima uz povoljne i umjerene ciene u Slavenskoj knjizari i papirnici u Trstu, ugao ulica Valdirivo 40 i Saverio Mercadante 1.

A nasim hrvatskim, srbskim i slovenskim izseljenicima u sjevernoj i juznoj Americi, u sjevernoj i juznoj Africi, u Australiji, Aziji i Novoj Zelandi preporucamo posve napose, da nabavljaju knjige, koje zele i trebaju, kod „Slavenske knjizare i papirnice" g. Josipa Gorenjca u Trstu. To je i naprekomorskim naselbinama i zato je naravska trgovinska i najbrza tocka za sve nase ljude preko Oceana.

Pravda se primice sve to blize ! Sada se sve sastoji od strane liecnika kakovoce stanoviste zauzeti ?! No ipak Apelujuc na njegovo skolsko obrazovanje i postenje nadam se i potpunim pravom zahtjevam od gosp. liecnika da pravu istinu pred sudom govoriti hoce, jer zbilja u njegovom je samom interesu da pravu istinu pred sudom rekne ter ce sa svojom istinom mnogo vece simpatije kod naseg naroda steci. Gospodine liecknice metni ruke na srce i kazi istinu i nista drugo nego istinu.—P.K.

Nas domorodac Baldo Fabris novinu "Herald" dokazuje da je doveden iz Waihi u Auckland uzrokom prietuje naseg domorodca na jednog Engleza. Mozda da Fabrisa posalju vanka ove zemlje, ali kako za njegovu buducnost zudili bi mo znati cigova je briga ?

Do sada nalazimo da jos hrvati spavaju sto se tice njihove predbrojbe Mi nespavamo nego se radi u dnevu i u noci te nam je vise dodijalo kada se nema dostatna pocinka Tiskarna ne spava jer je spravna svoju radnju izvrsivati. Rendita ne spava, i toliko drugih svrha nespavaju nego vazda vicu "Napredce", napreduj. Kada se okrene u drugu godinu svi sa otvorenim ocima moramo da smo probudjeni, jer inace "Napredak" nemoze obstojati. Treba vam sada odma platiti za tekuce dugovanje ukupno sa dojducom godinom jer istinito u buduce nama nikomn veresije niti mozete zaetjevati Budite pravi hrvati probudite se !

U prosli Ponedjeljak kada je parobrod "Zealandia" odputovao za Sydney dvije gospodje, i jedan gospodin nasli su se u neugudnom polozaju. Kao po obicaju vazda ima mnogo naroda kada parobrod odputuje za Sydney, te prijatelj prijatelja idje pozdraviti na razstanku. Ovom prigodom parobrod se odmakne kad na brodu ostane dvije zenske i jedan muzki koji na razstanku sa svojim poznamcim zaborave izkrcat se na obalu. Kapetanu „Zealandie" trebalo je opet povratiti svoj brod kod mosta za izkrcati ono sto njemu neopotrebuje. Kapetanu za njegovo dobro djelo pucanstvo na obali vikali Zivio ! a ona se trojica pri izkrcivanju mnogo posrame uz veliki smjeh nareda na kraju.

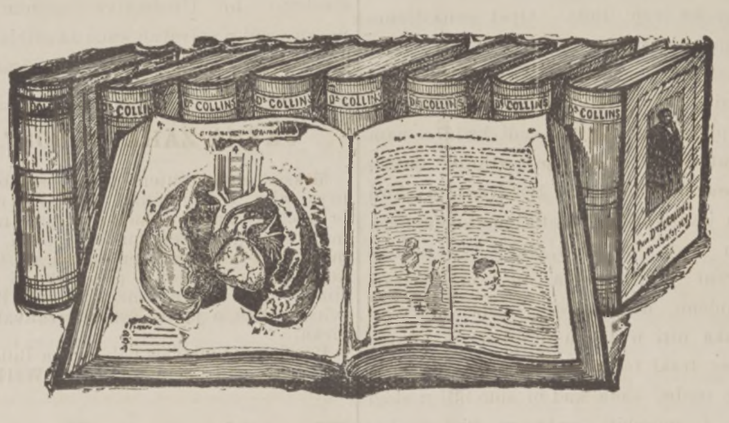
Tko je ukrao Jabuku ?

U ovoj gore slici mozes li naci djecaka koji je ukrao jabuku ?

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin **otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali,** pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

Tko bi bio Kriv.

Ovaj gore naslov jest sasvim vazno pitanje ,,tko bi bio kriv", da u slucaju ova neodvisna i mnogopotrebna novina nemoze ze uzdrzati? Dokle u nami ima imalo duha, uhvanja nismo izgubili da se necen.o povratiti na bolji zivot i temeljno zdravlje, Ali draga braco, i hrvatski radnice u Novoj Zelandi, vec je skrajno vrieme, i upravo zadnji cas kad od vas ocekujemo zive vode sa kojoj mozemo se pokrepiti uzrokom da postavimo ovo narodno poduzece na zdravsteni put.

Sasvim je zalostno od vase strane, dragi u visem broju citatelji da do sada jest nam nemoguce dovesti vas do istinitog puta da mozete se uvjeriti sto znaci jedna novina, niti nam je moguce dokuciti koji jesu uzroci da iz nehajstva nehoce te se probuditi.

Nepitamo nikakvu milostinju sto do sada potrebe nemamo, nego samo zahtjeva se zive vode od vas za da ova mirisava uvenuta ruza sasvim neposahne. Nepita se milostinja, nego one same i jedine duznosti sto iskreno u vasim hrvatskim srcim jeste obecali, i jamcite kao zabilizeni hrvati na nasim kujigam da ovu obljubjenu novinu necete pustiti propasti. Nije dostatno spomenuti nekoliko clanaka u kojem jesmo vas pozvali da na noge svi zivo skocite, uzrokom da se vjekoviti temelj ovem narodnom poduzecu postavi; ali isto vrieme mogli ste opaziti od razlicitih dopisnika od iskrenih hrvata koji su vas zivo nutkali da svi prigrlite svoju novinu kao majka svoje diete. Opet ponavljamo da uhvanja nisma izgubili, ali od nase strane ocekujemo kao bolestnik zdravstenu ljekariju. Izgubili smo mal da ne sve uzstrpljenje, jer ziveci u nadi kada ce nam stignuti vase obecanje istinito jesmo prikoracili uzstrpljivost tiskarne sto nami treba izvrsivati. Na stotine domorodaca mogu sada dokazati, koji su osobno uvjereni koliko rada ima za uzdrzati sedmnicnu novinu sto nigda nema se pocinka niti u dnevu ni u noci. A zasto ovakov tezki teret nastoniti na pleca od jedne osobe, kada kad bi smo bili u slogi ima, i mozebiti rada za vise osoba. Istinito nemozemo se potuziti da nema citatelja ovem listu ,,Napredku" sto moze se brojiti na hiljade, ali od onim koji jesu predbrojeni i podmirili, svoje duznosti nemozemo dokuciti ni tri stotine. Znamo takodjer kad bi se otislo po glasovanju da vecina jest za novinu, ali cudnovato jest da onog broja koji jesu protivni novini da oni vise cezne kako prije ce im do ruka novina doci.

Sada u svrhu od nase strane ueznamo sto imamo odluciti, jer kako smo prije spomenuli uhvanja nismo izgubili da hrvatski radnici hoce zapustiti svoju novinu. Sada je upravo zadnji cas da se imate spomenuti ne samo za sadasnje dugovanje, dali za dojducu godinu sto imamo napredovati. Nije koristi gledati jednog drugog koji ce prvi zapoceti, nego svi skladno uputimo se drugu godinu, i mnogo drugih godina navrsiti, sto stavno uzrokom novine mozemo postignuti svakog naseg poboljsanja, jer uzrokom da propustiti vase duznosti da padne (sto nije moguce ni pomisliti) ova novina ,,tko bi bio kriv?

Namjera za ubiti Crnogorskog Principa — Brzojavka iz Londona donasa viesti od iznasasta namjere za ubiti Principa Nikolu od Crnogore sto 150 osoba jest ujamceno izmedju kojih jesu tri osobe od Principa rodbine. Nikola 1 sada vladajuci Princip od Crnogore jest 66 god star, koji je znpoceo vladati od god. 1860. Princip ima tri sina najstarijemu Danilo kao priestonasljednik sada mu je 36 godina.

Strajk od crnog-ugljena rudu kod Newcastle u Australiji hoco prouzrokovati ogromne stete po cieloj Australiji. Sve rude jesu zatvorene, a u luci od Newcastle vise od sestdeset brodova i parobroda cekaju da mogu voziti crni-ugljen za inostrane strane. Vazda je bilo nezadoveljstvo u Newcastle izmedju raddika i gospodara od ruda; ali ovoga puta Vlada je uzela posao u ruke za smiriti sve stvari, jer nema drugcije narodu i radniku moraju zelju izvrsiti. Uzrokom strajka u Newcastle ciena crnog ugljena u Novoj Zelandi bit ce uzvisena.

Hrvatski radnici! Sasvim te tezko biti na Urednikovom stolici od kojemudrago novine, jer istinito uzima veliku odgovornost i pogibelj svoga zivota kada se istina dokazuje.

Kako sada stvari obstoje nije potrebito nam povratit se na proslost od tezkog varanja hrvatskog radnika, jer novi izum od varanja jest izasao na svietlo sto od sastavljenog Romana gosp. Petra Katavica moci ce te se dostaviti. Dakle na oprezu u svakoj stvari hrvatski radnice.

Nepodobno Postupanja u Italiji.— Brzojavka iz Rima od 14 tek. donasa viesti da Konte Capelli predsjednik Taljanskog Sabora koji je imenovan da iztrazi nepodobno postupanje prijasnjeg Ministra Signor Nunzio Nasi za kradnju puckog novca jest iznasao velikog broja dokaza od nepodobog djela ministra. Kradnja puckog novca i drugih nepodobnih djela bilo je ucinjeno na sve strane, te istog Ministra glavni Ured dokazuje se da je bio glavno sjediste kao prvi branitelj Arnakistog, lupezkog ubojackog druztva.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

JAVNA ZAHAVALNOST.

Mnogo zahvaljujem svoj svojbini i hrvatskim rodoljubima, koji su me po prijateljski nacin pomogli u casu najvece moje zalosti, za preminu lim muzom. Nemogu a da im neostanem harna na ljubavi koju su ucinili napram pokojniku, i svien-cima okitise njegovo mrtvo tielo. Bog im svima platio, a ja im ostajem zahvalua do vieka.

Razcieljena udovica pok. Ivana Bilica
LUIZA BILICH—WHITE.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Na Znanje Hrvatim.

MI nize podpisani dajemo na znanje svima nasim domorodcim da otvaramo gumfield smolokopcima, kog smo listali od gosp. Patrick Shine-a, u Waiharara, koji je poznat kao najbolji gumfield sto go North goji u svom zagrjjaju. Prostor istog jest od 1084 hektara, koji je sav pod gomom sa razlicnom dubinom od jedne do dvanaest nogu. Goma je obicno crna. Gumdigger nesmeta dali je snazan ili slabiji, on ce vec cim pocme kopat bit tvrdo uvjeren da ce svoju Licenciju od Lira 15 frankati kroz prvi mjesec kopanja. Field se otvara za vrime od dvije i pol (2½) godine pocam od 20 Novembra o.g. Placa se Lira 8 na nastupu ostalo poslie dva meseca kopanja: Dodjite i obajdite vec sam stavan da ce te posvema ostat zacarani sa bogastvom kog ce te steci s'vasim trudom od 2½ godine, te ce te sami rec, ma da ima igdi jos jedan ovakov u New Zeland. Neka naseg neka zive ovde nema (25 %) dvadeset i pet po sto. Tko nemoze da osobno odma dodje nek u registranom listu poslje 1 Liru depozita jer se broj moze napunit prije nego bi ste se osobno mogli prijavit, pak bi ste ostali razocarani.

Za potankosti obratite se, na
ANTOM SULENTA I JOHN PIVAC,
Waipapakauri.

Opazka! Tko se neprijavi do 15 Decembra vec mu je prekasno.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvara u originalne.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto
ZA
Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod
GEORGE FOWLDS,
VICTORIA ARCADE,
Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,
STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka
"CHADWICK LIMITED."
Sa poslovanjem
WILFRED CHADWICK & CO.

ZA PRODAJU!

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Svanap u Ngarawhia, Waikato. Prodrenjen sa Austriacim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suvisno zemlja je gomana s' dobrom bilom smolom, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.
Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,
Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.
Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, NOV. 20, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 2. (Year 2nd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 27, 1907. (No. 35.) Broj 35.

Svrsetak Prve Godine!

Sa ovim brojem iztice svrha prve godine od kada se ova mnogotrebna novina usta novila. Nami je istim za cudo, kao isto mora da bude u velikom broju citatelja ovog lista kako nam je bilo moguce da prvu godinu jesmo sretno prevalili.

Istinito u pocetku nismo se nadali ni cetiri broja dokucitl koliko je bilo protivna govora. A zasto je bila protivnost ? Za nista drugo nego oni koji su se predstavljali kao vodje i dobrocinitelji naroda da sa njihovim lazbenim varanjem budu istu svoju bracu u tamnosti za vazda drzati. Bilo i prije od nazad vremena kako vec znate pokusaj za utemeljiti novinu za hrvatskog radnika u ovoj zemlji, ali nikakva kao neodvisna novina "Napredak" nije dokucila sretnog dana da prvu godinu jest navrsila. Niti nigda u povjesti Hrvata u Novoj Zelandi nikakva novina nije se mogla nazvati sedmnicna, kao sto sada Hrvatski narod ima. Dapace ovo je jedina novina koja sada obstoji ne samo u Novoj Zelandi dali u cieloj Australasia.

Za postignuti ovo sto dandanas imamo, ovo je uzrok da Urednik niie klonio duhom u svome radu nego marljivo danu i u noci radio da postigne svoj cilj da bude na poboljsanju casti i imenu svome narodu.

Kroz cielo vrieme kako vam je dobro poznato od kada ova novina obstoji Urednik imao je tezki put od kalvarije za uzpesti se na onu najvisu u visini planinu Mount Cook od Nove Zelande. Za doci do vrhunca ove visoke planine Urednik je bio uzeo sasvim tezki i strmoglavi put. Bilo je svakog drugog nagovora da se uzme drugi putevi koji su manje pogibeljni za doci vrhuncu visoke planine. Ali u slucaju da se je Urednik povukao na druge savjete tada istinito trebalo bi utemeljiti onoliko novina koliko ima citatelja. A kad bi bilo toliko broja novina svaka imalo cilj za uzpeti se na visoku planinu tada stavno svako bi se strmoglavila i u toliko komada raztresla da spasa svome zivotu nebi imala. Ima toliko razlicitih vjera na ovem svietu sto imaju cilj za u raj atici ; ali osim jednog i jedinog putu drugog puta stavno nema. Tako isto i nami bilo je dokazano kad smo mnogopotrebnu novinu ustanovili i imali cilj za uzpesti se na visoku planim da jesmo na krivom putu. Ali premda na uzbrditom putu pod tezkim teretom Uredniku trebalo je hoditi, ipak je bio na pravom i istiniton putu. A koji je ovaj put za doci do vrhunca visoke planuce ? Nikakvi drugi nego neodvisni put, ili vam bolje raztumaciti upravljati sa neodvisnom novinom.

Hodili smo po neodvisnom putu da ono sto nije bilo pravedno i posteno nismo podniposto mogli zaniekat a da nismo na javnost iznieli. Rat smo vodili, kao isto i dandanas na nesrecu rat vodino, ali uz Boga i pravicu nismo se nikoga bojali pak isto i njegovog velicanstva kada smo na putu pravice. Sada se mozemo nazvati sa sretnim kada smo prvu godinu navrsili, i usadili stablo da nikne nad najvisoj u visini planini u Novoj Zelandi. Tezkl smo teret imali za doci do vrhunca planine, ali sada kada smo Vam temeljno stablo posedili dopusti te nam da se malko opocinemo jer smo sasvim iznemoreni. Sada vam neostaje nista drugo nego zalievati ovo nase usadjeno stablo sa zivom vodem neka se mnozi i sto bolje raste. I kako bude rasti razpladit ce svoje grano da ista povjest u buduce dokazat ce nam da Hrvati jesu odgojili ono stablo sto njima svake blogodati hoce donieti.

Nemoj se hrvatski radnice izgubiti iz uhvanja da stablo nece rasti, jer to vi necete podniposto dopustiti da vase stablo koje je sada na vidjelu svemu svietu hocete dopustiti damu protivni vihar salomi grane.

Svaki sada Hrvatski radnik koji znade i neznade citati, neka prinese novom usadjenom stabla svoje zive vode uzrokom da utemelji duboko u zemlju njegove zile da nikakvi protivni vihar bude mu noskoditi. Ova ziva voda jest vasa prerana predbrojba, i to sto mozete u visem broju vise, jer sada uzrokom ovo neodvisne novine otvara se svaka bolja buducnost. Otvara se nasa izobrazenost, otvara se nase poboljsanje, pak najposlje otvara nam se vjekovita uspomena za cast i ime sto po drugom nikakvom puta nemozemo postignuti osim same i jedine neodvisne novine 'Napredak !'

Siromaha Pjesma !

Sest miseci to od jucer nije
Kroz " Napredak " da je pisanije,
Da se stogod i od nas saznade
Dar Hrvatski za " Bolnicu " dade.
Kojoj nuzdnoj svaki smo podlozni
Kesedzije kao i ubozni :
Odzivlju se od svuda Hrvati
Bielu knjigu sa serlinim prati.
Sto se skuplja to se dobro znade
Al, je malo koliko nas imade,
Ima hromi sto dati nemogu
Za nje zdravi naknaditi mogu.
Da vidimo kako koji daje
I koji nam u knjigi manjkaje.
Vi Hrvati sto imate para
Neskratite ovog liepog dara.
Kesedzije nek Vas korbe minu
Nemislite sve je u serlinu,
Pet da dades na sebi neznades
Deset nece ureciti srece.
Zdrisi uza sa kalceta pusta
Sto no si mu zavezao usta,
Stisni ruku da ti se netrese
Da ti skese prasinu nestrese.
Vidis kako siromasi daju
Ti, daj vise da se ne rugaju,
Daj Bolnici sto " Napredak " vice
Sto se casti i postenja tice.
Do vjeka spomen da ostane
Stara mrznja na nas da prestane.
Jos bi sklanja da smo za pjevanja
Al cu cekat prvog pirovanja,
Tko se zeni to vec svaki znade
Napred Braco ! Ja negubim nade.

Siromah.

Radnici bez Rabote—Brzojavka od 21 tek. donasa viest da veliki broj inostranog naroda jesu bez rabote u Americi. Radnici su sada na velikom cudu jer neznaju se okrenuti kamo da dobiju zarade te siromasni narod opet se povraca nazad u Europu.

Njemacki ratni brodovi — Kako brzojavka iz Berlina dokazuje Njemacka imat ce god. 1914 dvanaest novih ratnih-brodova svaki vise od 19,000 tonelata, dvadeset i cetiri drugih velikih brodova, kao isto cetrnaest velikih krstasa. Sveukupna velicina od manje nego 320,000 tonelata sto sada Njemacka drzava ima onda ce imati 700,000 tonelata ratnih brodova.

Nehocu Japance — Brzojavka iz San Francisco donasa viesti da tri stotine Japanoca jesu dosli u Ameriku u okolicu Washingtona te odma bili povraceni u British Columbia. Deset jesu bili ujamceni kod Bellingham proslog Ponedjeljka i poslani u Seattle da od onog mjesta budu povraceni od kuda su dosli.

Tragedija u Gostioni kod Sydney —Spomenili smo u proslom broju kako se je tragedija dogodila u gostioni Hotel Metropole, Sydney, da muza i zenu jesu obodvojicu nasli mrtvih. Sada na iztragi njihove smrti dokazano je da Lister-King jest pocinio samoubojstvo uzrokom da se je nasao u neugodnom polozaju od njegovog ogromnog dugovanja. Njegova zena koja ga je ljubila za nevidjeti sramotu svoga muza odlucila i ona snjime umrieti, te skupa obodvojica bili su nadjeni kako je gore dokazano.

Osudjena za ubojstvo — U prosli cetvrtak na Velikom Sudu jedna maorka imenom Peti Watene bila je tuzena za ubojstvo svoga muza kod Maropiu, Northern Wairoa. Svjedocanetvo je dokazalo da ga nije hotila hotimice ubiti nego na nesrecu pogodila ga je sa uzdom konja u smrtno mjesto, koji da je bio udaren na drugo mjesto nebi bio umro. Bila je osudjena sest meseca tezke tamnice sto moze se sa sretnom nazvati.

Cudnovati covjek — Brzojavka iz Dunedin dokazuje da Lionel Terry jest opet pobjegao iz Seacliff ludnice. Ovo je jedan cudnovati covjek kojeg osobno poznamo koji je na noge proputovao cieli sviet. Jest veleuceni i ima dobro srce za svaku narodnost osim Azijate, sto u njegovoj knjizi dokozaje da Kinezi imali bi se drzati svoje narodnosti a ne nigda mjesati se sa Europejcim. Kad je dosao u Wellington sa njegovog putovanja vidi jednog hroma starog Kineza na ulici izvadi samokres zapali i ubije Kineza. Prije nego je ubio Engleza Terry je vec napisao nekoliko listova da misli ubiti kineza samo za jedini uzrok kao protest. Kad na iztragi za ubojstvo bio je osudjen na dozivotnu tamnicu te kasnje postavljen u ludnicu. Iz ludnice bio je prije pobjegao pak su ga natrag opet povratili, te opet sada po drugi put pojegne i mozda da bude sasvim tezko naci ga jer Terry ima prijatelja.

Gosp. Simun Urlich, Ohia Lake, Mangonui, pise nam da nije istinito od njegove zaruke kako je bilo naznaceno u broju 31 " Napredka," a dokazano od dopisnika Luje Bakalica. Ne samo da njegova zaruka nije istinita, dali takodjer nije istinito ni od zaruke Ivana Urlica. Ovo neka bude na znanje nasim citateljem.

Poruka Hrvatima u Novoj Zelandiji !

(Iz Hrvatske Metropole).

Kruta i nepravedna je sudbina, koja progoni narod hrvatski. Razciepan je pod upravom mnogih vlada, liesen svog narodnog i drzavnog jedinstva, a po gotovo zapusten u gospodarstvenom pogledu. I tako opazamo cudan pojam, da unatoc izvanredno povoljnog geografskog polozaja, plodnosti tla, sgodnog prometnog polozaja zemlje te radinosti i bistroumnosti naroda hrvatskog, nijedan dio prostrane monarkije habsbuzke nije izvrgnut tolikom stradanju kao hrvatske zemlje. Obraslagati i dokazivati to poblize drzimo, da je suvisno.

Najgriesitiji dokaz za tu tvrdnju jest izseljivanje, koje je nase zemlje zahvatilo upravo u obsegu. Izseljuje se narod i od drugdje, ali razmjerno ni od kuda toliko i pod takovim okolnostima, kao iz Hrvatskih zemalja.

U Sjevero — Americkim Sjedinjenim drzavam ima Hrvata preko 300,000, a juzno —Amerikim drzavam oko 50,000, u Novoj Zelandiji preko 3000, a ima ih dosta i u sjevernoj i juznoj Africi.

Najveci dio tih nasih izseljenika povraca se nakon stalno vremena natrag u svoju otacbinu, ponajvise uz vise ili manje znatne pristednje, a salje i dok zive u tudjini dielove svojih pristednja u domovinu. To je pri velikom zlu, kojem inace u gospodarskom pogledu nasoj zemlji radja, utjesljiv pojav. Ne manje je utjesno, sto se kod nasih izseljenika istom u tudjini probudi prava otacbenicka ljubav, ljubav za jezik nas sladki i za slobodu naroda nasega. Obogaceui znanjem i izkustvom povracaju se nasi zemljaci natrag u domovinu te imadu novie druge poglede na nase politicke i ekonovske prilike, nego sto su imali prije seljenja. U svakom pako iole vriednom i trieznom Hrvatu radja se svakom povratak u domovinu ziva zelja, da pripomogne oko napredka nasem narodu na svakom polju. Ne krivnjom svojom zaostao nam je narod u napredku i razvitku gotovo na svakom polju, pa treba mnogo sloznog i jakog i dugotrajnog pregnuca, da se uzmogne dostici napredba ostalih kulturnih naroda, koje ne sapinje verige zavinosti od tudjih gospodara.

Nego uz sve vrline, koje rese nase domorodce u tudjini, tezko se oni oslobodjaju jednog ljutog poroka, a to je nesloga, i kao posljedice i : medjusobne zadievice, trvenja i.t.d. To je nama cudan i poguban pojav, koji krompromitira poznati cienjenim, da 'v Hrvat dobrocudan i golubinje cudi i da bas njegovi predci stvorili onu liepu narodnu riec " Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari."

Taj porok treba liecjti, ako cemu budemo kulturan narod, koji trazi svoju neodvisnu drzavu. Mi smo narod malen, okruzen sa svih strana neprijateljima. Prijatelja tako rekuc nemamo nigdje. Susjedi nam vrebaju na nas, svaki bi nas rad pod svoj jaram upregao. Pravo i zakon u politici danas malo vriedi, u najmanje za nas Hrvate : izkustvo nas o tom svakdanje uci. "Tko je jaci, taj tabaci"—lozinka je danas na zalost ona, koja pobiedjuje. Nasa nesloga ostri zazubice dusmana nasih za odkidanjem nasih prava i dielova naseg kraljevstva starodrevnog. Oduprieti se mozemo samo naobrazbom i blagostanjem te medjusobnom snosljivoscu. Ta tri uvjeta tarite u jednom lancu. Naobrazba je glavna poluga napredka ; ona budi u covjeku teznju za plemenitim radom u sticanju i narodnoj samosvjesti, ona stvara i jaca borce za politicka prava naroda i za njegovu slobodu. Pred njom izcezavaju one sicusne zadjevice i prepirke, sa kojima sada mnogi nasi zemljaci preko mora trate svoje vrieme i svoje sile jedan se drugomu otudjuje, a gube osjacaj ljubavi i potrebe za sloznim i bratskim radom na druzstvenom i politickom polju.

Daleko iz otacbine svoje mogu nasi zemljaci trieznije da prosudjuju odnosaje u domovini ; oni sigurno imadu povoda da najvise zale, sto se i kod nas previse razpiruju strancarske strasti, koje slabe politicku snagu naroda hrvatskoga. Primjer taj imao bi da im bude i jedne strane strasilo, a s druge pouka, da ce narod nas tek onda postati mocni politicki faktor, ako bude slozniji. Svaka glava ima svoju pamet, a koliko ljudi, toliko cudi ; nu interes stvari zahtjeva uviek, da se bar u nacelnim stvarima traze i nadju dodirne tocke, sa kojih se dobroj stvari moze koristiti. Discipline mora pak svugdje da bude, jer kad u vojsci takove nema uzalud sva stratezka vjestina vojvoda.

Treba se dakle okaniti osobnih zadievica i prepiraka, a ponajmanje iznasati takove u javna glasila. To nikoga ne zanima, nego samo one koji se svadjaju. U novine spadaju pametne stvari obceg interesa. Hrvat u Novoj Zelandiji imali bi iznasati u svojoj novini crtice iz njihova zivota i rada i uspjehu njihove trgovine, na kojim tvrdkama rade, sto ih u tom spriecava, pak sve vaznije zgode i nesgode iz njihova druzstvena zivota. Gradiva ima dosta, samo ga treba obradjivati i iznasati. Nas bi ovdje zanimalo znati, da li ikakova hrvatska druzstva u. Novoj Zelandiji postoje, sto ta druzstva rade, kako pomazu svojim clanovim i uzdrzavanje svezu medju Havatima, kako goje i bude narodnu hrvatskn sviest, u koliko im Austrijski konzulat ide na ruku i govoreli ondje cinovnici nasim jezikom, siri li se medju zvanicnim i privatnim krugovima novozelandskim poznavanje imena hrvatskog, u koliko Hrvati i njihova druzstva u tu svrhu djeluju, koliko dolazi tamo Hrvata, a koliko odlazi, sto je sa Hrvatima u Novoj Krledoniji, imadu li oni kakove sveze sa nasom bracom u Novoj Zelandiji, cije se honzulat ondje brine za njihove interese, o organizacije Hrvata u Australiji u obce i.t.d.

Eto stvari, o kojem "Napredak" treba izvjescivati. Neka ne misle nasa braca, da mi ne vodime racuna o njima, dok su tamo. Mi pratimo budno njihov rad i zivovanje a zelimo o njem da budemo jos tocnije obavjesteni, jer se nadamo, da ce nakon svog povratka na valove onog sinjeg naseg mora hrvatskoga, za kojima tudjinac hoce da posize, jos jace pregnuti na obranu prava naseg naroda.

List " Napredak " treba svakako svojski podupirati suradnistvom i predplatom ; to zahtjeva ponos od onih 3000 primorskih Hrvata, kako njihov jedini glasnik, koji ih spaja majkom otacbinom i ostalim hrvatskim svietom, nebi njinuo, kao nekad " Danica." Bio bi to inace dokaz narodne nemarnosti te politicke i narodnostne nezrelosti, prava sramota !

U bratsko kolo, dakle novozelandski Hrvati, dignite visoko barjak hrvatski, pokazite da, i ako vas je malo, da sto junaci i vriedni sinovi nase Dalmacije, kolievke Hrvatske.

To Vam uz bratski pozdrav porucuje.

Peroslav Paskievich.

U Zagrebu, 16 Listopada, 1907.

Vise nego jednom prigodom molili smo sve nase cijenjenje predbrojnike, kojima smo list sve da sada slali, da bi nam svakako pocetkom dojduceg mjeseca Prosinca predplatu priposlali. Sto mozete od nas vise zahtjevati, kada smo vam za cielu godinu novinu u veresiju slali, takodjer sasvim lepi broj ima na nasim knjigam koji nisu za drugo polugodiste platili. Ako sada ovaj poziv neuzmete u obzir, stavno svi mozete se nadati, da svakomu bit ce dojduci broj zaustavljen koji nebude imati pravo primat ga. Zao nam je toliko puta opominjati, ali smo vise uzstrpljenje izgubili te usuprot nasoj zelji bit ce mo usilovani sva imena duznika na javnost iznieti, kao isto malo kasnje predati imenicu u ruke nasem odvjetniku.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion
Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
"Napredak,"
(Weekly Paper)
(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.
Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,
Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.
Manuka ,, 9 Prosinca
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Orova ,, 30 Studenog
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Izvrstna Gostiona!
Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.
T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

ZA ZNANJE.
NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na
Ured "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 27, 1907.

Otvara nam se bolja Buducnost uzmimo prigodu sada, ili vise Nikada!

Prosle sedmnice nalazec se u nekakvim bezpotrebitnim poslovim, sto na obranu ove novine treba nam stati, mislili smo biti toliko zaposleni da nemoguce bude, izdati novinu ovog puta. Ali uzbuna silovitog vitra, okrene se u manju snagu, tako da jesmo vriedni upravljati sa brodom na nasu volju, i dati svome narodu neprikidne novosti, sto mu treba znati sedmnicu iza sedmnice. Ovo je svrsetak prve godine kako vec znate, te sasvim bilo bi nam zao proti nasoj volji da jesmo bili zaustavljeni izdati ovog broja "Napredka" na svrsetku ove prve godine.

Ipak mozemo se nazvati ti sa sretnim kada smo prevalili prvu godinu, te sada u buduce imamo toliko nade, da po mogucnosti Svemoguceg Boga i hrvatskog od Nove Zelandiji radnika ova neodvisna novina "Napredak" hoce dugotrajno uztrajati i napredovati.

Mozda da u visem broju od nasih citatelja u ovaj zemlji, jesu vec zaboravili one izvrstne clanke od dobrog savjeta sto "Napredak" jest sadrzavao kroz godinu dana. Mozda da u visem broju nisu pomnjivo citali i razmatrali na izvrstne clanke od kojih kad bi savjeta uzeli mogli bi dandanas na koristnom putu biti. Ali povjest ovog lista nemoze nigda vise biti zaboravljena, jer 'Napredak' jest razgranao svoje grane po cielom Hrvatskom svietu.

Sa ovim brojem dati ce mo naredbu knjizari da u jedan svezak sveze sve brojeve ovog lista u jednu knjigu, tako da nasi potomci, ne samo ovu prvu knjigu, dali i buduce svezane knjige 'Napredka' budu citati nakon nasega polazka u hladni grob.

Vidili smo u Puckoj Knjizici (Auckland Free Library) razlicitih Englezkih novina u svezku svake godine od kada jesu utemeljene. Prva godina od novine "Herald" izlazila je jedan put u mesecu, i to u manjoj velicini nego je sada "Napredak." Kasnje rasla je sa narodom, te postala svako petnaest dana kasnje svake sedmnice, kasnje dva puta na sedmnicu, kasnje tri puta na sedmnlcu, u najposlje (kao sada) redovito svakog dana.

Racunajuci broj od nasih radnika, koji bez razlike jesu svi jednog stalisa istinito mozemo se nazvati kao najizobrazeniji narod na svietu kada smo docekali u stranoj zemlje imati sedmnicnu novinu. Netreba nam nista drugo nego malo bratske sloge izmedju nas, pak eto jesmo stavno docekali, da u buduce mozemo imati najprvu i najbolju novinu u svietu na hrvatskom jeziku. A od koga to? Od nikoga drugog, nego od malenog broja hrvatskih radnika u Novoj Zelandiji ako se u vecini budu predbrojiti.

Nismo se nadali, ali kada se promislimo suza nam radostnica na oci skace, kad do malo dana vidit ce mo ovu obljubjenu novinu "Napredak" u jednom svezku knjige, pokraj ostalih svezaka od velikih Englezkih novina. Svaki pojedini broj "Napredka" bio je u Puckoj Knjizici (Free Library) na ogled za citanja izmedju ostalih velikog broja razlicitih novina. A, kako se nemozemo nazvati sa sretnim kada smo docekali i svezak knjige "Napredka" imati.

Nemozemo naglo raditi, niti mozemo zahtjevati sve od puta da obilni Bozji blagoslov padne nad nami. Ali istinito, i iskreno ovoga puta vam naznacujemo, samo ako odbacimo od sebe prokletu "samovoljnost" otvara nam se takova dobra buducnost sto nigdi na nikakvom drugom kraju svietu nasa narodnost nemoze postignuti kao mi Hrvati u slobodnoj zemlji od Nove Zelande.

Srce nam se grozi kad pomislimo, sto nekoji Hrvati mogli su postignuti nazad godina samo da jesu sliedili put od izobrazbe poput ostalih narodnosti. Jest! istinito nekoji nasi Hrvati mogli su biti obdareni sa velikim bogastvom, a kad tamo dandanas imaju potrebu od milostinje. Ne, samo u gradu Aucklandu mogli su imati prilicno bogato imovine, dali vanka grada na sve strane ove glasovite ostrve, kao i n.p. u Dargaville nazad godina, mogli su imati imovine uz sasvim malenu cienu velikog prostora zemlje, sto dandanas nemoze se imati za veliku svotu novca.

Netreba nam nista nego izobrazba, pak eto jesmo u svakoj stvari nadmasili sve ostale narodnosti od svieta. Kada se naucite kako se treba ponasati, sa izobrazbom uvidit ce te, da ce te biti primljeni u svako druzstvo gdje vas nitko nece nigda zapitati od kojeg ste roda i poroda.

Bacite "samovoljstvo" na stranu, a dajte se vise izobrazbi i ponasanju pak eto odma mozete se sa sretnim nazvati. Koliko nam na srcu stoji da vam mozemo dobra uciniti, ali koja je hvajda kad nam nedopusta te da vam dademo naseg dobrog savjeta, sto sa vremenom mozete doci do boljeg zivljenja. Nije sve u kopanju smole, jer kad nekoje vrieme jeste bili na kopanju smole i zastedili kojeg novca, nije vam vise potriba kopati kad bi vas zelja srca vaseg povukla za drugim radom onda dodjite do naseg iskrenog savjeta za naputak. Ima na hiljade drugih nacina za imati dobrog zivljenja, jer nije na ovoj ostrvi cieli sviet u gradu, ili blizu grada Aucklanda.

Poznamo da nekoji nasi domorodci imaju lepu svotu novca kod Post Office Savings Bank gdje sasvim malo koristi ima; a opet kada se pruza opaka prigoda od nerazabrane pameti nestane i ono sve, sto se je zastedilo u krvavom trudu i znoju.

Kad bi nasi domorodci udruzili se u toliko druzstva sa nekolikom svotom novca, mogli bi smo biti pri ruci dati im savjeta, kako i gdje ulozati novac da kroz kratko vrieme mogu postati sretni, i cestiti ljudi.

Imamo primjera vazda kopa, kopa pak sto se zadobije? A, opet sto nasa narav jest privinuta na svako zlo, stavno sa ovakovim postupanjem nigda, za nigda na nijednom kraju svieta nema nami hrvatim buducnosti. U Vami sada draga braco sve obstoji da uzmete prigodu, kada vam se prigoda pruza. Nista vam necemo za sada obecati, jer najprvo treba da u vami imamo pouzdanja. Ali od nase strane jesmo vriedni dati vam naputak na bolju buducnost i zivljenje, na dobro zemljiste kopanja gume, na razlicite radnje, na nabavu zemljista i kuca koliko u gradu toliko vanka grada, za nabavu zemljiste u King Country na zeljeznickom putu izmedju Wellington - Auckland.

U Amerikam kako vidimo po brzojavnim viestim mnogo naroda jest bez radnje, te zalimo jer se nadamo da da izmedju velikog broja nesretnjaka sto neznaju kamo otici, bit ce tkogod i od nase brace, ali u ovoj zemlji nije potriba nikomu gladovati. Nego ako sada okrenemo, sa odlukom bolje napredovati, odma se istinito postavlja temelj za buducnost. Ako dopustite da budemo malo bolje prostiji nego se sada nalazimo za vase interese uradit ce mo da budete imati vazda cienu smole kako u "Napredka" sastoje, tako isto bit cemo pripravni otvoriti put da cienu za svaku vasu potrebu budete imati uz najmanju mogucu cienu, a ne biti varani kao jeste dandanas. Dakle opazite, i promislite koliko mozemo vam biti na koristi, i koliko bi mo zudili zrtvovati za vasu buducnost samo kada bi mo imali u vami pouzdanosti i iskrenosti.

Nemojte zaliti u velikom broju sada predbrojit se, jer to jesu vase duznosti da nam oblaksate ovaj teski rad. Dajte nam suradnicke pomoci, tako da dojduce godine "Napredak" bude se povecati i vasda napredovati. Ako nam sada date pousdanosti da svoju novinu koja vam za izobrazbu sluzi, necete zapustiti onda ce mo vam i slagara dobaviti

A mozda i svoju tiskarnu imati? Urednictvo trebovati ce nam primjestiti na koje drugo zgodnije mjesto, tako da jesmo odlucili imati jednu sobu koju ce mo dati na vase razpolazenje kad u gradu za proci koristno vrieme citajuc svakovrstnih razlicitih novina i knjiga koje mislimo za vas nabaviti. Neznamo za sada sto bi mo vam imali vise kazati, nego uzmite prigodu od vase buducvosti od svakog napredka kada vam se prigoda pruza.

KRATKE VIESTI.

Prva godina dovrsena od kada je ova novina ustanovljena. Ocekuje se stara i nova predplata, jer nemoguce napredovati ako se Hrvatske duznosti nebudu vrsile.

Nemojte se nadati dojduceg broja "Napredka" primiti ako nebudete priposlali predplatu.

Uzrokom da Urednik i tiskarna bit ce vrlo zaposleni kod velikog Suda podniposto nije moguce izdati novinu dojduce Sriede.

Od stotinu zlocina, 40 jest pocinjeno od zastaranih zlocinaca.

Nekoji veliki parobrodi koji plove Atlansko more imaju na sluzbi 150 ognjilaca.

Njemacka sada gradi 24 ratna-broda na 13 brodova sto Englezka drzava gradi.

Kako brzojavke donasaju viesti Kinezki narod misli se opet uzbuniti proti inosranim narodom, te u slucaju uzbune Njemacki i Amerikonski ratni-brodovi jesu u pripravi da postave mir.

Za jednu Liru troska na paru radnje opotrebuje za istu radnju na ruke potrositi £160 sterlina.

Nije moguce sa otvorenim ocima pomotriti vise od 3000 zviezda.

Kroz devetnaesto stoljece 16 ostrva jest nestalo, a 52 ostrve jesu je podigle na povrsinu morsku uzrokom vulkana.

Prije nego se je otvorio Suezki Kanal velikih morskih pasa nije bilo poznato u Jadranskom moru, a sada ih ima u velikom broju.

Liecknici, i ljekarne u Francuzkoj nemogu zakonito zahtjevati podmiru dugovanja ako su prosle dvije godine.

Obucena samo u nocnjoj odjeci jedna mlada djevojka bila je nadjena od pulicmana na jednoj sjedalici kod Wandsworth u Londono iza kako je u spavanja otisla od kuce za tri milje puta.

Sada nazad malo vremena kada je Strajk bio u rudami crnog-ugljene stetovalo jest Newcaste kroz dvije sedmnice £265,000, kao isto £50,000 u zaustavljenog placi rudarima.

Obitelj milijunasa Thaw koji je sada u tamnici za drugu iztragu tuzbe ubojstva jest prodala nekoliko zemlje crnog-ugljena za £400,000 sterlina uzrokom da mogu imati dostatna novca za obranu Harry Thaw,

U Kinezkoj nije moguce da jedan otac moze ostaviti svoga imanja jednom sinu vise nego drugom. Svi sinovi moraju da imaju jednaki diel.

Prosle godine Austrinska vlada dobila je u porezu £30,000 sterlina za igracke karte. Dokazuje se da Austrianci jesu znameniti igraci.

Jedan covjek imenom James Morrissey hotio je pokazati igracke sa zivucim zmijam u jednoj gostioni kod Melbourne kad napokon bi njamcen da je lienac i da nema nikakve zarade. Pulicija kasnje pobije sve njegove zmije.

Strajk rudara od crnog-ugljena u Newcastle (New South Wales) jest sada na miru i dovrsen n potpunom redu. Vlada je bila stavila ruke na posao te dosla do onog stepena od ovog strajka kako sada svi rudari i gospodari od rude jesu zadovoljni.

Svajcarski poljodjelci zude vise imati djevojke u sluzbu muzti mlieko koje znadu pjevati, jer dokazuje se da sladko zensko pjevanje drzi kravu u miru, i daje mnogo vise mlieka.

Spanjoljska vlada jest uzela nekoliko broja ucitelja od poljodjeljstvo koji sada putuju kroz cielu drzavu za davati nauka poljodjelcim.

Kinezka kraljica, Sultan od Maroka, vezir od Egipta, i Ameer od Afagastana sv imaju slazbene sviezdoznance.

Jedna Esperanto crkva jest sada sagradjena u Carigradu. Ovo je uzrok da svi putnici od svake narodnosti mogu otici imati sluzbu bozju.

Bolest od gube nezna se u Britanskom, ali sasvim je poznata u Norvezkoj gdje ima 20 bolnica za liecenje ove strahovite bolesti.

Koze, koje daju mlieko za najbolju vrstu sira sasvim u cesto dajem im se piti voda. Mocvarnost dobivaju od iste trave koje jedu.

Na ulicam grada Pariza pokusaj sada se radi za pokriti ulice lastram od acala, pak je dokazano da ovaj pokusaj jest u dobrom zadovoljstvu.

Banane mogu sadu sazrieti u Londonu uzrokom elektrictinosti. Objesi se u sobu bez zraka, koja je napunjena elektrictinosti. Lampe daju suncanu snagu pak tako mogu voce dati da sazrije po zelji.

Iz Brna u Moravskoj javlja ju, da je tamo radnik Josef Kucera, bacio kroz prozor iz drugoga kata svoga jedanajstogodisnjeg sina, iz srcbe za to, sto nije svoju zadacu koju mu je on zadao tocno izradio u ceskom jeziku. Djecak ostao je mrtav a grubijanski, zivinski otac cami sad u tamnici, gdje ga ceka zasluzena kazna.

Sto ima nova po Svietu.

(Cablegrams.)

RUSKA LUPEZKA NAVALA.

Petrograd 25 tek. brzojavka donasa viesti da jedno druzstvo od dvadeset lupeza jesu navalili na samostan kod Krypetek, i ubili su sest osoba u samostanu a dvojicu ranili. Kasnje tri lupeza jesu ujamcena, a jedan bio je ubijen od esplozije bumbe koju je lupez nosio u svome zepu.

GRCKA NOVA SPRAVA.

Atena 22 tek. Brzojavka donasa viesti da velika gvozdjena tvornica kod Crenst u Francuzkoj jest ucinila pogodbu sa Grckom vladom za 168 velikih topova da budu gotovi dojduce godine u potrosku od polovicu milijuna Lira sterlina. Takodjer je Grcka vlada naredila 10,000 bala kod Armstrong tvornice.

Ruski Buntovnici — Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da jedna ceta pulicmana obuceni u oklopim navali li su na glavno mjesto od skupstine buntovnika kod Riga. Buntovnici su se branili za cetiri sata i izpalili 700 hitaca i ozledili jednog pulicmana. Kada je pulicija kucu osvojila cetiri buntovnika i jedna zenska jesu se nasli mrtvi, kao isto pet muzskih i dvije mlade djevojke jesu ranjeni.

Cudnovata uzbuna. — Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da jedno pijano druzstvo buntovnika pod zapovidi jedne osobe obucena u castnikoj odjeci jesu navalili na rusku mesariju Vladivostoku gdje muzki i zenske jesu na radnji koji zapovidi da svi sluzbenici budu objeseni. Vjesala se prekinu nakon prve osobe objesene, pak castnik zapovidi da se drugi zaustave objesati. Onda zapovidi da svi budu stati na nogo, i pocme ih zivina castnika lupati sa sabljom, kad plac nevoljnika probudi vojnike na strazi, i svi malo kasnje zlikovci jesu ujamceni, gdje njihova smrt ocekivase.

Novine dokazuju da je bio cudnovati prizor nazad malo dana vidjeti jednu mladu djevojku na ulici u gradu Melbourne pusiti cigar. Svaka osoba muzko i zensko na ulici dali su pogled na ovu pusecu-djevojku, koja je mirno po vlici setala puseci cigao kao da njome cieli grad pripada.

Hrvati ! nemojte zaboraviti za doci na veliku generalnu skupstinu od "Hrvatskog Radnickog Druzstva" koja ce biti u Dargaville Subotu 14 Prosinca. Ovom potrebitom druzstvu mora da temelj raste.

Brzojavka iz Sydney od 56 tek. donasa viesti da George Toft jest bio objesen onog jutra u tamnici kod Tamworth (Australia) za ubojstvo njegove zarucnice na ubojstvo njegove zarucnice na 29 Srpnja o. g. Ubijena djevojka bila je 17 god. stara imenom Eliza Maud Fletcher.

Sada pri zakljucku Sabora u Wellingtonu vlada je stavila £5000 sterlina ra stranu za novi spomenik kod grobista pok. Seddonu mnogo obljubjenom bivsi Ministar-predsjednik ove kolonije. Opet sto narod ove zemlje sakupi bit ce na grobistu najbolji spomenik na svietu pok. Seddonu.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 128 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 100.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 45.
Srednja vrsta od swampa 26.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 20
Dobra swampa sa prahom 16.
Slaba swampa ostrugana od 20.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 18.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobar chips sa prahom alislabiji 14.
Dobar prosijani prah 12.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 88.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 40.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 22.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 19.
Chips slabi, i necist 10.
Prah 3.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 190
Dobra vrsta bez sitne gume od 155.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 105.
Sitna guma 50.

Doslo je na marketu ovog meseca 607 tonelata gume, ili bolje vam kazati 22 tonelate svakog dana. Doznajemo da bolja ciena nemoze se imati sve do svrsetka ove godine. Marketa je sada sasvim mirna, slabo je kupaoca. Polje je za sada neprodavati, ako ikako mozete drugcije uraditi, jer novcani Banski polozaj u Americi idje na bolje, te iznenada doci ce trgovcim naredba za bolju cienu gume, ali nije se nadati prije svrsetka ove godine.

Milodari za sv. Propece.—Za ovu svrhu primilismo £1 8s od gosp. Jure Burazina iz Waihopo, ali sliedeca imenica darovatelja dokazuje £1 9s—ili jedan shillin manje nego je primljeno.—Juraj Burazin 4/., Vlaho Segetin 4/., Juraj Turkar 3/., Luka Lucijetich 3/., Mihovil Glavas 3/., Ante Tolich 3/., Jusaj Tolich 3/., Petar Grubisa 3/., Stipe Anticic 3/.—Dakle ovaj je sada milodar zakljucen, i novce ce mo odma odaslati Presvietlom Biskupu. Slava Bogu ! kada je ovaj maleni milodar od £10 sada dovrsen, a znate li koliko je vremena trebalo za sakupiti ovu veliku svotu ? Od dneva 2 Rujna do 25 tek. Koliko ce vremena uzeti za milodar Bolnice ?

Domorodac u neugodnom polozaju —U proslu Subotu 23 tek. na Police Court Petar Anich (jednom storekeeper kod Waipu) bio je doveden kod suda kao obtuzenik za kradju £48 sto pripadaju drugom nasem domorodcu gosp Antonu Martinovicu. Glavni Detektiv Marsack zapitao je kod suda da Anica odmetnu za osam dana uzrokom da budu imati sve izpite za iztragu parnice, jer da Anich jest stopro ujamcen koji je mislio pobjegnuti iz ove zemlje. Gosp. Skelton na obranu obtuzenog izprosio je kod suda bail za Anica i to na ovaj nacin. Dvije odgovorne osobe po £50 svaki, i jedna odgovorna osoba od £100, kao isto suvise Anich osobno na njegovu odgovornost £100. Iztraga parnice Anica dolazi biti dojducog Ponedjeljka. 2 Prosinca.

Svega Pomalo.

Bio sam se prosetao, uz, i niz Wyndham-street, te idjuci uz brdo s' lieve strane na kantunu pod verandom opazio sam krasnu djevojku, srednjeg uzrasta, zutljikovasti vlasih, plavog dugoljastog lica, kratkog nosa, plavih i umiljatih ociju, malih usta, i sicukni zubi. Niz njene mladenacke grade, blista se zlatni dugacki lanac, sa zlatnim satnikom, kojega je zadjela za tanani pojas. Lanac i dobnik (kako mi se cini) vrieditи ce okolo £20. Ali koja bi to imala biti ? Ha ! ! Sad sam se sjetio da je to mlada golubica nasega Gose : sto mu se vlasi na glavi razvijaju poput gusastog oblaka preko blistave mjesecine. Ali za reci : Goso bati ariju po zatvorenoj sobi, a svisni ljudi stisaju se po zracnom vazduhu sirokih ulica, te i njegova gslubica giperli se pod zlatnim lancem Gosinog dara, koga na sve jadne jos ni isplatio nije.

Kada sam razvidio tute sta se radi posao sam su nekoliko drugova, da se napijem u Hotelu gosp. B..... Hobson Street, Zapovidim, da mi za mene dade jedan portigraf koji mi vazda po volje pristaje. Nu ! valja rec pravo, i oveg je puta, jerbo mi je vriedijo za jist i pit. Pice je bilo kako sam rekao portigraf, a jelo bio je crni balavi spuz u istomu. Ali za bas rec, nije bio toliko velik, kad bi se covjek nadao bio mu je obilat zalogaj, a tako kad se nije nadao, meni su bila i dva. Ovijem priporucujem svim koji nemogu piti bez kakve meze, i tako za 6 pena dobije jest i pit. Kada sam izasao iz recenog Hotela, oko me nanese na ono, sto nisam prije vidio, niti dapace znao.

Ja nisam znao, da je pismo na papiru, bice opipljivo. Nu ! ovde ce mi mnogi primietiti da nije istina ! Ali ce se za to prevariti, jerbo mogu im reci : Da covjek u Aucklandu koji nezna citati, kako nadje broj od telefona ? To ce reci da ga napipa. Jos suvise : kum gosp. Ivana Silica, oce svojevoljno da se ucini zenskom osobom. Svaki covjek, goji i redi svoje brke, damu budu liepsi i veci, skojim da se do napokon dici (kao djevolka sa vlasima) a receni kum svoje brije. Da ! da ! puno su mu smetali. A, da je srece izmicao bi ih na obcinu kao i jos kogod.

Ala ! suvise, da vam je viditi, kako nas Urednik bala ! mislec se, kako i skoje strane, da pripravi £500 za isplatu dvi ogromne trazbe, koje od njega zahtjeva jedan vrli pametnjak, kao za ostetu nanesenu sbog njegove kucne cistoce. Ali se u svojoj pameti i mudrosti, nas pametnjak gubi. Jerbo cuo sam od jednog ucenog Dominikanca govoriti "Plus vincit sensus, quam multiplex census," t.j. vece dobije znanje nego mnozstva dohodaka.—Ostajem Vas

Gigrle.

Izum Hrvata.—Zrakoplovni tehnicar Kajbic iz Desinica prijavio je austrijskom patentskom uredv u Becu svoj izum. Polazeci sa stanovista, da bi se u tehnici zracne plovitbe morala upotrebljavati letala ili krila, nalik pticjim krilima, on je takovo krilo uprilicio i u brzom vlaku pruge Bjeljak—Gradac—Bec pokusao, izpruzivsi ustrojeno krilo ono moze da odoli zracnom tlaku i da mu se uspjesno opire, Buducnost pokazati ce, u koliko ce Kajbicev izum biti koristan.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Joze Zurach, Maropiu—Po vasem zahtjevu prominuli smo adresu. Ako niste primili novinu na staru adresu siguri smo da su je tudje ruke digli. Sve ono sto zuditi znati naci ce te u broju 32 Napredka. Zivljeli !

Gosp. J. A. J. Muka—Radabi mo zadovoljiti tvojoj zelji, ali tvoji clanci jesu uvriedjivi pak spada na nasu odgovornost a ne nigda na tvoju. Ako ste se nasli privareni cuvajte se, i nemojte u obzir nista uzeti kada vam nevriedi, jer osobno mi nemozemo zvati nikoga 'varalicom' kroz javno glasilo kada nami nije nista poznato a tvoja odgovornost sasvim nam malo vriedi u ovem slucaju. Za pisati kroz novinu mora da bude temeljnhi uzroka. Toliko na vase znanje, zdravstujte !

Gosp. Joze Tesvich, Parenga—Vase iskreno obecanje i dandanas ocekujemo, ste mozete vise zehtievati od nase usstrpljivosti ?

Primili smo od gosp. Tome Jukich, Saies 5/., kao milodar za Bolnicu, kao isto 3/., milodar za obitelj Stepanica u Waihopo, Molimo obitelj Stepanica da nam od njihove strane istinito dokazu u kakvom se polozaju sada nalaze. Spravni smo odma uputiti svotu novca gospodji Stepanica koju smo primili ; ali u protivnom slucaju ako je (ne dao Bog) obitelj Stepanica na putu stradanja uzrokom bolesti njihova otca, neka nam gospodja Stepanich to javi, pak ce mo joj biti pri ruci u njezinoj obiteljskoj potrebi.

Englezka novina "Herald" dokazuje do tamnicar Thomas Hall koji je bio u tamnici Mount Eden za dvadeset godina bit ce do koji dan pusten na slobodu. Ovaj je pocinio zlacinstvo za ubojstvo svoga tasta kapetana cain, i pokusaj otrova svoje zene u Kolovozu mesecu god. 1886.

Spanjoljski ratni-Ministar dokazao je vladi da je mnogo bolje srusiti iz temelja svu mornaricu, ako se odma nebude potrositi £1,000,000 sterlina za popravak ratnih brodova uzrokom da mornarica dodje na prvi razred od danasnjeg vremena.

Priporucujemo svakom hrvatskom domorodcu kad im bude osobno stogod potrebito za tiskanje duze obrati na svoju hrvatsku navinu koja moze svakovrstnu radniu tiskati uz najmanu cienju. Kao isto kad dodjete u grad, te imali potrebu za otici na druge, rabote osim kopanja gume, jesmo po nasem poznanstvu vriedni pripornciti, Takodjer aka neznate, dodjite direktno do Urednistva mozete biti priporuceni u privatnu kucu za pribivaliste, gdje svakog dobrog izgleda hocete imati.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 Queen Street - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

STO AMERIKANSKI RADNICI JESU DOBRI URACITI, I KAKVO JE NJIHOVO DIVNO VELEDUSJE.

Danasamo ovaj clanak koji jest prenesen iz „Trseanskog Lloyda“ dne 5 Listopada o.g. koja ista novina kao priobceno preporuca nam da nasa hrvatska stampa u Novoj Zelandi uradila bi dobro, da ne samo prenese iz naseg lista ovaj znacajan clancic, nego da se jos i pobrine, da ga prevede na Englezki jezik i objelodani u Nove Zelande novine s' navodom od Trsconskog Lloyda. Sada prenosimo kako sliedi.—Konzul Sjedinjenih Drzava Americkih u Trstu, Mr George M. Hotschick, pripovjedao glavnom uredniku gosp. Fr. Kucinicu, krasnu crtu, koja najljepsim svjetlom osvjetljava dobro i plemenito srce nasih hrvatskih izseljenika u Americi. Evo te crte.

U malom gorskom selu Javorje (posta Poljane) u gornjaj Kranjskoj, zivio je slovenski seljak Matija Mesak sa svojom zenom i sa sestero nejake djece. Zle gospodarske prilike i lose godine zaduzile njegovo imanje sa K 2400. Ta svota bila uknjizena na njegov teret u zemljistnici. Sto ce jadan da ucini ? Sve misli smislio u jednu i otisao u Trst, da se izseli u Sjevernu Ameriku. Mislio siromah : u Americi naci cu zarade, pristedit cu novca, izplatiti dug na imadju i vratiti se sa pristednjama kuci u krilo obitelji, k zeni i djeci. I ukrcao se u Trstu i stigao u New York. Iz New Yorka odputovao dalje zeljeznicom u Rock Springs, Wyo (drzava Wyoming). Tamo dobio odmah pasao, kao radnik u ugljeniku drustva „The Union Pacific Coal Company.“ Nu, nakon sama tri dana jadni Matija mesak ponesrecio u ugljeniku i izgubio zivot.

Hrvati radnici u Rock Springsu pokopali dostojno druga si Matiju Mesaka. Znajuc, da je pokojni Matija ostavio u staroj domovini zenu udovicu i sestero nejake djecice, sakupili oni medju sobom 80 dollara (K 400) i poslali novac ravno udovici Mesakovoj u Javorje u Kranjskoj. Taj novac imao je, da bar za prvo vrieme prehrani sirotu zenu i djecu. U tu su ga svrhu hrvatski radnici u Rock Springs i sakupili i poslali. Ali, sto se dogodilo ? Kad su vjerovnici pok. Matije Mesaka saznali, da je njegova udova dobila iz Amerike 80 dollara ili K 400, navalili na nju kao gladni vuci i u tren opljenili ju do posljednjeg novcica. Cudno ! Da se je takav slucaj dogodio u slobodnoj zemlji amerikanskoj, oni bezdusnici i krvopije bili bi od naroda lincovani.

Tezka tuga i gorki cemer obuzeli tuznu udovicu i gladnu joj djecicu. Jedna udovica tuzila se. Kad su hrvatski radnici u Rock Springsu doculi, sto se s njihovim novcem dogodilo, masili se oni i opet u svoje radnicke dzepove i sakupili iznovice 296 doll. i 60 centa (K 1554) i predali ga superintendantu drustva „The Union Pacific Coal Company“ u Rock Springsu, g. Georges L. Black-u, sr zambolbom : da taj novac poslje na amerikanski konzulat u Trst, a da amerikanski konzul u Trstu dobiveni novac tako upotriebi, doticno ulozi, a da pod nijednim uvjetom niko, pa ma ko bio, ne moze na nikakav nacin novac ni udovici, ni djeci oduzeti. Izjavili su, da taj novac mora konzul polozitи kod koje kanke ili „trust company“ i da se svakog mjeseca od tog novca ima izplacivati po K 100 za uzdrzanje djece. Amerikanski konzul, g. George M. Hotschick, primio je bankovni cek za 296 dollari i 60 centa i unovcio ga sa K 1554. Odvezo se na svoje troskove u Javorje, uzevsi sa sobom kao tumaca za englezki jezik na slovenski O. Kmeteca, glavnog zastupnika u Ljubljani parobrodarskog drustva „Austro-Americana“. U Javorju pohodio je konzul udovicu pok. Matije Mesaka i priobcio joj uzrok svoga dolazka. Tople suze kanule su iz zahvalnih ociju sirote udovice, a oko amerikanskog konzula sletila se neduzna djeca i motrila ga s nevinim pogledimaa u cudu. To je bilo 42. srpnja ove godine. Proslog tjedna bio je g. konzul Hotschick i opet na Gorenjskom, u Skofjoj Loki. Uredio je ondje konacno stvar novcanog pologa od K 1554 u korist udovice i djece pok. Matije Mesaka kod tamosnjeg c. k. kotarskog suda tako, da je taj novac ulozio kao „legat“ hrvatskih radnika u Rock Springsu, Wyo. u izkljucivu korist i pravo maloljetne djece pok. Matije Mesaka iz Javorja kod Poljana u gornjoj Kranjskoj, sa odredbom, da se djecici svaka tri mjeseca ima izplatiti na ruke njihove majke iznos od K 300 (K 100 za svaki mjesec), i to kroz vrieme od pet godina dana, dok god najvece diete ne dovrsi petnaestu godinu i uzmogne zasluzivati.

Aer. konzul, Mr Hotskick, vratio se u prosli utorak iz Skofje Loke preko Ljubljane u Trst. Vrlo je veseo i zadovoljan, sto je svoju zadacu izvrsio u redu. Hvalio se je, sto je bio u siromasnoj ali cistoj kucici slovenske sirocadi na Gorenjskom, gdje je uspjeo osusiti suze plakalice nejake djeceice i jadne udovice siromasnog seljaka i radnika Slovenca, koji je svoj zivot izgubio u ugljeniku sjevero.amerike Unije, u drzavi Wyoming. Jos je Mr Hotschick irazio urednikи gosp. Kucinicu svoje najzivlje i najvece zacudjenje i pohvalu na plemenitosti i veledusju hrvatskih radnika u Sjedinjenim Drzavama americkim, onih radnika nasih, cije zilave misice i znojna lica moraju usljed nemilih politickogospodarskih prilika u svojoj domovini Hrvatskoj, raditi i brinuti se za zivot svoj i za zivot svojih milih i dragih u dalekoj otacbini....

Da ! Slobodna zemlja americke Unije prima, velimo mi, k sebi sve narode sve radnike ovog svieta. Pa, u toj slobodnoj americkoj zemlji odgaja se i uci se i nas hrvatski radnik na bolja i ljepsa covjecanska djela, na duznosti ne samo Hrvata, nego i na ljubav i dusevno velicje covjeka.... Mnogi nasi ginu u toj zemlji i — vise se ne vracaju domu svome. Ali ima ih i mnogo takovih, koji, kao gradjani slobodne sjevero-americke Unije, mogu danas sutra, kada nuzda i prilika bude nastala, zrtvovati ne samo novac svoj, nego i same sebe .... za spas i slobodu otacbine svoje.

Slava nasim hrvatskim radnicima u slobodnoj zemlji sjevero-americke Unije !

Muhameda Grebiste.— Bozojauka iz Londona dokazuje da grebiste turskog Muhameda po naredbi Sultana bit ce razsvietljeno sa elektricnom svietlosti kod grada Medina. Muhamed god. 632 bio je pobjegao iz Mecca za Medinu 210 milja daleko gdje je kasnje zivio i umro. Grebiste Muhameda sasvim je lepo i bogato u Zamiji tako zvana El Haram.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Na Znanje Hrvatim.

MI nize podpisani dajemo na znanje svima nasim domorodcim da otvaramo gumfield smolokopcima, kog smo listali od gosp. Patrick Shine-a, u Waiharara, koji je poznat kao najbolji gumfield sto go North goji u svom zagrjjaju. Prostor istog jest od 1084 hektara, koji je sav pod gomom sa razlicnom dubinom od jedne do dvanaest nogu. Goma je obicno crna. Gumdigger nesmeta dali je snazan ili slabiji, on ce vec cim pocme kopat bit tvrdo uvjeren da ce svoju Licenciju od Lira 15 frankati kroz prvi mjesec kopanja. Field se otvara za vrime od dvije i pol (2½) godine pocam od 20 Novembra o.g. Placa se Lira 8 na nastupu ostalo poslie dva meseca kopanja: Dodjite i obajdite vec sam stavan da ce te posvema ostat zacarani sa bogastvom kog ce te steci s'vasim trudom od 2½ godine, te ce te sami rec, ma da ima igdi jos jedan ovakov u New Zeland. Neka naseg neka zive ovde nema (25 %) dvadeset i pet po sto. Tko nemoze da osobno odma dodje nek u registranom listu poslje 1 Liru depozita jer se broj moze napunit prije nego bi ste se osobno mogli prijavit, pak bi ste ostali razocarani.

Za potankosti obratite se, na

ANTOM SULENTA I JOHN PIVAC,
Waipapakauri.

Opazka ! Tko se neprijavi do 15 Decembra vec mu je prekasno.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto

ZA

Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem

WILFRED CHADWICK & CO.

ZA PRODAJU !

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Svanap u Ngarawhia, Waikato. Prodrenjen sa Austriacim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suvisno zemlja je gomana s' dobrom bilom smolom, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker“, kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pona.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, NOV. 27, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, DEC. 11, 1907. (NO. 36.) BROJ 36.

Pocetak druge Godine !

Eto sretno ovaj broj izlazi kao pocetak druge godine, od kada se je ova mnogopotrebna novina ustanovila. Na danasnje vrieme od izbrazenosti, nema, niti bi se nikakvi pametni hrvat u ovoj zemlji mogao osuditi kazati da mu novina neopotrebuje. Sve narodnosti od svega svieta u toliko razlicitih jezika imaju svoje novine, sto nikakva narodnost dandanas nemoze se nazvati kao izobrazena ako nemaju, ili ako ne citaju novine.

Mislimo da smo od ovom dostatno raztumacili u prosle brojeve "Napredka" koje vriednosti novine donasaju svome narodu, jer ako sada kroz proslu cielu godinu niste mogli razumiti nase clanke, ne samo od nase strane, dali i od strane vriednih dopisnika nema nam koristi natreg povracati se. Kada se nemoze podpuno shvatiti kroz jednu cielu godinu sto nam opotrebuje za nase buduce koristi, mislimo da ni kroz deset godina nebi smo mogli nista shvatiti, ni dokuciti.

Nije opotrebito da sve brojeve "Napredka" kroz proslu godinu bude te na pamet naucili ; ali istinito bilo je nekoliko vriednih dopisu, da samo nekoje pametni rieci jeste dobro shvatili stavno ne bi ste bili na steti nego na velikoj koristi. Veoma je tazka zadaca vazda naganati hrvatski narod da bude vrsio svoje duznosti, sto svaki imao bi se sjetiti sto mu treba raditi. Mozda da se tkogod nadje od hrvata u ovoj zemlji, pak da kaze Urednik vazda pita za predbrojbu. A, da je sreca da se nigda nepita ? Opet vam ponovno kazemo da samo znate kolika je nasa tezka zadaca pitati i naganati da svi slozno odlucite i dodje vam na pamet sto jesu vase duznosti nebi bilo opotrebito nigda nikoga opomenuti kroz novinu. Grehota je, ali u nikakvoj izobrozenoj narodnosti nije potrebito pitati za predbrojbu, kao stoje opotrebito hrvatskim novinam na sve strane svieta.

Sve novine koje temeljno obstoje kod drugih narodnosti, nije im opotrbito pitati za predbrojbu, jer njezin narod bez naganjana znade sto mu treba raditi. Mislimo da novine od nikakve druge narodnosti nisu tako u kukavnom i nevoljnom stanju, kao sto jesu zaliboze hrvatske novine. A koji je ovo uzrok ? Nista drugo nego sto hrvatski narod nemari za slogu, za izobrazenost, i za njegov buduci napredak.

Kada pod nesretnoj vladi od Austrije nije nam dopusteno da do izobrazbe dodjemo poput ostalih narodnosti, tada imamo izgleda i slucaju da mozemo se odlikovati u slobodnim prostim inostranim zemljam. Kada bi smo samo hotili mozemo ovu malenu novinu "Napredak" dovesti do onog stepena kao najbolju u svietu na hrvatskom jeziku, jer barem u ovoj zemlji od Nove Zelande za hrvatskoj radnika ima prilicno dobrog zivljenja kao nigdi u nikakvoj drugoj strani svieta.

Cudnovato je, ali je istinito da svi bi smo hotili na jednom putu od istog rada biti, ali ovog nebi imalo sastojati izmedju nas kada bi smo se navikli ovdjesnjim odnosajim. Kod stare domovine radniku nije moguce nista postignuti za svoju buducnost ; ali u ovoj zemlji kao najbolja na svietu za naseg covika moze svaki prosti radnik se otvorenin ocima postignuti sasvim dobro zivljenje, moze svaki prosti radnik kroz malo godina povatit se u svoj zavicij mnogo sretniji, nego kao sada gubeci uzaludno vrieme gledajuc jednog drugog sto Petar ili Paval radi. A kako se moze bolje buducnosti postignuti ! Nista drugo nego uzdrzite svoju novinu te vrieme kroz vrieme sto novina bude vam savjeta davala u njezinim vriednim clancim eto su vam za svakoga puti otvoreni za svaki bolji napredak.

Nemozemo se potuziti, niti mozemo racunati kolikog broja citatelja ova novina ima, ali predbrojnika koji zale za jednu "Liru" na godinu dati istinito jesu u velikoj manjini. Imamo takodjer dokaza da oni koji se nazivlju proti novini i koji zele vazda u tamnosti biti oni su prvi koji rado ocekivaju kad ce "Napredak" stignuti da go mogu procatiti. Takodjer imamo dokaza da na postarskom Uredu kada novina dodje, protivnici ili bolje kazati one osobe koje zele muktice novinu citati oni su prvi koji dignu novinu placenom predbrojniku.

Za ovu drugu godinu mislimo da je srece, nebi bilo opotrebito nigda naganati hrvatski narod na svoje duznosti, jer podniposto nemoze zahtjevati da parobrod moze putovati bez pare, kao isto novina "Napredak" nemoze obstajati bez dostatne podpore. Do sada nismo od nase strane nikomu zaustovili novinu, dapace potrosili smo bezpotrebno suvise nego smo bili u duznosti, jer kao za prvu godinu gledali smo razglasiti siroko i daleko ovu mnogopotrebnu i jedinu novinu u cieloj Australasia. Sada ovu drugu godinu nije nam to moguce raditi, niti zakonito mozete od nas zahtjevati stoga nemojte se nista zacuditi ako ovog puta svaki nebude primiti novinu.

Nema mozebiti niti jednog hrvata u ovoj zemlji koji nezna da ova novina obstoji, stoga sada je vrieme do nitko nebude zalita jedni Liru na godinu za temeljno uzdrzati ovo narodno poduzece. Sasvim je bilo tezko uzdrzati i dovrsiti prvu godinu, te sada kada smo zakljuciti nase knjige zalostno nalazimo da £141 10s 10s jest novina u dugovanju.

Ali protivno kada bi se dugovanje podmirilo od hrvatskog radnika onda niti jednog novcica nebi bilo duga. Ovo je sadasnji tezki nas podrzaaj, te sa ovakovim postuprnjem za drugu godini nemoze se napredovati. Ovo nije milodar, vec potrebito narodno poduzece stoga sada morate odluciti jeste li zadovoljni da novina temeljno obstoji, ili ju za vazda srusiti. Nemojte pokazati erdjavi izgled, niti gledati jednog drugog koji ce prvi biti predbrojen nego svaki domorodac jest u duznosti da podupro sto moze bolje pak znao citati ili ne. Stavno se nadamo u hrvatsko rodoljubje, da ce te nas izbavati iz sadasnjih okolnosti te vasu i nasu sudbinu odrediti kroz buducih petnajest dana.

Sv. Patrika Hrvatska Uspomena.

Kako je vec poznato svima citateljem "Napredka" da Hrvati u Novoj Zelandi jesu sa njihovim milodarem ostavili vjekovitu uspomenu u stolnoj crkvi sv. Patrika u Aucklandu. Ova uspomena jest Kalvarija od "Sv. Propeca" u cetiri kipa koja stoje povrh velikog otara, te odma na ulazku u crkvu ova vjekovita hrvatska radnicka uspomena stoji pred ocima. Isto tako kad se sluzba Bozja govori svim pravovjernicim koji se u crkvi nalaze "kalvarija" darovano od hrvatskog radnika stoji pred ocima. Ova uspomena nemoze biti nigda zaboravljena, kao isto hrvatski radnici imali bi se sto skorije probuditi, te tako drugu nezaboravnu kao mnogopotrebnu uspomenu ostave t.j. milodar za Bolnicu koji je vec u putu.

Bilo nam je dokazano da prva svota novca koju smo bili poslali Presvietlom Biskupu za "Sv. Propece" nije bila dostatna za dovrsiti sve troskove, i za nadpis na mramornoj ploci u dva jezika sa zlatnim slovim, da opotrebuje jos drugih deset sterlina. Mi smo odma od ovom obaviestili hrvatski narod, te kroz "Napredak" opetovno opominjali narod da ovu molenu svoticu bude se sakupila sto skorije. Nismo bili klonili duhom da ova svotica nece biti sakupljena, ali istinito uzelo je mnogo vise vremena nego smo se nadali, te mnogo jesmo zadovoljni da sada ovaj milodar za vjekovitu uspomenu u crkvi sv Patrika jest dovrsen. Poslali smo zadnji novac Presvietlom Biskupu, ali na listi od milodaritelja nema nikakvog imena od onih osoba koji se predstavljaju da oni jesu vodje hrvatskog naroda. Zalostno je, jer mogla su biti ona imena od onih hrvata koji se bave sa obrtim kao u stanju da su mogli udieliti svoj milodar mnogo bolje od hrvatskog radnika. Svi Hrvatski Obrtnicari koji se bave sa razlicitim obrtim podniposto nikakvog zivljenja nebi mogli imati da mu nije za hrvatskog radnika. Ali kada se stogod tice za cast, ime, i uspomenu svega hrvatskog naroda, onda nasi hrvatski obrtnici jesu vazda prvi u govoru, a u djelu vazda zadnji. Kada se otavlja koja hrvatska uspomena u inostranim zemljem mi bi smo zelili da svi budu dionici njihovog dara u navlastito oni koji su malo imucniji od radnika, jer kada zahvala dodje nece se pohvaliti jednu ili dvije osobe nego cielu Hrvatska narodnost. Evo vam sada prepis lista kojeg smo primili od Presvietlog Biskupa na odgovor naseg lista sa uklopnjenim zadnjem milodarom od £10 sterlina.

Biskupova Palaca
Ponsonby, Auckland,
Prosinca 6, 1907.

Moj dragi gosp. Ferri,

Tvoja vriedna i milostiva knjiga sa uklopljenim Hrvatskim milodarom od £10 sterlina za "sv. Propece" dodje mi do ruka. Pisem ti za zahvaliti svim Hrvatim na njihovom velikom daru koji su pomogli naresiti stolnu crkvu sv. Patrika. Kroz novinu "Napredak" milostivo izrazi moju gorucu zahvalu svim Hrvatim na njihovoj vjekovitoj uspomeni. Kada stignem u Dargaville dokazat cu Don Jozi Zanni od tvoga uspjeha za dovrsiti dostatnu svotu, sto ja vec cutim u svome srcu kako ce mu biti drago. Zelim svaku moju pozudu od tvoje srece, i opetovno zahvaljujem tebi i svim Hrvatim.

Ostajem
Tvoj vjerni u Isukurstu
† GEO. M. LENIHAN,
Biskup od Aucklanda

Proti Griehu !

Nema pera, nema olovke, koji da bi mogli opisati djela opakog jevika, kud se god okrenes cuti ces od nasega naroda (vecinom katolika) ogromne psovke, koje bez ikakove muke da ga je zadesila rigaju svojim opakim jezikom.

Opaki narod, kako strile izostrise jezike svoje, te psuju Boga. Isukrsta, sv. Sakramente, Majku Bozju i.t.d A nece da promisli kukavac kad obsuje Boga, tko ga je obsovao ? Obsovao je onoga, koji ga je od nista ucinio covikom, a to jest svoga stvoritelja, stvoritelja neba i zemlje. Kad obsuje Isukrsta, tkoga psuje ? Psuje onoga koji nije postedio svoju neprocienjenu krv proliti za njega ; koji ni samoga sebe nije postedijo nego se podlozio prigorkoj muci i smrti za ljubav njegovu.

Ali, da obstoji zakon onaki, kao sto ga je isti Bog zapovidio Mojsiji govoreci ; "Qui blasphemaverit nomen Domini morte moriatur. Lapidibus opprimet eum omnis multitude, sive ille civis sive peregrinus fuerit, Qui blasphemaverit nomen Domini morte moriatur," to jest Tko bi obsovao ime Bozje, viru i zakon njegov, da se imo kamenovati pa bio gospodicic ili ubog. Eh ! da se tako radi mislim manje bi ih bilo, te nebi u svojoj grdosti, toliko i najgrdje izgovore proti Bogu rigali.

O, tuzni covjece, sto ce od tebe biti ? koji nepristajes psujuci gospodina Boga svete njegove, virn i zakon njegov ? Gori je psovalac od nevirnika i Turcina. Zasto i Muhamed zapovida u svome zakenu, da se neima Boga psovati, ni Isukrsta, ni B. D. Mariju mater njegovu. Ovako svjedoci sveti Bernardin od Siene 7 Muhametus infidelissimus canis in suo alcorano proecepit quod quecunque Deum Christum, et etiam B. Virginem blasphemaret, medius divire-tur.'

Eto nesretni opsovace, Turcin koji nije od tvoga vjerozakona, te i on opominje da ne psujes, a ti tlacis pod noge svoga odkupitelja. Ali mislim, da tako nisi u godosti psovao dok si bio u rodjenom domu, a zasto? Jerbo nije zvekecala po zepu zutica. Te sada, kada si svojim tezkim trudom zadobio koji par Lira, sto bi imao Bogu zahvaliti, a ti ga u oholosti tlacis.

A neznas nesretnice, da Lucifer sa svojom opakom druzbom bili su najprvi Andjeli Bozji, a sada sbog svoje oholosti, postali su najgori djavli pakleni. A, u novije doba, znadete da su od oholosti i Grci izgubili carigrad.

Tako pazite, da se nebi i Vami sto slicna dogodilo, posto i dandanas vlada mogucstvo Bozje jednako kao i prije, te da vas nezadese kakove muke i patnje od cesa vas Svemoguci Bog ucuvao.

Prevario svoju Tetku.—Gospodja Bartel koja drzi lepi ducan u Parizu, imala je jednog neputa imenom Popol, koji je od nje pobjedao nazad 15 godina kad mu je bilo 13 godina. Siromasna tetka vazda je hvalila svoga neputa prid drugim narodom premda u svome srcu znala je da je bio opaki djecak Njezina radost moze se priznati kad nazad malo vremena jednog jutra jedon lepi mladic dedje u ducan te joj kaze da je on njezin ljubezni neput Popol od tolipo godina odsutan. Gospodja Bartet odma prigrli u veselju svoga neputa i suze joj radostnice dodju. Odma ga ljubezno primi i otidje spravljati da ga sto bolje pogosti. Ostavi ga sama u ducanu dokle je otisle donieti vina, ili kad se povrati sto nevoljna tetka opazi. Opazi da u ducanu stvari koje su bile od vriednosti nestane, kao isto nestane i novaca u vriednosti od £16 sterlina, tako isto i neput pobjegno. Evo vidite kako se ljubav na dobrocinstvu odvraca.

Cudnovati Dokaz.—Veoma zanimivi i cudnovati dokaz dodje pod liecnicku obznanu kod "Rudolfa Bolnice" u Becu. Jedan Ugarski zanatlija imenom Weiss kazao je sliedeeu povjest od njegovog zivota kako je izgubio spasenje svoje duse. Nekoliko sedmnica prije kaze Weiss da je sjedio u kafani sa nekoliko prijatelja u mjestu Pressburg, gdje se razgovor zametne od vjere i buduceg covjeka stanista. Na oven razgovoru Weiss dokazivao je da nema drugog svieta, niti spasenje duse govoreci "Ja cu prodati spasenje moje duse za deset shillinga.' Jedan prisutni zudio imenom Krauss uhvati ga u rieci, i prihvati ponudu na uvjete da prodaja mora biti u pismenu. Pismo se dobavi, i redovito podpise od Weiss prid dva svjedoka da prodaje Kraussn na drugom svietu spasenje svoje duse. Kad je sve bilo napravljeno Krauss uzme u ruke pismo koji dade Weissu 10 shillinga, a ovaj se kasnje hvalio i salio kako je mnogo lako dobio novce.

Iza ovog cina nakon petnaest dana Weissa zena izgubi zivot kad se vozila u kociji kada se nesreca dogodi. Onda ovoj ovu nesrecu imao je na pameti kao Bozja pedepsa zasto je prodao svoju dusu, te nikako nije megao zaboraviti, nego dapace ucini ga bolestnim i otidje u bolnicu kako smo gore spomenuli i svoj cudnovati dokaz pripovidi liecknicima Profesor Obermayer koji je nadgledao bolestnika, i kad je saznao njegovu povjest odma je savjetovao njegovu rodbinu da kupe prodaju od zudila natrag. Ali Krauss je dokazivao da od kada je kupio spasenje duse od drugog covjeka, da njegov obrt jest sasvim dobro napredovao i da mu nece natrag prodaju povratiti manje od £40 sterlina. Weiss ovu svotu novca nije mogao dati, nego kada je zudinski pop docuo za ovu stvar, onda je prisilio Kraussa da bolestnom covjeku dade drodaju za £20 sterlina. Ovaj cin jest kasnje bio vrlo zanimiz. Weiss kad je saznao da spasenje svoje duse jest dobio natrag odma mu zdravlje otidje u bolje. Novo pismo jest bilo ucinjeno u kojem Krauss ocituje da povraca natrag covjeka spasenja duse. Ovo pismo bilo je podpisano od dva liecnika kao svjedoci, te nakon malo dana Weiss otidje iz Bolnice podpuno zdrav i zadovoljan u svojoj dusi.

Na toliko mjesta „Napredak" idje dokazuje nam Postarski Ured, a nezna se adresa za onog komu pripada Vec opetovno dali smo na javnost kako nasi predbrojnici imaju se vladati za promjenu njihovih adresa, ali ovo sto jest najvaznije shvatiti da svaki pojedini prima redovito svoju dopisnicu nemoze potpuno razumiti sto i kako mu treba raditi da njegova dopisnica neidje izgubljena. Na stotine i stotine preko godine listova i novina otidje izgubljeno nasim zemljacim a to sve uzrokom nsznanja i malo pomnje postaviti nad n'ihovom dopisnicom. Nami se nigda sto iz ovog Ureda izlazi bili listovi, ili novina nemoze izgubiti, jer ako onaj komu mi listove saljemo ne primi opet se nami nazad vraca. I ovo je uzrok da nemozemo podniposto dokuciti kad nam koja tuzba dodje od kojeg naseg predbrojnika da nisu novinu primili. Od strane Ureda mi nismo nikomu novinu zaustavili (ako nismo primili naredbu), nego dapace potrosili smo mnogobrojnog broja bula uzaludno, gdje smo po naredbi poslali a kad tamo na drugu adresu. Ove godine necemo uzaludno trositi, nego opazu imati da samo oni koji pravo imaju budu primati nase novine. Trebalo bi da mrcvarenja nasih knjiga prestane i predbrojba u redu poslana, jer inace nema nikomu veresije, niti ovo mozete zahtjevati. Primili smo novina nazad iz Austrije sto neznaju za adresu onog komu smo savali nasu novinu. Dakle opazite da za jednu penu vriednosti bula ova novina jest putovala za 28,000 milja pak opet nami u ruke dosla kada nije nasla onog komu smo novinu poslali. Takodjer od Postarskog Ureda primili smo nazad nekoliko brojeva novine sto nezna se adresa za sliedece domorodce. Paval Jovanovich, Whenuaketi Mercury Bay, Marko Bulog, Matakana, Nikola Pervan Matakana, Grgo Tolj Matakana, Ivan Covich Tangaihi, Joze Sunich Aranga, George Burmaz Whangarei.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion
Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
"Napredak,"
(Weekly Paper)
(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE.....		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU.....	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]
E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.
Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,
Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.
Mokoia ,, 23 Prosinca
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Omrah ,, 28 ,,
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

Novi Ducan! Sada otvoren!
J. S. DICKSON.
Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave : Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."
Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se
Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!
Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.
JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, PROSCINA 11, 1907.

Uputi mo se!

Kada se kojamudrago stvar pomisli da se ima izvrsiti ili uraditi, onda se rece ove rieci, uputi mo se. Jest, ovo su rieci sto bi imalo ganuti svakog Hrvata, jer kada se dobra uputa dade onda i putovanje mora da sliedi vazda na dobro. Dalazi nam na um kad u neko vrieme u Dalmaciji po Jadranskom moru veliki broj trabakula jesu plovilo, te netom bi malo ruzno vrieme pocinili, onda sve jedrenjace jednoj za drugoj bjezi i sakri se u luku do onog vremena i dana dokle nebi sasvim dobro vreme preokrenulo. Tovarina ladjam bila je visoka ciena, a mornarim nije se nista marilo uz dobru placu i mnogo vina piti kada ce iz luke izaci. U ono vrieme ladjam nije se marilo kad ce u svoje odredjeno mjesto stignuti niti su promisljali da njihova tovarina koju su nosili narod nece biti na steti i mozda gladovati kada ne stigne na brzu ruku hrana sto ladje jesu vozila iz Trsta za razlicita mjesta u Dalmaciji.

Ovako je trajalo za mnogo godina dokle parobrodi nisu uzeli mjesto od jedrenjaca. Samo malo ruzno vrieme sve ladje bjezali bi u bliznju luku za sahranit se, pak tako cekale bi promjenu vremena za mesec i gdjegod vise od tri meseca dana.

Ovako u luci sahranjene gdjegod po stotinu i vise ladja lezale be u nehajstvu vazda gledajuci jednu drugu koja ce se prva uputiti. Bilo je gdjegod i vriednih kapetana koji su zelili biti u putu te dovesti svoju ladju na odredjeno mjesto za ne biti na steti svome narodu onim koji su im davali zivljenja. Dostatno je bilo jutrom ranim kapetanu ustati, te kazati svojim mornavim "uputi mu se" eto odma sidro se dize, jedra se dizu, pak nesmeta gdjegod da ima vanka luke stogod ruzna vremena kapetan kusa svoju srecu vodi ladju ondje gdje je odredjeno. Drugo ladje koje u nehajstvu u luci mirno spavaju ostanu u luci za duzo vromenu na svoju velike stetu i onog narodu sa kojim jesu zivljenje imali. Ali ona ladja koje bi se prva uputila, dosla bi na svoju korist ne samo na odredjen mjesto, nego dva i tri puta ucinila bi plovitba iz Trsta i natrag u Dalmiciju dokle, ostale ladje jos u istoj luci spavaju.

Ovo je jedan primjer da nami nije opotrebito spavati u nehajstvu, nego kazemo i opetujemo hrvatskom narodu u Novoj Zelandi "uputi mo se" jer ima vec nekoliko godina da se spava u nehajstvu.

Ova malena novina "Napredak" kroz proslu godinu nije nigda bila u luci za spasit se od ruzna vremena, dali je vazda sretno plovita po uzburkanim valovim neplaseci se niti najmanje ruzna vremena. Plovila je tako sretno da vec po cielom Hrvatskom svietu novine "Napredak" donila je svoje glasove od njezinog obstanka.

Sada kade smo prevalili uzbrkano more od ruzna vremena kroz proslu godinu, dosli smo do velike tisine i vedra neba da vise nije nam se bojati od nikakva ruzna vremena. Ali na nesrecu bez imati pare, ladja na jedro u velikoj tisini nemoze se sa mjesta maknuti.

A, koja je to para sto nam opotrebuje ? Nista drugo nego velikog broja ponovne predbrojbe za "Napredak." Kada nam date pomoci, onda co mo ploviti kroz tekucu godinu kroz svako vrieme za doci na odredjeno mjesto, za vase koristi, bez da budemo igda trazili zastitu od ikakve luke.

Uputi mo se, svima citateljim ovog lista govorimo, jer sa vasoj pomoci smjeramo doci do onog mjesta gdje mislimo uspjeti za vase koristi. Nije nego samo jednu Lira za cielu godinu sto se od vas zahtjeva, pak eto za vasu buducnost od boljeg imena i casti jesmo postigli. Najprvo treba nam suradnika, jer podniposto nismo u stanju ovako dugo napredovati, jer ima odvise tezkog rada u nigda pocinka. Sa suradnikon novina bi bolje napredovati, i mozda se i povecala. Treba nam i slagara jer tiskarne drage volje ce ga uzeti ali na ovakove uvjete nije moguce. Imjeramo uzrokom novine utemeljiti razlicita druzstva smjerimo da se nabavi stogod vladine zemlje za naseg radnika, smjeramo kako jesmo vec sa dopisnikom da vlada dopusti da Hrvatu i Hrvaticam bude dopustiti prosti ulazak u ovu zemlje pak znali pisati ili ne, smjeramo da skola bude utemeljena za Hrvatskog radnika, smjeramo da bude otvorena rabota za, Hrvatskog radnika osim kopanja gume, smjeramo da ovog. Bozica budemo se svi bratski pogostiti i bratskoj slogi zivljeti, smjeramo da sada kada Namjestnik u gradu boravi da vriedna hrvatska mladost bude se u doputaciju sakupila pak sve nase potrebe njemu dokazati, smjeramo na stotinu drugih stvari sto jest za dobrobit hrvatskog radnike sto kroz godinu 1908 bit ce mo sretni uspjeti.

Ovako ploveci sa vasoj pomoci moze so dosta i dosta stvari postignut i to po nikakvom drugom pruta nego sa "Napredku" novinu i vase ponovno predbrojbe, dakle nemoj mo cekati drugog vremene nego uzmimro sadasnje vrieme, "uputi mo se."

KRATKE VIESTI.

Iza ruznog vremena nastala je sada velika tisina, samo sada treba malo pare pak ce mo jedriti bez ikakve zaprieko.

Prostor lista nedopusta nam tiskati nekoliko vaznih stvari te izostavljamo za dojduce brojeve.

Gosp. Andro Sinkovich javlja nam da je poslao nekoliko listova i brzojava Don Jozi Zanna da dodje krstiti mu sinu pak da nemoze imati nikakva odgovora. Nas domorodac zeli da mu duhovnih dodje krstiti sina od Bozica do Mladog ljeta. Ovo je prvi mali sincic od hrvatskog otca i matere rodjen u Bay of Islands.

Iskreno zahvaljujemo svim domorocim koji su bili od strane novine, te izjavila njihova hrvatska cuvstva na pobjedi od uzrujanog oceona. Ladja je spasena sada se moze sretno ploviti.

U mesecu Listopada umrlo je u Rusiji 559 osoba od kolere.

U Krizevcima umrla je neka starica od 100 godina.

Nazad malo vremena izgorilo je u carigradu 100 kuca i ducana.

U Moravicu ustrielio se je neki seljak za to, sto su su mu sina uzeli u vojnictvo.

Stariji sin bivseg bana grofa Pejacevica Marko, postao je c i kr. komornik.

Ravnatelj Nizozemske banke u Arnheimu pronevjerio je pet milijuna maraka i pobjegao.

Imamo u rukami jedan Restaurant na prodaju u gradu. Nije velika ciena jer gospodar jest na bolestnoj postelji. Za dva nasu domorodca dobra je spekulacija u navlastito ako bi jedan drug znao kuhati. Za potankosti dodjite do Urednistva.

Za ovu mnogopotrebitu uspomenu milodar za boln cu nalazimo imena milodaritelja koji jesu u mnogo boljem stanju za dati, nego pruzaju stoga nemojte biti za ovu stvar nazad.

Brzojavka iz Madrida dokazuje da Spanjolska vlada jest odlucila potrositi £2,000, 000, za ratno-brodovlje.

Buduc da trgovina vina idje po slabom putu u Portugaljskoj, sada je ondjesnja vlada zabranila saditi loze za tri buduce godine.

Kralj Oscar od Svedske drzave umro je nazad malo dana u 78 god. dobi svoga zivota koji je bio najbolji ucenjak od svih drugih vladara u Europi. Njegov sin Gustavus Adolf koji je sada stupio na priestolje jest na 16 proslog Lipnja bio 49 god. star.

U Melbourne dokazuje brzojavka jedna djevojka imenom Lily Kean koja je bila malo turobna skoci u vodu, njezina sestra skoci za njome u pomoc pak se obe nesretne utopise.

Jedan Sirian imenom Moses brzojavke iz Sydney dokazuje bio je osudjen na tri godine tezke tamnice sto je pitao pod pritnjom novaca u gosp. Samuel Hordern. Na odsudi sudac Docker je dokazao da ce Siriona slobod priporuciti ako ga njegovi prijatelji budu povratili u njegovu domovinu.

Ovog puta novina puna je sa milodarim, a koliko smo izostavili ?

Stose tice poslanja novca za predbrojbu nemojte oklievati jer dojduce brojeve ne salje se nikomu, a kroz ovo malo dana u odsutnosti Urednika gospodjica Bertha Sullivan odgovara za Urednictvo.

Zadnja brzojavka iz Wellingtona donasa viesti da kuca od Sabora jest izgorena danas ranim jutrom. Ovo je bila najvisa zgradja u svietu od drveta.

Petra Anica parnica sa Antonom Martinovicem dovrsena danas na malom sudu. Anich je postavljen (committed for trial) **za iztragu velikog suda.**

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 130 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 120 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 85.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 14.
Dobar chips sa prahom alislabiji 12.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 118.
U komadim bez sitne gume, i sugara 86.
Srednja vrst od 64.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 26.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 26.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 3.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 40.

Putnici Povraceni—Brzojavka iz Londona dokazuje da veliki broj putnika od svake narodnosti dolazi natrag u Europu preko Londona iz New York i Canada : Nema toliko zarade u Amerikam, a vazda veliki broj putnika koji su hodili u Ameriku kroz prosle godine odvise se je napucio, tako danasujem polozaju jest tezko siromasnom radniku i treba mu se povracati u svoj zavicaj.

Njemacki Ratni program—Brzojavka iz Berlina dokazuje da je vlada odredila potroska £208,600,000 za ratno brodovlje kroz buducih deset godina. Ovo je uzrok da druge se narodnosti pripravljaju, pak Njemacka odredila je da ne bude od zadnjih. Njezin program jest da 50,000 tonelata u zgradji ratnog brodovlja bude se povecati svake godine.

Slabo vrieme u crnom moru.—Brzojavka iz Petrograda dokazuje da u Crnom moru sasvim ruzno vrieme obstoji i mnogo malih brodica jest otislo izgubljeno Jedan Turski parobrod jest se izgubio sa 200 osoba koji su bili na njemu. Crno more u zimsko vrieme jest vazda pogibeljno putovanje.

Samoubojstvo. Klara Bacic recte Amstadt, otisla je u oci petrova u pohode svome ujaku u Bajmok kod Zombora. Na 12 Listopada oko 10 sati na vecer kada su svi spavati posli, otisla je i Klara u svoju sobicu, tu se lijepo umila pocesljala, obukla na sebe sve cisto rublje i svecano odijelo, uzela komadic papira, olovku i komad uza i zaputila se u ujakov vrt. U vrtu je napisala par oprostni rijeci ujaku, moleci ga za oprostenje i saobcujuc mu da je to tako moralo da bude, umotala olovku i ceduljicu u cistu maramicu poloziv ju na zemlju kraj sebe, objesila se na visnji. Istem u jutro kada je nisu nasli u sobi, nadjose ju mrtvu vjesecu na visnji. Mati joj je u Brodu pralja. Pokojnica je ovdje mnogima dobro poznata, bila je lijepa plavojka, a radila je u krojackoj radionici W. Schaffera. Bilo joj je 17 godina, a svatko ju hvali da je bila cestita i dobra. Razlog samoubojstvu nije naznacila, ali drzi se da je po srijedi ljubav. Navodno prosio ju je jedan zidov iz Zombora, a Mati nije za oto htjela da cuje, sto je na djevojku tako djelovalo, da se je **skoncala.**

Dopisnica Uprave.

Gosp. P. M. Sulenta, Waipapakauri.—Primilismo vase podulje pismo te mnogo nam je milo na vasem cuvstvu prama osnovanom ,,Hrvatskom Radnickom Druzstvu" Pravila od vaseg osobnog mjenja nije nam moguce tiskati buduc da se nezna hoceli biti ikakvi potvrdjeni na glasovanju. Drago nam je da ste u duhu za hrvatski narod, kao isto mnnogo bi nam milo bilo kad bi ste osobno prisustvovali na sastanku ,,Hrvatskog dobrotvornog druzstva". Vasa pravila ponieti ce mo sa sobom i citati na sastanku kad bude glasovanle, te netom bude uprava i pravila potvrdjena onda ce mo biti radostni tiskati u ,,Napredak" kao za prvi put u povjesti Hrvati u ovoj zemlji cieli temelj ovog mnogopotrebnog druzstva. I drugi domovodci postali su nam pravila sto izostovljamo dati sada u tisak dokle sve bude potvrdjeno. Drago nam je imati u druzstvu svakog vriednog domoradco koji tezi za bolji napredak svoje brace. Hrvatski pozdrav.

Gosp. Dr. F. Bucar—Zagreb—Primilismo Br. 19 i 20 ,,Prosvjete" na kojem vam mnogo zahvaljujemo, da tako iskreno i srcamo jeste se pobrinuli za hrvatski narod u dalekom svietu. Citali smo vase vriedno opisanje ,,Krvatske kolonije u Inozemstvu", sto jeste hvalevriedni na poduzecu za nasu slavu i ime. Kroz buduce brojeve ,,Napredka" netom ovdjesnji hrvatski radnici budu odlucili temeljno uzdrzati ovo narodno poduzece mislimo donasati hrvatsku povjest u ovoj zemlji, jer imamo sve istinite dokaze sasvim dobro sahranjeno. Vrlo smo zaposleni za odgovorit Vam na vase privatne listove, ali netom budemo imati suradnicke pomoci bavit ce mo se obsirnije. Iskreni Hrvatski pozdrav!

Dopisniku iz Waiharara.—Pismo bez cistog podpisa za nase znanje idje u kos. Domaci poslovi drugog naseg domorodca nisu novosti za citatelje ,,Napredka", ali ako nas domorodac nepostupa u svojoj kuci kako treba, onda jesu starije vlasti koji ce to nagledati. Kada doje do suda onda ova novina ce na javnost dati, drugcije nemozemo zadovoljiti.

Gosp. J. M. K., Matakana.—U svakom slucaju opotrebito je da i nastavak budemo imali od vaseg dopisa, jer cielo pismo mora da vriedi za tiskanja drugciji nemozemo nikomu zadovoljiti. Zivljeli!

Gosp. J. E., Maropiu.—Osobnosti nisu novosti, te vec kad je odsuda bilu imabili ste biti zadovoljni. Protresanje kroz javno glasilo iza odsude jesu velike stvari; ali na vasu odgovornost uz priposlano novcanu predplatu za tiskanje mozda da vam zadovoljimo.

Gospoda Predbrojnici, Okaihau.—Hvala vam na vasoj duznosti kad ste podmirili dugavanje, ali u buduce moramo da sa svakim jednako postupamo u veresiju novinu necemo nikomu slati. Zasto niste od jednog puta za dojducu predbroju poslali? Zivljeli!

Gosp. J. M. Curin, Kaueranga.—Vasa predbroja podmirena je do 1 Lipnja, 1908.

Gosp. Joze Antunovich Matin, Parua Bay.—Vasa je predbrojba podmirena do 1 Rujnu 1908.

Gosp. Andrija Maras, Paru Bay.—Vasa predbrojba podmirena do 1 Lipnja 1908.

Gosp. Mate S. Marsich, Parua Bay.—Vasa predbrojba podmirena do 10 Lipnja 1908.

Gosp. Jure Antunovich pok. Ante, Maropiu.—Vasa predbrojba dodmirenu do 4 Srpnja 1908.

Gosp. T. Juranovich, Maropiu.—Vasa predbrojba podmirena do 4 Srpnja 1908.

Gosp. Marko Glamuzina, Poroti.—Na Vasem listu i brzojavu bilo vam je odgovoreno u privatnom listu Milodar za crkvu tiska se kad bude prostora u dojduce brojeve. Predbrojite ponovno sebe, i drugog, jer dojduci broj obustavlja se svakomu koji go nije predplatio.

Hrvatiu u Zelendi!

Dali smo ponovno opomenu na predbrojbu ovog lista sto naseg odziva nisu nasli, stoga nekojim (kao za prvi put) domorodcim obustavljamo odpremu. Bili smo vriedni cekati nekoje za cielu godinu, a nekoje za sest meseca ali nasu duznost bez predplate odpremu listu nemozete dalje zahtjevati. Nevjerujemo dace nam se dogoditi kako nam je dokazano od nekoliko nasih vriednih domorodaca, da zaste smo opremali novinu kada oni znaju za stavno da od nekojih necemo ni novcica imati. Stalni smo u Hrvatsko postenje, jer znamo da nasi domorodci nebi bili primali i citali novinu kada ju nebi mislili platiti. Samo za pokusaj obustavlja se novina ovog puta, jer mislimo da nasi duznici pisat ce nam za nadalje opremanje novine i podmiriti ne samo dugovanja dali unapried predplatit sa za ovu drugu tekucu godinu.

Duznost je svakog pojedinog citatelja novina da kad mu predplata za novinu iztekne, da se na istu, ako i nadalje novinu drzati i citati hoce opet na novo predplati. Ugledaj se Hrvatski narode u druge narodnosti, i viditi ces da staro i mlado cita, ako hoce znati sto se u svietu dogodja. Ne trebas daleko traziti, gledaj i promatraj samo svog sedasnjeg zemljaka, svakog pojedinog Engleza.

Koji nije primio novinn neka se odma javi, jer ce mu biti odaslana sa njegovom predplaton drugcije nemozemo poslovati, niti mozemo virovati da Hrvatski hoce biti zadnji od druge narodnosti.

Ured. "Napaedka."

Nas domorodac Anton Dujmovich 28 god. star, rodom iz Plane (ob. Vrgorac) isputio je svoju dusu u proslu Nedjelju na 8 tek., posle duzeg ali teskog bolovanja u ovdasnjoj opcinskoj bolnice. — Posto pokojnik nije ostavio nikakovih materijalnih sredstava prisutni domorodci u gradu priskoci se u pomoc sa dobroljnim prilozima za pokopati pokojnika, kako nebih pao na teret opcinskoj bolnici, ter se i ostala braca domorodci umoljavaju, da bih priskocili u pomoc sa dobrovoljnim prilozima kako bih se potrebni troskovi pokriti mogli. Gosp. Joseph Franich platice sve troskove za pokop pokojnika, ostali darovatelji umoljavaju se da izvole slati milodar na gosp. Joseph Franich, Hobson-street, Auckland, koje ce u svoje vrieme putem javnog glasila biti obavljeno.

Sprovod bio je jucer (Utorak) u 10 sati jutrom polazak od crkve sv. Patrika u pratnji lepog broja hrvatskih domorodaca. Sada sliedi imenica darovatelja. Anton Martinovich 5s, Ivan Pervan pok. Marina 5s, Ante Maich Matin 5s, Ivan Radich Nikolin 5s, Joseph Kraljevich 5s, Pasko Cvitanovich 5s, Mate F. Cvitanovich 7s 6d, Nikola Rosandich 2s 6d, Antun Banicevich 5s, Petricevich and Co. 5s, George Sumich 2s 6d, Petar Katavich I0s, Ivan Pervan 5s, Joseph Franich £1, Marin Glavas 2s 6d, M. Rabanasich 2s 6d, J. Segetin 7s 6d, M. Mazuran 1s, Anton Vujicich 5s, Ilija Mandich 5s, Filip Matich 2s 6d, Ante Pecar 3s, M. A. Ferri 2s 6d, Juraj Jaksich 3s, Mate Francetovich 5s, Marino Pivac 2s, Ivan Sunde Matesin 2s, Stanko Marinovich 2s 6d, Ante Pervan 5s, Mihovil Pervan 3s, Juraj Pervan 2s, Toma Bulog 2s, Daniel Pervan 2s, Ante Grljusich 3s, Ante Radich 5s, Luka Barach 3s, Grgo Rakich 5s, Marko Rakich 5s, Andrija Tolj 4s, Ivan Katavich 1s 6d, Stipan Bulog 2s 6d, Luka Bobanac 2s, Marin Bobanac 2s, S.K 2s 6d, Mate Zivkovich 2s 6d, Mijo Bilich 2s, Marino Grubisa 2s 6d, Marko Bilich 2s, Andria Djugum 2s, Braca Mustapich 3s, Ivan Martinac 4s, Ante Martinac 2s 6d. Marko Soljak 2s, Mijo Radalj 2s 6d, Juraj Banovich 2s 6d.

Opazka! Doznajemo od uprave Bolnice da pokojnik duguje Bolnici £37 5s, stoga kad bi se svota sakupila povise troska pokopa neka se dade Bolnici za njegovo dugovanje. A opet mislimo u drugim ovakovim slucajevim kada domorodac nemu svoga novca neko se sakupi dovoljna svota novca pak dade upravi Bolnice koja bi na svoj racun pokopala pokojnika. Ovakovi, i mnogi ostali primjeri daju nam povoda da dobrotvorno druzstuo budemo imati izmedju sebe, jer milodar iza milodar dolazi vrieme da istom radniku jest tezko pruzati milostinju. Doznajemo da u Matakani od hrvatskih domorodaca jest nazad malo vremene lepa svota novca sakupljena pok. Dujmovicu za Bolnicu, pak milodaritelji zude znati gdje je ova svota novca otisla uzrokom do Bolnica nije podplacena. Nije pravo, niti uljudno vazda povecavati sve to visi i visi dug kod Boluice, stoga molimo da se ovaj dug pokojnika bude podmiriti, ili u ime svih Hrvata u Novoj Zelandi dosta prilicna svota sakupi kao milodar.

Seoska blagajna u Makarskoj.—Pocetkom studenog mjeseca pocet ce djelovati u Makarskoj u Dalmaciji nevoustrojena seoska blagajna za Makarsku, Velobrdo, Makar i Kolisinu. Tu je seoska blagajna zamislio i uprilicio otac fra Ivan Barbaric, zupnik u Velombrdu kod Makarske. Dobra pomoc za onaj nas narod u makarskom Primorju.

Seoska blagajna u Lecevici (Dalmacija). Trogirska Zagora dobiva i ona svoju seosku blagajnu. Nacelnik trogirske Zagore, g. Lovre Matas, poduprt rodoljubnim zupnlcima oo fra Petrom Strukanom i fra Nikolom Matasom, dusa je te nove seoske blagajne. Zaista, vec je bilo i skrajno vrieme, da se sto dobra i valjana ucini za onaj ubogi puk trogirske Zagore.

„Korculanska plovitba".—Dne 31 Rujna stigao je iz Southampton (Englezka) u Korculu novi parobrod za "Koriculansku ptovitbu". Parobrod providjen je najnovljim i najmodernijim parostrojem. Ima elektricku razsvjetu. Ploviti ce iz Korcuie u Racisce i Prigradicu i natrag u Korculu preko Kucista i Orebica.

Cuvaj te se Pravde!

Prostor lista nedopusta nam ovog puta za bavit se od ovem gore naslovu ali kroz buduce brojeve dati ce mo vam naseg iskrenog savjeta kako se imate cuvati pravde, a navlastito u inostranim zemljam Sada u kratko od parnicam koje su sliedili izmedju nasih domorodaca.

Tri velike parnice proti novini sve jesu otisle u zrak. Domorodac Charlie Simich na 2 tek. imao je dopust od velikog Suda da do tri meseca moze dobiti razvjencanje od svoje zene. Na 5 tek. domorodcu Grgu Macuketi parnica koja je ucinjena po tudjem nagovoru, dovrsena i otisla naopako za njega, jer je osudjen da ima platiti sve troskove. Neznamo je li istinito, ali nam je dokazano da gosp. Pasko Cvitanovich zastupao je kao tumacnik Grgu Macuketi parnici. Domorodca Jure Banovica pravda je zatvorena te sada se ocekiva odsuda, ali kako razumimo od ove parnice bilo bi pravo da odsuda padne na korist Banovica. Domorodca Ante Pecara parnica danas je zapocela, pak nemozemo zakljuciti kakova odsuda moze izpasti. Petra Anica parnica koja je zapoceta jucer poslje podns, jos nije dovrsena kada smo zakljucili ovo izdanje, u buduce bavit ce mo se obsirnije i dati vam naseg iskrenog savjeta da se vazda budete cuvali pravde.

Pri zakljucku ovog lista primilismo u listu od gospode Brace Scansie milodar od £9 sakupljeno od hrvatskih radnika kod Awanui. Imenica je podulja te izostavljamo za dojduce brojeve jer nam prostor lista ovog puta nedopusta. Sasvim nam je milo kako na brzu ruku nasi domorodci jesu se pokazali u djelu od milosrdja prama bolestnom domorodcu. Ali u isto vrieme jesmo u dnznosti savjetovati milodaritelje kako bi trebalo uputiti sr novcem kada imate u nami povjerenstva. Nas bolestni domorodac Miho Ivicevich nalazi se u privatnoj bolnici gdje se placu £3 3s 0d na sedmnicu suvise ljckarije i Liecnika. Kako doznajemo ova bolest zapast ae naseg domorodca na stotinu sterlina, te sasvim je tezko nasim radnicim uzdrzati bolestnika na velike troskove sa nista drugo nego sa milodarim. Privatne bolnice jesu za bogate osobe koji imaju mnogo svoga novca, pak ima bolestnika koii mogu trositi za privatnu bolnicu otidju u pucku bolnicu gdje se mnogo manje placa, i viseg broja Liecnickog pomoci dobiva. Prvi milodar kojeg smo primili urucili smo bolestniku, ali sada sto budemo primati savjetujemo da novac bude stati kod naseg povjereustva, i drzat ga za bolnicke troskove t to kod pucke bolnice. Zao namje, ali istinito dokazuje mo da nas domorodacdokle u ovoj zemlji bude boraviti nigda nede biti sposoban za tezkog rada. Jedino promjena zraka nasem bolestniku hoce koristovati, te bilo bi dobro, da mu priskrbimo lepu svoru novca i budemo ga opremiti u tvoj rodni zavicaj jer n dugom putovanju nasem bolestnom domorodcu koristit ce zdravlju.

Primili smo pismo iz Taranaki od jednog naseg domorodca da bi zelio imati za rabotu dva ili tri hrvatska radnika. Radnja za istrapit zemljiste u bosku za posedit loza i voca. Opet da ima svake druge rabote za cinit fensu i. t. d. za dvije godine dana. Dokazano nam je da ljudi i neznaju govoriti Englezki da nesmeta, jer da isto mogu imati jedan shillin ga jedan sat rabote, ili da se moze uzeti radnja na pogodbu kad bi vidili i razumili se u rabotu. Dodjite do Urednictva osobno, jer mozete ako zelite otici odma na rabotu.

Milodar za Bolnicu.—Primilismo £10 kao milodar sakupljeno od domorodca M. S. Pecar, Parenga kako sliedi.—Jure Bajto 10s, Joze Bakalic 10s, Luka Covic 10s, M. S. Pecar 5s 6d, Ivan Pivac 5s, Ljubo Vujcich 2s 6d, Marijan Pasalice 2s 6d, Ivan Slako 5s, Marija Slako 2s, Ivan Pervan Matin 2s 6d, Ivan Babic 2s, Stipan Babic 2s, Braca T. A. J. Skorpvti 5s, Jerko Vujcich 2s, Jozip Vujcich Jurim 2s, Ante Polic 5s, Jozip Polic 5s, Jozo Zimic 2s, Ivan Joricevich 2s, Mate Jericevich 2s, Niko Vlahovic 2s, Mate Petricevich 2s 6d, Mijo Pervan 2s 6d, Barisa Covic 5s, Marijan Patalic Bozin 5s, Nikola Covic 5s, Marijan Nitle 5s, Ante Jakic 5s, Stipe Prgomet 5s, Ivan Simic 5s, Marko M. Jakic 2s 6d, Ivan Dean 3s, Joze Kostanic 2s, Kleme Dervis 2s 6d, Ante Lulic 5s, Lovre Petricevich 5s, Marijan Glavas Petrov 5s, Ivan Katavic Matin 5s, Luka Jelcic 5s, Jozip Zlatar 5s, Nikola Zlatar 5s, Mate Puharic 5s, Jakov Pasalic 5s, Mate Krivic 5s, Luka Andrijasevic 2s, Ivan Parun 6s, Ante Radalj 2s, Joze Majstrovic 2s.

Zeljezo u Dalmaciji.—Kod Stona, na takozvanom "gnjilom ratu", odkrile se jos prije 30 godina zeljezne rudne naslage. Zemlja, gdje se te naslage naslaze, vlastuictvo je gosp. Duje Vezica iz Gradca u gornjem Primorju dalmatinskim. Kako nam se javlja, bilo je na licu mjesta u proslom mjesecu rudarsko povjerenstvo. Ovo se je osvjedocilo i o vrsti i o mnozini zeljezne rudace. Sva je nada, da ce se taj rudnik uskorice pocet izcrpljivati. Zelimo, da stvar ostane u rukama nasih narodnih ljudi.

Listozi na Posti.

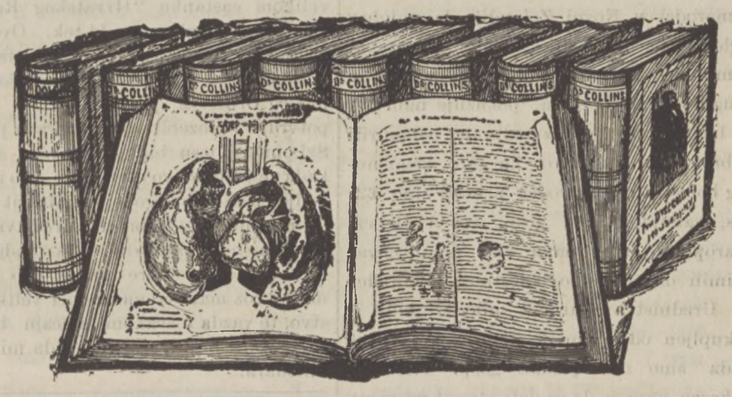
Primili smo sliedecu listu od Poglavitog Postarskog Ureda Auckland za listove od nasih domorodaca za koje nezna se adresa. Spomenili smo u prosle brojeve kako se imate vladati za promjenu adresa, jer je grehota da velikih listova broj nasih domorodaca idje izgubljeno. Dokazano nam je da kroz prosle godine na stotine listova jest otislo izgubljeno uzrokom da Postarski Ured nije znao za adresu nasih domorodaca Sada kad imamo novinu listovi nece otici izgubljeni, jer svako malo vremena primit ce mo naredbu od Postarskog Uredu za oglasiti kroz 'Napredak' prije nego listovi otidju u "Dead Letter Office" Wellington. Svaki od vas prijavite na Postarski Ured Auckland za sliedece listove pak ce van biti poslano ondje gdje zahtlevate. Ovu su imena—Alach Niko, Brasic Niklis, Bebic Stipan, Bercich Jon, Bajto G. Jokin, Bobanac Mate (Andrin), Botica Mick, Cvitanovich Stipe (Andrijin), Cvitanovich Bartul, Cvitanovich Joze, Divich Mikola, Divich Matt, Dujmovich Ante, Katavic Jakov (Petrov), Krancich Jack, Katavich Nikola (Jurin p. Ante), Kosovich Ante (pok. Mate Letica Mate, Maich Joze, Maich Mate (Antin), Nola Luka, Ozic Ivan, Pavicich James, Pecar J. M., Radalj Mate (Andrin), Radalj Joze, Radic J., Seput Ante, Saltaric Niko, Sumic Ivan (Lovrin, Tolj Andrija, Tolj Stipan, Urlic Ivan pok. Simuna, Ujdur John, Urlich Ivan pok. Simuna, Veza Dujo (Vier), Vujnovich Juraj, Zivkovich Ivan.

Opazka! Kako smo napisanu imenicu primili onako oglasujemo. Kada budete javiti na Postarski Ured spomenita "Napredak" novinu, jer nam je dokazano da to uradite.

Tvornica tjestenina u Makarskoj.—Sve to vise budi se poduzetni duh u Dalmaciji. Pa i makarsko Primorje ne zaostaje za vecim i naprednijim trgovinskim i industrijskim sredistima u Dalmaciji. Za nekoliko tjedana dana bit ce gotova u Makarskoj nova tvornica tjestenina, sto ju uprilicuju vlastnici makarskog paromlina gg. Majstrovic F. i N. i Ivanisevic I. To koristno poduzece stojat ce oko K 50,000. Za makarsko Primorje te za Neretvu, Peljesec, Brac, Soltu, Korculu, Vis i Hvar bit ce ta tvornica od neizmjerne koristi, jer, bliza je Makarska od Trsta, iz kog od nehrvatskih industrijalaca i trgovaca tjestenina skoro sva Dalmacija jos i danas kupuje sve svoje potrebstine u tjesteninama. Bolje uzeti i pomoci svoga, no li tudjina. Tog gesla i pravila nek se drzi sav nas narod u Dalmaciji. Bude li se radilo tako, ojacat cemo gospodarski, a biti i politicki jaci. Dakle: kupuj svaki u svoga!

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin **otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali,** pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 Queen Street - AUCKLAND.

(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

Uzmite Izgleda!

Primilismo sliedece prismo od iskrenog hrvatskog rodoljuba, koji kako mozete opaziti skupa u vecini broja Hrvata u ovoj zemlji zeli da se uovina uzdrzi i poveca. Mnogs ostajemo zahvalni na radoljubivost naseg domorodca, te kad bi ostali domorodci ovakog izgleda uzeli onda stavno nas cilj bi mo dostigli da ova novina ,,Napredak" bila bi najbolja u inostranom svietu. Hrvatski radnici! pokusajte samo za jednu godinu, pak ce te uvisiti da se necete naci vrevareni nego na svakoj koristi biti. Evo vam na javnost list kojeg smo primili od gosp. Kurte, New Plymouth 28 Studenog 1007, Gosp. Urednice! Kako sam bio javio da cu vam darovati £2, kad se navrsi godina dana izlazka onog mnogo oblubjenog i potrebnog lista "Napredak", evo danas izvrsujem moju hrvatsku duznost i obecanje. Danas vam saljem £2, kao na dar u pripomoc vaseg lista, da ga sretno mogli budete uzdrzati za mnogo ljeta i godina. Ovaj moj maleni dar jest suvise moje predbrojbe, i zelio bi da se svaki sin Majke Hrvatice upozori i prepomoze uzdrzati Hrvatsku novinu ,,Napredek", jer je potriba nasem radniku da se novina poveca na njegovu cast i ime, i za bolju buducnost kojeg svakog ceka samo ako ovog puta budemo se opozoriti Hrvatski pozdrav svim, radnicim od Hrvatskog rodoljuba.—J. W. Kurta.

Milodar Miha Jvicevica.

Uzrokom ,,Napredka" novine hrvatski domorodci u Novoj Zelandiji daju dobar izgled za priskociti svome bolestnom domorodcu u pomoc, te ovaj i na stotine drugih slicnih dokaza, pokaznje nam put da budema sto prije izmedju nat ustanovili dobrotvorno druzstvo. Za goro spomenutog bolestnog domorodca primili smo £21 10s, sakupljeno od gosp. Ivana Delica, Maropiu. Istog dana kad smo novac primili dozvali smo bolestnog domorodca do Urednistva i urucili milodar, koji je sakupljen od njegovih Zemljaka. Novac kada smo mu pridali gosp. Ivicevich dokazao nam je da ce dati stogod na racun Liecniku, a stogod Bolnici, a jednu malu svoticu ostaviti za njegovog putovanja kod Te Arai koji je vec otisao u proslu Subotu na 7 tek.

Ovo su milodaritelji u listi Ivana Delica u svoti novca od £21 10s:—Ante Antunovich £1, Ivan N. Antunovich £1, Tony Ivicevich £1, Mate Divich 10s, Silvestar Delich 10s, Ivan Delich Bubanj 10s, Jakov Delich £1, Josip Garmaz 10s, Ivan Garmaz 5s, Marko Roglich 5s, Nikola Jakas 10s, Mate Delich 10s, Nikola Milicich 4s, Marko Sale 5s, Jose Letica 3s, Petar Sale 5s, Ivan Milicich 5s, Jure Franich 5s, Bozo Cebalo 4s, Ivan Unkovich 2s 6d, Bartul Botica 5s, Jakov Cebalo (Filo) 5s, Frank Bakarich 3s, Ante Djikovich 5s, Nikola Kosovich £1, Nikola Kosovich £1, Nikola Tolj 3s, Stipan Bilas 5s, Lovre Gluscina 5s, Stipe Delich 5s, Jakov Cebalo 5s, Jakov Kreancich 5s, Joze Zurach 5s, Ivan Zurach 5s, Marin Bercich 5s, Tony Bercich 5s, Tony Smundin 2s 6d, Maes Matulovich 2s 6d, Ivan Buhovich 3s, Jakov Matulovich 2s 6d, Ivan Buntilich 7s, Jure Bakarich 4s, Petar Bakarich 2s, Ivan Salle 5s, Marko Zurach 3s, Anton Klarich 3s, Marko Smundin 2s, Joze Laus 2s 6d, Jure Farac 2s 6d, Andro Ferri 2s, Dominik Tvrdeich 2s, Risto Marich 2s 6d, Lovre i Ante Sumich 5s, Boze Borich 3s, Mate Jakich 2s, Nikola Unkovich 1s, Mijat Posa pok. Marka 2s 6d, Ivan Unkovich Mnjo 2s 6d, Toma Vegar 2s 6d, Stipe Petricevich 5s, Niko Punoscevich 2s, Voin Radonich 2s, Ivan Unkovich Sohoi 4s, Jure Antunovich £1, L. N. Juranovich £1, Lovre Chepich £1, George Jukich 5s, Mate Franich 3s 6d. Druga Lista jest sakupljena od Marka Marasa iz Parua Bay £4 7s 6d, kako sliedi:—Marko Maras 5s, Marko Maras Jozin 5s, Ante Jurakovich 10s, Ivan Culjak 5s, Mate Marsich 5s, Nikola Marsich 5s, Ivan Marsich 5s, Andrija Maras 5s, Joze Antunovich 5s, Joze Antunovich pok. Ivana 1s 6d, Jure Rudez 5s, Aute Antunovich 2s, Ivan Grbavac 5s, Braca Ante Nikola Suvaljko 10s, Ivan Bozich 5s, Stanko Jurakovich 5s. Freca Lista primljena u svoti £3s 6d od gosp. T. L. Suvaljka kako sliedi:—Grgo. Ravlich 5s, Mijo Ravlich 3s, Mirko Erceg 2s, Barisa Antunovich 2s 6d, Nikola Erceg 3s 6d, John Pucar 2s 6d, Filip Erceg 2s, Tony Tvrdevich 2s, Marko Tvrdevich 2s, Zaim Budalica 1s, Mahmut Omeragich 2s, Omer i Salko Harzametovich 2s, Hasan Agbabich 1s, Ahmet Felagich 1s, Avdo Felagich 1s, Mustafa Felagich 1s, Avdo Memedbasich 1s, Ahmet Catovich 1s, Ahmet Galidovich 1s 6d, Taher Hancovich 1s 6d, Ante Erceg 2s, Ilija Lendich 2s, Frane Lendich 2s, Joze Antunovich 1s, Toni Ravlich 3s, Mick Ravlich 2s, Ivan Ravlich Ban 5s, Luka Pucar 2s. Svega ukupno do danas £28 18s.

Taljanski Pjevac gosp. Caruso koji nazad malo vremena jest pjevao u kazalistu u Becu sa velikom uspjehom, sada je ucinio pogodbu sa gosp. Conried za pjevati osamdeset puta u godinu, te za svaku predstvu da glasoviti pjevac bude imati £500 sterlina dakle ova pogodba jest nadmasila sve ostale pjevace koja ce trajati za nekoliko godina. Ali visa svota novca jest bila placena drugim glasovitim pjevacim za jednu predstava kao n.p. Madame Patti primila je £1500 sterline za svaku predstavu u gradu New Orleans. Madame Melba primit ce za svaku predstavu £800 za njezino buduce putovanje kroz Sjedinjene Drzave od Amerika. Jean de Reszke jedan put bio je ucinio pogodbu za sestnaest puta pjevati za svotu od £7200 i sve njegove troskove. Dokaznje se da Reszke skupa sa njegovim bratom kroz 25 godiua njihovog putnickog pjevanja jesu zadobili vise od jednog milijuna sterlina.

U Cetvrtak na 12 tek. Urednik putuje za Dargaville uzrokom da bude prisnstvovati velikom eastanku "Hrvatskog Radnickog Druzstva" u Subotu na 14 tek. Ovom prigodom ocekiva se veliki broj hrvatskih domorodaca jer ovog puta "Hrvatskog Radnickog Druzstva" pravila hoce se temeljno potvrditi i mozebiti druga uprava postaviti. Svi oni koji jesu bili na prvom sastanku kada se je druzstvo utemeljilo, kao isto neka dodje i ostali domorodci za udruzit se, jer ovom mnogopotrebnom druzstvu treba clanova sto se moze vise. Ako bude bratske ljubavi, sloge, i dobre uprave ovo druzstvo moze kroz malo vremena doci veliko druzstvo, te vazda u svakom slucaju biti prvi ruci svome bratu, a ne kao sada milodar iza milodara.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Na Znanje Hrvatim.

MI nize podpisani dajemo na znanje svima nasim domorodcim da otvaramo gumfield smolokopcima, kog smo listali od gosp. Patrick Shine-a, u Waiharara, koji je poznat kao najbolji gumfield sto go North goji u svom zagrjjaju. Prostor istog jest od 1084 hektara, koji je sav pod gomom sa razlicnom dubinom od jedne do dvanaest nogu. Goma je obicno crna. Gumdigger nesmeta dali je snazan ili slabiji, on ce vec cim pocme kopat bit tvrdo uvjeren da ce svoju Licenciju od Lira 15 frankati kroz prvi mjesec kopanja. Field se otvara za vrime od dvije i pol (2½) godine pocam od 20 Novembra o.g. Placa se Lira 8 na nastupu ostalo poslie dva meseca kopanja: Dodjite i obajdite vec sam stavan da ce te posvema ostat zacarani sa bogastvom kog ce te steci s'vasim trudom od 2½ godine, te ce te sami rec, ma da ima igdi jos jedan ovakov u New Zeland. Neka naseg neka zive ovde nema (25 %) dvadeset i pet po sto. Tko nemoze da osobno odma dodje nek u registranom listu poslje 1 Liru depozita jer se broj moze napunit prije nego bi ste se osobno mogli prijavit, pak bi ste ostali razocarani.

Za potankosti obratite se, na

ANTOM SULENTA I JOHN PIVAC,
Waipapakauri.

Opazka! Tko se neprijavi do 15 Decembra vec mu je prekasno.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

Queen & Victoria Streets.

Stare slike pretvarau originalne.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

Telephone No. 1575 — 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto

ZA

Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,

KAIKOHE,

BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda a gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista a kopanje gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem

WILFRED CHADWICK & CO.

Izvrstna Gostiona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio ,,Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,

9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u bikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 Shortland, oli 185 Queen St., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 Queen Street, Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

Queen Streef - - Auckland.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by William Morton and William Smith Turner, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, DEC. 11, 1907.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., THURSDAY, DEC. 19, 1907. (NO. 37.) BROJ 37.

☞Obustavlja se sada i u napried svakomu list, koji ga nije podmirio kroz cielu proslu godinu, i kroz proslih sest meseca. Kao pocetak prve godine utemeljenja ovog mnogopotrebnog lista nemozete vise zahtjevati da vam se novina na dugovanje salje, Odlucili smo ciste knjige i ciste racune sa svakim imati, te voditi novinu do onog vremena dokle nam vriedni predbrojnici hrvatski radnici budu dopustali. Takodjer ovog puta pozivamo najuctivije kao posljednji put sve nase duznike da u najkracem roku uamire svoje dugove jer ce uprava lista u protivnom slucaju dati na javnost ime i prezime nasih duznika, kao isto sve trazbine utjerati putem svoga odvjetnika.

"Uprava."

Duznosti Hrvata!

Kada bi smo otisli zaviriti u povjest Hrvata u Novoj Zelandiji samo od nazad 15 godina, istinito nasli bi mo da nikakvog do danas napredovanja nismo imali, i to uzrokom sto nismo znali izvrsivati nase duznosti. Obecali smo u prosle brojeve ovog lista, da ce mo zapoceti pisati povjest Hrvata u ovoj zemlji, i to da ne samo vami bude poznato, dali svim odlicnim osobam na ostale strane svieta gdje ova novina dopire. Zeljna prigoda dosla nam je do ruke, te podniposto necemo propustiti kada nam se prigoda pruza.

Kada budemo imati prosta vremena od ovog sadasujeg naseg tezkog rada, bit ce mo spravni prikazat vam sve istinito one izgubljene prosle prigode, sto da jeste vase duznosti izvrsivali mogli bi ste se istinito u velikom broju nazvati sa sretnim hrvatim sve do zadnjeg casa vaseg vieka. Ne samo svetni biti za vaseg vieka. dali mogli ste ostaviti na danasnje vrieme vasim potomcim sretno blagostanje da vas budu blagoslivljati, a ne kao sada kako se nekim dogodilo da potomci vas vazda prokljinju. Kada zapitate vasu dusevnost opazit ce te da smjeramo na istinu, te kad vam na javnost cielu povjest izvedemo opazit ce te da istinu govorimo, jer nam je zao da niste zadobili nikakvog napredka kada ste prigoda imali.

Nije ni dandanas kasno, ako se probudimo iz nehajstva da postignemo u buduce bolje buducnosti. Nemamo prosta vremena za dalje bavit se, ali netom ove dojduce svetkovine Boziene prodju odlucili smo obsirnije svaku stvar vam raztumaciti. Bila su dobra vremena za hrvatskog radnika u ovoj zemlji nazad vremena, i sasvim visoku cienu za njihovu smolu imali Ali sada kada je na nizko ciena gumo prestala nikoga drugoga, ne stetuje vise kao sto steeuje hrvatskog radnika.

Jesmo svi u duznosti da se promislimo za nase buducnosti, jer ako sami sebi pute nestvorimo stavno nitko drugi za nas nece nam otvoriti. Izvrsuj mo nase hrvatske duznosti prama svakomu, cuvajmo se provode sablaznog zivota i pijancenja te u nikakvoj svrhi nemoj mo dati opakog izgleda. Poducavate i sirite prosvjetu medju hrvatskim narodom u Novoj Zelandi; gojite medju sobom bratsku ljubav i ljubav k narodnosti, i budite vjerni sinovi naroda hrvatskoga. Pomolite se Bogu ovih dojyucih svetkovina, te sada u svrhu nazivljemo svima citaocim "veseli Bozic i sretnu novu godinu" za mnogo ljeta i godina da vazda napredovali kao sto je odluceno vasem mnogo potrebnom listu "Napredku" vazda napredovati.

Spomenik dr. J. J. Strossmajeru.

Primili smo od vriednog gosp. Prof. Dr Franja Bucara, Zagreb predbrojni Arak od prinosa za spomenik najvecem nasem covjeku, velikom meceni i biskupu dr. Josipu Jurju Strossmajeru. U zagrebu konstituirale su se domoljubne gospodje u poseban odbor za gore spomenuta svrhu. Dr Bucar pise nam da i njegova zena jest odbornica te moli nas da otvorimo listu kroz "Napredak" sa sabirinja milodara. Svaki milodaritelj primit ce koledar "Strossmayer" za god. 1908 koji stoji K. 2. bez postarine. Pisu nam da ce se vriedni Hrvatski radnici u Novoj Zelandi ovoj skromnoj molb odazvati i pridonijeti svoj trud u slavu velikog naseg biskupa i mecenota. Sada naznacujemo imena odbora od zagrebackih gospodja. Pokrovitelj, Dr Stjepan pl. Milletich—zacasne predsjednice — Buratti-Vraniczang barunica Klotilda, Kulmer grofica Alekandrina Norman-Ehrenfels grofica Julija—predsjesnice Jellacic grofica Vera, Spavec Sofija—zacasne potpredsjednice—Dornberg barunica Milena. Kukuljevic—Sakcinska pl. Klara, Kulmer grofica Elvira, Trnina Milka, polpredsjednice, Grahor Alma, Halper-Sigetska pl. Julija, Jellacic grofica Anka Kulmer grofica Fanny, Milletich pl. Bozena, Turkovic Maja, Vraniczang bardnicu Olga —tajnica Jambrisak Marija, blagajnica—Savic Draginja, odbornice, Akurti Marijana, Baoac-Repenjska pl. Marijana. Bojnicic pl. Franjka, Bruckl Leonija, Bucar Marija Chlup Berta, Cuculic pl. Jetta, Cvetitich Klotilda, Dezman Kornelija, Fon Anka, Franges Zenka, Gavella Olga, Grahor Olga, Hrzic pl. Ana, Toekovic Ljuba, Jakopovic pl. Tnekla, Maixner Zora, Markovic pl. Dragica, Mossinsky pl. Jutta, Perok Jela, Pongratz pl. Zora, Rakovac Anka, Ratkovic Marija, Sthulz Olga, Siebenschein Ema, Smekar Lujza, Sollar Slava, Sverljuga Stanka, Sverljuga Zdenka, Thaller Terezija Turkovic Srena, Turkovic pl. Ivana, Vabic Draga, Vidale Melanija, Voncina Milka, Wikerhanser Marija, Winkler Jelka. Sada racunajuci ovoliki broj od visokih kuca i obitelji od gospodju u gradu Zagrebu prorokujemo da sasvim dobra svota novca bit ce sakupljena za spomenik glasovitog biskupa. Na sva strane svieta Strossmayerovo ime biio je poznato te na uspomenu njegovog imena milodari doci ce sa svil strana svieta. Savjetnjemo da i mi Hrvati u Novoj Zelandi pokazemo se ne od zadnjih za ovu gore svrhu. Lista je sada otvorena, pak pokazite se u kratkom roku sto Hrvati u Novoj Zelandi jesu vriedni uraditi. Svaki milodaritelj primit ce „Strossmagerov', Koledar za god. 1908, dakle braco Hrvati neka nam ostane vjekovita uspomena kao sto je ostala u Stolnoj crkvi sv. Patrika. Kada se sada kroz brzu ruku, a navlastito kroz Boznicne svetkovine sakupi dovoljna svota novca visokom odboru od gospodja u Zagrebu bit ce sasvim milo, te nasa imena od milodara spomenuti kroz Zagrebacke novine, kao isto imat ce mo zahvalu kroz ovaj obljubljeni list „Napredak". Glasuj mo se sada, kada nam je prigoda da se mozemo glasovati. Nomojte oklievati nego sakupite lepi Bozicni dar kojeg ce mo odpremiti u Zagreb.

Urednik otvara listu sa £1.

Maryland.—Razni agenti nagovaraju nase seljake po Istri, Dalmaciji, Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni, Hercegovini, Kranjskoj, Gorickoj, Stajerskoj i Koruskoj, da se izseljuje u drzavu Maryland, u Sjedinjenim Drzavama americkim. Upozorujemo svakog naseg seljaka, nek se ne da nagovoriti. Odnosaji u Marylandu vrlo su nepovaljni. Ondje je sve zapusteno i divlje. Svaki izseljenik morao bi za Maryland ponieti mnogo novca. A vrtlarstvo i vocarstvo, u obce obradjivanje zemlje u Marylandu, iziskuje silna truda i troska. Bar 2 – 3 godine bio bi svaki rad onde pasivan.

Hrv. Radnicko Dobrotvorno Druzstvo.

Kako vec sastoji u Broju 30 Napredka ovo gore druzstvo jest vec ustanovljeno od dneva 12 Listopada o.g. Prvo sjeme, kao i prvi pocetak ovog mnogopotrebnog druzstva jest se usadilo u mjestu Dargaville gdje najvise naseg radnickog naroda boravi. U proslu Subotu na 14 tek opet drugi sastanak jest obstojao izmedju hrvatske brace u dvorani Montgomery's Hall u Dargaville. Ova sjednica jest bila sa naputkom naseg Urednika, koji je izvrsio svoje duznosti kako je bio obecao na prvoj sjednici u mesecu Listopadu.

Svim sinovim Majke hrvatice na ovoj ostrvi jest vrlo dobro pozaato da „Hrv. Radnicko Dobrotvorno Druzstvo" opotrebuje Hrvatim u Novoj Zelandi; i da je srece bilo, da ovakovo ili slicno druzstvo jest obstojalo od nazad 15 godina kakve neopisive koristi i napredku mi svi dandanas bi smo imali. Kada smo na danasnje vrieme uvidili (sto nigda nije kasno pruzati pomoc jednom drugome] da dobrotvorno druzstvo opotrebuje, i kada je prvi kamen postavljen na 12 Listopada Urednik nije zalio svoga tezkog truda i osobnih troskova da sada na zadnjoj sjednici bude ovo gore dobrotvorne douzstvo za vazdo utemeljeno. Zadnja sjednica bila je za postaviti upravu za prvu godinu, kao isto potvrditi pravila i zakone. Sada se nalazimo sasvim radostni i zadovoljni te cestitamo nasoj hrvatskaj braci u Dargaville na prvom usadjenom sjemenu za ovo muogopotrebno druzstvo. Bit ce sasvim milo kroz ovaj obljebjeni list „Napredak" citati nasoj braci u staroj domovini, i na ostale strane svieta kako Hrvati u Novoj Zelandi nisu zadnji od drugih, nego se misle za svaki bolji nrpredak i buducnost. Englezkom naroda jest takodjer veoma milo jer ovoga puta uvidili su da sada stavno jesmo odluciti bolje napredovati, a ne vazda zivljeti u tamnosti. Zadnji sastanak kojeg su Hrvati drzali u Dargaville sa brzojavnom zicom bilo je javljeno svim dnevnim novinam te ovako jesu nas opisali „da Hrvatski radnici jesu ustanovili dobrctvorno druzstvo i to kao jedino druzstvo sto hrvati jesu temeljno ustanovili. Sada draga braco evo vam naseg zadnjeg savjeta nemojte ovo druzstvo propustiti nego sto mozete vise clanova budite nbilizeni. Nemojte promisljati koji je sada na upravi, jer istinito mozete ostati harni na svim onim osobam koji su se zauzeli da izvrsuju prama vami njihove tezke zadace. Nemojte misliti kako smo na svoje usi culi govororiti da ce se novce pokrasti, ili bolje kazati da ce tajnik sa novcem trgovati, to nije moguce da bude inti ce se nigda ovo dogoditi jer svaka osoba koja je sada na upravi ima veliku odgovornost a u slucaju ikakvog zlocina sve osobe koje su na upravi otvaraju sebi strahoviti put od tezke tamnice.

Nemojte imati straha niti najmanje, vec velikog prvjerenstva sto mislimo da kroz kratko vrieme velika zajednicka glavnica bit ce utemaljena. Uprava je ista kao u pocetku osim promjene tajnika koji sada posluje gosp. T. L. Suvaljko. Odluci lismo sa pocetkom Nove Godine prvi broj povecati da tako bude mjesta za tiskati pravila i zakone i te sa uvjetim ako siromasnom Urednika bude ostalo prosta vremena za sastaviti u jednu knjiznicu sva pravila sto se tice dobrotvornog drvzstva. U svrhu opominjemo svakog clana kada prince naredbu od tajnika da budu redovita svoju clanarinu unapried izplacivati.

Trebinje.

Taj hercegovacki gradic broji preko 1400 dusa. Udaljen je od Dubrovnika samo 30 km. Lezi 273 m nad morskim zrcalom. U Trebinje dodje se zeljeznicom iz Dubrovnika za 2 i po, a iz Mostara za 5 sati. Trebinje je narodno-gospodarsko srediste cielog trebinjskog kotara. U njem usredotocene su sve srednje gradjanske i vojne oblasti. Pored puckih skola ima u Trebinju i trgovacka skola.

Glasovit je trebinjski duhan, koga se mnogo proizvadja, radi cega i postoji u Trebinju duhanski primateljni ured. Vino trebinjsko izvrstna je kapljica i vrlo cjenjena. Voca i povrca ima u Trebinju vrlo mnogo. Osobito rode ondje krumpiri, koji su vrlo krupni a ima ih i od 1—1½ kg tezkih. Velike industrije u Trebinju jos ne ima. Ali za to uspjeva dosta liepo kucni obrt. Sedmicni visari ili sajmi u Trebinju jesu svake subote, a u Ivanici (Carina) svakog ponedjeljka.

Trebinje pruza se u dugoljastoj dalini, kojom tece rieka Trebinjcica. Iz vrela Oke, sto se nalazi oko 7 km doleko od Trebinja, dobivaju Trebinjci vodovodom izvrstnu pitku vodu. Vriedna je spomena liepa i ubava dolina Lastva, udaljena od Trebinja 1 sat voznje. U njoj nalazi se drzavna vocarnica i vinogradarnica. Tamo uspjevaju najljepse i najtecnije vocke i sladjano grozdje. Iz Trebinja poduzimlju se liepi izleti jos i na tvrdinju Klobuck, u Uble, na gorsko sedlo Orijen, u Krivosije i u Boku Kotorsku.

Trebinje ima liepu povjestnicku proslost. Rimljani zasjedali su ondje. U srednjem vieku zvalo se Trebinje: "Tribunia". Bijase najvanijim gradom u zemlji Hum. U X. stoljecu pripadalo je Trebinje k. Srbiji. Nakon smrti cara Dusana oslobodili se srbskog gospodstva trebinjski knezvi. Balsici preduvese Trebinje g. 1373. Nu vec g. 1376. prisvojio Trebinje g. 1373. Nu vec g. 1376. prisvojio Trebinje kralj Tvrtko k Bosni.—Tada zavladali njime Sankovici. Neko vrieme iza toga postade Trebinje sielom katolickog biskupa i pravoslavnog vladike. U tursko doba sjedio je u Trebinju turski pasa. Na trebinjsku tvrdinju cesto udarali Crnogorci, ali bezuspjesno. „Banov Vir", tako se zvala trebinjska tvrdinja, bje sagradjen godine 1706. Sa Dubrovnikom stajalo je Trebinje u trgovinskim svezama i prije, pa tako i danas.

U Trebinju glavniji su trgovci; Salko Hadzi Hasanovic, Nikola Jancic i Josip Alaga u gvozdenoj robi; braca Fegatic, Hasan Catovic, Salko Jalovicic, Dervis Kabil, Fejzaga Sehovic, Mustafa Vidjen u manufakturnoj robi; Hajderhodzic i Zeravica, Vaso Babic, u obuci i u kozi; braca Kovacevic, Boris Dobelier u zlatarijama; Todor Perovic u papiru; Ilija Cabrinovic u mesu; Joso Budalic, Ragib Sehovic, Ivan Kusec u sodavodi; Antun Poricevic u svjetloslikama.—Preporucuje se svratiste: „Hotel Naglic".

Argentina.—I u Argentini nije bas najbolje za izseljenike. Odnosaji su ondje dosta nepovaljni. Zato: neka nas covjek za sad ne ide u Argentinu. Lanjske godine ostislo je onamo dosta i naseg svieta. Ove godine slaba ljetina u Argentini. Osobito izjalovio se prirod kukuruza. Usljed toga ostalo u Argentini mnogo radnika bez posla.

Izseljivanje preko Trsta—U prvoj godisnjoj cetvrtini 1907 odputovala je izseljenika preko Trsta: 94 iz planinskih krajeva a.-ug. unutarnjosti, 9 iz Sudeta, 1308 iz Karpata, 220 iz naseg primorja (210 muzkih i 5 zenskih), 1004 iz Dalmacije (999 muzkih i 5 zenskih), 1306 iz Ugarske, 648 iz Bozne i Hercrgovine, 10 iz Italije, 354 iz Rusije, 343 iz Crnogore, 124 iz Rumunjske, 99 iz drugih balkanskih zemalja, u svem 2680 izseljenika prema 2884 iz inozemstva, sa razmjerom od 51.8% inozemnih prema 48.2 ovozemnih podanika. Od ovih posljednjih bilo ih je 48.8% iz karpatskih krajeva a 38.9% iz Dalmacije. Od onih prvih bilo ih 45.2% Hrvata, Magjara, Slovaka i Srba, a 42.1% Srba i Bugara iz balkanskih zemalja.

Izseljenicke poslovnic u Trstu odposlale su u gore recenom vremenu sa zeljeznicom u Hamburg 775 austrijskih podanika, 1 Hrvaza i 625 inozemnika; u Havre 566 austrijskih, 14 ug.-hrvatskih i 1701 inozemnih podanika; u Genovu 157 austrijskih i 49 inozemnih podanika.

Odkad u Trstu postoji izseljenicka sluzba zabiljezene su ove cinjenice: Odputovalo je preko (iz) Trsta u g. 1904.: 1901 austrijskih 525 ug.-hrvat. i 3275 ruskih podanika, ukupno 5596 izseljenika; u godini 1905.: 9750 austrijskih, 1323 ug.-hrvat. i 2058 ruskih podanika, ukupno 14.393 izseljenika; u godini 1906.: 8265 austrijskih, 3621 ug.-hrvat. i 2036 ruskih podanika, ukupno 17.790.

Stanovnictvo Trsta.—Gradski statisticki ured u Trstu obznanjuje, da sada Trst sa okolicom broji 202.920 stanovnika, bez vojnicke posade. — Dne 31. prosinca 1900. bilo je u trscanskoj obcini 178,127 stanovnika. Dakle u manje od 7 godina ponarasao je broj stanovnika za 24,793 osoba.

Odikovanje.—Nak zemljak, g. Stanislav Turudija, c. i k. nadporucnik u 97. puk2vniji baruna pl. Waldstattena u Trstu, odlikovan je od Nj. Velicanstva ruskog cara Nikolaja II. sa vitezkim krstom reda sv. Stanislava III. za svoj odvlak na puski, sto ga je iznasao god. 1902. Taj puskovni odvlak daje pri pucanju u izabrane ili preduzete ciljeve i mete matematicku sjegurnost za tocno gadjanje, sto ima osobitu vaznost ne samo za vojnika u ratu, nego i za svakog lovca ili sportsmana u gadjanju ciljeva*). Gojimo opravdanu nadu, da ce g. nadporucnik Stanislav Turudija zadobiti i od naseg vladara zasluzeno odlikovanje, a to tiem vise, sto je to iznasasce djelo naseg domaceg sina iz Priedora u Bosni. Nu: zelimo nasem prijatelju nadporucniku Turudiji, da mu sta vise ovo njegovo iznasasce bude od dobro zasluzene materijalne koristi, jer je u tu svrhu posvetio vrlo mnogo vremeno i dosta truda. Poznato nam je jos i to, da g. nadporucnik Turudija posjeduje sedam povelja (patenta) od strane Rusije, Englezke, Njemacke, Francezke, Sjedinjenih Drzava americkih, Italije, Spanjolske, Portuoalske i Belgije za gore receni puskovni odzlak.

Gosp. nadporucnik Turudija izumio je jos i puskovni antomaticki stroj koji biva gonjen sa plinskim pritiskom puscanog praha pri pucanju. — Usljed toga pritedjuje se pucajucem vojniku svako dosadasnje rukovanje sa povlacivanjem puskovnog zaklopa, jer se isti onim strojem odmah iza izpraznjenja puske, doticno izskoka taneta iz puscane cievi, sam mice gore dolje. Za taj izum ima g. nadporuckik dvije povelje: jednu br. 25414 sa prilogom od 27/3. 1907. od Ausirije; drugu br. 190.057 od Njemacke.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion
Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
" Napredak,"
(Weekly Paper)
(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.
Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,
Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.
Mokoia ,, 23 Prosinca
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Omrah ,, 28 Prosinca
Oruba ,, 11 Siecnja
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

" Napredak."
CETVRTAK, PROSCINA 19, 1907.

Stara Godina.

Eto se nalazimo pri svrsetku stare godine, sto svaki pojedini Hrvat u ovoj dalekoj zemlji ima zahvaliti Svemogucem Bogu da to jesmo docekali. Takodjer i ova novina jest dovrsila prvu godinu svoga zivota, sto jesmo sada opet spravni nastupiti Novu Godinu u snagi i kreposti za sveukupnu korist hrvatskog naroda u ovem dalekom svietu. Nekazemo da nece biti nekog broja hrvatskih izroda, koji bi zudili da je bilo moguce prije svrsetka godine da se ova mnogopotrebna novina u crno zavije. Ali istodobna ima u vecini broja iskrenih vriednih Hrvata koji nalaze da ova obljubljeno novina "Napredak" jest mnogo koristovala svome narodu, i koji podniposto nece dopustiti da ova novina sada propadne.

Svakomu je sada poznato kakov tezki teret Urednik jest sebi uzeo za upravljati sa sedmnicoj novinom, koji kroz cielu godinu nije imao nikakva pocinka, nego neprestano radio danu i u noci. U inostranoj zemlji, i jeziku mozda da u cielom svietu nikakva umrla osoba nebi imala toliko uzstrpljivosti i tezkog rada kao sto ima Urednik od ove novine. Mozda da nasi citaoci jesu zaboravili sto „Napredak" kroz godinu dana jest sadrzavao, ali sada kada 37 brojeva bude slozeno u jednu knjigu, istinito moze se opaziti dokaza koliko koristi, i morskih valova jest prosao ovaj list.

Nemozemo se pohvaliti da svi skupa skladno jesmo napredovali, te bez svoje stete hrvatski narod jest podupirao svoju novinu. Ljubar bratska koju smo gojili, i sada gojimo nije nam ljubav odvracena, nego dapace jesmo se bez potrebe postavili u nekoje okolnosti, kako smo te vec dokavati u proslim brojevin koliko dugovanja jesu hrvati izostali sa njihovoj izplatom. Da nije bilo tudjeg novca po Hrvatim ova novina nebi bila u danasnjem zivotu. Ali isto nismo nade izgubili, jer stavno virujemo da Hrvati hoce na noge skociti kao sokolovi sivi te izbavit nas od ovih tezkih muka sto sada podnosimo. Dokazali smo vam kad jedanput "Narodni List" u Zadru imao se u crno zaviti, kad napokon nekoja srca od Lavica skoci se na nogo te u malenom broju izbavise novinu od propasti, koja se sada uzdrzi u dobrom polozaju.

Moze se kad se hoce i od malenog broja iskrenih Hrvata ova novina uzdrzati, jer sasvim sramotno bi bilo kad bi ste pustili novinu zasati.

Upitajte sami sebe koliko jest do sada ova novina narodu ucinila koristi, i koliko moze u buduce uraditi. Nemojte nitko sada zaliti Liru, jer imamo u vami povjerenstva da ce te se u velikom broju predbrojiti te za vasu visu slavu ukrasiti novinu kada suradnika budemo imali Mozemo imati i hrvatskog slagara, samo ako nam dopustite da u vami nadjemo povjerenstva.

Eto ste opazili kako Hrvatska braca u Americi na sastanka od 700 osoba sakupise 10,000 dolara za novinare koji ce putovati u staru domovinu za viditi tlacenje Hrvata od Magjara. Ovo je samo njima putni trosak da mogu sa svojin ocima sve viditi, te na njihovom povratku pisati u novine. Bez novine nikakva stvar na ovem svietu nezna se, te hiljadu puta jest nam bolje da se zivi zakopamo nego vazda do svoga vieka u neizobrozenosti i tamnosti zivljeti.

Nemojte stati odalecini sto se tice za vase koristi, te kad ste u boljem stanju dodjite kusati pohoditi nas da vam mozemo dati dobrog naputka ; jer kada cekate do zadnjeg casa kad vam sve nestane onda bi ste mozebiti dosli za vas spas. Za Hrvatskog radnika druge zemlje na svietu nema sto jest Nova Zelanda, te svakomu se pruza prigoda za zivljenje samo kada se prigoda uzme. Tezko je svakom sada radniku sada u Amerikam, jer siromasnog pucanstva nije opotrebito.

Eto jesu 100,000 osoba samih taljanaca povraceno u Italiju iz Amerika. Vlada nezna sto da sa ovim narodom uradi, te sada jest u dogovoru so vladom od Western Australije gdje mozebiti svi taljani bit ce u onu zemlju postavljeni.

Ovdje u ovoj zemlji da jesmo slozni mozemo svakog dara Bozjega postignuti, jer nemojte misliti da jesmo mrzeni od ove vlade. Mi sve sto jesmo zadobili nasa je krivnja sa nasim postupanjem ; ali kada bi smo uzeli drugi put od naseg ponasanja uvidili bi ste da bi bilo sve drugcije. Bilo vam je spomenuto u proslom broju da jesmo vriedni izprositi prosti ulazak u ovu zemlju pak znali pisati ili ne. Samo tako za pokusaj na zadovoljstvo jednog naseg domorodca obratili smo nase pismo na vladu u Wellington za dopust ciele obitelji koja nezna citati ni pisati. Sada pisajuci ovaj list primilismo odgovor od vlade da ce nasem domoradcu njegova obitelj biti primljena. Na ovem nemojte nista ostati zacudjeni jer u buduce ne samo za obitelj, dali za sve muzkarce usrdit ce mo prosti ulazak.

Isto tako mozemo prorokovati da i vladina zemljista budu u buduce otvorena za kopanje smale, samo ako budeno slozni i budemo znati kako se ponasati. Ovo vam nepisemo salu, nego istinu pred oci stavljamao jer kod novine ima kreposti koja moze izvaredna cudesu uraditi ako se nadje tkogod od gospode, od vasih mudrih vodja da vas okrenu sa pravag puta, onda im dokazite da zasto oni nisu vriedni stogod uraditi za hrvatski narod, ili neka se usude staviti pero na hartiju te direktno pisati na vladu te da im bude odgovoreno ili ikakva molba uslisana. Evo stupamo u Novu Godinu, stoga priporucujemo da okrenemo sa drugom stazom za bolji nas napredak, tako da za mnogo ljeta i godina budemo zivljeti u bratskoj slogi i ljubavi vazda sretni napredovali, sto svima citaocim opet ponovno zelimo „ sretnu novu godinu 1908".

KRATKE VIESTI.

Dajte nam vriednih dopisa jer sa pocetkom „Nove Godine" mislimo povecati dojduci broj sa sest stranica.

Uzrokom Bozicnih svetkovina dojduci broj „Napredka" izlazi u Petak na 3 Siecnja 1908.

Kroz ove svatkovine nemojte zaboraviti „predbrojbu", jer stavno je odluceno, nikomu list nece biti odaslan osim onim koji imaju pravo primat ga.

Marketa od gume sasvim je mirna i tiha, nikakve promjene u cienam nece biti do svrsetka mesaeca Siecnja. A do danas u ovem mesecu doslo je 250 tonelata gume.

Da smo ovog puta uvrstili sve listove od milodara nami posiane, nebi bilo nikakvog drugog citanja. A tko ce platiti prostor lista sto bude zauzeti ? Nekoje liste tiskat ce mo kad povecamo novinu.

Doznajemo da gosp. M. P. Boksich jest kupio u Dargaville hrvatsku gostionu od gosp. Radica, te neznamo hoceli popraviti broj 99, i dati stogod u veresiju svojim domorodcem na isti nacin kako je i broj 7 „Napredka" primio.

U listi Ivana Delica milodara Ivicevica u svoti novca od £21 10s, primljeno, te dva imena milodaritelja jesu izostavljena sto sada naznacujemo. Marin Bacic 5s, Toni Smundi 5s.

Dokazano nam je da vise osobno nasi domorodci nece nikonu pruzati novcanog milodara, stoga sada sa priporucuje da se budete udruziti u „Hrv. Radnicko Dobrotvorno Druzstvo."

Uzrokom sto je Urednik pohodio Dargaville za utemeljiti pravila „Hr. Radnickog Dobrotvornog Druzstva" ovog puta novina izlazi jedan dan kasnje.

U Zagrebu je neka djevojka rodila dijete, za tim ga je sasjekla i spalila.

Nas domoradac Tony Pecar jest pobjedio svoga neprijatelja Engleza. Na velikom sudo bilo odsudjeno da Pecar ima imati £30 kao za stetu nanesenu i sve njegove troskove.

U toboskoj kaznioni doslo je do pobune izmedju kaznjenika, ubijeno je 9 strazara i 22 kaznjenika dok ih je 15 pobjeglo.

U susjednoj obcini Arada ugrizao je zanu tamosnjeg postara njezin psic, ona pobjesni te ogrize 3 osobe koje su takodjer pobjesnile Ugrizena postarica umrla je za nekoliko sati.

Najvisa srebrena zdjela na svietu izradjuje se u Londonu za nekoga istocnjackoga knjeza, koja imade 7 stopa u promjeru, a tezi preko 10,000 unca.

U Bolnicu u Istri pobjedili su prigodom obcinskih izbora Hrvati u sva tri izbornictva. Hrvatska svijest Istre polagano se bude.

U Londonu umrla je neka stara prosjakinja od glada, a ostavila 150,000 Kruna.

Neki seljak iz Ustipnoce u Hercegovini ubio je velikog medveda tezkog I92 kilograma.

U sumi nedaleko Moravske Ostrove nadjose ljudi o uzicu objesenu ljudsku glavu i liscem pokritu glavu.

Prije 7 godina zasadio je neki vinogradar u Sv. Antun trs, koji je sada urodio sa 1653 grozda.

Neka 17 godisnja djevojka na Rieci je pred 2 meseca bodezem usmrtila nekog mehanicara, jer je ovaj njezinom ljubovniku, koji joj je obecao zenitbu, saobcio da mu je ona krenula vjerom. Sud ju je rijesio.

U Brazilu raste i goji se kava za jednu polovicu sto se popije na cielom svietu.

Kaze se da podulji turski turban jest od 10 do 20 jardi u duljini.

Opcinsko upraviteljstvo u Becu jest votiralo £1,250,000 sterlina za prosirenje zgradja od opcinskog gasa.

Racuna se da 2000 svake vrsti brodovlja izgubi se na morskoj pucini svake godine, sa 12,000 osoba ljudskih zivota, kao isto etidje izgubljeno u vriednosti od £20,000,000 sterlina.

Prije nego otidjeti potrositi novac u bezpotrebne svrhe ovih dojducih svetkovina spomenite se predbrojbe" koja za cielu dojducu godinu donaset ce vam svake koristi za vase bolje napredovanje i buducnosti.

Muhamedanski koran i arabska pismena. Jedan carigradski turski list pise, da : koran sastoji od 73,400 rieci, koje su sastavljene od 772,332 pismena. Zamisao, da se za Muhamedance njihova sveta knjiga sastavi i napise, najprije joj je Abu-Bekr, tast proroka Muhameda, polozio osnov i izradu povjerio Zeit-Ben-Zabitu, koga je jos ranije upotrebljavao Muhamed kao tajnika i pomocnika kod pisanja Alahovih ocitovanja. Prorok Muhamed nije bio pismen, sto turski listovi i ucenjaci ne ce da priznadu. Danasnje tursko pismo potice od g. 2003. po turskom ili 820 po krscanskom racunu. Pronasae ga je, sastavio i napisao Abdulah-Mehmedbin Husein bin Ebu-Makala i one ga godine prvi put upotriebio. Ono je pismo on sastavio od hieroglifskih, fenicanskih, asirskih, kaldejskih, jermenskih i hebrejskih pismena ; dok je pronasao i sastavio danasnje tursko pismo „Nes" i „Sulus".

Tek poslije g. 600. popravio je danasnje tursko pismo cuveni i proglaseni kaligraf Jakub Mristeosimi, koje je pismo dobilo ljepsi oblik. Ovaj Jakub bio je u srodstvu s kalifom. On je pronasao mastilo i pero od trske, s kojim Turci i danas najradje pisu. On je napisao, prepisao i umnozio najvise korana. Kazu, da ih je svojom rukom napisao 1001. Neki njegovi rukopisi nalaze se u Carigradu u crkvi ili dzamiji svete Sofije i u mauzoleju (grobnici) sultana Abdul Hamida I. i sultana Selima I Kazu, da je ovaj pisac zivio 180 godina. Ali se ne zna, kako su onda godine racunali. Jer pise se i pjeva, da su i nasi starci zivili 300 godina, a to ce biti, da su nekad stari racunali. Jer pise se i pjeva, da su i nasi starci zivili 300 godina, a to ce biti, da su nekad stari racunali svako pramaljece za godinu, a danasnju godinu za 4 godine. Tako su i nasi starci zivili nasih 75 godina.

Imamo kod sebe podulje liste od nekoliko milodara sto jesmo zaustavili za dojduce brojeve. Bli uzimajuc u racun prostor lista neka vam bude na znanje da ce mo uzete 2/6 za svaku uncu prostora sto bude zapremati. Uzrokom novine milodari okoristuju onem ili onoj svrhi komu je namjeneno, te istodobno mora da se novini plati za tiskanje sto nista nije muktice. Kada smo urucili novce bolestniku gosp. Mick Ivicevicu i priznali svotu novca primljenu mislim da smo nasu duzpost izvrsili. Za druge liste sto jesu podulje u novce na ruke bolestnika poslali kada se milodaritelji misle glasovati upit jest tko ce nam platiti za prostor lista ? Ove liste istinito zapremaju mnogo zapremaju mnogo prostora sto nije moguce bezplatno tiskati. u izostaviti druge vaznije novosti. Dajte nam odgovora na ovo pitanje.

Primili smo podulji oglas od gosp. J. W Kurta od New Plymoutn koji nas moli da mu se oglasi njegov obrt za prodaju. Prostor lista nedopusta nam ovog puta tiskiti njegov oglas, ali svaki nas domorodac koji bi zelio otici trgovati u New Plymouth ima velike buducnosti buducnosti. Dodjite do Urednictva za naputak viditi oglas prije nego ga tiskamo u dojducem broju.

"Spasenje domorodca" ovo je bio nas naslov tiskani u broju 34 " Napredka " od 20 Listopada stose tice pok. Petra Gajaka i lista od milodara koja je bila otvorena pak eto ima mesec dana da samo £1 18s, jest sakupljeno u svrhu da pokojnika bude se u staru domovinu povratio. Sasvim smo neharni u nekoje stvari, jer ondje gdje mnogo manje opotrebuje spravni smo potrositi. Da je bilo polje poputbina mogla je biti sakupljena kroz sedmnicu dana i pokojnika mozda zivot spasen kako smo vec bili naznacili u broju 34.

Trgovina.

(Commerciali.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 130
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 125 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 120 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 85.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobar chips sa prahom alislabiji 13.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 86.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 24.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 3/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 160
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 100.
Sitna guma 45.

Milodari za Bolnica.—Primljeno od gosp. Marka Erstica u Waiharara kako sliedi—Marko Erstich 5s, Braca Ante i Lovre Erstich 10s, Braca Joze i Roko Jurisich 10s, Toma Franich 5s, Luka Devcich 10s, Mate Viskovich 10s, Mijo Vuleta 5s, Ante Matutinovich Jurin 5s Joze Erceg 5s, Mate Babich 5s, Jakov Babich 5s, Mate Alfirovich 5s.—Ukupno £4.—Ima vec nekoliko vremena da je ova lista otvorena, pak jos jesmo sasvim daleko da izpunimo nasu zelju, a kad bi mo se hotili probuditi za ovu potrebitu svrhu mogli bi smo dostatna novca sakupiti kroz sedmnicu dana. Ovih svetkovina Bozicnih nemojte zaboraviti Bolnicu jer nedopusti Boze da budete od nje imati potrebu.

Za druzstvo od gostione sto jesmo bili javili kroz "Napredak" u mesecu Travnju, nekoji clanovi jesu nam bili poslali Liru kao depozit za biti clan druzstva. U Petak na 27 tek. bit ce sastanak od clanova kod Urednistva za odrediti sto mora biti, svi oni koji nemogu prisustovati neka nam jave pismeno. Ako u protivnom slucaju nista nebude odredjeno, onda ce mo clanova Liru uvrstili u racun dojduce predbrojbe "Napredka," kako su nam o tom vec nasi domorodci izjavili.

Novi tajnik gosp. T. L. Suvaljko od "Hrv Radnickog Dobrotvornog Druzstva" javlja nam da svi upisani clanovi budu mu poslati njihovu adresu, ili neka se osobno prijave, jer svakoga jest duznost da plati unapried svoju tromjesecnu clanarinu od 6/6. Drugi sastanak bii ce u mesecu Ozujku ste nikomu drugomu nece biti dopusteno biti osim upisinim clanovim. Dnevni red i druge vazne druzstva poslove biti ce rieseno na dojducem sastanku.

"Rieki Novi List" od proslog Studenog nemoze biti primljem u Bosnu Hercegovinu uzrokom da Bosanka vlada jest mu uzkratita ulozak kao i prvog putu kada je novina imala naslov "Novi List." Ovakova progonstva nije se ni cuditi pod vladom germanizatori Bosne i Hercegovine.

Radostna Viest.

Svakom nasem domorodcu u ovoj zemlji jest poznate da prosti ulazak nije dopusteno u ovoj zemlji nikomu ako nezna citati i pisati. Takodjer bili smo javili kroz „Napredak" po naputku gosp. Klette da stavimo jedan clancic od ovem protivnom zakonu, a od nase strane bilo je metnuto kada nekojim hrvaticam nije bilo dopusteno da se na obalu izkrcaju. Imali smo prigodu kada nas je jedan nas domorodac pohodio te istinito dokazao svoju zelju da bi svoju obitelj ovamo doveo, ali da nitko od njih nezna citati ni pisati. Uzevsi u misao polozaj naseg domorodca, Urednik je odma stavio ruke na posao, te poceo kucati na ona vrata koja se tezko otvaraju. Upravili smo pismo direktno na ministra—predsjednjika, te evo sada upravo na zakljucku ovog lista primili smo odgovor vlastorucno podpisano od Ministra Predsjednika Sir Joseph Ward da nasa molba jest uslisana. Ne, samo za ovu jednu obitelj sto jesmo prosili nasem domoradcu, dali svakom ostalom domorodcu koji zeli u svoj zagrljaj milu obitelj privesti u ovu zemlju moze to uraditi pak clanovi od obitelji znali ili neznali pisati. Ovu radostnu viest izprosili smo nasem domorodcu, i svima ostalim kao Bozicni dar na svrsetku ove godine 1907.

A kad budemo imati ljubav za ljubav odvraceno, onda ce mo pokusati i na druga vrata kucati i to da svim muzkarcim bude prost ulazak u slucaju kada neznaju stiti ni pisati. Pak najkasnje nije nam tezko otici do onih vrata za otvoriti zatvorena zemljista kopanja gume, i to u onim slucajevim kada svi Hrvati u ovoj zemiji budu priznali da mogucnost ove novine "Napredka" vise vriedi, nego posebno da se izumi, ili uradi ikakva druga stvar. Domorodci koji zele dobaviti k' sebi svoju obitelj neka se osobno prijave kod Urednictva za naputak, jer ima nekoje stvari sto treba izvrsiti u pismenu. A svi oni koji u nami nemaju povjerenstva neka dodju na njihovo osvjedocenje vidjeti list prvog Ministra—predsjednika kojeg u rukami imamo.

Draga braco Hrvati!—Dajem vam na znanje da mi je zena pod velikom operacijom, Bog zna kako ce svrsiti, zato vas obznanujem da oprostiti svi koji ste pisali list za vase vazne poslove. Nista nemogu opremiti buduc da nemislim od nikakvih drugih stvari nego o mojoj zeni dok se po Bozjem hotinju bude bolje oporavila. Citatelji! kako vec znate ovo je drugi put u osam meseci da mi zena boluje, suvise prodao sam svoju gostionu gosp. Josipu Kraljevicu. Svaki koji je god ostavio svoje stvari kod mene, neka se obrati za iste broj 33 Wyndham-street, prva vrata od Shakespeare Hotel gdje sada stannjem. Od ducana neznam vam kazati sto cu postaviti, jer se nahodim smeten. Drzati cu jestivo za same nase domorodce od 8 sati jutrom do jedanaest vecerom po naredbi sto se bude zahtjevati — Pozdrav svim Hrvatim — P. Cvitanovich.

Od nazad malo vremena dolaze nam listove za naredbu u opremanje stvari nasim domorodcim, te protivno nasoj zelji nemozemo zadovoljiti nikoga poste sada za obavljati poslove imamo veliki teret. Kad suradnika budemo imati, gledat ce mo naci mjesto gdje ce mo uzimati sve potrebite stvari za naseg radnika, jer kako smo do sadu razumili opremanja stvari hrvatskom radniku bila je sasvim visoka ciena, ter nikakvo zadovoljstvo. Uzstrpite sa za sada.

Izsevljivanje u Ameriku. — Od nekoliko godina zapocinje sa balkanskog poluostrva naglo izseljivanje u Ameriku. Danas se moze pouzdano ocjeniti, da ima iz balkan, zemalja izseljenika preko 100,000. Tako se je po statistickim podatcima sjeveroamerikanske vlade, za vrieme od 1/7. 1906. do 30/6. 1907. uselilo u Ameriku iz balkanskih zemalja 16,727 dusa — Naseljenici najvise zive u drzavama Pennsilvanija, Montana, Ohio i New York, sto znaci, da se najveci dio izseljenika posvecuje tvornickim radovima, a najmanje rudarstvu i poljodjelstvu.

Sluzba Bozja.

Sveta misa za Hrvatske radnike obdrzat ce se po razlicitim kampim kako sliedi.

Na Bozic kod Tairua i Hikuai na 29 Prosinca, ako bude moguce povratiti se sveta misa bit ce u Papakura.

Na Novu Godinu u Waiuku i Puni U Nedjelju 5 Siecnja kod Wade.

DON JOZE ZANNA.

Domorodaca Samoubojstvo.

Brzojavne viesti od jucer dolaze iz Waiuku da jedan nas domorodac imenom Petar Gojak jest pocinio samoubojstvo. Petar Gojak jest rodom iz Gradca (Dalmacija) koji nazad malo vremena sa svojim bratom Marinom Gojakom otisao je u Waiuku samo za kratko vrieme jer nasi domorodci mislili su ga poslati u staru domovinu.

U prosli Ponedjeljak jutrom Petar Gojak otisao je iz kampa i ostavi na trpezi na komad papira zapisano svoje ime i zapisanit. Odnese sa sobom dvocievku i nekoliko katriga i vise nije se povratio u kanap. Pulicman Moffatt sa nekoliko domorodaca otisli su traziti Gojaka te nakon marljivog iztrazivanja nasli su mrtvo tielo jucer (Srieda) poslje podne u gustoj sumi ne daleko od kampa, a puska je lezala pokraj mrtvog tiela.

Pokojni Petar Gojak nazad mala sedmnica bio je odpusten iz ludnice kod Avondale, sto o njemu bilo je opisano u "Napredku" od 20 p. meseca br. 34. Za spasiti svoga domorodca gosp. Petar Katavich bio se je zauzeo sa milodarom u svrhu za uputiti Gojaka za staru domovinu, i svota novca od £1 18 nalazimo u listu br. 34 bila je sakupljena od gosp. Petra Katavica. Zalimo tuzno stanje Marina Gojaka i pokojnika obitelj kod stare domovine.

Hokitika, Srieda-Brzojavka dolazi iz ovog mjesta da drugi nas domorodac vrlo dobro poznati rudar u onoj okolici imenom Ivan Skopinich jest bio nadjen mrtav na sliedici nacin. Stavio je glavu u vodu te povrh glave postavio tezku gvozdjenu skrinju sto ovo neznaci drugo nego svojevoljno samoubojstvo. Pokojnik bio je poceo izgubljati vid, pak je odlucio prije biti mrtav nego sasvim corav.

Pozar uhvatio domorodca.—Pisu iz Kaiwaka da pozar jest uhvatio naseg domorodca Ivana Silica koji je drzao store kod Cook's run, Kaiwaka. Mlada zena gosp. Ivana Silica istog dana kada se nesreca vatre dogodila, jest na zemlji na otvorenom nalozila vatru ne daleko od sande za poceti pranje robe. Iskrice od vatre otisle sa vjetrom te buduc da je sada u ovo doba od godine sasvim susno vrieme sanda se na brzu ruku upali koja je od drveta. Gospodja Silich spase svoju malu nepucu koja je spavala u sandi, sto kasnje nije ostalo vremena za nista spasiti osim sanduk od robe. Sve ostale stvari jesu otisle u pepeo, te dokazuje se da gosp. Silich jest na velikom gubitku, jer osim sto je sve izgubio kaze nas domorodac da mu je izgorilo u bankanotima od £150 do £200 sterlina.

Gospodine Urednice!—U vise brojeva novine „Napredka" citali smo, ponukovanje od strane Urednictva, za isplatu dugovanja, od raznih oglusitelja koji svojom neharnosti propustise cielo godiste, a da nisu isplatili svoje predbrojbe.

Na zalost onakovi nevaljci, bas hoce da smaknu iz temelja ovo, jedino vec utemeljeno hrvatsko glasilo. Svaki bi rad citati „Napredak," a ne placati, te nami kako rekoh na ponukovanju koji nismo duzni cini se jedna velika uvrieda. Stoga od strane mnogih neduznih, umoljavamo vas, da izvolite staviti na javnost sva imena onih neharnika, onih oglusitolja, koji se nisu odazvali svojim duznostim za isplatu svoje predbrojbe. A suvise jest vam otvoren put da otidjete po zakonskim postupanjem. Kada nece na liepe, neka se odazovu na ruzne.

Andrija Katavich.

Muka, Prosinca 16, 1907.

Kada bolest nadje kojeg naseg domorodca potrosi svoje novce prije nego otidje u bolnicu. Kad nestane novca onda se idje gdje muktice misli stanovati u Pucku bolnicu, te svoj rucun nadogradi do lepe svote novca. A za sakupiti milodar za bolnicu od toga jesmo daleko.

Popis ili brojacina naroda u Rusiji. —Tek sad je zvanicno objavljen uspjeh popisa ili brojacine stanovnika u Rusiji, po kome izlazi, da ima 151,514,000 stanovnika u ruskoj drzavi, od kojih zivi u 1082 grada 22,000,000 dusa, a drugi su stanovnici malih mjesta, seljaci i t. d. Od gradova su samo Petrograd i Moskva, u kojima je vise od jednog milijuna naroda : u Petrogradu 1 milijun 550, 000, u Moskvi 1,310,000. Varsava ima 800.000, Odesa 500,000, Kijev 404,000, a drugi gradovi broje od 250—120,000 stanovnika.

U 50 godina se je u Rusiji broj naroda udvojio, jer je prije 50 godina bilo u Rusiji samo 74,000,000 stanovnika, a sad ih ima 151,514,000.

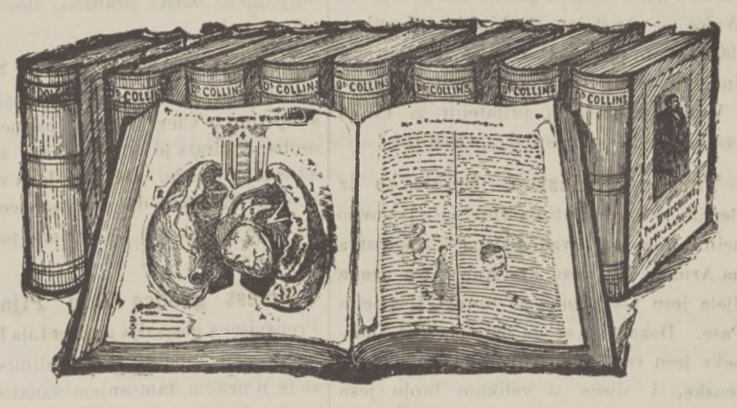
Istina je, da je Rusija za vrieme od 50 godina osvojila i prisvojila neke oblasti, osobito na Kavkazu i u srednjoj Aziji, ali je i povratila onaj komad Besarabije i Podunavlja, sto je u krimskom ratu izgubila. Ali, to sve neznati brojevi. Izracunato je, da sad Rusija uzprkos izseljivanju Zidova i njemackih naseljenika svake godine raste i mnozi se za najmanje 3 do 3½ milijuna dusa, ili, kao sto je jedan Rus zgodno primjetio : „Svake god ne radja Rusija po jednu Bugarsku ili Srbiju."

Osobito se u Rusiji mnozi seljacki narod, sto pokazuje, da on, t. j. da seljaci osjecaju, kako imaju malo zemlje, za koju se jos prije 30 godina, kad su bili oslobodjeni od vlastelina, nisu otimali; jer, imali su dosta zemlje. Od ukupnog broja vojske ili novaka, koje se svake godine uzima u vojsku, obicnih godina po 380,000, ovo je godine sbog gubitka u ratu s Japanom i da se nadoknade gubitci uzeto 480.000. — Sve su seljaci i jedva je medju njima 12 o/o gradjana. Izracunano je, da seljacke porodice sad imaju razmjerno svaka, t. j. dolazi na svaku porodicu po 13—14 hektara zemlje. Razumije se, da medju seljacima ima i bogatasa, kao sto ima i siromaka, koji su svoju zemlju propili, prodali. Ali je tako izracunano, da ima i moze imati svaka porodica po 13—14 hektara zemlje.

Po prostranstvu Rusije ima mjesta za 500 milijuna naroda, od koga broja moze se naseliti na Ural i u Sibiriju najmanje 200 milijuna naroda, docim ga sad onamo ima jedva 10 milijuna.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva psima adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 Queen Street - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

Jaja.—U Becu predavala se pocetkom Listopada 29—30 jaja po K 2·—. Sanduk sa 1440 jaja stajao je K 87—90. Jaja, sto se dovazaju na trziste u Bec, dolaze ponajvise iz Hrvatske, Slavonije, Moravske, Stajerske, dolnje Austrije, Slezke i Magjarske.

Gradnja cesta u Dalmaciji.—Ministarski savjetnik pl. Weber, izaslan u Dalmaciju po ministarstvu nutarnjih djela, proputovao je otake Brac i Hvar. On se je na licu mjesta uvjerio o najprecoj potrebi dobre mreze saobracajnih cesta na tim otocima i to u gospodarstvenom interesu i porad boljeg privredno-trgovinskog razvoja Hvara i Braca. Izjavio je ocito, da ce se ciem prije qapoceti gradnja saobracajnih cesta i puteva, kao sto je to vec oznaceno i u istom nacrtu becke vlade.

Od,ikovanje.—Nas prijatelj, gosp. Filip Ivanisevic, trgovac i posjednik u Trstu i u Krilu u Dalmaciji, dobio je od c. k. ministarstva trgovine u Becu pocastnu povelju, kojom mu se sa strane odbora austrijske izlozbe u Londonu izrazuje najvece priznanje za izlozena vina vlatite proizvodnje u poljickim Jesenicama. — Isto tako dobio je i od „Drustva za unapredjenje narodno-ekonomskih interesa kraljevine Dalmacije u Becu", koje stoji pod vis. pokroviteljstvom Njeg. c.k. visocanstva gosp. nadvojvode Franje Ferdinanda od Austrije-Este, krasna hrvatsku povelju, kojom mu se izrazuje osobita zahvalnost za uspjesno sudjelovanje pri austrijskoj izlozbi u Londonu 1906.

Liepa je i velika kolajna od mjedi sa nadpisom : „His royal Highness the Prince of Wales — Austrian Exhibition London, 1906"—, sto ju je g. F. Ivanisevic dobio njedno sa gore recenim dvama odlikovanjima.

Vriednom nasem prijatelju g. Filipu Ivanisevicu nase najsrdacnije cestitke !

Tursko Zlocinstvo.—Brzojavka iz Berlina donasa viesti da Turci jesu ponovno ucinili ubojstva i svakog drugod zlocinstva na Armene koji jesu krstjani. Ova opaka djela jesu pocinjena pod upravi Ibraheim Pase. Dokazu je se da 150 sela kod Diarbekr jesu razuseni od Turaka, te muzski, zenske, i djeca u velikom broju jesu pobijeni.

Rusko Ratno - brodovlje.—Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da Ruska vlada jest odlucila kupiti nacrt od tvrdke Vickers, Sina, i Maxim za £400,000 sterlina za sagraditi dva ratna-broda od 20,000 tonelata. Ovi brodovi bit ce sagvadjeni u Ruskoj zemlji, te novac pogodba kaze bit povracen ako nebudu brodovi putovati manje od 21 milju za jedan sat.

Na grobu Zrinjskog i Frankopana Dne 2. Studenog: na dusni dan podjose iz Beca u Becko Lovo Mjesto hrvatski zastupnici na carevinskom vijecu da pohode grob hrvatskih mucenika. koji jos leze u tudjinskoj zemlji. Zastupnik svecenik Ivanisevic odcitao je glagoljsku sv. misu u novomjesnoj zupnoj crkvi.

Poslije zadusnica otidjose zastupnici na grobiste. Grob hrvatskih junaka bio je obicen vijencima i rasvijetljen duplirima. Tu progovorise Ivanisevic i Tresic istaknuvsi znamenitost velikana-mucenika uz zelju da te slavne kosti budu doskora prenesene u domovinu. Zatim je deputacija pohodila nacelnika dra. Kaimanna, te se zast. Spincic u ime svijuh, zahvalo na susretljivost nacelnikovu i novomjesnog opcinskog vijeca pri eksumiranju kosti hrvatskih heroja. Nacelnik dr. Kaimann odvrati, da mu je upravo drago, sto se je mogao odazvati vrucoj zelji hrvatskog naroda, nadovezavsi, da ce on i cijelo opcinsko vijece biti u svemu naruku hrvatskome narodu, kad ce biti napokon dozoljeno, da se te slavne kosti prenesu u Zagreb,— „jernas", zavrsi nacelnik dr. Kaimann, „mnogi interesi vezu sa Hrvatskom.

Zalobnoj svecanosti prisutvovalo je mnogo hrvatskih i slovenskih i djaka na visokim skolama iz Beca, te drugih Hrvata i Slavena.

Ostavio petnaest milijuna.—Brzojavka iz New York dokazuje da gosp. Havmeyar Amerikanski kralj od trgovine sladora jest ostavio svoga imanja u vriednosti, petnaest milijuna Lira sterlina. Pokojnik u svojoj zadnjoj odluci ostavio je jedan milijun Lira sterlina razlicitim dobrotvornim zavodim.

Trgovacke sveze sa Zadrom.—Trgovacko-obrtnicka komora u Zadru javlja svojoj posestrimi komori u Zagrebu, da je u novije doba opetovrno konstatirano, da su pojedine osobe u Zadru, izdavajuci se lazno za trgovce, zlorabile. U interesu zdrave trgoovine preporucuje s toga zadarsku komora, da strane tvrtke ne bi stupale u poslovne sveze sa trgovinama ili osobama u Zadru, koji im nisu poznate, prije nego sto se o trgovacko ili obrtnom svojstvu doticnih ne obavijeste kod spomenute komre.

Ne ce, da prisegnu. Medju domobranskim novacima u Osijeku nasla su se i dva Nazarenca, koji ne htjedose na nikoji nacin, da prisegnu. Uzaludno je bilo svako nagovaranje uzaludno i groznja, oni ne djedose iz pocetka da prisegnu. Kasnije se ipak odluci se na taj po njihovu mnijenju bogumrski cin.

Novi List. — U Spljetu je poceo izlaziti novi list "Pucka Sloboda." Urednik joj je dr. J. Smodlaka. Ovaj ce list izlazit u Spljetu, a "Sloboda" od nove godine u zadru.

Novi dnevnik na Rijeci. Na Rijeci je poceo izlazit novi neovisni list u demokratskom duhu, a na talijanskom jeziku "Corriere," koji ne ce biti svezan uz stranke ni uz pojedine osobe—a biti ce u svemu objektivan.

Duboka starost. Javljaju iz Hvara, da je tamo ovih dana u dubokoj starosti od 102 godine bez ikakve fizicne ili moralne boli umrla gospodja Marija udova Marinkovich rodjena grofica Vidovic, opce obljubljena baba i prababa, stovana u cijlom gradu,

Slovaci u Americi. "Slovacka ligo" koja je drzala svoju konsituirajucu skupstinu u Clevelandu u prisucu od 700 osoba, votirala je 10,000 dolara za Amerikanske novinare. Ovim je dana zadacu, da posjete Ugarsku i da ondje prouce brutalno tlacenje Slovaka po Magjarima, pa da onda o tomu pisu.

Bolest grofice Lile Pijacevic.—Preuzvisena gospodja grofica Lila Pejacevic, bivsa banica, nalazi se u Budimpesti, gdje se je u nekom tamosnjem sanatoriju podvrgla operaciji sliejepoga crijeva. Operacija je, kako odanle javljaju potpuno uspjela.

Zvonik sv. Duje u Splitu. Poslie 27. god. zeljnoga ocekivanja dovrsen je krasni i velicanstveni zvonik sv. Duje. Prosle sedmice postavili su bas zavrsni kamen, a jos manjka kugla i na kugli kriz. Kriz i kugla visoki su 3 m. i 30 cm. Sva visina zvonika (s krizem) sizati ce biizu 60 metara. Cim se namjesti kriz, snimit ce se ograda, te je zapala ravnih 90 hiljada kruna. Ali je to tezak posao, pa valja oko prvasnje ograde uciniti novu, e da se stara cvrsta radnja pok. naimara Perisica, u redu snimi. Racunaju da ce sve dogotoviti do Uskrsa.

NA ZNANJE !

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

Na Znanje Hrvatim !

Ja nize podpisani NIKOLA BASSI dajem na opce znanje da sam otvorio "Liekarnu" u Hobson Street, na istoj strani blizu crkve sv. Matije. Za svaku potrebu dodjite me pohoditi. Kasnje bit ce bolje oglaseno.

NIKOLA BASSI,
Ljekarnik.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Najvisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista a kopanje gume.
Ciena za hranu uz najmanju cienu.

NA ZNANJE !

Bit ce nam drago da se sa s' nami sluzite. Imamo u ducanu sve stvari za vasu potrebu. Bit ce te dobro posluzeni, i imati cienu na vasem zadovoljstvu.

CHADWICKS LIMITED,
Dargaville & Aratapu.

Izvrstna Gostiona !

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Na Znanje Hrvatim.

MI nize podpisani dajemo na znanje svima nasim domorodcim da otvaramo gumfield smolokopcima, kog smo listali od gosp. Patrick Shine-a, u Waiharara, koji je poznat kao najbolji gumfield sto go North goji u svom zagrjjaju. Prostor istog jest od 1084 hektara, koji je sav pod gomom sa razlicnom dubinom od jedne do dvanaest nogu. Goma je obicno crna. Gumdigger nesmeta dali je snazan ili slabiji, on ce vec cim pocme kopat bit tvrdo uvjeren da ce svoju Licenciju od Lira 15 frankati kroz prvi mjesec kopanja. Field se otvara za vrime od dvije i pol (2½) godine pocam od 20 Novembra o.g. Placa se Lira 8 na nastupu ostalo poslie dva meseca kopanja: Dodjite i obajdite vec sam stavan da ce te posvema ostat zacarani sa bogastvom kog ce te steci s'vasim trudom od 2½ godine, te ce te sami rec, ma da ima igdi jos jedan ovakov u New Zeland. Neka naseg neka zive ovde nema (25 %) dvadeset i pet po sto. Tko nemoze da osobno odma dodje nek u registranom listu poslje 1 Liru depozita jer se broj moze napunit prije nego bi ste se osobno mogli prijavit, pak bi ste ostali razocarani.

Za potankosti obratite se, na

ANTOM SULENTA I JOHN PIVAC,
Waipapakauri.

Opazka ! Tko se neprijavi do 15 Decembra vec mu je prekasno.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave : Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE !

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

W. G. BECKETT, L.L.B.

BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, oli 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

THURSDAY, DEC. 19, 1907.